

Leya: Bible for 1 Corinthians, 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2 Corinthians, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Acts, Colossians, Deuteronomy, Ephesians, Esther, Exodus, Galatians, Genesis, Hebrews, James, Joel, John, Joshua, Jude, Leviticus, Luke, Mark, Matthew, Nehemiah, Numbers, Obadiah, Philemon, Philippians, Romans, Ruth, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

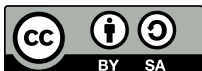
Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Genesis

Chapter 1

¹Kumatalikilo, Leza wakalenga ijulu e nyika. ²Inyika taakwe niyajesi ciimo cobubambe ape takwe cali mulinjiyo. Mudima wali atala amanzi. Muuya wa Leza wali kweendeda atala lya maanzi. Muuya wa leza wali kwendenda atala lya maanzi.<<<<<<< HEAD³Leza wakati, "Akube mumuni," mponya kwakaba mumuni. ⁴Leza wakabona mumuni, kuti wali mubotu. Wakanzanya mumuni kuzwa kumudima. ⁵Leza wakaita mumuni kuti" buzuba," mponya kusiya wakakwita kuti" masiku." oku kwali kujolezya okuseni, buzuba bokusanguna=====³Leza wakati, "Akube mumuni," mponya kwakaba mumuni. ⁴Leza wakabona mumuni kuti wali mubotu. Wakaanzanya mumuni kuzwa kumudima. ⁵Leza wakaita mumuni kuti buzuba," mponya kusiya wakakwita kuti masiku,' oku kwali kujolezya okuseni buzuba bokusanguna.>>>>>>> e32f493596d089f613d5860464b26e87e179826b⁶Leza wakateti, "Akube mwenya akati kati kamanzi, okuti wanzanye manzi kuzwa kumanzi nyina." ⁷Leza wakapanga mwenya okwanzanya manzi ayo ali muni okwanzanya kuzwa kumanzi ayo ali atala lyawo cakaba namu. ⁸Leza wakaita mwenya "julu." Okukwali kulolezya okuseni, buzuba bwabili.⁹Leza wakateti, "Akube manzi muni ejulu abungane antomwi kubusena bomwi, okuti nyika njumu iboneke." Mbucakaba. ¹⁰Leza wakaita insi njumu "nyika,"mponya manzi a bungane wakaita kuti "lwizi." Wakacibona kuti ncibotu.¹¹Leza wakateti, "Nyika ayisyusye saka: zizyala nseke e musamu izyala zizyalo zijesi nseke mucu zyalo, kwindila kuli cimwi ecimwi mbucibede."Mbucakaba. ¹²Inyika yakamena saka, zizyalo nseke eimwi mbuli mboibede, emisamu izyala zizyalo zili enseke zili mukati, kuzwa kubube bwazyo. Leza wakabona kuti cali cibotu. ¹³Oku kwali kujolezya oku seni, izuba lyatatu.¹⁴Leza wakati, "Akube mumuni mujulu yanzaye sikati kuzwa ku masiku akuti zibe zitondezyo, zye zindi, zyamazuba emyaka. ¹⁵Akube mimuni mujulu ape mumuni anyika." Mbucakaba.¹⁶Leza wakaanza mimuni mipati yobile, mumuni mupati isindilizya yendelezya sikati, o mumuni muce wendelezya masiku. Wakaanza e nyenyezi. ¹⁷Leza wakazibika mujulu kupa mumuni kunyika, ¹⁸okwendelezya sikati a masiku, okwaaanza mumuni kuzwa kumudima. Leza wakabona kuti ncibotu. ¹⁹Eci cali cokujolezya oku seeni, buzuba bwane. ²⁰Leza'wakati,' 'Mumanzi amube ezintu zinji zipona abayuni bauluka, atala enyika muluwo lwe julu." ²¹Leza wakaanza banyama bapati bo mumanzi, mbonyina buyo mbuli cilenge cili ceense cipona kuzwa kubube bwaco, zilenge ezyo zyeenda zizwide mumaanzi kwense, ape kufumbwa ali amababa kuzwa kubube bwakwe. Leza wakabona kuti ncibotu.²²Leza wakabaleleka, kati,"Amuzyalane okuvuzyana, okuzuzya maanzi mulwizi. Ambabo bayuni bavule munyika." ²³Eci cali cokujolezya okuseni, buzuba bwasanu.²⁴Leza wakati, "Amumo munyika akube zilenge zyumi, ecimwi kwiindila mumushobo waco, banyama bavubwa, zintu zikokoba, banyama bapati bomu nyika kwindilila mumushobo wazyo". Mbucakaba. ²⁵Leza wakalenga banyama bapati bomusaka zyeense kwindilila mumishobo yabo, banyama bavubwa kwindilila mumishobo yabo, ezyo zikokoba ansi kwindilila kumishobo yazyo. Wakabona kuti ncibotu.²⁶Leza wakati, "Atulenge muntu mucu kozya cesu, abe mboonya mbuli mbutubede. Ababe obwami bokwendelezya nswi zyo mulwizi, kubayuni bomujulu, kubanyama bavubide, enyika yeense, oku cintu cikokoba cili ceense eco cikokoba anyika." ²⁷Leza wakalenga muntu mucikozyano cakwe. Mucikozya cakwe wakamulenga. Mwalumi o mwanakazi wakabalenga.²⁸Leza wakabaleleka kuti kuli mbabo, "Amuzyalane, okuvuzyana. Muzuzye nyika, oku yendelezya. Amube obweendelezi bwenswi zyomu lwizi, bwabanyama bomujulu, oku zintu zyeense zipona ezyo zyenda atala enyika." ²⁹Leza wakati, "Amubone, ndamupa musyobo yeense yezisyango zizyala nseke ezyo zili zitala lyenyika yeense, ape kufumbwa musamu ujesi mucelo oyo alye nseke muli nguwo. Ziyoba zilyo zyenu."³⁰Kumunyama uli weense wenyika, ku muyuni uli wense wo mujulu, okucintu cili ceense eco cikokoba atala enyika, oku cibumbwa eco cijisi buumi bokuyeka ndakapa cisyango ceense ce nyanzabili kuti cibe cikulya," Cakaba namu. ³¹Leza wakabona zyeense nzyakapanga. Amubone cali kabotu loko. Kwali kujolezya okuseni, buzuba bo

Chapter 2

¹Mponya julu enyika zyakamana, ezintu zipona zyense zili mumo. ²Mubuzuba bwasanu otubili Leza wakasika kuma manino o musebezi wakwe ngwa ka cita, mponya waka pumula mubuzuba bwa sanu otubili ku zwa kumisebezi yakwe yense neni. ³Leza wakaleleka buzuba bwa sanu otubili oku busalazya, nkambo mubuzuba obu waka pumula kumisebezi ngwa kacita muku bumba kwakwe. ⁴Ezi zyezintu zijatikizya julu enyika, nizyaka bumbwa, mubuzuba obo mwami Leza mbwakabumba nyika ejulu. ⁵Tikwalikwe saka lyo munda munyika, mponyina tikwalikwe musamu mumunda wa menide, nkambo mwami leza talina kweta mvula atala nyika, mponyina tikwalikwe muntu kuti alime bulongo. ⁶Pele sikunkwe waka inka mujulu kuzwa munyika oku tesya nyika yense atala o bulongo. ⁷Mwami leza waka bumba muntu kuzwa ku suko lyobulongo, mponyina wakayekela mu mpemo ziomuntu kuyeka ko buumi, mponyina muntu wakaba cibumbwa cipona. ⁸Mwami leza waka byala munda kumazwido, mu Eddeni, ponyina waka bika muntu oyo ngwa ka bumba. ⁹Kuzwa kubulongo mwami leza waka panga misamu kuti imene eyo ibotezya ku menso ponya mibotu ku kulya. Ezi zijatikizya cisamu cobumi eco cakali akati komunda, ponya cisamu camano cabubotu ape obubi. ¹⁰Mulonga wakainka kuzwa kumunda wa Eddeni kuya tilila munda. Kuzwa kuya wa kanzana ponya okuba milonga yone. ¹¹Izina lyoyo wamatalikilo ngu Pishoni. Ngo mulonga wa konka kunyika yense ya, Havila oko kuli ngolide. ¹²Ngolide yoku busena obo nimbotu, Kuli ape bdelliyumi ape ebbwe lipaleme. ¹³Izina lyomu longa wa bili ngu Gihoni. Oyu ula kunka munyika yonse ya kushi. ¹⁴Izina lyomu longa wa tatu ngu Tigilisi, mponya ulakunka kuma zwido a Asha. Mulonga wane ngu Euphletesi. ¹⁵Mwami leza wakabweza muntu oku mubika mumunda wa Eddeni kuti abeleke oku ubamba munda. ¹⁶Mwami leza wakalaila mwalumi, kuti, "kuzi samu zyense zyo mumunda ninga wa lya cokwangunuka. ¹⁷Pele ku cisamu coluzibo cezibotu ezibi tamwelede kulya, pele mu buzuba mboyolya, kuzwa kuli eco uyofwa." ¹⁸Mponyina mwami Leza wakati, "Tacinsi kabotu kuti mwalumi abe alike. Ndyo mupangila mugwasyi umwelede wakwe." ¹⁹Kuzwa kubulongo mwami leza waka bumba nyama bo mumunda aba yuni bomu julu. Mponyina waka beeta ku mwalumi kuti abone na ulabaita kuti nzi. Kufumbwa obo bwaka zita muntu ezyi zilengwa zipona pele mbombubo obo ndezina lyaco. ²⁰Ponyina mwalumi waka pa mazina kubonse banyama, kuba yuni bo mujulu, oku ba nyama bo mumunda. Pele ku mwalumi takwe nikwa kajanika mugwasyi welede wakwe. ²¹Mwami leza wakaoneka mwalumi ngozi mpati, ponya mwalumi waka lala. Mwami leza waka gwisya kapango komwi oku jala mubili nkwa ka gwisya kapango. ²²Ako kapango nka kagwisya ku mwalumi, mwami leza waka bumba mwanakazi oku muleta ku mwalumi. ²³Mwalumi wakati. "Eci cindi, oyu ndifuwa lyamafuwa angu, ponya mubili omubili wangu, uyo itwa kuti 'mwanakazi', nkambo waka zwa ku mwalumi." ²⁴Nkambo kako mwalumi uyosiya baisi aba nyina, uyo ba antomwi omwanakazi wakwe. Ponya bayo ba mubili omwe. ²⁵Bonse bakali ecinkuna, mwami a mwana kazi wakwe, pele takwe nibaka lisenda.

Chapter 3

¹Ino inzoka yakajisi maano kwindi banyama beense balimusoka Mwami Leza mbakalenga. Nkabele wakamwambila mwanakazi kuti. "Nconzyo Leza wakamba, "Tamwelede kulya niciba comwe kuzwa kumusamu wamumunda?" ²Mwanakazi wakambila inzoka kuti, "Tulakonzya twalya micelo ya musamu ili mumunda, ³pele kujatikizya micelo yamusamu uli akati kamunda, Leza wakamba kuti, tamwelede kulya, nakujata, na mulafwa. ⁴Mpawo inzoka yakambila mwanakazi kuti, "Ne nconzyo tamukofwa. ⁵Nkaambo Leza ulizi kuti buzuba nomutikalaye menso enu ayo juka, ambi mulaba mbuli Leza, muyoziba bubotu o bubi." ⁶Ino mwanakazi nakabona kuti musamu aulya mubotu, ambi ulajula menso, ambi musamu ulya ulayandikana kucita umwi kuti acenjele, wakabweza umwi mucelo akulya, mponya ino wakapa umwi kumulumaakwe ngubali antomwe, ambi anguwe wakalya. ⁷Mponya menso abo beense akajuka, ambi baziba kuti bali azinkuna. Bakasuma maani antomwi ambi bakapanga caba cilivumbyo cabo bamukamweni. ⁸Bakavwa ijwi lyo Mwami Leza ulendenda mukati mumunda buzuba bwali kutontola, mponya mwalumi aba nakwe bakalisisa kuzwa kunembo lyo Mwami Leza akati kamasamu o mumunda. ⁹Mwami Leza wakaita mwalumi ambi wakati kuli nguwe, "Uli kuli? ¹⁰Mwalumi wakati, "Ndakumvwa mumunda, ndakayowa, nkaambo ndali cinkuna. Mponya ndakaliyuba." ¹¹Leza wakati, "Nguni wakakwambila kuti uli cinkuna? Wakalya kuzwa kumusamu ngondakakulailila kuti utauli kuzwa kuli nguwo. ¹²Mwalumi wakati, "Mwanakazi oyu nguwakandipa kuti tube awe, nguwakandipa mucelo kuzwa kumusamu, ambi ndakalya." ¹³Mwami Leza wakambila mwanakazi kuti, "Ninzi eci ciwacita?" Mwanakazi wakati, "Ninzoka yakadenena ambi ndakalya. ¹⁴Mwami Leza wakambila inzoka kuti, "Bowacita namu, ulitukidwe kwiinda banyama beense bomusaka. Uyoenda obula bwako, obulongo buyooba zilyo zyako mazuba ense obuponi bwako. ¹⁵Ndiyobika nkondo akati kako omwanakazi, ambi akati kalunyungu lwako olunyungu lwakwe. Walo uyokumina mutwe wako ambi uyokumina kasindinini kako. ¹⁶Kumwanakazi wakati, "Ndiyokuvuziye kucisa kukutumbuka bana; unonvwa kucisa kukutumbuka bana. Luyando luyoba lo mulumwako, mpawo uyo kwendeleya. ¹⁷Kuli Adamu wakati, "Nkambo waswilila kujwi lyabanako, ambi walya kuzwa kumusamu, kujatikizya malailile ngondakwambila, amba, 'Kuti utalyi kuzwa kuli nguwo, ' watuka bulongo nkaambo kako; kwiinda kucisa kwa milimo walya kuzwa kuli nguwo mazuba ense omubuumi bwako. ¹⁸Ndiyokwetela maumvwa amutubetube, ambi uyolya zishango zyo mumunda. ¹⁹Uyolya cinkwa cakufwa mitukuta, mane ukapiluke kunyika, nkaambo mulinjiyo mowakagwasigwa. Nkaambo uli bulongo buyo, oko kubulongo nkoelede kupiluka. ²⁰Mwami wakauzika zina lyabanakwe kuti ngu Eva kaambo mbabanyina babaumi wabense bapona. ²¹Mwami Leza wakabelesya itobo kupanga zisani zyakasamika Adamu amwanakazi wakwe. ²²Mwami Leza wakati, "Ino muntu waba mbubonya mbuli ndiswe, waziba bubotu obubi. Ino atazumizigwi kutambika janza lyakwe, okucela micelo yamusansa kuzwa kumusansa wabuumi, ulye, ambi upone kwa lyeense." ²³Mponya Mwami Leza wakamutanda kuzwa mumunda wa Edeni, kuti akalime nyika eyo njiyonyina njokagwisigwa mulinjiyo. ²⁴Mponya Leza wakatanda muntu kuzwa mumunda wa Edeni, ambi wakabika bangelo ba Cherubimu kumazwido o munda wa Edeni, ambi wabika panga liyaka akati lyakali kuyaka konse konse, kusinkila nzila yamusansa.

Chapter 4

¹Adam wakaswanana o Eva banakwe nkabela wakamita, wazyala Kaini. Wakati, "Ndajana muntu kwiinda munguzu zya Mwami." ²Ambi wakazyala Abel muzyalwanyina. Abel wakaba simweembela mbelele, Kaini wali buyo sikulima munyika. ³Nicakaba ciindi Kaini waketela Mwami cituzyo camicelo ya nyika. ⁴Awe Abel, wakaleta kana kasangu kukuzyalwa ka mbelele, amafuta. Mwami wakacitambula cituzyo ca Abel. ⁵Pele Kaini cituzyo cakwe tacikamubotelede nkabela Kaini wakanyema loko, kumenso akwe wakasyulungana. ⁶Mwami wakambila Kaini kuti, "Ino wanyemanzi? Nkambonzi kumenso nowasyulungana? ⁷Na wacita kabotu, tokotambulwa? Pele na tociti kabotu, ziba zilakulindilila, ambi uyoyanda nduwe, nkabela uyo mwendelezya. ⁸Ino Kaini wakaambila muzyalwanyina Abel, nkabela nibakali musaka, Kaini wakanyamukila Abel muzyalwanyina ambi okumujaya. ⁹Mwami wakabuzya Kaini kuti, "Uli kuli Abel muzyalwanyoko?" Wakati, "Tandizi sena ndime ndilela muzyalwama na?" ¹⁰Mwami wakati, "Wacitaanzi? Ijwi lyabulowa bwa muzyalwanyoko lilimundikwilila mumuse. ¹¹Ino sunu wajana lutuko kumuse, ndilyonya mulomo watambula bulowa bwa muzyalwanyoko kuzwa kujanza lyako. ¹²Nozolima muse, taliyokupi limbi nguzu zyalyo uyoba sokwendenda simutuntuli ansi. ¹³Mpawo Kaini wakambila Mwami kuti, "Kumwa kwangu kupati kapatila. ¹⁴Nconzyo buzuba buno wanditanda kuzwa kunyika, nkabela kufumbwa muntu undijana uyondijaya." ¹⁵Mpawo Mwami wakamwambila kuti, "Kufumbwa muntu ujaya Kaini uyoindilwidwa kupengwa mulandu ziindi zili musanu azibili." Nkabela Mwami wabika Kaini caba citondezyo, kuti umwi aumwi umujana atamujayi. ¹⁶Ino Kaini wakazwa kubusyu bo Mwami wakakukala munyika ya Nodi ili kufwi lya Edeni. ¹⁷Kaini wakaswanana omwanakazi wakwe nkabela wakamita. Wakazyala Enoki. Wakayaka munzi wakauzika izina lya Mwanakwe Enoki. ¹⁸Ino Enoki olokwe wakazyala Tradi. Tradi awe wakazyala Methusela. Awe Metusela wakazyala Metusadi. Olokwe Metusaeli wawakazyala Lameki. Ino ¹⁹Lameki wakakwete nanakazi bobile; izina lyaumwi kali Ada, ezina lyawabili kali Zila. ²⁰Nkabela Ada ngowakazyala Jabali, ngoguwe isi wabo beense bakala mumatente akwembela ingombe. ²¹Ezina lyamuzyalwa nyina wakwe kali Jubali. ²²Awe Zila, wakazyala Tubala-Kaini, ngoguwe wali kufula zibelesyo zyeense zyamukuba azyansimbi. Mucizi wa Tubali-Kaini wali Naamaha. ²³Lameki wakambila banakazi bakwe kuti, "Ada o Zila, amuswilile ijwi lyangu; Nobanakazi ba Lameki, amuswilile majwi angu. Kaambo ndajaya muntu wakandiyasa, ndanyonyona mulombe kaambo kokunduma. ²⁴Kuti Kaini ulanyema zindi zysanwe atubili, mpawo Lameki ziindi zili makumi ali musanu aabili omusanu azibili." ²⁵Ino Adamu wakaswanana abanakwe, wakazyala umbi mwana mulombe. Wakamuzika izina lya zseti, "Nkaambo Leza wandipa mwana umbi mucibaka ca Abel, Kaini ngwakajaya. ²⁶Mwana wakazyalwa kuli Seti nkabela wakamuzika zina lya Enosi, mponya awo bantu bakatalika kukomba muzina lya Mwami.

Chapter 5

¹Eli nde bbuku lya mazyalani a Adamu. Mubuzuba obo leza nakalenga bantu waka balenga mucinkozyanyo cakwe. ²Mwalumi o mwakazi wakabalenga. Wakabalenga ape wakauzika kuti mbantu nibakamana kulengwa. ³Ino Adamu wakapona myaka ili mwanda amakumi otatwe, wakazyala mwana mwalumi mucikozya cakwe, wali mbubonya mbuli nguwe, mponya wakamuzika kuti ngu Seti. ⁴Ino Adamu nakamana kuzyala Seti, wakapona myaka ili myanda ili musanu eitatau. Wakaba isi wabana baalumi banji ape abanakazi. ⁵Adamu wakapona myaka ili myanda ili musanu eyone a makumi otatwe, mponya wakafwa. ⁶Ino Seti wakapona myaka ili mwanda eyosanwe wakazyala Enosi, ⁷nakamana kuba isi wa Enosi, wakakala myaka ili myanda ili musanu eyitatu emyaka ili musanu eibili ape abanakazi. ⁸Seti wakakala myanda ye myaka ili musanu eyone ekumi emyaka yobile, mponya wakafwa. ⁹Ino Enosi wakakala myaka myanda ili musanu emyanda yone wakazyala Kenani. ¹⁰Nakamana kuzyala Kenanai, Enosi wakakala myaka myanda ili musanu e myanda yotatwe ekumi lye myaka eyosanwe wakazyala bana baalumi banji abasimbi. ¹¹Enosi wakakala myaka ili myanda ili musanu emyanda yone emyaka ili musanu, mponya wakafwa. ¹²Ino Kenani nakakala myaka ili makumi osanwe, amakumi obile, wakazyala Mahalalele. ¹³Nakamana kuzyala Mahalalele, Kenani wakakala myaka ili myanda ili makumi osanwe emyanda yotatwe amakumi one. Mponya wakazyala bana baalumi banji abasimbi. ¹⁴Kenani wakakala myaka ili myanda ili musanu eyone emyaka ili kumi, mponya wakafwa. ¹⁵Ino Mahalalele nakaba emyaka ili maakumi osanwe ekumi emyaka yosanwe, wakazyala Jaledi. ¹⁶Nakamana kuzyala Jaledi, Mahalalele wakakala myaka ili myanda ili makumi osanwe emyanda yone ape a makumi otatwe. Wakazyala bana baalumi banji ape abanakazi. ¹⁷Mahalalele wakakala nyanda yosanwe emyanda yotatwe, amakumi osanwe ape amakumi one emyaka yosanwe, mponya wakafwa. ¹⁸Ino Jaledi nakakala myaka ili mwanda emyaka ili makumi osanwe ekumi lyomwi emyaka yobile, mponya wakazyala Inoki. ¹⁹Nakamana kuzyala Inoki, Jaledi wakakala myaka ili myanda makumi osanwe emyanda yotatwe. Wakazyala bana baalumi banji abana banakazi banji. ²⁰Jaledi wakakala myanda ye myaka ili makumi osanwe emyaka yone a makumi osanwe e kumi lye myaka emyaka yobile, ponya wakafwa. ²¹Ino Enoki nakakala myaka ili makumi osanwe ekumi lyomwi emyaka yosanwe, mponya wakazyala Metusela. ²²Enoki wakenda o leza kwe myaka ili myanda yotatwe nakamana kuzyala Metusela, mponya wakazyala bana baalumi banji abanakazi. ²³Enoki wakakala myaka yotatwe amakumi osanwe ekumi lyomi emyaka yosanwe. ²⁴Enoki wakenda o leza mponya taciliwo, kambo leza wakamutola. ²⁵Mponyina Metusela wakakala mwanda omwi emyaka ili makumi osanwe amakumi otaywe omusanu we myaka emyaka yobile mponya wakazyala Lameki. ²⁶Nakamana kuzyala Lameki, Metusela wakakala myaka myanda yosanwe aibili amakumi osanwe ape amakumi otatwe emyaka yobile. Mponya wakazyala bana baalumi banji anama basimbi banji. ²⁷Metusela wakakala myanda ye myaka ili musanu emyanda yone amakumi omusanu we myaka emyaka yone mponya wakafwa. ²⁸Ino Lameki nakakala myaka ili mwanda a makumi osanwe emyaka ape amakumi otatwe e myaka yobile, wakazyala mwana mwalumi. ²⁹Wakamuzika kuti ngu Nowa, wakati, "Oyu uyotupa lipumuno kuzwa ku milimo yesu ape okuzwa kumakatazo amanza esu, eco ncutwelede kucita ankambo ke nyika eyo mwami njakakuta." ³⁰Lameki wakakala myanda ye myaka ili musanu emyanda ili musanu eyone omusanu we myaka nakamana kuzyala Nowa. Mponya wakazyala bana baalumi banji abanakazi. ³¹Lameki wakakala myanda ye myaka ili makumi osanwe emyanda yobile amakumi osanwe ape amakumi obile emyaka yosanwe ape emyaka yobilo. Mponya wakafwa. ³²Ino Nowa nakakala myaka ili myanda yosanwe wakakala Semu, Hamu, ape O Jafeti.

Chapter 6

¹Ino kwakasika kuti bantu batalike kumvula munyika mpona bana banakazi bali kuzyalwa kuli mbabo, ²mukuti bana ba leza bakabona kuti bana banakazi ba bantu bakali kunywumenezya . Bakabatola kuti babe banakazi babo, kufubwa abo mbibakasalwa. ³Mwami wakati, "Muuya wangu taukozi kukalilila mubantu, kaambo mbe nyama. Bayokala mwaanda ama kumi obile e myaka."⁴Bantu bapati loko bali munyika mumazuba ayo, mane okunembo. Eci cakacitika awo bana ba leza nibaka kwata bana banakazi babalumi, mponya bakaba abana ambabo. Aba bali balumi benguzu bensiku, balumi bempuwo.⁵Mwami wakabona kuti bubi bwa bantu bwali bupati munyika, mponyina yoonse mizezo njibali kuyeeya mu myoyo yabo yali mibi kwiindilila. ⁶Mwami wakaliyeeya kuti wakalenga muntu munyika, mponya wakapenga mu moyo wakwe.⁷Mponyina Mwami wakati, "Ndiyonyonyona bantu abo mbindaka lenga kuzwa atala enyika -bantu abanyama, ape ezintu zicuta abayuni bo mujulu, kaambo ndiliuside mukuti ndime ndaka balenga." ⁸Kono Nowa wakajana lweengelelo mumenso o Mwami.⁹Ezi zye zyintu ziyakacitika kuli Nowa. Nowa wali muntu usalala, ape utakwe kampenda akati ka bantu mu ciindi cakwe. Nowa walikwenda o Leza. ¹⁰Nowa wakaba isi wabana botatwe: Shem, Ham, o Japheth.¹¹Inyika yalibijide kumenso a Leza, ape yalizwide enkondo. ¹²Leza wakabona nyika; langa, yalibijide, kaambo nyama yeense yalibijide munzila zyabo munyika. ¹³Leza wakati kuli Nowa, "Ndabona kuti ceci ciindi cokunyonyona bantu beense, kaambo nyika izwide nkondo kwiindila muli mbabo. Ncozyo, ndiyo banyonyona antoomwi enyika.¹⁴Amulipangile mugolo wezisamu zyeyofu. Mupange otu mpecukwa mumugolo, mponya mu muvumbe insakisi mukati anze. ¹⁵Namu mbumwelede kucipanga: Mubulamfu bomugolo bwelede kuba tukolola myanda yotatwe; mu bufwi bwemugolo bwelede kuba makumi osanwe, mubulamfu tukokola tuli makumi otatwe.¹⁶Mupange ciluli co mugolo, mponya mucimane kucivumba kuzwa mujulu mane ansi. Mubike citendele kumbali o mugolo mponya mupange munsu cabili, ecatatu cokukalila. ¹⁷Swilila, ndiyoeta izambangulwe lya manziatala enyika, kuzonyonyona beense bantu bali mukati mponya o buumi kuzwa kujulu. Zyeense ezyo zila nyika ziyofwa.¹⁸Kono ndiyopanga cizuminano aibo. Uyo njila mumugolo, yebo, abana bako baluumi, abanakazi bako, abanakazi babana bako baluumi. ¹⁹Kufumbwa cintu cipona ce nyama, zyobile zyobile mu mishobo yazyo welede kuzyeta mumugolo, kutegwa kazipona mumugolo aibo, zyaluumi ezyanakazi.²⁰Kubanyama kuzwa ku mishobo yabo ape abanyama kuzwa ku mishobo yabo, okuzintu zyonse zyicuta ansi kuzwa ku mishobo yazyo, zyobile zyobile ziyiyoza kuli yebo kutegwa uzibabe kazipona. ²¹Bunganya lwako ziyilo zyense zyeemishobo ziyiligwa ape okuzibamba, mponya ziyoba ziyilo zyako ezyabo." ²²Mponya Nowa wakacita eci. Kwiindila ezyo Leza ziyakumulailila, mponya wakazicita.

Chapter 7

¹Mwami wakamba kuli Nowa," koza, yebo abe nganda yako munjile mubwato, nkambo ndabona kuti ulasalala kunembo lyo bukale buno. ²Ku zinyama zyense zisalala uyo eta zisanu azibili zyalumi ape azisanu azibilili zya nakazi. Kuzwa kuzinyama zita salali, mwete zyobile, calumi ecanakazi caco. ³Ape oku bayuni bo mujulu, mwete zilimusanu azibili zyalumiii ape ezili musanu azibili zyanakazi, kukwambila bana ba zyo atala lyenyoka yonseneni. ⁴Mumazuba alimusanu abili ndiyo wisya mvula kwamazuba ali makumi one amasiku ali makumi one. Ndiyo nyonyona kuzwa atala obulongo zyense zipona zindax kapanga." ⁵Nowa waka cita eco mwami ncaka mulailila. ⁶Nowa wali emyaka ili myanda uosanwe omwanda omwi awo zambangulwe niyakasika munyika. ⁷Nowa, abana bakwe balumi, abanakwe, ape abanakazi babana bakwe bakanjila mubwato beense akambo kamanzi ezambangulwe. ⁸Banyama basalala ape abatasalali banyama, bayuni, ape ezyense zikokoba atala abulongo. ⁹Zyobile zyobile, calumi ape acanakazi, zyakaza kuli Nowa ape okujila mubwato, mbonya leza mbwa kalailila Nowa. ¹⁰Cakaba nikwa kayinda mazuba alimusanu abili. Manzi ezambangulwe akaza atala enyika. ¹²Mumyaka ilimiyanda yosanwe awomwi wabumi bwa Nowa, mu mwezi wabili, mubuzuba bwa kumi atosanwe otubili twamanzi twansitwakajuka, ponya a mulonga ukujulu aka juka. ¹¹Emvula yakatalika okuwa anyika kwamazuba ali makumi one ape amasiku ali one. ¹³Mubuzuba mbonyina Nowa abana bakwe balumi Shemu, Hamu ape o Jafeti, abanakwe Nowa abanakazi bakanjila mubwato. ¹⁴Bakanjila abanyama bomusaka ngwaya kwendelana omushobo, abo banyama ba vubwa kwendelana omushobo wakwe. Ponya ezinyama zikokoba anyika azyo a mishobo wazyo, abayuni kwendelana omushobo wabo, zyense zinumbwa zyamababa. ¹⁵Zyobile zyense zyenyama zyakali abumi zyakeza kuli Nowa akunjila mubwato. ¹⁶Banyama bakanjila bakali nalumi abanakazi benyama beense; bakanjila mbonya namu leza mbwaka mulailila. Mponyina mwami wakajala mulyango nibakanjila. ¹⁷Mponyina zambangulwe lyakaza atala enyika kwamazuba ali makumi one. Mponyina manzi akavula okunyamuna bwato kubutola atala lyenyika. ¹⁸Manzi aka zula okuvumba atala enyika, ponya bwato bwaka yuboka atala lyamanzi. ¹⁹Manzi akanyamuka mubunji anyika kwamba kuti wonse malundu ayo akali kungsi ajulu lyonseneni akavumbwa. ²⁰Manzi akanyamuka tukokola ikumi amusanu kwindi zylundu. ²¹Zyense zipona ezyo zyenda a nyoka zyakafwa-bayuni, sivubwano, banyama bomusaka, zyonse zivubwa zipona ezyo zyakakala mummyelwe minji atala lyenyika ponya abantu benseneni. ²²Zyense zyipona zyaka kalamunyika, ezyo zyakala kuyeka kubelesya mpemo zyazyo zyakafwa. ²³Nkokuti zyonse zintu zyali kupona atala enyika zyaka kunka, bantu abanyama ezintu zikokoba anyika abayuni bomujulu zyaka nyonyonwa kuzwa munyika. Pele Nowa ezyo nzyaliazyo mubwato nzizya kasyala. ²⁴Manzi akakala atala enyoka kwamazuba ali mwanda amakumi osanwe.

Chapter 8

¹Leza wakamba Nowa, bense banyama bomusaka, ape abanyama balelwa abo bakali anguwe mubwato. Leza wakapanga luwo kuti lunge a nyika. Mponyina manzi akatalika kuyuminina. ²Tusensa twansi amambanga akujuku akajalwa, ape yakaleka kuwa. ³Manzi manji akainka ansi kanini kanini kuzwa anyika, ape nikwa kamana mazuba manzi akayuminina. ⁴Bwato bwakaza kuzo pumula mumwezi wamusanu ayibili, mubuzuba bwa kumi amusanu atubili o mwezi, acilundu ca Alalati. ⁵Manzi akazumanana kuyuminina kusikila mumwezi we kumi. Mubuzuba bwamatalikilo bomwezi, atala lyezilundu kwaka libonya. ⁶Cakasika mazuba ali makumi one Nowa wakajula cimbanga cobwato econca kapanga. ⁷Wakatuma cikwangala mponya caka uluka kulangalanga kusikila manzi ayuma kuzwa munyika. ⁸Mponyina wakatuma inziba kuyobona kuti namanzi anyika ayuminina. ⁹Pele inziba takwe niyaka jana busena boku pumuzya maulu ayo, mponya yaka piluka kuli nguwe mubwato, nkambo manzi acilivumbide yense nyika. Waka ijata amanza akwe akunjizya mubwato. ¹⁰Waka lindila kwamazuba alimusanu otubili ape wakatuma inziba kuzwa mubwato, ¹¹Inziba yaka bweda kulinguwe kuyolezya langa! mumulomo wayo kwali igani lye oliva mponya Nowa wakaziba kuti manzi ayuminide ansi kuzwa munyika. ¹²Wakalindila amwi mazuba alimusanu atubili, ape waituma nziba. Takwe niyakapiluka ape kuli nguwe. ¹³Caka sika mummyaka pli musanu oumwi ape o mwaka wakutanguna, mumwezi wa matalikilo, mubuzuba bwamatalikilo bomwezi, kuti manzi akayuma kuzwa kunyika yonseneni. Nowa waka gwisya civumbyo cobwato, walanga anze, ukubona kuti, amulange, atala lyenyika kwayuma. ¹⁴Mumwezi wabili, mumazuba ali makumi obile amusanu otubili mumwezi, nyika yakayuma. ¹⁵Leza wakati kuli Nowa, " ¹⁶koya kuzwa mubwato, yebo, mwanakazi wako, abana bako balumi abanakazi babo ayibo. ¹⁷Uzwe ezibubwa zimpona zyonseneni zyenya ezyo ziliyibo-bayuni, abanyama, ape ezi kokoba zyonse ezyo zikokoba anyika-kwamba kuti zyika mvule mubunji atala lyenyika, kuti zyika zyalane oku vula atala lyenyika. ¹⁸Mponyina Nowa wakainka anze abana bakwe balumi, banakwe abanakazi babana bakwe balumi anguwe lwakwe. ¹⁹Zyense zilengwa zipona, zyense zikokoba, ape abayuni bense, zyense zyenda anyika, mbona mbuli mumikowa uazo, baka siya bwato. ²⁰Nowa wakayaka cipaililo co mwami. Wakabweza banyama basalala abayuni basalala, ape okupa zytuzyo acipaililo. ²¹Mwami wakanvwa kununkilila kwa bweme bubitu ponya wakamba kuti mumoyo wakwe." Tandiyo kuti nyika akambo komuntu, nekubakuti muyeyo ya myoyo yabo njecibi kuzwa kubunini bwabo. Tabdiyo jayi ape zintu zyense zipona mbuli mbondaka cita. ²²Nyika niciliwo, cindi cembuto acindi cokutebula zyindi zitontola ape ezindi z yokupiya cindi cenvula ape ecindi cempeyo, ape esikati amasiku tazyomani."

Chapter 9

¹Mponya leza wakaleleka Nowa abana bakwe wakati kuli mbabo," Amuzyalisye, muvule ape muzuzye nyika.

²Kuyoyigwa kwenu ape okuyosya kwenu buyoba kubanyama beense bapona munyika okubayuni beense bo mujulu, enzizyo ezyo zyendela ansi, ape okunswi zyeense zili mulwizi. Zyapegwa mumanza enu.³Kufumbwa cintu cenda eco cipona ciyoba cilyo cako. Mbuli mbundakamupa zosiyu mani, ino ndamupa zyeense. ⁴Pele tamwelede kulya nyama obuumi bwayo-nkambo mbulowa bwayo-muli njiyo.⁵Pele kubulowa bwenu, bumi obo buli mubulowa bwenu, ndiyobuyandola. Kuzwa kujanza lyo munyama wense ndiyobuyandola. Kuzwa kujanza lyo muntu kufumbwa, nkokuti, kuzwa kujanza lya oyo wakajaya muzyalwanyina, ndiyoyanda bumboni bo buumi boyo muntu. ⁶Kufumbwa utila bulowa bo muntu, Anguwe bulowa bwakwe buyotilwa o muntu, nkambo cali mu cimo ca leza omo mwakalenga muntu. ⁷Ino nywebo, Amusalalisye muzyalane, muzuzye nyika muvule mulinjiyo."⁸Mponya leza wakambola kuli Nowa okubana bakwe anguwe, wakati, ⁹"Amuswilile leza wakambola kuli Nowa okubana bakwe anguwe, wakati," ¹⁰Ape abanyama beense bapona mbimuli ambabo, Abayuni olubono, ape abanyama munyika mbimuli ambabo, abo beense bakazwa mu bwato, kubanyama beense bapona munyika.

¹¹Ndili ano okupanga cizuminano anywibo, eco citayobi ape kuti mibili yense itakanyomyonwe a manza e zambangulwe. Takukoyoba ape zambangulwe uyonyonyona nyika." ¹²Leza wakati," Eci ce citondezyo cecizuminzno eco ncelimukupanga akati kangu a nywibo okubanyama beense mbimuli ambabo, amazyalani aciza: ¹³Ndabika pinicongo wangu mujoba, mponya ciyoba citondezyo ce cizuminano akati kangu enyika.¹⁴Kuyba mukuti awo ndakweta ijoba atala e nyika ape a pinicongo aboneka mujoba, ¹⁵mponya ndiyoyeya cizuminano cangu, eco cili akati kangu anywibo ape okubanyama beense bapona. Manzi takwe nayoza kuzoba izambangulwe liyonyonyona zintu zteense zipona.¹⁶Pinicongo uyoba mumayoba ape ndiyoubona mukuti ndiyeye cizuminano citayomani akati ka leza ape okubanyama bapona bense abo bali munyika."¹⁷Mponya leza wakati kuli Nowa," Eci ncecitondezyo eco ncinda kazumina akati kangu ezipona zyeense zili munyika."¹⁸Bana ba Nowa bakazwa mu bwato bali Syemu, Hamu, o Jafeti wali isis wa Kenani. ¹⁹Abo botatwe bali bana ba Nowa, mponya kuzwa kuli aba nyika yense yakazula.²⁰Nowa wakatalika kuba mulumi, wakabyala munda wo musansa.

²¹Wakanywa umwi musansa mponya wakakolwa wakalala mu tente katalivumbide.²²Mponya Hamu, isis wa Kenani, wakabona cinkuna ca baisi wakambila bazyalwanyina bobile anze. ²³Mponya Syemu o Jafeti bakabweza cibaki okucibika amakuko abo, mponya bakenda cifutesule okuvwika cinkuna ca baisi. Masyu abo alangide kulubazu lumbi, nkokuti takwe nibakabona cinkuna cabaisi. ²⁴Ino Nowa nakabuka waini niyakamana, wakaziba eco mwanakwe munini ncakacita kulinguwe. ²⁵Mponya wakati," Kenani Akutwe. akabe muzike kubazike babazyalwanyina."²⁶Ape wakati," mwami, leza wa Syemu, Alelekwe, ape Kenani abe muzike wakwe. ²⁷Leza ayungizize lunyungu lwa Jafeti, ape akapange zilawo zyakwe muzibaka zya Syemu. Kenani akape muzike wakwe."²⁸Nilyakamana zambangulwe, Nowa wakakala myanda yotatwe ye myaka amakumi osanwe.

²⁹Mumazuba ense a Nowa ali myanda yosanwe emyaka, emyanda yone amakumi osanwe, mponya wakafwa.

Chapter 10

¹Aya alimazyalani abana ba Nowa, nkokuti, Syemu, Hamu, ape o Jafeti. Bana bakazyalwa kuli mbabo nilyakamana zambangulwe. ²Bana ba Jafeti kwali Goma, Magogi, Madayi, Javani, Tubali, Misyeke o Tilasi. ³Bana ba Gama kwali Asikenazi, Lifati, Tongama. ⁴Bana ba Janani kwali Elisya, o Tasyisi, Kitimi ape o Dodanimu. ⁵Kuzwa kuli aba bantu bokukomwe yolwizi bakanzana okwinka ku manyika abo, muntu o muntu o musyobo wakwe, kwindi myambo yabo, oluzubo lwabo. ⁶Bana ba Hamu kwali kusyi, Mizilaimu, Puti o Kenani. ⁷Bana ba Kusyi kwali Seba, Havila, Sabeta, Lama O Sabeteka. Bana ba Lama Kwali Seba o Dedani. ⁸Kusi wakazyala Nimulodi, wali ngo muzundi mutanzi anyika. ⁹Wali muvwimi mupati kumenso o mwami ncecoco ncicambilwa kuti, mbuli nimulodi, muvwimi mupati kumenso o mwami." ¹⁰Matalikilo obulelo bwakwe bwali Babbiloni, Oluki, Akadi Okalene munyika ya Sinala. ¹¹Kuzwa kunyika eyo wakainka ku Asiliya okuyaka Niniva, Olehobboti-Ili kala, ¹²Oleseni, wali akati ka Niniva o Kala. Wali mumunzi mupati. ¹³Mizilayimi wakazyala ba Ludi, ba Anamaitisi, ba Lehabbitisi, ba Nafituhaitisi, ¹⁴Patulisi, Kasila (omo mwakazwa ba Filisiti) ape aba kafitolimu. ¹⁵Kenani wakazyala Zidoni, mwanakwe mutanzi o Heti. ¹⁶Ape aba Jebusi, ba Amoli aba Giligasi, ¹⁷Ba Hivi ba Akiti, ba Sini, ¹⁸ba Alivadi, ba Zemali, aba Hamati. Kumamanino inzubo zya ba Kanani zyakamwaika. ¹⁹Munyanza waba Kanani walikuzwa ku Sidoni, kulubazu loku Gelali, kusikila ku Gaza, ape okuya ku Sodomu, Gomora, Adimu o Zeboimu, kusikila ku Lasha. ²⁰Bali bana ba Hamu, munzubo zyabo, omumyambo yabo, muzisi zyabo, omumusyobo yabo. ²¹Bana ambabo bakazyalwa kuli Semu, mukulana wa Jafeti, Semu anguwe wali sikale wa bantu beense boku Ebbeli. ²²Bana ba Semu kwali Elamu, Asuli, Alifakisidi, Ludi o Alamu. ²³Bana ba Alamu kwali Uzi, Huli, Geteli o Masi. ²⁴Alifakiziti wakazyala Sela, anguwe Sela wakazyala Ebbeli. ²⁵Ino Ebbeli wakazyala bana bobile. Izina lyo umwi wali Pelegi, nkambo mumazuba akwe nyika yakandanizigwa. Muzyalwanyina zina wali Jokitani. ²⁶Jokitani wakazyala Alimodadi, Selefi, Hazalamaveti, Jela; ²⁷Hadolamu, Uzali o Dikila, ²⁸O Abimaeli, Seba, ²⁹O Ofili, Havila, O Jobabi aba beense bali bana ba Jokitani. ³⁰Inyika yabo yalikuzwa kumesa, kuya ku Sefali, cilundu cokumazwido ezuba. ³¹Aba bali bana ba Semu, kwindi munzubo zyabo, o mumisyobo yabo, mumanyika abo, kwindi mumasi abo. ³²Ezi zyali nzubo zyabana ba Nowa kwindi mu mazyalani abo, kwindi muzisi zyabo. Kuzwa muli ezi zyakazana okwinka munyika nilyakamana zambangulwe.

Chapter 11

¹Ino nyika yense yalikubesya musyobo omwi ape amajwi omwi. ²Nibalikuyobuya kumbo, bakajana kabanda munyika ya Sinala mponyina bakakala mumo. ³Bakati kuli umwi oumwi, "Amuze tupange zidina tuzitente kabotu kabotu." Bajesi zidina mucindi ca mabwe etaala mbuli buzuka. ⁴Bakati, "Amuze, tuliyakile dolopo enganda ndanfu iyosika kujulu, nkokuti tube ezina. Kuti katutaciti, tuyomwaikana atala eyika yense." ⁶Ino mwami wakaza ansi okuzobona nyika ape enganda ndamfu eyo ma zyalani a Adamu njiyakayaka. ⁵Mwami wakati, "Amubone, mbatu bomwi omusyobo uswana, mponya batalika kucita ezi! Ino ino awa takwe eco ncibayeya kucita ciyobakacila. ⁷Amuze, twinke ansi tukapalanganye musyobo wabo okuya, nkokuti kabatamvwi umwi oumwi ncaamba." ⁸Ino mwami wakabamwaisya nkonya oko atala enyika yeense mponyina bakaleka kuyaka dolopo. ⁹Mponyina awo, izina lyawo lyakategwa BBabbelo nkambo oko mwami wakapalanganya musyobo we nyika yeense mponyina kuzwa awo mwami wakabamwaisya muzisi zyeense kwida atala enyika yeense. ¹⁰Aya ali mazyalana a Semu wali emyaka ili mwanda, mponyina wakazyala Alifakisadi nikwainda myaka yobile ye zambangulwe. ¹¹Semu wakakala myaka ili myanda yosanwe nakamana kuzyala Alifakisadi. Ape wakazyala bamwi bana balumi abanakazi. ¹²Ino Alifakisadi nakaba emyaka ili makumi otaywe eyosanwe, wakazyala Sela. ¹³Alifakisadi wakakala myaka ili myanda yone emyaka yotatwe nakamana kuzyala Sela. Ape wakazyala bamwi bana balumi abasimbi. ¹⁴Ino Sela nakakala myaka ili makumi otaywe, wakazyala Ebbeli. ¹⁵Sela wakakala myaka ili myanda yone emyaka yotatwe nakamana kuzyala Ebbeli wakazyala bana bamwi balumi abanakazi. ¹⁶Ino Ebbeli nakakala myaka ili kumi emyaka yone, wakazyala Pelegi. ¹⁷Ebbeli wakakala myaka ili myanda yone amakumi otaywe emyanda nakamana kuzyala Pelegi. Ape wakazyala bana bamwi balumi aba nakazi. ¹⁸Ino Pelegi nakakala makumi otatwe emyaka, wakazyala Leu. ¹⁹Pelegi wakakala myanda yobile yemyaka e myaka yosanwe mutune. Nakamana kuzyala Leu. Ape wakazyala bamwi bana balumi abanakazi. ²⁰Ino Leu wakakala myaka makumi otatwe emyaka yobile, mponyina wakazyala Selugi. ²¹Leu wakakala myaka myanda yobile emyaka yosanwe mutubili nakamana kuzyala Selugi. Ape wakazyala bana bamwi baalumi abanakazi. ²²Ino Selugi nakakala myaka ili makumi otatwe, mponya wakazyala Naholi. ²³Selugi wakakala myanda yobile ye myaka nakamana kuzyala Naholi. Ape wakazyala bana bamwi balumi abanakazi. ²⁴Ino Naholi nakakala myaka yobile eyosanwe emyaka yone, wakazyala Tela. ²⁵Naholi wakakala mwanda omwi we myaka e kumi lyomwi omusanu, emyaka yone nakamana kuzyala Tele. Ape wakazyala bana bamwi balumi abanakazi. ²⁶Tela nakakala myaka ili makumi osanwe amakumi obile, wakazyala Abulahamu, Naholi, Halani. ²⁷Ino aya alimazyalani a Tela. Tela wakazyala Abulahamu, Naholi o Halani, mponyina Halani wakazyala Loti. ²⁸Halani wakafwa mumenso abaisi ba Tela mucisi mwakazyalilwa, mu Uli waba Kolodiya. ²⁹Abulamu o Naholi bakakwata, izina lyo mwana kazi wa Abulamu wali Salai mponya izina lyo mwanakazi wa Naholi wali Milika, mwana wa Halani, wali wa Milika o Isaka. ³⁰Ino Salai tali kuzyala; talikwe mwana. ³¹Tele wakabweza Abulamu mwana wakwe mwalumi Loti mwana o mwana wakwe Halani, ape o Salayi musangakazi wakwe, wali mwanakazi wa Abulamu, antomwi bakasiya Uli waba Kolodiya kuti bainke mu nyika ya kanana. pele bakaza Halani okukala nkuko. ³²Tele wakakala myanda yobile ye myaka emyaka yosanwe mponya wakafwida ku Halani.

Chapter 12

¹Ino Mwami wakati kuli Abulamu, "Kozwa munyika yako, omunyika yamabbululu bako, omunganda yauso, winke kunyika njentikutondezye. ²Ndilakucita kuti ube mushobo mupati, ambi ndiyokuleleka, okulemya zina lyako, ambi uyoba cileleko. ³Ndiyoleleka abo bakuleleka, pele kufumbwa ukusampaula ndiyomutuka. Kwindilila muliyebo mikowa yenyika yoonse iyooolelekwa.." ⁴Ino Abulamu wakainka, mbuli Mwami mbwakamwambila kucita, ambi Loti wakainka anguwe. Abulamu wajesi zyakazili makumi osanwe-mwabili emyaka yosanwe nakazwa ku Halani. ⁵Abulamu wakabwezelezya o Salayi, banakwe, Loti, mwana womuzyalwanyina, embono zyabo zyeense nziba vubide, abantu abo bakajanwa mu Halani. Bakainka kuya kunyika ya Kenani, ambi bakasika munyika ya Kenani. ⁶Abulamu wakainka akati kenyika mane ku Sekamu, kumubanga uli ku Mole. Ali eco ciindi bana Kenani kabakede munyika omo. ⁷Mwami wakali bonya kuli Abulamu, okuti, "Nyika eyi ndiyoiipa lunyungu lwako." Ponya awo Abulamu wakayakila mwana cikombelo, oyo wakali bonya kuli nguwe. ⁸Kuzwa oko wakaya kunyika ye cilundu kubuzwido bwezuba boku Bbeteli, nkwaka simpa cilawo cakwe, Bbeteli kali kumabbililo o Ayo kubuzwido ezuba. Oko wakayakila Mwami cikombelo okuti Mwami. ⁹Mpawo Abulamu wakazumanana kweeda, kuya ku Negevi. ¹⁰Kwali nzala munyika, mpawo Abumu wakaya kungsi Iyipiti kuyokala, pele nzala yakakola munyika. ¹¹Nakaswena kuti anjile mu Iyipiti, wakati kuli Salayi banakwe, "Bona kuno, ndilizi kuti uli mwanakazi mubotu. ¹²Kuti bana Iyipiti bakubone balati, oyu ngomwanakazi wakwe; ambi balandi jaya, pesi yebo balakubamba kocipona. ¹³Waambe kuti ndili mucizi wako, nkokuti bumi bwangu bala futula nkaambo kako. ¹⁴Cakaba mbonya buyo Abulanu nakanjila mu Iyipiti, bana ba Iyipiti bakabona Salayi kuti mubotu loko. ¹⁵Mwana musimbi o Falawo wakamubona, okumutembaula kubusyu bwa Falawo, ambi wakatolwa munganda ya Falawo. ¹⁶Falawo wakamubamba kabotu Abulamu bkaambo kakwe, ambi Abulamu wakatambula mbelele engombe, embongolo ngalumi, balanda balumi, balanda banakazi, mbongolo ndakazi enkamelo. ¹⁷Mpawo Mwami wakapenzya Falawo abenganda yakwe amapenzi mapati nkaambo ka Salayi, banakwe Abulamu. ¹⁸Falawo wakaita Abulamu, wati, "Niinzi eci nciwa ndicitila? Nkaambonzi nciwatakandambila kuti wali mwanakazi wako? ¹⁹Nkaambonzi nciwakati, 'Mucizi wangu, ' ino awa mponya, ngoyu mwanakazi wako. Mutole wiinke awe nkuwazwa." ²⁰Mpawo Falawo wakalailila bantu kujatikizya nguwe, okumuti koyo, antomwi abanakazi abo beense mbali anguwe.

Chapter 13

¹Mponya Abulamu wakainka kutala kuzwa ku Ijipiti ambi wakainka mu kati mu Negevi, nguwe, abanakwe, ambi azyeense zyajisi. Loti anguwe wakainka ambabo. ²Ino Abulamu wali vubide ingombe loko, siliva, ambi angolide. ³Nguwe wakacililizya musinzo wakwe kuzwa ku Negavi aku Betiweli, kubusena kwakali tente lyakwe cimwi cindi, akatikati o Ai. ⁴Wakainka kubusena kwayakilidwe cikombelo mumazuba amwi. Awo waka bwita muzina lyo Mwami. ⁵Ino Loti, inguwe wali kuyabwenda o Abulamu, ambi wajisi bayuni, abanyama banji. ⁶Inyika tiyali kubakwana kukukala cakuswangana antomwe, kambo zintu zibajesi zyali zinji loko, ambi tibali kukonzya kukala antomwi. ⁷Ambi, kwakali kutavwana akati kabembezi balumi ba Abulamu sizivuba ambi abembezi balumi ba Loti zivubwa zyakwe. Ba Kenaniti ambi aba Peleziti bali kukede mu nyika mu cindi ciya. ⁸Ambi Abulamu wakati kuli Loti, "Kutabi buyumuyumu akati kako andime, ambi akati kaka bembezi bako abembezi bangu; camana conse, tuli luzubo lomwi. ⁹Takuli kuti yonse nyika njiyako? Koya zumanana ambi utalitantamuni omukamwini kuzwa kulindime, na winke kucigoyo, indime ndilainka kucilisya, kuti na ulainka kucilisya, mebo ndilainka kucigoyo. ¹⁰Loti wakalanga oku aoku, ambi wakabona onse mwezi wa Jodani wali tilaidwe kabotu konse konse amonse minzila mane ku Zoar, kali mbuli munda wa Mwami, mbuli nyika ya Ijipiti. Kacitana ku Mwami kuti acinyonyone a Sodom o Gomola. ¹¹Loti wakalisalila lwakwe mwini igezi lya Jodani ambi wakenda kumazwido ezuba, ambi mubutete zyakanzana kuzwa kuli cimwi. ¹²Abulamu wakakala mu nyika ya Kenani, ambi Loti wakakala akati ka minzi ya mumwezi wakapanga ma tente kule kule aku Sodomu. ¹³Ino balumi ba mu Sodomu bakali basizibi kutamvwanana o Mwami. ¹⁴Mwami wakambila Abulamu nakamana Loti nobakanzana kuzwa kuli nguwe, "Langa kuzwa kubusena yebo koinvwi kujwe, kunyika, kumbo ambi a kumusanza. ¹⁵Yonse nyika njobwene, ndilaipa kuli ndinwe ambi akubazikulu bako kwalili alili. ¹⁶Ndiyo panga bazikulu bako kuba mbuli suko lya nyika kucita kuti mwalumi akonzye kubala soko lye nyika, cokuti ba zikulu bako abalo bonse babalwe. ¹⁷Wakaimikila, wakenda cokubola kubulamfu akubwamba bwe nyika, cakuti ndilakupanjiyo yebo." ¹⁸Aboobo Abulamu wakanyamuna tente lyakwe, ambi wakakukala ku oakisi mu Mamale, kwalo ku Hebuloni, ambi bakayaka cipaililo na cikombelo co Mwami.

Chapter 14

¹Cakasika cindi ca mazuba a Amulafeli, mwami wa Shina, Alioki, mwami wa Elasar, Kedalaoma mwami wa Elamu, o Tidalu, mwami wa Goimu, ²bakabusya nkondo aba bela, mwami wa Sodoma, Bilisa, mwami wa Gomora, Sinabi, mwami wa Adima, Semeba, mwami wa Zebuimu, o mwami wa Bela(ngonguwe Zoali).³Ababami boswane bakabungana atomwi kukuti lya Sidimi(elyo litwa kuti lwizi lwa sautu). ⁴Myaka ili kumi aibili bali bazike ba Kedalaoma, pele mumwaka wekumi aitatu bali bazike. ⁵Mponyina mumwaka we kumi otune, Kedalaoma abami baali ambabo bakeza okuzolwana ba Rephaim mu Asteroth Karaim, bazuzite, mu Hamu, ba Emu Shareh Kiriyaiaum. ⁶Mponyina aba mumalundu a Siya, mane okuyosika ku Elipalani, cili musi lyenkande.⁷Mponyina bakapiluka o kusika ku Eni Misipati (ngonguwe Kedeshi), okuzunda cisi ceense caba Amaleki, ambabo ba Amoni bakede mu Hezezoni Tamala. ⁸Mponyina mwami wa Sodoma, o mwami wa Gomola, o mwami wa Adima, o mwami wa Zeboimu, o mwami wa Bela (ape witwa Zoali), bakainka okuyobamba basinkondo mukuti lya Sidimu. ⁹Kutazumizyana o Kedalaoma, mwami wa Elamu, Tidah mwami wa Goimu, Amalofele, mwami wa Shinala, Alioki, mwami wa Elasa; bami bone bakalwana bosanwe.¹⁰Ino ikuti lya Sidimu lyalizwide zilindi minji akazwa taala, mponyina bami ba Sodomu o Gomola bakacija, bawida mumonya. Abo bakasyala bakacijila mumalundu. ¹¹Mponyina bami bakatola zintu zyeense zyoku Sodoma o Gomola ezilyo zyabo zyeense okwinka zila zyabo. ¹²Mponyina nibakainka, bakatolelezya o Loti mwana o muzyalwanyina wa Abulahamu, wali kukala mu Sodomu, atomwi olubono lwakwe lwense.¹³Umwali wakaloboka wakeza okuzo ambila Abulahamu mu Hibulayo. Walikukala amibanga yali yaku Mamule, mu Amoli, wali mucizi wa Esikoli o Anere, aba bali kumvvana o Abulahamu. ¹⁴Mponyina Abulahamu nakamvwa kuti basinkondonyina batola mwananyina mubuzike, wakayobolola bantu bakwe bakasigwa bali myanda yotatwe ekumi omusanu abatatu bali kuzyalwa munganda yakwe, mponyina wakabacilila mane wakubasisya ku Dani.¹⁵Wakazanya akati kabantu bakwe masiku o kuyobalwana, mponyina wakabacilila mane wakubasisya mu Hoba, lulikubbazu lyokunyika lyobusena wa Damasikasi. ¹⁶Mponyina wakaboozya lubono lwense, okupilusya mwananyina Loti o lubono lwakwe, atomwi o mwanakazi abantubamwi.¹⁷Ino Abulahamu nakapiluka kuzwa mukuzunda Kedolelaomele abami mbakali ambo, mwami wa Sodomu wakainka kuyomucinga kukuti lya Save(ndilyonya ndelitwa kuti kkuti lyomwami). ¹⁸Melekezedeki, mwami wa Salemu, wakeeta cinkwa e waini. Wali mupaizi wa Leza sijulu wama julu.¹⁹Wakamuleleka wati, " alelekwe Abulahamu kuzwa ku leza sijulu wamajulu mulengi wamanjulu enyika. ²⁰Alumbwe sijulu wamajulu, ooyo wakupa kuti uzunde basinkondonyoko mumanza ako. "Mponyina Abulahamu wakamupa cipanzi cekumi cezintu zyeense.²¹Mwami wa Sodomu wakati kuli Abulamu,"kondipa bantu, pele tola lubono yebo." ²²Abulamu wakati ku mwami wa Sodomu," ndatambika janza lyangu ku mwami leza sijulu wamajulu, mulengi we julu enyika, ²³Kuti takwe nediyobweza kaanda nenga kaanzyo kendyatyo, nenga zintu zyako kuti utakambi kuti, 'ndime ndakavubya Abulahamu." ²⁴Takwe ecomwi ngetitole mebo aati eco ncibakalya basimisela wzyabilo. Amuleke Aneri, Esikoli, o Mamule batole zyabila zyabo."

Chapter 15

¹Musule ezi zintu ijwi lyo mwami lya kasika kuli Abulamu mu cilengano, liti, "utayowi, Abulamu! Ndime ntobo yako ape bulumbu bwako bu pati." ²Abulamu, wakati," mwami leza, sikulya izina lyenganda yangu ngu Eliyaza woku Damasikasi?" ³Abulamu wakati," Bona tondipede lunyungu, langa, oyo uzyalwa munganda yangu," nguyo lya zina lyangu. ⁴Mponyina, bona, ijwi lyo mwami lyakasika kuli nguwe, kaliti oyo mwalumi tayolyi zina lyako; pele oyo womwi uyoza mumubili nguyolya zina." ⁵Mponyina wakamugwisya anze, o kuti,"langa mujulu, o kubala nyenyezi, na ulazikonzya." Mponyina wakati kulinguwe," mbubonyina lunyungu lwako mboluyonvula." ⁶Wakamushoma mwami, mponyina wakazwidilizya kushoma. ⁷Wakati kuli nguwe," ndime mwami wakakugwisya kuli Uri wo mu Chalideans, kuzokupa nyika eeyo ibe yako." ⁸Wakati," mwami leza, ino iyoba yangu?" ⁹Mponyina wakati kuli nguwe, " undetele mpwizi ile myaka yotatwe, mwebwe mpongo yomwaka yotatwe, o mugutu we myaka yotatwe, o mugutu we myaka yotatwe, enziba, ape enkwilimba nini. ¹⁰Wakamwetela ezi zyeense, wakazyandula muzipanzi zyobile, okuzibika zipanzi zyabo kuzilanganya, pele bayuni takwe nakabandula. ¹¹Ino makubi nakaseluka kuzolya nyama, Abulamu wakatanda. ¹²Mponyina kumabbililo ezuba, Abulamu wakona ape , langa, wakawidwa mudima uusia mbi uyosya. ¹³Mponyina mwami wati kuli Abulamu," koziba calusinizo kuti basilunyungu lwako bayoba beenzu mucisi cimbi, citaisi cabo, bayoba bazike okubapenzya kwe myaka ili myanda yone. ¹⁴Ndiyo beteka cisi eco ciyoba eco cibayobekela mponyina musule lyeci bayoza embono zinji. ¹⁵Pele uyoinka kulibamauso mulumuno, okuyo zikwa mucimo cibotu cobuddala. ¹⁶Muzyalani lyane bayoza kuno ape, kambo kubisya kwa ba Amoli takuna kusika alya eni eni." ¹⁷Ino zuba nilyakabbila mponyina kwa kasiya, langa, kalonga komulilo kali kusuka busi mponyina kwakali bonya mumuni kawinda akati kezipanzi. ¹⁸Mubuzuba obo mwami wapanga cizuminano o Abulamu, kati, " kulunyungu lwako ndakupa nyika eyi, kuzwida kumulonga wa Ijipiti okunosika kumulonga mupati, wa Ufireti-ba Kenanaiti, ¹⁹ba Kenanaiti ba Kadimoni, ²⁰ba Hiti, ba Pelezi, ba Lifeti, ²¹ba Amoni, ba Kanana, ba Gingasi, mponyina aba Jebusi."

Chapter 16

¹Ino Salayi, Mwanakazi wa Abulahamu, takwe nakamuzyalilide bana, pele wali jesi mubelesi mwanakazi, muna Ijipiti, zina lyakwe wali Hagale. ²Mponyina Salayi wakati kuli Abulahamu, "Bona, Mwami wandibamba kuzwa mukuba abana. Koya ukalale omubelesi wangu cilaba kuti ndibe abana kwindila mulinguwe." Abulahamu wakavwida kujwi lya Salayi. ³Cali Abulahamu nakamana kukala myaka ili kumi munyika ya Kanani kutegwa Salayi, Abulahamu, wakapa Hagale, mubelesi wakwe munaIjipiti, kumulumi wakwe mbuli mwanakazi wakwe. ⁴Mponyina bakaswanana o Hagale, mponya wakamita. Nakabona kuti wamita wakamulanga cokumubya-ubya simalelo akwe. ⁵Mponyina Salayi wakati kuli Abulahamu, "Eci cibi alime kambo kako. Ndakapa mubelesi wangu mwanakazi mumanza ako, mponyina nakabona kuti wamita, ndakanyansilizigwa mumenso akwe. Mwami abeteke akati kako amibo." ⁶Pele Abulahamu wakati kuli Salayi, "Bona awa, mubelesi wako mwanakazi uli munguzu zyako, cita kulinguwe ncoyeya kuti cili kabotu kulinguwe." Mponyina Salayi wakamufwambya, mponyina wakacija kuzwa kulinguwe. ⁷Mungeleo wo Mwami wakamujana kumbali akasena kamanzi munkanda, kasensa kali munzila iinka ku Shure. ⁸Wakati, "Hagale, mubelesi wa Salayi, mponyina wakati," Ndalikucija kuzwa kuli simalelo wangu Salayi. ⁹Mungelo wo Mwami wakati kulinguwe, "Piluka kulisimalelo ako, mponyina ukalipe kunguzu zyakwe." ¹⁰Mponyina mungelo wo Mwami wakali kulinguwe, "Ndiyoyungizizya loko mazyalani ako, kutegwa bakabe banji mukubala." ¹¹Mungelo wo Mwami ape wakati kulinguwe, "Langa, ulimisi mponya uyotumbuka mwana mwalumi, mponyina uyomwita kuti ngu Isimayeli, kambo Mwami wakunvwa kupenga kwako. ¹²Uyoba donki lyomusaka lyomwalumi. Uyolwanisya kufumbwa muntu, mponyina muntu uliwense uyomulwanisya, ape uyokala cokutanvwana abananyina beense." ¹³Mponyina wakapa zina eli ku Mwami wakambola kulinguwe, "Ndiwe Leza undibona," kambo wakaamba, "Ino masimpe ndilaindilizya kubona, nikuba kuti wandibona kale?" ¹⁴Kaambo kako cikala cakaitwa kuti Bbiya Lahai-roi; langa, cili akati ka Kadesi o Beledi. ¹⁵Hagale wakatumbuka mwana mwalumi wa Abulamu, mponyina Abulamu wakamwizika zina mwanakwe, oyo Hagale ngwakatumbuka, Ishimayeli. ¹⁶Abulamu wajesi myaka ili makumi ali lusele otusanu akamwi Hagale nakazyala Ishimayeli kuli Abulamu.

Chapter 17

¹Ino Abulamu kali emyaka ili makumi ali musanu aane amusanu aine, Mwami wakaubonya kuli Abulamu mponyina wakati kulinguwe, ndili Leza singuzu. Enda kunembo lyangu mponyina kotakwe kampenda.

²Mponyina ndiyozuzikizya cizuminano cangu akati kangu anwyibo, mponyina ndiyomuvuzya cokwindilila."³Abulamu wakakotama wavundama ansi, mponyina Leza wakambola ⁴anguwe,wati, "Mbuli mebo, langa, cizuminano cangu cili ayibo. Uyoba isis wamaunda-maunda ezizi. ⁵Izina lyako talicinolinsi Abulamu, pele zina lyako liyoba Abulahamu- kambo ndakusala kuba isi wamaunda-maunda ezizi. ⁶Ndiyocita kuti ukazyalisye maningi, mponya ndiyopanga zisi muliyebo abaami bayozwa kuliyebo.⁷Ndiyosimya cizuminano cangu akati kangu anywebo mponyina amazyalanwa enu kunembo lyako, o mulunyungu lwako lweense kambokecizuminano cangu citamani, kuba Leza kulinwe mponyina amazyalanwa aciza kuliyebo. ⁸Ndiyopa kuliyebo mponyina okumazyalanwa ako aciza, munyika mumwali kukala, nyika yeense ya Kenani, kambo kokubona kutamani mponyina ndiyoba Leza wabo."⁹Mponyina Leza wakati kuli Abulahamu, "Mbuli yebo, welede kubamba cizuminano cangu, yebo amazyalanwa ako aciza olunyungu lwabo lweense. ¹⁰Eci cizuminano cangu, cimwelede kubamba, akati kangu anywebo mponyina amazyalanwa acilila: Weense akati kenu welede kupalwide. ¹¹Mwelede kuti kamupalwidwe kunyama yendomo zyenu, mponyina eci ciyoba citondezyo cecizuminano akati kangu anywibo.¹²Mwalumi weense akati kenu ujesi mazuba ali musanu otutatu welede kupalulwa, lunyungu lwabantu bako muluzulwa. Eci civwalanganya oyo uzyalwa munganda yako oyo ulidwe amali kuzwa kumuzwakule uliwense utainsi umwi mazyalanwa eno. ¹³Oyo uzyedwe mundanda yenu mponyina oyo ulidwe amali enu welede kupalulwa. Munzila eyi cizuminano cangu cili munyama yenu ciyoba cizuminano citamani. ¹⁴Kufumbwa mwalumi utapalwidwe munyama ya ndomo yakwe uyo andanisigwa kuzwa kubantu bakwe. Watyola cizuminano cangu."¹⁵Leza wakati kuli Abulahamu, "Mbuli Salayi mwanakazi wako, utanomwiti kuti Salayi ape. Kwinda kuti, zina lyakwe lilaba Sala. ¹⁶Ndilamuleleka, mponyina ndilakupa mwanamwalumi kwiindila mulinguwe. Ndilamuleleka, mponyina uyoba muzyali wezisi zinji, Bami babantu bayozwa kulinguwe."¹⁷Mponyina Abulahamu wakakotama wavundama walanga ansi, mponyina waseka, okuti mumoyo wakwe, "Ino ninga mwana wazyalwa kumwalumi ujesi myaka ili mwanda?" ¹⁸Mbuti Sala, ujesi myaka makumi musanu atune, mbwangawatumbuka mwana mwalumi?" ¹⁹Abulahamu wakati kuli Leza, "Ma oyo Ishimayeli ulakonzya kupona kunembo lyako!"¹⁹Leza wakati, "Ne, pele Sala mwanakazi uyokuzyalila mwana mwalumi, mponhina welede kumwizika kuti ngu Isaki. Ndiyosimya cizuminano cangu anguwe mbuli cizuminano citamani amazyalanwa aciza kwazwa nguwe. ²⁰Mbuli Ishimayeli, ndakunvwa. Langa, ndamuleleka mponyina ndiyocita kuti azyalisye loko mponyina ndiyovuzya cokwindilizya. Uyoba isis wabami bali kumi ababili, mponyina ndiyocita kuti akabe cisi cipati. ²¹Pele czuminano cangu ndiyocisimya muli Isaki, oyo Sala ngwayozyalila acindi eci mumwaka uza."²²Nakamana kwambola anguwe, Leza wakatanta kuzwa kuli Abulahamu. ²³Mponyina Abulahamu wakabweza Ishimayeli mwana akwe mwalumi, abo beense bakazyalwa munganda yakwe, mponyina abo beense bakaulwa amali akwe, mwalumi weense akati kenu womu nganda ya abulahamu okupalula nyama ndomo mubu zuba mbonyina Leza mbwakambide kuli nguwe.²⁴Abulahamu wajesi myaka ili makumi alimusanu aane mponyina otusanu otune nakapalulwa munyama yokunembo. ²⁵Ishimayeli mwana akwe mwalumi wajesi myaka ili kumi otutatu nakapalulwa munyama yokunembo. ²⁶Mubuzuba mbonyina Abulahamu o Ishimayeli mwana akwe mwalumi beense bali palwidwe. ²⁷Beense balumi bamunganda yakwe bali palwidweanguwe, antomwi abo bazyedwe munganda yakwe abaya baulidwe amali kuzwa kumuzwakule.

Chapter 18

¹Mwami wakalibonya kuli Abbulahamu kumabanga oku Mamre, nakakedeanzila yomulyango we tente lyakwe musikati. ²Wakalanga mujulu, langa, wakabona bantu botatwe balimvwi kunembo lyakwe. Nakababona, wakabazuzila kuyo swanana ambabo kumulyango we tente okuba fungamina ansi. ³Wakati, "o Mwami wangu, kuti na ndijene colwe muli yebo, utamwindilili muzike wako." ⁴Kweetwe twinzi, musanze tunwe twenu, ambi mupule mumsi omusamu. ⁵Ndimwetele kokulya nikaceya, kutegwa mukatalusye mibili yenu. Kwamana ninga mwatalikizya lwendo lwenu, mbukunga mwasika kumuzike wenu." Bakati, "Cita mbuli mbuamba." ⁶Mponya Abbulahamu wakafwambana kunjila mu cilao mwabede Sarah, okuti, fwambana, bweza nsangwa zytatwe zyobusu busefwidwe, ubukande, upange zinkwa." ⁷Mponya Abbulahamu wakazuzana kumulaka okuyobweza nkomwana yakoombe kabotu, okupa mulanda, ambi wakafwambana kucibamba. ⁸Wakabweza mabisi omuzilili, akagombe nkakabambide okubika zilyo kunembo lyabo, ambi kabacilya wakaima kumbali lyabo mumsi omusamu. ⁹Bakati kuli nguwe, "Nguli kuli Sarah mwanakazi wako?" Wakataba, "Omuya mu cijole." ¹⁰Wakati, "Ncobeni ndiyoopiluka kuli we mu mwaka oyu. Okuzobona, Sarah walikuswilila kali acilyango ce cijole, cakali ambali ampabede. ¹¹Ino Abbulahamu o Sarah bali cembede, ciimo cabo cakali komede loko. Amba cimo ca Sarah cilindilide acimo banakazi ncibazyla bana. ¹²Mpawo Sarah wakali seka, wakaliti, "Ndasakala omulumi wangu wacembala, nentecijane kuli eci colwe?" ¹³Mwami wakati kuli Abbulahamu, "Nkaambonzi Sarahancakaseka okuti, 'Ncobeni ninga ndazyla mwana, mebo ndemucembele?' ¹⁴Ino kuli cintu ciyumu ku Mwami na? Aciindi ncinda kaamba, mucilimo, ndiyoopiluka kuli we. Mwaka uza mucindi nconyina Sarah uyooba o mwana mwalum. ¹⁵Mpawo Sarah wakacikaka okuti, "Takwe nindaka seka," waliyowide, wakataba, ne, waka seka." ¹⁶Mpawo bantu abo bakanyamuka beenda okulanzya kuya ku Sodom. Abbulahamu wakainka ambabo kubona nzila zyabo. ¹⁷Pele Mwami wakati, "Ndimusisila nzi Abbulahamu milimo njecita. ¹⁸Mbukunga Abbulahamu mukasimpe oyooba mushobo mupati ambi muyumu, ambi mishobo yoonse yaansi iyolelekwa kwiinda muli nguwe? ¹⁹Mbuli mbunda musala nkokuti alailele bana bakwe abo mun'anda baciza musule lyakwe babambe nzila yo Mwami, ku cita ziluleme embeta, nkokuti Mwami ulamwetela ezyo Abbulahamu nzyakashomezya." ²⁰Mpawo Mwami wakati, "Nkaambo kako kulila kwa Sodom o Gomorrah nkokuti nkupati nkaambo kezibi zyabo zipati loko, ²¹Ino ndilaseluka ansi ndiye ambi ndikabone kulila kwakwe oko kwandisikila, na kasimpe bakakucitila. Kuti na taakwe, ndiyoziba." ²²Mpawo bantu bakapiluka ambi batozya ku Sodom, pele Abbulahamu wakaliimvwi kunembo lyo Mwami. ²³Mpawo Abbulahamu wakaswena afwifwi okuti, "Uyanda tanyeleya balulene abasizibi?" ²⁴Mwendi kuli baluleme bali makumi osanwe mukati kenya. Tokoyoitanyela yoonse okutasiya cibaka nkaambo kabo bali makumi osanwe ²⁵baliwo? Cilatondwa kuli yebo kucita eco cintu, kujaya baluleme antoomwi abasizibi, nkokuti baluleme bacitilwe! ino oyo ubeteka nyika yoonse takoyobeteka cokululama?" ²⁶Mwami wakati, "Mu Sodomndikajane baluleme bali makumi osanwe mukati kenya mpawo ndiyofwida luse yoonse nyika nkaambo kabo." ²⁷Abbulahamu wakataba okuti, "Langa, ndakatala kwaambola ku Mwami wangu, nikuba kuti ndili bulongo ambi dota! Ino kuti kukajanike bali musanu babulika kuzwa mumakumi osanwe abaluleme?" ²⁸Ino uyonyonyona nyika yoonse nkaambo kokuti kwabulika bali musanu?" Mpawo wakati, "Nsikoyonyonyona, kuti ndajana bali makumi one- amusanu." ²⁹Wakaambola anguwe ape, okuti, "Ino kuti kwajanwa bali makumi one oko?" wakati, "Siyonyonyoni akambo kabo bali musanu. ³⁰Wakati, "Akaambo kaka utenyemi, Mwami, nkokuti ndaambe. Mwendi kukajanike bali makumi otatwe oko. Wakataba, "Tandikoyocita eco, kuti ndikajane bali makumi otatwe oko. ³¹Wakati, "Langa, ndakatala kwaambola ku Mwami wangu! Mwendi kukajanwe bali makumi obile oko." Wakataba, "nsikoyonyonyona nkaambo kabo bali makumi abile." ³²Wakati, "ndakomba utanyemi, Mwami, ambi ndaambe comei eci camamanino. Mwendi kukajanwe bali kumi oko." Mpawo wakati, "nsikoyonyonyona nkaambo kabo bali kumi." ³³Mwami wakainka nakamana buyo kwambola o Abbulahamu, ambi Abbulahamu wakapiluka ku n'anda.

Chapter 19

¹Bangelo bobile bakaza ku Sodomu kujolezya, awo Loti walikede amanjililo a Sodomu. Loti wakababona, wakanyamuka kuti abaswangane, wakasinamika busyu bwakwe ansi. ²Wati, "Bona, ikaka Mwami wangu, ndakwambila yebo kuti unyonene kumbali ku nganda yo muzike wako, ukale kobusiku, mponya usambe kumaulu ako. Mponya ubuke kuseniseni weende munzila yako." Bakasandule, "Nee, tulalala obubusiku mu muunzi." ³Pele wakabambila cenguzu, mane bakainka anguwe, mponya bakanjila munganda yakwe. Bakabamba cakulya okuyoka cinkwa citakwe mumena, mponya bakalya. ⁴Ino kabatana kulala ansi, baalumi bo mumuunzi, baalumi boku Sodomu bakazyunguluka nganda, boonse baniini a bapati, boonse baalumi kuzwa kumabazu oonse omumuunzi. ⁵Bakaita kuli Loti, mponya bakati kuli nguwe, "Balikuli baalumi aabo baza kuli nduwe masiku? Beete kuno anze kuliswe, kuti ambweni tulabazuba." ⁶Mponya Loti wakazwida anze kuli mbabo mponya wakajala citendele lwakwe. ⁷Wakati, "Ndakaumbila yebo, muzyalwama, utaciti cibi oobu." ⁸Langa, ndilijisi bana basimbi bobile batana kuziba baalumi. Amundileke ndamukumbila nywebo, ndilabeeta anze kuli ndiwe, mponya mucite kufumbwa cibotu kuli mbabo mumeenso enu. Pele mutaciti cimwi cinti kuli aba baalumi, kaambo baza muni lyo muzuzuzmbi weciluli cangu. ⁹Bakati tantamukila oko ambi bakati ooyu wakaza kuno kuzokala mbuli muzwa kule ambi mo wabango muyatuzi wesu! Ino tulabisisya nduwe kwiinda mbabo." Mponya bakamusindika cenguzu mwalumi, o Loti mponya bakaza afwifwi kuzojaya citendele. ¹⁰Pele baalumi bakatandabika manza bakaeta Loti ambabo mundanda mponya bakajana citendele. ¹¹Mpawo beenzu ba Loti bakaboofwazya baalumi aabo bolianze acitendele ce nganda, boonse baniini abapati, eeco cokuti bakamanwa anguzu niba kali kusola kujana citendele. ¹²Mponya baalumi bakati kuli Loti, "Sena kuli umbi ngojesi muno? Kufumbwa mukwako, banabako balombe na basimbi ambi kufumbwa ngojesi muno mumunzi bagwisisye anze aano." ¹³Tuliaano mukuti tunyonyoone busena oobu kaambo kutamikizya kuli kumbele lyo mwami kwaba loko mpawo eeco watatuma kuti tucinyonyone." ¹⁴Loti wakazwida anze mponya wakambila abasimakwakwe, ku baalumi bakasyomezya kukwata bana bakwe basimbi, mponya wakati, "Fwamba, zwa mubusena obu eeci Mwami ulambakani yokunyonyona munzi. Pele basima kwakwe bakabona anga ulasaana." ¹⁵Nibwakaca kubucedo, mungelo wakambila Loti kwamba kuti koyabweenda tola mwanakazi wako abana bako basimbi bobile bali awo, kucita kuti utasyukutani mu cisubulo comunzi. ¹⁶Pele wakazyozyota mponya baalumi bakajata junza lyakwe, ambi ejanza lyo mwanakazi wakwe, ambi amanza abana bakwe basimbi bobile, kaambo Mwami wali oluse anguwe. Bakabagwisya a kubatuma kunze o munzi. ¹⁷Ino mbakabagwasya anze, umwi wabaluumi wakati, "Amucije lufu! Utalangi musule, na ukakale kufumbwa mugezi ucijile ku cilundu kucita kuti utasyunkutani." ¹⁸Loti wakati kuli nguwe, "Nee, ikaka, Mwami wangu!" ¹⁹Bazike bako bajana luzyalu mumeenso aako, ambi wanditondezya bupati boluse mukufutula buumi bwangu mebo sikonzi kucijila ku cilundu, kaambo aya manyongwe aladizunda, mponya ndilafwa. ²⁰Langa, ulya munzi okuya uli afwifwi loko munini. Ikaka, ndileke ndicijile nkuko-tuli munini?-ambi ndilafutulwa. ²¹Wakati kulinguwe, "Cabota, ndazumina ankuko kukumbila oku, eeci nsikonyonyona munzi oyo nguwaamba. ²²Bindaana cija oko eeco nsinkocita nikuba cintu cimwi cinti kusikila ukasike kuya." Ncecizo eco muunzi wakitwa kuti Zoara. ²³Izuba lyakapasula munyika awo Loti nakasika ku Zoara. ²⁴Mponya Mwami wakawisisya ansi o Sodomu ambi o Gomola sulufa amulilo kuzwa ku Mwami mujulu. ²⁵Wakanyonyona eyo minzi amagezi onse ambi aboonse bakede mumunzi ezisyomyo zyalikumena mumuse. ²⁶Pele mwanakazi wa Loti, wali musule lyakwe, wakacebuka musule mponya wakaba cuulu comunyo. ²⁷Abulahamu wakabuka kuseniseni loko mponya wakainka kubusena oko nkwinvi kunembo lyo Mwami. ²⁸Wakalanga ansi kunembo lya Sodomu o Gomola ambi a kunembo lye nyika yoonse yamagezi. Wakalanga a kucebuka, busi bwalikusuka kuzwa munyika kubaanga mbusi bwebbibi. ²⁹Ino Leza nakanyonyona minzi yamagezi Lezaa wakatita Abulahamu mumuzezo. Wakatuma Loti kuzwa akati kabunyonyozi naka nyonyona munzi Loti mwakakede. ³⁰Pele Loti wakainka kutala kuzwa ku Zoara kuyokala mumalundu abana bakwe bobile basimbi, kaambo wakayoowa kukala mu Zoara. Mpawo wakakala mumpako, we abana bakwe basimbi bobile. ³¹Musaangu kuzyalwa wakati kumunini, "Taatesu wacembala, ambi takwe mwalumi kuli koonse wokulala awe bulicilengwa canyika yonse. ³²Koza, tucite kuti Taatesu anywe busansa, mponya tulale awe, nkokuti tukomezye lunyungu lwa Taatesu." ³³Mponya bakacita kuti isi wabo anywe busansa busiku obo. Musangu wakainka wanjila wakulala abaisi; taakwe nakaziba nakalala awe, na nakabuka. ³⁴Buzuba butobela musaangu kuzyalwa wakambila muniini, "Swilila, aano ndakalala o Taatesu masiku ayinda. Atucite kuti anywe masiku aya, ambi welede kwinka ukalale awe kucita tukomezye lunyungu lwa Taatesu." ³⁵Mponya bakacita kuti isi wabo anywe busansa masiku aayo, mponya munini alakwe wakalala awe taakwe nakaziba kuti walala awe na nakabuka. ³⁶Mponya boonse bana basimbi bobile ba Loti bakamita kuli baisi. ³⁷Mwana musangu kuzyalwa wakazyala mwana mulombe, mpawo wakamuzika kuti Mooabu, wakaba isi waba

Moabu besunu. ³⁸Ku musimbi muniini, aguwe wakazyala mwana mulombe, wakamuzika kuti Ben-Ammni. Wakaba isi wabantu ba Amoni besunu.

Chapter 20

¹Ino Abulahamu wakalonga kuzwa kunyika ya Negebi, okuyo kala akati ka Kadesi o Suri. Wali mwenzu ukala mu Getali. ²Abulahamu wakaamba ajatikizya Sala banakwe, "Wakati, "Mucizi wangu." Mpawo Abimeleki Mwami wa Gelali wakatuma batumwa kuyoomweta Sala. ³Mponya Leza wakaza kuli Abimeleki muciloto camasiku, okuti kuli nguwe, "Bona, ulimufu nkaambo komwanakazi nguwatolide, ngumu kamuntu." ⁴Mpawo Abimeleki katana kumuswenena afwifwi wakati, "Mwami, wandojaya omukowa ululeme? ⁵Tainsi nguwe wakandaamila kuti, 'Mucizi wakwe?' Anguwe lwakwe wakati mucizi wangu! Eci ncindacita ndacita omoyo ululeme amanza asalala." ⁶Mpawo Leza wakati kuli nguwe muciloto, "Momumo, ambi ndakaziba kuti eci nciwacita wacita omoyo ululeme, ambi ndakakukasya kundibisizya. Mpawo taakwe nindakakuzumizya kumujata. ⁷Mpawo, pilusya mwanakazi womuntu, kaambo mu sinsimi. Uyo ku kombela, ambi uyooona. Pele kuti na utamupilusyi, ziba kuti yeb abo beense bako masimpe muyofwa. ⁸Abimeleki wajafuma kubuka kuseneni okwiita beense bazike bakwe kuli nguwe. Wakaba lungulwida zintu zyeense, ambi bantu bakayowa loko. ⁹Mpawo Abimeleki wakaita Abulahamu okuti kuli nguwe, "Niinzi eci nciwalutila? Ndakakubisizya nzi, noyanda kundetela cibi cipati abantu bangu? Wandicitila cintu citeelede kucitilanwa." ¹⁰Abimeleki wakati kuli Abulamu, "Niinzi cakupa kucita cintu cili obu?" ¹¹Abulahamu wakati, "Nkaambo ndakayeya kuti, 'Masimpe taakwe buyofu kuli Leza miucibaka, ambi bantu balakonzya kundijaya nkaambo komwanakazi wangu.' ¹²Nikuba, mukasimpe mucizi wangu, mwana waba Taate, pele tainsi mwana waba mama; ambi wakaba mwanakazi wangu. ¹³Ino Leza nakandicitya kuti ndizwe munganda yaba Taate oku ndeenzya kuzwa mucibaka kwiinka kulicimwi cibaka, ndakati kuli nguwe, weelede kunditondezya luyando mbuli mwanakazi wangu kufumbwa kucibaka nkutuyoinka, amba angu, mucizi wangu." ¹⁴Mpawo Abimeleki wakabweza mbelele engombe abazike baalumi abanakazi, okupa Abulahamu. Mpawo wakamupilusya Sala, mwanakazi wa Abulahamu, kuli nguwe. ¹⁵Abimeleki wakati, "Langa, nyika yangu ili kumenso oko. Kala kufumbwa mpuwa botelwa." ¹⁶Kuli Sala wakati, "Langa, ndamupa mucizi wako cuulu camali ensiliva. Ncecico civumbyo comulandu weense nguwakacitilwa mumeenso abantu abo beense mbomuli limwi abo beense, mbuwakacitila makani mabotu." ¹⁷Mpawo Abulahamu wakakomba kuli Leza, ambi Leza wakamuponya Abimeleki, banakwe, abazike banakazi cokuti bakatalika kuba abana. ¹⁸Ngu Mwami wetelezya kuti banakazi beense bomunganda ya Abimeleki kabata mitili limwi, nkaambo ka Sala, mwanakazi wa Abulahamu.

Chapter 21

¹Mwami wakaswilila kuli Salayi mbuli mbwakamwambila kuti ulamucitila, ambi Mwami wakamucitila Salayi mbuli mwakamusyomezya. ²Sala wakamita okuzyala mwana mwaalumi kuli Abulahamu kali mucimo cobucembebe, mu ciindi ceelede eco Leza mbwakambola kuli nguwe. ³Abulahamu wakauzika mwana kwe, oyu nguwenya wakazyalwa kuli nguwe, oyu Salayi ngwakazyala kuli nguwe, Isaka. ⁴Abulahamu wakapalula mwaakwe mwaalumi Isaka kajesi mazuba ali musanu atatatu mbubonya Leza mbwakamulailila. ⁵Abulahamu wajesi myaaka mwaanda omwi nakazyala Isaki mwanakwe mwaalumi. ⁶Salayi wakati, "Leza wandisesya kuli oonse watawva tulasekelela amwi." ⁷Ambi wakati, ino ngwani wakali kuli Abulahamu kuti Salayi ulakonzya kulela bana, ambi mebo ndamuzyalila mwana mwaalumi mucimo cakwe cobucembebe. ⁸Mwana wakakomena oku lesegwa, mponya Abulahamu wakacita poambwe pati mubuzuba Isaki mbwakalesigwa. ⁹Salayi wakabona mwana mwaalumi wa Hagai muna Ijipiti, oyu ngwakazyala o Abulahamu, kamufubazuka. ¹⁰Pele wakati kuli Abulahamu, "Oyu meamnakazi muzike o mwanakwe, oyu mwana wo mwana kazi muzike takonzi kukona antoomwi o mwana ngu Isaki." ¹¹Ezi cita zyakamusesmya loko Abulahamu akaambo Isaki. ¹²Pele Lezaa wakati kuli Abulahamu, "Utasesemwi akaambo ko mulombe ambi akaambo ko mwana kazi muzike wako. Swilila ku majwi akwe oonse okulizyeese zyaabo kuli yebo mu kaambo aka, kaambo kwiindila muli Isaki lunyungu lwako ndokaizikilwa. ¹³Ambi ndiyocita mwana o mwanakazi muzike kuti abe cisi, kaambo ndunyungu lwako." ¹⁴Abulahamu wakabuka kuseniseni loko, wabweza cinkwa ecibikilo camaanzi mponya waipa Hagai waibika amakuko akwe. Wakamupa mulombe wakwe mponya wakamutanda wainka kuyobwendenda munkanda ku Beyasheba. ¹⁵Pele maanzi nakamana muciyumwido wakamusiya mulombe mucisaka cimwi. ¹⁶Ino nakainka, mponya wakakukala ansi cibaka cimwi buyo kuzwa ali nguwe, mbuli cibaka citantamukide, nkokwamba wati, "Nditalangi ou nkwa fwida mwana wangu." Mbuli mwakede bakalangana awe wakanyamuna jwi mponya walila. ¹⁷Leza wakamvwa jwi lyo mwana, mponya mungelo wa Leza wakaita Hagai kuzwa kujulu, mponya wakati kuli nguwe, "Niinzi ca kusyupa, Hagai? Utayoowi, Leza walimvwa jwi lyo mwana awo mpabede. ¹⁸Nyamuka, busya mwana, mponya umuyumwe yumwe;" ¹⁹Mponya Leza wakajula menso akwe mponya wakabona cikala camaanzi. Wakainka wakuzuzya ciyumwido camaanzi, mponya wakapa mwana wanywa. ²⁰Leza wali o mwana, mponya wakakomena, wali kukala munkanda wakaba muvwimi. ²¹Wali kukala munkanda ku Palani, mponya bayina bakamujanina mwanaakazi mu nyika ya Ijipiti. ²²Cakaza mukuti ciindi eco ba Abimeleki aba Fikolo mupati wa basikalumamba wakaambola kuli Abulahamu, kali Leza uli aibo muli zyeense zyocita. ²³Ino mponya awo konka kuli mebo o Leza kuti tokoyocita cokwena kuli mebo, nekuba kubana bangu nekuba kulunyungu lwangu. Tondezya kuli ndime oku nyika eyo njiwali kukala cizuminano nciconya cindakatondezya kuli yebo." ²⁴Abulahamu wakati, "Ndakonka." ²⁵Abulahamu wakatongoka kuli Abimeleki kujatikizya cikala camaanzi bazike ba Abimeleki ncibaka munyanga. ²⁶Abimeleki wakati, "Tandizi na nguni wakacita cintu eci. Takwe mwakandambila kweino; Takwe nibakamvwa kusika esunu. ²⁷Ino Abulahamu wakabweza mbelele a ngombe wazipa Abimeleki mponya baalumi bobile abo bakapanga cizuminano. ²⁸Mponya Abulahamu wakabika mbelele zyanakazi zili musanu azibili azilike. ²⁹Abimeleki wakati kuli Abulahamu, "Ino cipandulunzi ezi mbelele zyanakazi zili musanu azibili zimwakabika azilike?" ³⁰Wakasandula, "Ezi mbelele zyanakazi zili musanu azibili uyotambula kuzwa mujanza lyangu kucita kuti cibe ciiminizi kuli mebo, kuti ndakasya cikala eeci." ³¹Ino wakauzika busena obo kuti Beyasyeba, kaambo okuya beense bobile nkubakakukonkela. ³²Bakatanga cizuminano ku Beyasyeba, ambi mponya Abimeleki aba Fukolo, mupati wabasikalumamba, wakapiluka kunyika yaba Filisiti. ³³Abulahamu wakabyala mjusamu musiika ku Beyasyeba. Oko wakakomba Mwami utayoomini. ³⁴Abulahamu waakala mbuli muzwakule munyika ya ba Filisiti mazuba manji.

Chapter 22

¹Ino kusule lyezi zintu mponyina leza wakasunka Abulamu. Wakati kuli nguwe, "Abulamu!" Abulamu wakati, "mpendi." ²Mponya leza wakati, "Tola mwana wako, mwana ngojesi alike, oyo ngoyanda, Isaka, mponyina winke ku nyika ya Moliya. Umicite cituzyo akabe cipaizyo cokutenya acilundu cimwi okuya ncindiyo kwambila." ³Mponyina Abulamu wakabuka kuseni, wabopa mbongolo yakwe, mponyina wabweza balami bobile bakwe banini, okutola Isaka mwanakwe. Wateba nkuni zyokutenta cipaizyo, mponyina wanyamuka wainka mumusinzo yokuya kubusena oko leza mbwakamwambilide. ⁴Mubuzuba bwatatu Abulamu wakalanga okubona busena kulele. ⁵Abulahamu wakati kubalumi banini, "amusyale ano embongolo, mponyina mebo o mwana tulainka okuya. Tuyokomba mponyina tulapiluka kulinguwe." ⁶Mponyina Abulahamu wakabweza nkuni zyokuyotenta cipaizyo okubika kuli Isaki mwana wakwe. Wakabweza mumanza akwe mulilo entibba; mponyina bakainkila atomwi beense. ⁷Isaki wakambila Abulahamu iisi okuti, "Batata," mponyina wakati, "mpendi mwanangu." Wakati, "Bona, mulilo enkuni nkozili, ino kabelele kokupaizya kalikuli?" ⁸Abulahamu wakati, "Leza aalike ulalibambila kabelele kokupaizya, mwanangu." Mponyina bakainka, beense antomwi. ⁹Ino nibakasika kubusena obo Leza mbwakamwambila, Abulahamu wakayaka cipaililo nkuko okuyala nkuni alincico. Mponyina wakanga mwana wakwe Isaki, mponyina wamulazika acipaililo, atala enkuni. ¹⁰Abulahamu wakatandabika ijanza lyakwe okubweza ntiba kuti ajaye mwanakwe. ¹¹Mponyina mungelo womwami wakamwita kuzwa kujulu wakati, "Abulahamu, Abulahamu!" wakati, "mpendi." ¹²Wakati, "utandabike ijanza lyako kumwana, nenga kucita cimwi cintu kulinguwe, kambo ino ndaziba kuti ula muyowa leza, mukubona kuti takwe niwandikakila mwana wako, mwana simuzyalwa alike, kuzwa kuli mebo." ¹³Abulahamu nakalanga mujulu waka bona, mugutu ulijatidwe muciteyo kumeja akwe. Abulahamu wakainka okuyojata mugutu okucita cipaizyo mucibaka comwana wakwe. ¹⁴Mponyina Abulahamu wakaita busena, "mwami ulapa," mponyina cilambwa ano mazuba, "atala ecilundu co mwami nguupa." ¹⁵Mungelo wo mwami wakaita Abulahamu lwabili kuzwa kujulu ¹⁶mponyina wakati-okwambilizya ko mwami-lwakwe mwini ndakonkezya eci kambo wacita eci cintu, mponyina takwe niwakaka kundipa mwana, simuzyalwa alike, ¹⁷Ndiyoshomezya kuti ndiyo kuleleka mponyina okuvuzya ndiyovuzya luunyungu lwako mbuli nyenyezi zyoku julu, ape mbuli muse wokukomwe yolwizi; mponyina luunyungu lwako lubweza mulyango wasinkondonyina. ¹⁹Kuzwa kubana bako zisi zyeense zyansi ndiyozileleka, kambo kokuti waswilila ijwi lyangu." ¹⁸Mponyina Abulahamu wkapiluka kubalombe, mponyina bakazwa mponyina okwinka antomwi ku Beereseba, mponyina wakakukala ku Beereseba. ²⁰Musule lyezi zintu Abulahamu wakambilwa kuti, "Milika wakazyala nana anguwe, kumwananyoko Noholi." ²¹Bali uzi mutanzi, Buzi mwananyina, Kemueli iisi wa Alamu, ²²Kesedi, Hazo, Pilidasi, Jidilafi o Betuele. ²³Betuele ngowali iisi wa Labeka. Aba mbali bana ba Milika bali basanu abatatu mbakazyalila Naholi, mwananyina wa Abulahamu. ²⁴Anguwe sibwamu wakwe, ulye zina lya Leuma, anguwe wakazyala Tebaki, Gahamu, Tahasi, ape o Maaka.

Chapter 24

¹Ino Abulahamu walicembeede mponyina mwami walimulelekide Abulahamu muzintu zyeense. ²Abulahamu wakati kubabelesi bakwe, oyo wali mupati munganda yakwe mponyina wali mwendelesi wezintu zyeense zyajesi, ³"Mponyina ndilakucita kuti ukonkeze ku Mwami, Leza we julu mponyina o Leza wenyika, kutegwa toyokwatyi mwanakazi kumwana aako mwalumi kuzwa kubana banakazi boku Kenanayitisi, akati kabo mbepanga nganda yangu. ⁴Pele uyoinika kucisi cangu, okuba bbululu bangu, mponyina ukamujanine mwanakazi mwana aangu. ⁵Mubelesi wakati kulinguwe, "Ino kuti na mwanakazi tayozumini kundicilila kunyika eyi? Ndilelede kupilusya mwana ako mwalumi kuzwa kunyika nkwakazwa?" ⁶Abulahamu wakati kulinguwe, "Welede kubona masimpe kuti utamupilusyi mwanangu kuya! ⁷Mwami Leza sijulu, wakandigwasya kuzwa mukukonkeza kokuti, 'Kubana bako ndiyoyipa nyika eiya; uyokutumina uyobwezala mwana angu mwanakazi kuzwa kuya. ⁸Pele na mwanakazi tayandi kukucilila, mponyina ulanguka lkuzwa kucikonke cangu. Buyo tolukede kupilusya mwana aangu kuya." ⁹Mponyina mubelesi wakabika janza lyakwe kusi ecibela ca Abulahamu simalelo wakwe, okukonkeza kulinguwe kujatikizya kambo aka. ¹⁰Mubelesi wakabweza nkamela zili kumi zya simalelo emishobo yense yezipo kuzwa kuli simalelo akwe. Wakanyamuka okwinka kucoko coku Alamu Naharaimu, kumunzi woku Nahori. ¹¹Wakafugamisa nkamela ansi anze omunzi kumbali ecikala camanzi. Kwali kujoleza, ciindi banakazi nibainka koteke manzi. ¹²Mponyina wakati, "Mwami, Leza wasimalelo angu Abulahamu, ndipe kuzwidilila sunu mponyina unditondeze kushomeka kuli simalelo angu Abulahamu. ¹³Langa ndilano ndimvwi kumbali akasensa kamanzi, abana basimbi babantu bomunzi bobuza kuzoteke manzi. ¹⁴Acitike mbonyina namuya. Ndati kumusimbi, ndakomba sendeka nongo yako kutegwa ndikonze kunywa manzi; mponyina ulati kulime, mywa, mponyina ndilanywisa nkamela zyako azizyo, mponya abe oyo ngwasala kuti watondeze cizuminano cokushomeza kuli simalelo angu. ¹⁵Cakaba kuti katana kumana kwambola, langa, Rabeka wakasika enongo yamanzi akuko lyakwe. Rabeka wakazyalwa kuli Betuweli mwana wa Milika, mwanakazi wa Naholi, mucizi wa Abulahamu. ¹⁶Musimbi wali mubotu mponyina kali nakalindu. Takwe nakazi mwalumi. Wakaselela kwiinka kukalonga, wazuza nongo yakwe mponya wapiluka. ¹⁷Mponyina mubelesi wakazuza kuyobonana anguwe okutegwa, "Ndakomba ndipe manzi mace ndinwe kuzwa munongo yako." ¹⁸Wakati, "Nywa, o Mwami wangu," mponya wakafwambana kwitula nongo yakwe ajanza yakwe okumupa kuti anywe. ¹⁹Nakamana kumupa manzi kuti anywe, wakati, "Ndilazitekela manzi nkamela zyako anzizyo kusikila mane zimane kunywa." ²⁰Mponyina wakafwambana pkutulida nongo yakwe mucinwido, mponyina wakazuza ape kucikala koteke manzi, okuteka manzi enkamela zyeense. ²¹Mwalumi wakamulangiliza cobumuuzi kuti abone na Mwami wauzwidiliza musinzo wakwe na takwe. ²²Mbuli nkamela nizyakamanakunya, mwalumi wakagwisya nwenwe ye mpemo yengolide yalikulema cisyela casyekela, mponyina e nyanga zybile zyananza akwe zyalikulema masyekele alikumi, ²³mponyina wakabuzya, "Ulimwana musimbi wabani ndakomba ndambile, ino kuli cibaka mungandayauso mutukonza kukala?" ²⁴Wakati kulinguwe, "Ndili mwana musimbi wa Betuweli mwana musankwa wa Milika, ngwakazyala ku Naholi. ²⁵Wakati ape kulinguwe, "Tulijisi bwizu bunji ape ezilyo zinja, mponyina ecibaka cokuti ukonze kukala. ²⁶Mponyina mwalumi wakavundama ansi okumukomba Mwami. ²⁷Wakati, "Ulelekidwe Mwami, Leza wo simalelo angu Abulahamu, utana kuleka cizuminano cakwe cobuuya okushomeka kuli simalelo aangu. Mbuli me, Mwami wandeenza munzila kusika kunganda yababbululu basimalelo aangu." ²⁸Mponyina musimbi wakazuza okwambila benganda yabanyina beense kujatikizya zintu eezi. ²⁹Ino Rabeka wajesi mucizi, mponyina zina lyakwe wali Labani. Labani wakamuzuzila mwalumi wali anze kumbali akalanga. ³⁰Nakabona nwenwe yampemo enyanga kumunzi omucizi wakwe, mponyina nakamvwa majwi a Rabeka mucizi wakwe. "Zezi mwalumi ziyakandambila," wakainka kumwalumi, mponyina, langa, walinvwi kumbali enkamela kukalonga. ³¹Mponyina Labani wakati, "Koza, yebo olelekidwe o Mwami. Ninzi wiinvwi anze? Ndabamba ndanda ecibaka ce nkamela." ³²Mponyina mwalumi wakaza kungabda okwangununa nkamela. Nkamela ziyakegwa bwizu o bululi, mponyina amanzi akakegwa kuti asambe kumaulu ape amaulu abalumi bali anguwe. ³³Bakabamba zyokulya kunembo lyakwe kuti alye, pele wakati, "Tandikolya kusikila mane ndambe zyelede kwamba." ³⁴Mponyina Labani wakati, "Amba." Wakati, "Ndili mubelesi wa Abulahamu. ³⁵Mwami wakaleleka simalelo wangu mponyina wakaba mupati. Wakamupa mbelele engombe zinja, nsiliva engolide, babelesi balumi abanakazi nkamela amaddonki. ³⁶Sala, mwanakazi wa simalelo wangu, wakamuzyalila mwana mwalumi kacembeede, wapa zyeense zyajesi kulinguwe. ³⁷Simalelo angu wakacita kuti ndikonke, kwamba, "Tayeleda kujana mwanakazi womwana angu kuzwa kubana nanakazi bama Kenanayitisi, omo munyika mwepanga nganda yangu. ³⁸Kwiinda kuti, welede kwiinka kumukwashi wa Tata, mponyina okumabbululu bangu, okujanina mwanakazi mwanaangu. ³⁹Ndati kuli simalelo angu, 'Ino na mwanakazi atandilili? ⁴⁰Pele wakati kulime, 'Mwami, ngweenda anguwe, ulatuma mungeli wakwe kunembo

lyako mponyina ulazwiidilizya nzila yako, kutegwa ukajanine mwanakazi mwanaangu kuzwa akati kababbululu bangu okuzwa kumukwashi. ⁴¹Pele ulangunuka kuzwa kucikonke cangu kuti na waza kumabbululu bangu mponyina tabayomupi kuli yebo. Mponyina uyoangunuka kuzwa kucikonke cangu. ⁴²Ino ndasika sunu akalonga, okuti, 'O Mwami, Leza wasimalelo angu Abulahamu, ndakomba kuti na masimpe uyanda lweendo luzwidilile_ ⁴³Ndime ano, ndinvwi kumbali akasensa kamanzi_ kwasika musimbi kuzoteka manzi, mwanakazi ngweyoambila, "Ndakomba ndipe twaanzi kuzwamunongo yako ndinywe," ⁴⁴mwanakazi uuti kuli mebo, "Nywa, mponyina ape ndila zitekela manzi nkambo zyako azizyo_abe mwanakazi oyo yebo, Mwami, ngwasalila mwana wasimalelo aangu. ⁴⁵Ino nindacili kwambola mumoyo wangu, langa, Rabeka wakasika enongo yakwe akuko lyakwe mponya wakaselela kukasensaokuteka manzi. Mponyina ndakati kulinguwe, ndakomba ndipe manzi ndinywe.' ⁴⁶Kufwambana wakatula nongo yakwe kuzwa akuko lyakwe mponya wakati, nywa, mponya ndilazipa nkamela zyako manzi azizyo.' Mponya ndakanywa, mponya wakazigwisya nkamela azizyo. ⁴⁷Ndakamubuzya okuti, 'Ulimwana ani?' Wakati, 'Mwana wa Betuweli, mwana mwalumi wa Naholi, ngwakazyalila Milika.' Mponyina ndakabika nwe-nwe mumpemo yakwe mponya enyanga amanza akwe. ⁴⁸Mponyina ndakavwundama ansi okumukomba Mwami, okumuleleka Mwami, Leza wasimalelo angu Abulahamu, wakandeenzya kwiindila munzi yeledde kujanina musimbi mwana wasimalelo angu kubabbululu bakwe. ⁴⁹Ino, na ulilibambilide kutondezya simalelo angu coluzyalo ecolushomo, ndambile. Pele na nee, ndambile, kutegwa ndikonzye kupiluka kujanza lyecilisya na lyecigoyo. ⁵⁰Mponyina Labani o Betuweli bakataba bati, "Cintu cazwa ku Mwami; tatukonzyi ku kwambila cibi na cibotu. ⁵¹Langa, ngoyu Rabeka. Mubweze mponya wiinke kutegwa akakonzye kuba mwanakazi womwana asimalelo aako, mbwenya mbuli Mwami mbwaamba. ⁵²Mubelesi wa Abulahamu nakanvwa majwi abo, wakavundama walanga ansi kunembo lyo Mwami. ⁵³Mubelesi wakagwisya zintu zyensiliva ezintu zyengolide, mponyina ezizwato, mponya wazipa kuli Rabeka. Wakapa ape ecipo ziiyandisi kumuzyalwanyina okuli banyina. ⁵⁴Mponyina anguwe abalumi balanguwe bakalya okunywa. Bakakala kuya kwamasiku, mponya bakabuka kuseni, wakati, "Nditume kuli simalelo angu." ⁵⁵Muzyalwanyina abanyina bakati, "Muleke musimbi akale aswibo kwamazuba mace, asika kukumi. Kwazwa awo ulakonzya kwiinka. ⁵⁶Pele wakati, kulimbabo, 'Mutandicedesi, kaambo Mwami wazwidilizya lweendo lwangu. Mundisungule mulweendo lwangu kutegwa ndikonzye kwiinka kulisimalelo angu." ⁵⁷Bakati, "tulamwita musimbi okumubuzya. ⁵⁸Mponyina bakamwiita Rabeka okumubuzya, 'Ninga wainka ooyo mwalumi na?" Wakataba, 'Ndilainka. ⁵⁹Mponyina bakamusungula mucizi Rabeka, antomwi ababelesi bakwe banakazi, mulweendo lwakwe o mubelesi wo Abulahamu abalumi bakwe. ⁶⁰Bakamuleka Rabeka, okuti kulinguwe, "Mucizi wesu, ukonzye kuba banyina bezyuulu zye zyuulu, mponyina olunyungu lwako luvube mulyango waabo babasulide. ⁶¹Mponyina Rabeka wakanyampuka, mponya anguwe, ababelesi bakwe basimbi bakatanta ankamela, bacilila mwalumi. Mbwakamubweza Rabeka mubelesi, okwiinka anzila yakwe. ⁶²Ino Isaki walikukala mu Negebi, mponya nalikupiluka kuzwa kucikolo ca Biya Laholi. ⁶³Isaki wakainka kuyabweendenda mumunda kujolezya. Nakalanga mujalu okubona, mawe, kwala nkamela zyalikobua! ⁶⁴Rabeka wakalanga, mponyina nakabona Isaki, wakadula ansi kuzwa ankamela. ⁶⁵Wakati kumubelesi, 'Nguni ulya mwalumi wobweendenda mumunda kuzotuswangana?" Mubelesi wakati, 'Ngusimalelo aangu." Mponya wakabweza kataulu kakwe, okulivumba. ⁶⁶Mubelesi wakapandulula kuli Isaki zintu zyeenze zyakacita. Mponyina Isaki wakamutola munganda yabanyina mutente Iya Sala okubweza Rabeka, mponyina wakaba mwanakazi akwe, mponya wakamuyanda. ⁶⁷Mponya Isaki wakaubulizigwa nikwakainda lufu lwabanyina.

Chapter 25

¹Abulahamu wakakwata umwi mwanakazi; izina lyakwe wali Ketula. ²Wakamuzyalila Zimilani, Jakisani, Medani, Midiyani, Isaki, Osua. ³Jakisani wakaba isi wa Seba apee o Dedani. Lunyungu lwa Dedani bali bantu ba Asuri, bantu ba Letusi, ape abantu ba Leumi. ⁴Bana ba Midiyani bali Efa, Eferi, Hanoki, Abida o Elida. Bense aba bali lunyungu lwa Ketula. ⁵Abulahamu wakapa zyense ezyo zyajesi kuli Isaka. ⁶Nekuba namu, kupona, wakapa zipo kubana babasimamambe bakwe okuba mwaisya kunyika yo kujwe, kuzwa kuli Isaka, mwana akwe. ⁷Aya ali mazuba emyaka ya Abulahamu obumi mbwakapona, myaka ili mwanda amakumi ali musanu abili amusanu. ⁸Abulahamu wakayeka lwamamanino mponyina wakafwa acimo cibotu cobucembebele, mudala wali obumi buzwide, oku bunganisigwa kubantu bakwe. ⁹Isaka o Ishimayeli, bana bakwe bakamuzika mupangala ili mu makipela, mumunda wa Efuloni mwana wa Zohali mu Hiti, ili afwifwi o Mamule. ¹⁰Oyu munda Abulahamu wakaulide kuzwa nana ba Hiti. Abulahamu wakabambila kuko o Sala mwanakazi wakwe. ¹¹Kuzwa lufu lwa Abulahamu Leza wakaleleka Isaka mwana akwe, ape Isaka wali kukala afwifwi ecikala ca Lahai Roi. ¹²Ino olu lwali lunyungu lwa Ishimayeli, mwana wa Abulahamu, wali Haga mu Ejipita, mubelesi wa Sala, ngu wakazyalwa kuli Abulahamu. ¹³Aya ngali mazina abana ba Ishimayeli, kwendelanya okuzyalwa kwabo: Nebayoti- mwana okusanguna wa Ishimayeli, Kedala, Adibeli, Mibisamu, ¹⁴Mishima, Duma, ¹⁵Masa, Hada, Tema, Jeta, Napishi, and Kedema. ¹⁶Aba bali bana ba Ishimayeli, ape aya ali mazina abo, ape emizi yabo, mponyina ezivuka zyabo. Bami bali kumi abili kwendelanya mumisyobo yabo. ¹⁷Eyi yali myaka yobumi bwa Ishimayeli, mwanda amakumi otaywe eciloba yemyaka. Wakapona camamanino okufwa, wakazikwa bantu bakwe. ¹⁸Bali kukala kuzwa ku Havila kusikila kuli Ashu afwifwi o Ejipiti, mbuli imwi iyakulubazu loku Asiliya. Bakakala mukukacilana kuli umwi oumwi. ¹⁹Zyezi zyezi zyali kucitika kujatikiza o Isaka, mwana wa Abulahamu. Abulamu wakazyala Isaka. ²⁰Isaka wajesi myaka ili makumi one nakabweza Labeka kuba mwanakazi wakwe, mwana wa Betuweli mualamu woku Padanalamu, mucizi wa Labani Mualamu. ²¹Isaka wakakombela mwanakazi wakwe ku mwami kaambo talikwe mwana, mponyina mwami wakataba kombyo yakwe, mponyina Labeka mwanakazi wakwe wakamita. ²²Bana bakazundana atomwe muli nguwe, mponyina wakati," kaambozi eci cilikucitika kuli mebo" wainka kobuzya ku mwami kuli eci. ²³Mwami wakati kuli nguwe," zisi zyobile zili mwida lyako, ape bantu bobile bayoazanisigwa kuzwa kuli yebo. Omwi muntu unoli muyumu kwinda umwi, ape omupati uyobelekela munini. ²⁴Nicakasika cindi cakwe co kutumbuka, amulange, kwali mambile mwida lyakwe. ²⁵Mwana okusanguna wakazwa usalala kwense mbuli jasi lyoboya. Bakamwita kuti Isau. ²⁶Kuzwa awo, muzyalwanyina wakazwa. Ijanza lyakwe lya jesi kasindidi ka Isau. Wakaitwa Jakobo. Isaka wali emyaka ili makumi ali musanu oumwi cindi mwanakazi nakabazyala. ²⁷Balombe bakakomena, ape Isau wakaba musungu kukuvwima, muntu omusaka; pele Jakobo wali muntu mumunizi, wakamana cindi cakwe mumatente. ²⁸Ino Isaka wakayanda Isau kaambo wakalya banyama abo mbali kuvwima, pele Labeka wakayanda Jakobo. ²⁹Jakobo wakajika musinza. Isau waka kuzwa musaka, ape wali ngokendwe enzala. ³⁰Isau wakati kuli Jakobo, ndisanine oyo musiza usalala. Ndakomba, ndakatala!" Ncenci co eco zina lyakwe cilwakaitwa Edomu. ³¹Jakobo wakati, "Sanguna nduzizye bupati bwako." ³²Isau wakati, "Langa, ndilafwi okufwa. Ino mbubotu nzi bo mupati kuli mebo?" ³³Jakobo wakati, "Sanguna kukonka kuli mebo," Mponyina Isau wakakonka cikonke ape muli eyo izila wakauzya bupati bwakwe kuli Jakobo. ³⁴Jakobo wakapa Isau cikwa ape omusinza we nyangu. Wakalya okunwa, mponya wakanyamuka okwinka mulwendo lwakwe. Muli eci Isau wakasampula bupati bwakwe.

Chapter 26

¹Ino kubula kwe zilyo kwakacitika munyika, kunze okubula kwezilyo kokusanguna oko kwali wo mumazuba a Abulahamu. Isaka wakainka kuli Abimeleki, Mwami waba Filisiti ku Gelali.²Mponya Mwami wakalibonya kulinguwe okwamba kuti, "Utainki kungsi ku Ijipiti, kala munyika eyo njindita mwambile kuti ukale mwateni.³Kala monya omu munyika, ape ndinoli aibo ape ndizokuleleka; yebo olunyungu lwako, ndizokupa ezi nyika zyense, mponya ndizozuzikizya cikonke eco ncindakakonkezya kuli Abulahamu uso.⁴Ndizo yungizizya lunyungu lwako mbuli nyenyezi zyoku julu, ape ndizopa lunyungu lwako zyense ezi nyika. Kwindila mulunyungu lwako zyense zisi zynomunyika zizo lelekwa.⁵Ndizicita namu kambo Abulahamu wakaswilizya jwi lyangu ukubamba milaizyo yangu, malailile yangu. emilawo yangu."⁶Mponya Isaki wakakala mu Gelali.⁷Mponya bantu bomucibaka nibakamubuzya kujatikizya mwanakazi wakwe, wakamba kuti, "Mucizi wangu," Wakayowa kwamba kuti, "Mwanakazi wangu," kambo wakayeya kuti, "Bantu bokucibaka eci balandijaya okubweza Rabeka, kambo mubotu loko."⁸Kuzwa Isaki nakakala kuya cindi cilamfu, Abimeleki Mwami waba Filisiti nakalanga anze e mpulungwido. Wakabona, amulange, Isaki walikusana o Rabeka, mwanakazi wakwe.⁹Abimeleki wakaita Isaki kulinguwe mponya wakati, "Langa, momumo mwanakazi wako, ninzi niwakamba kuti, Mucizi wako?" Isaki wakamba kuti kuti kulinguwe, "kambo ndalikuyeya kuti umwi ninga wandijaya okumubweza."¹⁰Abimeleki wakati, "Ino ninzi eci nciwacita kuliswebu? Umwi muntu nakalala o mwanakazi wako, mponya niwatwetela mulandu akati kesu."¹¹Mponya Abimeleki eakalailila bantu bense mponya wakati, "Kufumbwa ujata oyu mwalumi na mwanakazi wakwe masimpe ulajaigwa."¹²Isaki wakabyala zisyango munyika eyo mponya wakatebula mumwaka oyo nguba, ape wakabyala oku byala kusikila mane waba mulemuonya cemyanda, kambo Mwami wakamuleleka.¹³Mwalumi wakazovuba, ape wakabyala zinjiki kusikila waba mulemu loko.¹⁴Wajesi mbelele zinjiki en'ombe, ape ecilawo cipati. Bafalisi bakamufwida munyono.¹⁵Ino zyense zikala ezyo babelesyi babajisi ezyo nzibaside mumazuba abaisi bakwe ba Abulahamu, ba Falisi bakazikasya okuzi zuzya omuse.¹⁶Abimeleki wakati kuli Isaki, cizwa awa kuliswebu, kambo wakomena kwindi swebo."¹⁷Mponya Isaki wakazwa kuya mponya wakakala munselo ya Gelali, mponya okukalila kuya.¹⁸Ape Isaki wakasidulula zikala zyamanzi, nziba side mumazuba a Abulahamu baisi bakwe. Ba Falisi balizilekide kuzwa alufu lwa Abulahamu. Isaki wakazita zikala mazina awana ayo baisi ngibali kuzita.¹⁹Mponyina babelesi ba Isaki nibakasya mukuti munselelo, bakajana oko cikala cali kukunka manzi.²⁰Basi kwembela boku Gelali bakazyana abasi kwembela ba Isaki, mponya bakati, "Aya manzi ngesu." Mponya Isaki wakaita eco cikala 'Eseki," kambo bakakazyana anguwe.²¹Mponya bakasya cimwi cikala, ape bakakazyana alincico, ancico, mponya wakacipa zina lya 'Sitina."²²Wakazwa oko mponya wakasya ape cimwi cikala, kono takwe nibakazyana alincico. Mponya waka cita kuti Rehoboti, mponya wakamba kuti, 'Ino Mwami wapanga busena bwesu, ape tula zwidilila munyika."²³Mponya Isaki wakazwa oko okwinka ku Beere-seba.²⁴Mwami wakalibonya kulinguwe obo buzuba masiku mponya wakati, 'Ndime Leza wa Abulahamu uso. Utayowi, ndili aibo ape ndila kuleleka mponya ndila yungizizya lunyungu lwako, kambo ko muzike wangu Abulahamu."²⁵Isaki wakapanga cipaililo oko mponya wakaita zina lya Mwami. Oko wakaimika tente lyakwe, mponya babelesi bakwe bakasya cikala.²⁶Mponya Abimeleki wakainka kulinguwe kuzwa ku Gelali, o Anuzati, mwenzinyina, ape o Fiko, mupatipati wabasikalumamba bakwe.²⁷Isaki wakamba kuti kulimbabo, "Ino ninzi nimuli kuza kulimebo, kambo mulisulide ape mwakanditanda kulinwebu?"²⁸Mponya bakamba kuti, "Twabonisisya kuti Mwami uli aibo. Mponya twayeya kuti kulukede kuba cikonke akati kesu, momumo, akati kesu aibo. Pele atupange cizuminano aibo,²⁹kuti utazotu citi obi, mbuli mbutwaka kubamba kabotu ape okukutuma mulumuno. Masimpe, ulilelekidwe o Mwami."³⁰Mponya Isaki wakapanga pobwe yabo, mponya bakalya okunwa.³¹Bakabuka kasimbula mponya bakakonkezyana cikonke kuli imwi oumwi. Mponya Isaki wakabatanda, bakamusiya mulumuno.³²Buzuba mbonya obo babelesi ba Isaki bakaza okumwambila zye cikala eco ncibakasya. Bakamba kuti, "Twajana manzi."³³Wakaita cikala Shiba, mponya zina lyeyo dolopo ngu Beere-seba kusikila sunu.³⁴Ino Esau nakali emyaka ili makumi one, wakabweza mwanakazi, Juditi mwana wa Beeri mu Hiti, ape o Basemati mwana wa Eloni mu Hiti.³⁵Baketa mause kuli Isaki o Rabeka.

Chapter 27

¹Ino Isaki nakacembala ape amenso akwe akaba egubi mane kuti wakaleka kubona, wakaita Esau, mwanakwe mupati, mponya wakamba kuti kulinguwe, "Mwanangu, "Esau wakamba kuti kulinguwe, "Ndime uno," ²mponya Isaki wakati, "Langa kuno, Ndakomena. Tandizi buzuba bokufwa kwangu." ³Ino bweza zilwanisyo zyako, ciyumwido cama sumo cako aka dali kako, mponya winke musaka mponya ukavwime nyama yangu. ⁴Panga zilyo zibotu zyangu, mbonya mbuli mbweyandisya, mponya uzyete kuli mebo kuti ndizozilye mponya ndizokuleleka nketana kufwa." ⁵Ino Rabeka wakamvwa awo Isaki nakambola kuli Esau mwana akwe. Esau wakainka musaka mukuvwima nyama mponya okuyeta. ⁶Rabeka wakambola kuli Jakobo mwana akwe mponya wakati, "Langa kuno, ndakamvwa bauso balikwambola kuli Esau muzyalwanyoko. Bakamba kuti, ⁷Ndetela nyama mponya undipangile cilyo cibotu, nkokuti ndicilye mponya ndikuleleke mumenso o Mwami kalutana kusika lufu lwangu." ⁸Ino mponyina, mwana angu, lemeka majwi angu ndakulailila. ⁹Koya kutanga, mponya undetele tobile tupongo tubotu; mponya ndilapanga cilyo cibotu kuzwa kwateni caba uso, mbonya mbuli mbubayanda. ¹⁰Ula citola kuli bauso, nkokuti acilye, akubeleka nilutana kusika lufu lwakwe." ¹¹Jakobo wakamba kuti kuli Rabeka banyina, "Langa, Esau mucizangu ngusimavwele, mponya mebo ndinkwizinge. ¹²Mwendi batate bandi ampe-ampe, mponya ndiyoba sikwena kulinguwe, ndiyoeta bubi alimebo mponya nsikoyoeta zileleko." ¹³Banyina bakamba kuti kulinguwe, "Mwana-angu, leka kufumbwa bubi bube alimebo. Kuleka buyo jwi lyangu, mponya winke, uzyete kulimebo." ¹⁴Pele Jakobo wakainka mponya okubweza tupongo tunini mponya wakatweta kubanyina, mponya banyina bakapanga cilyo cibotu, mbonya mbuli baisi mbubakalikuyanda. ¹⁵Rabeka wakabweza zizwato zibotu zya Esau, mwanakwe mupati, ezyo zyali anguwe munganda, mponya wakazizwatika Jakobo, mwana-akwe munini. ¹⁶Wakabika zikumba zytupongo kumanza akwe mponya okunsingo yakwe kwali nkwinge. ¹⁷Wakabika cilyo cibotu ape ecinkwa ezyo nzyakajika mumanza omwana akwe Jakobo. ¹⁸Jakobo wakainka kuli baisi mponya wakati, "Tate," Baisi bakati, "Ndime uno; ndiwe ni, mwana-angu?" ¹⁹Jakobo wakati kuli baisi, "Ndime Esau mwana enu wokusanguna. Ndacita mbuli mbumwakamba kuli mebo. Ino amukale mulye imwi nyama yangu, nkokuti mundileleke." ²⁰Isaki wakati kumwana akwe, "Ino waijana buti kufwambana, mwana angu?" Wakati, "Kambo Mwami Leza wayeta kuli mebe." ²¹Isaki eakamba kuti kuli Jakobo, "Swena afwi fwi amibo, kuti ndikwampe-ampe, mwana-angu, mponya ndizibe na ulimwana angu Esau wamasimpe na toinsi." ²²Jakobo wakaswena afwi fwi kuli Isaki isi; mponya wakamwampampa mponya wakati, "Ijwi ndilya Jakobo, pele manza nga Esau." ²³Isaki takwe nakamuziba, kambo manza akwe aloboya, mbuli manza omuzyalwa nyina Esau, mponya Isaki wakamuleleka. ²⁴Wakabuzya kuti, "Ulimasimpe ndiwe mwana-angu Esau?" Wakataba, "Ndime." ²⁵Isaki wakati, Éta cilyo kulimebo, mponya ndilye myama yako, nkokuti ndikuleleke." Jakobo waketa cilyo kulinguwe. Isaki wakalya, mponya Isaki wakamwetela waini, mponya wakanwa. ²⁶Mponya isi wakwe Isaki wakati kulinguwe, "Swena afwi fwi mwana angu mponya undimyonte, mwana anguw." ²⁷Jakobo wakaswena afwi fwi mponya wakamumyonta, mponya wakamufuzya bweme bwezizwato zyakwe mponya wakamuleleka. wakati, "Bona, bwema mbomwana-angu bubede mbuli bwema bomunda obo Mwami mbwaleleka. ²⁸Leza akupe cibaka colume loku julu, cibaka cezintu zilwela zyansi, mponya amaila manji ape ewaini mpya. ²⁹Bantu bakubelekele mponya ezisi zikufugamine. Ba Mwami akati kabazyalwa nyoko, mponya abana baba nyoko bakufugamine. Kufumbwa ukutuka abe olutuko; kufumbwa ukuleleka alelekwe." ³⁰Ino Isaki nakamana kuleleka Jakobo, mponya Jakobo nakazwa buyo kuli Isaki isi, Esau muzyalwanyina wakaza kuzwa mukuvwima. ³¹Anguwe wakapanga cilyo cibotu mponya wakaceta kuli isi. Wakati kuli isi, "Tate, amukale mponya nlye nyama yo mwana enu, nkokuti ninga mwandileleka." ³²Isaki wakatuntuma loko mponya wakati, "Ndiwe ni yebo?" Wakamba, "Ndime mwana enu, wokusanguna, Esau." ³³Isaki wakatuntuma loko mponya wakati, "Ngwani oyo wakavwima eyi nyama nponya okuyeta kulimebo? Ndalya yonse kotana kusika, mponya ndamuleleka. Ahulu, ulalelekwa." ³⁴Anu Esau nakamvwa majwi aisi, wakalila cipati ape ciyosya loko, mponya wakati kuli isi, ndileleke amibo, Tate." ³⁵Isaki wakati, "Muzyalwanyoko walizide kuno cokwena mponya wakabweza cileleko cako." ³⁶Esau wakati, "Tainsi lyakamwelela izina lya Jakobo? Kambo wandenena zindi zyobile. Wakabweza bupati bwangu, mponya, bona, ino wabweza cileleko cangu." Mponya wakati, "Takwe nimwasiya cileleko cangu?" ³⁷Isaki wakataba mponya wakati kuli Esau, "Langa, Ndamubika kuti ngu mwami wako, ape ndipa kulinguwe bonse bazyalwa nyina kuti babe bazike babelesi bakwe, mponya ndamupa maila mponya ewaini mpya. Ino ninzi cenga ndakucitila, mwanangu?" ³⁸Esau wakati kuli isi, "Takwe nenga comwi cileleko cangu, Tate? Ndileleke, amibe buyo, Tate," Esau wakakwila. ³⁹Isaki isi wakataba mponya wakati kulinguwe, "Langa, busena mbombotukala bunoli kule kuzintu zilwela zyenika, okulume lokujulu. ⁴⁰Kupanga lyako uyopona, mponya uyomaninina milimo kumuzyalwanyoko. Kono uyoangunuka, uyopwaya joko lyakwe ensingo yako. ⁴¹Esau wakasula Jakobo kambo kecileleko eco isi ncakamupa. Esauwakamba kuti mumoyo wakwe," Mazuba okulila Tate aswena afwifwi; kuzwa

awo ndizojaya muzyalwama Jakobo. ⁴²Majwi a Esau mwanakwe mupati akambilwa Rabeka. Mponya wakatuma kuyoita Jakobo mwanakwe munini mponya wakati kulinguwe, "Swilila, muzyalwanyoko Esau ukonzya kukujaya. ⁴³Kambo kaako, mwanangu, swilila ijwi lyangu mponya ucijile kuli Labani, muciziangu, ku Halani. Kala anguwe mazuba mace, ⁴⁴kusikila muzyalwa nyoko aleke bukali bwakwe. ⁴⁵Kusikila muzyalwa nyoko azoleke bukali kuliyebo, mponya ndizotuma okukubozya kuzwa nkuko. Nkokuti cilabota kuti ndiswekelwe nonse nobile mubuzuba bomwi?" ⁴⁶Rabeka wakati kuli Isaki, "Ndakatala mubumi kambo kabana basimbi ba Heti. Na Jakobo ulakwata womwi mwana musimbi wa Heti, mbuli aba banakazi, umwi wabana basimbi bokuno, bumi bwangu buyoba bubotu nzi kuli mebo?"

Chapter 28

¹Isaki wakaita Jakobo, ape wakamuleleka, tolukede ape okumulailila kukwata mwanakazi mukenanniti.

²Nyamuka winke kupandamu Alamu, kuganda ya Betueli kuli banyinakulu, mponyina ukakwate kuya. Omwi wabana wa Labani, bacizi babanyoko.³Leza singuzu zyense okuleleke, kuzwidilila okuya buyungizigwa, kuti ukabe makamu abantu. ⁴Ape zileleko zya Abrahamu, kuli yebo, mponya o lunyungu luyokucilila, kuti ukakone nyika okukuwali kukala, elyo Leza jakapa Abulahamu.⁵Mponyina Isaka wakatuma Jakobo, Jakobo wakainka ku padalamu, kuli Lanani wa Betueli mu Alamu, mucizi wa Rabeka, banyina Jakobo ape Esau.⁶Ino Esau wakabona Isaki bwakaleleka Jakobo mponyina wakatuma ku pandanalamu, kuti akwete mwanakazi kuya. Ape wakabona kuteti Isaki wakamuleleka ape okumulailila, okwamba kuti," tolukede kukwata kumwanakazi wo ku kanana."

⁷Esau anguwe wakabona kuteti Jakobo wakakuteka baisi ape abanyina, mponyina wakaika padalamu.⁸Esau nakabona kuti mwanakazi woku Kanani takwe naka mubotela Isaki abaisi. ⁹Mponyina wakainka kuli Ishimayeli, ape okubweza, kumbali abanakazi mbajesi, Mahalati mwana wa Ishimayeli, mwana wa Abulahamu, mucizi wa Nebayoti, kuti abe mwanakazi wakwe.¹⁰Jakobo wakazwa ku Beeleseba ape okwita kumbali o Halani. ¹¹Wakasika kucibaka cimwi ape okukala masiku ense, kaambo zuba lyakabila. Wakabweza ibwe lyomwi lyawo acibaka, wabika kumutwe wakwe mponyina okukala ansi awo acibaka okulala.¹²Wakatola mponyina okubona lele ibambidwe anyika. Atala yakasika kujulu mponyina i bangelo ba Leza bali kutanta ape okuseluka ali jiyo.

¹³Amulange mwami waima okwamba, ndime mwami, leza wa Abulahamu uso, ape o Leza wa Isaki. Nyika poimvwi alinjiyo, diyo pakuliyebo ape okulu nyungu lwako.¹⁴Lunyungu lwako luyoba anga ndusuko lomuse, ape uyo sabalangana kule amabililo ezuba, kujwe, okunyika, ape okumusanza. Kwinda muliyebo ape okwinda mulunyungu lwako mukowa wonse wanyika uyolelekwa. ¹⁵Amulange, ndili anywibo, ape diyo mubamba konse komuyoinka. Diyomucitila zyense ezyozidaka mutodezya.¹⁶Jakobo wakabuka kuzwa mungonzi, ape okwamba,"cozyo mwami kwali ali cino cibaka, ape takwe dinola nzi." ¹⁷Waliyowide okwamba kuti," ino eci cibaka cilayosya! eci tacisi cimbi kuze anganda ya leza. Oyu mulyango wo kujulu."¹⁸Jakobo wakabuka kasimbula mponyina okubweza ibwe ndasyengede kusi omutwe wakwe. Wakaipanga kuteti libe takozyo ape okutula mafuta atala alindilyo. ¹⁹Ciya cibaka wakacuzika kuti Beleti, ape zina lyeni lyeni lye dolopo lyali Luzi.²⁰Jakobo wakakokezya ecikoke, okwamba kuti"Na Leza unoli amibo okundibamba munzila eyi jeyobwedela kwateni, mponyina uyondipa cikwa cokulya, ezizwato zyoku zwata. ²¹Nkokuti dipiluke kabotu kuganda ya tanta mponyina mwami uyoba Leza wangu. ²²Ino eli bwe jindabika iyoba takozyo lyebwe isalala. Kuli ezyo zyense zondipa, cozyo ndiyopa cekumi kuliyebo.

Chapter 29

¹Ino Jakoku wakabweza lwendo lwakwe mponya wakasika kunyika yabantu boku mazwido ezuba. ²Ino nakalnga, wakabona cikala mumunda, mponya, amulange, butanga bwembebele botatwe bwakali lede kumbali. Kuzwa awo kumbali ecikala balanywisya mbelele manzi, mponyina imbwe lyamulomo wecikala lyalilipati. ³Ino mbelele zyonse nizyaka bungana kuya, mwembezi waka kunkulisya mbwe kuzwa kumulomo wecikala mponya okunywisya mbelele, mponyina wakapilusya bwe amulomo wecikala, kupilusya mpolwabede. ⁴Jakoku wakamba kulimbabo, "bakwesu, mwazwa kuli?" Bakataba, "twazwa ku Halani." ⁵Wakati kulimbabo, "Mulimwizi Labbani mwana wa Naholi?" Bakati, "tuli mwizi." ⁶Wakati kulimbabo, "Ulikabotu?" Bakati, "Ulikabotu, mponya, langa kuya, Leco mwana wakwe uyobuza embelele." ⁷Jakoku wakabambila kuti, "mulange, licili sikati. Tainsi nako yokubunganya mbelele atomwi. Welede kunywisya mbelele mponyina okuzileka zicele." ⁸Bakati, "Tatukozi kuzipa manzi kusikila mbelele zyense zibungane atomwi. Balumi balakunkulisya bwe kumulomo, mponya tulazinywisya manzi mbelele." ⁹Jakoku nacili kwambola ambabo, Leco wakaza embelele zyabaisi, ngonguwe walikuzilanga. ¹⁰Ino Jakoku nakabona Leco, mwana wa Labbani, mucizi wabanyina, mponya embelele zya Labbani, mucizi wabanyina, Jakoku wakaza, okuli kunkulisya bwe kuzwa kumulomo wecikala, okunywisya mbelele zya Labbani, mucizi wa banyina. ¹¹Kakoku wakamyonta Leco mponyina wakakwila loko. ¹²Jakoku wakambila Leco kuti walimu mbululu wabaisi, okuti mwana wa Leco. Mponya wakazuza okwambila baisi. ¹³Ino Labbani nakamvwa makani a Jakoku mwana wo mucizi wakwe, wakazuza kuyo muswana, wamukumbata, okumumyonta, mponyina okumutola kun'nda yakwe. Jakoku wakambila Labbani zyense ezizitu. ¹⁴Labbani wakamwambila kuti, "ncozyo uli cifuwa cangu e nyama yangu." Mponyina Jakoku wakakala kulinguwe mwezi womwi. ¹⁵Ino Labbani wakambila Jakoku kuti, "undibelekele buyo kotapegwi kambo ulibbululu wangu? Ndabbile, mbwelede kupegwa?" ¹⁶Ino Labbani wajesi bana basimbi bobile. Izina lyomutazi wali Liya, mponyina zina lya munini wali Leco. ¹⁷Menso a Liya ali mabotu, kono Leco wali wecimo cibotu webeka loko. ¹⁸Jakoku wakayanda Leco, mponya wakati, "ndiyo kubelekela myaka ili musanu aibili ya Leco, mwana wako munini." ¹⁹Labbani wakamba, "Cibotu kuti dakupa nguwe, kwindi kuti ndapa mwalumi umbi. Kala amibo." ²⁰Mponya Jakoku wakabeleka myaka ili musanu otubili ya Leco; mponyina kwasyede mazuba mace kulinguwe, kwindila oluyando ndwajesi kulinguwe. ²¹Ino Jakoku wakamba kuli Labbani, "ndipa mwanakazi wangu, kambo mazuba angu akwana-kutegwa ndimu kwate!" ²²Mponya Labbani wakabunganya atomwi bantu bacibaka eco okupanga pobwe. ²³Ino kujolezya, Labbani wakabweza Liya mwana wakwe mwanakazi mponya wamutola kuli Jakoku, ngwakaswanana anguwe. ²⁴Labbani wakapa Liya muzike mwanakazi wezina lya Zifa, kuti abe muzike wakwe. ²⁵Ino nibwakaca, langa, wali Liya! Jakoku wakati kuli Labbani, "Ino cizi eci ciwatita kuli mebo? Takwe nindaka kubelekele akambo ka Leco? Ino wandenenena nzi?" ²⁶Labbani wakamba, "Tainsi cilengwa cesu kupa mwana munini kukwatwa katana kukwata mutazi. ²⁷Maniniza lukwato lye vwiki lomwana oyu, mponya tuyokupa anguwe na wandibelekele milimo myaka ili musanu aibili." ²⁸Jakoku wakacita mbonyina, mponyina wakamaniniza mviki ya Liya. Mponyina Labbani wakamupa Leco mwana wakwe kuti akwate. ²⁹Mponya Labbani wakapa mwana wakwe Leco Biliha, kuti abe muzike wakwe. ³⁰Ino Jakoku wakaswanana o Leco, anguwe, mponyina wakali kumuyanda Leco kwindi Liya. Ino Jakoku wakabelekela Labbani myaka imwi ili musanu eibili. ³¹Mwami wakabona kuti Liya tayandigwi, wakajula cizyalilo cakwe, mponyina Leco talikwe mwana. ³²Mponyina Liya wakamita ape wazyala mwana mwalumi, mponyina wakamupa zina lya Lubbeni. Wakamba kuti, "Kambo Mwami ulibwene mapezi angu; masipe ino mulumi wangu ulandi yanda." ³³Mponyina wakamita ape wazyala mwana mwalumi. Wakamba kuti, "Kambo Mwami ulivwide kuti tandiyandwi mponyina wandipa mwana mwalumi oyu," mponyina wakamupa zina lya Simiyoni. ³⁴Ino wakamita ape wazyala mwana mwalumi. Wakamba kuti, "Ino masipe mulumi wangu ulandijatilila mebo, kambo ndamuzyalila bana balumi botatwe." Mponyina wakamupa zina lya Levi. ³⁵Wakamita ape mponyina okuziyala mwalumi. Wakamba kuti, Eci cindi ndilalumbaizya Mwami." Mponyina wakamuzika kuti Juda; mponya wakaleka kuziyala bana.

Chapter 30

¹Ino Rachel nakabona kuti takwe namuzyalila bana Jakobo, Rachel wakafwida munyono mukulana wakwe. Wakati kuli Jakobo, "Ndipe bana watandipa ndilafwa." ²Kunyema kwa Jakobo kwakaba ali Rachel. Wakati, "kokuti ndime Leza, wakakukasya kuzyala bana?" ³Wakati, "Bona, goyu muzike wangu Bilhah. Lala anguwe, kutegwa azyale bana acibaka cangu, mponya ndiyoba abana kwiindila muli nguwe." ⁴Mponyina wakamupa muzike wakwe Bilhah kuti abe mwanakazi wakwe, mponya Jakobo wakalala anguwe. ⁵Bilhah wakamita okumuzyalila mwana mwalumi Jakobo. ⁶Mponyina Rachel wakamba kuti, "Leza wandivuna, ape wavwa ijwi lyangu okundipa mwana mwalumi." Akaambo kako wakamuzika zina Iya Dan. ⁷Bilhah, muzike wa Rachel, wakamita ape okumuzyalila mwana mwalumi wabili Jakobo. ⁸Rachel wakati, "Mukulwana kwenguzu omukulana wangu mponyina ndazunda." Wakamuzika zina Iya Naphatali. ⁹Ino Leah nakabona kuti waleka kuzyala bana, wakabweza Zilpah, muzike wakwe, okupa Jakobo kuti abe mwanakazi wakwe. ¹⁰Zilpah, muzike wa Leah, wakamuzyalila mwana mwalumi Jakobo. ¹¹Leah wakati, "Ndilecolwe!" mponya wakamuzika kuti Gad. ¹²Mponyina Zilpah, muzike wa Leah, wakamuzyalila mwana mwalumi wabili Jakobo. ¹³Leah wakati, "Ndikondidwe! Kambo bana banakazi bayondita kuti sikubotelwa." mponya wakamuzika kuti Asher. ¹⁴Reuben wakainka kumunda cindi cokutebula maila mponya wakajana musamu mumunda. Wakaweta kuli banyina Leah. Mponyina Rachel wakati kuli Leah, "Amundipe musamu umwi wo mwanako." ¹⁵Leah wakati kulinguwe, "Cubauba kuli yebo, kambo wakandinyanzia mulumi wangu? Ino uyanda kubweza musamu womwangu, anguwo?" Rachel wakamba, "Anu ulala aibo masiku, mukucicana omusamu wo mwanako." ¹⁶Jakobo wakazwa kumunda kujolezya. Leah wakazwa anze kuyomuswana okwamba, "Welede kulala amebo, kambo ndakucincisya o musamu womwangu. Mponyina Jakobo wakala o Leah masiku ayo. ¹⁷Leza wakamuvwa Leah, mponya wakamita o kumuzyalila mwana wasanu Jakobo. Leah wakati, ¹⁸"Leza wandipa bulumbu, kaambo ndakapa muzike wangu kuti abe mwanakazi womulumi wangu." Wakamuzika kuti Issachar. ¹⁹Leah wakamita ape okumuzyalila mwana mwalumi wo musanu akomwi. ²⁰Leah wakati, "Leza wandipa cipo cibotu. Ino mulumi wangu ulandikuteka, kaambo ndamuzyalila bana balumi bali musanu akomwi." Wakamuzika kuti ngu Zebulun, ²¹mumazuba akatobela wakazyala mwana musimbi mponyina wakamuzika kuti ngu Dinah. ²²Leza wakayeye Rachel okumuswilila. Wakamupa kuti amite. ²³Wakamita okuzyala mwana mwalumi. ²⁴Wakati, "Leza wajwisya kuusa kwangu." Wakamuzika kuti Josefa, wakamba kuti, "Mwami wandiyungizizya ape mwana mwalumi." ²⁵Kuzwa Rachel nakazyala Josefa, Jakobo wakati kuli Labbani, "nditande, kutegwa ndiinke kun'anda yangu oku nyika yangu. ²⁶Ndipe banakazi bangu abana bangu mbindaka kubelekela, mponya undileke ndiinke, kaambo ulizi musebezi ngundaka kubelekela." ²⁷Labbani wakati kulinguwe, "Kuti na ndilikubotelezizye mumenso ako, lindila, kaambo ndakayiya kuti mukusonda ndajana kuti Mwami wandileleka kwiindila muliyebo." ²⁸Mponya wakati, "Ndambile mulo wako, mponya ndilakubbadela." ²⁹Jakobo wakati kulinguwe, "Ulizi mbundaka kubelekela, ape ezyivwubano mbuzyavwuziyana kaambo ndakazibabalela. ³⁰Kaambo wajesi zice nindatalino sika, mponya zyavwuziyana loko. Mwami wakuleleka kufumbwa kundakakubelekela. Ino ndiyo lela lili musa wangu?" ³¹Mponyina Labbani wakati, "Ino ndilakubbadela enzi?" Jakobo wakati, "Tokondipa cili coonse. Kuti na wandicitila eci cintu, ndiyo zisanina zivivwubano zyako okuzibamba. ³²Ndileke ndeindeinde muzyivwubano zyako zyonse sunu, kugwisya zilo buswaswa ape ezili amabala bala, mponyina ezi siya zyoonse akati kembelele, ape zila mabala bala ezilo buswaswa akati kempingo. Ezi zyezizyo ziyioba zyokundibbadela. ³³Muzila eyo, mumazuba abuza, wakuza kuzobona mbuli bwakandimbadela. Kufumbwa eco citakwe buswaswa ape emibala bala akati kempingo, ape ezisiya akati kembelele, na kuti zyajanika amibo, ziyiyombwa kuti zyabbigwa." ³⁴Labbani wakati, "Ndazumina. Acibe kwendelanya amajwi ako." ³⁵Buzuba obo Labbani wakagwisya bajembwe wajesi mibala bala ape obuswaswa, mponyina empingo zyoonse ntole zilo buswaswa ape emibala bala, zyoonse zyajesi mibala ituba, ape ezyo zyense zisiya akati kembelele, mponyina wakazipa mumanza o mwana mwalumi wakwe. ³⁶Labbani anguwe wakeenda musizo wamazuba otatwe akati kakwe o Jakobo. Mponya Jakobo wakazumanana kwembela zivivwubano zya Laabbni. ³⁷Jakobo wakabweza tutabi tutete tomululwe, ape oto mwingili otomwi musamu, mponya wakayupila zituba wakati, mponyina okupanga cisamu cituba kuti ciboneke. ³⁸Mponyina wakabika tusmu twayupide kunembo yembebele, kunembo yamanzi ayo kuzyali kuzwa kukunwa. Zyakamita niziyali kuzwa kukunwa. ³⁹Embelele zyakalalana kunembo yotusamu; mponiyna embelele yakazyala twana, twalikubenya, ape twajesi mabata bata tunini. ⁴⁰Jakobo wakazyandanya embelele, pele wakaleka kuti zilange oko kwali zyinyama zyemibala mponya ezyo zisiya zyali mumulaka ya Labbani. Mponyina wakandanya mbelele zyakwe okuzigwisya kuli zya Labbani. ⁴¹Kufubwa embelele zidide niziyali kulala, mponya Jakobo walikulazika tusamu mumanzi enda kunembo lyamenso embelele, kutegwa zikozye kumita akati kotusamu. ⁴²Kono embelele zigonkedwe niziyakaza, takwe nakabika tusmu kunembo zyzazo. Mponyina ezyi zyinyama ziyonkedwe zyali zya Labbani, mponya

zyadide zyali zya Jakobo.⁴³Mwalumi wakavwuba loko. Wakajesi zyivwubano zintu, bazike balumi aba nakazi, ape enkamela e mbongolo.

Chapter 31

¹Ino Jakobo wakamvwa majwi abana ba Labani, ngibakamba kuti, "Lakobo wakatola zyeense zyali zyatata, ambi kuzwa muzintu zya tata mwakajana buvubi bweese obu." ²Jakobo wakabona milangilo kumenso a Labani. Wakabona kuti bube bwakwe kulinguwe bwalicincide. ³Mponya Mwami wakari kuli Jakobo, "Piluka kunyika yaba mauso oku ba bbululu bako. Mponya ndiyoba ayibo." ⁴Jakobo wakatumba Lakelo o Leya musaka kumbelele zyakwe. ⁵Mponya wakati kulimbabo, "Ndilibwene bube bwa usu kuti bwacinca kulimebo, pele Leza wa tata wali amibo. ⁶Mulizi kuti zyeense ezi ninguzu zyangu nzindabelekela uso. ⁷Uso wakandenena okucinca zyokuhola kwangu zindizili kumi, kono Leza takwe nakamuzumizya kuti andibisizye. ⁸Kuti naakamba, 'Banyama bebesi kuyoba kuhola kwako,' mponya zyeense mbelele zyakazyala mbelele zyebesi. Kuti naakamba, zyo mwambo nzyezizyo mwambo. ⁹Muli eyi nzila leza wakatola ngombe zya uso okuzipa kuli mebo. ¹⁰Muciindi ncokutantwa, ndakabona muciloto mpongo ngalumi yalikutantana embelele. Mpongo ngalumi zyali obusa, omwambo, ambi amabalabala. ¹¹Mungelo wa Leza wakati kulimebo muciloto, 'Jakobo.' Ndakati 'mpeli.' ¹²Wakati, 'Tambya menso ako ubone mpongo ngalumi zyeense zilimutantana embelele. zili obusa, omwambo, ambi amabalamabala, mbuli mbundabona zyeense Labani zyalimukucita kuli yebo. ¹³Ndime Leza wa Beteli, oko nkumwakanani malende, nkumwakanditila cikonke. Ino nyamuka usiye nyika upiluka kunyika kuwakazyalilwa." ¹⁴Lakelo o Leya bakataba bakati kulinguwe, "Nkokuti kuli cibela colukono lwesu munganda ya tata? ¹⁵Ino talimukutuleli mbuli bazwakule? Nkambo wakatuuzya ambi okunyonyona cokumanina mali esu. ¹⁶Nkambo bweense buvubi obo Leza mbwakatola kuzwa kuli tata ino bwaba bwesu abana besu. Ino mponya, kufumbwa Leza ncakamba kuli nywebo, amucicite." ¹⁷Mponya Jakobo wakanyamuka okutansika bana bakwe baalumi abanakazi bakwe atala enkamela. ¹⁸Wakabinga ngombe zyakwe, ezintu zyakwe zyeense, kubikiliza engombe nzyakajana ku Padalanamu. Mponya wakayeya kwinka kuli Isaka kunyika ya Kenani. ¹⁹Ino Labani nakainka kukugela mbelele zyakwe, lLakelo wakabba zipangaliko zyaizi. ²⁰Jakobo anguwe wakeenena Labani mu Alamu, Mukuta mwambila kuti uyobuya. ²¹Wakainka ezintu zyeense nzyajesi okufwambana kuzubuka mulonga, okulanzya ku cilundu ca Giliyadi. ²²Mubuzuba bwatatu Labani wakambilwa kuti Jakobo wakainka. ²³Mponya wakatola abalumi bakwe mponya waka mucilila kwa mazuba ali musanu abili mulweendo. Wakamujana ku mulundu wa Giliyadi. ²⁴Mponya Leza wakaza kuli Labani mu Alamu muciloto masiku okuti kulinguwe, "Ucenjele kuti utamboli Jakobo cibotu na cibi." Labani wakeezya Jakobo. ²⁵Ino Jakobo waliyakide tente lyakwe acilundu. Labani anguwe wakakala ababbululu bakwe acilundu ku Giliyadi. ²⁶Labani wakati kuli Jakobo, "Wacita nzi wakandenena okubweza bana bangu basimbi mbuli basintolongo be nkondo? ²⁷Nkambo nzi niwakainka cokuyubiliza ambi okundiyosya takwe niwakandambila? Nindakakuleka cokusekelela ambi enyimbo, antomwi enyeela ambi otuntimbwa. ²⁸Twakwe niwakandizumizya kuti ndimyonte bazikulu bangu baalumi okulaizyana abazikulu bangu basimbi. Ino wacita cobufubafuba. ²⁹Cili munguzu zyangu kukucitila bubi, pele Leza wa uso wakambola kuli mebo masiku ciindi wakati, "Cenjela kuti utambi kuli Jakobo cibotu nanga cibi. ³⁰Ino wainka nkambo uyeyide kupiluka kunganda ya uso. Pele ino ninzi niwakabba ba Leza bangu?" ³¹Jakobo wakataba wakati kuli Labani, "Nkambo ndakayowa ndakayeya kuti ulatola bana bako basimbi kuzwa kuli mebo ncindakazwa cokuyubayuba. ³²Kufumbwa wakabba ba Leza bako takoba o buumi. Mumenso ababbululu bako, uzibe kufumbwa cako cili amibo ucitole." Nkambo talizi kuti Lakelo wakaziba. ³³Labani wakainka mu tente lya Jakobo, mu tente lya Leya ambi omu tente lya bazike banakazi bobile, pele takwe nakabajana. Wakazwa mutente lya Leya ambi okunjila mu tente lya Lakelo. ³⁴Ino Lakelo wakatola zipangaliko, wazibika mucikalilo ce nkamela, okukala atala anzizyo. Labani wakayandola mutente lyeense, pele takwe nakazijana. ³⁵Wakati kuli isi, "Utanyemi, simalelo wangu, nkambo nsikonzi kunyamuka mumenso ako, nkambo ndili ku mwezi." Mponya wakayandola pele takwe nakazijana zipangaliko zyakwe. ³⁶Jakobo wakanyema ambi okukazyana o Labani. Wakati kulinguwe, "Mulandunzi ngundacita? Ncibi nzi cangu, eco ncimwandicilila cobukali? ³⁷Nkambo mwayandola muzintu zyangu zyeense. Mwajana nzi kuzintu zyeense ziomuganda yako? Zibike awo mumenso aba bbululu besu, nkokuti batubeteke tweense tobile. ³⁸Kwe myaka makumi obile ndali ayibo. Imbelele zyako empongo zyako ndakazi takwe nizyakasowa, nanga kuti nindakalya bagutu bako kuzwa kumbele. ³⁹Eco cakalumwa ezinyama takwe nindaketa luliyebo. Mukuti, ndakazumina mulandu wanguwo. Cindi cense wali kundicita kuti ndibbadele kufumbwa munyama wasweka, nanga wabbigwa sikati nanga masiku. ⁴⁰Okuya ndali; musikati izuba lyalukunditenta, ambi empeyo mu masiku: mponya nsindalikoona. ⁴¹Eyi myaka ili makumi obile ndali munganda yako. Ndakakubelekela myaka ilikumi eine nkambo kabana bako basimbi bobile, ambi emyaka ili musanu oumwi ndakabelekela mbelele zyako. Wakacinca kuhola kwangu zindi zili kumi. ⁴²Pele Leza wa tata, Leza wa Abbulahamu, ambi oyo Isaka ngwayowa, wali amibo, nconzyo ino niwakanditanda cikwamanza. Leza wakabona mapenzi angu o mbunda kabeleka angunzu, mponya wakakunyemena jilo masiku." ⁴³Labani wakataba wakati kuli Jakobo, "Bana basimbi mbana bangu, bazikulu

mbazikulubangu, ambelele ni mbelele zyangu. Zyeense ezyo zywene nzizyangu. Pele nctecite sunu kubana bangu basimbi aba, nanga kubana babo mbibakazyala? ⁴⁴Mponya ino, atupange cizuminano, yebo amibo, mponya cibe bukamboni akti kako ambi amibo. ⁴⁵Mponya Jakobo wakabweza bbwe walimikizya mbuli malende. ⁴⁶Jakobo wakati kubabbululu bakwe, "Amubungike mabwe? Mponya bakabweza mabwe okwalundika. Mponya bakalidalya ambali o mulwi. ⁴⁷Labani wakawita kuti Jega Sahaduta, pele Jakobo wakawita kuti Galedi. ⁴⁸Labani wakati, "Oyu mulwi mbukamboni akati kangu aibo sunu." Mponya izina lyawo lyalikwitwa kuti Galadi. ⁴⁹Ambi cilaitwa kuti Mizipa, nkambo Labani wakati, "Mwami alange akati kangu aibo, awo twanoanzene kuli umwi oumwi. ⁵⁰Kuti wapenzya bana bangu basimbi, nanga kuti watola kufumbwa mwanakazi wangu lya bana banga basimbi, nanga kakutakwe umwi uli aswibo wabona, Leza ngo kamboni akati kako amibo. ⁵¹Labani wakati kuli Jakobo, "Langa amulwi oyu, ambi ulange amalende, ezyo nzindabika akati kangu ayibo." ⁵²Oyu mulwi mbukamboni, ambi amalende mbukamboni, cokuti tandikoyinda amulwi oyu kuza kuliyebo, ambi cokuti tolinda amulwi ambi amalende aya kuza kuli mebo, kuzocita bubi. ⁵³Nkokuti Leza wa Abbulahamu, o Leza wa Naholi, aba Leza baisi, babeteke akati kesu." Jakobo wakakonka mukuyowa isi Isaki. ⁵⁴Jakobo wakapa cipo amulundu okwita ba bbululu bakwe kuzolya cokulya. Bakalya okukala masiku ense amulundu. ⁵⁵Nibwakaca kuseni seni Labani wakabuka, wamyonta bazike bakwe baalumi ambi abazikulu bakwe banakazi ambi okubaleleka. Mponya Labani wakazwa wapiluka kulinguwe.

Chapter 32

¹Jakobo anguwe wacili mumusinzo wakwe, mponya bangelo ba Leza bakamuswana. ²Ino Jakobo nakababona, wakati, "Eyi nimbungaya Leza." Mponya ciya cibaka wakacuzika kuti Mahanaimu. ³Jakobo wakatuma bakapaso kunembo lyakwe kuyaku muzyalwanyina Esau mu nyika ya Seili, mucisi ca Edomu. ⁴Wakabalailila, kati, "Eci ncecico ncatamukambe kuli simalelo wangu Esau: Eci ncecico ncaamba muzike wako Jakobo. Ndalikukala o Labani, nkundakakede kusikila esunu. ⁵Ndili engimbe ambi embongolo, imbelele, bazikebaluumi, abazike banakazi. Ndakatuma mulumbe oyu kuli simalelo wangu, kuti ndijane luzyalu mu menso akwe." ⁶Bakapaso bakpiluka kuli Jakobo okwamba kuti, "Twalinkide ku muzyalwanyoko Esau. Uyobuza kuzoswanana ayibo, ambi abantu bali myanda yone bali anguwe." ⁷Mponya Jakobo wakayowa loko okunyema. Mponya wakabanya bantu mbali myanda yone bali anguwe." Mponya wakabanya bantu mbali anguwe mumbunga zyobile, ambi embelele o butanga, ambi enkameli. ⁸Wakati, kuti Esau waza kumbinga okwilwana, mponya iyosyala iyocija." ⁹Jakobo wakati, "Leza wa tata Abbulahamu, ambi o Leza watata Isaki, Mwami, oyo wakandambila kuti, 'Piluka kunyika yako ambi okumukowa wako, mponya ndiyokubamba kabotu.' ¹⁰Tandelede ku milimo yako yeense, cizuminano colusyomo ambi yeense yoluzyalu eyo njiwakacitila muzike wako nkambo enkoli yangu ndakazubuka oyu Jodani, mponya ino ndaba embunga zyobile." ¹¹Ndakomba ndivina kuzwa mu janza lya muzyalwama, kuzwa mu janza lya Esau, nkambo ndilamuyowa, kuti uyoza kuzondilwanisya ambi abana antomwi amanyina, ¹²Pele wakati, 'Ndiyokubamba kabotu. Lunyungu lwako ndiyolucita kuti lukabe mbuli muse o mulwizi, utabaliki nkambo ko kuvula kwao.' ¹³Masiku ayo Jakobo wakakala mponya alya. Wakatola ezimwi nzyajesi kuti cibe cipo ca Esau, muzyalwanyina: ¹⁴Impongo ndakazi zili myaanda yobile ambi amakumi obile empongo ngalumi, myaanda yobile ye mbelelele abagutu makumi obile, ¹⁵inkamela ziyosya zili makumi otatwe abana bazyo makumi one entole abapoho bali kumi, makumi, obile embongolo ndakazi ambi lyomwi lye mbongolo ngalumi." ¹⁶Ezi wakazipa mu manza abazike bakwe, butanga bumwi o bumwi abulike. Kati kubazike bakwe, "Amuzulule kunembo lyangu okwanzanya itanga limwi kutanganyina." ¹⁷Wakalailila muzike mutanzi, wakati, "Na Esau muzyalwama wamuswaana oku mubuzya, wati, 'Muli bani? Muyayi? Mbanyama bani aba balikunembo lyenu?' ¹⁸Mponya muyoti, 'Nzyomuzike wako Jakobo. Nzipo zitolwa kuli simalelo wako Esau. Langa anguwe uyobuza musule lyesu.' ¹⁹Jakobo anguwe wakapa malailile ku mbunga yabili, yatatu, abantu beense bakalikuyobucilila matanga, wakati, "Uyoamba cintu ciswana kuli Esau wamuswanaana. ²⁰Ambi welede kwamba kuti, 'muzike wako Jakobo uyobuza musule lyesu.' Nkambo wakayeya kuti, 'Ndiyomutontozya ezipo ezyo nzyelimukutumizya. Mponya kwamana, ndakumubona, mwendi uyonditambula.' ²¹Mponya zipo zyakainka kunembo lyakwe. Inguwe lwakwe wakakala buyo busiku mucijole. ²²Jakobo wakabuka akati kabusiku, okutola banakazi bakwe bobile, ambi abana bakwe baalumi bali kumi oumwi. Wakabazubusya ku nkomwe lya Jakobo. ²³Muli eyi nzila wakabazubusya kalonga antomwi ezintu zyeense nzyali azyo. ²⁴Jakobo wakasyala alike, mponya wakasinana awe mane bwaca. ²⁵Ino muntu oyo nakabona kuti takonzi kumuzunda, wakatyola noka ya Jakobo. Noka ya Jakobo yakakwiduka mukusinana awe. ²⁶Muntu oyu wakati, "Ndileka ndinke, nkambo buyanda kuca." Jakobo wakati, "Tandikokuleka kunze okuti undileleke." ²⁷Muntu oyu wakati kulinguwe, "Ndiwenizina lyako?" Jakobo wakati, "Jakobo." ²⁸Muntu oyu wakati, izina talicinoitwi kuti Kakobo, pele Isilayeli. Nkambo wazundana o Leza ambi abantu mponya wazunda." ²⁹Jakobo wakamubuzya kuti, "Ndakomba ndambila zina lyako." Wakati, "Ino nkambo nzi ncobuzizya zina lyangu?" Mponya wakamuleleleka." ³⁰Jakobo busena buya wakabwita kuti Penuweli nkambo wakati, "Ndamubona Leza cinsokuciso, mponya buumi bwabambuluka. ³¹Izuba lyakamuzwida Jakobo nakainda Penuweli. Wali kuyobusunkuta nkambo ke noka yakwe. ³²Nkokuti nkambo ako kokuti kusikila sunu bana Isilayeli tabalyi cilama cili anoka cili amaswaninano enoka nkambo muntu oyu wakacisa cilama eco naliku kwidula noka ya Jakobo.

Chapter 33

¹Jakobo wakalanga mujulu ambi, Esau walikobuza, wali abantu bali myanda yone. Jakobo wakazanya bana akati kuli Leya, Lakelo, ambi aba zike banakazi bobile. ²Mponya wakabika bazike banakazi abana babo kunembo, bakacilila Leya abana bakwe, bakacilila musule lyabo mba Lakelo o Josefa. ³Nguwe lwakwe wakazulula. Wakasinama ansi ziindi zili musanu a zibili, mane akusika kumukulana wakwe. ⁴Esau wakazuza kuti baswanane, wakamukumbata, wawida ansingo yakwe, ambi kumumyonta. Mponya bakalila. ⁵Ciindi Esau nakalanga, wakabona banakazi abana. Wakati, "Mbani aba bantu mboli abo?" Jakobo wakati, "Bana abo Leza mbakapa coluse kumuzike wako." ⁶Mponya bazike banakazi bakaswena kunembo abana babo, bakasinama ansi. ⁷Kuzwa awo Leza bakwe bakaswena anembo akusinama ansi. Kumamanino Josefa o Lakelo, bakaswena anembo bakasinama ansi. ⁸Esau wakati, "Ulambanzi a mabunga a mabunga eense aya ngenda swena? Jakobo wakati, "Kukujana lweengelelo mumenso o mu Mwami wangu." ⁹Esau wakati, "Ndijisi zinji, mukulana wangu, libambile nzojesi." ¹⁰Jakobo wakati, ne ndakomba kuti na ndijane luzyalo mumenso ako, tambula cipego kuzwa mumanza angu, nkambo zyondabona busyu bwako, kuti mbuli kubonabusyu bwa Leza wandita mbula. ¹¹Ndakomba tambula cipo ncowaetelwa, nkambo Leza wandi bamba caluse. ¹²Mponya Esau wakati, "Atweende. Ndilazulula." ¹³Jakobo wakati kulinguwe mwami wangu ulizi kuti bana mbaniini, okuti mbelele a ngombe zilanyesya. Na kuti babigisingwe n zyeense zinyama zilafwa. ¹⁴Ndakomba Mwami wangu a zulunde muzike wakwe. kaniini kaniini. Mbuli bweende bwe ngombe zyangu ambi o bweende bwabana bangu kusikila ndikasike ku Mwami wangu ku Sili." ¹⁵Esau wakati, "Ndikusila bamwi bantu bangu mbendi abo." ¹⁶Pele Jakobo wakati, "Nkambonzi nciwacitila eeci? Ndijane luse mumenso o Mwami wangu. Mponya Esau mubuzuba o buya wakapiluka ku Seli. ¹⁷Jakobo wakaya ku Sukoti, wakaliyakila nganda yakwe. Wakayaka ambi ecanda ce ngombe zyakwe. Kuzwa awo ozina lyo busena bwitwa kuti Sukoti. ¹⁸Eno Jakobo nakaza ku Paddalama wakasika kaboru ku munzi waku Sekemu, munyika ya Kenani. Wakkala kumbali o muunzi ku Sekemu. ¹⁹Mponya wakaula cibaka caakasimpa ma tente ku bana ba Hamoli, Sekemu isi, mali ali mwanda a nsiliva. ²⁰Mponya wakayaka cipaililo wacita kuti leione Isilayeli.

Chapter 34

¹Ino Dina, mwana musimbi wa Leya ngwakazyala o Jakobo, wakainka kuyoswanana abasimbi bokunyika.

²Sekemu mwana wa Hamo mu Hiti, Mwami we cisi, wakamubona. Wakamutola ambi okulala anguwe, mponya waka mubisizya. ³Wakayanda Dina, mwana musimbi wa Jakobo. Wakamuyanda mwana musimbi ambi okwambola cobubombe kuli nguwe. ⁴Sekemu wakambila Hamo isi, wakatti, "Ndilangile mwana musimbi oyu abe mwanakazi wangu." ⁵Ino Jokobo wakamvwa kuti wasofwazya Dina mwanakwe. Bana bakwe baalumi bali kwembela ngombe musaka mponya Jakobo wakajata moyo kusikila mane basika. ⁶Hamoli isi wa Sekemu wakainka kuli Jakobo kuyoambola anguwe. ⁷Bana baalumi ba Jakobo bakaza kuzwa musaka nibakamvwa nkani eyi. Baalumi bakabijilwa. Bakanyema loko nkambo walinonga wabisya ku Isilateli kwinda mukulala o mwana musimbi wa Jakobo, nkambo kokuti eci cilinamu ticalikwelede kucitika. ⁸Hamoli wakambola ambabo kati, "Mwanangu Sekemu uyanda mwanako musimbi. Ndakombelela mupe kutegwa abe mwanakazi wakwe. ⁹Amunjilane mulukwatano aswibo, amutupe bana benu basimbi, ambi anywibo mutole bana besu basimbi. ¹⁰Muyokala aswibo, ambi enyika iyojuka kulinwebo mukukala ambi okuuzya mulinjiyo, okuvuba. ¹¹Sekemu wakambila isi abazyalwanyina, "Andibone luzalo mumenso enu, ambi kufumbwa ncatamundambile ndiyopa. ¹²Amundambile kufumbwa muulo mupati wo luselo ambi ecipo mbuli mbumuyanda, mponya ndiyomupa kufumbwa ncatamundambile, kono amundipe musimbi abe mwanakazi wangu." ¹³Bana baalumi ba Jakobo bakataba Sekemu ambi o Hamoli isis colweeno, nkambo Sekemu wakasofwazya Dina mucizi wabo. ¹⁴Bakati kulimbabo, "Tatukonzyi kucita cintu eci, kupa mucizi wesu kumuntu kufumbwa utapalwidwe; nkambo eco ciyoba masampu kuliswebo. ¹⁵Pele buyo mali eyi nzila mutuyokonzya kuzuminana ayibo: kuti wapalulwa mbuli swebo, okuti kufumbwa mwaalumi akati kenu wapalulwa. ¹⁶Nkokuti nituyomupa bana besu basimbi, ambi tuyotola bana benu basimbi, mponya tuyokala anywibo okuba bantu bomwi. ¹⁷Pele kuti kamutatuswilili kuti mutapalulwi, nkokuti tuyotola mucizi wesu okwinka." ¹⁸Majwi abo akanonezya Hamoli o mwanakwe Sekemu. ¹⁹Mujaha takwe nakacedwa kucita ezyo nzibakaamba, nkambo walimuyandisizye mwana wa Jakombo, ambi okuti nguwali muntu mulemu kwinda benganda yaisi beense. ²⁰Homoli o sekemu mwanakwe bakainka mumulyango wo munzi wabo okwambola abaalumi bo munzi wabo, kati, ²¹"Aba baalumi bali oluumuno aswibo, ino baleke bakale munyika eyi okuuzya mulinjiyo nkambo, nconzyo, inyika babe banakazi besu, ambi aswibo atupe bana besu basimbi. ²²Pele buyo muli eyi nzila mwatabazumine kukala aswibo ambi okuba bantu bomwi: kuti mwalumi weense akati kesu kapalwidwe, mbuli mbubapalwidwe. ²³Ino ingombe zyabo ezintu zyabo-abanyama babo tazikoba zyesu? Nkokuti atuzumine ambabo, mponya bayokala akati kesu." ²⁴Beense baalumi bo mucisi bakaswilila kuli Hamoli o Sekemu, mwanakwe. Mwaalumi weense wakapalulwa. ²⁵Mubuzuba bwatatu kabacili mumacise bana baalumi bobile ba Jakobo (Simiyoni o Levi, bacizi ba Dina), ngwaya wakabweza panga lyakwe ambi okulwanisya cisi eco cali obumwi bukwabilizi bwaco, ambi okujaya baalumi beense. ²⁶Bakajaya Hamo o mwanakwe Sekemu epanga. Bakabweza Dina kuzwa ku nganda ya Sekemu okwinka. ²⁷Mwana mwaalumi umwi wa Jakobo wakasika kumitunta okujayola muunzi, nkambo bantu bakasofwazya mucizi wabo. ²⁸Bakatola imbelele, mpongo zyabo ambi ezintu zyeense mu cisi ambi emyuunda yeense izingulukide. ²⁹Olubono lwabo lweense. Bana babo beense abanakazi babo, bakabajata. Mane okubweza zyeense zyali mumunda. ³⁰Jakobo wakati kuli Simiyoni o Levi, 'Mweeta mapenzi alimebo, mwandinunsa akati kabantu bo munyika, ba Kenaniti ambi aba Pelezi. Ndili muce mu mweelwe. Kuti bandibunganina antomwi ambi okundilwana, mponya ndiyonyonka, mebo abenganda yangu." ³¹Kono Simiyoni o Levi bakati, "Nkokuti Sekemu walelede kucita mucizi wesu mbuli kuti ngu sibwaamu.

Chapter 35

¹Leza wakambila Jakobo," nyamuka koya ku Beteli, ukakale nkuko, ukayake cipaililo ca Leza, oyo wakalibonya kuli yebo niwakacija kuli Esau muzyalwanyoko." ²Jakobo wakambila luzubo lwakwe bense mbakali abo kuti. Amosowe ba leza bali akati kenu, ape amulisalazye okucinca zizwato zyenu. ³Atwanzane twinke ku Beteli. Ndiyoyaka cipaililo, ca leza wakanditaba mubuzuba amapenzi angu mapenzi ape ulamibo kufumbwa nkundainka. ⁴Mponya bakapa Jakobo tu leza tumbi twali mumanza abo, enwenwe zyakali mumatwi abo, Jakobo wakazivundika kungsi lyomubanga wakali afwi a Shekem. ⁵Nibacili kwenda leza wakawisya buyofu amasenke abazingulukide, ape takwe nibakacilizya bana ba Jakobo. ⁶Jakobo wakasika ku Luzi, ngonguwe Bethel, munyika ya Canani, abantu bonse bala we. ⁷Wakayaka cipaililo mponya awo, waciuzika. El Bethel kambo kakuti nkokokuli nkambo kuya leza wakalitondezya kuli nguwe nalikuyobucija muzyalwanyina. ⁸Dibrah, muleli wa Rebeka wakafwa, wakazikwa ansi kuzwa kuli Beteli musamu womunga waitwa a kuti Allon bakuth. ⁹Jakobo nakazwa ku Paddan Aram, leza wakaboneka kuli nguwe ape wamulongezya. ¹⁰Leza wakamwambila kuti," izina lyako ndiwe Jakobo, pele tociyotwi kuti ndiwe Jakobo pe, zina lyako liyoba Isilayeli leza wakamwita zina lyakwe Isilayeli. ¹¹Leza wakamwambila kuti," ndime leza singuzu zyonse. Ba oluzyalo okuyungizizya cisi amasimasi ayozya muyebo, bamwi ayoba akati kabana bako. ¹²Nyika eyo njindakapa Abulahamu, Isaka ndaipa yebo alunyungu lwako ako ndiyopa nyika. ¹³Leza wakazwa kulinguwe mubesana mwakambola anguwe ¹⁴Jakobo wakaimika Takozyo, mubusena mwaka mwa mbweda leza. Wakatila cipaizyo cakunywa cilincico ape wakatila mafuta. ¹⁵Jakobo wakauzika busena oko leza, kwakambola anguwe Beteli. ¹⁶Bakenda kuzwa ku Beteli nobacili kulele Ephrath. Rachel wakatumbuka wakapenga mukutumbuka kwakwe. ¹⁷Nacili kusundoka mukutumbuka kwakwe, sikutumbusya wakati kulinguwe utayowi kambo sunu ulatumbuka umwi mwana mwalumi. ¹⁸Nali kufwa, kuyeya kwakwe kwakufwa bakamuzika kuti Ben-Oni, pele bawisi bakamwita kuti Benjamin. ¹⁹Rachel wakafwa, wakazikwa munzila Ephrath ngonguwe Bethlehem. ²⁰Jakobo wakasimpa samu atala a cuumbwe abita citondezya ca Rachel abita lyakwe a sunu. ²¹Isilayeli wakenda wakainka kwindilila kwimika tene lyakwima kwindilila akuna zivubwa. ²²Isilayeli nacikala munyika, Rubeni wakakala a Biliha walikucita bumambe aba Isilayeli wakamwita makani bana ba Jakobo bakali kumi abana bobile balombe. ²³Bana ba Leah bakali aba, Reuben, Jakobo mwana wakwe wakusanguna ape a Simiyoni, Levi, Juda, Isach ape Zebulu. ²⁴Bana ba Rakele bali Benjamini a Josefa. ²⁵Bana ba Bilhah, omwanakazi mubelesi, wali Dani a Nafitali. ²⁶Bana ba Zilipa mubelesi wa Leya mwanakazi, wali gadi ape o Asher, aba bense bakali bana ba Jakobo wakazyalwa kuli Paddan Aram. ²⁷Jakobo wakeza kuli Isaka, Isi, mamule, Kiria Arba, Hebroni oko Abulamu o Isaka kubali kukala. ²⁸Isaki wakakala kwa mwanda womwe amakumi osanwe amyaka yotatwe. ²⁹Isaka wakayeya camamanino mponya wafwa wakainka wakatolwa kuli basimukowa wakwe, kacembende. Esau o Jakobo, bana bakwe, baka muzika.

Chapter 36

¹Aba mbazikulu ba Esau. Ngoguwe ngo Adom. ²Esau wakatola banakazi bakwe kuzwa ku Cananite. Aba bali banakazi bakwe Adah mwana musimbi wa Elion wa Hitite; Oholibama mwana musimbi wa Anah, muzikulu musimbi wa Zibeon wa Hivete. ³Ape Basemath, Ishmad mwana musimbi amu cizi wa Nebaioth. ⁴Ada wakazyala Eliphaz kuli Esau ape basemah bakazyala Reuel. ⁵Oholibamah wakazyala Jeusi, a Jalamu ape a Kora, aba bali bana ba Esau wakazyalwa kuli bana ba Esau wakazyalwa kuli nguwe mu nyika ya Canani. ⁶Esau wakatola ba nakazi bakwe, abana bakwe balumi, abana bakwe basimbi ape simukowa bamu nganda. ⁷Nkambo mbono zyabo ziyakavula, bakacilwa kukala amwi. ⁸Ba Esau, ape witwa kuti Edomu, wakakala munyika yazilundu zya Seiri. ⁹Mbaba bazikuli ba Esau, bensiku ba Edomites bakuzilundu zya Seiri. ¹⁰Ngaya mazina aba Esau balombe: Eliphaz mwana wa Adamu, Mukaintu wa Esau; Reuel mwana wa Basemath, mukaintu wa Esau. ¹¹Bana ba liphah bakali ba Teman, Omar, Zepho, Gatam, apr a Kenaz. ¹²Timna, mushabo wa Eliphaz, Esau mwanakwe waka zyala Amalek, kwakali aba zikulu ba Adah, a Esau mwanakazi wakwe. ¹³Kwali bana ba Reuel, Nahath, Zerah, Shammah, ape Mizzah aba bali ba zikulu ba Basemath, Esau mukaintu wakwe. ¹⁴Aba bali bana ba Oholibamah, Esau ba kaintu bakwe wakali mwana musimbi wa Anah ape amuzikulu wakwe musimbi wa Zibeon, wakazyalwa kuli Esau, Jesih, Jalan ape a Korah. ¹⁵Aba mbali bolu nyungu akati kabazikulu ba Esau, lunyungu lwa Eliphah, mwana wakusanguna wa Esau, Teman, Omar, Zepho, Kenaz. ¹⁶Korati, Gatam, ape Amalek. Lwakali luzubo kuzwa kuli Eliphaz munyika ya Edom, bakali bazikulu balombe ba Adah. ¹⁷Olu lwali lunyungu luzwa kuli Reuel, Esau mwana wa Nahath, Zerah, Shammah, Mizzah, eyi yali lunyungu lwa kazwa kuli Reuel munyika ya Edom. Bakali bazikulu ba Basemath, Esau mukaintu wakwe. ¹⁸Olu lwali lunyungu lwa Oholibamah, Esau mwanakazi wakwe: Jeush, Jalan, Korah, olu ndunyungu lwakazwa kuli Esau mwanakazi wakwe Oholibamah, mwana musimbi wa Anah. ¹⁹Aba bali bana balombe ba Esau, wakali kuzizilwe kuti mba Edom ape aba bali bami babo. ²⁰Aba bali bana balombe ba Seir, wa Horite, bakala munyika ba Lotan, Shobal, Zibeon, Anah, ²¹Dishon, Ezer a Dishan. Aba wali mukowa waba Horites, lunyungu lwa Seir munyika ya Edom. ²²Bana balombe ba Lotan bali ba Hori aba Heman aba Timma bali cizi ba Lotan. ²³Aba bali bana balombe ba Shobah, Alvan, Manahath, Ebal, Shepho, a Onam. Wakajana kumpya musaka. ²⁴Nakali kuyo bwenzenza madonki aba isi Zibeon. ²⁵Aba bakali bana ba Anah: Dishon ape Oholibamah, mwana musimbi wa Anah. ²⁶Aba bakali bana ba Dishon: Hemdam, Estiban, Ithran, ape a Keran. ²⁷Aba bali bana balombe ba Ezer, Bithan, Zavan a Akaran. ²⁸Aba bali bana balombe ba Dishan: Uz a Aran. ²⁹Aba mbasimukowa waba Horites: Lotan, Shobal, Zibeon, a Anah, ³⁰Dishon, Ezer, Dishan: aba bali basimukowa waba Horites, lwali lunyungu lwaba Horites kwelana olu zubo lwabo mbolulembedwe munyika ya Seir. ³¹Aba bali bami bali kukala munyika ya Edom kakutana kukala mwami kuba Isilayeli. ³²Bela mwana wa Beor, wali kukala muli Edom ape izina lya munzi wali Dinhabah. ³³Nakafwa Bela, Jakobo mwana wa Zerah, waku Bozrah wali kukala mubusena omo. ³⁴Nakafwa Jabab, Husham wajesi nyika eyo ba Temanites, bali kede munyika omo. ³⁵Nakafwa Husham, Hadad mwana mulombe wa Bedad wakazunda ba Midiates munyika ya Moab, wali kukal mubusena bwakwe zina lya munzi wali Avith. ³⁶Nakafwa Hadad, Samlah waku Masrekah wakakala mubusena obo. ³⁷Nakafwa Samlah, mponya wa Rehoboth wakumbali a mulonga nguwakalya zina lyakwe. ³⁸Nakafwa Shaul wa Rehoboth, mwana waba Akbor, ngu wakalya zina lyakwe. ³⁹Baal Hanan mwana wa Akbor, wakafwa, Hadar wali kukala mubusena omo, muzikulu wamusimbi wa Mezahah. ⁴⁰Aya ali mazina abapati mulunyungu kuzwa kuli bensiku, kwelana alu nyungu ape amubusena mubakala, mazina abo mba Timmah, Alvah, Jetheth, ⁴¹Oholibamah, Elah, Pinon, ⁴²Kenaz, Teman, Mibzat, ⁴³Magdiel, a Ieam. aba mbali Edom kwelana amasena munyika njibajesi oyu wakali Esau ba isi ba Edomites.

Chapter 37

¹Jakobo walikukala munyika eyo njibali kukala baisi munyika ya Kenani. ²Ezi nzizyali zimbo zijatikizya Jakobo, Josefa, wali mulombe muniini wajesi ikumi omusanu emyaka yobile, wali kwembela mbelele aba kulana bakwe. Wali abana baalumi ba Biliha ambi abana ba Zilipa baalumi baba nakazi baisi Josefa wakaeta twaambo tubi twaamba zyabo kuli isi. ³Ino Isilayeli wali kuyanda Josefa kwiinda bana bakwe beense baalumi kaambo wali mwana mwaalumi womubucembele bwakwe. Wakamupangila jansi bbotu. ⁴Bakulana bakwe bakabona kuti baisi bali kuyandisya nguwe kwiinda bakulana bakwe beense. Bakamusula ambi taakwe nibali kwamboola kabotu kuli nguwe. ⁵Josefa wakalota ciloto, mponya wakacambila bakiulana bakwe twaambo twaco, Ino bakamusula. ⁶Wakati kuli mbabo, "Ndakomba amuswilile eci ciloto ncidalota." ⁷Amubone twalikwanga misunta yamaila mumunda ambi amubone, musunta wangu wakabuka ambi okwima, ambi amubone, misunta yenu yakazyunguluka musunta wangu okukoyamina. ⁸Bakulana bakwe bakati kuli nguwe, "Sena ncobeni yebo kweni kweni uyoba mupati wesu? Sena ncobeni uyo twendelezya? Bakamusula kwiindilila kuciloto cakwe akumajwi akwe. ⁹Wakalota ecimwi ciloto wakacambila bakulana bakwe. Wakati, "Langa ndalota ecimwi ciloto: Izuba o mwezi enyenyezi zii kumi aimwi zyandikotamina. ¹⁰Wakacamba kulibaisi mbubonya mbuli kubakulana bakwe mponya baisi bakamunyemena. Bakati kuli nguwe, "Ino niinzi eci ciloto nciwalota? Nkokuti banyoko amibo abakulana bako ncobeni bayooza kuzokukotamina yebo?" ¹¹Bakulana bali omunyono anguwe, pele baisi eco bakacibika mumizeezo. ¹²Bakulana bakwe bakaunka kuyoembela mbelele zyabaisi ku Sekemu. ¹³Isilayeli wakati kuli Josefa, "Tainsi bakulana bako na bembela mbelele ku Sekemu? Koza, mponya ndikakutume kuli mbabo." Josefa wakati kuli nguwe, "Ndililibambilide." ¹⁴Wakati luli nguwe, "Koya inaawa, ukabone na bakulana bako bali kabotu na mbelele, zili kabotu mponya uzoondambile." Ino Jakobo bakamutuma kuzwa kukuti lya Hebuloni, ambi Josefa wakainka ku Sekemu. ¹⁵Umwi mwaalumi wakajana Josefa. Amubone, Josefa walikwiingaila mumuunda. Mwaalumi wakamubuzya, "Uyandoola nzi?" ¹⁶Josefa wakati ndiyandoola bakulana bangu. Ndakomba, ndambile, oko kubeembzezya mbelele." ¹⁷Mwaalumi wakati, "Bakazwa abusena obu, mebo ndakabamvwa kabaambila kuti, 'Atwinke ku Dotani.'" Josefa wakabacilila bakulana bakwe wabajana ku Dotani. ¹⁸Bakamubona kulekule ambi katana kusika afwifwi ambabo, mponya bakamuvuya kuti bamujaye. ¹⁹Bakulana bakwe bakati kuli umwi oumwi, "Langa, oyu sikulota wasikisya. ²⁰Kamuza inaawa mpawo atumujaye mponya tumusyonkele mulilimwi lyamadindi aya. Tuyoamba kuti munyama wesaka wamulya. Tubone catacibe muziloto zyakwe." ²¹Rubeni wakacimvwa mponya wakaamuvuna kuzwa mumaanza abo. Wakati, "Tutatoli buumi bwakwe." ²²Rubeni wakati kuli mbabo, "Mutatili bulowa. amumusowele muli eci cilindi eco cili munkanda, pele mutabiki janza ali nguwe"-kuti ambweni ulakonzya kumuvuna kuzuba mumaanza abo kuti amupilusye kuli isi. ²³Kwakacilila kuti awo Jisefa naakasika abakulana bakwe, bakamuzununa jansi lyakwe bbotu. ²⁴Bakamutola okuyoomusowela mudindi tikwalikwe calimo tilyajisi maanzi mukati. ²⁵Bakakala ansi kuti balye cinkwa. Bakatambya menso abo atala mponya balanga amubone, cikocikala Isimayeli calikucabaobuza kuzwa ku Gileadi, bali enkamela zyabo ziyumwide zilisyo amisamu ambi otununkilizyo. Bali kuyoobwenda kuzitolo kuyaku Ijipiti. ²⁶Juda wakati kubazyalwanyina, ino nimpindu nzi kuti na twajaya mweence esu okuvumba bulowa bwakwe? ²⁷Kamuza atumuzye kuli ba Isimayeli mponya tutabiki maanza esu alinguwe. Kaambo mweece wesu, ninyama yesu." Bazyalwanyina bakamuswilila. ²⁸Basambazi ba Midiani nibakainda ambali. Bakulana bakwe bakamununa Josefa bamunyamuna kuzwa mudiindi. Bakamuuzya Josefa kubana Isimayeli nsiliva zili makumi obile. Bana Isimayeli bakamutola Josefa mu Ijipiti. ²⁹Rubeni wakapiluka kudindi, ambi, amubone Josefa tacimo mudindi. Wakayowoola zibya zyakwe. ³⁰Wakapiluka kuba zyalwanyina ambi wakati, "Amubone tawo kuya! Mponya mebo nkuli kwekonzya kwiinka?" ³¹Bakajaya mpango mponya awo babweza jansi lya Josefa balinika mubulowa. ³²Mponya bakalitola kuli baisi bakati, "Twajana eci. Twakomba bona na eci cibya comwana wako na ncee." ³³Jakobo wakaciziba mponya wakati ncibya comwaanangu. Munyama wesaka wamujaya. Ncobeni Josefawakayaolwa muzipanzi. ³⁴Jakobo wakayaola jansi lyakwe mponya wazwaata zymasaka mucikungu cakwe. Wakalila mwanakwe kwamazuba manji. ³⁵Beense bana bakwe baalumi a basimbi bakanyamuka kuyomumbulizya, pele wakaka kumumbulizigwa. Wakati, ncobeni ndioinka munkanda ndikalile mwanangu. Baisi bakwe bakamulila. ³⁶Bana Midiyani bakamuuzya ku Ijipiti kuli Potifali umwi mupati pati wa Falawo sikutanga wa bakapaso.

Chapter 38

¹Cakazozo namu aleyo nako kuti Juda wakasiya bazyalwa nyina okwinka kokala oumwi muntu woku Adalamete oyo walikwitwa kuti Hilu. ²Okuya wakakujana mwana mwanakazi womu Canani witwa kuti Shuwa. Wakamubweza mponyina okulalawe. ³Wakazomita ape okuzotumbuka mwana mwalumi. Mponyina wakamuzika kuti Eli. ⁴Wakazomita ape okuzotumbuka mwana mwalumi. Wakamuzika kuti Onana. ⁵Ape wakazoba omwana mwalumi gwa kauzika kuti Shela. Mponyina wakamutumbukila ku Kezibi. ⁶Juda wakayandweda Eli mwanawakwe wokusanguna izina lyakwe wali Tama. ⁷Eli, mwana wa Juda wokusanguna, walimubi mumenso mwami. Mwami wakazomujaya. ⁸Juda wakati kuli Onani, "koya mukati kumwanakazi womuzyalwa nyoko. Ukacite musebezi wecilamwe kuli nguwe, ukamukomezyezye mwana muzyalwanyoko." ⁹Onana wakasungula kuti, tanolinsi wakwe. Kufumbwa anyika kumwanakazi womuzyalwa nyina, walikutilila ansi lunyungu kuti atamuzyalili mwana muzyalwanyoko. ¹⁰Cakacita calicibi mumenso o mwami. Mwami wakamujaya anguwe. ¹¹Ponyina Juda wakati Tama, mopongozi wakwe, "siala kolimukamufu muganda yabauso kusikila mane sheba, mwanangu akomene." mane wakayowa, kuti awe nafwe, anga mnazyalwanyina." Tama wakazya okokala munganda yabaisi. ¹²Nikwakatola cindi, mwana a Shuwa, mwanakazi wa Juda, wakafwa. Juda wakadisigwa ponyina okwinka atala kubembezi bembelele ku Tina, welwake o mwenzinyina Hira walimu Adalamate. ¹³Tama wakambila, "bona, bausozyala babuya kutala ku Tama kuyokubula mbelelele zyakwe. ¹⁴Wazitubula zibiya zyobukamufu ponyina wakalivumba okulivungilila. Wakakala a mulyangowa Enaimu, wali a nzila yoku Tima. Ponyina wakabona kuti Shela wakomena ponyina wakabona tabamupi nguwe kuti abe mwanakazi wakwe. ¹⁵Juda nakamubona wakayeya kuti muhule kambo walivumbide ku menso. ¹⁶Wakamwinkila kunzila okumwambila, "koza, ndikumbila kukala ayibo"-kambo takwe nakaziba kuti mu pongozi wakwe-ponyina wakataba, 'ino ulandipanzi kuti ulale amibo?' ¹⁷Wakamba, "ndilakutumuzizya kapongo kanini kucisakani," wakamba ulandipa cishomezyo kusikila ukanditumizye kakona?" ¹⁸Wakati, "ino cishomezyo nzi cetekupe?" wakataba kati, "ndipe cinamatizyo, entambo yako, enkoli ili mumanza ako." wakazomupa zizyo ponyina wakamulala, ponyina wakazomita. ¹⁹Wakabuka okwinka. Wakatabula intaulu yakwe okuzyata zibya zyobukamufu. ²⁰Juda wakamutumizya kapongo kakwe kanini kumwenzinyina wali mu Adalamete kuteti amupilusizye zishomezyo zyakamupa kuzya mumanza o mwanakazi, ponya takwe nakamujana. ²¹Mponyina muna Adalamete wakabuzya balumi bawo acibaka, "ngulikuli oyu muhule wakede a Enaima anzila? bakati, 'takwe muhule waliwo awo.'" ²²Wakapiluka kuli Juda okwamba, "takwe ninda mujana, ape, balumi balya acibakapati, 'takwe muhule waliawa.'" ²³Juda wakati, "azibambe zintu, kuti tutazo sebaniki, ndatuma kapongo kanini, ponya takwe niwamujana." ²⁴Cakazozo namuya kwa myezi yotatwe Juda nakambilwa kuti, "Tama mupongozi wako wakacita bumambe, ponya, ulimisi. Juda wakati, amumwete kuno atentwe." ²⁵Naketwa, wakatuma mulumbe kuli baisizyala, "kumwalumi gwe jisilidi ezyi zintu ngomweni tumbu." wakamba kuti, "langisisia uzizibe kuti ino ndizyani ezi, cilamatizyo, ntambo e nkoli." ²⁶Juda wakazoziyeya ponyina wakati, "musalazi kwinda, abona takwe nindakapa kuti abe mwanakazi wa Shela, mwanangu." takwe nakalala anguwe ape. ²⁷Kwakazosika cindi kuti atumbuke anu, wayumwide ma mbile mutumbu lyakwe. ²⁸Kwakaba kuti nali kutomboka omwi wakagwisia janza, sikutumbusia wakabweza kanda ka salala okumwanga, ponyina wakati, "oyu nguwezalwa kutanguna." ²⁹Kono ape wakazolipilusia musule janza ponyina, muzyalwa nyina wakatanguna kuzya. Sikutumbusya wakati, "wapola buti yebo!" ponyina wakamuzika kuti Pelezi. ³⁰Ponyina muzyalwa nyina wakazya, oyo wajesi kantambo kasalala mumanza ponya bakamuzika kuti Zela.

Chapter 39

¹Josefa wkatolwa ku Ijipiti. Potifala, ulemekwa wa Falawo, wali mupati pati waba sikungandels omuna Ijipiti, bakamula kuzwa kuli bana Ishimayeli, kubamutolide ako. ²Mwami wali o Josefa mponyina wakaba mwalumi uzwidilide. Wali kukala munganda yasimalelo akwe mu- ijipiti. ³Simalelo akwe wakabona kuti mwami uli anguwe ape kuti mwami wakazwidilizya zyense zyali kucita. ⁴Josefa wakajana colwe kuli nguwe. Wakabelekela Potifala. Potifala wakamubika kuti abe mupati munganda yakwe, a zintu zyense zyajesi, wakazibika mumanza akwe. ⁵Cakacitika kuti kucindi nakamubika kuti abe mupati wenda yakwe, okulubino lwense ndwajesi, kuti mwami wakaleleka ganda muna Ijipita kambo ka Josefa. Maleleko ya mwami ali azintu zyense zyajesi Potifala munganda omu munda. ⁶Potifara wakabika zyense zyajesi mumanza a Josefa. Takwe cimwi calili kuyeya ati cilyo cali kulya. Ino Josefa walimubotu okwebeka. ⁷Cakacitika kuti mwanakazi wa simalele wakavundula menso kuli Josefa okwamba kuti, "lala amibo." ⁸Pele wakakaka okwamba kuti mumwanakazi wasimalelo akwe, "lana, simalelo wangu tabikili mano kuli zyecita zyense munganda, ape wakabika zyense zyajesi mumanza angu. ⁹Takwe umwi mupati muno munganda winda mebo. Takwe candisisila pele yebo, kambo ulimwanakazi akwe. Ino ninga ndacita buti cibi xipati okubisizya mwami leza?" ¹⁰Walikwambola kuli Josefa buzuba obuzuba, kono wakakaka kulala anguwe na kuba anguwe. ¹¹cakacitika kuti buzuba bumwi na kanka munganda kobeleva milimo yakwe. Takwe balumi baganda baliwo anganda. ¹²Wakamujata azizwato zyakwe okwamba, "lala amibo," wakasiya zizwato zyakwe mumanza akwe, kucija, okwinka anze. ¹³Kwakaba kuti, nakabona kuti wasiya zizwato zyakwe mumanza akwe okucijila anze, ¹⁴Wakaita balumi baganda yakwe okubambila, "amulange, Potifara waketa muna Hebulayo kuzotufubazika. Waza kulimebo kuzolala amibo, mponyina ndaongolola. ¹⁵Kwakaba kuti nakavwa ndakwila, wakasiya zizwato zyakwe mumanza angu, wakacija, okwinka anze." ¹⁶Wakabika zizwato zya Josefa ambali ezyakwe kusikila nakapiluka simalelo akwe munganda. ¹⁷Wakamwambila obu bupanduluzi, "muzike waba Hebulayo nguwaketa kuliswebo, wakaza kundizondifubazika. ¹⁸Kwakaba kuti nindakaongolola, wakasiya zizwato zyakwe mumanza angu okucijila anze." ¹⁹Kwakaba kuti, simalelo wakwe nakamvwa bupanduluzi mbwakamupandulwida mwanakazi akwe, "enzi zyacita muzike wako kulimebo," wakanyema loko. ²⁰Simalelo wa Josefa wakamutola okumubika muntolongo, mucibaka munbabikidwe baange ba mwami. Wakakala muntolongo. ²¹Pele mwami wali o Josefa oku mutondezya cizuminano cobushomezi kuli nguwe. Wakamupa colwe mumenso asikulanganya bange. ²²Sikulanganya bange wakabika bange bense mumanza a Josefa. Kufumbwa zibali kucita kuya Josefa nguwali kwendeleya. ²³Mupati wabange takwe nalikubila kuli zyense zyali mumanza akwe kambo mwami wali anguwe. kufumbwa zyakacita, mwami wali kuzizwidilizya.

Chapter 40

¹Cakaba kuti nizyakamana ezi zintu, sikuyamina komoki ya mwami oku Ijipiti o sikujikila mwami bakabisizya simalela abo, mwami oku Ijipiti. ²Falawo wkanyemena balemekwa bakwe bobile mupati wabasikunyamuna komoki zيابامي o mupati wabasikujika. ³Wakababika mucitokisi muganda yabapati pati babasikugadela, muntolongo yomwi kwangilidwe Josefa. ⁴Mupati waba sikugadela wakabapa kuli Josefa, mponyina wakabedeleya bakakala mucitokisi kenoko. ⁵Beense bakalota ciloto-sikunyamuna komoki o sikujikila mwami o ku Ijipiti babikidwe muntolongo-ngwaya mwalumi wali aciloto cakwe masiku aswana, mponyina ciloto aciloto cali obupanduluzi bwaco. ⁶Josefa wakaza nibwakaca kuzobabona, langa, balinyemide. ⁷Wakubuzya balemekwa ba Falawo balianguwe mucitokisi munganda ya simalela akwe, kwamba, "Ino ninzi muboneka kunyema sunu?" ⁸Wakati kulinguwe, "twense twalota ciloto mponyina takwe unga wacipandulula." Josefa wakati, "bupanduluzi tabwisi bwa leza na? mundambilile ndakombelela." ⁹Mupati waba sikunyamuna nkomoki wamba ciloto cakwe kuli Josefa. Wakati kulinguwe, "muciloto cangu, langa, musansa wali kunembo lyangu. ¹⁰Musansa kwali ntabi zytatwe. Nizyavungana, malubaluba akazwa mponyina makoto emisansa akabizwa mponyina awo. ¹¹Komuki ya Falawo yali mumanza angu, ndakabweza misansa okwisinina munkomoki ya Falawo, mponyina ndakabika komoki mujanza lya Falawo. ¹²Josefa wakati kulinguwe, "mbabupanduluzi bwaco. Itabi zytatwe mazuba otaywe. ¹³Mumazuba otatwe Falawo uyonyamuna mutwe wako okukupilusya a mulimo wako, uyobika komoki ya Falawo mujanza lyakwe, mbonya niwali sikunyamuna komoki yakwe. ¹⁴Kono ukandiyeye kabotu iyibo, ndakomba utondezye luse kulimebo. Ukandindome kuli Falawo okundigwisya muno muntolongo. ¹⁵Kambo ndakasiswa kuzwa kucibaka caba Hebulayo. Kuno ape takwe cindacita kuti bandibike muno mucigodi. ¹⁶Awo mupati wabasikujika wakabona kuti bupanduluzi bwali bubotu, wakambila Josefa, "Amibo ndajesi ciloto mponyina, langa, zizuma zytatwe zyezikwa zyali amutwe wangu. ¹⁷Mucizuma cali atala kwali yense mushobo yezintu zyajikidwe zya Falawo, kono bayuni bakazilya-kuzwa mucizuma catala omutwe wangu." ¹⁸Josefa wakataba okuti, "obu mbobupanduluzi. Zizuma zytatwe mazuba otatwe. ¹⁹Mumazuba otatwe Falawo uyonyamuna mutwe wako kuzwa kuliyebo okukwangilila acisamu bayuni bayolya mubili wako." ²⁰Kwakaba kuti mubuzuba bwatatu bwali buzuba bokuzyalwa kwa Falawo. Wakapanga pobwe lya babelesi bense. Wakanyamuna mutwe mu bapati pati wabasikunyamuna komoki omupati pati waba sikujika, akati kababelesi bakwe. ²¹Wakapilusya mupati pati wabasikunyamuna komoki kumilimo yakwe, mponyina wakabika komoki mujaza lya Falawo ape. ²²Pele wakangilila mupati pati wabasikujika, mbuli Josefa mbwaka pandulula kuli mbabo. ²³Kono mupati pati waba sikunyamuna komoki takwe nakamuyeya Josefa, pele wakamuluba.

Chapter 41

¹Ino niyakamana myaka yobile izwide, Falawo wakalota. Abobo, kaimvwi kumbali o Naile. ²Abobo, ingombe zitole zili musanu azibili zyakazwa mu Naile, zyakalikwebeka ambi zyalinenede, ambi zyali kucela mumabu. ³Abobo, ingombe zili musanu azibili zitole zyakazwa musule lyabo anze o Naile, zyakali zibi zikotede. Nkamela kazimvwi azisangu kunkomwe ya mulonga. ⁴Ino zyakali zibi zikotede, zitole ezi zyakali musanu azibili zyakalikwebeka ambi zyanenede zitole. Falawo wakasinsimuka. ⁵Wakona, ambi wakalota lwabili, wabona makuba amaila ali ayobusyuka kakuba lyomwe, asimide ambi mabotu. ⁶Nkabela kusule lyayayo kwakamena amwi makuba amaila ali musanu abili akotede anyanide ajaidwe aluwo lwa kujwe. Makuba anyanide alya makuba asimide kabotu. Falawo wakabuka nobwakaca kuseniseni moyo wakwe wakapenga⁹Mupati waba sikubeleka wakambila Falawo kuti, "Sunu ndayubulukwa kubisya kwangu. ¹⁰Falawo wakanyema kubabelesi bakwe, akubanga muntolongo munganda ya mupati wabo wabasikujika a ndime. ¹¹Twakalota ciloto comwe masiku, we a ndime. Umwi aumwi wakalota ciloto cipandulula mbwalota. ¹²Oko nkutwakabede kakuli umwi mulombe mu Hebulu, mubelesi wamupati waba sikugadela. Twakamwambila wakatupandulwida ziloto zyesu. Wakatupandulwida umwi aumwi ciloto cakwe. ¹³Nkabela makani akaba ako nconzyo mbubonya mbakatupandulwida acitika Falawo wakandisiya mponya acibula cangu, pele umwi wacili kulengelela. ¹⁴Falawo wakatuma ntume wakaita Josefa. Nkabela bakafwambana kumugwisya muntolongo, nakamana kulitentula akusana zimbi wakeza kuli Falawo. ¹⁵Ino Falawo wakambila Josefa kuti, "Ndaleciloto, pele takukwe naba womwe ukonzya kundipandulwida. Pele ndamvwa kujatikizya ndiwe, kuti wamvwa ciloto ulakonzya kucipandulula." ¹⁶Mpawo Josefa wakataba Falawo, okwamba, "Tandilindime. Pele Leza nguyopandulwida Falawo kabotu. ¹⁷Falawo wakambola o Josefa, "Muciloto cangu, ambi, Ndakalimvwi ankomwe ya Naile. ¹⁸Ambi, musanu azibili zitole zyakazwa anze a Naile, zinenede zyebeke, ziyandikana, zyali kucela mumabu. Musanu azibili azimwi zitole zyakazwa musule lyabo, zitole ²²Ndakalanga muciloto cangu ndakabona makuba amaila ali musanu abili akazwa akuba lyomwe, lizwide bbotu. ²³Ambi, musule musanu azibili kwakawayula makuba amaila anyongokede, anyanide ajaidwe aluwo lwa kujwe. ²⁴Nkabela makuba amaila anyanide akalya makuba amaila musanu mabotu. Ino ndakambila basilyala, pele takwe wakakonzya kundipandulwida. ²⁵Mpawo Josefa wakambila Falawo kuti, "Ziloto zya Falawo zimwi buyo, Leza watondezya ncayocita. ²⁶Musanu azibili zibotu zitole musanu aibili myaka, ambi a musanu azibili imbuto zili musanu azibili myaka. Ziloto zimwi. ²⁷Musanu aibili zikotede ambi mbuto zitole zyakazwa musule lya musanu aibili myaka, ambi musanu azibili zikotede zyatolwa aluuwo lwa kujwe musanu aibili ya myaaka kunoli nzala. ²⁸Mbubonya mbundaambila Falawo kale. Leza wakatondezya Falawo ncayocita. ²⁹Langa, musanu aibili kuyoba nzala mpati iyoba nyika lyeense ya Ijipiti. ³⁰Musanu aibili kusule kuyosika myaka ya nzala, coonse munyika ya Ijipiti, nkabo inzala lyomonusya myika. ³¹Tacikoyoyeyegwa limbi munyika nkambo kanzala iyocilila aka bambwa o Leza. ³²Ciloto mbucakaindulula kuli Falawo nkambo makaniaka bambwa o Leza.

Chapter 43

¹Nibakamanisya kulya zilyo zyabo nzibaketelezya kuzwa mu Ijipiti, ²baisi bakamba kuti, "ambi mubwede; mukatulile ambi tumbi tulyo tunini."³Juda wakamwambila kuti, "Nconzyo ulya muntu wakatutondezya kuti, "Tamukoyobubona busyu bwangu limbi cita mweetelezya o muzyalwama. ⁴Na watuzumizya kwiinkilila awe muzyalwama oyu, kuti twiinkilile awe tulainka kuyokulila zyokulya. ⁵Pele na wakaka kumutuma tatukoinka pe, nkambo ulya muntu watwambila swebo. Tamukoyobona busyu bwangu cita mweetelezye amuzyalwama wangu. ⁶Pele Isilayeli wakati, "Nkambonzi mwakandibisizya kukwambila muntu kuti mulijisi muzyalwanyoko? ⁷Bakati, muntu wakatubuzisizya makani aluzubo lwesu, wakatubuzya kuti, sena uso wenu mpacili na? Sena mulijisi muzyalwanyoko aumwi? Ino twakapandulwida makani aya ense. Sena twalizi kuti ulaamba kuti, 'Amumwete muzyalwanyoko. ⁸Juda wakambila Isilayeli isi kuti, "Tuma mulombe andime. Tulanyamuka akwiinka kuti tukapone tutafwi, tonse swebo, yebo, ambi abana besu beense. ⁹Mebo ndilimuyumu kulinguwe. Kujanza lyangu nkoelede kumuyandawida na ndabula kumubuzya kuli ndiwe ambi akumubika kubusyu bwako, andikuzumine kusendekwa kwangu mane kukabe kutamani. ¹⁰Nconzyo nitwatakamuka, nconzyo kwacino ciindi notubwede kuno kwakaindi kabili."¹¹Isi Isilayeli wakabambila kuti, mbubo kamuya, ambi mbombubo mbuweledelede kucita. Amutolelele tubonobono tubotu tulimubusena mbomukede muziyumwido. Amutolelele tubonobono-atuci, otulisyo twanikoa, atununkilizyo twaladunu, andongo amisonvwa yamalemomni. ¹²Amubweze mali aumwi aumwi mumanza enu cokuliduluka, kali akapiluligwa mukufula musaka, amubweze ambi mumanza. Ambweni bwakali bulwazi. ¹³Amutolelele amuzyalwanyoko. Munyamuke mubwede ambi ku muntu oyo. ¹⁴Leza singuzu zyeense amupe luzyallo mumenso amuntu oyo, kuti angunune muzyalwanyoko wenu usyede antomwi o Benjamini. Na ndalobelwa bana bangu ndabola. ¹⁵Mpawo bantu bakatola cipo, amali ambi mumanza abo a Benjamini bakanyamuka bakainka ansi ku Ijipiti ba kwiinka kubusyu bwa Josefa. ¹⁶Josefa nakabona Benjamini ambabo, wakambila ubeleka mu nganda yakwe, "Kutibeete bantu abo munganda, jaya munyama utubambile nguwe, nkambo bantu abo balelede kulya kulindime ciindi cesikati. ¹⁷Oyu mubelesi wakacita mbubonya mbuli bantu aba munganda ya Josefa. ¹⁸Mpawo bantu bakayowa nkambo kakunjizigwa kunganda ya Josefa. Bakati, "Nkambo kamali akabozegwa kumasaka esu mumusinzio wakutanguna ncecico eci nciwetelwa uyanda kutupa mulandu akutwanga, atutole mubuzike atole ambongolo zyesu. ¹⁹Ino bakaswena afifwi kumubambi we nganda ya Josefa okwambaula awe kumulyango we nganda, ²⁰Bakati, Mwami, nconzyo twakeza mumusinzio lutanzi kuzosunza zilyo. ²¹Nitwakasika kucilawo, twakajana masaka esu, ambi, ababo, twakajana mali esu mwali, mali aumwi aumwi kumulomo we saka lyakwe, mali onse biyo. Ino sunu twaabozya mumanza esu. ²²Twaleta mali amwi mumanza esu, kuzoula zilyo tatuzi na ngwani wakabika mali esu mumasaka esu. ²³"Mubelesi wamunganda wakati, "Lumuno alube anywibo mutayowi, Leza wenu o Leza wabamauso nguwakamupa colwe mumasiku enu, ndakatambula mali enu. Amane kwamba obu, waketa Simioni kulimbabo. ²⁴Mubelesi wo mundanda wakatola bantu munganda ya Josefa. Wakabapa maanzi, ambi bakasanzya mauulu abo, wakapa zyokulya mbongolo zyabo. ²⁵Nkabela bakabamba cipo kuti bape Josefa asika sikati, nkambo bakamvwa kuti nkobazolida nsima ciindi camasiku. ²⁶Josefa nakasika kunganda, bakamwetela mumonya mundanda cipo ncebakeza aco, nkabela bakavundama ansi. ²⁷Mpawo wakababuzya mbobapona, ambi wakababuzya kuti, sena uso weni ulikabotu, mudala ngomwakanyambila? kana ucipona? ²⁸Bakamutaba kuti, mudaala wako isi wesu uli kabotu, ucipona. Bakakotama, basinama. ²⁹Atambye meso akwe, wakabona muzyalwanyina wakwe Benjamini mwana wabanyina kabela wakababuzya kuti, "Kana oyu ngomuzyalwa nyoko wako na? Ngomwakandiambila? Amba wakati, "Leza akupe coolwe, mwanangu. ³⁰Josefa wakafwambana kuya anze wazwa munganda, okuyandaula cilililo nkambo moyo wakwe wakali kuyandisizya maningi muzyalwanyina. Wakanjila munganda yakonena walilila nkuko. ³¹Wakasamba kumenso, wazwa anze wali yumyayumya, wat, "Amubike cokulya." ³²Nkabela bakamubikila cakulya alike, abalo cabo abalike. Aba Ijipiti mbakali kulya abo balike, nkambo ba Ijipiti tabakonzi kulya nsima mucilido comwe aba Hebulawayo, nkambo kucita namu kulatondwa kuba Ijipiti. ³³Bazyalwanyina bakakala kunembo lyakwe, mupati mbuli bupati bwakwe, munini mbuli bunini bwakwe, bantu bakalangisya cokukomokwa. ³⁴Josefa wakabikila zipampwido kubusyu bwakwe, pele cipampwido ca Benjamini cakainda zipampwido zyabo zyeense zyelelo zysanwe zyanazyalwanyina. Bakanwa ambi akunywisya anguwe.

Chapter 44

¹Josefa wakalailila mupati we nganda yakwe, wati, "Zuzya masaka abantu ezyilyo, mbuli mbubakonzya kunyamuna, mponya bika mali o muntu o muntu mumulomo wesaka lyakwe. ²Bika nkomoki yangu, nkomoki yensiliva, mumulomo wesaka lyomunini, mponya ambi akwe maila." Mupati wenganda wakacita mbuli Josefa mbwakamba. ³Nibwakaca, mponya balumi bakalekwa kuti bainke, imbabo embongolo zyabo. ⁴Nibakazwa mucisi pele tibalinoinkisya, Josefa wakati kumupati wenganda yakwe, "Nyamuka, bacilile balumi, mponya wabaindilila, uti kulimbabo, kambo nzi cimwapilusizya cibi kucibotu? ⁵Eyi tainsi njiyo nkomoki njaywida simalelo angu, wnkomoki njabelesya kukusondya? Mwacita cibi eci cintu ci mwacita." ⁶Mupati we nganda wakabaindila kunembo okwaamba majwi aya kulimbabo. ⁷Bakati kulinguwe, "Kaambo nzi simalelo aangu waamba majwi mbuli aya? Cilatonswa kuzwa kubabelesi bako kuti inga bacita cilinamuya. ⁸Langa mali ngitwajana mumilomo yamasaka esu, tweeta ape kulinguwe kuzwa munyika ya Kenani. Mbubuti ino mbutunga taabba kuzwa munganda ya simalelo aako nsiliva e ngolide? ⁹Kuti na umwi wababelesi bako wajanja anjiyo, afwe, mponya aswibo tuyoba babelesi basimalelo angu." ¹⁰Mupati we nganda wakaamba, "Ino acibe kwendelanya kumajwi enu. Ooyo mwitajanwe nkomoki uyoba mubelesi wangu, mponya nywebo nobamwi tamunolikwe mulandu." ¹¹Mponyina mwalumi wakafwambana okutula saka lyakwe ansi, mponya mwalumi o mwalumi wakajula saka lyakwe. ¹²Mupati wenganda wakalanga langa. Wakatalikila o mupati kumaninizya o munini, mponya nkomoki yakajanja musaka lya Benjamini. ¹³Mponya bakandelula zibya zyabo. Umwi oumwi mwalumi wakabika zintu ambongolo yakwe okupiluka kumunzi. ¹⁴Juda abazyalwanyina balumi bakainka kunganda ya Josefa. Naciliwo kuya, mponya bakavwundama ansi kunembo lyakwe. ¹⁵Josefa wakati kulimbabo, "Cinzi eci cimwacita? Tamuzi kuti mwalumi mbuli ulasoleka zyokusonda?" ¹⁶Juda wakati, "Tulamba nzi kulisimalelo wesu? Tuti nzi? na mbubuti mbutunga twalisalaza? Leza waziba bulubizi bwabaanda bako. Langa, tuli babelesi basimalelo angu, antomwi swe aanguwe omo mumajanja nkomoki muyajanja." ¹⁷Josefa wakati, "Cilatondwa kuzwakulime ndicite namuya. Mwalumi omo nyjanza nkomoki muyajanja, oyo muntu ulaba mubelesi wangu, pele mbuli nywebo nobambi, kamuya mulumuno kaambo kabauso." ¹⁸Mponyina Juda wakaswena okuti, "O Mwami wangu, muleke mulanda wako aamba jwii mutwi lya simalelo akwe, mponya utamunyemeni mulanda wako kaambo ulibuyo mbuli Falawo. ¹⁹Simalelo aangu wakababuzya balanda bakwe, kuti, "Ino mulijesi uso na muzyalwanyoko mulombe?" ²⁰Twakati kuli simalelo angu, 'Tulijisi Tata, mudala, mponya mwana womubuddala bwakwe, munini. Pele simuzyalwanyina mwalumi wakafwa, mponya anguwe alike ngusyede wabanyina, mponya baisi balamuyanda. ²¹Mponyina wakati kubalanda bako, 'mumuselusye mumweete kulime kuti ndimubone.' ²²Kwiinde awo, twakati kulisimalelo angu, 'Mulombe takonzyi kusiya iisi. Kaambo na welede kusiya isi baisi bakonzya kufwa.' ²³Mponyina wakati kubalanda bako, 'Kutali kuti muzyalwanyoko munini aze anguwe kuno anywibo, tamukobubona busyu bwangu ape.' ²⁴Mponyina cakacitika kuti nitwakainka kumubelsi wako batata, twakamwambila majwi a simalelo angu. ²⁵Batata besu bakati, kamuya ape, mkatulile cokulya.' Mponya twakati, 'Tatukonzyi kwiinka. Na simuzyalwa wesu munini kali aswibo, ²⁶mponya tuyoinka, kaambo tatuyokonzyi kuyobubona busyu bo mwalumi ati kuti muzyalwa wesu munini kali aswibo. ²⁷Mubelesi wako Tatesu wakati, 'Mulizi kuti mwanakazi wangu wakandizyalila bana balumi bobile. ²⁸Umwi wabo wakainka kuzwa kulime mponya ndati, 'Masimpe wayawolwa mutu mpanzi-mpanzi, mponya takwe nindakamubona kuzwa eco ciindi. ²⁹Ino na mwandinyanga oyu, mponya obubi bwamuzida, muyogwisya nvwii zyangu okuusa ku Shelo. ³⁰Ino kaambo kako, ndakuzwa kumubelesi wenu Tata, mponya mwence wesu tainsi aswibo, kaambo kokuti buumi bwakwe bwangidwe mubuumi bomusankwa. ³¹Ciyoba kuti, okubona kuti musankwa tainsi aswibo, uyofwa. Babelsi bako bayozyeeta ansi nvwii zyomubelesi wako tatesu okuusa ku Shelo. ³²Kaambo mubelesi wako wakaba muyandisi kaambo ko musankwa kuli tata okuti, 'Nasokomweeta kuno kuliyebo, mponya ndiyoba okuzulwa kuli batata kukabe kutamani. ³³Ino kaambo kako, twakaomba muleke mubelesi wako akale kwiinda musankwa mbuli muzike kulisimalelo angu, mponya muleke musankwa kuti akainke abazyalwanyina balumi. ³⁴Kaambo ino inga ndainka buti kuli batata na musankwa tainsi amibo? Ndiliyowide kubona bubi bukonzya kukuza kulitaya."

Chapter 45

¹Mponyina Jokobo wakakacilwa kuli simya simya kunembo yaba belesi mbakaimvwi ambabo. Wakamba cokupozya, "nonse amundisiye." Takwe mubelesi wakamvwi ambali o Josefa awo nakalizibya kubazyalwanyina. ²Wakalila loko cocomuka, bama Ijipiti wakamuvwa mane, ape oku n'anda ya Falawo wakamvwi. ³Josefa wakati kubazyalwanyina, "Ndime Josefa. Batate bacipona na?" bazyalwanyina takwe nibakamutaba, kaambo baliyowide mumenso akwe. ⁴Mponya Josefa wakambila bazyalwanyina kuti, "Amuze afwifwi amibo, ndakomba." Bakaza afwi. Wakati, "Ndime Josefa muzyalwanyono, ngumwakazya ku Ijipiti. ⁵Ino mutapengi na kunyema lwenu kuti mwakanduzya kuno, kaambo Leza wakandituma kunembo lyenu kuti ndibambe maumi nenu. ⁶Kwemyaka yobile inzala kiliwo munyika, ape kucili myaka ili musanu iciza eyo takunolikwe kulima na kutebula. ⁷Leza wakandituma kunembo lyenu kuti ndimubambile ku nzala olunyungu munyika, ape okumubamba kabotu kwiindila mukumufutula. ⁸Ino tamwisi nywebo nomwakandituma pele Leza, ape wandipanga kuti ndibe isi wa Falawo, mupati we n'anda yakwe, ape omwendelezyi we nyika yoonse ya Ijipiti. ⁹Amufwambane kamuya kuli ba tate mukabambile, 'Eci ncecico mwana wako Josefa caamba, "Leza wandibika kuti ndibe mwendelezi ye Ijipiti yoose. Koza kuli mebo, utacedwi. ¹⁰Uyokala munyika ya Goshen, ape uyoba afwifwi amibo, yebo abana bako ape abazukululu bako, ape ezivwubano zyako, ezyo zyojesi zyoonse. ¹¹Ndiyokubambila oko, kaambo kunoli myaka ili musamu ye nzala, kutegwa mutakazi kubucete, yebo, en'anda yako, ezyo zyojesi zyoonse." ¹²Langa, menso ako abona, ape amenso yomuzyalwanyoko Benjamin, kuti ncozyo mulomo wangu nguambola kuli yebo. ¹³Muyobambila batate abulemu bwejesi mu Ijipiti ape ezyintu zimwabona. Mukabete batate cokufwambana ansi ano." ¹⁴Wakafumbatila muzyalwanyina Benjamin okulila, ape anguwe Benjamin wakalilila musingo yakwe. ¹⁵Wakamyota bazyalwanyina boonse mponya wakabalila. Nikwakamana bazyalwanyina bakambola anguwe. ¹⁶Impuwo ekaambo aka wakambwa mun'anda wa Falawo: "Bazyalanwa ba Josefa basika." Cakabotezya Falawo ababelesi bakwe loko. ¹⁷Falawo wakati kuli Josefa, "Amba kuli bazyalanyoko, 'Amucite eci: Amubope mbongolo zyenu mwiinke kunyika ya Kenani. ¹⁸Mukete bauso ezyintu zyoonse mun'anda yenu mwamana uze kuli mebo. Ndiyomupa nyika mbotu mu Ijipiti, ape muyolya zilyo zibotu zyomu nyika eyi. ¹⁹Ino walaililwa, 'Cita eci, bweza cikocikala kuzwa munyika ya Ijipiti ca bana bako abanakazi bako. Ukabweze bauso mponya mukaze. ²⁰Mutabilaili ezyivwubano zyenu, kaambo bubotu boonse bwenyika ya Ijipiti mbubwenu." ²¹Bana Isilayeli bakacita namu. Josefa wakabapa zikocikala, kwiindila amalailile a Falawo, ape wakabapa ezyo ziyandikana mumusinzo. ²²Kulibonse aba balumi wakabapa zyzwato zyokucinca, kono kuli Benjamin wakamupa tu nsiliva tuli myanda yotatwe ezyizwato zyokucinca zili musanu. ²³Kuli baisi wakatimizya ezyi: imbongolo zili kuumi ziyumwide zintu zyonse zibotu zomu Ijipiti; ape embongolo ndakazi zili kuumi ziyumwide maila, cikwa, ape ezimwi zilyo zyabaisi mumusinzo. ²⁴Ino wakatuma bazyalwanyina mponyina bakainka. Wakati kuli mbabo, "Amubone kuti mutakazyani munzila." ²⁵Mpawo bakainka kuzwa ku Ijipiti mponya bakacika kunyika ya Kenani, kuli Jakobo isi wabo. ²⁶Bakamwambila kuti "Josefa ucipona, ape mwendelezi ye nyika yoonse ya Ijipiti." Wakakomokwa mumoyo, kaambo takwe nakashoma kuli zibaka mwambila. ²⁷Bakamwambila majwi onse ngakabambila Jasefa. Mponyina Jakobo nakabona zikocikala zyakatumizya Josefa kuti endelemo, muya wa Jakobo isi wakangunuka. ²⁸Isilayeli wakati, "Masimpe. Josefa mwana wangu ucipona. Ndilainka ndikamubone ketana kufwa."

Chapter 46

¹Isilayeli wakapanga lweendo lwakwe ezyeense zyajisi okwiinka ku Biyasheba. Kuya wakapa zituzyo kuli Leza wa isi Isaka. ²Leza wakambola kuli Ishimayeli mucilengaano masiku, kati, "Jakobo, Jakobo. "Ndili ano." ³Wakati, "Ndime Leza, Leza wauso. Utayowi kwiinka ku Ijipiti kaambo kuya ndiyokupanga cisi cipati. ⁴Ndiyoinika kuya ayibo mu Ijipiti, mponya ndiyokupilusya ape mponya Josefa uyojala menso ako amanza akwe." ⁵Jakobo wakanyamuka kuzwa ku Biyasheba, Bana ba Isilayeli bakamutola Jakobo isi wabo, bana babo, ponya abanakazi babo, muzikocikala Falawo zyatumide kuzomunyamwida. ⁶Bakabweza zivubano zyabo ezikono zibakonzya kubazyo munyika ya Kenani. Bakaza mu Ijipiti, Jakobo amazyalanywa akwe eense anguwe. ⁷Waketelezya abana bakwe balumi abana babana bakwe balumi, bana bakwe basimbi mponya abana basimbi babana bakwe abalumi, mponya amazyalanwa akwe eensenene. ⁸Aya nga mazina abana balumi ba Isilayeli bakaza ku Ijipiti: Jakobo, amazyalanwa akwe, Rubeni, mwana mutanzi wa Jakobo; ⁹Bana balumi ba Rubeni, Hanoki, Pallu, Heziloni, mponya o Kalimi; ¹⁰bana balumi ba Simiyoni, Jemuweli, Ohadi, Jakini, Zohali, mponya o shawuli, mwana wo mwanakazi mu Kenaniyitisi; ¹¹Mponya abana balumi ba Levi, Geshoni, Kohati, mponya o Melali. ¹²Bana balumi ba Juda bali Eli, Onani, Shela, Pelezi, o Zelahi, (pele Eli o Onani balifwide munyika ya Kenani). Bana balumi ba Pelezi bali ba Heziloni o Hamuli. ¹³Bana balumi ba Isaka bali ba Tola, Puwa, Lobi, mponya o Shimuloni; ¹⁴Bana balumi ba Zebulani bali Seredi, Eloni, mponya o Jaheli. ¹⁵Aba mbabali bana balumi ba Liya bakazyala kuli Jokobo mu Paddani Alama, antomwi o mwanakwe musimbi Dinaha. Bana bakwe balumi abasimbi bakasika kumwelwe uli makumi otatwe o tutatu. ¹⁶Bana balumi ba Gadi bali Zefoni, Hagayi, Shuni, Eziboni, Eri, Arodi o Areli. Bana balumi ba Asha bali Imma, Ishiva, Ishiri, mponya o Beriga; mponya Sera walisimuzyalwanyina musimbi. ¹⁷Bana balumi ba Beriya bali Hebba o Malikiyeli. ¹⁸Aba mbabali bana ba zilipa, oyo Labani ngwapede kuli Liya mwana akwe. Ababana wakazyala kuli Jakobo-kkumi otusanu mukamwi antomwi. ¹⁹Bana balumi nomwanakazi o Jakobo Racho bala Josefa o Benjamini. ²⁰Mu Ijipiti Manese o Efulemu bakazyalwa kuli Josefa kwiinda muli Asenati, mwana musimbi wa Potifali mupaizi womu Oni. ²¹Bana balumi ba Bejamini bali Bbela, Beka, Ashibewo, Gera, Namani, Ehi, Rosh, Muppimu, Huppimu, o Arid. ²²Aba bana balumi ba Racho bakazyalwa kuli Jakobo-kkumi otune antomwi. ²³Mwana mwalumi wa Dani wali Hushimu. ²⁴Bana balumi ba Nafutali bali Jahzile, Guni, Jazieli, Ueza, o Shilemu. ²⁵Aba mbali bana bakazyalwa kuli Jakobo kwiinda muli Biluha, oyo Labani ngwakapa kuli Racho mwanakwe musimbi-tusanu otubili antomwi. ²⁶Beense aba bakainika mu Ijipiti o Jakobo, bali mazyalanwa akwe, kutabalizya abanakazi babana ba Jakobo balumi, bali makumi alicisambomwe otusanu akomwi antomwi. ²⁷Abana balumi bobile ba Josefa mbakazyala mu Ijipiti, bomukwasyi wakwe bakainika ku Ijipiti bali makkumi osanwe mutubili antomwi. ²⁸Jakobo wakatuma Juda kunembo lyakwe kuli Josefa kutondezya nzila katonosika nguwe ku Gosheni mponya bakasika kunyika ya Geshoni. ²⁹Josefa wakabamba cizwato cakwe ambi wakainika kuyoswanana o Isilayeli isi mu gosheni. Wakamubona, wakamufumbatila, o kulila kwecindi cilanfu. ³⁰Isilayeli wakati kuli Josefa, "lino andifwe, nkaambo ndabona busyu bwako, kuti ucipona. ³¹Josefa wakambola ku bazyalwanyina balumi ambi o kumukwasyi benganda yabaisi, "ndilainika ambi ndilamwambila falawo, kuti, 'Bazyalwama balumi ambi abenganda ya tata, bakali munyika ya Kenani, baza kuli mebo. ³²Aba balumi mbembezi, nkaambo mbo bembela banyama. betelezya banyama, zivubano, azyeense nzyebajisi. ³³Ciyosika ciindi, Falawo nayobuzya, 'Ino ubeleka musebezi nzi' ³⁴cikupa kwamba kuti, 'Babelesi bako balabamba zivubano kuzwa kubunini bwabo kusikila sunu, aswibo, abensiku besu,' Amucite abo kuti mukonzye kukala mu nyika ya Gosheni, nkaambo bembeli balitukidwe mu nyika ya Ijipiti.

Chapter 47

2728

Chapter 48

¹Cakaza namu nizyakainda ezi zintu, kuti umwi wakati kuli Josefa, "Langa, bauso baciswa." Wakatolelezya abana bakwe balombe bobile, Manasa o Efulemu. ²Mponya Jakobo nakambilwa, "Langa, mwana ako Josefa wasika kuzokubona, "Isilayeli wakalidisya oku buka abulo.³Jakobo wakati kuli Josefa, "Leza singuzu wakalibonya kuli me ku Luzi munyika ya Kenani. Wakandileleka ⁴okuti kuli mebo, 'Amubone, Ndiyokupa kuzwidilila, ape okuyungizizigwa. Ndiyokupa eyi nyika ku lunyungu lwako kukabe kutamani.⁵Ino bana balombe bobile, mbuwakazyalila munyika ya Ijipiti kanditana kukusikila munyika ya Ijipiti, mbibangu. Efulemu o Manasa bali bangu, mbuli Lubeni o Simioni mbibangu. ⁶Bana mboyozyalila musule bayoba bako; nazina abo ayo lembelwa mumazina aba zyalwanyina kuku kona. ⁷Kono kuli mebo, ndakusika kuzwa ku Padani, kukusa kwangu Rakeyo wakafwida munyika ya Kenani kabayabuya, kakucili kule o kusika ku Efulati. Ndakamuzika munzila yokwinka ku Efulati" (kokuti, Betlehemu).⁸Mponya Isilayeli nakabona bana ba Josefa, "Wakati, "Bana bani aba?" ⁹Josefa wakati kuli baisi, "Mbana bangu, abo Leza mbakandipa okuno." Isilayeli wakati, " Ndyetele mbabo, kuti ndibaleleke." ¹⁰Mponya menso a Isilayeli akakacilwa ku langisisya kambo wali cembede, takwe nalikukonzya kubona. Mponyina Josefa wakabeta afwifwi kuli nguwe, wakaba myonta o kuba kufumbatila.¹¹Isilayeli wakati kuli Josefa, 'Ambi'sindali kuyeya kukubona, kono Leza wandizumizya kubona bana bako." ¹³Josefa wakabagwisya kumazwi akwe. walikotamika ansi cokuvundama. ¹²Josefa wakabatola bonse, Efulemu kujanza lye cilisya kutozya kujanza lye cigoyo lya Isilayeli, o Manasa kujanza lya kwe lye cigoyo kutozya kujanza lye cilisya lya Isilayeli okubaswenzya afwifwi anguwe.¹⁴Isilayeli wakatandabika janza lyakwe lye cilisya okulibika atala omutwe wa Efulemu, walimunini, ejanza lyakwe lye cigoyo atala omutwe wa Manasa. Wakayeyanya manza akwe, kambo Manasa wali mwana mutanzi. ¹⁵Isilayeli wakaleleka Josefa, kati, "Leza we cindi Abulahamu o Isaka ngubakabelekela, Leza wakandibamba kusikila sunu, ¹⁶mungelo wakandikwabilila kuzwa kububi bonse, aleleke bana aba. Izina lyangu likaitwe mulimbabo, ezina lyama Tata Abulahamu o Isaka.Bakomene mukuvula munyika."¹⁷Nakabona Josefa baisi babika janza lyalulyo amutwe wa Efulemu, takwe nicakamubotela. Wakagwisya janza lya baisi amutwe wa Efulemu kulibika amutwe wa Manase. ¹⁸Josefa wakati kuli baisi, "Tainsi namu, taate; nkambo oyu ngomutanzi. Amubike janza lyenu lyecilisya amutwe wakwe."¹⁹Baisi bakakaka okuti, "Ndilizi, mwanangu, Ndilizi. Anguwe uyoba abantu, uyoba mupati. Pele mwence wakwe uyoba mupati kwiinda nguwe, olunyungu lwakwe luyoba zyulu zyamasi." ²⁰Isilayeli wakabaleleka mubuzuba mbonya buya ajwi, "Bantu bo mu Isilayeli bayoamba zileleko mumazina enu kabati, 'Leza atupange buli Efulemu ambi mbuli Manase'." ²¹Isilayeli wakati kuli Josefa, "Bona, ndiyanda kufwa, kono Leza unoli ayibo, ambi uyomupilusya ku nyika yamauso. ²²Kuliyebo, mbuli umwi uliatala lya bazyalwanyoko, ndiyokupa cilundu ncindakatola kuzwa ku bana Amoli e sumo akadali."

Chapter 49

¹Ino Jakobo wakaita bana bakwe balumi, okuti: "Amulibunge antoomwi, kutegwa ndimwambile ziyocitika mumazuba aza. ²Amulibunge bunge mponya muswilile, inywe nobana balumi ba Kakobo. Amuswilizye Isilayeli, uso yenu. ³Reuben, ndiwe mwana angu mutanzi, inguzu zyangu, ape amatalikilo enguzu zyangu, ulainda mubulemu, ape omunguzu. ⁴Tokwe bucingilizi mbuli manzi, toyobi mwanangu uyandwa loko, kaambo wakakonzya kutanta abulo bwangu oku lala abanakazi bangu. Wakabisya; wakainka kubulo bwangu. ⁵Simeon o Levi mbazyalwanyina. Zilwanisyo zyenkondo mapanga abo. ⁶O moyo wangu, utangili mukubisya kwabo; utaswanani mumiswangano yabo, kaambo moyo wangu ujesi bulemu bunji kuli ako. Kaambo mubukali bwabo bakajaya balumi banji. Cali mukusana namwakatyola mupulu. ⁷Aku kutwe kunyema kwabo, kaambo mbwamatusi- calikunyemya, kaambo calicibi. Ndiyobandanya ape okubatantamuna muli Isilayeli. ⁸Juda, bazyalwanyoko bayoku tembaula. Ijanza lyako liyoba munsingo lyabansinkondonyoko. Bana balumi bauso bayo kufugamina. ⁹Juda uli mbuli mwana omulavu. Mwanangu, wainka kuli basinkondo nyoko. Waseluka ansi, wakokoba anga mulavu, mbuli ntole. Ino nguni unga wakabusya? ¹⁰Inkoli yobwami tayomani muli Juda, na nkoli yobwendezezi kuzwa akati kamaulu akwe, kusikila mane Shiloh akasike. Masi ayomuswilila. ¹¹Mukwanga mbongolo yakwe kumisansa, o mwana yembongolo, wakasazya zyizyato zyakwe mu waini, ape acikobela cakwe mumusinja wamalowa obusansa. ¹²Menso akwe ayosiya mbuli waini, ape meeno akwe ayotuba mbuli malili. ¹³Zebulun uyokala kunkomwe yolwizi. uyoba mbuli nkomwe yemigolo, mponya nyika yakwe iyosika ku Sidon. ¹⁴Issachar nimbongolo idide, ilala akati kembelele. ¹⁵Ibona bupumuzi bubotu munyika eyo. Uyokotamya makuko akwe mukunyamu zilemu okuba muzike kuli bamwi. ¹⁶Dan uyobeteka bantu bakwe mbuli umwi yemishobo ya Isilayeli. ¹⁷Dan uyoba mbuli nzoka ilede kumbali ye nzila, inzoka iluma maula embizi munzila, kutegwa mweni wayo awe musule. ¹⁸Ndilalindila lufutuko lwako, o Mwami. ¹⁹Gad-mishobo imwi iyomilwanya, kono muyobazunda. ²⁰Zyokulya zya Asher ziyobota, mane uyozipa kucemba kobwami. ²¹Naphtali uli mbuli mbambi wangunukide; uyozyala bana bebeka. ²²Josefa mutabi uzyala micelo minji, mutabi uzyalisya micelo kumbali lyakasensa, mitabi etanta atala obulambo. ²³Basinkondo nyina bayomulwana ape okumudubula mane okumuzunda. ²⁴Kono buta bakwe bucinoiwi, manza akwe anodide kaambo kamanza enguzu a Jakobo, akaambo kezina lyo mwembezi, ibwe ngu Isilayeli. ²⁵Leza wauso uyomugwasya ape o Leza singuzu uyomuleleka ezyileleko zizwa kujulu, ezyileleko zyansi, ape ezyileleko zyokunkolo ezyetumbu. ²⁶Zyileleko zyauso zipati kwiinda zyileleko zyamalundu eciindi na zyintu ziyandisigwa kuzwa kumalundu eciindi. Azikozye kuba amutwe wa Josefa, mane kusikula kumutwe yomu zyalwanyina. ²⁷Benjamin uli mbuli mwaba ulenzala. Kuseni seni uyolya zilyo, ape kujolezya uyobanya nyama. ²⁸Ayi nje mishobo ya Isilayeli. Eci necico isi cakamba nalikubaleleka. Kuli umwi o umwi wakabaleleka mbuli bwaelede. ²⁹Mponyina wakabalailila okubambila, "Ndilafwi okwinka ku bantu bangu. Mukandizike antoomwi amasukulu mupako ilimumunda wa Ephron mu Hittite, ³⁰Mupako ili mumunda wa Machpelah, ili afwifwi o Mamre munyika ya Kenani, munda oyo Abbulahamu ngwakaula mukuti mbobusena bokuzikila kuzwa kuli Ephron mu Hittite. ³¹Nkonyina oko bakazikila Abbulahamu o Sarah mwanakazi wakwe; oko bakazikila Isaac o Rebekah mwanakazi wakwe; ape oko ndakazikila Leah. ³²Muunda e mpako ilimwatani yakaulya kuzwa ku bantu boku Heth." ³³Mponyina Jakobo nakamana kulailila mwana bakwe balumi, wakolola maulu akwe mubulo, okuyeka kwamamanino, mponya wakainka ku bantu bakwe.

Chapter 50

¹Mpawo Josefa wakogonkelwa loko cokuti wakawida amenso abaisi, okulila alinguwe, okumumyonta. ²Josefa wakalailila bazike bakwe basilisi kuti bayanike mutunta wabaisi. Mponya basilisi bakamuyanikila Isilayeli. ³Bakatola mazuba ali makumi one, ayo nga mazuba akwene okuyanika mutunta . Bana Ijiputi bakamulila kwamazuba ali makumi ali musanu atubili. ⁴Pele mazuba okulila nakamana, Josefa waka ambila bomun'anda ya Falawo kuti, "Na ndijene luse mumenso enu, ndakomba amwambe kuli Flawo, muti, ⁵Tata wakapa kuti ndikonke, muti, "bona, ndiyandofwa. Uka ndizikile mucuumbwe ncinda kalisida munyika ya Kenani. Oko mukandizike." Ino andinke ndika zike tata, ambi ndiyopiluka." ⁶Falawo wakataba, "Koya ukazike uso, mbonya mbuli mbaka cita kuti ukonke." ⁷Josefa wakainka kuyozika isi. Balanda boonse ba Falawo bakainka anguwe-abapati pati bomun'anda yakwe, abo boonse bapati pati benyika ya Ijipiti, ⁸abo boonse ben'anda ya Josefa, abazyalwa nyina, abo boonse ben'anda ya isi. Pele bana babo, mbelele zyabo etanga zyakasyala munyika ya Goshen. ⁹Nkalaki abasimbizi ambabo bakainka anguwe. Yakali nkamu yabantu banji loko. ¹⁰Nibakasika kubbuwa lyacipolelo lya - Atad kubbazu limwi lya Jodani, bakalila loko okoomoka kuyoosya. Okuya Josefa wakalila isi kwamazuba ali musanu abili. ¹¹Beni nyika, bana Kenani, nibakabona mulililo mu bbuwa lya Atad, bakati, "Oku kulila kwaba Ijipiti kulayoosya loko." Ncecico eco cibaka ca kauzikwa kuti Abel Mizraim, cili mutala lya Jodani. ¹²Mpawo bana bakwe balumi bakamucitila Jakobo mbuli mbwaka balailila. ¹³Bana bakwe balumi bakamubweza bamutola kunyika ya Kenani okuyomuzika mumpako ili mumunda wa Machpelah, kumbali o Mamre. Abbulahamu waulide nkomwe omunda kuti abe makumbu. Waulide kuli Ephron mu Hittite. ¹⁴Nakamana kuzika isi, Josefa wakapiluka ku Ijipiti, inguwe, abazyalwa nyina, abo boonse bamusindikilide kuyozika isi. ¹⁵Bazyalwanyina ba Josefa nibakabona kuti baisi bafwa, bakati, "Ino kuti Josefa atu nyemene okuyanda kutubbadezya kububi mbutwa kamucitila?" ¹⁶Mponya bakayanda kubonana o Josefa, bati, "Uso wakapa malailile katana kufwa, okuti, ¹⁷Amwambile Josefa aya, "Ndakomba lekelela kubisya kwaba zyalwanyoko ezibi zyabo nibakacita bubi kuli yebo." Ino bajatile bazike ba Leza wauso." Josefa wakalila nibaka mwambila. ¹⁸Bazyalwanyina bakaswena ambi oku lazika masyu abo kuli nguwe. Bakati, "tuli bazike bako." ¹⁹Pele Josefa wakati kuli mbabo, "Mutayowi. Ino ndili mucibaka ca Leza na? ²⁰Mbuli nywebo mwayeyide kundijaya, pele Leza wakayeya kundibamba kabotu, kuti ndivune maimi abantu banji, mbuli mbumuli bwenenede sunu. ²¹Mponya ino mutayowi. Ndiyomulela abana benu banini." Wakabaumbulizya muli eyi nzila tontozya myoyo yabo. ²²Josefa wakakala mu Ijipiti, antomwi oluzubo lwa isi. Wakapona myaka ili mwanda ekumi. ²³Josefa wakabona bana ba Ephraim, bolunyungu lyatatu. Amba wakabona bana ba Makir mwana mwalumi wa Manasseh, bakabikidwe kumazwi a Josefa. ²⁴Josefa wakati kubazyalwanyina, "Ndamba kufwa; pele Leza mukasimpe ulaza kuli nguwe oku mwendelezya kuzwa munyika ino kuya munyika njaka konkezya okupa Abbulahamu, Isaki, okuli Jakobo." ²⁵Mponya Josefa wakacitya bana ba Isilayile kukonka cikonke. Wakati, "Leza mubwini ulaza kulinywebo. Ali eco ciind mwelede kubweza mafuwa angu kuzwa ano." ²⁶Mponya Josefa wakafwa, kajesi myaka ili mwanda ekumi. Bakauyanika okumubika mucilondwedo mu Ijipiti.

Exodus

Chapter 1

¹Ngaya mazina abana ba Isilayili bakasika mu Ijipiti o Jakobo, omwi omwi omukwasi wakwe: ²Lubbeni, Simiyoni, L evi, o Juda, ³Isaka, Zebbuloni, o Bejameni, ⁴Dani, Nafutali, Gadi o Asya. ⁵Bense bantu aba bakazwa mulunyungu lwa Jakobo bali makumi osanwe abili. Josefa walikale mu Ijipiti. ⁶Mponyina Josefa, abakulana bakwe bense, abamusela nyina bense bakafwa. ⁷Ba Isilayili bakazyana, okuvwula mumwelwe, kuba enguzu zinji, ape okuba, okuba enguzu; mane nyika yakazuzigwa mbabo. ⁸Ino kwakangila Mwami mupya wakalela nyika ya Ijipiti, oyu wakatamwizi Josefa. ⁹Wakambila bantu bakwe kuti, "Amulange, bana Isilayili bavwula ape balenguzu kwindi swebo. ¹⁰Amuze, atubacenjelele, kambo bacinobuvwula mumwelwe, kuti na kwabuka nkondo, bayonjilana abasinkondoma, okutulwana, okuzwa munyika." ¹¹Mponyina bakabika bantu bokubalanganya okubangungosya okubabelesye cibbalo. Ba isilayili bakayakila Falu minzi yaziwobwendo: Pitomu o Lamesisi. ¹²Pele nikuba kuti ba Ijipiti bali kubangungosya, bama Isilayili bakavwula mumwelwe okuzyalana. Mponya ba Ijipiti bakayowa Isilayili. ¹³Ba Ijipiti bakabelesye bama Isilayili milimo yolunya . ¹⁴Bakapanga maumi aba kubija emilio miyumo yubulungo ezidina, emilimo ye nse yomumunda. Yense milimo ngibalikuyanda kubacitila yali milemu.

¹⁵Mponyina Mwami wa Igipiti wakabambila basikutumbusya beci Hubbulu; izina lyomwi ngu Syifala, omwi ngu Puwa. ¹⁶Wakati, "Mwatumbusya mwakazi weci Hibbulu, kamulangisisya banotumbuka. Kuti na mwalumi, mulelede kumujaya; pele kuti musimbi, mumuleke apona." ¹⁷Pele basikutumbusya bakayowa Leza takwe nibakacita Mwami wa Ijipiti cakabambila; nikubanamu, balikubaleka bana balumi kupona. ¹⁸Mwami wa Ijipiti wakaita basikutumbusya wakabambila kuti, "Kambonzi mwacita eci, kuleka bana balumi kupona?" ¹⁹Basikutumbusya bakataba Falo, "Banakazi beci Hibbulu tabali mbuli banakazi beci Ijipiti. Balafwamba kutumbuka sikutumbusya kabatana kusika kuli mbabo." ²⁰Leza wakabakwabilila abo basikutumbusya. Bantu bakavulisya kumwelwe okuba enguzu. ²¹Kambo kokuyowa Leza basikutumbusya, wakabapa mikowa. ²²Falo wakalailila bantu bakwe bense, "Mwelede kusowa bense bana balumi bazyalwa mumulonga, pele bana basimbi muyobaleka kabapona."

Chapter 2

¹Ino mwaalumi wo musyobo waci Levi wakakwata mwanakazi weci Levi. ²Mwanakazi wakamita okutumbuka mwana mwalumi. Ino nakabona kuti mwana mubotu, wakamusisa kwamwezi yotatwe. ³Mponyina nakabona kuti tacikwe busise, wakabweza cizuma cakwalukwa ama lala wakacimata abulongo obuzuka. Mponyina wakamubikamumo mwana okucubika mumatete ali mumazi kumbali lyomulonga. ⁴Mucizi wakwe walivwi kule kuti abone citacitike kulinguwe. ⁵Mwana musimbi wa Falawo wakeza kuzosamba kumulonga mponyina babelesi bakwe balikwendanda kumbali omulonga. Wakabona cizuma akati kamatete okutuma mubelesi wakwe kuyocibweza. ⁶Nakacivwununa, wakajana wana, Amubone, mwana walikulila. Waluzyalo kulinguwe kuti, "Ngumwi wabana bama Hibbulu." ⁷Mponyina mucizi wo mwana wakati kumwana wa Falawo, "Ndinkena kuyokuyandodwa mwanakazi weci Hibbulu kuti akulelela mwana?" ⁸Mwana wa Falawo wakatu kulinguwe, "koya." Mponyina musimbi wakainka okuyoita banyina bo mwana. ⁹Mwana wa Falawo wakati kuli banyina bo mwana, "Bweza oyu mwana undilelele, mponyina ndiyoku mbbadela mali." Mponyina mwanakazi wakabweza mwana okuyomulela. ¹⁰Ino mwana nakakomena, wakamweta kumwana wa Falawo, wakaba mwana wakwe. Wakamuzika izina lya Mozesi okwamba kuti, "Kambo ndakamununa mumanzi." ¹¹Ino Mozesi nakakomena, wakainka kubantu bakwe okuyolangilizya milimo yabo muyumo. Wakabona mu Ijipiti kauma mu Hibbulu, umwi wabantu bakwe. ¹²Wakalanga oku a oku, nakabona kuti takwe waliyo wakajaya mu Ijipiti okusisa mubili wakwe mumuse. ¹³Wakainka buzuba bwakacili, ape, wakabona, bantu bobile beci Hibbulu balikulwana. Wakati kuli oyo sikubisya, "Kambo nzi nouma mwezinyoko?" ¹⁴Pele muntu oyu wakati, "ngwani wakubika kuti ub e muleli okuba mubetesi wesu? ino ukanza kundijaya amibo mbuli mbowakajaya mu Ijipiti?" Mponyia Mozesi wakayowa wakati, "Cindakacita cazibikana kuli bamwi." ¹⁵Ino Falawo nakacivwa, wakasoleka kuti ajaye Mozesi. Pele Mozesi wakacija kuzwa kuli Falawo. Okuyokala munyika ya Midiyani. Kuya wakakukala kumbali ecikala. ¹⁶Ino mupaizi woku Midiyani wajesi bana basimbi bali bosanwe abolile. Bakaza, bateka manzi, bazuzya zysinwido okunywisya butanga bwembebele zyaizi. ¹⁷Beembezi bakasika okusola kubatanda, pele Mozesi wakasika okubagwasya. Mponyina wabagwisizya imbelele zyabo. ¹⁸Ino basimbi nibakainka kuli Reuel isi wabo, wakati, "Kambo nzi mwasika kufwambana amunzi?" ¹⁹Bakati, "Mu Ijipita watuzvwuna kuzwa kubembezyi. Ape watutekela manzi okutugwisizya imbelele." ²⁰Wakati kubana bakwe basimbi, "ino ulikuli? Kambo nzi nimwamusiya mwalumi? Amumute tuzolye cakulya anguwe." ²¹Mozesi wakazumina kukala omwalumi oyu, ape wakamupa mwana wakwe Zipola kuti akwate. ²²Wakatumbuka mwana mwalumi, mponyina Mozesi wakamuzika izyina lya Gesyomu; wakati, "Ndili mwenzu munyika imbi." ²³Nikwakainda mazuba manji, Mwami wa Ijipiti wakafwa. Bana bama Isilayili bakatongoka akambo kemisebezi yobuzike. Bakayanda kugwasigwa, mponyina kukumbila kwabo kwakavwika kuli Leza akambo kabuzike bwabo. ²⁴Ino Leza nakavwa kutongoka kwabo, Leza wayubulukwa cizuminano cakwe o Abbulamu, o Isaki, o Jakobo. ²⁵Leza wakabona Isilayili, ape Leza wakacivwisizya cimo cabo.

Chapter 3

¹Ino Mozesi wacili kwembela mbelele zya Jerico baisi zyala, mupaizi wa midiyani. Mozesi wakazyeenzya mbelele kubusena bulikule okusika ku Helobu, cilundu ca Leza. ²Kuya mungeli wo Mwami wakalibonya kulinguwe mubbibi Iyo mulilo muciteyo. ³Mozesi wakalanga, okubona, citeyo cali yakide, pele citeyo takwe nilyakapiya. Mozesi wakati, "Ndilasendulukila nzi citeyo takwe nicapiya." ⁴Ino Mwami nakabona kuti wakasenduluka kulanga, Leza wakamwiita kuzwa muciteyo okuti, "Mozesi, Mozesi," Mozesi wakati, "Ndili ano." ⁵Leza wakati, "Utasweni afwifwi! Gwisya makatulu ako kumaulu, kambo busena mpoinvwi mbusena busalidwe kuli mebo." ⁶Wakayungizizya, "Ndili leza womauso, Leza wa Abbulahamu, Leza wa Isaka, ape o Leza wa Jakobo," Mponya Mozesi wakavwumba busyu bwakwe, kambo walikuyowa kulanga Leza. ⁷Mwami wakati, "ndakubonisisya kupenga kwabantu bangu bali mu ijipiti. Ndakunvwa kulila kwabo kambo kaba sikubabelesya, kambo ndilizi kupenga kwabo." ⁸Ndaseluka ansi kuzobafutula kuzwa kuba Ijipita nguzu okubagwisya kuzwa kunyika ilya kubatola kunyika mbotu, nyika mpati, o kunyika ikunka malili obuci; kucibaka cama Kenanitisi, Hitiyitisi, Amonayitisi, Perizayitisi, Hivayitisi ama Jebuzayitisi. ⁹Ino kongolola kwabana ba Isilayeli kwasika kulime. Nekubanamu, ndakabona kudyaminina kwacitwa abana Ijipiti. ¹⁰Mponyina ino, ndilakutuma kuli Falowo kutegwa ukonzye kweeta bantu bangu, bana Isilayeli, kuzwa mu Ijipiti." ¹¹Pele Mozesi wakati kuli Leza, "Ndime ni, kutegwa ndiinke kuli Falowo okweeta bana ba Isilayeli kuzwa mu Ijipiti?" ¹²Leza wakataba, "Ndiyoba ayibo. Eci ciyoba citondezyo kuliyebo kuti ndakutuma. Ino wabagwisya bantu kuzwa mu Ijipiti, uyondikomba acilundu eci." ¹³Mozesi wakati kuli Leza, "Ndainka ku ma Isilayeli okuba ambila, 'Leza wabensiku benu wandituma kulinwe,' mponyina bakwaamba kuti, 'Gwani zina lyakwe?' Ino ndambe nzi kulimbabo?" ¹⁴Leza wakati kuli Mozesi, "NDIME NDIME." Leza wakati, "Welede kwamba kuma Isilayeli, 'Ndime wandituma kulinwe.'" ¹⁵Leza ape wakati Mozesi, "welede kwamba kuma Isilayeli, Mwami, Leza wabensiku benu, Leza wa Abbulahamu, Leza wa Isaka, o Leza Jakobo, wandituma kulinwe. Eli ndizina lyangu kukabe kutamani, mbonya namu mbweteno bambidwe mumiyezo yako kumazyalano oonse." ¹⁶Koya ukabunganye bapati-pati ba Isilayeli antomwi. Ukati kulimbabo, 'Mwami, Leza wabensiku benu, Leza wa Abbulahamu, Isaka, oJakobo wakalibonya kulime okuti, "Masimpe ndamulangilizya mponyina ndabona zycitwa kulinwe mu Ijipiti. ¹⁷Ndamusyomezya kumugwisya kuzwa kukundwaminina ku Ijipiti kuya kunyika ya Kenani, Hitayitisi, Amonayiti, Pelizayiti, Hivayitisi ama Jebbuzayitisi, inyika ikuka malili abuci.'" ¹⁸Bayokuvwida yebo. Abapati-pati ba Isiyili mwelede kwinka ku Mwami wa Ijipiti, mponyina mwelede kumwambila, 'Mwami, Leza waba Hebbulawo, waswanana aswibo. Ino awa atwende musinzyo wamazuba otatwe munkanda, kutegwa tuk onzye kupa cituzyo kwa Mwami, Leza wesu.'" ¹⁹Pele ndizi kuti Mwami wa Ijipiti tayomuleki kuti mwinke, pele janza lyakwe likasongelezigwe namu. ²⁰Ndiyomugwasilizya ejanza okubalwana bama Ijipiti onse ngendiyocita akati kabo. Kuzwa awo,, uyomuleka. ²¹Ndiyopa aba bantu colwe kuzwa kuma Ijipiti, Ino mwainka, tamukoinka cinkwamanza. ²²Mwanakazi weense uyokumbila nkabika zyensiliva e ngolide ezizwaato kuzwa kumubambwa nyina wa Ijipiti mponyina kufumbwa mwanakazi ukala mumanda amu bambwa nyina. Muyozwatika bana benu balumi abasimbi. Munzila eyi muyobazunda ba Ijipiti."

Chapter 4

¹Mozesi wakataba, "Pele na tabandisyomi ma kundivwinda okwamba kuti, 'Mwami takwe nakalibonya kuli yebona?'" ²Mwami wakati kuli nguwe, "Cinzi eco cili munza ako?" Mozesi wakati, "Nkoli." ³Mwami wakati, "Ifusile ansi." Mozesi wakaifusila ansi, mponyina yakaba nzoka. Mozesi wakasosoloka kuzwa kulingiwo. ⁴Mwami wakati kuli Mozesi, "swena mponyina wibeze ujatile kumucila." Mponyina wakaswena okwijata nzoka. Yakaba nkoli mumanza akwe ape. ⁵"Mbonya obu bayokazya kusyoma kuti Mwami, Leza wabensiku babo, Leza wa Abbulamu, Leza wa Isaka, ape o Leza wa Jakobo, walibonya kulinwe." ⁶Mwami ape wakati kulinguwe, "Ino bika janza lyako mucizyato cako." Mponyina Mozesi wakabika janza lyakwe mucizyato cakwe. Nakaligwisya, langa, janza lyangu lyaba icinsenda, buu mbuli sikunkwe munji. ⁷Mwami wakati, "bika janza lyako mcizyato cako ape." Mponyina Mozesi wakabika janza lyakwe mucizyato cakwe, mponyina nakaligwisya anze, wakabona kuti lyakaba munseba lilikabotu ape, mbuli nyama yakwe. ⁸Mwami wakati, "Na nataba yokusyomi-natabakobikila mano kucitondezyo cangu cokusaanguna cenguzu na kusyoma muli eco, ponyina bayosyoma citondezyo cabili. ⁹Natabakasyomi nikuba muzitondezyo ezi zylene zyeuguzu zyangu, na kukuvwida, monyina bweza manzi kuzwa mumulonga okutula anyika njumu. Manzi ngotabweze alaba malowa anyika njumu." ¹⁰Mponyina Mozesi wakati ku Mwami, "Mwami, Tandina buzuba ndambola kabotu, nokuba mucindi cakamana na kuzwa nwakambola kumubelesi wako. Ndilacedwa mukwambola omu mululimi." ¹¹Mwami wakati kulinguwe, "Nguni wakapanga mulomo womuntu? Nguni upanga muntu kumunana mpulukutwi na kubona na kofwala? tainsi me na, Mwami?" ¹²Ino koya, mponyina ndiyoba omulomo wako ukukwisya zyokombola." ¹³Pele Mozesi wakati, "Mwami, ndakomba tuma umwi, kufubwa ngoyanda kutuma." ¹⁴Mponyina Mwami wakanyemena Mozesi. Wakati, "Ino Aroni, muzyalwanyoko, mu Levi? ndilizi kuti ulakonzya kwambola kabotu. Nikuba namu wobuza kuzoku swangana, mponyina okubona, uyokondwa mumoyo wakwe. ¹⁵Uyoambola anguwe okubika majwi okwamba mumulomo wakwe. Ndiyoba omulomo wako ape omulomo wakwe, mponyina ndiyomutondezya, nyeense zyokucita. ¹⁶Uyokwabilila kubantu. Uyoba mulomo wako, mponyina uyoba kulinguwe mbuli me, Leza. ¹⁷Uyobweza mujanza lyako eyi nkoli. Anjiyo uyocita zitondezyo." ¹⁸Mponyina Mozesi wakapiluka kuli Jetulo ba isi zyala okuti kulinguwe, "Ndileke ndipuluke ndinke kumabbululu bangu bali mu Igipiti ndikabone na bacili baumi." Jetulo wakati kuli Mozesi, "koya mulumuno." ¹⁹Mwami wakati kuli Mozesi midiyani, "koya, puluka ku Igipiti, kambo bense balumi balikusola kukujaya bakafwa." ²⁰Mozesi wakabweza mwanakazi wakwe abana balumi okubabika ambongolo. Wakapiluka kunyika ya Igipiti, ukobweza nkoli ya Leza mujanza lyakwe. ²¹Mwami wakati kuli Mozesi, "Wapiluka ku Igipiti, ubona kuti wacita zyense kenembo lya Fawolo zikomosa zindabika munguzu zyako. Pele ndiyoyumya moyo wakwe, mponyina tayobaleki bantu kuti bainke. ²²Welede kwamba kuli Falawo, 'zezi zyamba Mwami: Isilayili Mwana wangu mwalumi, wokusanguna, ²³Mponyina ndati kuliyebo, "Muleke mwanaangu ainke, kutegwa akakonzye kundikomba." Pele kambo kuti wakaka kumuleka kuti ainke, kakutakwe kuzumbozya ndilajaya mwana ako mwalumi, okusanguna." ²⁴Ino muzila, nibakaima kambo kamasiku, Mwami wakaswana Mozesi okusola kumujaya. ²⁵Mponyina Zipola wakagwisya bbwe libosya okupalula mwana akwe, okumugumya kumalu akwe. Mponyina wakati, "Masimpe ulisibwinga kuli mebo kwindila mubulowa." ²⁶Mponyina Mwami wakamileka alike. Wakati, "Ulisibwinga wobulowa" kambo kakupalulwa. ²⁷Mwami wakati kuli Aloni, "Koya munkanda ukaswangana Mozesi." Aloni wakainka, wamuswangana acilundu ca Leza, okumunyonta. ²⁸Mozesi wakambila Aloni eense majwi omwami ngakamutumide kwamba mponyina ezyitondezyo zyense zyeuguzu ziomwami ziyakamwambilide kucita. ²⁹Mponyina Mozesi o Aloni bakainka okubunganya bense antomwi bapati-pati ba Isilayili. ³⁰Aloni wakamba ense majwi Mwami ngakabilide Mozesi. Wakatondezya ezitondezyo zyeuguzu zyo Mwami mubusyu bwabantu. ³¹Bantu bakasyoma. Nibakavwa kuti Mwami walibalangilide bana bai Isilayili okuti walibwene kudyaminina kwabo, mponyina bakafungama ansi okumukomba.

Chapter 5

¹Kuzwa izyi zintu nizyaka citika, Mozesi o Aloni bakainka kuli Falawo okuti, "Nceci co ici Mwami, Leza wama Isilayili, mbwakamba: 'Leka bantu bangu bainke, kutegwa bakabe ipobwe munkanda.'" ²Falawo wakati, "Nguni Mwami? ndilaswilizizya nzi jwi lyakwe ape okuleka bama Isilayili kuti bainke. Tandimuzyi Mwami; ape mane, sikobaleka bama Isilayili kuti bainke." ³Bakati, "Leza wama Hibbulawo waswanana aswibo. Atwinke mumusinzio wama zuba otwtwe munkanda okuyopa cipaizyo mu Mwami Leza wesu kutegwa atatulwanisi ezyipezyo na eceba." ⁴Pele Mwami wama Ijipiti wakati, kulimbabo, "Mozesi o Aloni, ino mutola kuli bantu kuzwa kumilimo wabo? Amupiluke kumilimo yenu." ⁵Ape wakati, "Kuli bantu banji munyika yesu, mponyina mwabalyesya milimo yabo." ⁶Mubuzuba buswana, Falawo wakapa malailile kulibasi kubelesya. Wakati, ⁷"Kutainsi mukwabade, mutacipi bantu bwizu kuti baume madina. Amubaleke bainke bakabungeke bwizu bwabo." ⁸Nikuba namu, mulukede kuyanda myelwe yamadinawana mbuli lyonse. Mutatambuli zyice, kambo mbakand iu. Ncecico eci cobali mukwita o kwamba, 'amutuzumizye twinke mponyina tukape cipaizyo kuli Leza wesu.' ⁹Amuyungi ziyize mulimmo kubalumi kutegwa bajatilile kuko ape batabikili mano kumajwi obubenji." ¹⁰Mponyina basikubelesya bantu bakainka okuyobazibya bantu. Bakati, "eci ncecico Falawo cambia: 'tandiyobi mdikamupe bwizu." ¹¹Mwebo nobeni mulukede kwinka okuyo bweza bwizu okokufumbwa kumuyobujana, pele mulimo wenu tauko cesigwa.'" ¹²Mponyina bantu bakamwaikana kunyika yonse ya Ijipiti kuyobunga bwizu." ¹³Basikubeleye bakazumanana kubakumbila okuti, "amumane mulimo wenu,mbuli bwizu mbobwaka pegwa kulinwe." ¹⁴Basikubeleka ba Falawo bakauma basikubeleka bama Isilayili. Abo balumi mbonya babikidwe kuti babelesye babelesi. Basikubelesya bakazumanana kubabuzya, "ino ninzi nimwatauma madina ngimwelede, na jilo esunu, mbuli mbamwali kucita cindi?" ¹⁵Mponyina basikubelesya bama Isilayili bakainka kuli Falawo okuya mulilila. Bakati, "Ino ninzi nopen zya babelesi bako muzyila eyi?" ¹⁶Takwe bwizu buli mukupegwa kubabelesi bako, pele bacitwambila kuti, 'Amuume madina!' swebo, tobabelesi bako, tulimumwa inawo, pele mbuluzizyi bwa bantu bako." ¹⁷Pele Falawo wakati, "mulibakandu! mulibakandu! ulati, 'Tuzumizye kuti kwinke kuyopaci paizyo Mwami.'" ¹⁸Inawa amupiluke kumilimo yenu. Tatwe bwizu bucinopegwa kuli nywebo, pele mucinouma madina omwelwe ngonyina." ¹⁹Basikubelesye bama Isilayili bakabona kuti bangila mupezyi nabakambilwa, "tamwelede kucesye mwelwe wamadina." ²⁰Bakaswanana o Mozesi ape o Aloni, abo baivwi anze eci baka co Mwami, nibakazwa kuli Falawo. ²¹Bakati kuli Mozesi o Aloni, "eyi Mwami amulange okumusubula, kambo mwatuswabisisya kubusyu bwa Falawo ape okubabelesi bakwe. Wabika ceba mumanza abo kuti batujaye." ²²Mozesi wakapiluka kumwami mponyona wakati, "ku Mwami, Ino ninzi niweta buyumu-yumu kubantu? Ino ninzi ciwaka nditumina kumatalikilo?" ²³Kuzwa nindakasika kuli Falawo ndambole anguwe muzina lyenu, weta buyumu-yumu kubantu, ape takwe mwangununa bantu."

Chapter 6

¹Mponyina Mwami wakati kuli Mozesi, "ino oyo bona ceyocita kuli Falawo. Uyobona ezi, uyobaleka kwinka kambo ke janza lyangu lijumu. Kambo kejanza lyangu jumu, uyobenza kuzwa munyika yakwe."²Leza wakambola kuli Mozesi okuti kulinguwe, "ndili Mwami. ³Ndakalibonya kuli Abbulamu, kuli Isaka, okuli Jakobo mbuli Leza singuzu; pele kwindila muzina yangu, takwe nindazibikene kuli mbabo. ⁴Ape ndakabamba cizuminano ambabo, kubapa nyika ya Kenani, munyika ngibakapona mbuli bamuzwakule, munyika omo mubalikukala-kala. ⁵Nikuba kuti, ndavwa kutongela kwabana Isilayili abo bana Ijipiti mbibakabika mubuzike, mponyina ndayubuluka cizuminano cangu. ⁶Kambo kako, amba kuti bana Isilayili, 'ndime Mwami. Ndiyomugwisya kuzwa kubuzike bwana Ijipiti, mponyina ndiyo mwangununa kuzwa kunguzu zyabo. Ndimuvuna ezitondezyo zyenguzu zyangu, ape emicito yelubeta lupati. ⁷Ndiyomweta kulime mbuli bana bangu, mponyina ndiyoba Leza wenu. Muyoziaba kuti ndili Mwami Leza wenu, wakamugwisya kuzwa mubuzike bwana Ijipiti. ⁸Ndiyomutola munyika njindaka konkezya kupa kuli Abbulamu, kuli Isaka, okuli Jakobo. Ndiyoipa kulinwe mbuli lukono. Ndili Mwami." ⁹Mozesi nakabambila ezi bana Isilayili, takwe nibakavwinda kambo kokutyipya kwabo kokujatikizya buzike bwabo buyumu. ¹⁰Mponyina Mwami wakati kuli Mozesi, wati, ¹¹"koya wambile Falawo, Mwami wa Ijipiti, Leka bantu ba Isilayili bainke bazwe munyika yakwe." ¹²Mozesi wakati kwa Mwami, 'bana ba Isilayili takwe nibandivwida, kambo nzi Falawo natandivwide, ndili sicedede?" ¹³Mwami wakambola kuli Mozesi o Aloni. Wakabapa mailile bana Isilayili a Falawo, Mwami wa Ijipiti, kugwisya bana Isilayili munyika ya Ijipiti. ¹⁴Eyi njiyali mitwe yamanda amaisi: bana balumi ba Lubbeni, mwana wokusanguna wa Isilayili, bali Hanoki, Palu, Heziloni, o Kalimi. Oyu ngomukowa wanbensiku ba Lubbeni. ¹⁵Bana bamuli ba Simiyoni bali Jemuwel, Jamini, Ohadi, Jakini, Zohali oSyawul-mwana wo mwanakazi woku canani. Oyu ndowali mukowa wa Simiyoni. ¹⁶Ngaya mazina ali mumindando wabana Levi, antomwi ama zyalano abo. Kwali Gelisoni, Kohati, o Melali. Levi wakapona kusikila nakakwanisya myaka mwanda wamakumi otatwe eyili musanu ayibili. ¹⁷Bana ba Gelisoni bali Libini o Simeu, kwain da mumukowa wabo. ¹⁸Bana ba Kohati bali; Amlamu, Izala, Hebbuloni, o Uzieli. Kohati wakapona kusikila nakakwanisya myaka ili mwanda amakumi atatwe otutatu. ¹⁹Banaba Melali bali Mali o Musa. oyu ngowali mukowa wab enseku bolunyungu lwaba Leviyitisi, antomwi olunyungu lwabo. ²⁰Amulamu wakatwata Jokebedi, mucizi wabaisi. Wakamuzyalila Aloni o Mozesi. Amulamu wakapona myaka ili mwanda makumi otatwe omusanu abili mponyina wakafwa. ²¹Bana ba Izala bali Kola, Nefegi, o Zikili. ²²Bana ba Uzieli bali Misayeli, Elisafano, o Sitili. ²³Aloni wakakwata Eliseba, mwana musimbi wa Aminadabu, Muazi wa nasini. Wakamuzyalila Nadabu o Abihu, Eleizali o Itamala. ²⁴Bana ba Kola bali Asili, Elikano, o Abisafa. Aaba mbabali bensiku bolun yungu lwaba Kolahitisi. ²⁵Eleizala, mwana mwalumi wa Aloni, wakakwata umwi mwana musimbi waba Pateli. Wakamuzyalila Pinehasi. Eyi njiyali mitwe yamanda amaisi akati kaba Leviyitisi, kwendelenya olunyungu lwabo. ²⁶Aba balumi bobile bali Aloni o Mozesi oko mwami kwakali, "bangwisye bana ba Isilayili kuzwa munyika ya Ijipiti, kwindila mutubunga -bunga tokulwana bantu." ²⁷Aloni o Mozesi bakambola kuli Falawo, Mwami wa Ijipiti kubazumuzya kugwisya bana ba Isilayili kuzwa mu Ijipiti. Aba mbabali ba Mozesi aba Aloni. ²⁸Mwami nakambola kuli Mozesi munyika ya Ijipiti, ²⁹Wakati kulinguwe, "ndime Mwami. Ambila Falawo, Mwami wa Ijipiti, zyense zyezyokwambila." ³⁰Pele Mozesi wakati kumwami, "tandinsi mubotu kukwambola, ino kambo nzi Falawo nataka ndivwinda?"

Chapter 7

¹Mwami wakati kuli Mozesi, "bona, ndacita kuti ube mbuli Leza kuli Falawo . Aloni mwami nyoko uyoba musinsimi wako. ²Uyomba zyense zyetaka kulailile kwamba. Aloni mwana nyoko uyoambola o Falawo kuti aleke bantu ba Isilayili kuzwa munyika yakwe. ³Pele ndiyoyumya moyo wa Falawo, ponya ndiyovuzya zytondezyo amalele, enguzu zyangu, ezyikomosya zinja munyika ya aiajipiti. ⁴Pele Falawo tayomuswilizi, ponya ndiyobika janza lyangu mu Ijipiti ape ndiyoeta tubunga twabalumi basi kondo, bantu bangu, bantu boku isilayili, ndiyobagwisya munyika ya Ijipiti kwindila muzicito ecisubulo cipati. ⁵Bana Ijipiti bayoziba kuti ndime Mwami ndakutambika janza lyangu kuba Ijipiti ape ndakugwisya bana Isilayili kuzwa akati kabo." ⁶Mozesi o Aloni bakacita mbonyina namu; cita mbonyina mbwakaba lalila Mwami. ⁷Mozesi wajesi myaka ili makumi ili musanu eyo tatwe, ape Aloni wajesi myaka ili makumi ili musanu yotatwe otutatu nibakambola o Falawo. ⁸Mwami wakambila Mozesi o Aloni, ⁹"Ino Falawo wakamba kuti, 'Amucite malele,' mponya mukamwambile Aloni, 'Bweza nkoli yako mponyina uyifuse ansi kunembo lya Falawo, kuti ikasanduke nzoka.'" ¹⁰Mponyina Mozesi O Aloni bakainka kuli Falawo mponyina bakacita mbonyina Mwami mbwakabambila . Aloni wakafusa nkoli yakwe kunembo lya Falawo, ape okubabelesi bakwe. ¹¹Mponyina Falawo anguwe wakaita balumi basogo ape abasondi. Mponyina bakacita cintu ciswana mumabibo. ¹²Umwi oumwi wakafusa nkoli yakwe ansi, mponyina nkoli zyakaba nzoka. Pele nkoli ya Aloni yakamina nzoka zyabo. ¹³Falawo wakayumya moyo, ape takwe nakaswilizya, mbuli mbwakambide Mwami. ¹⁴Mwami wakambila Mozesi, "moyo wa Falawo muyumu, ape wakaka kuleka banntu kwinka. ¹⁵Koya kuli Falawo kuseni nayanda kwinka kumanzi. Ukaiame kumbali amulonga mukaswanane, mponyina ukabweze nkoli mumanza yako eyo yasandukide kuba nzoka. ¹⁶Ukamwambile kuti, 'Mwami, Leza waba Hibbulu wandituma kuli yebo ndikwambile kuti, 'leka bantu bangu bainke, kuti bakandikombe munkanda. Ombulino tona kuswilila." ¹⁷Mwami wamba eci: "kuli eci uyoziiba kuti ndime Mwami. Ndiyouma manzi omumulonga wa Nilo enkoli ili mumanza angu, mponyina mulonga uyosanduka malowa. ¹⁸Enswi zili mumanzi ziyofwa, mponyina mulonga oyunuka. Bana Ijipiti tabayo konzi kunywa manzi azwa mumulonga." ¹⁹Mponyina Mwami wakambila Mozesi, "Ambila Aloni, 'Bweza nkoli yako ponyina utondeke ejanza lyako kumanzi abana Ijipiti, ape okumilonga yabo, okutulonga, mumaziba, omuzikala zyabo zyense, kuti manzi abo akabe malowa. Cita eci kuti kukabe malowa kwense munyika ya Ijipiti, nikuba zinywido zyesisamu ape omuzinyido zyamabwe.'" ²⁰Mozesi o Aloni bakacita mbonya mbuli mbwaka balailile Mwami. Aloni wakanyamuna nkoli okuma manzi mulonga, mumenso a Falawo ababelesi bakwe. Manzi onse mumulonga akasanduka bulowa. ²¹Inswi mumulonga zyakafwa, ponyina mulonga wakatalika kununka. Ba Ijipiti takwe nibaka konzya kunywa manzi azwa mumulonga. Ponyina amalowa ali kwense kwense munyika ya Ijipiti. ²²Pele basimabibo bomu Ijipiti bakacita cintu ciswana amabibo abo. Mponyina moyo wa Falawo wakayuma, ape wakakaka kuswilila kuli Mozesi o Aloni, mbuli Mwami mbwambide kuti zikacitike. ²³Mponyina Falawo wakafutata okunjila munanda yakwe. Takwe nakabikila muzezo kuli eci. ²⁴Bense bana Ijipiti bakasya mumbali o mulonga kumanzi okunywa, pele takwe nibakakonzya kunywa manzi omumulonga. ²⁵Kwakandide mazuba ali musanu otubili Mwami nakagondide mulonga.

Chapter 8

¹Ponya Mwami wakati kuli Mozesi, "Koya kuli Falawo ponya ukamwambile kuti, 'Mwami wamba eci: "Leka bantu bangu bainke kuti bakandi kombe. ²Na wakaka kubaleka kuti bainke, Ndiyo penzya nyika yako yense aba culwa. ³Milonga iyo zula aba culwa. Ponya bayoinka muny'anda yako, okumalalo, ape abulo bwako. Ape bayoinka oku bantu bako, muziko zyako, ape omuzyabilo zyako. ⁴Baculwa bayo kulwanisya, bantu bako, ape okubabelesi bako." ⁵Mwami wakambila Mozesi, "Ambila Aloni, 'tondeka ejanza lyako enkoli yako kumilonga, Kutulonga, oku tuziba, ponya baculwa bayoza antala munyika ya Ijipiti." ⁶Aloni wakatondeka janza lyakwe kumanzi abana Ijipiti, ponya baculwa bakaza atala ponyina bavumba nyika ya Ijipiti. ⁷Pele basimabibo bakacita cintu ciswana kwinda mumabibo abo; baketa baculwa munyika ya Ijipiti. ⁸Ponya Falawo wakaita Mozesi o Aloni okuti, "Komba ku Mwami kuti nguwe agwisya baculwa kuzwa kuli mebo abantu bangu. Ponyina ndiyobaleka bantu bainke, kuti balipe kuli nguwe." ⁹Mozesi wakambila Falawo, "mane ninga waba ecolwe cokundambila nekonzya kuku kombela, ababelesi bako, ape abantu bako, kuti baculwa bagwisigwe kuzwa kuli yebo ape omumanda enu ponyina kabakala buyo mumilonga." ¹⁰Falawo wakati, "junza," Mozesi wakati, "akuzobe muli mbuwamba, kuti muka zibe kuti takwe uswana i Mwami, Leza wesu. ¹¹Baculwa bayozwa kuli nywebo, mumanda enu, kubabelesi benu, ape okubantu bako. Bayokala buyo mumulonga." ¹²Mozesi o Aloni bakazwa kuli Falawo ponyina Mozesi wakalilila ku Mwami kambo kaba culwa baketide kuli Falawo. ¹³Mwami wakacita mbubonyina Mozesi mbwakakumbila: Baculwa bakafwa mumanda, mumisa, ape o mumyunda. ¹⁴Ponya bantu bakabungabunga antomwi mutulwilwi, mponyina nyika yakanunuka. ¹⁵Pele ino Falawo nakabona kuti kwaubaua, wakayunya noyo wakwe ape takwe na kaswilizya kuli Mozesi o Aloni mbuli Mwami mbwakambide kucita. ¹⁶Mwami wakati kuli Mozesi, "Ambila Aloni, 'Tondeka enkoli yako ponyina ume muse ansi, kuti ube mwe munyika yense ya Ijipiti." ¹⁷Bakacita mbonyina. Ino Aloni nakatondeka nkoli ejanza lyakwe okuma ansi, kwakaza mwe akati kabantu abanyama. Muse wense wansi wakaba mwe munyika yense ya Ijipiti. ¹⁸Bassimabibo bakasola amabbibo abo kucita mwe, pele takwe nibakakonzya kucita mwe. Mponyina kwakaba mwe akati kabantu abanyama. ¹⁹Mponyina basimabibo bakati kuli Falawo, "Oyu munwe wa Leza," pele Falawo wakayumya moyo, mponyina wakakaka kuba swilizya. Mbuli mbonya Mwami mbwabilide Falawo kucita. ²⁰Mwami wakati kuli Mozesi, "Ubukeni ukaima kunembo lya Falawo awo nayoinka kumulonga. Ukamwambile, Mwami wamba kuti: "Leka bantu bangu bainke kuti bakandikombe. ²¹Pele na tayobaleki bantu bangu kuti bainke, ndiyotuma inzi zinji kuliyebo, kuba belesi bako, ape okubantu bako, ape omumanda enu. Mandaabana Ijipiti ayozula enzi zinji, ape kufumbwa pubayoima kuyozula nzinini. ²²Pele muli obo buzuba ndiyosanzya cisi ca Geshomu mukwindana, mucisi omo bantu bangu mubakakala, mponyina takwe nzinini zinji ziyoba kuba kuya. Eci ciyo citika kuti uzibe kuti ndime mwami akati keco cisi. ²³Ndiyopa kwandana bantu bangu abantu bako. Eci citondezya cenguzu zyangi ciyocitika junza." ²⁴Mwami wakacitika, mponyina nzinini zinji ziyakaza kunjila munganda ya Falawo ape o mumanda ababelesi bakwe. Mucisi cense ca Ijipiti nyika yaka nyonyoka kambo kenzi zinji. ²⁵Falawo wakaita Mozesi o Aloni okwamba kuti, "koya, ukatule kuli Leza yako munyika yesu." ²⁶Mozesi wakati, "Tacisi cibotu kuti swebo tucite namu kambo cituzyo citupa Mwami Leza wesu ciyoba cisesemyo kuba Ijipiti. Tabayotupotoli? ²⁷Ne, musinzo wamazuba otatwe muya munkanda ngutwelede kenda kuti tulipe kumwami leza wesu, muli mbwakatulaelela. ²⁸Falawo wakati, "Ndiyomuzumizya kwinka ponya mukatule kumwami leza wenu munkanda. Buyo tamwelede kwinka kule loko. Mundikombele." ²⁹Mozesi wakati. "Ndicinka buyo kuzwa kuli yebo, Ndiyokomba ku Mwami kuti nzinini zinji zikazwe kuli nywebo, Falawo, ape ababelesi ape abantu bako junza. Utakeni lwabili kutambila bantu besu kuti bainke bakatule ku mwami." ³⁰Mozesi wakazwa kuli Falawo mponyina wakakomba kumwami. ³¹Mwami wakacita mbuli Mozesi mbwaka kumbila; mponya wakagwisya nzinini zinji kuzwa kuli Falawo, kuba belesi, ape abantu bakwe. Takwe yomwi yakasyala. ³²Pele muli eci cindi Falawo wakauyumya moyo wakwe, ape mponyina takwe nakabaleka bantu kwinka.

Chapter 9

¹Mponyina Mwami wakamba kuli Mozesi, "koya kuli Falawo mponya okumwambila kuti, Mwami, leza waba Hebulayo, wamba kuti: "leka bantu bangu bainke bakandikombe." ²Pele kuti na wakaka kubaleka kuti bainke, na kocibabambide, ³mponyina janza lya Mwami liyo eta zipenzyo ziyosya loko kuzivubwa zyako zili mumunda-mbizi, mbongolo, nkameli, n'ombe embelele. ⁴Pele mwami uyoanzanya zivubano zyaba Isilayeli ezivubano zyaba Ijipiti, kucita kuti takwe munyama oyo uzulilwa kuli bana Isilayeli uyofwa. ⁵Mwami wabamba cindi; wati, "nde junza nindiyocita eci cintu munyika." ⁶Mwami wakacita eci buzuba bwaka cilila: N'ombe zyeense zyamw Ijipiti zyakafwa, pele takwe munyama waba Isilayeli wakafwa, neiba yomwe. ⁷Falawo wakabuzya buzya, bona, takwe neciba comwe civubano caba Isilayeli cakafwa. pele wali o moyo muyumu, takwe nakabaleka bantu kuti bainke. ⁸Mponyina Mwami wakati kuli Mozesi o Aloni, "Amubweze dota linini mumanza a ciko. Yebo, Mozesi, welede kusowa dota mujulu Falawo kalangilila. ⁹Kuyoba suko munyika yense ya Ijipiti. Ciyoba kuti bantu bakabe a matuzu e zilonda ku bantu a banyama mu Ijipiti yense. ¹⁰Mponyina Mozesi o Aloni bakabweza dota a ciko o kwima kunembo lya Falawo. Ponyina Mozesi wakasowa dota muluwo. Dota lyaketelezya matuzu e zilonda ku bantu aku banyama. ¹¹Basondi takwe nibaka mukasya Mozesi kambo kamatuzu, Kambo matuzu ali kulimbabo ali beense ba ijipiti. ¹²Mwami wakayumya moyo wa Falawo, mponyina Falawo takwe nakaswilizya kuli Mozesi o Aloni. Obu mbombubo mbuli mwami mbwakamba kuli Mozesi kuti Falawo mbwayo cita. ¹³Mponyina Mwami wakati kuli Mozesi, "Buka kuseni, kaime kunembo lya Falawo, okwamba kulinguwe, Mwami, leza waba Hebulayo, wamba eci: "Baleke bantu bainke bakandi kombe. ¹⁴Kambo mucindi eci ndiyotuma zipenzi kulinywebo nobeni, aba zike bako ape abantu bako. Ndiyo cita obo kuti ukazibe kuti takwe uli mbuli mebo munyika yense. ¹⁵Ali ano cindi ndalelede kutandabika janza lyangu akulwanisya yebo abantu bako abulwazi, ape nemumanide kuzwa munyika. ¹⁶Pele kakako kambo cinda kuzumizya kupona: kuti ndikutondezya nguzu zya ngu, kuti izina lyangu likakambaukwe munyika yeense. ¹⁷Ucilisumpula ku bantu bangu mukutabaleka kuti bainke. ¹⁸Swilila! Junza muli cino cindi ndiyo wisya civula mambwe cipati, cili mbuli eci citana bwenwe mu Ijipiti kuzwa buzuba necaka tandidwa kusikila sunu, ¹⁹Ino, tuma bantu okubunganya zivubano zyeense zili mumyunda kubusena bukwabilidwe. Bense bantu ezinyama zili mumyunda zita koyo etwa ku n'anda- bayowidwa civulamabwe, ape ziyofwa. ²⁰Mponyina abo bazike ba Falawo bakasyoma mumanjwi o Mwami baka fwambana kuyo eta bazike ezivubano mun'anda. ²¹Pele abo bataka bweza mulumbe wo Mwami cakusinizya bakasiya bazike a banyama babo mumyunda. ²²Mwami wakati kuli Mozesi, "Tabbika janza lyako kujulu kutegwa kukabe civulamabwe munyika ya Ijipiti, kubantu abanyama e zisyango zyo mumunda munyika ya Ijipiti." ²³Mozesi wakatandabika nkoli kujulu, ape mwami wakatuma muzuzumina, civulamabwe o tulabi ansi. Ape wakagwisya civulamabwe munyika ya Ijipiti. ²⁴Mponyina kwakaba e civulamabwe, cipati, citana bwenwe munyika yeense ya Ijipiti kuzwa nicakaba cisi. ²⁵Munyika yeense ya ijipiti, civulamabwe cakanyonyona zintu zyeense mumyunda, antomwe a bantu abanyama. Yaka nyonyona zisyango zyeense mumyunda mponyina o kutyola misamu yeense. ²⁶Pele buyo munyika ya Gosheni, kumbalikukala ba Isilayeli, tikwalikwe civulamabwe. ²⁷Mponyina Falawo wakatuma balumi kuyoita Mozesi o Aloni. Wakati kulimbabo, "Ndabisya ecino cindi. Mwami leza uli luleme, ponyina mebo a bantu bangu tulibabi. ²⁸Amukombe ku Mwami, kambo mizuzumino. Ndila muleka mwinke, ape tamucinokali kuno." ²⁹Mozesi wakati kulinguwe, "Ndicizwa buyo mucisi, ndilatandabika manza angu ku Mwami. Muzuzumino ulaima, ape takwe nekuyoba civulamabwe munzila eyi muyoziba kuti inyika nja Mwami. ³⁰Pele yebo abazike bako. Ndilizi kuti tamuna kumulemeka Mwami leza. ³¹Mponyina bwanda a baali zyakanyonyoka, nkambo baali yakali tubide, a bwanda bwakali tulwide, ³²Pele inseke zipangisigwa cinkwa a maila takwe nezyaka nyonyonwa nkambo zyali zitete. ³³Ino Mozesi nakasiya Falawo o munzi, wakatandabika nanza ku Mwami; muzuzumina a civulamabwe zyakaima, anjiyo mvula yakaleka kuwa. ³⁴Ino Falawo nakabona kuti imvula, civulamabwe, ape o muzuzumina yakaleka, wakabisya ape o kuyumya moyo wakwe, antomwe a bazike bakwe. ³⁵Moyo wa Falawo wakayumisigwa, mponyina takwe nakaba leka bantu ba Isilayeli kuti bainke, mbuli Mwami mbwakamba kwindila mujanza lya Mozesi.

Chapter 11

¹Mponya Mwami wakati kuli Mozesi, "kuzicili zipezyo zyondi cimwetele Falawo Igipiti. Kwazomana buyo, uyo mutandilila. ²Lailila bantu bonse kuti wonse mwalumi o mwakazi welede kubuza kumubambwa nyina mwalumi na mwanakazi zyipegwa zye ndolide ensiluva." ³Mwami wakacita kuti ba Igipiti bayande kubutezya ba Isilayili. Nikubanamu Mozesi wakabotelwa loko mumenso aba zike ba Falawo abana Igipiti. ⁴Mozesi wakati, "Mwami wamba kuti: 'Akati kamasiku ndionda mu Igipiti. ⁵Bense bana batanzi mu nyika ya Igpiti bayofwa, kuzwa kumwana yokusanguna wa Falawo, sikulya zina, kusikila kumwana mutanzi womuzike ugaya kucigayo, okubana batanzi bezivubwa. ⁶Mponya kuyoba kulila kupati munyika yonse ya Igipiti, citanoba ape tacikabi. ⁷Kono takwe naba mubwa uyo kuwa naba muntu muna Isilayili, nikuba muntu naba munyama. Muli ece muyoziba ndilikubamba ba Igipiti aba Isilayili mwindene.' ⁸Aba zike bako bense, Falawo, bayoza kuli mebo okuzondi fungamina. Bayoti, 'koya, yebo abantu bonse bakucilila!' kuzwa awo ndiyozwa." Mponya wakaza kuli Falawo kanyemide loko. ⁹Mwami wakati kuli Mozesi, "Falawo tayokuvwidi. Ezyi nkucitakuta kuli ndiyocita zigambwa mucisi ca Igipiti." ¹⁰Mozesi o Aloni bakacita zigambya zyonse mu menso a Falawo. Kono wakayumya moyo wa Falawo, ape Falawo takwe na kabaleka bana Isilayili kuli bazwe cisi cakwe.

Chapter 12

¹Mwami wakati kuli Mозesi o Aloni munyika ya Ijipiti. Wakati, ²"kulinguwe, oyu mwezi uyoba matalikilo e myezi, myezi wokusanguna mu mwaka kulinguwe."³Ambila mbunga ya Isilayili, 'Mubuzuba bwa kumi boyu mwezi belede kutola nguwaya kambelele nanga kapongo lwako, mukwasyi ucita eci, kabelele musa o musa. ⁴Na musa munini ku kabelele, mwalumi o mubambwa nyina belede kutola kabelele aka mpongu kanini enyama itikakwane bantu. Yelelede kuyozulila bantu bonse kulya, mponyina belede kutola nyama ikwene kubasanina bense.⁵Kabelele kako naga kana kempongo kelede kakatakwe kabala, ko mwaka omwi kalumi. Mulakonzya kutola mbelele na mpongo. ⁶Mwelede kwibamba kusikila buzuba bo bu kumi otone boyo mwezi. Mponyina yonse mbungano yo mu Isilayili balede kujaya banyama alundindiwana ⁷Mwelede kutola bulowa bumwi okubulamba mumasamu obile ezitedele atala amasamu obile ezitedele zya manda omo momuyolida nyama. ⁸Mwelede kuyolya nyama obuya busiku, mwakumana kwiyoa amulilo. Amwicisye ecinkwa citakwe mumena, ecisiyu cilula.⁹Mutakali nyama mbisi na yakajikwa mumanzi. Pele, mukaiyoke amulilo emitwe, maulu ezyomwida. ¹⁰Tayeledde kusyala kusikila kusen. Mwelede kutente iyosyala mujunzyonza. ¹¹Obu mbumwelede kwilya: emikanda yenu kayangidwe, makatulu enu kumaulu enu, enkoli mu manza. Mwelede kulya mukufwambana, ni pasika to Mwami. ¹²Mwami wakati: Ndiyoinda munyika yonse ya Ijipiti mulibuya busiku okulwana bonse bana bokusanguna bo muntu omunyama munyika ya Ijipiti. Ndiyoita cisubulo mu baleza bonse bo mu Ijipiti. Ndime Mwami. ¹³Bulowa ciyoba citondezyo ku manda enu mukuza kwangu kulinywe. Ndakubona bulowa, ndiyo mwindilila ndakolwana myika ya Ijipiti ipezye eli talikomu musikili okumunyona. ¹⁴Obu buzuba cuyoba ciibalusyo kulinywe, cimwelelede kubamba mbuli pobwe lya Mwami; mu mazyalwana-eyaka ziciza ngumuyo bamba mbuli pobwe mane kutamani. ¹⁵Muyolya cinkwa citakwe mumena kwa mazuba ali musanu obile. Mubuzuba bo kusanguna muyogwisya mumena kuzwa mumanda enu. Kufumbwa uyolya cinkwa cilo mumena kuzwa buzuba bokusanguna, kusikila kubuzuba bo musanu obile. Uyo muntu welede kugwisya kubana Isilayili. ¹⁶Mubuzuba bokusanguna kuyoba mbungano iyoba mbilwa mebo, ape mubuzuba bo musanu obile kuyoba kubungana kuli namu takwe musebezi uyo citwa muli aya mazuba ati kujika kuti ngwaya lye. Oyo uyoba ngomulimo uyocita anywibo. ¹⁷Mwelede kulibamba Pobwe lye Cinkwa Citakwe mumena kambo mwali mubuzuba mbunda mwetela kwanzyana kuzwa munyika ya Ijipiti. Mo mwelede kubamba buzuba obu mu mazyalwana enu kutamani. ¹⁸Mwelede kulya cinkwa citakwe mumena kuzwa lundindiwana mubuzuba bwa kumi otone mumyezi wokusanguna wo mwaka kusikali lundindiwana lobuzuba bwa makumi obile akomwi bo mwezi. ¹⁹Mumazuba ayo, takwe mumena uyojanika mumanda. Kufumbwa oyo ulya cinkwa cipangidwe omumena uyogwisigwa kuzwa mumbunga ya Isilayili, nanga na muntu oyo mwenda nanga wakazyalilwa musici. ²⁰Tamwelede kulya zyo mumena. Kufumbwa okoyokala, welede kulya cinkwa citakwe mumena."²¹Mponyina Mозesi wakaita balu bonse bomu Isilayili okuti kuli mbabo, "Amukasale tubelele na twana otu kwanisyamisa okujaya mbelele ye pobwe lye pasika. ²²Mwakumana mukabweza musunta we cisopo mubulowa obo buyo bikwa mukadisi. Amunanike bulowa mukadisi atala lya zisamu ezitedele zybile. Takwe welede kuzwa anze yen'anda yakwe kusikila kusen. ²³Mwami uyoina okuyolwanisya bana Ijipiti. Akubona malowa azilyango azisamu zybili zyazilyango, uyoindilila takoyozumuzi majwi kwinda mun'nda oku mujaya. ²⁴Mwelede kulibambila pobwe eli. Oyu uyoba mulawo wenu o lunyungu lwenu. ²⁵Mwakunjila munyika eyo Mwami njata kape, mbulimbwa kasyomezya kuciti, mulelede kujatisya citambo eci. ²⁶Nabana benu bamubuzya, 'Ino citambo eci cambia nzi?' ²⁷Mponyina mukati, 'cipaizyo kokwindilila ku paseka ya Mwami, kambo Mwami wakenzuluka manda ab ana Isilayili nkalwana ba Ijipiti. Okusiya manda esu mponyina bantu bakafugama okukomba Mwami. ²⁸Bana Isilayili bakainka okucta mbonya mbwaka bambila Mwami wakumbila Mозesi o Aloni. ²⁹Cakacitika akati kamasiku kuti Mwami walwana bana batanzi mucisi ca Ijipiti, kutalikila ku mwana mutanzi wa Falawo, iwakede acibbula cobwami, ku mwana wokusanguna mwange uli mujele abana bokusanguna bezivubwa. ³⁰Falawo wakabuka masiku-wa, abazike bakwe, abana Ijipiti bonse. Kwali kulila kupati mu Ijipiti, nkambo sikwalikwe n'anda yatalijesi muntu wafwa. ³¹Falawo wakabaita ba Mозesi o Aloni mumasiku wakati, "Amubuke, amuzwe mubantu bantu, nywebo abana Isilayili. ³²Amwinke, mukakombe Mwami, mbuli mbumwaka yanda kucita. Amutole mbelele e n'ombe zyeu, mbuli mbumwamba, amwinke, mukandileleke." ³³Bana Ijipiti bakafwambana kugwisya bana Isilayili mucisi, "tuyofwa tonse."³⁴Mponyina bantu bakabweza busu bukandidwe batakwe mumena, Zikangilo zyabo zyalangidwe muzibya okubika masansa. ³⁵Ino bana Isilayili bakacita mbuli mbwaka bambila Mозesi. Bakakumbila zibelesyo zye nsiliva, ezibelesyo zye ngolide, ezizwato. ³⁶Mwami wakacita kuti ba Ijipiti Mponyina ba Ijipiti bakabapa kufumbwa cibakakumbila. Muleci, ba Isilayili bakanyonyone ba Ijipiti. ³⁷Bana Isilayili bakenda kuzwa ku Lamesi kwinka ku sikoti. Bali zyulu zili musamu akomwi balumi bakenda amaulu, kubalilizya abanakazi abana. ³⁸Emyanda myanda yonse yakainka ambabo, antomwi embelele en'ombe empongo itantide ye zivubwa.

³⁹Bakapanga cinkwa citakwe mumena o busu mbuba ketelezya Kuzwa ku Ijipiti. Siyalikwe mumena kambo bakatadwa kuzwa mu Ijipiti takwe nibakacedwa kujika zyokulya. ⁴⁰Bana Isilayili bakakala mu Ijipiti kwe myaka ili zyulu zyonse ama kumi otakwe emyaka. ⁴¹Kumamanino emyaka ili zyulu zyone amakumi otatwe, mubuzuba mbonyina, bonse basinkondo bo Mwami bakazwa munyika ya Ijipiti. ⁴²Obubwali buzuba bo kulanga, kambo Mwami wakabagwisya munyika ya Ijipiti. Obo bwalibusiku bo Mwami bwaelede kutobelwa abana Isilayili bonse mubuzyalani bwabo. ⁴³Mwami wakati kuli Mozesi o Aloni, "ngoyu mulawo wa pasikaa: takwe muzwakule welelede kuti ajanike mukulya. ⁴⁴Nikuba namu, muzike wense womuna Isilayili, wakaulwa amali ninga walya mwamupalula. ⁴⁵Takwe mwenzu sikuswaya buyo na mubelesi unjilide buyo musebezi welede kulya. ⁴⁶Zilyo zyelede kulidwa munganda yomwi. Tamwelede kuyamuna nyama kuzwa munganda, ape tamwelede kuyo bukuta mafuwa. ⁴⁷Yense minzi ya Isilayili yeled kubambilila pobwe. ⁴⁸Kuti na muzyakule ukala anyibo ape uyanda ku bambilila pobwe lyo Mwami, bense bakwe becalumi belede kupalulwa. Mponya ulaza kuzolangilila. Uyoba mbuli bantu bakazyalwa mu nyika. Kutali namuya, takwe utapalidwe uyolya cilyo. ⁴⁹Ngwenyina mulawo uyu ulajatikizya siciisi ape o mwenzu ukala akati kenu." ⁵⁰Mponyina bense bana Isilayili bakacita mbonyina mbuli Mwami mbwakalailila Mozesi o Aloni. ⁵¹Cakacitika kuti mbonyina buya buzuba Mwami wakagwisya ba Isilayili kuzwa mu Ijipiti kabali mumisyobo yabo.

Chapter 13

¹Mponya Mwami wakambila Mozesi, wakati, ²"Undisalazizye umwi oumwi mutanzi mwalumi, nkambo kufumbwa mutanzi kujulu tumbu akati kabana Isilayeli, nanga muntu nanga munyama. Nguwangu."³Mozesi wakati kubantu, "Amuyeye buzuba obu, buzuba mbumwakazwa mu Ijipiti, kuzwa mu n'anda yo buzike, nkambo ke nguzu zye janza Iyo Mwami wakamugwisya kuzwa mu cibaka eci. Kakutakwe zinkwa zilomumena zyalikuligwa. ⁴Mulazwa mu Ijipiti obuno buzuba, mu mwezi wa Abibi. ⁵Ino Mwami amweta munyika ya Kenani, eya ba Hitaiti, Amoliti, Hiviti, eya ba Jebusi, inyika eyo njakakoncezwa kuli be nsiku benu kuti bamupe, inyika ikunka malili ape obuci-mponya mwelede kubamba mulimo wo kukomba mu mwezi uno. ⁶Kwa mazuba ali musanu otubili mwelede kulya zinkwa zitakwe mumena; mubuzuba bo musanu olubili kuyoba pobwe lyokulumbaizya Mwami. ⁷Zinkwa zitakwe mumena zyelede kuligwa mumazuba ense ali musanu abili; takwe zinkwa zilomumena zyelede kubonwa akati kenu. Takwe mumena welede kubona kuli nywebo kufumbwa akati ke zikonkeza masi enu. ⁸Mubuzuba buya mwelede kubambila bana, 'Akambo ka kuti Mwami wakandicitila awo kazwa mu Ijipiti.' ⁹Eci ciyoba ciyubulusyo kuli yebo, a ciyubulusyo ankumo yako. Oyu ngo mulawo wa Mwami uyoba mulomo wako, ankambo ke janza lyakwe Mwami wakakugwisya mu nyika ya ijipiti. ¹⁰Mponya awo mwelede kubamba mulawo acindi cawo celed kuzwa mu mwaka. ¹¹Ino Mwami amwete mu nyika ya Kenani mbwakasyomezwa kuli nywebo ape okuli benu kuti bacite, ape awo ape nyika kuli ndinwe, ¹²Mwelede kulondweda Mwami kufumbwa cokusanguna cizwa mu cizwa mu cizyalilo ceense bana bokusanguna be zivubano zyenu ziyoba ku Mwami. ¹³Kufumbwa mwana mutanzi we mbongolo mwelede kumununa akabelele kukatyola nsingo. Pele kufumbwa bana benu balumi bokusanguna mu kubanununa. ¹⁴Kuti mwana wenu mwalumi wamubuzya mucindi ciza kuti, 'eci cambia nzi?' nko kuti mwelede kumwambila, 'cali ce nguzu zye janza elyo mwani nakatugwisya mu Ijipiti, kuzwa mu nganda yo buzike. ¹⁵Ino Falawo nakaliyumya kukaka kuti tuzwe, Mwami wakajaya kufumbwa mwana wokusanguna mu Ijipiti, beense bana batanzi bomwalumi ape bense bana batazi bezinyama. Kakambo kepeda cipaizyo ku Mwami cabana batazi.' ¹⁶Eci ciyoba ciyubulusyo a manza ako, ape eciyubulusyo ankumo zyenu, nkambo cali ce janza lye nguzu mwami wakatugwisya mu nyika ya Ijipiti.' ¹⁷Ino Falawo nakaleka bantu kuti bainke, Leza takwe nakabainzya mu mumugwagwa we nyika yaba Filisitini, nikuba kuti eyo nyika yali afwifwi. Mponya Leza wakati, "mwendi bana balasandulula mizezo yabo bakubona nkondo mponya bayopiluka ku Ijipiti." ¹⁸Mponya Leza wakasolweda bantu bakazinguluka kwinda mu nkanda kusika ku lwizi lusalala. Bana Isilayeli bakainka ku nyika ya Ijipiti kabajesi ezilwanyo. ¹⁹Mozesi wakabwezelezya mafuwa a Josefa, nkambo Josefa wakapanga cikonke kubana ba Isilayeli ape wakati, "Leza uzyo mufutula, ape mwelede kubwezelezya a mafuwa angu." ²⁰Bana Isilayeli bakenda kuzwa ku Sukoli ape okuyokala ku Etamu kumamanino enkanda. ²¹Mwami wakabasolweda esikati mu mpululu we Joba kuti abatondezye nzila cindi camasiku wakainka mu musumpuluko wo mulilo kuti abape mumuni. Muleyi bakakonzwa kwenda sikati ape a masiku. ²²Mwami takwe nakabweza kuzwa kuli bantu musupululu we sikati we Joba musupululu wo mulilo wamasiku.

Chapter 14

¹Mponyina Mwami wakati kuli Mozesi, ²"Ambila bana ba Isilayili kuti bapiluke bayake zijole zyabo kunembo lya PiHahilofi, akati ka Migidoli olwizi, kunembo lya Bba a Zifoni. Mwelede kuyaka zijole kumbali o lwizi ku Pihahilofi. ³Falawo oyomba abana Isilayili, 'Balikunyembana munkanda. Inkanda yaba jalila."Ndila uyumya moyo wa Falawo, mponyina uyobacilila. Ndiyojana bulemu kambo ka Falawo abasinkondo bakwe. Bama Ijipiti bayoziba kuti ndime Mwami." Mponyina ba Ijipiti baka yaka zijole mbuli bubaka layililwa. ⁵Mwami woku Ijipiti naka mbilwa kuti Falawo abazike bakwe basandikila bantu. Bakati, "kwacita nzi? Twalukulula bana Isilayili kukutubelekela." ⁶Mponyina Falawo wakabweza zikocikala kulibambila okubwezelezya abasinkondo bakwe. ⁷Wakabweza zikocikala zili myanda ili musanu akomwi zyakasalwa ezimwi zikocikala zyense zye Ijipiti, abasmulimo alizizyo zyense. ⁸Mwami waka uyumya moyo wa Falawo, Mwami womu Ijipiti wkabacilila bana Isilayili. Pele bana ba Isilayili bakainka kabazundide. ⁹Mponyina bana Ijipiti bakaba cilila, antomwi ambongolo zyakwe ezi kocikala basimbongolo, abasinkondo. Bakaindilila zijole zya bana Isilayili alwizi kumbali, oku Pihahilofi, kunembo oku bbalzifoni. ¹⁰Falawo nakasika afwifwi, bana ba Isilayili bakalanga mujulu oku komokwa. Bana ba Ijipiti balikuyobuacula kubacilizya, mponyina bakayowa. Bana ba Isilayili bakalila ku Mwami. ¹¹Bakati kuli Mozesi, "nkokuti eci camba kuti sikwali kwe makumbu mu Ijipiti, kuti watugwisya anze kuti tufwide munkanda? Ino utupenzezya nzi kutugwisya mu Ijipiti? ¹²Enzi tainsi zitwa kakakwambila mu Ijipiti na? Twakati kuli yebo tusiye atulike, kutatubelekele bana Ijipiti.' Calikwinda kugwasya kuti swebo tubabekele kwindi munkanda." ¹³Mozesi wakamba kubantu, "mutayowi. Amwime nji mubone bunununi bo Mwami mwbwayanda kutupa sunu. Kambo tamuyobaboni ba Ijipiti abo mbomubona sunu. ¹⁴Mwami uyomu lwanina, kono mwelede kwima nji." ¹⁵Mponyina Mwami wakati kuli Mozesi, "Ninzi ncoli, kambo yebo Mozesi cozwida anembo kundita? bambile bama Isilayili banke kunembo. ¹⁶Nyamuna nkoli yako mujulu, ujatisye amanza ako umye alwizi okwanzanya muzibela zylene, kutegwa bana Isilayili bakainde ansi njumu. ¹⁷Yeya kuti ndila eyumya myoyo yabana ba Ijipiti kutegwa bakabacilizye. Ndiyoba abulemu akambo ka Falawo abasinkondo bakwe, zikocikala zyakwe, abasimbongolo bakwe. ¹⁸Mponyina bana Ijipiti bayoziba kuti ndime Mwami ndakupegwa bulemu akambo ka Falawo, zikocikala zyakwe, abasimbongolo bakwe." ¹⁹Mungelo wa Leza, wakainka kunembo lye zijole zya bana Isilayili, wakazwa okwinka kusule lyabo. Musumpululu wejoba wakenda kuzwa kunembo lyabo okuyoinka kusule lyabo. ²⁰Ijoba lyakasika akati kazijole zya bana ba Ijipiti e zya bana ba Isilayili. Lyuli joba lyalikusiya kubana ba Ijipiti, kono lyaka munika busiku kubana ba Isilayili. Kukuti bokubbazu limwi takw nibali kusikila boku kubazu lyabamwi masiku. ²¹Mozesi wakatambika manza akwe alwizi. Mwami wakaswezya lwizi musule eguwo pati lyali kuzwa kumabbililo masiku onse okwetela kuti lwizi luyume kubansi njumu. Muli eyi nzila manzi aka nzana. ²²Bana ba Isilayili bakainka akati kumasiku kulwizi nsi njumu. Manzi aka jala kululyo lwabo okucigoyo. ²³Bana ba Ijipiti bakabacilila. Bakacilizya musule akati kolwizi-zyense mbongolo, zikocikala, abasimbongolo ba Falawo. ²⁴Mponyina kumahola oku seni-seni, Mwami wakalanga ansi kubana basinkondo ba Ijipiti kwindi mu sumpululu yomililo a joba. Lyaketele kubilaila kubana ba Ijipiti. ²⁵Mavili ezikocikala zyabo akagaba, mponyina abasimbongolo bakakatazigwa mukucaila. Mponyina ba Ijipiti bakati, "Atubaleke ba Isilayili, kambo Mwami ulikuba lwanina Kujakizya swebo." ²⁶Mwami wakati kuli Mozesi, "Tambika janza lyako alwizi kucita manzi apilike musule kubana Ijipiti, zikocikala zyabo, abasinkondo,". ²⁷Mponyina Mozesi wakatambika janza lyakwe alwizi, mponyina cakabweda mucimo celelede nikwaka ca kuseni Bana ba Ijipiti baka bacijila mulwizi, mponyina Leza wakasowezya bana ba Ijipiti akati kalo. ²⁸Manzi akazozasule okuvumba zikocikala, abasimbongolo ba Falawo aba sinkondo bakwe bakacilila zikocikala mulwizi. Takwe wakafutuka naba womwi. ²⁹Nokuba namu, ba Isilayili bakenda ansi akati kolwizi. Manzi bwali bwanda kululyo lwabo okucigoyo cabo. ³⁰Mponyina Mwami wakafutula bana ba Isilayili buzuba buya kuzwa mumanza abana ba Iipiti, mane bana ba Isilayili bakabona mitunta yabana ba Ijipiti kumamanino o lwizi. ³¹Ba Isilayili nibakabona, kuvula kwe ngunzu zinji zyo Mwami zyavabelesya kulwana bana Ijipiti, bantu bakapa bulemu ku Mwami, okusyoma mu Mwami omumutwanga wakwe Mozesi.

Chapter 16

¹Bantu bakenda kuzwa ku Elimu, abo bense bembunga yabana Isilayeli bakanjila munkanda ye cinyonyono, ili akati ka Elimu o Sinai, mubuzuba bwe kumi o tusanu womwezi wabili kabazwide mucisi ca Isilayeli. ²Yoseni mbunga yabana Isilayeli yakatongokela Mozesi o Aloni munkanda. ³Ba Isilayeli bakati kulimbabo, "Nitwakwde muni muni e mpoto zyenya katulya zinkwa mu kuzulila. Abona watugwisya munkanda yokujaya imbungano yesu yense enzala." ⁴Ponyina Mwami wakamba kuli Mozesi kati, "Ndiyotilaila zinkwa ansi kuzwa kujulu kulinyebo. Bantu bayoinka anze koswanana mucibela cobuzuba obuzuba kuti ndikabasunke kubona kuti na bayoenda, tabayoendi mumulawo wangu. ⁵Kuyosika cindi mubuzuba bwa tusanu akomwe, kuti bakaswane tobile kwindi o mubaswanana cindi cense ape mazuba ense, ponyina bayijika zibayoyumuna bense." ⁶Ponyina Mozesi o Aloni bakambila bantu bense boku Isilayeli, "kujolezya muyoziba kuti Mwami nguamugwisya munyika yaba Ijipiti. ⁷Bwakuca muyobubona bulemu bo Mwami, ulamvwa intongosi zimutongokela. Ino tulibani kuti kamututongokela?" ⁸Mozesi anguwe wakamba, "Muyociziba eci Mwami akumupa nyama kujolezya ecinkwa kuseni mukuzulila-kambo wakamvwa kutongoka kwentongosi zyenu kujatikizya nguwe. Ino Aloni a mibo tulibani? Ntongosi zyenu tazijatikizyi swebo; kono Mwami." ⁹Mozesi wakati kuli Aloni, "Ambila mbungano yense yabana Isilayeli, 'Amuswene afwi ku Mwami, kambo intongosi zyenu wazimvwa.'" ¹⁰Cakaza namu, awo Aloni nalikwambila imbungano yabana Isilayeli kuti mwakalanga kunembo munkanda, ponyina, bulemu bwako bwakalikutondezya mumayoba. ¹¹Ponyina Mwami wakambola o Mozesi, kati, ¹²"Ndazimvwa ntongosi zيابana Isilayeli. Ambola ambabo ubambile kuti, 'lyabila mulalya nyama kuseni muyozuzigwa ecikwa. Ponyina muyoziba kuti ndime Mwami leza wenu.'" ¹³Nicakasika cindi cokumabililo bakwale bakabungana okwambila cijole. Okuseni sikunkwe wakazyunguluka cijole. ¹⁴Sikunkwe nakamwaikana, awo atala munkanda, kwali tuntu tupapalede ansi twabede anga tudosi twemvula. ¹⁵Bana Isilayeli nibakacibona, bakambilana mulicabo, "Cinzi eci?" Takwe nibakaziba kuti ino cinzi. Mozesi wakati kulimbabo, "Cecikwa camupa Mwami kuti mulye. ¹⁶Aya ngamalailile mwami ngakapa: 'Amumvanye, oumwi-oumwi, mumwelede kulya, omeri kwendalanya omwelwe wa bantu benu, Momumo mbumwelede kucibunganya: Mubunganye mubunji kumuntu wense ngumukala awe mu tente. ¹⁷Bantu ba Isilayeli bakacita mbonyina. Bakavwanya mubunji bamwi mubuce buce. ¹⁸Nibakazipima e cipimo ca omeli, abo bakabika mubunji bakasiazya takwe, abo bakabika mubuce-buce mane bakabula colwe. Muntu o muntu wakalipikila zimwelede mubunji. ¹⁹Ponyina Mozesi wakati kulimbabo, "Takwe welede kuciya cokulya mane kuce." ²⁰Nikuba namu takwe mbakamumvwi Mozesi bamwi bakazisiya mane bwakaca, pele zyakabola okuboba. Ponyina Mozesi wakabanyemena. ²¹Bakazibunganya mukuca omukuca. Muntu o muntu wakalib, ambila mubunji kuti alye muli buya mubuzuba. Izuba nilyakatenta mane zyakezunuka. ²²Nibwakasika buzuba bwa nusanu akomwe bakabunganya cinkwa muzibela zybile, ba Omeli bobile kumuntu o muntu. Bense basololi bembunga bakainka kuli Mozesi komwambila. ²³Wakabambila, "Ezi zyamba Mwami. Junza mbuzuba busalede bokupumula, mbuzuba busalala bwa nsabata boku lemeka Mwami. Kufumbwa cimuyanda kupanga amupange, kufumbwa cimuyanda amubuzye zimuyanda kubuzya. Kufumbwa ezyo zitasiale amulibikile zizyo kusikila kuseni." ²⁴Ponyina bakazibika kusikila kuseni, mbuli mbwakabalailila Mozesi. Takwe nizya kaboba, na kuba emvwunyu. ²⁵Mozesi wakati, " 'Lya eco colyo sunu, kambo sunu mbobuzuba bwasalwa bo munsabata boku lemeka mwami. Sunu tamukozyana musaka. ²⁶Muyozibunganya mubuzuba bwamusanu a komwe, kono mubuzuba bwotusanu- a tobile mbwa nsabata. Mubuzuba bwa nsabata-takunolikwe mane." ²⁷Nibwakasika buzuba botusanu a tobile kuti bamwi bantu bakabunganye mana, mane bakajana takwe ciliwo. ²⁸Ponyina Mwami wakati kuli Mozesi, "Ciyomutolela cindi cilamfu kuti kamukaka milawo yangu a malailile? ²⁹Amubone, Mwami wamupa buzuba bwe nsabata. Ponyina mubuzuba bo tusanu akomwi uzomupa cinkwa camazuba obile. Ngwaya akakale acibaka cakwe; takwe ulukede kuzya a cibaka mubuzuba bomunsabata." ³⁰Ponyina bantu baka pumula mubuzuba bwensabata. ³¹Bana Isilayeli bakaita eco cokulya kuti" mana." Cali kutuba anga ninseke ya koliyanda, ape mbucimvwika anga ndipepe lyobuci. ³²Mozesi wakati, "Eyi njemilawo njakalailila Mwami: 'Atuleke omili ye mana ibambwe kutakabi nikumana kubantu o kuzyalani kuti bayomotobela bakabone cinkwa cindakamulisya munkanda, nindakamugwisya munyika ya Ijipiti.'" ³³Mozesi wakati kuli Aloni, "Bweza mupika ubike omali ye mana mukati. Mucibambe ku mwami kusikila kuzyalani lyabantu." ³⁴Mbuli Mwami mbwakalailila Mozesi, Aloni wakabika muli mwakalaililewa kunembo lye bbokesi lyomulawo kuti ulondolwe. ³⁵Bantu ba Isilayeli bakalya mana kwa myaka makumi one mane kusikila munyika yobukoni. Bakalya nibakakusika munyika wa Kenani.

³⁶Celelo ca omeli cecipanzi cekumi ca efa.

Chapter 17

¹Yense minzi yabana Isilayeli yakenda kuzwa munkanda yecinyonyono, bakatobela malailile o Mwami. Bakapanga zijole ku Rafidimu, ino sikwalikwe manzi okuti bantu banywe. ²Ponyina bantu bakasendeka Mozesi mucimo okumwambila kuti, "Tupe manzi okunywa." Mozesi wakati, "Ino mukazyana nzi amibo? kambonzi nimusola mwami?" ³Bantu balenyota, ponyina bakamutongokela Mozesi. Kabati, "Ino watugwisizya nzi ku Ijipiti? Kuti uzotujazye nyota swe, banabesu e zivubano zyesu?" ⁴Ponyina Mozesi wakalilila Mwami, "Ino ndibacite buti aba bantu? Kambo balibambilide kundipotola mabwe." ⁵Mwami wakati kuli Mozesi, "Koya akati kabantu, utole abalu babana Isilayeli. Ubwezelezye enkoli yokwazyanya mulonga, pwa winke. ⁶Ndiyoima aibo abwe lye Horibi, ponyina uyoanzanya bwe. Manzi ayoza kuti bantu bakanwe." Mozesi wakacita namuya mumenso a balo bana Isilayeli. ⁷Wakaita cibaka kuti Massa o Meliba kambo kentongosi zيابana ba Isilayeli kuti baka sunka Mwami kwamba kuti, "Mwami ulaswibo na tainsi?" ⁸Ponyina basinkondo ba Amaliki bakaza ukulwanisisya bana Isilayeli ku Rifidimu. ⁹Ponyina Mozesi wakati kuli Joshuwa, "Sala balumi mwinke. Mukalwane aba Ameleki junza ndiyoima atala ecilundu enkoli ya leza mumanza angu." ¹⁰Ponyina Joshuwa wakalwana ba Ameleki mbuli mbwakalailila Mozesi, Awo Mozesi, Aloni o Huli bakatanta abalo ecilundu. ¹¹Awo Mozesi nakatandabika manza akwe mujulu, Bana Isilayeli bali kuzunda; ponyina na kawisia manza akwe, kwakali kuzunda ba Amaleki. ¹²Manza a Mozesi nakalema, Aloni o Huli bakalangola bwe kuti Mozesi akale anako njona Aloni o Huli bakanyamuna manza akwe, umwi oku, amwi oku mponyina omwi muntu kubbazu limbi. Ponyina manza o Mozesi akaima kusikila izuba lyainka kumabililo. ¹³Mane Joshuwa wakabalwana ba Ameleki e panga. ¹⁴Mwami wakambila Mozesi, "Cilembe eci mu bbuku ponyina ukabalile Joshuwa aba mvwisisye, kambo ndiyomaniniza yense mizezo yaba Amaleki kuzwa muni e julu." ¹⁵Ponyina Mozesi wakayaka cipaililo okucita kuti "Mwami ni ndembela ¹⁶yang'u." Wakati, "Kambo ijanza lyakaimikwa acibula co Mwami- kuti Mwami ulaba sinkondonyina wa ba Ameleki kuzwa kuzyalano okuzyalano."

Chapter 18

¹Jesulo, mpaizi wo ku Midiani, mukwe wa Mozesi, wakamvwa zyeense ezyo leza zyakamucitila Mozesi abantu bakwe bana Isilayeli. Wakanvwa kuti Mwami wakagwisya bana Isilayeli mu Ijipiti. ²Jesulo, simakwakwe Mozesi, wakatolela Zipola, mwanakazi wa Mozesi, nakamupilusya kunganda, ³abana bakwe bobile balombe; umwi mwana wali Geshomu, akambo Mozesi wakati, ndili muzwakule munyika yabantu." ⁴"Zina lyoulya umwi wali Elieza, kambo Mozesi wakati, Leza wabatate nguwali mugwasi wangu. Wakandi vuna ku panga lya Falawo." ⁵Jesulo, isizyala wa Mozesi, wakasika abana bakwe o mwanakazi wakwe bakasika kuli Mozesi munkanda oko nkwaka yakila zijole acilundu ca Leza. ⁶Wakati kuli Mozesi, Mebo ndesimakwako Jesulo, ndiyobuza kuliyebo abanako abanabakwe balombe bobile." ⁷Mozesi wakainka okuyosulanana aba simakwakwe, wakakotama, oku mummyonta. Bakabuziyana bakanjila mu tente. ⁸Mozesi wabambila simakwakwe zyonse Mwami nzyaka mucitila kuli Falawo abana Ijipiti kukugwasya ba Isilayeli, mumapenzi imubuyumuyumu bwa basikilede munzila, mponyina Mwami bwakaba futula. ⁹Jesulo wakabotelwa kwindi muzintu zyonse zibotu ezyo Mwami zyakacitila ba Isilayeli, mukubavuma mu manza abana Ijipiti. ¹⁰Jesulo wakati, "Alubaizigwe Mwami, nkambo wakamufutula kuzwa a mu manza aba Ijipiti oku lya Falawo, oku bagwisya mumanza abana Ijipiti. ¹¹Ino ndaziba kuti Mwami mupati kwindi baleza bonse, nkambo bana Ijipiti bakabacita bubi bana Isilayeli cokunyansya, Leza wakavuna bantu bakwe." ¹²Jesulo, mukwe wa Mozesi, wakaeta cipaizyo cokutenta ezituzyo kuli Leza. Aloni abalu bonse bo mu Isilayeli bukaza kuzolya cokulya Mozesi abaisizyala kunembo lya Leza. ¹³Buzuba bwakatobela Mozesi wakakala ansi kuyatula bantu. Bantu bakaima kuzwa kuseni mane kujolezya. ¹⁴Basimakwakwe Mozesi nibakabona zyonse nzyakacitila bantu, wakat, "Ino ninzi eci ncolikucita abantu? Nkambo nzi wakala olike abantu baimo kuzwa kuseni mane kujolezya?" ¹⁵Mozesi wakati kuli ba simakwakwe, "Bantu bazaku limebo kuzubuzya malaile a Leza. ¹⁶Na balikukacilana, balandizida. Ndilalangana akati-koumwi oumwi, oku baisya nzila zya leza emilao." ¹⁷Baisizyala Mozesi bakati kulinguwe, "Colikucita tacinsi kabotu. ¹⁸Ulaliminina, yebo abantu bali kukuswilizya. Mukuli oyu mulemu kuli yebo. Tokokonzya kucita olike. ¹⁹Swilizya kulime. Ndilakupa malailile, o Leza uyoba andiwe, nkambo uli mwiminizi wa bantu kuli Leza, ape uweta ku kacilana kwabo kuli nguwe. ²⁰Welede kubaisya nzila zya leza emilao. Welede kubatondezya nzila yokwinda o mulimo wo kucita. ²¹Kubilikubili, welede kusala balumi bazunyene kuzwa kubantu bense, balumi bayowa Leza balumi bamasimpe batayandi kulwana. Welede kubabika kubantu, babe bendelezi bendelezya zyulu, myanda makumi osanwe e kumi. ²²Bayo zekisya bantu cindi conse. kono ku milandu ikatazya bayo eta kuli yebo. Mponyina kutulandu tunini bayouyatwida bo. Muleyo nzila ciyoba cuubauba bayonyamuna mukuli. ²³Na wacita eci, mponyina o leza wazimizya kucita namu, mponyina muyoima nji, mponyina bantu bonse bayosika kuzibaka zyabo. ²⁴Mponyina Mozesi wakaswilizya kumajwi abaisizyala okucita mbobonya zibakamba. ²⁵Mozesi wakasala bana basongo kuzwa mucisi ca Isilayeli o kubapa bwendelezyi bwa bantu, bwendelezi mukwendelezya myanda, zyuulu, makumi osanwe, ama kumi. ²⁶Bali kuzekisya bantu kabotu kabotu. Nkani zipati balikuzitolela Mozesi, Kono bolwabo bali kuliyatwida yense milandu minini. ²⁷Mponyina Mozesi wakaleka baisizyala bainke, o Jesulo wakapiluka mucisi cakwe.

Chapter 19

¹Mumwezi watatu bana ba Isilayili bakazwa mucisi ca Ijipiti, mubuzuba mbonyina, bakasika mukanda ya Sinai. ²Nibakazwa ku Lefidimu okuza kunkanda ya Sinai, okuyaka zizole zyabo oku kanda kunembo lyecilundu. ³Mozesi wakatanta kwabede Leza. Mwami wakamwita kuzwa kucilundu wakamba kuti, "Ulukede kwambila buzubo lwa Jakobo, bana Isilayili: ⁴Mwakabona cindakacita bana Ijipiti, mbundaka munyamuna amababa anywanyi okumweta kulimebo. ⁵Ino ponyina, na masimpe mwazumina kiswilizwa ijwi lyangu okubamba cizuminano cangu, mponyina muyoba bayandwa mumeso angu kwindi bantu bense; kambo nyika yonse njiyangu. ⁶Muyoba cisi ca bapaizi, ecisi cisalala kuli mebo. Ngamajwi ngomwelede kwambila bana Isilayili." ⁷Mponya Mozesi wakakwita ba pati babantu. Wakaba mbila ense majwi Mwami ndakamwambila. ⁸Bense bantu bakataba antomwi okwamba kuti, "Tulacita zyense zyamba Mwami." Mponyina Mozesi wakaza kuzo mwambila Mwami majwi ngibakamwambila bantu. ⁹Mwami wakambila Mozesi, "Ndilaza kulinyebo mujoba ndemu kuti bantu baswilizye neyambola anyibo kuti bakusyome cindi conse." Mponyina Mozesi wakamba majwi abantu ku Mwami. ¹⁰Mwami wakambali Mozesi, "Koya kubantu. Sunu a junza welede kubasalazya kuli mebo, ubasazisye ezizwato zyabo. ¹¹Mulibambile buzuba bwatatu, kambo mubuzuba bwatatu Mwami ulaza ansi kucilundu ca Sinai. ¹²Ino welede kubika mukano konse ku cilundu ku bantu. Ubambile, 'Bacejelele kuti batatanti acilundu olo kujata amukano. Kufumbwa utajate cilundu masimpe ulafwa.' ¹³Takwe janza lyomuntu lilukede kumujata. Kwindi kuti, uyofuswa mabwe na kudubulwa. Naba munyama na muntu, welede kufwa. Impeta wakulila kwecindi cilafu, bayoza atala lyecilundu." ¹⁴Mponya Mozesi wakaseluka acilundu kwinka ku bantu. Wakabasalazya bantu ku Mwami mponyina bakasazya zizwato zyabo. ¹⁵Wakati kubantu, "Mulibambile mubuzuba bwatatu; tamulukede kuswena afwi abanakazi benu." ¹⁶Mubuzuba bwatatu, nikwacili kuseni, kwali muzuzumo otulabi ajoba idemu atala ecilundu, ape kwakalila mpeta yobukali, mane bantu bense muzijole bakazyangamana. ¹⁷Mozesi waketa bantu kuti bazwe muzijole bazoswanane o Leza. Mponyina bakaima muni ecilundu. ¹⁸Cilundu ca Sinai conse cazwide busi akambo Mwamiwakaselukila mpapo mumulilo obusi. Busi bwali kulundumuka mbuli busi bomusumpululu, cilundu cense cali kuzyungana cobukali. ¹⁹Awo muzuzumo we mpeta niwakaindiliza kulila, Mozesi wakambola, mponyina Leza wakamutaba mujwi lyakwe. ²⁰Mwami wakaza acilundu ca Sinai atala ecilundu, mponya wakaita Mozesi kutala. Mponyina Mozesi wakatanta atala ecilundu. ²¹Mwami wakati kuli Mozesi, "Seluka ubacenjeze bantu; buyo buyo ninga balisongelezaye kusala inzila ya Mwami, bunji bwabo balakozya kufwa. ²²Ambabo bapaizi baza afwifwi amebo balisalazye- balibabile kuza kwangu- kucita kuti nditabatatamuki." ²³Mozesi wakambila Mwami, "Bantu tabakonzi kutata acilundu ca Sinai, kambo wakatulayilila: Kutu tubike amukano acilundu mponya mucisalazye ku Mwami." ²⁴Mwami wakamwambila kuti, "Koya seluka ukete Aloni. Kono utaketi bapaizi abantu kuti baze ku Mwami, pele uyoza kuzobalwanya." ²⁵Mponya Mozesi wakaseluka okuyoambila bantu.

Chapter 20

¹Leza wakamba onse aya majwi: ²"Ndime Leza wako, wakakugwisya musici ca Ijipiti, omun'nda yobuzike. ³Mutabi aba leza bambi kwindi mebo. ⁴Utalipangili cisyankisyo cibezidwe nanga cimwi cintu cili kujulu, nanga cili munyika ansi, na cili kungsi amanzi. ⁵Utazifungamini naga kuzikomba, kambo mebo, ndili Mwami Leza wako, ndime Leza simunyono. Ndilasubula besiku basizibi kwindila mukweta cisubulo amitwe yabana babo mane kusika inzyalani, yako bandisulide. ⁶Pele ndilatondezaya luzyalo kuziyulu zyabo bandiyanda okubamba malayilile angu. ⁷Tamwelede kuzweza zina lyo Mwami Leza wenu, mubuyo buyo kambo mebo ndiyomipa cisubulo uyo uyozweza zina lwanu mubuyo buyo. ⁸Amuyeye buzuba bwe nsabata, mubusalazye. ⁹Welede kubeleka okumana misebezi yako yonse mumazuba ali musanu akamwi. ¹⁰Pele buzuba bwamusanu obili mbuzuba bwe nsabata bwa Mwami Leza wako. Muli mbubo utabi nobeleka misebezi, yebo, na mwana wako musyimani, musimbi, na muzike wako mwalumi, naba muzike wako mwanakazi, nanga mwenzu ukede kuli yebo. ¹¹Kambo mubuzuba buli musanu obomwi Mwami wakalenga julu enyika, alwizi, ezintu, zyense zili mumo, pele mubuzuba bwasanu abili wakapumula. Ncecico eci Mwami cakaleleka buzuba bwe Nsabata oku busalazya. ¹²Lemeka bauso abanyoko, kuti mazuba ako avule munyika Mwami Leza wako ngakupa. ¹³Utajayi uli onse. ¹⁴Utaciti bumambe. ¹⁵Utabidi umwi. Uta bejelekezi mubambwa nyoko. ¹⁶Utanyonyokeli n'anda yomwezinyoko; ¹⁷utanyonokeli mwanakazi wo mwezinyoko, naba muzike wakwe mwalumi, naba muzike wakwe mwanakazi, naba mupulu wakwe, niba mbongolo yakwe, kufumbwa ncajesi mwezinyoko." ¹⁸Ino bantu bense bakabona muzuzumina otulabi, okuzwa jwi lye mpeta, okubona cilundu kacisuka busi. Bantu nibakacibona, bakayowa oku zyangamana kwimina kule. ¹⁹Bakambila Mozesi, "Twambile, mponya tulaswilizya; pele utaleki Leza kuti atwambwede, pele tulafwa." ²⁰Mozesi wakati kubantu, "Mutayowi, kambo Leza wasika kucita kuti bulemu bwakwe bube mulinyebo, ukucita kuti mutabisi." ²¹Mpawo bantu baivwi ale, pele Mozesi wakaswena afwifwi kumudima isiya kwabede Leza. ²²Mwami wakambila Mozesi, "Ici cecico ncoyede kwambila ba Isilayili : 'Mulibwene nyebo kuti ndambalo ayibo kuzwa kujulu. ²³Tamuyoli pangili tuleza tumbi kuti mubelanisye amibo, baleza bansiliva niba ba leza bengolide. ²⁴Mwelede kundibambila cipaililo co bulongo, mupailile mpawo zipaizo zyokutente, zipaizo zyokubungana, imbelele zyenu en'ombe zyenu. Kufumbwa kubusena kundacita kuti zina lyangu lilemekwe, Ndiyoza ukomuleleka. ²⁵Kuti mwandiyakila cipaililo camabwe, mutayasi mabwe abezidwe, mwabelesye zibalesyo zyenu muyocisofwazya. ²⁶Tamwelede kupanga cipaililo cala matatilo, kucita kuti cikuna cenu citabomwi.'"

Chapter 21

¹"Ino eyi nje milawo njoyelede kubabikila :²"Kuti na waula muzike weci Hibbulu, welede kubeleka kwe myaka ili musanu akomwi, ape mumwaka omusanu otubili uyo angununwa kakutakwe kubbadela nanga oomwi. ³Kuti na wakaza alike, welede kwangununwa okwinka alike; kuti na ulikwete, nkokuti mwanakazi wakwe welede kumwangukide okwinka anguwe. ⁴Kuti na simalelo wakwe wakamupa mwanakazi okumuzyalila bana balumi na banakazi, mwanakazi ape abana bakwe balaba basimalelo bakwe, mponya welede kwangununwa okwinka lwakwe mweni. ⁵Pele kuti muzike wambisisya kuti, "Ndila muyanda simalelo wangu, mwanakazi wangu ape abana bangu; Tandikoinka kanda ngunukide," ⁶nkokuti simalelo wakwe welede kumweta kuli Leza. Simalelo welede kumwita kumulwango nanga kucinda mulyango, ape simalelo wakwe welede kumugobwenda kutwi ensunda. Mponya muzike uyobeleka mane kumamanino abumwi. ⁷Kuti muntu wauzya mwanakwe mwanakazi mubuzike, taelede kwinka kangunukide mbuli bazike baalumi mbubacita. ⁸Kuti katamunonezyi simalelakwe, walikuyanda kuti abe wakwe, welede kumuleka aulwe nkwaswa. Takwe nguzu zyokumuzya kuli bamuzwa kule. Takwe nguzu zili namu, nkambo wakamwenena. ⁹Kuti simalelakwe kayeya mbuli kuti mwanakazi wo mwanakwe welede kumubamba mbuli kuti mwanakwe. ¹⁰Kuti watola umbi mwanakazi, taelede kucesya zilyo zyakwe, zizwato, nanga zyelelo zyo lukwato lwakwe. ¹¹Pele kuti katamucitili zintu ezi zyotatwe, nkokuti welede kwinka kangunukide kakutakwe kubbadela mali kufumbwa. ¹²Kufumbwa uma mwalumi colufu, oyo muntu welede kujayigwa. ¹³Kuti mwalumi takwe nakacicita mukuyubilila, pele mukutaziba, nkokuti ndiyo muyandweda busena bulibede kuti akafutulwe. ¹⁴Kuti mwalumi wayanda kulwana okujaya mwenzinyina kwinda mu makanze, nkokuti mwelede kumutola, nanga kuti ulacipaililo ca Leza, nkokuti akafwe. ¹⁵Kufumbwa uma baisi nanga ba nyina welede kujaigwa. ¹⁶Kufumbwa uvumpa muntu nanga mufumbi kuzya muntu, nanga oyo muntu wajanika mujanja lyakwe-oyo mufumpi welede kujaigwa. ¹⁷Kufumbwa ukuta baisi na banyina nconzyo welede kujaigwa. ¹⁸Kuti bantu balwana mponya umwi wauma umwi ebbwe nanga e nfaindi, mponya oyo muntu takwe nafwa, pele walala abulo bwakwe; ¹⁹Mponya kuti walimvwa ape wakonzya kwinda mukubelesya tusako twakwe, muntu wakamuma welede kubbadela akambo kokumusowela ciindi cakwe; welede ape kumubamba kusikila akaponenene. Pele oyo muntu takwe mulandu okujaya. ²⁰Kuti mwalumi wauma muzike wakwe mwalumi nanga muzike wakwe mwanakazi ecisamu, ape kuti muzike wafwa mukambo ke nfaindi, nkokuti oyo muntu nconzyo welede kusubulwa. ²¹Pele nikuba namuya, kuti muzike wakala kwe zuba lyomwi na obile, simalelo taelede kusubulwa. Nkambo unoli wapengela kubulika ko muzike. ²²Kuti na balumi balwana mponya bacisa mwanakazi umisi kwamana wasowa, pele kakutakwe nalicisa, nkokuti oyo wazulwa nconzyo welede kubbadedigwa mbuli mweni mwanakazi mwayanda kuzwa kulinguwe, ape welede kubbadela mbuli babetesi ngata bazumine. ²³Pele kuti kakuli kulicisa kupati, nkokuti welede kupa buumi ku buunyina, ²⁴linso kulinso, lino ku lino, ijanza ku janza, igulu kugulu, ²⁵buya ku buya, cilonda ku cilonda nanga cigwenya a cigwenu nyina. ²⁶Kuti mwalumi wauma linso lyo muzike wakwe mwalumi nanga muzike wakwe mwanakazi okuli nyonyona, nkokuti welede kumuleka ainke co kwangunuka mukubbadelwa linso lyakwe. ²⁷Kuti wagwisya lino lyo muzike wakwe mwanakazi, welede kumulemeka muzike ainke cokwangunuka kuti kube kokubbadela kwe lino. ²⁸Kuti na mupulu wayasa mwalumi na mwanakazi kusika kulufu, mupulu welede kupotolwa, mponya nyama yakwe tayeleda kuligwa; pele mweni wo mupulu taelede kuba o mulandu. ²⁹Pele kuti mupulu wajesi citambo cokuyasa, ape mweni wali ambilidwe pele takwe nakamujalila, mponya mupulu wajaya muntu na mwanakazi, oyo mupulu welede kupotolwa, anguwe mweni wakwe welede kujaigwa. ³⁰Kuti kubbadela kakuyandika nkambo ko buumi bwakwe, welede kubbadela kufumbwa mwelwe ngwa ambilwa kubbadela. ³¹Kuti mupulu wayasa mwana o muntu mwalumi na mwanakazi, mweni mupulu welede kucita mbuli mulawo oyo mbumuzumizya kucita. ³²Kuti mupulu wayasa muzike mwanakazi na mwalumi mweni mupulu welede kubbadela mali e nsiliva esika ku makani otatwe, mponya mupulu welede kujayigwa amabwe. ³³Kuti mwalumi wajula mulindi, na kuti mwalumi wasya mulindi ape takwe nalivumba, mponya mupulu na mbongolo yawida mulinguwo, ³⁴mweni mulindi welede kubbadela kuswekelwa ko mweni mupulu. Welede kupa mali kumweni munyama wafwa, mponya munyama wafwa ulaba wakwe. ³⁵Kuti mupulu woumwi mwalumi wacisa mupulu woumwi mwalumi cokuti mane wafwa, nkokuti belede kuzya mupulu upona ape okwabanya mulo wayo, ape belede kubanya mupulu ufwide. ³⁶Pele kuti nicakazibika kuti mupulu wali ecitambo cokuyasa muzindi zyakainda, ape mweni wao takwe naubambide, nconzyo welede kubbadela mupulu ku mupulu, mponya munyama ufwide ulaba wakwe.

Chapter 22

¹Kuti mwalumi wabba mupulu na mbelele mponya waijaya na kuyuzya, nkokuti welede kuyuzya, nkokuti welede kubbadela mupulu ali musanu ku mupulu omwi, embelele zyone kumbelele yomwi. ²Kuti mwibbi wajanika wapwacula wanjila mukati, mponya wajaigwa, muleyo nzila takwe mulandu wo lufu uyoba kuli weense kumulandu wakwe. ³Pele zuba kuti na lyazwa katana kupwacola, mulandu wolufu uyoba ku muntu uyomujaya. Mwibbi welede kubbadela kuti na takwe ncajesi, nkokuti welede kuuzigwa ankambo ko bwibbi bwakwe. ⁴Kuti munyama wakabbigwa wajanwa kacipona mumanza akwe, nanga kuti mupulu, na mbongolo, nanga mbelele, welede kupilusizya zindi zyobile. ⁵Kuti mwalumi wacezya lubono lwakwe mu munda na mumisansa mponya walekelela banyama bakwe, mponya zyakulida mu munda wo muntu umwi, welede kubbadela zyo mumunda wakwe zibotu ape ezyo mumunda wo musansa wakwe mubotu. ⁶Kuti mulilo wabbuka mponya wayamba mu mumaumvwa mponya kwapiya maila alundikidwe, na aimvwi, nanga ubyedwe, oyo wakaysya mulilo nconzyo welede kubbadela. ⁷Kuti mwalumi wapa mali nanga lubono ku mubambwa nanyina kuti a mubambile, mponya kuti na zyabigwa munganda yo muntu oyo, okuti na mwibbi wajanwa, oyo mwibbi welede kubbadela tubili. ⁸Pele kuti mwibbi bakwe najanwe, mweni nganda welede kuza kubabetsi kubona kuti na wakabika janza lyakwe kulubono lwo mubambwanyina. ⁹Kufumbwa nzwanga ye cintu cili cense, nanga kuti mupulu, mbongolo, mbelele, zizwato, nanga kufumbwa cintu casweka mbuli ca amba umwi, 'kuti eci ncicangu,' kutagonka kwa bantu bense bobile beled kuza kumenso ababetsi. Oyo muntu ngwa tabajane o mulandu weled kubbadela tubili kumubambwanyina. ¹⁰Kuti mwalumi wapa mubambwanyina mbongolo, mupulu, imbelele, nanga munyama kuti aubambe, ape kuti wafwa na wacisigwa nanga kutolwa kakutakwe wamubona, cikonke ku mwami celede kutolwa ambabo ¹¹cikonke kumwami celede kutolwa ambabo beense, kuti kuzibwe kuti na tainsi nguwe wakabika janza lyakwe kulubono lwo mu bambwa nyina. Mweni welede kucizumina, ape oyo umwi takwe natabbadele. ¹²Pele kuti na walibidwe kuzwa kulinuwe oyo umwi welede kubbadela kemweni wayo. ¹³Kuti munyama wakayawolwa muzipanzi panzi, amuleke umwi muntu aete munyama bube bumboni. Taelede kubbadela eco cakayawolwa. ¹⁴Kuti mwalumi wakumbila kufumbwa munyama kuzwa mubabwananyina mponya munyama wacisigwa nanga kufwa kautainsi omweni wao, oyo muntu umwi nconzyo welede kubbadela. ¹⁵Pele kuti mweni wali aco, oyo muntu umwi taelede kubbadela; kuti na munyama walikumbidwe, uyobbadelwa kwindi mu mulo wo kukumbilwa. ¹⁶Kuti mwalumi wongelezya nakalindu utana kubulukwa, mponya wenda anguwe, nconzyo welede kumukwata lwinda mukubbadela nabwina lubono lwelede eci. ¹⁷Kuti baisi bakakilila kumupa kulinguwe, welede kupa mali aeled alubono lwaba nakalindu. ¹⁸Tamwelede kulekela mulozi kuti kacipona. ¹⁹Kufumbwa ulala munyama nconzyo welede kujayigwa. ²⁰Kufumbwa upa kuli ba leza bambi kutainsi ku Mwami welede kunyonyonwa. ²¹Toeled kumubisizya muzwakule nanga kumupenzya, nkambo mwali bazike mu nyika ya Ijipiti. ²²Mutaka tundululi mukamufu kufumbwa nanga mucala. ²³Kuti mwabapenzya, ape kuti bandita nconzyo ndiyokumvwa kwita kwabo. ²⁴Kunyema kwangu kuyoindilila. Ape ndiyomujaya epanga; banakazi benu bayoba bamukabafu, ape bana benu bayoba bamucala. ²⁵Kuti wakoloty mali kubantu bangu kufumbwa akati kenu nobabuzi, toeled kuba mbuli siku koloty kulinguwe nanga kumubbadezya mpindu. ²⁶Kuti watola cibaki comu bambwanyoko mucishomezyo, welede kucipilusya kulinguwe zuba kalitana kubbila, ²⁷Nkambo eco ncecoco cilivwiko cakwe acilike; ncecibaki comubili wakwe. Ino ula livwika nzi? na wandikwilila, ndiyomumvwa, nkambo ndiloluzyalo. ²⁸Utandi sampoli, Leza, nanga kusinganya muleli wabantu bako. ²⁹Toeled kucedwa kupa zipego kuzwa kubutebuzi bwako na kuwayini. Mwelede kupa kuli mebo bana benu balumi bakusanguna. ³⁰Mwelede kucita mbubonya okungombe ape okumbelele kwa mazuba ali musanu aobile balakonzya kusyala amanyina, pele mubuzuba bo musanu otutatu mwelede kubapa kuli mebo. ³¹Muyoba bantu abo basalala kuli mebo. Nkokuti toeled kulya kufumbwa nyama eyo yakalumonwa abanyama musaka, nko kuti mwelede kwisowela babwa.

Chapter 23

¹Tamwelede kupa kambo kobubeji kujatikizya muntu. Utajakisyanu o muntu mubi kuti ube kamboni wo bubeji.

²Tamwelede kucilila mbunga mukucita cibi, nanga kubabuboni kuzumizyanya embunga muku cinca lubeta.

³Tamwelede kutondezya kusalulula kumucete mu ku mulandu wakwe.⁴Kuti na wasyana n'ombe nanga mbongolo yomulwani wako yasweka, wipilusye kumweni . ⁵Kuti nawabona mbongolo womntu ukusulide iwide ansi kayi nyamwide, toelede kumusiya muntu oyo. Ulyelede kumugwasya embondolo wakwe.⁶Mutabiki kumbali bubetesi bwelede ku mucete kumulandu wakwe. ⁷Mutabbi nimuswangana mukubejakezya bamwi, mutakabbi nimujaya batakwe mulandu nanga basalali, kambo siyo balekeleli basimilandu. ⁸Utabbi no bweza gweta, kambo gweta lila ofwazyu kuli abo babona, okusandula majwi abantu ba syomeka. ⁹Tamwelede kupezya mwenda, kambo mulizi bumi bomwenda, kambo anywibo mwali benda munyika ya Igipiti. ¹⁰Kwamyaka ili musanu akamwi muyo byala mbuto anyika okuyo tabula . ¹¹Pele mumwaka wa musanu otubili utakalumwi, kucitila kuti bantu bacete akati kenu bakajane cokulya. Eco ncibasiya, kutegwa banyama bomusaka bakalye. Muyocita cimwi okumyunda yobusansa omumyunda ya oliva. ¹²Mukati kamazuba ali musanu akomwi muyo beleka milimo yenu, pele mubuzuba bwa musanu otubbili mwelede kupumula. Amucite namu kuti n'ombe a mbongolo zyenu zykajane kupula . Muku cita kuti banakazi abana basike abo balumi abenda bonseneni bakajane kupumula oku oku kataluka. ¹³Muswilile kuli zyense zyindamba. Mutabbi nimuyomba mazina aba leza bambi, nanga mazina abo atakabi nimuyo amba kuzwa mu milomo yenu. ¹⁴Mwelede kwenda kuyoba epobwe lyangu zindi zyotatwe mu mwaka omwi. ¹⁵Mwelede kubamba pobwe lyoku lya cinkwa citakwe mumena. Mbuli mbunda kamulailila, muyu lya cinkwa citakwe mumene kwa mazuba ali musanu otubili. Ali eco cindi, muyo libonya kulimebo mumwezi wa Abbib, momumwezi wakabikwa oyu ni mwakazwa . Kwali monyina mu mwezi oyu ni mwakazwa mu Igipiti. Pele tamwelede kuza kulime amanza amanza . ¹⁶Mwelede kubamba pobwe lyoku tebula, micelo yokubeleka ji mwabyede yokusanguna mumyunda. Ape mulyelede kabamba pobwe lyoku tebula kumamanino o mwaka, mwaku lindila zimwaka tabula kuzwa kumyunda. ¹⁷Bense balumi bayelede kulibonya ku Mwami Leza zindi zyo tatwe mu mwaka omwi. ¹⁸Tamwelede kupa bulowa kuzwa kuzintu zyo zymwa bambila mebo zye cinkwa zijesi mumena. Mafuta ezituzyo zyangu tazyelede kusyala masiku onseneni kusikila kuseni. ¹⁹Mwelede kweta micelo wokusanguna mibotu izwa mumyunda yenu munganda yanga, munganda yo Mwami Leza wenu. Tamwelede kubika mwana we mpongo mumalili aba nyina. ²⁰Ndiyo tuma mugelo kunembo lyenu kuti akamukwabilile munzila, uyo mweta kubusena obo mbundakamu bambila. ²¹Mumuswilile loko ukumuvwinda nguwe. Mutabbi nimuyo munyemba , kambo takoyo muyatila zibi zyenu. Izina lyanga lili ali nguwe. ²²Kuti namwavwinda ijwi lyakwe okucita zyonse nzye mwambila, ponya ndiyo ba sinkondo kuli ba sinkondo benu aba milwana ndiyo ndiyo balwana. ²³Mungelo wangu uyoinka kunembo lyenu oku mweta kuli ba Amolaitisi, Hititesi, Pelizitesi, Cananitesi, Hivitesi aba Jebbusitesi. Ndiyobajaya . ²⁴Tamwelede kufutatila baleza babo, kubakomba, na kucita zibacita. Mwelede kuba zinda oku pwacola mabwe amatakozyo muzipazi-panzi. ²⁵Mwelede kukomba Mwami Leza wenu, ponya uyo leleka zinkwa amanzi. Ndiyo gwisya malwazi kuzwa akatikanu. ²⁶Takwe mwanakazi utayozyalu nanga kusowa mwana munyika yenu. Ndiyo mupa maumi malafu. ²⁷Ndiyo tuma buyofu bwangu kabantu abo bakala munyika nkumuya. Ndiyo jaya bantu bense abo mbimuyo jana. Ndiyo cita kuti bense balwani benu ba kacije kumipa masule mukufwambana. ²⁸Ndiyotuma mavo kunembo lyenu ayo luma kutanda bana Hivitesi abana Canananitis,i ape aba Hititis,i kuzwa kunembo lyenu. ²⁹Tandiyo bagwisyi kuzwa kulinguwe mu mwaka omwi, kambo kokuti nyika iyo bula bantu, ponya banyama bomusaka bayo muvulila. ³⁰Akambo kako, ndiyo bagwizya kanini kanini kuzwa kulinyebo kusikila mukavule okuyo kona nyika. ³¹Ndiyo bamba mikano yenu kuzwa kulwizi lwalidisi kusikila ku lwizi lwa bafilisiti, Kuzwa musaka kwinka kumulonga wa Yufuletisi. Ndiyo mupa ku zunda kabotu bakala mu nyika eyo. Muyoba gwisya kunembo lyenu. ³²Tamwelede kubamba cizumunano ambabo nanga balaeza babo. ³³Tabelede kukala minyika yenu, kambo bayo mwetelezya kuti mu kandibisizye. Kuti na muka kukombe ba leza babo, eci ciyoba kakole kuli nywe."

Chapter 24

¹Mponya Mwami wakambila Mozesi, "Koza kuno-yebo, a Aloni, a Nadbbu, a Adihu abamwi bapati bamu Isilayili, okuzondi komba a lele. ²Mozesi alike ninga wasika afwifwi amibo. Abamwi tabelede kusika afwifwi amubo, nanga bantu tabelede kusika anguwe."³Mozesi wakainka okuwombaila bantu onse majwi ayo Mwami ngaka mwambila amalayilile. Bense bantu bakataba ejwi lyomwi bakamba kuti, "Tuyocita onse ayo majwi ngatwambila Mwami." ⁴Mponya Mozesi wakalemba onse, majwi o Mwami. Nibwa kaca kuseni seni, Mozesi wakayaka cipaililo muni ecilundu oku bika matakozyo ama ali kubwemi abili, kwamba kuti mabwe ayiminina misyobo yabana ba Isilayili ali kumi ezibili.⁵Wakatuma balumi bana Isilayili banini kuti bakape cipo cokutenta ku Mwami zyokuswangana ezyo zituzyo zye n'ombe. ⁶Mozesi wakabweza cisele cobulowa okubika mumikeke; mponya wakasansa bumwi bulowa acipaililo.⁷Wakabweza bbuku lyecizuminano okulibala ajwi lyatala kubantu bense. Abantu bense bakamba kuti, "Tuyocita zyense nzyamba Mwami. Tuyo mwidwa Mwami. ⁸Mponya Mozesi wakabweza bulowa oku busansa akati ka bantu. Wakamba kuti, "Obu mbo bulowa bwecizuminano obo Mwami bwaka panga anwi kukumipa cissyomezyo eci amajwi ense."⁹Mponya Mozesi, a Aloni , aNadabbu, a Ahimu antomwi abapati ba Isilayili bali makumi ali musanu ababili bakainka kutata cilundu. ¹⁰Bakamubona Leza wa Isilayili. kuni lya mauulu kwali kandandala kakapangidwe a bbwe lya safila, lya kali kutuba mbonya mbuli kujulu. ¹¹Leza takwe nakabika janza lyakwe ku basololi ba Isilayili. Bakamubona Leza, mponya baka lya okunwa. ¹²Mwami wakambila Mozesi. "Koza kucilundu uzokale kuno. Ndiyokupa bbwe lye milawo amalayile ayo ngendaka mulembela . Kwamba kuti mukabayisye." ¹³Mponyina Mozesi wakainka a Josyuwa ku cilundu ca Leza. ¹⁴Mozesi wakamba ku bapati, "Amuleke awa kusikila tueapiluki kuli nywebo. Aloni o Hubali bala nywibo. Kutu na omwi uli akambo, amumuleke ainke kuli mbabo." ¹⁵Mponya Mozesi wakainka atala lya cilundu, mponya ijoba lyaka vumba cilundu. ¹⁶Bulemu bo Mwami bwaka seluka ku cilundu ca Sinai, amayoba aka vumbwa kwa mazuba ali musanu obomwi. Mubuzuba bomusanu aabili wakaitila Mozesi kuzwa mu mayoba. ¹⁷Kulibonya kobulemu ko Mwami kwakali mbuli mulilo uyaka atala lyecilundu. Mumenso yaba Isilayili. ¹⁸Mozesi wakanjila mujoba okuya kujulu lya cilundu. Wakakala atala lya cilundu mu mazuba ama kumi one ama siku ama kumi one.

Chapter 25

¹Mwami wakati kuli Mozesi, ²"Ambila ba Isilayeli kuti bandetele zituuzyo kufumbwa ku muntu weense uzumina mumoyo wakwe. ulelede kunditambwida ezi zituzyo kulime.³Ezi nzezituuzyo zyowelee kutambula kulimbabo: ngolide, nsiliva, o mukuba; ⁴Ijulu julu, cisombo, ezisila zisalala; ecisila citete; zyoboya bwempongo; ⁵zikanda zyabagutu zisalala amatobo; ezisamu zyumunga; ⁶Mafuta o mubusena busalalisya o muma lampi; tununkilizyo twamafuta okunana ape atununkilizyo tokutenta; ⁷Mabwe o mubala utuba osiya ambi mabwe mayandisizi uti abikwe acizwato cobupaizi akasila kacamba.⁸Abandicitile busena busalala kakuti ndizokale akati kabo. ⁹Weelede kucipanga mbubonyina mbuli mbweyokutondezya mumizezo yecikombelo ape ezibesyo zyaco zyeense.¹⁰Balelede kupanga bbokisi lyazisamu zyamunga. Bulamfu bwalyo bube tukokola tobile ecisela; bufwafwi bwalyo kakokola komwe ecisela; ape bwini bwaco buyoba kakokola komwi ecisela. ¹¹Weelede kucuvumba mukati ape anze engolide yeniyeni, ape welede kupanga alindilyo mukano wengolide uzingulukide atala. ¹²Welede kubika nwenwe zyonse zyeengolide, mponyina uzibike kumaulu one alyo, nwenwe zyobile kulubazu ape nwenwe zyobile kuli limbi bbazu. ¹³Weelede kupanga musamu o muunga mponyina wivumbilile engolide. ¹⁴Weelede kubika masamu munwe nwe zyokumabazu ebbokisi, kuti muyumuzya bbokesi. ¹⁵Masamu elede kusyala munwenwe lye bbokesi; tayeleelede kugwisigwa kuli ndilyo. ¹⁶Weelede kubika mubbokisi cizuminano comulao eco nceyokupa. ¹⁷Weelede kupanga cijatizyo ecivumisyo cengolide yemyeni. Bulamfu bwaco bwelede kuba tokokola tobile ecisela, obufwifwi bwaco kakokola komwi ecisela. ¹⁸Weelede kupanga bobile bakerubi bengolide abbuntidwe kumamanino ecivunisyo cecijatizyo cezibi. ¹⁹Upange womwi Kerubi kumamanino ecivunisyo cecijatikizyo cezibi, ape yomwi Kerubi kumamanino o umwi. Zyelede kupangwa kacili cibela comwi ecivunisyo cecijatikizyo cezibi. ²⁰Bakerubi belede kutandabika mababa abo mujulu okuvumbilila civunisyo cecijatikizyo cezibi. Bakerubi belede kulanganya umwi oumwi okulanga akati kecivunisyo cecijatikizyo cezibi. ²¹Welede kubika civunisyo cecijatikizyo cezibi atala ebbokisi, nponyina welede kubika mukati kebbokisi mulao yecizuminano ayo ngelimukupa. ²²Nkukonyina kubbokisi oko kweyoswanana ayibo. Ndiyoambola ayebo kuzwa mujulu awo pebede atala ecivunisyo cecijatikizyo cezibi. Ciyba kuzwa akati kaba Kerubi bobile ebbokisi obumboni mbweyo ambola aibo kujatikizya malailile ngeyokupa yebo kuba Isilayeli. ²³Welede kupanga tafule lyomusamu womunga. Bulamfu bwayo bwelede kuba tukokola tobile; bufwafwi bwalyo kakokola komwi, obwiime bwalyo kakokola komwi ecisela. ²⁴Welede kucivumba engolide isalala ape okubika mukano wengolide uzingulukide atala. ²⁵Welede kupanga mubalo uzingulukide mbuli bwasa bwejanza, ezi zingulukidwe mukano wengolide koonse. ²⁶Welede kupanga mwenwe zengolide zyone okutujatizya nwenwe kuma bazu one, omo mukede maulu one. ²⁷Nwenwe zyelede kujata ku mubalo kuti tupe cibaka comuziyo, mukuti linyamunwa tebulo. ²⁸Welede kupanga miziyo kuzwa kumunga okwivumba engolide kucita kuti tebulo linyamunwe antuto. ²⁹Welede kupanga mikeke, inconco, zikala, endido kuti zibelesigwe kutilila zituzyo zyokunyma. Welede kuzipanga engolide yeniyeni. ³⁰Welede kubika zinkwa zyamabonwa bonwa ponyina welede atebule kunembo lyangu. ³¹Welede kupanga cimikilo celampi cengolide ibuntidwe yeniyeni cimikilo celampi celede kuba amatako aco omubili. Inkomoki, amane kungsi kwaco, amalubaluba aco zyeense ziyojatilila mulincico. ³²Mitabi ali musanu akomwi yelded kuzwa mumabazu aco-mitabi yotatwe yeledde kuzwa kubazu lyomwi, mponyina btabi zyotatwe zyecimikilo celampi zyelede kuzwa kubazu limbi. ³³Mitabi wokusanguna welede kaujesi komoki zyotatwe zipangidwe mbuli micelo ya musamu almondi zisunkila, mumutabi umbi, mponyina eco kungsi cegani amalubaluba, yeledde kuba mitabi yense ili musanu akomwi izwa kucimikilo celampi. ³⁴Acimikilo celampi ceni, cijatizyo vavo, celede kuba komoki zyone zipangidwe mbuli micelo ya musamu almondi, eco kungsi cegani amalubaluba. ³⁵Kwelede kuba eco kungsi cegani kungsi emitabi yokusangana-ipangidwe atomwi ecico, mponyina egani lyansi mungsi lyemitabi yabili-ipangidwe ecico. Munzila njonyina kwelede kuba igani eco kungsi kungsi e mita yatatu, ipangidwe atomwi ecoco yeledde kubaciswana yense mitabi ili musanu oumwi izwa kucimikilo celampi. ³⁶Igani ecokungsi caco emitabi yeledde kuba yeense mulincoco, comwi cipanzi comulimo wengolide ibbuntidwe yeni yeni. ³⁷Welede kupanga cimikilo amalampi ali musamu atobile, mponyina wimike mulampi kuti ape mumuni. ³⁸Zyokujatizya ape ezyokunyamuzya zyelede kupanga engolide yeniyeni. ³⁹Ubelesye lyomwi talenta lyengolide yeniyeni kupanga cimikilo celampi ezibelesyo zyeco zyense. ⁴⁰Ukalangisisye kuti zintu ezi wazicita kwindila mbuli bwelikutondezegwa acilundu.

Chapter 26

¹Mwelede kupanga tente amasila apangidwe kuzwa kumasila alukidwe kabotu ape kali e cijulujulu, cisombo, ape obwanda busalala pyu eziswanikisyo zyabakelibu. Oyu uyoba mulilo wo mubezi mugwala. ²Bulanfu bwe sila limwi elimwi lyelede kuba tukokola tulampa makumi obile otusanu ape atutatu, bwasa bwelede kulampa tukokola tone. Masila ense elede kwelana. ³Masila osanwe elede kunungwa kuli limwi elimwi, ape amwi masila osanwe anguwe elede kunungwa kuli limwi elimwi. ⁴Mwelede kupanga zyanzikilo zye cijulu julu kumungundo we cisitilizyo comwi. Munzila ngonyina, mwelede kucita mbuli ziswana kumungundo we cisitilizyo ca anze mucipanzi cabili. ⁵Mwelede kupanga tutambo tuli makumi osanwe musila lyokusanguna, ape mwelede kupanga tuntambo tuli makumi osanwe kumungundo we sila mucipanzi cabili. Mucite eci nkokuti tuntambo tulangane. ⁶Mwelede kupanga zijatilizyo zye ngolide zili makumi osanwe zye ngolide mponyina mu swananye masila antomwi anzizyo nkokuti itente lijatane. ⁷Mwelede kupanga lyo boya bwempongo lyokuvumbya a tente, Mwelede kupanga masila aya ali kumi elyomwi. ⁸Bulamfu bwe tente limwi elimwi bwelede kulampa tukokola tuli makumi otatwe, ape o bwasa bwe sila limwi e limwi bwelede kuba tukokola tone. Usila limwi elimwi kuli ayo alimakumi elyomwi elede kuti ka elene. Mwelede kununga masila kuti ka elene. ⁹Mwelede kununga masila osanwe antomwi ape amasila amwi osanwe akomwi kuti limwi elimwi. Mwelede kwimpa sila lya sanu akomwi kunembo lye tente. ¹⁰Mwelede kupanga tuntambo tuli makumi osanwe kumungundo we sila, lyamamanino lye cipanzi cabili. ¹¹Mwelede kupanga zijatilizyo zili makumi osanwe ziomukuba mponyina mukazibike mulutambo. Mponyina muswananye tente antomwi nkokuti cibe cipanzi comwi. ¹²Ino cipanzi cesila casyala, nkokuti, cibeela cesila lindilide kuzwa kumasila etente, elede kulengelela kusule lye tente. ¹³Kwelede kuba isila lilampa kakokola komwi kulubazu lumwi, ape isila lilampa kakokola komwi kulubazu lumwi-nkokuti eco cisyala kuzwa kubulamfu bwe masila etente elede kulengelela kumabazu ecikombelo kulubazu lumwi ape okulubazu lumwi, kuti civumbwe. ¹⁴Mwelede kupangilila tente civumbyo camatobo asalazidwe, ape ecimwi civumbyo co boya butetete ciyobikwa atala. ¹⁵Mwelede kupanga zicinda zya masamu omunga kupanzya cikombelo. ¹⁶Bulamfu bwe cicinda ecicinda bwelede kulampa tukokola tuli kumi, ape o bwasa bwaco bwelede kulampa kakokola komwi ecisela. ¹⁷Kwelede kuba ziswanizizyo zyobile zyecikombelo muli eyi nzila. ¹⁸Ino mwapanga zicinda zye cikombelo, mwelede kupanga zicinda zyo kulubazu loku musanza. ¹⁹Mwelede kupanga zikazikilo zili makumi one ensiliva ziyobikwa kungsi ezi cindi zili makumi obile. kwelede kuba zikazikilo zyobile kungsi ecicinda cokusanguna kuti zibe zimino zyaco zyobile, ape ezikazikilo zyobile kungsi ecinda cimwi cokuswananya zikazikilo zyazyo zyobile. ²⁰Kulubazu lwabili lweci kombelo, kubazu lyoku nyika, mwelede kupanga zili makumi obile. ²¹Ezikazikilo zyazyo zili makumi one. Kwelede kuba zikazikilo zyobile kwelede kuba zikazikilo kungsi eci cinda citanzi, zikazikilo zyobile kungsi ecinda cicilila, ape mbonyina namu. ²²Ino nkucili kusule cikombelo kulubazu lokumbo, mwelede kupanga zicinda zyosanwe ecimwi. ²³Mwelede kupanga zicinda zyobile muzyoko zyokumabazu eci kombelo. ²⁴Ezi zicinda zyelede kwanzana kungsi, pele ziswanizigwe mu julu ku mubalo omwi. Celede kuba namu kuzyoko zyense zya mabazu okusule. ²⁵Kwelede kuba ezicinda zyosanwe ezitatu, antomwi ezikazikilo zyazyo zye nsiliva. Kwelede kuba kumi o musanu akomwi zyense zikazikilo kungsi ecinda cokusanguna, zicinda zyobile kucicinda cicilila, ape mbonyina namu. ²⁶Mwelede kupanga mukulu yo munga-yosanwe ye zicinda ku lubazu lumwi lwe cikombelo, ²⁷Minkulu yosanwe ye zicinda kulubazu lumwi lwe cikombelo, ape eminkulu yosanwe kulubazu lokusule lye cikombelo kumbo. ²⁸Minkulu akati ke zicinda, nkokuti, cisela mujulu, celede kusika kuzwa kumamanino kusika kumamanino. ²⁹Mwelede kuvumba zicinda engolide. Mwelede kupanga zimino zyazyo engolide, kuti zibe zijatilizyo zye minkulu, ape mwelede kuvumbilizya zimino engolide. ³⁰Mwelede kuyaka cikombelo okucilizya malailile ngimwakatondezigwa a cilundu. ³¹Mwelled kubika isila lye cijulu julu, cisombo, obwanda busalala, ape esila lilukidwe kabotu, obupange bwa bakelebu, mulimo wo muntu mugwala. ³²Mwelede kulyanzika amatakozyo amasamu omunga one abumbilidwe engolide. Aya matakozyo elede kuba engobozyo zye ngolide zijesi zika zikilo zye nsiliva zyone. ³³Mwelede kwanzika isila mungsi ezijatilizyo, ape mwelede kweta ibbokisi lycizuminano. Isila lyelede kwanzanyanya cibaka cisalala kuzwa kucibaka cisalalisya. ³⁴Mwelede kubika civunisyo ciminina basizibi abbokisi lye cizuminano, eco cili mu cibaka cisalalisya. ³⁵Mwelede kubika tebule anze lyesila. Mwelede kubika cimino ce lambi cilangane e tebule ku lubazu lokumusansa we cikombelo. Itebule welede kuba kubazu lyokujwe. ³⁶Mwelede kubika civumbyo ca mulyango we tente, Mwelede kucipanga mumusyobo we cijulu julu, cisombo, ape esila lisalala esila lisumidwe kabotu, mulimo wa sikusuma masila obwanda. ³⁷Ino kusila, ukapange matakozyo osanwe o munga mponya ukavumbe e ngolide, ingobozyo zyawo zyelede kuba zye ngolide ape mwelede kuzicitila zimino zyosanwe ziomukuba.

Chapter 27

¹Welede kupanga cipaililo co muunga. Tukokola tosanwe mubulamfu ape bwasa bwaco bube tukokola tosanwe. Cipaililo celede kwelana ape obulamfu bwaco bwelede kuba tukokola totatwe. ²Welede kuyungizizya mabazu aco one ukabike meja abezidwe mbuli meja omupulu. Meja ayopangwa mbuli cipanzi comwi acipaililo, ape ukacivumbilizye omukuba. ³Welede kupanga zibelesyo zyecipayililo: mpoto zye dota, ape ama fosholo, zisambilo, zilisyo zye nyama, ape ezikangilo. ⁴Welede kupanga kansambwe ke cipaililo, cikapangwe omukuba. Upange omukuba tugodi kumabazu ense one ecipayililo. ⁵Ukabike mubaula kungsi lye cipaililo, akatikati kuya ansi. ⁶Welede kupanga matakoyzo e cipaililo, kali masamu o muunga, mponya welede kuzivumbilizya o mukuba. ⁷Matakoyzo elede kubikwa mutugodi, ape matakoyzo elede kubikwa kumabazu obile ecipayililo, kuti anyamuke. ⁸Welede kupanga cipayililo cili i mugodi, kuzwa kumapulanga. Welede kucipanga mbuli mbuwakatondezegwa a mulundu. ⁹Welede kupanga bbuwa lye cikombelo. kwelede kuba zilengelela kulubazu lokumusanza we bbuwa, masila asitikide endeketela akasumwa kuzwa kumasila matetete mabotu alampa tukokola tuli mwanda lubazu lomwi. ¹⁰Masila elede kuba amakumi obile ezimino, a jesi zimino makumi obile amakumi obile ezikazikilo ziomukuba. Ape kwelede kuba ngobozya zijesilide kuzimikilo, mbubonya ato tusako twe nsiliva. ¹¹Munzila njiyonya kulubazu lo kunyika, kwelede kuba masila okusitilizya a lampa tukokola tuli mwanda ajesi ezimikilo zili makumi obile, makumi obile emisemo yomukuba, kwelede ape ngobozya zijesilidi kuzimikilo, ape otubalo twensiliva. ¹²Kwinda kulubuwa kulubazu lo kumbo kwelede kuba masila okusitikizya alampa tukokola tuli makumi osanwe. Kwelede kuba zimikilo lyelede kuba zimikilo zili kumi emisemo ili kumi. ¹³Ibbuwa andilyo lyelede kuba bwasa bulampa tukokola tuli makumi osanwe kumazwido. ¹⁴Zilengelela kulubazu lumwi lwa manjililo zyelede kulampa tukokola kumi otusanu. Elede kuba ezimikilo zyoatwe emisemo yotatwe. ¹⁵Lubazu lumwi lwelede kuba amasila alampa tukokola tuli kumi otusanu. Zyelede kuba ezimikilo zyoatwe ape emisemo yotatwe. ¹⁶Mulyango wo lubuwa welede kuba esila lilampa. Tukokola makumi obile, isila lyelede kuba lyo mushobo we cijulu julu, wecisombo, ape esila lisalala ape obutonje bulalapyo esila litetete lisumidwe kabotu, musebezi wa sikusuma. Lyelede kuba ezimikilo zyone emisemo yone. ¹⁷Zimikilo zyense zylubuwa zyelede kuba otubalo twe nsiliva zyobozya zye nsiliva, otujatilo twe nsiliva, ape emisemo yo mukuba. ¹⁸Bulamfu bo lubuwa bwelede kulampa tukokola tuli mwanda, bwaca tukokola tuli makumi osanwe, ape obulamfu tukokola tosanwe amasila mabotu a lengela kwense, ape emisemo yo mukuba. ¹⁹Zyense zibelesyo ziyobelesigwa mucipayililo, ape olubuwa zyelede kuti kazipangidwe omukuba. ²⁰Welede kubambila bantu ba isilayeli baete mafuta e oliva, asalala ape atwindwe, amalambi kutegwa kayaka cokutazima. ²¹Mutente lya maswanganino, kunze masila ayo ali kunembo lye cipayililo li jesi magwalo ecizuminano, Aloni ape abana bakwe belede kubamba malambi ayaka kunembo lyo mwami. Kuzwa kujolezya mane kusikila cendizozo eci ciimbo celede kubambwa ciindi ceense mu mazyalani abantu bana isilayeli.

Chapter 28

¹Ita muzyalwa nyoko Aloni abana bakwe-Nandaba, o abuna, o Eleaza o Itamara- akati kaba Isilayeli kucita kuti bakakonzye kundibelekele mbuli bapaizi. ²Mwelede kumucitila Aloni, muzyalwanyoko, zyoku zwata zisalala kuli mebo. Ezi zizwato ziyobazyo bulemu bwakwe zyebesi. ³Ambila bantu boonse bachenjede, abo mbikazuzya muya wobusongo, kuti basume zyokuzwata zya Aloni oku musalazya andicitile mulimo yo bupaizi. ⁴Zyokuzwata zibelede kuzwata zezi zyokuzwata zya kaango efodi, chikobela, chijansi, myengo myengo intaulu e cikumba. Balukede kupanga zizwato ezi zisalazidwe. Bachitile muzyalwa nyoko abana bakwe zyo kuzwata zisalala, kuti bandibelekele mulimo yobupaizi. ⁵Basikuluka belede kubelesya ngolide, chijulu jululu, cisombo, ecisalala pywu. ⁶Belede kuluka kabali ke ngolide, eci jululu, ecisombo, obwanda busalala pyu, amasila endeketela. Welede kuba mulimo womusumi mugwala. ⁷Kakajesi nsingo zyobile yama kuko isumidwe mumabazu aako obile. ⁸Lutambo lwako lomucikungu bwelede kuba mbuli efodi; kakapangidwe akapanzi comwi atomwi e efodi, kakapangidwe o bwanda bwebesi butetete eyo kaili ngolide, cijulu jululu, cosombo, acisalala pyu. ⁹Welede kutola mabwe obile amakwalala embizi okusimba mazina abana balumi baba Izilayeli. ¹⁰Mazina abo ali ciloba akamwi elede kulembwa abbwe lyomwi, ape mazina ali ciloba alimwi elede kulembwa ali limwi bbwe, mbuli mubuzyalwe bwabo. ¹¹Mulimo wo mulembi abbwe, mbulu bulembo acitondezyo, welede kulemba mabwe obile amazina abana balombe ba Izilayeli. Welede kubika mabwe mubu bambe bwengolide. ¹²Welede kubika mabwe aya obile a makuku e efodi kuti akabe mabwe cibalusyo co Mwami abana baalumi ba Isilayeli. Aloni oyo bweza mazina abo ku Mwami a makukoakwe obile mbuli cibalusyo kuli nguwe. ¹³Welede kupanga tubikilo twe ngolide ¹⁴Otuwenge tobile tubede anga ntukole, ape welede kwanga tuwenge kutwa ngolide. ¹⁵Welede kuluka kasila kechamba ku kukusinsimya, kalukidwe kabotu mbuli muntu mugwala, kapangidwe mbuli efodi. Kapangidwe mbuli ngolide, yechi jululu, cisombo, cisalala pyu, esila lyebesi. ¹⁶Kacelene. Welede kukavunga kasila kachamba zindi zyobile. Kelede kulampa bwasa bwe janza komwi ape o bulamfu bwe janza komwi. ¹⁷Welede kubika muli nkako muzila yone yamabwe yebesi. Muzila wokusanguna welede kuba bbwe lisalala, lye cisuku, ape elyecisila. ¹⁸Muzila wabili kwelede kubikwa bbwe lye nwenwe, lye cijulujulu, ape eli tuba buu. ¹⁹Munzila watatu kwelede kuba bwe lye cikambwe, lyamakwalala, agate, ape ebbwe lyecisombo. ²⁰Munzila wane mwelede kuba ebbwe lye nyanzabilili, ape elyemyengo yembizi, ape elyentuntulwa. Mponyina zyelede kubikwa mutuwaya twengolide. ²¹Mabwe elede kubambwa kwindi mumazina abana ba Isilayeli. Elede kuba kulembwa mbuli inwenwe mbwilembwa, izina limwi elimwi liminina musyobo omwi ku misyobo ili kumi eibili. ²²Akasila kacamba mwelede kubika tuwenge mbuli tutambo, tosidwe kabotu e ngolide yeni yeni. ²³Mwelede kupanga tuninga tobile twe ngolide twa akasika kacamba ape kwelede kuti bbamika kumingudo yobile yotusila twa acamba. ²⁴Mwelede kubbamika tuwenge tobile twe ngolide kumabazu akasila kaacamba. ²⁵Mwelede kubamika kumpela kwamazu amwi iyo otuwenge tobile kutwanzikila tobile. Mponyina mwelede kubbamika ezyo kutupanzi panzi twa makuko twakasika komupayizi kukali kunembo. ²⁶Mwelede kupanga tuninga tobile twe ngolide, ape mwelede kutubika kumabazu obile akasila kao kaacamba, kumamanino kubambene okumungundo wo mukati. ²⁷Mwelede kupanga ape tuwenge tobile twengolide, ape mwelwe kutubbamika kungsi kotusila tobile tutupanzi pazi twamakuko kunembo lyakasila lyobupaizi, mpukaswenene olutambo atala loswidwe kabotu kumungundo lyakasila lyomupaizi. ²⁸Belede kwanga kasila kaacamba otututambo twako kutantambo twakasila ko mupaizi olutambo lwe cijulu jululu, nkoti cilakonzya kubbamikwa atala o mukanda wa kasila ko mupaizi. Eci ncokuti kasila ka acamba kakatangunuki kuzwa kukasila ko mupayizi. ²⁹Ino Aloni anjila mucikombelo cisalala, welede kuyumuna mazina abana ba Isilayeli mu moyo wakwe mu kasila kaacamba cakwe kuti cibe cokusinsimya, mbuli ciyubulusyo citamani ku Mwami. ³⁰Mwelede kubika Ulimi e Tumimu mukasila kaacamba ceciyulusyo kutegwa kazili mukati mumoyo wa Aloni awo nayoinka ku Mwami. Nkokuti Aloni cindi cense unoyumwide imbata zya bantu ba Isilayeli a moyo wakwe kumenso o Mwami. ³¹Ukapange intambo zya kasila kobupaizi ko bwanda kabuli bwe cijulu jululu. ³²Celede kuba ecibbanga comutwe akati. Cibbanga celede kuba omungundo uzingulukide nkokuti kacitayauki. Oyu mulimo welede kuba wasikusuma. ³³Kumungundo waluyo wokunsi, mwelede kupanga pomegileti we cijulu jululu, cisombo, ape obwanda busalala pyu kuzungulusya kwense. Kakuli e milangu ye ngolide akati kazyo zyeense. ³⁴Kwelede kuba omulanga we ngolide ape epomegileneti, mulangu we ngolide ape e pomegileneti-ape mbubonya namuya-kuzungulukuka mungundo wo lutambo. ³⁵Lutambo lwelede kuba ali Aloni awo anoli mumilimo, nkokuti kulila kwaco kukalimvwisye akunjila mucibaka cisalala ku menso o Mwami ape ayika. Cilinamu kutegwa atafwi. ³⁶Mwelede kubamba intambo ye ngolide isalala ape okwisimba, mbuli inwenwe mbwilembwa, "kusalalisya ku Mwami". ³⁷Welede kwanga lutambo olu olutambo lwe cijulu kunembo lye ntaulu. ³⁸Yeled kuba ankumo ya Aloni; cindi cense welede kuzumina milandu eyo iyo bbamikwa kuzitulo zye zipo zisalala ezyo ba Isilayeli nzibakasalazya ku Mwami. Intaulu yeled cindi cense kaili ankumo nkokuti Mwami

azumine zipo zyabo.³⁹Mwelede kusuma cibaki obwanda bubotu, ape mwelede kusuma ntaulu obwanda bubotu. Ape mwelede kupanga mungundo, mulimo wo muntu mugwala.⁴⁰Ino kubana ba Aloni mwelede kupanga zibaki, ensasiko ape enkumba zya ankumo zyo bulemu bwabo ape okwebeka. ⁴¹Welede kumuzwatika Aloni muzyalwanyoko, antomwi abana bakwe. Welede kubananika, kubanjisya mubupaizi, mponyina ukabape kuli mebo, nkokuti bakandibelekele mulimo mbuli bapaizi.⁴²Mukabasumine zizwato zyezibbudula kuti bakavumbe mibili yabo, ezyo ziyobavumba kuzwa mucikungu kusika muzibelo. ⁴³Aloni ape abana bakwe belede kuzwata ezi zizwato awo bakunjila itente lyo kuswananina nanga awo mbaswena kucipayililo kuzocita mulimo wo bupaizi mucibaka cisalala. Belede kucita eci nkokuti kabatabi omulandu nkambo buyo buyo balakonzya kufwa. Oyu mulawo ube ukalilide kuli Aloni ape okunzyalani zyakwe.

Chapter 30

¹Mwelede kupanga cipaililo cokutentela tu nunkilizyo. Mwelede kucipanga o muunga. ²Bulanfu bwaco bube kakokola komwi, o bwamba bwaco bube tukokola tobile. Celede kuti kacelene, o bwime bwaco kacili tokokola tobile. Meja aco kakumbetene ancico.³Welede kucizilulusya cipaililo cotunukilizyo e ngolide isalala-atala oku mabazu okumeja konse. Welede kucicitila mwenya wengolide ucizingulukide. ⁴Welede kupanga nyanga zyengolide zyobile kazijatene ancico kungsi lyo mwenya kumabazu aco obile. Nyanga zyelede kuba zinjililo zya masamu kuku nyamuna cipaililo.⁵Mwelede kupanga miziyo yo munga, ape mwelede kwivumba engolide. ⁶Welede kubika cipaililo cotunukilizyo kunembo lyecisitilizyo cili ku bbokisi lyecizominano. Cinoli kunembo lye cibbula coluzyalo catala lye bbokisi lyecizuminano, mpundiyo swananina ayibo.⁷Aloni welede kunotenta misamu inunkilila kabotu alincico mucuuzonza mbubuceda. Welede kutenta ano bamba malampi, ⁸mponyina Aloni ulayasya malampi kujolezya ape mpawo tununkilizyo tu latentwa zindi zyoonse ku Mwami, mu zyalani zyenu. ⁹Pele tamwelede kupa tumwi tununkilizyo acipaililo cotununkilizyo, nikuba cipo cotutente niciba apo cobusu. Tamwelede kutila cipo cokunywa ali ncico.¹⁰Komwi mu mwaka Aloni welede kumanina mulandu ameja aco. Obulowa bwe cipo ce zibi mbwelede kubelesya ku manina mulandu komwi mu mwaka mumazyalani enu ense cilasalisywa ku Mwami.¹¹Mponyina Mwami wakambola kuli Mozesi, kati, ¹²"Cindi cokubala mwenya wa bana ba Isilayeli, mponyina bense belede kweta umwi o umwi cinonuzyo cobumi bwakwe ku Mwami. Welede ku cita eci wababala, kucita kuti kutabi penzyo akati kabo wababala. ¹³Umwi o umwi ula lwa mukubalwa ko mwelwe welede kubbadela cipanzi ce shekeli lye nsiliva, kwindelana obulemu bwe shekeli lye cikombelo(shekeli lili elene amangela ali makumi obile). ¹⁴Eci cipenzi ce shekeli ciyo ba cipo ku Mwami. Kufumbwa ubalwa kuzwa ku makumi obile omwaka o kwindi, welede kupa cipo eci kuli mebo.¹⁵Cindi bantu bakupa cipo eci kuli mebo kuku nunuzya maumi abo, bavubi tabelede kupa kwindi cisela ce shekeli, ababuzi batakapi kuce. ¹⁶Welede kutambula mali ecinunuzyo aya kuzwa kuba Isilayeli ape welede kwabika kumulilo we tente lyo kubunganina. Celede kuba cibalusyo kuba na Isilayeli kuli mebo cokumanina milandu yenu.¹⁷Mponyina mwami wakambola kuli Mozesi, kati, ¹⁸"Welede kupanga cisambilo comukuba atako lyaco lyo mukuba, cisambilo. Ucibike akati ke tente lyokubunganina ecipaililo, okubika manzi ali ncico.¹⁹Aloni abana bakwe belede kusamba kumanza abo oku tusindi twabo uli ncico. ²⁰Banjile mu tente lyo kubunganina nanga baswene afwifwi ku cipaililo kukundibelekela muku tenta cipo, belede kusamba a manzi kucita kuti batafwi. ²¹Belede ku sanzya manza abo otusindindi kuti batafwi. Oyo welede kuba mulawo ukalilide kuli Aloni oku bana bakwe mumazyalani abo boonse.²²Mpawo mwami wakambola o Mozesi, kati, ²³"Bweza tununkilizyo tubotu otu: mungwimba wa mulo uli obulemu bwa mashekeli ali myanda eli musanu, tununkilizyo twa sinamoni itulo bulemu cisela, mashekeli ali myanda yobile amakumi ali musanu, emisela inukilila ili myanda yobile amakumi ali musanu, ²⁴Otununkilizyo twa kasiya, tuli myanda eli musanu, twelene obulemu bwa ma shekeli e cikombelo, ape ensazi yamafuta amaolifa. ²⁵Kuli ezi zyonse upange mafuta asalala akunanika, mulimo wasi kupanga tu nunkilizyo. ayoba mafuta asalala okunanika, amundi babbile.²⁶Unanike ngawo itente lyoku bunganina, ebbokisi lyecizuminano, ²⁷tebule ezibelelesyo zyaloy, cimikilo ce lampi ezibelelesyo cazyo, ecipaililo cinukilila, ²⁸ecipaililo co tununkilizyo, cipaililo cotununkilizyo cokutenta ezibelelesyo zyaco, zyoonse ecisambilo ecimikilo caco.²⁹Mwelede kubabika kulime kutegwa basalale. Uzisalazye kuti zisalale kuli mebo kufumbwa ciziguma ciyosalazigwa. ³⁰Unanike Aloni abana bakwe okuba salazya kuli mebo kucita kuti bakonzye kundibelekela mbuli bapaizi. ³¹Welede kwamba kubana Isilayeli, 'Ayo elede kuba mafuta okunanika asalala ku mwami kumazyalani abana benu. ³²Tokoyo nanikwa a mubili wabantu, nikuba kupanga mafuta kufumbwa mumu pangilo oyu, kambo ulasalala ku Mwami. Welede kwabweza muli eyi nzila. ³³Kufumbwa upanga kanunkilizyo mbuli nkako, nikuba kufumbwa ubika ali umwi, oyo muntu ulelde kugwasigwa kubantu bakwe."³⁴Mwami wakati kuli Mozesi, "Bweza tununkilizyo tununkilila- natafi, o sekeleti, okelebuna- tununkilizyo yulwela antomwi otununkilizyo tusalala twalibano, mummyelwe welene. ³⁵Upange tununkilizyo, mbonyina mubwapanga sitununkilizyo, tulungwe mwinyo, mubotu usalala ututwe. ³⁶Bika tumwi kunembo lye bbokisi lyecizuminano. lili mutente lyo kubunganina, mpundiyo swananina ayibo. Ukabubweze mbuli busalala loko kuli mebo.³⁷Mbuli kanunkilizyo nkoyopanga, toelede kupanga kufumbwa omupangilo uswana mumupangilo wako. welede kuba usalala loko kuli yebo. ³⁸Kufumbwa oyo upanga mbuli tunukilizyo otu welede kugwisigwa kubantu bakwe."

Chapter 31

¹Ino Mwami wakati kuli Mozesi okwamba, ²"Langa, ndaita Bezaleli mwana wa Uli mwana wa Hula, kuzwa kumusyobo wa Juda. ³Ndamuzuya Bezali omuya wangu, kuti ndimupe busongo, alufwinsisisyo, ape amano, milimo yense abubezi bonse, ⁴Panga zintu zyebeke zya ngolida, ezya siluva, ezyo mukuba; ⁵ape okumwacola mabwe oku beza zysisamu - kucita zyense zyemisyobo misyobo yakubeza. ⁶Kuyungizizya alinguwe, ndabika Aholiabw mwana wa Ahisamaki, kuzwa kumusyobo wa Dani. Ndabika busongo mummyuyo yabo bense kuti bacite milimo yense ngindakamilailila. Eci cijatikizya ⁷Itete liyambungano, abbokesi lyamilawo, ecibbula koluse cili alundulo, azyibelesyo zyense zyatete. ⁸Atebule ezyi belesyo zyazyo, acikazikilo cisalala camalimbi azyibelesyo zyaco zyense, acipaililo cakutetele tunukilizyo, ⁹Acipaililo cazyituzyo zytetwa azyibelesyo zyaco zyense, acisambilo atako lyaco. ¹⁰Eci ancico cijatikizya zyizwato zilukidwe-kabotu-zizwato zisalala zya Aloni omupaizyi ezizwato zyaabana bakwe, zyakabambilwa mebo kuti zicitye bupaizi. ¹¹Eci acico cijatikizya mafuta okunanika ape atunukilizyo twecibaka cisalala. Aba babezi balide kupanga zyense zyintu ezyi mbonyaina mbondakalailila,"¹²Mponyina Mwami wakambila Mozesi kuti, ¹³"Ambila bana ba Isilayeli: 'Mulukede kubamba buzuba bwa nsabata bo Mwami, Ezi ziyoba zitondezyo zili akati kakwe anywebo mane kulunyungu lwabantu benu kutegwa muzibe kuti ndime Mwami, wakatusala kuti tube bana bakwe. ¹⁴Amubambe buzuba bwangu bwa nsabata, kambo bulasalalisya kulindime, kufumbwa ubusofwazya ncobeni ulafwa. Kufumbwa muntu ubeleka milimo mubuzuba bwa Nsabata, oyo muntu ulatandwa mucinga cakwe. ¹⁵Mazuba alimusanu obumwi kulacitwa milimo, pele mubuzuba bwa musanu abili bobuzuba bwa nsabata mbwakulyokezye, busalala kuli Mwami. Kufumbwa muntu ucita mulimo mubuzuba bwa nsabata ulelede kufwa. ¹⁶Mponya awo ba Isilayeli balelede kubamba nsabata. Babambe nsabata mumazyalani abo ense bube mazuba acizuminano citamani. ¹⁷Buzuba bwe nsabatacinoli citondozyo akati ko Mwami abana ba Isilayeli, mumazuba ali musanu Mwami wakabamba julu enyika, buzuba bwasanu wakapumula oku katalukwa.'" ¹⁸Ino leza nakamana kwambola o Mozesi a cilundu ca sinai, wakamupa mabwe obile acizuminano, cipangidwe amabwe alembidwe omunwe wakwe.

Chapter 32

¹Ponyina bantu nibakabona kuti Mozesi wacedwa kuseluka kuzwa acilundu, bakabunganina Aloni okumwambila, "Koza, utupangile tu leza tuta tuzulwide. Kambo oyu Mozesi, ngo muntu wakatugwisya mu cisi ca Igiputi, tatuza camucitikila." ²Ponya Aloni wakabambila kuti, "Amugwisye nwe-nwe zyengolide zili kumatwi abanakazi benu abana benu basyimana abasimbi, ponya mwete kulindime." ³Bonse bantu baka gwisya nwe-nwe zye ngolide zyali kumatwi abo okuzyeta kuli Aloni. ⁴Amane kwatambula kumanza abo wakapanga - panga cibelesyo wapanga cibumbwa mucikozyano ce ngombe. Elyo wakati, "Mbabo ba leza, Isilayeli, wakatugwisya mucisi ca Ijiputi." ⁵Aloni nakacibona eci, wakayaka cipaililo kunembo lye ngombe; wakati, "Junza kunoli pobwe lya Mwami." ⁶Bantu bakabuka kasimbula buzuba bwakacilila okupa zituzyo zyo kutenta o kweta zituzyo zyo kubungana. Bakakala kulya o kunwa, ape bakanyamuka kusekelela. ⁷Mponyina Mwami wakambila Mozesi kuti, "Koya fwambana, bantu bako, bwaketa kuzwa kunyika ya Igipiti, balisofwazya. ⁸Bafwambana kusiya zyila ngindakabalaila. Balicitila cibumbwa mucikozyano ce ngombe okupaizya kuli cico. Bakamba kuti, 'Aba mbaba leza, Isilayeli, oyo wakamugwisya mucisi ca Isilayeli.'" ⁹Mponya Mwami wakambila Mozesi, "dabona aba bantu. Langa, mbayumu myoyo. ¹⁰Mponya, utasoli kundikasya. Kunyema kwangu kuyobabukila, ape ndiyobanyonyona. Mponya ndiyo panga nyika mpati kuzwa kulindinye." ¹¹Pele Mozesi wakamo kombelezya Mwami Leza wakwe. Wakati, "Mwami, kambozyi bukali bwako bwabukila bantu, mbomwa gwisya mucisi ca Igipiti anguzu ziyosya ejaza jumu?" ¹²Kambonzi bama ijiputi nibamba kuti, 'Wakabagwisya o muzezo mubi, okubajaya mucilundu ape owo kubanyonyona kuzwa kubusyu bwe nyika?' sanduka kubunyemi bwako mponyina utatolelezyi cisubulo eci kubantu bako. ¹³Yubuluka Abulahamu a Isaki a Isilayeli, bazike bako, mbowakakonkezya muzina lyako omukamwini cokwamba kuti, 'Ndiyo vuzya nyungu zyanu mbuli nyenyezi zyakujulu, ape ndiyopa lunyungu lwenu inyika yonse mbuli mbo ndamba. Bayoikona kutamani.'" ¹⁴Mponya Mwami wakaleka cisubulo cakamba kuti uyosubula bantu bakwe. ¹⁵Mozesi wakafutata okuseluka kucilundu, kanyamwide mabwe obile ecizuminano mujanza. Mabwe alilembidwe kumabazu, Kwense kunembo okusule. ¹⁶Mabwe akali o mulimo wa Leza, a malembo alembedwe a kaboneka kambo nguwaka lembide ¹⁷Mponya Josyuwa wakavwa congo cabantu nibalikongolola, wakamba kuli Mozesi, "Kuli congo livwika mbuli kuti ndwenkondo muzyijole." ¹⁸Pele Mozesi wakati, "Tinsi muzuzumina waba sikuzunda, na bazundwa bantu, pele muzuzumo waba sikwimba mbe mvwide." ¹⁹Mponya Mozesi nakasika acijole, wakabona kanamani ape abantu bali mukuzyana. Wakanyema loko, wakafusa mabwe a paleme kuzwa mumanza akwe akapwaculwa muni acilundu. ²⁰Wakabweza kanamani nkibapangide bantu, wakatenta, wakakasila kaba busu, mponya okukala mumanzi ape wapa bantu ba mu Isilayeli wakacita banywe. ²¹Mponya Mozesi wakali kuli Aloni, "bakucitanzi bantu aba, cakuti mane wabetela bubi bupati." ²²Aloni wakati, "Utakwindilizyi kunyema kwako, simalelangu. Ulibezi bantu aba, kukucita bubi. ²³Bakati kulimebo, 'Tubumbile ka leza katatusolwede. Mbuli oyo Mozesi, ngo mwalumi wakatweta uzwa munyika ya Ijipita, tatuza cacitika kuli nguwe. ²⁴Mponya ndakati kuli mbabo kufumbwa ujesi ngolide, ayigwisye.' bakandipa ngolide pele ndakayisowa mumulilo, mponya kwakazwa kanamani." ²⁷²⁵Mozesi wakabona kuli bantu bazwa munzila (kambo Aloni wakabalekelela kuti bazange cindi balwaninyina baba shendola). ²⁶Mozesi wakayima amulyango wacijole, "pele okuti oyo uli kubazu lya Mwami aze kuli ndime," Bonse ba Levitika bakabungana alinguwe.

²⁸Ba Levi bakacita cakabalayilila Mozesi. Obo buzuba mwelwe wa bantu bakafwa wakasike kuzuulu zyoatwe.

²⁹Mozesi wakambila ba Levi, "Wabikwa mumulimo wo Mwami sunu, nkambo umwi aumwi wenu watola ntamu kumwana wakwe okumuzyalwanyina, kuti Mwami akonzye kumupa cileleko sunu." ³⁰Buzuba bwacilila Mozesi wakati ku bantu, "Mwacita loko bupati bubi. Ino ndiyoinka ku Mwami mwendi ndiyo mwambila zibi zyenu."

³¹Mozesi wakupiluka ku Mwami akwamba kuti, "Mawe, Bantu aba bacita zibi zipati okulipangila cibumbwa ca ngolide. ³²Pele ino, ndakomba bajatile zibi zyabo; pele kuti kamutaciti namu, ndigwisye mubbuku ndiwakamba." ³³Mwami wakati kuli Mozesi, "Kufumbwa oyo wadibisizya ngonguwe ngweyo futa mubbuku lyangu. ³⁴Ino koya, bazulwide bantu kubusena mbunda kakwambila, bona, mungelo wangu uyo muzulwida. Kono buzuba mbweyo basubula ndiyo basubwida zibi zyabo." ³⁵Mwami wakutuma penzi kubantu kamba bakabumba kanamani, ako Aloni nakabumba.

Chapter 33

¹Mponya Mwami wakambola kuli Mozesi, "Muzwe ano, yebo abantu abo mbowaketa kuzwa kunyika ya Ijipiti. Koya kunyika eyo jindaka konkezya kuli Abulahamu, kuli Isaka, ape okuli Jakobo, mponyina ndakamba, 'Ndiyoipa kulunyungu lwako.' ²Ndiyotuma angelo kunembo lweni, ape ndiyo batanda ba Kenana, aba Amori, aba Hiti, aba Perizi, aba Hivi, ape Jebusi. ³Koya kunyika eyo, inkunka malili ape obuci, pele tandinkoinka atomwi anywebo, kaambo muli bantu bayumu myoyo. Ndilakonzya kumunyonyona munzila."⁴Mponyina bantu nibakavwa aya majwi oku pezegwa, bakalila, ape takwe wakazwata kufumbwa zyokuli kabisa. ⁵Mwami wakamba kuli Mozesi, "Ambila ba Isilayeli, muli bantu bayumu myoyo. Kuti na ndaba akati kenu mucindi cinini, ndilakonzya kumunyonyona. Mponyina ino, amuzunune zyokulikabisa zyenu kokuti ndizibe zyokucita anywibo."⁶Mponyina ba Isilayeli bakazununa zyokulikabisa kuzwa kucilundu ca Horebu kwinka kunembo. ⁷Mozesi wakabweza etente ape okulimika anze ecijole, kulale kuzwa kucijole. Wakalita kuti tente lyakuswananina. Kufumbwa oyo walikukumbila ku Mwami kucintu cimwi wakainka anze etente lyo kuswananina, anze ecijole. ⁸Kufumbwa Mozesi nali kuzwa anze etente, bantu bense bakakonzya kwima kumanjililo abo etente cikulanga kuli Mozesi mane kusikila wanjila mukati. ⁹Kufumbwa Mozesi anjila mu tente, musumpuli we joba walikukonzya kusekelela ansi ape okwima kumajililo etente, ape Mwami wakakonzya kwambola o Mozesi. ¹⁰Kufumbwa beense bantu bakabona musumpululu we joba kwima kumanjililo etente, baliku konzya kunyamuka ape okukomba, kufumbwa muntu kuliminina kumanjililo etente. ¹¹Mwami wakakonzya kwambola o Mozesi busyu kubusyu, mbuli muntu mbwa a mbola o mwenzinyina. Mponyina Mozesi wali kupiluka kucijole, pele muzike wakwe Joshuwa mwana wa Nuni, mwalumi munini, wakakonzya kukala mutente. ¹²Mozesi wakati ku Mwami, "Langa, walikunga ulamba kuli mebo, 'Bweza bantu aba mumusinzo wabo,' pele takwe niwakandambila kuti na nguni ngoyotuma kwinka amibo. Wakamba kuti, 'Ndili kwizi yebo ezina, ape wakajana luse mumeso angu.' ¹³Kuti na ndajana luse mumeso ako nditondezye nzila zyako kokuti ndikozye kukuziba ape kutolelela kujana luse mumenso ako. Yeya kuti cisi eci bantu bako."¹⁴Mwami wakataba, "Kulimbonya kwangu kuyoika aibo, ape ndiyokupa kupumuna." ¹⁵Mozesi wakamba kuli nguwe, "Nakulibonya kwako takwe nikwainka aswibo, utatungwisyi kuzwa ano. ¹⁶Pele muli cimwi cindi, ino kulazibwa buti kuti ndajana luse mumeso ako, mebo ape abantu bako? Ino takuyobi buyo kuti na wainka aswibo kokuti mebo ape bantu bako balindene kuzwa kubantu bense bamwi bali atala yenyika."¹⁷Mwami wakamba kuli Mozesi, "Ndiyokucitila ape ezi zintu zyokakumbila, mbuli mbwakajana luse mumenso angu, ape ndili kwizi ezina." ¹⁸Mozesi wakati, "Ndakumbila nditondezye bulemu bwako."¹⁹Mwami wakati, "Ndiyocita bwense bubotu bwangu kwinda kunembo lyako, ape ndiyoambilizya izina lyangu 'Mwami' kunembo lyako. Ndiyoba oluse kuli oyo ngwenya oluse, ape ndiyotondezya luzyalo kuli oyo ngweyotondezya luzyalo." ²⁰Pele Mwami wakati, "Tokoyobona busyu bwangu, kambo takwe ukonzya kubona busyu bwangu ape okupona."²¹Mwami wakati, "Langa, mbobu busena kumbali amibo, uyoima aleli bbwe. ²²Kuti bulemu bwangu bwakwinda, ndiyokubika mulwazi lwebbwe okuyokuvwumba ejanza kusikila ndikainde. ²³Mponyina ndiyogwisya jaza lyangu, ape okuyobona sule lyangu, pele busyu bwangu tabuyo bonwi."

Chapter 34

¹Mwami wakati kuli Mozesi, "Timbula obile apaleme mabwe mbuli aya okusanguna apaleme. Ndiyo lemba ali ngawo apaleme mabbala alyaalioku sanguna apaleme , apaleme ngiwakakomona. ²Uzolibambile kuseni mponya uzoze atala ecilundu ca Sinai, mponya ukalitondezye lyako kuli mebo alya acilundu atala. ³Takwe nabani welede kuza atala ayibo. Toeleda kulekela nabani kuti abonwe kufwumbwa awa acilundu. Takwe mbelele na ngombe zyelede kucela kunembo kwecilundu." ⁴Mponya Mozesi wakatimbula obile apaleme mabwe mbuli okusanguna, ape wakabuka kufwabana kuseni mponya wakainka atala ecilundu ca Sinai, mbuli Mwami mbwaka mulailila. Mozesi wakabweza zyi paleme zya mabwe mujanza. ⁵Mwami wakaseluka ansi kuzwa mujoba mponya wakaima o Mozesi alya, mponya wakalibanda zina "Mwami." ⁶Mwami wakainda kunembo lyakwe ape wakambilizya, "Mwami, Mwami, ngu siluse ape silubomba Leza, tafwambi kunyema, ape ulabika zyintu zyense mukudiya muluyado ape omukusyomeka, ⁷ulabamba kudiya koluyando kuzyulu-zyulu, kulekelele kulubizya, kutazya, ape ezibi. Pele takwe nayobaleka kubasubula basizibi. Uyoeta cisubulo kucisi camaisi abana babo ape okubana bana babo , kuyosika kuli lyatatu elyane zyalani." ⁸Mozesi kokufwambana wakafukama ansi o kukomba. ⁹Mponya wakati, "Kuti na ndajana luse ku menso ako, Mwami wangu, ndakumbila enda aswibo, kambo ababantu mbasi mutwe muyumu. Tulekelele bulubizi bwesu ape ezibi zyesu, mponya utubweze tubebako." ¹⁰Mwami wakati, "Langa, ndilafwi kupanga cizuminano. Kunembo lya bantu bako bense, ndiyocita zintu zipati zyetana cita munyika yense na kufumbwa mucisi. Besne bantu akatikenu bayobona micito wangu, kambo eci cintu cilayosya celi mukucita ayibo. ¹¹Swilizya eco cekulailila senu. Ndilafwi kwindi kunembo lyako kutanda baamoli, bakenani, bahiti, bapelezi, bahivi, ape a bajebusi. ¹²Cenjela kuti utakaciti cizuminano abantu boku nyika eyo nkobuya, kambo bayoba cilebyo akati kenu. ¹³Kambo kako , welede kupwacola zipaililo zyabo, kupwacola matakozyo amabwe, ape mukatimbweide ansi misamu abo ba Asyela. ¹⁴Tamwelede kukomba leza umbi, pele Mwami, ulezina lya munyono, Leza simunyono. ¹⁵Pele cenjela kuti utakaciti cizuminano abantu benyika, kambo bakacita mwamu bwabo kuba leza babo, ape balikulipa kuba leza babo. Mponya umwi wabo uyokutaba ape uyolya zimwi zyakwe zykupaizya, ¹⁶Mponya muyobweza bamwi bana bakwe kubona benu, ape abana bakwe bayocita bwamu mukomba ba leza babo, ape bayocita bana benu balumi bwamu kuli ba leza babo. ¹⁷Tamwelede kucitila baleza benu bo bulingo. ¹⁸Mwelede kubamba pobwe lye cinkwa citakwe mumena. Mbuli mbundaka mwambila, mwelede kulya cinkwa citakwe mumena kwa mazuba osanwe otubili a cindi cibambilidwe mumwezi wa Abbibu, kambo nguwalu mwezi wa Abbibu ni mwakazwa muljipiti. ¹⁹Bense bokusanguna balombe mbibangu, abo balombe bokusanguna babanyama, nikuba ku nombe na kumbelele. ²⁰Mwelede kunununa yokusanguna mbongolo aka belele, pele kuti na tamukoyu pilusya, mwelede kutyola nsingo yayo. Mwelede kubanununa bense bokusanguna banabenu . Takwe muntu welede kulitondezya kuli mebo cinkwamanza. ²¹Muyobeleka kwamazuba ali tusanwe akomwi, pele mubuzuba bwatusanwe otubili mwelede kupumuna. Nikuba mucindi cokwima na mukutebula, mwelede kupumuna. ²²Mwelede kulangila pobwe zyensonda obutebuzi bokusanguna bwa maila, ape mwelede kulangila pobwe lyom kubungika kuma manino e caka. ²³Zindi zyotatwe mucaka bense balumi belede kulitandezya kumenso o Mwami, Leza wa Isilayili. ²⁴Kambo ndiyogwisya bamasi kuzwa kuli nywebo mponya ndiyokomezya minyiza yenu. Takwe uyo nyomenena kutola nyika yenu mbuli kuti njiyabo mwakwinka kuyoli bonga ku Mwami Leza wenu zindi zyotatwe mucaka. ²⁵Tamwelede kupa bulowa bwe cipaililo cilo mumene, na kufumbwa nyama izwa kucipaililo capobwe lya pasika kuti cisyale cibe ce junza. ²⁶Mwelede kweta zintu zibotu zykusanguna zyzwa mumyunda yenu kun'anda yangu. Tamwelede kujika kana kempango kuzwa kuli banyina kalamalili. ²⁷Mwami wakati kuli Mozesi, "Lemba ansi majwi aya, mukwenda lanyama majwi aya ndakabamba cizuminano ayibo ape o Isilayili." ²⁸Mozesi wali o Mwami kwamazuba ali makumi one masiku e sikati; takwe nakalya cokulya na kunwa manzi. Wakalemba acipapalede majwi acizuminano, milawo ili kumi. ²⁹Mponya Mozesi nakaseluka kuzwa kucilundu ca Sinai kayumwide zybile zyipapalede zye cizuminano kajesi mujanza, tatwe takwe nakaziba kuti cikanda cokomenso akwe calikumweka cindi nali kwambola o Leza. ³⁰Mponya Aloni abama Isilayili nibakabona Mozesi, cikandacomenso akwe cali kuyaka, mponya bakayowa kuswena afwifwi anguwe. ³¹Kono Mozesi wakabaita mbabo, mponya Aloni abense bembunga baza kuli nguwe. Mponya Mozesi wakambolabo. ³²Kuzwa wo, bense bantubaku Isilayili bakaza kuli Mozesi, pona wakabambila yense milawo yo Mwami njakamupa aci lundu ca Sinai. ³³Mponya Mozesi nakamana kwambola abo, wakabika cisila kumenso akwe. ³⁴Kufumbwa Mozesi ainka kunembo lya Mwami kuyoambola anguwe, walikugwisya cisila, mane kusikila wazwa. Mponya nali kuzwa anze, wali kubambila ba Isilayili cakalaililwa kuti ambe. ³⁵Mponya ba Isilayili nibakabona Mozesi busyu bwakwe bulamweka, walikunga ulabika cisila kumenso akwe ape mponya kusikila wapiluka kuyo ambola o Mwami.

Chapter 35

¹Mozesi wakaba bunganya besne bembunga yaba Isilayili ape okwamba kuli mbabo, "Ezi zezintu Mwami zyakamwambila kucita. ²Mumazuba osanwe akomwi mulimo welede kubelekwa, pele kuli yebo buzuba botusanu otubili bwelede kuba buzuba busalala, buzuba bwa nsabata humaninide kupumona, busalala ku Mwami. Kufumbwa oyo ubeleka mubuzuba obu welede kujaigwa. ³Tamwelede kuyasya mulilo kufumbwa mumanda enu mubuzuba botusanu otubili." ⁴Mozesi wakambola kumbunga yense yabana ba Isilayili, kati, "Eci cecintu Mwami cakamulalila. ⁵Tola cipecto co Mwami, nwnse nomujesi moyo ulyabide. Mwete cipecto ku Mwami-ngolide, nsiliva, mukuba, ⁶Cijulu-julu, cisombo, ape cisalala cisila ape ezisila zyandekela; aboya bwe mpongo; ⁷zikutu zyabagutu zyakaniwa mucisila; zikutu zyakasukwa kabotu; mapulanga omulombe; ⁸Mafuta asalala omu kampalamba, tununkilizyo tulelekide twamafuta mponya otokusingaba tununkilizyo. ⁹Mabwe amakwalala ape amabotu mabwe elede kubambwa kubapaizi mponya akasila kacamba. ¹⁰Kufumbwa bankutwe bantu akati kenu belede kuza ape okucita zyense ezyo Mwami zyakalailila- ¹¹busena busalala etente, ecivunisyo, engobyoby, ezicida, ezipinzo, zitondezo, mponya ezikalilo; ¹²alyo bbokisi amasamu alyo, ecesitikizyo cokuvumba, mponya esila lyokuvumba. ¹³Baketa tebuta amasamu ayo, zyense zyibesyo, mponya ecikwa ceitwa kubusyo bwakwe; ¹⁴cikalilo cakampalamba ce mimuni, ezibesyo zyaco, amalampi, mponya amafuta omulambi; ¹⁵Otunukilizyo acipaililo amasamu aco, alelekide mafuta mponya otokusingaba tununkilizyo; ezi lengelela abusena busalala amanjililo; ¹⁶Acipaililo cokutentela zipeto cijesi embaula yamukuba mponya amasamu ape ezibesyo; mponya ebbavu pati ecikalilo caco. ¹⁷Baketa zilengelela zyolu kwakwa ezitondezo zyaco ape acikalilo, ape esila kumanjililo elamba; ¹⁸Mponya ezyanzo zyazo zamatente zye cikombelo ape olukwakwa, antomwi ezyo kwazyo. ¹⁹Bakekezo zibotu zyokuzwata zyokubesyo mucibaka cisalala, lisalala jansi lya Aloni mupaizi ape abana bakwe, kuti bakabaleke mbuli bapaizi." ²⁰Ape bense bomukowa wa Isilayili bakazwa mponya bakaya kule kuzwa kuli Mozesi mpabede. ²¹Kufumbwa oyo walo omoyo upya wa kanyamuka ape oyo walo omuya waka musunwazyo wakeza mponya wakota cipecto ku Mwami kumayake e cipaililo, kuli zyense zibesyo zyokubesyo muli cico, ape amajansi asalala. Bakeza, bense balumi apa abanakazi, besne balomoyo okupa. ²²Baketa mpande zyokubotya, macoco, nwenwe, ape otuenge, yense misyobo ye ngolide yenkabisa. Bense bakapa zipeto zye ngolida mbuli cilengwa ku Mwami. ²³Kufumbwa oyo wajesi cijulu-julu, cisombo, na bwanda busalala, cisila citete, boyabwe mpongo, zikutu zyabagutu zisalala, ape baketa ezikanda zibotu. ²⁴Kufumbwa abo bense balikupa zipeto zye nsiliva na mukuba bakazyeta kuba zyipengo ku Mwami, ape kufumbwa wajesi musamu omukuba okubesyo musebezi waketa. ²⁵Kufumbwa mugwala mwanakazi wakasuma zjobwanda amanza akwe mponya waketa ezyo zyakasuma-cijulu-julu, cisombo, nasisalala, nasisila citete. ²⁶Bense banakazi balemyoyo ipya ape abo balo bugwa bakasuma tobolye mponya.

Chapter 36

¹mponyina Bezeleli o Aholiabu abantu bense bagwala abo Mwami mbakapa bugwala ape amano okuziba kucita milimo yense mukuyaka busena busalala ninga bacite mulimo mbuli mbonya mbwaka balailila Mwami.²Mozesi wakaita Bezeleli, Oholiabu, mponya abantu beense bagwala Mwami mbakapa bugwala, ape abobale myoyo kuti baze bazobeleke.³Bakatambula kuli Mozesi zipo zyonse ezyo bana Izilayeli nzibaketa zyokuyasya busena busalala. Bantu bacili kweta zipo cokulipa mubuceda kuli Mozesi.⁴Pele nantu bense bagwala balikubeleka abusena busalala bakazwa kukubeleka kuli ezyo zibalikucita.⁵Bantu babezi bakati kuli Mozesi, "Bantu balimukweta zinji zinda zyokubelesya ezyo Mwami nzyakatulailila kuti tucite."⁶Mponyina Mozesi wakalailila kuti takwe nenga womwi mucijole utete kufumbwa zipo zyokuyasya busena busalala. Mponyina bantu bakaleka kweta ezi zipo.⁷Bajesi belesyo zinji mukubeleka kwense.⁸Mponyina babezi bense akati kabo bakayaka cikombelo ezisila zili kumi zyakapangwa kusila bbotu ape eci julu julu, yecisombo, mponyina isalalisya yasumidwe bakerubi. Oyu wali mulimo wa Bezeleli, wali mubezi mugwala.⁹Bulamfu bwe sila esila bwali tukokola tuli makumi obile omusanu ototatwe, bwamba bwali tukokola tone. Enseneni masila alene.¹⁰Bezeleli wakagwantanya masila osanwe kuli imwi eimwi, mponyina a omwi masila osanwe wakagwantanya kuli imwi eimwi.¹¹Wakapanga zyanzikilo zye julujulu kumbali kumamanino esila yokusanguna, ape wakacita mbonya kumbali kumamanino esila yabili.¹²Wakapanga zyanzikilo zili makumi osanwe ku sila yokusanguna ezili makumi osanwe ku kumbali kumamanino esila yabili. Mponyina zyanzikilo zyakalangana.¹³Wakapanga zijatikizyo zyengolide zili makumi osanwe mponyina wakagwantanya masila antomwi anzizyo kutegwa cikombelo ciswanane.¹⁴Bezeleli wakapanga masila oboya bwe mpunga kuti libe tente lyo kuvumbya cikombelo; wakapanga masila ali kumi akomwi.¹⁵Bulamfu bwe sila esila bwali tukokola tuli makumi otatwe, mponyina bwamba bwe sila esila bwali tukokola tone. Masila ense ali kumi akomwi alelene.¹⁶Wakagwantanya masila osanwe kuli imwi cimwi ape a-amwi masila osanwe akomwi kuli mwi eimwi.¹⁷Wakapanga zyanzikilo zili makumi osanwe kumbali kumamanino esila yokusanguna, ape ezyanzikilo zili makumi osanwe kumamanino esila eyo yagwantene esila yabili.¹⁸Bazeleli wakapanga zyosanwe zijatikizyo ziomukuba zyokugwantanya tente antomwi kuti libe lyomwi.¹⁹Wakapanga cecikumba cembelele casalazidwe cokuvumbya cikombelo, ecimwi cikumba cuba cokuvumbya atala yateni.²⁰Bazeleli wakapanga misende kuzwa kumunga yecikombelo.²¹Bulamfu bomusende womwi bwali tukokola tuli kumi, mponyina bwamba bomusende omusende bwali kakokola komwi ape ecisela.²²Musende omusende wajesi zimanzyo ziomusamu zyobile zyoku gwantanya misende antomwi. Wakacita namu kumisende yense yecikombelo.²³Wakapanga minsende yecikombelo munzila eyi: minsende ili makumi obile yokubbazu lyoku musanza.²⁴Bazeleli wakapanga zikazikilo zyensiliva zili makumi one zyokunsi eminsende ili makumi obile. Kwali zikazikilo zyobile kunsi lyomusende womwi kugwantanya minsende antomwi, ape ezikazikilo zyobile kunsi lyomusende omusende kugwantanya minsende antomwi.²⁵Kubbazu lyabili lye cikombelo, bbazu lyoku jwe, wakapanga minsede ili makumi obile.²⁶Ezi kalilo zyateni zyensiliva zili makumi one. Kwali zikazikilo zyobile kunsi lyomusende wokusanguna, zikalilo zyobile kunsi lyomusende walikucilizya, mbonya namu.²⁷Kusule lye cikombelo kumabililo ezuba, Bazeleli wakapanga minsende yosanwe akomwi.²⁸Wakapanga minsende yobile yokuziyoko zyokusule zyecikombelo.²⁹Eyi minsende yali anzene kunsi, pele atala yali gwantene munwe nwe yomwi. Wakapanga yobile muli eyi nzila yokuziyoko zyobile.³⁰Kwali kumi omusanu akomwi, zikazikilo zyobile kunsi omunseme wokumusanguna, zikazikilo zyobile kumusende ucilizya, mbonya namu.³¹Bezeleli wakapanga makapulusi omunga-ali musanu ali emisende okubbazu lyomwi lyecikombelo,³²makapulusi osanwe emisende okubbazu limwi lyecikombelo, ape amakapulusi osanwe emisende ali okubba lyokusule lyecikombelo kumbali ezuba.³³Wakapanga makapulusi akati kemisende, nkokuti, munkulu wakati, walelene kuzwa kulubazu lumwi kusika kuli lumwi.³⁴Wakavumba misende engolide. wakapangila tunwe nwe twengolide, twalikubeleka kujata makapulusi, mponyina wakavumba munkulu engolide.³⁵Bazeleli wakapanga sila yeci julujulu, yecisombo, eyi salalisya, eyi sila bbotu, yapangidwe anga mba Kerubi, milimo womuntu mugwala.³⁶Wakapangila sila matakozyo one omunga, mponyina wakavumba engolide, yokujatisya matakozyo, mponyina wakazisimpila zikalilo zyone zyensiliva.³⁸Wakapanga zyanzikilo kumulyango we tente. Zypangidwe esila lye julu julu, cisombo, isalalila, kubelesya sila bbotu, mulimo wasikusuma.³⁷Wakapanga ape matakozyo ali osanwe alengelela ezitakizyo. Wakavwumba atala entambo zye ngolide. Zikalilo zyabo zili musanu zypangidwe ensimbi.

Chapter 37

¹Bezaleli wakapanga bbokisi lyo munga. Bulamfu bwayo bwali tukokola tobile ecisela; bwamba bwayo bwali kakokola komwi ecisela; bwime bwayo bwali kakokola komwi ecisela. ²Wakaivumba mukati a-anze engolide yeni yeni okwipangila munyinda wengolide cokuzinguluka kutala yaya. ³Wakaibika nwe zyone zyengolide zyamaulu one ateni, enwe nwe zyobile kubazu lyateni, ape enwe nwe zyobile kubazu limwi. ⁴Wakapanga masamu o munga waka vumba engolide. ⁵Wakabika masamu munwe nwe mumbali ebbokisi, kuti abe okunyamuzya bbokisi. ⁶Wakapanga civunisyo cecijatikizyo cezibi cengolide yeni yeni. Balamfu bwaco bwali tukokola tobile ecisela, mponyina bwamba nwaco bwali kakokola komwi ecisela. ⁷Bezaleli wakapanga bakerubi bobile bengolide ibbuntidwe yokumamanino kobili kwecivunisyo cecijatikizyo cezibi. ⁸Kerubi womwi wali wokumamanino Kumwi kucivunisyo cecijatikizyo cezibi, umwi kerubi wali wokumamanino kumwi. Zyakapanga kazisene antomwi ecivunisyo cecijatikizyo cezibi. ⁹Bakerubi bakandndamuna mababa abo mujulu okuvumba civunisyo cecijatikizyo cezibi anguwo. Bakerubi bakalangana mponyina bakalanga akati kecivunisyo cecijatikizyo cezibi. ¹⁰Bezaleli wakapanga tebutu yamusamu womunga. Bulamfu bwayo bwali tukokola tobile, bwamba bwayo bwali kakokola komwi, mponyina bwime bwayo bwali kakokola komwi ecisela. ¹¹Wakaivumba engolide yeni yeni mponyina wakabika omukano wengolide mumbali atala. ¹²Wakapanga mubala wayo uzingulukide wali bwamba bwejanza, omukano wengolide uzingulukide womubala. ¹³Wakaibikila nwe nweyone yengolide mponyina wakaziyabanya nwe nwe kuzoko zyone, kwali mauulu one. ¹⁴Inwe nwe yakajatanisigwa kumubalo kupa zibaka masamu, mukati tebutu linyamunwe. ¹⁵Wakapanga masamu kuzwa kumunga mponyina wakavumba engolide, mukati tebutu linyamunwe. ¹⁶Wakapanga zibumbwa zyokubika atebulu- mikeke, conco, zibbolu, emfulu zyokubelesya kuti zipo. Wakazipanga kuzwa kungolide yeni yeni. ¹⁷Wakapanga cimikilo cakampalamba engolide yeni yeni yakabbunta. Wakapanga cimikilo cakampalamba ecikazikilo cateni ape omubili. Nkomoki zyayo, cokunsi cegani, mponyina amalubaluba ayo zyense zya jatilide kuli njiyo. ¹⁸Mitabi ili musanu akomwi yakazwa mumbali ayo mitabi uotaywe yakazwa kubazu lyomwi, mponyina mitabi yotaywe yecimikilo cakampalamba yakazwa kubazu limwi. ¹⁹Mutabi wokusanguna wajesi nkomoki zyotatwe zypangidwe anga micelo ye almondi, eco kunsi cegani amalubaluba, mponyina nkomoki zyotatwe zypangidwe anga micelo ye almondi mutabi imwi, eco kumitabi ili musanu akomwi yalikuzwa kucimikilo cakampalamba. ²⁰Acimikilo cakampalamba ncico, akati komubili, kwali nkomoki zyotatwe zypangidwe anga micelo ye almondi, eco kunsi cegani cayo. ape amalubaluba. ²¹Kwali cokunsi cegani kunsi lye mitabi yobile akapanga cintu comwi ancico, ape eco kunsi cegani kunsi emitabi yobile-angawo akapanga cintu comwi ancico. Yalikuswana yense mitabi ili musanu akomwi yalikuzwa kucimikilo cakampalamba. ²²Cokunsi cegani cayo emitabi zyalijatilide mulincico, cali buyo cengolide yomwi yeni yeni yaumidwe. ²³Bezaleli wakapanga cimikilo cakampalamba otumpulamba twateni tuli musanu otubili, amano aco encaya zyaco zye ngolide yeni yeni. ²⁴Wakapanga cimikilo cakampalamba ezibelelesyo zyaco etalanta yomwi yengolide yeni yeni. ²⁵Bazeleli wakapanga cipaililo cotununkilizyo. Wakapanga omusamu womunga. Bulamfu bwamba bwaco bwali kakokola komwi. kacili ezyoko zyone zyelene, mponyina bwime bwaco bwali tukokola tobile. Meja aco ajatilide ncico. ²⁶Wakavumba cipaililo cotununkilizyo engolide yeni yeni- atala yaco, mumbali yaco, ameja aco. Wakapanga mukano wengolide waco. ²⁷Wakapanga nwe nwe zyengolide zyobile kuti kazijisilidi kulincico muni o mukano wateni mumbali mobile mulangane. Inwe nwe zyali zijatililo zyamasamu oku nyamuzya cipaililo. ²⁸Wakapanga masamu o munga, mponyina wakavumba engolide. ²⁹Wakapanga mafuta alelekidwe okunana atununkilizyo tununkilila tweni tweni, mulilo wasikupanga tununkilila.

Chapter 38

¹Bezaleli wakapanga cipaililo cokutentela zipo comunga. Cajesi tukokola tuli musanu mubulafu ape obwamba botukokola tosanwe-cali ezyoko zylene-ape obwime bokukokola totatwe. ²Wakayundiziza muzyoko zyateni zyone zypangidwe enge meja en'ombe. Meja ajasilidi kucipailizyo. Mponyina cakavumbwa omukuba. ³Wakapanga zibelesyo zyonse zyecipaililo-mpato zyondota, mafocolo, emikeke, eziyasyo zye nyama, mpani. Wakapanga ezi zyonse omukuba. ⁴Wakapanga cintu cibotu kucipaililo, otubulo tupatangene tomukuba, akati- kati ansi kwika kusi. ⁵Wakabika nwenwe muzyoko zyone ziomukuba,zyoku jatizya masamu. ⁶Bezaleli wakapanga masamu omunga mponyina waka vumba omukuba. ⁷Ino wakabika masamu kwinda munwenwe mumambali ecipaililo, okunyamuzya. Wakapanga cipaililo cifokokede, kuzwa kumapulanga. ⁸Bezaleli wakapanga cimbavu cipati comukuba ecikazikilo comukuba. Wakapanga mbavu kuzwa ku cimboni comwanakazi walikubeleka kumanjililo etente yokuswananina. ⁹Ape wakayaka labba. Zyazikilo lwe labba zyali zyesila bbotu, otukokola tuli mwanda mubulafu. ¹⁰Zyazikilo zyakajesi makumi obile ezitondezyo, makumi obile ezikazililo ziomukuba. Kwali eziyajakilo zyajesi kuzitondezya, mbuli enkoli yesiliva. ¹¹Muzila iswana, kumbali embazu lyo ku nyika, kwali zyazikilo zyali tukokola tuli mwanda mubulafu, zilimakumi obile zimbavu zili makumi obile ziomukuba, emunambe yakalijesi kuzitondezya, ape enkali zyesiliva. ¹²Zyazikilo zyokumabililo zyali tukokola tuli makumi osanwe mubulafu, ezitondezyo zili kumi ezikazililo. Minambe ape otwimikilo twezitondezyo zya ziomukuba. ¹³Lamba anjiyo yali tukokola tuli makumi ali musanu kumbazu lyokumazwido ezuba. ¹⁴Kwali zinjatizyo kumbazu lomwi lyokuma njililo zyali tukokola tuli kumi omusanu. Bajesi zitondezyo zyoatatwe ape ezikalilo zyoatatwe. ¹⁵Kumbali limwi yokumanjililo elamba kwali akuko kwali zilejelela tu kukokola tuli kumi olo sanwe mubulafu, ezitondezyo zyoatatwe ape ezikalilo zyoatatwe. ¹⁶Zyense zijatizyo zyali alamba zyakapngidwe esila bbotu. ¹⁷Zikalilo zyezitondezyo zypangidwe omukuba. Zijatizyo enkoli yezitondezyo zyaka pangwa esiliva, ape ecivumbyo atala ezitondezyoazizyo zyakapangwa zyaka vumbwa esiliva. ¹⁸Cisa yokumulyango welabba yajesi tukokola tuli makumi obile mubulafu. Cisila cakapangwa omubala we cijulu-julu, cissombo, cisila cisalala bbotu civwungidwe kabotu, bulafu bontu kokola tuli makuli obile. Yali tukokola tuli makumi obile mubulafu .Ape otukokola tuli musamu mubwime, mbuli masila elabba. ¹⁹Cajesi zikalilo ape eminambe ye siliva zivumbiyo atala enkoli kwakapa ngingwa esiliva. ²⁰Zyonse zimajisyo zyeteente lyecikombelo ape elabba zapangidwe omukuba. ²¹Eci cecizu cibikila zintu ziomuci kombelo, zizuminano cecikomb elo cecisyomezya, mbucaka bwezigwa kucilila malailile a Mozesi. Wali mulimo waba Levi bali mumanza a Halama mwana wa Aloni mupaizi. ²²Bezaleli mwana wa Uli mwana wa Huli, kuzwa kumusyobo ba Juda, wakapanga ezyo zyense Mwami zyakalailila Mozesi. ²³Ahoilabu mwana wa Ahisamaki, kuzwa kumusyobo wa Dani, wakabaleka a Bezaleli mukubeza, mbuli muntu mugwala ape mbuli sikusuma zyejulu cisombo, cisila cisalala, ape musila bbotu. ²⁴Zyonse ngolide yakabelesigwa mukuyasya, mumulimo yonse ijatikizya cibaka cisalala-ngolide mataleta ali makumi obile musanu otune ape amasyekeli ali myanda ili musanu atabile amakumi otatwe, yakali pimidwe mbubonyina mbuli syekali. ²⁵Siliva yakapegwa abasimbungano yakalema mataleta ali mwanda ape masyekeli ali culu emyanda ili musanau ali obile amakumi ali musanu obile omusanu, kwendelelanya esyekeli, ²⁶na muntu omuntu beka yomwi, ncokuti cesela cesyeleli, ipimidwe esyekeli. Obumwelwe wakasika kutamo yontu o muntu wakabalwa mukubala, bakanjesi myakwa ili makumi obile bapati ape ab apati loko-myanda ili kumi emyanda yosanwe eyobile ape emyanda ili kumi eyobile emyanda yosanwe. ²⁷Mwanda omwi wamatatela esiliva akabikwa kuzikazikilo comusena busalala ape ezikazikilo zyesila-mwanda omwi wezikazikilo, talata etalata kucikazikilo comwi. ²⁸Akasyala myanda ili kumi emyanda yosanwe eyobile ape emyanda ili kumi eyobile emyanda yosanwe mashekeli esiliva, Bezaleli wakapanga minambe yezitondezyo, zyako vumbigwa atala ezitondezyo, ape bakapanga nkoli zyabo. ²⁹Mukuba wakazwa kuzipo zyokusanguna wakalema matalata ali ma kumi ali musanu aobile ape ama shekeli ali myanda makumi obile emyanda yone. ³⁰Kuli wci wakapanga zikazikilo okumanjililo wetente lyokuswananina, mukuba wecipaililo, ecingamba comukuba, zintu zyense zyecipaililo, ³¹Zikazikilo celabba, zikazikilo zymanjililo elabba, zyense zimazyo zyenteente yecikombelo, ape ecimazyo zyense zyelabba.

Chapter 39

¹Ino julu julu, cisombo, ape ecisila cislala, bakasuma sila litete lyejasi cokubelesya mubusena busalala. Bakapangila Aloni jasi lyobusena busalala, eci cali mbuli Mwami bwakalailide Mozesi.²Bezalele wakapanga efodi yengolide, yecijulu julu, cisombo, ape cisila cislala, ecisila cituba cilukidwe kabotu.³Bakapwacola ngolide mutupazi okwipanga mawaya, bakazibeleka mumubala weci julu julu, cisombo, cisila cislala, ape ecisila cibotu, mulimo womubelesi munkutwe.⁴Bakapanga tambo zyamakako zya efodi, cijesilidi amambazu atala obile. Camamanino⁵cokusuma comucikungu cali kuswana o efodi; bakapangisya a kasila komwi ka efodi, capangidwe akasila katente eyi ni ngolide, eci julu julu, cisombo, ape a cisila eci cali mbuli Mwami mbwakalailide Mozesi.⁶Bakabeza mabwe amakwalala, bakajala kuzunguluka ngolide, oku beza okucekola mukati amazina abana ba Isilayeli.⁷Bezaleli wakabika tusila twamakuko a efodi kuti abe mabwe eci balusyo abana ba isilayeli, mbubonya mwami mbwakalailila Mozesi.⁸Wakapanga kasila kacamba, mulimo wamwalumi mukutwe, okudibotya mbuli efodi. Wakacipanga e ngolide, ceci julu julu, cisombo, cisila cislala ecisila cibotu.⁹Zyali elene. Bakavunga kasila kacamba zindi zyobile bwali bwasa bomwi bulafu obumwi bwasa bukwazeme.¹⁰Bakabamba mukati milongo yone ya mabwe mabotu. Mulongo yokusanguna kwali ibbwe labbi, topazi, ape Ijipiti.¹¹Mumulongo wabili emalodi,safilo ape e daimodi.¹²Mumulongo watatu kakuli linguli, Iya ageti mponyina e mutusto.¹³Mulongo wane kakuli belulo, ibwe yemibalabala, ape ejasipa mabwe akaludikwa mbuli bubambe bwe ngolide.¹⁴Mabwe akali kumi aobile, yomwe ezina yabana ba Isilayeli, kibezele ezina yomwe yomusyobo ili kumi eyo bile.¹⁵Akasila kacamba bakapanga mawenge mbuli tukole, musebezi wokusuma ngolide yeni yeni.¹⁶Bakapanga zikalilo zyengolide zyobile mponya otuninga tobile twe nwenwe ye golide, mponyina okutu ngambatika mwenwe zyobile kuzyoko zyobile zyakasila kuamba.¹⁷Mponyina bakabika tuwenge twe ngolide munwenwe kubazu uakasila kacamba.¹⁸Okwanga mpwla zyobile, Bakanama tika tuwenge kumabazu obile akakbambwa bakagamatika makuko otusila aefodi kunembo.¹⁹Bakapanga nwenwe zyobile zye ngolide mponyina okuzibika kumabbazu obile akasila kacamba, kumamanino kubambene o munyinza.²⁰Bakapanga zyobile ape nwenwe zyengolide ape okuzigambatika kusi katusila tobile twa makuko kunembo o efodi, kumbali ecisila cisumidwe kabotu comucikungu ca efodi.²¹Bakanga kasila kacamba nwenwe zya edodi nwenwe zyeci julujulu, kwamba kuti cinamatikwe atala ecisila comucikungu ca efodi. Eci camba kuti kasila kacamba takalukede kunamatikwa kuzwa ku efodi. Eci cakacitika mbuli Mwami mbwakalailila Mozesi.²²Bazeleli wakapanga tambo ya efodi konse yali ye cisila yeci julu, musebezi yo sikusuma.²³Ya jesi bbanga akati pokuzwida mutwe. Bbanga lyali sumidwe kumamanino kuti kutandeuki.²⁴Kusi kuvungidwe, bakapanga mapomegileti a cijulu, cisombo, ape bwanda busala pyu mponyina bulukidwe kabotu.²⁵Bakapanga milangu ye ngolide yeni yeni, ape bakabika milangu akati ka mapomegileti kuzinguluka kumamanino entambo, akati ka mapomegileneti.²⁶Mulangu ape epomegileneti, mulangu ape pomegileti-kumamanino entambo ya Aloni kuti abelesye mukati. Eci cali mbuli mbwakamulailide Mwami Mozesi.²⁷Mponya bakusuma majasi esila mbotu ya Aloni ape abana bakwe.²⁸Bakapanga ntaulu yecizwato, cituba tusila tokwanga kumutwe tubotu, tusila tubbundula tokusi kotusila tubotu,²⁹Mponyina esasiko yesila mbotu ape ececi julu julu, cisambo, o bwanda busalala, mulimo wasikusuma. Eci cali mbuli bwakamulailide Mwami Mozesi.³⁰Mponyina bakapanga mukeke womusyini obulemu wengolide yeni yeni; mponyina bakabeza ati cico, mbuli kubeza kwe cindito, "Cislala ku Mwani."³¹Mponyina bakanamatika ntali kutambo keci julujulu atala entaulu. Eci cakacitika mbuli Mwami mbwakalailila Mozesi.³²Mponyina mulimo weci kombelo, tente yokuswananina, yakamana. Bantu ba Isilayeli bakacita zyense. Bakacilila malailile oonse Mwami ngapede Mozesi.³³Mponyina baketa kucikombelo kuli Mozesi- tente ape ezintu zyense zyokubelesya, zijatikizya, minsede, mikulu mipati ape ezikalilo;³⁴Civumbyo cezikutu zyembebele wakapeta mubala usalala, civumbyo ecikanda cibotu, ape esila lo kusika³⁵Ibbokisi lyecizuminano, mbonyina mbuli masamu ape ecijatikizyo cezibi.³⁶Mponyina baketa tebulu, ezibelelesyo zyense, ape ecikwa caliwo;³⁷zyokubikila tumpalamba twe ngolide yeniyeni ape okuzingulusya tu mpalamba, ezintu zyense ape amafuta o mutupalamba;³⁸Ecipaililo cengolide, mafuta alelekidwe ape otunukilizyo tubotu; zilengelela kumanjililo eci kombelo;³⁹Cipaililo comukuba embaula ape amasamu ezibelelesyo mponyina ecimbavu pati lili ecisitikizyo.⁴⁰Baketa zilengelezyo zyoku labba ezitondezya ape azikalilo, ezisitilizyo ape esila yoma jililo elabba; etambo zyaco ape ezimazyo zyetente; ezibelelesyo zyense zyokubelesya mucikombelo, tente lyokuswananina.⁴¹Mponyina baketa majasi asumidwe kabotu mubusena busalala, majasi a Aloni mupaizi ape abana bakwe, kuti babeleke mbuli bapaizi.⁴²Bantu ba Isilayeli bakabeleka milimo yense mbuli mbwalailila Mozesi.⁴³Mozesi wakayendelezya milimo yense, ape, amulange, bakacita. Mbuli Mwami mbwakalailila, munzila jiyonyina bakacita. Mponyina Mozesi wakabaleleka.

Chapter 40

¹Mponyina Mwami wakati kuli Mozesi, kati, ²"Mubuzuba bokusanguna bomwezi okusanguna mumwaka mupya welede kubamba cikobelo, etente lyo kuswananina.³Welede kubika bbokisi lye cibulusyo mukati, ape okalivinike bbokisi elyo esila. ⁴Welede kweta mukati tebule okulibika bwelede ezintu zyelede alin dilyo. Mponyina welede kweta mukati cikalilo cakampalamba okubika tupalamba.⁵Welede kubika tunukilizyo twengolide kucipaililo kunemb o lye bbokisi lye cibalusyo, ape welede kubika sila kumanjililo ecikomb elo. ⁶Welede kubika cipaililo co kutentela zipo kunembo lya manjililo omucikombelo, etente lyokuswananina. ⁷Welede kubika bbavu pati akati ketente lyokuswananina acipaililo ape welede kubika mainzi mukati.⁸Welede kucingulusya elamba, ape welede kwazika sila kumajililo elamba. ⁹Welede kubweza amafuta alelekedwe okuleleka cikombelo ape ezyo zyintu zyense zimanide mukati. Mwelede kucisalaza zimaninide kuli mebo; mponyina ciyosalala. ¹⁰Welede kuleleka cipaililo cikutentela zipo ape ezibelezyo zyaco zyense. Welede kwazanya cipaililo kuli mebo ape ciyoba cisalala loko kuli mebo. ¹¹Welede kuleleka bbavu ecikalilo cayo ape okucazanya kuli mebo.¹²Uyo eta Aloni ape ababa bakwe kumanjililo etente lyo kusanguna ape welede kubazazya amanzi. ¹³Uyo muzwatika Alino jansi elyo lyakazanisigwa kuli mebo, umuleleke ape umwazanye kokuti akandibelekele mbuli mupaizi. ¹⁴Welede kweta bana bakwe okubazwatika zibiya. ¹⁵Welede kubaleleka mbuli mbuwaka leleka baisi babo kokuti bakandi belekele mbuli bapaizi. Kulelekwa kwabo kuyocita kuti bakakalilile mubupaizi kwindila mumazyalane abantu b abo." ¹⁶Eci ncecico cakacitila Mozesi; wakacilila zyense ezyo Mwami zyakumulailila. Wakacita ztense ezi zintu. ¹⁷Mponyina cikomb elo cakabambwa mubuza bokusanguna mumwezi wokusanguna mumwaka wabili. ¹⁸Mozesi wakabamba cikombelo, wakabika zikalilo mucibaka, tukulisyo twalyo, ape okwinka misumpululu, ape ezitondezyo. ¹⁹Wakabika civumbyo a cikombelo ape okubika tente alicico, mbuli Mwami mbwaka mulailila. ²⁰Wakabweza cizuminano zyumulao ozibika mukati mubbokisi. Mponyina wakabika masamu abbokisi ape okubika civ unisyo coluse alidiyo. ²¹Waketa bbokisi mucikombelo. Wakabamba sila lyoku kwabilila bbokisi lye cibalusyo, mbuli Mwami mwaka mulailila. ²²Wakabika tebulu mutente lyoku swananina, kulubazu lokunyika lyeci kombelo, aze esila. ²³Wakabika cikwa mbukwelede atebulu kunembo lyo Mwami, mbuli Mwami mbwaka mulailila. ²⁴Wakabika cikalilo cakapalamba mutente lyokusanguna, kuzwa ku tebule, okulubazu lokumusanza lye cikombe. ²⁵Wakayasya tumpalamba kunembo lyo Mwami, mbuli Mwami mbwaka mulailila. ²⁶Wakabika tunukilizya twegolide kucipailila mukati ketente lyo kuswananina kunembo esila. ²⁷Wakatenta tubotu tunukilizyo alidiyo, mbuli Mwami mbwaka mulailila. ²⁸Wakazika sila kumajililo ecikombelo. ²⁹Wakabika cipaililo cokutentela ezipo kumajililo omuci komnbelo, mutente lyokuswananina. Wakatula ali cico acitelelo cezipo ape ezipo zyembuto, mbuli Mwami mbwaka mulailila. ³⁰Wakabika bbavu akati ketente lyokuswananina ape acipaililo, ape okubika manzi mukati okusazya. ³¹Mozesi, Aloni, ape abana bakwe bakasazya manza abo ape amaulu abo kuzwa mubbavu. ³²Cindi cense nabalukwinka mukati ketente lyokuswananina ape cindi cense nibali kwinka kucipaililo. Bakalisazya, mbuli Mwami mbwakalailila Mozesi. ³³Mozesi wakabamba lamba kuzunguluka cikombelo ape ecipaililo. Wakabamba sila kumanjililo elamba. Muleyi nzila, Mozesi wakamanisya kubeleka. ³⁴Mponyina ijoba lyakavumba tente lyokuswananina, ape obulemu bo Mwami bwaka zuzya cikombelo. ³⁵Mozesi takwe na kazozya kunjila mutente lyokuswananina kambo joba lyakala alidilyo, ape kambo bulemu bo Mwami bwakazuzya cikombelo. ³⁶Cindi cense joba niligwisya kuzwa a cikombelo, bantu boku Isililayili bakakozya kupanga musinzo lwabo. ³⁷Pele na joba takwe nilyanyamuka kuzwa a cikombelo, mponyina b antu tibali kukozya kwenda. Pele balikukozya kukala kusikila buzuba nili nyamunwa. ³⁸Kambo joba lyo Mwami lyali a cikombelo musikali, ape omulilo wakwe wali masiku, mumiyezo yabantu bense bana Isilayili kuzwa mumusizo wabo.

Leviticus

Chapter 1

¹Mwami wakaita Mozesi okwambola anguwe kuzwa kutente lyokuswananina, okuti, ²"Ámbila bantu ba Isilayeli okuti, 'Na kuli muntu akati kenu uyanda kwetela mwami cipaizyo, amwete zipaizyo zya banyama, kufumbwa kuzwa ku ngombe nenga mbelele.³Na cipaizyo cakwe cokutenta nce ngombe, ulelede kupa mupoho utakwe kampenda, Ulelede kutula kumulyango wetente lyokuswananina, kuti citambulike ku mwami. ⁴Abike janza lyakwe amutwe wecipaizyo cokutenta, mponyina cilatambulika okuyo gwisya milandu yezinyonyono zyakwe. ⁵Mponyina ulelede kujaya poho kunembo lyo mwami. Bana ba Aloni, a bapaizi, bakatambule bulowa o

kubusansaila acipaililo cili kumulyango wetente lyokuswanganina. ⁶Mponyina akafunde cipaizyo citente okucitendola muzitulituli. ⁷Mponyina bana ba Aloni a bapaizi babike mulilo acipaililo okubamba nkuni omulilo. ⁸Mponyina bana ba Aloni, a bapaizi nibayobika zituli, kubikilizya o mutwe antomwi a mafuta, atala enkuni zili amulilo uli a cipaililo. ⁹Pele ziomukati amaulu azyo welede kuzisanzya a manzi. Mponyina mupaizi uyo tenta zyeense acipaililo kuti zibe cituzyo citentwa, ciyo kwizya kununkilila kubotu kuli mebo ciyoba cituzyo capangwa kuli mebo co mulilo. ¹⁰Na cituzyo cakwe cokutente cizwa kumbelele, yomwi yembelele nenga yomwi ye mpongo welede kusala mujembwe wakwe kapenda. ¹¹Welede kumujaya kulubazu lokunyika lwecipaililo kunembo lyo mwami. Bana ba Aloni, a bapaizi, basansaile bulowa bwakwe kumabazu eense acipaililo. ¹²Welede kutimbula muzipanzi antomwi omutwe a mafuta ayo, mponyina mupaizi acibike atala enkuni zili amulilo uli acipaililo. ¹³Pele ziomukati antomwi amaulu welede kuzisanzya amanzi. Mponyina mupaizi acipaizye ceense, acitente acipaililo. Cibe cituzyo citentwa cikanwisye kununkilila kabotu ku mwami; ciyoba cipaizyo capangwa kuli nguwe comulilo. ¹⁴Na cituzyo cakwe kumwami cokutenta bayuni, pele welede kweta cituzyo cenziba na nkana kenkwilimba. ¹⁵Mupaizi welede kukaeta kucipaililo, akanyongolwede mutwe, okutenta acipaililo. Mponyina bulowa bwakwe bwelede kubungwisya anze kumbazu lye cipaililo. ¹⁶Welede kugwisya ciyangilo amababa ayo, okuzisowela kulubazu lokujwe lwe cipaililo, oko kubikwa dota. ¹⁷Welede kwikwamona katagwisyi mababa ayo, pele atazyabani muzibela zyobile mponyina mupaizi acitente acipaililo, ankuni zili amulilo. Cibe cituzyo citetwa, mponyina cilagwisya kunungilila kubotu ku mwami, ciyoba cituzyo capangilwa nguwe co mulilo.

Chapter 2

¹Ciindi muntu naeta busu bo mulumbo ku Mwami, mulumbo wakwe kuti kuli mumena mutete, mponyina uyotila mafuta alincico okubika tununkilizyo alincico. ²Welede kutola cituzyo kubana ba Aloni balumi bapaizi, mponya awo mupaizi uyogwisya ijanza lizwide lyomumena mutete a mafuta otununkilizyo alincico. Mponyina mupaizi uyotenta cituzyo acipaililo mbuli cituzyo . Ciyogwisya kununkilila kubotu kaambo ko Mwami; ciyoba cituzyo cakapangwa kuli nguwe kwindilila mumulilo. ³Kufumbwa cisyeede cecituzyo camaila ciyozulilwa kuli Aloni abana bakwe. Cilasalalisya ku Mwami kuzwa kuzituzyo kusika ku Mwami cakapangwa o mulilo. ⁴Kuti wapa cituzyo ca maila citakwe bumena ciyokwa muyokelwa, celedde kuba cinkwa citete cijisi mumena mutete uvwelengene amafuta, na cinkwa ciyumu citakwe mumena, cinanikidwe mafuta. ⁵Na mumena wenu womulumbo wayokwa eciyokelo cipaleme, celedde kuba co busu butakwe mumena civwelene amafuta. ⁶Mwelede kwabanya muzibela bela okutla mafuta alinguwo. Oyu mulumbo womumena. ⁷Na mumena womulumbo wenu wajikwa mumpani, welede kupangwa o mumena mutete amafuta. ⁸Mwelede kweta mulumbo womumena upangwa kuzwa kuzintu eezi kumwami, mponya uyoyondezegwa kumupaizi, uyoceeta kucipaizyo. ⁹Mponyina mupaizi uyogwisya zimwi kuzwa kumulumbo womumena upangidwe kwiinda mumulilo, mponya uyogwisya kununkilila kubotu ku Mwami. ¹⁰Zisyala kuzwa kumulumbo womumena ziyozulilwa kuli Aloni abana bakwe. Cilasalalisya ku Mwami kuzwa kumulumbo kusika ku Mwami upangidwe omulilo. ¹¹Takwe mulumbo womumena ngomupa ku Mwami welede kupangwa a mumena, kambo tamwelede kutenta a liveni, na kufumbwa buci, mbuli mulumbo upangidwe kwindilila mumulilo ku mwami. ¹²Muyozipa ku Mwami mbuli mulumbo wa micelo yukusanguna, pele tazyobelesigwi kugwisya kununkilila kubotu acipaililo. Mwelede kubika mumena o mumena wense o sautu. ¹³Tamwelede kuzumizya sautu wecizuminano ca Leza wenu kutanojanika kuzwa kumulumbo wenu womumena. Emilumbo yense mwelede kupa sautu. ¹⁴Na mwapa mulumbo womumena yemicelo yokusaanguna kumwami, amupe mumena mutete uyokidwe o mulilo ponya kaupwaidwe kuba busu. ¹⁵Mponya mwelede kubika mafuta otununkilizyo alinguwo. Oyu mulumbo womumena. ¹⁶Mponya mupaizi uyotenta umwi mumena upwaidwe amafuta otununkilizyo mbuli mulumbo mwiminizi. Oyu mulumbo upangidwe o mulilo ku mwami.

Chapter 6

¹Mwami wakati kuli Musa, wati, ²"Kuti na umwi wabisya mponya wacita cakutasyomeka kutendelana o Mwami kwinda mukweenena mubambe wakwe kujatikizya cimwi cibajesi mulushomo, na cintu cakabbigwa, na kuti wapenzigwa omubambe wakwe, ³na wajana cimwi cintu mubambe wakwe caswekelidwe mponya wabeja, na kuti wakonkezya co kubeja, na muliamwi makani mbuli aya omo bantu mubabisya, ⁴mponya kuti wabisya mponya wajanwa omulandu, weelede kubambululwa kufumbwa cakabweza kwindilila mukubba bulanga kupenzya, na eco coshomezidwe mulinguwe, na eco caswekide pele cakajanikide. ⁵Mukuyungizizya, kufumbwa mukambo omo mwakakonkezya cakubeja, welede kucibambulula kuzwide mponya ulelede kuyungizizya comwi-mumusanu cobulemu wancico okubbadela zyeense ku mukamwini mubuzuba mbwajana mulandu. ⁶Mponya welede kweeta mulumbo womulandu wakwe ku Mwami. ⁷Mupaizi ulapanga kulekelelwa kambo kanguwe kunembo lyo mwami, mponya uyolekelelwa kujatikizya kufumbwa cala mulandu ncacita." ⁸Mponya mwami wakambola kuli Musa wakati, ⁹"Mwambile Aloni abana bakwe balumi, 'oyu mulawo womulumbo wokutenta: Mulumbo wo kutenta welede kubawatala ecipaililo wamasiku eense kusika mujunzonza, omulilo we cipaililo unoyaka. ¹⁰Mupaizi uyozwata zizwato zyakwe zisalala, ape uyozwata zizwato zyakwe zyokono zisalala. Uyobwezelela dota isyala mulilo wamana kutentwa mulumbo wokutenta acipaililo, mponya uyobika dota kumbali ecipaililo. ¹¹Uyozununa zizwato zyakwe okuzwata zimwi zizwato kutola dota anze ezivuka kucibaka cisalala. ¹²Mulilo acipaililo uyosiigwa kuyaka. Taweledde kuzima, mponya mupaizi uyotenta nkuni alicico eense mujunzonza. Uyobamba mulumbo wokutenta mbuli mbuciyandikana alincico, mponya uyotenta alincico mafita olumuno emilumbo. ¹³Mulilo welede kunoyaka acipaililo cokuzumanana. Taweledde kuzima.

Chapter 11

¹Mwami wakambila Mozesi o Aloni, wakati," ²Amwambile bantu bana Izilayeli, kuti," Ezinzezintu zipona nzimukonzya kulya akati kabanyama beense abo bali anyika.³Mulakonzya kulya kufumbwa munyama ujesi infumba nzyanzene ape oyo uselula. ⁴Nikubanamuya, bamwi banyama balaselula ape bajesi nfumba zyanzene, pele tamwelede kubalya, banyama mbuli nkamela, nkambo zilaselula pele tazikwe nfumba zyanzene. Nkokuti nkamela tazisalali kuli nywebo.⁵Anguwe cibinda nkambo ulaselula pele takwe nfumba zyanzene, anguwe tasalali kulinywebo. ⁶Sulwe, nkambo ulaselula, pele takwe nfumba zyanzene, nkokuti tasalali kuli nywebo. ⁷Ingulube nikuba kuti ijesi nfumba zyanzene, taiseluli, taisalali kulinywebo. ⁸Mutalyi kufumbwa nyama yazyo, nanga kujata mitunta yazyo. Taisalali kuli nywebo.⁹Banyama bakala mumanzi mbimwelede kulya mbabo beense bajesi tuyambyo amakwa, nikuba bo mulwizi nanga mumilonga. ¹⁰Pele kuzilenge zyanze zipona ezyo zitakwe tuyambyo nanga makwa mulwizi nanga mumilonga, kubikiliza abo benda mumanzi ezilenge zyeense zipona ezyo zili mumanzi-zyelede kutondwa kulinywebo.¹¹Mbuli muzitondwa, tamwelede kulya nyama yazyo ape emitunta yazyo yeled kutondwa. ¹²Kufumbwa cikala mumanzi citakwe tuyambyo nanga makwa cilatondwa kuli nywebo. ¹³Aba mbabayuni mbimutelede kulya-ape tamwelede kulya nkambo balatondwa: ikubi, ape o cingwe, ¹⁴biimbe, abalubanze nemisyobo misyobo, ¹⁵o musyobo uli mbuli wa cikwangala, ¹⁶impowani, sikusiku, nkolenkole, ape abasikakoze be misyobo misyobo. ¹⁷Ape tamwelede kulya tumba, cibengelele, o siyaswimuumba, ¹⁸kakukubwi, sifundwe, simusika, ¹⁹tongola nyangu nyangu, inkolenkole o musyobo wayo umwi, nganga yabayuni, ape o sikampafwa. ²⁰Bauka bense bali amababa benda amaulu one balatondwa kulinwebo. ²¹Nikuba namu mulakonzya kulya kufumbwa tuuka tuluka oto tujesi mauulu one kuti katujesi mauulu ajeseni okusotisa ansi. ²²Mulakonzya kulya kufumbwa musyobo we cikwikwi, nsiwabanda, camusokonya, nanga mpaso. ²³Pele zyuka zyanze zyuluka ezyo zijesi mauulu one zyanze zilatondwa kulinwebo. ²⁴Muyoba batasalali kusikila kujolezya ankambo kabanyama aba kuti mwajata mutunta umwi wambabo. ²⁵Kufumbwa ubweza mutunta umwi wambabo welede kusanzya zizwato zyakwe okukala katasalali kusikila kujolezya. ²⁶Munyama o munyama ujesi nfumba zyanzene ezyo zitanzene oko nanga utaseluli tasalali kuli nywebo. Kufumbwa uzijata tanosalali. ²⁷Ambabo abo benda enfumba zyabo akati kabanyama beense benda amaulu ense one, tabasalali kuli nywebo. Kufumbwa ujata mutunta uli namu tanosalali kusikila kujolezya. ²⁸Kufumbwa ubweza mutunta uli namu welede kusanzya zizwato zyakwe ape abe katasalali kusikila kujolezya. Aba banyama tabanosalali kulinguwe. ²⁹Kubanyama abo bakokoba ansi aba banyama batanosalali kulinwebo: silufunkwe, sikoswe, kufumbwa musyobo mupati wabasyantombela, ³⁰syacivuumbo, imbulumusanza, syantombela, kulumusi, ape o siluntambwe. ³¹Kubanyama beense bakokoba, abanyama batanosalali kulingwebo. Kufumbwa ubajata banofwide tanosalali kusikila kujolezya. ³²Kuti kufumbwa wabo umwi wafwa mponya wawida a cintu cimwi, eco cintu tacinosalali, nanga kuti cipangidwe ecisamu, cisila, itobo nanga saka. Nanga kuti cili buti nanga kuti cibelesigwa nzi, celede kubika mumanzi; tacinosalali kusikila kujolezya kwamana ciyosalala. ³³Kufumbwa mpoto mukati nanga anze kwawida munyama utasalali, kufumbwa cili mumpoto cilasofwala, mponya mwelede kwipwacola eyo mpoto. ³⁴Kufumbwa cilyo cikonzia kuligwa pele kacili amanzi kuzwa muli eyi mpoto ili namu tacisalali. Kufumbwa cokunywa cili mu mpoto eyo tacisalali. ³⁵Kufumbwa eco comutunta wazyo comwi cawida mpawo cilasofwala; kuti na nciko nanga ciyokelo celede kupwacolwa mutupanzi panzi. Nkambo tazisalali ape zyelede kuba kazitasalali kuli nywebo. ³⁶Kasensa nanga citelezezyo cokutekela manzi cilasyala kacisalede; pele kufumbwa ujata mitunta yazyo tasalali. ³⁷Kuti kufumbwa cibeela ce mitunta yazyo yawida ambuto kufumbwa yokubyala, ezyo mbuto zicinosalala. ³⁸Pele kuti manzi abikwa mumbuto, mponya kuti kufumbwa cibela ce mitunta yazyo yawida alimzizyo, nkokuti tazi salali kuli nywebo. ³⁹Kuti kufumbwa munyama uligwa walifwida nkokuti oyo ujata mutunta ulasofwala kusikila kujolezya. ⁴⁰Kufumbwa ulya kumitunta eyo welede kusanzya zizwato zyakwe mponya tanosalali kusikila kujolezya. Oyo ubweza mitunta ilinamu uyosanzya zizwato zyakwe okuba utasalali kusikila kujolezya. ⁴¹Kufumbwa munyama ukokoba ansi ulatondwa taelede kuligwa. ⁴²Kufumbwa cikumbya tumbu, ape kufumbwa cenzya amaulu ense one, nanga zyamaulu manji-abanyama beense abo bakokoba ansi, abo tamwelede kulya, nkambo balatondwa. ⁴³Tamwelede kulisifwazy abanyama kufumbwa bapona abo bakokoba; mutalisofwazi ambabo, kuti batamusofwazyi. Nkambo ndime mwami leza wenu, amulisalazy nkokuti musalale, nkambo ndilasalala. ⁴⁴Tamwelede kulisofwazy abanyama kufumbwa abo bofukoola ansi. ⁴⁵Nkambo ndime mwami, wakamugwisya munyika ya Ijipiti kuti ndibe leza wenu. Ino mponya mwelede kusalala, nkambo ndilasalala. ⁴⁶Oyo ngo mulawo ijatikizya banyama, bayuini, ezilenge zyeense zipona zyeenda mumanzi, ezilenge zyeense zipona ezyo zikokoba ansi. ⁴⁷Nkambo kokuti kwanzanya kulelede kuba akati ke zisofwede ape ezisalala, akati ke zintu zipona ezyo zikonzya kuligwa ezintu zipona ezyo zitakonzi ku

Chapter 12

¹Mwami wakati kuli Mozesi, ²Ambila ba Isilayeli kuti, na mwanakazi wamita okutumbuka mwana mwalumi, nkokuti tanosalali kwa mazuba ali musanu aobile, mbuli mbwatasalali nali ku mwezi. ³Mubuzuba bo musanu otutatu mubili o mwana mwalumi kumpela welede kupalulwa. ⁴Mponyina kulisalazya kwabanyina kuzwa mukuzwa bulowa kuyozwidilila kwa mazuba ali makumi otatwe amazuba otatwe. Taelede kujata kufumbwa ce cikombelo kusikila mazuba okulisalazya kwakwe amane. ⁵Pele kuti watumbuka mwana mwanakazi, uyokala nsunda zyobile katasalali, mbuli cindi nali kumwezi. Mponyina kulisalazya kwa banyina kuyozwidilila kwa makumi osanwe ekumi lyomwi amazuba osanwe ezuba lyomwi. ⁶Ino mazuba okulisalazya akumana, o mwana mwalumi nanga o mwana mwanakazi, welede kweta mwana we mbelele ujesi mwaka omwi cibe cipayizyo cokutenta, ape aka nkwilimba na nziba kuti cibe cipayizyo ce zibi, azyete kumulyango we tente lyokuswananina ape mupaizi. ⁷Mponyina uyopa kumenso o mwami kucita kuti asalazigwe, uyosalazigwa kuzwa kuku kunka ko bulowa bwakwe. Oyu ngo mulawo kujatikizya mwanakazi utumbuka mwana mwalumi nanga mwana mwanakazi. ⁸Kuti katakonzi kupa kabelele, nkokuti welede kutola mombo zyobile nenga ntwana twe nkwilimba tobile, cimwi cibe cipayizyo citentidwe cimwi cibe cipaizyo ce cibi, o mup

Chapter 22

¹Mwami wakambila Mozesi wakati," ²Amubola kuli Aloni ambi akubana bakwe balombe nambile kuti basosoloke kuzintu zisalala znyabana ba Isilayeli, ezyo zitondwa, tabelde kubisya zina lyangu lisalala ndili mwami.

³Kobambila kuti,' kufumbwa wa lunyungu lonse lwa mazyalwa nyoko lwaswena afwi azintu zisalala ezyo bana Isilayeli nzibakasalazya ku mwami katasalali, oyo muntu welede kugwisigwa kuli mebo ndili mwami cituzyo cipegwa kumwami kusikila asalale.⁴Takwe walunyungu lwa Aloni oyu uciswa bulwazi bvwa cinsenda na bulwazi bukunka kuzwa amubili wakwe ukonzya kulya balyazituzyo zipegwa kumwami kuti kabasalala. ⁵Kufumbwa ujata utasalali kwindi kuswangana acifwide ambi kuswangana amwalumi ukunka manzi acalumi. Na kufumbwa wajata cinyama cicita eco cimwi kutasalala, na kono conse citasalali umupa kutasala na komo conse citasalali. ⁶Kokuti mupaizi ujalata kufumbwa citasalali tonosalali kusika lyabbila tayeledede kulya kene cisalala, atikuti wasanzya mubili wakwe mumanzi. ⁷Kuti zuba lyabila ukonzya kulya kuzintu zisalala, kambo zilyo zyakwe. ⁸Tayeledede kulya kene cajanika cilifwide, na cajaigwa abanyama bomusaka, canga walibisya mukuamweni ndime mwami. ⁹Bapaizi belede kutobela malailile angu. Na banoli babisya cibi a kufwa kambo bakaka ndime mwami ndipa kuti basalale mumuya. ¹⁰Takwe bokunze yomupaizi kuvwanya abenzu na bazike, bangu balya kene cisalala. ¹¹Pele kuti mupaizi waula muzike kubelesya mali akwe, oyu muzike ninga walya zintu zitondwa kumwami benganda yo mupaizi abazike bazyalwa munganda yakwe, ambabo ninga balya kuzintu ezyo. ¹²Kuti mwana musimbi wa mupaizi wakwatwa mwalumi utali mupaizi takozyi lulya zilyo zecipaizyo. ¹³Pele kuti mwana musimbi wo mupaizi mukamufu na wakalekwa ambi kuti takwe mwana ambi wapiluka okukala munganda yabaisi mubunini ninga walya cilyo cabaisi. Pele kutabi atansi wenganda wa mupaizi telede kulya kuzilyo ziomupaizi. ¹⁴Kuti na muntu walya cilyo cisalala cakutaziba mpawo welede kubbadela mupaizi kwelede kuyunizya cibela comusanu akucipa kumupaizi. ¹⁵Bana Isilayeli tabelede kutalemeka zintu zisalala kasumpula kuba kumwami. ¹⁶Akupa kuti bayumune cibi cibapa kubisya kambo balya cilyo cisalala kambo ndime mwami ubasalazya. ¹⁷Mwami wakamba kuli Musa, kati," ¹⁸Ambila Aloni abana bakwe, abana bonse ba Isilayeli. Kuti, kufumbwa muntu wamukowa iwa Isilayeli, na benzu bakala mucisi ca Isilayeli, nibeta cituzyo nokuba kuti kuzizikizya cikonke, nikuba kuti cakupa buyo, nakuti bapa ku mwami cipo cakutenta. ¹⁹Na cekubulika balelede kupa mupulu utakwe kampenda akati ke ngombe ambelele na mpongo. ²⁰Cintu cijisi kampenda mutacipaizyi tandiyocitambuli. ²¹Muntu upa mwami cituzyo cokubungana kuzwa kulutanga nikuba kulutanga lwembebele kumwami cokukonezya ninga cokupa buyo celede kutaba akampenda nikuba komwi. ²²Utapi munyama mofu, cilema na ulazilonda, ulacikwekwe, na sibwele, tamwelede kuba kumwami mbuli zituzyo acipaililo. ²³Ulakonzya kupa buyo mupulu kabelele kalema ninga kanini, cipo cili namu tacitambuliki mbuli cikonkezyo. ²⁴Utapi kumwami munyama uli amacende apwaidwe na apasukide na alembukide na azifawidwe, tamwelede kumutulula mwami na kumupaizya mucisi cenu. ²⁵Tamwelede kupa cinkwa comwami leza kuzwa kumuzwakule abo banyama bali nyonyokide, babija balijisi kampenda mulimbabo tabatambuliki kulinwebo. ²⁶Mwami wakambila Mozesi wakati, ²⁷"Kuti kanamani na mbelele na mpongo kazyalwa yeledede kukala anyina kwabuzuba ali musanu a obile, kuzwa kumazuba a musanu amazuba otatwe ninga cazuminwa kuba cituzyo capegwa amulilo ku mwami. ²⁸Utajayi ngombe na akana kayo mubuzuba bomwe. ²⁹Kuti na wapa cituzyo cakulumba ku mwami, welede kupa munzila utambulika. ³⁰Celede kuligwa mbonya buzuba nbocapaililwa mutasiyi nociba cimwi kusikila buzuba butobela ndime mwami. ³¹Abobo mwelede kubamba milawo yangu okuyicilila ndili mwami. ³²Lilemekwe akati kabana Isilayeli ndime ubasalazya wakamweta munyika ya Ijipiti kuti ndibe leza wenu ndime mwami. ³³Wakamugwasya munyika ya Ijipiti kuba ndime wenu, ndime leza wenu.

Numbers

Chapter 1

¹Mwami wakambola o Mozesi mucijole comuswanganino munkanda ya Sinai. Eci cakacitika mubuzuba butanzi mumwezi wabili kweendalanya o mwaka wabili bana Isilaili nibakazwa mu Ijipiti. Mwami waati, ²"Bala baalumi beense mu Isilaili kweendalanya mumikowa o mumikwashi yabo. Mubabale kweendalanya amazina abo. Mubale balumi, ³umwi oumwi ujesi myaka ili makumi obile okwinda . Mubale beense abo bakonzya kulwana mbuli balwani benkondo boku Isilayeli. Yebo o Aloni mulembe mweelwe yabalumi mutubunga twabo. ⁴Mwalumi omwi kuzwa kumushobo omushobo, mwendelezi wolunyugu, ulukede kulela mbuli mwendelezi wolunyugu.

Mwendelezi onse ulukede kusala balumi bakuzya kubalwanina nkondo. ⁵Aya ngamazina abendelezi bayolwana anwyibo: Kuzwa ku mushobo wa Reuben, Elizur mwana mwalumi wa Shedeur: ⁶kuzwa ku mushobo wa Simeon, Shelumiel mwana mwalumi wa Zurishaddai; ⁷kuzwa ku mushobo wa Juda, Nahshon mwana mwalumi wa Amminadab: ⁸kuzwa ku mushobo wa Issachar, Nethanel mwana mwalumi wa Zuar; ⁹kuzwa ku mushobo wa Zebulun, Eliab mwana mwalumi wa Helon; ¹⁰kuzwa ku mushobo wa Ephraim mwana mwalumi wa Josefa, Elishama mwana mwalumi wa Ammihud: kuzwa ku mushobo wa Manasseh, Gamaliel mwana mwalumi wa Pedahzur; ¹¹kuzwa ku mushobo wa Benjamin, Abidan mwana mwalumi wa Gideon: ¹²kuzwa ku mushobo wa Dan, Ahiezer mwana mwami wa Ammishaddai: ¹³kuzwa ku mushobo wa Asher, Pagiel mwana mwalumi wa Okran: ¹⁴kuzwa ku mushobo wa Gad, Eliasaph mwana mwalumi wa Deuel: ¹⁵ambi okuzwa ku mushobo wa Naphtali, Ahira mwana mwalumi wa Enan. ¹⁶Aba mbabalumi basalidwe abantu. Bakendeleya lunyungu lwamaisi. Mbali bendeleyi bemishobo mu Isilayeli. ¹⁷Mozesi o Aloni bakendeleya balumi aba, abo balembidwe mazina, ¹⁸ambi abalumi aba bakabungana antomwi abalumi bonse bomu Isilayeli mubuzuba bokusanguna mumwezi. Mponyina mwalumi onse wemyaka ili makumi obile okwinda bakamba lunyungu lwabo. Balikwamba mazina olunyungu lwabo ambi o mazina emikwasyi kuzwa kumaisi babo. ¹⁹Mponya Mozesi wakalemba mweelwe munkanda ya Sinai, mbuli Mwami mbwakamwambila kuti acite. ²⁰Kuzwa kulunyungu lwa Reuben, mwana mutanzi wa Isilayeli, bakabalwa kumazina abo balumi ali makumi obile okwinda kwinka kunkondo, kuzwa kumalembo olunyungu lwamaisi emikwasyi. ²¹Bakabala myelwe ili 46,500 balumi kuzwa kumushobo wa Reuben. ²²Kuzwa kulunyungu lwa Simeon kwakabalwa mazina onse abalumi bajesi myaka ili makumi obile okwinda kwinka kunkondo, kuzwa kumalembo amaisi okusika kumikwasyi yabo. ²³Bakabala myelwe ili 59,300 balumi kuzwa kumushobo wa Simeon. ²⁴Kuzwa kulunyungu lwa Gad kwakabalwa onse mazina omwalumi ambi onse mwalumi ujesi myaka ili makumi obile okwinda kwinka kunkondo, kuzwa kumalembe amaisi emikwasyi yabo. ²⁵Bakabala myelwe ili 45,650 balumi kuzwa kumushobo wa Gad. ²⁶Kuzwa kulunyungu lwa Juda kwakabalwa mazina onse abalumi bajesi myaka ili makumi obile okwinda kwinka kunkondo, kuzwa kumalembo amazina amaisi emikwasyi yabo. ²⁷Bakabala myelwe ili 74,600 balumi kuzwa kumushobo wa Juda. ²⁸Kuzwa kulunyungu lwa Issachar kwakabalwa mazina abalumi bonse bajesi myaka ili makumi obile okwinda kwinka kunkondo, kuzwa kumalembo amaisi emikwasyi yabo. ²⁹Bakabala myelwe ili 54,400 balumi kuzwa kumushobo wa Issachar. ³⁰Kuzwa kulunyungu lwa Zebulun kwakabalwa mazina onse abalumi bajesi myaka makumi obile okwinda kwinka kunkondo, kuzwa kumalembo amaisi emikwasyi yabo. ³¹Bakabala myelwe ili 57,400 balumi kuzwa kumushobo wa Zebulun. ³²Kuzwa kulunyungu lwa Ephraim mwana mwalumi wa Josefa bakabala mazina onse abalumi bajesi myaka ili makumi obile okwinda kwinka kunkondo, kuzwa kumalembo amaisi emikwasyi yabo. ³³Bakabala myelwe ili 40,500 balumi kuzwa kumushobo wa Ephraim. ³⁴Kuzwa kulunyungu lwa Manasseh mwana mwalumi wa Josefa bakabala mazina onse abalumi bajesi myaka ili makumi obile okwinda kwinka kunkondo, kuzwa kumalembe amaisi emikwasyi yabo. ³⁵Bakabala myelwe ili 32,200 balumi kuzwa kumushobo wa Manasseh. ³⁶Kuzwa kulunyungu lwa Benjamin kwakabalwa mazina onse abalumi bajesi myaka ili makumi obile okwinda kwinka kunkondo, kuzwa kumalembo amaisi emikwasyi yabo. ³⁷Bakabala myelwe ili 35,400 balumi kuzwa kumushobo wa Benjamin. ³⁸Kuzwa kulunyungu lwa Dan kwakabalwa mazina onse abalumi bajesi myaka ili makumi obile okwinda kwinka kunkondo, kuzwa kumalembo amaisi emikwasyi yabo. ³⁹Bakabala myelwe ili 62,700 kuzwa kumushobo wa Dan. ⁴⁰Kuzwa kulunyungu lwa Asher kwakabalwa bonse balumi bajesi myaka ili makumi obile okwinda kwinka kunkondo, kuzwa kumalembo amaisi emikwasyi yabo. ⁴¹Bakabala myelwe ili 41,500 balumi kuzwa kumushobo wa Asher. ⁴²Kuzwa kulunyungu lwa Naphtali kwakabalwa mazina onse abalumi bajesi myaka ili makumi obile okwinda kwinka kunkondo, kuzwa kumalembo amaisi emikwasyi yabo. ⁴³Bakabala myelwe ili 53,400 kuzwa kumushobo wa Naphtali. ⁴⁴Mzesi o Aloni bakabala bantu bonse abo, antomwi abalumi bali kumi otubili balikwendeleya mishobo ya Isilayeli ili kumi otubili. ⁴⁵Mponya bonse balumi bomu Isilayeli kuzwa kuli abo bajesi myaka ili makumi obile okwinda, abo bonse bakonzya kulwa munkondo, bakabalwa kwindila mumikwasyi yabo. ⁴⁶Bakabala myelwe wa balumi ili 603,550. ⁴⁷Kono balumi bali kuzwa kuli ba Levi takwe nibakabalwa, ⁴⁸kambo Mwami wakamba kuli Mozesi, ⁴⁹Utababali bo mushobo wa Levi na kubavwanya abo bonse bantu bomu Isilayeli. ⁵⁰Nikuba kuti, tuma ma Levi balanganye cijole cecizuminano, ambi okulanganya ezimwi zili mucijole. Ma Levi belede kunyamuna cijole, ambi okunyamuna zyonse. Belede kubabalela cijole okupanga malalo ali ncico. ⁵¹Ino cijole cecizuminano nicali kutolwa kucibaka cimwi, ma Levi balukede kucibika ansi. Mponyina cijole nicalikude kubikwa, ma Levi balede kucibika. Kufumbwa muzwakule uswena afwifwi welede kujaigwa. ⁵²Mponya bantu boku Isilayeli nibalikuyanda kubika zijole zyabo, onse mwalumi welede kubikila afwi endembela yabo. ⁵³Nikubanamu, ma Levi balikede kubamba cijole cecizuminano kutegwa kunywema kwangu kutazi akati ka bantu boku Isilayeli. Ma Levi balukede kulanganya cijole cecizuminano." ⁵⁴Bana Isilayeli bakazicita ezi zintu. Bakacita zyonse ezyo Mwami zyakalaila Mozesi.

Chapter 2

¹Mwami wakambola kuli Mozesi ape o Aloni. Wakati, ²"Oonse oyo mu Ijipiti welede kupanga cijole kwiindila o mwabedeledede, endembela itondezya misa yamaisi. Bayo kayokala ambali ecijole comuswangano kuzibaka zyeense.³Abo bayo bala kunyika lye cijole comuswangano, oko zuba kolizwida, eco cijole citwa kuti Juda ape bakakale kwendelanya omubabedeledede. Nahshon mwana mwalumi wa Amminadab ngomwendeleyi wa bantu bomu Juda. ⁴Mwelwe wa bantu bomu Juda ngu 74,600.⁵Musyobo wama Issachar baledede kukala muni o Juda. Nethanel mwana mwalumi wa Zuar welede kwendeleya balwani ba Issachar. ⁶Mwelwe mukwanzyanya ngu 54,400 balumi.⁷Mushobo wa Zebulun welede kukala muni o Issachar. Eliab mwana mwalumi wa Helon welede kwendeleya balwani ba Zebulun. ⁸Mwelwe mukwazyanya ngu 57,400.⁹Oonse mwelwe we ziyole zya Juda ngu 186,400. Bayotalikila kuzwa.¹⁰Kubbazu lyo ku musanza kuyoba ziyole zya Reuben kwindila obubabede. Mwendeleyi we cijole ca Reuben ngu Elizur mwana mwalumi wa Shedeur. ¹¹Mwelwe mukwandanya ngu 46,500.¹²Simeon ukala kubali o Reuben. Mwendeleyi wa bantu ba Simeon ngu Shelumiel mwana mwalumi wa Zurishaddai. ¹³Mwelwe mukwanzyanya ngu 59,300.¹⁴Mushobo wa Gad ngu tobela. Mwendeleyi wa bantu ba Gad ngu Eliasaph mwana mwalumi wa Deuel. ¹⁵Mwelwe mukwanyanya ngu 45,650.¹⁶Mwelwe wa bantu beense bakatumwa mucijole ca Reuben, kwendelanya mukwanzanya, ngu 151,450. Bayocilila kuzwa.¹⁷Bacilila, cijole comuswangano balukede kwinka kuzwa ku cijole aba Levi mukati ke ziyole zyeense. Balekede kwinka kuzwa ku cijole munzila iswana mbuli mboba kaza mu cijole. Mwalumi oonse welede kuba mwaelede, endembela yakwe. ¹⁸Kubbazu lyokumbo kuyoba kwanzanya zijole zya Ephraim kwendelanya omubabede. Mwendeleyi wa bantu ba Ephraim ngu Elishama mwana mwalumi wa Ammihud. ¹⁹Mwelwe mukwanzanta ngu 40,500.²⁰Babambene ambabo mushobo wa Manasseh. Mwendeleyi wa Manasseh ngu Gameliel mwana mwalumi wa Pedahzur. ²¹Mwelwe mukwandanya ngu 32, 200.²²Ucilila unoli mushobo wa Benjamin. Mwendeleyi wa Benjamin ngu Abidan mwana mwalumi wa Gideoni. ²³Mwelwe mukwanzanya ngu 35,400.²⁴Beense abo bakablwa mucijole ca Ephraim ngu 108,100. Bayoba batatu kuzwa.²⁵Kubbazu lyoku nyika kwanzanya kwe ziyole zya Dan. Mwendeleyi wa bantu ba Dan ngu Ahiezer mwana mwalumi wa Ammishaddai. ²⁶Mwelwe mukwanzanya ngu 62,700.²⁷Bantu bo mushobo wa Asher bakala kubali o Dan. Mwendeleyi wa Asher ngu Pagiel mwana mwalumi wa Okran. ²⁸Mwelwe mukwanzanya ngu 41,500.²⁹Mushobo wa Naphtali ngucilila. Mwendeleyi wa Naphtali ngu Ahira mwana mwalumi wa Enan. ³⁰Mwelwe mukwanzanya ngu 53,400.³¹Beense abo bakabalwa mucijole ca Dan ngu 157,600. Bayoinka camamanino kuzwa mucijole, kwendelanya endembela yabo. ³²Abo mbama Isilayeli, kababalidwe kwendelanya imikwasyi yabo. Beense abo babaledwe muzijole, kwindila mukwanzanya, ngu 603,550. ³³Kono ba Levi takwe nibaka balizigwa antoomwi abantu boku Isilayeli, mbuli Mwami mbwakambila Mozesi. ³⁴Bantu boku Isilayeli bakacita zyeense ezyo Mwami zyakambila Mozesi. Bakapanga muzijole kwindila endembela zyabo. Bainka muzijole kwendelanya mukuzyalwa, mukwindila mumikwasyi yamasi.

Chapter 3

¹Oyu ngomudadada o lunyungu lwa Aloni o Mozesi Mwami nakambola o Mozesi a cilundu ca Sinai. ²Mazina abana ba Aloni bali Nadabu mwana mutanzi umwi ngu Abinu, Eliyazao, ambi o Itamala. ³Aya mazina abana balumi bo Aloni, bapaizi wakananikwa okupegwa nguzu kuti babeleke mulimo o bupaizi. ⁴Pele Nadabu o Abihu bakawa okufwa kumenso o Mwami nibapa kuli nguwe mililo itasalali munkanda ya Sinai. Nadabu o Abinu takwe nibajesi bana, pele Eliyazala o Ithama bakabeleka mbuli pa paizi o Aloni isi. ⁵Mwami wakamba kuli Mozesi. Wakati, ⁶"Eta mushobo wa Levi kuli Aloni mupaizi kuti bamugwasye. ⁷Balukede kubeleka milimo yoonse kubelekela Aloni ambi e yabungano yoonse kutente lyakuswanganina. Balukede kubeleka mucikombelo. ⁸Balukede kulanga zibelesyo zyoonse zyakutente lyakuswanganina, ambi balukede kugwasya musyoboi wa bana Isilayeli kubeleka mulimo wa cikombelo. ⁹Mweeledee kupa ba Levi kuli Aloni a bana bakwe. Bakapangwa kugwasya bana Isilayeli. ¹⁰Mweelede kusala Aloni bana bakwe kuba bapaizi, pele kufumbwa muzwakule usika afwifwi welede kujaigwa." ¹¹Mwami wakambola o Mozesi. Wakati, ¹²"Langa dabweza ba Levi kuzwa akati kaba Isilayeli. Ndacita namuya kwindi kuti ndibweze baalumi batanzi, bakazyalwa akati kaba Isilayeli. Ba Levi mbibangu, ¹³Bensene bana batanzi mbibangu. Mubuzuba mbweka jaya beense bana batanzi munyika ya Ijipiti, dasalazya bana batanzi ba mu Isilayeli, beense baalumi a banyama. Mbibangu. Ndimwe Mwami." ¹⁴Mwami wakambola o Mozesi munkanda ya Sinai. wakati, ¹⁵"Bala lunyungu lwa ba Levi mumukwasyi, o mukowa. Bala bana baalumi bajesi mwezi omwi ambi okwindilila." ¹⁶Mozesi wakababala, kucilila majwi o Mwami, mbonya mbwakambilwa kucita. ¹⁷Mazina abana ba Levi bali Gesyoni, Kohati o Melali. ¹⁸Aya nga mazina a bana baalumi ba Gesyoni, ku mikowa: Libini o Shimei. ¹⁹Bana baalumi ba Kohati, ku mikowa: Amram, Izhari, Hebroni, o Uzzieli. ²⁰Bana baalumi ba Melali, ku mikowa: Mahali o Mushi. Oyu ngo mukowa waba Levi, kubika mukowa o mukowa. ²¹Mukowa waba Libiniti aba Syimeyi wakazwa ku Gesyoni. ²²Beense bana baalumi kutalikila ku mwezi omwi o kwindilila ba kabalwa mweelwe zyuulu zili musanu ibili amyaanda ili musanwe. ²³Mukowa wa Gesyoni balede ku yaka kumabililo ya zuba. ²⁴Eliyasafu mwana wa Layeli welede kwendelezya mukowa walunyungu lwa Gesyoni. ²⁵Mukwasyi wa Gesyoni belede kubamba tente lyakuswananina antomwi acikombelo. civumba, ambi acisitilizyo cibelesigwa kumanjililo ya tente yokuswananina. ²⁶Balelede kubamba cibaka cicingidwe zisitilizyo yacibaka cakujilila cibaka cizungulukide busena busalalisya bwe cipaililo. Balelede kubamba zyanzyo zya kutente yakuswanganina azyo zyeense mulizyizo zyeense.

Chapter 5

¹Mwami wakambila Mozesi. Wakati, ²"Lailila bana ba Isilaiyeli kuti bagwisye kuzwa muzijole muntu wense ujesi cisenda, o muntu wense ujesi dondamwaka, oyo ulisofwazya kukuyuma mutuntu. ³Nenga mwalumi na mwanakazi, amubangwisizye anze lye cijole. Tabelede kusofwazya zijole, nkambo ndikala mumo." ⁴Bana ba Isilaiyeli bakacita mbonya namu. Bakaba tandila anze lye zijole, bana ba Isilaiyeli bakanvwida Mwami. ⁵Ape Mwami wakambila Mozesi. Wakati, ⁶"Ambila bana ba Isilaiyeli. Kuti mwalumi na mwanakazi wabisya kufumbwa cibi cicitwa ku bantu, ape tasyomeki kuli mebo, oyo muntu ulo mulandu. ⁷Mponyina welede kulyamba cibi cakwe eco kakacita. Welede kumbadela cokumanina bulumbu bwecibi cakwe okuyungizizya kwasanu kupa bunji. Ulelede kupa eci kuli oyo ngwakabisizya. ⁸Pele kuti oyo muntu wakabisizigwa katakwe womukowa ukozya kubbadela welede kubbadela mulandu wakwe kuli mebo kwindila kumupaizi, kubikilizya omungutu okumanya milandu yakwe. ⁹Zyense zipaizyo zya bana ba Isilaiyeli, zintu zibapa okwetela mupaizi bana Isilayeli, zilaba zyakwe. ¹⁰Zipa zyo muntu o muntu zilaba zyo mupaiz; kuti umwi wapa kufumbwa cintu ku mupaizi, cilaba cakwe. ¹¹Ape Mwami wakambila Mozesi. Wakati, ¹²"Ambila bana ba Isilaiyeli. Bambile, na mwanakazi wasiya mwalumi okumubisizya. ¹³Na mwalumi walala anguwe okuti makani aya kalazizidwe kumeso o mwalumi wakwe, na walisofwazya, ape kakutakwe kamboni. Akambo kwakwe Kokutajanikizizwa. ¹⁴Nikuba namu, muya womunyono ulakozya kwambila mulumwakwe kuti banakwe balisofwazya. Nenga muya womunyono ulakozya kusika kumwalumi nikuba kuti banakwe takwe nibakalisofwazya. ¹⁵Muzila ili namu, mwalumi welede kweta banakwe kumupaizi. Mulumwakwe welede kutola cituzyo ciyandika cokumwiminina, cipanza cekumi colusulo lobusu lwamaila. Taelede kutila mafuta alicico nenga kubika musamu wolibano alicico, kambo ncecituzyo ceseke yomunyono, cipaizyo ceseke cokuyubulusya, cecico cokuyubulusya mulandu. ¹⁶Mupaizi ulamweta afwifwi okumubika kunembo lyo Mwami. ¹⁷Mupaizi welede kubweza manzi asalala mukomoki okubweza suko lizwa ansi lye cikombelo welede kubika suko mu manzi. ¹⁸Muoazi aimike mwanakazi kunembo lyo Mwami mponyina uyo dabununa masusu omumuntwe wo mwanakazi. Uyobika mumanza akwe cituzyo cobusu cokuyubulusya, cecipaizyo cokumuyeyela. Mupaizi ulajata mamunza akwe manzi alula akonzya kweta cikonke. ¹⁹Mupaizi ulabika mwanakazi musi lye cikonkezyo oku mwambila, 'na takwe mwalumi kowakenda awe, na takwe niwakenda bubi okulisofwazya, mponya ulalekelelwa kumanza alula aya eta kusinganyizigwa. ²⁰Pele kuti koli wakalisofwazya, nikuba kuti ulimusi omulawo womu lumwako walisofwazya o mwini, na wakacita buhule o mwalumi umbi, ²¹Mponyina, (mupaizi akonkye mwanakazi cikonke eco ciyo musebanya okumusinganya. Mponya uyo zwidilila okwambila mwanakazi) 'Mwami akucite kuti bantu bako bakusebanye okuyo kubonya eco. Eci ciyocitika kuti Mwami akusinganye wakubona cibelo cako okuzimbya ida lyako. ²²Manzi aya akozya kweta lusinganyo anjile mwida lyako kuti lizimbe ezibelo zyako zibole.' Mwanakazi ulataba kuti, 'Iyi acicitike na ndilo mulandu. ²³Mupaizi ulelede kulemba aya matusi mubbuku, ape welede kusazya malembe amatusi mu manzi alula. ²⁴Mupaizi ulelede kunywisa mwanakazi ayo manzi alula eta lusinganyo. Manzi ayo aleta lusinganyo alamunjila mwida lyakwe okumululila. ²⁵Mupaizi uyo tambula busu bwe cipaizyo comunyono kuzwa kumanza o mwanakazi. Ulelede kujata busu bwe cipaizyo kunembo lyo Mwami okuceta kucipaililo. ²⁶Mupaizi ulelede kubweza janza lizwide busu bwecipaizyo coku mwiminina, okucintenta acipaililo. Mponyina welede kupa mwanakazi manzi alula kuti anywe. ²⁷Ino amupa manzi okunywa, kuti na walisofwazya akambo kokucitila mulu mwakwe cibi, mponyina ayo manzi etela lusinganyo alamunjila okumululila. Ida lyakwe lilazimba ecibelo cilamwaika. Mwanakazi oyo ulaba ukutwidwe akati kabantu bakwe. ²⁸Pele kuti na mwanakazi takwe nalisofwazya okuti na ulasalala, mponyina welede kwangununa. Ulakozya kuzyala bana. ²⁹Oyu ngomuladu womunyono. Ngomulawo kumwanakazi utasyomeki kumu lumwakwe okulisofwazya. ³⁰Ngomulawo kumwalumi ujesi muya yomunyono kuti kalo munyono wo mwanakazi wakwe. Ulelede kumweta oyo mwanakazi kunembo lyo Mwami, mponyina mupaizi amucitile mbubonya mbuli mbuwamba mulawo wo munyono. ³¹Mwalumi ulangununwa kuzwa kumulandu okweta mwanakazi wakwe kumupaizi. Mwanakwe ulelede kubweza kufumbwa mulandu ngwajesi."

Chapter 6

¹Mwami wakambila Mozesi. Wakati, ²"Ambila bana ba Isilayeli. Ubambile kuti, 'kufumbwa mwalumi na mwanakazi uligwisya ku Mwami okucita cikonke cakasimpe caba Nazeleta, ³Ulelede kulimya waini ezyokunywa zikota. Telede kunywa cilula cipangwa kuzwa ku munsamu ukola nenga cipangwa kuzwa ku waini nenga cokunywa cikola. Telede kunywa kufumbwa musinza womusansa nenga kulya munsansa mutete nenga wakayanikwa, ⁴Mumazuba ense akazana andime, telede kulya cintu nenga comwi cizwa ku nseke okumakwa azyo. ⁵Mumazuba ense ecikonke cakwe cokulya nzanya, takwe mbeli yayobelesya mumutwe wakwe kusikila mumazuba akwe akazana o Mwami akazuzikizye. Welede kukala kule o Mwami. Welede kuleka masusu omu mutwe wakwe akomene okulampa. ⁶Mumazuba ense ngakali sosolasya ku Mwami, telede kuswena afwifwi o mutunta. ⁷Telede kulisofwazy nikuba baisi, banyina, mwana wokwabo, naba mucizi, kuti bafwa. Eci nkokuti ulilisoloside kuli Leza. Mbuli bantu bense mbubanga babona masusu akwe malafu. ⁸Mumazuba ense akwe okulisosolozya ulasalala, ulilyabide ku Mwami. ⁹Kuti muntu wafwa lufu lokwazamuka musu lyakwe wasofwazy masusu omumutwe atakwe kapenda, mponyina ulelede kugunka mumuntwe wakwe mubuzuba bokulisalyazya-mubuzuba bosanwe atobili ulelede kwagunka. ¹⁰Mubuzuba bwasanu oyutatu welede kwta inziba zyobile na bana benkwilimba bobile ku mupaizi kumulyango wetente lyokudwa ngana. ¹¹Mupaizi welede kupaizya womwi muyuni cibe cipaizyo cecibi ape cimwi cibe cipaizyo cokutenta. Ezi zilaba zyokumanya muladu wakwe, nkambo wakabisya mukuba afwifwi omutunta. Ino asalazya mutwe wakwe mubuzuba obo mbonyina. ¹²Ulelede kuli mpandulula ku Mwami mumazuba akwe okulisalazya. Ulelede kweta kagutunkakabelele kajesi mwaka omwi wokuzyalwa kabe cipaizyo comulandu. Mumazuba okusanguna akalisofofazy taelede kubalwa, nkambo kusalala kwakwe kwaka sofwazyigwa. ¹³Ino ngoyu mulawo wo mu nazili mumazuba akuli pambula kwakwe kwamana. Ulelede kwetwa kumulyango wetente lyokuswanganina. Ulelede kupaizya Mwami cipaizyo cakwe ulelede kupa mbuli cipaizyo cokutenta kagutu kakabelele komwi ko mwaka omwi wokuzyalwa katakwe kampenda. ¹⁴Ulelede kweta mbuli cipaizyo cezibi kabelele komwi kampwizi kali omwaka omwi katakwe kampenda. Welede kweta mugutu kuti acite cipaizyo cokumvwana utakwe kampenda. ¹⁵Ulelede ape kweta cizuma cezikwa citakwe mumena, zibunge zyobusu butete buvwelengene amafuta, tukwa tupapalede tutakwe mumena tunanikidwe amafuta, atomwi ezipaizyo zyazyo zyobusu ezipaizyo zyazyo zyokunywa. ¹⁶Mupaizi uyozyeta kumeso o Mwami, welede kututa cipaizyo cakwe cecibi ecipaizyo cokutenta. ¹⁷Ape cizuma cezikwa zitakwe mumena, welede atule mugutu abe cipaizyo columvwano ku Mwami. Mupaizi anguwe welede kupa cipaizyo cobusu ecipaizyo cokunywa. ¹⁸Ino munazili ulelede kukulula masusu omumutwe wakwe kutondezya kuligwisya kuli Leza kumulyongo wetente lyokuswananina. Welede abweze masusu kuzwa kumutwe wakwe okwabika mumulilo ulikunsi lyecipaizyo cokupailila columvwano. ¹⁹Mupaizi welede kubweza kulu kwakango komugutu, ecinkwa comwi cibumbidwe citakwe mumena kuzwa mucizuma, akankwa komwi kapapalede katakwe mumena. Azibike mumanza omunazili okumana kulukulula mumutwe wakwe kutondezya kuligwisya. ²⁰Mupaizi ulelede kuyozi zunganya zibe cipaizyo kunembo lyo Mwami, ezi zisalala nzyomupaizi, atomwi akatiti kazunganizigwa ecibelo capegwa mupaizi. Kuzwa awo, mu Nazili ulakonzya kunywa waini. ²¹Eyi njemilawo ya munazili wakonka okucita cipaizyo ku Mwami cokulilesya. Kufumbwa cimbi cakonzya kupa, ulelede kubamba kucita cikonke cakatola, okubamba mbuba kapangana kwendelana amulawo wo bu Nazili. ²²Ino Mwami wakambila Mozesi. Wakati, ²³"Ambila Aloni abana bakwe. Kutu, 'mulelede kulongezya bana ba Isilayeli muleyi nzila. Mulelede kubambila, ²⁴"Mwami amulongezye okumubamba. ²⁵Mwami akusanekile kucinsu cakwe okukufwida luzyalu. ²⁶Mwami amulange muluyando okumupa lumuno. ²⁷Mbombubo mbubayo bikila zina lyangu bantu a Isilayeli. Mponyina ndiyobaleleka."

Chapter 7

¹Mubuzuba obo Mozesi nakamanisya kuyaka cikombelo, wakacinanika okucipa ku Mwami, antomwi ezyibelesyo zyeense. Wakacita mbonyina namu okucipaililo ezibelesyo lyaco zyeense. Wakazinanika okuzipa ku Mwami.

²Mubuzuba obo, bendelezi ba Isilaili, basololi ba be mikwasyi yabensiku babo, bakapa milumbo. Aba baalumi balikwendelesya misyobo. Mbibakendelesya baalumi mucibalwebalwe. ³Bakaeta zipo zyabo kunembo o Mwami, baketa zikocikala zivumbidwe amapulu ali kumi abili. Baketa cikocikala comwi kubasololi bobile, mponya musololi omwi waketa mupulu omwi. Bakaeta zintu ezi kunembo lye cikombelo. ⁴Mponya Mwami wakambila Mozesi. Wakati, ⁵"Utambule zipo kuzwa kulimbabo mponya ubelesye zipo kumilimo yo mucijole co kuswanganinana. Upe zipo ku ba Levi, kuli umwi oumwi mbuli mulimo wakwe mbuyandika." ⁶Mozesi wakatola zikocikala amapulu, okuzipa kuba Levi. ⁷Wakapa zikocikala zyobile amapulu one kubana ba Gershon, mbonyina mbuli milimo yabo mbuyaelede. ⁸Wakapa zikocikala zyone amapulu ali musanu atotatwe kubana ba Merari, mumanza a Ithamar mwana wa Aloni mupaizi. Wakacita eci mbuli mbuyali kwelela milimo yabo. ⁹Pele takwe nakapa niciba comwi kuzintu ezyo kubana ba Kohath, kaambo izyabo wali mulimo uswana okuzintu ezyo zizwa ku Mwami ezyo nziba yoyumuna amakuko abo. ¹⁰Bendelezi bakapa zipo zyabo mukusalazya cipaililo mubuzuba obo Mozesi nakacinanika. Bendelezi bakapa zipo zyabo kunembo lyecipaililo. ¹¹Mwami wakati kuli Mozesi, "Mwendelezi omwendelezi welede kupa mubuzuba bwakwe cipo cakwe cokusalazya cipaililo." ¹²Mubuzuba butanzi, Nahshon mwana wa Amminadab, wo mushobo wa Juda wakapa cipo cakwe. ¹³Cipo cakwe cali cilongo comwi cilema mwaanda amakumi otatwe ape endido ye nkwati ilema makumi osanwe amakumi obile ama syekeli, obulemu bwelede syekeli lye cipaililo. Zyeense zintu ezi zyalizwide o busu bunante muvwelengene amafuta kuti cibe ca maila. ¹⁴Ape wakapa ecaabilo ce ngolide comwi eco calikulema ma syekeli ali kumi mponya calizwide otununkilizyo. ¹⁵Wakapa mbuli cipaizyo cokupenta kapoho komwi, kagutu komwi ape akabelele kaalumi ko mwaka omwi. ¹⁶Wakapa mpongo yomwi ngalumi kuti cibe cipaizyo ce zibi. ¹⁷Wakapa mapulu obile, zigutu zyobile, impongo zyosanwe ngalumi, ape otubelele tosanwe twaalumi twajesi mwaka omwi, okuti cibe cipo colimvwano. Eci cali cipo ca Nashoni mwana wa Amminadab. ¹⁸Mubuzuba bwabili, Nethanel mwana mwalumi wa Zuar, mwendelezi wa Issachar, wakapa cipo cakwe. ¹⁹Wakapa mbuli cipo cakwe cilongo comwi cilema mwanda we syekeli ape endido ye nkwati ye nsiliva ilema makumi osanwe amakumi obile e syekeli, kwendelana obube bobulemu bwe syekeli bwe cipaililo. Zyeense ezyi zyintu zyalizwide obusu bunante buvwelengene amafuta kube cipo camaila. ²⁰Ape wakapa aabilo comwi ce ngolide cilema ma syekeli ali kumi, ezwide tununkilizyo. ²¹Wakapa kapoho kanini kuti cibe cipaizyo cokutenta, mugutu omwi, ape akabelele kaalumi komwi. ²²Wakapa mpongo ngalumi yomwi kuti cibe cipaizyo ce zibi. ²³Wakapa mapulu obile, zigutu zyosanwe, mpongo ngalumi zyosanwe, ape embelele ngalumi zyasane zyajesi mwaka omwi, kuti cibe cipaizyo columvwano. Eci cali cipo ca Nethanel mwana mwalumi wa Zuar. ²⁴Mubuzuba bwatatu, Eliab mwana mwalumi wa Helon, mwendelezi wo lunyungu lwa Zebulun, wakapa cipo cakwe. ²⁵Cipo cakwe cali cilongo comwi ce nsiliva cilema mwaanda omwi amakumi otatwe e syekeli, ape endodo ye nkwati yomwi ilema makumi osanwe amakumi obile e syekeli kwendelana obube bobulemu bwe syekeli acikombelo. Ezi zyeense zyintu zyalizwide obusu bunante buvwelengene amafuta kuti cibe camaila. ²⁶Ape wakapa caabilo comwi ce ngolide cilema ma syekeli ali kumi, azwide tununkilizyo. ²⁷Wakapa mupoho omwi munini kuti cibe cipaizyo cokutenta, mugutu omwi ambi embelele yomwi yajesi mwaka omwi. ²⁸Wakapa mpongo yomwi ngalumi kuti cibe cipaizyo ce zibi. ²⁹Wakapa mapulu obile, bagutu bosanwe, mpongo ngalumi zyosanwe, ambi embelele ngalumi zyosanwe ezyo zyajesi mwaka omwi, kuti cibe cipaizyo cokumvwana. Oku kwali kupa kwa Eliab mwana mwalumi wa Helon. ³⁰Mubuzuba bwane, Elizur mwana mwalumi wa Shedeur, mwendelezi wo lunyungu lwa Reuben, wakapa mulumbo wakwe. ³¹Mulumbo wakwe yali ndido ye nsiliva ilema mwaanda amakumi otatwe ambi endido ye nkwati ilema makumi osanwe amakumi obile amasyekeli, ujesi obulemu bupati bokusansaizya syekeli. Zyeense zibikilo ezi zyazwide busu bumandeme buvwelengene amafuta kuti cibe cipo camaila. ³²Ambi wakapa cipambo ce ngolide cilema ma syekeli ali kumi, azwide tununkilizyo. ³³Wakapa mupoho omwi kuti cibe cipaizyo cokutenta, mugutu owmi, ambi embelele ngalumi yomwi. ³⁴Wakapa mupoho ngalumi yomwi cibe cipaizyo ce zibi. ³⁵Wakapa mapulu obile, zigutu zyosanwe, mpongo ngalumi zyosanwe, ambi embele zyosanwe zyasane zyajesi mwaka omwi, kuti cibe cipaizyo co lumvwano. Eci cali cipo ca Elizur mwana mwalumi wa Shedeur. ³⁶Mubuzaba bwasanu, Shelumiel mwana mwalumi wa Zurishaddai, mwendelezi wo lunyungu lwa Simeon wakapa cipo cakwe. ³⁷Cipo cakwe cali ndido ye nsiliva ilema mwaanda amakumi otatwe ambi endido ye nkwati ilema ma syekeli ali makumi osanwe amakumi obile ama syekeli, obulemu bupati bwama syekeli okusansaizya. zyeense zintu ezi zyali zwide obusu bumandeme buvwelengene amafuta ecipo ca maila. ³⁸Ambi wakapa cipampo ce ngolide cilema ma syekeli ali kumi, azwide tununkilizyo. ³⁹Wakapa mupoho munini kuti cibe cipaizyo cokutenta, mugutu omwi, ambi embelele

yomwi ngalumi yo mwaka omwi. ⁴⁰Wakapa mpongo ngalumi yomwi kuti cibe cipaizto ce zibi. ⁴¹Wakapa mapulu obile, zigutu zyosanwe, mpongo ngalumi zyosanwe, ambi embelele ngalumi zyosanwe zyajesi mwaka omwi, kuti cibe cipaizyo columvwano. Eci cali cipo ca Shelumiel mwana mwalumi wo Zurishaddai. ⁴²Mubuzu bomusanu akamwi, Eliasaph mwana wa Deuel, mwaalu wo lunyungu lwa Gad, wakapa cipo cakwe. ⁴³Cipo cakwe yali ndido ye nsilwa ilema ma syekeli ali mwanda amakumi otatwe endido yomwi ye nkwi ilema ma syekeli ali makumi osanwe amakumi obile obulemu bupati bwa ma syekeli okusansaizya. zyeense zintu ezi zyalizwide obusu bunante buvwelengene amafuta ecipo maila. ⁴⁴Ambi wakapa cipampo ce ngolide cilema ma syekeli ali kumi azwide tununkilizyo. ⁴⁵Wakapa mupoho munini omwi kuti cibe cipaizyo cokutenta, mugutu omwi, ambi embelele ngalumi yomwi yajesi mwaka omwi. ⁴⁶Wakapa mpongo yomwi ngalumi kuti cibe cipaizyo ce zibi. ⁴⁷Wakapa mapulu obile, zigutu zyosanwe, mpongo ngalumi zyosanwe, ambi embelele ngalumi zyosanwe zyajesi mwaka omwi, kuti cibe cipaizyo co lumvwano. Eci cali cipo ca Eliasaph mwana mwalumi wa Deuel. ⁴⁸Mubuzuba bomusanu otubili, Elishama mwana mwalumi wa Ammihud, mwendeleyi wo lunyungu lwa Ephraim, wakapa cipo cakwe. ⁴⁹Cipo cakwe yali ndido ye nsilwa ilema ma syekeli ali mwaanda amakumi otatwe ambi endido ye nkwi ilema ma syekeli ali makumi osanwe amakumi obile, obulemu bupati bwa ma syekeli okusansaizya, zyeense zintu ezi zyalizwide obusu bumandeme buvwelengene amafuta ecipo camaila. ⁵⁰Ambi wakapa cipampo ce ngolide cilema ma syekeli ali kumi, azwide tununkilizyo. ⁵¹Wakapa mupoho munini omwi kuti cibe cipaizyo cokutenta, mugutu omwi, ambi embelele yomwi ngalumi yajesi mwaka omwi. ⁵²Wakapa mpongo yomwi ngalumi kuti cibe cipaizyo cokutenta. ⁵³Wakapa mapulu obile, zigutu zyosanwe, mpongo ngalumi zyosanwe, ambi embelele zyosanwe ngalumi zyajesi mwaka omwi, kuti cibe cipaizyo columvwano. Eci cali cipo ca Elishama mwana mwalumi wa Ammihud. ⁵⁴Mubuzuba bomusanu otutatu, Gamaliel mwana mwalumi wa Pedahzur, mwendeleyi wo lunyungu lwa Manasseh, wakapa cipo cakwe. ⁵⁵Cipo cakwe yali ndido ilema ma syekeli ali mwaanda ambi endido ye nkwi ilema ma syekeli ali makumi osanwe amakumi obile, mubulemu bupati bulema ma syekeli okusansaizya. Zintu zyeense ezi zyalizwide obusu bumandeme buvwelengene amafuta bwe cipo ca maila. ⁵⁶Ambi wakapa cipaizyo ce ngolide cilema ma syekeli ali kumi. Cizwide tununkilizyo. ⁵⁷Wakapa mupoho omwi munini kuti cibe cipaizyo cokutenta, mugutu omwi, ⁵⁸Ambi embelele ngalumi zyajesi mwaka omwi, ⁵⁹Wakapa mapulu obile, zigutu zyosanwe, mpongo ngalumi zyosanwe, ambi embelele ngalumi zyajesi mwaka omwi, kuti cibe cipaizyo columvwano. Eci cali cipo ca Gamaliel mwana mwalumi wa Pedahzur. ⁶⁰Mubuzuba bomusanu otune, Abidan mwana mwalumi wa Gideoni, mwendeleyi wo lunyungu lwa Benjamin, wakapa cipo cakwe. ⁶¹Cipo cakwe cali indido ilema ma syekeli ali mwaanda amakumi otatwe ambi endido ye nkwi ilema ma syekeli ali makumi osanwe amakumi obile, obulemu bupati bulema ma syekeli okusansaizya. Ezi zyeense zintu zyalizwide obusu bunante buvwelengene amafuta ecipo ca maila. ⁶²Ambi wakapa cipampo ce ngolide cilema ma syekeli ali makumi obile, cizwide tununkilizyo. ⁶³Wakapa mupoho omwi kuti cibe cipaizyo cokutenta, mugutu omwi, ambi embelele yo mwaka omwi. ⁶⁴Wakapa mpongo ngalumi yomwi kuti cibe cipaizyo ce zibi. ⁶⁵Wakapa mapulu obile, zigutu zyosanwe, mpongo zyosanwe ngalumi, ambi embelele ngalumi zyosanwe zyajesi mwaka omwi, kuti cibe cipaizyo columvwano. Eci cali cipo ca Abidan mwana mwalumi wa Gideoni. ⁶⁶Mubuzuba bwe kumi, Ahiezer mwana mwalumi wa Ammishaddai, mwendeleyi wo lunyungu lwa Dani, wakapa cipo cakwe. ⁶⁷Cipo cakwe cali indido ilema mwaanda amakumi otatwe amasyekeli ambi endido ye nkwi ilema ma syekeli ali makumi osanwe amakumi obile, mubulemu bupati bwama syekeli okusansaizya zintu ezi zyeense zyalizwide obusu bumandeme buvwelengene amafuta ecipo ca maila. ⁶⁸Ambi wakapa cipaizyo ce ngolide cilema ma syekeli ali kumi, azwide tununkilizyo. ⁶⁹Wakapa mupoho omwi kuti cibe cipo cokutenta, mugutu omwi, ambi embelele yomwi ngalumi. ⁷⁰Wakapa mpongo yomwi ngalumi kuti cibe cipo ce zibi. ⁷¹Wakapa mapulu obile, zigutu zyosanwe, mpongo ngalumi zyosanwe, ambi embelele ngalumi zyosanwe zyajesi mwaka omwi, kuti cibe cipaizyo co lumvwano eci cali cipo ca Ahiezer mwana mwalumi wa Ammishaddai. ⁷²Mubuzuba bwe kumi mukamwi, Pagiel mwana mwalumi wa Okran, mwendeleyi wo lunyungu lwa Asher, wakapa cipo cakwe. ⁷³Cipo cakwe cali indido ye nsilwa ilema mwaanda amakumi otatwe yama syekeli ambi endido ye nkwi ilema ma syekeli ali makumi osanwe amakumi obile, mubulemu bupati bwa ma syekeli okusansaizya zintu ezi zyeense zyalizwide obusu bumandeme buvwelengene amafuta ecipo ca maila. ⁷⁴Ambi wakapa cipampo comwi ce ngolide cilema kumi lya masyekeli, cizwide tununkilizyo. ⁷⁵Wakapa mupoho omwi kuti cibe cipaizyo cokutenta, mugutu omwi, ambi embelele ngalumi yo mwaka omwi. ⁷⁶Wakapa mpongo yomwi ngalumi kuti cibe cipaizyo ce zibi. ⁷⁷Wakapa mapulu obile, zigutu zyosanwe, mpongo ngalumi zyosanwe, ambi embelele ngalumi zyajesi mwaka omwi kuti cibe cipaizyo columvwano. Eci cali cipo ca Pagiel mwana mwalumi wa Okran. ⁷⁸Mubuzuba bwe kumi mutubili, Ahira mwana mwalumi wa Enana, mwendeleyi wo lunyungu lwa Nathtali, wakapa cipo cakwe. ⁷⁹Cipo cakwe cali indido yomwi ye nsilwa ilema mwaanda amakumi otatwe ambi endido ye nkwi yomwi ilema ma syekeli ali makumi osanwe amakumi obile. Mubulemu bo bupati bulema masyekeli okusansaizya. Zintu zyeense ezi zyalizwide obusu bumandeme buvwelengene amafuta ecipo camaila. ⁸⁰Ambi wakapa cipampo comwi ce ngolide

cilema ma syekeli ali kumi, agwide tununkilizyo.⁸¹Wkapa mupoho omwi kuti cibe cipaizyo cokutenta, mugutu omwi, ambi embelele ngalumi yo mwaka omwi.⁸²Wakapa mpongo yomwi kuti cibe cipaizyo ce zibi.⁸³Wakapa mapulu obile, zigutu zynosanwe, mpongo ngalumi zynosanwe, ambi embelele ngalumi zynosanwe zyajesi mwaka omwi, kuti cibe cipaizyo columvwano. Eci cali cipo ca Ahira mwana mwalumi wa Enan.⁸⁴Baalu boku Izilaili bakasalazya zyeense ezyi mubuzuba obo Mozesi mbwakananika cipaililo. Bakabamba indido zye nsiliva zili kumi azibili, indido zye nkwati zili kumi azibili, ambi ezipambo zyensiliva zili kumi ezibili.⁸⁵Indido imwi eimwi ye nsiliva yali kulema mwaanda amakumi otatwe ensyekeli, ambi endido yomwi yomwi ye nkwati yalikulema makumi osanwe amakumi obile ama syekeli zyeense zibelesyo zyalikulema zyuulu zyobile, emyanda yone, kwindi mubulemu bobupati bwe nsyekeli zyokusansaizya.⁸⁶Cipampo ecipampo ce ngolide zili kumi ezibili, zizwide tununkilizyo, zyalikulema ma syekeli ali kumi kwindi mubupati bobulemu bwa ma syekeli okusansaizya. Zipampo zyeense zyengolide zyalikulema mwaanda amakumi obile ensyekeli.⁸⁷Bakaba beense banyama kuti babe cipaizyo cokutenta, bapoho bali kumi ababili, bagutu bali kumi ababili, ambi embelele zili kumi ezibili zijesi mwaka owmi. Bakapa cipo cabo ca maila. Bakapa mpongo ngalumi zili kumi ezibili kuti cibe cipaizyo ce zibi.⁸⁸Kuzwa ku ngombe zyabo zyeense, bakapa bapoho bali makumi obile obone, bagutu bali makumi osanwe ekumi lyomwi, impongo ngalumi zili makumi osanwe ekumi lyomwi kajesi mwaka omwi, kuti cipo columvwano. Eci cali co kusalazya kwe cipaililo nicakamana kumanikwa.⁸⁹Ino Mozesi nakainka mu cijole cokuswananinana kuyoambola o Mwami, wakamvwa jwi lyakwe kalyambola kulinguwe. Mwami wakambola kulinguwe kuzwa atala lye civunisyo ce cizuminano, kuzwa akati kabakelibu bobile. Wakambola kulinguwe.

Chapter 9

¹Mwami wakambila Musa munkanda ya Sinai, mumwezi mutaanzi womwaaka wabili niba kazwa munyika ya ijipiti. Wakati, ²"Bana ba Isilayeli ba bambe Paseka mucindi ceelede mucaaka. ³Mubuzuba bwekumi ane bo mwezi, kumajolezya mwelede kubamba Paseka mucindi celede comuwaka. Mwelede kucibamba, mucilizye yoonse milao okulubizya malailile zijatikizya." ⁴Mponyina awo, Musa wakambila bana Isilayeli kuti balelede kubamba mukiti wa Paseka. ⁵Mponyina awo bakabamba Paseka mumwezi mutanzi mulibuzuba bwekumi ane bomwezi, kumajolezya. Munkanda ya Sinai. Bana ba Isilayeli bakacita zyeense ezyo Mwami nzyakalailila Musa kuti bazicite. ⁶Kwakali bamwi bantu baka bisya kwiinda muku jata mutunta wamuntu ufwiide. Takwe nibakabamba Paseka mubuzuba ibu. Bakainka kusule lya Musa o Aloni mubuzuba mbonyina. ⁷Abo bantu bakati kuli Musa, "Tatusalali nkambo kamutunta ufwide. Nkambonzi ncita kasigwa kupa zipo ku Mwami mucindi celede comwaka bamba akati ka bana ba Isilayeli?" ⁸Musa wakati kuli mbambo, "Amundilinde ndimvwe Mwami ncatandilailile akaambo kenu." ⁹Mwami wakambila Musa. Wakati, ¹⁰"Ambila bana ba Isilayeli. Uti, 'Kufumbwa umwi akati kenu naliba zyalani lilisofwede nkaambo komutunta, na bali mulwendo lulamfu, mulelede kubamba Paseka ku Mwami. ¹¹Mumwezi wabili mubuzuba bwekumi aane kumajolezya bayolya cilyo ca Paseka. Balelede kulya kabelele ke Paseka azinkwa zitakwe mumena ezisyu zilula. ¹²Tabelede kusiya kufumbwa kalyo kusikila mujunzoza, nikuba kutyola mafuwa ako. Belede kucilizya malailile ense e Paseka. ¹³Pele kufumbwa muntu usalala ambi tainsi mulwendo, kono ukacilwa kubamba Paseka, oyo muntu welede kutandwa kuzwa kubantu bakwe nkaambo takwe napa cipo ncayanda mwami mucindi ceelede co mwaka. ¹⁴Oyo muntu welede kubweza cibi cakwe. Kuti na mweenzu ukede akati kenu ambi wabamba Paseka lya Mwami, ulelede kulibamba mbukwelede kucilizya mulawo we Paseka okucilizya cizo calyo. Mwelede omulao omwi noonse bayo muzwa kule oyo uzalwa mu cisi." ¹⁵Mubuzuba obo cikombelo nicakayakwa, ijoba lyaka vumba cikombelo, itente lye cizuminano comulawo mucindi eco. Kumajolezya ijoba lyali atala acikombelo. lyakali bonya anga mulilo kusikila mujunzonza. ¹⁶Lyaciliwo mbonya obo. Ijoba lyaka vumba cikombelo okuli bonya anga mulilo masiku. ¹⁷Kufumbwa kuti ijoba lyaka tolwa mujulu atala lye tente bana ba Isilayeli bali kulibambila mulweendo. Kufumbwa joba mpulyaima, bantu beelede kuyaka zilawo zyabo. ¹⁸Kuzwa mukulailila ko Mwami, bana ba Isilayeli bali kwenda kuzwa mukucilila kwakwe, bali kulyokezya. Ijoba nilyakacili imvwi atala acikombelo, bakakala muzilawo zyabo. ¹⁹Ijoba nilyakacili imvwi atala acikombelo kwa mazuba manji, ponya bana ba Isilayeli vakazumina malailile o Mwami oku teenda. ²⁰Cimwi ciindi ijoba lyakali imvwi kwatuzuba a cikombelo muli ako, bali kuzumina kwamba ko Mwami-bano kede muzilawo okwenda mukulailila kwakwe. ²¹Cimwi ciindi ijoba lyali wo azilawo kuzwa kumabililo kusikila mucunzonza ijoba nilyaka nyamuka mucunzona, ba keenda. Kuti na lya cili mbonyina mubuzuba amasiku. Kufumbwa kuti ijoba lyanyamunwa nibenda. ²²Nikuba kuti ijoba lyakala acikombelo kwamazuba obile, na mweezi na mwaka kufumbwa kuti lyakala awe, bana ba Isilayeli banokede muzilawo zyabo oku tente pele kufumbwa kuti ijoba lyatolwa mujulu, balatalika kuli bambila lweendo lwabo. ²³Balalyokezya Mwami abalailila, okutalika kweenda awo abalailila. Bakatobelezya malailile o Mwami aka pegwa kwiindila muli musa.

Chapter 10

¹Mwami wakambila Mozesi. Wakati, ²"Panga mpeta zye nsiliva zyobile, bbunta nsiliva mukuzipanga. Welede kusiba mpeta mukwiita bantu antomwi okwiita bantu muzilawo zyaba. ³Mupaizi welede kusiba mpeta mukwiita boonse bantu kunembo lyako lye milyango yezi jole zimbungano. ⁴Kuti na mupaizi wasiba mpeta komwi, mponya beendelezi, basimutwe boluzibo lwa Isiyaili, beled kubungana kuli yebo. ⁵Kuti na yasibisigwa loko, nkamu ziyakilidwe kujwe beelede kutalika lweendo lwabo. ⁶Kuti na wasibisya loko ciindi cabili, nkamu ziyakilidwe kumusanza zyelede kutalikizya lweendo lwazyo. Beelede kusibisya ntondezyo zye ny'endo zyabo. ⁷Kuti na basimunzi babungana antomwi, siba mpeta, pele zitalilisiyi. ⁸Bana ba Aloni, bapaizi, beelede kusiba mpeta. Oyu unoli ngomulawo wenu amazalani abantu benu lyoonse. ⁹Mwainka kunkondo munyika yenu kukulwana aba bamupenzya, mweelede kuvwisya citondezyo e mpeta. Mebo, nde Mwami Leza wenu, ndiyoo mwita okumuyubulusya oku mukwabila kuzwa kuli basinkondo nyoko. ¹⁰Ape, muziindi zyokusekelela, moonse amapobwe abikidwe muzindi zyanu, oku matalikilo omwezi, mweelede kusiba mpeta kumbali ezituuzyo zyenu zitentidwe. Ezi ziyiyoba mbuli ciyubuluzyo kuli mebo, Leza wenu. Ndim Mwami Leza wenu." ¹¹Mu mwaka wabili, mu mwezi wabili, mubuzuba bwamakomi obili omwezi, yoba lyaka nyamunwa kuzwa atala eci kombelo cecizuminano. ¹²Mpawo bana ba Isilaili bakenda lwendo lwabo kuzwa munkanda ya Sinai. Ijoba lyakaima munkanda ya Paran. ¹³Bakapanga lwendo lyabo lokusanguna, kucilizya Mwami mbwakapa malaiile kuli Mozesi. ¹⁴Bantu bali mundembela ya lunyungu lwa Juda mbabatanzi, kweenda kubwezelezya abasilumamba. Nkamu eyi yabasilumamba yakeendeleyigwa o Nahshon mwana mwalumi wa Amminadab wakaindelezya nkamu ya Juda. ¹⁵Nethanel mwana mwaalumi wa Zuar wakweendelezya nkamu yo mushobo wo lunyungu lwa Issachar. ¹⁶Eliab mwana mwalumi wa Helon wakweendelezya nkamu yo mushobo wo lunyungu lwa Zebulun. ¹⁷Lunyungu lwa Gershon o lunyungu lwa Merari, ndulwali kulanganya cikombelo, bakacimwaya ansi okutalika lweendo lwabo. ¹⁸Cakacilizya, mba sikalumamba bomubbaba lye ndembela ye ng'anda ya Reuben bakalibambila lweendo lwabo. Elizur mwana mwalumi wa Shedeur wakatola nkamu ya Reuben. ¹⁹Shelumiel mwana mwalumi wa Zurishaddai wakatola nkamu yo mushobo wo luyungu lwa Simeon. ²⁰Eliasaph mwana mwalumi wa Deuel wakabweza nkamu yo mushobo wo lunyungu lwa Gad.

Chapter 11

¹Ino bantu bakatalika kutongokila Mwami Leza akaambo kamapenzi aabo Leza nakamvwa eco wakakalala kapati. Wakatuma mulilo wakatenta zivuka zili kumagolelo. ²Bantu bakaita Mozesi, Mozesi wakakomba ku Mwami Leza, mponya mulilo wakazima. ³Busena obo bwakauzikwa kuti Tabela, kaambo mulilo wa Mwami Leza wakatenta ooko. ⁴Bamwi bamasi bantu bakatalika kukala olunyungu lwa ba Isilayeli. Bakali kuyanda kulya zilyo zibotu. Mponyina bantu bana Isilayeli bakatalika kulila ape okwamba, "Nguni atatupe nyama yokulya?" ⁵Twayeeya inswi zitwali kulya mu Ijipiti, makowa, banamunywa, ezisyu, hanyesi, amagaliki. ⁶Ino kumoyo kwasiya imbi, akaambo kokulya buyo maana. ⁷Maana ali mbuli nseke zya nzembwe, calikubuneka mbuli bulibwe. ⁸Bantu bakali kweende enda okucibugeka bakaziya muciziyo, bakatwa muncili, bakabizya mumupika, okupanga tukwa. Twakanona okuvwika mbuli mafuta aoliva. ⁹Lume nilyakawa azijole cindi camasiku, maana angayo akawa. ¹⁰Ino Mozesi wakabavwa bantu beense kabalila mumikwasyi yabo, mponyina mwalumi o mwalumi wali amulyango we tente. Mwami wakanyema loko, mponyina kutongoka kwabo mumenso a Mozesi kwali kubi. ¹¹Mozesi wakati ku Mwami, "Ino ninzi nimwapezya muzike wenu? ino ninzi notoboni bubotu muli mebo? undipa kubweza mukuli wa bantu beense aaba. ¹²Ino ndime ndakabamita bantu beense aaba? ino ndakabazyala na kotwambe namuya kulime, 'babweze mbuli isi womwana mbwanyamuna mwana wakwe acamba?' ino ndibanyamune kubatola kunyika eyo njiwakakonka kulibensiku babo kuti ulabapa?" ¹³Ino kokuli kwenga ndajana nyama yokupa bantu beense aba? balikundililila o kwamba, 'Tupe nyama tulye.' ¹⁴Tandikonzi kubweza bantu beense endike. Bandivulila. ¹⁵kaambo ulikundipezya muleyi nzila, ndijaye-kuti na ndajana luse mumenso ako-utandi bonywi mapenzi. ¹⁶Mwami wakati kuli Moesi, "ndetela makumi ali cisambomwe atubili abendelezi ba Isilayeli. Ncozyo babe bendelezi bapati ba bantu. Amubetelezye ku tente lyo muswangano kuti bazome anywibo. ¹⁷Ndilasika ansi ambi ndizo ambole anywibo oko. Ndiyo ngwisya imwi myuya ili mulinywe okuyibika mulimbabo. Bayobweza mikuli wabantu antomwi ayibo. Toyoibwezi olike. ¹⁸Aambila bantu, 'mubikile mano nobeni, juunza ncobeni muzolya nyama, akaambo kakulila kwenu Mwami wakamvwa. Kamwamba, 'Nguni utatupe nyama tulye? cali cibotu kuliswe mu Ijipiti.' Eno Mwami ulamupa nyama, mponyina muyoilya. ¹⁹Tamukoyolya nyama kobuzuba bomwi, mazuba obile, mazuba osanwe, mazuba ali kumi, mazuba ali makumi obile, ²⁰kono muyoilya nyama mwezi oonse mane cikazwe mumpemo. Ciyocitika kaambo mwakakaka Mwami, ulakati kenu. Mwakamulilila kunembo lyakwe. Mwakati, "Kaambo nzi kwakaazwa mu Ijipiti?" ²¹Mponyina Mozesi wakati, "Ndile emyanda ili cisambomwe yabantu, mponya wakati, 'Ndiyobapa nyama yokulya ko mwezi oonse.' ²²kokuti tujaye mbelele e n'ombe kutegwa bakute? kokuti tujate iswi zoonse mumulonga kutegwa bakute?" ²³Mwami wakati kuli Mozesi, "Kokuti janza lyangu ndifwi? Ino mulabona na ijwi lyangu ndyaka simpe." ²⁴Mozesi wakazwa anze okwambila bantu majwi o Mwami. Wakabunganya bantu bapati pati bali kkumi ecisambomwe okubabika azibbula mutente. ²⁵Mwami wakaseluka mujoba okwambola o Mozesi. Mwami wakajwisia myuya imwi yali muli Mozesi o kwibika mubapati pati bali kkumi ecisambomwe. Mponyina muya niwakalyokezya alimbabo, bakasinsima, kono bakacita buyo ciindi comwi. ²⁶Balumi bobile bakasiala mucijole, witwa Eldad o Medad. Muuya ape wakalyokezya ali mbabo. Mazina abo alilembedwe mumundandanda, kono takwe nibazwide anze ecijole. Nikubakuti, bakasisima mucijole. ²⁷Mwana mwalumi munini wali mucijole wakazuza okwambila Mozesi, "Eldad o Medad balikusisima mucijole." ²⁸Joshuwa mwana mwalumi wa Nun, mugwasilizi wa Mozesi, umwi musale mwalumi, wakamba kuli Mozesi, "O Mwami wangu Mozesi, balesye." ²⁹Mozesi wakamba kuli nguwe, "Ino ulomunyono amibo? ndilombozya kuti boonse banu bo Mwami kabali basisimi ape kabika muuya wakwe alimbabo!" ³⁰Mponyina Mozesi abasololi boku Isilayeli bakapiluka kucijole. ³¹Mponyina guwo lyakaza kuzwa ku Mwami okweta bakacele kuzwa mulwizi. Bakawa afwifwi ecijole, komusinzo wobuzuba kubbazu lyomwi ape komusinzo kubbazu limwi. Bakacele bakazyunguluka cijole. ³²Bantu bakali kubunganya bakancele buzuba bonse, amasiku onse, ape obuzuba bwakacilila. Takwe wakabungika kuce ali makumi abakancele. Bakabana bakancele bonse mucijole. ³³Ino nyama niyacili akati kamento abo, nibali kuinyela, Mwami wakabanyemena. Wakabatumba bantu bulwazi bupati. ³⁴Cibaka eco bakacuzika kuti Kibroth Hattaavah, kaambo oko kubakazikila bantu balikuyandisisya nyama. ³⁵Kuzwa ku Kibroth Hattaavah bantu bakainka ku Hazeroth, oko kubakakala.

Chapter 12

¹Ino Miriamu o Aloni bakambilana cokukacilana o Musa kambo ko mwanakazi Mukushite ngwakwete. ²Bakati, "Mwami wakambaula o Musa alike na? Takambwede aswibo na? Ino Mwami wakamvwa ncobakamba. ³Ino mwalumi Musa mubombe loko, kwindi bantu bonse bansi. ⁴Mponya Mwami wakambila Musa, Aloni, o Miriamu: "Amuzwide anze, nywebo notatwe mutente lyo muswangano." Mponya bonse botatwe bakazwida anze. ⁵Ino Mwami wakeza ansi mu sumpululu lye joba. Wakaima amulyango wetente okwita Aloni o Miriamu. Bonse bobile bakazwida anze. ⁶Mwami wakati, "Ino amuswilile majwi angu. Nakuti musinsimi wangu kali alindiwe mebo ndilaliyubununa kulinguwe mucilengano o kwambola awe muziloto. ⁷Mubelesi wangu Musa tainsi mbwabede. Ulashomeka munganda yangu yonse. ⁸Ndambola awe Musa ku mugama, isingi muzilengano na mu twambyo. ulabona bwebede. Nkambonzi tamuyowi kwamba zibi ku mubelesi wangu, ku lwanisya Musa?" ⁹Mwami bukali bwakwe bwakabatenta, mponya wakabasiya. ¹⁰Ijoba lyakanyamuka kuzwa atala lye tente, mponya Miriamu wakaba ecisenda wakatuba mbuli nsinkunkwe. Mponya Aloni wakainkila Miriamu, wakabona kuti wakaba ecisenda. ¹¹Aloni wakambila Musa, "O, simalelangu, ndakomba utabiki cibi kuliswebo. Twambola zyobufubafuba, ambi twabisya. ¹²Ndakomba utamuleki kuti abanga Mwana watubukwa sunu mubili wakwe cibela cenyama yakwe cakanyonyokela mwida lyabanyina. ¹³Mbonya Musa wakaita Mwami. Wakati, "Ndakomba muponye, Leza, ndakomba." ¹⁴Mwami wakambila Musa, "Kutina baisi bakamuswida kumenso akwe, takousa na kwamazuba ali musanu obile. Kamujalila anze lye tente kwa mazuba ali musanu amazuba obile kuzwa awo umwete mu kati ambi." ¹⁵Mane Miriamu wakakala anze lye tente kwa mazuba ali musanu amazuba obile. Bantu takwe nibakaba munkanda kusikila mane wafilusigwa ku tente. ¹⁶Kuzwa awo bantu bakaba amusinzo kuzwa ku Hazeroti okuyoyakala munkanda ya Parani.

Chapter 13

¹Mponya Mwami wakambola kuli Mozesi. Wakati, ²"Tuma balumi bakabone nyika ya Kenani, eyo ngindakapa bana Isilayeli. Tuma mwalumi kuzwa kumushobo yoonse. Mwalumi oyo ulukede kuba musololi akati kabo."³Mozesi wakabatuma kuzwa munkanda yaba Paran, kutegwa bakonzye tuswilila malailile o Mwami. Boonse balibasololi akati kabana Isilayeli. ⁴Aya ngali mazina abo:kuzwa kumushobo wa Reuben, shammua mwana mwalumi wa Zaccur;⁵Kuzwa kumushobo wa Simeon, Shaphat mwana mwalumi wa Hori; ⁶kuzwa kumushobo wa Judah, Caleb mwana mwalumi wa Jephunneh; ⁷kuzwa kumushobo wa Issachar, Igai mwana mwalumi wa Josefa; ⁸kuzwa kumushobo wa Ephraim, Hoshea mwana mwalumi wa Nun; ⁹Kuzwa kumushobo wa Benjamin, Palti mwana mwalumi wa Raphu; ¹⁰kuzwa kumushobo wa Zebulun, Gaddies mwana mwalumi wa Sadi; ¹¹kuzwa kumushobo wa Josefa(kokwamba kuti, kuzwa kumushobo wa Manasseh), Gaddi mwana mwalumi wa Susi; ¹²kuzwa kumushobo wa Dan, Ammiel mwana mwalumi wa Gemalli; ¹³Kuzwa kumushobo wa Asher, Setur mwana mwalumi wa Michael; ¹⁴kuzwa kumushobo wa Naphtali, Nahbi mwana mwalumi wa Vophsi; ¹⁵kuzwa kumushobo wa Gad, Geuel mwana mwalumi wa Maki. ¹⁶Aya ngamazina abalumi Mozesi mbakatuma kuyobona nyika. Mozesi wakaita Hoshea mwana mwalumi wa Nun kwiindila muzina lya Joshuwa.¹⁷Mozesi wakabatuma kuti bakabone nyika ya Kenani. Wakati kuli mbabo, "Amwinke ku Negev ape mwinke atala yecilundu cenyika. ¹⁸Mubone nyika mboibede. Mubalangilile bantu bakala mumo, kuti na balenguzu ape na baligonkedwe, ape okuti na banji ape na mbace. ¹⁹Langa nyika mbwibede omubakala. Cibotu na cibi? Ino kuli minzi ili buti? Ali mbuli zijole, na ali mbuli magezi? ²⁰Langa mbuli nyika mboibede, na njibotu mukulima na njibi, ape na kuli misamu na takwe. Amube basongo ape mwete zyilimwa munyika eyo." Ino cali ciindi cokutebula misansa. ²¹Mponyina balumi bakainka okubona nyika kuzwa munkanda wa Zin kusika ku Rehob, kufwi fwi o Lebo Hamath. ²²Bakainka kuzwa ku Negev okusika ku Hebron. Ahiman, Sheshai, o Talmi, lunyungu lya Anak, baliwo ambabo. Ino Hebron waliyakidwe myaka ili cisambomye kusulu lya Zoan mu Ijipiti. ²³Nibakasika kukalonga ka Eshkol, bakatema ntabi yomusansa. Bakainyamwida ankoli akati kotubunga tobile. Baketa micelo obusansa. ²⁴Cibaka eco caliuizikidwe muzina wakalonga ka Eshkol, akaambo kobusansa mbubaka tama bantu boku Isilayeli. ²⁵Nikwakazya mazuba ali kumi awone, bakapiluka koyobona nyika. ²⁶Bakapiluka kuli Mozesi, Aaron, ape eminzi yoonse ya bantu bana Isilayeli munkanda ya Paran, ku Kadesh. Bakeita majwi kuminzi yoonse, ape okubatondezya micelo ilimwa munyika. ²⁷Bakambila Mozesi, "Kwatasika kunyika ngiwakatutumide. Inkuka buci amalili. nzezyi zyilyo zizwa kuko. ²⁸Nikuba namu, bantu bayaka manda abo balidide. Minzi iliyakwidwe ape mipati. Ape twakabona lunyungu lwa Anak. ²⁹Bana Amalekites bakala mu Negev. Bama Hittites, Jebusites, abama Amorites balijesi manda munyika yamalundu. Bama Kenani bakala ku lwizi ape okumbali yomulonga wa Jodani."³⁰Mponyina Caleb wakaumunizya bantu baliwo mu ciindi ca Mozesi, "Atwinke tukakone nyika, kaambo tulakozya kuzunda." ³¹Kono bamwi balumi bainkide anguwe bakati, "Takonzi kuzunda bantu aba kaambo bale nguzu."³²Mponyina bakakwamba mulumbe wobibeji ku bantu ba Isilayeli kweendelanya enyika ngibakabona. Bakati, "Inyika njitwakabona ninyika ilya bantu bakala mumo. Bantu boonse bbitwakabona mbabaya bapati pati. ³³Okuya twakabona bapati pati, lunyungu lya Anak, bantu bazwa kuba pati pati. Mukulibona twakaba mbuli mpaso mukwelenya mbabo, ape mbobu mbutwabede mumenso, abo."

Chapter 14

¹Obo busiku bonse bana bomunzi bakongolola kulila. ²Bonse bantu ba Isilayeli baka mutongoka Mozesi o Aloni. Bonse bana munzi bakati kulimbabo, "Nkubota kufwida munyika ya Ejipiti, kwindi mumo munkanda! ³Ino nkambo nzi Mwami catwetela kuno kunyika kuti tuzofwe e panga? banakazi besu a bana besu banini ambabo ciyobayama. Ino tacili cibotu kuti kwapiluka ku Ejipiti?"⁴Bakambozyanya kuli umwi aumwi, Atusale umbi mwendezezi, ambi tupiluke ku Ejipiti." ⁵Mponyina Mozesi o Aloni bakalanga ansi kunembo lya bonse bomunzi lya bantu ba Isilayeli.⁶Josyuwa mwana mwalumi wa Nuni o Kalebbu mwana mwalumi wa Jefune, aba mbabamwi bakatumwa kulanganga nyika, bakayaola zizwato zyabo. ⁷Bakambila bantu bonse bana munzi lya bantu ba Isilayeli. Bakati, "nyika eyo njitwa kalanga langa ninyika mbotu loko. ⁸Na Mwami twamubotela, ulatutola kunyika eyo okutupa njiyo. Nyika isensa malili o buci. ⁹Ino tutazangili Mwami, mponyina mutayowi bantu bo munyika eyo, kambo musyobo wesu. Cikwabilizyo cabo ciyogwisigwa kuli mbabo, kambo Mwami ulandiswe. Mutabayowi," ¹⁰Pele mbungano yonse yakati bafuswe mabwe. Ino bulemu bwa Mwami bwakalibonya mutente lya bana munzi kumeso abantu bonse ba Isilayeli.¹¹Mwami wakambila Mozesi, "Ino bantu aba bayolekalili kumdi sampaula? balalekalili kukacilwa kundisyoma, nikuba kuti zitondezyo zyonse zyanguzu zyangu zindakacita akati kabo? ¹²Ndiyobaumya malwazi, sikobapa lukono, pele kuzwa kuli ndiwe ndiyo kupa kuti ukabe musyobo mupati ujesi nguzu kwindi mbabo."¹³Mozesi wakati ku Mwami, "Na wacita namu, pele bana Ijipiti bayovwa makani aya, kambo yebo akati kabo mpwakagwisya bantu aba munguzu zyako. ¹⁴Ino bayo ambila abo bantu bakede munyika eyi. Pele balivwide kuti yebo, o Mwami, mpoli akati bantu aba, kambo yebo ulalibonya busyu abusyu. Ijoba lyako lilivwi atala lya bantu bako. Yebo ulaba zulwida mumusumpululu wejoba sikati ambi mumusumpululu wamulilo cindi camasiku.¹⁵Ino kuti wabajaya bantu aba mbuli muntu omwi, nkokuti bamasi bavwide mpuwo yako bayoamba kuti, ¹⁶Kambo Mwami takwe natola bantu bakwe munyika njakaba syomezya kubapa, pele wabajaya munkanda."¹⁷Ino ndaku kumbila yebo, belesya bupati bwe nguzu zyako. Yebo wakamba kuti, ¹⁸Mwami tafwambi kunyema ambi uzwide luzyalu, ulalelekelala milandu ansotoko. Pele talulamiki bataluleme ulasubula basinsiku kuzibi zyolunyungu lwabo, kulunyungu lwatatu olwane." ¹⁹Balekelele ndakombezezya kuli yebo bantu aba balabisa kambo kabupati bwa cizuminano lusyomezyo, mbuli mbobalekelela bantu aba kuzwa kucindi nibali mu Ijipiti kusikila sunu."²⁰Mwami wakati, "Ndabalekelela mbubonya mbuwa kumbila, ²¹Nikuba namu, nca masimpe, ndi mumi ambi eyi nyika yonse lya zula a bulemu bwangu, ²²Bantu bonse babona bulemu bwangu ambi ezitondezyo mu Ijipiti ambi a munkanda nikuba namu bandisunka zindi ezi zili kumi akutaswilila ijwi lyangu."²³Ino ndamba kuti ncozyo taba koyobona nyika eyo njindalenga ansi kuli bamaisi. Takwe baba omwi akati kaabo bandisampaula uyoibona, ²⁴pele buyo muzike wangu Klebbu, kambo ulijesi muya alike ambi wandicilila co moyo onse. Mebo ndiyomucilila njakankide, ambi lunyungu lwakwe uyoikona. ²⁵(Ino ba Amaleki aba kenani balikedede munselelo.) Junza amupiluke mwinke munkanda munzila yo lwizi lusallala."²⁶Mwami wakambila Mozesi o Aloni. Wakati, ²⁷"Ino cilalapa buti cindi cetilangilile bana munzi eyi ambi inditongoka? ndavwa kutongoka kwa bantu ba Isilayeli bandisandukila. ²⁸Kobambila, 'mbweli muumi,' mwamba Mwami, 'mbuli mbomwamba mukuvwa kwangu, ndiyocita eci kuli yebo: ²⁹Mitunta yenu lyowida mukada, nonse nywebo nomulongoka kuli mebo, nywebo na mwakabalwa, onse wabantu kutalikila kuma kumi obile yamyaka yakuzyalwa o kuya mujulu. ³⁰Ncozyo tamukoyonjila munyika eyo njinda kasyomezya kuti ukabe munzi wenu, pele buyo Kalebbu mwana mwalumi wa Jefune ambi o mwana mwalumi wa Nuni. ³¹Kono twana twenu tunini ntomwakamba kuli tuyoyamwa, ndiyotutola munyika. Bayoibona nyika njimwakakaka! ³²Pele nywebo, mitunta yenu iyowida mukanda eyi. ³³Bana bako bayoba bembezyi munkanda kwe myaka ili makumi one. Bayopenga akambo kezicito zyenu kusikila mane mitunta yenu ikamane munkanda.

Chapter 15

¹Ino mwami wakambila Mozesi, wakati, ²"Ambila bantu ba Isilayeli ubambile kuti, mwakwinka munyika njimuyokala; eyo mwami njayomupa, ³mwelede kubamba cituuzyo ku mwami, na zipaizyo zye cikonke nanga zyokulipa kuzuzikizya cikonke cokuliyandila, na cituzyo cokumapobwe enu, cipayizyo cili o munko mubotu okunonezya mwami kuzwa ku ngombe nanga kumbelele. ⁴Mwelede kupa kumwami cituuzyo cokutenta mbuli cipayizyo cobusu, cipanzi cekumi cecisiwo cobusu bumandeme bukandidwe ecipanzi cane censanzi yamafuta. ⁵Mwelede ape kupa e cipayizyo cumpe, na cokulipa cipanzi cane comusansa we waini ce cituulo cokunywa kukabelele kamwi akamwi. ⁶Kuti na mupa mugutu, mwelede kubamba cipaizyo cobusu zipanzi zybile zyekumi zyecisuwo cobusu bumandeme bukandidwe ecipanzi catatu censanzi yamafuta. ⁷Ku cipaizyo cokunywa, mwelede kupa cipanzi catatu comusansa. Uyozya mubotu ku mwami. ⁸Ino mwakubamba mupoho we cituuzyo cuumpe na wecipaizyo niciba cipaizyo cikonke cokusisikizya, niciba cipaizyo cokutontozya mwami, ⁹mponyina mwelede kupa o mupoho e cipaizyo cobusu cibe zipanzi zyotatwe zyekumi zyecisuwo cobusu bumandeme bukandidwe censanzi yamafuta. ¹⁰Mwelede kupa mbuli cipayizyo cokunywa cisela comusansa, kuti cibe cipaizyo cipangidwe o mulilo kugwisya munko mubotu ku mwami. ¹¹Celede kucitwa muli eyi nzila ku mupoho o mupoho, kumugutu o mugutu, ape okutubele tunini twalumi nanga kutupongo tunini. ¹²Kufumbwa cituulo eco ncimwabamba ape okupa celede kucitwa mbuli mbu capandulula awa. ¹³Beense bakazyalwa muno belede kucita zintu ezi muli eyi nzila, kuti umwi weta cipaizyo cokutenta o mulilo, cokugwisya ¹⁴Kuti muzwakule ukede angwibo, nanga kufumbwa ukonzya kukala akati kwinda mumazyalani abantu benu, welede kupanga cipaizyo comulilo, kuti kuzwe munko mubotu wo mwami. Welede kucita mbumucita. ¹⁵Kwelede kuba mulawo nguwonya kumbunga ape okumuzwa kule ukala anywibo, mulawo ukalilide kwinda mumazyalani abantu benu. Mbuli mbumubede, anguwe mweenda aukala anywibo o mwami. ¹⁶Mulawo nguwonya ape olubeta zyelede kuba kuli nywebo ape okumuzwakule ukala anywibo. ¹⁷Ape mwami wakambila Mozesi. ¹⁸Wakati, "Ambila bantu ba Isilayeli wambe kuti, mwakusika kunyika oko nkweyomutola, ¹⁹Mwakulya zilyo zyenika, mwelede kupa citulo ape mukacete kuli mebo. ²⁰Kuzwa kubusu bwenu butanzi mukape cinkwa cipaizigwa mbuli cipaizyo ce citulo kuzwa kucipolelo mwelede kucipa muli eyi nzila. ²¹Mwelede kupa kuli mebo cituzyo kwinda mu mazyalani abantu benu kuzwa ku zintu zykusanguna. ²²Mulizimwi zindi mulakonzya kulubizya kamutazi kuti mwalubizya kuti kamutacilili eyi milawo eyo njindakamba kuli Mozesi. ²³Kufumbwa eco ncindakamulailila kwinda muli Mozesi kuzwa buzuba obo nindakatalika kumupa milawo ape kuzwa awo kwinda mumazyalani abantu benu. ²⁴Mukuti cibi cacitwa mukutaziba imbunga kaitazi, nkokuti mbunga yeense yeledde kupa kapoho komwi kanini kuti cibe cipaizyo cumpe cokugwisya munko mubotu wo mwami. Antomwi ezi kwelede kupanga busu bwe cipaizyo ape ecipaizyo cokunywa, mbuli mbuwamba mulawo, ape empongo ngalumi yomwi kuti cibe cipaizyo ce zibi. ²⁵Mupaizi welede kugwisya milandu ye mbunga yeense ya bantu ba Isilayeli. Bayolekelelwa nkambo cibi calicokutaziba. Baketa cipayizyo cabo, cipaizyo cipangidwe o mulilo kuli mebo. Baketa cipayizyo cabo ce cibi kuli mebo nkambo kokubisya kwabo. ²⁶Mponyina imbunga yeense ya bantu ba Isilayeli bayo lekelelwa ape ambabo bazwakule bakala ambabo, nkambo beense bakacita cibi kabatazi. ²⁷Kuti muntu wabisya katazi, nkokuti welede kupa mpongo ndakazi ijesi mwaka omwi kuti cibe cipayizyo ce cibi. ²⁸Mupaizi welede kumanya mulandu ku menso o mwami ku muntu wakabisya katazi oyo muntu uyolekelelwa awo kumanya mulandu kwa kuba. ²⁹Mwelede kuba o mulawo uswana kumuntu oyo ulabisya cili cense katazi, mulawo nguwonya o kuli oyo wakazyalilwa akati kabantu ba Isilayeli ape oku bazwakule abo bakala akati kabo. ³⁰Pele muntu ucita kufumbwa cibi, amaano nanga kuti mwazyalwa nikuba kuti muzwakule, ulandisampola. Oyo muntu welede kugwisigwa akati ka bantu bakwe. ³¹Nkambo wanyansya ijwi lyangu ape okutyola mulawo wangu, oyo muntu welede kuti azwe cokuzwidilila. Cibi cakwe ciyoba ali nguwe. ³²Ino bantu ba Isilayeli nibalimunkanda, bakajana utebba nkuni mu buzuba bwe nsabata. ³³Abo bakamujana bakamweta kuli Mozesi, Aloni, ape okumbunga yeense. ³⁴Bakamubika muntolongo nkambo ticalina kuzibwa ncibelede kucita kulinguwe. ³⁵Mponyina mwami wakati kuli Mozesi, "nconzyo oyo muntu welede kujayigwa. Yeense mbunga yeledde kumupotola amabwe kufuta ezijole." ³⁶Mponyina imbunga yeense yakamugwisya mucijole okumujaya mbuli mwami mbwakalailila Mozesi. ³⁷Ape mwami wakambila Mozesi wakati, " ³⁸Ambila bana ba Isilayeli ape ubalailile kuti balipangile maaya alengelede ku mingundo ye zibaka zyabo, bazilengelezeye kumungundo ye zibaka zyabo, bazilengelezeye kumungundo o mungundo akatambo kenysabili. Beledde kucita eci kwindila mumazyalani abantu babo. ³⁹Ciyoba ciyulusyo cibotu kuli nywebo mwanolanga ali ncico okumalailile angu eense, Mwakite kutegwa nkokuti kamutalangi ku moyo wenu ape okumenso enu kuzisisi zikonzya kumubuzya kusyomo. ⁴⁰Amucite eci nkokuti kamuyeya ape okucilila malaile angu ense, nkoti mube basalala, babambilidwe mebo, nde leza wenu. ⁴¹Ndime mwami leza wenu, wakamugwisya munyika ua Ijipiti, kuti ndibe leza wenu. Ndime mwami leza wenu."

Chapter 16

¹Ino Kola mwami wa Iziha mwana wa Kohati mwana wa Levi, antomwi o Datani ape o Abilam bana ba Eliyabu, o On mwana wa Peleti, luzubo lwa Lubbeni, bakabungana bamwi bantu. ²Bakasandukila Mozesi, antomwi abamwi bantu bazwa ku bantu bana Isilayeli, myanda yobile amakumi osanwe a bendezezi be mbunga abo bantu baliempuwo mumbunga. ³Bakalibunga antomwi kuti bakazye Mozesi o Aloni. Bakati kuli mbabo, mwaindiliza! Imbunga yeense yasalazigwa, umwi oumwi wabo, ape mwami uli akati kabo. Ino ninzi nimulisumpula kwinda mbunga yo mwami?"⁴Ino Mozesi nakamvwa eco, wakavundama. ⁵Wakambila Kola ape abo bali anguwe," mucinzonzya mwami uyoyubununa abo bakwe ape abo basalala kuli nguwe. Uyoeta oyo muntu afwifwi anguwe. Oyo ngwasala uyomweta afwifwi anguwe. Oyo ngwasala uyomweta afwifwi anguwe. ⁶Cita eci Kola embunga yeense, amubweze zotentelo ⁷junza mukabike mulilo okubika tununkilizyo mulinzizyo kunembo lyo mwami. Oyo mwami ngwasala muntu oyo uyosalala kumwami mwaindiliza nywebo nobantu ba Levi. ⁸Ape, Mozesi wakati kuli Kola," Ino amuswilile nobana ba Levi: ⁹cintu cinini kulinywebo eco wa Isilayeli cakamupambula kuzwa kumbunga yaba Isilayeli, kumweta afwifwi anguwe, kuti mu veleke mulimo mutente lyo mwami, ape okwiminina mbunga. ¹⁰Wakamweta afwifwi emisela nyoko, abana ba Levi anywibo kwamana muyanda mupaizi! ¹¹Mponyina nywebo abantu benu bwabungana kuti muzokazye mwami. Ino Aloni nguwe oyo ngumutongoka?"¹²Mponyina Mozesi wakaita Datani o Abilamu, bana ba Aliyabu, pele bakati," Tatukoza. ¹³Cintu cinini cokuti wakutugwisya munyika inkunka malili o buci kuti utujaye munkanda? Ino uyanda kulipanga kuti abe mwendezezi wesu. ¹⁴Kuzwa awo, takwe niwakatweta munyika ikunka malili obuci, nanga kutupa myunda ape emyunda ye misansa kuti cibe cikono. Ino uyanda kutuvumba kumenso ezisomezyo zitawo? Tatukoza. ¹⁵Mozesi wakanyema loko wakati ku mwami," utatambuli cipayila cabo. Takwe nindakabweza mbongolo yomwi kuzwa kuli mbabo, ape takwe nindanyanga naga lyomwi kuli nzizyo. ¹⁶Mponyina Mozesi wakali kuli Kola," Junza yebo antomwi abantu bako mwelede kulibonya kumwami-yebo ambabo, ape o Aloni. ¹⁷Umwi oumwi wenu welede kutola citentelo cakwe okubika tununkilizyo mulincico. Mponyina umwi oumwi welede kutola citentelo cakwe ku mwami, zitentelo zi myanda yobile amakumi osanwe. Nywebo o Aloni anguwe mwelede nguwaya nwete zitentelo zyenu. ¹⁸Nkokuti muntu o muntu wakabweza citentelo cakwe okubika mulilo mukati, babika otununkilizyo mukati, okwima kumulyango we tente pokuswananina o Mozesi ape o Aloni. ¹⁹Kola wakabunganya mbunga yeense kuli Mozesi o Aloni ku mulyango we tente lyokuswananina mponyina bulemu bo mwami bwakalibonya ku mbunga yeense. ²⁰Mponyina mwami wakamba kuli Mozesi o Aloni: ²¹"Amulitantamune kuzwa kumbunga eyi nkokuti ndibanyonyone ndilyonya ino awa." ²²Mozesi o Aloni bakakotamina ansi mponyina bakati," Leza ngu leza we myuya yabantu beense, kuti muntu omwi wabisya, welede kunyemena mbunga yense yabantu na?"²³Mwami wakataba Mozesi. Wakati," ²⁴Ambila mbunga. Wambe kuti," Amuzwe mumatente a Kola, Datani o Abilam. ²⁵²⁶Mponyina Mozesi wakaima o kwinka kuli Datani o Abilam; bolupati pati boku Isilayeli bakamucilila. Wakambila mbunga okuti," Ino amusiye ma tente abantu babi abo ape mutabi nimujata kuzintu zyabo nkambo muyonyonyonwa ezibi zyabo. ²⁷Ino imbunga ku mabazu ense amatente a Kola, Datani, o Abilam yakabasiya. Datani o Abilam bakazwa okwinka ku milyango yamatente abo, abanakazi babo, bana balumi, ape bana babo banini. ²⁸Mponyina Mozesi wakati," Muli eci muyoziba kuti mwami wakandituma kuti ndicite milimo eyi yeense nkambo nindakacita mukuyanda kwangu. ²⁹Kuti aba bantu bafwa lufu buyo mbuli mbukucitika cindi cense, nkokuti tainsi mwami wakandituma. ³⁰Pele kuti mwami walenga cintu cimwi cipya, mponyina nyika yajula mulomo wayo okuzimina, anzizyo ezyo zyense nzibajesi, mponyina yazikwa bulanga kuni nkokuti mwelede kuziba kuti bense bantu aba bakakide mwami. ³¹Mbwakamanina buyo kwamba majwi aya ense, inyika yakajuka ali abo bantu. ³²Inyika yakajula mulomo wayo okubamina, mukwasyi yabo abantu bense balikuzwa ku Kola, ezivubano zyabo zyeense. ³³Ino imbabo ape ezyo zyeense nzibajesi yakazikwa bulanga kuni o Sheol. Inyika yakabavumba, mponyina bakanyonyoka akati ke mbunga. ³⁴Beense ba Isilayeli mbibali ambabo bakamvwa kulila kwabo, bakacija," inyika ilakonzya kutumina aswibo!" ³⁵Mponyina mulilo wakabbuka kuzwa ku mwami okutenta bantu bali myanda yobile amakumi osanwe bali kutenta tununkilizyo. ³⁶Ape mwami wakambila Mozesi wakati," ³⁷Ambila Eliyaza mwana wa Aloni mupaizi mponyina mumuleke agwisye zitentelo mukati ko mulilo, nkambo zitentelo zilasala kuli mebo. Mponyina wazyozisowela kule. ³⁸Amubweze zitentelo zyabo bakaswekelwa maumi abo nkambo ke cibi cabo, zyelede kufulwa kupapalala kunembo lyangu, nkokuti balasalala kuli mebo bayoba citondezyo co hube bwangu kubantu ba Isilayeli. ³⁹Eliyaza mupaizi wakabweza zitentelo ziomukuba zyalikubelesya abantu abo bakatentela ziomukuba zyalikubelesya abantu bakatentwa, yakafulwa zibe zivumbyo zyecipaililo, ⁴⁰kuti cibe ciyulusyo kubantu ba Isilayeli, nkokuti kaku takwe muntu umbi utazwi kuluzubo lwa Aloni welede kuzotenta tununkilizyo kumenso o mwami, kuti batabi mbuli kola abantu bakwe-mbuli mwami mbwaka lailila kwinda muli Mozesi. ⁴¹Pele mucunzonza buzuba bwakacilili imbunga yabantu

beense ba Isilayeli bakatongoka Mozesi o Aloni. Bakati," wakajaya bantu bo mwami." ⁴²Mponyina cakacitika, awo imbunga niyakaswanana kutongoka Mozesi o Aloni, cokuti bakalanga kutenta lyo kuswananina ape, amulange ijoba lyalilivumbilila. Bulemu bo mwami bwakaboneka, ⁴³mponyina Mozesi ape o Aloni bakaza kunembo lyetente lyokuswananina. ⁴⁴Mponyina mwami wakambila Mozesi. ⁴⁵Wakati," Amuzwe mukati kabantu aba nkokuti ndibanyonyone ino awa." mponyina Mozesi o Aloni bakakotamina ansi. ⁴⁶Mozesi wakati kuli Aloni," Bweza citentelo, ubike mulilo muli ncico uzwa mu cipaililo, ubike tununkilizyo muli ncico, ucitole kufwambana kubantu, okumanya milandu yabo, nkambo bukali buyobuza kuzwa ku mwami. Olunyonyoko lwatalika. ⁴⁷Ino Aloni wakacita mbuli Mozesi mwakamulayilila. Wakazuzila akati ka bantu. Lunyonyoko lwakafwamba kutalika kuyambila akati kabantu, ino wakabika tununkilizyo okumanya mulandu wabantu. ⁴⁸Aloni wakaima akti kabafu ape abapona; muli eyi nzila lunyonyoko lwakaimikwa. <<<<<< HEAD ⁴⁹Abo bakafwa olunyonyoko bali zyulu zili kumi ezyone emyanda eibili, kutabala abo bakafwa munkani zya Kola. ⁵⁰Aloni wakapiluka kuli Mozesi kumanjililo ecijole komuswangano, mponya lunyonyoko lwakamana. =====Abo bakafwa olunyonyoko bali zyulu zili kumi ezyone emyanda eibili, kutabala abo bakafwa munkani zya Kola. Aloni wakapiluka>>>>>>>
862f9cc8151eaa6c0bb187a3e4f386cddd24337c

Chapter 17

¹Mwami wakambola kuli Musa. Wakati, ²"Ambola kubantu boku Isilayeli ambi jana nkoli kuzwa kuli mbabo, imwi yacikulukulu mushobo, kumi e nkoli yomwi. Lemba umwi aumwi muntu zina lye nkoli.³Ulelede ulembe Aloni ali levi nkoli yakwe. Kwelede yomwi nkoli aumwi aumwi kuzwa kumukulukulu wa mushobo. ⁴Welede kusimpa nkoli atente yamuswangano muni lya cikombelo cakwe, nkondakakujana. ⁵Cila citika ku nkoli yo mwalumi ngundakasala yanduke, ndileta matongosi kuzwa kubana ba mu Isilayeli kuti baleke, cibalimukwambola mukusula ndiwe.⁶Ambi Musa wakambaula kubana Isilayeli. Yonse mishobo yaba sololi bakapa nkoli, lyomwe nkoli kuzwa kumusololi, basalidwe kuzwa kubukulukulu bwa mishobo kumi, a nkoli zyobile antomwe. Nkoli ya Aloni yakali antomwe. ⁷Ambi Musa wakatambika nkoli kunembo lyo Mwami a tente lya cikombelo cisumpukide⁸Zuba lyakatobela Musa wakainka mutente mu cikombelo cisumpukide ambi, wakajatilila, Aloni nkoli ya mushobo wa Levi yakakwamauka. Yakaba amakwa ambi yakagwisya ng'anzi akusunsunkumuka! ⁹Musa waketa anze zyonse nkoli kuzwa muni lyo Mwami kubantu bo mu Isilayeli, ambi womwe mwalumi wakatola ayakwe nkoli.¹⁰Mwami wakati kuli Musa, "Bika Aloni nkoli muni lya cikombelo cilansi, bamba cimbi citondezyo cakuzulwa mukusulana abantu bakakusinya cita kuti mane kotongauka kujatikizya mebo na bafwe." ¹¹Musa wakacita mbuli Mwami mbwakamulailila.¹²Bantu ba Isilayeli bakambaula kuli Musa ambi kuti, "Tulafwa ano. Tulamaninina! ¹³Wonse ubola, wasika ku Mwami kucikombelo, ulafwa. Tonse tumane?"

Chapter 18

¹Mwami wakati kuli Aaron, "Yebo, bana bako balumi, ape oluzubo lyauso luyoba lubweza zibi zyoonse zyaka bisigwa. Kono yebo buyo abana bako balumi muyobweza zibi zyoonse ziyocitwa abantu boonse bali mubupaizi. ²Kulibakucilila bomushobo wa Levi, mushobo ye ciindi, uyobeta ambabo kuti bakabe ayibo ape bakakugwasye abana bako mukubeleka kucizuminano cisalala. ³Belede kukubelekela ape omucijole conse. Nikubanamu, tabaelede kucika kufwifwi obusena busalala na cijatikilizya kucipaililo, na mbabo ayibo muyofwa. ⁴Belede kuba ayibo okulanganya cijole komu swangano, ape emilimo ijatizya cijole. Muzwakule taelede kusika afwifwi ayibo. ⁵Welede kubikila maano kubusena busala ape okucipaililo kutegwa kumyema kwangu tazi kubantu ba Isilayeli limbi. ⁶Langa, mebo lyangu ndasala ku lunyungu lwa Levites kuzwa akati kama Isilayeli. Cipo kuli yebo, cakapegwa kuli mebo mukuti bandigwasye kubeleka kweendelanya omulimo we cijole co muswangano. ⁷Pele yebo abana bako mwelede kubeleka mulimo obupaizi kujatikizya zyonse zycitika kucipaizo ezicitika mukati lyesila. Yebo lwako welede kuzuzikizya mulimo. Ndakupa bupaizi mbuli cipo. Kufumbwa muzwakule uza welede kujaigwa." ⁸Mponyina Mwami wakati kuli Aaron, "Langa, Ndakupa mulimo wokulangila zyipo zyipegwa kuli mebo, ape ezyipo zyonse zyzisalala ezyo bana Isilayeli zyipa kuli mebo. Ndakupa ezyi zyipo abana bako balumi mbuli cabilo celede. ⁹Eci ciyoba cako kuzwa kuzintu zyzisalala ezyo zyantamusidwe kumulilo. Kuzwa kuzyipo zyabo-zyonse zyipo zye mbuto, zyense zyipo zye cibi, ape ezyipo zyembebele-zyili bambidwe kuli yebo abana bako balumi. ¹⁰Ezyo zyipo zyilasalala loko; kufumbwa mwalumi welede kuzyilya, kaambo zyilasalala azyo. ¹¹Ezyi zyipo zziyoba zyenu, zyakabambwa kuzyipo zyoonse zzyabana Isilayeli. Ndazipa kuli yebo, abana bako balumi, ape abana bako banakazi, mbuli cabilo cenu kutamani. Kufumbwa oyo ucilila zytuzyo zyzisalala mumukwasyi wako ulelede kulya kufumbwa cipo. ¹²Zyoonse zyibotu zya mafuta, zyoonse zyibotu zye waini mpya amaila, micelo yokusanguna eyo bantu jibandipa-zyoonse ezyi zyintu zyindakupa. ¹³Zyokulya zyoonse ziyibizidwe ziyibalisa munyika yabo, ezyozibeta kuli mebo, zziyoba zyenu. Kufumbwa oyo usalala mumukwasyi wako uyolya ezyi zyintu. ¹⁴Kufumbwa zyintu zilipede mu Isilayeli zziyoba zyako. ¹⁵Kufumbwa zyintu ziyizyala, zyonse ntanzi ezyo bantu ziyibapa ku Mwami, boonse bantu abanyama, zziyoba zyako. Nikuba namu, bantu balede kula twana tutanzi twalumi, ape entole zyalumi zzyitakwe kampenda. ¹⁶Ezyo zziyoulwa abantu zyelede kuyoulwa ape kwainda mwezi womwi. Mponyina bantu ninga baula ape, kwamulu wa ma shikele osanwe, kwiindila mukwapima, kwelanya ali kuumi. ¹⁷Pele kanana ke nómbe, na kana ke mbelele, na bana kempongo-tamwelede kuzuzya zzyinyama ezyi; zyaka bambilwa me. Mwelede kunsansa malowa azyo acipalo okutenta mafuta azyo mbuli cipaizo cipangidwe omulilo, kunukilila kubotezya Mwami. ¹⁸Inyama zyazyo zziyoba zyenu. Mbuli nkolo zzymisidwe e zibelo, inyama zyazyo zziyoba zyenu. ¹⁹Zyonse zyipo zyzisalala ziyibakapa ku Mwami bana Isilayeli, ndakupa, okubana bako balumi abana banakazi bako, mbuli cabilo cenu. Cizuminano citolelela kumunyo, cizuminano citamani, kunembo lyo Mwami akati kabana bako olunyungu lyako." ²⁰Mwami wakati kuli Aaron, "Tamuyojani lukono munyika yabantu, mane oku bantu bali akati kako. Ndime cabilo cako olukono akati ka bantu ba Isilayeli. ²¹Kulunyungu lya Levi, langa, ndapa zyonse cipo zyomu Isilayeli mbuli lukono lwabo kwiindila mumilimo njibakacita ku cijole co muswangano. ²²Kuzwa awa bana Isilayeli tabelede kusika afwifwi ecijole co muswangano, pele bayombabeni cibi okufwa. ²³²⁴Ba Levi belede kubeleka milimo ijatikizya ecijole co muswangano.

Chapter 21

¹Ino Mwami Aladi waku Kenaniti, wali kukala ku Negeli, nakamvwa kuti bana Isilayeli bayobweda enzila yoku Atharim, waku balwanisya bana Isilayeli oku bweza bamwi babo. ²Bana Isilayeli bakakonka cikonke kuli Leza bati, "Kuti na utupe guzu zyokuzunda bantu aba, tulabanyomyweda limwi emenzi yabo." ³Leza wakalimvwa ijwi lyabana Isilayeli oku bapa nguzu zyokuzunda bana Kenani. Bakaba nyonyweda limwi emenzi yabo. Ponya eco cibaka cakauzikwa kuti Holima. ⁴Bakenda kuzwa kucilundu ca Hori enzila iya kumulonga usalala bakakuzinguluka cisi ca Edomu. Bantu bakatyompwa kabacili mulwendo. ⁵Bantu bakatongoka kuli Leza okuli Musa bati, "Mwatwetela nzi kuno kuzwa mucisi ca Ijipiti, okuti tuzofwide munkanda? Takwe zinkwa, takwe manzi ambi twacidinwa cilyo comwi buyo. ⁶Mponya Leza wakabatumba nzoka zyoboka akati kabo. Inzoka zyakabaluma bantu; bunji bwabantu bakafwa. ⁷Mponya awo bakeza kuli Musa bati, "Twakabisya nkambo twakamba zibi kuli Leza okuli yebo. Komba kuli Leza kuti, otutamtwine nzoka." Mponya Musa wakabakombela bantu. ⁸Leza wakati kuli Musa, "Panga nzoka wibike acisamu. Cila citika kuti kufumbwa muntu walumwa nzoka ula ponisigwa, kuti na walanga kuli njiyo." ⁹Mponya Musa wakapanga nzoka yamukuba okuyanzika acisamu. Kufumbwa muntu wakalumidwe nzoka, kuti na walanga ku nzoka yamukuba wakapona. ¹⁰Mponya bana Isilayeli bakatalikizya lwendo okuyoyaka zilao zyabo ku Oboti. ¹¹Kuzwa awo bakenda kuzwa ku Oboti okuyoyaka ku Abalimu munkanda ilangene ecisi ca Moabu kulubazu lokumazwido ezuba. ¹²Kuzwa awo bakenda okuyoyaka mu gezi lya Zeledi. ¹³Kuzwa oko bakenda okuyoyaka kumbali omulonga wa Alimoni, uli munkanda ibambene omulonga wabana Amoli. Mulonga wa Alimoni ngupangide mukano wo Moabu, akati ka Moabu abana Aliminiti. ¹⁴Nkekako kambo kambwa mubbuku lyenkondo zya Leza kuti, "...Zahabu mu Sufaha, e gezi lyoku Alinoni, ¹⁵enselezya zye gezi lilanzia ku dolopo lyaku Ari, ambi libambene omukano woku Moabu." ¹⁶Kuzwa awo bakenda kuya ku Beli, mpacikala Leza mpakambila Musa kuti, "Nditulile bantu bangu antomwi ndibape maanzi." ¹⁷Mponya awo bana Isilayeli bakaimba lwimbo olu: "Tuntumuka, ocikala, ambi! Amucimbile, ¹⁸ncecikala cakasigwa abendelezi, cikala cakasigwa abantu bapati pati, enkoli zyama pelapela emisako yabo." ¹⁹Kuzwa ku Matana bakenda kuya ku Naheli, ambi kuzwa ku Naheli bakainka ku Bamoti. ²⁰Nibakazwa ku bamoti bakaya ku ka gumbu kali mucisi ca Moabu. Mpepapo awo atala eci lundu ca Pisiga mpacilangide ansi munkanda. ²¹Mponya bana ba Isilayeli bakatuma batumwa kuli Sihoni Mwami waba Amoli bati, ²²"Tukumbile kwinda munyika yako. Tutuko leya mumyunda na tatukocela kumicelo saka yako. Tatukonywa maanzi muzikala zyako. Tulainda buyo munzila yo Mwami mane tukasike kumukano wako." ²³Pele Mwami Sihoni takwe nakabazumizya bana Isilayeli kwinda kuya kumukano. Muli oko, Mwami Sihoni wakaita bantu bakwe bonse antomwi okubalwanisya bana Isilayeli munkanda. Wakasika ku Jahazi, nkwakali kulwana bana Isilayeli. ²⁴Bana Isilayeli bakalwana basikalumamba ba Sohoni epanga lye jwi okutola nyika yabo kuzwa ku Amoni kusika ku mulonga wa Jaboki, konse kufumbwa kuli nyika yabantu ba Amoni. Ino mukano wabana Amoni wakazulila. ²⁵Bana Isilayeli bakatola nyika yoonse yabana Amoni oku kala mumo, kubikilizya o Hesiboni emiinsi yoonse ili mumo. ²⁶Hesiboni wakali munzi wa Sihoni Mwami wabana Amoli, wakali nonga walwana o Mwami mutanzi wabana Moabu. Sihoni wakamunyangide nyika yakwe yoonse kusikila kumulonga wa Alimoni. ²⁷Ncecico eco ncibakamba mutusimpi kuti, "Amuze ku Hesiboni. Amuyakulule munzi wa Sihoni aku bambulula. ²⁸Mumunzi wa Hesiboni mwazwa mulilo, mu mwezi wa Sihoni mwazwa mabangabanga ayo atente Ari waku Moabu, abasiminzi ili ajulu Alimoni. ²⁹Maawe kulinguwe, noba Moabu! Mwanyonyoka, no bantu boku Kemosi. Waba bana bakwe balombe kuti bacije abana bakwe basimbi kuti bangwe kuli Sihoni Mwami waba Amoli. ³⁰Pele twamuzunda Sihoni. Hesiboni wakanyonyoka konse kusikila ku Diboni. Twazubda konse ku Nopaha, usike ku Medeba." ³¹Mpawo bana Isilayeli bakatalika kukala mucisi cabana Amoli. ³²Mponya Musa wakatuma balumi kuyolanga Jazeli. Baka tolelezya emyunzi yawo oku tanda bana Amoli bali mumo. ³³Mpawo bakapiluka oku tozya nzila lya ku Basana. Mwami oyi wabana Basani wakabainkila nguwe abasikalumamba bakwe boonse, kuybalwana ku-Edeleli. ³⁴Mponya Leza wakati kuli Musa, "Utabayowi, nkambo ndakupa nguzu zyokubazunda, umucitile mbonya mbuli mbuwakacitila Sohoni Mwami wa Amoli, wali kukala ku Hesiboni. ³⁵Mpawo bakamujaya, bana bakwe balombe, aba sikalumamba bakwe boonse, mane olo takwe muntu baba omwi wakasyala kacipona mpawo bakatola nyika yabo.

Chapter 22

¹Bantu ba mu Isilayeli bakenda mane bakukala mumagesi oku Moab afwifwi o Jeriko, kumbali o Jeriko kuzwa mudolopo.²Balak mwana wa Zippor wakabona zyonse zyangabana Isilayeli nzibakacitila ba Amorites.³Moab waka yowa loko bantu, kambo bakali nanji ambi ba Moab bakali kuntutuma kambo kabatu ba Isilayeli.⁴Mwami waba Moab wakambila bapati ba mu Midiani kuti aya makamumakamu alalya zyonse zituzingulukide mbuli mupulu mbwalya bwizu mumunfa."Ino Balak mwana wa Zippor wali mwami wa Moab ciya cindi.⁵Wakatuma batumwa kuli Baalamu mwana wa Boeri waku Petori mulonga Euphrates munyika ya bantu. wakabaita," wakati langa bantu basika kuzwa ku Ijipita avumba atala anyika ambi basika afwifwi a ndime.⁶Ndakomba, bola ino awa uzonditukilile bantu aba kambo buli dide kwinda ndime wacita namu ambweni ndila konzya kubazinda akubatanda munyika, ndizi kuti abo mbolongezya balilongezegwe, oyo ngotikide uli tukidwe.⁷Mponyina bapati ba Moab abapati ba Midiyani bakainka, amali akusondya, bakasika ku Baalam ape bakamwambila majwi a Balak.⁸Balaam wakabambila kuti, amulale ano masiku. Ndilamwetela eco mwami catikandambile basololi ba Moab bakakala a Balaam masiku aly.⁹Leza wakasika kuli Balaam akwamba kuti," mbani aba bantu basika kuli ndiwe?¹⁰Balaam wakataba leza," Balak mwana wa Zippor, mwana wa Moab, wabatuma kuli ndime wati,¹¹Langa bantu bazwa mu Ijipita baivumba nyika yangu. Ino koza ino ape koza uzonditukilile mbabo wacita namu ambweni ndilakonza kubatanda munyika.¹²Leza wakamutaba Balaam," Toeleda kwinka abantu abo. Toeleda kubatukila bantu ba Isilayeli balilongezegwe.¹³Balaam wakanyamuka nobwakaca kuseni ape wakambila bapati ba ba Balaki kuti kamuya mucisi cenu, kambo mwami wandikasya kwinka andiwe.¹⁴Ba sololi ba Moab bakanyamuka ape bakainka musule lya Balak bakamba kuti," Balaam wakaka kuza andiswe.¹⁵Balak wakatuma ape bamwi basololi banji balemu kwinda betanzi.¹⁶Bakasika kuli Balaam ape akumwambila Balak mwana wa Zippor wamba eci, ndakomba takwe citi mukasye kubola kuli ndime.¹⁷Nkambo cobeni ndakupa bulemu bipati, ape kufumbwa cintu condambola ndacita, bola uzonditukilile bantu aba.¹⁸Balaam wakataba ape wakati Balak abantu bakwe, nikuba kuli Balak wandipa busena bwakwe buzwide siliva, angolide, sikonzi kusotoka majwi a mwami leza wangu ape akucita bunini, nabunji kwinda mbwakambila.¹⁹Ambi, amywebo mulindile kuno masiku ano, mane ndizibe eco mwami cayanda kundambila ape."²⁰Leza wakasika kuli Balaam masiku, wati," mbokunga bantu basika kuzokwita buka ape koya ambabo pele ucite cindakwambila cecoco coelede kucita luzutu.²¹Balam kuseni wakatanta a donki lyakwe, wakainka abasololi ba Moab.²²Kambo wakainka, leza bukali bwakwe bwa kabika, mungelo wo mwami wakainka munzila amusinkile, katantide a donki lyakwe. Balaam ababelesi bakwe bobile bali antomwi.²³Mbongolo yakabona mungelo wo mwami ulinwvi munzila apanga lisomwedwe mujanza lyakwe, mbongolo lyakaleya kuzwa munzila, yainka musaka mponyina Balaam wakauma mbongolo yakwe kuti ipiluke munzila.²⁴Mungelo wo mwami wakainka akati kanzila akati kati asokwe kuli abwanda kucilisya kulubazu ape abumwi bwanda kulubazu lwacigoyo.²⁵Mbongolo ibone buyo mungelo wo mwami yakalisyanikizya kubulambo akusyanikizya kulu kwa Balaam kubulambo. Balaam wakayuma ape.²⁶Mungelo wo mwami wakainka kunembo waima abusena busyanikide butajisi nzila yakwinda.²⁷Mbongolo niyakabona mungelo wo mwami, ape yakala ansi lya Balaam. Balaam bukali bwakwe bwakabika wakauma mbongolo yakwe ankoli.²⁸Mwami wakasamuna mulomo wambongolo yakwe kuti yambole. Wakambila Balaam kuti," Ino ndakucitilanzi? Zindi zyoatwe?"²⁹Balaam wakataba ku mbongolo," Kambo walilemekaka cabufubafuba kulindime. Calikubota nindaliijisi buta mujanza lyangu. Nondaliijisi, kwaino nondali kujaide.³⁰Mbongolo yakambila Balaam kuti," sili mbongolo yako ntotanta bumi bwako bonse kusikila sunu na cindi conse ndalikucitila namu?" Balaam wati,"pepe."³¹Mwami wakajula Balaam meso, ape wakabona mungelo wo mwami munzila kaujisi apanga mumanza. Balaam wakakotama wakavundama.³²Mungelo wo mwami wakamwambila kuti," kambonzi wauma mbongolo yako zindi zyoatwe? Bona, ndasika kuzokusikitizya, kambo lwondo lwako waluzuzanya.³³Mbongolo yakandibona, yakaleya zindi zyoatwe, niyataleya, ncobeni nindakujaya yalo niyatazwa.³⁴Balaam wakambila mungelo wo mwami," kuti ndabisya. Nkambo tindalizi kuti winwvi munzila kundisinkilizya. Ino awa, na makani akubijila ndapiluka.³⁵Pele mungelo wo mwami wakambila Balaam," Koya buyo abantu abo, wambe magwi ngondakwambila." Balaam wakainka abasololi ba Balaak.³⁶Pele Balaki nakavwa kuli Balaam wasika, wakanyamuka kuyo muswana kumunzi wa Moab, kuli Aloni uli kumugano.³⁷Balaki wakambila Balaam kuti, tanditumide basikukwita? Takwe niwakasika mpawo sikonzi kukupa bulemu?³⁸Balaam wakataba Balaki kuti," Bona, Ndasika kuli ndiwe. Pele kana ndijisi nguzu zyakwamba cintu neciba comwe? Ndikozya buyo kwamba majwi leza ngobika mumulomo wangu.³⁹Balaam wakainka a Balaki ape bakasika ku Kiriath Huzoth.⁴⁰Balaki wakapaizya mupulu ape a mbelele ape wapa nyama kuli Balaam ape akuba sololi mbakali ambabo.⁴¹Kuseniseni Balaki wakatola Balaam kubusena buli mujulu bwa Baal. Kuzwa kuli Balaam ulakonzya kubona buyo cibela ca Isilayeli zilabba na zijole.

Chapter 23

¹Balamu wakati kuli Balaki, "Amundiyakile awa zipaililo zili musanu azibili, akundibambila vasune bali musanu azibili abagutu bali musanu ababili." ²Mpawo Balaki wacita mbuli Balamu mbwakakumbila. Mponya Balaki o Balamu bakapaizya musune e cigutu acipaizyo cimwi ecimwi. ³Mponya Balamu wakati kuli Balaki, "Ima ambali ecituzyo cako ponya ndilainka. Mwendi mwami ulaza kuzondiswana kufumbwa ncatanditondeze ndila kwambila." Mpawo wakainka atala acilundu citakwe misamu. ⁴Mponya Leza wakamuswana Balamu, ambi Balamu wakati kuli nguwe, "Ndakayaka zipaililo zili musanu azibili oku bika musune amugutu omwi omwi ali cimwi ecimwi." ⁵Mwami wakabika mulumbe mumulomo wa Balamu okuti, "Piluka kuli Balaki ukati kuli nguwe. ⁶Mpawo Balamu wakapiluka kuli Balaki. Waimvwi kumbali acituzyo cakwe, abendezezi boku Moabu bali anguwe. ⁷Mponya Balamu wakatalika kwamba cisinsimi cakwe okuti, "Balaki wakandigwisya kuzwa ku Alama Mwami wo Noabu kuzwa kuzilundu zyoku mazwido ezuba. Koza, unditukile Jakobo wakati, 'Koza, musampaule Isilayeli. ⁸Mbuti mbwenti nsinganye abo Leza mbati kusinganya kale? Mbuti mbwenti kazye ezyo Leza zyatana kukazya? ⁹Nkambo kuzwa atala amabwe ndamubona; kuzwa kumalundu ndamulangisisya. Bona, kuli mushobo ukala alike ambi tamvwani abecindi. ¹⁰Nguni ukonzya kubala suko lya Jakobo na kupima cipanzi comwi-cane cabana Isilayeli andifwe lufu lomuntu ululeme, oku gozya bumi bwangu mbuli nguwe!" ¹¹Balaki wati kuli Balamu, "Ninzi nciwacita kuli me? Ndakwita kuti unditukile basinkondoma, pele langa, wabalongezya buyo." ¹²Balamu wakataba okuti, "Nkokuti nsyelede kucenjela na okwamba majwi Mwami ngabika mukanwa lyangu?" ¹³Mponya Bakaki wakati kuli nguwe, "Yela atweende kucibaka cimwi oko nkoyokonzya kubabona. Uyobona buyo bali afwifwi, kutamba beense. Oko uyonditukila mbabo." ¹⁴Mponya wakamutola Balamu mumunda wa zimwi zipaizyo zili musanu azibili. Wakapaizya musune amugutu kucipaizyo cimwi ecimwi. ¹⁵Mponya Balamu wakati kuli Balaki, "Ima awa ambali ecipaizyo cako, mebo nkeciyobuya kuti tuswanane o Mwami okuya." ¹⁶Mponya Mwami wakamuswana Balamu okumubika majwi mukanwa lyakwe. Wakati, "iluka kuli Balaki ukamupe majwi angu. ¹⁷Balamu wakapiluka kuli nguwe, a beendezezi ba Moabu bali anguwe. Ponya Balaki wakati kuli nguwe, "Wati nzi Mwami?" ¹⁸Balamu wakatalika cisinsimi cakwe wakati, "Buka, Balaki, undimvwe, Ndiswilile, o Mwami wa Zipoli. ¹⁹Leza tainsi muntu, kuti abeje, na tainsi muntu ukonzya kusandula mizezo yakwe. Kuli wali nonga washomezya cintu kataciciti? Kuli ndali nonga waamba kucita cintu katacicitide? ²⁰Langa, ndakalailila kulongezya, ambi tandikonzyi kucikaka. ²¹Taakwe nakalanga makatazyo muli Jakobo, ambi tabwene mapenzi muli bana Isilayeli. Mwami Leza waba uli ambabo, ambi kusekelela ko Mwami kuli akati kabo. ²²Leza wakabagwisya kuzwa mu Ijipiti enguzu mbuli zye nyati. ²³Takwe bulozi bubeleka kuli Jakobo, ambi takwe busondi buyosya, bana Isilayeli. Pele buyo, twelede kwamba a Jakobo o Isilayeli, 'Langa Leza ncacita!" ²⁴Langa, bantu babuka mbuli bana babalavu, mbuli mulavu uyanda kulwana. Takonzi kulala mpaka alye cilyo cakwe okunywa malowa kuli nzyajaya." ²⁵Mpawo Balaki wakati kuli balamu, "Utacibatukili limbi na kubalongezya limwi." ²⁶Pele Balamu wakataba kuli Balaki wati, "Takwe ninda kwambilide kuti ndelede kwamba ezyo zyeense Mwami nzyandilailila kuti ndambe?" ²⁷Mponya Baklaki wakasandula kuli Balamu, "Koza inawa ndilakutola kuli cimwi cibaka. Mwendi ulazumina Leza kuti ukanditukilile mbabo oko. ²⁸Mpawo Balaki wakamutola Balamu atala ecilundu ca Peoli, cilangide munsu lye nkanda. ²⁹Balamu wakati kuli Balaki, "Ndiyakile zipaizyo zili musanu azibili abagutu bali musanu ababili." ³⁰Mpawo Balaki wakacita mbuli Balamu mbwakamba; wapaizya musune omugytu kucipaililo ecipaililo.

Chapter 25

¹Ba Isilayeli bakakala mu Shittin, ambi balumi bakatalika kuhula abanakazi ba mu Moab. ²Kambo ba Moabite bakatamba bantu kuzipaizyo zyaba leza babo, bantu bakalya akukotama ansi kuli ba leza baba Moabite. ³Balumi ba mu Isilayeli bakanvwanana mu kukomba Baala a Peor, mane bukali bo mwami bwakabukila ba Isilayeli. ⁴Mwami wakambila Mozesi, "Jaya basololi bonse babantu ambi ubangilile ketana sika ubayamike antambalakazya kucita kuti leza aleke bukali bwakwe buyosya kuzwa ku bana Isilayeli. ⁵Mozesi wakambila basololi ba Isilayeli amujaye umwi aumwi bantu bakwe bakavwanana mukukomba Baala wa Peor." ⁶Umwi mwalumi wabana ba Isilayeli wakeza ambi akweta akati kabasimukowa bakwe a mwanakazi Midiate, eci cakacitika mumenso a Mozesi okubunganya abantu ba Isilayeli kumwi kabafwinkita amulyango we cibaka ca muswangano. ⁷Ino Phinehasi mwana wa Eleaza o mwana wa Aroni mupaizi wakabona kuti wakabuka kuzwa akati kaba simunzi ambi wabweza sumo mu janza lyakwe. ⁸Wakatobela mwalumi wa mu Isilayeli mane wanjila mu tente ambi wabayasa asumo kwindi mumibili, bonse mwalumi ba mu Isilayeli ape omwanakazi, abobo lunyoka lwa leza lwakatumwa kubantu ba Isilayeli kuti lwakamana. ⁹Abo bakazwa mumanyongwe bali zyulu zili makumi obile otune mumwelwe. ¹⁰Mwami wakambila Mozesi ambi, "Kuti, ¹¹Phiniasi mwana wa Eleaza mwana wa Aroni mupaizi, wapolusha bukali bwangu kuzwa kuba Isilayeli kambo wafwabbivwe, mbubonya mbuli bbivwe lyangu akati kabo kusunkulya bantu ba Isilayeli mubbivwe lyangu. ¹²Nkambo koamba, 'Mwami wamba, 'langu, ndili mukupa kuli Phiniasi cizuminano citamani. ¹³Kuli nguwe ambi akulunyungu lwakwe, ciyoba cizuminano cabupaizi butamani, kambo kakuti wandifwida bbivwe nde leza wakwe akumanya milandu yabana ba Isilayeli. ¹⁴Zina lya mwami wamu Isilayeli wakajaigwa mwanakazi mu Zimri mwana wa Salu, musololi wacinga cimwi caba Simeonites. ¹⁵Zina lyamwanakazi mu Midiyani wakajaigwa wali Koziba mwana wa Zuri musololi wamushobo omukwashi mu Midiyani. ¹⁶Mwana wakambila Mozesi ambi kuti, ¹⁷"Babambe ba Midianites mbuli ba sinkondo nyoko apem baume, ¹⁸Kambo bakamucita anga mbasinkondo nyoko abubeji bwabo bakamutola mububi mukambo ka Peor ape akambo kamucizi Kozbi, mwana wamusololi mu Midiyani wakajaigwa mubuzuba bwalunyonyoko mumakani a Peor.

Chapter 27

¹Ino kuli Mozesi kwakasika bana banakazi ba Zeelophehad mwana mwalumi wa Hepher mwana mwalumi wa Gilead mwana mwalumi wa Makir mwana mwalumi wa Manasseh, bomusyobo wa Manasseh mwana mwalumi wa Josefa. Aya ngali mazina abana bakwe banakazi: Mahlah, Noah, Hoglah, Milkah, ambi Tirzah.²Bakaima kunembo lya Mozesi, Eleazar mupaizi, bendelezi ambi okunembo lye mbunga kumulyango lye cijole lyokuswanananinana. Bakati,³"Tata wesu wakafwida munkanda. Taalinsi akati kaabo bakazangila Mwami munkanda ya kola. Wakafwida cibi cakwe, ambi talikwe bana baalumi.⁴Kambo nzi izina lya tata niliyanda kugwisigwa akati ko mushobo wakwe nkambo talikwe mwana? amutupe nyika akati kamabbululu ba tata." mponya Mozesi wakaketa kambo kabo ku Mwami. ⁵Mponya Mozesi wakaketa kambo kabo kumenso o Mwami. ⁶Mwami wakambola kuli Mozesi wakati, ⁷"Zelophehad bana bakwe banakazi balimukwambola kabotu. Welede kufwambana kubapa nyika kuli lube lukono akati kamabbululu baisi, ambi welede kubona kuti lukono lwaisi lwapegwa kuli mbabo. ⁸Welede kwambila bana Isilaili kuti, 'Kuti mwalumi wafwa katakwe mwana mwalumi, nkokuti welede kucita kuti lukono lwakwe lwinke ku mwana wakwe mwanakazi. ⁹Kuti katakwe mwana mwanakazi, nkokuti mwelede kupa lukono lwakwe kubazyalwanyina. ¹⁰Kuti katakwe bazyalwanyina nkokuti mwelede kupa lukono lwakwe kubazyalwanyina baisi. ¹¹Kuti isi katakwe bazyalwanyina, nkokuti mwelede kupa lukono lwakwe kubabbululu bakwe bali afwifwi mu mushobo wakwe, mponya welede kucibweza lwakwe. Oyu uyoba ngo mulawo kwinda muciyanza cabana Isilaili, mbuli Mwami mbwakandilailila.'" ¹²Mwami wakati kuli Mozesi, "Winke atala ecilundu ca Abarim mponya ukabone nyika eyo njindakapa bana Isilaili. ¹³Wakumana kwiibona, aibo, lwako, welede kubungana abantu bako, mbuli Aloni muzyalwanyoko. ¹⁴Eci ciyocitika nkambo anyibo nobile mwakapapila malailile angu munkanda ya Zin. Okuya, awo manzi nakakunka kuzwa mubbwe, mukunyema kwenu mwakacilwa kundilemeka okuti ndilasalala mumenso abantu beense." Aya nga manzi a Meribah woku Kadesh munkanda ya Zin. ¹⁵Mponya Mozesi wakambila Mwami wakati, ¹⁶"Nkokuti yebo, Mwami, Leza we myuuya yabantu, sala muntu kuzwa kumbunga, ¹⁷muntu ukonzya kwinka ambi okuza okupiluka kabatana ambi okubazulwinda kukuzwa ambi okukubapilusya, kuti mbunga yako itabi mbuli mbelele zitakwe mweembezi.'" ¹⁸Mwami wakati kuli Mozesi, "Tola Joshuwa mwana mwalumi wa Nun, muntu oyo muya wangu mukala mponya ubike janza lyako alinguwe. ¹⁹Umwimike kunembo lya Eleazar mupaizi ambi okumbunga yeense, mponya umulailile mumenso abo kuti abasolwede. ²⁰Welede kubika bumwi bwendelezi kuli nguwe, nkokuti mbunga yeense yabantu bana Isilaili bakonzye kumutemeka. ²¹Uyoinka kunembo lya Eleazar mupaizi kuyomuyandweda ciyo kumalailile akwe kuti bantu bayoinka okupiluka, antomwi anguwe abana Isilaili beense, embunga yeense. ²²Mponya Mozesi wakacita mbuli Mwami mbwakumulailila, wakatola Joshuwa kunembo lya mupaizi Eleazar ambi embunga yeense. ²³Wakabika maanza akwe alinguwe ambi okumulailila kuti asolwede, mbuli Mwami mbwakumulailila kuti acite.

Chapter 28

¹Mwami wakambila Mozesi wakati, ²“Lailila bana Isilayeli ubambile, mwelede kupazipo kuli mebo azindi zyelede, zilyo zye zipo zyangu zyakatentwa okundipangila zilwela.”³Welede kubambila, ‘Eci ncipo cakapagwa omulilo kutegwa mupe Mwami kabelele kaalumi ko mwako womwi katakwe butongo, tobile obyuba, mbuli cipo cokutenta camazuba onse. ⁴Kabelele komwi mwelede kupa kuseni, ape kamwi kujolezya. ⁵Mwelede kupa cakumi cobusu mbuli cipo censeke, civwelene ecane camafuta. ⁶Oku kutenta kwe cindi conse kwakambwa o Mozesi acilundu ca Sinayi tokupanga tunukilizyo tunona twecipo catentwa o mulilo ku Mwami. ⁷Cipaizyo cokunwa cipo celede kuba cane cewaini cakabelele komwi komwi. Mwelede kutilila mucibaka cisalala cokunwa cidiide ku Mwami. ⁸Kamwi kabelele mwelede kupa cokunwa kujolezya e cipaizyo co busu mbuli cituzyo cimwapa kuseni. Mwelede kupa ape cimwi cituzyo cokunwa ancico, cipo cokuyoka cipangidwe cinona c Mwami. ⁹Mubuzuba bwa nsabata mwelede kupa tubelele tobile twalumi, nkikaya kakajesi mwaka womwi katutakwe kampenda, amakumi obile o busu mbuli cipaizyo, kavwalangene amafuta ecipaizyo cokunwa mulincico. ¹⁰Eci cikabe cituzyo co kutenta cindi conse ce nsabata, mukuyungizya mubucite bwa zindi zyonse zyokutenta cipaizyo ezipaizyo zyo kunwa mwateni. ¹¹Kumatalikilo o mwezi, mwelede kupa cipaizyo cokutenta ku Mwami. Mwelede kupa tupoho tobile tunini, mbelele yomwi, otubelele tuli cisambomwe tupoho tujesi caka comwi tutakwe tumpenda. ¹²Mwelede kupa ape zipaizyo zyoatwe zyamakumi zyesusu bubontokide cibe cipaizyo cabusu buvwelene amafuta bo mupoho omupoho ezipanzi zyaumami obile zyo busu bubontokide cibe cipaizyo civwene amafuta ce mbelele. ¹³Mwelede ape kupa ce kumi ce busu bubontokide buvwene amafuta kacili cipaizyo cobusu ku kumbelele akambelele. Eci nacipaizyo cokutenta, kupanga cilwela cipo cipangidwe omulilo ku Mwami. ¹⁴Zyokunywa zipaizyo zyoabantu zyelede kuba cipanzi ce waini yo mupoho catatu ce waini ye mbelele, ecibela cecipanzi cane ce waini yakabelele. ¹⁵Kajembwe komwi kempango mbuli cipaizyo cecibi ku Mwami cipegwe. Eci ciyoba cokuyungizya ku cipaizyo cokutenta cinndi conse e zipaizyo zyo kunwa encico. ¹⁶Mucindi co mwezi wokusanguna, mubuzuba bwe kumi atone bo mwezi, kusika pobwe lyo Mwami. ¹⁷Mubuzuba bwe kumi amusanu bo mwezi mugiti oyo pangwa. Kwamazuba ali musanu abili, cinkwa citakwe mumena ciyoligwa. ¹⁸Mubuzuba bo kusanguna, kuyoba kubungana kusalala kulumba Mwami. Tamwelede kubeleka musebezi omo muli obo buzuba. ¹⁹Nikuba obo mwelede kupa cipaizyo capangwa omulilo, cipaizyo cokutenta ku Mwami. Mwelede kupa tupoho tunini, mbelele yomwi otubelele tuli musanu atubili twecaka comwi cokuzyalwa. Tutakwe tumpenda. ²⁰Antomwi o mupoho, welede kupa cipo censeke ce ziypainzi zyamakumi otetwe o busu bubotu buvwene amafuta, e mbelele, makumi obile. ²¹Muli ncicaya mutubelele tuli musanu otubili, mwelede kupa ce kumi ce busu buvwelengene amafuta, ²²Akapongo kapoho mbuli cipaizyo ce cibi coku manisya milandu yenu. ²³Mwelede kupa ezi mukuyungizya muzipaizyo zyo kutenta zya cindi conse ziyandika kuseni. ²⁴Mbuli mbuzyambwa awa, mwelede kupa zipo ezi buzuba bonse, mumazuba ali musanu abili mumazuba epobwe, bwe zilyo kuzipo zyoapangwa o mulilo, zinona zyo Mwami. Zilelede kupangwa mukuyungizya ku zipaizyo zye cindi ecindi zipaizyo zyokutenta ezipo zyokunwa azizyo. ²⁵Mubuzuba bwa musanu abili mwelede kuba omuswangano usalala kulumba Mwami, ape tamwelede kubeleka misebezi muli obo buzuba. ²⁶Ape omubuzuba obu bwe zilyo zitanzi, niyopa cipo ce nseke cipaizyo ku Mwami mu pobwe lye nsunda, welede kuba oluswangano lusalala kulumba Mwami, towelede kubeleka misebezi obo buzuba. ²⁷Welede kupa cipaizyo cokutenta kupanga tunona twa Mwami. welede kupa tupoho tunini tobile, mbelele yomwi otubelele tuli musanu otubili tujesi mwaka omwi. ²⁸Upe ape cipaizyo censeke zyoku tolelezya nbusu bubontokide: buvwelengene amafuta, zipanzi zyoatwe zya makumi o busu buvwene amafuta ku mupoho wense wense ama kumi obile e mbelele. ²⁹Pa kumi lyomwi lyo busu buvwene amafuta ku tubelele tonse tuli musanu atubili. ³⁰O mujembwe we mpongo kuti mulisalazye lweni. ³¹Nikuba zinyama eyi zitakwe tumpenda amana o kunwa zipaizyo, eci celede kuba mu kukuyungizigwa mu zipaizyo zyo kutenta zya mazuba onse azipaizyo zye nseke muli nzizyo.

Chapter 29

¹Mumwezi wo musanu abili, muzuba bo kusanguna bo mwezi, mwelede kuba o muswangano usalala mu kulumba Mwami. Tamwelede kubeleka abo buzuba, Buyo ba buzuba nimuyo lizya mpeta. ²Mwelede kupa zipaizyo zyokutenta kapongo tulyo tunona to Mwami mwelede kupa kapongo kanini komwi, mbelele yomwi, otubelele tuli musanu atubili tule caka comwi, tutakwe tumpenda. ³Mwelede kupedeleya zipaizyo zye nseke, busu buvwelengene amafuta, zipanzi zyotatwe zyekumi ku kapoho, zipanzi zya makumi obile kumbelele, ⁴ekumi lyomwi ku tubelele tuli musanu abili. ⁵Mwelede kupa kajembwe kempango komwi mbuli cipaizyo o cezibi ku salazigwa kumilandu yenu. ⁶Amupange zipaizyo ezi mu mwezi wabu musanu aubili mukuyungizizya muzipaizyo zimuyo panga mubutanzi bo mwezi o mwezi: cipaizyo cibotu cokutenta e nseke zipaizyo, ezyo kunwa zipaizyo. Mwakuzipanga buyo ezi zipaizyo, muyo zitobela akuzizumina kupanga tulyo tunona, kaali cipaizyo cabambwa o mulilo ku bambila Mwami. ⁷Mubuzuba buli kumi ko mwezi uli cisambomwe mwelede kuba o muswangano usalala mukulemeke Mwami. Mwelede kulicesya ukutabeleka. ⁸Mwelede kupa cipaizyo cokutenta kutegwa cigwisye kunukilila kulwela ku Mwami. Mwelede kupa kapulu kanini komwi, kabelele, ape embelele zili cisambomwe zylumi zijesi mwaka omwi. Tazyelede kuti kazijesi kampenda. ⁹Mwelede kupa ambabo inseke zyecituzyo, busu bwavwanisigwa amafuta, zipanzi zyotatwe zyamakumi zye busu bo mupoho, zipanzi zyobile zya makumi embelele, ¹⁰ekumi lyomwi lyo tubelele tuli musanu abili. ¹¹Mwelede kupa mujembwe omwi wempango cibe cipo cezibi. Eci ciyoyugiziyigwa ku cipego ca cibi ooku salazigwa, zipo zyokutenta lwe ciindi eciindi lya kutenta, azipo zya nseke, zipaizyo zyo kunwa. ¹²Mubuzuba bwa kumi amusanu mumwezi wa musanu aubili mwelede kuyo embungano kulumba Mwami. Tamwelede kubeleka mubuzuba obo, mwelede kubambilila pobwe lyakwe kwa mazuba ali musanu abili. ¹³Mwelede kupa cipo cakutenta, kulipa kwakapangwa o mulilo kupanga tulyo tunona twa Mwami. Mwelede kupa tupoho tunini tuli kumi atutatu, mbelele zyobile, atubelele tuli kumi atone tujesi mwaka omwi tonse katutakwe tumpenda. ¹⁴Mwelede kupa antomwi acipaizyo censeke, busu buvwelene amafuta, zipanzi zyotatwe zya makumi abusu bo mupoho amupoho mu bapoho bali kumi abotatwe, mukumi obili we mbelele zyobile, ¹⁵ape e kumi lye busu bwe tubelele tuli kumi atune. ¹⁶Mwelede kupa mujembwe womwi ube cipo ce cibi muyungizizye mu zipo zya kutenta zye cindi conse, cipaizyo censeke, akunwa anzizyo. ¹⁷Mu buzuba bwakatobela bo kubungana, mwelede kupa tupoho tuli kumi atubili, mbelele zyobile, otubelele tuli kumi atone tujesi mwaka omwi, nkikaya kakatakwe kampenda. ¹⁸Mwelede kupanga anzizyo zituzyo zye nseke azituzyo zyo kunwa zya ba poho, ku mbelele, oku tubelele, kapanga zituzyo zinti mbuli mbuba kambilwa. ¹⁹Mwelede kupa kajembwe komwi kempango mbuli cituzyo ce cibi mukuyungizya muzituzyo zyokutenta zye cindi conse, cituzyo caco ce nseke, ezyo kunwa zituzyo. ²⁰Mubuzuba bwatatu bo kubungana, mwelede kupa bapoho bali kumi aomwi, mbelele zyobile, otubelele tuli kumi atone twalumi katujesi caka comwi cokuzyalwa, nkikaya kakatakwe kampenda. ²¹Mwelede kutupangila o cituzyo canseke ecituzyo cokunwa caba poho, embelele, otubelele, amupanga zituzyo zinji mbuli mbu mwakambilwa. ²²Mwelede kupa mujembwe womwi wempango mbuli cituzyo cecibi mukuyungizya zituzyo zyakatentwa, cituzyo censeke, ezituzyo zyo kunwa zyabo. ²³Mubuzuba bwane bwe mubungano, mwelede kupa bapoho bali kumi, mbelele zyobile, atubelele twalumi tuli kumi atone katujesi buyo mwaka womwi wokuzyalwa, nkikaya ka katakwe kampenda. ²⁴Mwelede kupanga cituzyo censeke, acituzyo cokunywa yabapoho, yembelele, otubelele, kupanga zituzyo zinji mbuli mbubakambilwa. ²⁵Mwelede kupa mujesi womwi wempango mbuli cituzyo cezibi mukuyungizya zipo zyokutenta zya cindi conse, cituzyo censeke, ezituzyo zyokunwa. ²⁶Mubuzuba bwa musanu bwe mbungano, mwelede kupa bapoho bali musanu atone, mbelele zyobile atubelele twalumi tuli kumi atone tujesi mwaka omwi buyo nkiya, kakatakwe kampenda. ²⁷Mwelede kupanga ecituzyo censeke e cituzyo co kunwa yabapoho, embelele, otubelele, kupanga zinji zituzyo mbuli mbubakambilwa. ²⁸Mwelede kupa kujembwe womwi we mpongo mbuli cituzyo cecibi kuyungizizya ku zituzyo zyokutenta, cituzyo censeke, ezituzyo zyokunwa. ²⁹Mubuzuba bobu musanu akomwi bwe mbungano, mwelede kupa bapoho bali musanu atotatwe, embelele zyobile, otubelele twalumi tuli kumi atone tujesi buyo mwaka womwi, nkikaya kakatakwe kampenda. ³⁰Mwelede kutupangila ecituzyo censeke ecituzyo cokunwa cabapoho, embelele, otubelele, kupanga zituzyo zinji mbuli mbubakambilwa. ³¹Mwelede kupa mujembwe womwi wempango mbuli cipaizyo cezibi mukuyungizya ku zituzyo zyo kutenta cindi conse, cituzyo censeke, ezituzyo zyobo zyokunwa. ³²Mubuzuba bwa musanu atobile bwe mbungano mwelede kupa bapoho bali musanu atobile, embelele zyobile, atubelele tuli kumi atusanu tomwaka womwi, katutakwe kampenda. ³³Mwelede kutoleleya acituzyo canseke acituzyo ca kunywa kwa bapoho, kwe mbelele, akutubelele, kupanga zinji zipaizyo mbuli mbubakambilwa. ³⁴Mwelede kupa mujembwe wa mpongo womwi mbuli cituzyo ecibi mukuyungizya kuzituzyo zyokutenta zicitwa ciindi conse, zituzyo zye nseke ezituzyo zyo kunywa kwabo. ³⁵Mubuzuba bwa musanu atutatu mwelede kuba okuswangana kusalala, tamwelede kuyobeleka obo buzuba. Mwelede kupanga

cituzyo cokutenta, cituzyo cipangidwe o mulilo kupanga tulyo tunona to Mwami. ³⁶Mwelede kupa mupoho womwi, mbelele yomwi, tubelele tuli musanu atubili katujesi mwaka womwi nkikaya, katutakwe tumpenda.

³⁷Mwelede kupa cituzyo censeke ezyituzyo zyo kunywa zyo mupoho, mbelele yomwi, oku tubelele, kupanga zituzyo zinji mbuli mbu bakaambilwa. ³⁸Mwelede kupa mujembwe womwi wempongo mbuli cituzyo cecibi mukuyungiza mu zituzyo zyecindi conse, zituzyo zyenseke ezituzyo zyabo zyo kunywa. ³⁹Ezi nzi mwelede kupa ku Mwami kuma pobwe enu abambidwe kabotu. Ezi zyelede kuba mukuyungiza akuyanda kwanu kwa zituzyo. Mwelede kupa ezi mbuli zituzyo zyakutenta, zituzyo zyenseke, zituzyo zyokunywa, ezipo zyluswangano."

⁴⁰Mozesi wakabambila bantu ba Isilayeli zyoonse ezyo Mwami zyakamwambila kuti ambe.

Chapter 30

¹Musa wakambola abeendelezi bomukowa wa Isilayeli. Wati, "Eci ncecico ncalailila mwami. ²Kuti muntu wapanga cikonke ku Mwami na wakonka cikonke kulyanga mweni ecizuminano telededekutyola majwi akwe. Welede kubamba cishomezyo kucita zyoonse zyakazwa mukunwa lyakwe. ³Kuti na musimbi ukede munganda ya baisi washomezya chisyomyo ku Mwami ambi walyanga ecizuminano, kacili munganda yabaisi, ⁴Kuti na baisi bamvwa cikonke ecizuminano ncalyaanga mwini ambi na takwe nibamwambila kaambo kumusandula, ezyo zyense nzyashomezizye, zinoli mbonyina ambi zyeense nzyaali pede kuti azi cite zicinoliwo. ⁵Pele kuti na baisi bamukasya mbubamvwa buyo, taakwe zishomyo na zikonke nzyalyangide zilalekwa buyo; Mwami wamulekelela nkaambo baisi bamukasya. ⁶Kuti na musimbi wakwatwa mwalumi kali wapanga cizuminano na mwalumi wakwe wafwanzya cishomyo ncalyanga mweni. ⁷ambi mwalumi kuti wamvwa pele takwe ncamba kuli nguwe; ponya cikonke cinoinvwi, ambi cishomezyo ncalyanga cinoinvwi. ⁸Pele kuti na mwalumi wamukasya mubuzuba mbwamvwa buyo, ponya wakasya cikonke ncakapanga, kufwanzya kokwamba kwakwe nkwakalyanzya, ambi Mwami wamulekelela. ⁹Pele kufumbwa cikonke camukamufu na mwanakazi wakalekwa cili mukalilila. ¹⁰Kuti mwanakazi wapanga cisyomezyo munganda yomulumi na walyanga cikonke cokulipa, ¹¹ambi mulumi wamvwa eco pele takwe namba kaambo okumukasya, ponya zyense zikonke zyakwe zinoimvwi, ambi kulipa kwakwe nkwaka langa kunoimvwi. ¹²Pele mwalumi kuti na wazikasya mubuzuba mbwakazimvwa, pele kufumbwa zyakazwa mukumvwa lyakwe zyakakonkezya okushomezya zilalelekwa. Mwalumi wakwe wazikasya, ambi Mwami ulamulekelela. ¹³Kufumbwa cikonke ambi kufumbwa cizuminano cokumupenzya, mulumi wakonzya kucimika na ulakonzya kucikasya. ¹⁴Pele kuti na mwalumi walyumunizya buyo buzuba obuzuba, ponya wazumizya zyoonse zikonke ezishomezyo nzyakalyanga, ambi ziyoima, nkambo takwe ncakaamba kuli nguwe mubuzuba mbwakazimvwa. ¹⁵Kuti na mwalumi wazikozya zikonke zya banakwe namana kuzimvwa, wabweza mukuli wacibi cakwe." ¹⁶Njeyi milumbe Mwami njakalailila Musa kuti ambilizye-milumbe ili akati komwalumi abanakwe ambi akati kabaisi amwana wakwe musimbi nacili munini amusa wabaisi.

Chapter 32

¹Ino mishobo ya Reuben o Gad yajesi zivubano zinji. Nibakabona kuti nyika ya Jazer o Gilead, nyika yajesi machelelo mabotu kuzivubano. ²Mponyina mishobo ya Gad o Reuben bakainka kuyo ambola o Mozesi, Eleazar mupaizi abendelezi bo mumunzi. Bakati, ³"Aya ngamazina manini enyika njitwa langa-langa: Atarth, Dibon, Jazer, Nimrah, Heshbon, Elealeh, Sebam, Nebo, o Beon. ⁴Eeziye zye nyika mwami yakazundila bana Isilaiyeli, ape zibotu zibaka kuzivubano. Swebo to babelesi bako tujesi zivubano zinji." ⁵Bakamba kuti, "Namwatufwida luse, mutupe nyika eezi tukone. kucita kuti tuta tapuki kutala amulonga wa Joodani." ⁶Mozesi wakabataba be mishobo ya Gad o Reuben, "Ncibotu na kuti beenzinyoko baye kukondo nywebo kamukeede buyo kuno? ⁷Ninzi ncimuyanda kutyompya myooyo ya ba Isilaili nyoko kuti batainki ku nyika Mwami njakabapa? ⁸Bamauso bakacita mbonya mbuli mbundakabatumide ku Kaadesh Barnea kuyolanga-langa nyika. ⁹Nibaka kusika ku Eshkol. Bakaibona nyika pele bakatyompya myoyo yaba Isilaili kutegwa batakainki kunyika Mwami njakabapa. ¹⁰Mpoonya bukali bo Mwami bwakaboneka buzuba oobo. ¹¹Wakakonka cikonke kuti, masimpe takwe mwalumi wakazwa mu Ijipiti, ule myaka ma kkumi obile okwinka mujulu, uyobona nyika njindakasyomezya Abbulamu, Izeki, o Jakobo, kaambo takwe nibandicilila cakumaniniza, ¹²pele buyo Caleb mwana wa Jephunneh mu Kenizzite, o Joshuwa mwana wa Nun. Pele Caleb o Josyuwa mbandicilila cakumaniniza. ¹³Mpoonya Mwami wakabanyemena bana Isilaili. Wakacita kuti baingaile munkanda ye nyika kwe myaka ili makkumi one, kusikila bonse baka mubisizya Mwami bamana. ¹⁴Amulange, ndinywe mwabuka azibaka zyamauso basizibi, nywebo muyanda kwindilizya bukali bwa Mwami ku Isilaili. ¹⁵Kuti na muleke kumucilila mulacita kuti abaleke bantu munkanda, kwamana mulajazya bantu boonse." ¹⁶Mpoonya bakaswena kuli Mozesi bakati, "Tuzumizye tuyake zilamba zye zivubano zyesu, eminzi yemikwasyi yesu. ¹⁷Pele tunolibambilide kuya kunkondo abasilumamba ba Isilaili. Kusikila tukabasisye muzibaka zyabo. Kaambo mikwashi yesu banolikede kabotu aminzi kucitila bantu bacikede mumo. ¹⁸Tatukopiluka kumanda eesu kusikila bana Isilaili mabakatola nyika njibakapegwa. ¹⁹Tutukokona nyika ambabo mutala lya Jodan, kaambo tuli Jesi kale nyika njitwakapegwa ili kuno ku Jodani." ²⁰Mponya Mozesi wakataba kuti, "Kuti na mwacita kale namu akwiinke kunkondo, mukucilila Mwami, ²¹akumulwanina atala lya Jodani kusikila mane atande basinkondonyina boonse ²²nyika yoonse mwakwikonzya kwilwanina, muyopiluka kamwangunwidwe Mwami aba Isilaili nyoko, awo nyika eyi izoba ndolukono lwenu kunembo lya Mwami. ²³Pele kuti na mwakaka kucita namu, langa, mwabisizya Mwami. Ape muzibe kuti zibi zyenu ziyomupilukila. ²⁴Amuyakile minzi mikwashi yenu emilaka ye mbelele zyenu; Mpoonya mukacite cimwasyomezya." ²⁵Bemishobo ya Gad o Reuben bakambola kuli Mozesi kuti, "Babelesi bako balacita mbuli, simalelo, mbwaamba. ²⁶Bna besu, banakazi besu, n'mbe embele zyesu zilasyala kuno kuminzi ya Gilead. ²⁷Pele, swebo, tobabelesi bako, tulatapuka kutala, umwi oumwi kalibambilide kuya kunkondo kuyolwanina Mwami mbonya mbuli mbutwambilwa. ²⁸Mpoonya Mozesi wakapa malailile kuli Eleazar mupaizi o Joshuwa mwana wa Nun okubasololi be mishobo yoonse yabana Isilaili. ²⁹Mozesi wakabambila kuti, "Kuti na bamishobo ya Gad o Reuben batapuke Jodani anywibo okulwanina Mwami ape okuzunda, nyika ya Gilead iyooba yabo yoonse mbwibede. ³⁰Pele kuti na mutakatapuki Jodani okulwana anywibo bayojana zibaka zyabana Kenani mbonya mbuli nywebo. ³¹Be mishobo ya Gad o Reuben bakataba kuti, "zintu zyoonse Mwami zyatwambila tuyozicita. ³²Tuyotapuka koyolwanina Mwami ku Kenani, pele cibaka cakukono kwesu cinoli kutala kuno ku Jodani. ³³Mpoonya kuli be mishobo ya Gad o Reuben, okuli bamwi bokumukowa Manasseh mwana wa Josefa, Mozesi wakapa nyika yeense ya Sihon, mwami wa Ba Amorites, oku Og, mwami wa ba Bashan. Wakabapa nyika, okubanyama minzi yoonse yabazungulukide. ³⁴Be mishobo wa Gad bakayaka kabotu Dibon, Ataroth, Aroer, ³⁵Atroth Shophan, Jazer, Jogbehan, ³⁶Beth Nimrah, o Beth Haran kuyakila manda ezyokukalila mbelele. ³⁷Be mishobo wa Reuben bakayaka kabotu Heshbon, Elealeh, Kiriathaim, ³⁸Nebo, Baal Meon-mazyina abo akazocincwa, o Sibmah. Bakauzika mazyina aya kuminzi eyo njibakayaka kabotu. ³⁹Be mishobo wa Makir mwana wa Manasseh bakainka ku Gilead okuyonyanga ba Amorites bali kukala mumo. ⁴⁰Mpoonya Mozesi wakapa Gilead kuba Makirites, be mishobo wa Manasseh, bantu bakwe bakakala mumo. ⁴¹Jair, we mishobo wa Manasseh, wakainka o kubweza minzi imwi okuyizika kuti Havvoth Jair. ⁴²Nobah awe wakainka o ku bweza Kenath eminzi yoonse yazungulukide, nakamana wakazwizika kuti Nobah, wakalyuzikila.

Chapter 33

¹Obu mbobwende bwa bana Isilayeli nibakazwa munyika ya Ijipiti mukamu zyabo kwiinda mubwendelezi bwa Mozesi o Aloni. ²Mozesi wakalemba masena kubakazwida kusikila kubakayinka, bulibubalaililwa o Mwami. Ezi zuzyaki nyendo zyabo mubwende o bwende. ³Bakanyamuka kuzwa ku Lamesisi akatikati ko mwezi wokusanguna. Nibwakaca niyakamana Paseka bana Isilayeli bakazwa cobusicamba, kabababwene beense bana Ijipiti. ⁴Eco cakacitika bana Isilayeli nobalikuzika beense bana batanzi, ambi mwami wakajaya akati kabo, ambi wakabika cisubulo ali ba leza babo. ⁵Bana Isilayeli bakazwa ku Lamesisi okukala ku Sukkoti. ⁷Bakazwa ku Sukkoti okukala ku Ehamu, kumamanino enkanda. ⁶Bakazwa ku Ehamu okupiluka ku Pi Hahiriti, ilangene o Baali Zephoni, bakakala kabalangene oku Migdoli. ⁸Bakazwa mu Pi Hahiloti, bayinda akati kamulonga banjila munkanda. Bakenda lwendo lwa mazuba otatwe munkanda ya Ehamu okukala ku Malahi. ⁹Bakakala ku Malahi okusika ku Elimu. Ku Elimu kwali tusensa twamaanzi tuli ikumi otubili ambi otukuka tuli makumi asanwe mwabili. Oko kobakakukala. ¹⁰Bakazwa ku Elimu okuyokala kulwizi lulamabu. ¹¹¹²¹³¹⁴Bakazwa kulwizi lulamabu okuyokala munkanda ya Sini. Bakazwa ku nkanda ya Sini okukala ku Dophkahi. Bakazwa ku Dophkahi okukala ku Alushi. Bakazwa ku Alushi okuyokala ku Rahidimu, oko kwatakajanwa maanzi kuti bantu banywe.

Chapter 34

¹Ino Mwami wakambila Musa kuti, ²"Layilila bantu bomu Isilayeli ambi kuti, 'Wa njila munyika ya Kenani, nyika iyoba yako, nyika ya kenani ambi amugano. ³Mugano wako wakumusanza ulakomena kuzwa kunkanda ya Zini uyokulama ku mugano wa Edomu. Mugano wakumusanza ulainka ngoyo kumamanino aku musanza ku lwizi lwamunyo. ⁴Mugano wenu uyonyona kumusanza kukalundu ka Akrabini ambi uyoinda kunkanda ya Zini, kuzwa oko, uyozuza kumusanza wa Kadeshi Barnea ambi ulatobelezwa ku Hazar Addar ambi kutala lya Azimoni. ⁵Kuzwa awo, mugano ulanyona kuzwa ku Azimoni kutala lya nselelo lya Ijipiti ambi ulaunka mane ku lwizi. ⁶A mugano wakumbo, uyoba alwizi lupati nkunkomwe. Mbuyoba mugano wenu wakumbo. Mugano wenu wakunyika uyokomena kunembo kutobelezwa ¹⁰Ino amubike impi kunze amugano wakumbo kuzwa ku Hazara Enani kumusanzaa woku Shepham. ¹¹Kuzwa kujwe mugano uyoinika ansi kuzwa Shepham kusika ku Riblah, kujwe lya kumbali lya Ain. Mugano ulainka kunembo lya kujwe kumbali a lwizi lwa Kinnereth. ¹²Ambi kuzwa oko mugano uyoinika ku musanza uyoselela ku mulonga wa Jodani ku lwizi lwa mwinya ambi uyodelela kuni lya kujwe kumugano wa lwizi lwa mwinya eyi iyoba nyika yenu, kutobelezwa migano izingulukide. ¹³Ino Musa wakalayilila bana ba Isilayeli kuti, "Njenjiyo nyika njomuyotambula, kuti muvube, nyika yo Mwami njalayilila kupa mishobo ambi acisela. ¹⁴Mushobo wa nzubo wa Rubeni kucilila bubambe bwa zintu zya mishobo wa-Gadi acisela camusyobo wa Manessah zyatabula kale lukono lwazyo. ¹⁵Mishobo yobile acisela yatambula kale lukono lwayo lwa nyika kutala lya-Jodani aku Jeliko kujwe, kuya ku mazwido ezuba. ¹⁶Mwami wakambila Musa kuti, ¹⁷"Ngaya mazina abantu belede kumwabila nyika Eleazala mupaizi o Joshuwa mwana wa Nuni. ¹⁸Mulelede kusala womwi musololi kuzwa kumushobo womwi womwi kuti bamwabanye nyika nzubo. ¹⁹Aya ngamazina abantu kuzwa kumushobo wa Juda, Calebi mwana wa Jephunnah. ²⁰Kuzwa kumushobo okunzubo zya Simoni mwana wa Ammihudi. ²¹Kuzwa kumushobo wa Benjamini, Elidadi mwana wa Kisiloni. ²²Kuzwa ku mushobo wa luzubo lya Dani musololi, wa Bukki mwana wa Jogili. ²³Kuzwa kuluzubo lwa Josefa, wamushobo wa luzubo lwa Manessah a musololi wa Hanniela mwana wa Ephodi. ²⁴Kuzwa ku mushobo wa luzubo lwa Ephrahimu a musololi, wa Kemuele mwana wa Shiphtamu. ²⁵Kuzwa ku mushobo wa Zabulani a musololi, wa Elipha mwana Parnak. ²⁶Kuzwa kumushobo wa luzubo lwa Issachar. musololi, wa Paltiel mwana wa Azzan. ²⁷Kuzwa kumushobo wa luzubo lwa Ashar musololi wa Ahihud mwana wa Sheloni. ²⁸Kuzwa kumushobo wa Naphtali a usololi wa Pedahel mwana wa Ammihud. ²⁹Mwana wakambila balumi kuti babambe nyika ya kenani ambi akuba womwe womwe wa mishobo yaba isilayeli lukono lwabo.

Chapter 35

¹Mwami wakambila Mozesi mu magezi a Moabu kumbali o Jodani ku Jeliko o kuti, ²"Ambila bana Isilayeli kuti bape ba Levitika imwi nyika yabo. Beleda kubapa munzi yokukala mu macelelo ali afwifwi e minzi. ³Ba Levitika bayokala muminzi eyi. Macelelo enyika ayoba e n'ombe zyabo, matanga, one abanyama bamwi babo. ⁴Macelelo azingulukide minzi ayo ngimuyo bapa ba Levitika elede kuyungizigwa kuzwa ku bulambo bo munzi mwanda womwi mumbazu zyonse. ⁵Mwelede kupima myanda yobile kuzwa anze lyo munzi kubuzwido ape myanda yobile ku musaza ape myanda yobile kububbililo, ape myanda yobile munyika. Aya ngayoba macelelo muminzi yabo. Miinzi iyoba mukati. ⁶Minzi ili musanu aumwi iyopegwa ku ba Levetisi iyoba mayubilo. Mukabambile zibaka ezi kuti sikujaya muntu nkwayo cijila. Ape mubambe imwi minzi ili makumi one oyubile. ⁷Minzi nji muyobapa ba Levetisi iyoba makumi one ciloba awomwi. Mwelede kuyo bapa zibaka zya macelelo. ⁸Musyobo mupati wa bantu bo mu Isilayeli, misyobo ijesi nyika mpati, yeleda kuba e minzi minji. Tusyobo tunini tuyoyaka tunzi tuce. Musyobo omusyobo welede kupa ba Levitika kwendelanya mbuli cibaka cibaka tambula. ⁹Mpona Leza wakambila Mozesi kuti, ¹⁰"Bambile bana Isilayeli uti, 'Mwazubuka mulonga wa Jodani kunjila munyika ya Kenani, ¹¹mponyina mukasale minzi ikabe minzi yamayubilo enu, cibaka cokuti na muntu wajaya muntu cokutaziba acijile mumo. ¹²Minzi eyi yeleda kuba ya mayubilo kuli ba muyandola, kutegwa simulandu atajagwi kana kuzekisigwa munkuta embungano. ¹³Mwelede kusala minzi ili musanu o womwi ibe minzi ya mayubilo. ¹⁴Mwelede kuyaka minzi yotatwe mutala lya Jodani ape eyimwi yotatwe munyika ya Kenani. Iyoba minzi ya mayubilo. ¹⁵Yabana Isilayeli, benda, naba umwi ngumukede awe, eyi minzi ili musanu oumwi iyo bambwa kuba minzi ya macijilo eyo yo kuti na umwi wajaya muntu cokutaziba acijile nkuko. ¹⁶Na simulandu wamunya mwenziyina e cigwaile, na mulwani nyina wafwa, simulandu ulaitwa kuti mujayi. Welede kujaigwa anguwe. ¹⁷Na simulandu waunya mwenziyina e bwe mujanza lyakwe linga lyajaya muntu, na kuti muntu ulya wafwa, mponyina simulandu witwa kuti mujayi. Welede kujayigwa anguwe. ¹⁸Na simulandu waunya mwenziyina e cimbuni cinga cajaya muntu, ape na muntu ulya wafwa, mponyina simulandu masimpe waitwa kuti mujayi. Ulelede kujayigwa anguwe. ¹⁹Simukowa ulelede kumujaya mujayi. Na wamwezya simulandu ulelede kumutola ku lufu. ²⁰Na wayasa umwi mukuta muyanda buyo na kumufusa cintu amubili kayubide muku muyubilila, kutegwa muntu ulya afwe, ²¹Nanga kumunya ansi e janza lyakwe kutegwa ulya muntu afwe, ino simulandu wamuma masimpe abikwe mulufu. Mujayi. Simukowa amujaye mujayi mane kulufu a kumuswana. ²²Kono na simulandu mukutaziba wauma mwenziyina kakutakwe kutanga kulwana kusula na kusowela cintu cakuma mwenziyina mukuyubilila ²³na wasowa bwe linga lyajaya mwenziyina mukutabona mwenziyina, mponyina simulandu katainsi mulwaninyina, tali kuyanda kumucisa mwenziyina. Kono eci ncecico ciyocitwa na mulwaninyina wafwa. ²⁴Mu mulandu oyu, mbungano yeleda kuzekisigwa akati ko mujayi o simukowa kwendelanya mbuli mumilawo. ²⁵Mbungano ilelede kuvuninina mujayi kunguzu zya simukowa. Mbungano yeleda kumupilusya mujayi kumunzi wa mayubilo oko nkwa cijilide. Welede kukala kusikila mane kulufu lomupaizi uliwo utantide, uyu wakananikwa amafuta asalala. ²⁶Kono na muntu kufumbwa cindi wainka kwindila mukano ko munzi wamayubilo nkqa cijilide, ²⁷Ape na simukowa wamujana anze lyo mukano o munzi wa mayubilo, na wamujaya oyu mujayi simukowa takoyoba o mulandu. ²⁸Eci nkambo mujayi welede kukalilila mu munzi wa mayubilo kusikila mane lufu lo mupaizi mupati. Kwainda lufu lo mupaizi mupati, mujayi inga wa piluka kunyika oko nkwayesi zintu zyakwe. ²⁹Eyi milawo yeleda kuba milawo yenu kwindila mumazyalana a bantu muzibaka o momubakala. ³⁰Kufumbwa oyo ujaya kufumbwa muntu, mujayi welede kujaigwa, mukwindila mukupa bumboni kwindila mumajwi abakamboni. Kono kamboni womwi majwi akwe alike tayokonzyi kuyojazya naba womwi kumu tmena lufu. ³¹Ape tamwelede kutambula mali egwela kubumi bo mujayi wajanwa omulandu wo bujayi. Welede buyo kujaigwa. ³²Tamwelede kutambula mali egwela kuloyo wacijila mu munzi we ciyubilo. Tamwelede muli eyi nzila kuti akabone buvubi bwakwe kusikila lufu lo mupaizi mupati wafwa. ³³Muta dinganyi nzila munyika njimukala, kambo malowa azwa kumujayi adinganya nyika. Takwe tunukilizya tunga twapagwa kunyika yasafwazyigwa amalowa. Kunze malowa ayo wakatila. ³⁴Mponyina tamwelede kunyonyona nyika njomukede kambo mundikala. Mebo, Mwami, ndikala akati kabama Isilayeli."

Chapter 36

¹ino bendezezi ba bensiku basimikowa be lunyungu lwa Giladi mwana wa Makili (oyo wali mwana Manase), wali kuzwa ku mikowa yo lunyungu lwa Josefa, wakaza okwamba mumenso a Mozesi ape o mumenso a bendezezi bali simitwe bensiku basimikowa ba bantu bana Isilayeli. ²Bakati, "Mwami wakalailila, basimalelo esu, kwabanya nyika bana Isilayeli mukutimbwaida. Mwakalaililwa o Mwami kupa cipanzi ca Zelofadi muzyalwana kubana bakwe banakazi. ³Kono na bana bakwe basimbi bakwatilwa kubalumi bo musyobo umbi wabantu bomu Isilayeli, nkokuti cibaka cenyika yabo ciyogwisigwa kucibela co lunyungu lwabo. Ciyoyungizigwa ku misyobo eyo njiba vwanana. Muleco, ciyogwisigwa kuzwa kulimbabo luyokonwa. ⁴Muleco, awo mwaka wabu kumi oyo bana ba Isilayeli nibaza, mponyina cibela cabo ciyovwanisigwa ecibela co musyobo ngubavwanana. Muleco cibela cabo ciyotolwa kuzwa kucibela cabensiku babo mumusyobo." ⁵Mponyina Mozesi wakambila bantu ba Isilayeli, majwi o Mwami. Wakati, "Eco bo musyobo wa Josefa bo lunyungu ncibamba cilikabotu. ⁶Eci ncecico Mwami ncakalailila bana banakazi ba Zelofadi. Wakati, 'Amubaleke bakwatwe kufumbwa oyo ngubabona kuti mubotu, kono belede kukwatwa monya mumusyobo yobuzyalani yamaizi babo. ⁷Lukono lwabo bana Isilayeli lwelede kutolwa ku musyobo umbi. Kufumbwa muna Isilayeli welede kuzumana mu lukono lwabensiku bomusyobo wakwe. ⁸Kufumbwa mwanakazi wabantu bana Isilayeli ujesi cabilo mumusyobo wakwe welede kukwatwa ku muntu uzwa ku buzyalani bo musyobo wabaisi. Eci nkokuti wense muntu wa bana Isilayeli uyojana cikono kuzwa kuli bensiku bakwe. ⁹Takwe cibela ciyocincigwa kuzwa kumusyobo oyu kutolwa ku musyobo umbi. Muntu o muntu wo musyobo wa Isilayeli welede kubambila lukono lwakwe. ¹⁰Mponyina bana ba Zelofadi basimbi bakacita mbuli Mwami mbwa kalailila Mozesi. ¹¹Mahlah, Tirzah, Hoglah, Milkah, o Noah, bana ba Zelofadi bakakwatwa kulunyungu lwa Manesa. ¹²Bakakwatwa mumukowa wo lunyungu lwa Manesa mwana wa Josefa muleyi nzila, lukono lwabo lwakakalilila mu musyobo oyo baisi mubalikuzyalwa. ¹³Aya ngamalailile ayo Mwami ngakapa Mozesi kubantu ba Isilayeli mu magezi a Mooab kumbali o mulonga wa Jodani ku Jeliko.

Deuteronomy

Chapter 14

¹Muli bantu bo mwami leza wenu. Mutalitendoli, nanga kugela kufumbwa cibela cokumenso enu ankambo kabafu. ²Mbuli mbumuli bantu abo basalala ku mwami leza wenu, ape mwami wakamusala kuti mube bantu bakwe, kwindi bense bantu abo bali atala enyika. ³Tamwelede kulya kufumbwa cintu cisesemya. ⁴Aba mbabanyama mbimwelede kulya: Ngombe, imbelele, ape empongo, ⁵insya, konze, lubondwe, nanja, injelele, lweengu, o munyumbwe. ⁶Mulakonzya kulya kufumbwa munyama wanzanya nfumba, nkokuti, abo bajesi nfumba zyanzene muzipanzi zyobile, ape oyo uselula. ⁷Nikuba namu, tamwelede kulya bamwi banyama abo baselula nanga bajesi nfumba zyanzene muzipanzi zyobile: inkamela, sulwe, ape o cibila; nkambo zilaselula pele tazikwe ngumba zyanzene, tazisalali kuli nywebo. ⁸Ingulube anjiyo taisalali kuli nywebo nkambo ili enfumba zyanzene pele taiseluli: taisalali kuli nywebo. Mutanolyi nyama ye ngulube, ape mutanojata mitunta yazyo. ⁹Kuzintu ezi zili mu manzi mulakonzya kulya: kufumbwa cijesi tuyambyo amakwa; ¹⁰Pele kufumbwa citakwe tuyambyo amakwa tamwelede kulya: tazisalali kuli nywebo. ¹¹Beense bayuni basalala mulakonzya kulya. ¹²Pele aba mbabayuni mbimulelede kulya: sikwazi, makubi, cuungwe, ¹³biimbe, luunga aba lubanze be musyobo misyobo. ¹⁴Tamwelede kulya kufumbwa musyobo wacikwangala, ¹⁵Impowani, sikusiku, nkolenkole, basikakooze bemisyobo misyobo. ¹⁶Tumba munini, siyaswimuumba, o cibengelele, ¹⁷Kakukumbwi, sifundwe, simusika. ¹⁸Tamwelede kulya tongola nyangu nyangu o musyobo kufumwa wa masyula miyoba, nganga yabayuni, ape o sikampafwa. ¹⁹Kufumbwa zyamababa, zyulu mumabunga bunga tazisalali kuli nywebo; tazelede kuligwa. ²⁰Mulakonzya kulya kufumbwa zintu zyuluka zisalala zimwi. ²¹Tamwelede kulya kufumbwa cintu califwida; mulakonzya kucipa kumuzwakule ukala mukati ke minzi yenu. Kutu alye: nanga kuzwa kumuzwakule. Nkambo muli bantu basalala kumwami leza wenu. Tamwelede kubizya kapongo kanini mumalili enyina. ²²Nconzyo mwelede kupa kwe kumi kulezi mwakatyola kuzwa kumbuto zyenu, ezyo zizwa kuzwa ku myunda mwaka o mwaka. ²³Mulelede kulya ku menso o mwami leza, mucibaka eco ncayosala kuti cibe cokumelemezezya, ce kumi cobutebuzi zye waini wenu nupya, ape amafuta enu, ape okubana bokusanguna bo butanga bwe mbelele zyenu; nkokuti mwiye kumulemeka cindi cense mwami leza wenu. ²⁴Kuti na musinzo mulanfu kuli nywebo cokuti tamukonzi kuciyumuna, nkambo cibaka eco mwami leza wenu ncayosala cokumulemenezya cili kuli anywibo

nkokuti, awo mwami leza amuleleka, ²⁵muyocuzya amali, mukange mali mu manza enu, mukainke kucibaka eco mwami leza wenu ncayosala. ²⁶Oko muyobelesya mali kuli nzimuyanda kufumbwa: ingombe, mbelele, waini nanga cokunywa cidide, nanga kufumbwa ncimuyanda. Mponya muyolya oko kumenso, o mwami leza wenu ape o kusekelela, nywebo abana benu. ²⁷Mu Levi ukala akati kenu-mutamulubi, nkambo takwe caabilo niluba lukono anywibo. ²⁸Kumamanino emyaka yotatwe muyotola zyeense zyokupa kwe kumi kuli nzimwajana mu mwaka oyo, ape muyozibamba mu minzi yenu; ²⁹mponya mu Leviti nkambo tajesu caabilo nanga lukono anywibo, ape o muzwakule, abamucaala, abamukabafu abo bali akati kenu, bayoza okuzolya ape okukuta. Amucite eci nkokuti mwami leza wenu ulakonzya kumuleleka mumulimo wenu weense wa manza enu eyo njimucita.

Chapter 15

¹Kumamanino e myaka ili musanu eibili, mwelede kulekelela zikoloti. Namu mbumwelede kucita: ²Inamu mbukwelede kucita ku lwangunuko: kufumbwa sikukolotisa uyolekelela eco ncakakolotisa ku mwenzinyina; taelede kusesa kuzwa ku mwenzinyina na kumuzyalwa nyina nkambo cindi cokulekelela zikoloti cakambwa o mwami. ³Kuzwa ku muzwakule ulakonzya kucisesa; pele kufumbwa cako cili o muzyalwanyoko ijanza lyako lyelede kuleka buyo. ⁴Nikuba namu takukoyoba bapenzi akati kenu(nkambo mwami nconzyo uyomuleleka munyika eyo njayomupa kuti cibe cikono cenu), ⁵Kuti mwaswilizisa kujwi lyo mwami leza wenu, mukubamba milawo eyi yeense njelimukulailila sunu. ⁶Nkambo mwami leza wenu uyomuleleka, mbuli mbwaka musyomezya; muyokolotisa ku masi manji, pele tamuyokoloti; muyoendelezya zisi zinji, pele tabakoyomwendelezya. ⁷Kuti na kuli muntu mupenzi akatikenu umwi wabazyalwanyoko, akati kemilyango yenu kufumbwa mu nyika yenu eyo mwami leza wenu njamupa, tamwelede kuyumya myoyo yenu nanga kuvunga manza ku muzyalwa nyoko mupenzi; ⁸pele nconzyo mwelede kujala manza enu kuli nguwe okumukolotisa mbuli mbwayanda. ⁹Amucenjele kuti mutabi o muyeyo mubi mu myoyo yenu kamuti,"mwaka o musanu otubili, mwaka wolwangunuko, ulafwifwi, nkokuti mutabi obukukutu ku muzyalwanyoko mupenzi kuti mubule ncimumupa; ulakonzya kulilila mwami ankambo kenu, ape ciyoba cibi cenu. ¹⁰Nconzyo mwelede kumupa, ape moyo wenu taweleda kulisenda awo mwanomupa, nkambo mukupilusiza eci mwami leza wenu uyomuleleka mumilimo yenu yeense ape omuli ezyo zyeense nzimujata. ¹¹Nkambo bapenzi tabakoyomana munyika; nkokuti ndamulailila okwamba kuti, nconzyo mwelede kujala janza lyenu ku muzyalwanyoko, babuzi ape bapenzi munyika yenu. ¹²Kuti muzyalwanyoko muhibulu mwalumi nanga muhibulu mwanakazi wauzigwa kuli yebo mponya wakubelekela kwe myaka ili musanu oumwi, mponya mu mwaka omusanu otubili welede kumuleka ainke angunuke kuzwa kuli yebo. ¹³Ino kuti wamuleka wainka wazwa kuli yebo, toelede kumuleka ainke amanza manza. ¹⁴Welede kumupa kuzwa kumbelele zyako, kumaila ape okumusansa wako. Mbuli mwami leza wako mbwaka kuleleka welede kupa kuli nguwe. ¹⁵Welede kuyeya kuti wali muzike munyika ya Ijipiti, mponya mwami leza wako wakakunununa: nkokuti ndakulailila sunu kuti ucite eci. ¹⁶Ciyoba kuti na wamba kuli yebo, 'Tandikokusiya,' nkambo ilakuyanda ape enganda yako, nkokuti ukede kabotu ayibo. ¹⁷Mponya welede kubweza insunda udonkozye kutwi kwakwe kuyanikiza kucitendele, mponya uyoba muzike wako kusikila kumamanino obuuni bwakwe. Welede kucita mbubonya okumuzike wako mwanakazi. ¹⁸Toelede kuboneka kuti nciyumu kuli yebo kumuleka kuti ainke kangunukide kuzwa kuli yebo, nkambo wakakubelekela kwe myaka ili musanu akamwi ambi emilimo yakwe waibadela cisela buyo camali emilimo yamulanda uuhola mali. Mwami leza wako uyokuleleka muli ezyo zyeense nzyocita. ¹⁹Beense bana bapona batanzi be ngombe zyenu ape embelele belede kusalazigwa kumwami leza wenu takwe mulimo ngwatamubeleke abana bana batanzi be ngombe zyenu, nanga kugela bana batanzi bembelele. ²⁰Mwelede kulya bana batanzi kumenso o mwami leza wenu mwaka o mwaka mucibaka eco mwami ncayosala yebo abenganda yako. ²¹Kuti na uli akampenda-cikozyanyo mbuli, kuti na ncilema na ncofu, nanga kampenda kali buti toelede kucipaizya ku mwami leza wako. ²²Muyomulya mumanda enu; bantu basalala abatasalali beense bailye, mbubonya mbumulya nyama yakoonze na yensya. ²³Citelede buyo kulya bulowa bwayo; mwelede kutila bulowa bwawo ansi mbuli manzi.

Chapter 21

¹Kuti umwi wajanika ulijaidwe munyika yo mwami leza wenu njamupa kuti muvube. Ulilede musaka ambi, takuzizilwe wamujaya. ²Mpawo balubenu ambi babetesi benu balelede kwinka anze, ambi balelede kupima minzi uzingulukide oyo wajaigwa. ³Mponyina bapati bedolopo afwiufwi amutunta wamuntu ufwide balelede kubweza citole kuzwa kutanga, na kulima na kubopwa. ⁴Mpawo balelede kutola citole kumumpata ikunka manzi, mumpata utana kulimwa na kubyalwa, ambi kuya kumumpata belede kutyola nsingo yo citole. ⁵Bapaizi bana ba Levi belede kuswana kunembo, kambo mwami leza wenu wabasala kuti bamubelekele yabupaizi kolongezya munzila lyo mwami ape okubambulula kufumbwa kambo kamanyongwe ape amalicise mumagwi abo. ⁶Bonse bapati bamumunzi oyo uli afwifwi aku mwalumi ujaidwe belede kusanza manza abo atala lyecitole cikoswedwe mutwe kukalonga kumumpata. ⁷Tiinsi manza esu atila obu bulowa, nanga menso esu takwe nakabona eci. ⁸Balekele, mwami, bantu bako bamu Isilayeli, mbowakanununa, ambi utabapi mulandu bana Isilayeli mulandu wabulowa bwabatakwe kambo bulowa bula balekelele. ⁹Mbombubo mbomwelede kumwaya mulandu wabulowa butakwe kambo akati kenu, nemucita ciluleme mumenso amwami. ¹⁰Mwainka kunkondo abasinkondonyoko ambi mwami leza wenu, ambi leza wenu wamuzunda ambi wababika kuti babengelelezye, wababa munza enu. ¹¹Na akati kabange, kuli mwanakazi, mubotu ape wamuyanda kumutola abe mwanakazi wako. ¹²Umutole kunganda yako; aligunke masusu ape alitende mala awe. ¹³Mponyina atambule zizwato zyakwe nzyazwete nakatolwa kali mwange, ambi uno kede munganda akulila bayisi, abanyina mwezi wense wamana mwezi ulale awe ambi omulumi ambi uba mwanakazi wako. ¹⁴Nakabula kubotezya, ulakonzya kumuleka kuti ainke kufumbwa kwayanda. kumuzuya toelede kuzywa kufwambana mwebo wamali ambi toelede kumutanga muzike, nkambo wamusampola. ¹⁵Kuti na mwalumi ujisi banakazi bobile ambi umwi ilayandwa ape umwi ulizondedwe ape bonse balizyede bana, bonse awoyo mwanakazi uyandwa awoyo mwanakazi usulidwe, kuti mwana mwalumi musangu woyo usulidwe, ¹⁶mubuzuba mwalumi kukonywa bana bakwe imbono zyakwe nzyajisi, telede kucitila mwana wamwanakazi ngwayanda kuba mwana musangu, kuleka woyo mwana usulidwe mwana uli ngomusangu kuzyalwa. ¹⁷Pele welede kupa uyo mwana woyo usulidwe bulemu bwelede mwana musangu kukumupa zyabilo zyonse nyajisi nkambo ngamatalikilo abupati bwakwe. Cilelo comwana musangu cicakwe. ¹⁸Na muntu ujisi mwana sicinguni upenzya ukaka kuswilila ijwi lyabaisi na lyaba nyina ambi, nekuba kuti bamucumaila takakobaswilila; ¹⁹baisi ape abanyina balelede bamujate ape akumweta anze kubapati bo munzi ape oku mulyango wo munzi. ²⁰Bambile bapati bomunzi kuti, oyu mwanesu ngucinguni ambi; tavwi majwi esu mutaka cidakwa. ²¹Mponyina bantu bonse ba mumunzi wakwe bapotole mabwe calufu a mabwe ambi muyogwisha bubi akati kenu, bana Isilayeli oyovwa ambi bayoyowa. ²²Na mwalumi wacita cibi celede lufu, ambi wajaigwa, okumwangila acimu. ²³Mutunta wakwe tuwelede kusigwa amusamu masiku ense, pele, ncokonconzo ulelede kuzikwa mbonyina buzuba, kambo kufumbwa wangililwa ulikutidwe o Leza. Mutobebe mulawo oyu kucita kuti mudinganyika eyo mweni leza wenu njamupa kukona.

Chapter 25

¹Kuti na kulikambo akati kabantu batolana kunkuta ambi babetesi babazekisye, oyo utakwe bubi balamulekezya, mubi balamupa mulandu. ²Nakuti sikubisya ulelede kumwa, mubetesi ulamulazika ansi akumuma mumenso akwe azyumo kwakwe. ³Mubetesi ulakonzya kumwa zyumo zili makumi one, pele ataindizya kuzyumo nkambo kuti namwaindizya kumuma zyumo zinji, pele benzinyina ba Isilayeli balalisenda mumeso abo. ⁴Utamwangi mupulu anolyatoka maila. ⁵Na bazyalwanyina bakede amwi ambi umwi wabo wafwa, katakwe mwana, mukamufu telede kukwatisigwa pele muzyalwanyina womulumi uyo mubweza akuba mwanakazi wakwe, akacite mulimo wamuzyalwanyina eci cilimukuti mwana musangu ngwayozyala ulya zina lyomuzyalwanina kuzwa ku ba Isilayeli. ⁶Eci cili namu mwana musangu ngwazyala ngubweza zina lya muzyalwanyina ufwide kuti zina lyakwe litamani mu Isilayeli. ⁷Pele kuti mwalumi tayandi kubweza mukamuzyalwanyina, mukamuzyalwanyina welede kwinka kumulyango kubapati abambile kuti muzyalwanyina wo mulumangu wakaka kubisizya zina mucisi ca Isilayeli tayandi kucita mulimo wamuzyalwanyina kuli mebo. ⁸Mpawo bapati bamunzi belede kumwita bambole awe. Na wakakilila, pkwamba kuti, nsiyandi kumukwata. ⁹Mwanakazi wo muzyalwanyina welede kuza kulinguwe munsu lyabapati, amuzwatunune zyete kumaulu, akumuswida kumenso, atabe kuti, mbombubo mbwelede kucitilwa muntu ukaka kuyakila muzyalwanyina nganda. ¹⁰Zina lyakwe liyotwa mu Isilayeli, nganda yoyo wakazwatununwa zyeta. ¹¹Kuti balumi balwana o mwenzinyina, ambi na mwanakazi woumwi wabola kuzovuna mulumwakwe, mumanza woyo woyoyo ngubalwana awe, ambi watambika janza lyakwe akumujata kubantu bakwe. ¹²Mulelede kutimbula janza, lyakwe mutamufwidi luzyalo. ¹³Mutabi amabwe aindene kukulema ipati ainini. ¹⁴Munganda yako mutabi azyelesyo zisiyene, cipati a cinini. ¹⁵Ulelede kuba bulemu buzwide bululeme, acipimyo cizwide ciluleme kuti wongole anyika eyo mwami leza wako njakupa. ¹⁶Kambo bonse bacita zintu, bonse bacita citaluleme cisesembo ku mwami leza. ¹⁷Mutalubi cibakamucitila ba Amaleki kuli nywe munzilawo mu Ijipiti, ¹⁸mbwakamujana munzila wakamuvwampila bamuyowa bonse bakali musule, bakawezuka akukatala takwe naka mulemeka leza. ¹⁹Kambo kako, mwami leza wenu nayomuba cipumwido kuti mukale cakuliba akutapenzegwa kuli basinkondonyoko bense bezingulukide omo munyika mwami leza wenu njakamukonia mutalubi kuti mwelede kugwisya cibalusyo caba Amaleki ansi ano.

Joshua

Chapter 1

¹Ino kunze olufu lwa Mozesi mubelesi wo Mwami, Mwami wakambila Joshuwa mwana wa Nuni, wali mugwasyi wa Mozesi, kuti, ²"Mozesi, mubelesi wangu, wakafwa. Ino kokuti, bika, uzubuke oyu Jodani, iyebo abantu aba beense, muye munyika eyo njendiyopa kubana ba Isilayeli. ³Ndiyomupa, ndiyomupa busena obo kufumbwa awo ayolyatwa, andyato zyamaulu enu. Ndiyomupa, mbubonya mbundakasyomezya Mozesi. ⁴kuzwa munkanda o Lebanoni, o kuzwa kumulonga mupati wa Yufuletisi, enyika yeense yaba Hiti, okusikila kulwizi lupati kubbilila zuba, iyoba nyika yenu. ⁵Takukoyoba muntu naba omwi ukonzya kwima kunembo lyako mazuba eense ngoyopona. Nsiyokulekelezyi nenga kukusiya. ⁶Zyandamana ube sichamba, nkambo ndiwe uykonya bantu aba nyika njindakasyomezya kuli basikale mbabo kuti ndiyobapa njiyo. ⁷Zyandamana ube sichamba loko. Amucenjele kubamba milawo yeense mubelesi wangu Mozesi njakamulailila. Utaleyi kuzwa kulinguwo nenga kululyo nenga kucigoyo, ndendilyo noyozwidilila kufumbwa koyo. ⁸Unolyamba bbuku eli lyomulawo lyeense. Ulelede kubika miyeyo yako kulindilyo sikati amasiku kuti ukaciluzye zyeense zilembedwe mulindilyo. Ndendilyo noyosumpuka okuzwidilila. ⁹Ino tinsi mebo ndakalailila na? Zyandamana ube sichamba! Utayowi. Utatyompwi. Mwami Leza wako uli ayibo kufumbwa koya. ¹⁰Mponyina Joshuwa wakalailila basololi ba bantu, ¹¹"Kamuya akati kezivuka mwambile bantu, 'Amulibambile zyokulya zyenu. Mumazuba otatwe muyozubuka oyu Jodani okuyovuba nyika eyo Mwami Leza wenu njayomupa kuti mwikone.'" ¹²Ku ba Lubeni, ba Gaditi ecisela comusyobo wa Manase, Joshuwa wakati, ¹³"Amuyeye majwi a Mozesi mubelesi wo Mwami, ndyakamulailila nakati, 'Mwami Leza wenu wamupa kukatalukwa, wamupa nyika ino. ¹⁴Banakazi benu, twana twenu e ngombe zyenu, zyelede kusyala munyika ino Mozesi njamupa mutala lya Kodani. Pele basinkondo balumi balainka ababa bokwabo okuyobagwasya. ¹⁵Kusikila Mwami akabape bananyoko kukatalukwa mbubonya mbumwapegwa nywebo. Mponyina ambabo bayotola nyika eyo Mwami Leza wenu njayobapa. Mponyina muzopiluka kunyika

yenu kuzoikala nyika eyo Mozesi mubelesi wo Mwami njakamupa mutala lya Jodani, kumazwido ezuba."¹⁶Mponyina bakataba Joshuwa, kuti, "Zyeense nzyotulailila tulazicita, ape kufumbwa nkoyotutuma tuyoinika. ¹⁷Tunokuswilila mbubonya mbutwakaswilila Mozesi. Pele Mwami Leza wako abe ayibo, mbubonya mbwakali o Mozeesi. ¹⁸Kufumbwa muntu utaswilila majwi ako ulelede kujayigwa. Pele zyandamana ybe sichamba.

Chapter 2

¹Ino Joshuwa mwana wa Nun mukusisilikizya wakatoma balumi bobile kuzwa ku Shittim basimubweza twambo. Wakati, "Kamuya, langa kunyika kuya, ku Jeliko." bakainka kuya ambi okusika kun'anda yomuhule ezyina Iya Rahaba, mponya bakakala oko. ²Cakambwa ku Mwami wa Jeliko, "Langa, balumi ba Isiliyali baza kuzobweza twambo munyika yeu." ³Mwami wa Jeliko wakatuma magwi kuli Rahab okamba, "Eta bantu baza kuli webo bali mun'anda yako, kaambo baza kuzobweza twambo munyika yesu yoonse." ⁴Mponya mwanakazi wakabasisa balumi aba. Wakati, "Iyi, balumi balizide kuli mebo, mponya tandizi kubaza." ⁵Bainka nikwakasiya, nicali ciindi cokujala mulyango yomunzi. Tandizi kubainka. Muyobajana kuti mwafwambana kubacilila." ⁶Kono wakabatolide atala eciluli okubasisa ezyi zyango zyakayanikede aciluli. ⁷Mponya balumi bakabacilila munzila etozya ku Jodani. Mulyango wakajalwa mponya mponya bacikubajata nibakazwa. ⁸Ino kabatana kulala masiku, mwanakazi wakainka kuli mbabo atala eiluli. ⁹Wakati, "Ndiliziyi kuti Mwami wakamupa nyika ambi koyowa kwenu kwaza aliswebo. Boonse abo bakala munyika eyi bayo sungunuka kubushu bwesu." ¹⁰Twakavwa mbuli Mwami mbwaka yuminizya maanzi alwizi lusulala ayo nimwakazwa ku Egiputi. Ape twakavwa eco cimwakacita kubami bobile baba Amorites kumbazu limwi Iya Jodani-Sihon o Og- abo mbimwaka nyonyona. ¹¹Mponya-mponya nitwakacivwa eci, myoyo yesu wakasungunuka ambi tikwalikwe kuyumisingwa kwakasyala muli ni o ni-kaambo Mwami Leza, ngo Leza yokujulu ambi ansi. ¹²Ino awa, ndakomba konka kulime kunda muli Mwami kuti, mbuli mbundalifwisizye kulinyebo, muyolifwisya kun'anda yabatata. Amundipe cishyomezeyo cokuti ¹³muyoleka bumi bwaba tata, bamama, bacizi bangu, bece bangu banakazi ape emikwashyi yabo, ape kuti muyovuna kuzwa kulufu." ¹⁴Balumi bakamba kulinguwe, "Bumi bwesu mbubwenu, mane kusikila kulufu! kuti na tamukwamba zitwazida, mponya, Mwami akutupa nyika eyi tuyomufwida luse ape okuba bashyomeka kulinyebo." ¹⁵mponya wakababika mucizuma okubagwisya kwindila angwido intambo. In'anda jalikukala yaliyakidwe mukati kobwanda bwedolopo. ¹⁶Wakati kulimbabo, "Kamuya kumaludu ambi bamuyanda balamujana. Amukayube kwamazuba otatwe kusikila bamuyanda bakapiluke. Mponya mukainki munzila yenu." ¹⁷Balumi bakati kulinguwe, "Tatuyokozyi kucita mbuli mbukwasyomezya kucikonke, kuti na tamuciti namu." ¹⁸Nitwakasika munyika eyi, yeweleda kwanga ntambo eyi njiyabelesya kuti tuzwide wo, mponya muyoba antoomwi mun'anda abauso, ambi banyoko, bacizi bako, abo boonse bomukwashyi wabauso. ¹⁹kufumbwa abo batakazwe mun'anda okwinka munzila, bolowa bwabo buloba amwitwe yabo ambi tatuyobi ecibi. Kutu na umwi walicisa mun'anda, bulowa bwakwe bunoli aliswebo. ²⁰Kono kuti mwamba zytitwazida, tatuyomucitili ezyo zytotwa konkezya kuli nyebo." ²¹Rahab wakati, "Acicitwe eco ncimwamba." Wakabambila kuti bainke mponya bakainka. Mponya wakanga ntambo agwido. ²²Bakainka ambi kumalundu okukala kwamazuba otatwe kusikila babayanda bapiluka. Balikubayanda bakabayandola munzila yoonse kusikila bababola. ²³Balumi bobile bakapiluka okuza ku Joshuwa mwana mwalumi wa Nun, mponya bakamwambila zyoonse zyakacitika kulimbabo. ²⁴Bakati kuli Joshuwa, "Masimpe Mwami watupa eyi nyika. Boonse bantu bakala munyika eyi bali kusungunuka akaambo kaswebo."

Chapter 3

¹Joshuwa wakabuka kusen_i_seni, mponya bakakala anze kuzwa ku Shitimu. Bakaza ku Jodani, nguwe abantu bense ba Isilayeli, bakapanga zijole kabatana kuzubuka.²Nikwakainda mazuba otatwe, basilutwe bakendenda akati kezijole; ³Bakambila bantu, " Mwabona bbokisi lyecizuminano lya mwami Leza wenu, mponya abapaizi bazwa kuli ba Levitisi kabalinyampwide, mwelede kusiya cibaka eeci okulicilila. ⁴Kwelede kuba kutantamuka akati kenu andilyo kusik kucuulu cili myanda yobile. Mutasweni afwi_fwi andilyo, kutegwa mukonzye kubona nzila anjimatole, kambo kokuti tamunoyiinda nzila eyi."⁵Joshuwa wakati kubantu, "mulisalazye juunza, kambo Mwami uyocita zikomosya akati kenu." Mponyina Joshuwa wakati kubapaizi, ⁶"Mubweze bbokisi lyecizuminano mwinde kunembo lyabantu." mponyina bakalibweza bbokisi lyecizuminano okwinka kunembo lyabantu. ⁷Mwami wakati kuli Joshuwa, "buno buzuba ndilakupanga kuba mwalumi sintanze mumenso aba Isilayeli beense. Balaziba kuti mbuli mbundali o Mozesi, ndiyoba ayibo. ⁸Uyoambila bapaizi bayonyamuna bbokisi lyecizuminano, 'mwasika kumbali amanzi oku Jodani, mwelede kwinka njii mumulonga wa Jodani."⁹Mponyina Joshuwa wakati kubantu ba Isilayeli, "amuze kuno, mponyina muzoswilizye kumajwi o Mwami Leza wenu. ¹⁰Kwindila mulezi muyoziba kuti Leza upona ulakati kenu monya uyomutandila kunembo lyabe Kananayiti, ma Hititayitisi, ma Hevayitisi, ma Pelizayitisi, ma Giligashitisi, ma Amonayitisi mponyina ama Jebusayitisi. ¹¹Mulange! bbokisi lyecizuminano lya Mwami wenyika yeense lyazubuka kunembo lyenu mu Jodani. ¹²Ino musale balumi bali kkumi otubili kuzwa kumisyobo lya Isilayeli, omwi mwalumi kuzwa kulimwi. ¹³Zilonda zyengyato zybapaizi banyamuna bbokisi lya Mwami, Mwami wenyika yense, aguma manzi omu Jodani, manzi omu Jodani alanzaana, mponya angayo manzi akunka ansi kuzwa kukasensa kalimujulu alaleka kukunka mponya ayoima mucilwi comwi."¹⁴Mponyina bantu bazwa kuyozubuka Jodani, bapaizi banyamwide bbbokisi lyecizuminano bakainka kunembo lyabantu. ¹⁵Mponya-mponya baya balikunyamula bbokisi kabasikide ku Jodani, mponyina endyato zyaabo banyamwide camba kazinikidwe kumbali lyamanzi-ino Jodani wazuzya tulonga-longa twawo cindi cobutebuzi cense- ¹⁶Manzi akunkide ansi kuzwa kukasensa komujulu aivwi mucilwi comwi. Manzi akaleka kukunka kuzwa kucibaka cipati. Manzi akaleka kukunka kuzwa ku Adamu, cisi cilikumbali o zelefani, kukunkulukila kuziba lya Alaba, ziba lye sautu. Bantu bakazubukila afwifwi o Jeliko. ¹⁷Bapaizi banyamwide bbokisi lyecizuminano lya Mwami bakainka anyika njumu akati ka Jodani kusikila mane bense ba Isilayeli bakazubuka anyika njumu.

Chapter 4

¹Bantu bense nibakazubuka Jodani, Mwami wakati kuli Joshuwa, ²"Mulisalile balumi bali kkumi otubili kuzwa akati kabantu, mwalumi omwi kuzwa kumusyobo o musyobo. ³Ubape malailile aya: 'mubweze mabwe ali kkumi otubili kuzwa akati ka Jodani bapaizo pubaivwi anyika njumu, mponya mweeteleze mponyina mwatule ansi kucibaka kumutakalale sunu masiku.'" ⁴Mponyina Joshuwa wakaita balumwi bali kkumi otubili mbasalide kuzwa kumisyobo ya Isilayili, womwi kuzwa kumusyobo omusyobo. ⁵Joshuwa wakati kulimbabo, "kamuya kunembo lye bbokisi lyo Mwami Leza wenu mukati akati ka Jodani. Umwi wenu welede kubweza bbwe okuko lyakwe, kwendelanya omweelwe wemisyobo yabantu ba Isilayeli. ⁶Eci ciyoba citondezyo akati kambo kenu bana benu bakubuzya mumazuba aza, 'mabwe aya amba nzi kulinwe?' ⁷Mponyina muyoti kulimbabo, 'manzi a Jodani akanzanisigwa kunembo lye bbokisi lyecizuminano lya Mwami. Nilyakainda a Jodani, manzi a Jodani akanzanisingwa. Mponyina ayamabwe ayoba mapwaila kubantu ba Isilayeli kukabe kutamani.'" ⁸Bantu ba Isilayeli bakacita mbuli Joshuwa mbwaka balalilela, mponya bakabweza mabwe ali kkumi otubili kuzwa akati ka Jodani, mbuli Mwami mbwakamba kuli Joshuwa. Bakabweza mabwe, kutala lyecibaka kubapangide zijole mponyina bakabika ansi kuya. ⁹Mponyina Joshuwa wakabika mabwe ali kkumi abili akati ko mulonga wa Jodani, acibaka awo mauulu abapaizi banyamwide bbokisi lyecizuminano mpubainvwi. Kuyeya kokuli kusikila sunu. ¹⁰Bapaizi banyamwide bbokisi bakaima akati ka Jodani kusikila mane zyeense Mwami zyalalide Joshuwa kwambila bantu zyakamanizigwa, kwendelanya kuli zyense Mozesi zyambilide Joshuwa. Bantu bakafwambana mponya bakazubuka. ¹¹Kabamanide bantu bense kuzubuka, bbokisi lyo Mwami abapaizi bakazubuka kunembo lyabantu. ¹²Musyobo wa Lubbeni, musyobo wa Gadi, mponyina musyobo utamanide wa Manase wakainda kunembo lyabantu ba Isilayeli babungana mbuli mpai, mbonya mbuli Mozesi mbwambide kuli bo. ¹³Kusikila kumakkumi ali zyuulu zili makkumi one abalumi alibambilide nkondo yayindide kunembo lyo Mwami, kambo ke nkondo atala lye Jeliko. ¹⁴Mubuzuba buya Mwami wakapanga Joshuwa kubasintanze mumenso aba Isilayeli. Bakamulemeka -mbwenya mbuli kulemeka Mozesi-mazuba akwe ense. ¹⁵Mponyina Mwami wakambola kuli Mozesi, ¹⁶"Layilela bapaizi banyamuna bbokisi lyobukamboni baze kuzwa mu Jodani.'" ¹⁷Mponya, Joshuwa wakalaililela bapaizi, muzwe mu Jodani." ¹⁸Mponyina bapaizi banyamwide bbokisi lyecizuminano lyo Mwami bakazwa akati ka Jodani, mponyina eziloda zyamaulu abo ziyakazwa anyika njumu, mponyina manzi a Jodani akapiluka acibaka ncawo akuzuzya tulonga-longa twawo, mbwenya mbwabede mazuba one ayinda. ¹⁹Bantu bakazwa mu Jodani mubuzuba bwa kkumi bomwezi wokusanguna. Bakakala ku Giuga, kumbo lyomunzi wa Jeliko. ²⁰Mabwe ali kkumi otubili ngibakajwisya mu Jodani akabikwa mu Giuga. ²¹Wakati kubantu ba Isilayeli, "bana benu bakubuzya bamatata babo muzindi ziza, 'mabwe nzi aya?' Mubambile bana benu, 'awa mpawo Isilayeli mpakazubuka Jodani anyika njumu.'" ²²Mwami Leza wenu wakayumya manzi a Jodani kambo kenu, kusikila mwakazubuka, mbwenya mbuli ²³Mwami Leza wenu mbwakacita kuziba lya lidisi, ndyakayumya kambo kesu kusikila twakayinda, ²⁴Kutegwa bantu bense benyika bakonzye kuziba kuti janza lyo Mwami lilenguzu, mponya kuti mumulemeke Mwami Leza wenu kakabe kutamani."

Chapter 5

¹Ino bami boonse baba Amorites bakali mutala Iya Jodani, ambi boonse bami bama Kenani, bakali kumbali alwizi lupati, nibaka muzvwa Mwami mbwakayuminizywamaanzi amulonga Jodani kusikila mane bantu ba Isilayili nibakazabuka, myoyo yabo yakaungunuka, mponya tikwacilikwe muya usalala mulimbabo akaambo kabana ba Isilayili.²Kuciindi eco ncinconya Mwami wakambila Joshuwa kuti, "Kolibambila zipoko zyibosha ambi ubapalule lomwe boonse bana ba Isilayili." ³Mpawo Joshuwa wakalibambila zipoko zyiboshya ambi waka bapalula boonse bana ba Isilayili ku Gibeath Haaraloth.⁴Ino ncencico Joshuwa ncakabapalula: boonse balumi bakazwa anze ya Egipti, kuvwanya abalumi boonse benkondo, wakafwida mundanda kabacili munzila, nibakazwa mu Egipti.⁵Nokuba namu boonse balumi bakazwa kunze a Egipti bakapalulwa, abobo, takwe bashimani bakazyalwa munkanda munzila kabazwa ku Egipti bakapalulwa.⁶Ibantu bana Isilayili bakenda myaka ili makumi one munkanda kusikila boonse bantu, kwamba kuti, boonse balumi benkondo kuzwa mu Egipti, bakafwa, kaambo takwe nibatobela ijwi Iyo Mwami. Mwami wakakonka kulimbabo kuti takwe niboyoibona nyika njakakonkezya kumaisi kuti abape, inyika izwide malili obuci. ⁷Bali bana babo abo Mwami mbakakomezya mumasena abo kuti Joshuwa abapalule, kaambo takwe nibakapalulwa munzila.⁸Ino nibakapalulwa, bakala munyina omo mubakede muzijole kusikila mane bapona. ⁹Mponya Mwami wakambila Joshuwa, "Buzuba obu ndagwisya masapu a Egipti kuzwa kuli nywebo." Mponya, izina Iye cibaka eco lyakali kwitwa kuti Gilgal kusikila mazuba ano.¹⁰Bana Isilayili bakakala ku Gilgal. Bakabamba paseka mubuzuba bwa makumi one mumwezi, kujolezya, kumagezi oku Jelico.¹¹Mubuzuba bwakainda paseka, obo buzuba, bakalya zymwi zyilyo zye nyika, cikwa citakwe munena ambi amaila ayokedwe.¹²Imana yakaleka kuwa mubuzuba nibakalwa zyilyo zye nyika. Tikwacilikwe manna ku bantu ba Isilayili, kono bakalya zyilyo zye nyika zyoku Canaan mwaka ulya.¹³Ino Joshuwa nali afwifwi e Jeliko, wakatambwa menso akwe okulanga, ambi wakabona muntu waimvwi kunembo lyakwe; wakabweza panga ambi lyali mumanza akwe. Joshuwa wakainka kulinguwe okwamba, "Uli wesu na sinkondoma?"¹⁴Wati, "ne. ndime simutwe wabasinkondo ba Mwami. Ino ndasika." Mponya Joshuwa wakalanga ansi okufugana kuti akombe okwamba kulinguwe, "Ino simalelo angu ujesi nzi zyokwamba kumubelesi wakwe?"¹⁵Simutwe wenkondo ya Mwami wakati kuli Joshuwa, "Zununa mpato zyako kumaulu, kaambo busena obu mpaimvwi bulasala." Eco ncencico Joshuwa ncakacita.

Chapter 6

¹Eense mnjilo oku Jeliko yali jalidwe kambo kabasinkondo bomu Isilayili. Takwe naba womwi wakazwida anze ambi takwe naba womwi wakanjila mukati. ²Mwami wakambila Joshuwa, "Bona, ndafutula Jeliko mu maanza ako, abami, ambi abasikulwana. ³Mulelede ku inguluka munzi, nobalumi basinkondo bazinguluke lomwi. Ucete eci kwamazuba ali musanu abuzuba bomwi. ⁴Bapaizi bali musanu ababili babweze mpanta zili musanu azibi kabaya bulizya cakusekelela kunembo lya bbokisi lya Mwami. ⁵Balelede kompololesya loko aluja lwambelele, ambi mwamvwa buyo ijwi lye mpeta bantu boonse belelede kompolola lompololo lupati, kabala bulambo bomunzi buzowida ansi mbuli kokuti bantu banjile buyo munjile njile. ⁶Joshuwa mwana wa Nun wakaita bapaizi wakabambila kuti, "Amubweze bbokesi lyacizuminano kuti, ambi bapaizi bali musanu abobile bende ampeta zili musanu azyobile kunembo lyebbokisi lya Mwami." ⁷Wakambila bantu, "Kamuya muzunguluke munzi, ambi aba jesi balumi bainke kunembo lye bbokisi lya Mwami." ⁸Joshuwa wakabambila bantu, bali musanu ababili bapaizi bakabweza musanu azibili mpeta, zya meja ambelele kabatanasika ku Mwami mbuli kuyobuya kunembo bakapa bompoloji bupati kunyele bbokesi lyecizuminano ca Mwami, cakatobela musule lyabo. ⁹Bajesi zilwanisyo balumwi bakenda musule lyabapaizi, ambi bapaizi bakapanga empeta zyabo pele basikukwambilila bakendela musule ebbokisi ambi bapaizi bakasiba mpeta zyabo cakutalekezya. ¹⁰Pele Joshuwa wakalayilila bantu, "Kwamba kuti, "Mutaompololi. Takwe jwi litizwe mumulomo yenu kusikila buzuba mbwetika mwambile kuti amu ompolole. Tno mutalekeleli kompolola." ¹¹Waketelezya bbokisi lya Mwami linke lizunguluke munzi lomwi mubuzuba buya. Amba bukakale masiku onse mucilao. ¹²Mponya Joshuwa wakabuka cakasimbula, ambi bapaizi bakabweza bbokisi lya Mwami. ¹³Bosanwe ababili bapaizi, bakayumwide zyo sanwe azibili mpeta zyameja ambele muni lye bbokisi lya Mwami, bakenda cakuliba akusiba loko mpeta, bajesi zilwanisyo basinkondo bakaliyobwenda musule ebbokesi lya Mwami, pele mpeta zya indilizya kulila. ¹⁴Bakauzinguluka munzi lomwi mubuzuba bwakatobela ambi bakapiluka kucijole. Bakacita namu kwamazuba ali osanwe obuzuba bomwi. ¹⁵Mubuzuba bomusanu abili bakabuka kuseni loko, nokwali kuyobusallala, ambi bakaazinguluka munzi munzila njonya yamucitambo cabo, ciindi eci mwakali mubuzuba mbonyina obu bwakuzinguluka munzi zyo sanwe azibili zindi. ¹⁶Mwakali mumusanu abili mazuba, bapaizi nobakapa bompoloji empeta, kuti Joshuwa mbakalayilila bantu, "Amompolole! kambo Mwami wamupa munzi. ¹⁷Munzi ambi zyeense zili mwateni zilaba zya Mwami kuti akatataule pele Rahab mwamu nguti kale, mwanakazi oyo ambi abo mbali mun'anda yakwe kambo wakaizuzikizya mulumbe yakatumwa. ¹⁸Pele lwako, amucenjele kubweza zintu kambo kucita namu kulapanga mukowa wa Isilayili akwetela mapenzi zibambidwe kunyonyona mutabwezi nociba comwi kuti ucite namu, kuti ucite namu a cilacita cijole ca Isilayili kuti cindi cintu cizotala ulwe ambi uleta mapenzi muli ncico. ¹⁹Zyeense ngolide siliva ambi azintu zipangidwe amukuba ambi azibulo zili mumaanza a Mwami kubika mu cilondwedo ca Mwami. ²⁰Pele bantu bakapa bompoloji bupati loko, ambi bakasiba loko mpeta, ino bantu nibakavwa muuwo we mpeta, bakapa bompoloji bupati loko bulambo bwaka ansi cakumaninina, ambi weense mwalumi wakayatulwa cakwimikizya mukati ambi wakatolwa muunzi. ²¹Bakamaniniza kuzitataula zyeense zyali mumunzi amun'anda wasumu lya mwalumi ambi amwanakazi, balombe ambi abapati, ngombe, mbelele ambi amadonki. ²²Joshuwa wakambila balumi bobile bakalango nyika kamuya mun'anda yoyo muhule, mukagwisye mumo mwanakazi abonse mbali abo, mbubonya mbamwaka mushomenzya. ²³Aba bakubusi basikulanga nyika bakainka ambi akumweta Rahab anze. Baketa abaisi anze, banyina, bazyalwanyina ambi beense babbululu mbali abo. Bakabeta kubusena anze lya cijole ca Isilayili. ²⁴Bakunteta munzi ambi azyeense zyali makati bele siliva, ngolide, ambi azimwi zya mukuba ambi azibulo, zyakabikwa mucilondwedo mu n'anda ya Mwami. ²⁵Pele Joshuwa wakamuzumizya Rahab simamambe, an'anda yabaisi, ambi zyeense zyali kupona azyalo, walikukala mu Isilayili kusikila sunu ano, kambo oyu mwana kazi wakasisa ba mposo mbali kutima Joshuwa kuyo langa Jeliko. ²⁶Joshuwa wakabalailila ciya ciindi acizuminano, wakati, "Ulatuko kumeso lya Mwami wakayaka muunzi, wa Jeliko. Muzitukuta zya mwana wakuti musangu, ulabika mba muzitukula zyo mwakwe munini, ulyo bambakwe milyango. ²⁷Pele Mwami wali a Joshuwa, ambi mpuwo yakwe yakamwaika nyika yeense.

Chapter 7

¹Pele bana ba Isilayeli bakabisya akutashomeka. Kuzintu zyakabambilidwe kunyonyonwa. Achan mwana wa Karmi mwana wa Zerah kuzwa kumukowa waba Juda, wakalibwezela cintu citondwa ambi bukali bwa mwami bwakawida kubana Isilayeli.²Joshua wakatuma bantu kuzwa ku Jeriko kusika okufwafwi o Beth Avan, kujwe o Bethel. Wakabambila kuti, "kulibamba kamuya kuyosefasefa nyika." Bantu bakainka bakusefasefa kuli Ai.³Nibakabola kuli Joshua, bakamwambila kuti, "Utatumi bantu bonse kuli Ai. Tuma bantu zyulu zyobile ba zyulu zyoatwe buyo kuyolwana Ai utakataziyi bantu bonse kuya nkuko kambo bana ba Ai mbace." Kwakasalwa bantu mbuli zyulu zyoatwe, bakainka kuko ambi bakacija kuzwa kubalumi ba Ai. ⁴Bana Ai bakajaya mwelwe wabantu utateleli ku makumi osanwe amakumi otatwe kumulyango wo munzi mane kubbwe lijalide ape bakabajaya nobali kuyobuya ansi lyecilundu. Mumyoyo yabatu bakanyebululwa ambi bakaba mbuli nanzi. ⁶Mponyina Joshua wakayawola zizwato zyakwe. We ape abapati ba mu Isilayeli bakalibika siko mumitwe kunembo lyabbokisi lya mwami, bakala awo mane masiku. ⁷Joshua wakati, "Ah, mwami bantu aba ku Jodani? kokuti uyanda kutupeda mumanza aba Aloni kuti batunyonyone? Kambo nitwapanga mizezo usiyene ape katukala kumbali a Jodani!" O mwami, ndambe buti? kunze aba Isilayeli bapiluka musule kabasikide be sinkondonyina? ⁹Kambo aba Cananaiti ape abantu bonse ba mu nyika bayo cimvwa buyo tuzinguluka akucita bantu ba munyika kuti balube mazina esu. Ayibo uyocitila buti zina lyako pati? ¹⁰Mwami wakambila Joshua kuti, "Buka! kambonzi novudene." ¹¹Ba Isilayeli babisya. Bakabba zimwi zintu bakabba ape akusisa bubi bwabo kubika zibakabweza akati kambono zyabo beni. ¹²Cecico bana ba Isilayeli cibabulila nguzu kumenso abansinkondonyina. Bafutatila basinkondonyina lwabo beni bakabikilwa lunyonyoko sikabi anywebo ati mukanyonyone zintu zyonse zyelede kuti zinyonyone pele zicili akati kenu. ¹³Buka! Ukasalazye bantu kuli ndime ape kobambila kuti, "Amulisalazye akulibambila junza, kambo mwami leza wa Isilayeli wati," cintu citondwa zyelede kunyonyonywa zicili akati kenu, Isilayeli tamukonzi kuba anguzu zyakulwana abasinkondonyoko kusikila mugwisye zintu zyelede kunyonyonwa. ¹⁴Cifumofumo, mulaswana afwifwi amishobo wenu, mushobo wenu wo mwami ngwatisale ulabola afwifwi mukowa wa mwami ngwa tisale welede kubola a fwifwi luzubo mwami ndwalisale womwi omwi. ¹⁵Cilacitika kuti oyo wasalwa mponyina ujisi zintu zitondwa zyelede kunyonyonwa uyotentwa, inguwe ezezyo zyajesi, kambo watyola cipangano cacizuminano co mwami ape kambo waceta bufubafuba mu Isilayeli." ¹⁶Ino nibwakaca, Joshua wakafuma wakaswenzya ba Isilayeli mumishobo a mishobo, wamba mushobo wa Juda wakasalwa waketa afwifwi mukowa Zerahite. Waketa afwifwi mukowa wa Zerahite muntu o muntu, ape Zabdi wakasalwa. ¹⁷Joshua waketa mikowa yaba Juda afwifwi ape amukowa wa Zerahite ngowakasalwa, wakaleta afwifwi ape mukowa wa Zerahite muntu a muntu ape Zabdi wakasalwa. ¹⁸Waketa ba Zebdi muntu omwi omwi, ape Achan mwana wa Karmi mwana Zabdi mwana wa Zerah wamushobo wa Juda ngwakasalwa. ¹⁹Mponyina Joshua wakambila Achan wakati, "Mwanangu, amba conzyo ku mwami waba Isilayeli akulyamba kulinguwe ndambile ciwacita, tutacisisi kuli mebo. ²⁰Achan wakataba Joshua, wakati, "Conzyo ndabisizya mwani leza wa Isilayeli," eci cindacita." ²¹Nindakabona cizwato cibotu akati ke zintu zyaka mwacplwa ku Babiloni myanda yobile yobile, acikoto cangolide cili abulemu bwamashekele ali makumi osanwe zyakandibotela ndakazitola zilisisidwe muvu mukati kacilawo cangu, anjiyo siliva mpoili ansi." ²²Joshua wakatuma mulumbe bakazuzila kucilabba kwali zintu. Nibakalanga bakajana conzyo zilisisidwe mucilabba cakwe, ape a siliva ansi. ²³Bakazigwisya akati ketente, bakazitola kuli Joshua aku bantu ba Isilayeli bonse bakazita ku mwami. ²⁴Mponyina Joshua aba Isilayeli bonse anguwe bakatola Achan mwana wa Zera, siliva acizwato acikoto ca ngolide, abana bakwe basimbi a ngombe, amadonki, ambelele ape atente zyonse zyajisi bakazitola kumumpata wa Achor. ²⁵Joshua wakati, "Ino watupenzezya nzi mwami ulakupenzya sunu." Ba Isilayeli bonse bakamupotola amabbwe mponyina bakapotola ezyo zintu amabwe okutenta o mulilo. ²⁶Atala lyakwe bakalundika cilwi camabwe cipati kocili asunu. Mwami waketa bukali butenta, cecoco obu busena cobwambwa kuti mupata wa Achori esunu.

Chapter 8

¹Mwami wakamba kuli Joshuwa, "Utayowi; utatyompwi. Tola bantu bonse kunkondo. Yinke mane ukasike ku Ai. Langa, ndakapa mumanza ako mwami woku Ai, bantu bakwe, munzi yakwe, ape enyika yakwe. ²Uyocita kuli Ai mbuli mbwakacita ku Jeliko omwami wakwe, zumina kuti uyo bweza zyonse ambi ezivwubano. Amulibambile kuzunda mu cisi." ³Mponya Joshuwa wakabweza balumi bonse kunkondo kuya ku Ai. Mponya Joshuwa wakasala balumi bali zyulu zyoatatwe-balenguzu, bazundi- ambi wakabatuma amasiku. ⁴Wakabambila, "Amulange, muyobusya nkondo mucisi, kusule kwayo. Mutaiki kule ecisi, kono nonse muli bambile." ⁵Mebo ambi abalumi bali amibo tuyoinika mumunzi, ambi bakuza kuti bazotu lwaneye, tuyozuzila kule ambabo mbuli mbotwakacita. ⁶Bayoza kuli swebo kusikila name bakazwe mumunzi. Bayoamba, 'Bazuzana mbuli mbubaka zuza ntanzi. ⁷Mponya mukayubunuke kuzwa kumwayubide, ambi muyobajata. Mwami Leza wenu uyomupa mumanza enu. ⁸Mwakubweza munzi, mponya muyoyasya mulilo. Muyocita namu mwakucilizya jwi lya Mwami. Langa, ndakulailila." ⁹Joshuwa wakabatuma, ambi bakainka kucibaka cokulwanina, mponya bakayuba akati ka Bethel o Ai kumbo lya Ai. Mponya Joshuwa wakalala akati kabo masiku ayo. ¹⁰Joshuwa wakabuka kuseni seni mponya wakambila basinkondo kuti bali bambile, Joshuwa abapati pati bama Isilayeli, mponya bakabalwana bana Ai. ¹¹Beense balumi benkondo bali anguwe bakainka kusikila mane mumunzi. Bakasika afwifwi omunzi mponya bakakala kumbo lyoku Ai. ¹²Wakabweza kusikila mane myanda ali musanu wabalumi mponya okubatuma mukulwana kunyika eli akati ka Bethel o Ai. ¹³Bakababika bonse balwani, beni basyomwa kumbo lyo munzi, ambi bacilila kunyika yo munzi. Joshuwa wakalala mulubala masiku ayo. ¹⁴Cakasi cindi mwami woku Ai nakacibona, we abantu bakwe bakabuka kuseni seni okufwambana kwinka kuyoba lwana bana Isilayeli kucibaka cimwi eco cali kulangana omulonga Jodani. Talizi kuti basikubalwanya babazunguluka kale kuzwida kusule yomunzi. ¹⁵Joshuwa abana Isilayeli bakaleka kuti batandilwe musule, mponya bakainka munkanda. ¹⁶Bonse bantu bali mucisi bakaitwa kuti babacilile, mponya bakainka kuli Joshuwa ambi bakasika afwifwi o munzi. ¹⁷Tikwalikwe muntu naba omwi wasyeda mu Bethel na mu Ai watalikide kuyolwana Isilayeli. Bakasiya munzi kakutakwe sikulanga akambo kokulwanya Isilayeli. ¹⁸Mwami wakamba kuli Joshuwa, "Tambika sumo lili mumanza ako kuli Ai, kambo ndiyokupa Ai mumanza ako." Joshuwa takatambika sumo lyali mumanza kumunzi. ¹⁹Balwani bakayubunuka mukufwambana nakatambika janza. Bakazuza okunjila munzi okuzunguluka. Bakafwambana oku utenta. ²⁰Balumi boku Ai bakapiluka okulanga kusule. Bakabona busi mujulu kuzwa mumunzi, mponya takwe nibakonzya kucija. Kambo bana Isilayeli bakacijila munkanda bakapilukila abo balikubatandanya. ²¹Mponya Joshuwa abana Isilayeli nibakabona buzundi mumunzi obusi bwalikunyamuka, bakapiluka okujaya balumi boku Ai. ²²Bamwi bakaza kuzwa mumunzi kubalwanya, kutegwa babajatile mukati, abana Isilayeli mukati kabo, bamwi kumbazu eli bamwi kumbazu liya. Isilayeli wakalwanya balumi boku Ai; takwe naba omwi wakakonzya kucija. ²³Bakajata mwami woku Ai, oyo ngubakajata kacipona, mponya bakamweta kuli Joshuwa. ²⁴Cakacitika kuti bana Isilayeli nibakamana kujaya bantu bonse bomu Ai mumunda uli afwifwi omunkanda oko kubali kubajatile, mponya bonse abo, mane kusikila kuli wamamanino, wakawa akambo kepanga, bonse ba Isilayeli bakapiluka ku Ai. Bakabalwana epanga. ²⁵Bonse abo bakawa buzuba obo, balumi abanakazi, bali zyulu kumi abobile, bonse bantu boku Ai. ²⁶Joshuwa takwe nakawisya janza lyakwe ndyatandabikide kajesi sumo, kusikila mane nakabanyonyona bantu bonse boku Ai. ²⁷Isilayeli wakabweza ziyivwubano e zyintu mumunzi kuti zibe zyakwe, Mbuli Mwami mbwakambila Joshuwa. ²⁸Joshuwa wakatenta Ai okupanga kuti ebe makalilo evwula kutamani. Nyika itakali bantu kusikila sunu. ²⁹Wakangilila mwami woku Ai amusamu kusikila kujolezya. Izuba nilyali kumbila, Joshuwa wakapa malailile kuti babweze mubili wakwe okusowela kumanjililo omunzi. Mponya bakabika mulundu wamabwe atala. Oyo mulundu kucili kusikila mane sunu. ³⁰Mponyina Joshuwa wakayaka cipaililo ku Mwami, Leza wabana Isilayeli, acilundu ca Ebal, ³¹mbuli Mozesi muzike wa Mwami mbwakalailila bana Isilayeli, mbuli mbocilembidwe mubbuku lye milawo ya Mozesi: "Cipaililo kuzwa kumbwe litakomokidwe, litasyendelidwe ecibulo." Wakapa zyipo zyokutenta ku Mwami acipaililo. ³²Oko, mubusyu bwa bantu bana Isilayeli, wakalemba ambwe milawo wa Mozesi. ³³Bonse bana Isilayeli, ba bati bati, basimitwe, aba betesi bakaima kumabbazu obile obwato kunembo lyaba paizi ama Leveti abo bakanyamide bwato bwecikonke co Mwami-basimwenda masi aba zyalwamo-bonse bakaima kunembo lyo mulundu utegwa Gerizim ape abamwi bainvwi amulundu Ebal. Bakabaleleka bantu bana Isilayeli, mbuli Mozesi muziyike wa Mwami mbwakamulailila kumatangunino. ³⁴Mponyina, Joshuwa wakabala ense mabala emilawo, zyileleko ezyikuto, mbuli mbozyalembidwe mubbuku ye milawo. ³⁵Takwe niba lyomwi mbala ndyetakabala Joshuwa kubana Isilayeli kuzwa kumalailile a Mozesi, kubikilizya banakazi, abana, ape abendamasi balikukala ambabo.

Chapter 9

¹Ino bami boonse bakakede kutala lya Jodani mucilundu cenyika, ambi anyika yumuselo agezi lyakulwizi lupati liinda kusikila kudundu lya Lebanon-ba Hittites, Amorites, Canaanites, Perizzites, Hivites, ape aba Jebusites- ²aba bakavwanana antoomwe muni yosimutwe womwi kuti balwanisya Joshuwa abana Isilayili. ³Pele bana Gibeon nibakamvwa Joshuwa ncakacitila Jeliko ambi acakacitila Ai, ⁴Abo bacita cakwenena bakacita mbuli bangombala. Bakainka mbuli batume. Bakabweza zizyato zymasaka akuzibika ambongolo zyabo. bakabweza ambi a ankomo zyawaini zisalakede, ziyayokide ambi zyakaba mbululwa. ⁵Bakabika zyeta zyecindi na nsungu zisakede kumaulu abo, ambi okuzwata zikobela zye ciindi anzinkwa zyakuli bwabo zyakayuma akuba ankubi. ⁶Mpawo bakainka kuli Joshuwa ku zijole ku Gilgal ambi bakati kuli nguwe okuli bana Isilayili, "Twakeda kuzwa kule enyika ino atutangane anywebo cizuminano." ⁷Pele bana Isilayili wakati kuma Hivites, "Ayanda mukala afwifwi andiswe. Tulapangana buti cizuminano andinywe?" ⁸Bakati kuli Joshuwa, "Tuli bazike bako." Joshuwa wakati kulimbabo, "Ndiyeni yebo? wazwa kuli?" ⁹Bakati kulinguwe, "Babelesi bako basika kuzwa kunyika ili kule loko, kaambo kazina lya Mwami leza wenu. Twakavwa mpuwo yakwe ambwakacita mu Egiptu- ¹⁰ezintu zyoonse zyakacitila bami bobile baba Amorites bakakede mutala lya Jodani ku Sihon mwami waba Heshbon, ambi omwami wa Og boku Bashan oyo wali ku Ashtaroyh. ¹¹Ino bapati besu ambi abantu boonse becisi cesu, 'Amubweze bulilu bwamunsinzo. Mukainke koyosyanana ambabo ambi mukabambile, "Tuli bazike bako. Atupange cizuminano aswebo, ¹²Eci ncikwa cesu, ncacali cipya ciindi nikwaka cibweza kuzwa kun'anda kusikila buzuba nitwakaza kuli yebo. Kono ino, langa, cayuma okutontola. ¹³Ezyi ziyibikilo zywani zyakali zyide, ambi langa, ino zyilimikuzyiza. Zizyato zyesu apato zyesu zyayaoka akaambo kumusinyo mulafwu." ¹⁴Mpawo bana Isilayili bakabweza bulilu bwabo, kono takwe nibakabuzya malailile ku Mwami. ¹⁵Joshuwa wakazumina kupanga lumuno ambabo ambi okupanga cizuminano, kuti abaleke bapone. Abendelezyi babantu ambabo bakapanga cikonke ambabo. ¹⁶Mazuba otatwe akainda kuzwa bana Isilayili nibakapanga cizuminano ambabo, bakaziba kuti mbantu bakala antoomwi ambi bakali antoomwi. ¹⁷Mponya bantu bana Isilayili bakaza kuminzi yabo buzuba bwatatu. Minzi yabo yali Gibeon, Kephirah, Beeroth, o Kiriath Jearim. ¹⁸Bantu ba Isilayili takwe nibakabalwanya kaambo simutwe yabo wali konkide cinkoke o Mwami, Leza wana Isilayili. Boonse bana Isilayili bakatongokila basololi babo. ¹⁹Pele boonse basololi bakati kubantu boonse, "Twakapanga cikonke kwendalanya o Mwami, Leza wabana Isilayili, ambi tatukozya kubalwanya. ²⁰Eci ncencico cituyocita kulimbabo: mukuti kutabi kunyema kunga kwaza kuli swebo kaambo kecikonke citwakakonka kulimbabo, tuyobaleka kuti bapone." ²¹Basololi wakati kubantu babo, "Amubaleke bapone," kuti, ba Gibeonites babe basikutebba nkuni ambi basikuteka maanzi kubana Isilayili boonse, mbuli basololi mbubakambila bantu boonse. ²²Joshuwa wakabaita okwaamba kulimbabo, "Ino nizi niwakatwena niyakamba, "Tuli kule andinwe," nkakuli mukala afwifwi andiwe? ²³Ino, kaambo nkaka, mwakutwa ape bali benu bayoba bazike, abo batebba nkuni abo bateka maanzi mun'anda ya Leza. ²⁴Bakataba Joshuwa okwamba, "Kaambo cali ambidwe kubazike kuti Mwami Leza wenu wakambila muzike wake Mozesi kuti ape nyika, ambi okunyonyona bantu boonse munyika kumeso enu- mponya twali yowide mumaumi esu akaambo kenu. Ncencico eci citwacitila eci cintu. ²⁵Ino, langa, mulitujesi munguzu zyenu. Kufumbwa eco ciboneka kabotu ambi cibotu kuli nywe kuti mucite, amucicite." ²⁶Mponya Joshuwa wakacita eci kulimbabo: Wakabavwuna kumanza abana Isilayili, kutegwa bana Isilayili batabajaiyi. ²⁷Buzuba obo Joshuwa wakapanga ma Gibenonites, kutebba nkuni ambi okutaka maanzi kuba bantu, ambi okucipaililo co Mwami, kubuzuba obu, mubusena obo Mwami mbwasala.

Chapter 10

¹Ino awo Adoni-Zedek, mwami wo ku Jerusalem, nakamvwa kuti Joshuwa wakazunda Ai ambi wakamaninizia kucinyonyona (mbubonya mbwakamvwa ku Jericho o mwami wabo), wakamvwa mbuli bantu boku Gibeon mbobakapanga luumuno abana Isilayeli ambi bakakala akati kabo. ²Bantu boku Jerusalem bakayoowa loko kaambo Gibeon wakali muunzi mupati mbuli umwi weyao munzi ecizo. Lya kali pati kwinda Ai, ambi beense balumi babo bali basikalumamba benguzu. ³Mponya Adoni-Zedek, mwami woku Jerusalem, wakatuma ntume kuli Hoham, mwami woku Hebron, kuli Piram, mwami woku Jarmuth, kuli Japhia, mwami woku Lachish, ambi oku Debir, mwami woku Eglon: ⁴"Koza kuno kuli mebo uzoondigwasye. Atamulwana Gibeon kaambo bapanga luumuno o Joshuwa ambi abantu boku Isilayeli." ⁵Bami bali musanu boku Amorites, mwami woku Jerusalem, mwami woku Hebron, mwami woku Jarmuth, mwami woku Lachish, ambi o mwami woku Eglon bakaza, bo abasinkondo babo beense. bakakala afwifwi o Gibeon, ambi bakamulwana. ⁶Bantu boku Gibeon bakatuma ntume kuli Joshuwa okuli basinkondo ku Gilgal. Bakati, "Fwambana! utapiluki musule maanza ako kubabelesi bako. Koza kuno kuliswe fwambana uzotuvune. Tugwasye, kaambo beense bami boku Amorites bakala muzilundu zye cisi babungana antoomwi kuti batulwane swebo." ⁷Joshuwa wakainka kuzwa ku Gilgal, we abo beense balumi basinkondo anguwe, abeense basinkondo benguzu. ⁸Mwami waati kuli Joshuwa, "Utabayoowi. Ndadapa mumaanza ako. Taakwe naba omwi wabo watakonzye kwiimika kubalwana." ⁹Joshuwa wakaza kuli mbabo mponya mponya kajesi kulifoola masiku eense kuzwa ku Gilgal. ¹⁰Mwami wakabakopa basinkondonyina kunembo lyoa Isilayeli, ambi Isilayeli wakabajaya calunga lupati loko ku Gibeon mponya bakacilila mumungwagwa kuyobuzua kuyosika ku Beth Horon, ambi bakabajaya mu mugwagwa ku Azekah oku Makkedah. ¹¹Mbuli mbubakazua kuzwa ku Isilayeli, muni ecilundu kuzwa ku Beth Horon, Mwami wakafusa mabwe mapati kuzwa kujulu ali mbabo nzila yeenseneni kuyoosika ku Azekah, ambi bakafwa. Balibanji bakafwa akaambo ka civulamabwe kwiinda bakajayigwa epanga abaalumi boku Isilayeli. ¹²Mponya Joshuwa wakamboola ku mwami mubuzuba Mwami mbwakapa baalumi boku Isilayeli kuzunda bana Amorites. Eci cecico caakamba Joshuwa ku Mwami kubana Isilayeli, "Zuba koimvwi ku Gibeon, ambi mweezi, mu bala lya Aijalon." ¹³Izuba lyakaima antoomwi, ambi mweezi wakaleka kweenda kusikila cisi catola ntaamu kuli basinkondonyina. Sena eci tacilembidwe mubbuku lya Joshuwa? Izuba lya kakala a kati ke julu takwe nilyokainka ansi mbuli kwe zuba lyonse. ¹⁴Takwe nikwali buzuba mbuli obo na bwakaba kale, awo Mwami wakalilemeka ijwi lyo muntu. We Leza wabikide nkondo kulubazu lya Isilayeli. ¹⁵Josjuwa a beense ba Isilayeli anguwe bakapiluka ku zilawo ku Gilgal. ¹⁶Ino bami bali musanu kabajijide mponya bakaliuba mu mpako ku Makkedah. ¹⁷Cakaambwa kuli Joshuwa, "Bajanwa!-bami bali bosanwe bayubide mu mpako ka Makkedah!" ¹⁸Joshuwa wakati, "amukunkulisye mabwe mapati mwabike amulomo we mpako ambi mubike basinkondo kababalanga. ¹⁹Nyebo mutakali amucilile abasinkondo mponya mubalwane ku bazwida musule. Mutaba zumizi kuti bajile mumunzi yabo kaambo Mwami Leza wenu wamupa mbabo mu manza enu." ²⁰Joshuwa abana baalumi ba Isilayeli baka ba manisya kubajaya okujaya kupati, kusikila kanini kuti bamaninisye kunyonyona mbace buyo bakafutuka bakacija bakaakusika ku munzi ikwabilidwe. ²¹Mponya beesne basikalumamba bakapiluka mulumuno kuli Joshuwa kuzilao ku Makkedah. Takwe naba omwi wakayanda kwamba bbala niliba lyomwi kujatikizya kufumbwa muntu woku Isilayeli. ²²Mponya Joshuwa wakati, "Amujule mulomo we mpako ambi kuzwa omo mu mpako amubeete abo bami musanu kuli mebo." ²³Bakacita mbuli mbwakaamba. Bakeeta kuli nguwe abo bami bali musanu kuzwa mu mpako -bami boku Jelusalemu, bami boku Hebron, bami boku Jarmuth, bami boku Lachish, ambi abami bku Eglon. ²⁴Nibakeeta bami kuli Joshuwa, wakaita beense balumi boku Isilayeli wakati kuba pati pati baba sinkondo mbainkide abo munkondo, "Amubike ndyato zyenu musingo zyanu. "Mponya bakaza labika ndyato zyabo asingo zyaba. ²⁵Mponya Joshuwa wakati kuli mbabo, "Mutabi okuyoowa ambi mutakankami amube bauumu abasintonze eci cecico Mwami ncayoocita kuba sinkondonyoko beense mbimuyoolwana." ²⁶Mponya Joshuwa wakalwana bami. Wakabanzika mumisanu yosanwe. Bakali anzikidwe mumisanu kusikila jolezya. ²⁷Nilyakabbila zuba, Joshuwa wakapa malailile, ambi bakabagwisya mumisanu nkubasowela mu mpako mubayubide bakabika mubwe mapati awo amulyango we mpako. Ayo mabwe alikede kusikila buno buzuba. ²⁸Muli eyo nzila, Joshuwa wakazunda Makkedah mulobo buzuba wakajaya beense bakali mumo epanga kubikilizya o mwami. Wakamaninizia kujaya beense bali mumo. Taakwe naba omwe ngwakasiya mumo. Wakacita ku mwami waba Makkedah mbubonya mbwakacitide ku mwami woku Jericho. ²⁹Joshuwa abana Isilayeli beense bakainda kuzwa Makkedah kusikila ku Libnah. Wakalwana Libnah. ³⁰Mwami awe wakacita mumaanza abana Isilayeli kulubazu o mwami wabo. Joshuwa wakayuma apanga abantu beense ibakali mumo. Takwe naba omwi ngwakasiya mumo. Wakacita ku mwami wawo mbubonya mbuli mbwakacitide mu mwami waku Jericho. ³¹Mponya Joshuwa abana Isilayeli beense anguwe bakainda kuzwa mu Libnah kuya ku Lachish. Bakayaka zilawo zyabo nkukonya ambi

okubalwana.³²Leza wakapa Lachish mumaanza abana Isilayeli. Joshuwa wakaizunda mubuzubambwa bili mpawo wakailwana epanga abantu beense bakali mumo, mbubonya mbwakacitide kuli Libnah.³³Ino Horam, mwami woku Gezer wakaza kuti agwasye Lachish. Joshuwa wakamulwana abasinkondo bakwe mane kaakwe wakasyaala naba omwi.³⁴Ino Joshuwa abana Isilayali beense bakainda kuzwa mu Lachish kuya ku Eglon. Bakayaka nkukonya oko kuti baulwane.³⁵Bakauzunda mbubonya buzuba oobo bakauma epanga bakamanininzya kunyonyona beense bakali mumo, mbuli Joshuwa mwakacita ku Lachish.³⁶Mponya Joshuwa abana Isilayali beense bakainda kuzwa ku Eglon kuya ku Hebron. Bakabusya nkondo kuti nguwo.³⁷Bakazunda mponya bakayumya panga, antomwi amwami wawo ambi amunzi yabo abantu beense bali mumo taakwe naba omwi wakapona mbubonya bakacitide ku Eglon, bakamanininzya kunyonyona abantu beense bali mumo.³⁸Mponya Joshuwa wakapiluka, abo sinkondo baba Isilayeli anguwe, ambi bakainda mu Debir bakabusya nkondo.³⁹Bakabazunda, o mwami wabo amunzi yeense ibazyungulukide. Bakabauma epanga bakanyonyona beense bantu bali mumo takwe wakasyala kaponi. Bakacita ku Debir okumwami wabo mbubonya mbuli kacitide Libnah oku mwami wabo oku Hebron.⁴⁰Joshuwa wakabazunda nyika yeense, nyika yotulundulundu, negev enyika zili muselezi enyika yokulundu tunini abami bayo beense takwe ngwa kasiya kaponi wakamanininzya kunyonyona zyeense zintu ziyeeke, mbuli mbwakalaila.⁴¹Joshuwa wakabauma kuzwa ku Kadesh Barnea kusika ku Gaza, ezisi zyeense zyo ku Goshen kusika ku Gibeon.⁴²Joshuwa wakazunda abo bense bami enyika yabo a cindi comwe kaambo Mwami, Leza wabona Isilayeli wakaba lwanina bana Isilayeli.⁴³Mponya Joshuwa abana Isilayeli anguwe, bakapiluka kucilao ku Gilgal.

Chapter 11

¹Ino Jabin, mwami woku Hazor, wakacimvwa eci, wakatuma mulumbe kuli Jakobo, mwami woku Madon, ku mwami woku Shimron, ambi ku mwami woku Akshaph. ²Ape wakatuma tume kumami alikujwe lwomuludu mucisi, mumulonga wa Jodani munselezi lyokumbo kwa Kinnereth, muntantala, ambi mu Napthoth Dor kunyika. ³Ape wakatuma tume kuma Canaanites kunyika ambi kumbo, ba Amorites, ba Hittites, ba Perizzite, ba Jebusites mumalundu mucisi, ambi ba Hivites ku mulundu wa Hermon munyika wa Mizpah. ⁴Bonse basikubamba lumuno bakaza anse ambabo, bamasoja banji, mumwelwe mbuli muse wokumulonga. Bajesi mwelwe mupati wamahosi ambi ezikocikala. ⁵Bonse aba mami bakaswangana anako yeleda, ambi wakakala kumanzi a Merom mukuti balwanywe nkondo abana Isilayeli. ⁶Mwami wakamba kuli Joshuwa, "Utayowi kumenso abo, kambo junza ino nako ndilabapa Isilayeli yonse mbuli mwalumi ufwide. Muyotenda fumba zyama hosi, ambi muyotentika zikocikala zyabo." ⁷Joshuwa ambi abantu bonse benkondo bakaza. Bakasika mukufwambana kumanzi a Merom, ambi ukolwanya basinkondo. ⁸Mwami wakapa basinkondo munyika wa Isilayeli, ambi bakabalwanya kusika ku Sidon, Misrephoth Maim, ambi kusika kunselezi ya Mizpah kujwe. Bakabalwanya kusikila mane takwe naba omwi wakasyala. ⁹Joshuwa wakacita kulimbabo mbuli Mwami mbwakamwambila. Wakatenda fwumba zyama hosi ambi okutenta zikocikala. ¹⁰Joshuwa wakapiluka acindi eco ambi okujata Hazor. Wakalwanya mwami epanga. (Hazor ngwali mupati wamasi aya.) ¹¹Bakalwanya amapanga kufumbwa eco cali kupona, ambi wakababika kumbali kuti banyonyonwe, mponya sikwalikwe naba comwi calikupona cakasyala. Mponya wakatenta Hazor ¹²Joshuwa wakabweza masi onse amami aba. Wakabweza mami onse ambi okwalwanya epanga. Wakamaniniza kubanyonyona epanga, mbuli Mozesi muzike wo Mwami mbwakamba. ¹³Isilayeli takwe nakatenta masi ayo akapangwa obulongo, kugwisya Hazor. Cico acilike Joshuwa wakatenta. ¹⁴Basikubamba lumuno boku Isilayeli bakabweza bulwani kuzwa mumasi antomwi ezivwubano ulimbabo. Bakajaya muntu onse upona mane wafwa. Takwe nibakasiya ciyeka niciba comwi. ¹⁵Mbuli Mwami mbwakalailila muzike wakwe Mozesi, muzila iswana, Mozesi wakambila Joshuwa, ambi Joshuwa wakacita. Takwe ncakasiya catakacitwa kuli ezyo zyonse Mwami zyakambila Mozesi kucita. ¹⁶Joshuwa wakabweza nyika yonse: masi ali mumalundu, onse ma Negev, nyika yonse ya Goshen, tulundu twamulu, mulonga wa Jodani, cisi comulundu wa Isilayeli ambi entantala yateni. ¹⁷Kuzwa kumulundu wa Halak afwifwi o Edom, ambi kwinka kule okumbo kwa Baal Gad munselezi ili afwifwi o Lebanon musule lyo mulundu wa Hermon, wakabweza mami onse okubajaya. ¹⁸Joshuwa wakakanza nkondo kwecindi cilafu amami. ¹⁹Takwe cisi cakabamba lumuno aba... ba Isilayeli kugwisya ba Hivites bakakala mu Gibeon. Isilayeli wakabweza masi onse asyede munkondo. ²⁰Kambo ngu Mwami wakanyumywa myoyo wabo kutegwa balwanywa Isilayeli, kutegwa amaninize kubanyonyona kakutakwe luse, mbuli mbwakalailila Mozesi. ²¹Mponya Joshuwa wakaza acindi eco ambi wakanyonyona ba Anakim. Wakacita eci mucisi camalundu, ku Hebron, Debir, Anab, ambi omumasi onse amalundu a Judah, ambi omumasi amalundu. ²²Takwe naba omwi wabama Anakim wakasyala munyika ya Isilayeli kugwisya Gaza, Gath, ambi Ashdod. ²³Mponya Joshuwa wakabweza nyika yonse, mbuli Mwami mbwakambila Mozesi. Joshuwa wakacipa mbuli lukono kubana Isilayeli, kacabidwe komushobo onse. Mponya kwakaba lumuno munyika kuzwa munkondo.

Chapter 12

¹Ino aba mbabami be nyika, abo balumi bomu Isilayeli mbibakazunda. Bana Isilayeli bakabweza nyika yo kujwe woku Jodani oko zuba kulizwida, kuzwa muselelo yomulonga Arnon kusika kumulundu wa Hermon, ambi aba Arabah bokujwe. ²Sihom, mwami wabama Amorites, walikukala mu Heshbon. Wakalela kusika ku Aroer, eyo ili kumagolelo a Arnon Gorge kuzwa akati keselelo, ambi okunjila mu Gilead kuselela mane kumulonga wa Jabbok kumunyinza wa Ammonites. ³Sihon anguwe wakalela kwindilila Arabah kusika ku lwizi lwa Kinnereth, kujwe, ku lwizi lwa Arabah (lwizi lomwinyo) kwindilila kujwe, kuyosika ku Beth Jeshimoth ambi okwindilila kumusanza, afwifwi omulundu wamalu wa Pishgah. ⁴Og, mwami wa Bashan, omwi wolunyungu lwa Rephaim, walikukala mu Ashtaroth ambi o Edrei. ⁵Wakalela kwindilila mulundu wa Hermon, Salekah, ambi Bashan yonse, kumunyinza wabantu boku Geshur ambi aba Maacathites, ambi okunjila mu Gilead, kumunyinza wa Sihon, mwami woku Heshbon. ⁶Mozesi muzike wo Mwami, ambi abantu ba Isilayeli bakabazunda, ambi Mozesi muzike wo Mwami, wakapa nyika mbuli lukono kuba Reubenites, ba Gadites, ambi okunjila kumushobo wa Manasseh. ⁷Aba mbabami benyika abo Joshuwa ambi abantu ba Isilayeli mbibakazunda kubbazu lye nyika ku Jodani, kuzwa ku Baal Gad muselelo afwifwi o Lebanon kusika kumulundu wa Halak afwifwi o Edom. Joshuwa wakapa nyika kumushobo wa Isilayeli kuti bakone. ⁸Wakabapa cisi comulundu, nyika iseleda, ba Arabah, mabbazu o mulundu, inkanda, ambi ba Negev-nyika waba Hittites, Amorites, Canaanites, Perizzites, Hivites, aba Jebusites. ⁹Bami bakavwanya o mwami woku Jeliko, mwami woku Ai eyo ili afwi o Bethel, ¹⁰mwami woku Jerusalem, mwami woku Enaim, ¹¹mwami woku Jarmuth, mwami woku Lachish, ¹²mwami woku Eglon, mwami woku Gezer, ¹³mwami woku Debir, mwami woku Geder, ¹⁴mwami woku Hormah, mwami woku Arad, ¹⁵mwami woku Libnah, mwami woku Adullam, ¹⁶mwami woku Makedah, mwami woku Bethel, ¹⁷mwami woku Tappuah, mwami woku Hepher, ¹⁸mwami woku Aphek, mwami woku Lasharon, ¹⁹mwami woku Madon, mwami woku Hazor, ²⁰mwami woku Simron Meron, mwami woku Akshaph, ²¹mwami woku Taanach, mwami woku Megiddo, ²²mwami woku Kedesh, mwami woku Jokneam, mwami woku Carmel, ²³mwami woku Dor mu Naphoth Dor, mwami woku Goyim mu Gilgal, ²⁴ambi o mwami woku Tirzah. Mwelwe wabami wali makumi otatwe akomwi bonse.

Chapter 13

¹now joshuwa wali cembeede loko ciindi Mwami nakati kulinguwe, "Waceembala loko, pele kucili nyika mpati yokubona.²Eyi njenyika icisyeede: ense masena abama philistines, mponya ayo yeense yabana Geshurites, ³Kuzwa ku Shihor, nkokuti kujwe kwa Egipiti, mponya okunyika kubalandukila ba Ekron, eyo ilanganisigwa kuti izulilw kubana Canaanites; baleli babama Philistines balimusanu abo ba Gaza, Ashdod, Ashkelon, Gath, ambi Ekron-cibaka mubakala bama Avvites.⁴Kumusanza(zyesenene zibaka zyabana Avvites); ⁵nyika yense yabana Canaanites, kuzwa ku Arah ziziliwa kubana Sidonians, kule mbuli Aphek ili amukano aba Amorites; Nyika ya Gebalites, beense ba Lebanon kuya kujwe, kuzwa ku Baal Gad kungsi ecilundu ca Hermon kusika ku Lebo Hamath.⁶Ape, bensenene bakala mungsi ecilundu ecisi kuzwa ku Lebanon kuyosika ku Misrephoth Maim, kubikilizya abantu beense ba Sidon. Ndiyobagwisya kunembo lya mpizya ba Isilayeli. Ukabone masimpe kupa nyika kuli Isilayeli mbuli lukono, mbuli mbundakakulayeela. ⁷Abanya nyika eyi mbuli lukono kumishobo ili musanu otune mponya oku cibela camishobo wa Manasseh."⁸Ecimwi cibela comushobo wa Manasseh, bana Reubenites abana Gadites balipedwe lukono lwabo olo Musa mubelesi wa mwami ndwakabapa kujwe lya Jordan, ⁹kuzwa ku Aroer, oyo uli kumbali Arnon kkuti (kuvwalanganya o munzi uli akati kekkuti), kunyika yeense ndamfu ipaleme lya Medeba kuyosika ku Dibon;¹⁰Minzi yense ya Sihon, mwami wa ba Amorites, wakalela mu Heshbon, amukano wa ba Amorites; ¹¹Gilead, antomwi ecoke ca Geshurites aba Maacathites, beense becilundu ca Hermon, bense ba Bashan kusika ku Salekah; ¹²mubulelo bwense Og mu Bashan, wakeendelezwa mu Ashtaroth a Edrei-ezi zezizyo zyasyede zyamamanino a Rephaim-Mozesi wakabazunda okubagwisya. ¹³Pele bantu ba Isilayeli takwe nibakabatanda ba Geshurites na ba Maacathites. Mponya ba Geshur aba Maacath bacipona akati kaba Isilayeli kusikila sunu.¹⁴Kumushobo wa Levi aulike Musa ngwatakapa lukono. Zipaizyo zyo Mwami, Leza wa Isilayeli, zipangwa omulilo, ndolukono lwabo, mbuli Leza mbwakaamba kuli Musa.¹⁵Musa wakapa lukono kumushobo wa Reuben, luzubo oluzubo. ¹⁶Nyika yabo yalikutalikila ku Aroer, kumbali o mulonga Arnon, o munzi uli kolubala, antomwi obusena bulamfu boonse bupaleme, kwindila ku Medeba.¹⁷Reuben wakabatambula ape ba Heshbon aminzi yensenene ili anyika ndamfu, Dibon, ape a Bamoth Baal, o Beth Baal Meon, ape o ¹⁸Jahaz, o Kedemoth, o Mephaath, ae o ¹⁹Kiriathaim, o Sibmah, o Zereth Shahar amulundu welibala.²⁰Reuben ape waabatambula ba Beth Peor, munselelo lya Pishgah, Beth Jeshimoh, ²¹minzi yense ili munyika ipaleme ndamfu, obulelo bwa Sihon mwami waba Manaseeh, wakalela mu Heshbon, oyo Musa ngwakazunda antomwi abendelezi ba Midian, Evi, Rekem, Zur, Hur o Reba, abana balumi bobwami bwa Sihon, balikukala munyika eyo.²²Bantu ba Isilayeli ape bakajaya Balaam mwana wa Beor, epanga , walimusondi, akati kabo beense mbibakajaya. ²³Mukano womushobo wa Reuben ngo mulonga Jordan; oyo ngomukano wabo. Olu lwwli lukono lomushobomwa Reuben, wakapegwa luzubo o luzubo, emiinzi yabo.²⁴Ezi zezizyo Musa zyakapa kumushobo wa Gad, luzubo o luzubo: ²⁵Nyika yabo yali Jazer, minzi yense ya Gilead ecisela cenyika yaba Ammonites, oku Aroer, oko ko kumbo kwa Rabbah, ²⁶kuzwa ku Heshbon kusika ku Ramath Mizpah o Betonim, kuzwa kuli Mahanaim kunyika yoku Debir. ²⁷Mulubala, Musa wakabapa Beth Haram, Beth Nimrah, Succoth, o Zaphon, bumwi bulelo bwa Sihon mwami wa Heshbon, o Jorban kauli mukano, kusikila kumagolelo omulonga wa Kinnereth, kunembo kwindilila Jorban. ²⁸Olu ndolukono lwomushobo waba Gad, luzubo o luzubo, antomwi emenzi otuunzi twabo.²⁹Musa wakapacisela co lukono kumushobo Manaseeh. Walipedwe kucisela comushobo wo lunyungu lwa Manaseeh luzubo o luzubo. ³⁰Nyika yabo yalikuzwa ku Mahanaim, beense bana Bashan, yense nyika yo mwami Og waba Bashan, ape amadolopo onse a Jair, ayo ali mu Bahan, minzi ili makumi ali cisambomwe; ³¹cisela ca Gilead, o Ashtaroth o Edrei(minzi yobwami bwa Og mu Bashan). Ezi zyakapegwa kulunyungu lwa Makir mwana wa Manaseeh- cisela cabantu boku Makir, luzubo olu zubo.³²Olundolukono olo Musa ndwakapa kulimbabo mulibala lya Moab, mutala lya Jordan kujwe lya Jericho. ³³Musa takwe nakapa lukono kumushobo waba Levi. Mwami, Leza waba Isilayeli, ndolukono lwabo, mbonyina mbuli bwa bambilide.

Chapter 14

¹Ezyi zyezizyo zyibaka zyenika bantu ba Isilayeli zyibakatambula mbuli lukono munyika wa kenani, eyo Eleazar mupaizi, Joshuwa mwana mwalumi wa Nun, ambi musololi womushobo wa Isilayeli kuwakazwa.²Lukono lwabo lwakasala abanji bali lusele ambi womushobo omwi, mbuli Mwami bwakamba kwindila ejanza lwa Mozesi.³Kambo Mozesi wakapa lukono kubali bobile ambi omushobo omwi kwindilila Jodani, kono kuma Levites takwe nakapa lukono.⁴Mushobo wa Josefa wali mishobo yobile, Manasseh ambi o Ephraim. Ba Levites takwe nibakapagwa lukono munyika, kono masi mace kukala mumo, enyika yabo yokucezwa kuzivwubano zyabo ambi oku zintu zimwi zyabo.⁵Bantu ba Isilayeli bakacita mbuli Mwami bwakambila Mozesi, mponya bakasala nyika.⁶Mponya mushobo wa Judah wakaza kuli Joshuwa ku Gilgal. Caleb mwana mwalumi wa Jephunneh mu Kenizzite, wakamba kulinguwe, "Ulizi Mwami zyakamba kuli Mozesi muntu wa Leza kwendelanya amibo ku Kadesh Barnea.⁷Ndali makumi one mukuzyalwa mOzesi nakandituma ku Kadesh Barnea kuyolanganya nyika. Ndakamwetela tume ape mbuli mbucabede mukucita mumoyo.⁸Kono bazyalwama mbindainkide ambabo bakapanga myoyo ya bantu kuyowa. Kono ndakacilila Mwami Leza wangu.⁹Mozesi wakakonka buzuba buya, kati, "Masimpe nyika njimusyata amaulu enu iyoba lukono lweni ambi abana benu kutamani, kambo masimpe mwakacilila Mwami Leza wangu."¹⁰Ino, langa! Mwami wandibamba ndicipona kwemyaka ili makumi ali one-otusanu, mbuli mbwakamba- kuzwa cindi Mwami nakamba majwi aya kuli Mozesi, Isilayeli nalikwenda munkanda. Ino, langa! ndili makumi ali cisambomwe-otusanu mukuzyalwa.¹¹Ndilienguzu kusika buzuba obu mbuli mubuzuba Mozesi mbwakandituma. Nguzu zyangu zyili mbuli nguzu zyindajesi cindi, kunkondo ambi mukwinka okupiluka.¹²Ino ndipe cisi coku mulundu, eco Mwami cakandisyomezwa buzuba obu. Kambo wakavwa mubuzuba obu kuti ba Anakim baliwo amasi azyingulukidwe. Ciyoba kuti Mwami unoli amibo ambi kuti ndiyobagwisya, mbuli Mwami mbwakamba."¹³Mponyina Joshuwa wakamuleleka ambi okumupa Hebron mbuli lukono kuli Caleb mwana mwalumi wa Jephunneh.¹⁴Nkokuti Hebron wakaba lukono lwa Kenizzite kusikila buzuba obu, kambo wakacilila Mwami, Leza wabana Isilayeli.¹⁵Ino zina lwa Hebron lwakazoba Kiriath Arba. (Arba nguwali mwalumi mupati akati kaba Anakim.) Mponya nyika yakapumula kunkondo.

Chapter 15

¹Cizuminano ce nyika yo musyobo wa bantu bomu Juda, mukowa o mukowa, cakayungizigwa kunselelo kusikila ku mukano wa Edom, o mu nkanda ya Zin kakuli kuule eci konkwani ku nselezi. ²Minyinda wabo kunselezi lyo musanza uzwa kumamanino o lwizi lwe munyo, kuzwa kunkomwe lilangide kunselelo lyo musanza. ³Mukano wabo utobela wakainka kunselezi yo musanza kumulundu wa Akabbim okwiinda kwiinka ku Zin, okwiinka mujulu kunselelo yo musanza wa Kadeh Barnea, kwiinka kumbali o Hezron, mane kusikila ku Addar, oko kuyakanyonena kwinka ku Karka. ⁴Wakainda ku Azmon, kwiinka ku mulonga wa Ijipiti, kusikila kumamanino o lwizi. Oyu nguwali munyinda wabo woku nselelo yo musanza. ⁵Mukano wo kubuzwido yali lwizi yo munyo, kumatalikilo a Jodani. Mukano uli kunyika uzwa ku coli co lwizi kumatalikilo a Jodani. ⁶Ulainka mane mujulu wa Beth Hoglah o kwiinda kutola kunyika wo ku Beth Arabah. Mponya okwinka ku bwe Iya Bohan mwana wa Rubbeni. ⁷Mponya mukano wakainka okwiinda ku Debir kuzwa ku mumpata wa Achor, okwinka kumbo, kupiluka ku Gilgal, cilangene o mulundu wa Adummim, cilikumbali o mumpata uli kumusanza. ⁸Mponya munyinda ulainda mutulonga twa En Shemesh okwiinka ku En Rogel. Mponya mukano ulainka kusika ku mumpata wa Ben Hinnom ku bbazu lye nselelo lyo musanza wo munzi wa Jebusite (nkokuti, Jelusalamu). Mponya ulainka kusikila ku cilundu cili kubballi omumpata wa Hinnom, kububbililo, cili kumbali amamanino o mumpata wa Rephaim. ⁹Munya munyinda wakayungizigwa kuzwa kutala lye zilundu kusikila ku tulonga toku Nephtoah, okwiinka ku minzi mipati ye cilundu ca Epron. Mponya mukano unyonena ku Baalah (mbuli Kiriath Jearim). ¹⁰Mponya mukano ulazyunguluka mane kusikila kumbo lya Baalah kucilundu ca Seir, o kwiinda mane kusikila ku cilundu ca Jearim kunyika (mbuli Kesalon), ulaselela kwiinka ku Beth Shemesh, okwinda kusika ku Timnah. ¹¹Mukano wakainka kumbali ecilundu ca Ekron, mponya okunyona kusika ku Shikkeron o kwiinda mbali ecilundu ca Baalah, mponya kuzwa oko ulainka mane ku Jabneel. Mukano wakamanina mu lwizi. ¹²Mukano wokububbililo lwali lwizi lupati omutunda we nyika mpaigolela. Oyu ngomukano uzungulukide musyobo wa Juda, mukowa o mukowa. ¹³Mukubambilila mulawo wo Mwami kuli Jasyuwa, Josyuwa wakapa Calebba mwana mwalumi wa Jephunnen cipangano ce nyika akati ko mushobo ya Juda, Kiriath Arba, nkokuti, Hebron (Arba wali isi wa Anak). ¹⁴Calebba wakazwa abana balumi botakwe ba Anak: Sheshai, Ahiman o Talmi, lunyungu lwa Anak. ¹⁵Wakainka kuzwa oko okulwanisya bantu boku Debir (Debir walikwiitwa kuti Kiriath Sepher). ¹⁶Calebba wakati, "Mwalumi wakalwanisya Kiriath Sepher okuzunda, ndiyomupa Aksah mwana wangu musimbi kuti abe mwanakazi wakwe." ¹⁷Mponya Othniel mwana mwalumi wa Kenaz, muzyalwa wa Calebba, wakazunda, Calebba wakapa Aksah mwana wakwe mwanakazi kuti abe mwakazi wakwe. ¹⁸Mpwao nikwakamana, Aksah wakaza kuli Othniel oku mukumukombezeza kuti akumbile baisi muunda. Nakaseluka a mbongolo yakwe, Calebba wakati kuli nguwe, "uyanda nzi?" ¹⁹Aksah wakati, "Kondipa cileleko nkaambo wandipa nyika kondipa tusensa twa manzi. Mponya Calebba wakamupa tusensa twatala otusense twansi. ²⁰Eci cali cikono co musyobo wa Juda, mukowa o mukowa. ²¹Miinsi njiyali musyobo wa Juda ku nselezi wo musanza kutozya kumukano wa Edom, oko Kabzeel, Eder, Jagur, ²²Kinah, Dimonah, Adadah, ²³Kedesh, Hazor, Ithnan, ²⁴Ziph, Telem, Bealoth. ²⁵Hazor Hadattah, Kerioth Hezron (eci cazibidwe kuti Hazor), ²⁶Amam, Shema, Moladah, ²⁷Hazar Gaddah, Heshmon, Beth Pelet, ²⁸Hazar Shual, Beesheba, Biziothiah. ²⁹Baalath, Iyim, Ezem, ³⁰Eltolad, Kesil, Hormah, ³¹Ziklag, Madmannah, Sansannah, ³²Lebaoth, Shihim, Ain, o Rimmon. Iyi nje miinsi yali makumi obile omusanu otone kuvwanya emenzi yabo. ³³Munyika ili musenselezi kwali Eshtaol, Zorah, Ashnah, ³⁴Zanoah, En Gannim, Tappuah, Enam, ³⁵Jarmuth, Adullam, Sokoh, Azekah, ³⁶Shaaraim, Adithaim, o Gederah, (nkokuti, Gederothaim). aya ngali madolopo ali kumi aone mumwelwe, kuvwanya emenzi yabo. ³⁷Zenan, Hadashah, Migdalgalad, ³⁸Dilean, Mizpah, Joktheel, ³⁹Lachish, Bozkath, Eglon. ⁴⁰Kabbon, Lahmas, Kitilish, ⁴¹Gederoth, beth Dagon, Naamah, Makkedah. Aya ali madolopo mumwelwe, kuvwanya emenzi yabo. ⁴²Libnah, Ether, Ashan, ⁴³Ipthah, Ashnah, Nezib, ⁴⁴Keilah, Akzib, Mareshah. Aya ngali madolopo, kuvwanya emenzi yabo. ⁴⁵Ekron, amadolopo azingulukide emenzi; ⁴⁶kuzwa ku Ekron kusika ku lwizi lupati, zibaka zyonse zyali afwi fwi o Ashdod, kuvwanya emenzi yabo. ⁴⁷Ashdod, amadolopo azungulukide, kuvwanya emenzi yabo; Gaza amadolopo azungulukide kuvwanya emenzi yabo; ku mulonga wa Ijipiti, oku lwizi lupati. ⁴⁸Munyika ye zilundu, Shamir, Jattir, Sokoh, ⁴⁹Dannah, Kiriath Sannah (nokuti, Dabir), ⁵⁰Anab, Eshtemon, Anim, ⁵¹Goshen, Holon, o Giloh. Aya ali madolopo ali kumi akomwi, kuvwanya emenzi yabo. ⁵²Arab, Dumah, Eshan, ⁵³Janim, Beth Tappuah, Aphekah, ⁵⁴Humtah, Kiriath (nkokuti, Hebron), o Zior. Aya ali madolopo ali lusele, kuvwanya emenzi yabo. ⁵⁵Maon, Carmel, Ziph, Juttah, ⁵⁶Jezreel, Jokdeam, Zanoah, ⁵⁷Kain, Gibeah, o Timnah. Aya ali madolopo ali kumi, kuvwanya emenzi yabo. ⁵⁸Halhul, Beth Zur, Gedor, ⁵⁹Maarath, Beth Anoth, o Eltekon. Aya ali madolopo ali ciloba, kuvwanya emenzi yabo. ⁶⁰Kiriath Baal (nkokuti, Kiriath Jearim), o Rabbah. Aya ali madolopo obile, kuvwanya emenzi yabo. ⁶¹Munkanda, kwali Beth Arabah, Middin, Secacah, ⁶²Nibshan, dolopo lyo munyo, o En Gedi. Aya ali madolopo ali ciloba, kuvwanya emenzi yabo. ⁶³Kono ba Jeebusites,

bakakede mu Julusalemu, musyobo we ci Juda takwe niwa kabatanda, mane ba Jebusites balikede antoomwi o musyobo wa ma Juda kusikila sunu.

Chapter 16

¹Mukuyandola kwe nyika kumushobo wa Jofesa wakakomezigwa kuzwa ku Jodani kusika ku Jeliko, kujwe kwa manz akunka, kunjila munkanda, kwinka mujulu kuzwa ku Jeliko kwindila mucisi camalundu ca Bethel.

²Mponya wakainda kuzwa ku Bethel kusika ku Luz ambi kwindi ku Ataroth, cibaka ca Arkites.³Mponya wakaindilila ansi lye nyika mucibaka ca Japhletites, kule ecibaka caansi mu Beth Horon, mponya ku Gezer; wakamanina mulwizi. ⁴Cali muzila eyi kuti mushobo wa Josefa, Manasseh o Ephraim bakatabula lukono lwabo.

⁵Cibaka co mushobo wa Ephraim, lunyungu o lunyungu: Munyinza ye lunyungu kunyika kuzwa ku Ataroth Addar kule oku Beth Horon, ⁶ambi kuzwa oko wakaindiliza mane ku lwizi. Kuzwa ku Mikmethath kumbo yakanyona kunyika afwi oku Taanath Shiloh mponya yakaindilila kusikila kujwe lya Jonoah. ⁷Mponya yakainka ansi kuzwa ku Janoah kusika ku Ataroth ambi oku Naarah, mponyina wakasika ku Jeliko, kumanina ku Jodani. ⁸Kuzwa ku Tappuah munyinza wakainka kunyika kusika kubazu lya Kanah okumanina ku lwizi. Olu ndolunyungu lomushobo wa Ephraim, lunyungu o lunyungu, ⁹antomwi amasi akasalwa kumushobo wa Ephraim mulunyungu lomushobo wa Manasseh-masi onse, kubikiliyza emenzi yabo. ¹⁰Takwe nibakabajwisya ma Canaanites bali kukala mu Gezer, kusikila cino cindi ma Canaanites bacikala mu Ephraim, kono aba bantu balasongezigwa kucita misebezi miyumu.

Chapter 17

¹Ino eci ncicali cabilo ca nyika wamushobo wa Manasseh (wakali mwana musangu wa Josefa)-mbombubo, wa Makir, wakali Manasseh mwana mutanzi ambi wali ngonguwe wali ngo isi wa Gilead. Makir simukowa wa aboobo wakapegwa cisi ca Gilead mwalumi wankondo. ²Nyika yakapegwaa yense wa mushobo wa Manasseh, wapegwa kuluzubo lwabo-Abiezer, Helek, Asriel, Shechem, Hepher, ambi Shemida. Aba bali balumi baluzubo lwa Manasseh mwana wa Josefa wakaiminina olunyungu lwabo. ³Zelophehad mwana wa mulombe wa Gilead mwana wa Makir mwana wa Manasseh talikwe bana balombe pele bana bakwe basimbi mazina abo Mahlah, Noah, Hoglah, Milkah, ambi Tirzah. ⁴Bakeza kuli Eleazer mupaizi akuli Joshuwa mwana wa Nun, akubapati, bakati, "Mwami wakalailila Musa kuti tupegwe lukono akati kabazya ma, okutobelezya malailile o Mwami, wakabapa cabilo bazyalwanyina abaisi babo. ⁵Ikumi ye zibela zya nyika zyakapegwa kuli bana Manaseeh mu Gilead ambi Bashan, mbuli kulubazu lumwi lwaku Jordan, ⁶Nkambo bana basimbi ba Manaseeh bakatambula cabilo akati abana balombe nyika ya Gilead yakapegwa kubantu beense bana Manaseeh. ⁷Munyiza waba Manaseeh wakasika kuzwa ku Asher aku Mikmethath, uli kumbali ku Shechem. Munyinza aainka kumusanza kuli abo bakali aciguume ca Tappuah. ⁸(Nyika ya Tappuah njabana Manaseeh, pele minzi wa Tappuah munyinza waku Manaseeh ngwa bantu boku Ephraim.) ⁹Munyinza wakainka ansi maino ku Brook Kanah. Eyi miinzi yakunyika yaku Brook akati ke miinzi ya Manaseeh yaba ma Ephraim. Munyinza waku Manaseeh wakali ku nyika kubazu lya ku Brook, ambi yaka ngoida ku lwiinzi. ¹⁰Nyika yakumusanza nyika ba Ephraim, ambi nyika nya kumusanza wali Manaseeh lwiizi ngomunyinza kubazu lya kunyika wa Asher lyosika ambi akumbo, lyaku Issachar. ¹¹Ambi aku Issachar aku Asher, Manaseeh bakajesi Beth Shan ambi atuunzi twayo, Ibleam ambi atuunzi bantu boku Dor ambi atuunzi bantu boku Endor ambi atuunzi bantu bomu Taanach ambi atuunzi bantu boku Magiddo atuunzi ambi wane muunzi (ngowaba bana Napheth). ¹²Nokuba obo mishobo yabana Manaseeh takukwe niba kakono eyo miinzi, yaba Canaanites bakatolela kukala muleyi nyika. ¹³Bantu bomu Isilayeli zyakakomena nguzu, bakabika Canaanites kubasungiza ngunzu, pele takwe noba kabacun duluzya anze cakumanina. ¹⁴Bantu ba Josefa bakaambola kuli Joshuwa kuti, "Ino nkaambo watupa caabilo comwi canyika acibela comwi cakukoma mbokunga talibanji tobanu tuli mweelo mupati akati ko Mwami watuleleka. ¹⁵Joshuwa wakabambila kuti, "Namuli bantu banji, kamuya nobamukamwini, usaka mukalitemane bwenu busena munyika ya Perizzites anu Rephaim. Mucite obo mbokunga nyika yecilundu ca Ephraim yaceya kulindiywe." ¹⁶Bantu ba Josefa bakati, "Nyika ye cilundu taili mpati talukwani pele beense ba Cannanites bakala mumumpata balifisi lubulo, beense abo bali mu Beth Shan ambi atuunzi, ambi abaabo bakala mumumpata woku Jezreel." ¹⁷Nkaabo Joshuwa wakambila bang'anda ya Josefa aba Ephraim ambi Manaseeh, "Mulimweelo mupati wa bantu abobo mujisi gutu zinji tamwelede buyo kasena komwi kanyika njomutepegwe. ¹⁸Nyika ye cilundu ayalo ilaba yenu. Nokuba kuti ndisokwe muyolitemena akulitolela busena bulamfu buyosika kumugana mulebalatandila zibulo ambi nokuba balisinguzu."

Chapter 18

¹Ino imbungano yeense yabana Isilayeli yakakubungana ku Shiloh. Bakayaka cijole cakubunganina ambi kuya bakwiteta nyika yabo. ²Kwakacili mishobo ya bana Isilayeli ili ciloba eyo yatalina kupegwa zyabilo zyabo. ³Joshuwa wakambila bantu bana Isilayeli kuti, "Kuti ino ciindi cilamfu buti ncomutibike conkwinka kunyika ilya Mwami, Leza wenu wamauso, ngamupa?" ⁴Amuli salile bantu botatwe kumushobo yenu, nkabatume kuya bulanganga munyika yeense yakuvuba mbwibede, akubola ambi kulindime. ⁵Balayaapaula muzibela zili musanu eyibili. Judah wacaala munyika yabo kumusanza ambi oku ng'anda ya Josefa bacino kede mucisi cabo kumusanza. ⁶Mupandulule nyika mbwibede muzimpanzi zili musanu azibili, akuleta cilembalo akuno kulindime. Njomufusila cisolo okuno kubusyu bwa Mwami Leza wenu. ⁷Ba Levi tabakwe cabilo akati kanu nkaambo bupaizi bwa Mwami ncebabilo cabo. Gad, Reuben, ambi eicela camukowa wa Manasseh batambula kale cabilo cabo mutala lya Jordan. Lya kufwe ncenceco Musa mubele wa Mwami ncakabapa. ⁸Ino balumi bakabuka ami ankwinka. Joshuwa mbwakababila abo batinke balembe nyika akwiipandulula mbobede ambi bapiluke kulindime. Ndiomufusila zinjiki kunembo lya Mwami ku Shiloh. ⁹Mpawo bantu bakainka bakenda monse munyika bakailamba aminzi yayo mubbuku muzyabelo zili musanu azibili, bakabola kuli Joshuwa kuzyole nkukabede ku Shiloh. ¹⁰Nkabela Joshuwa wakabafisila zisolo nzinji ku Shiloh kunembo lya Mwami. Oko Joshuwa kwakabila nyika kubantu boku Isilayeli ambi aumumwi aumwi wakapegwa kasena kanyika. ¹¹Ino cabilo ce nyika kumukow Benjamin ba keza mushobo amushobo nyika njobakapegwa cisolo cakali akati kabana Judah abana ba Josefa. ¹²Kubbazu lya kunyika munyinka wakatalikila ku Jordan. Munyinka wakainka kubbazu lya Jericho, kunyika ambi wakainda kuzilundu zyakumbo. Amagolelo awo akali kunkanda ya Beth Aven. ¹³Kuzwa ku munyinka wainda atala lya ku musanza kucisupo coku Luz (busena bomwi mbuli Bethel). Mponya munyinka wakainka waselela kuni ku Ataroth Addar, mumulundu utandabede kumusanza lya Beth Horon. ¹⁴Ino munyinka wakainka kubbazu: kumbo kulu bazu yaku pinga kutala lyokumusanza, wainka kutala lye cilundu kusoloka ku Beth Horon. Munyinka oyu wakakumanina ku Kiriath Baal (nkokukti Kiriath Jearim), munzi uzwa ku mushobo wamu Judah. Abamba munyinka wakumbo kubbazu. ¹⁵Kumusanza kubbazu kuwaketalikila kunze kubbazu lya Kiriath Jearim. Munyinka wakainka kuzwa kuya ku Ephron, kusikila kukansensa ka maanzi aku Nephtoah. ¹⁶Munyinka wakainka ansi kumunyinka acilundu cili kumbali amumpanta woku Ben Hinnom, kumusanza kumamanino wo mumpanta wa Rephaim. Ngooyo wainka ansi lya mumpanta wa Hinnom, kumusanza kumunyinka woku Jebusites, ambi ngooyo wainka ansi ku En Rogel. ¹⁷Wakanyona kunyika wainka kucisupo caku En Shemesh, kuzwa wainka anze ku Geliloth, wali kumbali akamba lya Adummim. Ngooyo wainka ansi kubwe lya Bohan mwana wa Reuben. ¹⁸Wakainka kunyika kukuko lya Beth Arabah ambi kuni ku Arabah. ¹⁹Munyinka wakainda kunyika kukuko lya Beth Hoglah. Munyinka wakakumanina kunyika ku lwizi lwamunyo, kumamanino okumusanza wa Jordan. Mbubede bomunyinka wakufwe. ²⁰Jordan wali ngonguwo munyinka wakali wa kufwe ncecico capego cabana ba Benjamin, aminyinka yabo muzinga zyabo. ²¹Minzi yamikowa wabana ba Benjamin, njeyi, mushobo o mushobo: Jericho, Beth Hoglah, Emek Keziz, ²²Beth Arabab, Zemaraim, Bethel, ²³Avvim, Parah, Ophrah, ²⁴Kephar Ammoni, Ophni, ambi Geba. Kwali minzi ili kumi amini yobile, kuvwanya aminzi yabo. ²⁵Kwakali ambi minzi ku Gibeon, Ramah, Beeroth, ²⁶Mizpah, Kephirah, Mozah, ²⁷Rekem, Irpeel, Taralah, ²⁸Zelah, Haeleph, Jebus(cimwi buyo a Jerusalem), Gibeah, ambi Kiriath. Yakali minzi lyomwi aminzi ili yone kuvwanya aminzi yabo. Nicali cabilo cabo ba Benjamin muziinga zyabo.

Chapter 19

¹Kupegwa kwa bili ko mushobo wa Simeon, lunyungu o lunyungu. Lukono lwabo lwali akati kolunyungu lwali lo mushobo wa Judah. ²Bakalijesi lukono lwabo Beersheba, Sheba, Moladah, ³Hazar, Shual, Balah, Ezem, ⁴Eltolad, Bethul, o Hormah. ⁵Simeon ape wajesi Ziklag, Beth Markaboth, Hazar Susah, ⁶Beth Lebaoth, ambi Sharuhén. Aya ali masi ali makumi otusanu, kubikilizya eminzi yabo. ⁷Simeon ape wajesi Ain, Rimmon, Ether o Ashan. Aya ali masi one, kubikilizya eminzi yabo. ⁸Aba bali antomwi, kubikilizya eminzi yabo kuzunguluka masi aya afwifwi o Baalath Beer (cimwi o Ramah mu Negev). Olundulunyungu lomushobo wa Simeon, lunyungu o lunyungu. ⁹Lunyungu lo mushobo wa Simeon lwakapanga cibaka cimwi mumushobo wa Juda. Kambo cibaka ce nyika wakabamba kumushobo wa Juda cali cipati loko kulimbabo, mushobo wa Simeon wakatambula lukono kuzwa akati kecibaka. ¹¹Kupegwa kwa tatu ko mushobo wa Zebulun, lunyungu o lunyungu. Munyinja wolukono lwabo lwakatalikila ku Sarid. ¹⁰Munyinja wabo wakaindilila mane kusika kunyika afwifwi o Maralah ambi okukuma Dabbesheth; mponya wakaindilila kusika kubbazu lilangene o Jokneam. ¹²Kuzwa ku Sarid munyinja wakanyona afwi okujwe ambi okumbo kusika kumunyinja wa Kisloth Tabor. Kuzwa awo wakainka ku Daberath ambi oku Japhia. ¹³Kuzwa awo wakainda kujwe kwindilila mane ku Gath Hepher, mponyina oku Eth Kazin; mponyina wakainka ku Rammon ambi okunyona afwifwi o Neah. ¹⁴Muyinja wakanyona kwinka kumbo mane ku Hannathon okumanina kuselezyi ya Iphtah El. ¹⁵Cibaka eci cakabikilizya amasi oku Kattath, Nahalal, Shimron, Idalah, o Bethlehem. Kwali masi ali makumi obile, kuvwanya eminzi yabo. ¹⁶Olu lwali lukono lo mushobo wa Zebulun, lunyungu olunyungu, kubikilizya amasi, ape kubikilizya eminzi yabo. ¹⁷Mushobo wane wapedwe nyika nguwa Issachar, lunyungu o lunyungu. ¹⁸Cibaka cabo cakavwanya o Jezreel, Chesulloth, Shunem, ¹⁹Hapharaim, Shion, o Anaharath. ²⁰Ape yaavwanya o Rabbith, Kishion, Eez, ²¹Remeth, En Gannim, En Haddah, o Beth Pазzez. ²²Munyinja yabo ape wakaguma Tabor, Shahazumah o Beth Shemesh, okumanina ku Jodani. Kwali masi ali makumi ecisambomwe, kubikilizya eminzi yabo. ²³Olu ndolunyungu lo mushobo wa Issachar, kwendalanya olunyungu-masi, kubikilizya eminzi yabo. ²⁴Kupegwa kwa sanu ko mushobo wa Asher, lunyungu o lunyugu. ²⁵Cibaka cabo calikubukilizya o Helkath, Hali, Beten, Akshaph, ²⁶Allammelek, Amad, o Mishall. Kubbazu lyo kunyika munyinja wakayungizigwa kusika ku Carmel o Shihor Libnath. ²⁷Mponyina wakanyonena kujwe afwifwi oku Beth Dagon ambi okwinda afwifwi o Zebulun, mponya omunselezi ya Iphtah El, kumbo lya Beth Emek o Neiel. Mponya wakaindilila mane kusika ku Kabul afwifwi okumbo. ²⁸Mponyina wakaindilila okusika ku Abdon, Rehob, Hammon, o Kanah, kule oku Greater Sidon. ²⁹Mponyina munyinja wakanyonena ku Ramah, ambi okwinka kucisi cipati ku Tyre. Mponyina munyinja wakanyonena ku Hosah ambi okumanina kulwizi, mucibaka ca Akzib, ³⁰Ummah, Aphek, o Rehob. Kwali masi ali kumi otubili, kubikilizya eminzi yabo. ³¹Olu lwali lunyungu lo mushobo wa Asher, lunyungu o lunyungu-masi, kubikilizya eminzi yabo. ³²Kupegwa kwacisambomwe kwali kumushobo wa Naphtali, lunyungu o lunyungu. ³³Munyinja wabo wakainda mu Heleph, kuzwa kumusamu ku Zaanannim, mane ku Adami Nekeb o Jabneel, kule o Lakkum; wakamanina ku Jodani. ³⁴Munyinja wakanyonena kunyika kusika ku Aznoth Tabor ambi okwinka ku Hukkok; wakanguma Zebulun kumusanza, ambi okusika ku Asher kunyika o ku Judah kujwe lyo mulonga Jodani. ³⁵Zisi zipati zyali ei Ziddim, Zer, Hammath, Rakkath. Kinnereth, ³⁶Adamah, Ramah, Hazor, ³⁷Kedesh, Edrei, o En Hazor. ³⁸Kwali o Yiron, Migdal El, Horem, Beth Anath, o Beth Shemesh. Kwali masi ali makumi efuka, kubikilizya eminzi yabo. ³⁹Olo ngunyungu lo mushobo wa Naphtali, lunyungu o lunyungu- amasi, kubikilizya eminzi yabo. ⁴⁰Kupegwa kwa ciloba kwali kumushobo wa Dan, lunyungu o lunyungu. ⁴¹Cibaka co lunyungu cakabikilizya o Zorah, Eshtaol, Ir Shemesh, ⁴²Shaalabbin, Aijalon, o Ithlah. ⁴³Yakabikilizya o Elon, Timnah, Ekron, ⁴⁴Eltekeh, Gibbethon, Baalath, ⁴⁵Jehud, Bene Berak, Gath Rimmon, ⁴⁶Me Jarkon, o Rakkon kutolelezya ecibaka citimbula kuzwa ku Joppa. ⁴⁷Mponyina cibaka comushobo wa Dan nicakasweka kulimbabo, Dan wakalwanya Leshem, kumulwanya, kwibeza okwilwanya epanga; kubweza zyonse okukala mumo. Bakauzikila Leshem, kwiita kuti Dan kuzwa besinku babo. ⁴⁸Olundo lunyungu lo mushobo wa Dan, lunyungu o lunyungu-masi, kuvwanya eminzi yabo. ⁴⁹Mponyina nibakamana kwabalya nyika mbuli lukono, bantu boku Isilayeli bakalipa lukono akati kabo kuli Joshuwa mwana mwalumi wa Nun. ⁵⁰Kwindila amalailile o Mwami bakamupa cisi eco cakubbila, Timnath Serah mucisi camalundu ca Ephraim. Wakayaka lwabili cisi ambi okukala mumo. ⁵¹Olu ndolukono Eleazar mupaizi, Joshuwa mwana mwalumi wa Nun, ambi abendelezi bemishobo eswana yaba Isilayeli njibakapagwa kuli Shiloh, musule lya Mwami, kumanjililo ecijole comuswangano. Mponya bakamanisya kupa nyika.

Chapter 20

¹Mponya Mwami wakati kuli Mozesi, ²"Ambola ku bantu ba Isilayeli, uti, 'Sala masi obuzike ayo ngindakamba kwinda mumanza a Mozesi. ³Citanamu mukuti oyo ujaya muntu katazi ninga wainka kuko. Aya masi ayoba cibaka cobuzike kuli oyo uyonda kulwanya bulowa bumuntu wakajagwa. ⁴Uyo zuzila mucisi comwi ambi okwima amulwango wamanjililo ecisi, ambi ukolipandulwida mulandu wakwe kubapati becisi. Mponya bayomubweza okumutola mukati mucisi ambi okumupa cibaka cokukala akati kabo. ⁵Kuit na omwi waza okusola kulwanya bulowa bomuntu wakajayigwa, mponya bantu bomucisi eco tabayeledede kutola muntu oyo wakajaya kumulawo. Tabayeledede kucita namu kambo wakajaya muntu ngubabambene citali cokuyanda, ambi talikwe cikoto anguwe bazuba ainda. ⁶Weleledede kukala mucisi eco kusikila akabetekwe, kusikila nane lufu loyo wendelezaya mbuli mupaizi mupati mazuba ayo. Mponya oyo omwi wakajaya cokutaziba ninga wapiluka mucisi cakwe ambi muna'nda wakwe, kucisi cakangulukilwa.'"⁷Mponya bana Isilayali wakasala Kedeshe woku Galilee mumalundu mucisi ca Naphtali, Shechem mumalundu ecisi ca Ephraim, ambi Kiriath Arba (mbuli Hebro) mumalundu ecisi ca Judah. ⁸Kwindilila Jodani kujwe lwa Jeliko, bakasala Bezer munkanda kumaselelo kuzwa kumushobo wa Reuben; Ramoth Gilead, kuzwa kumushobo wa Gad; ambi Golan mu Bashan, kuzwa kumushobo wa Manasseh. ⁹Aya ngamasi akasalwa kubantu bonse bomu Isilayeli ambi kubasikwenda bakala akati kabo, kutegwa kufubwa oyo ujaya muntu mukutaziba katazuzili kulimbabo. Oyo muntu talukede kufwa kwinda mumanza oyo uyanda kulwanya bulowa boyo wakajaya, kusikila oyo wakatamisigwa wasanguna kwima kunembo yomulawo.

Chapter 21

¹Mponyina mwendelesi we mishobo wama Levi wakaza ku Eleazar mupaizi, kuli Joshuwa mwana mwalumi wa Nun, okubasolili be mikwashi kubesiku kubantu boku Isilayeli. ²Bakamba namu ku Shiloh munyika ya Canaan, "Mwami wakamwambila kwindila ejanza lya Mozesi kutupa masi okukala mumo, enyika yokucelela yezivwubano zyenu."³Mponya kwindila amalailile o Mwami, bantu ba Isilayeli bakapa lukono lwabo kumasi aya, kubikilizya amacelelo, kuba Levites.⁴Kupa kwenyika kulunyungu lwa Kohathites kwakapa mpindu eyi: kubapaizi-lunyungu lwa Aaron olo lwali kuzwa kuba Levites-bakatambula masi ali kumi otusanu lwakapegwa kuzwa kumushobo wa Judah, kuzwa kumushobo wa Simeon, ambi okuzwa mushobo wa Benjamin. ⁵Basyala bonse bolunyungu wa Kohath lwakapegwa masi ali kumi kuzwa kulunyungu lwa Ephraim, Dan, ambi kuzwa kumushobo wa Manasseh.⁶Mponyina bantu bakapiluka kuzwa ku Gershon kubakapegwa nyika, masi ali kumi otusanu kuzwa kulunyungu lwa Issachar, Asher, Naphtali, abamwi bolunyungu lwa Manasseh mu Bashan. ⁷Bantu bali lunyungu lwa Merari, lunyungu o lunyungu, bakatabula masi ali kumi otubili kuzwa kumushobo wa Reuben, Gad o Zebulun.⁸Mponyina bantu boku Isilayeli bakapa, kwindila mukwelanya, aya masi (kubikilizya amacelelo abo) kuba Levites, mbuli Mwami mbwakalailila kwindila ejanza lya Mozesi. ⁹Kuzwa kumushobo wa Judah o Simeon, bakabanya nyika kumasi aya, ino kalebidwe amazina. ¹⁰Aya masi akapegwa kulunyungu lwa Aaron, bali akati ko lunyungu lwa kohathites, abo balikupiluka kuzwa kumushobo wa Levi. Kupegwa kutanzi kwakawida mbabo.¹¹Bana Isilayeli bakapa Kiriath Arba (Arba ngoisi wa Anak), cibaka comwi mbuli Hebron, mucisi camalundu mu Judah, amacelele acizungulukide. ¹²Kono myunda ecisi, kubikilizya eminzi yabo, alipedwe kale kuli Caleb mwana mwalumi wa Jephunneh, mbuli lukono.¹³Kulunyungu lwa Aaron mupaizi bakapa Hebron amacelelo-cali cisi cabantu balikujaya mukutayanda-ambi Libnah amacelelo akwe, ¹⁴Jattir amacelelo akwe, ambi Eshtemoa amacelelo akwe. ¹⁵Bakapa ape Holon amacelelo akwe, Debir amacelelo akwe, ¹⁶Ain amacelelo akwe, Juttah amacelelo akwe, ambi o Beth Shemesh amacelelo akwe. Kwali masi ali fwuka ayo akapegwa kuzwa kumushobo yobile.¹⁷Kuzwa kumushobo wa Benjamin wakapegwa Gibeon amacelelo akwe, Geba amacelelo akwe, ¹⁸Anathoth amacelelo akwe, ambi o Almon amacelelo akwe-masi ali one. ¹⁹Masi akapegwa kumupaizi, lunyungu lwa Aaron, ali masi ali kumi otusanu antomwi, kubikilizya amacelelo abo.²⁰Kuli abo bonse boku Kohathites bali bokulunyungu lwa Kohathites bama Levites-balijesi masi apedwe mbabo kuzwa kumushobo wa Ephraim mbuli mbubalikupegwa. ²¹Kulimbabo bakapegwa Shechem amacelelo akwe mucisi camalundu coku Ephraim- cisi ca bantu balikujaya mukutayanda-Gezer amacelelo akwe, ²²Kibzaim amacelelo akwe, ambi o Beth Horon amacelelo akwe-masi ali one antomwi.²³Kuzwa kumushobo wa Dan, lunyungu lwa Kohath lwakapegwa Eltekeh amacelelo akwe, Gibbethon amacelelo akwe, ²⁴Aijalon amacelelo akwe, ambi Gath Rimmon amacelelo akwe- masi one antomwi.²⁵Kuzwa kumushobo utakwene wa Manasseh, lunyungu lwa Kohath lwakapegwa Taanach amacelelo akwe ambi Gath Rimmon amacelelo akwe-masi obile. ²⁶Kwali masi ali kumi antomwi olunyungu loonse lwaba Kohathites, kubikilizya amacelelo abo.²⁷Kuzwa kumushobo utakwene wa Manasseh, mane ku lunyungu lwa Gershon, aba lwali lunyungu lumbi lwama Levites, ambi bakapa Golan mu Bashan amacelelo akwe-cisi ca bantu balikujaya kabatayandi, antomwi aba Be Eshterah amacelelo akwe-masi obile antomwi.²⁸Ku lunyungu lwa Gershon bakapa ape Kishion kuzwa kumushobo wa Issachar, antomwi amacelelo akwe, Daberath amacelelo akwe, ²⁹Jarmuth amacelelo akwe, ambi o En Gannim amacelelo akwe-masi one. ³⁰Kuzwa kumushobo wa Asher, bakapa Mishal amacelelo akwe, Abdon amacelelo akwe, ³¹Helkath amacelelo akwe, ambi Rehob amacelelo akwe-masi one antomwi.³²Kuzwa kumushobo wa Naphtali, bakapa lunyungu lwa Gershon Kedesh mu Galilee amacelelo akwe-cisi ca bantu bajaya kabatayandi; Hammoth Dor amacelelo akwe, ambi Kartan amacelelo akwe-masi otatwe antomwi. ³³Kwali masi ali kumi otutatu antomwi, kuzwa kulunyungu lwa Gershon, kubikilizya amacelelo abo.³⁴Kuli bonse ba Levites-lunyungu lwa Merari-bakapegwa kuzwa kumushobo wa Zebulun: Jokneam amacelelo akwe, Kartah amacelelo akwe, ³⁵Dimnah amacelelo akwe, ambi Nahalal amacelelo akwe-masi one antomwi.³⁶Kulungu lwa Merari lwakapegwa kuzwa kumushobo wa Reuben: Bezer amacelelo akwe, Jahaz amacelelo akwe, ³⁷Kedemoth amacelelo akwe, ambi Mephaath amacelelo akwe-masi one. ³⁸Kuzwa kumushobo wa Gad bakapegwa Ramoth mu Gilead amacelelo akwe-cisi ca bantu bajaya kabatayandi- ambi Mahanaim amacelelo akwe.³⁹Lunyungu lwa Merari lwakapegwa ape Heshbon amacelelo akwe, ambi Jazer amacelelo akwe. Aya ali masi ali one antomwi. ⁴⁰Onse aya ali masi emishobo munji ya Merari, abo bali kuzwa kumushobo wa Levi-masi ali kumi otubili antomwi bakapegwa kwindila mukukwabanya.⁴¹Masi aba Levites akabwezigwa kuzwa akati ke nyika yali yabantu boku Isilayeli ali makumi one olusele, kubikilizya amacelelo abo. ⁴²Aya masi alijesi amacelelo azungulukide. Cali mbuli namu kumsi aya.⁴³Mponya Mwami wakapa kuli bana Isilayeli nyika yonse njakakonka kumasi babo. Bana Isilayeli bakaibweza nyika okukala mwateni. ⁴⁴Mponya Mwami wakabapa kuti bapumwide mwateni, mbuli bwakabakonkezya bamaisi babo. Kakutakwe mulwani ubalwana. Mwami wakabapa balwani

bonse mumanza abo. ⁴⁵Takwe nikuba comwi eco akati kezishomezyo zibotu Mwami zyakabashomezya muna'anda ya Isilayeli catakacitika. Zyonse zyakacitika.

Chapter 22

¹Aliciya cindi Joshuwa wakaita ma Reubenites, ba Gadites, ambi omushobo wa Manasseh utakwene. Wakamba kulimbabo, ²"Mwakacita zyonse ezyo Mozesi muzike wa Mwami zyakamwambila. Mwaka lemeka jwi lwangu mulizyonse zindakamwambila. ³Takwe nikwabasiya bazyalwanyoko mazuba onse, kusikila mazuba ano, ambi mwakazuzikizya zyonse zyimwakambilwa o Mwami Leza wenu. ⁴Ino Mwami Leza wenu wapa bupumizi kubazyalwanyoko, mbuli mbwakamushomezya. Ino amunyone okwinka kuzijole munyika wenu, eyo Mozesi muzike wa Mwami njakamupa kubbazu lya Jodani. ⁵Amucenjezigwe okubamba malailile emilawo Mozesi muzike wa Mwami mbwakamulalila, kuyanda Mwami Leza wenu, kwenda munzila yakwe, kubamba malailile, oku `swena kulinguwe mukumukomba emyoyo yenu ambi omuya wenu." ⁶Mponya Joshuwa wakabaleleka okubatuma, mponya bakapiluka kuzijole zyabo. ⁷Ino ku mushobo wa Manasseh utavwide Mozesi wakapa lukono mu Bashan, kono kulumwi Joshuwa wakapa lukono kumbali omuzyalwanyina munyika kunyika lwa Jodani. Joshuwa wakabatuma kuti bainke kuzijole zyabo; wakabaleleka ⁸okwamba kulimbabo, "Amupiluke kuzijole zyenu amali manji, ambi ezinyama zyinji, ambi nsiliva engolide, ambi ezibulo ensimbi, ambi ezibaki zinji. Amwabanye zintu kuzwa kubalwani benu abazyalwanyoko." ⁹Mponyina lunyungu lwa Reuben, lunyungu lwa Gad, ambi omushobo wa Manasseh wakapiluka kuna'nda, kusiya bana Isilayeli mu Shiloh, ili munyika ya Kenani. Bakainka kucibaka ca Gilead, kunyika yabo, eyo beni ngibakakona, mukuculizya malailele o Mwami, kwindila muli Mozesi. ¹⁰Nibakaza ku Jodani eyo ili munyika ya Kenani, bama Reuben abama Gadite omushobo omwi wa Manasseh bakayaka kasanza afwi o Jodani, kasanza kapati kabotu. ¹¹Bana Isilayeli bakavwa okwamba, "Langa! bantu ba Reuben, Gad, ambi omushobo wa Manasseh bayaka kasanza kunembo lye nyika ya Kenani, mu Geliloth, munyika ya Jodani, kumbazu lya bantu bana Isilayeli." ¹²Mponyina bana Isilayeli nibakacivwa eci, bonse bantu bomu Isilayeli bakaswangana antomwi ku Shiloh kuti bakabalwanye. ¹³Mponyina bana Isilayeli wakatuma batumwa kuma Reuben, abama Gadi, ambi omushobo wa manasseh, munyika ya Gilead. Ape bakatuma Phinehas mwana mwalumi wa Eleazar, mupaizi, ¹⁴ambi antomwanguwe abasololi bali kumi, ngwaya kumukowa wa Isilayeli, ambi ngwawa kali mwendelezi womukowa mulunyungu lwa Isilayeli. ¹⁵Bakaza kubana Reuben, Gad, ambi omushobo wa Manasseh, munyika ya Gilead, ambi bakabambweda: ¹⁶"Imbunga yonse ya Mwami yakamba namu, 'Ino nizi eci cimwacita citashomeki kuli Leza wabana Isilayeli, mukusandula buzuba obo kuzwa mukucilila Mwami kwindila mukuyaka kasanza buzuba obo mukukaka kucilila Mwami?' Ino zinyonyono zyesu ku Peor tazinsi zinji kuliswe na? omukuti tatuna kulisanza kuzwa kuzibi. Mucinyonyono eci kwakaza bulwazi akati kembunga wo Mwami. ¹⁸Kokokuti ninga mwazwa mukucilila Mwami mubuzuba bwesunu na? Kuti na mwakaka kucilila Mwami sunu, uyomunyemena junza nonse nobembunga ya Isilayeli. ¹⁹Kuti na nyika njimwakakona ilisofyede, mponya mwelede kwinda munyika oko cijole co Mwami kocibede ambi mulitolele lukono akati kenu. Mponya mutasweki munzila ya Mwami, na kuzwa kuli swebo kwindila mukuyaka kasanza kenu kwinda kasanza ka Mwami Leza wenu. ²⁰Nikutali Achan mwana mwalumi wa Zerah wakatyola lushomo munzila muzintu zybikidwe kuti nizya Leza? nikwatalinsi cisubulo cakaza kubana Isilayeli? Muntu oyu takasubudwe alike akambo kezibi zyakwe." ²¹Mponya mishobo ya Reuben, Gad, ambi omushobo wa Manasseh wakataba kwindila mumabunnga olunyungu lwa Isilayeli: ²²"Mupati, Leza, Mwami! Mupati, Leza, Mwami!-uzi, ambi abana Isilayeli bazibe! Kuti na kulimukuta mucilila na kwanzana mulushomo ku Mwami, mutakatulekezi mubuzuba obo ²³mukuyaka kasanza kuti bazwe munzila yokucilila Mwami. Kuti na twaka yaka kasanza mukuti katupa zipo zyokuyoka, zipo zyembuto, na zipo zyolumuno, ino atuleke Mwami atusubule. ²⁴Ne! twakacita mubuyofu kuti nako iyoza bana benu bayoti kubana besu, 'Ino mujesi nzi cokucita o Mwami, Leza wabana Isilayeli?' ²⁵Kambo Mwami wakapanga Jodani kuti abe munyinda akati kesu anywibo. Nywebo no bantu ba Reuben ambi abantu ba Gad, tamukwe cokucita o Mwami.' Mponyina bana benu takwe nibayo kasya kukomba Mwami. ²⁶Mponya kwakamba namu, 'Ino atupange kasanza, katainsi kezipo zyokutenta na zipo zimwi, ²⁷kono kuba bakamboni akati kesu anywibo, ambi akati kolunyungu luza kuzwa swibo, kuti tukabeleke milimo ya Mwami, ezipo zwesu zyokutenta ambi ezipo ambi ezipo zyolumno, kutegwa bana benu batakambi kubana beu cindi, "Tamukwe lubazu ku Mwami." ²⁸Mponya twakati, 'Kuti na cikambwe kuliswe na kulunyungu lwenu mucindi ciyoza, twambe namu, "Langa! Eci cinkozya ca kasanza ka Mwami, bamatata cibakapanga, katainsi kezipo zyokutenta, na zipo, kono kubakamboni akati kenu aswibo." ²⁹Cibe kule kuliswe kuti tutacilili Mwami, ambi sunu kuzwa munzila yokumucilila kwindila mukuyaka kasanza kezipo zyokutenta, zipo zyeseke, na zipo, kutali kasanza ko Mwami Leza wenu kali kunembo lyecijole." ³⁰Mponya Phinehas mupaizi ambi mwendelezi wabantu, kokuti, mabunga olunyungu lwa Isilayeli lwali anguwe, wakamvwa majwi akambwa abama Reuben, Gad, o Manasseh, kuti ali kabotu mumeso abo. ³¹Phinehas mwana mwalumi wa Eleazar mupaizi wakamaba ku bantu ba Reuben, Gad o Manasseh, "Sunu twaziba kuti Mwami ulaswibo, kambo takwe nimwazwa munzila yolushomo.

Ino mwagwisya bana Isilayeli mujanza lyo Mwami."³²Mponya Phinehes mwana mwalumi wa Eleazar, ambi bendelesi bakapiluka kuzwa kubana Reuben, bana Gad, kuzwa munyika ya Gilead, kupiluka kunyika wa Kenani, kubana Isilayeli, ambi ukweta jwi kulimbabo. ³³Majwi abo ili mabotu kubana Isilayeli. Bana Isilayeli bakaleleka Leza ambi okutamba majwi okulwanya bana Reuben, bana Gad, mukuti banyonyone nyika njibalikukala.³⁴Bana Reuben ambi abana Gad bakaizika kasanza zina lya "Kamboni," kambo bakati, "Kamboni kakati kesu kambo Mwami ngu Leza."

Chapter 23

¹Nikwakazwa mazuba manji, awo Mwami wakapa bupumuzi kubana Isilayeli kuzwa kubalwani bonse babazungulukide, mpobya Joshuwa walicembede mummyaka yokuzyalwa, ²Joshuwa wakaita bana Isilayeli bonse-ambi aba sololi babo, kbasololi, babetesi babo, ambi abapati pati- ambi wakakati kulimbabo, "Ndacembala okukomena mummyaka yokuzyalwa. ³Mwakabona zyonse ezyo Mwami Leza wenu zyakamucitila mumasi onse akambo kenu, kambo ngu Mwami Leza wenu wakamulwanina. ⁴Langa! ndamutuma kumasi asyede kukonya kuti lube lukono lwemishobo yenu, antomwi amasi ayo ngindakanyonyona, kuzwa ku Jodani mane kusikila ku lwizi luli kunyika. ⁵Mwami Leza wenu uyozigwisya. Uyozitonta kuzwa kulinywebo. Uyobweza nyika yabo, ambi muyokona nyika yabo, mbuli Mwami Leza wenu mbwakamushomezya. ⁶Ino amuyume, kutegwa mukonzye kubamba okucita zilembidwe mubbuku lye milawo lya Mozesi, kupiluka kuzwa kujanza lyolulo na kujanza lyecilisa, ⁷kutegwa mutaswanani amasi akasyala akati kenu na kwamba mazina otuleza twabo, konka kulimbabo, bakombe, na bafukamine. ⁸Mukwinda kuti, mujatilile ku Mwami Leza wenu mbuli mbumwacita buzuba bwesunu. ⁹Kambo Mwami wakagwisya zipati, masi adide. Ino kulinywe, takwe wakamwiminina kusikila buzuba bwesunu. ¹⁰Kufumbwa mwalumi akati kenu kuzwa kumwelwe wenu uyokozya kuzuzusya banji, kambo Mwami Lezawenu, ngonguwe umulwanina nkondo, mbuli mbwakamusyomezya. ¹¹Amuswilile, kutegwa mumuyande Mwami Leza wenu. ¹²Kono kuti mwazwa okujatilila kuli abo bakasyala mumasi akati kenu, na kuti mwakwatana, na kuti mwaza antomwi ambi ambabo antomwi anywibo, ¹³amuzibe kuti Mwami takwe nayogwisya masi aya kuzwa akati kenu, indufwa kusule lyenu ambi amavwa mumeso enu, kusikila mane mukasubulwe kuzwa kunyika mbotu iyo Mwami Leza wenu njakamupa. ¹⁴Ino ndyabwenda munzila zyonse zyenika, mponya mulizi emyoyo wenu omuya wenu kuti takwe niba jwi lyomwi lyatakacilwa kuzwidilila akambo kezibotu zyonse Mwami Leza wenu zyakamushomezya. Zyonse zyintu ezi zyakaza akambo kenu. Takwe niciba comwi cakakacilwa. ¹⁵Kono majwi onse Mwami Leza wenu ngakashomisa acitika, mponya Mwami uyoita zyonse zyibi kulinwe kusikila mane akamunyonyone kuzwa kunyika mbotu iyo Mwami Leza wenu njakamupa. ¹⁶Uyozicita ezi kuti mwazwa kumalailile o Mwami Leza wenu, ayo ngakamulailila kuti mubambe. Kutu na mwakomba tuleza tumbi na kutufukamina, mponya bunywemi bo Mwami buyoba alinywe, mponya muyopezigwa kuzwa kubuto bwenyika njakamupa."

Chapter 24

¹Mponya Joshuwa wakatamba mishoo yoonse yanama Isilayeli ku Schechem okwita baalu bo mu Isilayeli, bendelesi babo, ba betezi babo, aba belesi, oku beta ameso a Leza. ²Joshuwa wakati ku bantu bonse, "Echi nchamba Mwami, Leza we Isilayeli, wati, 'Basinsiku benu kuchindi bakede mutala lya mulonga Euphrates-Terah, baisi ba Abraham abaisi ba Nahor-amane baliku komba baleza bamwi.'³Kono ndakagwisha uso Abraham kuzwa mutala lya Euphrates oku mutola mu Canaan oku mupa bana banji kwindila mu mwana kwe Isaac. ⁴Mponya kuli Isaac ndakapa Jakobo o Esau. Ndakapa Esau cisi coku Seir kuti abweze, kono Jakobo abana bakwe bakaintu ku Ejipiti. ⁵Ndakatuma Mozesi o Aloni, oku penya bantu bo mu Ejipiti amalwazi. Kuzwa awo ndaka mu gwisha. ⁶Ndakagwisha basisiku benu kuzwa mu Ejipiti, mponya mwakaza ku lwizi. Bana Ejipiti bakabacilila empi aba simbizi kusika ku lwizi lwa Reeds. ⁷Basinsiku benu ni bakaita Mwami, wakabika kusiya akati kenu ama Ejipita. Waketa lwizi kuti lubavumbe. Mwakabona nzindakacita mu Ejipiti. Mponya mwakakala mu nkanda kwe ciindi cilamfu. ⁸Ndakamweta ku nyika yaba Amorites, bakede kumbali lya Jordan. Bakamulwana, mponya ndaka bapa mu manza enu. Mwakabweza nyika, oku bajaya mumenso enu. ⁹Mponya Balak mwana wa Zppor, mwami wa Moab, waka nyamuka oku lwanya Isilayeli. Wakatuma okwita Balaam mwana wa Beor, kuti amu kute. ¹⁰Kono takwe nindaka mumvwida Balaam. Iyi, waka muleleka. Pele ndaka mu futula kuzwa mu janza lwa kwe. ¹¹Mwakainka kutala a Jordan okuza ku Jericho. Bendelesi bo mu Jericho bakamulwana, antomwi aba Amorites, ba Perizzites, ba Canaanites, ba Hittites, ba Girgashites, ba Hivites, aba Jebusites. Ndakamupa kuzunda oku mupa nguzu kuli mbabo. ¹²Ndakatuma mavo kunembo lyenu, akaba tanda abami baba Amorites kuzwa akati kenu takwe nicakacitika kambo kepanga lyenu na kadali kenu. ¹³Ndakamupa nyika nji mwatakabelekela eminzi nji mwatakayako, mbonya ino mumukala. Mulya zizyalo zyo busansa ama olwe mu myunda nji mwatakabwala. ¹⁴Ino amu muyowe Mwami oku mukomba co kushomeka omu lushomo; amu sowe tu leza tubali kukomba basinsiku benu nutala lya Euphrates o mu Ejipiti, mponya mukombe Mwami. ¹⁵Na ciboneka buti cibi mumenso enu ku komba Mwami, amu lisalile sunu uyo ngwata mu belekele, natuleza twaba sinsiku benu tubali kukomba mutala lya Euphrates, na tuleza twa ba Amorites, abo bale nyika mu mutala. Pele mebo e nga'anda yangu, tuyo komba Mwami. ¹⁶"Bantu ba kataba o kwamba kuti, "Tatuyobi tu kasowebele Mwami kuti tu belekel tu leza tumwi, ¹⁷kambo Mwami Leza ngwaka tungwisha mu Ejipiti swebo aba sinsiku besu, kuzwa mu nganda yo buzike, ambi wakacita malele mu munso esu, oku tukwabilila mu nzila nzi twakenda, ambi omuzisi mwesu mutwakainda. ¹⁸Mponya Mwami wakatutandila bantu bonse, ku bikilizya aba Amorites bakede nu nyika. Nkokuti aswiwo tula komba Mwami kambo ngo Leza wesu. ¹⁹"Kono Joshuwa wakati ku bantu, "Tamukonzyi kukomba Mwami, kambo ngu Leza usalala; ngu Leza ulyo munyono; takomulekelela ndu bizyo zyenu ezibi zyenu. ²⁰Kuno mwasowelela Mwami oku komba tuleza tobwuyo, pele uyo sanduka oku mu nyonyona. Uyo mumana, amana kumucitila zibotu. ²¹"Kono bantu bakati kuli Joshuwa, "Nee, tula komba Mwami." ²²Mponya Joshuwa wakati ku bantu, "Mulibakamboni kuli nweobo bobeni kuti mwalisalila Mwami lwenu, ku mukomba." Bakati, "Tulibakamboni." ²³"Ino amusowe tuleza tobuyo ntumulyato, mponya musandule mwoyo yenu ku Mwami, Leza wa Isilayeli. ²⁴"Bantu bakati kuli Joshuwa, "Tula komba Mwami Leza wesu. Tuyo swilizya jwi lyakwe." ²⁵Joshuwa wakajila mu cizuminano abantu obo buzuba. Wakapa mulumbe okubika milawo ku shekemu. ²⁶Joshuwa waka lamba aya majwi mu bbuku lye milawo ya Leza. Wakabweza ibwe pati oku libika muni omusamu wo munga wali mumbali lye cikombelo co Mwami. ²⁷Joshuwa wakati ku bantu bonse, "Amubone, elibwe limoli bumboni kuli swebo. Lyamvwa majwi onse Mwami ngatwambila. Pele liyoba bumboni kuli swebo, kuti na muka mukake Leza wenu." ²⁸Mponya Joshuwa wakabaleka bantu kuti bainke, ngwaya ku lukomno lwakwe. ²⁹Zimane ezi Joshuwa mwana wa Nun, mubelesi wo mwami wa kafwa, kajesi myaka ili mwanda omwi eli kumi. ³⁰Bakamuzikila mu kati ke cibaka co lukono lwakwe, ku Timnath Serah, ili mu cisi ce cilundu ca Ephraim, ku nyika ye cilundu ca Gaash. ³¹Isilayeli yaka komba Mwami bazuba onse a Joshuwa, amazuba onse abalu bakakona kwindi Joshuwa, abo bakabona micito njakacitila ba Isilayeli Mwami. ³²³³Mafuwa a Joshuwa, ayo bana Isilayeli ngibaketa kuzwa ku Ijipiti- bakazikila ku Shechem, mu busena mbwa kaula Jacob kuzwa ku bana ba Hamor, baisi ba Shechem. Wakayula mali asika mwanda, mponya ya kaba lukono wa bana ba Josefa. Eleazar mwana wa Aloni wakafwa awe. Baka muzika ku Gibeah, mu munzi wa Phinehas mwana akwe, yakapenga kuli nguwe. Yali mu cisi ce cilundu ca Ephraim.

Ruth

Chapter 1

¹Kwakacitika mu mazuba ba betesi nibali kulela kwali nzala mucisi, mponyina umwi mwalumi woku Betelehema mu Juda wacisi coku Moab o mwanakazi wakwe abana bakwe bashimani. ²Izina lyakwe uyu mwalumi wali Elimeleki, ezina lyo mwanakazi wakwe wali Naomi. Mazina abana bakwe baalumi bali Mahlon o Kilion, bali ba Ephrathites boku Betelehema ku Juda. Bakasika kucisi coku Moab okukala nkuko. ³Mponyina Elimeleki, mulumi wa Naom, wakafwa, pele wasyala abana bakwe bobile. ⁴Aba bana bashimani bakakwata banakazi boku Moab; umwi wali Orpah, mponyina umwi wali Lute. Bakakala kuya myaka ili kumi. ⁵Mponyina Mahlon o Kilion bakafwa, pele oyu mwanakazi wakasyala katakwe mwalumi abana bbolile. ⁶Wakanyamuka amasangakazi bakwe okuzwa kucisi ca Moab kaambo wakamvwa kali mucisi ca Moab kuti Mwami wakabapolela bantu bakwe kwindila mukubapa zilyo. ⁷Mponyina wakazwa kubusena nkwabede amasangakazi bakwe bobile, mponyina bakeenda kuselela mugwagwa oku piluka kucisi ca Juda. ⁸Naomi wakati kubasangakazi bakwe bobile, "Kamuya, amupiluke, ngwaya, kumaanda amanyoko. Mwami amutondezye luzyalo, mbuli mbumwatondezya luzyalo kuli basikufwa okuli mebo. ⁹Mwami amupe kuti mujane kupumula, ngwaya mun'anda yo umwi mulumi wakwe." Mponyina wakabamyota, mponya bakalila. ¹⁰Bakati kuli nguwe, "Nee! Tulainka awi ku bantu bako." ¹¹Kono Naomi wakati, "Amupiluke, bana bangu! Ino mulaikila nzi amibo? kuti ndicili abana balumi mwinda lyangu bokumupa, kuti babe balumi banu?" ¹²Amupiluke, bana bangu, kamuya ngwaya nzila yakwe, nkaambo ndacembala kuti ndibe omwalumi. Kuti na ndamba kuti, 'Ndilangila kukwatwa sunu masiku,' oku tumbuka bana bashimani, ¹³Kuti ninga mwalindila mane kusika bakomena? Ninga mwasala kuta kwatwa ku mwalumi? Nee, bana bangu basimbi! cilindi ciside loko mebo kaambo kenu kuti janza lyo Mwami lya ndisandukila." ¹⁴Mponyina masangakazi bakwe bakajula majwi abo okulila. Orpah wakamyonta banyinazyala cokulayizya, kono Lute wakabajatilila. ¹⁵Naomi wakati, "Swilila, mulamwe wako wapoluka ku bantu bakwe okutu leza twakwe. Piluka omulamwe wako." ¹⁶Kono Lute wakati, "Utandi kumbili kuti ndikusiye, kuti ndileke kukucilila, nkaambo nkoya, ami ndilainka; nkoyokala, ami ndiyokala; bantu bako bayoba bantu bangu, mane o Leza wako uyoba Leza wangu. ¹⁷Nkoyofwida, ndiyofwida kuko, pele nkweyo zikilwa. Mwami andisubule, mane kwindilizya, kuti na cimwi cintu citwandanye kwindi lufu." ¹⁸Mponyina Naomi nakabona kuti Lute wakazumanana kuti ainke anguwe, wakaleka kukazyana anguwe. ¹⁹Pele aba bobile bakenda musinzo mane kuyosika ku Betelehema. Cakacitika kuti nibakasika mu Betelehema, idolopo lyense lyaka nonenwa kaambo kabo. Banakazi bakati, "Mwati ngu Naomi oyu?" ²⁰Kono wakati kulimbabo, "Mutanditi kuti Naomi. Amundite kuti kulula, nkaambo Mulemu wandisubula cokulula loko. ²¹Ndakainka kezwide, kono Mwami wandipilusya ambi kentajesi cintu. Pele ninzi nimundita kuti Naomi, kamubwene kuti Mwami wandimina bumboni kundilwana ambi mulemu wandipenzya?" ²²Ino Naomi o Lute mwanakazi woku Moabu, musangakazi wakwe, bakapiluka kuzwa kucisi ca Moabu. Bakaza ku Betelehema ku matalikilo o kutyola bbayile.

Chapter 2

¹Ino Naomi wajesi mubbululu wo mulumi, mwalumi muvubi loko walikuzyalwa ku lunyungu lwa Elimeleki, wali ezina lya Boazi. ²Lute, mwanakazi woku Moabu, wakkati kuli Naomi, "Ino leka ndinke kuyo bunga zisyala mu myunda. Ndiyocilila kufubwa muntu oyo ngweyojana luse mulinguwe." Mponyina Naomi wakati kulinguwe, "Koya, mwanangu."³Lute wakainka kuyobwezelela zyakasyala mu myunda nibakamana kkuzibunga. Kwakajanika kuti wakasika kucibaka ka Boaz, walikuzwida kulunyungu wa Elimeleki. ⁴Langa Boaz wakazwa ku Betelehema okwambila basikutebula, "Mwami abe anwibo," Bakamutaba kuti, "Mwami akulongezye."⁵Mponyina Boaz wakati kumubelesi wakwe wali kwendelezya basikutebula, "Ino oyu mwanakazi nguwani?" ⁶Mubelesi wali kwendelezya basikutebula wakataba okwamba kuti, "Ngoyu mwanakazi woku Moabu wakaza o Naomi kuzwa kucisi ca Moabu." ⁷Wakati kuli me, 'Leka ndibwezelele oku bunga amaila aya angilidwe musule lya basikutebula? Pele wazakuno okuti wazumanana kuzwa kuseni kusika ino, pele kuti wazyopumula kanini mu n'anda."⁸Mponyina Boaz wakati Lute, "Ulindimvwide na, mwanangu? utainki kuyobwezelela kumyunda imbi; utasiyi munda wangu. Kono kolibuyo muno ubeleke ababelesi bangu banakazi. ⁹Bikabuyo meso ako amunda mulibalumi balimukutebula oku nobucilila musule lya banakazi. Nsyambilide baalumi kuti batakujati na? Kuti na wafwa nyota, ninga wainka kumipika ya manzi ukanwe manzi ngibateka baalumi."¹⁰Mponyina wakawida ansi okukotamina Boaz. Okwamba kulinguwe, "Ino ninzi nindajana luse ulinamu mu meso ako kuti unditokomele, mebonde ¹¹mweenzu?Boaz wakataba okuti kulinguwe, "Ndakambilwa, zintu zyoonse nziwakacita kuzwida na kafwa mulumi wako. Wasiya bauso, aba nyoko, oku nyika kuwakazyalulwa kucilila banyokozyala okuza ku bantu mbotazi. ¹²Mwami akucitile cibotu akaambo keci ciwacita. Uzotambule kubbadelwa kuzwide kuzwa ku Mwami, Leza wa bana Isilayeli, munsu a mababa akwe wajana ku kwabililwa."¹³Mponyina wakati, "Andijane coolwe mu meso ako, o Mwami wangu, kaambo wandi umbulizya, okwambola kabotu kuli mebo, nenga kuti ssinsi mubelesi wako mwanakazi."¹⁴Aciindi cokulya, Boaz wakati kuli Lute, "Koza kuno, uzolye cinkwa, usunse mubusansa." Wakakala afwi abasikutebula, mponyina wakamupa maila akangidwe. Wakalya mane wakakuta okusiya amwi.¹⁵Nakanyamuka kuyobwezelela, Boaz wakambila bashimani bakwe, kati, "Amumuleke aabwezelele mame akati ka maila ayo angidwe, okuti mutamusampooli. ¹⁶Amane mukulunte maila ayo angidwe, oku musisla kuti abwezelele, mutamupatokili."¹⁷Mpawo wakabwezelele mane kusika kujolezya. Mponyina waka umauma maila ngakabwezelele, aya maila alikukwana cisuwo ce bbbali. ¹⁸Wakacinyamuna okwiinka mu dolopo. Mponyina banyinnazyala bakabona zyakabwezelele. Lute amane wakagwisya maila ayokidwe okumupa. ¹⁹Banyinazyala bakati kulinguwe, "Nkokuli kuwabwezelele sunu? Wainkide kuyo belekele kuli? Alelekwe oyo mwalumi wakutokomela." Mponyina Lute wakambila banyinazyala zyoyu mwalumi mweni munda nkwa kabeleka. Wakati, "Izina lya mwalumi mweni munda kunda kubelekela sunu ngu Boaz."²⁰Naomi wakati kumusangakazi wakwe, "Alelekwe o Mwami, watakasiya bwami bwakwe kulibacipona abafwide." Naomi wakati kulinguwe, "Oyu mwalumi ninzubo yesu, ngumwi wabasikufutula nzubo nyina."²¹Lute mwanakazi woku Moabu wakati, "Mane, wakati kuli mebo, 'Yebo kokede afwi abashimani bangu kusikila bakamane kutebula.'" ²²Naomi wakati kusangakazi Lute, "Cibotu mwanangu, kuti wendelele ababelesi bakwe banakaz, kti batakakulwani mumunda umwi."²³Mpawo wali afwi ababelesi ba Boaz banakazi kuti a bwezelele kusikila kumamanino okutebula bbali okutebula kwa maila. Wakapona abanyinazyala.

Chapter 3

¹Naomi, banyinazyala, bakati kulinguwe, "Mwanagu, nsyelede ku kuyandwenda busena bo kupumwida na kuti zintu zikwendele kabotu?" ²Oyu Boazi, mwalumi ula babelesi basimbi mbiwali abo, tainsi nguwesu na? Bona, uno vuulula bali sunu masiku akabuwa. ³Ino, samba, nana mafuta, zwata zibiya zyako zibotu, winke ku kabuuwa. Kono uta kalitondezyi ku mwalumi kusikila akamane kulya okunwa. ⁴Kono anjila kuyolala, uka langisisye busena mpawo lala kuti uzoinke kulinguwe, uka mu vumbule maulu akwe, oku lala owo. Mponyina uyo kwaambila ncoelede kucita." ⁵Lute wakati kuli Naomi, "Ndilacita zyeense nzyoaba." ⁶Mpawo wakainka ku kabuuwa, okucilila malailile ingi bakamupa banyina zyala. ⁷Mpawo Boaz nakalya okunwa omoyo wakwe wali nonenidwe, wakainka kuyolala kumamanino edwi lya maila. Mpawo wakaza cokusobelela, oku mu vumbula kumaila akwe, okulala. ⁸Cakacitika akati kamasiku kuti mwalumi wa kayowa. Wakasanduka, okujana mwanakazi ulilede ku maila akwe!. ⁹Wakati, "Ndiwe ni?" wakataba, "Ndime Lute, mubelesi wako musimbi. Ndivwika cibaki cako nde mubelesi wako musimbi, kaambo uli nzubo yaafwi." ¹⁰Boaz wakati, "Mwanagu, ulelekwe o Mwami. Waacita buubotu kwiinda kusanguna, kaambo takwe niwacilila bamwi balumi, naba mucete na muvubi. ¹¹Ino, mwanangu, uta yoowi! Ndila kucitila zyeense zyo amba, kaambo bantu boonse muno mudolopo balizi kuti uli mwanakazi ululeme. ¹²Masimpe kuti ndili nzubo, kono kuli nzubo ilyafwi kwiinda mebo. ¹³Kalakuno obu busiku, okuseni, kuti na uyo kucitila mulimo wasinzubo, cili kabotu, acita mulimo wasinzubo. Kono kuti na takocita mulimo wasinzubo kuli yabo, mpawo ndiyo cita mebo, kwiinda mu buumi bo Mwami. Lala kusikila buuce.."¹⁴Pele wakalala kusikila nibwakaca. Kono wakabuka bamwi kabatana kuziba umwi muntu. Kambo Boaz wakaamba, "kutazibiki kuti kwazide mwanakazi ku kabuuwa." ¹⁵Mpawo Boaz wakati, "Eta kasila kojesi ukadabunune. "Nakacita eci, waka mwakila zysisuwo zye bali zyo sanwe akamwinku mutwika. Mpawo wakainka mu dolopo. ¹⁶Lute nakaza kuli banyinazyala, wakati, "Ulibuti mwanangu?" mpawo Lute wakamwambila zyoonse zyaka mucitila uyu mwalumi. ¹⁷Wakati, "Ezi zisuwo zye bali zili zyosanwe akamwi zya ndipa, kaambo waamba kuti, "Utainki kuli banyokozyala kakutakwe cojesi mu manza." ¹⁸Mpawo Naomi wakati, "Kala kuno, mwangu, kusikila uka zibe uti eyi nkani iyo enda buti, kaambo uyu mwalumi takopumula kusikila amaninizye eci cintu sunu."

Chapter 4

¹Ino BOaz wakainka ku mulyango okukala ansi. Muciindi cinini, kwasika sinzubonyina ngwa kaamba Boaz. Boaz wakati kulinguwe, "Mwenzuma, koza ukale awa." uyu mwalumi wakaswena okukala ansi. ²Mponyina Boaz waketa baalumi bali kkumi bomu dolipo okwamba kuti, "Amukale ansi awa." mponyina bakala. ³Boaz wakati kuli sinzubonyina, "Naomi wapilika kuzwa kucisi ca Moab, uzya nyika ilya yali yo muzyalwama Elimeleki. ⁴Ndayeya kuti ndikujule matwi ako oku kwambila kuti, "Uule eyi nyika mumeso aba bakede ano, omumeso aba balumi ba bantu bangu. "Nauyanda kuinununa, inunune. Kono kuti toyandi kuinununa, undambile, kuti ndizibe, kaambo takwe umwi sikuinununakwiinda yebo, mpawo ndime ndikucilila. "Mponyina umwi mwalumi wakati, "Ndila inununa." ⁵Boaz wakati, "Buzuba mboyo uula muunda kuli Naomi, welede kubweza o Lute mwanakazi woku Moab, mukamutu, kuti ubusye zina lyomufu acabilo cakwe." ⁶Mponyina siluzubonyina wakati, "Tandi konzi kuinununa lwangu nkesa nyonyoni cabilo cangu. Libwezele cibela cangu coku nununa lwako, kaambo siko inununa." ⁷Ino oyu nguwali mulawo ciindi mu Isilayile kujatikizya kunununa oku uula zintu, Kuzuzikizya zintu zyoonse, mwalumi wali kugwisya zyeeta zyakwe okupa mwenzinina; eyi nyiyali nzila yoku zumizyanya mu Isilayeli. ⁸Mpawo siluzibonyina wakati kuli Boaz, "Lyulile lwako," mponyina wakagwisya zyenta zyakwe. ⁹Mponyina Boaz wakati ku balumi oku bantu boonse, "Muli bakamboni sunu kuti nda uula zyoonse zyali zya Elimeleki, ezyili zya Kilion, o Mahlo kuzwa mu maanza a Naomi. ¹⁰Amane o Lute mwanakazi woku Moab mwanakazi wa Mahlon, ndamubweza kuti abe mwanakazi wangu, kuti ndibusye zina lyomufu kucaabilo cakwe, kuti izina lyakwe litalobi kuba zyalwanyina oku mulyango wo busena bwakwe. Sunu muli ba kamboni!" ¹¹Bantu boonse bali mu mulyango wa balumi bakati, "Tuli bakamboni. Mwami acite kuti oyu mwanakazi wa njila mu n'anda yako abe angunzu Rachel o Leah, aba bo bobile bakayaka n'anda ya Isilayili; mane ukujana coolwe mu Ephrathah oku zibinkana mu Bethlehem. ¹²N'anda yako ikabe anga ni n'anda ya Perez, wakazyalwa o Tamar kuli Judah, kwiinda mu bana Mwami mbayokupa oyu musimbi." ¹³Mpawo Boaz wabweza Lute, okuti wakaba mwanakazi wakwe wakalala awe, mponyina Mwami wakakupa nguzu zyo kumita, mponyina wakazyala mwana mwalumi. ¹⁴Mwanakazi wakati kuli Naomi, "Mwami akuleleke, watakusika sunu kotajesi siluzubonyoko, uyo mwana. Izina lyakwe likabe empuwo mu Isilayeli. ¹⁵Akabe kuliyebo sikupilusya buumi osikulela mubucembele bwakwe, kaambo musangakazi wako, oyo ngoyanda, wakubotezya kwiinda bana bashimani bali musanu ababili, ngwamuziyala." ¹⁶Naomi wakabweza mwana, wamulazika acamba cakwe, wabasikumulela. ¹⁷Banakazi mbiba bambene abo baka munzika zina, kabati, "Mwana mwalumi wa zyalwa kuli Naomi." Baka muzika kuti Obed. Ngwakaba isi wa Jesse, wakaba isii wa Davida. ¹⁸Ino aba ndolunyungu lwa Perez: Perez wakazyala Hezron, ¹⁹Hezron wakazyala Ram, Ram wakazyala Amminadab, ²⁰Amminadb wakazyala Nahshon, Nahshon wakazyala Salmon, ²¹Salmon wakazyala Boaz, Boaz wakazyala Obed, ²²Obed wakazyala Jesse, mponyina Jesse wakazyala Davida.

Nehemiah

Chapter 1

¹Ijwi Iya Nehemiah mwana mwalumi wa Hakaliah: ino cakacitika mwezi wa Kislev, mumwaka wa kamukumi obile, nindali mucisi cipati ca Susa, ²eyo yomwi yomuzyalwama, Hanani, ambi abamwi balumi boku Juda bakaza, ambi ndakababuzya kwendalanya ama Jew, abo bakacija, abo bakacija kuzwa kubuzike, ambi okwendelanya aba Jerusalem. ³Bakamba kuli mebo, "abo bali muzibaka bakakonzya kufutuka kuzwa mubuzike bali mumapenzi ambi okuwisya luse akambo kobwanda bwa Jerusalem bwakajuka, ambi emilyango wakatentwa omululo." ⁴Mponya mponya nindakavwa majwi aya, ndakakala ansi okulila, ambi kwamazuba ndakazumanana kulila okulimya kulya okukomba kuli Leza wokujulu. ⁵Mponya ndakamba, "Ndakomba, ndamikumbila, Mwami, Leza wejulu, Leza mupati ukomosya, oyo ubamba cikonke okwima nji muluyando abo bamuyanda ambi okubamba malailile, ⁶Imenso enu ajuke ambi amatwi enu avwisisye kutegwa mukonzye kuvwa inkombo yomuzike wenu eyo njemukombela sikati amasiku kubantu bana Isilayeli bazike benu. Ndili mukwamba zibi zيابana Isilayeli, ezyo zitwamubisizya. Mebo antomwi ena'nda yabatata twakamubisizya. ⁷Twakacita zibi kuli nwyabo, ambi takwe nitwakabamba malailile, zibumbwa, ambi ezyeledwe kucililwa ezyo ziwakambila Mozesi muzike wako. ⁸Ndakomba yeye majwi ngiwakambila Mozesi muzike wako, ' kuti na upone kotakwe lusyomo ambi okusyomeka kuli mebo, ndiyo kugwisya akati kabantu, ⁹ambi kuti wapiluka kuli mebo ambi okucilila malailile

angu okwacita, mponya bantu bako bakagwisigwa kuzwa kujulu lyaansi, ndiyo bagwisya kuzwa oko ambi okubeta kunyika eyo njindaka basalila oku kweyosiya zina lyangu.¹⁰Ino mbazike bako ambi bantu bako, abo muwakafutula kwindila enjuzu zyako zipati ambi ejanza lyako lidide. ¹¹Ndakomba, ndakukumbila, Mwami matwi ako aswilizye inkombo yomuzike wako ambi enjuzu yomuzike wako oyo wakalipa kuti alumbaizye zina lyako. Ino pa kuzwidilila kumuzike wako sunu, ambi mufwide luse mumenso oyu munu," ndakabeleka ku mwami wangu mbuli musyomi.

Chapter 2

¹Mumwezi wa Nisan, mu mwaka wa makumi obile a Artaxerxes mwami, wakasala wini, ambi ndakaibweza ukwipa mwami. Ino takwe nindakalivwa bubi kubusyu bwakwe. ²Kono mwami wakamba kuli mebo, "Ino ninzi cinso cako cilinyemide? toboneki kuba ucisidwe. Eci ceci cinyemya moyo." Mponya ndakayowa loko. ³Ndakamba ku mwami, "Mwami apone kutamani! Ino cilanywemena nzi cinso cangu? cisi, cibaka cezumbwe zyamatata, zikede mubuyo, ambi emilyango yakanyonyonywa omulilo." ⁴Mponya mwami wakamba kuli mebo, "Ino uyanda kuti ndicite nzi?" Mponya ndakamba kuli Leza wokujulu. ⁵Ndakamutaba mwami, "Kuti na ciboneka kabotu ku mwami, ambi na muzike wako wacita kabotu mubusyu bwako, welede kundituma ku Juda, kucisi cezyumbwe zyamatata, kutegwa ndikaiyakulule." ⁶Mwami wakanditaba (ambi o mwanakazi wakwe walikede kumbali lyakwe), "Ino citola cindi cilafu buti koikide ambi noyopiluka?" Mwami waliboteledwe kundituma nindakamupa cindi celelede. ⁷Mponya ndakamba ku mwami, "Kuti na cilamubotezya mwami, mangwalo apegwe kuli me kubendelezi bamabbuzu alikule omulonga kutegwa bandizumizye kwinda muzibaka zyabo neyabuya ku Juda. Ape akube lugwalo lumbi lwa Asaph mulangilizi wo mwami kutamani," ⁹¹⁰Ndakaza kubendelezi bama bbazu andilila milonga ambi okubapa magwalo o mwami. Ino mwami wandituma antomwi

Chapter 3

¹²Mponya Eliashib mupaizi mupati wakabelekela antomwi abapaizi bezinyina, ambi bakayaka mulyango utegwa mulyango wembebele. Bakainyamuna okwibikila zilyango bwelede. Wakanyamunya kusikila

Esther

Chapter 1

¹Mumazuba a Xerxes (oyu Xerxes wakalela kuzwa ku India okwindilila kusika ku Cush, kwama bbazu ali mwaanda amakumi obile ociloba), ²muli ayo mazuba mwami Xerxes wakakala acibbula co bwami mucibaka ci cingilizidwe ca Susa. ³Mu mwaka watatu mukulela kwakwe, wakapa pobwe kubapati pati aba zike bakwe. Bendelezi boku Persia oku Media, balumi balemekwa, bendelezi bezibaka balimubuleli bwakwe. ⁴Wakatondezya buvubi bwakwe obulemu bwakwe bwajasi kubenzu, kwamazuba ali 180. ⁵Aya mazuba nakamana, mwami wakapa mpobwe lyakasekelelwa kwa mazuba ali ciloba. Lyali mpobwe lya bantu bonse mu Susa, kuzwa kubalemekwa kusikila ku bacete. Lyakapangilwa mukati ke gadi mukati mucibaka cakwe. ⁶Cibaka ce gadi cali bambiwe kabotu amasila atuba, asubila kanini, ape ajesi mubala usubila kanini, alikulenjelela kutukoto twe nsiliva kuzwa kumatakozyo. ⁷Zyokunywa zyakabambwa mukomoki zye golide. njaya komoki yaliindene ambi kwali wani inji akambo kobubotu bo mwami. ⁸Kwali wani inji akambo kokuti mwami walikuyanda kuti benzu banywe mbuli mbubayandila, mulieyi nzila takwe wakasonjelezigwa kunywa ngwaya wakapegwa mbuli mbwayandila. ⁹Ape, mwanakazi omwami wakapa pobwe kubanakazi mun'anda wo mwami Xerxes. ¹⁰Mubuzuba bwasaabata, awo mwami navwide kabotu mumuyo wakwe akambo ke wani, wakambila Mehuman, Biztha, Harbona, ighth, Abagtha, Zethar, ambi o Karkas (bapati bati bali ciloba bakamubaelekela), ¹¹mukweta mwanakazi omwami kulinguwe. Walikuyanda kutondezya bubotu bwakwe bantu abapati pati, kwanzwa kwakwe kwali kubotu. ¹²Kono mwanakazi omwami wakakaka kuza kwendelana ejwi lwakazwa ku mwami. Mponya mwami wakanyema; bunyemi bwakwe bwali mukati kakwe. ¹³Mponya mwami wakambola abalumi bazibidwe kuti mbasongo, bazikaboyu ma). ¹⁴Ino abo ali afwi anguwe bali Karshena, Shethar, Admatha, Tarshish, Meres, Marsena, ambi o Memukan, bana bumwami bali ciloba boku Persia ambi o Media. balipedwe nguzu kumwami, ambi balijesi bapati pati ¹⁵....."Mukwendelana omulawo, cinzi cilukede kucitwa kumwanakazi omwami Vashti kambo wakakaka kutobela zyamba mwami Xerxes, intume wakatumwa abapati pati?" ¹⁶Memukan wakamba akati ko mwami abapatipati, "Kukali buyo ku mwami banakwe Vashti balubizya, ape okubantu abapati pati boonse bali mucibaka ca mwami Xerxes. ¹⁷Banakazi boonse bayovwa zyacita mwanakazi omwami. Ciyobapa kuti ambabo bataciliziyi zyambwa abalumi babo. Kabati, 'Ensi mwami Xerxes wakambila bantu kuti bamwetele mwanakazi wakwe Vashti kulinguwe, kono wakakaka.' ¹⁸Ezuba kalikana kubbila onse mwanakazi omuPersia o mu Media wavwa zycitika oyomba ziswana kubapati pati bomwami. Kunoli kunyansilizya kunji oku nyema. ¹⁹Kuti na cilabotezya ku mwami, tuma ntume kuzwa kuliyebo, ambi u lemba mumulawo wa Persian aba Medes, oyo utakozigwi kugwisigwa, kuti Vashti katasiki kuliyebo. Ape mwami ape busena bwakwe kumwanakazi welede kuba acibaka cakwe. ²⁰Bakuvwa bonse banakazi mucisi cako, bonse banakazi bayolemeka balumi babo, kuzwa kulibabotu kusiila kubabi. ²¹Mwami abana bakwe bakabotelwa kukambo ako, ambi mwami wakacita mbuli Memukan mbwakamba. ²²Wakatuma mangwalo mumasi onse, cisi ecisi mubulembo bwaco, ambi bantu abantu mumushoo wabo. Wakalaila balumi bonse kuti babe mbabendelezi mumanda abo. lugwalo olugwalo lwakapegwa kwindila mumishobo yabo.

Chapter 2

¹Nizyakainda zyintu ezi, mwami Xerxes nakanyemunuka, wakayeya banakwe Vashti ambi ezyakacita. Wakayeya omulawo ngwakabika kwendelanya ezyakacita. ²Mponya kapaso wo mwami wakati, "Mwami tumuyandodwe banakalindo babotu." ³Amuleke mwami asale balangilizi muzibaka zyonse zyecisi, kutegwa babunganye banakalindo bonse antomwi okutweta kucibaka eco cikala banako mu Susa. Mponya mubaleke babe mumanza a Hegai, mupati pati wo mwami, oyo upedwe nguzu ku banakazi, ambi abape ziyandikana. ⁴Oyo nakalindo uyo botelezya mwami pele nguyoba mwanakazi ku mwami acibaka ca Vashti." Majwi aya akabotezya mwami, ambi wakacita mbonya. ⁵Kwali mwalui omwi mu Juda mucibaka cicingilidwe ca Susa wezina lwa Mordecai mwana wa Jair mwana mwalumi wa Shimei mwana mwalumi wa Kish, walimu Benjamite. ⁶Wakatolwa mubuzike kuzwa ku Jerusalem abo bali mubuzike kale kubikilizya o Jehoiachin, mwami wama Juda, oyo mwami Nebuchadnezzar mwami wama Babylonia ngwakabika mubuzike. ⁷Walikumubabalela Hadassah, oyu utegwa Esther, mwana wabasimizyakwe, kambo talikwe banyina abaisi. Oyu nakalindo wali kalikabotu ape kalibumbidwe kabotu. Banyina abaisi nibakafwa, Mordecai ngwakamulela mbuli mwanawakwe wokuzyala. ⁸Ino ntume wo mwami niyakavwigwa, banakalindo banji baaketwa kucibaka cikwabilidwe ca Susa. Bakapegwa mumanza a Hegai. Esther anguwe wali akati kabo bakatolwa mumanza a Hegai, mulangizi wabanakanazi. ⁹Nakalindo oyu wakamubotezya, ambi wakajana luse ku mwami mukufwambana zibelesho zyamubili ezilyo. Wakatuma bazike bali ciloba kuti babambe busena bubotu mun'anda yabanakazi. ¹⁰Esther takwe nambilide naba omwi kwazwa, kambo Mordecai wamwambilede kuti atambi. ¹¹Mazuba onse Mordecai walikwendeenda kazunguluka lubuwa mukuti azibe bukale bwa Esther, ezitacitwe kulinguwe. ¹²Ino nako niyakasika kuli banakalindo kuti bainke ku mwami Xerxes-nakamana kucilizya milawo yabanakazi kwamazuba ali makumi obile, kambo njenako nimana yokubabotezya. Mwezi ili cisambomwe yamafuta ambi ili cisambomwe yotunikilizyo ezimwi- ¹³Nakalindo nakainka ku mwami, kufumbwa cayanda calikuppegwa kulinguwe kuzwa kun'anda yabanakazi, kuti atole kun'anda yomwami. ¹⁴Kujolezya welede kwinka, ambi kuseni welede kupiluka kun'anda yabanakazi, ambi mumanza a Shaashgaz, mupatipati wo mwami, mulagi wabantu. Takonzi kupiluka ku mwami kuti na katamwitide. ¹⁵Ino cindi ca Esther nicakasika(mwana wa Abihail, simizyakwe Mordecai, oyo wakamubweza mbuli mwana wakwe) kuti ainke ku mwami, takwe nakabuzya nikuba ciliconse pele buyo zyakamba, Hegai mupati pati wo mwami, walikulanganya banakazi. Ino Esther wakajana bulumbu kwinda banakazi bonse. ¹⁶Esther wakatolwa ku mwami mu mwezi wefwuka, oyo ngo mwezi wa Tebeth, mumwaka we ciloba mubuleli bwakwe. ¹⁷Mwami wakamuyanda Esther kwinda banakazi bonse ambi wakatambula bulumbu, kwinda banakalindu bonse. Mponya wakamuzwatika citulu cobwami ambi okumupanga kuti abe mwanakazi wakwe kutainsi Vashti. ¹⁸Mwami wakapa pobwe mpati kubapati pati bakwe ambi abazike bakwe, "Pobwe lwa Esther," mponya wakaimika mitelo muzibaka zyonse. Ape wakapa zipo kwendelanya obulemu bwakwe. ¹⁹Ino banakalindu nibaka bunganisigwa antomwi kwecindi citobela, Mordecai walikede kumulwango wamanjililo. ²⁰Esther talina kwambila uli onse bantu bakwe na kwazwa, mbuli Mordecai mbwakamulailila. Wakaindiliza kucilila zyamba Mordecai, mbuli mbwakacicita nali mwana munini. ²¹Mumazuba ayo, Mordecai nali kede amulwango wamanjililo, bapati pati bo mwami, Bigthana o Teresh, balikolonda mulwango wamavwido, bakanyema okuyeya kuti bacitecibi ku mwami Xerxes. ²²Ino nkani niyavwigwa kuli Mordecai, wakambila mwanakazi wo mwami Esther, ambi Esther wakambola o mwami muzina lwa Mordecai. ²³Kambo aka kakalanganisigwa, ambi balumi bobile aba bakajaigwa. Cakacitika eci cakalembwa, omwami kaliwo, mubbuku lilembwa zicitika mubuleli bwakwe.

Chapter 3

¹Nikwakainda zintu ezi, mwami Xerxes wakamunyamuna Haman mwana wa Hammedatha mu Agagite, ambi okubika cibbula cakwe kwinda bapati pati bonse bali anguwe. ²Bonse bazike bo mwami bali kumulyango wamanjililo bakafungama oku mulemeka Haman, mbuli mwami mbwakabalailila kuti bacite. Kono Mordecai takwe nakamufungamina na kumulemeka. ³Mponya bazike bonse balikumulyango wamanjililo bakati kuli Mordecai, "Ino nzi notocilili malailile o mwami?" ⁴Balikumwambila sikati amasiku, kono wakakaka kuvwida zibalikwamba. Ino bakambola o Haman kuti bavwe kuti na kambo aka Mordecai ninga kalekwa buyo, kambo wabambilide kuti mu Jew. ⁵Ino Haman nakabona kuti Mordecai takwe nakafungama okumulemeka, Haman wakanyema. ⁶Walikuyandisya bubo kujaya Mordecai, kambo bazike bo mwami bakamwambila kale bantu bakwe. Haman wakayeya bubo kujaya ma Jew, bantu ba Mordecai, bali mucisi ca Xerxes. ⁷Mu mwezi okutanguna (oyu ngo mwezi wa Nisan), mu myaka ili makumi obile a mwami Xerxes, mu Pur-nkokuti munji-wakasowigwa musule lya Haman, mukusala buzuba omwezi. Bakagwisya zinji kusikila mane myezi ili makumi obile (oyu ngo mwezi wa Adar). ⁸Mponya Haman wakamba ku mwami Xerxes, "Kuli bantu bamwi basalangene muzibaka zyonse mucisi cako. Milawo yabo ilindene eyo yabantu bamwi, ambi tababambi milawo yo mwami, ino tacelede kuti mwami abaleke kuti bakale. ⁹Kuti na cilabotezya ku mwami, pamalailili kuti bajaigwe, mponya ndiyopa nsiliva zyili makumi mumanza omulangilizi wenkomo wo mwami." ¹⁰Mponya mwami wakabweza nywenywe yakwe okupa Haman mwana wa Hammedatha mu Agagite, mulwani wama Juda. ¹¹Mwami wakati kuli Haman, "Ndiyobana kuti mali apegwa kubantu bako. uyo cita eco coyanda amali ayo." ¹²Mponya balembi bo mwami bakaitwa mubuzuba buli kumi otutatu mu mwezi wokusanguna, lugwalo lulembidwe zyonse Haman zyakalailila zyakalembwa kubendelezi bezici, abo bali mumasi onse, kubendelezi bezibaka zyabantu zyonse ambi okubendelezi babantu bonse, kumasi onse kwindila mumalembo abo, ambi okubantu bonse kwendelanya omushobo wabo. Lwalilembedwe muzina lyo mwami Xerxes ambi okuvungailwa enywenywe yakwe. ¹³Mangwalo akatolwa amapaso kuzisi zyonse, kuti bajaya, okunyonyona ma Juda bonse, kuzwa kubana kusikila kubapati, bana ambi abanakazi, mubuzuba bomwi-mubuzuba buli kumi otutatu mumwezi wama kumi obile(ngo mwezi wa Adar)-ambi okubweza lubono lwabo. ¹⁴Ipepa limwi lyolugwalo lwakabikwa kuti lube mulawo muzibaka zyonse. Muzibaka zyonse bakambilizya ku bantu bonse kuti balibambile akambo kubuzuba obu. ¹⁵Makapaso bakainka mukunomwaya mulumbe wo mwami. Mulumbe wakamwaigwa muzibaka zya Susa zyonse. Mwami o Haman bakakala okunwa, kono cisi ca Susa cakalyangana.

Chapter 4

¹Ino Mordecai nakazizibz zyonse zyakacitika, wakayaula zyibiya zyakwe okuzwata masaka ambi okulibika dota. Wakainka akati kecisi, wakalila okongolola mukunyema. ²Wakainka kule mane wakasika kumangililo omolyango wo mwami, kambo takwe walikuzumizigwa kwinka ko kazywete masaka. ³mumasi onse, oko mulumbe wo mwami kwasika, kwali kulila kupati akati kama Juda, kabalimywa kulya, kabalila ambi okongolola. Bunji bwabo balalala amasaka kabalibkide dota. ⁴Ino balanganya Esther aba bilesi bakwe nibakamwambila, mwanakazi wo mwami wakanywema. Wakatuma zibaki zyokuti Mordecai akazwate (kutegwa akagwisye masaka), kono takwe nakazizumina. ⁵Mponya Esther wakaita Hathak, umwi wabapati pati upedwe musebezi wokumubelekela. Wakamutuma kuti ainke kuli Mordecai akavwe zyakacitika okuti zyamba nzyi. ⁶Mponyina Hathak wakainka kuli Mordecai akati kecisi kunembo lyomulyango wo mwami. ⁷Mordecai wakamwambila zyonse zyakacitika kulinguwe, ambi omulo ngwakasyomezya Haman kuti ulapa munkomo wo mwami mumulawo wapedwe kuti ma Juda bonse bajaigwe. ⁸Wakamupa epepa lyalembidwe mu Susa lyomulawo. Wakacita eci kuti Hathak akatondezye Esther, omukuti azibe okwinka ku mwami kuyokombelezya kuluse lyakwe, ambi okukombelezya akati kabantu bakwe. ⁹Mponya Hathak wakainka okwambila Esther ezyo Mordecai zyakamwambila. ¹⁰Mponyina Esther wakambola Hathak ambi okumwambila kuti apiluke kuli Mordecai. ¹¹Wakamba, "Bonse bazike bo mwami abantu bo mwami mumasi balizi kuti kufumbwa mwalumi na mwanakazi wika ku mwami kataitidwe, kuli mulawo womwi: wokuti ajaigwe-ati oyo mwami ngwazumizya kuzakuli nguwe kutegwa apone. Sizumizidwe kwinka ku mwami kwamazuba ali makumi otatwe." ¹²Mponya Hathak wakamwambila ntume eyi Mordecai. ¹³Mordecai wakaupilusya mulumbe kuli Esther: "Utayeyi kuti nokala mun'anda yo mwami ulafutuka ma Juda bakujaigwa. ¹⁴Kuti na waumunina mulicino cindi, umwi uyofutula ma Juda munzila imbi, kono yebo en'anda yabauso muyopenga. Nguni uzi mwendi bukale bomubwami bwakaza akambo cino cindi?" ¹⁵Mponyina Esther wakatuma ntume kuli Mordecai, ¹⁶"Koya, bunganya bonse ma Juda bakala mu Susa, ambi mulimywe kulya akambo kamebo. Mutalyi na kunywa kwamazuba otatwe, masiku na sikati. Babelesi bangu amibo tulacita mbonyina munzila eyi. Mponya ndilainka ku mwami, nokuba kuti tacili mumulawo, mponya kuti ndapenzigwa, ndilapenzigwa." ¹⁷Mordecai wakainka okucita eco Esther ncakamubuzya kuti acite.

Chapter 5

¹Nikwakainda mazuba otatwe, Esther wakazwata zibiya zywami okwinka kun'anda yo mwami, okuyoima kunembo lyen'anda. Mwami walikede mucibula cobwami mu'anda yakwe, kalangide kumanjililo en'anda. ²Ino mwami nakamubona Esther mwanakazi wakwe kaivwi, wakajana luse mumeso akwe. Wakatambika nkoli wakwe yali mumanza. Mponya Esther wakaswena okujata ku nkoli. ³Mponya mwami wakamba kulinguwe, "Uyanda nzi, mwanakazi wangu? Ncoyanda cinzi? busena bobomi na, buyopegwa kuli yebo." ⁴Esther wakati, "Kuti na cilamubotezya mwami, leka mwami o Haman baze ku pobwe ndindamubambila." ⁵Mponya mwami wakati, "Amumwete Haman mukufwambana, kuti kucitwe eco Esther ncayanda." Mponya mwami o Haman bakainka kupobwe elyo Esther ndyakabamba. ⁶Mponya wani niyakabikwa, mwami wakati kuli Esther, " Ino coyandisya ninzi? Ciyopegwa kuli yebo. Ino uyanda nzi? busena bobwami, ciyopegwa." ⁷Esther wakataba, "Buyandisi bwangu nceci, ⁸Kuti na ndajana luse mumeso o mwami ambi na cilamubotezya mwami kuti ndipegwe eco nceyanda ape okucilemeka, Anu mwami o Haman bakaze kupobwe elyo njindababambila junza mponya ndiyomutaba mibuzyo yakwe mwami." ⁹Hamana wakainka kaboteledwe kumoyo wakwe buzuba obo. Kono Haman nakabona Mordecai amulyango, kuti Mordecai takwe nakanyamuka na kuyowa, wakazonyemena Mordecai. ¹⁰Nikubabobu, Haman wakalifwinsya okutalitondezya kuti wanyema mponya wakainka kun'anda. Wakainka kubenzinyina okubabunganya, o Zeresh mwanakazi wakwe. ¹¹Haman wakabalulula buvwubi bwakwe, mwelwe wabana balumi bakwe, bulumbo mbwakamulumba mwami, mponya ezintu zyakajana kwinda bapati abazike bo mwami. ¹²Haman wakati, "Esther waita buyo mebo o mwami kupobwe ndyabamba. Ape ejunza ndilainka o mwami. ¹³Kono zyonse ezi zyobuyo kuli mebo kene ndanobona Mordecai kakala amulyongo." ¹⁴Mponya Zeresh mwanakazi wakwe wakamba kuli Haman abenzinyina, "Abapange canda cokujaila cilafu. Bwaca kuseni ukamwambile mwami kuti Mordecai akagilwe pateni. Mponya ukainke kototelidwe kupobwe." Eci cakabotezya Haman ambi canda cakapangwa.

Chapter 6

¹Busiku obo mwami takwe nakalala. Wakambila bazike kuti bete bbuku lyamalembe mubulili bwakwe, mponya lyakabalwa ku mwami. ²Cakajanya kuti malembe amwi amba kuti Mordecai ngwakatola ntume ya mapaso bobile balikuyanda kujaya mwami Xerxes. ³Mwami wakabuzya, "Ino bulumbu nzi bwakapegwa kuli Mordecai mukucita eci? mponya bazike bomwami bakati, "Takwe cakacitwa kulinguwe." ⁴Mwami wakati, "Ino nguni uli mubuse bokunembo?" Ino Haman nalikunjila mubusena obo kuti azoambe makani okujaya Mordecai. ⁵Bazike bo mwami bakati kulinguwe, "Haman nguivwi mubusena obo." Mwami wakati, "Amumuleke asike." ⁶Mponya Haman nakanjila, mwami wakamubuzya, "Ino cinzi cinga cacitwa kuli oyo mwami ngwajanina luse?" Ino Haman wakamba mumoyo wakwe, "Ino nguni oyo mwami ngwanga wajanina luse winda mebo?" ⁷Haman wakati ku mwami, "Kumwalumi oyo mwami ngwajanina luse, ⁸amwete zibiya zyobwami, zibiya mwami zyakazyata, ambi embongolo mwami njakatanta kale ambi ejesi zyobwami amutwe. ⁹Mponya zyibiya embongolo zipegwe kuli oyo mwami ngwayanda kupa bulumbu. Mponya azwatigwe zyibiya okutansikwa ambongolo okwezigwa muzibaka. Mponya bambilizye, 'Kuti eci ncecico kumuntu oyo mwami ngwayanda kupabulumbu!'" ¹⁰Mponya mwami wakati kuli Haman, "Fwamba, bweza zibiya embongolo, mbuli bwaamba, mponya ucite eci kuli Mordecai oyo ukala amulyango. Utakacilwi nikuba kanini kli ezyo zyuamba." ¹¹Mponya Haman wakabweza zyibiya embongolo. Wakazwatika Mordecai okumwenzenza mucisi. Wakambilizya, "Eci ncecico cicitwa kuli oyo mwami ngwayanda kupabulumbu!" ¹²Mordecai wakapiluka kumulyango wo mwami. Kono Haman wakafwambanina kun'anda yakwe, kalila, kavwumbide kumutwe. ¹³Haman wakambila Zeresh mwanakazi wakwe abenzinyina bonse zyakamucitikila. Mponya benzinyina bazibidwe kubosongo, bakamwambila abanakwe Zeresh, kabati, "Kuti na Mordecai, mu Juda ambi wakalisenda mumeso akwe, toyokonzi kumuzunda, kono uyozungundwa." ¹⁴Nibalikwambola anguwe, batume bo mwami bakasika. Bakafwambana kumweta Haman kupobwe elyo Esther ndyakabamba.

Chapter 7

¹Mponya mwami o Haman bakainka kupobwe lyabambidwe o Esther. ²Muli obu buzuba bwabili, nikwali kunywigwa wani, mwami wakamba kuli Esther, "Ino uyanda nzi, Esther mwanakazi wangu? Ciyopegwa kuli yebo. Buyandisi bwako ninzi? busena bobuleli bwangu na, ambi ciyopegwa."³Esther wakataba, "Kuti na ndajana luse mumeso ako, mwami, ambi kuti na cilakubotezya, bumi bwangu abupegwe kuli me-mbobuyandisi bwangu, ambi ndacikumbila okubantu bangu. ⁴Kambo twauzigwa, mebo abantu bangu, kuti tunyonyonywe, kujaigwa, ambi okugugosigwa. Kambe kuti twakuzigwa buyo mubuzike, mbuli balumi abanakazi bazike, nindaumunina, takwe cinga canywemya mwami." ⁵Mponya mwami Xerxes wakati kuli Esther, "Ino ngwan? Ino nguli oyu muntu wetelezya kuti moyo ube amakanze aya?"⁶Esther wakamba, " Muntu ngumutaendelani, mulwani, ngoyu Haman mubi!" Mponya Haman wakayowa akati ko mwami abanakwe. ⁷Mwami wakanyamuka mukunyema okwinka ku gadi, kono Haman wakakala okukombezezya mwanakazi wo mwami Esther. Wakabona kuti cibi cobuza kuzwa ku mwami.⁸Mponya mwami wakapiluka kuzwa ku gadi okuza kubali kunywida wani. Haman wakazwa akuwa pakede Esther. Mwami wakati, "Ninga wandicisila mwanakazi wangu mumeso angu mun'anda yangu?" Mukufwamba fwamba majwi aya nakazwa mukanywa lyo mwami, bazike bakavwumba Haman kumeso. ⁹Mponya Harbona, mupati pati ubelekela mwami, wakati, "Canda cilafu cipangwe kun'anda ya Haman. Mbuli cakapangila Mordecai, oyo wakambola mukukwabilila mwami." Mwami wakati, "Amumusungile mpawo."¹⁰Mponya bakamusunga mponya papangilide Mordecai. Mponya kunyema ko mwami kwakaza ansi.

Chapter 8

¹Mubuzuba obo mwami Xerxes wakapa Esther lubono lwa Haman, mulwani wama Juda, ambi Mordecai wakatalika kublekela mwami, kambo Esther wakambila mwami mbubaswenene o Mordecai. Mwami wakagwisya nywenywe wakwe, ²eyo njakabweza kuli Haman, ambi okupa Mordecai. Esther wakasala Mordecai kuti abe acibaka ca Haman. ³Mponya Esther wakambola o mwami limbi. Wakakonkomeka mukwe ansi okulila nalikukombezeza kuti alube zyonse zibi ezyo Haman zyalikukanza, ku makanze ngakakanzide kuma Juda. ⁴Mponya mwami wakatambika nkoli wakwe kuli Esther, wakanyamuka okwima kunembo wo mwami. ⁵Wakati, "Kuti na cilamubotela mwami, ambi okuti na ndilajana luse mumeso ako, kuti na zyintu ziyiboneka kabotu ku mwami, ambi okuti na ndilamuboteza mumeso akwe, akulembwe lugwalo luzumiza kuti magwalo akalembwa o Haman mwana wa Hammedatha mu Agagite, lugwalo ndwakalemba kuti lunyonyo ma Juda bonse bakede mucisi co mwami. ⁶Ino nginga ndavwa buti kuti zibi kaziza ku bantu bangu? Ino nginga ndakala cindi cilafu buti keeba zibi kubazyalwama?" ⁷Mwami Xerxes wakati kuli Esther o Mordecai mu Juda, "Langa, Ndapa Esther n'anda ya Haman, ambi bamusunga, kambo walikuyanda kujaya ma Juda. ⁸Lemba lumbi lugwalo lwa ma Juda muzina lyo mwami ambi lujalwe enywenywe yo mwami kambo takwe unga wacibweza." ⁹Mponya balembi bo mwami bakaitwa aleco cindi, mu mwezi watatu, oyo ngo mwezi wa Sivan, mubuzuba buli makumi obile otutatu. Lugwalo lwakalembwa kwendelanya zyonse Mordecai zyakayanda kuma Juda. Lwakalembwa kubapati pati bezisi, baleli abapati pati bali kuzwa ku India oku Cush, 127 masi, kumushobo omushobo lwalembidwe mumalembo abo, ambi oku bantu bonse mumushobo wabo, ambi okuma Juda mumalembo emishobo wabo. ¹⁰Mordecai wakalemba muzina lyo mwami Xerxes ambi okulujazya enywe nywe yo mwami. Wakatumiza magwalo ngakapa basimbongolo, mambongolo abelesigwa munkondo, zikomenena mubwami. ¹¹Mwami wakapa ma Juda bakala mumasi onse kuzumizigwa kuti babungane antomi okupanga cikonke kuti bapone: Kujaya, okunyonyona kufumbwa balwani bazwa kumasi amwi, kubikilizya bana, abanakazi, nakubweza lubono lwabo. ¹²Eci calikwelede kuba mumasi onse mumwami Xerxes, mumazuba ali kumi otutatu mumwezi wamakumi ali kumi otubili, oyo ngo mwezi wa Adar. ¹³Lugwalo lumwi lwakagwisigwa mbuli mulawo muzisi ambi okulwambilizya kubantu bonse. Ma Juda balilibambilide buzuba obu kuti bapilusizye nkondo kubalwani babo. ¹⁴Mponya basimambongolo bakabika zibbudu amambongolo abeleka ku mwami. Bakainka kakutakwe kuzumbuzya. Lugwalo lo mwami lwakagwisigwa mane ku Susa. ¹⁵Mponya Mordecai wakazwa mumeso o mwami kazywete zibiya zywami, omuncini we ngolide esila lisalala salala, ambi ecisi ca Susa bakongolo oku kondwa. ¹⁶Ma Juda balomumuni, okulumba, oluyando. ¹⁷Muzibaka zyonse omumasi, kufumbwa oko mangwalo o mwami kwakasika, kwalikukondwa okunonenwa akati kama Juda, pobwe amazuba okupumuna. Bantu banji bokule ambabo bakaba ma Juda, kambo kobuyofu bwama Juda.

Chapter 9

¹Ino mumwezi we kumi otubili, oyo ngo mwezi wa Adar, mubuzuba bwa kumi otutatu, awo mulawo wo mwami niwalikuyandika kuti ucililwe, mubuzuba balwani bama Juda nibalikuyeya kuti babazunde kunguzu, cakapilusigwa. Ma Juda bakaba enguzu kwinda abo babasulide. ²Bama Juda bakabungana mumasi onse azwede mucibaka ca Xerxes, kuti bajaye bonse abo balikuyanda kweta manyongwe akati kabo. Takwe naba omwi walikukonzya kubakasya, kambo buyofu bwakaza kubantu babo.

Chapter 10

¹Mponya mwami Xerxes wakabika mulawo wokuti kakubbadelwa mitelo munyika wakwe ambi ezibaka zili muni olwizi. ²Munguzu zyakwe zyonse, antomwi ezyo Mordecai zyakacita zyaketezya kuti mwami amunyamune, zyakalembwa mubbuku lilembwa zyicitika mubuleli bo mwami woku Media o Persia. ³Mordecai mu Juda nguwali kucilila mwami Xerxes. Nguwali mupati akati kama Juda ambi wakatondezigwa lese kuzwa ma Juda nyina, wakayela bukale bwa bantu bakwe ambi wakambola kujatikizya lumuno lwa bantu bakwe

Joel

Chapter 1

¹Eli ndijwi lwo Mwami lyakaza kuli Joel mwana mwalumi wa Pethuel. ²Amuvwe eci, nobapati, ape muswilizye, nonse nomukala munyika eyi. Sena kuli nizyakacitika ezyi mumazuba enu na mumazuba abensiku? ³Amwambile bana benu eci, ape bana benu baambile bana babo, ape bana babo baambile lunyungu lucilila. ⁴Ino mpaso zyuluka zyakainka, impaso ziyipati zyalya; ino mpaso ziyipati zyainka, impaso zyalya; ape ezyo mpaso ncizyasiya, zyungu zyalya. ⁵Amubuke, nobacakolwa, ape amulile! kulila, nonse nobacakolwa bewani, kambo wani ilwela wakasigwa. ⁶Kambo cisi cakaza munyika yangu, zyinji zytabalwi. Meno akwe ali mbuli meno omulavwu, ape ulijesi meno ali mbuli mulavwu mwanakazi. ⁷Wakanyonyona munda wangu wobusansa. Wakantyalola ntabi ozyifusa; intabi zyakatuba. ⁸Amulile mbuli nakalindo uzyambalidwe mucu saka akambo kolufu lo muyandwa. ⁹Zipo zyeseke ezipo zyokunywa zyakatimbulwa kulinywe kuzwa mu na'nda wo Mwami. Mupaizi, muzike wo Mwami, amulile. ¹⁰Myunda yakanyongana; inyika ilalila akambo kembuto zyakanyonyonywa. Wani ntya wakayumisigwa; mafuta alatika. ¹¹Amulisende, nobalimi, anywibo, nobalimi be wani, kambo kenyaute emisansa. Kambo butebuzi bwemyunda bwanyonyonywa. ¹²Iwani wakakuba ape omusamu wemisansa wakayuma; misamu wemicelo, ape omusamu wamalala, omusamu wemicelo-yonse misamu yomumunda wakayuma. Kambo kukondwa takuciwo kuzwa ku bantu. ¹³Amuzywatike masaka mponya mulile, nywe nobapaizi! amopolole, webo nobabelesi bokucipalilo. Kamuza, amulale mumasaka masiku onse, nobazike ba Leza. Kuzipo kyembuto ezipo zyokunywa zyakajatwa kuzwa kuna'nda ya Leza wenu. ¹⁴Amupange zuba lyokulimywa kulya, ape mwite mbunga kuti ibungano. Amubunganye bapati bonse bakala munyika omo kuna'nda wo Mwami Leza wenu, mponya mulile ku Mwami. ¹⁵Zintu zibi zilikucitika mubuzuba! kambo buzuba bwo Mwami bulafwifwi. Mulimbubo kuyoza manyongwe kuzwa ku Mwami. ¹⁶Nikwatalinsi kuti zilyo zesu zyakamana mumenso esu, ape okukondwa muna'nda ya Leza? ¹⁷Imbutu zibolela mumuse, mututombo takwe cilimo. ape ezi bikilo zyakawaulwa, kambo mbuto takwe. ¹⁸Muzinununa no'mbe! milaka yazyo elendenda mukusweka akambo koku wandola bwizu bokulya. Olo mpongo embelele zilikupenga. ¹⁹Mwami, Ndalilila kuli yebo. Kambo mulilo watenta saka lyo munkanda, ape omulilo watenta misamu yonse yomumunda. ²⁰Ape eno'mbe ziomumunda zililila yebo, kambo tulonga twayuma, ape mulilo watenta saka lyomunkanda.

Chapter 2

¹Lizya lwija lwe mbelele mu Zion, ape ulizye amulundu wangu usalala! Leka bantu bonse bakala omo munyika bayowe, kambo buzuba bwa Mwami bwabuza; masimpe, bulafwifwi. ²Mbuzuba buyosya bomundima, buzuba bwamayoba ape okusiya. mbuli mpaso zyamwakila amulundu, mabunga amabunga abalwani abuza. Takwe nikwali mbunga mbuli eyi, ape takwe nikuciyoba, kusika mane kukasike lunyungu lumwi. ³Mulilo ulikunyonyona zyonse zili kunembo, ape kufuta kwateni mulilo ulikutenta. Inyika ilimbuli gadeni ya Eden kunembo kwateni, kono kusule kwateni kuli nkanda inyonyondwe. Masimpe, takwe ciyofutuka. ⁴Imbunga yabalwani ili mbuli mahosi, ape azuza mbuli basikwaezya. ⁵Adula econg mbuli kuti cikocikala cilatala lyomulundu, ape kuvwika mbuli kuti mulilo ulikutenta munda, ape mbuli kuti nimbunga lyabalwani baya kunkondo. ⁶Zyalibonya bantu balanyema ape amenso abo kulacica. ⁷Zizuza mbuli balwani bapati; zilatanta bwanda mbuli balwani; zilendela amwi, ape buswana, ape tazizwi mumulaini. ⁸Takwe olo womwi utonta mwezinyina; zilendela atomwi, njaya mumulaini; zilazunda nkondo kono tazizwi mumulaini. ⁹Zilafwambanina mumasi, zilazuza kubwanda, zilatanta mumanda, ape zilanjila apulungwido mbuli bebbi. ¹⁰Inyika elazungana kunembo lyabo, ijulu lyayowa, izuba omwezi zyasiya, ape enyenyezi zyaleka kumweka. ¹¹Mwami waongololo kunembo lya balwani bakwe, kambo balwani bakwe mbanji; kambo balenguzu, abo basilila malailele akwe. Kambo buzuba bo Mwami mbupati ape mbubi. Nguni unga wacikozya? ¹²"Olo ino"-Mwami mbwamba-"Amupiluke kulime emyoyo yenu yonse. Mukufwambana, lila, ape mulile." ¹³Amuyaule myoyo yenu noti buyo ziyibiya, mponya mupiluke kuli Mwami Leza wenu. Kambo ulabulemu anguzu, amucesye mukunyema ape mujatisyane muluyando ape musosoloke mukwepwa. ¹⁴Nguni uzi? kuti na ulacica okulekelela, ape ukusiya cileleko musule lyakwe, cipo ce mbuto ape ecipo cokunywa ku Mwami Leza wenu? ¹⁵Lizya lwija lwe mbelele mu zion, amupange buzuba bokulimya kulya, ape mupange buzuba busalala bokusyangana. ¹⁶Amubunganye bapati; amubunganye bana aba nini. Amuleke sikukwata azwide anze, ape ukwata. ¹⁷Amuleke mupaizi, muzike wa Mwami, lila akati kamajililo etempele acipalilo. Amuleke bambe, "Amubaleke bantu benu, Mwami, ape mutapangi lukono muzintu, kutegwa masi atamusanyi. ino balamba nzi akati kamasi, 'Ino Leza wabo ulikuli?'" ¹⁸Mponya Mwami; waliyandide okubafwida luse bantu bakwe. ¹⁹Mwami wakataba bantu bakwe, "Langa, Ndiyomutuma ape, wani ipya, ape amafuta. Muyokuta azizyo, ape siyomusulaiki akati kamasi. ²⁰Ndiyomutalusya kubalwani bokumbo, ape ndiyozigwisya okuzitola kunyika njumu ilikule. Bokusanguna ndiyobatola kunyika lyokulwizi, ape bamwi kujwe. Mibili iyofunduluka, ape ecinuko cibi ciyovwika." Masimpe, wacita zintu zipati. ²¹Mutayowi, nyika; amubotelwe okunonenywa, kambo Mwami wayociti zintu zipati. ²²Mutayowi, nywebo noba nyama bomusaka! kambo nyika yomunkanda eyomena, misamu iyozyala micelo, ape emisamu yemisansa emwi ziyozyala micelo minji. ²³Amubotelwe, nobantu boku Zion, okukondwa mu Mwami Leza wenu. Kambo uyoita mvula mpati mbuli mbucakambwa okweta tufafalizi twe mvula kulinywe, imvula mpati mbuli cindi. ²⁴Awo avulwida kuyozula buyo esenke, ape ezibikilo zyamafuta ziyozula. ²⁵"Ndiyo mupilusizya ezyo zyonse zyakaligwa empaso-mpaso zipati, impaso ziyibi, ape empaso zyinyonyona-imbunga wabalwani pati njindakatu akati kenu. ²⁶Muyolya zinji ape okukuta, okulumbaizya zina lya Mwami Leza wenu, oyo wacita zibotu akati kenu, ape siyoiti muswabisiyi. ²⁷Muyoziba kuti ndili akati kabana Isilayeli, ape kuti ndime Mwami Leza wenu, ape takwe umwi, ape takwe nindiyo swabisya bantu bangu. ²⁸Ciyosika kuti mane ndikatile muya wangu ku nyama yonse, ape bana benu balumi abanakazi wayo sinsima. Bapati bayolota ziloto; bana basyimani bayobona zilikunembo. ²⁹Ape kubabelesi ababelesi banakazi, mumazuba ayo ndiyotila muya wangu. ³⁰Ndiyotondezya ziyibiliko kujulu anyika, malowa, mulilo, ape omusumpululu wobusi. ³¹Izuba liyosanduka kuba mundima ape mwezi kuba malowa, kakutana kusika buzuba bubi bo Mwami. ³²Coyoba kuti oyo yonse wita zina lya Mwami uyofutulwa. Kambo amulundu wa Zion oku Jelusalemu kuyoba zila yokuzwida, mbuli Mwami mbwakamba, ape akati kabasikukozya, abo Mwami mbakaita.

Chapter 3

¹Amulange, mumazuba alya enako ilya, ndakupilusizya buzike boku Juda oku Jelusalemu, ²ndiyobunganya masi onse, ape okubeta kunyika yoku Jehoshaphat. Ndiyobabeteke bonse kunu, akambo kabantu bangu olunyungu lwa Isilayeli, oyo ngubakatantamuna akati kamasi, ape akambo kokuti bakabanya nyika yangu. ³Bakapanga bantu bangu kuba baziike, kucincanya musyiani omuhule, ape okuzya mwanakazi owani kuti bakolwe. ⁴Ino, ninzi wandinywemena mebo, Tyre, Sidon ape ecisi ca Philistia? ino uyondibbadela? nikuba kuti uyondibbela, ndiyokupilusizya mukufwambana. ⁵Kambo wakandibwezela siliva engolide, ape wakandetela zintu zibotu mutempele yako. ⁶Wakauzya bantu boku Juda abo ku Jelusalemu kuma Giliki, mukuti babe kule omunyika yabo. ⁷Langa, ndilabasala, kuzwa kucibaka cimwakabauzya, ape ndiyopilusizya cikoloti. ⁸Ndiyouzya bana benu balumi abanakazi, kwindila amanza abana Juda. Bayobauzya kubana Sabeans, kucisi cilikule, kambo Mwami wamba. ⁹Amwambile masi: "Amulibambile kukondo; amubunganye balumi bapati; amubaleke baze afwifwi; amuleke balumi bonse baze kunkondo. ¹⁰Amume zikekele zyenu kuti zibe masabule entimba zyenu kuti zibe masumo. Amuleke batakweguzu bambe, 'Ndilidiide.' ¹¹Amufwambane kamuza, nonse nomasi ali afwifwi; amubungana antomwi awa. Mwami, eta ansi balwani bapati. ¹²Leka masi alibusye ape okuza kunyika ya Jehoshaphat. Kambo oko ndiyokala okubeteke masi alafwifwi. ¹³Amubike mucibikilo, kambo butebuzi bulafwi. Koza, sina busansa, kambo zipangilo zyawani zilizwide. Zibikilo zyafusuka, kambo bubi bwabo mbupati." ¹⁴Kulicongo, conga munyika yobubetezi. Kambo buzuba bwa Mwami buli afwifwi munyika yobubetezi. ¹⁵Izuba omwezi zyasiya bbi, inyenyezi tazimwekisi. ¹⁶Mwami uyongolola kuzwa ku Zion, mponya okongololisya kuzwa ku Jelusalemu. Ijulu enyika ziyozungana, kono Mwami uyoba ngomwevule wa bantu bakwe, ape uyoba ciyubilo cobwanda kubantu ba Isilayeli. ¹⁷Mponya muyoziba kuti ndime Mwami Leza upona mu Zion, mulundu wangu usalala. Mponya Jelusalemu uyoba usalala, mponya basimwenda tabayokozi kutimbula mumo ape. ¹⁸Ciyosika mubuzuba obo milundu nuyokunka wani ilwela, tulundu tukunka amalili, tonse tulonga mu Juda tuyokunka amanzi, ape akasensa kamanzi kayokunka kuzwa kuna'nda wo Mwami okutilila nyika ya Shittim. ¹⁹Ijipiti iyoba nyika itakali bantu, ape Edom iyoba nkanda itakali bantu, akambo kenkondo wakacitwa kubana Juda, kambo bakatila boluwa butakwe cibi munyika yabo. ²⁰Kono Juda uyozula ape, mponya Jelusalemu uyozula kulunyungu olu mane kulunyungu luza. ²¹Ndiyobalwanina akambo kobulowa mbundatakalwanina, Kambo Mwami ulapona mu Zion."

Obadiah

Chapter 1

¹Kubona kwa Obadiah. Mwami wamba eci kwendelanya e Edom: Twakavwa ntume kuzwa ku Mwami ape omutumwa wakatumwa akati kenu mumasi, kamba, "Amwime! Atwiime tumulwanye munkondo!" ²Langa, ndiyokucesya akati kamasi; muyosuligwa loko. ³Kulikumusya komoyo wako kwakwenena, nwe nomukala mupako lyebwe, mutwanda twenu; nomwamba mumyoyo wenu, "Nguni oyo uyondeta ansi?" ⁴Olo koluka mujulu mbuli sikwaze ape olo civwumbo cako kacili akati kenyenyezi, ndiyokweta ansi kuzwa oko-kokwamba ko Mwami. ⁵Kuti na bebbi baza kuliyebo, kuti na mubbi waza amasiku-ino muyonyonyonwa buti! tabayobbi zinji kwindila mubakozyezya? kuti na basikubunganya misansa baza kuliyebo, tabayobwezi kumaninizya? ⁶Mbuli Esau mbwayonyangwa, zintu zibotu zisisidwe! ⁷Bonse balumi balimucipangano bayomutuma kwinka kumunyanza we nyika. Balumi bbimuvwana bayomusulaka okumulwanya. Abo bakalya cikwa cenu bayomusandukila. Takwe kuvwana akati kabo. ⁸"Ati na tansime mubuzuba"-mbwamba Mwami-"nyonyona balumi boku Edon ape okusika kumulundu wa Esau? ⁹Balumi bapati bayoyowa, Teman, kutegwa mwalumi onse uyojaigwa kuzwa kumulundu wa Esau. ¹⁰Akambo kenkondo wakacitwa kumuzyalwanyoko Jokobo, muyovwumbwa isoni, ape muyojaigwa. ¹¹Mubuzuba mbumuyoima nji, mubuzuba bantu buto nibayotola lubuno lwako, ape amasimasi nibayonjila kumulyango, okusofwazy Jelusalemu, mwali mbuli mbabo. ¹²Kono mutanonenwi akambo kobuzuba bomuzyalwanyoko, mubuzuba nikwacitika zibi, ape mutanonenwi akambo kabantu bomu Juda mumazuba amanyongwe; mutalikumusi akambo kamakatazyo. ¹³Mutanjili mumilyango ya bantu mumasonko; mutabotelwi mumazuba amasonko mutalangi lubono mumazuba mabi. ¹⁴Mutaimi akati kezila mukuti mujate bantu, ape mutatoli bacipona mumazuba amanyongwe. ¹⁵Kambo buzuba bo Mwami bula afwifwi mumasi onse. mbuli mbumwacita, ciyocitwa kulinyebo; zicito zyenu ziyomupilukila amitwe yenu.

¹⁶Kambo mwakanwa amulundu wangu usalala, mponya masi onse ayozumanana kunwa. Bayonwa okumina ape ciyoba mbuli kuti takwe nibaliwo.¹⁷Kono mumulundu wa Zion kuyoba abo bakacija, ape ciyosalala, mponya ina'nda ya Jokobo iyotola zyonse zyaabwezidwe.¹⁸Ina'nda ya Jokobo iyoba mbuli mulili, ape ena'nda wa Josefa mbuli busi, mponya na'nda ya Esau iyowaka, bayoitenta, ape okumaninizia. Takuyobi nanga omwi upona muna'nda ya Esau, kambo Mwami wacamba."¹⁹Bantu boku Negev bayotola mulundu wa Esau mponya abantu bomunsi bayotola nyika yoku Philistines. Bayotola nyika yoku Ephraim ape enyika yoku Samaliya, ape Benjamin uyotola coku Gilead.²⁰Bantu bana Isilayile bali bazike bazotola nyika yoku Canaan mane kusikila ku Zarephath. Abo boku Jelusalemu, bali mu Sepharad, bayotola masi oku Negev.²¹Batumwa bayoinka mane kusikila ku mulundu wa Zion kutegwa balele kumulundu wa Esau, ape ecisi ciyoba ca Mwami.

Matthew

Chapter 1

¹Eli ndibbuku lya buzyale bwa jesu kilisitu, mwana wa Davida, mwana wa Abulahamu. ²Abulahamu wali iisi wa Izaka mponya Izaka wali iisi wa Jakobo, ape Jakobo wali iisi Juda ape aba zyalwanyina. ³Juda wali iisi wa Pelezi a Zola kuli Tama, Pelesi iisi wa Hezironi, mponya Hezironi wali iisi wa Lamu. ⁴Lamu wali iisi wa Aminadabu, Aminadabu wali iisi wa Nashoni, mponya Nashoni wali iisi wa Salimoni. ⁵Salimoni wali iisi wa Boazi kuli, Boazi wali iisi wa Obedi kuli Lute,, Obedi wali iisi wa jese. ⁶Jese wali iisi wa Davida wali mwami, Davida wali iisi wa Solomoni kumwanakazi wali wa Uliya. ⁷Solomoni wali iisi wa Lehobowamu, Lehobowamu wali iisi wa Abija, Abija iisi wa Asa. ⁸Asa wali iisi wa Jehosyafati, Jehosyafati iisi wa Jolamu, mponya Jolamu wesiku ya Uziya. ⁹Uziya wali iisi wa Jolamu, Johamu iisi wa Ahazi, Ahazi iisi wa Hezekiya. ¹⁰Hezekiya wali iisi wa Manase, Manse iisi wa Amoni, mponya Amoni iisi wa Josiya. ¹¹Josiya wali sikale waku Jekoniya ape aba zyalwanyina a ciindi eco cakutolwa kwa baisilaeli ku Babuloni. ¹²Ino musule okutolwa ku Babuloni, Jekoniya wakali iisi wa Siyalutiyele, Siyalutiyele wali sikale wa Zelubabeli. ¹³Zelubabeli wali iisi wa Abiyudi, Abiyudi wali iisi wa Eliyakimu, mponya Eliyakimu iisi wa Azo. ¹⁴Azo wali iisi wa Zadoki, Zadoki iisi wa Akimu mponya Akimu iisi wa Eliyudi. ¹⁵Eliyudi wali iisi wa Eliyaza iisi wa Mathani, mponya Mathani iisi wa Jakobo. ¹⁶Jakobo wali iisi wa Josefa mulimi wa maliya banyina jesu utegwa kilisitu. ¹⁷Ense mazyalani kuzwa kuli Abulahamu kusikila kuli Davida akali kumi ane, mponya kuli Davedi kusikila kuciindi cakutolwa ku Babuloni kwakali mazyalani ali kumi aane mponya kuzoosika kukuzyalwa kwa kilisitu kwakali mazyalwani ali kumi aane. ¹⁸Kuzyalwa kwa Jesu kilisitu kwaka citika namu mukutobelezya, banyina bakalibulikidwe akwatwe kuli Josefa, mponya kabatana swangana atomwi, kwakajanika kuti Maliya wakalimitide kwindila munguzu zya muuya usalala. ¹⁹Pele Josefa, mulumi wakwe nikuba kuti wali muntu ululeme, takwe nakayanda kuti amuusye soni, mponya wanda kumuleka mucumwinizi. ²⁰Mponya mbwakacili kuyeeya zintu eezi, mungelo wa leza wazoza kulinguwe muciloto akwamba kuti, "Josefa mwana wa Davida, uta yowi kubweza Maliya kuba mwanakazi wako, kaambo eco ca mitide ncomuya uusalala. ²¹Uyozyala mwana mwalumi, mponya uyo mwita zina lya Jesu, nkaambo uyofutula bantu bakwe kuzinyonyono zyabo, ²²Ezi zyeense zyakacitika kuti zibe masimpe ezyo mwami nzyakamba kwindila mumusinsimi, kwamba kuti, ²³Amubone, musimbi utazi mwalumi uyo mita akuzyala mwana mwalumi, mponya zina lyakwe liyotegwa Imamuweli" eci camba kuti "Leza ulaswibo". ²⁴Josefa nakasinsimuka wakati mbubonya mbuli mungelo wa mwami mbwaka mulailila. Mponya wakakwata mwanakazi wakwe. ²⁵Pele takwe nibakaswanana kusikila na katumbukwa mwana mwalumi. Mponya wakanuzika zina lya jesu.

Chapter 2

¹Kuzwa ciindi jesu nakazyalwa kubetelehemu yaku Judiya mumazuba o mwami Herodi, balumi basongo bakazwa kujwe bakasika mu Jelusalemu bakamba ati, ²"ino nguli ooyo wakazyalwa mwami wa ba Juda? nkaambo twabona nywnyezi yakwe nkakako twazinda kuzomukomba" ³Ciindi mwami Helodi nakamvwa eci, wakapenga, abomu Jerusalema benseneni. ⁴Herodi wakabunganya beense ba paizi abalembi, abamayi be mulawo, wakababuzya "kilisitu uyo zyalilwa kuli?" ⁵Bakamwambila kuti ku Betelehemu ya Judeya nkaambo kulilembedwe amusinsimi. ⁶"Ino na Betelehemu, mucisi ca Juda tabaisi bamamanino kubaleli bo mu Juda, pele kuzwa kuliyebo kuzozyalwa mwendelezi uyoembela bantu bangu ba Isilaeli. ⁷Mponya Herodi kumbali wakati balumi basongo akubabuzya ciindi nyenyezi niyakalibonya. ⁸Wakabatuma ku Betelehemu, wakati "kamuya mukamuyandole kabotu mwana, mwakumujana muzondambile kuti amibo ndikainke kuku mukomba. ⁹"Kuzwawo nibakamvwa kumwami, bakainka nzila yabo, mponya nyenyezi njibabwene kujwe yakainka kunembo lyabo mane kusikila niyaiminina ji awo mwana munini mpabede. ¹⁰Nibakabona nyenyezi bakabotelwa kapati. ¹¹Nibakanjila munganda bakabona mwana munini a Maliya banyina. Mponya bakafugama akumukomba. Mponya bakajula ziyobwedo bapa zipego zyangolida, atununkilizyo twakutentela atwakunana. ¹²Leza leza wakabacenjezya muciloto kuti batapiluki kuli Herodi, mponya bakabweda kuli mbabo anzila iimbi ¹³Kuzwa nibakabweda, mungelo wa mwami wakalibonya kuli Josefa muciloto mponya wakamba "nyamuka utole mwana munini abanyina mwikeku Ijipita mukakale oko mane kusikila nkwambile, nkaambo Herodi uyanda kujaya mwana. ¹⁴Masiku aayo Josefa wakabuka akutola mwana munini a banyina akutalikizya okwinka ku Ijipiti. ¹⁵Wakakala oko kusikila lufu wa Herodi. Eci cakazuzikizigwa kuzwa ku mwami ncakamba kwindila mumusinsimi" kuzwamu ijipiti ndaita mwana wangu" ¹⁶Mponya Herodi nakabona kuti wenwa kubalumi basongo, wakanyema loko. mponya wakalailila kuti bajaigwe bana balumi beense bamu Betelehemu aba zingulukide mucisi bajesi myaka yobilo okutola aansu, kwendalanya mbuli ciindi cakabuzisisya balumi basongo. ¹⁷Nkaambo mbobubo mbwakambide musinsimi Jelemiya. ¹⁸"Ijwi lyakamvwika mu lama kulila akwema kupati, Rakelo walila bana bakwe, okukaka kumbulizigwa, nkaambo bana bafwa. ¹⁹Nakafwa Herodi, kwakalibonya mungelo wo mwami wakaboneka muciloto kuli Josefa mu ijipiti okwamba kuti ²⁰"Nyamuka utole mwana abanyina winke kunyika ya Isilaile, nkaambo abo bakalikuyandaula bumi bomwana balifwide." ²¹Josefa wakatola mwana abanyina wakainka kucisi ca baisilaile. ²²Pele nakanvwa kuti Akelasi wendelezya Judiya mucibbula ca isi Herodi, wakayowa kwinka kuko. Kuzwa leza naka mulailila muciloto, wakainka kucisi cizingulukidwe ca Galili. ²³Wakainka a kuyokala mumnzi witwa kuti Nazaleta, eci cizuzikizya cakambwa mu Nazareta

Chapter 3

¹Muli alya mazuba kwakasika Johani mubapatizi ulakamboka munkanda yoku Judeya, wakati, ²Amwempwe, kambo bwami bwakujulu bulafwifwi.' ³Ngonguwe wakambwa kuli Isaya musinsimi, kuti, 'Ijwi lyoumwi sikongolola munkanda, amubambile zila yamwami, mululamike zila yakwe.'⁴Ino Johani wazwete cizwato coboya bwankamele, omukanda wecikumba mucikungu. Cilyo cakwe cali paso obuci bomusaka. ⁵Ino Jelusalemu, monse omu Judeya omuzisi zizungulukide mulonga wa Jodani bakaika kulinguwe. ⁶Bakabizigwa kuli nguwe mumulonga wa Jodani, okwamba zibi.⁷Ino nakabona ba Falisi aba Saduki banji bayobuza kukubizigwa kulinguwe wakabambila kuti, 'nywebo bana bacipile, nguni wakamutondezya kuti mucije kubukali buza?' ⁸Amuzyale micelo yo kwempwa kwenikweni. ⁹Mutayeyi kwamba mumoyo yenu kuti, tulijisi Abulahamu mbuli tataesu. Kambo ndamwambila kuti leza ulakonzya kunyampula bana ba Abulahamu kuzwa mumabwe.¹⁰Ino sabule lilibikidwe kale kumiyanda yecisamu. Kufumbwa misamu yonse itazyali micelo mbotu ilatemigwa okusowegwa mumulilo. ¹¹Mebo ndamubizya amanzi kuti mwempwe. Mponyina oyo uza musule lyangu uli enguzu kwiinda mebo sizumizidwe kunyamuna indyato. Uyomubizya omuya usalala omulilo. ¹²Cipupuluzyo cakwe cili mujanza lyakwe kambo uzosalazya mulamba wakwe ape uzobunganya maila akwe okuatobika mukatobo.¹³Ino Jesu wakazwida ku Galilaya okusika kumulonga wa Jodani kuti abizigwe kuli Johani. ¹⁴Johani wakazumanana kumukasya, wakateti, 'ndeledde kubizigwa kuli yebo, anukuti yebo waza kulimebo?' ¹⁵Jesu wakataba okwamba luinguwe kuti, 'kuzumuzugwa kuli inawa, kambo cibotu kuliswebo kuzuzikuzya kusalala. Mponyina Johani wazumizigwa. ¹⁶Nakamana kubila, Jesu wakafwambana kuzwa mumanzi, mponyina julu lya kajuka kuli nguwe. ¹⁷Wakambona muuya wa leza ulaseluka mbuli gwilimba a leza alinguwe.

Chapter 4

¹Ino Jesu wakendelezegwa o muuya munkanda kuti akasunkwe o diabulosi. ²Wakalimya kulya kwamazuba ali makumi one anasiku one, wafwide nzala. ³Musunki wakasika okwamba kuli nguwe, "na uli mwana o keza, ambila mabwe abe cinkwa," ⁴Mponyina Jesu wakataba okwamba kulinguwe, "cililembedwe, muntu taponi e cikwa acilike buyo, kufumbwa ijwi lizwa kumolomo wa leza," ⁵Mponyina diabulosi nakamubweza kumutola adolopo lisalala okumubika atala eciluli cecikombelo, ⁶okwamba kulinguwe, nauli mwana o leza ulifuse asi, kulilembedwe, ulambila bangelo balakubamba kabotu; ape balakunyamuna mumaza abo, kuti utalicisi zituta a mabwe. ⁷Jesu wakamwambila kuti, "Ape cililembedwe utasunki Jehova leza wako." ⁸Ape diabulosi wakamubweza wamutola mujulu atala eci lundu okumutondezya bwami bwenyika atomwi obulemu lwawo. ⁹Wakamba kulinguwe, "zyoonse zintu ezi ndilakupa, kuti ufugame ansi okundikomba mebo. ¹⁰Lino Jesu wakamwambila, "koya oko kule satani! kambo kuli lembebwe, komba Jehova leza wako, ape ukombe guwe alike. ¹¹"Ino diabulosi nakamusiya, mponyina, bagelo bakaza okumukomba. ¹²Mponyina Jesu wakamvwa kuti Johani wajatwa, wabalongela ku Galilaya. ¹³Wakalonga kuzwa ku Nazaleta wakakukalila kukapenamu kumbali omulonga womucisi ca Zabuloni a Nafatali. ¹⁴Eci cakacitika kuzuzikizya cakamba musinsimi Izaya. ¹⁵Nyika ya Zabulani enyika ya Nafatali, kunembo yolwizi mutala ya Jodani, Galilaya wabamasi! ¹⁶Bantu bakede mumudima nalibwene mumni mupati, ambabo bakede munyika amucimvule colufu, atala alimbabo kuyoyaka mumuni. ¹⁷Kuzwa eco cindi Jesu wakatalika kukamboka wakati, Ämwepele, kambo bwami bokujulu buli afwifwi. ¹⁸"Nakali kwenda kumbali omulonga waku Galilayo, wakabona bazyalwanyina bobile, Simoni witwa kuti Petulo, amwence wakwe Andulu, bafusa kanyandi mumulonga, kambo bakli basikushuta inswi. ¹⁹Jesu wakabambila kuti, 'kamuza, mundicilile, ndiyomupanga basikusyuta bantu. ²⁰Mponyina bakasiya tunyandi okumucilila. ²¹Ino Jesu nakalikwinka anembo waka bona bazyalwama bobile, Jakobo mwana wa Zebedayo, a Johani mwence wakwe. Kabali mubwato aba isibabo ba Zebedayo kabasuma kanyandi kabo. Wakabaita, ²²MUkufwambana bakasiya bwato aba isi okumucilila. ²³Jesu wali kobwendenda monse mu Galilaya, kuyobuisya mu sinagogo, kukamboka makani mabotu obwami okuponya malwazi onse oku ciswa akati kabantu. ²⁴Impuwo yakwe yakainka mucisi conse coku Siliya, mponyina bakamuletela bonse bacisidwe malwazi okuciswa kwemishobo misyobo okuciswa, abakanjidwe ma daimona, bayuminina abayumide mibili. Jesu wakabaponya. ²⁵Bantu banji bakamucilila bazwa ku Galilaya oku Dekapole Iya Jodani.

Chapter 5

¹Ino Jesu nakabona mbunga, wakatanta acilundu. Naka kala ansi, basikwiya bakwe bakaza kuli nguwe. ²Wakajula mulomo wakwe oku bayisya, kuti, ³"Balilelekidwe bapengide mumuya, kambo bwami boku julu mbubwabo. ⁴Balilelekidwe abo balila, kambo bayo umbulizigwa. ⁵Balilelekidwe abo babombe, kambo bayo vuba nyika. ⁶Balilelekidwe abo bafwa nzala e nyota yo bululami, kambo bayo kuta. ⁷Balilelekidwe abo bali o luse, kambo bayojana luse. ⁸Balilelekidwe abo basalala mumoyo, kambo bazo mubona Leza. ⁹Balilelekidwe abo beeta lumuno, kambo bayoitwa kuti bana ba Leza. ¹⁰Balilelekidwe abo bapenzigwa akambo ko bululami, kambo mbubwabo bwami bo kujulu. ¹¹"Mulilelekidwe nywebo ciindi bantu niba mutukaika oku mupenzya nikuba kwamba zintu zibi alinywebo zyokumutambikizya akambo kangu. ¹²Amusekelele oku nonenwa, kambo bulumbu bwenu mbupati ku julu. Kambo monya namuya bantu baka penzya basinsimi bakapona kunembo lyenu. ¹³"Ndinywe munyo we nyika. Kutu na munyo wasampuka, ino ape ninga waba buti munyo? Taucikwe mulimo ulasoigwa oku lyatokwa amaulu abantu. ¹⁴Ndinywe mumuni we nyika. Munzi uyakidwe atala e cilundu tukonzi kusiwa. ¹⁵Bantu takwe niba munika lambi okulibika kungsi ecisuwo, kono balibika achimino, ponya lila munikila boonse bali mu ng'anda. ¹⁶Amuleke mumuni wenu umunike kunembo lya bantu mane kuti ba bone micito yenu mibotu okutembaula Tata wenu uli ku julu. ¹⁷"Mutayeyi anga ndaza kuzo nyonyona mulawo na basinsimi. Takwe nindakazida kuzozimwaya, kono kuzo yizuzikizya. ¹⁸Kasimpe ndamwambila kuti mane julu e nyika zikamane, pele takwe kabbala olo kwisya kuyoina anze o mulawo, mane kusikila zyeense zikazulile. ¹⁹Ino kufumbwa utyola nuuba munini we milawo eyi okwisya bamwi kucita namu, uyotegwa munini mubwami bo kujulu. Pele kufumbwa uyoubamba oku bayisya, uyoitwa kuti mupati mubwami bo kujulu. ²⁰Ndamwambila kuteti ati buyo bululami bwenu bukainde bululami bwa balembi ama Farisi, nimuyonjila mu bwami bo kujulu. ²¹"Mwakamvwa kuti cakambwa kuli mbabo muziindi zyeciindi, 'Utajayi,' ape, 'Kufumbwa ujaya uyoba o buyumu yumu bo lubeta.' ²²Kono ndamwambila kuti, kufumbwa unyemena muzyalwanyina uyoba o buyumu yumu bo kubetekwa; kufumbwa oyo usampola muzyalwanyina uyoba mu buyumu yumu bwenkuta mpati; ape kufumbwa waamba tegwa, 'Yebo ocifuba!' uyoba obuyumu yumu bo mulilo utazimi. ²³Ino wanopa cipo chako acipaililo ponya wayeya kuti muzyalwanyoko ulakambo ayibo, ²⁴siya cipo chako kunembo lye cipaililo, okwinka. Sanguna mulekelelane omwananyoko, ponya wamana uze okupa cipo cako. ²⁵Amuzumizanyane omulwani nyoko muku fwambana nimucili anguwe munzila yoku nkuta, kambo sinkondonyoko ulakonzya kukutola kumubetesi ape mubetesi ulakonzya kukutola kumulindizi, ponya ninga wasowelwa muntolongo. ²⁶Nconzyo ndamwambila kuti, takwe noyozwa mua kusikila mane ukabbadele kamali kasyede. ²⁷"Mwakamvwa kuti kwakambwa, 'utaciti bumambe.' ²⁸Kono ndamwambila kuti kufumbwa ulangisisya amwanakazi oku munyomenena kokuti wacita kale bumambe anguwe mumoyo wakwe. ²⁹Kuti na linso lyako lye cilisya likwetelezya kuti ubisye, ligwisye okuli sowa kuzwa kuli yebo. Kambo kubotu kuli nywebo kuti cibela comwi comubili wenu cha nyonyoka kwinda kuti mubili wako woonse uka sowelwe mumulilo utazimi. ³⁰Kuti na janza lyako lyecilisya likwetelezya kuti ubisye, litimbule lizwe kuli yebo. Kambo kubotu kuli yebo kuti cibela comubili comwi chanyonyoka kwinda kuti mubili woonse ukainke mu mulilo utazumi. ³¹Ape calinonga cambwa kuti, 'Kufumbwa utanda mwanakazi wakwe, welede kumupa lugwalo lokumuleka.' ³²Kono ndamwambila kuti kufumbwa uleka mwanakazi wakwe, watacita bumambe, nkokuti wamucita bumambe. Kufumbwa umukwata kali wakalekwa kokuti wacita bumambe. ³³"Ape, mwakamvwa kuti cakambwa muciiindi cabensiku besu, 'Utakonki cikonke co bubeji, pele ucitile Leza mbuli mwakonka.' ³⁴Kono ndamwambila, utakonki nikuba kanini, nokuba kujulu, kambo ce cibbula ca Leza; ³⁵nokuba ansi, kambo ce cilyatilo ca maulu akwe; nanga ku Jerusalema, kambo ngo munzi O Mwami mupati. ³⁶Nokuba kukonka omutwe wako, kambo tokonzi kusandula kasusu kuti katube na kasiye. ³⁷Pele kwamba kwenu akube 'Tyi, iyi,' na 'nee, nee.' Kufumbwa cindilila kuzwa ali eci cizwa ku mubi. ³⁸"Mwakamvwa cakambwa kuti, 'Linso ku linso, ape E lino ku lino.' ³⁹Ino ndamwambila kuti, mutapilusyi cibi ku mubi. Pele, kufumbwa oyo ukuma kutama lyo lulyo musandwide limwi ape. ⁴⁰Kuti na umwi uyanda ku kuzingila nkani okukunyanga cibaki cako, umuleke atolelezye e jansi lyako. ⁴¹Kufumbwa ukusongelezya kwenda musinzo we maile lyomwi, inka anguwe ma maile obile. ⁴²Amupe kufumbwa kuli oyo umukumbila, ape mutafutatili kuli umwi uyanda kukolota kuli yebo. ⁴³"Mwakamvwa cakambwa kuti, 'Welede kuyanda mwenzinyoko oku sula mulwaninyoko.' ⁴⁴Pele ndamwambila kuti, yanda mulwaninyoko oku bakombela abo bakupenzya, leleka bakutuka, oku bacitila zibotu abo baku sula, ⁴⁵kutegwa mube bana ba Uso uli kujulu. Kambo inguwe ngucita kuti zuba lizwide babi ababotu, okutuma mvula ababotu ababi. ⁴⁶Nkambo kuti mwayanda abo bamuyanda, ino mujana mpindu nzi? Kokuteti abo basimitelo tabaciti cintu comwi na? ⁴⁷Ape kuti kamulumelesya buyo bazyalwanyoko, cinzi cimucita kwinda bamwi? Basimasi tabaciti cintu comwi na? ⁴⁸Mpoonya nywebo mwelede kusalala moonya mbuli Uso uli kujulu mbwasalala.

Chapter 6

¹"Amucenjele kuti mutaciti milimo yenu iluleme kubantu kuti bamubone, kambo mwacita namu tamuyobi empindu kuzwa kuli Uso wenu uli kujulu. ²Ciindi nimupa zipo zyluzyalo, mutaliziye mpeta kunembo lyenu mbuli basi kupaupa amenso mbubacita mu ma sinagogi omu tuzila- zila, kuti balumbaizigwe abantu. Nconzyo ndamwambila kuti, batambula kale mpindu zyabo. ³Pele nimupa zipo zyluzyalo, mutazumiziyi janza lyenu lyecigoyo kuti lizibe lye cilisya cili likucita ⁴kutegwa zipo zyenu zipegwe mu kususikizya. Ponya Uso ubona mu kususikizya uyomupa bulumbu. ⁵"Mwanokomba, mutabi anga mba sikupaupa, kambo balayanda kwiima oku komba muma sinagogi omu migwagwa mipati kutegwa babonwe abantu. Kasimpe ndamwambila nywebo, balitambwide kale mpindu yabo. ⁶Kono nywebo, mwanokomba, amunjile mung'anda yenu mukati. Mujale mulyango okukomba kuli Uso, utabonwi. Mponya Uso ubona zyo mukususikizya uyo mulumbula. ⁷Mwanokomba, mutapangi bwinduluzi butabeleki mbuli mu bacita Basimasi, kambo bayeya anga bayomvwigwa akambo ka majwi abo manji. ⁸Ino, mutabi anga mbabo, kambo Uso ulizi zintu nzimuyanda kamutano mukumbila. ⁹Ino amukombe namu: "Tata wesu uli kujulu, izina lyako ali kutekwe mbuli mbuli salala. ¹⁰Bwami bwako abusike. Luyando lwako alucitwe ansi ano mbuli mulubede kujulu. ¹¹Utupe sunu cilyo co buzuba o buzuba. ¹²Utulekelele milandu yesu, mbuli mutu balekelele bale milandu kuli swebo. ¹³Utatutoli muku sukusigwa, pele utugwisye ku mubi. Kambo Bwami mbubwako, enguzu obulemu, mane kukabe kutamani. ¹⁴Kuti na mwalekelele bantu bulubizi bwabo, Uso wenu uli kujulu anguwe uyo mulekelele. ¹⁵Pele kuti na nywebo tamubalekelele bulubizi bwabo, anguwe Uso wenu uli kujulu takoyomulekelele bulubizi bwenu. ¹⁶"Nimulimya kulya, mutano lilengwani kumenso mbuli ba sikupaupa mbubacita, kambo bala litengwanya kumenso abo kutegwa baboneke ku bantu kuti balimya kulya. Kasimpe ndamwambila, balijene kale bulumbu bwabo. ¹⁷Pele nywebo, nimulimya kulya, munanike mutwe wenu okusamba ku menso ¹⁸kutegwa kutaboneki kuli bamwi kuti muli kulimya kulya, pele ati buyo kuli Uso utabonwi; ape Uso wenu ubonena mukususikizya uyo mulumbula. ¹⁹"Mutabambi lubono ansi, awo mapempe O bulala mpuzinyonyona, abebbi mpuba donkola okubba. ²⁰Pele, amubambe lubono lwenu kujulu, oko mapempe nekuba bulala nku zitakonzi kunyonyona, ape abebbi kuba takonzi ku donkola okubba. ²¹Kambo oko kuli lubono lwenu, O moyo wenu nkwatunobede. ²²Linso ndye lambi lyo mubili. Mponya, kuti na linso lyako lili kabotu, mubili wense uzwide mumuni. ²³Kono kuti na linso lyako ndibi, mubili wense uzwide mudima. Ino, kuti na mumuni oyo uli muli nywebo uzwide mudima, mupati oyo mudima! ²⁴Takwe muntu ukonzya kubelekela basimalelo bobile, kambo ulasula umwi okuyanda umwi, Na ulajatilila kuli umwi oku sansola umwi. Tokonzi kubelekela Leza O lubono. ²⁵Mponya awo ndamwambila, mutabilaili obuumi bwenu, kuti muyolya nzi na muyonywa nzi; na ziomubili wenu, zimuyo zwata. Nkokuti buumi tabwiindi cokulya, omubili kwiinda zizwato? ²⁶Amulange bayuni muluwo. Tababyali ape tabatebuli nokuba kubamba mu tutombo, kono Uso wenu uli kujulu ulabapa cokulya. Nkokuti nywebo tamuyandiki kwinda mbabo mbubabede na? ²⁷Ino ngwani wenu ubilaila ukonzya kuyungizizya ciimo ku buumi bwakwe? ²⁸Kambo nzi nimubilaila zyokuzwata? Amuyeye maluba-luba omusaka, mbwakomena. Tabeleki, ape tasumi zizwato. ²⁹Pele ndamwambila, nikuba Solomoni mubulemu bwakwe takwe nakazwatikwa mbuli ngayo. ³⁰Pele kuti na Leza ulazwatika bwizu musaka, bunga sunu mpubuli junza kwasowelwa muciko, ino mbuti kwiinda mwayo muzwatika nywebo, nywebo noba silushoomo lunini? ³¹Ino mutabi nimubilaila okwamba ati, 'Ino tuyolya nzi?' na 'Tuyonwa nzi?' na 'Zibiya nzi zituyozwata?' ³²Kambo ambabo Basimasi balaziyandola zintu ezi, awe Uso wenu uli kujulu ulizi kuti mulaziyanda. ³³Pele amusangune kuyandola bwami bwakwe obululami, pawo zintu ezi zyonse ziyopegwa kuli nywebo. ³⁴Pawo, mutabi nimubilaila zye junza, kambo bwe junza buyoli bilailila. Buzuba buli bwense buli jesi mapenzi ayo.

Chapter 7

¹"Utabeteki, kutegwa ayibo utakabetekwi. ²Kambo kokubeteka ko beteka, ayibo uyobetekwa, echipimo chopimya, ayibo chiyokupima. ³Kambo nzi nolanga kakwaa kali mulinso lyo muzyalwa nyoko, kono toyeyi tanda lili mulinso lyako? ⁴Inga wamba buti ku muzyalwa nyoko, 'Andiku gwisye kakwaa kali muli linso lyako,' kakuli tanda lili mulinso lyako? ⁵Yebo osikupaupa! Sanguna kugwisya tanda mulinso lyako, pawo uyobona kabotu kugwisya kakwaa kali mulinso lyo muzyalwa nyoko. ⁶Utapi echo cisalala ku babwa, ape tamwelede kusowa nsasiko zyenu kunembo lye ngulube. Kambo inga zyalya tokwa buyo, okukusandukila ponya kuku yawola muzipanzi. ⁷"Kumbila, pawo uyopegwa. Yandola, ape uyojana. Konkota, pawo uyojulilwa. ⁸Kuli woonse ukumbila, ulatambula; uli woonse uyandola, ulajana; oku muntu ukonkota, uyo julilwa. ⁹Na nguni wenu, kuti mwana akwe mwalumi wakumbila cinkwa, ulamupa bbwe? ¹⁰Na kuti wakumbila nswi, ulamupa nzoka? ¹¹Ino, kuti nywebo nobantu babi mulizi kupa zipo zibotu kubana benu, ino chilainda buti kuli Tata oku julu kupa zintu zibotu kuli abo bamukumbila? ¹²Kokuti anu, kufumbwa zintu zimuyanda kuti bantu bamuchitile, mwelede kubachitila zizyo anywibo, kambo oyu ngo mulawo aba sinsimi. ¹³"Njila mukalyango kamanikide. Kambo mulyango uli kwankwamukide, E nzila nimpati itola ku kunyonyoka, pawo mbanji bantu bainda muli njiyo. ¹⁴Pele mulyango ulisyanikide e nzila niyumu itola ku buumi, pawo mbache baijana. ¹⁵"Amuchenjele aba sinsimi bobubeji, abo baza kuli nywebo muzibiya zye mbelele kakuli mukasimpe mbanyama bomusaka. ¹⁶Mumichelo yabo muyo baziba. Ino bantu ninga bajana misansa kuzwa kuciteyo chobumvwa na nkuyu kuzwa ku mutube-tube? ¹⁷Munzila njonya, musamu mubotu uzyala michelo mibotu, pele musamu mubi awe uzyala michelo mibi. ¹⁸Musamu mubotu taukonzi kuzyala muchelo mubi, nokuba musamu mubi nukonzya kuzyala muchelo mubotu. ¹⁹Kufumbwa musamu utazyali muchelo mubotu ula temwa okusowelwa mu mulilo. ²⁰Pele ino, muyobaziba kwindila mumichelo yabo. ²¹Tainsi bonse bamba kuli mebo kuti, 'Mwami, Mwami,' bayonjila mubwami boku julu, kono buyo abo bacita luyando lwa Tata uli ku julu. ²²Bantu banji bayoti kuli mebo mubuzuba buya, 'Mwami, Mwami, takwe nitwaka sinsima muzina lyako, muzina lyako twakatanda madaimona, ape muzina lyako twakacita milimo mipati?' ²³Ponya cha ntangalala ndiyobambila, 'Takwe nindamwizi! Amuzwe kuli mebo, nywebo noba simucita zibi!' ²⁴"Ino, woonse umvwa majwi angu okwa chilila uyoba mbuli muntu musongo uyaka ng'anda yakwe atala E bbwe. ²⁵Imvula yakaza, chilobe chakasika, E guwo lyaka bbubbula okuyuma ng'anda ilya, kono takwe niyakawa ansi, kambo yayakilidwe a bbwe. ²⁶Pele kuli oyo umvwa majwi angu kata chilili uyoba anga mwalumi mufuba wakayaka ng'anda yakwe musese. ²⁷Imvula yakawa, chilobe cakasika, E guwo lyaka bbubbula okuyuma ng'anda, pawo yakawa, ponya mamano ayo ali mabi. ²⁸Chakasika ciindi Jesu nakamana kwambola majwi aya, mbunga yabantu yaka komokwa kukwisya kwakwe, ²⁹kambo wali kubaisya mbuli umwi wajesi nguzu, kwiinda balembi babo.

Chapter 8

¹Ino Jesu naka seluka kuzwa ku cilundu, mbunga ya bantu yaka muchilila. ²Pawo, sichisenda wakaza kuli nguwe oku mukontamina kunembo lyakwe, kateti, "Mwami, kuti na ulayanda, ninga wandisalazya." ³Jesu waka vungununa janza lyakwe oku mujata, kamba kuteti, "Ndilayanda. Salala." Muciindi ciya conya wakasalazigwa ku chinsenda cakwe. ⁴Jesu wakateti kuli nguwe, "Bona kuti utambili muntu naba omwi. Koya munzila yako, ukalitondezye ku mupaizi, okuyopa cipego eco Mozesi chaka lailila, cikabe citondezyo kuli mbabo." ⁵Nali kunjila mu Kapenaume, sikalumamba mupati wakaza kuli nguwe, kamukumbila ⁶okuti, "Mwami, mubelesi wangu ulilede ku ng'anda uli yuminide kali mucimo chicisa." ⁷Mponya Jesu wakateti kuli nguwe, "Ndilaza kuzo muponya." ⁸Silumamba mupati wakataba okuti, "Mwami, tandeledede kuti yebo ukasike mu ng'anda yangu. Amba buyo jwi ponya muzike wangu ulapona." ⁹Kambo amibo ndili mwalumi wakatondekwa o mulawo, ndili jesi basilumamba bali kungsi lyangu. Ndilamba kuli umwi, 'Koya,' ponya wainka ape okulumwi, 'Koza,' ponya waza, oku bazike bangu, 'Cita echi,' ponya wachicita." ¹⁰Ino Jesu nakamvwa buyo echi, waka komokwa okwamba kuli baya boko bumuchilila, "Kasimpe ndamwambila, takwe nindaka jana muntu ujesi lushomo lubede namu mu Izirael." ¹¹Ndamwambila, banji bayooza kuzwa kujwe okumbo, bayo kala a tabule O Abrahamu, Izeki O Jakobo mu bwami bokujulu. ¹²Pele bana bo mubwami bayo sowelwa anze mumudima, oko kunoli kulila okulumanya meno." ¹³Jesu wakambila silumamba mupati, "Koya! Mbuli mwashoma, achi kucitikile." Ponya muzike wakapona mu woola liya ndyonya. ¹⁴Jesu nakasika ku ng'anda ya Petro, wakabona bapongozi ba Petro ka balede kuciswa omubili kupya. ¹⁵Jesu wakajata janza lyabo, ponya baka pona. Pawo baka buka okutalika kubabila zilyo. ¹⁶Nikwaka jolezya, bantu baketa banji bajesi madaimona. Wakaitanda myuuya mibi e jwi okuponya boonse bacididwe. ¹⁷Kwindila omu chakazulila echo chakambwa o musinsimi Izaya, kwamba kuti, "We lwakwe mweni wakabweza kuciswa kwesu okunyamuna malwazi esu." ¹⁸Ino Jesu nakabona mbunga yamuzyungulukide, wakapa malailile okuzwa kwinka kulu bazu lumbi lo lwizi lwa Galile. ¹⁹Pawo mulembi wakaza kuli nguwe okwamba ati, "Mwiiyi, Ndilakuchilila kufumbwa koinka." ²⁰Jesu wakateti kuli nguwe, "Bamwaba bali jesi zigodi, otuto tuyuni to mujulu tulijesi zivumbo, kono Mwana O Muntu tajesi koku yamika mutwe wakwe." ²¹Umwi wabasikwiya wakateti kuli nguwe, "Omwami, ndizumizye kuti ndinke ndikasangune kuzika batate." ²²Kono Jesu wakati kuli nguwe, "Ndichilile, pele usiye bafu bazike bafu babo." ²³Ino Jesu nakanjila mumugolo, basikwiya bakwe bakamuchilila muli mbubo. ²⁴Amulange, kwakaza guwo pati alwizi, kusikila mugolo wakavumbwa amaiwe. Kono Jesu walilede. ²⁵Basikwiya bakamuzida okumubusya, kabateti, "Tuvune swebo, Mwami; tulafwa!" ²⁶Jesu wakabambila, "Muyowa nzi, nywebo nobasilushomo lunini?" Pawo waka nyamuka oku patokila guwo olwizi. Ponya kwakaba lumuno lupati. ²⁷Balumi bakakomokwa okwamba kuti, "Ino mwalumi uli buti oyu, kuti mane guwo olwizi zilamumvwi?" ²⁸Ino Jesu nakasika kulu bazu lumwi oku cisi cha ba Gadareni, balumi bobile banjilidwe madaimona baka muswana. Bali kobuzwida mu mabita kabali obukali, kutegwa takwe simwinda nzila welede kwinda ilya nzila. ²⁹Amulange, bakongolola okuti, "Ino tuchite nzi ayibo, Mwana a Leza? Waza kuzotupenzya ciindi ka chitana ku sika?" ³⁰Ino kwali mbunga ye ngulube yali kuchelela kuko, kutainsi kule ambabo. ³¹Madaimona aka kumbila kuli Jesu okuti, "Watunda, ututandile mumbunga ilya ye ngulube." ³²Jesu wakateti, "Koya!" Madaimona akazwa okuyonjila mungulube; pawo, ngulube zyoonse zyaka cija okuselela kuzwa aka lundu okuyonjila mulwizi ponya zyakafwa mumanzi. ³³Baya bali kwembela ngulube bakazuza okwinka mu munzi kuyoamba zyoonse, mane echo chakacitika ku balumi banjilidwe madaimona. ³⁴Amulange, munzi woonse wakaza kuzo swana Jesu. Nibakamubona, baka mukumbila kuti azwe mu busena bwabo.

Chapter 9

¹Jesu wakanjila mubwato, wakazubuka, mponya wakainka mumunzi wokuli mbabo. ²Mponya, bakamwetela mwalumi ulivukide kalede alusasa. Mukubona lushomo lwabo, jesu wakati kumwalumi ulivukide, "mwanangu, uma. Zibi zyako zya lekelelwa." ³Mponya, bamwi balembi bakalyambozya mulicabo, "oyo mwalumi ulimukusampola." ⁴Jesu walizi zibalikuyeya wakati, "ninzi nimuyeya bubi myoyo yenu?" ⁵Ino ncecili cubauba, kwambakuti, zibi zyako zya lekelelwa, nanga kwambakuti, nyamuka wende? ⁶Pele mulizi kuti mwana omuntu ulijisi nguzu munyika zyakulekelela zibi, "wakati kuli sikulivuka mubili, "nyamuka, bwezalusasa lwako, mponya winke kuganda yako. ⁷Mponya mwalumi wakanyamuka wakainka kuganda yakwe. ⁸Imbungano yabantu niyakabona eci, bakayowa bakalumbaizya leza, wakapanguzu zili namuya kubantu. ⁹Ino Jesu nakainda awo wakabona mwalumi utegwa Mateyo ulikede atente lyakwe lyecitezezyo. Wakati kulinguwe, "ndicilila." wakanyamuka mponya wakamucilila. ¹⁰Ino jesu nakakala ansi kuti alye munganda, mponya basimitelo banji abasizibi bakasika okulalila o jesu abasikwiya bakwe. ¹¹Mponya bafalisi nibakabona, bakati kuli basikwiya bakwe, "nkambo nzi mufundisi wenu nalya abasimitelo nape abasizibi?" ¹²Mponya jesu nakamvwa namuya, wakati "bantu bayumu mumubili takwe nebayanda musilisi, pele buyo abo baciswa. ¹³Mwelelede kwinka mukaiye nciamba eci: 'ndiyanda luse kutainsi cipaizyo.' nkambo takwe nindakazide kwita baluleme kuti balilekelele pele abasizibi" Mponya basikwiya ba Joni bakaza kulinguwe bakati, "nkambo nzi swebo abafalisi ncutulimya kulya, pele basikwiya bako tabalimyi?" Jesu wakati kulimbabo, ino benzinyina basibwanga balakonzya kulila sibwanga kacili ambabo? pele mazuba ayosika awo sibwanga nayotolwa ¹⁶"Takwe muntu ukonzya kubika kasila kapyo asila lye cindi, kambo cigamba ciyozwa asila, mponya cigamba cipati ciyoba. ¹⁷Nanga bantu kubika waini mupya mutobo twe cindi, kuti bacita namuya, tutobo tulayauka, mponya waini iyokunka, ape tutobo tunyonyoka. Mucindi cokuti, babike waini mututobo tupya, mponya zyense ziyolondolwa. ¹⁸Awo Jesu nalikwamba ezi zintu kulimbabo, mponya, kwakasika mwami wamufugamina, wakati, "mwanangu wazwa akufwa inawa, pele koza uzoampe janza lyako alinguwe, mponya ulapona." ¹⁹Mponya Jesu wakanyamuka wamucilila, mbubonya mbubakacita abasikwiya bakwe. ²⁰Mponya, umwi mwanakazi wakaciswa kalobola kwe myaka kumi aibili wakaza kusule lya Jesu okujata kumpele ecizwato cakwe. ²¹Nkambo wakalyambozya alike, "kuti kufumbwa ndajata buyo zibya zyakwe, ndilaba kabotu. ²²Pele Jesu wakacebuka wamubona, mponya wakati "mwanangu, ba ecamba; lushomo lwako lwakuponya." mponya mwanakazi oyo wakapona mponya acindi awo. ²³Ino Jesu nakasika kuganda yomwendelesi, wakabona basimpeta embunga ya bantu bali mukupanga congo cinji. ²⁴Wakati, "nkambo musimbi tafwide, pele wona buyo, mponya bakamuseka cokumufubazya. ²⁵Mbunga yabantu niyakatandilwa anze, wakajila munganda okumujatila ku janza, mponya musimbi wakabuka ²⁶Mpuwo. eyo yakamwaika mucisi cense. ²⁷Ino Jesu nakazwa oko, balumi bofu bobile bakamucilila. Balikuyobongolola kabati, "Tufwide luzyallo, mwana Davida!" ²⁸Jesu nakasika kuganda, balumi bofu bakaza kuli nguwe, Jesu wakati kulimbabo, "mulashoma kuti ndilakonzya kucita eci?" bakati kulinguwe iyi, mwami. ²⁹Mponya Jesu wakajata menso abo wakati, acicitike kulinywebo kwinda mulushomo lwenu, " ³⁰Mponya menso abo akajuka. Amane Jesu wakalailila wakati Amubone kuti takwe waziba zintu ezi." ³¹Pele balumi bobile bakainka okutalika kumwaya nkani mucisi eco cense ³²Ino abo balumi nibacili kuyobwenda, mponya syatabi unjilidwe ma daimona waketwa kuli Jesu. ³³Awo daimona nilyakagwisigwa, mwalumi syatambi wakambola. Imbunga ya bantu yakakomokwa yakati, "eci tacina kubonwa mu izilaeli." ³⁴Pele bafalisi balikuti, "kwiinda mupati wa madaimoni, ulagwisya ma daimona" ³⁵Jesu wakainka muminzi o mutunzi. Wakazumanana kwisya mu ma sinagogo, kukambauka mulumbe o bwami okuponya malwazi amaciswe ense aindene indene. ³⁶Nakabona mbunga yabantu, wakafwida luzyallo, nkambo balipengide okulengwala, bali mbuli mbelele zitakwe mwendelesi. ³⁷Wakati kuli basikwiya bakwe, "butebuzi bwavula, pele babelesi baceya. ³⁸Mponya amufwambane mukuombe ku mwami obutebuzi, kuti amutumine babelisi mubutebuzi bwakwe.

Chapter 10

¹Jesu wakaita basikwiya bakwe bali kumi ababili antomwi okubapa nguzu zyokugwisya myuya mibi, okuponya malwazi kufumbwa amalwazi ense.²Ino mazina abapositolo bali kumi ababili ali aya. Wakusanguna, Saimoni(oyo ngwali kuti Pita), Andulu muzyalwanyina,Jemusi mwana Zebbedi, Joni muzyalwanyina,³Filipo,Basolomiyo, Tomasi,Mateyo sikutezya, Jemusi mwana wa Alufayusi, Tadeyasi, Tadeyasi, ⁴Saimoni munkutwe, o Juda sikalioti wakamwaba.⁵Aba bali kumi ababili Jesu wakabatuma. Wakalailila wakati,"mutainki kufumbwa kubusena oku bamasi nkubakala. Mponya mutakajili kufumbwa dolopo lua masamaliya. ⁶Amwinke nanga namuya ku mbelele ziswekide zye nganda ya izilayeli. ⁷Nimuciyobwenda kamuyobukambauka kamuti, bwami bokujulu kwaswena afwafwi.⁸Mukaponye balwazi, mukabusye bafwide, mukasalazye basicinseda, mukagwisye madaimona. Mwapegwa buyo, mukape buyo. ⁹Mutakabwezi mali naba ngolide muzikwama zywnu.¹⁰Mutakabwezi zikobodo mu ngendo zyenu, nanga zibaki zimwi, niziba ndyasyo, niba nkoli nkambo mubelesi ulya zilyo zyakwe.¹¹Kufumbwa dolopo nanga munzi mumuyonjila, mukajane muntu welede mulinguwo, mukakale mumo kusikila mukainke. ¹²Mponya mwakujila munganda mukabajuzye. ¹³Kuti na balelede; lumuno lwenu alube alimbabo. Pele kuti na tabaelede lumuno lwenu lukapiluke kuli nywebo.¹⁴Kuli abo batamutambuli nanga kumuswilila ku majwi enu, mwakuzwa muganda eyo nanga cisi, mukalikunkumune lusuko kumaulu enu.¹⁵Nconzyo ndamwambila, kuyobabuyumuyumu kucisi ca sodoma o gomola mubuzuba bolubeta kwindi cisi ciya.¹⁶Amulange , ndamutuma mbuli mbelele akati kabaumpe, pele amucenjele mbuli nzoka mubombe mbuli nziba.¹⁷Mucenjele abantu! bayomutola mulubeta, mponya bayomuma muzikombelo zyabo. ¹⁸Muyotolwa kubendelesi abami nkambo kangu, ciyoba citondezyo kuli mbabo okulibamasi. ¹⁹Awo bamwaba mutalibiliki ezyo kuti ino muyoamba buti, nkambo cokwamba ciyoza kuli nywebo ali eco cindi. ²⁰Nkambo tainsi nywebo muyoambola, pele muya wa uso nguyoambola muli nywebo.²¹Muzyalwanyina uyoaba muzyalwanyina kulufu, ape o isi kumwanakwe. Bana bayobukila bazyali babo okubajaya. ²²Muyosulwa omuntu wense nkambo ke zina lyangu. Pele kufumbwa uyozymanana kusikila kumamanino, oyo muntu uyofutulwa. ²³Awo bakumupenzya mu cisi eci, mukainke kuli umbi, nkambo ndamwambila kuti, kamutana kwimana munzi ya izilayili mwana omuntu katana kusika.²⁴"Sikwiya tainsi mupati kwindi mufundisi wakwe, nanga mubelesi kwindi simalelo wakwe. ²⁵Cilelede kuli sikwiya kuti abe mbuli mufundisi wakwe, ape omubelesi kuba mbuli simalelo wakwe. Kuti baita mweni nganda kuti Belizebule, ino ciyoba buti mbukuyoba ku mazina ngatabakaite bantu bomu nganda yakwe. ²⁶Mponya mutabayowi, nkambo takwe cisisikidwe citakwe kuyubunuka, ape cisisikidwe citakwe kuzibwa. ²⁷Eco ncemwambila mumudima, amucambe mumumuni, ape ncimunvwa mubutetete mumatwi enu, amucambilizye atala ezilulizyenu.²⁸Mutayowi kuli abo bajaya mubili pele tabakonzi kujaya muya. Nikuba namuya amuyowe oyo ukonzya kujaya mubili antomwe amuya mu gehena. ²⁹Ino tutiti tobile tatukonzyi kulwa mali manini? nikuba namuya takwe komwi kantu kanga kawide uso katazi. ³⁰Pele nanga masusu ali amutwe wenu alibalidwe, ³¹Mutayowi. Mulayandika kwindi tutiti tunji. ³²Mponya kufumbwa undizuminina kubantu, amibo ndiyomuzuminina kuli tata uli kujulu. ³³Pele oyo undikaka kubantu amibo ndiyomukaka kuli tata uli kujulu. ³⁴"Mutayeyi kuti ndakazida kweta lumuno munyika, takwe nindazida kweta lumuno pele ceba. ³⁵Ndakazida kwanzanyanya mwana oisi, mwana mwanakazi abanyina, musangakazi abanyinazyala. ³⁶Basinkondonyina bo muntu bayoba mbabonya bazyalwanyina.³⁷Oyo uyanda isi na banyina kwindi mebo; taelede kuba wangu. ³⁸Oyo utayumuni mpanda yakwe okundicilila taelede kuba wangu. ³⁹Oyo uyanda bumi bwakwe uyobuswekelwa. Pele uswekelwa bumi bwakwe ankambo kangu uyobujana. ⁴⁰Oyo umutambula utambula mebo, ape oyo utambula mebo utambula oyo wakandituma. ⁴¹Oyo utambula musinsimi muzina lyo businsimi uyotambula muntu mululami muzina lyo businsimi uyotambula bulumbu bo musinsimi. ape oyo utambula muntu mululami muzina lyo mululami uyotambula bulumbu bobululami.⁴²Kufumbwa oyo upa kuli ezi zice nikuba nkomoki ya manzi antontola kuti anguwe muzina lyasikwiya, nconzyo ndamwambila kuti takwe nanga waswekelwa bulumbu bwakwe".

Chapter 11

¹Jesu nakamana kulalila basikwiya bakwe, wakazwa awo kuyoisya okukambauka mu minzi yabo. ²Ino Joni nakamvwa muntolongo zye milimo ya kilisitu, wakatuma mulumbe kuli ba sikwiya bakwe. ³Wakati kulinguwe, "ndiwe uyobuza na tucilangila umbi?"⁴"Jesu wataba wakati kulimbabo, "Amwinke mukumwambile Joni nzimwabona okumvwa. ⁵Bofu balimukusalazyigwa, basinke matwi balimukumvwa, bafu balimukubusigwa, ape omulumbe ulimuka kambauka kubacete. ⁶Ulilelekidwa kufumbwa oyo watakabisizigwa amibo. ⁷Ino aba balumi nibakainka, Jesu wakatalika kwamba ku mbunga zya Joni, "nibakainka buyo mulwendo lwabo balumi aba, Jesu wakatalika kwambila makamu zya Joni, "Ninzi ncimwakabona nimwakainka munkanda imbu liyuntana oluwo? ⁸Ino ninzi ncimwakabona_ mwalumi uzwete zizwato zitetete? Nconzyo abo bazwata zizwato zitetete bakala mumanda abami⁹Ino mwakainkila kuyobona nzi_musinsimi? Iyi ndati kuli nywebo, mupati kwindi musinsimi. ¹⁰Oyu ngonguwe nguwenya ulembidwe, "Amulange, ndatuma mutumwa wangu kunembo amenso ako uyokululamikila nzila kunembo lyako'.¹¹Nconzyo ndsti kuli nywebo? akati kabo bazyedwe kubanakazi takuna kuzyalwa mupati kwindi Joni mubbabbatizi kakuli oyo munini mubwami bokujulu mupati kwindi nguwe. ¹²Kuzwa mumazuba a Joni mubbabbatizi kusikila sunu, bwami bokujulu kwasika cenguzu, ape ambabo balumi bakali balabutola cenguzu. ¹³Kambo basinsimi bense a mulawo balikusinsima kusika kwa Joni; ¹⁴Ape kuti kamuyanda kuzizumina, ngu Elija walikwelede kuza. ¹⁵Oyo ulamatwi okumvwa mumuleke amvwe. ¹⁶Nkokuli nkwenza ndakozyanisya bantu bense? kuli mbuli bana balimukusana mucisambalilo, abo bakala okwitana. ¹⁷Mponya bati, 'twaka mulizizya mpeta ape takwe nimwakazyana, twakali takwe nimwakalila. ¹⁸Nkambo Joni wakaza katalyi cinkwa nanga kunwa waini, mponya balati' ujesi ndaibona." ¹⁹mwana o muntu wakaza uyobulya ape okunywa mponya balati, Amulange, mwalumi sindya, mudakwa, mwenzinyina wabasimutelo abasizibi! pele busongo bulalilondezya mumilimo yakwe. ²⁰Mponya Jesu wakatalika kunyemena minzi eyo omo malele manji mwalikucililwa, nkambo takwe nibakempwa. Mayo kuli yebo, kolazina! ²¹mayo kuli yebo, Bbetisaida! kuti malele nakacitilwa mu Tulo omu Sidoni aya akacitwa kulinywebo nibaliempidwe kale mu zizwato zya masaka ape omu dota. ²²Pele ciyobija ku taya oku sidoni mubuzuba bolubeta kuli nywebo. ²³Äyibo, Kapenaumu, kuti uyolubaizigwa kujulu? Ne, uzoselusigwa ansi kucikalilo cabafu. Nkambo kuti mu Sodomu kwakacitwa malele akacyiwa kuli nywebo, nciciliwo kusikila sunu. ²⁴Pele ndamwambila kuti ciyoba cubauba kunyika ya Sodomu mubuzuba bolubeta kwindi nywebo²⁵Alieco cindi Jesu wakati, "ndakulumbaizya tata, mwami wokujulu ape ansi, nkambo wayubunwida zintu ezi kubasongo okulibaswilila, okuyubunwida bana banini. ²⁶Iyi tata, nkambo eci calikunonezya kumenso ako. ²⁷Zintu zyense zyakapengwe kuli mebo kuzwa kuli tata, ape takwe uzi mwana pele isi. Takwe uzi isi pele mwana ape okuli oyo mwana omuntu kufumbwa mwana ngwasala kumuyubunwida. ²⁸Amuze kuli mebo, nwense nomukatede nomulemenedwe, ndime etemulemutuzye. ²⁹Amubweze jokwe lyangu mwiye kulimebo, moyo, mponya mu myoyo. ³⁰Nkambo jokwe lyangu lilibulungene omukuli wangu mubauba.

generated on Fri Jan 3 17:03:39 2025

abazyalwanyina balinvwi anze, bayanda kwambola kulinguwe. ⁴⁷Umwi wakati kulinguwe," langa, banyoko abazyalwanyoko balinvwi anze, bayanda kwambola ayibo."⁴⁸Jesu wakataba wakati kulinguwe oyo wakamwambila," mbani bama ape mbani bazyalwama?" ⁴⁹Mponya wakatambika janza lyakwe kubasikwiya bakwe wakati,"Amulange, mbaba bama abazyalwama! ⁵⁰Oyo ucita luyando lwatata uli kujulu, oyo muntu muzyalwama, ape mucizi wangu, ape mbabama.

Chapter 13

¹Buzuba obo jesu wakazwa muganda okuyokala kumbali olwizi. ²Nkamu mpati yubantu yaka mubunganina, cokuti wakanjila mubwato oku kala mumo awo bantu boonse balimvwi ankomwe yolwizi. ³Mponya jesu wakambola zintu zinji kuli mbabo muzikozyano. Wakati, amulange mulimi wakainka kuyoominza mbuta. ⁴Ino nacili kuminza, imwi mbuto yakawida kumbali enzila, mponya buyuni bwakasika okuzoozilya. ⁵zimwi mbuto zyakawinda mulubwe-lubwe, omo mwatalikwe muse munji. Mukufwambana zyakamena kaambo kakuti muse walimuce. ⁶Pele zuba nilyabala, zyakaswaba nkambo kokuti tizyakalikwe miyanda, mponya zyakayuma. ⁷Zimwi mbuto zyakawida akati kezisamu zyamaunvwa. Zisamu zyamaumvwa nizyakakomena zyakayasoolwa. ⁸Zimwi mbuto zyakavuziyana okuba mwaanda okwiinda, zimwi makumi ali cisambomwi, ambi ezimwi makumi otatwe. ⁹Oyo ulamatwi omumuleke amvwisisisye. ¹⁰Mponya basikwiya bakasika akuzoamba kuti, kuli Jesu, "Nkambo nzincoambala mumikozyano kubantu?" ¹¹Jesu wakataba akwamba mukuti kuli mbabo, "nywebo mulipedwe luzibo lwamaseseke obwami bokululu, pele mbabo tabapedwe. ¹²Nkambo oyo utajesi, plo nzyajesi uyonyangwa. ¹³Ncecico ncebamweda muzikozyano: nikuba kuti balabona, pele tababonesisisyi; ambi nikuba kuti balamvwa pele tabamvwisisisi, nenga kuswililisisiya. ¹⁴Kuli mbabo mbwakasisinsima Isaya kulizulide, nakati, awo nimuyomvwa muyomvwa, pele takwe nimuyomvwisisisiya, okubona muyobona, pele tamuyobonisisisi. ¹⁵Kuli eci mano abantu aba mafwifwi ambi nciyumu kuti bamvwisisisiya ambi basinka menso abo, cokuti tabakonzyi kuziba amenso abo, nanga kuswililisisiya amatwi abo, nanga kumvwisisisiya amyoyo yabo, nikuba kusandukila kulimebo mukuti ndibaponye. ¹⁶Pele aleleka meenso enu, nkambo alabona; amaywi enu, nkambo almvwa. ¹⁷Nconzyo ndamwambila kuti basisinsimi abalulami banji bali kuyandisisya kubona zintu nzimubona pele takwe nibakazibona. Amba balikuyandisisya kumvwa zintu ezyo nzimumvwa pele takwe nibakazimvwa. ¹⁸Ino amuswilile cikozyano casikuminza. ¹⁹Cindi umwi namvwa jwi lyabwami bwaleza pele talimvwisisisi, mubi ulasika akugwisya eco cabyalidwe mumbali enzila. ²⁰Ino cabyalidwe mumuse wolubwe-lubwe ngo muntu umvwa jwi ukulitambula mponya awo kakondidwe. ²¹Nikuba namu tajisi muyanda muli lwakwe ambi muyumu kwecindi cinini. Pele cindi cobuyumuyumu amapenzi nabasikila nkambo kujwi, balafwambana kulebwa. ²²Elyo yakabyalwa akati katuteyo twamaumvwa, oyo ngo muntu umvwa jwi, pele uyandisisya zyumunyika obuvubi akusyanikizya jwi, okutazyala michelo. ²³Imbuta eyo yakabyalwa mumuse mubotu, oyo ngo muntu umvwa jwi okulimvwisisiya. ulazyala michelo okuba ecizyalo mukuvuziyana ko mwanda muli imwi makani ali cisambomwi, ambi muli imwi makani otatwe mbuli mbukwabyalidwe. ²⁴Jesu wakamba umwi mukozyano kuli mbabo. Wakati, bwami bwa kujulu bubede anga mwalumi wakabyala mbuto mumunda wakwe. ²⁵Pele bantu nibakona, sinkondonyina wakasika oku zobyala misonde mumaila akwinka. ²⁶Mponyina zisyango nizyakakomena okuziyala nseke, mponya abobwizu bwakaboneka. ²⁷Babelesi bo mukamweni muunda bakasika okumwambila kuti, o mwami, nakuti takwe niwakabyala mbuto mumunda wako? Mbuti ino mbukunga kwaba buyo misonde? ²⁸'Wakati kuli mbabo, ngusinkondo ma wakacita namu.' Babelesi bakati kulinguwe, nkokuti uyanda kuti tukalimine lusyanga na? ²⁹Pele mweni muunda wakati, nee. Nkambo mucindi mwanosakwida, kwaanda munomwidilizya amaila. ³⁰Atuzikile zyonse zikomenene antomwe kusikila cindi cokutebula. Aciindi cakutebula ndizoamba kuti kubatebuze, kusanguna amugwisye misonde mwibungike okuyanga muzikata okwitenta, pele mubike maila angu mubutala. ³¹Mponya jesu wakamba oumwi mukozyano kuli mbabo. Wakati, 'Bwami bo kujulu buli mbuli lubanda lwembuto olo ndwakatola mwalumi okuyobyala mumunda wakwe. ³²Eyi nseke ninini loko munseke zyoonse. Pele yamena, ilakomena kwindi zisyango zili mumunda. uba musamu mane okucita kuti bayuni omujulu baze okuzoyaka zivumbo mimitabi yaco. ³³Mponya jesu wakabambila umwi mukozyano' Bwami bo kujulu buli mbuli mimena mwanakazi jakavwanya muzibililo zyoatatwe zyobusu bwa maila mane kusikila cidwi conse cafutumuka. ³⁴Zintu ezi zyoonse jesu wakabambila mumikozyano, ambi takwe cakamba kuli mbabo kakutakwe mukozyano. ³⁵Eci cakaendelana mukuti eco cakaambwa kwiinda mumusinsimi cizuzikizgwe, nakambo kuti, ndiyojula mulomo wangu mumikozyano. Ndiyoamba zintu ezyo zyasidwe kuzwa kumatalikilo enyika. ³⁶Mponya jesu wakasiya bantu akujila muganda. Basikwiya bakwe bakabola kuli nguwe akuzoamba kuti, 'tupandulwide mukozyano we misonde nolwamba.' ³⁷Jesu wakataba okwaamba kuti, 'oyo wabyala mbuto ngo mwana muntu. ³⁸muunda nde gundu; embuto mbotu, aba mbabana bwami. Misonde mbobana bamubi. ³⁹Amba ngusinkondo wakazyibyalala ngu silweni-kutebula nkwaamananino o mwaaka, mponya batebuzi mbangelo. ⁴⁰Nikuba namu, mbulimisonde nibungikwa okutentwa o mulilo, mbonyina buyo mbukuyoba kumamanino enyika. ⁴¹Mwana wamuntu uyotuma bangelo bakwe, mponya bayobunganika zintu zyoonse kuzwa mubwami bwakwe ezyo zyeetela bubi anzizyo ezyo zidula mulawo. ⁴²Bayobasowa mubila lyamulilo, omomobanolila akuluma ntwino. ⁴³Mponyina basalali bayomweka mbuli zuba mubwami bwaisi wabo. Oyo ulamatwi amumuleke amvwe. ⁴⁴Bwami bokujulu buli mbuli mbono yasisidwe mumunda. Mwaalumi wakaijana akuisisa. Wakainka

kakondedwe, wakauzya zyonse nzyajesi, okula oyo muunda. ⁴⁵Ambi,bwami bo kujulu buli mbuli mwalumi musambazi uyandola zyuulila. ⁴⁶Nakajana cimwi cali kulila liko, wakainka okuyoozuya zyoonse zyaajisi. ⁴⁷ Ambi, bwami bo kujulu buli mbuli kazamba oko,kakasowelwa mu lwizi, okuyojata nswi zindene-indene.

⁴⁸Nikakazula,basikuteya bakakwela ansi okusala zibotu okuzibika muzibikilo. Pele zibi bakazisowa. ⁴⁹Kunoli muli eyi nzila kumamanino enyik. Bangelo bayosika okuyoanzanya basizibi kuzwa akati kabaluleme. ⁵⁰Bayobasowa mubbila lya mulilo, omo mubanoli oku lumanya ntwino. ⁵¹Mwati mwazimvwisisiya zintu ezi zyoonse? Basikwisya bakamba kuti kuli nguwe,'Tiyi'. ⁵²Mponya jesu wakati kulimbabo, nekuba namuya kufumbwa mulembi waba sikwiya kubwami bo kujulu buli mbuli mwalumi kali ngonguwe mweni nganda, oyo ugwisya zyecindi ezipya kuzwa mucibikilo cakwe. ⁵³Mponya cakaza mukati jesu nakamanisya mukozyano eyi wakazwa a busena awo. ⁵⁴Mponya jesu wakanjila mucisi cokulibo okwisya bantu mucikombelo cabo. Kwakanjanika mukuti bakakankamana okwamba kuti, ino oyu mwalumi ubujana kuli busongo bwakwe enguzu zipati ezi? ⁵⁵Tainsi i kuti banyina baitwa kuti mba Maliya? Tabainsi bazyalwanyina a Jemusi, Josefa, Simomi o Judasi? ⁵⁶Tabainsi kuti lwanda beense bacizi bali aswibo? Ino zintu ezi zyoonse wakazijana kuli ⁵⁷Bakabisizigwa anguwe. Pele Jesu wakateti kulimbabo,'musinsimi tainsi kuti ujana buyo bulemu nucisi cokulibo ompazwa, ⁵⁸Takwe nakacita malele manji omo nkambo ko kutashoma kwabo.

Chapter 14

¹Aliciya ciindi ,Helodi mwendelesi wakavwa mpuwo ya jesu. ²Wakaamba kubabelesi bakwe,"oyu ngu Joni mubbabbatizi; wabuka kuzwa kubafu. Mponya ezyi nguzu zyilikubeleka mulinguwe."³Kambo Helodi wakajesi Joni, okwetelezya kuti abikwe muntolongo akambo kaba Helodiyasi, banakwe Filipo muzyalwanyina. ⁴Nkambo Joni wakamba kulinguwe, " tacili mumulawo kuliyebo kuti abe mwanakazi wako." ⁵Helodi walikukonzya kumujaya,pele wakayowa bantu, nkambo bakamwizi kuti musinsimi.⁶Nibwakasika buzuba bwa Helodi bwakuzyalwa,musimbi wama Helodiyasi wakazyana akati ape akukondya Helodi. ⁷Mukutaba, wakasyomezya chakukonka kumupa kufumbwa chatikumbile.⁸Nakamana kulayililwa abanyina, wakamba, " ndipe awa andido, mutwe waJoni mubbabbatizi." ⁹Mwami wakanyema kuli echo cakakumbila, pele akambo kakukonka ape akambo kabantu balikulya ambabo chilyo chakujolezya wakazumizya kuti cicitike.¹⁰Wakabatuma kuyomutimbula mutwe Joni muntolongo. ¹¹Mponya mutwe wakwe waketwa andido akupa musimbi, mponya wakatola kulibanyina.¹²Mponya basikwiya bakwe bakasika akutola mubili mponya akuyozika. Nikwakamana bakayinka kuyo ambila Jesu.¹³Awo Jesu nakamvwa namu wakapiluka katana kunjila mubwato akwinka kuchibaka chisololokide. Imbunga niyakamvwa namu, yakauchilila amawulu kuzwa mumunzi. ¹⁴Mponya Jesu wakasanguna kusika kabatana pele wakabona bunji bembunga. Wakabafwida luse ape okuponya malwazi abo. ¹⁵Nikwakasika kujolezya basikwiya bakasika kulinguwe okwamba, " ecci cibaka citakali bantu, ape eciindi cainka, mwayisya mbunga, kutegwa bakonzye kuyinka mumunzi kuyowula zilyo zyabo."¹⁶¹⁷¹⁸Pele Jesu wakabambila, " Tabayeleda kwinka kumbi. Amube cimwi cintu balye." Bakamba kulinguwe," Tulijesi awa zinkwa zyosanwe answi zyobile." Jesu wakati, " Amuzyete kulime."¹⁹Mponya Jesu wakambila mbunga kukala ansi abwizu. Wakabwezya zinkwa zilizyosanwe answi zyobile. Wakalanga kujulu, wakaleleka akukomona zinkwa ape akuzipa basikwiya basikwiya pele basikwiya bakazipa kumbunga. ²⁰Boonse bakalya akukuta. Mponya bakabweza zilyo zyakasyala - kumi atobile twazisangwa zizwide. ²¹Abo bakalya bakalizyulu zilimusanu zyabalumi, kunze lyabanakazi abana.²²Mponya wakalayilila basikwiya bakwe kunjilamubwato okwinka anembo lyakwe kucibaka cimwi, nakali kumwayisya mbunga. ²³Nakamana kumwayisya mbunga wakainka atala ecilundu kuyokomba. ²⁴Nikwakasika kujolezya wakali alike. Pele bwato bwalale kuzwa anyika, mukutontwa amayuwe, akambo kaluwo lwakali kunga kulimbabo.²⁵Kubucedo Jesu wakswena kulimbabo kabwenda alwizi. ²⁶Basikwiya nibakamubona kayenda alwizi bakayowa akwamba, " Ndisako," Mponya bakalila maningi mukuyowa. ²⁷Pele Jesu wakabola ambabo mponya oyo okwamba, " Amukazike myoyo! Ndime! Mutayowi."²⁸Pita wakamutaba mukuti, " Mwami, na ndiwe ndambile kuti ndize okuliyebo amanzi." ²⁹Jesu wakati, " Koza." Mponya Pita wakazwa mubwato okwenda amanzi kayabuya kuliJesu. ³⁰Pele Pita nakabona nguzu zyaluwo wakayowa. Nakatalika kubbila wakalila maningi kati, " Mwami ndivune!"³¹Mponya mponya Jesu wakatambika janza lyakwe, okumunununa Pita, okumwambila, "yebo osi lusyomo lunini, ino wezyezela nzi?" ³²Mponya Jesu aPita nibakayinka mubwato, luwo lwakayima. ³³Mponya basikwiya bakamukomba Jesu okuti, " Masimpe ulimwana waLeza."³⁴Nibakazubuka bakayinka kunyika Genesaleti. ³⁵Mponya balumi bokucibaka eco nibakamuziba Jesu, bakatuma mulumbe kuzibaka zyafwi okumwetela boonse bacisidwe. ³⁶Bakamukumbila kuti ingabajata kumamanino acibiya cakwe,ape mubunji bakajata bakaponisigwa.

Chapter 15

¹Mponya ba Falisi abalembi bakasika kuli Jesu kuzwa ku Jelusalema. Bakati, " ²Ino ninzi basikwiya bako nibadula milawo yabapati? tabasambi kumanza abo banolya cikwa. " ³Wakataba okuba ambila " ino nizi nimudula mulawo wa Leza. Kambo kotu nsiya nsiya twenu? " ⁴Kambo Leza wakamba kuti, ' kuteka bauso abanyoko,' pele ' oyo uyo ambola zibi ali baisi na banyina masimpe ulafwa. ' ⁵Pele nywebo mulamba kuti kufumbwa wambila baisi na banyina, " kufumbwa lugwasyo ndomwalukede kutambula kuli mebo ino cipegwa Leza, " ⁶Oyo muntu tayeleda kukuteka baisi. ' muli eyo nzila mubyaubya ijwi lya Leza. ' ⁷Nobasikupa upa amenso! mumumo Izaya wakasisima mbomubede wakamba kuti, ⁸Aba bantu balandikuteka emilomo yabo, kono myo yabo ilikule amibo. ⁹Kundikomba kwabo kwabuyo kambo bayisya njisyo zyabo kili milawo yabantu. " ¹⁰Mponya wakaita bantu bonse kulinguwe okubambila kuti, " amuswilizye okuwwisya. " ¹¹Takwe cijila mukanwa cisofwazy muntu. Kono, cizwa mukanwa, eco ncecico cisofwazy muntu. " ¹²Mponya basikwiya bakaza okumwambila Jesu, " ulizi kuti baFalisi bakabijilwa nibakavwa aka kambo? " ¹³Jesu wakataba okwamba kuti, " kufumbwa cisyango ba tata bokujulu cibatakabyala cizomunkolwa. ¹⁴Amubaleke buyo, bendelezi bofu. Kuti muntu mofu wendelezya mofu nyina, bonse balawida mudindi. " ¹⁵Petulo wakataba okwamba kuli Jesu, " pandulula aka kambwiyo kuli swebo. " ¹⁶Jesu wakati, " anwibo tamuna kuvwisya? ¹⁷Tamuzi kuti kufumbwa cinjila mukanwa cinka mwida mponya ciyo zwida anze? ¹⁸Kono zintu ziwa mukanwa ziwa mumuyo . Nzezizo zintu zisofwazwa muntu. ¹⁹Kambo mumoyo muzwa mizezo mibi, bujayi, bumambe, bwamu, bwibi, bumboni bobubeji obuvwuzi. Ezi nzezintu zisofwazy muntu. ²⁰Pele kulya amanza atasambide tacisofwazi muntu. " ²¹Mponya Jesu nakazwa oko wakainka kuzisi zya Taya a Sidoni. ²²Amulange ,mwanakazi wa Kenani wakazwa kucisi eco . Wakaongolola okwamba kuti , " ndifwide luzalo, mwami, mwana wa Davida! mwana wangu musimbi unjilidwe myuuya mibi minji. " ²³Pele Jesu takwe nakataba oyo mwanakazi nenga jwi lyomwi. Basikwiya bakwe bakaza okumukumbila, bakati, mutande kambo ulimukutusabila. ²⁴Mponya Jesu wakataba okwamba kuti, " nsikatumidwe kumuntu onse pele kumbelele ziswekidwe ziomukowa wa Isilayeli. " ²⁵Mponya mewanakazi wakaza okufungamina, okuti, "mwami, ndigwasye. " ²⁶Wakataba akwamba kuti, " tainsi cibotu kubweja insima yabana okwifusila tubwa tunini. ²⁷Wakati, " iyyi, mwami, kambo tubwa tulalya tufwefwelenga tuloka kuzwa kumatebule abasimalele ato. " ²⁸Mponya Jesu wakataba okwamba kulinguwe, " mwanakazi, lusyomo lwako ndupati, akucitwe kuli yebo bubonya mbilimboyanda. " Mwana wakwe musimbi wakapona cindi nconya. ²⁹Jesu wakazwa kucibaka oko okwinka kumbali olwizi loku Galilaya. Mponya wakatanta acilundu okukala kwateni. ³⁰Bantu bnji bakaza kulinguwe. Bakamwetela zilema, bofu, basyatambi, batyokide, abamwi banji baciside. Bakabatula muni maulu a Jesu, mponya wakabaponya. ³¹Mponya nkamu yabantu yakakondwa niyakabona bantu basyatambi bambola, zilema zyapona, batyokide benda abofu babona. Bakamulumbaizya mwami wa Isilayeli. ³²Jesu wakaita basikwiya bakwe okwamba kuti, "Ndafwida luzalo nkamu yabantu kambo bakala amibo kale mazuba otatwe ape tabakwe cokulya. Tandiyandi kubamwaisya kabatilide, kambo ninga bayumina munzila. ³³Basikwiya bakati kulinguwe, "Tulazijana kuli kuno kusaka zinkwa zyokuti bakute bantu banji balinamu?" ³⁴Jesu wakati kuli mbabo, "mujesi zinkwa zyangayi?" Bakamba, zili zyosanwe ezibili, otuswi tuce tunini. " ³⁵Mponya Jesu wakambila bantu boonse kuti bakale ansi. ³⁶Wakabweza zinkwa zyosanwe ezibili enswi, nakamana kulumba, wakazikomauna zinkwa okuzipa basikwiya bakwe. Basikwiya bakazipa bantu. ³⁷Bantu bonse bakalya okukuta. Mponya bufwefwelenge mbwakasyala bakazuzya masuwo osanwe aobile. ³⁸Abo bakalya bali myulu yone balumi, katabala banakazi abanini. ³⁹Mponya Jesu wakamwaisya makamu wakanjila mubwato okwinka kucisi coku Magadani.

Chapter 16

¹Bama farisi aba saduki bakaza abatondezye citondezyo cizwa kujulu. ²Kono wakataba okwamba kuti kulibabo, "kuti na lya jolezya, mwamba kuti, bulaca kabotu, kambo kujulu kusalala." ³Na bwaca, mwamba kuti, sunu bwaca obi, kambo kujulu kusalala cokusiya. Mulizi kupandulula julu mbuliboneka, kono tamukonzi kupandulula zitondezyo zyezindi. ⁴Bantu besunu basizibi abo sibwamu balayandola citondezyo, kono tabakopegwa citondezyo, kutaba kuti citondezyo, kutamba kuti citondezyo ca Jona. Mponya Jesu wakabasiya oku lanzya kumbi. ⁵Mponya basikwiya nibakasika kutala, bakaluba kubweza cinkwa. ⁶Jesu wakamba kuli mbabo, amubone akucenjela emimena yama Falisi aba Saduki. ⁷Basikwiya bakabuziyana mulicabo okwamba kuti, "kambo kokuti takwe nitwabweza cinkwa." ⁸Jesu wazi eci okwamba kuti, nwebo nomujisi lushomo lunini, ninzi nimubuziyana mulicenu okwamba kuti kambo takwe nitwabweza cinkwa? ⁹Ino tamuna kuziba na kuyubulukwa zinkwa zyoanwe zyakambilwa bantu bali zyulu zyoanwe, ino mwabwezide nsangwa zyangai? ¹⁰Na zinkwa zyoanwe ezibili zyakambilwa bantu bali zyulu zyone, ino mwabwezide nsangwa zyangai? ¹¹Ino kambonzi tamuzi kuti tainsi cimkwa cindalikwambola kulinwebo? Amubone okucenjela mumena wama Falisi aba Saduki. ¹²Mponya bakamvwisisya kuti tainsi mumena wacikuwa ngwalikubambila kuti ba cenjele, kono kuti bacenjele kwisya kwama Falisi aba Saduki. ¹³Mponya Jesu nakasika kucisi coku Kaisareya Filipi, wakabuziya basikwiya bakwe, wakati, Ino bantu bamba kuti mwana o muntu ngwani? Bakamba kuti, bamwi bamba kuti ngu Joni mupapatizi, bamwi, ¹⁴Eliya, mponya bamwi, Jeremiya, na umwi wabasinsimi, ¹⁵Wakamba kuli mbabo, "Petulo wakamba kuti, ndimeni?" ¹⁶Mukutaba, Simoni Petulo wakamba kuti, ndiwe kilisitu, mwana a leza upona. ¹⁷Jesu wakataba okwamba kuti kulinguwe, ulilelekidwe yebo, Simoni mwana a Jona, kambo tainsi muntu ulya maila wayubulula eci kuli yebo, kono mba tata ba kujulu. ¹⁸Ndakamba kuliyebo kuti ndiwe Petulo, mponya atala ebwe eli ndizoyaka cikombelo cangu. Milyango yolufu taluzoizundi. ¹⁹Ndizokupa zijulizyo zyoku bwami bokujulu. Kufumbwa ncotokange ansi ciyoangwa kujulu, ape kufumbwa ncetokangunune ansi ciyoangununa kujulu. ²⁰Mponya Jesu wakambila basikwiya kuti batambili nenga womwi kuti ngu kilisitu. ²¹Kuzwa eco ciindi Jesu wakatalika kwambila basikwiya bakwe kuti welede kwinka ku Jelusalemu, uyo penga zinji kumanza abapati oku bapaizi basimutwe okubalembi, kujaigwa, okuzobusigwa kubumi mubuzuba bwatatu. ²²Mponya Petulo wakamutobela kumbali okumukazya, wati, eci acibe kule aibo, mwami eci citakacitiki kuliyebo." ²³Pele Jesu waka cebuka kwambila Petulo kuti, swena oko kusule lyangu, satani! Uli cilebyo kulimebo, kambo kokuti toyeyi zintu zya leza. pele zintu zyobuntu susu. ²⁴Mponya Jesu wakamba kuti kulibasikwiya bakwe, na kuli uyanda ku ndicilizya, alimye, abweze cingano cangu, akundicilizya. ²⁵Kambo kufumbwa uyanda kuli yobweda bumi bwakwe kambo kangu azobujane. ²⁶Ino nimpindinzi njajana muntu kuti wavuba nyika yonse anukuti wanyanzigwa bumi bwakwe? ²⁷Kambo mwana o muntu uzoza mubulemu bwaisi abangelo bakwe. Mponya uzobwedezezya muntu o muntu kwindila mbuli kumilimo yakwe. ²⁸Nconzyo ndilamba kuliyebo, mpubali bamwi ba imvwi awa batazolumvwi lufu kusikila bazobone mwana o muntu uzo mu bwami bwakwe.

Chapter 17

¹Nakainda mazuba ali musanu akomwi, Jesu wakabweza [ita o Jakobo o Joni muzyalwanyina wabatola atala eci lundu cilamfu abalike. ²Mponyina wakasanduka kumenso abo. Kumenso kwakwe kwakabala mbuli zuba, zyokuzwata zyakwe zyakatuba mbuli mumuni. ³Amulange, kwakaboneka musa a Eliya bali kwambola anguwe. ⁴Pita wakataba okwamba kuti kuli Jesu, 'mwami, cibotu kuliswebo kuba ano. naula yanda, dilayaka zilao zyotatwe, cimwi cibe cako, cimwi cibe ca musa ecimwi ca Eliya. ⁵Nacili kwambola mpawo kwakabavumba ikumbi lituba, mpawo kwakazwa ijwi mukumbi lyamba kyti oyu ngo mwanangu uyandwa, mulinguwe mwenonenwa, amuswilizyw nguwe. ⁶Pele basikwiya nibakamvwa eci bakavundama ansi bakayowa loko. ⁷Mponya Jesu wakaza okubajata, okwamba kuti, 'Amunyamuke mutayowi.' ⁸Mponya bakalanga mujulu takwe ngubakabona pele Jesu alike. ⁹Nibali kuseluka kuzwa acilundu, Jesu wakabambila, okwamba kuti mutambili muntu naba pmwi cilengano eci mane lumwi mwana o muntu akabuke kuzwa kubafu. ¹⁰Basikwiya bakwe bakamubuzya, bakati, 'ino kambonzi balembi bamba kuti Eliya uzo sanguna kuza?' ¹¹Jesu nwakataba okwamba kuti. 'Eliya masimpe ulaza kuti abambulule zintu zyense. ¹²Mpowo ndamwambila, Eliya wakasika kale pele tabana kumuziba. Kwindi kuti bakamucitile zintu zyonse zuli mbuli zibalikuyanda. Munzila iswana, mwana o muntu anguwe uzopenga mumanza abo. ¹³Mponyina basikwiya bakamvwisisisya kuti bali kwamba zya Joni mubapatizi. ¹⁴Nibakaza kumakamu, mwalumi wakasika kulinguwe, wamufugamina okwamba kuti, ' ¹⁵'mwami, mufwide luzyalo mwanangu, kambo ulayuminina wapenga loko. Kanji kanji uwida mumulilo na mumanzi. ¹⁶Ndali mwetide kuli basikwiya bako, pele takwe niba kamuponya' ¹⁷Jesu nwakataba okwamba kuti, 'batasyomi basicinguni bamazuba ano, cindi cilanfu buti cetikale anywibo? mazuba ongayi ngeti kazike moyo wangu kulinyebo? Amumwete kuno kulimebo. ¹⁸Jesu wakapatokela dimona, mponya lya kazwa mulinguwe, mponya mwana wakapona mucindi eco. ¹⁹Mponyina basikwiya bakaza kuli Jesu kumbali okwamba kuti, 'ini ninzi nitwatakaitanda? ²⁰Jesu wakamba kuli mbabo, 'kambo kulusyomo lwenu lunini. Conzyo ndamwambila kuti namulijisi lusyomo mbuli nseke inini ya musitadi, inga mwambila eci cilundu kuti zwa a wa wiinke kuya, mponyina cilaswana, takwe cintu cimuyokacilwa. kulinyebo.' ²¹Pele oyu musyobo wa daimona takizwi kunze oku komba okulimya kulya. ²²Nibakala mu Galilaya. Jesu wakamba kuli basikwiya bakwe, mwana o muntu uzo abwa mumaanza abantu. ²³Mponya bazomujaya pele mubuzuba bwatatu uyo buka? basikwiya bakausa loko. ²⁴Ino nibakasika ku Capenamu, balumi bakili kutelesya mali bakasika kuli Pita akwamba kuti, 'nkokuti mufundisi wenu tateli mali? ²⁵Wakati, iyi. ino Pita nakajila muganda Jesu nwakasanguna kwambola kulinguwe okwamba kuti, " uyeyazi, Simoni? nkokulini bami nkobatambula bulumbu na mutelo? kubana babo na kuli bamwi? ²⁶Kuli bamwi, 'Pita wakataba. Pele bana baliagunukide, Jesu waamba. Kutitutaleteli basikutelesya kubisya, koya kulwizi, uka fuse kanyandi, ukabweze inswi iyosanguna kuzwa. ²⁷Pele wakujula mulomo wateni uyojana mali ukabweze okupa basikutezya oka aya ngu.

Chapter 18

¹Kuzwa eco ciindi basikwiya bakasika kuli Jesu okuti ino ngwani mupati kubwami bwa kujulu?" ²Jesu wakaita kana kanini, wakakambila akati kabo. ³Mponya wakati," ncobeni ndamwambila kuti mwataba mbuli twamukoyonjila mubwami bwakujulu. ⁴Nkakako, kufumbwa ulibomya mbuli kana aka ngonyuwe ngomupati mubwami bwakujulu. ⁵Ape kufumbwa utambula kana mbuli aka muzina lyangu utambula ndime. ⁶Pele kufumbwa ulebya umwi wabanini bashoma kuti babisye, ninga cabota kuli waangililwa ziyo pati munsingo, akubbizigwa mumaanzi malamfu alwizi. ⁷"Mawe kubantu bansi ano akaambo balebya beenzinyina kuti babisye! iyi zilebyo nkozili, pele mawe kuli oyo muntu weta zilebyo nkozili, pele mawe kuli oyo muntu weta zilebyo! ⁸Kuti na kuboko na kuulu kwako kwakulebya Kuti ubisye, kukosole ukusowe kuzwa kuliyebo. Nkaambo kubotu kuli unjile mubuumi butamani kokosokede kwinda kuti ukasowelwe mumulilo utamani kojisi maboko namaulu obile. ⁹Ape kuti na liso lyako lyakulebya kuti ubisye ligwisye ulisowe kuzwa kuli ndiwe ncibotu kuti unjile mubuumi butamani kuli sicimbolyo kwiinda kusowelwe mumulilo utamani ameso obile. ¹⁰Amubone kuti tamusampauli umwi wabana baniini, nkaambo ncobeni ndamwambila kuti bangelo babo nkobali kuli tata uuli kujulu. ¹¹Nkaambo mwana muntu wakabola kufutula abo baswekede. ¹²Ino muyeya buti? kuti na muntu kajisi mbelele zili mwaanda, mponya imwi yazwa yasweka, sena takonzi kusiya ezyo zili makumi ali fuka muzilundu okuyoyandola eyo iiswekede. ¹³Mponya kuti wajana, ncobeni ndamwambila ulakondwa akaambo kanjiyo kwiinda ezyo zili makumi ali fuka efuka zyataswekede. ¹⁴Muciindi eco takuli kuyanda kwa tata uli kujulu kuti omwi wabana aba kuti afwidilile. ¹⁵"Kuti na mwanako wakubisizya, koya mukambozyane kaambo yebo anguwe buyo, kuti na wakumvwida omwana nyoko. ¹⁶Pele kuti na takuswilili, koya ubweze muntu omwi na bobile kuti makani enseambe akati kabakamboni bobile na botatwe ijwi ejwi ninga lya zuzikizigwa. ¹⁷Kuti na wakaka kubaswilila ambabo ambile mbungano kambo ako. Kuti na wakaka kuswilila kumbungano, akubende buyo mbuli wanze a mbuli simutelo. ¹⁸Ncobeni ndamwambila kuti kufumbwa catamwenge ansi aano kujulu ciyoangwa, ape kufumbwa ciyoangununa ansi ano okujulu ciyoangununa. ¹⁹Ape ndamwambila kuti na bantu bobile bazuminanana ansi ano akaambo kaceeco ncebakakumbila, tata uli kujulu ulabacitila. ²⁰Nkambo ako bantu bobile na botatwe mpababungene muzina lyangu amibo mpendi akati kabo. ²¹Mponya Petulo wakasika okwamba kuli Jesu mwami na muzyalwama wandibisizya, ino ndimulekele ziindi zyoungaye? sena ziindi zili ciloba? ²²Jesu wakati kulinguwe, kutali buyo ziindi zili ciloba, pele kusikila ziindi zili ciloba zivuzigwe eziindi zili makumi ali ciloba. ²³Nkakako bwami bwakujulu buli mbuli mwami wakaita babelesi bakwe kuti bapilusye zikoloti kulinguwe. ²⁴Ino nakatalika kubasesa umwi mubelesi wakakolotide mali kumi lyezyulu waka letwa kulinguwe. ²⁵Pele akaambo kakuti balikwe mali akumupilulisya, simalelo wakwe wakapa mulawo okuti auzigwe, atomwi omwanakazi wakwe abana, ape ezintu zyeense zyajisi kuti mali abbadelwe. ²⁶Amvwe buyo mubelesi oyo wakawa ansi, okumufugamina okwamba kuti simalelo, ba ecamba kuti ndikonzya kuzo kubbadela eense. ²⁷Mponya simalelo wamubelesi wakamufwida luzyalo wakamulekelela cokoloti wamwambila kuti ainke. ²⁸Pele ooyo mubelesi nguwenya naika wakasika kumubelesi nyina wakolotide mali mace buyo. Wakamujata, wamusina, akwamba kuti, bbadela eco ciwakandikolotela? ²⁹Anvwe buyo mubelesinyina wakamufungamina, akumukumbilila kuti baacamba kulindime mponya ndiyo kubbadela. ³⁰Kono ooyo mubelesi wokusanguna wakaka. Mponya wakamutola akuyomwanga muntolongo mane kusikila akabbadela cokoloti. ³¹Babelesinyina nibakabona cakacitika, bakanyema loko, mponya bakakwamba makani aya kuli simalelo wabo zyense zyakacitika. ³²Mponya simalelo wakwe wakamwita wali, yebo omubelesi mubi ndakakulekela cokoloti coonse nkambo kokuti wakalikombelezya. ³³Ino yebo toelede kufwida luzyalo mubelesinyoko, mbuli ndime mbundakakufwida luzyalo? ³⁴Simalelo akwe mukunyema wakamupa mumanza abasintolongo kuti akangwe mane kwinkila akabbadele cokoloti ceense. ³⁵Ape anguwe tata uli kujulu mbwayocitila kufumbwa wenu utalekeleli mwenzinyina amoyo weense.

Chapter 19

¹Cakaba mbuli Jesu nakamana kwamba twambo utu, wakazwa a mu Galilaya okunjila mu cisi ca Judiya mutalal o mulonga wa Jodani. ²Makamu mapati abantu bakamucilila mponya wakabaponya nkonya oko. ³Bafalisi bakaza kulinguwe, "bakamusunka bakati kulinguwe," ino cililuleme kumuntu kuleka mwanakazi wakwe mukambo kufumbwa? ⁴Jesu wakataba wakati, takwe nimwakabala kuli oyo wakabalenga kuzwa kumatalikilo wakabalenga mwalumi o mwanakazi? ⁵Oyo wakabalenga ape oyo wakabalenga mwalumi uyosiya baisi abanyina okukakatila kumwanakazi wakwe, mponya bobile bayoba nyama yomwe. ⁶Ape tabacinsi bobile, pele yaba myama yomwi. Nkokuti leaz cakaswanganya kutabi muntu uci andanya. ⁷Bakati kulinguwe, nkambonzi Mozesi ncakalailila kuti amupe lugwalo lokulekana mponya umuleke. ⁸Wakati kulimbabo, Akambo kobuyumu bwe myoyo yenu, Mozesi wakamuzumizya kuleka banakazi benu, pele kumatalikilo tekwalinsi namuya. ⁹Ndati kuli nywebo, kufumbwa uleka mwanakazi wakwe, kakutakwe kambo kobumambe, okukwata umbi, nkokuti wabalika; ape o mwalumi ukwete mwanakazi wakalekwa, ulalika. ¹⁰Basikwiya bakati kuli Jesu, kuti na nkambo ko mwalumi o mwanakazi wakwe, takwinsi kambotu kukwata. ¹¹Pele Jesu wakati kuli mbabo, Tainsi bense bakonzya kutambula cambyo eci, pele kuti abo bakacipegwa. ¹²Nkambo nkubali bangomwa bali mbubonya kuzwa mumatumbu amanyina, ape nkubali bangomwa bakalicita namuya ankambo ka bwami bo kujulu. Oyo ukonzya kutambula njisyo eyi, amumuleke ayitambule. ¹³Mponya bamwi bana banini baketwa kulinguwe kuti abike manza alimbabo okukomba, pele basikwiya bakabanyemena. ¹⁴Pele Jesu wakati, Amubaleke bana banini, ape mutabakasyi kusika kuli mebo, nkambo bwami no kujulu mbubwabo bali namuya, ¹⁵Wakabika manza akwe abana, mponya wakazwa awo. ¹⁶Amulange umwi mwalumi wakaza kuli Jesu wakati o mufundisi, cintunzi cibotu cenga ndacita kuti ndibr abwami butamani? ¹⁷Jesu wakati kuli nguwe, nkambozi nondibuzya kuti ncecili cibotu? comwi buyo ncecibotu, pele kuti koyanda kujila mu mwami, bamba milawo. ¹⁸Mwalumi wakati kulinguwe, iili milawo? Jesu wakati, 'utajayi, utaciti bumambe, utabbi, utapi bumboni bokubejekelwzya. ¹⁹Lemeka uso abanyoko, ape uyande mwenzinyoko mbubonya mbuli mboliyanda lwako. ²⁰Mujatajayi wakti kulinguwe, ezyi zyense ndakacilizya, ndiciyandanzi? ²¹Jesu wakati kulinguwe, kuti koyanda kululama, koya, ukauzye nzyajesi, okupa bapengide, mponya uyoba olubono kujulu; wamana uze undicilile. ²²Pele mujaha nakamvwa zyakamba Jesu, wakainka kalisendide, nkambo wajesi lubono lunji. ²³Jesu wakati kuli basikwiya bakwe, nconzyo ndamwambila nciyumu kumuntu muvubi kunjila mu bwami bwa kuleza. ²⁴Ape ndati ku nkamela kwindi mu liso lye ndonga kwindi muvubi kunjila mu bwami bwa leza. ²⁵Awo basikwiya nibakamvwa eci bakanyandwa bakati, ino mponya ngwani ukonzya kunununwa? ²⁶Jesu wakabalanga wakati, kubantu eci tacikonzeke, pele kuli leza zintu zyense zilakonzeka. ²⁷Mponya Pita wakataba kuli nguwe, langa twasiya nzyense okukucilila. Ino mponya buyo jana nzi? ²⁸Jesu wakati kulimbabo, nconzyo ndamwambila kuti, mucindi cipya awo mwana o muntu nayokala acibbula cakwe cobulemu, anywibo nomwandicilila muyokala azibbula zili makumi ezibili, kamubeteka mishobo yo Izilaeli iili kumi eibili. ²⁹Kufumbwa wakasiya manda, bazyalwanyina balumi na banakazi, baisi, banyina, bana, niba nyika akambo kezina lyangu uyotambula kwindi mwanda ape uyokona bumi butamani. ³⁰Pele banji batanzi bayoba basyalizi, ape basyalizi bayoba batanzi.

Chapter 20

¹Nkaambo bwami bwa kujulu bulaswana omuntu mwini nganda wakazwa kuseniseni kuyo njizya basimuse bezi kumunda. ²Nakamana kuzuminizyana aba belesi kuti bahole shilini lyomwe abuzuba, wa kabatuma mumunda qakwe. ³Wakainka musikati ape wakabona basimuse bezi bamwi bali invwi buyo ku musika. ⁴Kuli mbabo wakamba, amwinke, mumunda, ndiyomupa eco celede, pele baka inka kuyo bekeka. ⁵Wakainka ape mu ola lyo musanwe okomwi ape amusanu atone, wakacita mbubwenya. ⁶Ape mucindi ca kumi akamwi, wakakaka, wakanana abami baimvwi buyo buzuba bonse? ⁷Bakamba kuli nguwe, kamba kokuti takwe watupa mulimo, wakabambila amwinke mumunda. ⁸Neca kaba cindi cejolezya, mweni munda wakambila mwendezezi, kuti ita babelesi bonse kuti bapegwe mali abo, kutalikila bamamanino kusikila kuli bamatakilo. ⁹Awo ba belesi ba kanjizigwa mumulilo a cindi ceola akamwi nibakasika, ngwaya wakati mbuli shilini lyomi lyomo. ¹⁰Niba keza ba belesi bo kumatali kilo, ba kayaya kuti baya tambula manji, pele ambabo bakatambula shilini lyomwi ngwa ya. ¹¹Niba katambula maliyaba, bakaongoka singanda. ¹²Bakamba kuti aba ba belesi ba mamano babeleka buyo ola yomwe, pele wabapa kwelena aswebo, swebo twa belekela buzuba bonse oku pia kwezuba. ¹³Pele mweni wakataba wakati umwi? mwenzuma, takwe cibi cinda cita. Sena takwe nitwa mvwana shilini yomwe? ¹⁴Kobweza eco cako inka kazila kako. Ndasala kupa kuli aba babelesi bangila mulimo kumamanino mbonga mbuli mbumwapegwa. ¹⁵Ino tacelede kuti ndicite nceyanda ku cita cangu? kokuti menso enu ali acibi kambo ndili kabotu. ¹⁶Kokuti bamamanino bayoba bamatalikilo mponya bamatalikilo bayoba mamano. ¹⁷Na kali kuya ku Jelusalemu Jesu wakabweza basikwiya bakwe bali ikumi ababili, pele munzila wakamba kulimbabo. ¹⁸Amubone twinke ku Jelusalemu, o mwana o muntu uyo pegwa ku mapenzi mapati oku ba lembi. Bayo mupa mulandu kulufu. ¹⁹Uyo pegwa ku ba masi kuti bakamu fubazike okumwa oku jayigwa. Pele mubuzuba bwatatu uyo bisigwa. ²⁰Ponya bana ba Zebbedi bakaza kuli Jesu, abana bakafugama okukumbila cimwi lulinguwe. ²¹Jesu wakamubuzya kuti, 'uyanda nzi?' wakataba kuli Jesu, layelela bana bangu bobile aba kuti bakale, imwi kucilisya ape omwe kucigoyo mubwamibwako'. ²²Pesi Jesu waka taba wakati, tozi ncokukumbila kokuti inga wanwa nkomoki njidiyanda kunwa? bakati, iyi ninga twanwa. ²³Wakati kulimbabo, inkomoki ninga mwanwa, pele kukaka kujanza lye cilisya okujanza lye cigoyo tainsi zyangu kupa, pele cilikuli oyo ubambilwa kuli tata. ²⁴Nibaka mvwa bamwi basiciya bali kumi, baka nyema ku ba zyalwanyina balumi bob. ²⁵Pele Jesu wakabaita luli lwakwe okwamba kuti, 'mulizi kuti baleli ba basimasi bala bendezezya, ape a balumi ba yandwa bala nguzu kuli mbabo. ²⁶Pele tacelede kuba obo kulinywebo. , pele pyo uyanda kuba mupati kuli nwebo ulyelede kuba mubelesi. ²⁷Oyo uyanda kuba mupati kulinwe ulyelede kuba mubelesi. ²⁸Mbonya mbuli mwana o muntu takwe nakaza ku zobekekelwa, pele wakaza kuzo futula oku zopa bumi bwakwe cituzyo kubantu bonse. ²⁹Niba kazwa mu Jeliko, inkamu yabantu yakamu cilila. ³⁰Kwakali bofu bobile balikedede kumbali enzila. Nibakamvwa kuti Jesu ulainda baka ongolola kuti mwana a Davida, tubede luzyallo. ³¹Nkamu yakabatanda, kubambila kuti ba umune, pele bakalila ajwi pati, 'mwami mwana a Davida koba a luse kuli swebo, ³²Ponya Jesu wakaima okwita wakati, uyanda ndimicuitile nzi? ³³Bakati kulinguwe, 'mwami, menso esu abone. ³⁴Ponya Jesu, mbwaka zingwa oluse, waka jata menso abo, ponya bakatambula kubona kwabo oku mucilila.

Chapter 21

¹Ino nibakasika afwifwi o Jelusalema bakasika ku Betefaji kucilundu ca oliva, Jesu wakatuma basikwiya bobile, ²wakabambila,ämwinke kumunzi ulya muyojana donki lisungidwe omwana alyo. mukamwangunune mumwete kulime. ³Kuti umwi muntu ambe cimwi cintu kujatikizya eco. Muyomwambila kuti "mwami wayanda, pele oyu muntu akamupe mukaze andilyo. ⁴Cakabananu kuti cakamba musinsimi kuti cizozuzikizigwa. ⁵Ambila mwana musimbi wa ziyoni kuti" langa mwami wako wobuza kuli yebo kabombide ape kabwendela adonki linini masimpe, omwana we donki. ⁶Mponina basikwiya bakainka kuycita monina Jesu bwakabambila. ⁷Bakalyeta donki o mwana we donki amajansi alingawo madonki nikwakamana Jesu wakatanta. ⁸Bunji bwembunga bakayala majansi abo munzila, ape bamwi bakatema mitabi yemisamu okwiya munzila. ¹¹Ponya mbunga yakainka i Jesu abo bakamu cilila balikuya bongolola"Hosana kumwana wa Davida! ulekidwe ngoyo uza muzina lyo mwami leza. ¹⁰Jesu nakasika mu Jelusalema, mumunzi wonse waka kakomokwa, wakateti,"nguni oyu?" ⁹Mabunga akataba "Oyu ngu Jesu musinsimi woku Nazaleta ku Galili¹²Mponyina Jesu wakajila mutempele. Wakabatanda bonseneri abo bali kula oku uza mu tempele, waka tezula matebula aba siku chinja mali ezi bbula zya baya bali kuzya nkwilimba. ¹³Wakateti kulimbabo, chililembedwe, nganda yangu inoitwa kuti ni nganda yokukombela, pesi mwaipanga ciyubilo cabebbi. ¹⁴Ponyina bofu ezi hole bakaza kuti nguwe mu tempele, ponya wakabaponya. ¹⁶Pesi bapaizi bapati abalembi nibaka bona zintu zibotu zikomosa ziyakacita ape okuvwa bana banini bali kongolola mutempele okwamba tegwa,"Hosana kumwami wa Davida,"bakazonyema loko. ¹⁷Bakamwambila tegwa,"ulikuvwa zibali kwamba na? Jesu wakamba kulimbabo. "echi!kokuteti tamuna kubala. Kuzwa kumilomo yabana baninini aba nyonka mwa baamba kutembaula? ¹⁵Ponyina Jesu wakabasiya okwinka kumunzi wa Bethani okuyo lala kuya konya. ¹⁸Ino kuseniseni waka piluka ku munzi, wafwide nzala. ¹⁹Kubona musamu womukuyu mumbali enzila, wakainka ali nguwo okuyo jana takwe chaliwo kunze amani. Wakamba kulinguwo,"kutakabi nozyala michelo muliyebo ape,"pomya awo cisamu comukuyu cakayuma. ²⁰Basikwiya nibakabona eci, bakakomokwa okuti,Ino mbuti musamu womukuyu cofwambana buti kuyuma?" ²¹Jesu wakataba kuli mbabo,"masimpe ndamwambila, kuti kamuli olushomo kamuta zumbozyi, tamuyo citi caka citwa kuli oyu musamu womu kuyu, pele muyo camba eci kuli eci cilundu, muya mujulu okuyo mufusilwa mulwizi, ponyina ciyo citwa. ²²Kufumbwa coyokumbila kwindi munkombyo, mulushomo, muyo pegwa. ²³Ino Jesu nakasika mutempele, bapaizi bapati abamalumi bapati babantu bakaza kulinguwe nali kwisya okwamba,"mumu nguzu zyani mocitila ezi zintu, ape gwani wakakupa pyu ezi nguzu. ²⁴Jesu wakataba okwamba kuimbabo,"amibo ndiyomubuzya mubuzyo womwi. Kuti mwandambila, ndilawambila nguzu zyebelesya kucita ezi zintu. ²⁵Lubizyo lwa Joni lwakazwa kuli? lwakazwa kujulu na kubantu? bakambozyana okwamba kuti,"kuti twamba kuzwa kujulu uyo amba kuliswe kuti kambo nzi nimuta shoma? ²⁶Kono kuti ywamba ati kuzwa kubantu, tuyowa imbunga kambo bakamubona Joni kali musinsinsimi, " ²⁷Ponyina bakamutaba Jesu okwamba kuti tatuza,"anguwe wakabataba, nekuba mebo sokomwambila nguzu zyebelesya kucita ezi zintu. ²⁸Ino muyeya buti? mwalumi wajesi bana bobile, wakainka kumutanzi okuyo amba kutegwa mwanangu, koya ukabeleke kumunda wobusansa. ²⁹"Mushimani wakataba sikoinka, pesi wakazo cinca mano okwinka. ³⁰"Ponyina mwalumi wakainka kumwana wali kucilila okuyo amba cintu cinyina. wakataba okwamba, ndilainka. simalelo pesi takwe nakainka.Nguli mwana wakacita luyando lwaisi? bakamba ati mutanzi. Jesu wakamba kuli mbabo, masimpe ndamwambila basimutelo ama hule bayonjila mubwami bwa leza kamutana nwe. Joni wakaza kulinwe munzila esalede, pesi takwe nimwaka mushoma. Pesi basimutelo ama hule bakamu shoma. Ino nyebo, nokuba kuti mwaka cibona, Takwe nimwaka sanduka³³Amumvwe aya aumwi mambila mbali. Kwali mwalumi wajisi cibaka, wakalima munda wobu sansa okuhu cocela, okusya oku didindi pati lyoku kusinina busansa, oku yaka ngelani okuhusiya mumanza aba sikulima. Mponyina wakainka kucisi cimwi. ³⁴Nicakasika cindi cokutebula michelo, wakatuma bamwi babelesi kulibasi kulima kuyo bweza michelo. ³⁵Pesi basikulima bakababweza babelesi, kwindi, okuma womwim okujaya bamwi, ponyina oku potola bamwi. ³⁶Ape, mweni wakatuma bamwi babelesi kwindi mbatumide kukutanguna, pesi abalo bakabacita mbubonyina mbuli bakusanguna. ³⁷Nikwakamana mweni munda wakatuma mwana wakwe mushimani kulimbabo, kwamba kutegwa bakamukuteke mwanangu mwalumi. ³⁸Pesi balimi nibakamubona mwana wakwe mwalumi bakaliambozya milicabo, oyu ngoguwe simulya zina lya wisi. ³⁹Kamuza atumu jaye okukona mbono. Ponyina bakamubweza okumu sowela anze omunda wabusansa okumujaya. ⁴⁰Ino mweni munda akuza. Uyobacita buti aba balimi? ⁴¹Bakamba kulinguwe,üyobanyonyona aba balumi batanonezi ca munzila yobukali ponyina ninga wakubapa bamwi balimi oyu munda balimi bayomupa zipanzi zezilyo acindi cokutebula. ⁴²Jesu wakateti kulimbabo,"Takwe nemwakabala mumalembe ebwe ndibaka kaka bayasi lyaba ndyebwe liyandika eci cakazwa kuli leza cilakomosya kumenso esu?. ⁴³Awo ndamwambila bwami bwa leza buyo bwezegwa kulinwebo amana buyo pegwa kucisi ciyozyala

Michelo. ⁴⁴Kufumbwa oyo uyowida ali eli bwe uyo tyololwa mutupanzipanzi pele oyo nguliyo limba liyomu pwachola. ⁴⁵Bapaizi bapati amafalisi bakamvwa mambila mbali, bakamvwisisya kuti wali kwamba mbabo.

⁴⁶Kuyanda kumujata okumwanga, bakayowa imbunga yabantu kambo bazi ati munsinsi.

Chapter 22

¹Jesu wakambila ape mumambila mbali kuti, ²Buleleo boku julu buli mbuli mwami ubambilila kukwato lo mwana akwe mushimani. ³Ula tuma babelesi kuyoita abo batambidwe ku pobwe lyolu kwato. ⁴Ape mwami watuma babelisi, kati amubambile batambwa, Amubone ndabamba cokulya cangu. Mapulu ee ngombe zyangu ndajaya, zintu zyonse ndabamba. Amuze kupobwe lyo kukwato. ⁵Kono takwe nibakamvwa bakainks umwi ku munda, umwi ku muleko. ⁷Bamwi bakajata babelesi bakwe kubauma okuba jaya.. ⁶Mwami wakanyema, okutuma basilumamba bakwe kuyo sinya, abo bajayi okubauma, okuyo tenta munzi wabo. ⁸Mponya wakateti ku babelesi bakwe, lukwato lwabambwa batambidwe takwe baka elela. ⁹Amwinke mumigwagwa mipati mukatambe bantu kulukwato olu mbata mujane. ¹⁰Babelesi bakainka mumigwagwa mipati okuya bunganya bantu antomwi mbibakajana, bonse babi ababotu. Mponya nganda mwali lukwato yaka zula abantu. ¹¹Pesi mwami nakalanga kubantu, wakabona mwalumi wakazwete zibiya cholu kwato. ¹²Mwami wakamba kulinguwe, mwenzuma, ino waza buti muno, kakutakwe zibiya zyolu kwato? Pesi oyu mwalumi wakambaula zyokwamba. ¹³Ponyina mwalumi wakamba kubabelesi, 'amumwange oyu mwalumi kumanza akumaulu mumusowe anze mumudima oko kwataka lilile okuluma ntwino,' ¹⁴Nokuba kuti banji bakaitwa, pele mbache bakasalwa. ¹⁵Ponya bafalisi bakainka okuyondola nzila mbubanga bamujata jesu mukwambola kwakwe. ¹⁶Bakatuma basikwiya kulinguwe antomwi ama Heroda. Bakamba kuli Jesu, "Omwami, tulizi kuti uli wakasimpe, kakako kambo ulaisya nzila yaleza camasimpe. ulakuteka muzezo wamuntu, ape totondezi kutazulila kubantu. ¹⁷Ino twambile uyeya buti? Ino cilimumo kupa mitelo kuli siza na takwelede. ¹⁸Pesi Jesu wakamvwa bubi bwabo okwamba "ninzi cimundisolela, nywebo nobasikupaupa? ¹⁹Amunditondezye kakoini kumutelo." Ponyina bakaketa ka dibilisi kulinguwe. ²⁰Jesu wakabambila, "mucikozyano ezina lyani mozibede ezi? ²¹Bakamba kulinguwe, "Siza." ponya jesu wakamba kulimbabo, Amupe kuli Siza zintu zyakwe Siza, okuli leza zintu zya leza." ²²Nibakamvwa namu, bakakomokwa. Mponya bakamusiya okwinka. ²³Mubuzuba buya mbonyina bamwi masaduki, bamba kutegwa takukwe bubuke, bukaza kulinguwe bakamu buzya. ²⁴Kwamba, omuyi, Mozesi wakamba tegwa, "kuti muntu wafwa, katakwe bana, bazyalwanyina ninga bamu kwata oyu mwana kuzi okuzyalila bana muzyalwanyina. ²⁵"Kwakali bazyalwanyina bali musanu abobile. Wokusanguna wakakwata mpawo wakazofwa. Katakwe nakasiya bana wakamusiya mwanakazi akwe kuba zyalwanyina. ²⁶Wakacilila wakacita monyina mane wabutatu, kwinkila mane obusanu otobile muzyalwa nyina. ²⁷Nibakamana boseneni, mwanakazi wakafwa. ²⁸Ino kukuyobuka uyoba mwanakazi wani ali aba bazyalwanyina bali musanu atobile? Nekuba kuti bali mukwete bonse". ²⁹Pesi Jesu wakataba okwamba kulimbabo, "muli swekide kambo tamuzi tunchali enguzu zya leza. ³⁰Kambo kuku yobukatakunolikwe kukwatana nenga kukwatwa, pele banoli mbuli bangelo kujulu. ³¹Kujatikizya kubuka kwabafu, takwe nimwaka bola leza zyakamba, kwamba ati. ³²Ndili leza wa Abulahamu, leza wa Isaka, a leza wa Jakobo? Nkambo tandili leza wabafwide, pele wabapona. ³³Imubunga niyakamvwa echi bakakomokwa kwisya kwakwe. ³⁴Pesi bafalisi nibaka mvwa kutegwa Jesu wakabaumuzya Masaduki, bakabungana antomwi. ³⁵Womwi ali mbabo, wali mukali, kumulawo, wakamu buzya, kumusololi. ³⁶Omuyi, nguli mulawo mupati kumulawo? ³⁷Jesu wakataba kulinguwe, yanda leza wako omoyo wako wonse, omuya wako woonse, omumizezo yako yonse. ³⁸Oyu ngomu lawo mupati. ³⁹Ponya mulawo ucilila ubede namu yanda mwenzinyoko mbuli mboliyanda. ⁴⁰Kuli eyi mulawo yobile cindila mumilawo ama pulofita. ⁴¹Ponya alya mafalisi nibacili bungene antomwi Jesu wakaba buzya mubuzyo. ⁴²Wakamba, "Muyeya buti ali kilisitu? mwana wani?" Bakamba kulinguwe, mwana wa Davida, ⁴³Jesu waqkamba kulimbabo, Ino kambo nzi Davida mumuya namwita kuti mwami, kwamba, ⁴⁴Mwami wakamba ku mwami wangu, "kala kujanza lyecilisya lyangu kusikila mane ndika bike balwani nyoko kuni amaulu ako? ⁴⁵Kuti na Davida wita kilisitu ati mwami, Ino mwana wa Davida buti?" ⁴⁶Takwe wakakonzya kumwita ebbala, ape takwe muntu walikukonzya kumubuzya mibuzyo kuzwa liya zuba.

Chapter 23

¹kumane awo jesu wakabola kumakamu abantu okuli basikwiya bakwe? ²wakati, 'balembi aba mayi bo mulawo balapandulula milayo ya Mozesi. ³Aboobo amucite akujatisya ezyo nzyobamwambila pele kulinzyobacita, nkambo bakambauka buyo, pele tabaziciti pe. ⁴Ti, balanga mukuli milemu iminya kunyamuna akwibika amasansa abantu, Pele lwabo beni balakaka kuzinyamuna nikuba omunwe wabo. ⁵Balacita milimo yabo yense kuti babonwe abantu. Balalyanga tukomo tupati-pati akulampya azizwato zyabo. ⁶Balayandisya kukala azyuno zyabulemu muzikombelo okuyanda busena bwabulemu mumapobwe. ⁷Ape balayanda kujuzigwa akulemekwa muzisambalilo akwitwa kuti mwiyi kubantu. ⁸Pele nywebo mutaitwi kuli mwiyi, nkambo mulijisi mwiyi omwe nywebo mwense muli bananyina. ⁹Ape mutaiti muntu ano aasi kuti tata, nkambo mujisi uso omwe, oyo uli kujulu. ¹⁰Ape mutaitwi kuti mwiyi, nkaambo mujesi mwiyi omwi kilisitu. ¹¹Pele oyo mupati akati kenu abe mubelesi wenu. ¹²Kufumbwa oyo ulisumpula uyo lombezegwa pele kufumbwa ulibombya uyosumpulwa. ¹³Pele mawe kulindinywe, nobalembi aba mayi bamulawo, basikupaupa amenso! mujalila bwami bwakujulu kubantu. Nkaambo nywebo tamubujisi ape mulakasya abo bayanda kujila. ¹⁴Mawe kulindinye nobamayi bomulawo aba Falisi basikupaupa amenso kambo mulalya lubono lwabamuka bafu ape mukwena mulalya lubuno, mulalapyana nkombyo zyenu. Kakako muyojana mulandu mupati. ¹⁵Mawe kulindinywe nobayi bomulawo aba falisi, basikupaupa! kambo mulenda nyendo mulwizi enyika kuti musandule muntu omwi, mponya muntu omwi asanduka, mumusandula zyindi zybile kuba muna Gehena kwindi nyebo. ¹⁶Mawe kulindinywe, nobofu bendelezi, inywebo nomwamba kuti, kuti na womwi wakonkezya anganda ya leza, ukonka cabuyo. Pele kuti na umwi wakonkezya angolida ya nganda ya leza, oyo ulangwa kucikonke cakwe, ¹⁷Nywebo nobofu bafuba-fuba! Ino ncecili cipati, ngolide na nganda ya leza isalazya ngolida? ¹⁸Ape, kufumbwa ukonkezya acipaizyo ukonka cabuyo pele kuti na wakonkezya acipego eco cili acipaizyo ulangidwe ku cikonke cakwe. ¹⁹Nywebo nobantu boofu! Ino ncecili cipati cipego na cipaililo eco cisalazya cipego. ²⁰Nkakako, oyo ukonka acipaililo ulakonkezya azezyo zili mpawo. ²¹Oyo ukonkezya agenda ya leza ulakozezya ezili mwateni. ²²Oyo ukonka kujulu wakokezya a leza acuno cakwe. ²³Mawe kulindinywe nobamayi ba mulawo a bafalisi, nobasikupaupa nkambo mulapa cakumi catununkilizyo eakulunga cakulya, pele maulaubausya makani mapati e milawo mbuli kubeteka akuba aluzyalo akushomeka. Pele ezi mulelede kucita kakutakwe kusiya zimwi. ²⁴Nywebo nobasololi bofu mulaibula kanzinii pele mulamena nkamela! ²⁵Mawe kulindinywe nobamayi bamulawo a bafalisi, nobasikupaupa! nkambo mulasalazya nkomoki adido mpozili anze, kakuli kuti mukati kanu muzwide buyo bunyangi a buliyato. ²⁶Nywebo no bafalisi bofu! amusangune kusalazya nkomoki mwili mukati andido kuti anze ampawo asalale. ²⁷Mawe kulindinywe nobamayi ba mulawo a bafalisi, nobasikupaupa! nkambo muli mbuli zyumbwe zibikidwe mulambo, zinga kuzilanga anze nzibotu loko, pele anikuti mukati zizwide zifiwa zyabantu bakafwa akutasalala kwense. ²⁸Mbubonya oobo, anywibo mbomulangika mbuli bantu baluleme kubantu, pele mulindinywe muzwide kupaupa obusofwazi. ²⁹Mawe kulindinywe, nobamayi ba mulawo a bafalisi nobasikupaupa! Nkambo mulayaka makumbu absinsimi akubotya zibumbwa zyabaluleme. ³⁰Mulati kuti nitwakaliwo mumazuba amatata, nitwatakwanga kujaya basinsimi. ³¹Ncecico cimulipa mulandu, kambo mulati mulibana bababo bakajaya basinsimi. ³²Mulukede kumanizya mulimo wamauso. ³³Nywebo nonzoka, nobana bacipile, ino muyocileya buti cisubolu camulilo utamani? ³⁴Kakako amulange ndamutumina basinsimi abantu basongo abamaiyi. Bamwi babo muyobajaya okubakankamina acingano, bamwi muyobama muzikombelo okubapenzya kuzwa mumunzi omunzi. ³⁵Abobo cisubulo ciyomusikila akambo kabantu baluleme bense bakajaigwa kutalikila kuli Abela mululami, kusikila kuli Zekaliya mwana Bbalakiya, oyo ngomwaka jaya mucikombelo akati kabusena busalalisya acipaililo. ³⁶Masimpe, ndamwambila kuti yonse ezi zintu ziyoza aleli zyalano. ³⁷Jelusalemu, Jelusalemu, ojaya basinsimi kubauma mabwe abo mbatuma kuli nwe! kanji - kanji ndalikuyanda kubungana bantu antomwi, mbubonya buli nkunku bwifukatila bana bayo, pele yebo wakaka. ³⁸Langa nganda yasyala kuli yebo yanyonyoka. ³⁹Kambo ndamwambila kuti, tamucindiboni ape, mane mukambe kuti, bulilelekidwe uza muzina lya mwami.

Chapter 24

¹Jesu wakazwa mutempele okuyabuya munzila yakwe, basikwiya bakwe bakaza kuli nguwe oku zomutondezya mayake e tempele. ²Kono wakataba okwamba kuti kuli mbabo,' Nkokuti tamuzibwene ezi zintu zyoonse? Nchonzyo ndamwambila kuti, takwe bbwe liyosyala atala lyalyenzinyina litako yopindamunwa ansi. ³Nakakala acilundu ca oliva, basikwiya bakamuzida mukusisilikizya okwamba kuti,' twambile ino ezi zintu ziyocitika lili? Ino ncecili citondezyo cokubola kwako amamanino eecindi?' ⁴Jesu wakataba okwamba kuti kulimbabo,' Amucenjele kuti umwi atamweni. ⁵Nkambo banji bayoboola munzila yangu. Bayoamba kuti ngondime kilisitu okusowa banji. ⁶Muyomvwa nkondo empuwo zyenkondo. Amubone kuti takwe nimwakatazigwa, nkambo ezi zintu zileelede kucitika; kono mamanino tana kusika. ⁷Cisi ciyolwana ecisi nyina, ambubo bwami kubwami nyina. kuyoba nzala okuzungana kwe nyika mu masena aindene indene. ⁸Kono zyeense zintu ezi ngamatalikilo buyo mbuli kucisa kokuzyala ⁹Mponya bayomunjizya mumapenzi okuyomujaya. Muyosulaikwa abantu bemishobo yoonse akambo kezina lyangu. ¹⁰Mucindi eco banji bayobisya, okuabana umwi okusulana umwi oumwi. ¹¹Banji bwabasinsimi babeji bayosika okusowa bantu banji. ¹²Nkambo kubisya kuyovula, luyando lwabanji luyomana. ¹³Kono oyo ukakatila mane kumamanino uyofutulwa. ¹⁴Aya makani mabotu obwami ayokambokwa munyika yense kuti bukabe bumboni kumishobo yeense. Mpawo mamanino ecindi nayosika. ¹⁵Nikuba namu mwabona cisesemyo cibisya, eco cakambwa o Danieli musinsimi kuti, kacimvwi mubusena busalala'(Amuleke sikubala amvwisise) ¹⁶Amubaleke abo bali mujudiya bacijile kuzilundu) ¹⁷Amuleke oyo uli atala eciluli ataseluki kuti agwisye kufumbwa cintu cilimunganda yakwe, ¹⁸ape amumuleke oyo uli mumumnda atapiluki kuyobweza cibaki cakwe. ¹⁹Kono maawe kuli abo bamisi ape abe banonyansya muli oyo mazuba! ²⁰Amukombe kuti kucija kwenu kutakabi ko mumpeyo nikuba munsabata. ²¹Nkaambo kunoli mapenzi mapati, antana bwenwe kuzwa kumalengelo enyika kusika sunu, takuyobo ambi ali namu ape. ²²Ati kuti oyo mazuba akafwinsigwa takwe muntu naba womwi wali kunoyofutuka. Kono akambo kabusale bwamazuba ayo ayoofwimpisigwa. ²³Ino na kuti umwi wamba kuti kuliyebo, langa, ngoyu kilisito! na ngulya kilisito! mutashomi. ²⁴Nkambo kuyoba bananike babeji aba sinsimi babeji bayocita zitondezyo zipati ezi zikomosya, kuti kakukonzeka basowe abo basale. ²⁵Bona, ndakwambila kacitana kusika cindi. ²⁶Nikuba kuti na bakamwambila kuti, amubone uli munkanda, mutakainki. Na bona uli munganda mutakashomi. ²⁷Nkambo mbuli kalabi mbukamweka kuzwa kumazwido ezuba oku munikila kumabbililo, o mwana o muntu mbwayoza. ²⁸Kufumbwa oko kuli muntu, oko basikubungana. ²⁹Kono mponya mponya akumana mapenzi amazuba ayo izuba liyobola, mwezi tuyopi mumuni wawo, nyenyezi ziyoloka kuzwa kujulu, anzizyo nguzu zyokuju ziyozunganisigwa. ³⁰Awo mpawo nikuyolibonya citondezyo co mwana o muntu mujulu, e mishobo yoonse yomunyika iyolila. Bayobona mwana o muntu kayobuza mumakumbi mujulu enguzu obulemu bupati. ³¹Uzotuma bangelo bakwe okulila kupati kwempeta, bayo bunganya bantu basalwe kuzwa kumabazu one, kuzwa kumpela yomwi yokujulu kusikila kulimwi. ³²Amwiye ciyo kuzwa kumukuyu, cindi mwabona kuti wasyuka okugwisya mani, mulaziba kuti mainza ali afwifwi. ³³Mbonyina namu anywibo, cindi nimuyobona ezi zintu zyoonse, mukazibe kuti uli afwifwi, uli kumilyango. ³⁴Nchonzyo ndamwambila kuti, bantu besunu tabakoyomanina kufwa ati mane kusikila zyoonse ezi zintu zikacitike. ³⁵Ijulu enyika ziyoina. kono mafwi angu takwe nayoina. ³⁶Kono kwambisya buzuba abo nikuba cindi takwe naba womwi ubwizi, bangelo ambabo bokujulu tababwizi, naba mwana, kono pele buyo tata. ³⁷Mboonya mbuli mazuba a Nowah mbwaabede, akuboola kwamwana o muntu mbukuyooba. ³⁸Mbonya muli ayo mazuba kitano za zambagulwe bakali kulya okunwa, kukwata oku kwatisigwa, mane kusikila Nowah nakanjila mu bwaato, ³⁹ape takwe nchibezi kusikila zambagulwe niyakasika okubabweza- mbuchiyoba akubola kwa mwana o muntu. ⁴⁰Awo baalumi bobile banoli mumunda- umwi uzootolwa, ape umwi uzosiigwa. ⁴¹Bobile banakazi banogaya e chigayo - umwi uzotolwa, ape umwi uzosyala. ⁴²Nkakako amulangile, Nkaambo tamuzi buzuba mwami wenu nazosika. ⁴³Kono amuzibe eci, nikwali kuti mweni nganda walizi cindi camasiku mubbi naza, naakalindila ape natakalekela nganda yakwekuti ipwaculwe. ⁴⁴Nikuba namu anywibo mwelede kulibambila, nkambo o mwana o muntu uyosika mucindi ncimutayeyide. ⁴⁵Ino nguli mubelesi musongo ushomeka oyo wakabikwa o simalelo wakwe kuti kabapa zyokulya mucindi celede? ⁴⁶Ulilelekidwe ngoyo mubelesi unga simalelo wakwe aza ujana ucita mbonyina. ⁴⁷Nchonzyo ndambila nywebo kuti simalelo wakwe uyomukazika kuti abe mulangi we zivubano zyakwe zyoonse ⁴⁸Kono kuti na mubelesi mubi wati mumoyo wakwe,'simalelo wangu wacedwa; ⁴⁹Okutalika kuma babelesi nyina, okulya okunywa okunywida amwi abakolwi. ⁵⁰Mponyina simalelo wioyo mubelesi uyooza mu buzuba mbwatamulangili eciindi ncatazi. ⁵¹Simalelo wakwe uyomutimbola muzibeela beela okumusowela oko kuja nwa basikupaupa ameenso, oko nkubanoyoolila okulumanya ntwino.

Chapter 25

¹"Mponya bwami bokujulu buyoba mbuli bana bwinga baki kumi bakabweza malambi abo okwinka kuti bakacinguzye sibwinga. ²Bosanwe balibafubafuba ape bosanwe bali basongo. ³Mponya abo basimbi bafubafuba nibakabweza malambi abo, takwe nibakabwezelezya amafuta. ⁴Pele basimbi basongo bakabwezelezya mafuta antomwi amalambi abo. ⁵Ino awo sibwinga wakacedisigwa, bense bakafwa ngonzi mponya bakona. ⁶Pele akati kamasiku kwakaba cipoyili, amulange sibwinga! Amwinke anze mumutambule? Mponya bense basimbi bakabuka okuyasya malambi abo. ⁸Bafubafuba bakati kubasongo, Amutupe mafuta enu amwi nkambo malambi esu ayanda kuzima. ⁹"Pele basongo bakataba bakati, mbukunga takokwana esu anywibo, amwinke kuli abo bauzya mukaulile enu nobeni. ¹⁰Kabali baunka kuyoula, sibwinga wakasika, mponya abo bakalibambilide bakainka anguwe mu pobwe lyo bwinga, mponya mulyango wakajalwa. ¹¹"Kuzwa awo abo basimbi bamwi bakasika okwamba kuti, mwami, mwami, tujulile. ¹²"Pele wakataba wakati nconzyo ndamwambila, tandimwizi. ¹³Mulindile nkambo tamuzi buzuba nanga wola. ¹⁴"Nkambo cili mbuli muntu walikuyanda kwinka kucisi cimbi, wakaita bazike bakwe okupapa lubono lwakwe. Kuli umwi wakapa matalenta osanwe, ¹⁵kuli umwi wakapa obile, ape kuli umwi wakamupa lyomwi, umwi oumwi wakatambula mbuli celelo cakwe, mponya muntu ulya wakainka mu lwendo lwakwe. ¹⁶Oyo wakatambula matalenta osanwe wakainka mponya mponya okuyoabelesya ape okujana amwi matalenta osanwe. ¹⁷Munzila njiyonya, oyo wakatambula matalenta obile wakajana ape obile. ¹⁸Pele muzike oyo wakatambula talenta lyomwi wakainka, wakusya mugodi mumuse okusisa mali a simalelakwe. ¹⁹Ino nikwakainda cindi cilamfu simalelo wababelesi abo wakapiluka okupandulwidana ambabo. ²⁰Mubelesi wakatambula matalenta osanwe wakaza okweta amwi matalenta osanwe wakaza okweta amwi matalenta osanwe. Wakati, 'mwami wakandipa matalenta osanwe bona ndajana amwi matalenta osanwe. ²¹"Mwami wakwe wakati kulinguwe, wacita kabotu, mubelesi mubotu ushomeka! wakashomeka kuzintu zinini. Ndiyo kubika kuba mwendelesi we zintu zинji mukusekelela ko mwami wako. ²²"Mubelesi wakatambula matalenta obile wakaza wakati, "mwami wakandipa matalenta obile langa ndajana amwi matalenta obile. ²³Simalelo wakwe wakati kulinguwe, "wacita kabotu omubelesi ushomeka! wakashomeka kuzintu zinini. Ndiyokubika kuti ube mwendelesi kuzintu zинji. Njila mukusekelela komwami wako. ²⁴"Mponya mubelesi wakatambula talenta lyomwi wakaza wakati, "mwami, ndilizi kuti uli muntu muyumu. Ulatebula mpuwatakabyala, ape okubungika mpuwakamiza. ²⁵Ndakayowa, mponya ndakainka okuyosisa talenta lyako mumuse. Langa, ujisi ano cizwa kuli yebo. ²⁶Pele simalelo wakwe wakamutaba wakati kulinguwe, yebo mubelesi mubi mukandu, ulizi kuti ndilatebula mudatabyala ape okubungika awo mpundakaminza. ²⁷Nkambo niwakapa mali angu kuli basimpindu, mponya kukupiluka kwangu nindazobambulula twangu antomwi empindu. ²⁸Mponya amumunyanze matalenta mupe kumubelesi ujisi matalenta ali kumi. ²⁹Pele kuli wense ujisi zинji uyopegwa, ape uyoyungizizigwa. Pele kuli esnse utajani kufumbwa, nikuba eco ncajisi uyonyangwa. ³⁰Amusowe mubelesi mukandu anze mumudima wanze, oko nkwayolila okulumanya ntwinu? ³¹Awo mwana muntu nayosika mubulemu bwakwe abangelo bense anguwe, mponya uyokala acibula cabulemu bwakwe. ³²Kumenso akwe mishobo yense yabantu izobunganizigwa, mponya uyoanzanya bantu kuli umwi oumwi, mbuli mwembezi mbwanzanya mbelele kuzwa kumpongo. ³³Uyobika mbelele kujanza lyakwe lye cilisya, pele mpango kucigoyo cakwe. ³⁴Mponya mwami uyoti kuli balikucilisya cakwe, kamuza, nywebo nomwakalelekwa otata, amukone bwami mbumwakabambilwa kuzwa kumalengelo anyika. ³⁵Ndafwide nzala mwakandipa cokulya, ndali mwenzu mwakanditambula; ³⁶ndali ecinkuna mwakandizwatika; ndali mulwazi mwakandibamba; ndali muntolongo mwakaza kuli mebo. ³⁷"Mponya baluleme bayotaba kuti, "mwami ndelili nitwakakubona kofwide nzala twakupa cokulya? nanga nyota mponya twakupa cokulya; ³⁸ndelili nitwakubona kuli mwenzu twakutambula? nanga cinkuna twakuzwatika; ³⁹Ndelili nitwakakubona kucisidwe nanga muntolongo ape twaza kuzokubona? ⁴⁰Mponya mwami uyotaba okuti kuli mbabo, nconzyo ndamwambila kuti ncimwakacitila kuli umwi wabazyalwama mwakacitila mebo. ⁴¹Mponya uyoamba kuli abo balikucigoyo cakwe kuti, Amundizwide, nomukutidwe, mumulilo utazimi oyo wakabambilwa satani abangelo bakwe. ⁴²Nkambo ndafwide nzala, pele takwe nomwakandipa cokulya; ndali enyota, pele takwe nimwakandipa cokunywa; ⁴³ndali mwenzu, pele takwe nimwakanditambula; ndali cinkuna, pele takwe nimwakandizwatika; ndali mulwazi ape ndali muntolongo, pele takwe nimwakandibamba! ⁴⁴"Mponya ambabo bayotaba okwamba kuti, mwami, ndelili nitwakubona kofwide nzala nanga nyota, nanga kuba mwenzu, nanga cinkuna, nanga kuciswa nanga muntolongo, mponya takwe nitwakakugwasya? ⁴⁵"Mponya uyobataba uyoti, nconzyo ndamwambila, eco ncimwatabacitila niciba comwi ali ezi, takwe nimwakacitila mebo; ⁴⁶Abo bayoinika mumapenzi atamani, pele baluleme mu bumi butamani.

Chapter 26

¹Jesu nakamana kwamba makani aya ense, wakati kuli basikwiya bawe,' ²mulizi kuti kwainda mazuba obile paseka lilasika, mponya mwana amuntu uzoambwa kuti abambulwe acingano.³Bapaizi bapati pati babantu balibungene mubusena bo mupaizi mupati, walikutegwa Kefasi. ⁴Bakazumizyanya antomwe kuti bajate Jesu cokusisikilizya ba mujaye. ⁵Balikwamba kuti.'kutainsi mu cindi a pobwe, nkokuti kutabi lupyopyongano akati kabantu.⁶Ino Jesu nacili mu Betani muganda ya Simoni sicensenda, ⁷kacikede a tafule, mwanakazi umwi wakasika kulinguwe kajesi cibikilo ca Alabbasitilo cijesi mafuta adula, mponya wakamutula atala omutwe wakwe. ⁸Pele basikwiya bakwe nibakabona eci, bakanyema bakati,' wanyonyoweda nzi? ⁹Nkambo eci nicauzigwa amali manji okupa kubapenzi. ¹⁰Pele Jesu kazi eci, wakati kulimbabo,' nkambonzi nimulikupenzya oyu mwanakazi? Nkambo wandicitila cintu cibotu. ¹¹Cindi cense bapenzi muli ambabo, pele tamukonolinsi amibo cindi cense. ¹²Kwinda mukutula mafuta aya amubili wangu, wacitila kuzikwa kwangu. ¹³Nconzyo ndamwambila kuti, kufumbwa mulumbe mubotu pyu nkwatukambaukwe munyika yense, kuli ncacita mwanakazi oyu cinoyo ambwa muku muyeya. ¹⁴Mponya umwi wabali kumi ababili, walikutegwa Judasi Isikalioti, wakainka kubapaizi bapati. ¹⁵Wakati,' muyanda kuti mundipenzi ndamwamba kulinywebo? bakamubambila, makumi otatwe amali ansiliva. ¹⁶Kuzwa awo wali kuyanda cindi celede cokumulekeleza kuli mbabo. ¹⁷Ino mubuzuba bokusanguna bwe cinkwa citwa mumena basikwiya bakaza kuli Jesu bakati,' nkokuli nkoyanda kuti tukabambe nkwatatukalide paseka? ¹⁸wakati, kamuya mudolopo kumwalumi umwi mukambe kuti,' cindi cangu cilafwifwi. Ndiyobamba paseka ku ganda yako abasikwiya bangu. ¹⁹Basikwiya bakacita mbuli Jesu mbwakabalailila, bakabamba pobwe lya paseka. ²⁰Nilyakajolezya, wakakala ansi okulya abasikwiya bali kumi ababili. Kabacilimukulya, wakaya bali kumi ababili. ²¹Kabacilimukulya, wakati,' nconzyo ndamwambila kuti umwi wenu uyo ndaba. ²²Mponya bakalimvwa bubi, bakatalika kumubuzya umwi oumwi,' mwami ino ndime? ²³Wakati,' Oyo ubbizya janza lyakwe antomwi amibo mundingu ngonguwe uyondaba. ²⁵Mwana omuntu uyoinka, mbuli mbukulembedwe zya nguwe. Pele mayo ku mwalumi oyo uciya kuti mwana omuntu alekelezigwe! calikwinda natakazyalwa. ²⁶Judasi sikwaba wakati,' ndime na omwami? Wakati kulinguwe,' wamba ndiwenya. ²⁷Kabacili mukulya Jesu wakabweza cinkwa, wacilumbila, mponya wacikomona, wacipa kulibasikwiya wakati,' amutambule mulye, oyu ngo mubili wangu. Wakabweza kanwido wakalumba, mponya wakapa kulimbabo wakati,' amunywe mwense. ²⁸Obu mbulowa bwangu bwe cizuminano obo mbwakatililwa banji kti mulandu ilekelelwe. ²⁹Pele ndati kuli nywebo, takwe neciyonywa anywibo ape mucelo wo musansa kusikila buzuba obo netekanywe mupiya anywibo mubwami mwa tata. ³⁰Nibakamana kwimba nyimbo bakainka kumulundu wa oliva. ³¹Mponya Jesu wakati kuli mbabo, mwense muyolebwa ankambo kangu masiku ngonya aya, nkambo kulilebidwe, kuti ndiyoma mwembezi mponya mbelele ziyosabalangana. ³²Pele ndakubusigwa, ndiyomuzulwida ku Galilaya. ³³Pele Pita wakati kuli nguwe,'nikuba kuti bense balebwa ankambo kako, mebo takwe netekalebwe. ³⁴Jesu wakati kuli nguwe,' nconzyo ndamwambila masiku ngonya ano, musingili kautana kulila, uyondikaka zindi zyotatwe. ³⁵Pita wakati kulinguwe,' nanga kuti ndelele kufwa aibo, takwe netekukake. Abasikwiya bamwi bakamba mbubonya. ³⁶Mponya Jesu wakainka ambabo kucibaka citegwa Getisemani wakati kuli basikwiya bakwe,' amukale awa neciyokomba okuya, ³⁷Wakatolelezya Pita abana ba Zebbedi bobile wakatalika kulisenda okupengana. ³⁸Mponya wakati kuli mbabo, muya wangu ulibijilidwe loko, kusikila kulufu. Amusyale ano akulangila amibo. ³⁹Wakainka kunembo kanini, wakavundama, okukomba, wakati 'Tata nicalikukonzeka eyi nkomoki niyandindilila. Nikuba namuya kutainsi kuyanda kwangu, pele kuyanda kwako. ⁴⁰Wakaza kulibasikwiya bakwe wakajana balona, wakati kuli Pita,' ninzi, nimwatakonzya kulangilila amibo kwe wola lyomwi? ⁴¹Amulange mukombe kutegwa mutanjili mumasunko. Muya nconzyo ulayandisisya, pele mubili wabula nguzu. ⁴²Wakainka lwabili kuyokomba, wakati 'Tata' kuti na cikonzeke kuti cindindilile ati ndinywe, luyando lwako alucitike. ⁴³Wakaza ape wakajana balona menso abo alilemide. ⁴⁴Wakasiya ape wakainka wakukomba lwatatu,kamba majwi ngawonya. ⁴⁵Mponya Jesu wakaza kuli basikwiya wakati kulimbabo,' mucona okukatalukwa? Amulange cindi cili afwifwi, omwana o muntu ulalekelezigwa mumanza abantu babi, ⁴⁶Amunyamuke atwende, Amulange, sikundilekelezya ulafwifwi, ⁴⁷Nibacilikwamba, Judasi, umwi wabasikwiya bali kumi ababili, wakaza. Mbunga mpati yabantu yakaza anguwe kuzwa kubapaizi bapati okubolupatipati babantu. Bakaza amasumo enkoli. ⁴⁸Ino mwalumi walikuyanda kulekelezya Jesu wakabapa citondezyo, wakati,' oyo ngwentemyonte amumujate. ⁴⁹Mponya mponya wakasika kuli Jesu wakati, wabona mwami,' mponya wakamumyonta. ⁵⁰Jesu wakati kulinguwe,' mwenzuma cita nciwazida,' mponya bakaza okujata Jesu. ⁵¹Mponya oyo umwi wali o Jesu wakatambika janza lyakwe, wakasomona panga lyakwe, okukwampula kutwi kwamubelesi umwi wo mupaizi mupati. ⁵²Mponya Jesu wakati kulinguwe,' bika panga lyako mucikanda calyo. bense abo babelya panga bayonyonyonwa e panga. ⁵³Muyeya kuti sinkonzi kukumbila tata kuti anditumine malegiyoni abangelo ainda kumi mwabili? ⁵⁴Ino malembe

alazuzikizigwa buti, kuti eci cicitike?"⁵⁵ Aliciya cindi Jesu wakati ku mbunga, 'mwaza enkoli amasumo kuti mundijate mbuli mubili? Mazuba ense ndalikukala kwisya mu tempele, ⁵⁶pele takwe nimwandijata. Pele eci cakacitika kutegwa malembe abasinsimi azizikizigwe. 'mponya basikiwiya bense baka musiya okucija. ⁵⁷Ábo bakamujata Jesu bakamutola kuli Kayifasi mu paizi mupati oku balembi abantu bolupati pati nkubabungene antomwi. ⁵⁸Pita wakamucilila alele kusikla kucibaka co mupaizi mupati. Wakajila mukati okukala ansi abalindizi kuti babone mamanino. ⁵⁹Mponya bapaizi bapati antomwi ebembugano yense balikuyandola bumboni bokubejelezya Jesu kuti bakamujaye. ⁶⁰Takwe mbubakajana, nanga kuti bamboni bobubeji bakasika, 'Oyu muntu wakasika bobile. ⁶¹Bakati, 'Oyu mintu wamba kuti ulakonzya kumwayola tempelele lya leza okuliyaka mu manzuba otatwe. ⁶²Mupaizi mupati wakainka wakati kulinguwe, 'Tokwe cakucita? Ninzi ncibalimukukutamikizya? ⁶³'Pele Jesu walyumwina. Mupaizi mupati wakati kulinguwe, 'ndalubizya kuli leza mumi, Twambile na ndondiwe kilisitu, mwana leza. ⁶⁴Jesu wakati kulinguwe, 'ndime wamba. Pele ndakwambila kuti kuzwa ino muyobona mwana o muntu kakede kujanza lye cilisya lye singuzu, kabola amayoba. ⁶⁵Mponya mupaizi mupati wakayaula zizwato zyakwe, wakati, "wambola cokusampola! Tuciya ndila nzi bakamboni? Amulange ino mwakamvwa masampu. ⁶⁶Muyeya nzi 'Bakataba bakati, 'ulelede kufwa. ⁶⁷"Mponya bakamuswida kmenso okumuma, okumubakola amanza abo, ⁶⁸Bakati, "nsinsima ngwani wakuma ⁶⁹Pita wakalikede anze mucibaka, musimbi mubelesi wakasika kulinguwe wakati, 'Áyibo wali o Jesu. ⁷⁰"Pele wakakaka kunembo lyabo bense, wakati: Tandizi ncolimukwamba. ⁷¹Nakazwa anze kumulyango, umwi musimbi mubelesi wakamubona wakati kuli abo, 'oyu muntu anguwe wali o Jesu waku Nazaleta. ⁷²Ape wakakaka cokukonka, 'tandimwizi muntu oyu. ⁷³Mukaindi kanini abo baimvwi awo bakaza okuti kuli Pita, 'nconzyo uli umwi wambabo nkambo kwambola kwako kulakuyubununa. ⁷⁴Mponya wakatalika kulisinganya okukonka, Tandimwizi muntu oyu,? Mponya muzingili wakalila. ⁷⁵Pita wakayeya majwi ayo Jesu ngakamba, 'muzingili kautana kulila uyondikaka zindi zyotatwe, 'mponya wakazwida anze okulila loko.

Chapter 27

¹Mponya nibwakaca, bonse napaizi bapati abantu bakamukasya Jesu kuti bamujaye. ²Bakamwanga, bamutola, okumwaba kuli Pilato mwendelesi. ³Mponya Judasi, wakamwaaba, nakabona kuti Jesu wakapegwa mulandu, wakeempwa okupilusya mali ensiliva ali makumi atatwe kubapaizi bapati okuba pati_pati, ⁴okwamba, "ndakabisya mukwaaba bulowa butakwe cibi, "Pele bakamba,'ino cinzi eco kuliswebo? cibone mukamwini."

⁵Mponya wakasowa ansi mali ensiliva mutempele, okwiinka wakulisina. ⁶Bapaizi bapati bakabweza mali ensiliva okti, "tacinsi mumulawo kubika ezi mucibambilo kambo muulo wamalowa." ⁷Bakakambola kambo antomwi, mponya bakaula amali muunda womubumbi kuti ube muunda wokuzikila beenzu. ⁸Kambo kako oyu muunda witwa kuti. "Muunda Wamalowa" kusikila sunu. ⁹Mponya eco cakambwa a Jelemiya musinsimi cakazuzikizigwa, kwaamba, "Bakabweza mali ensiliva ali makumi atatwe, muulo wakabikwa alinguwe abana baizilaeli, ¹⁰mponya bakaupa kambo muunda wemubumbi, mbuli mwami mbwakandilailila." ¹¹Ino Jesu wakaima kunembo lya mwendelesi, mponya mwendelesi wakamubuzya, 'ndiwe mwami waba Juda na? Jesu wakataba, 'waamba.' ¹²Pele nakatambikizigwa abapaizi bapati aba patipati becikombelo, takwe cakataba. ¹³Mponya Pilato wakati kulinguwe, 'ino tomvwide zyonse mzibakutabikizya? ¹⁴Pele takwe nakataba jwi niliba lyomwi, kutegwa beendelesi bakakomokwa kapati. ¹⁵Ino akusekelela kwali mulawo wabeendelesi wakugwisya muntu omwi wasalwa abantu. ¹⁶Acindi eco balijisi mwaange waliempuwo wali kwiitwa kuti Banabasi. ¹⁷Ino nibakabungene antomwi, Pilato wakati kulimbabo, 'ino nguni ngumuyanda kuti ndimwanganwide? Banabasi na Jesu witwa kuti kilisitu? ¹⁸Wakalizi kuti bapede Jesu kulinguwe kambo kamunyono. ¹⁹Nakacilikede acibula colubeteko, mwanakazi wakwe wakatuma ijwi kulinguwe okwamba kuti, 'Tandikwe cokucita kuli oyu mwalumi atakwe cibi. kambo ndapenga maningi sunu kambo keciloto cinda jesi cakwe. ²⁰Ino bapaizi bapati abapati-pati becikombelo bakakombelezya bantu kuti bakumbile Banabasi, pele Jesu ajayigwe. ²¹Mwendelesi wakabuzya, 'ino akati kaaba bobile nguni ngumuyanda kuti ndimugwisizye? 'bakati, 'Banabasi, ²²Pilato wakati kulimbabo, 'cinzi cetecite o Jesu witwa kuti kilisitu? ²³Mponya wakati, kambonzi, cibi nzi ncacita? 'pele bakaindilizya kulila cokukwilila, abambulwe acingano. ²⁴Mponya Pilato nakabona kuti takwe? cali kujana, pele kwindi kuti nkondo yakaliyalika, wakabweza manzi, wasamba kumanza kunembo lyabantu, okuti, tandikwe mulandu kubulowa booyu muntu. Mucibone nywebo nobeni. ²⁵Beense bantu bakati bulowa bwakwe bube aliswe abana besu.' ²⁶Mponya wakanganuna Banabasi kulimbabo, pele Jesu bakamukwabola okumwaaba kuti abambulwe acingano. ²⁷Mponya basilumamba babendelesi bakamutola mundanda mpati yemfulumende okubunganya beense basikumamba. ²⁸Bakamuzununa okumusamika jansi cisalalisya. ²⁹Bakapanga mushini wobumvwa oku musamika mumutwe wakwe, okubika nkoli mujanza lyakwe lyecilisya. Bakafugama kunembo lyakwe okumufubazika, kwamba kuti, 'wabonwa omwami wama juda!'. ³⁰Bakamuswida mate, okubweza nkoli okumumya njiyo kumutwe ape. ³¹Nibakamufubazika, bakamuzununa jansi okumuzwatika cizwato cakwe, okumutola kobababulwa acingano. ³²Ino nibali kuzwa anze bakajana mwalumi uzwa ku sailini witwa kuti Simomi ngubakasongelezya kwinka ambabo kutegwa bayumune cingano cakwe. ³³Bakaza kucibaka citwa kuti gologota, nkokwamba kuti, 'cibaka cacanza.' ³⁴Bakamupa wini kuti anywe ivwelengene amululwe, pele nakalabila, wakakaka kunywa. ³⁵Nibakamubambula acingano, bakaciyaula cizwato cakwe kotalika kusana cisolo cokwabana cizwato. ³⁶Mponya bakakala kumugadela. ³⁷Atala omutwe wakwe bakabika luhwalo lomulandu wakwe, lwamba kuti, 'oyu ngu Jesu mwami waba Juda. ³⁸Bbebi balibambwidwe acingano anguwe, womwi kucilisya cakwe oumwi kucigoyo. ³⁹Abo balikwinda bakali kumutukila, kabanyunganyunga mitwe yabo. ⁴⁰Okuti, nomwalikuyanda kunyonyona tempele okwiyakulula mumazuba otatwe, lifutule na ulimwana waleza, sekuka kuzwa aciingano! ⁴¹Miunzila njyony bapati bapati balikumufubazika, antomwi abalembi abapati-pati, okuti, ⁴²wakafutula bamwi, pele tokonzyi kulifutula. Ngumwami waba ezilayeli. Aseluke aciingano, mponya tuyoshoma mulinguwe. ⁴³Ulashoma mulileza, amufutule leza inawa, na leza wazumizya kumugwisya kambo wakamba okwamba, ndime mwana wa leza.' ⁴⁴Munzila njyony bantu abba bulanga bakababwidwe aciingano anguwe ambabo bakamutuka. ⁴⁵Ino kuzwa kuwoola lya tusanwe akomwi mudima wakaza ansi enyika yonse kusikila kuwola lya tosanwe aone. ⁴⁶Aciindi ca tosanu atone, Jesu wakali a jwi pati okuti, Eli, Eli, Lama sabakatani? 'caamba kuti, 'leza wangu, leza wangu, ino wandisila nzi?' ⁴⁷Cindi bamwi babo baka invwi alya bakamvwa, bakati, 'ulikwita Eliy.' ⁴⁸Mponya awo umwi wabo wakazuza okubweza cisila, wacizuzya waini usaside, wacibika ankoli, okumupa kuti anguwe. ⁴⁹Bamwi babo bakati, 'amumuleke alike tubone na Eliya ulaza kuzomufutula.' ⁵⁰Mponya Jesu wakalila ape a jwi lipati okufwa. ⁵¹Mulange, cisitilizyo a tempele cakayauka mzibela zyobile kuzwa kutala kusika kungsi, enyika yakanyenganya, amabwe akajuka. ⁵²Amakumbu akajuka, emitunta yabantu basalali bakaonede bakabusigwa. ⁵³Bakazwa muma kumbu nakabuka, wakanjila munzi usalala, okuboneka kubanji. ⁵⁴Ino silutwe abo bali kweeba Jesu bakabona muzuzumina wenyika ezintu zyacitikide, bakayowa kapati okuti, masimpe oyu wali mwana wa leza. ⁵⁵Banakazi

banji bakacilila Jesu kuza ku Galili kumubamba baliwo kabaebela ale. ⁵⁶ Akati kabo kwali maliya magdalena,, Maliya banyina ba Jemusi o Josefa, abanyina babana ba Zebbedi. ⁵⁷ Nikwakasiya, kwakaza mwalumi unotide uzwa ku Alimetiya, ulezina lya Josefa, wali sikwiya wa Jesu anguwe. ⁵⁸ Wakamwinkila Pilato okumubuzya kambo komuntunta wa Jesu. Mponya Pilato wakabambila kuti upegwe kuli nguwe. ⁵⁹ Josefa wakaubweza mutunta, wa vungaila mukasila katuba, ⁶⁰ okubika atala kekumbu lyakwe lipya njakatimbwide mubbwe, Mponya wakakunkulisya bbwe pati acilyango okwinka. ⁶¹ Mponya Maliya Magadlena waliwo, a Maliya umbi, kabakede kumbali amakumbu, ⁶² Ino buzuba bwakacilila, nibwakainda buzuba bo kulibambila, bapaizi bapati abafalisi bakabungana antomwi o Pilato. ⁶³ Okwamba kuti, 'mwami, tulayeya kuti nalikupona ulya mubeji wakati, kwainda mazuba otatwe ndeled kubuka ape. ⁶⁴ Kambo kako, pa kulailila kuti kumbu lijatisigwe kusikla buzuba bwatatu, kambo basikwiya balkonzya kuza kuzomubba okwamba kuti kubantu, wabuka kubafu, lweni lusyalizi lulabija kwiinda lokusanguna. ⁶⁵ Pilato wakaamba kulimbabo, 'mulindizi, kamuya, mujatisye mbuli mbumukonzya.'

⁶⁶ Mponya bakainka okwambilila kumbu kukusinkilizya bbwe okubika balindizi

Chapter 28

¹Ino masiku omunsabata, kubucedo bo buzuba bo kusanguna bwe nsunda Maliya Magadalena o Maliya umwi bakaza kuzobona bita. ²Amubone, kwali muzuzumo mupati, nkambo mungelo wo mwami wakaza ku julu, wakaza okuzo gwisya bbwe, oku kala ali ndilyo. ³Kulibonya kwakwe kwabese mbuli kalabi ape ezibya zyakwe zyali mbuli sikunkwe. ⁴Balindizi bakatuntuma mubuyofu okuba mbuli balumi bafwide. ⁵Mungelo wakambozya banakazi okwamba kuli mbabo, mutayowi, nkambo ndilizi kuti muyandola Jesu. ⁶Tawo awa, kono wabuka, mbuli mbwakamba. Amuze muzobone acibaka awo mwami palede. ⁷Amwinke mufwambane mukambile basikwiya bakwe, wabuka ku bafu. Amubone, wa wamuzulwida kunembo lyenu uyobuya ku Galilaya. Okuya muyo mubona. Amubone, ndamwambila! ⁸Banakazi kufwambana bakazwa kubita obuyofu oku botelwa kapati, okuzuza kuyo amibila ba sikwiya bakwe. ⁹Amubone, Jesu wakabaswana okuti, kamulumela! banakazi bakaza, bajata maulu akwe oku mukomba. ¹⁰Pawo Jesu wakati kuli, mutayowi, amwinke mu ka bambile bazyalwama batalikizye kwinka ku Galilaya okuya bayondibona, ¹¹Ino nibalikuyobuya banakazi, amubone, bamwi ba sikulonda bainka mu dolopo okuyo ambila bapaizi bapati zyoonse zintu zyakacitika. ¹²Mponya ba paizi nibakaswanana abaalu babakambozyana makani ambabo, bakapa mali manji kuti ba silumamba. ¹³Okubambila, amwambile bamwi, basikwiya ba Jesu bakaza masiku okuzo bba mubili wakwe swebo katu cilede. ¹⁴Kuti na nkani eyi isike kumwendezezi, tuyo mu songelezaya okugwisya matongosi kuli nguwe. ¹⁵Mponya ba silumamba baka tola mali okuyocita mbuli mbuba kalaililwa, nkani eyi yakasabalangana ati ka ba Juda okwindilizya kusikila sunu. ¹⁶Kono basikwiya bali kumi oumwi bakainka ku Galilaya, kucilundu oko Jesu nkwa kabalailila. ¹⁷Nibakamubona, baka mukomba, kono bamwi bakazumbozya. ¹⁸Jesu wakasika kuli mbabo o kwambola ambabo okuti, 'nguzu zyoonse zyapegwa kuli mebo kujulu ansi, ¹⁹Amwinke oku yo panga ba sikwiya bezisi zyoonse. Mukabababatizye muzina lya tata lyo mwana, elyo muya usalala. ²⁰Amubaisye kumvwa zyoonse zintu zinda malailile. Amubone, ndila lanywibo, mane ku sikila ku mamanino.

Mark

Chapter 1

¹Aya ngamatalikilo omulumbe wa Jesu kilisito, mwana wa Leza. ²Mbonyina mbukulembidwe muli Izaya musisimi, langa, ndatuma mutumwa wangu kunembo lyako, oyo utakubambile nzila yako. ³Ijwi lyo umwi lilaita kuzwa mukati mukanda, bamba kabotu nzila yo mwami. Lulamika nzila yakwe. ⁴Nakasika Joni, waliku kubbbabbatizya mukanda okukambauka ku bbizyigwa okuleka kujatilwa zibi. ⁵Nyika yoonse ya Judiya abantu bamuJelusalema bakainka anze kwakabede. Bakabbabbatizigwa a nguwe mumulonga Jodani, kuilambilila zibi. ⁶Joni wazwete jansi lyoboya bwa kamela omukanda we tobo wangidwe muchikungu cakwe, wakalya mpaso a buci bwamusaka. ⁷Wakamba wati, kulaza umwi kwazwa mebo uinda nguza kuli zyangu, ngwesi tambo zye panto zyenditakozi kwangununa. ⁸Ndilamubbizya a manzi, kono nguwe uzo mubbizya omuuya usalala. ⁹Chakacitika kumazuba ayo Jesu nakasika kuzwa kunazaleta mu Galilaya, waka buzigwa o Joni mumulonga wa Jodani. ¹⁰Poonyina Jesu nakazwa mumanzi, wakabona mujulu lya kajuka omuuya usalala wakasika alinguwe mbuli kwiilimba. ¹¹Ijwi lyakazwa kuzwa mujulu, uli mwana wangu uyandikana. ¹²Mponyina muuya wakamwezya kumutola mukanda. Wakali mukanda kwamazuba ali makumi one, kansukindwe kuli satani. ¹³Wkali abanyama bamusaka, pele bangelo bakamukomba. ¹⁴Ino kuzwa Joni nakangwa, Jesu nakasika mu Galilaya kuzo amba majwi mabotu a Leza. ¹⁵Wakamba wakati, cindi cazuzikizigwa, abwami bwa Leza buli afwifwi. Kulishimuna okusyoma mulumbe mubotu. ¹⁶Nkabela nakalikwenda kumbali alwizi lya Galilaya, wakabona Simoni o Anulu muzyalwanyina o simoni wakafusa kazamba mulwizi, mbobali bacibeswi. ¹⁷Jesu wakamba kuli mbabo amuze, mundicilile, okumupanga basikuca babantu. ¹⁸Mponyina awo bakasiya tuzamba okumucilila. ¹⁹Ino Jesu nakalikoyobwenda kanini kuinka kunembo, wakabona Jemusi mwana wa Zebedi o Joni muzyalwanyina, bali mubwato kabasuma suma tazamba. ²⁰Wakabaita kabela bakasiya zebedi baisi mubwato omubelesi, okumucilila. ²¹Ino nibakasika mukapenamu, omo mwali mugibelo, Jesu wakainka ku cikombelo okuyoisya. ²²Bakakomokwa mukwisya kwakwe, cindi nali kubaisya wakabanga nguza bwami kutaba balembe. ²³Mponya awo umwi mwalumi mu cikombelo wajesi muuya mubi wakakwila, ²⁴Wakamba, ino tujesi nzi coku cita aibo, Jesu o nazaleta wazakuzotunyonyona ndilikwizi. Kuti uli usalala wa Leza. ²⁵Jesu wakapatakila muya mubi okwamba, umunina zwa muli nguwe. ²⁶Mponyina awo muya mubi wakamusowa ansi okuzwa mukati muli nguwe pesi kalilide ejwi

pati.²⁷ Bantu bonse bakakomokwa, mponya o kubuzyanya umwi omwi, ino ninzi ciyo cipya cilenguzu ukozya kulailila muyu mubi okumuvwinda.²⁸ Ipuwo yakwe yakavwika oku mucokoca Galilaya.²⁹ Katana kuzwa mu cikombelo, bakasika kunyanda ya simoni o Adulu, bakaikilila o Jemusi Joni.³⁰ Mponya banyinazyala simoni bali cisidwe kupiya mubili o kwambila Jesu.³¹ Mponya wakasika, wakabweza ijanza, o kumwimika, kupiya mubili kwakamusiya, okutalika kubapa cokulya.³² Eco cindi kujolezya izuba nilyakambila, bakamwetela bonse abo bacidwe abo bonse banjilidwe muya mubi.³³ Mbunga yonse yakabungana a mulyango.³⁴ Waka ponya bonse bacidwe kumalwazi ayindene okutanda muya mubi munji, pele takwe makazumiza muya mubikwambola kambo ilimwizi.³⁵ Wakanyamuka kufwambana, nikwacili masikusiku, wakainka anze kucibaka citotola okuyo komba.³⁶ Simoni abombali, bonse bakamuyambola.³⁷ Bakamujana okumwambila, bonse bakikukulagola.³⁸ Wakamba ati, atwinke kumbi, mumadolopo a zungulukide, okuya ndikakambauka okuko. Ncecico cindi kazinda kuno.³⁹ Wakainka munyika yonse ya Galilaya, kuyabukambauka mu zikombelo okugwisya miuya mibi.⁴⁰ Kwakasika siccisenda kuli nguwe, wali kumukombelezya wakafugama ansi okumwambila, ati koyanda, ninga wandisalazya.⁴¹ Wakenda o luse, Jesu waka tandabika janza lwakwe okumujata, wamba kuli nguwe, ndayanda.⁴² Mponyina awo cisenda cakamuleka, mponyina waka salala.⁴³ Jesu wakamutokamela cenguzu o kumutama kumbi.⁴⁴ Wakamba kuli nguwe, ubemasimpe utabi muntu nokuba owmi, pele koya,, ukalitondezye kumupaizi, okupa cipo cakusalazya mbuli mbwakambisisya Mozesi, kuti cikabe citondwzyo kuli mbabo.⁴⁵ Mponya wakainka okwamba kalibide kwambilizya ijwi, lyakuti Jesu takwe nakacilikukozya kujila mudolopo catangalala pele wali kukala kulekule eminzi. Kono bantu bacilikuzwa kuli nguwe kuzwa oku oku.

Chapter 2

¹Nakapiluka kuzwa ku kapenamu kwakainda mazuba mace, kwakamvika kuti wali kunganda. ²Bantu nanji bakabungana oko cokuti tikwacilikwe ecibaka caliwo, nikuba a cilyango, ape Jesu wakambola jwi kuli mbabo. ³Mponya bamwi balumi bakasika kuli nguwe baka etelezya omwalumi uyumininde mubili: bantu bone balimunyamwide. ⁴Nibakakacilwa kusika afwifwii anguwe akambo kabantu banji, bakagwisya ciluli cali atala o jesu, ape nibakamana kujula, bakaselemusya busasa mbwalede mwalumi sikuyuminina mubili. ⁵Mukubona lushomo lwabo, jesu wakateti kuli oyo mwalumi wayuminide mubili, mwanangu zibi zyako zyalekelelwa. ⁶Bamwi balembi balikede awo mponya, okulibuzya buzya mummyoyo yabo. ⁷Ino oyu muntu inga wa mobola buti munzila ili namu? Wasampola! Nguni ukonzya kulekelela zibi ati leza alike? ⁸Mponya-mponya awo jesu wakaziba mumuya wakwe nzibali kuyeya mukuti mulimbabo. Wakati kuli mbabo, "nkambonzi nimuyeya namu mummyoyo yenu? ⁹Ncecili cuuba, kwamba kulikuyumina mubili kuti, zibi zyako zyalekelelwa, okwamba kuti, Nyamuka, bweza busasa bwako enda? ¹⁰Kono kuti muzibe kuti mwana o muntu ulijisi nguzu munyika zyokulekela zibi, "wakamba kuli sikuyuminina. ¹¹ndati kuliyebo, nyamuka bweza busasa bwako, wwinke kunganda yako. ¹²Wakamyamuka ape mponya awo okubweza busasa, ape wa kawa munganda kunembo lyomuntu wense, mukuti beense bakakomokwa okupa bulemu kuli leza, okwaamba kuti, tatuna kucibona cili namu. ¹³Wakainka ape kunkomwe yalwi, ponya bantu banji bakasika kulinguwe, ponya wakabaisya. ¹⁴Nalikwinda, wakabona Levi mwana wa Alufayusi kakede atente lyasimutelo akumwambila kuti, ndicilila wakanyamuka akumucilila. ¹⁵Jesu walikulya munganda ya Levi abasikwiya banji abasizibi balikulya anguwe abasikwiya, kambo bali banji bali kumucilia. ¹⁶Cindi balembi, bali ma Falisi, nibakabona kuti jesu walikulya abasizibi abasimutelo, bakati kuli basikwiya bakwe, "nkambo nzi ulya basimutelo abasizibi. ¹⁷Jesu nakamvwa namu wakati kulimbabo, "bantu bayumu kumubili tabayandiki musilisi: ati bantu baciswa mbabayand. Takwe nendakazida kwita bantu basalala, kono basizibi. ¹⁸Cindi eco basikwiya ba Joni bafalisi balikulimya kulya. Bamwi bantu bakasika okwamba kuti kuklinguwe, "kambo basikwiya ba Joni abasikwiya baba Falisi balalimya kulya kono basikwiya bako tabalimyi kulya?" ¹⁹Jesu mwakati kulimbabo, kokuti inga benzinyina basibwina bakonzya kulya kuti sibwina lkacili ambabo? Sibwina nacili ambabo tabakonzyi kulimya. ²⁰Kono mazuba ayosika nebayomutola sibwina kuzwa kulimbabo, ape muli ayo mazuba, ape muliayo mazuba bayolimya. ²¹Takwe muntu usuma cigamba cipya kucibya cecindi. Buyobuyo cigamba cilayauka kuzwa kulincico, cipya kuzwa kuli cecindi, mponya kuli ku yauka kwindilila. ²²Takwe muntu ubika musansa mupya munkomo yamusansa wecindi. Buyobuyo musansa ulabotoka nkomo ape musansa enkomo yomusansa zila sinyeka, nekuba namu musansa mupya ubikwa munkomo mpya yomusansa. ²³Mubuzuba bwe nsabata Jesu wakainka kuli iimwi myuunda, aba sikwiya bakwe baktalika kubweza mitwe ye mbuto. ²⁴Bama Falisi bakati kuli nguwe, "Bona, nkambonzi nibali kucita cintu citainsi mumulawo mubuzuba bwe nsabata? ²⁵Wakati kuli mbabo, "takwe nimwakalibalila Davida ncakacta nali mubuyumu yumu okufwa nzala we abo balumi bali anguwe- ²⁶Mbwakainka munganda ya leza cindi Abbiyata nali mupaizi mupati. Okulya cinkwa eco caliwo, eco citazumidwe kulya kufumbwa muntu kunze abapaizi ape wakapa abamwi abo bali anguwe? ²⁷Jesu wakati, "Insabata yakanzilwa muntu, kutainsi muntu kubuzuba bwe nsabata yakanzilwa muntu, kutainsi muntu kubuzuba bwensabata. ²⁸Nikuba kuti, mwana o muntu ngu mwami, ku nsabata.

Chapter 3

¹Ape Jesu wakenda kuya kusinago, mponya kwali mwalumi wanvungene janza. ²Bamwi bantu bakamulangilila kuti babone na ulamuponya muntu oyu munsabata kokuti bamupe mulandu. ³Jesu wakamba kumwalumi wanvungene janza, kuteti, nyamuka uzoime ano akati kabantu. ⁴Mponya wakamba kubantu, kokuti cili mumulawo kucita cibotu musabata na kucita cibi, kufutula bumi na kujaya, kono bakaumunina. ⁵Wakabalanga kanyemide, ape waliusidwe akambo koku yuma myoyo yabo, mponya wakamba kumwalumi, vungununa janza lyako, wakali vungununa, mponya janza lyakwe lyaka pona. ⁶Bafalisi bakazoinka mponya mponya okutalika kuya ndola nzila abama Helida kutegwa bajane nzila yoku mujaya. ⁷Mponya Jesu, abasikwiya bakwe, bakainka ku lwizi, mponya bantu banji kuzwa ku Galili abazwa ku judiya, ⁸Abazwa ku jelusalemu, abazwa kuindumiya abazwa mutala lya jodani okucibaka ca tay, bantu banji bakazoya kulinguwe. ⁹Wakabambila basikwiya bakwe kuti babambe bwato bunini kubambila kambo kabantu banji, kuti batamusyanikizi. ¹⁰Mukuponya banji kufumbwa walamalwazi wakaswena afwifwi kuti amujate. ¹¹Kufumbwa muya mubi wamubona, balikuwa ansi okukwila, balikwamba, uli mwana wa Leza, ¹²Jesu wakambila myuya mibi kuti ita muyubununi. ¹³Wakainka atala eci lundu, okwita baya mbali kuyanda, bakazoinka kulinguwe. ¹⁴Wakasala bali kumi abobile mbakauzika kuti mbatumwa, kikwamba kuti kabala anguwe okuti kabatumwa kuyo mwaya mulumbe. ¹⁵Okuti kabalenguzu zyokugwisya myuya mibi. ¹⁶Wakabasala bli kumi abobile, saimoni ngwakapa zina lya pita, ¹⁷Jemusi mwana wa zebedi, o joni muzyalwanyina wa jemusi, ngwakapa zina lya bowanejesi, kokuti mbana bomuzumo, ¹⁸O Andulu, filipo, batolomiyo, mateyo, tomasi, jemusi, mwana wa lufiyasi, tadeyusi, simoni munkutwe, ¹⁹Ojudasi isikaliloti, wakamwaba. ²⁰Mponya wakainka kumunzi, bantu banji bakazobungan, cokuti takwe nibakalya ecikwa, ²¹Bomukwaysi nibakacimvwa, bakainka kuyomubweza mbuli mbubakamba, wasondoka, ²²Basimasi nibakaza kuzwa ku jelusalema bakati, unjidwe belizebule, mwami wamyuya mibi ngumupa nguzu zyokwigwisya. ²³Jesu wakabaita okubambila mutwambyo, ino nga satani wa gwisya buti satani, ²⁴Kuti cisi calyanzanya muzibela okulilwanya lwaco, cisi cilawa. ²⁵Kuti mukwasyi walyandanya okutalika kulilwanya, oyo mukwasyi uloleka. ²⁶Kuti bulelo bwa satani bwalyandanya mutubunga, tabukokala, buloleka akuman. ²⁷Takwe muntu uyokozya kunjila munganda yasinguzu okumunyanga lubono, ati asangune kumwaya singuzu oyo, mponya ulakozya kumunyanga zyonse zili munganda yakwe. ²⁸Masimpe ndamwambila, zyonse zibi zيابana babantu ziyo lekelelwa, nikuba kuti bala musampaula, ²⁹Pele oyo uyo sampaula muya usalala tayolekelelwi, kambo wacita mulandu utalekelelwi. ³⁰Jesu wakamba eci kambo bali kwamba, unjidwe muya mubi. ³¹Mponya banyina abazyalwanyina bakozoya okwima anze. Batuma muntu, kuti amwite. ³²Bantu banji balibungene alinguwe okumwambila, banyoko abazyalwanyoko balanze, balakwita. ³³Wakabataba, mbani bama abazyalwama, ³⁴Wakabalanga musi lyakwe okwamba, amulange, bama abazyalwama mbabo. ³⁵Kufumbwa ucita nzyayanda tata, oyo ngomuzyalwama, omucizi wangu, abama.

Chapter 4

¹Ape wakatalika kwisya kumbali omu longa , mponya bantu mubunji baka zomubunga mukati. Bantu bonse balibungene kumbali omulonga. ²Wakabaisya zintu zинji kwisya kwakwe. ³Amuswilizye mulimi waka zoinka kuku byala mbuto zyakwe. ⁴Naka byala zimwi mbuto zyaka wida munzila , mponya bayuni bakazononenwa oku zilya. ⁵Zimwi mbuto zyaka zo wida amabwe, kwatalikwe muse munji. Kufwambana zyakamena, kambo komuse muce. ⁶Izuba nilya kazwa, zisyango zyaka zopiya oku yuma, kambo koku bula miyanda. ⁷Zimwi mbuto zyaka wida muzisyango zyo bumvwa, mponya zyaka zoyaka lampa, mane zyaka zyo kacilwa kubika zisyango. ⁸Zimwi mbuto zyaka wida mu muse mubotu oku zyala zisyango mu bunji oku tebula makumi otatwe , makumi osanwe okomwi, ezindi zili myanda myanda. ⁹Mponya wakati, kufumbwa ulamatwi okumvwa, amvwe, ¹⁰Mucindi Jesu nali alike, abo bali abasikwiya bakwe afwifwi anguwe baka zobuzya otu twambyo zitwa amba. ¹¹Waka bambila kuti maseseke o bwami bo ku julu ndamipa. Kono kuli abo bali anze zyonse zili mutwambyo. ¹²Nkokuti balanga, momumo balanga, kono tba boui, ape ukuteti balamvwa pele tabamvwisisyi, nikuba namu bayo sanduka Leza uyo ba jatila. ¹³Wakamba kulimbabo wakati , ino tamumvwisisyi kambo aka, ino mponya mulaziba buti otu twambyo tonse, ¹⁴Siku byala u byala ijwi. ¹⁵Ezyi nze zizyo zili munzila , mubedwe ijwi. Baswilizya, satani ula za okuli bweza ijwi mulimbabo. ¹⁶Abo nzye mbuto zyaka wida anyika yamabwe, baswilizya ijwi mponya mponya balai tambula oku nonenwa. ¹⁷Kono kakutakwe muyanda mulimbabo, bala jatilila kwecindi cinini kwasika mapezi ama sunkusyo kambo kejwi , cakufwambana bala lebw. ¹⁸Bamwi nzyezizo mbuto zyaka byalwa mu maumvwa. Mbabaya ba swilizya ijwi , ¹⁹Kono mapenzi omunyika obuvubi okuyandisya kwezintu zimwi zi syanikizya ijwi mulimbabo , alabula mpindu. ²⁰Ezyo mbuto zyaka byalwa mumuse mubotu mbabbo ba swilizya ijwi, okuli tambula, okuzyla micelo ili makumi otaywe, makumi osanwe okumi mane ezyindi zili myanda myanda. ²¹Jesu wakaba ambila, ninga weta lampi okuli bika musu aka suwo na muni obulo munganda , eta lampi okulibika aci bikilo cateni. ²²Takwe cisiside citayoli bonyi, ape takwe maseseke atayolibonyi antangalala. ²³Na muntu omuntu ula matwi oku swilizya, aswilizye. ²⁴Wakaba ambila kuti, amucenjele nzimumvwa, kambo celezyo ncimuelezya ncecico ciyo elezigwa kuli nwebo, zинji ziyoyungwizigwa kuli mbabo. ²⁵Kambo oyo ujesi uyo pegwa, pele oyo uta jesi uyo nyangwa kufumbwa ncajesi. ²⁶Wakamba ape kuti, bwami boku julu bubede anga muntu wa byala mbuto mumuse. ²⁷Ula lala masiku oku buka sikati, mponya zyo mbuto zilamena oku komena, katazi na zikomena buti. ²⁸inyika ila zyala micelo, kusanguna busongo bulamena, mponya cisiko amani, kumamanino kulazwa kunka amaila. ²⁹Maila asima oku talika kutebula kambocasika cindi. ³⁰Ape wakamba, ino bwami bokujulu ninga twabuswanikizya mbuli nzi, nikuba kambyo kanga twabelesya kubupanduluzi, ³¹Kuli mbuli nseke ya masitadi, ninga ya byalwa ninseke nini kwinda zyonse munyika. ³²Pele ,yabyalwa, ilakomena kwinda zisyango zyonse mumunda, okubika entabi zipati mponya bayuni bomujulu balapanga tuvumbo mumwemvule. ³³Mutwambyo tunji mbuli otu wakamba majwi kulimbabo, mbuli mbubali kukozya kimvwisisya. ³⁴Takwe nakabambwe da buyo katabelesyi twambyo. Pele nali pandulwida zyonse. ³⁵Obo buzuba , ni lyakajolezya, Jesu wakateti kubasikwiya bakwe, atuzubuke mulonga twinke mutala, ³⁶Mponya bakasiya mbwakabede, mubwato. ³⁷Ambi mato yakatalika, amayuwe akaima bwato kusikila manzi alikuyanda kuzuzya mubwato. ³⁸Jesu wali kusule mubwato kaona katulide mutwe acitulilo. Mponya basikwiya bakwe bakamubuzya, bakateti, omwiyi, totubwene kuti tuyanda kufwa, ³⁹Jesu nakabuk waka patokila guwo umuna, ape kumayuwe wakazoteti batama mponya lwaka leka kububbula olwizi lwaka batama. ⁴⁰Jesu wakati kuli basikwiya , muyowa nzi, tamuna kuba olusyomo kusikila sunu. ⁴¹Pele mbabo baliyowide loko oku talika kubuziana mulicabo , ino ngwani oyu, inga guwo amayuwe zilamuswilizya.

Chapter 5

¹Bakasika ku bbazu kumwi ko lwizi. Ku cisi caba Gelesane. ²Awo, Jesu nalikuzwa mu bwato, mponya kwakamuzida mwalumi kuzwa mu makumbu wanjiliswe muya mubi. ³Mwalumi oyo walikukala mu makumbu. Kakutakwe nanga omwi walikukonzya kumwanga nanga amawenge. ⁴Walikunga muzindi zinji ulangidwe e nsimbi ape amawenge. Walikudunsula mawenge ensimbi zyakwe zyalikutyolilwa. Takwe wali enguzu zyokumubombya. ⁵Masiku esikati mu makumbu ape omumalundu, walikulila okulitendola amabwe ashengise. ⁶Nakabona Jesu kacili kulele wakamuzuzila lkumufugamina. ⁷Wakakwila ejwi pati, ino ndikucitile nzi, Jesu mwana leza singuzu zyense? ⁸Ndakukumbila muli leza lwakwe, utamdipenzi, "Nkambo walikumwambila kuti zwa mumuntu, yebo omuya mubi." ⁹"Wakamubuzya kuti, "ndime ni zina lyako?" wakamutaba kuti zina lyangu ndime lejijoni, nkambo tuli banji." ¹⁰"Wakamukumbisya kuti atazutandili kuzwa mucisi." ¹¹Ino butanga bupati bwe ngulube bwaliwo kabulimukucela amulungu. ¹²Mponya yakamukumbila, yakati, "tume kungulube: tukanjile mulinzizyo." ¹³Mponya wakaizumizya: myuya mibi yakazwa okunjila mu ngulube, mponya zyakazuzanina kunselelo ye cilundu mukati mulwizi, ngulube zyalikusika ku zyulu zylene zyakawidila mu lwizi. ¹⁴Mponya abo balikuyobwembela bakazuza okuyo amba cakacitika mucisi okulubazu lumwi lwe nyika. Mponya bantu bakainka kuyobona cakacitikia. ¹⁵Mponya bakaza kuli Jesu ape okubona muntu wanjilidwe madaimona, oyo wanjilidwe ma legini, ulikedede awo, ulizwete emizezo yakwe ikalikene: mponya bakayowa. ¹⁶Abo bakabona cakacitika kumuntu wanjilidwe madaimona bakabambila zya nzyizyo muku sisimpizya, ape bakabambila ezye ngulube. ¹⁷Mponya bakatalika kumukumbila kuti azwe mucisi cabo. ¹⁸Awo nalikunjila mu bwato, muntu wanjilidwe madaimona wakamukumbila kuti abe anguwe. ¹⁹Pele Jesu takwe nakamuzumizya, wakati kulinguwe, "koya kunganda yako okubatu bako mponya ukabambile eco mwmi ncakucitila, ape ombwa kutondezya" ²⁰luse. "Amane wakainka okutalika kukambauka mu Dekapolisi zintu zipati ezyo Jesu nzyakamucitila, mponya bantu bense bakakomokwa. ²¹Ino Jesu nakazubuka ape kulubazu lumwi mu bwato, mbunga mpati yakamubunganina, kali kumbali olwizi. ²²Mponya umwi mwendelezi wamasinagogi walikutegwa Jailosi wakasika, mponya nakamubona, wakawida kumaulu akwe. ²³Wakamukumbisya, ape, wakati, "mwanangu musimbi uyandofwa. Kutu abe kabotu apone." ²⁴Mponya bakainka anguwe, imbunga mpati yakamucitila okumumanikizya. ²⁵Ino kwali mwanakazi walikuciswa kalobola kwe myaka kumi ayobile. ²⁶Wakapenga loko kubasilisi banji ape okupa zyense nzyajesi, pele mucindi cokuti abe kabotu bulwazi bwajaindi ndilizya. ²⁷Awo nakamvwa zya Jesu, wakaza kusule lyakwe mu mbunga okujata cibaki cakwe. ²⁸Nkambo wakati, "kufumbwa kuti ndajata zibiya zyakwe ndilapona." ²⁹Nakamujata, bulowa bwakaleka, ape wakamvwa mumubili wakwe kuti waponi kuzwa kubulwazi bwakwe. ³⁰Jesu mponya mponya wakamvwa muli nguwe kuti nguzu zyzwa. Wakacebuka ku mbunga ape wakati, "nguni wajata zizwato zyangu?" ³¹Basikwiya bakati kulinguwe, "ulibwene mbunga eyi ikumanikizye ape kocibuzya kuti ngwani wakujata?" ³²Pele Jesu wakalamga langa kubona oyo wakacitika. ³³Mwanakazi, mukuziba cakacitika kulinguwe, wakayowa okutuntuma. Wakaza okuwa kunembo lyakwe okumwambila nconzyo. ³⁴Wakati kulinguwe, "mwanangu, lushomo lwako lwakuponya. Koya mulumuno upone kuzwa ku bulwazi bwako. ³⁵Nacili kwambola, bamwi bantu bakaza kuzwa ku mwendelezi wamasinagogi, bakati, "mwanako mwanakazi wafwa. Mufundisi ucimupenzezyanzyi?" ³⁶"Pele Jesu nakamvwa nkani yalikwambolwa, wakati ku mwendelezi wa masinagogi, "utayowi shoma buyo. ³⁷"Takwe ngwakazumizya kuti amusindikile kunze o Pita, Jemusi, o Koni, muzyalwanyina wa Jemusi. ³⁸Bakasika kunganda yo mwendelezi wamasinagogi mponya wakabona kuya bantu bapanga congo cinji, balikulila okomoka kupati. ³⁹Awo nakanjila munganda, wakati kulimbabo, "nkambo nzi nimunyongene ape ino mulilanzi? Mwana tafwide ulede buyo," ⁴⁰Bakamuseka pele inguwe wakatandila anze, mponya wakatola buyo baisi abanyina bomwana, abo mbali anguwe, wakanjila mwabede musimbi. ⁴¹Mponya wakajata musimbi kujanza, wamwambila kuti, "Tabita, kokwamba kuti, Kasimbi ndakwambila kuti buka!" ⁴²Mponya mponya kasimbi kakabuka kakenda, kajesi myaka kumi ayobile yokuzyalwa. Mponya bantu bakakomokwa loko. ⁴³Amane wakabalailila kuti kutazibi muntu naba omwi, ape wakabambila kuti bakape kasimbi cokulya.

Chapter 6

¹Nakazwa oko wakasika kucisi cokulibo, mponya basikwiya bakwe bakamucilila. ²Nsabata niyakasika, wakayisya mu sinagogi. Bantu banji bakamvwa ape bakakomokwa. Bakati,ino njisyo ezi wakazijana kuli?"Malele nzi aya ngacita amanza akwe?" ³Ino tainsi ngonguwe mubezi oyu, mwana a Maliya ape muzyalwanyina wa Jemusi ape o Josesi o Judasi o Simoni? Bacizi bakwe tabainsi aswibo ano?"balibijilidwe o Jesu. ⁴Mponya Jesu wakati kuli mbabo,"musinsimi ulelede kulemekwa, pele kutainsi mucisi cakwe ape akati kamabbululu bakwe ape o mukati munganda yakwe." ⁵Takwe nakakonzya kucita mulimo mupati, pele kubika manza akwe abalwazi bace ape okubaponya. ⁶Wakakomokwa kuku tazumina kwabo. Mponya wakainka kuzinguluka minzi kuyobwisya. ⁷Mponya wakaita bali kumi ababili okutalika kubatuma bobile bobile, ape wakabapa nguzu zyokuzunda myuya mibi, ⁸Okubalailila kuti babule ncatababweze mumusinzo wabo, pele musako_kubule cinkwa, nanga nkomo, ape kutabi mali muzikwama zyabo_ ⁹Pele kuzwata ndyasyo, ape takwe kuzwata zibaki zyobile. ¹⁰Wakayi kulimbabo,"kufumbwa munganda mumuyonjila, mukakale kusikila mukazwe mumo. ¹¹Kuti kufumbwa dolopo liyokaka kumutambula nanga kumuswilila mwakuzwa cibaka eco mukalitutule suko kumaulu enu cikabe citondezyo kulimbabo. ¹²Bakainka okukambauka kuti bantu belede kwempwa. ¹³Bakagwisya madaimona manji okunanika balwazi banji amafuta ape okuba ponya. ¹⁴Mwami Heroda wkacimvwa eci, nkambo zina lya Jesu lyakazibinkana. Bamwi balikuti,: Joni mu papatizi wakabuigwa kuzwa kubafu, ape nkakambo aka nguzu zyokucita malele zilabeleka mulinguwe." ¹⁵Bamwi bakati,"ngu Elija"pele bamwi bakati,"musinsimi mbuli umwi musinsimi muzindi zyensiku. ¹⁶Pele Heroda nakamvwa eci wakati,"Joni, oyo ngundakatimbula mutwe wakabusigwa." ¹⁷Nkambo Heroda wakataba kuti Joni anguwe muntolongo ankambo ka Herodiasi(mwanakazi wo muzyalwanyina Filipo) nkambo wali kukwete. ¹⁸Nkambo Joni wakambila Heroda,"Tacinsi mu mulawo kuliyebo kukwata mwanakazi wo muzyalwanyoko." ¹⁹Pele Herodasi wakamunyemena okuyanda kukujaya, pele kwakamukacila. ²⁰Nkambo Heroda walikuyowa Joni, walizi kuti mu lulami ape muntu usalala, ape wakamubamba. Nakamuswilila wkanyongana loko, nikuba namu wakamumvwa cokukondwa. ²¹Mponya buzuba bwelede bwakasika awo Herodi najesi nuzuba bwakwe bokuzyalwa ape wakacita cilalilo cabolupati pati bakwe ape abasololi be nkondo abapati bokugalileya. ²²Mwana musimbi wa Helobiyasi wakaza mukati, okuzobazyana, wakanonezya Herodi abo batambe basikulalila nyina. Mwami wakati kumusimbi,"ndakumbila kufumbwa ncoyanda ndilakupa. ²³Mponya wakakonkezya wakati kufumbwa ncotondikumbile ndilakupa niciba cibela cobwami bwangu. ²⁴Wakazwa anze okuyoambila banyina,"ino ndimukumbile nzi?"wakati,"mutwe wa Joni mubbatizi." ²⁵Mponya wakafwambana kupiluka ku mwami, mponya wakakumbila, wakati,"ndiyanda undipe inawa, mutwe wa Joni mubbatizi mu ndido ye cisamu. ²⁶Nikuba kuti eci cakalisendya ku mwami, takwe mbwakalikunga wakaka kukumbila kwakwe nkambo kecisyomezyo ncakapanga ape ankombo ka benzu batambe kucilalilo cakwe. ²⁷Mponya mwami wakatuma sikalumamba kuzwa kuzwa kubalindizi okumwambila kuti amwetele mutwe wa Joni. Mulindizi wakainka okuyomutimbula mutwe muntolongo. ²⁸Waketa mutwe wakwe acibikilo okupa musimbi, mponya musimbi wakupa kuli banyina. ²⁹Basikwiya bakwe nibakamvwa eci, bakaza okuzobweza mubili wakwe okuzika mukumbu. ³⁰Ba Apositola bakaza antomwi o Jesu ape okumwambila zyense nzibakacita ape okwiyisya. ³¹Mponya wakati kuli mbabo,"Amuze nywebo nobeni kucibaka cilibide muzopumule kwa kaindi kanini."Nkambo banji balikuzi ape okwinka, ape tibalikwe ecindi cokulya. ³²Mponya bakainka mu bwato ku cibaka cilibide lwabo beni. ³³Mponya bakababona nibakainka, pele bakaziba mponya bakazuzila oko antomwi a maulu kuzwa mu madolopo ense, mponya bakakusika kuya kabatana kusika mbabo. ³⁴Nibakasika ankomwe wakabona mbunga mpati yabantu nponya wakabafwida luzyalu nkambo bali mbuli mbelel zitakwe mwembezi. Mponya wakatalika kubayisya zintu zinji. ³⁵Nilyakajolezya, bakaswiya bakwe bakaza kuli nguwe bakati,"eci ncibaka cilibide ape lyajolezya kale. ³⁶Batume nkokuti bainke muzibaka zilafwi ape omuminzi kuti bakaule zimwi zyakulya lwabo beni. ³⁷Pele wakataba wakati kuli mbabo,"Amubape zimwi zyokulya,"Bakati kuli nguwe,Ino twinke tukaule zinkwa zyalwo zyulwa madinali ali myanda yobile ape tubape kuti balye?" ³⁸Wakati luli mbabo,"mujesi zinkwa zyangayi? Amwinke mukabone,"nikubabona, bakati,"zyosanwe enswi zyobile. ³⁹Wakambila bantu kuti bakale ansi mutubunga bunga nubwizu bwe nyanzabilili. ⁴⁰Bakakala mutubunga bunga ti mwanda omutubunga twamukumi asanwe. ⁴¹Wakatola zinkwa zyosanwe enswi zyobile, ape kulangide kujulu wakaleleka mponya wakakaomona zinkwa ape okupa basikwiya kuti babanye bantu, ape wakabanya nswi zyobile kulimbabo bense. ⁴²Bakalya bense mane kusikila bakuta. ⁴³Bakabweza bufwefwelenga bwe zinkwa,zizuma zili kumi ezibili zizwide ape otusyapusyapu twenswi. ⁴⁴Balumi bakalya zinkwa bali kusika ku zyulu zyosanwe. ⁴⁵Mponya mponya wakalailila basikwiya bakwe kuti banjile mubwato bazulule kubusena bumwi bo lwizi ku Betisaida, inguwe nacilikumwaisya bantu. ⁴⁶Nibakainka, wakainka amulundu kuyokomba. ⁴⁷Nikwakasiya, ape bwato bwali akati ko lwizi, mponya wali alike kutala. ⁴⁸Wakabona kuti balimukupenga

kukwasula, nkambo guwo lyalikubbubula kulimbabo. Akati kamasiku wakaza kulimbabo, kayobwenda atala olwizi, kayanda kubaindilila. ⁴⁹Pele niba kamubona kaenda atala o lwizi, bakayeya kuti ndisaku mponya bakakwila. ⁵⁰Nkambo bakamubona mponya bakakomokwa. Mponya mponya wakambola kuli mbabo wakabambila kuti, "Amukazike myoyo! ndime! mutayowi!" ⁵¹Wakanjila mubwato ambabo, mponya guwo lyakabatama. Baliyowide cokuyowa. ⁵²Nkambo takwe nibakamvwisya ku nkani ye zinkwa mukuti, bali bayumu myoyo. ⁵³Awo nibakazubika, basikika kucisi ca Genesalelte, mponya bakangila bwato. ⁵⁴Nibakazwa mu bwato, bantu bakamuziba mponya mponya. ⁵⁵Bakailingana muzisi okutalika kweta balwazi atumucile twabo okubatola kufumbwa nkubamumvwide kuti nkwabede. ⁵⁶Mwense mumenzi mwalikuyobunjila, omu madolopo omuzisi bakabika balwazi muzisambalilo. Bakakumbila kuti abaleke bajate mungundo we cizwato cakwe, mponya bense banji banji bakamujata bakapona.

Chapter 7

¹Bama Falisi aba Simasi bakaza kuzwa ku Jelusalema bakabungana alinguwe.²Bakabona kuti bamwi basikwiya ba kalya cikwa a manza atasalali. ³Bamafalisi a bonse bama Juda tibalikulya kabatasambinde mumanza, kambo balikutobelaa cizo cabapati. ⁴Bama Falisi ni bakazwa kumisika, bolwabo tibalikulya kabatasambide, mponya bali kujata zintu zinji zibalikutambula, mbuli kusazya zinywido, zijikulo emikeke yensimbi, akusazya matafula.⁵Bama falisi abasimasi bakabuzya Jesu, nkambonzi basikwiya bako cibatatoli cizo zyabapati, pele balalya kabatasanzayi manza abo.⁶Pele wakabambila, Isaiyya wakasinsima kbotu kuli basikuupaupa amenso bwenu . Mbuli mbokulembede, aba bantu balanditembaula amilomo yabo, pesi myoyo yabo ili kule andime. ⁷Bukombi butakwe mbububede balandipa, kwisya zizo zyabantu mbuli milawo abo.⁸Mwasoya milawo ya Leza akujata kufwambana cizo ca bantu. ⁹Wakabambila kuti, kambonzi cimwakatila milawo ya Leza ukubamba cizo zyenu. ¹⁰Musa wamba kuti, lemeka bauso abanyoko, pele ooyu wambola bubi ali baisi nakuli banyina uyofwa. ¹¹Kuti muntu wamba kuliisi a banyina, kufumbwa lugwasyo ndwacikalesye kutambula kuzwa kuli mebo ngu kobani, cambia kuti , cakapegwa o Leza, ¹²Mponya kmumuzumizi kucita cimwi cintu kuli baisi abanyina. ¹³Muli kupanga jwi lya Leza kupiluka buyo ezicito zyezizo . Ezimwi zintu ziswana zimucita. ¹⁴Wakaita bunga ape okubambila kuti, amundiswilizye,nonse okundivwa. ¹⁵Takwe cintu cili anze omuntu cinga camubisya canjila. Cizwa mumuntu cencinga camusofwazya. ¹⁷Mponya Jesu nakabasiya bantu wakajila munganda , basikwiya bakwe bakamubuzya kambo kakambyo. ¹⁸Jesu wakati, ape anywi tamuna kuvwisya, ape tamuna kubonisisya kuti kufumbwa canjila mumuntu cizwa aze ape tacisalali kulinguwe. ¹⁹Kambo tacikonjila mu moyo pele cilanjila mwida akwindila kuyozwa mucimbuji, kumajwi aya Jesu wakati zilyo zyonse zilasalala. ²⁰Wakamba kuti, cecico cizwa mumuntu citasalali mulinguwe. ²¹Kambo kako cizwa mumuntu, kuzwa mu moyo , cilapaga mizezo mibi, bulalela kuba, bujaji. ²²Bumambe, kunyonekela, busizibi, kubeja, kulikomonisya kwamubili, kunyomenena, bumenemene, kuliya, bufubafuba. ²³Zyense ezi zibi zizwa mukati, ape zezi sofwazya muntu. ²⁴Wakanyamuka awo okwinka kucibaka cimwi coku Tyre o sidoni. Okuya wakanjila munganda , mponya wakayanda kuti kutazibi muntu naba omwi kwabede, pele takwe nakakozya kulisisa. ²⁵Masimpe, mukufwambana mwanakazi wajesi mwana musimbi wajesi muya mubi nakamuvwa, wakaza okuwa kumaulu akwe. ²⁶Ino mwanakazi oyu wali muna Giliki, na mu syrophoenician kuzwa mukuzyalwa. Wakamukumbila kuti ajwisye daimona kuzwa mu mwana wakwe. ²⁷Wakamba kulinguwe wati amuleke bana banini basaninwe. Kambo tacili cibotu kubweza cakulya cabana okucisowela babwa. ²⁸Kono wakataba kuti, iyi, mwami, pele ababwa balalya zilokela kubana musi atebule. ²⁹Wakamba kulinguwe, akambo kezi ziwamba , uli angunukide kwinka . Idaimona yazwa kale mumwana wako. ³⁰Wakainka kunganda yakwe okujana mwana wakwe ulilede abulo, kakuli daimona yazwa kale. ³¹Mponya wakainka kuzwa kubusena bwa Taya, ape okwinda ku sidoni mane kumulonga waGalili kucikila kubusena bwa Decapolisi. ³²Bakamwetela umwi muntu watali kunvwa okwambola, baka mukumbila kuti amukombe. ³³Mponya wakamutola kumbali wakanjizya minwe yakwe mumatwi amuntu oyu wakaswida mate akwe akuguma mulaka wakwe, ³⁴Wakalanga kujulu , wakapozomoka, kamba kumuntu oyu, Efata, kokuti juka. ³⁵Mponya buyo matwi akwe akasinkuka, kwangama kwa mulaka wakwe kwakangunuka, mponya muntu oyu wakatalika kwambola kabotu. ³⁶Jesu wakabambila kuti batambili naba omwi. Pele mwabambila , mubamwaisya makani aya. ³⁷Baka komokwa , okwamba, wacita ezi zintu kabotu, olakozya kuponya baofu ape abasyatambi.

Chapter 8

¹Mumazuba ayo, ape kwali bantu banji banji takwe nibajesi zyokulya . Jesu wakayita basikwiya bakwe mponya wakabambila, ²Ndabafwida nkubu aba bantu banji -banji kambo buzumana bali andime kwamazuba ptatwe. Ape tabajesi cokulya. ³Kuti ndibatume kuya kuminzi yabo kabatalide cokulya mwendi balaletoka, munzila . Kambo bamwi babo bazwa kule. " ⁴Basikwiya bakwe bakati kulinguwe, " ino nkokuli nkutunga twajana ma zinkwa omuno munkanda zyokusanina bantu banji namu?"⁵Wakababuzya kuti, "zili zyongayi zinkwa zynomujesi? bakati zili ciloba." ⁶Wakambila bunga kuti ikale ansi . Wakabweza zinkwa zili ciloba , wakalumba, ape okuzikomona. Wakazipa kuli basikwiya bakwe kuti babanye bantu, mponya bakazipa kumbunga.⁷Balijesi tunswi tunini, ape nakapa kulumba , wakambila basikwiya kuti babanye mbunga. ⁸Bakalya ape bakakuta, mponya bakabweza twakasyala tutyokokide, twakazuzwa zisangwa zili ciloba. ⁹Twali bantu balikusika kuzyulu zyone. Mponya wakabambila kuti bainke. ¹⁰Mponya mponya wakajila mubwato abasikwiya bakwe, ape bakainka kucibaka ca Daimanutha.¹¹Mponya bamafalisi bakazwa anze okutalika kukazyanya anguwe. Bakati abatindezye citondezyo cibonya kuti ulenguzu zizwa kujulu, mokumosola. ¹²Wakayeya maningi mumuya okwamba, " ino ninzi olu luzyalu ciluyanda zitondezyo? masimpe ndamwambila , takwe citondezyo ciyopegwa kuluzyalu ulu." ¹³Mponya wakabasiya, ukunjila mubwato ape, mponya wakainka kucibaka cibbi. ¹⁴Ino basikwiya bakwe bakaluba kunyamuna zikwa, takwe nibalijesi zikwa zili comwi cizide mubwato. ¹⁵Wakambila, okwamba, " amulangile kulunyongo lwamafalisi o Helodi." ¹⁶Basikwiya bakambozyanya lwabo, " kambo nkokuti takukwe cikwa." ¹⁷Jesu walizi, mponya wakamba kuli mbabo, " ino ninzi nimuli ambozya mulicenu akambo kokubula cikwa? ino takwe nimusyoma? na tavwisisi? ino myoyo yenu tayiciyeyi?"¹⁸Muli jesi menso, tamuboni? mulijesi matwi, tamuvwi? tamuyeyi? ¹⁹Nindakomona zikwa abantu bali myanda, ino zili zyongayi zizima zotutyokokide zimwabweza? bakamba kulinguwe, " kumi otobile."²⁰ Nindakakomona zikwa zili ciloba kuli bali myanda yone, zilizyongayi zizuma zye zikwa zityokokide zimwabweza?" bakamba kulinguwe, "ciloba". ²¹Wakamba, " takwe nimuzimina?"²²Bakaza ku Bethsaida. Bantu boko bakamwetela muntu mofu oku kumbila Jesu kuti amujate. ²³Jesu wakajata muntu mofu ejanza, okumutola kule omunzi. Nakamuswida amenso ape okumjata amutwe, wakamubuzya, " wabona ciliconse?"²⁴Wakalanga kujulu, ape okwamba, " ndabona balumi baboneka mbuli misamu wenda." ²⁵Ape wakamujata amenso, mponya wakabona, mponya wakabona zintu zyonse kabotu. ²⁶Jesu wakamwambila kuti ayinke kunganda, mponya " atanjili mudolopo."²⁷Jesu wakainka abasikwiya bakwe kumunzi yitwa kuti Caesarea philippi. Munzila wakabuzya basikwiya , " ino bantu bandamba kuti ndime ni? " ²⁸Bakamutaba okwamba, " Joni mubbabbatizi. Bamwi bamba kuti Elaja, ape bamwi , umwi wama pulofita."²⁹Wakababuzwa, " kono nywe mundamba kuti ndime ni?" Petulo wakamba kulinguwe, " ndiwe kilisitu." ³⁰Jesu wakabambila kuti bata ambili naba omwi.³¹Wakatalika kubayisya kuti mwana omuntu uyopenga kuzintu zinji, ape uyokakwa abapati aba kambausi ape abasimilawo, ape uyojayigwa, kwamazuba otatwe uyo buka. ³²Wakamba ako kambo mukusinikizya. Mponya Petulo wakamubweza kumbali okupatokilaq.³³Mponya Jesu wakasenduluka okulanga basikwiya bakwe okupatokila petulo okuti, " zakusule lyangu, satani! tolikubikila mano kuli zintu zya Leza, kono kuzintu zya bantu." ³⁴Mponya wakayita mbunga abasikwiya bakwe antomwi, mponya wakamba kuli mbabo, " kuti na muntu wayanda kujicilila, ulukede kupenga , ukubweza cingano cakwe okundi cilila." ³⁵Kufumbwa uyanda kufutula bumi bwakwe welede kubusowa, ape kufumbwa usowa bumi bwakwe akambo kangu ape komulumbe uyofutulwa. ³⁶Ino nipindu nzi kuti muntu wayanda nyika wonse mponya waluzwa bumi bwakwe? ³⁷Mponya muntu inga wacita buti mukucicanya obumi bwakwe? ³⁸Kufumbwa uvwa soni kambo kandime ejwi muli eyi zyalwana yezinyonyono, mwana womuntu uyoba ensoni anguwe akuza mubulemu bwa isi abangelo basalala."

Chapter 9

¹Wakateti kuli mbabo, "Kasimpe ndamwambila, kuli bamwi baimvwi ano tabayolabili lufu kabatanobona bwami bwa Leza kuza munguzu." ²Nikwakainda mazuba ali musanu akomwi, Jesu waka bweza Pita, Jemusi O Joni kutanta ambabo atala echilundu, kabali abalike. Poonya wakazosandulwa kunembo lyabo. ³Zibiya zyakwe zyakazo mwekisy, okutubisya, zyakozo tuba kakutakwe muntu munyika ukonzya kuzitubya mbuli muzya tubide. ⁴Mpoonya Elija a Mozesi bakali bonya kuli mbabo, mane balikwambola O Jesu. ⁵Pita wakati kuli Jesu, "Mwiiyi, cibotu kuli swebo kuba ano, ino atupange zitele zyoatwe, comwi chako, comwi cha Mozesi, echa Elija." ⁶(Syalizi zyokwamba, kambo bali komokidwe.) ⁷Iyoba lyakasika okuba vumba. Poonya jwi lyakazwa mu joba, "Oyu Mwana angu ngweyandisya. Amumuswilile." ⁸Muchiindi ciya conya, nibaka langa-langa, takwe nibaka bona muntu wali ambabo, pele Jesu buyo. ⁹Nibali kuseluka achilundu, wakabambila kuteti batambili naba omwi ezyo zibabona mane kusikila Mwana O Muntu akabuke kuzwa kubafu. ¹⁰Bakabamba makani ayo, kono balikubuzanya akati kabo "kubuka kuzwa kubafwide" chicamba. ¹¹Bakamubuzya, "Kambo nzi balembi cibambila kuti Elija wede kutanguna kuza?" ¹²Wakateti kuli mbabo, "Elija ulatalikila kuza kubambulula zintu zyonse. Kaambo nzi nikulembidwe kuti Mwana O Muntu weelede kupenga muzintu zinji oku chesigwa?" ¹³Kono ndamwambila kuti Elija wakaza, poonya bakachita zibali kuyanda kuli nguwe, mbuli muchilembidwe alinguwe." ¹⁴Ino nibaka sika kuli basikwiya, bakabona mabunga abantu alibazyungulukide, poonya balembi balikukazyana ambabo. ¹⁵Nibaka mubona buyo Jesu, mbunga yoonse yaka komokwa okumuzuzila kuyo mulumelesya. ¹⁶Waka buzya basikwiya bakwe, "Ino mukazyana nzi ambabo?" ¹⁷Umwi akati kembunga waka mutaba, "Mwiiyi, ndetide mwanangu kuli yebo. Ulo muuya umukachizya kwambola. ¹⁸Lilamu jata okumusowela ansi, ulagwisya kofu kumulomo, kulumanya meno, poonya oku yuminina. Ndakambila basikwiya bako kuti bachitande kuzwa muli nguwe, kono bakakacilwa." ¹⁹Wakabataba, "Nobasiasunu batashomi, chindi chilamfwu buti chetekale anywibo? Chindi congayi chetemujatile??? Amumwete kuli mebo." ²⁰Bakamweta mushimani kuli nguwe. Muuya mubi niwakabona Jesu, wakamusowela ansi chobukali. Mwana waka wida ansinokugwisya kofu kumulomo. ²¹Jesu wakabuzya baisi, "Kwechindi cilamfwu buti kali namu?" Baisi bakateti, "Kuzwa kubunini bwakwe. ²²Zindi zinji chakamusowela mumulilo O mumanzi okusola kumu nyonyona. Kuti na ulakonzya kucita cimwi chintu, tufwide luse okutugwasya." ²³Jesu wakateti kuli nguwe, "Kuti na ulakonzya?" Zyoonse zintu zilakonzika kuli oyo ushoma." ²⁴Muchindi ciya coonya baisi bomwana bakongolola okwamba, "Ndilashoma! Gwasya kuta shoma kwangu!" ²⁵Ino Jesu naka bona bantu banji kabazuzila kuli mbabo, wakanyemena muuya mubi okwamba kuti, "Yebo O muuya utamboli O kumvwa, ndaku lailela, zwa muli nguwe, utakamunjili limbi." ²⁶Cakakwila okumuzyungulusya cobukali poonya okuzwa mu mwana. Mwana mushimani wakaboneka anga muntu wafwide, mane banji bakatalika kwamba kuti, "Wafwa." ²⁷Kono Jesu waka mujata kujanza okumubusya, poonya mwana wakaima. ²⁸Jesu nakanjila mung'anda, basikwiya bakwe bakamubuzya kumbali, "Kambo nzi swebo twakakachilwa kuchigwisya?" ²⁹Wakateti kuli mbabo, "Chomushobo oyu tacikonzi kuzwa pele buyo E nkombo." ³⁰Bakazwa ku busena buya okoinda mu Galili. Talikuyanda naba omwi kuti azibe kubabede, ³¹kambo wali kwisya basikwiya bakwe. Wakamba kuli mbabo, "Mwana O muntu uyoabwa mumanza abantu, ponyina bayomujaya. Akujaigwa buyo, kwakwinda mazuba otatwe uyobuka ape." ³²Kono takwe nibakamvwisya kwambola kwakwe, poonya bakayowa kumubuzya. ³³Bakasika ku Kapenaumu. Nakanjila mu ng'anda waka babuzya, "Cinzi cimwali kobwambola munzila?" ³⁴Kono bali umunide. Balikukazyana kuli umwi aumwi munzila kuti ngwani wali mupati. ³⁵Akale buyo, wakaita bali kumi ababili antomwi okubambila, "Kuti na umwi uyanda kuba mutanzi, welede kuba kumamanino aboonse okuba muzike wabonse." ³⁶Wakabweza mwana munini okumubika akati kabo. Wakamukumbatila okuti kuli mbabo, ³⁷"Kufumbwa utambula mwana mbuli oyu muzina lyangu watambula mebo; kufumbwa unditambula tatambuli mebo pele oyo wakandituma." ³⁸Joni wakamba kuli nguwe, "Mwiiyi, twaka bona umwi utanda ma dimoni muzina lyako poonya twaka mukasya, kambo tatuchilili." ³⁹Ino Jesu wakateti, "Mutamukasyi, kambo takwe uyocita mulimo mupati muzina lyangu poonya mucindi cinini okwamba cibi alimebo." ⁴⁰Kufumbwa utainsi mulwani aswibo nguwesu. ⁴¹Kufumbwa ukupa nkomoki ya manzi okunwa muzina lyangu kambo muzulila kuli Kristo, masimpe ndamwambila, takwe nayo swekelwa bulumbu bwakwe. ⁴²Kufumbwa oyo wetelezya banini aba bashoma muli mebo kuti bawe, chilainda kubota kuli nguwe kwangwa bbwe pati munsingo okusowelwa mulwizi. ⁴³Kuti na janza lyako lilakulebya kuti ubisye, ulitimbule. Chilabota kunjila mu buumi koli chihole kwiinda kuba amanza obile okwinka kubibi lyo mulilo utamani. ⁴⁴Oko mibili yabo kwitafwi omulilo taukonzi kuzimwa. ⁴⁵Kuti na guulu lyako lilakulebya, litimbule. Chilabota kunjila mubumi koli chihole kwiinda kuba amaulu obile okusowelwa mumulilo. ⁴⁶Oko mibili yabo kwitakonzi kufwa, O mulilo taukonzi kuzimwa. ⁴⁷Kuti linso lyako lilakulebya, limonkole. Chilabota kunjila mubwami bwa Leza elinso lyomwi kwiinda kuba amenso obile okubwalwa mu gehena, ⁴⁸oko mibili yabo kwitafwi, poonya O mulilo utazimwi.

⁴⁹Kambo umwi aumwi uyosalazigwa omulilo. ⁵⁰Munyo mubotu, kono kuti wasampuka, ino ninga waulungalala buti? Muli jesi munyo akati kenu, amube olumuno kuli umwi oumwi."

Chapter 10

¹Jesu wakasiya busena buya okwinka kucisi ca Judiya okutala lyo mulonga wa Jodani, mbunga yabantu ape yakaza kulinguwe. Ape walikubayisya, mbuli mbwazibide kucita. ²Mponya bafalisi bakaza kulinguwe kuti bamusunke mponya bakabuzya, " cili mumulawo ku mwalumi kuleka mwanakazi wakwe?" ³Wakataba kuti, " Mozesi wakamulailila kuti nzi?" ⁴Bakati , Mozesi wakazumizya mwalumi kuti alembe lugwalo lokulekana mponya amutande." ⁵"Akambo ke myoyo yenu miyumu ncakamulembele mulawo oyu," Jesu wakamba kulimbabo. ⁶"Pele kuzwa kumatalikilo ecilenge, ' Leza wakabapanga mwalumi o mwanakazi." ⁷"Mukambo aka mwalumi oyusiyi baisi aba nyina okukakalila mwanakazi wakwe, ⁸Mponya bobile bayoba nyama yomwi.' mponya ⁹Nkokuti eco Leza ncaswanganya antomwi, kutabi muntu ucandanya." ¹⁰Ino nibali munganda, basikwiya bakamubuzya ape zya kambo aka. ¹¹Wakati kulimbabo," kufumbwa uleka mwanakazi wakwe okukwata umbi mwanakazi ulo mulandu wokulalika kulinguwe. ¹²Kuti waleka mulumi wakwe okukwatwa kumwalumi umbi, wacita bwamu. ¹³Mponya baka mwetela bana banini kuti abagume, pele basikwiya bakaba patokila. ¹⁴Pele Jesu nakabona, wakanyema wakati kulimbabo," mutabakasyi, nkambo bwami bokujulu mbubwabo aba bali namuya. ¹⁵Nconzyo ndamwambila , kufumbwa oyo utatambuli mwami wo kujulu mbuli bana banini nconzyo takoyonjila . " ¹⁶Mponya wakabweza bana banini mu manza akwe okubaleleka nali kubika manza akwe alimbabo. ¹⁷Nakatalika lwendo lwakwe, mwalumi wakamuzuzila okufugama kunembo lyakwe mpnya wakati," mufundisi mubotu, ino ndicite buti kuti ndikone bumi butamani?" ¹⁸Jesu wakati," undambila nzi kuti omubotu? takwe mubotu pele Leza alike. ¹⁹Ulizi milawo : 'utajayi, utaciti bwamu, utabbi, utabejelezyi, uteni bamwi, lemeka ba uso onyoko." ²⁰Mwalumi wakamba kulinguwe , " mufundisi , ezi zyintu zyense ndakazyibamba kandicili mukubusi." ²¹Jesu wakamulanga coluyando. Wakati kulinguwe," kuli cintu cimwi ncobulide. Welede kuzya zyense nzyojesi okupa bapendide , mponya uyo jana lubono kujulu. Wamana uze, undicilile." ²²Akambo kamajwi aya wakatyompwa okwinka kalisendide, kambo wajesi lubono lunji. ²³Jesu wakalanga-langa okwamba kulibasikwiya bakwe," ciyobayumina abo bavubi kunjila mu bwami bwa Leza ! " ²⁴Basikwiya bakanyandwa kamajwi aya. Pele Jesu ape wakati kulimbabo , " nobana, nciyumu kunjila mu bwami bwa Leza ! ²⁵Ncitete kunkamela kunjila mu linso lye ndonga kwinda muntu muvubi kunjila mu bwami bwa Leza. ²⁶Bakanyandwa loko bakati kuli umwi oumwi, " ino nguni uyofutuka?" ²⁷Jesu wakabalanga wakati," kubantu tacikozyi , pele kutainsi kuli Leza . Kambo zyintu zyense kuli Lea zilakonzyeka." ²⁸Pita wakatalika kwambola kulinguwe," langa , twasiya zyense twacilila yebo." ²⁹Jesu wakati," ncizyo ndamwambila , takwe wakasiya nganda nanga bazyalwanyina nanga bacizi ape abanyina abana e nyika ankambo kamakani mabotu, ³⁰Ino nguni uyo tambula zyindi zye myaanda muno munyika: manda a bacizi na banyiana abana e nyika, okubetekwa ape okunyika icibola , kubumi butamani. ³¹Pele banji batanzi bayoba basyalizi." ³²Balimuzyila kuya ku Jelusalemu, Jesu wali kunemba lyabo. Basikwiya bakanyandwa , ambabo abo balikuyo bucilila musule bakayowa . Mponya Jesu wakatola bali kumi ababili kumbali ape okutalika kubambila eco ciyocitika kulinguwe inawa. " ³³Amulange, tuyobuya kujelusalemu , mponya mwana omuntu uyobwa kubapaizi bapati oku balembi . Bayomupa mulandu wolufu okumupa kubapagani. ³⁴Mponya bayomufubazika, bayomuswida , bayomukwabbola, okumujaya. Pele kwakwinda mazuba otatwe uyobuka." ³⁵Jemusi o Joni , bana ba Zebbedi, bakaza kulinguwe bakati," mufundisi, tuyanda kuti utucitile kufumbwa ncatatukwambile." ³⁶Wakati kuli mbabo, " muyanda kuti ndimucitile nzi?" ³⁷Bakati," tuzumizye kukala ayibo mubulemu bwako, umwi kujanza lyako lyecilisa umwi kujanza lyako lyecigoyo." ³⁸Pele Jesu wakabataba," tamuzi ncmulimu kubuzya. Mulakonzya kunywida munkomoki njenywida nanga kupapatisigwa omupapatisimo ngweyo papatizigwa, ³⁹Bakamba kuli nguwe tulak," Jesu wakabambila . ⁴⁰Pele oyo ukala kujanza lyangu lyecilisa nanga ku janza lyangu lyecidozo tainsi lwangu kupa, pele cili kuli abo bakaci bambilwa. ⁴¹Bamwi bali kumi nibakamvwa eci, bakatalika kunyemana Jemusi o Joni. ⁴²Jesu wakabaita kulinguwe wakati," mulizi abo bambwa kuti mbalembi babamasi balaba dyaminina, ambabo bolupati-pati babo bala batundulula. ⁴³Pele tacyobi namuya akati kenu. Kufumbwa oyo uyanda kuba mupati akati kenu welede kuba muzike wenu, ⁴⁴Ape anguwe oyo uyanda kuba mutanzi akati kenu welede kuba muzike wa bense. ⁴⁵Kambo mwana o muntu takwe nakazida kubelekelwa , pele kubelekelwa ape okupa bumi bwakwe kuti cibe cinunuzyo cabanji. ⁴⁶Bakasika ku Jeliko. Nakazwa ku Jeliko abasikwiya bakwe ape embunga yabantu, mwana wa Timaesus, Bartimaesus, mofu mukumbizi, bakakal lumbali enzila. ⁴⁷Nakamvwa kuti ngu Jesu woku nazaleta , wakakumbila kuti aongolole ape ambe," Jesu, mwana Davida, ndifwida luzyalu! ⁴⁸Banji baka mupatokila mwalumi mofu, baka mwambila kuti aumunine. Pele wakalila cokongolola," mwana Davida. ndifwida luzyalu!" ⁴⁹Jesu wakaima ukubalaila kuti ba mwite. Bakamwita mwalumi mofu, bakati "koyuma! nyamuka! ulakwita." ⁵⁰Wakasowa cibaki cakwi, wakasotoka, wakasika kuli Jesu. ⁵¹Jesu wakamutaba wakati," uyanda kuti ndikucitile nzi?" mwalumi mofu

wakati, "Rabbi, ndiyanda kubona."⁵² Mponya Jesu wakati kulunguwe," koya, lusyomo lwako lwakuponya." mponya mponya wakatalika kubona ape, mponya wakamucilila munzila.

Chapter 11

¹Ino nibakaza ku Jerusalemu, bali afwifwi o betefage o betani Achilundu cha Olivis, mponya Jesu wakatuma basikwiya bakwe bobile ²okwamba kuti kulimbabo, "Kamuya mumunzi ulikunembo aswibo. Mwanjila buyo mwateni, mulajana kana kembongolo katana kutantigwa. Mukasungule mukete kulinwebo. ³Na umwi ambe kuti kulinwebo, 'Ninzi nimuchita echi?'mwelende kwamba kuti, 'Mwami ulakayanda ape ulakapilusya kuno mponya mponya.'"⁴Bakainka okwi jana mbongolo ilisungidwe kumulyango anze mumugwagwa, mponya bakaiungula. ⁵Bamwi bantu balimvwi oko mponya bakamba kuti kulimbabo, "Muchita nzi, akusungula mbongolo eyo?" ⁶Bakambola kulimbabo mbuli Jesu mbwakambila, mponya bantu bakazobaleka bainka. ⁷Bakayeta mbongolo kuli Jesu bakavwapika zyokuzwata zyabo alinjiyo, mponya wakaitanta. ⁸Bantu bangi bakayala majansi abo munzila, bamwi bakayala masanzo ngibaka tema munyunda. ⁹Abo balikunembo anguwe abo bakachilizya bakongolola, "Hosana! Ulecholwe oyo uza muzina lyo mwami. ¹⁰Bulecholwe bwami buyobuza bwabatate ba Davida! Hosana kujulu kwenikweni!"¹¹Mponya Jesu wakanjila mu Jerusalemu okuyonjila mutempele okulanga- langa zyonse. Ino nako niakainka, wakainka ku Betani abali kumi ababili. ¹²Buzuba bwalikuchilila nibali kuzwa mu Betani, wafwide nzala. ¹³Nakalangila ale wakabona musamu womukuyu wala mani, wakainka kuyobana na kuti ulajana nkuyo kwateni, mponya nakasika kulimbubo, wakajana takwe pele mani alike, kambo chindi cenkuyu tichalinosika. ¹⁴Wakamba kulinguwo, "Takwe utazolye michelo kuli yebo ape. "Ambabo basikwiya bakwe bakamvwa. ¹⁵Bakaza ku Jerusalemu, mponya wakanjila mutempele okutalika kutanda basikuzya abasikula mutempele. Wakasandola ma tebulu aba siku chinka mali ezibula zyabo balikuzya mombo. ¹⁶Takwe nakazumizya nenga womwi kunyamuna chokuzya okwinda mutempele. ¹⁷Wakabaisya okwamba kuti, "Takwulembindwe na kuti, 'Inganda yangu initwa kuti ninganda yokukombela yezisi zyonse'? Pele nwebo mwachita kuti lebe koba lyabebi." ¹⁸Bapaizi bapati abalembe bakamvwa nzyakamba, mponya bakalangola nzila yokumujaya. Bakamuyowa kambo banabunji bonse bakakakamana kukwisya kwakwe. ¹⁹Nilyakajolezya, bakapola mumunzi. ²⁰Nibainda mujunzonza, bakabona musamu womukuyo wayuma kusikila kumiyanda yateni. ²¹Pita wakaibulukwa okwamba kuti, "Mwami, langa! Musamu womukuyu nguwasasinizya wayuma nta."²²Jesu wakabataba kuti, "Amube olushomo muli Leza. ²³Masimpe ndilamyambila kuti umwi oumwi ambile echi chilundu kuti, 'Zyukuka awa ukalibwale mulwizi,' mponya katazumbozyi mumoyo wakwe pele kashomide kuti ncamba chilachitika, nchechicho nchatachite Leza. ²⁴Pele ndilamba kuti kulinwebo: Chonse nchimukomba okukumbila, amushome kuti mwakachitambula, ape chinoli chenu. ²⁵Mwaima okukomba, amubalekelele kufumbwe kambo nkimuba jesilide benzinyoko, nokuti uso wenu ulikujulu anguwe ulamilekelele milandu yenu." ²⁶Pele na kuti mwakaka kulekelele, anguwe uso wenu ulikujulu tayomilekelele milabdu yenu. ²⁷Bakaza ku Jerusalemu ape. Ino Jesu nalikwendenda mu tempele, bapaizi bapati, balembi, abapati bakaza kulinguwe. ²⁸Bakamba kuti kulinguwe, "Ino momunguza nzi mochita ezi zintu, ape ngwani wakakupa nguzu zyokuzichita?"²⁹Jesu wakamba kuti kulimbabo, "Ndila mibuzya mubuzyo omwi. Amundambile amibo ndilamyambila nguzu zindipa kuchita ezi zintu. ³⁰Kubabatizya kwa Joni, kwakazwa kujulu na kubantu? Amunditabe." ³¹Bakabuziyana mulikabo oku kazyana mponya bakamba kuti, "Twamba kuti, 'Kujulu,' ulamba kuti, 'Ino nizi nimwatakamu shona?' ³²Pele twamba kuti, 'kubatu,'... ".Balikuyowa bantu, kambo bonse balikwita Joni kuti musinsimi. ³³Mponya bakamutaba Jesu okwamba kuti kulimbabo, "Amibo nsikomwambila nkwejana nguzu uzyechitya ezi zintu."

Chapter 12

¹Mponya Jesu wakatalika kubayisya mumambila-mbali. Wakamba, " umwi muntu wakabyala mumunda obusansa, wakazungulusya lubaya kulinguwo, okuyaka cigodi cokusinina busansa. Wakayaka ingazi ape mponyina wakapa munda wobusansa kubalimi. Mponya wakainka mumusinzo. ²Pele mucindi celede , wakatuma muzike kubalimi kuti atambule kuzwa kulimbabo imwi micelo yomumunda obusansa. ³Kono bakamubweza, bakamuma, okumutuma kumbi ecikwa manza. ⁴Ape wakatuma kulimbabo umwi muzike, ape bakamucisa kumutwe okumupezya muku-usa. ⁵Wakatuma ape umwi, oyu bakamujaya bakpezya banji bamwi muzila yomwi, bakabauma ambabo o kujaya bamwi. ⁶Wacili jesi omwi muntu wokutuma, mwana muyandisi. Ngwali musyalizi ngwakatuma kuli mbabo. Wakamba, ' bayomulemeka mwana wangu.' " ⁷Kono balimi bakamba kuli umwi oumwi, ' oyu ngo swana. Kamuza, atumujaye, olukono lulaba lwesu. ⁸Bakamujata, bamujaya, okumusowela anze omunda. ⁹Mponyina, ino mweni munda ulacita zi? ulaza okuzonyonyona balimi okuzopa munda kuli bamwi. ¹⁰Takwe nimwakabalide eci cibalo? ' ibwe elyo bayasi ndibakaka lyakayaka mutwe wecoko. ¹¹Eci calikuzwa kumwami, ape calikubotezya mumenso esu. " ¹²Kuzwa eci ba Juda bendelezi bakabamba nzi yokumujata Jesu kambo bakavwa ati walikwambo mambila -mbali angama mbabo. Kono bali kuyowa mabunga abantu. Mponya bakamusiya okwinka. ¹³Mponyina bkatuma bamwi ba Falisi aba Heloda kuti nguwe kuti bamujate mumajwi. ¹⁴Ino nabakasika, bakamba kuli nguwe, " omwiyi, tulizi kuti takwe ndaba emizezo yo umwi, ape yebo totondezi kuliyaanda akati kabantu. Yebo ncozyo uyisya nzila ya Leza. Ino cilelede kubbadela mutelo kuli Caesar nane? tukabbadele na ne?" ¹⁵Kono Jesu walizi kupaupa kwabo okwamba kuli mbabo, " nzi nimundisunka? Amundetele Isyeleni kokuti ndilakozya kulanga aliyiyo. ¹⁶Baketa omwi kuli Jesu. Wakamba kuli mbabo, " ncocali ciswana cili ali ndilyo eci? bakamba, " zizya Caesar.' ¹⁷Jesu wakamba, " amupe kuli Caesar zintu zya Caesar, o kuli Leza zintu zya Leza." Bakakomokwa ali nguwe. ¹⁸Mponyina ba Saduki, bali kwamba takwe bubuke, bakaza kuli nguwe. Bakamubuzya, kwamba, " ¹⁹Mwiyi, Mozesi wakatulembela, " na muntu muzyalwanyina wafwa okusiya banakwe musule lyakwe, kono takwe mwana, muntu ulelede kubweza banakwe bomuzyalwanyina, okukomezya nseke yomuzyalwanyina. ²⁰Bali musanu otubili bazyalwanyina; okusanguna wakabweza banakwe okufwa mponyina, kataside nseke. ²¹Mponyina wabili wakamubweza okufwa kataside nseke, owatatu munzila iswana. ²²Womusanu otubili wakasyala katakwe nseke. Bamane bense, abanakazi ambabo bakafwa. ²³Mububuke, nayibusigwa ape, ngwani mwanakazi ngwayobeda? kuli bense bali musanu otubili bazyalwanyina blimukwete. ²⁴Jesu wakamba, " aka takainsi kambo mwalubizya , kambo nywebo tamuzi magwalo naba enguzu zya Leza. ²⁵Pele nubayo busigwa kuzwa kubafu, mwendi bayikwata naba bayo pegwa mumakwato, kono bali mbuli bangelo kujulu. ²⁶Kono kwendalanya abfwide bakabusigwa, takwe nimwakabala mubbuku lya Mozesi,mumakani omusaka, mbuli Leza mbwakambola kuli nguwe o kwamba, 'ndime Leza wa Abbulamu o Leza wa Izaka o Leza wa Jokobo? ²⁷Tainsi Leza wabafu, kono wabaumi. Amumunine mulilubizize. ²⁸Omwi wabalembi wakaza okuvwa kukazyanya kwabo; wakabona ati Jesu wakabataba kabotu. Wakamubuzya, " ino mulaizyo nzi uyandika winda yense?" ²⁹Jesu wakataba, " winda uyandika ngu, swilila, Ezilayeli , mwami wesu Leza, mwami uli omwi. ³⁰Welede kuyanda mwami Leza wako omoyo wako wense, omuya wako wense, emizezo yako wense, enguzu zyako zyense! ³¹Wabili mulaizyo ngu, 'welede kuyanda mwezyinyoko mbuli mboliyanda. Takwe umbi winda mulaizyo kuze kweyi. ³²Balembi bakamba, " kabotu, mwiyi! yebo ncozyo wamba ati Leza uli omwi, ape takukwe umwi kuze anguwe. ³³Kumuyanda omoyo yense okuwisisya kwense enguzu zyense, okuyznda umwi mwezinyoko mbuli mboliyanda kulainda kwense kutetwa kwezituzyo ezipaizyo. " ³⁴Ino Jesu nakabona ati wapegwa kutabwa kwamano, wakamb kulinguwe, " toinsi kule kuzwa kubwami bwa Leza." kuzwa awo, takwe wakayumya kumubuzya Jesu nakuba mubuzyo. ³⁵Awo Jesu nalikwiyisya munkuta ye tempele, wakamba, " ino kulaba buti balembi bamba kilisitu ati mwana wa Davida? ³⁶Davida lwakwe, mumuya usalala, wamba, 'mwami wamba kumwami wangu, " kala kujanza lyangu lyolulyo kusikila ndikabike basinkondonyoko kumaulu ako. " ³⁷Davida lwakwe ulalita 'mwami, ' mpawo ino kilisitu ulaba buti mwana wa Davida?" imbunga ya bantu bakanonenwa kumuvwa. ³⁸Mukwiyisya Jesu wakamba, " amucenjele abalembi, abo bayandisya kwenda mutambo zilafu okulumelesegeza mumisika, ³⁹Okuba ezimbula zibotu mu sinagogi ezibaka zilemekwa mumapobwe. ⁴⁰Ape balalya lubono lwabamukabafu. Aba bantu bayojana kutongokwa kupati. ⁴¹Mponyina Jesu wakala ansi kumbali ecitambwido mucibaka cetempele; walikweba bantu nibali kubika mali abo mucitambwido. Banji bantu bavubi bakabika mweiye munji wamali. ⁴²Mponyina mukamufu mucete wakaza okubika tudibilis tobile, ⁴³Waita basikwiya bakwe okwamba kuli mbabo, " ncozyo ndamwambila , oyu mukamufu mucete wabika kwinda bense abo bapa mucitambwido. ⁴⁴Kambo bense bapa kuzwa kulubono lwabo. Kono oyu mukamufu, kuzwa kubucete bwakwe wabika yense mali ayo ngali kuponena mumo."

Chapter 13

¹Jesu nalikuya bwenda kuzwa ku tempele, umwi wabasikwiya bakwe waka mwambila kuti omwiyi langa kubota mabwe amayake mabotu. ²Wakamwambila kuti, ino wabona mayake mapati , takwe bwe niba lyomwi liyosya atala abwe nyina litazowisigwi. ³Nakakala amulundu wa oliva wakalangane etempele, petulo, jemusi, johani,o adulu bakamubuzya kumbali. ⁴Twambile ino ndelili ezyi zintu niziycitika. Ino kuyoba zitondezyo nzi, kuti ezyi zili afwifwi okucitika. ⁵Jesu wakatalika kubambila, amucenjele kuti kubule umwi umusowa . ⁶Banjibayoza muzina lyangu bayoamba kuti ndime nguwe. Mponya bayosowa bantu banji. ⁷Nimuyonvwa zye nkondo amavwa enkonelo, mutakatongoki ezi zintu zyelede kucitika. Pele mamanino tanakusika. ⁸Kambo zici ziyobukilana ezicinyina ape bwami buyobukilana obwaminyina. Kuyoba mizuzumino wenyika mumasena manji, ape kuzuba nzala. Aya ngamatalikilo amapenzi ayobuza. ⁹Atube balangizi kambo bayo mwaba kubendelazi ape muyoumwa musinago. Muyoiima kunembo lya baleli abami muzina lyangu, mbuli bukamboni kulimbabo. ¹⁰Pele mulumbe welede kusanguna kwambilizya kumasi onse. ¹¹Nibayomwanga okumwaba mutapengi kuli zimwelede kwamba . Muli wola elyo , zilwelede kwamba muyopegwa; tainsi nywebo muyoamba, pele muya usalala. ¹²Munyina uyo angununa muzyalwanyina kulufu, ape isi kuli mwana wakwe. Bana bayolwanisya bazyali babo kuti bajayigwe. ¹³Muyosulwaikwa omuntu wonse akambo kezina lyangu. Kufumbwa uzundwa kusikila kumamanino, oyo muntu uyofutulwa. ¹⁴Mwabona malweza ecisesemwo kacivwi pocita elede kwima," (amuleke baleli bavwisisye)" amuleke abo bali mu Judiya bainke kumalundu, ¹⁵Amuleke oyo uli atala enganda atainki munganda na kubweza cintu mwateni, ¹⁶Ape amuleke oyo uli mumunda atapiluki kubweza cikobela cakwe. ¹⁷Mawe kuli abo bana bacili mwida ape abo banyonsya bana mucindi eco! ¹⁸Amukombe kuti citakacitiki mumpeyo. ¹⁹Kambo ciyoba mazuba amapenzi mapati, Awo Leza nakalenga nyika, kusikila inawa, na, kuyoba ape. ²⁰Atikuti na mwami wacesya mazuba , takwe nyama iyofutulwa. Pele kuli abo basalwa, abo mbakasala, ula cesya mazuba. ²¹Kuti na umwi wakwambila, ' langa, ngoyu kilisitu!' na langa, ngulya! mutakasyomi. ²²Kambo bakilisitu aba sinsimi babeji bayolibonya okupa zytondezyo kuti bamwene, kuti na cilakozika, abasala. ²³Amucenjele! ndamwambila ezi zintu mukufwambana . ²⁴" Akumama mazuba amapenzi awo, ' ezuba eyo bola , mponya mwezi tauyopi mumuni, ²⁵Nyenyezi ziyowa kuzwa kujulu, ape enguzu zili kujulu ziyo nyangana.' ²⁶Mponya bayobona mwana womuntu kaza kuzwa mumayoba enguzu zipati obulemu. ²⁷Mponya uyotuma bangelo bakwe okuba bunganya antomwi abasale kuzwa kuluwo lone, okumamanino enyika mane kusikila mujulu. ²⁸Amwiye ciyo kuzwa kumusamu wo mukuyu, mponya mponya mitabi yawo nitalika kuteta okubika matuvwu, mulizi kuti impewo ilafwifwi. ²⁹Mponya ape , mwakubona ezi zintu kazicitika, mulizi kuti ulafwifwi, kusika kucilyango. ³⁰Kasimpe ndamwambila, obubusela bupona sunu kabutana kwinda zyonse ezi zintu ziyocitika. ³¹Julu enyika ziyomana pele majwi angu anoliwo. ³²Pele kwendelanya obo buzuba na wola, takwe umwi uzi, kutali bangelo bokujulu, na mwana, pele baisi. ³³" Amucenjele! langa, kambo tamuzi cindi . ³⁴Cili mbuli mwalumi uyinka mumusinzo- usiya nganda okubika babelesi bakwe mubulangilizi bwe nganda, ngwaya omulimo wakwe, ape ula ambila babelesi kuti batalali. ³⁵Kambo kako amukale kamulibambilide kambo kamuzi natakasike mweni nganda ulakonzya kusika kujolezya akati ko busiku cindi mukombe nuyolila nokuba kusen. ³⁶Akuza cakufwambana atakajani mulona . ³⁷Ncendamba kulinywebo ndacamba kumuntu onse: amulange!"

Chapter 14

¹Kwali mazuba obile kabutana sika buzuba bwa Pasika Epobwe lye cinkwa citakwe mumena. Bapaizi bapati abalembi bali kulangola nzila mboku jatila Jesu oku mujaya. ²Kambo balikwamba kuti, "kutainsi ciindi che pobwe kucita kuti lupyopyongano lutabuki akati kabantu." ³Ino Jesu nachili mu Bethani mung'anda ya Simoni sichinsenda, nalikulya atafule, mwanakazi wakaza kuli nguwe kajesi cinkuli chamafuta adula, aitwa kuti nardi. Mpawo wakapwachula chinkuli okutila mafuta amutwe wakwe Jesu. ⁴Pele kwali bamwi bakanyema. Bakambola muli chabo kabati, "Muzezo nzi oyu okusinya?" ⁵Aya mafuta na uzigwa mali aiinda myaanda yotatwe ama dinarii, okupa bapengide." Ponyina bakamu tongokila. ⁶Pele Jesu wakateti, "Amumuleke alike. Mumupenzezya nzi? Wandi chitila chintu chibotu. ⁷Ciindi coonse mula bachete, ape mwayanda ninga citila chibotu, pele tamuno insi amibo ciindi coonse. ⁸Wachita mbuli mbwakonzya. Wananika mubili wangu kukuzikwa. ⁹Kasimpe ndamwambila, kufumbwa mulumbe nkuyo kambaukwa munyika yoonse, nchacita oyu mwanakazi ciyo ambwa, muku muyeya." ¹⁰Mpawo Judasi Isikarioti, womwi wabali kumi ababili, wakazwa kuba paizi bapati kutegwa amwaabe kuli mbabo. ¹¹Bapaizi bapati nibakachimvwa, bakanonenwa oku mushomezya kumupa mali. Wakatalika kulangola ciindi mbwakonzya kumwaba kuli mbabo. ¹²Mubuzuba boku tanguna bwe cinkwa citakwe mumena, nibakapa kabelele kechipaizyo che Paseka, baikwiya bakwe bakati kuli nguwe, "Kokuli koyanda kuti twiinke kuyobamba, kuti ukalye cilyo che Paseka?" ¹³Wakatuma basikwiya bakwe bobile okubambila, "Kamuya mumunzi, mwalumi uyumwide chigabba cha manzi uyo muswana. Mumuchilile. ¹⁴Mung'anda mwayonjila, amumuchilile munjile mwaambe kuli mweni we ng'anda ilya, 'Mwiya wamba kuti, "Buli kuli busena bwangu kweyolida Paseka abasikwiya bangu?" ¹⁵Uyo mutondezya busena bwa mujulu bu bambidwe kale. Amukatumbile koonya kuya." ¹⁶Basikwiya baka nyamuka okwinka kumunzi. Bakajana zyoonse mbuli mbwakamba kuli mbabo, mpona bakabamba Paseka. ¹⁷Nikwakaba kujolezya, wakaza abali kumi ababili. ¹⁸Nibakede atafule kabalya, Jesu wakati, "Kasimpe ndamwambila, umwi wenu ngutuli mukulya awe uyo ndaaba." ¹⁹Boonse bakausa, omwi - oumwi bakateti kuli nguwe, "Koti ndime na?" ²⁰Jesu wakataba wati kuli mbabo, "Ngumwi wabali kumi ababili, oyo uli mukusunsa amibo cinkwa mundinga. ²¹Kambo Mwana Omuntu uyoinka mbubonya mukulembidwe ali nguwe. Kono mawe kuli oyo muntu uyoaba Mwana Omuntu! Chali kubota nata kazyalwa." ²²Nibachili kulya, Jesu wakabweza cinkwa, walumba, oku chikomona. Wakabaabila wati, "amubweze echi. Oyu mubili wangu." ²³Wakabweza kanywido, wapa kulumba, okubapa, mponya boonse bakanywa muli nkako. ²⁴Wakateti kuli mbabo, "Oobu mbulowa bwangu bwechizuminano, bulowa bwakatililwa banji. ²⁵Kasimpe ndamwambila, tandiyonywi limbi muchelo oyu obusansa kusikila buya buzuba nindi yonywa mupya mubwami bwa Leza." ²⁶Nibakaimba lwimbo, bakainka kuchilundu che misamu ya Oliva. ²⁷Jesu wakabambila, noonse muyondichija, kambo chililembidwe, 'Ndiyo uma mwembezi mponyina mbelele ziyo mwaikana." ²⁸Pesi ndakubusigwa, Ndiyoinka kunembo lyenu mu Galilaya." ²⁹Pita wakati, "Nikuba kuti boonse bamwaikana, tandiyociti namu." ³⁰Jesu wakati kuli nguwe, "Kasimpe ndakwambila, sunu- iyyi, aya masiku ngoonya- musingili kautana kulila kobile uyondikaka ziindi zyotatwe kuti tondizi." ³¹Pesi Petro wakateti, "Na kufwa aibo, siyokukaki." Boonse bakashomezya mbonyina. ³²Bakasika ku busena butegwa Gethsemai, mpawo Jesu wakati kuli basikwiya bakwe, "Amukale awa nech komba." ³³Wakatola Petro, Jemusi O Joni awo wakatalika kupenganisigwa okubula lumuno. ³⁴Wakateti kuli mbabo, "Muuya wangu wapenzegwa mane kusikila ku lufu. Amusyale awa okulangisisya." ³⁵Mukwiinka kunembo kanini, Jesu wakawida ansi okukomba kuti nichali kukonzeka echi ciindi nichatasika kuli mebo. ³⁶Wakati, Leza, Tata, zintu zyoonse zilakonzikana kuli yebo. Gwiisya kanywido aka kuli mebo. Pele kutainsi kuyanda kwangu, pele kwako." ³⁷Wakapiluka okujana baloona, ponyina wakati kuli Petro, "Simoni, uloona? Tamukonzi kulangilila kwe wola lyomwi? ³⁸Amulangisisye oku komba kuti muta njili muma sunko. Muuya mukasimpe ulayanda pele mubili wezuka." ³⁹Ape wakainka okuyokomba, pawo wakabelesya mabbala ngonyina. ⁴⁰Nakapiluka ape, wakajana baloona, kambo menso abo akalema. Sibalizi zyokumwambila. ⁴¹Wakaza lwatatu okwamba kuli mbabo, "Muchoona na okupumula? Mbubo! Woola lyasika. Amulange! Mwana Omuntu waabwa mumanza abasizibi. ⁴²Amunyamuke; twiinke. Amubone, siku ndaaba uli afwifwi." ⁴³Nachili kwambola, Judasi umwi wabali kumi ababili, wakasika, Embunga yabantu kaba jesi mapanga amakoli, kuzwa kubapaizi bapati, balembi abo lupati-pati. ⁴⁴Mpawo sikumwaba wali bapede citondezyo chokuti, "Ngwenyina oyo ngweyo myonta ngonguwe muntu. Mukamujate okumutola ataka musii." ⁴⁵Judasi nakasika buyo, coonya ciya ciindi wakaindilila kuli Jesu okwamba kuti, "Mwiya," ponyina waka mummyonta. ⁴⁶Mpawo baka bika manza abo ali nguwe oku mujaya. ⁴⁷Pele umwi wabo baimvwi afwi wakasomona ipanga lyakwe okuma mubelesi O mupaizi mupati oku mutimbwida kutwi kwakwe. ⁴⁸Jesu wakabambila, "Mwazondilwana okundijata anga mulwanya muntu mufumpi mujesi mapanga amakooli? ⁴⁹Mazuba oonse ndali anywibo ape ndali kwisya mu tempele, pele takwe nimwakandijata. Ino echi chaba namu kuti malembe azulile." ⁵⁰Ponya boonse bali O Jesu bakamusiya bainka. ⁵¹Umwi mukubusi, kazwete buyo chikobela

cuuba calyangide, walikuchilila Jesu. Nibaka mujata balumi ⁵²waka siya chikobela oku chiya echinkuna. ⁵³Ponya awo bakatola Jesu kumupaizi mupati. Pawo wakabunganya boonse bapaizi bapati, abasimutwe, abalembi. ⁵⁴Mpawo Petro walikuchilila kulaale, echilawo cho mupaizi mupati. Wakakala akati kaba lindizi, bakede afwifwi omulilo kabali kasazya. ⁵⁵Ino bapaizi bapati E nkamu yabendelezi yaba Juda bakasola kuyandola kuti Jesu bamujanine kambo koku mujayila. Kono takwe nibakajana olo komwi. ⁵⁶Mpawo banji bakeeta twambo tunji kumutambikizya, pele twambo twabo twakanzana. ⁵⁷Bakaiminina bamwi, oku mutambikizya twambo tobubeji, bakateeti, ⁵⁸"Twakamumvwa kamba kuti, 'Ndiyoimwaya eyi tempele yakapangwa amaanza, mponya mumazuba otatwe ndiyo yaka imbi litayakwi amaanza.'" ⁵⁹Nikuba namuya twambo twabo takwe nitwaka zumizyanya. ⁶⁰Mupaizi mupati waka nyamuka akati kabo okubuzya Jesu, "Tokwe zyokutaba? Kambo nzi aba bantu baamba twambo ali yebo?" ⁶¹Pele wali umunide kakutakwe chakataba. Waka mubuzya ape mupaizi mupati kuti, "Koti uli Kristu, Mwana Oyo Ulelekidwe?" ⁶²Jesu wakati, "Ndime nguwe; pawo muyobona Mwana Omuntu nayokala ku janza lyolulyo lyo bulemu okuza mu mayoba omujulu." ⁶³Mupaizi mupati waka yaula zizwato zyakwe okwamba kati, "Tuchiyanda bakamboni na?" ⁶⁴Mwalimvwida matusi. Ino buyeya buti?" Bakamupa mulandu boonse kuti welela kujaigwa. ⁶⁵Mpawo bamwi bakatalika kumu swida mate kumuvumba ku menso okumuma okuti kuli nguwe, "Sinsima!" Bakapaso baka mubweza okumuma. ⁶⁶Ino Petro nachili anze lye chilao, umwi musimbi mubelesi omupaizi mupati wakaza kuli nguwe. ⁶⁷Waka mubona Petro kali kasazya amulilo, waka mulangisisya chafwifwi okwamba kuti, "Ayibo wali omu Nazareta, Jesu." ⁶⁸Pele wakaka, kamba, "Tandizi nanka kumvwisisya zyoli kwambola." Mpawo wakainka anze oko golela amulyango. ⁶⁹Kono mubelesi musimbi waka mubona okutalika kwamba ape kuli baya baimvwi kuya, "Oyu mwalumi ngumwi wabo!" ⁷⁰Kono wakaka ape. Nikwakainda kaindi kanini baya baimvwi alya balikwamba kuti kuli Petro, "Nconzyo uli wambabo, kambo uli mu Galilaya ayibo." ⁷¹Ino wakatalika kuli kuta okukonka, "Tandimwizi oyu mwalumi ngumuli kwambola." ⁷²Muzingili ponya wakalila ciindi chabili. Mpawo Petro wakayeya majwi ngakamwambila Jesu: "Muzingili kautano lila ziindi zyobile, uyondikaka ziindi zytatwe," Ponyina wakawida ansi okulila.

Chapter 15

¹Nibwakaca buyo kuseni, bapainzi bapati bakaswanana atomwi balu abalembi abasikuta yaba Juda. Mponya bakamwango Jesu okumutola kumbi. Baka mupa kuli pilato. ²Pilato wakamubuzya, ndiwe mwami waba Judana, wakamutaba, ndiwe wacamba ³Bapaizi bapati bakali kumutamizya muzintu zinja. ⁴Pilato wakmubuzya ape, ino yebo totabi mubuzyo bona zili zyingai zintu kabakutamizya yebo kulizizyo ⁵.Pele Jesu takwe nakamutaba pilato, mponyina cakamumosity.⁶Ino kucindi capaseka,pilato walizibide kubalukwilida omwi mwange, mwange ngubakumbila,. ⁷Pele kwakali mwalumi utegwa Bbanabbasi wali muntolongo atomwi abajai bakajaya bantu mucindi cabozangi. ⁸Mabunga akaza kuli pilato okutalika kumubuzya kuti abacitile ezyo zyalikucita kucindi. ⁹Pilato wakabataba okwamba kuti, uyanda kuti mebo ndimulukulule kuli yebo mwami waba Juda na. ¹⁰Mbuli mbakazi kuti cakali kambo komunyono kuti bapaizi bapati bamupe Jesu kuli nguwe. ¹¹Pele bapaizi bapati bakomoka kumabunga kuti bompolole kuti Bbanabbasi welede kulukululwa kwinda. ¹²Pilato wakabataba ape okwamba, ino mponyina ndicitenzi oyu mwami wabaJuda. ¹³Bakaongolola ape, abambulwe. ¹⁴Pilato wakamba kuli mbabo, ino cibi nzi cacita pele bakongolola zindi zinja, abambulwe. ¹⁵Pilato walikunda kunonezya mbunga, mpawo wakamulukulula Bbanabbasi kuli mbabo. Wakamukwimbawula Jesu o kubapanguwe kuti abambulwe. ¹⁶Mponyina basilumamba bakamutola mukati mucilawo cefulumende mponyina pakaitana antomwi bonse basilumamba ¹⁷.Mponyina bakamubika cikobela cisalala Jesu, okusuma antomwi musini wamauvwwa o kumubika nguwo kumutwe. ¹⁸Bakatilika kumulumbaizya okwamba, wabonwa, mwami waba Juda. ¹⁹Bali kumukwabbola mutwe wakwe akasamu katete okuswida kuli nguwe. Bainka bafungama okutoma ansi kulinguwe. ²⁰Mponyina bakatalika kumufubazika, bakamugwisya cisalala cikobela okubika cakwe cikobela ali nguwe, okumutola anze kuti akabambulwe. ²¹Umwi mwalumi, Simoni oku cyrene, walikuyabuza kuzwa munyika wali baisi a Alexander o Kufus, okumua;ngilizya kunyamuna cingano cakwe. ²²Basilumamba bakamutola Jesu kucibaka citegwa Gologota. ²³Bakamupa busansa busangenie amura, kono takwe nakanwa. ²⁴Mponya bakamwazika Okwabana zibiya zyakwe kwinda mukusonda okubona omwi silumamba catola. ²⁵Ali maula otatwe kuzwa nibaka mubambula. ²⁶Citondezyo cibakalemba calikwamba kambo alinguwe, mwami waba Juda. ²⁷Atomwi anguwe bakabambula bobile bebbi, umwi kucilisyo cakwe omwi kucigoyo cakwe. ²⁸Cibalo cakazuzikizigwa kuti wabalidwe antomwi abasimu cita zibi. ²⁹Abo bakainda ambali bakamukomwakwa, bakanyunga mitwe o kwamba, aa iwe nguni unga wajaya tempele oku liyakulula mumazuba otatwe. ³⁰Lifutuwe omukamwini mponyina uze ansi kuzwa a cifapano. ³¹Muli imwi nzila bapaizi bapati bali kukazyana nguwe aba mwi, antomwi abalembi, okwamba, wakafutula bamwi, pele takozu kulifutula mwini. ³²Muleke mu kilisito, mwami waba Israel za ansi inawa kuzwa a cifapano, tubone o kusyoma. Abo bakabambulwa a nguwe ambo bakamusyoma. ³³Maola aliciloba, mundima wakasika kubusena bonse kusika kumaola. ³⁴Amaola ali lisele,Jesu wakongolola ejwi pati , Eloi Eloi, lama sabacatani. Kokwamba akati, Leza wangu, Leza wangu,ino wandisila nzi. ³⁵Bamwi abo baiwvi ambali bakavwa majwi akwe okwamba, bona, ulikwita Elisya. ³⁶Bamwi bakacija, mubike wine ulula kucisaka, mubike kumusako usalala,okumupa kuti anywe.Mwalumi wakamba, tulabana na Elisya ulamweta ansi. ³⁷Mponyina Jesu wakongolola ejwi pati okufwa. ³⁸Mponya awo tempele lyakayauka muzibela zyobile kuzwa mujulu kusika ansi. ³⁹Mponya umwi silutwe waivwi okumulanga Jesu okubona kuti wafwa munzila eyi, wamba,kasipe oyu mwalumi wali mwana wa Leza. ⁴⁰Kwakali antomwi omukaintu uwali kubonena alele. Alimbabo kwali Maliya magdalena , Maliya banyina ba Jemusi ngomunini aba Jozesi. ⁴¹Nakali mu Galileya ba kamucilila okumuvwuna. Banji bamwi banakambao bakaza anguwe mu Jelusalema. ⁴²Kube buyo kujolezya,kaambo bwali buzuba bokulibambila,obu,buzuba kaitana kasika sabata. ⁴³Josefa oku Arimathea wakasikailato wakan,silubeta mulemu,oyo nguwe mweni walikulindilila kubwami bwa leza,ape wakabungunya kukulwaaizya okuinka katana ⁴⁴pilato,okubuzya mubili wa jesu. Pilato wakakomokwa kuti jesu wali fwide kale okuwita silumamba okumubuzya kuti Jesu ulifwide. ⁴⁵Pilato nakamvwa kuli silumamba kuti Jesu wakafwa,wakapa mubili kuli Josefa. ⁴⁶Josefa wakaula sila lituba,wakamugwisya acingano,okumulazika mubbita elyo lyakatimbulwa kuzwa kubbbe. mponya wakakunkulisa bbwe kumajililo ebbita. ⁴⁷Maliya Magadalen o Maliya banyina Josi bakabona cibaka Jesu kwakazikilwa.

Chapter 16

¹Mponya buzuba bwe nsabata nibwakamana, Maliya Magadalena, Maliya banyina ba Jemusi, ape o Salomi bakaula tokununkilizya kuti baze ape bananike mubili wa Jesu. ²Kuseni mubuzuba bokusanguna bwe sunda, bakainka kukumbu izuba nilya ka zwa. ³Bali kwambozyana umwi oumwi, " ngwani uyo tugwisizya bwe kumulyango we kumbu. " ⁴Mponya nibakalanga mujulu, bakabona kuti bwe lyaka kunkulisigwa, kambo lyali pati. ⁵Bakanjila mukumbu pele bakabona mwalumi munini kazwete cibya cituba, kakede kulubazu lwecilisya, pele bakayowa. ⁶Wakati kuli mbabo, " mutayowi. Muyandola Jesu, munazaleta, oyo waka kankaminwa. Wabuka! tawo kuno. Amulange kubusena oko kubamulazikide. ⁷Pele amwinke, mwambile basikwiya bakwe ape o Pita, " uyobuya kunembo lyenu kuGaleli. Oko muyomubona, mbonya mbuli mbwaka mwambila. ⁸Bakazwa anze ape bazuza kuzwa mukumbu; bali yowide ape balibotelidwe. Takwe cibakamba kuli umwi kambo bayowide loko. ⁹Kuseni buzuba bokusanguna bwensunda kuzwa nakabuka, wakaboneka kusanguna kuli Maliya magadalena, kuli oyo ngwa kagwisya madaimona alimusanu otubili. ¹⁰Wakainka ape okuyo ambila abo mbalabo, nibacili kulila ape okugwisya misozi. ¹¹Bakanvwa kuti ulapona ape kuti wakabonwa anguwe, pele takwe nibakazumina. ¹²Nikwakainda zintu ezi wakaboneka mucimo cindene kuli bobile nibalikuyobwenda kuzwa mucisi. ¹³Bakainka ape kuyo ambila bamwi basikwiya, pele takwe nibakabasyoma. ¹⁴Jesu nakaboneka kulibil kumi omwi nibali kulya tebo, ape wakabapatokila mukutazumina kwabo ape okuyuma kwe myoyo, kambo bona eco cindi nakabuka kuzwa kubafu. ¹⁵Wakabambila kuti, " amuwinke munyika yense, ape mukakambauke mulumbe kunyika yense. ¹⁶Oyo uyo zumina ape okubbabbatizigwa uyo futuka, ape oyo utazumini oyo kakwa. ¹⁷Ezi zitondezyo ziyoinka abo ba zumina: muzina lyangu bayotanda madaimona. Bayo ambola mumulaka mupya. ¹⁸Bayobweza nzoka amanza abo, ape kuti naba ngwa cintu cijaya, takwe niciyo bacisa. Bayoba kabotu. ¹⁹Nakamana mwami kwambola kulimbabo, wakatolwa kujulu ape wakakala ansi kujanza lye cilisya lya Leza. ²⁰Basikwiya bakazwa ape kukambauka lwense, mponya mwami walikubeleka ambabo ape okuzumunana ejwi ezitondezyo zyakainka ambabo.

Luke

Chapter 1

¹Banji bakasola kupandulula mu zintu zinji zinji ziyakacitikana mumaumi esu, ²Mbuli mbubakazipa swebo, mbuli mbuzyakasigwa kuliswebo kuzwa kumatalikilo, ombu zyaka tondezigwa kubabelesi bamajwi a Leza. ³Kambo kuli mebo ndakatatuba mbuzyenda zintu zyonse kuzwa kumatalikilo okukulembela mbuzyakenda zinut yebo wokutekwa Teofilasi. ⁴Kucitilakuti uzibe masimpe ezintu ziwaka isigwa. ⁵Mumazuba a Helodi, mwami woku Judeya, kwali mwalumi wali mukambausi izina wali Zakaliya, kuzya kucibela ca Abija. Mwanakazi wakwe wali mwana wa Aloni, izina lyakwe wali Elizabbeta. ⁶Bonse bali bantu basalala kuli Leza, okukuteka malailile o mwami. ⁷Kono tibalikwe mwana, kambo Elizabbeta talikuziyala, ape bonse bobile balicembede aleci cindi. ⁸Ino kwakacitika kuti Zakaliya nalikubeleka mulimo wakwe wobo kambausi kumenso kambo bwalibuguwu bwakwe. ⁹Kwendalanya mucizo cokusala mukambausi uzobeleka mutempele ya Leza, wakasalwa abantu banji kuti ajile mutempele abeleke mulimo wa Leza. ¹⁰Embunga ya bantu bonse yalikukomba anze cindi nikwalikutentwa tunukilizo. ¹¹Mungelo wa Leza wakasika okwma ambali akasanza pubatetela tunukilizo. ¹²Zakaliya nakamubona wakanjilwa buyofu okuyowa. ¹³Pele mungelo wakati utayoywi, Zakaliya, kambo nkombyo yako yamvika. Mwanakazi wako Elizabbeta uyoba omwana musyimani, uyoitwa kuti Johana. ¹⁴Uyoba oku kondwa oku sekelela, ape banji bayo kondwa azo zyalwa. ¹⁵Uyoba mulemu mumenso omwami. Atakanwi buko olo zilula, oyo zuzigwa omuya usalala kacilimwida lya banyina. ¹⁶Bunji bwa bana Izilali bazopiluka ku mwami Leza wabo. ¹⁷Uyoima amenso omwami Leza mumuya omunguzu zya Elija. Uyocita eci kuti akasandule myoyo yamaisi kubana, kuti abo batasyomi bayo enda mumano aba songo bwa basalali kuti bantu bali bambile kutabulwa ku mwami. ¹⁸Zakaliya wakambila mungeli ino ndilaziba buti kuti ziyo citika, kambo mebo ndacembala ape omwanakazi wangu wakacembala. ¹⁹Mungelo wakataba okwamba kuti, ndime Gabuliyeli wima kubusyu bwa Leza, ndatumwa kuli yebo kuti ndikkwetele majwi mabotu. ²⁰Swilila ula umunina, ulaba siatambi, wasyoma majwi angu aya ayo zuzikizigwa mucindi celede. ²¹Ino bantu balikulindila Zakeyo kambo bakakomokwa kuti wakatola lwecindi mutempele. Kono nakazwida anze, takwe nakakozya kwambola ambabo. ²²Mponya bantu bakabona kuti wabona cilengano nalimutampele. Wakayindiliza kutambayika manza kulimbabo okumunizya.

²³Mponya mazuba akwa nakasika okumanisya musebezi wakwe, wakayinka kunganda yakwe.²⁴Nakainda mazuba aya, mwanakazi wakwe Elizabbeta wakamita okulisisa kwa myezi yosanwe. Wakamba kuti, ²⁵Eci candicitikila mwami nandilanga ecolwe kuti agwisye mause angu amenso abantu.²⁶Mu myezi yosanwe omwezi omwi, mugelo Gabbuliyeli wakatumba kuzwa kuli Leza ku Galileya kucibaka citwa Nazaleta, ²⁷Kumusimbi wa salidwe kukwatwa kumwalumi witwa Josefa. Walikuzwa kunganga ya Davida, musimbi wali Maliya. ²⁸Wakaza kulinguwe okwamba kuti kolumela, yebo. ²⁹Kono wakalyangana okukomokwa kuti ino mulumelesizyo nzi oyu.³⁰Mugelo wakamwambila kuti, uta yowi, Maliya, wajana colwe muli Leza. ³¹Bona, uzo mita, oku zyala mwan musyimani. ³²Uyo mwita kuti Jesu. Unoli mulemu ape uzoitwa kuti mwana a Leza. Ape Leza uzomupa bwami bomuziyali wakwe Davida. ³³Uzo endelezya munganda ya Jakobo mane kukabe kutamani, ape bwami bwakwe tabuyobi bukamane. ³⁴Maliya wakambila mugelo, ino eci cilicitika buti nketa lede omwalumi neba omwi, ³⁵Mugelo wakataba okwamba kuti, muya usalala oyoza aliyebo, ape inguzu zyo mwami Leza ziyo kuvwika. Oyu usalala oyu zyalwa uyoiywa kuti mwana wa Leza. ³⁶Bona, bazyalwanyoko Elizabbeta wamita anguwe mubu cembele bwakwe. Oyu mwezi wobusnu owumwi, kono walikwambwa kuti tauzyali. ³⁷Kambo takwe ciyosyupa kuli Leza. ³⁸Maliya wakamba kuti, bona ndili mwanakazi mubelesi wo mwami. Akube mbuli mbuwakamba mu majwi ako. Mponya mugelo wakamusiya. ³⁹Mponya Maliya wakanyamuka kufwambana okwinka kunyika yamalundu, kudolopo kuya ku Judeya. ⁴⁰Wakainka ku nganda ya zakaliya, oku lumelesya Elizabbeta. ⁴¹Mponya Elizabbeta nakamvwa maliya wamulumelisa, mwan mwida lyakwe wakanyanyala, mponya Elizabbeta wakazuzigwa omuya usalala. ⁴²Wakongolola ejwi mujulu, walelekwa abanakazi bonse, ape mbuto yentumbu lyako ililelekidwe. ⁴³Ino kwacitika buti kuti ba nyina bomwana wangu baze kuno kuli mebo, ⁴⁴Bona, ninda mvwa buyo jwi lyo kulumelisa kwako mu matwi angu, mwana uli mwida lyangu wanyanyala mukunonenwa. ⁴⁵Ulelekwidwe ngoyo usyoma kuti kuzoba kuzuzikizigwa. kwe zintu zyonse ziyakamba mwami Leza kulinguwe. ⁴⁶Maliya wakamba kuti, moyo wangu ulumbaizya mwami, ⁴⁷Muyawangu wanonenwa muli Leza mufutuli wangu. ⁴⁸Kambo wayeya bucete bwangu mumenso akwe ndemuzike wakwe. Amubone, kuzya sunu lunyungu lwabantu bonse luyondita kuti ndililelekidwe ⁴⁹Kambo oyo singuzu wandicitilila cintu cipati, inzila lwakwe lilasalala. ⁵⁰Luzyalo lyakwe lunoli olunyungu kulabo bamuyowa. ⁵¹Watondezya nguzu ejanza lyakwe, wasabalanganya abo balikulinvwa mumizezo yomu mwyoyo yabo. ⁵²Wasowa bami ansi kuzwa azibula zyabo okusumpula bapengide. ⁵³Walisya bafwide nzala ezintu zibotu, kono bavubide waba pilusya cinkwa manza. ⁵⁴Wapa lungwasyo kuli izilaili mubelesi wakwe, kuti kayeya kutondezya luzyalo lwakwe. ⁵⁵Mbuli mbuwakamba kumatata kuli Abbulamu. ⁵⁶Maliya wakakala o Elizabbeta kwa mwezi yotatwe okupiluka kunganda yakwe. ⁵⁷Ino nako niyakasika kuti Elizabbeta watumbuka mwana musyimani. ⁵⁸Benzyinyina abazalwanyina bakwe bakamvwa kuti mwami watondezya luse lyakwe mponya bakasekelela antomwi anguwe. ⁵⁹Ino nikwakainda nsunda yomwi obuzuba bomwi bakazoza kuzopalula mwana. Nibaka mubika zina kuti Zakaliya, izina lya baisi. ⁶⁰Mponya banyina bakataba kuti ne. Unoitwa kuti Johani. ⁶¹Bakamwambila kuti takwe wecibbululu witwa elyo zina. ⁶²Bakatambayika manza kuli bayisi bomwana kuti abatondezye mbwalikuyanda kuti mwana awuzikwe. ⁶³Bayisi bakakumbila mpensulu okulemba, zina lyakwe ngu Johani. Bonse bakakomokwa. ⁶⁴Mponya awo mulimo wakajuka olulimi lwakwe lwakangunuka. Wakambola oku lumbaizya Leza. ⁶⁵Bonse balikukala afwi ambabo bakazoba obuyofu. Zyonse ezi nkani ziyakazo mwaikana konse kumalundu a Judiya. ⁶⁶Bonse bakamvwa ezi bakabikilila mumyoyo yabo, kabamba, ino oyu mwana akomena uzoba buyeni, janza lya Leza lyali anguwe. ⁶⁷Wakwe zakaliya waka zuzigwa omuya usalala okusinsima, kwamba kuti, ⁶⁸Alumbayizigwe mwami, Leza wa Izilayili, kambo wakaza kuzovuna okuzozuzikiza kufutuka kwa bantu bakwe. ⁶⁹Waimika luja lwakwe lolufutuko kuli swebo mu nganda yo muzike wakwe Davida, ⁷⁰Mbuli mbuwakamba kwinda mumilomo yabo sinsimi bakwe kucindi. ⁷¹Uzo eta lufutuko kuli swebo kwindila mumanza abo batusulaika. ⁷²Zocita ezi kutondezya luse lwakwe kumatata oku kuyeya cizuminano cakwe cisalala, ⁷³Cipangano cakamba kuli tata wesu Abbulamu. ⁷⁴Wakakonka kutupa lufutuko kuzwa mumanza aba lwani besu, kuti tukamubelekele katutakwe kuyowa, ⁷⁵Mubusalali omu bululami amenso akwe mazuba esu onse. ⁷⁶Eii, ape mwanako, unoyitwa kuti musinsimi woyo sijulu wama julu, uyoyinka amenso o mwami okumubambila nzila yo kubola kwakwe, ⁷⁷Kuzibya bantu bakwe lusupmuko oku jantilya kwe zibizyabo. ⁷⁸Cizocitika kambo ko luse lyakwe Leza wesu, kambo bucedo buyotwetela lugwasyo, ⁷⁹Kuzomunikila abo bakede mumudima aba bakede mumwevwule yolufu. Uyo cita ezi kututondezya nzila yolumuno. ⁸⁰Mwana nakakomena wakazokomena mumuya, mponya wakazoinka munkanda kusikila ayo mazuba nakaboneka mu Izilayili.

Chapter 2

¹Ino mumazuba ayo, kwakasika kuti siza Augustus wakatuma basikubamba cibalebale ku bantu bonse bakala munyika . ²Eci cali matalikilo cibalebale kuzwa nakanjila Quilinas mubuleli boku Siria. ³Mponya bonse bakainka kuma dolopo abo kuyolembisya cibalebale.⁴Josefa wakainka kuzwa ku Galili, kuzwa ku cisi ca Nazaleta, ku Judiya , ku cisi ca Davida itwa kuti Bbetelema, kambo wali wokuluzubo olunyungu lwa Davida. ⁵Wakainka kuyolilembya antomwi o Maliya walikulibambila kukwatwa kuli nguwe ape waleda. ⁶Mponya nibacili kuya, nako yokuntumbuka mwana wakwe yakasika, ⁷Wakatumbuka mwana musyimani , wokusanguna, aku muvungaili mumasila malafu oku mubika mucilido kambo tikwalikwe cibaka munganda yabenzu. ⁸Kwali bembenzi omo mu coco , balikukwabilila buvubi bwabo masiku. ⁹Mugelo wa Leza wakalitondezya kulimbabo, bulemu bwa mwami bwakali tondezya kulimbabo bakanjililwa buyofu. ¹⁰Mponya mungelo wakabambila mutayowi, kambo ndamweta mulumbe mubotu utamwetela kupati nobantu bonse. ¹¹Sunu mufutuli wakazyalwa mundolopo lya Davida ngu kilisito mwami, ¹²Eci cecitondezyo cimuyopegwa . Muyonjana mwana uvungidwe mumasila malafu ape ulazikidwe mucilido. ¹³Cokufwambana bakazoba antomwi omungelo mupati, basinkondo bokunjulu kabalumbaizya Leza okwamba kuti, ¹⁴Bulemu kuli Leza uli kujulu,ape akube lumuno kubantu bakwe ba anyika abo mbabotelwa. ¹⁵Kwakazoba kuti bangelo nibakainka kujulu, bembezi bakamba kuli umwi oumwi, ino atwike ku Bbetelehemu, tukabone ezi zya citikana, zya tuzibya mwami, ¹⁶Baka fwambana okujana Maliya o Josefa, bakabona omwana walazikidwe mucilido. ¹⁷Nibakamana kumubona, bakaziba zyakambwa amwana oyu kuli mbabo. ¹⁸Bonse bakavwa bakanonenwa kuli ezyo zyakambwa abaembezi. ¹⁹Kono Maliya wakangama kuyeya zintu zyonse zyakavwa, zyanonezya moyo wakwe. ²⁰Bembezi bakapiluka, kabalumbaizya akutembaula Leza kuli zibakavwa okubona, mbuli mucakambwa kuli mbabo. ²¹Nakakwana mazuba ali lusele, yakasika nako yokupalula, kambo bakamba kuti izina lya kwe ngu Jesu, izinz ndyakapegwa omungelo katana kumitwa mutumbu. ²²Nakamana mazuba abo oku lisalaza, kwindi mumulawo wa musa, Josefa o Maliya bakamutola ku tempele mu Jelusalema kuyomupa kuli mwami ²³.Mbuli mukulembidwe mumulawo wa mwami, wonse musyimani mutazi uyo pegwa ku mwami. ²⁴Mponya bakapa cipaizyo mbuli mucakambwa mumulawo wo mwami, inziba zyobile. ²⁵Ino, kwali mwalumi mu Jelusalema , walikwitwa kuti Simioni wali muntu ululeme okulyaba. Wali kulangila kutontozigwa kwa Isilayile, muya usalala wali alinguwe. ²⁶Cakatondezigwa kulinguwe omuya usalala kuti tayofwi katanabona mwami kilisito. ²⁷Waka endezezigwa omuya, Simiyoni wakanjila mu tempele. Bazyali bakwe nibakamweta Jesu, muli mukwelede mucizo mu mulawo, ²⁸Wakamubweza mumanza akwe okulumbaizya Leza okwamba kuti, ²⁹Ino leka mubelesi wako ende mulumuno, mwami kwindila mumajwi ako. ³⁰Menso angu abona lufutuko lwako, ³¹Ndwakabamba mumeso abantu bonse. ³²Mumuni wako wali bonya kubamasi obulemu ku bana Izilayili. ³³Baisi abanyina bomwana bakakomokwa kunkani zyakambigwa alinguwe. ³⁴Simiyoni wakabaleleka, wakambila Maliya banyina kuti, langa, oyu mwana wabikilwa kuwa okubuka kwabanji ba Isilayili, ku citondezyo cakakakigwa. ³⁵Iceba liyokuyasa kumizezo kuti miyeyo ili mummyo yabantu banji iyubununwe. ³⁶Musinsimi mwanakazi walikwitwa kuti Ana wakaliwo . Wali mwana wa Faniwelo kumusyobo wa Asya , wali cembede. Wakakala amulumi awakwe kwa myezi yosanwe ayobile, ³⁷Ape wali mukamufu kwamakumi osanwe ama kumi otatwe ama kumi obile. Talikuzwa mu tempele kono walikubeleka okulimya cokulya okukomba, sikati amasiku. ³⁸Ali eco cindi conya nakasika wakatalika kulumbaizya Leza mponya okwamba zyo mwana kuli bonse balikulindila kunununwa kwa Jelusalema. ³⁹Nibakamana kucita zyonse zibelende kucita kwindila mumulawo wo mwami, bkapiluka ku Galili, kutaundi lya ku Nazeleta, ⁴⁰Wakakomena mwana okudiya wakadiya,wakayungizigwa mubusongo, oluzyalo lwa Leza lwali alinguwe. ⁴¹Bazyali bakwe balikwinka mwaka omwaka ku Jelusalema ku pobwe lya paseka. ⁴²Mponya nali amyaka ili kumi eyobile, bakainka mbuli ciyaza ca pobwe. ⁴³Nibakakala mazuba manji kupobwe , bakatalikizya kupiluka kungada . Pele Jesu wakasyala ku Jelusalema mponya bazyali bakwe sibalizi, ⁴⁴Bakayeyela kuti wali akabunga kibali kombwenda akako. Bakenda musizo obuzuba omwi mponya baka muyandola akati kabo mukwasyi abezinina. ⁴⁵Nibakamubula, bakapiluka ku Jelusalema okutalika kumuyandola , ⁴⁶Nikwakainda mazuba otatwe, bakamujana mu tempele, ukede akati kabamaiyi, kabaswilizya okubabuzya mibuzyo. ⁴⁷Bonse bakamuvwa bakakomokwa kuluzibo lwakwe oku taba kwakwe. ⁴⁸Nibakamubona bakakomokwa . Banyina bakamwambila mwanangu, ino ninzi niwatucita namuya, swilizya , bauso amibo twabilaila kukuyandola. ⁴⁹Wakabambila kuti, ndelede kijanika munganda yatata, ⁵⁰Kono takwe nibakaziba zyali kupandulula kumambala ayo. ⁵¹Mponya wakapiluka kungada ambabo ku Nazaleta ape wali elikute kuli mbabo. Banyina balikulumbaizya zyonse ezyo mumoyo wabo. ⁵²Kono Jesu wakaindiliza kukomena mubusongo omucimo, ape okuyungiziza mu colwe ca Leza.

Chapter 3

¹Mumyaka eli kumi, emyaka yosanwe yo bwami bwa Tibeliyasi siza, Potiyasi pilato nali muleli wo ku Judiya, Helodi nali mwami ku Galeli, muzyalwanyina wa Filipino nali mwami ku koko coku Ituliya oku Tilakono, liteniyasi nali mwami woku Abeleni, ²Awo anasi o kefasi nibali bakmbausi bapati ,majwi aLeza akaza kuli Johani mwana wa Zakaliya munkanda. ³Wakainka muzyoko zyomu Jodani, kuyokambauka mulumbe woku bizigwa ko kwempwa oku jatilwa zibi. ⁴Mbuli mbocilembidwe mu bbuku lya majwi ngakamba musinsimi Izaya ijwi lya sikompolola musaka, Amu bambe nzila yo mwami, amuodolole nzila yakwe. ⁵Tulindi tonse tuyovwikilwa, malundu ezwulu ziyo mwaisigwa, enzila zye zindi ziyobambwa kabotu, ⁶Abantu bonse bayobona kufutulwa kwa Leza. ⁷Johani wakambila mbunga wakalikuza kuzobbizigwa anguwe, nobana bacipile, ngwani waka mucenjeza kucija kubukali buyoza, ⁸Amuzyale micelo itondeza kwempwa, pele mutambi mumyoyo yenu kuti Tulijesi tata wesu Abbulamu, ndi mwambila kuti Leza ula konza ku bumba bana ba Abbulamu ku mabwe aya. ⁹Einawa cileba cilalindila kumiyanda yemi misamu. Mponya yonse misamu itazyali micelo mibotu eyo temwa oku sowelwa mumulilo. ¹⁰Mponya bantu bakamubuzya bati, ino tucite buti, ¹¹Wakataba, kuti na muntu omwi ujesi ngubo zyobile, pele welede kupa utakwe, ape oyo ujesi zilyo welede kucita mbonyina. ¹²Basimitelo ambabo bakaza kozibbizigwa, bakamba kuli nguwe kuti, omukambausi, tucite buti, ¹³Wakamba kuti, mutanoteza mali manji kwindi ngimwatumwa kuteza. ¹⁴Bamwi basimpi bakabuzya, kuti ino swebo , tucite buti, wakati, mutabwezi mali kubantu munzila yoku songeleza, ape mutatamizi muntu zyobubegi. Amulamatwe amali ngomuhola. ¹⁵Ino bantu nibalikulangilila kwa kilisitu, bonse baliku ziyelwa mu myoyo yabo kambo ka Johana, kuti na ngo kilisito. ¹⁶Johanni wakataba wati ku bantu bonse, mebo lwangu ndimu bbabbatizya amanzi, kono kuli umwi ulye nguzu kwindi mebo, ape tandi elelwi okwangununa ntambo ye zikatulu zyakwe. Uyo uyo mubbabbatizya omuya usalala omulilo. ¹⁷Ifoloko yakwe ili mujanza lya kwe kuti azo kukubule alubuwa lwakwe oku tebula maila kubika mu katombo. Kono uyo tenta bungu mu mulilo utazimwa. ¹⁸Amajwi manji adisya, Johani waka kambauka majwi mabotu ku bantu. ¹⁹Awo Heloda mwami naka patokilwa kambo koku kwatw mwanakazi wo mu zyalwanyina Helodiyasi, ezi zyonse zya kacita Helodi, ²⁰Waka yungizigwa ,oku bika Johani mu ntolongo. ²¹Ino bantu bonse nibaka bbizigwa, Jesu awe waka bbizigwa , awo naciliku komba , ijulu lyaka juka, ²²Mponya muya usalala mucilikukomba, ce mombo waka muwida, mponya kwa kazwa ijwi kuzwa kujulu, okwamba kuti, uli mwana angu , ngweyanda , ula ndikondya. ²³Jesu nakatalika milimo yakwe, wale myaka isika ku makumi otatwe. Wali mwana mbuli mbo cakali kuyeyelwa wa Josefa, mwana wa Heli, ²⁴Mwana wa Matati, mwana wa Levi, mwana wa Meleki, mwana wa Janayi, mwana wa Josefa. ²⁵Josefa wali mwana wa Matatiyasi, mwana wa Amosi, mwana wa Nahamu, mwana wa Esili, mwana wa Nagayi, ²⁶Mwana wa Semeneni, mwana wa Joseki, mwana wa Joda. ²⁷Joda wali Zelubabelo, mwana wa Salatelo, mwana wa Neli, ²⁸Mwana wa Meleki, mwana wa Adi, mwana wa Kosamu, mwana w Josyiwa, mwana wa Eli, ²⁹Mwana wa Josyiwa ,mwana wa Eliyaza, mwana wa Jolimu, mwana wa Matati, mwana wa Levi. ³⁰Levi wali mwana wa Simiyoni, mwana wa Juda , mwana wa Josefa, mwana wa Jonamu, mwana wa Eliyakimu, ³¹Mwana wa Melayi, mwana wa Mena, mwana wa Matatata, ³²Mwana wa Jese, mwana wa Obedi, mwana wa Bbowazi, mwana wa Salumoni , mwana wa Nasyoni. ³³Nasyoni wali mwana wa Aminadabu, mwana wa Adimini, mwana wa Alini, mwana wa Heziloni, mwana wa Pelezi, mwana wa Juda, ³⁴Mwana waJakobo, mwana wa Isaki, mwana wa Abbulamu, mwana wa Tel, mwana wa Naho, ³⁵Mwana wa Selugo, mwana wa leu, mwana wa Syelayi. ³⁶Syelahe wali mwana wa Kanani, mwana wa Afasadi, mwana wa Syemu, mwana wa Nowa, mwana wa Lameki, ³⁷Mwana wa Metusela, mwana wa Enoki, mwana wa Jaledi, mwana wa Mahalaleli, mwana wa Kenani, ³⁸Mwana wa Enosi, mwana wa Sefi, mwana wa Adamu, mwana wa Leza.

Chapter 4

¹Mponya Jesu kazwide muya usalala, wakaapiluka kumulonga wa Jodani, oko muya usalala kuwakamu tola munkanda. ²Oko kwa kasunkwa o dyabulusi. Kwa mazuba ali makumi one, muli ayo mazuba takwe cilyo cakalide pele mumamanino amazuba ayo wakazo fwanzala. ³Dyabulusi wakati kulinguwe, na uli mwana wa Leza, sandula mabwe aya abe cikwa, ⁴Jesu waka mutaba, cililembidwe kuti, muntu ta poneni buyo acikwa cilike. ⁵Mponya dyabulusi waka tola Jesu kucibaka cili ajulu oku mutondezya bwami bwansi muli eco cindi. ⁶Dyabulusi wakati kulinguwe ndila kupa nguzu zyonse ezintu zilimwateni, zyakapegwa kulime ape okupa umwi ngundiyand. ⁷Kuti na, wandifugmina oku ndikomba ezi zyonse zilaba zyako. ⁸Kono Jesu wakataba kuti, cililembidwe kuti, amu kombe buyo mwami Leza wenu, ape mukombe nguwe buyo. ⁹Mponya dyabulusi waka eta Jesu ku Jelusama atala lye tempele, kati, na uli mwana wa Leza, uli kinze ansi kuzwa awa. ¹⁰Cilimbidwe kuti, ula tuma bangelo bkwe bazo kukwabilile, ¹¹Mponya, bala kukwabilila mumnza abo, kuti uta licisi kumaulu abwe. ¹²Jesu wakataba wakati, cililembidwe, kuti, utabiki mwami Leza wako mumasunko. ¹³Ino dyabulusi naka mana kusuka Jesu wakainka wamusiya kulangila cimwi cindi. ¹⁴Jesu waka bweda ku Galili munguzu zyo muya usalala, o mulumbe waka mwaika mu koko conse. ¹⁵Mponya wakazotalika kuzoisya muma sinago, abantu baka talika kumu lumbaizya. ¹⁶Wakaza mu Nazaleta, omo mwaka komezigwa, mbuli cizo cakwe, waka njila mu sinago mu sabata okubala cokongolola. ¹⁷Ebbuku lyo musinsimi isaya lyaka pegwa kuli nguwe. Waka lijula bbuku uku jana kwalembedwe kuti, ¹⁸Muya wo mwami uli ali mabo wakandi nanika kuteti ndi kambauke mulumbe mubotu kubacete. Wandituma kuti ndambilizye lwangunuko lwa ba zike, oku ponya bofu, oku sungula badyamininwe, ¹⁹Okwambilizya mwaka we colwe co mwami. ²⁰Mponya wakalijala bbuku okupa mubelesi waka kala ansi. ²¹Wakatalika kubambweda, sunu cibalo cazuyikizigwa kamuswilide. ²²Bonse baliwo bakamulumbaizya oku komokwa kubu songo mbwa jesi bwalikuzwa mukanwa lyakwe, kabbuzya okuti, tansi nguwe mwana wa Josefa na, ²³Wakabataba kuti, cecico mula belesya kambo aka kuli me, omusilisi, liponye olike. Zyonse twazivwa zizwa kaita mu kapenamu, omuno uzi cite mu taundi lyako. ²⁴Kono wakati, ndimwambile kasimpe, takwe mu sinsimi utambulwa mucisi cakwe. ²⁵Kono ndi mwambile kasimpe, kwali ba mukamufu banji mumazuba omu sinsimi Elija, awo julu nilya ka jalwa kwe myaka yotatwe omwezi yosanwe omwi, mponyina kwa ka njila nzala mpati mucisi. ²⁶Kono Elija takwe nakatumwa kumuntu umbi, pele kuli Zalefeta oku sidoni, kwali kukala mukamufu. ²⁷Kwali basizisenda banji muma zuba a Elija musinsimi, takwe waka ponisigwa pele namani woku siliya. ²⁸Bantu bose bali mu sinagogo bakanyema nibakamvwa zyakambwa. ²⁹Bakaima, oku mutanda mucisi oku mutola kumpela lwo mulundu kwayakidwe taundi lyabo kuti bamu fusile ansi. ³⁰Kono wakazoina akati kabo mponya wainka kubusena bumbi. ³¹Mponyina wakainka kapenamu, cisi ca Galili, oku talika ku baisya mu sbata. ³²Bakakomokwa kwisya kwakwe, kambo wali kawmba cenguzu. ³³Ino mu sinago kwali mwalumi wali omuya wama daimona, mponya wakakwila atala ejwi lyakwe, ³⁴Ino ninzi zyoyanda kuli swebo, yebo Jesu woku Nazaleta, waz kuzo tunyonyona na ndili kwizi omusalali wa Leza. ³⁵Jesu waka patokila madimoni kuti utamboli zya mulinguwe, mponya aka mufusa akati kabo, na kazwa takwe naka mucisa. ³⁶Bonse bantu bakakomokwa oku talika kwabbola eyi nkani kuli umwi oumwi. Kabati majwi nzi aya utnda muya mubi mubwami enguzu mponya ala zwa. ³⁷Mponya mulumbe waka mwaika koko conse. ³⁸Mponya Jesu wakazwa mu sinago uku yonjila muganda ya simiyoni. Bamakwe akwe bali ku ciswa mutwe omubili kupya, mponya bakamu kombelezya kuti amu kombele. ³⁹Wakazo umunina mponya waka tanda bulwazi mponya awo bwakazwa. ⁴⁰Zuba nilyalikubbila, baket bantu bacisidwe malwazi aindene indene. Waka tambika manza akwe abantu bonse oku baponya. ⁴¹Ma daimona aka zwa mubanja, ka kwila kuti, ndiwe mwana wa Leza, Jesu wakatanda madoimona okuta zumizya kwambola, kambo walizi kuti ngu kilisito. ⁴²Nibwakaca, wakazoina kucibaka citakwe bantu, bantu banji bali kumulangola bakazozo oko kwabede. Bakasola kumukazika kuti atainki. ⁴³Kono wakati kulimbabo, ndelede kukambauka mulumbe mubotu wo bwami bwa Leza mumasi amwi, kambo kako kinda k tumina kuno. ⁴⁴Mponya waka zwidilila kukambauka muma sinago omu Judiya

Chapter 5

¹Ino kwakacitika kuti, nibaka bungana ali Jesu kuswilizya majwi a Leza, Jesu wakainka ambali yo lwizi lwa Geneseleti. ²Wakabona mato obile aswenzigwa kunkomwe yo lwizi. Bazubi bakazwa mulingao okusanzya tunyandi. ³Jesu wakanjila mubwato, bumwi bwali bwa Saimoni, wakamwambila kuti atole bwato mumanzi alele ankomwe. Wakakala mubwato okwisya bantu. ⁴Nakamana kwambola wakambila Saimoni kuti, tola bwato kulubazu lumwi kuli manzi mzlafu muteye nzwi. ⁵Saimoni wakataba wati mwiye twalikuteeya masiku onse kono takwe nitwajata inswi, kambo ka majwi ako ndiyotulekezya tunyandi. ⁶Nibakacita namu bakaca nswi zingi mane tunyandi twabo twakayauka. ⁷Mponya bakaita benzinyina kuti baze bazoba gwasilizye. Mponya bakaza okuzuzya mato, onse akatalika kubbila. ⁸Mponya Saimoni pitolosi nakabona cakacitika. Wakawida kumavwi a Jesu. Kati zwa kulimebo, nde muntu mubi, mwami. ⁹Bakakomokwa, abo mbali ambabo, bunji bwe nswi zibakaca. ¹⁰Eci cakayungizigwa o Jemusi o Johani bana ba Zebbediya, bali babelesi nyina ba Saimoni. Jesu wakambila Saimoni kuti, utabi obu yofu, kambo kuzwa sunu uyoba muzubi wabantu. ¹¹Nibaketa mato abo kunkomwe yalwizi, bakasiya zyonse oku mucilila. ¹²Kwakacitika kuti cindi nali mu dolopo limwi, mwalumi umwi sicinsenda waliwo. Nakabona Jesu, wakawida ku busyu bwakwe okumu kumbila, kuti, mwami, na ulayanda, ninga wandi salazya. ¹³Mponya Jesu wakatambika janza lyakwe okumunguma, wakati, mdila yanda. usalale. Mponya awo cinsenda cakazwa. ¹⁴Wakamwambila tegwa utambila naba muntu omwi, mponya wakamwambila kuti koya ukasalazigwe, mbuli musa mbwakalailila, zyaka kucitila Aleza. ¹⁵Mponya mpuwo yakwe yakasalanganya konse. Mabunga abantu bakaza antomwi okumuswilila kaisya okuponesya kumalwazi abo. ¹⁶Kono zindi zingi wali kuzwa okwinka munkanda kuyokomba. ¹⁷Kwakasika cimwi cindi nalikuisya, bafalisi abaiyi bemilawo a bakzwa kuminzi yonse indene indene mucoko coku Galileya oku Judiya, oku dolopo lya Jelusalem. Nguzu zya Leza zyalawe zyokuponya. ¹⁸Mponya balumi bakaza kabanyamwide mwalumi wa wezukide, mponya bakayandola nzila yokumunjizya mukati kutegwa bamutule kunembo lya Jesu. ¹⁹Takwe nibakajana nzila yo kumunjizya mukati kambo kamabunga abantu, mponya bakatnta aciluli ce nganda okumu losezya atala lye nganda amuseme wakwe, akati kama bunga, kweni kunembo lya Jesu. ²⁰Nakabona lusyomo lwabo, Jesu wakati, mwalumi zibi zyako zyaalekelelwa. ²¹Balembi aba falisi bakatalika kubuzya kuti, nguni oyo wambola zyokutukana ngwani umwi uga waja tila zibi kunze o Leza alike, ²²Pele Jesu nakaziba kuyeya kwabo wakataba, okwamba kulimbabo, ninzi nimulibuzya mummyoyo yenu aleci, ²³ncecili cuba kukwamba, zibi zyako zyaalekelelwa na kwamba kuti nyamuka wende, ²⁴Kono kuti muzibe kuti mwana o muntu ulijesi nguzu munyika zyo kulekelela zibi, ndati kuli ndinwe, nyamuka ubwezwe museme wako winke kunganda yako. ²⁵Mponya awo wakanyamuka kunembo lyabo okubweza munseme palede. Mponya wakainka ku nganda yakwe, kalumbaizya Leza. ²⁶Bantu bonse bakakomokwa okulumbaizya Leza. Bakaba obuyofu, kabati, twabona zintu zikomosya sunu. ²⁷Kuzwa zintu nizyakacitika, Jesu wakazwa oko wakabona simutelo we zina lya Levi kakede a tente lya ba simitelo. Wakati kulinguwe, Ndicilila, ²⁸Mponya levi wakanyamuka wamucilila, kusiya zyonse musule. ²⁹Mponya levi wakapanga pobwe pati lya Jesu munganda yakwe. Kwali basimutelo banji abantu bamwi bakede okulya atafule ambabo. ³⁰Kono bafalisi abalembi bali kutongokela basikwiya kabati, kambonzi cimulya okunywa abasimitelo abamwi basizibi, ³¹Jesu wakati kulimbabo, Bantu bataciswi yabayandiki musilisi ati abo baciswa, ³²Takwe nindakaza kuzoita baluleme kukwempwa pele kwita babi kukwempwa. ³³Bakati kulinguwe, ba sikwiya ba Johani balikulimya kulya okukomba abasikwiya baba falisi balacita mbubonya namu pele basikwiya bako balya okunwa, ³⁴Jesu wakati kulimbabo kuli muntu na ukozya kujazya nzala bantu ba nabwina kabacili anguwe, ³⁵Pele cindi ciyosika sibwina nayotolwa kuzwa kuli mbabo mumazuba ayo bayolimya. ³⁶Mponya Jesu ape wakamba kambyo kulimbabo. Takwe muntu uyaula cisila kucibiya cipya oku cigampika kucibiya cecindi. Kutu wacita namu, ulayaula cibiya cipya mponya cisila co kucibiya cipya ta cikoendelana ecisila co kucibiya cecindi. ³⁷Takwe ubika musansa mupya mu cibikilo cecindi, kutu wacita namu musansa mupya ulayaula cikumba mponya musansa ulakumpaika, amana cibikilo cilafwa. ³⁸Pele musansa mupya welede kubikwa mucibikilo cipya. ³⁹Takwe muntu unga amana kunwa musansa wecindi uyanda mupya, mponya wamba kuti, wecindi mubutu.

Chapter 6

¹Ino kwali mu sabata Jesu aba sikwiya bakwe bali mumunda wa ma popwe kaba tebula ma popwwe, mane kaba yupa mu manza abo oku lya. ²Kono bamwi ba falisi ba kamba kuti, ino kambo nzi mucita zintu zibula mulawo mu sabata, ³Mukubataba Jesu wakati, tamuna kabala zyaka cita Davida na kafwa nzala, we abalumi bali anguwe, ⁴Wakainka mu nganda ya Leza, oku bweza cikwa co mulalilo oku lya, okupa balumi ba lya anguwe kuti abo balye, nenga kuti mulawo wali kuzumizya buyo ba kambausi kulya. ⁵Mponya waka bambila kuti, mwana o muntu ngo mwami we sabata. ⁶Cakacitika ape abuzuba bwe sabata wakanjil mu sinago o kwisya bantu muya. Kwali mwalumi wali cohole ku janza lye cilisya. ⁷Balembi ama falisi bali mutokomede kuti babone na ula ponya muntu mu sabata, kuti ba jane kambo koku mutamizya. ⁸Kono walizi nzibali kuyeya mponya waka mbila mwalumi walye janza lya buhole, buk, ko zoime akati ka bantu bonse, mponya oyu mwalumi wakabuka okwima. ⁹Jesu wakati kulimbabo, ndibuzye, cili mumulawo mu sabata ku cita cibotu na ku cisa muntu, ¹⁰Mponya wakalanga langa ali mbabo okwambila mwalumi oyu, tambika janza lyako. Wakatambika, mponya janza lya kwe lya kaponi. ¹¹Kono ba kanyema okulya mbozya kuli umwi oumwi kulizyata bacite kuli Jesu. ¹²Kwakacitika mu mazuba ayo wakainka ku malundu ku yo komba. Waka indilizya kukomba masiku onse kuli Leza. ¹³Nibwakaca, wakaita ba sikwiya bakwe kili nguwe, mponya waka sala bali kumi abo bile, abo mbaka kati mbatumwa. ¹⁴Mazina aba tumwa ali Simoni ngwa kauzika petulo omu zyalwanyina Andileya, Jakobo, Johani, Filipo, Bbasolomi, ¹⁵Matewo, Tomasi, Jakobo mwana wa Alufiyasi, Simoni oyu wali kwitwa Ziloti, ¹⁶Judasi mwana wa Jakobo, o Judasi isikaliyoti, oyo wakamwaba. ¹⁷Mponya Jesu wakaseluka kuzwa kucilundu ambabo mponya wakaima abusena bomwi abantu banji bakazwa ku Judiya oku Jelusalem oku Nkomwe yo lwizi loku Taili uku Sidoni. ¹⁸Bakaza kuzyo swilizya nguwe oku zyo ponisigwa malwazi abo. Bantu bakazidwe emyuya mibi abo bakaponisigwa. ¹⁹Umwi oumwi wali acibunga waliku sola kumujata kambo nguzu zyo kuponya zyali kuzwa mulinguwe, ape waka ponya bonse. ²⁰Mponya wakalanga basikwiya bakwe okuti, mulilelekidwe noba cete, kambo bwami bwa Leza mbubwenu. ²¹Mulilelekidwe nomule nzala kambo muyo zuzigwa. Mulilelekidwe nomulila ino kambo muyo sekelela. ²²Mulilelekidwe na bantu ba kusula oku kusalula oku ku tuka, kambo ko mwana o muntu Jesu. ²³Sekelela mu muzuba obo oku duloka mukuseka kupati, kambo oyu tambula cipo cipati kujulu, kambo maisi abo mbubaka cita kuba sinsimi. ²⁴Kono busu kuli nwebo nomuvubide, kambo mwa tambula kale kuyumisigwa kwenu. ²⁵Mawe kuli ndinwe no mukusi ino, kambo muyofwa nzala kuya mazuba. Mawe kulindinwe no museka ino, kambo uyo lila okomokwa kuya mazuba. ²⁶Mawe kulinwebo, kuti bantu bamba zibotu bubotu alindiwe, kambo abo maisi mbubali kucita ku ba sinsimi babeji. ²⁷Kono ndambe kulinwebo nomuswilila, amuyande ba sinkondo benu oku cita zintu kulabo bata muyandi. ²⁸Leleka abo ba kukuta oku kombela abo ba ku pezya. ²⁹Kuli oyo uku kamba kutama lya mwi, mupe alyo tama limwi. Kutu muntu watola cibwa cako, utajalili engubo yako. ³⁰Mupe kufumbwa muntu uku kumila. Kutu umwi wabwez cintu cako, uta mu kumbila ku cipilusya. ³¹Mboyanda bantu ku kucitila, ayibo ub citile mbonya. ³²Kuti na uyanda buyo bantu ba ku yande, nipindu nzi kuli yebo, kambo aba sizibi bayanda abo babayanda. ³³Kuti na ucita buyo zintu kuli abo ba kucitila zibotu, ni mpindu nzi kuli yebo. Kambo aba sizibi mbuba cita. ³⁴Kuti na ukolotisa buyo bantu ba konzya ku bbadela, ni mpindu nzi kuli yebo, kambo ba sizibi bakolotisa ba sizibi ku pilusya ngonya mali. ³⁵Kono yanda ba sinkondonyoko oku bacitila zibotu. Abila kotalangili mpindu mponya mulumbu bwenu bunoli bumulemu okuti muyo ba bana boyo ulemekwa, kambo we mgusiluse kulabo ba tulumbi aba sizibi. ³⁶Tondezya luse, mbuli uso mbwali oluse. ³⁷Utabeteki, ayibo toko betekwa. Uta zuli, mponya ayibo toyo zulwi. Jatila bamwi, ayibo uyo jatililwa. ³⁸Upe, ayibo uyo pegwa. Zinji kwindila zindailidwe ansi, oku nyugigwa antomwi mane kzi tikila amaulu. Mbuli mboyoyo pimina bamwi, ayibo uyo piminya bwenya. ³⁹Mponya waka bambila kambyo. Ninga muntu mofo wa solweda mofu nyina, kuti wa konzya, balawidw mudindi bonse, tainsi mumona, ⁴⁰Sikwiya tayide kwindi mwiya wakwe, kono muntu omuntu kuti wa yisigwa ulelana omwiya wakwe. ⁴¹Kambo nzi no langa ka kwa kanini kali mulinso lya muzyalwanyoko, kono tolangi tanda lili mu linso lyako. ⁴²Ninga wamba buti ku muzyalwanyoko, omuzyalwama, leka ndikugwisya kasamu kali muliso lyako, pele yebo omweni kota boni itanda lili mulinso lyako, pele yebo omweni kota boni itanda lili mulinso lyako. Yebo osikupaupa amenso, sanguna kugwisya tanda lili mumenso lyako, mponya ula bonisisya, kuti ugwisye kakwa kali mulinso lya muzyalwanyoko. ⁴³Kambo takwe musamu mubotu uzyala zi zyalo zibolide, na kuli musamu ubolide uzya zizyalo zibotu. ⁴⁴Kambo misamu yense inzibilwa ku zizyalo nzi zyala. Bantu taba bungi nkuyi ku cisamu ca mauvwa, na ku cela busansa ku cisamu camauvwa. ⁴⁵Muntu mubotu ucita zibotu kuzwa ku moyo wakwe uyo cita zibotu, mponya oyo muntu mubi kuzwa ku bubi bo moyo wakwe. Kambo kuzwa kuzintu zizwide mu moyo wakwe. Kambo kuzwa kuzintu zizwide mu moya mulomo wakwe ulambola. ⁴⁶Ino munditila nzi kuti, mwami, mwami, kono tamu tobeli malailile ngi ndamba, ⁴⁷Muntu onse uza kulindime oku mvwa majwi angu mane oku atobela, ndi lamwambila mbwabede. ⁴⁸Uli mbuli muntu uli mukuyaka nganda,

wakasya loko mumuse oku yaka intalisyo ye nganda, abwe jumu. Nikwa kasika kuvula kwa manzi, aka kunkila anganda eyo ce nguzu, kono takwe ni yakayuntana kambo yaka yakwa kabotu.⁴⁹ Kono muntu umvwa majwi angu okuta tobela, oli mbuli muntu waka yaka ngnda atala buyo kutakwe ntalisyo. Manzi nakainda ce nguzu anganda, mponya awo yakawa oku pwacoka.

Chapter 7

¹Kuzwa awo Jesu naka mana zyonse zyali kwambola kabaswilizya bantu bonse, wakainka ku kapenamu.²Ino oyu sikalumamba wali omuzike ngwali kuyandisya oku mu syoma, wali kuciswa coku lufu .³Mponya sikalumamba nakavwa zya Jesu , wakatuma balu bana juda, kukumbila kuti aponye muzike wakwe. ⁴Nibakaza kuli Jesu, baka mukumbila coku ku mukombelezya, kabati , ulelede kumu citila ezi, ⁵Kambo ula ciyanda cisi cesu, ape ngwaka tuyakila ma sinago.⁶Mponya Jesunwaka zwidilila kwenda ambabo. Kono nali afwi anganda, oyu sikalumamba wakatuma bezinyina kuzo amba kuti mwami, utali penzyi, tandi elelwi kuti uze ku nganda yangu. ⁷Kambo kako tandi tandiliyeli kwelelwa kuza kobede, ino amba buyo ijwi ula ponya muzike wangu. ⁸Kambo ndili mwendelezi waba sikalumamba, ndambila oyu koya ulainka , ndambila umbi koza ulaza, ape oku muzike wangu ndila mutuma tuma.⁹Ino Jesu naka nvwa ezi, waka mu komokwa, mponya waka sendulukila mbunga yali kumucila kati , ndamba kulinwe nonse , mbwizulwa isilali sino jana lusyomo mbuli olu. ¹⁰Ino abo ba tumidwe nibaka piluka kunganda, baka jana muzike waponi.¹¹Kuzwa awo , Jesu wakainka kudolopo lya naini, mponya basikwiwabakwe embunga yabantu baka mucilila. ¹²Nali kuwena kuma ngililo e dolopo, ngoyo mwalumi oyo wafwide wali nyamwidwe, nguwalu mwana alike waba nyina bali bamukamufu , mponya bantu banji banji bali kuzwa mu dolopo balanguwe. ¹³Mponya mwami nakamubona, waka njilalwa zyalo kulinguwe okuti, utalili. Mponya waka zoinka okuyo jata cipangwa canyamwide mubili wakwe, abo banyamwide bakaima . ¹⁴Wakati , omwana musyimani, ndati kuliwe, buka , ¹⁵Mwalumi wafwide mwalumi wakakala oku talika kwambola, mponya Jesu waka mupa kuli banyina . ¹⁶Mponya buyofu bwaka zuinda bonse, mponya baka talika kulumbaizya Leza, kuti, musinsimi mupati wabusigwa akatikesu mponya Leza watulanga tobana bakwe. ¹⁷Mulumbe waka mwaikana wa Jesu mu Judiya mwenseni omuzi lalanda. ¹⁸Basikwiya ba Johani baka mwambila ezi zintu . ¹⁹Mponya Johani wakaita basikwiya bakwe bobile oku batuma ku mwami kabati, ndiwenguwe we lede kuza, natulindile umbi, ²⁰Nibakasika afyi o Jesu, bakati, Johani mubbabbatizi watu tuma kuliyebo kuti, ndiwe ulidilwa kuza, na tulangle umbi. ²¹Muli eco cindi wakaponya bantu banji banji kumalwazi indene indene abadyaminidwe,ku ,kumuya mubi, ape oku kwangu nuna bofu kubona ape, ²²Jesu waka bataba kati, mwapiluka kulindinwe, muka mwambile Johani zimwali bonena okulivwida. Bofu balikubona , zihole zilimukwenda, besiziseda bali kusalazigwa, bafwide bali kubusigwa, babulide bali kwanbilwa malube mabotu. ²³Oyo muntu utleki kusyoma muli mebo mumilimo yangu ulillekidwe. ²⁴Awo batumwa ba Johani niba kainka ,Jesu waka talika kwamba aba sikwiya ba Johani, nimwakinka mulukula mwaka kubona nzi, ibu lyake ndelezigwa alu wo ²⁵Mwalumi wazwete zibiya zitielela langa , aba bazwata zibiya zidula ndabo zobumi bolutanga. ²⁶Kono mwakainka kuyobona nzi munkanda musinsimi eli ndateti ,ape winda musinsimi. ²⁷Oyu ngonguwe ngucilembidwe, kuti bona ndado tuma mutumwa wangu kucinso cenu , ²⁸Ndateti kuli nwe, nomwa kazyalwa o mwanakazi takwe walikwinda ili Johani. Kakuli oyo munini mubwami bwa Leza nguba ngo mupati. ²⁹Ino bantu nibakanvwa ezi, aba simitelo, baka lyambila kuti Leza uliluleme, kambo baka babatizigwamulu babatzyo lwa Johani. ³⁰Kono bama falisi abo bazi awulu mulawo wama juda bakakaka makanze a Leza kumawumi abo, kambo takwe niba babatizigwa o Johani³¹I no nizni , cenga nda kozyanisya bantu beci zyalana cipya, babede inge ninzi, ³²Babede inge mbanabanini basanina kumusika, kubali kwitana kuti, twaka kuliziza npeta takwe niwaka zyana. Twaka kwimbila nyimbo zye cililo, takwe niwakalila. ³³Nguwe Johani, wakaza katalyi cinkwa oku tanwa musansa, kono mwakati uli amadimona. ³⁴Mwana omuntu waza oku lya oku nwa mponya muteti, mulange, oyu ngusinja ape mukolwi, ape mwenzinyina waba simitelo, aba sizinyonyono, ³⁵Kono busongo buzwide kubana bakwe. ³⁶Umwi mufalisi waka tamba Jesu koyolya anguwe. Mponya awo Juse wakanjila munganda yomu falisi, wakazokala atabule kuyanda kulya. ³⁷Mulange kwali mwanakazi wali sicinyonyono mudolopo. Nakaziba kuti wali atebule lyomu nganda yomu falisi, wakazweta luja lukala mafuta. ³⁸Nakede kumbali awe kumaulu akwe , kalila, wakatalika kua tesya emi sozi yakwe ,okumu kunkumuna amasusu akwe oku mutwe wakwe oku myota maulu akwe okunanikwa ama futa. ³⁹Ino mufalisi waka tamba Jesu nakabona ezi, wakayeya mumoyo, kateti, kambe ayu wali musinsimi naziba muntu ngwali awe kuti mwanakazi ulibuti uli kumujatata, ngusi cinyonyono. ⁴⁰Jesu wakata kuti Simini, ndile cimwi ceyanda ku kwambila . Wati amba omyiyi. ⁴¹Wakati, umwi sikukolotisya wajesi bezikoloti bobile. Umwi waka mubwezela mali asikila kumwanda osanwe, umwi makumi osanwe. ⁴²Nibaka kacilwa kumubbadela mali akwe wakaba jatila bonse . ⁴³Kako simoni wakati, nguni ukonzya kumuyanda cokundilila . Jesu wakati kulinguwe, wabeteka kabotu. ⁴⁴Jesu waka senduluka kumwanakazi okuti kuli simoni , wamubona mwanakazi oyu. Ndajila munganda yako . ⁴⁵Takwe niwandipa manzi oku sanzya maulu , wandi tesya emisozzi yakwe, oku ndikukumuna ama susu akwe. ⁴⁶Takwe niwandi myota , kono kuzya ninda sika,takwenaleka kundi myota kumaulu. Takwe niwa dinanika mafuta kumutwe, kono we wandi nanika mafuta kumaulu. ⁴⁷Kako zibi zyakwe zinjizya jatilwa kambo wakayandisya . Wajatilwa bunini, ulumbila anini. ⁴⁸Mponya wakati ,zibi zyako

zyajatilwa. ⁴⁹Abo mbakede abo bakatalika kulya mbabozya mulicabo, nguli oyu ujatila zibi , ⁵⁰Mponya Jesu wakati kumwanakazi , lusyomo lwako lwakufutula. Koya mulumumo.

Chapter 8

¹Wakacitika kufwambana tegwa Jesu wakatalika kwenda muzibaka zindene zyomu madolopo omu myunzi. Kuno ka mbauka okwambilizya majwi mabotu ajatikizya ngnda ya Leza. Kumi ababili balanguwe, ²Abamwi banakazi baka ponesegwa kumiuya mibi okumalwazi, Maliya walikwitwa kuti magadalena kulabo baka gwisigwa miuya mibi ili yosanwe otubili amalwazi, ³Johani ,mwanakazi wa cuza, mwiminizi wa Helodi, susana, abamwi banji, kambo , kokuvula, kwezintu ziba jesi baka gwasya abamwi.⁴Awo nibabngene bantu banji, mponya bantu banji balikuza kulinguwe kuzwida kuma dolopo amwi, waka bambila ka mbyo, ⁵Mulimi wakainka kobyala mbuto zyakwe , nalikobu byala, zimwi zyakawida munzila mponya zyaka lwatokwa amaulu abantu, mponya zyakaligwa otuyuni. ⁶Zimwi zyakawida a mabwe, mponya nizya kakomena coku fwambana, zyakanyana, kambo sizyalikwe manzi.⁷Zimwi zyakawida abumvwa, mponya zyaka komena atomwi embotu okuziyasola. ⁸Kono zimwi zyakwida amuse mubotu okutebula mbuto zili mwanda okwindilila. Nakamana Jesu kwamba zintu zyonse, wakongolola, kufubwa ulamatwi ulamvwa, amwvisisye. ⁹Basikwiya bakamubuzya, eci cambo zicali kwamba .¹⁰Wakamba mano oluzibo lwe nganda ya Leza lwapegwa kulinwebo , kono kuli bamwi nda mbola muzyambo kucitila kuti kubonaataboni, o kumvwa kono batamvwi,¹¹Ino ececico eci cicamba cambyo, imbuto majwi a Leza .¹²Ezyo zyalimunzila mbabo bakamvwa , mponya basizibi bakamvwa okwagwisya majwi ku myoyo yabo, mponya tbayosyomi ape tabayo futuki. ¹³Ezyo zyali amabwe mbabo bokuti bakamvwa majwi , okwatambula mponya oku sngalilwa. Kono tabakwe miyanda, bakasyoma fela kwakayindi kanini, mponya munako yokupa bumboni balawa.¹⁴Ezyo mbuto zyakawida amaumvwa mbabo bantu bamvwa majwi , mponya nabayinka munzila zyabo , balapasukilwa obutokomezi, obuvubi ape obubotu bwanyika, mponya imbuto tazikomeni. ¹⁵Kono imbuto zyakawida amuse mubotu , mbabo bavwa majwi okwimwaisya emyoyo mibotu. Balaibabalela okuziyala micelo mubulangilizi bokwikakatila.¹⁶Ino takwe, oyo wakayasya lambi , oku vunika omukeke olo kulibika muni obulo. Kwinda kulibika acibikilo ce lambi. Kucitika kuti wonse unjila munganda kalibona lambi. ¹⁷Kambo takwe cisigwa citazozibwi, Takwe cintu cisigwa cita zobi mumumuni. ¹⁸Ino amuwvisisye , kuloyo ujesi zinyi uyoyungizigwa, kuloyo utakwe cajesi ,uyeyekuti ulocagesi oyonyangwa¹⁹Mponya banyina abazyalwa nyina bayoinka kulinguwe, kono tabayosiki afwifwi kambo kabantu banji. ²⁰Wakambilwa, banyoko abazyalwa nyoko balinvi anze balindila kukubona , ²¹Mponya Jesu wakabataba kuti, bamama abazyalwama mbabo baswilizya majwi a Leza okwacita.²²Ino bumwi buzuba wakanjila mu bwato abasikwiya bakwe , mponya wakabambila kuti, atwinke kumwi kucibaka co lwizi. ²³Nibakatalika kwenzya bwato . Kono nibali kobwezya wakazolala. Luwo lupati lwakazozwa alwizi, mponya bwato bwakazula amanzi, mponya bali mumapenzi.²⁴Mponya Jesu abasikwiya bakwe bakazozwa kulinguwe okumubusya mwami mwami twando fwa wakabuka okukasya guwo oku yuntana kwa manzi. Zyakayima okuba lumuno. ²⁵Mponya wakabambila kuti, Ino lusyomo lwenu lulali bakazoyowa, ukubuzanyanya muli cabo, ino oyu nguni, ulailila luwo amanzi mponya ala munvwida,²⁶Bakenda kusika ku koko caba Galasene, kwinda kulwizi lya Galeli. ²⁷Jesu nakalyata anyika , kwakamuswana mwalumi wakazwida mudolopo walama dimoni. Kwecindi cilamfu walikukala katazwati zibiya, mponya takwe nalikukala mu nganda walikukala mu bita.²⁸Nakamubona Jesu wakakwila okumuwidwa , okumwambila mujwi pati, ino yebo wandakucita nzi kulimebo, Jesu, omwana wa Leza mupati Ndakukombebelela, utandipezyi ²⁹Mponya Jesu wakatanda muya mubi kuzwa mu mwalumi. Kwezindi zinji caka muyumunizya, nikuba kuti walangwidwe ama ceni ama wenge, waliku gadelelwa, walikwadunsula mawe mponya ali kumu tandila musaka.³⁰Jesu wakabuzya, ino ndiwe ni, wakamu taba legion, kambo ma dimona manj alimu njilide. ³¹Baka mukombelezya kuti ata tandili mu kungsi kwe dindi.³²Mponya gulube zinji zyalikulwa kumbali amalundu. ³³Madayimona akamu kumbila kuti atandile mumo, mponya wakazumizya. Akazozwa mumwalumi okunjila mu tanga lye ngulube, mponya zyaka zuza oku wida milwizi.³⁴Balikwembela nibakabona zyaka citika , bakazuza okuyomba mudolopo okuzibaka zimwi. ³⁵Mponya bantu nibakainka kuti bakabone zyaka citika, okuza kuli Jesu mponya baka zojana omwalumi wakagwisigwa ma daimona. Wakede amuulu a Jesu, kazyete amomo yakwe , mponya bakakomokwa .³⁶Abo bakabona cakacitika bakambila mbuli ma daimona bwali kumwendelezya mponya wakaponisigwa. ³⁷Mponya bantu boku Legona lya boku Gilasenes bakakumbila Jesu kuti abasiye, kambo bakakomokwa obuyofu. Mponya wakanjila mubwato kuti batalikizye. ³⁸Mponya oyo mwalumi wakagwisigwa madaiomna wakakumbila kuti amucilile Jesu, mponya Jesu wakamutuma, kuti, ³⁹Koya kunganda yako ukape bukamboni kuli zyakucitila Leza. Mwalumi wakayinka okunobukambauka dolopo lyonse kuli zyaka mucitila Jesu.⁴⁰Mponya nakapiluka, banji bakamutambula, kambo bonse balikumulidila. ⁴¹Kwali, mwalumi walikwitwa kuti Jailasa wali mwendelezi woku sinago wakaza, okuwida kumaulu Jesu okumu kumbila kuti ayinke kunganda yakwe, ⁴²Kambo kokuti mwana wakwe mwanakazi wakazyalwa alike. Musimbi wa myezi ili kumi otobile,walikuyanda kufwa. Nalikobwenda maundu alinguwe.⁴³Mponya kwali mwanakazi wakakala nywezi ilikumi otobile walikukunka bulowa ape

akabelesya mali akwe onse mukuyanda kuponisigwa, kono takwe wakamuponya. ⁴⁴Mponya wakainka kusule lya Jesu oku jata cikobela cakwe , mponya awo kukunka bulowa kwakamana. ⁴⁵Jesu wakamba kuti, nguni oyowandijata mponya bonse nibakaka, pitolosi wakateti mwami maundu maundu abantu aliku bungene ape balikukujata. ⁴⁶Kono Jesu wakati, kuli wandijata kambo ndamwva nguzu zyazwa kuli mebo. ⁴⁷Mwanakazi nakabona namuya wakainka, kantuntuma obuyofu oku wida alinguwe, okwambilizya mumenso abantu, okwamba bwakaponisigwa. ⁴⁸Mponya wakamwambila kuti, mwanangu lisyomo lwako lwakuponisya, koya mulumuno. ⁴⁹Nacili kwamba, umwi mwalumi waksika kuzwa ku nganda yomwendezezi woku sinago, kamba kuti, mwana wako wafwa, utasyupi mwiyi . ⁵⁰Kono Jesu nakamumwva, wakamutaba Jailasi, utayowi syoma ulaponisigwa. ⁵¹Nakainka kunganda yakwe, takwe gwakazumizyakunjila munganda kuzye, u Johani o Jakobo abaisi bomwana abanyina. ⁵²Mponya bantubonse bali kulila anze , mponya wakabambila kuti, tafwide ulede buyo. ⁵³Kono bakamuseka kubona anga wafwa. ⁵⁴Wakamujata e janza, okumwita kuti wo mwana, nyamuka , ⁵⁵Muya mubi wakazwa, mponya wakanyamuka awo. ⁵⁶Mponya wakambila bazyali bakwe bakakomokwa, mponya wakabambila kuti mutambili muntu kububwa zyacitika.

Chapter 9

¹Wakaita bali kumi otobile antomwi oku bapanguzu obulemu kuma daimona onse oku ponya malwazi.

²Wakabatuma kokambauka bwami bwa Leza okuponya baciswa.³Wakabambila ,mutanyamuni kufumbwa ku musizo wenu,kakutakwe cibelesyo,cikwama, cilyo,mali, ape nokuba ngubo. ⁴Kufumbwa nganda mwatamukanjile, mukakale kusikila buzuba bo kwinka.⁵Kufumbwa kubatayo mutambule ,mwakuzwa mli eyo taindi mukakukumune suku kumaulu enu citondezo cokutendelana ambabo. ⁶Mponya bakamwaika okwinka ku munzi, kukambauka manjwi mabotu oku ponya konseni.⁷Ino Helodi makavwa zyonse zyakacitika , wakakata zigwa, kambo bamwi bali kwamba kuti, Johani mubbabbatizi wabuka kubafu, ⁸Ape cakambwa kuti Elija wakali bonya, mwendi omwi wabasinsimi becindi wabuka. ⁹Helodi wakamba kuti, ndakamutenda mutwe Johani ngwani oyo ngwevwa ucita zintu ezyo, ape wakasola kumubona.¹⁰Nibakapiluka ma aposito, baka mwamila zyonse zibakacita. Wakaba bweza anguwe, mponya bakainka cakusisilikizya ku dolopo lya Bethsaida. ¹¹Mponya bantu banji bakavwa namu, bakamucilila wakabatambula oku ambola ambabo wakaba ambila zya bwami bwa Leza , mponya wakaponya abo bali kuyanda kuponisigwa.¹²Ino izuba nilya katalika kumbila , mponya balikumi otobile baka mumzinda oku mwambila, batande bantu bainke kumuzi yomuzibaka zya fwifwi mucisi bakajane malalo ecilyo, kambo tuli abusena buli abulike. ¹³Kono wakambila kuti mbabo, mubape cimwi cintu cokulya . Bakamba tujesi zikwa zinda zyone eswi zyobile ati kuti twinke tukabaulile bonse aba bantu. ¹⁴Kwali bantu bali myele yosanwe. wakambila basikwiya bakwe amu babike bakale mutubunga ali makumi osanwe.¹⁵Bakacita namuya , mponya bantu bakakala . ¹⁶Wakabweza zikwa zyone , eswi zyobile, wakazinya muna mujulu, wakazileleka oku zikomona mumatuli , oku zipa basikwiya kuti bazipe bantu. ¹⁷Bonse bakalya bakakuta. Mponya zyaka syala zyaka bwezigwa zizuma zili kumi otobile zyako zyakomwedwe.¹⁸Cakaba Jesu nali kulikombela,wali abasikwiya bakwe. Wakababuzya mubuzyo, bantu bandamba kuti ndime ni ¹⁹Bakataba, Johani mubbabbatizi . Kono bati Elija, ape bamwi bamba kuti uli umwi wabasinsimi becindi wakabuka.²⁰Wakabambila kuti, ino mwamba kuti ndime ni, petulo wakataba, kilisito wa Leza. ²¹Kono waka bacenjezya cenguzu kuti batambili muntu, ²²Wakati mwana o muntu ulukede kupenga zintu zinji ape okukakwa kubakambausi bapati oku balembi, uyo jayigwa ape mubuzuba bwatatu oyu busigwa.²³Wakabambila bonse , na omwi uyanda kundi cillila , ulukede kulikaka oku nyamuna panda buzuba obuzuba okundi cilila. ²⁴Kufumbwa oyo ubamba bumi Bwakwe oyo buswekelwa, kufumbw oyo uyu swekelwa bumi kambo kangu oyo bubamba. ²⁵Ino nimpindu nzi muntu njatayobole nyika yonse oku swekelwa bumi bwakwe,²⁶Kufumbwa oyo ulisenda kuli mebo oku majwi angu, omwana muntu uyolisenda akusika ku bulemu bwakwe, oku bulemu bwansi aba gelo basalala. ²⁷Nda mwambila masimpe ,kubali baiwvi awa batayolabili lufu kabatana kubona bwami bwa Leza.²⁸Ino nakakwana mazuba ali osanwe otatwe nakamana kwamba Jesu majwi aya, wakabweza antomwi Johani o petulo o Jokobo mponya bakainka mujulu aculundu kuyokomba. ²⁹Nalikukomba ciwa cakwe caka cinca, ezi zwato zyakwe zyakatuba bu.³⁰Amubone,balumi bolile balikwambola anguwe musa o elija , ³¹Wakalibonya mububontu. Baka ambola kumwaika kwali kuyanda kweta kumaniniza mu Jerusalemu.³²Petulo abo mbakali ambabo bakajatwa nyonzi, kono nibakabuka, bakabona bulemu bwakwe abalumi bobile bainvwi anguwe. ³³Nibali kwinka kuzwa kuli Jesu, petulo wakamba, mwami, kunono kuliswebo kujanika okuno. Tupange zitele zyobile comwi cako comwi ca musa a ca Elija. Talizi cali kwamba.³⁴Nacili kwamba namu, ijoba zoza lya bavumba, mponya bakayowa niba kanjila mujoba. ³⁵Ijwi lya kazwa mujoba kwaba kuti oyu ngo mwana angu , wakasalwa, amu muvwinde. ³⁶Nilyaka ambola ijwi, Jesu wakajanika alike. Baka umunina takwe ngu bakambila muma zuba ayo kuli ziba kabona.³⁷Ino nibwa kaca , nibakapiluka kuzwa ku cilundu, bantu banji bakazozo kuzo mubona. ³⁸Amubone , mwalumi mubantu banji waka ongolola, kwamba , bayi, ndakumbila amu bone mwana angu alike . ³⁹Mwabona , muya mubi waka mwendelezya mponya wakakwila ,caka mwetela kuzwa kofu kumulomo ape cali kusyupa kuzwa kumusiya alike ape cali kumwetela kulicisa. ⁴⁰Ndakombelezya basikwiya bako kuti bacisongelezye kucingwisya anze , kono bakacilwa.

⁴¹Jesu wakataba wakati, nwebo nomutasyomi anwibo nomukasindwe kulunyungu nda cindi cilafu buti ceyokala anwibo oku mbozezya moyo mwetekuno mwana ako. ⁴²Nali kobuza musyimani ,madaimona akamu fusila ansi aka muzenganya cenguzu. Mponya Jesu wakatanda muya mubi okumuponya musyimani , oku mupilusya kuli baisi.⁴³Bonse bakakomokwa kubupati bwa Leza. Mponya bonse bali kukomokwa kuli zyonse zyali kucitika, wakambila basikwiya bakwe kuti, ⁴⁴Aya majwi mwavwisysye,mwana o muntu uyo kakwa mumanza abalumi.

⁴⁵Kono takwe nibakavwa kambo aka. Kalilisiside kuli mbabo , takwe nabakaziba zyali kupandulula, kono bali yowide kubuzya kambo aka.⁴⁶Mponya kusyupana kwaka talika akati kabo kuti nguni akati kabo oyoba mupati.

⁴⁷Kono Jesu , wali nzi zibali kuyeya mummyo yabo, wakabweza mwan munini aku mubika ambali lyakwe ⁴⁸Oku bambila kuti, kufumbwa oyo utambula oyu mwana muzina lyangu, oyo utambula mebo , utambula waka ndituma. Kambo kufumbwa munini ali nwebo ngo mupati. ⁴⁹Johani wakataba, mwami,twabona wali

kusongelezuya kungwisya ma daimona muzina lyako mponya twa mukasya, kambo temdeli amwi aswibo.

⁵⁰Nimwata mukasya , kufumbwa uta mulwanisi uli kulubazu lwenu.⁵¹Mponya mazuba nakaswena oku bwezigwa, wakayeya kwinka ku Jelusalima. ⁵²Wakatuma basiku tumwa bakwe kuzulula, mponya bakainka kuyo njila mu munzi wa samalitani komu bambila zyonse. ⁵³Kono bantu bokuya takwe nibakamu tambula, kambo waliwajesi kuyeya kwinka ku Jelusalemu. ⁵⁴Kono basikwiya jakobo ojahani nibakabona namuya, bakamba kuti, mwami, ulayanda kuti twambilizye mulimomuze kuzwa kujulu uzo banyonone , ⁵⁵Kono wakaima okubakasya, ⁵⁶Mponya bakainka kuli umwi munzi. ⁵⁷Mponya nibali kobwenda munzila , umwi wakamba kulinguwe. Ndila kucilila kufumbwa kotainke. ⁵⁸Jesu waka mwambila, basiluwe bomusaka bali jesi bulyango, utu yuni mujulu tulijesi tuvumbo kono mwana o muntu takwe kokulala. ⁵⁹Bakamba kuli omwe owo mundicilile, Kono wakamba mwami, lekezw ndinke ndikazike batate. ⁶⁰Mponya waka mwambila. Leka bafwide balizike. Kono yebo koya uka kambauke kule konse kubwami bukujulu. ⁶¹Mponya umwi wakamba, ndila kucilila , mwami kono leka ndika laiizte kunganda, ⁶²Jesu wakataba, takwe ubika manza kucikekela okulanga musule bwami bokujulu.

Chapter 10

¹Ezi nizyakainda mwami wakasala bamwi bali makumi osanwe a yo bile, okubatuma bolile bolile kunembo lyakwe ku dolopo kufumbwa oku busena kwali kwelede kwinka. ²Wakati kuli mbabo, kutebula nkunji, babelesi mbace. Ino buzya mwami wo butebuzi kuti atume babelesi kubutebuzi. ³Kamuya ndamutuma, mbuli mbelele akati kabaumpe. ⁴Mutabwezi zikwamz zya mali nikuba cikobbodo niziba zyeta ape mutalumelesya omuntu naba omwi munzila. ⁵Kufumbwa nganda njimu yonjila, amwambwe ⁶kuti lumumo alube lwenu luyoba awe, kuti na takwe, lumumo luyomu pilukila. ⁷Amukale munganda omo, kmulya o kunwa eco ncibayomupa, kambo mubelesi uleledwe mbadalo. Mutendi kuzw ku nganda imwi kuya kunganda imwi. ⁸Kufumbwa dolopo ndimuyonjila, mponya bamutambula, amulye kufumbwa ncimwa pegwa, ⁹Mponya amuponye baciswa balimo. Amwambe kuli mbabo, bwami bw Leza bwa sika afwi kulindinwe. ¹⁰Kufumbwa mwanjila dolopo mwambe kuti tabamutambuli, amwinke mu nzila okwamba kuti, ¹¹Nekuba suku lyo mudolopo lyenu lijatilila ku maulu esu twali kunkumwida ndinwe, kono amuzibe eci, bwami bwa Leza kwasika afwifwi. ¹²Ndati kulindinwe mubuzuba bwa lubeta lubeta lwenu luyoina lwa sodoma. ¹³Mawe kuli nduwe, colazini mawe kuli nduwe betsaida na milimo yonse yakacitwa mulinduwe akacitwa mu tyre o sidon, nibakempwa cindi loko, kukala muzi biya zya masaka edota, ¹⁴Kono ciyoba loko cuba kuli ba tyre a sidon kulinduwe, ¹⁵Yebo, capenamu, uyeya kuti uyo sumpulwa kujulu ne uyowisya ansi mu Gehena. ¹⁶Oyo u swilila ndiwe wa swilila ndime, oyo ukaka wakaka ndime mponya oyo u kaka ndime wakaka oyo wakandituma. ¹⁷Bali makumi obile bakapiluka okukodwa, mwami, nekuba ma daimona ala tuzuminina mu zina lyako. ¹⁸Jesu wakati kuli mbabo, ndali kwebelela satani kawa kuzwa kujulu mbuli mumuni. ¹⁹Amulange, ndamupa nguzu kulyata nzoka o tubanze enzuvu zyonse sikondonyoko, ape takwe ciyokucisa. ²⁰Nekauba namu mutasekeleli muli eci kuti muya ulatunvwinda, kono amubotelwe kwinda kuti mazina enu ali lemidwe kujulu. ²¹Acindi nconyina wakasekelela loko mu muya usalala mponya wakati, ndilakulumba, tate, mwami we julu e nyika, kambo wakazisisa ku basongo aba yinde kono wakazisisuna kuba taide, mbuli bana banini. Momumo, tate, kambo cakali cibotezya mu menso ako. ²²Zintu zyonse zyakapegwa kuli ndime kuzwa kuli tata, ape takwe uzi kuti mwana ngwani pele isi ape takwe uzi kuti isi ngwani pele mwana ape abo mwana mbasala oyo bayu bunweda nguni. ²³Alimwi wakasendulukila kuli basikwiya okwamba cakusikilizya, balilelekedwe abo babona zintu nzimubona. ²⁴Dati kuli ndiwe, basinsimi banji a bami bali kuyanda kubona zintu nzi mubonz nywebo, pele takwe nibaka zibona, okunvwa nzi munvwa pele takwe nibaka zinvwa. ²⁵Mponya, umwi mwyiyi we milawo wa yaba Juda wakaima kuti amusunke, kati mwyiyi, ndicite buti kuti ndakajane bumi butamani, ²⁶Jesu wakati kulinguwe kulembidwe buti mu mulawo, ubala buti, ²⁷Wakataba wati yanda mwami Leza wako omoyo wako wonse omuya wako wonse e nguzu zyako zyonse e mizezo yako yonse aba simukobo nyoko muli mboliyanda. ²⁸Jesu wakati kulinguwe, wataba kabotu cita ezi mponya uyo mpona. ²⁹Kono mwyiyi, mukuyanda kuli, botya, wakati kuli ³⁰Jesu Guni simukobo ma Jesu waka mutaba wati, umwi mwalumi wali kwenda kuzwa ku Jelusalemu kuya ku jeliko. Wakainda a bafumpi baka munyanga zyonse zyagesi, oku muma, okumusiya kayuminide. ³¹Mucolwe umwi mukambausi wali kwinda eyo nzila, mponya nakamubona, wakainda kumbali. ³²Ape o umwi mu Levi anguwe, nakasika kubusena wakainda kumbali. ³³Kono umwi mu samaliya, nali mumusinzo wakaza mpabede. Naka mubona waketezegwa. ³⁴Waka muswenenena oku mwanga zilonda, kumutula mafuta e waini kuli nzizyo. Waka mubika abanyama bakwe okumutola kuganda ya benzu oku mubamba. ³⁵Buzuba bwa katobela wakagwisya tu dinali tobile okupa ba bambi ba benzu, wati amumubambe kufumbwa mali aindilila ngimuyo belesya ndapiluka, ndizomupilisizya. ³⁶Ngwani ali aba botatwe, ngoyeya kuti, wali simukobonyaoko kuli oyo wakawida abafumpi, ³⁷Mwyiyi wakati, ulya wakamufwida luzyalu Jesu waka kulinguwe koya ukacite mbubonya. ³⁸Ino nibali mumusinzo, wakanjila mumunzi umwi, mponya umwi mwanakazi witwa kuti malita waka mutambula nunganda yakwe, ³⁹Wajesi muzyalwa nyina utegwa maliya, wakakala kumatende omwami oku nvwajwi lyakwe. ⁴⁰Kono malita wajesi bubi kubamba cokulya. Wakaza kuli Jesu mponya Wakati, mwami, tokwe ndaba kuti muzyalwa ma wandisiya endike kuti ndibambe zyo mkulya, mponya mwambile andi gwasye mebo, ⁴¹Kono mwami wakataba okwamba kulinguwe malita, malita, ulibilikide zintu zinji, ⁴²Pele cintu comwi buyo ciyandisi. Maliya wasala kabotu, eco cita zogwisigwi kulinguwe,

Chapter 11

¹Kwakacitika namu buzuba bomwi Jesu nali kukomba kucibaka cimwi, omwi wabasikwiya bakwe waba kulinguwe, mwami twisya kukomba mbuli johani mbwakaisya basikwiya bakwe,²Jesu waka bambala kuti, mwanokomba amwambe tata,izinalyako lilimekwe. Bwami bwako buze aliswebo.³Tupe cilyo cesu buzuba obuzuba. ⁴Tujatile zibi zyesu , mbuli mbutu jatila abo bonse ba tubisizya. Uta twinziyi muku pepaulwa .⁵Jesu waka bambila , nguni wenu ulyo mwenzinyina , ngwanga wainkila akati kamasiku, oku mwambila ⁶kuti, mwenzuma, ndikolotisya zinkwa zyo ku mupa. ⁷Mponya ili mukati ninga wa mutaba kuti, utandi penzyi, mulyango wajalwa kale, ape abana bangu amibu,twalala kale. Nsikonzzyi kubuka oku zokupa cinkwa . ⁸Ndi kwambila kuti nenga tabuki kuzo kupa cinkwa kambo kokuti uli mwenzinyina, kono kambo ko kuzumanana kutakwe nsoni, ulabuka oku kupa zinkwa kufumbwa zyoyanda.⁹Ndimwambila kuti, amukumbile ula pegwa, muyandole, mponya mulajana, ngongota ulajulilwa. ¹⁰Oyo ukumbila ula tambula, oyo uyandola ulajna, ape kumutu ungongota, kulajulya.¹¹Nguli muzyali, kuti mwana musyimani wakumbila nswi, ¹²Na kuti wakumbila iji, ninga wamupa kabanze, ¹³Mponya , kutina nwebo no muli emyoyo mibi mulizi kupa zipo zibotu ku bana benu, ede tata wesu kujulu uyo mupa muya usalal kuli abo ba mukumbila,¹⁴Ino Jesu wali kutanda madaimona lya tali kwambola. Mponya daimona ni lya kazwa , mwalumi waka talika kwambola, bunji bwa bantu bakakomokwa. ¹⁵Kono bamwi bantu bakamba kuti, ugwisya ma daimona kwindila muzina lya beluzabu, musololi wama daimona. ¹⁶Bamwi baka musola oku mubuzya kuti abape citondezyo kuzwa kujulu. ¹⁷Kono Jesu kazi miyeyo yabo waka bambila kui, kufumbwa munzi wabantu utakwe lukamatano iyowa.¹⁸Kutina dyabulusi ula lilwanisya lwakwe, buleli bwakwe tabuyo zwidilili, kambo mwamba kuti nditanda ma daimona kwindila muli beluzabu. ¹⁹Kuti na nditanda ma daimona kwindila muli beluzabu , ino bamucilila batanda kwindila muli ni, kambo keci bayoba babetesi benu. ²⁰Kono kuti nditanda m daimona kwindila munguzu zya Leza , anu bwami bwa Leza bwa musikila.²¹Na mwalumi udide ugadela yakwe,zintu zyakwe tazi yobigwi, ²²Kono umwi udide kwindi uyo bweza ntobolo yakwe oku mubida zintu zyakwe zyonse. ²³Uyo utainsi amibo tandi minini, ape oyo uta bungi bantu amibo ngusi kutatola. ²⁴Kuti muya mubi waza mu muntu , winka mu nkand oku yandola kokupumwida. ²⁵Wajana takwe, wamba kuti, ndila piluka ku nganda yangu kunda kazwa. Oyu muya wapiluka, ujana nganda ili tanyedwe oku bambwa kabotu. ²⁶Mponya ulainka okuyo eta imbi myuya mibi ili yo asanwe ei bili eyo yinda kubija, mponya iyo kala amwi omo. Mponya bumi boyo muntu buyo bija kwindi bwede kusanguna.²⁷Kwaka citika kuti, n likwamba ezi zintu, umwi mwanakazi waka gwisya jwi lya kwe cokongolola kwindi majwi abantu bonse oku mwambila kuti, ulilelekidwe waka kuzyla ape oku ku nyonsya. ²⁸Kono, Jesu wakati, mane balelekide mbabo bamvwa majwi a Leza okw cilila.²⁹Mabunga abntu nakavula , Jesu wakatalika kwamba kuti, olu lunyungu ndu nyungu lwa ba sizibi. Olu lunyungu luyanda citondezyo, kono takwe citondezyo pele citondezyo ca jona. ³⁰Mbuli jona bwakaba citondezyo kubantu boku ninive, pele awe mwana Leza uyoba citondezyo ku lunyungu olu.³¹Muleli weca nakazi woku musanza ku syeba uyoima alubeta abalumi bo lunyungu olu oku basula, kambo wakazwa kule munyika kuzo mvwa musongo bwa solomoni ulano.³²Balumi bo ku ninive bayo ima alubeta olu lunyungu lwa bantu oku lusula, kambo ba kempwa kambo kobu kambausi bwa jona , ape amubone , mulemu winda jona kwali ano. ³³Takwe muntu , uyasya lambi , oku sisa mucizuma, kono ubika abusena ku boneka, kuti abo bamjila babone mumuni. ³⁴Menso ako ndi lambi lyo mubili wako. Kutina linso lyako ndibotu, mubili wonse uzwide mumuni. ³⁵Kono kuti linso ndibi, mubili uzwide mudima. Ino amumamele kuti mumuni uli mulindiwe utabi mudima. ³⁶Kuti na mubili wako wonse uzwide mumuni, ka kutakwe mudima, mponya mubili wako wonse uyoba mumuni umweka ali yebo. ³⁷Nakamana kwambola ,mu falisi wakakumbila kuti ayinke awe kunganda wakwe kukolya , mponya Jesu wakanjila oku kala. ³⁸Mufalisi waka komokwa, kuti Jesu takwe nakasamba kumanza katana kulya. ³⁹Kono mwami wakati, ino nwebo , noma falisi mu sanzya nkomoki ezi lido anze, kono mukati kenu muzwide bunyu ububi. ⁴⁰No bantu batakwe mano, tinsi kuti waklenga zyanze waka lenga ezilimukati, ⁴¹Amupe bacete zipo zili mukati, mponya zyonse ziyo musalala.⁴²Mawe kuli nwe noma falisi, kambo mulapa cekumi cezyiysu emicelo imwi yomumyinda , muluba bululami oluyanda lwa Leza. Cilayandikana na kucita bulemu o luyandoLWA Leza okutasiya zimwi.⁴³Mawe kilindinwe noma falisi. Kambo muyandisya zyibbula zyokunembo musinago okulumelisigwa kubulemu kumusika. ⁴⁴Mawe kulindinwe , mubede inge ni zymbe zytaba bmbidwe zyinda bantu kabatazi.⁴⁵Umwi myiwi wabasimilawo wakamba kulinguwe wakati, Omwiyi, zyoli kwamba ulikututuka. ⁴⁶Jesu wakati, mawe kulinwebo nobasimulawo, kambo mubika mulawo epa bantu buyumuyumu, kono nwebo tamucilizi milawo eyi nikuceya.⁴⁷Mawe kulinwebo , pele muyaka mabita aba sinsimi, kono mauso mbaka bajaya. ⁴⁸Pele muliba kamboni ape muzumina zyiba cita mauso benu, kakuli mbambabo bakajaya ape muyaka mabita abo.⁴⁹Kambo kaka mbo aka, Leza mubusongo bwakwe wakati, ndila tamina basinsimi aba aposotolo, mponya bayoba pezya kujaya bamwi. ⁵⁰Olu lunyungu, mponya , uyojanika omulandu kambo kobulowa bwa basinsimi

bwaka tika kuzwa kumatalikilo enyika, ⁵¹Kuzwa kubulowa bwa Abela kusikila kubulowa bwa Zakaliya, oyo wakajalwa akati kaka nsanza munganda ya Leza. Iyi, ndamba kulinwebo, olu lunyungu luyo pegwa mulandu.

⁵²Mawe kulinwebo basimulawo, kambo mwabweza cijuzyu coluzyalo, tamunjili nwebo ape mukasya abo banjila.

⁵³Jesu nakazwa nkuko, balembi aba falisi bakamukazya muzila zinji, ⁵⁴Mukumu yandodwe milandu .

Chapter 12

¹Muli eci cindi , awo bantu banji mu zyulubaka swanana antomwi mane bali ku lyatokana, wakatalika kwambweda basikwiya bakwe cokusanguna, " amumamele mumena waba falisi, oku kupaupa.²Kono takwe cisisidwe eco citayo yubununwi, ape takwe cisisidwe citazozibinkani. ³Nkokuti kufumbwa ncoyo amba mu mumudima ciyo mvwika mumumuni, ape nziwa kamba mu kutwi mukati ka manda ciyo ambwa atala eziluli zyamanda.⁴Ndamba kuli nwebo, nobenzuma, mutayowi abo bajaya mubili, ape kuzwa awo takwe ncibanga bacita . ⁵Kono ndila mucenjenzya abo mbimwelede kuyoya. Amuyowe oyo unga, amana kujaya , ule nguzu zyo kusowela mu gehena. Ijwi, ndamba kuli nywebo, amumuyowe.⁶Tinsi kuti tuyuni tosanwe tulauzigwa otu kobili tobile ? pele takwe nenga komwi kazolubwa kumenso a Leza. ⁷Kono awo masusu omu mutwe wako ali balidwe. Uta yowi uli empindu kwinda tuyuni tunji.⁸Ndamba kuli nwebo, muntu onse oyu ndizumina amenso abantu, mwana omuntu awe oyu zumina amenso aba ngelo ba Leza, ⁹Kono oyo uyondi kaka amenso abantu oyu kakwa amenso abangelo ba Leza. ¹⁰Kufumbwa wense wamba jwi kutuka mwana omuntu, uyo jatilwa , kono oyo utuka muya usalala, tayo jatilwi. ¹¹Kuti bamweta ama sinago, bendelezi, ape abasinguzu, utabilaili nzyo yo amba mukuliminina kwako na nzyo yoamba, ¹²Kambo muya usalala uyo kwisya zyo kwamba muleco cindi. ¹³Mponya umwi kazywamu mbunga wakati kuli nguwe, " omwiyi, ambila muzyalwama kuti abanye bukoni amibo." ¹⁴Jesu wakati kulinguwe, " omwami, ngwani wakandisala mubelesi na wima akati kenu? ¹⁵Wakati kuli mbabo, "amulangisisye kuti mulitatamune kubucasivule bwangu ense kambo bumi bo muntu tabwinsi ma bunji bwe zintu zyakwe. ¹⁶Mponya Jesu wakabambila mambila mbali, kati, " munda wo muntu ufumide wakatebula mubunji, ¹⁷Mponya wakaliyeya lwakwe, kati, ndila cita nzi, kambo sikwe busena bokubika zilyo zyangu? ¹⁸Wakati, eci ncesecite. Ndila mwacola zitungu zyangu ape ndiyake zipati, ape omo ndiyo londola nsekezyangu ezimwi zintu. ¹⁹Ndilamba kumuya wangu, " omuya , ujesi zintu zinji zilondodwe kwe myaka minji. Pumula mukutapenga, lya nwa, sekelela. ²⁰Kono Leza wakati kuli nguwe, omwalumi kufuba, sunu masiku muya wako ulayandika, ezintu nziwakabamba, ziyoba zyani? ²¹Mbwabede muntu ulondola zintu lwakwe ape tavubide kuli Leza. ²²Jesu wakati kuli basikwiya bakwe, " kambo kako, muyabilaili zyo bumi bwenu, nzyatamulye ; na zyo mubili wenu, zyata muzwate. ²³Kambo bumi bwinda zilyo, ape mubili winda zizwato. ²⁴Amulange bayuni, taba byali na kutyola. Tazikwe ngonda yoku bambila neba citungu, kono Leza ula zilisyia. Nimpindu mpati nje mujesi kwinda bayuni! ²⁵Ngwani wenu kuti wabilaila unga wanjungizizya niku ceya ku bumi bwakwe? ²⁶Ino kuti na tokonzi kucita kantu kanini, ino ninzi nimutongoka zyezi zimwi. ²⁷Amuyeye maluba luba - mbwa komena. Tabeleki, na kulima. Kono ndamba kuli nwebo, nenga solomoni mu bulemu bwakwe bonse takwe na zwatikidwe mbuli ezi. ²⁸Kuti na Leza uzwatika bwizu mumunda, ziliwo sunu,ape ejunza zi sowelwa mupiya kukonzyeka buti kuti azo muzwatike , nwebo no muli olusyomo lunini!²⁹Mutayandoli nzyata mulye ape enzyo zyata munwe, ape mutabilaili. ³⁰Kambo zisi zyonse zyo munyika ziyandola, ezi zintu ape tata wenu ulizi kuti mulaziyanda. ³¹Kono yandola bwami bwakwe, ape ezi zintu zyonse ziyo yungizizigwa kuli yebo. ³²Utayowi, ombungano nini, kambo uso uli nonenidwe ku mupa bwami. ³³Uzya zintu zyako upe zipo. Amulipangile zikwama zita yosakali- vubi kujulu butamani, oko kuba siki bebi, ape takwe lumoma lunyonona. ³⁴Kambo oko kuli buvubi bwako, oko omoyo wako nkubede. ³⁵"Angilila mucikungu cako oku yansya ma lambi ako, ³⁶Ape mube anga bantu balangila simalelo awo apiluka kuzwa kupobwe lya makwatwa nkokuti aza oku konkota, bala mujulila mulyango cokufwambana. ³⁷Balilelekidwe abo babelesi mbayo jana simalelo wabo kabeba azosika . Nconzyo ndamba kuli nwebo, uyo lyongila kuti ababile oku bakazika atebule, ape uyoza kuzobambila. ³⁸Kuti simalelo wasika mu cindi cabili ca masiku, na cindi catatu cokubona, okujana balibambila, balilelekidwe abo babelesi. ³⁹Kono amu vwisisisye wci, kuti simalelo we nganda nalizi nako mwibi nja likuza, natakazumizya kuti abidwa mu nganda yakwe. ⁴⁰Amulibambile anwibo, kambo tamuzi nako mwana o muntu naza. ⁴¹"Petulo wakati," mwami wamba aya mambila mbali kuli swebo buyo, na kubantu bonse?" ⁴²Mwami wakati, " ngwani ino usyomeka ape mwendelezi ulya mano oyo mwami wakwe ngwa yobika atala lya babelesi bakwe bamwi kubapa zipanzi zyabo zye zilyo a cindi celede? ⁴³Uli lelekidwe oyo mubelesi mwami wakwe mgwajana kacita ezyo asika. ⁴⁴Nconzyo ndamba kuli yebo kuti uyo mupanguzu azintu zyakwe zyonse. ⁴⁵Kono kuti oyo mubelesi wamba mumoyo wakwe,' mwami wangu ula candwe kupiluka,' ape oku talikakuma babelesi balumi abanakazi oku lya oku nwa mane wakolwa, ⁴⁶Mwami woyo mubelesi oyoza mubuzuba mbwata mulangili ape munako eyo njatazi ape oyo mutendola muntu panzi oku muslula busena abatasomwa. ⁴⁷Oyo mubelesi, kaziluyando lomwami wakwe ape katali bambila na kucitalu yando lyakwe, uyo umwandufwa zintu. ⁴⁸Kono oyo watazi ape wakacita cintu cayandikana kumwa, uyo umwa endufwa nini. Kono bantu wonse wapegwa zintu kuli mbabo kunoli kulangila kupati, oyo wapegwa zintu, mane zinji ziyo yandika. ⁴⁹"Ndakaza kuzofusa mulilo anyika, ape ndikanza kuniwa libukide kale. ⁵⁰Kono ndilo lubizya lwe lede kubizigwa alo, ape ndili minidwe mane cikamaminine!⁵¹Muyeya kuti ndakazida kweta lumuno anyika na? ne, ndimwambile

, kono ku mwaya ⁵²Ino kuzwida awa kunoli bosanwe mu nganda yomwi banzyene takwe balwanisya bobile, ape bobile ba lwanisya botatwe. ⁵³Bano anzene, isi kulwanisya mwana, ape mwana kulwanisya isi, nyina mwana mwanakazi kulwanisya ape mwana mwanakazi kulwanisya nyina, mukwe kulwanisya mukwe wakwe ape mwanakazi- mukwe kulwanisya banyina- bokubukwe,"⁵⁴Jesu walikwambila mbunga ayo, " kuti mwabona Joba li nyamukila kumabililo, cokufwambana mwamba kuti, kavula kayobuza, ape cilacitika. ⁵⁵Kuti guwo lyo kumusanza lyaunga, mwamba, kulaza kupiya loko, ape cila citika. ⁵⁶Nobasikupaupa, mulizi ku toloka zya kutondezwa zya nyika ape ezye julu, kono cili buti kuti tamuzi kutoloka kupandulula zye cino cindi?⁵⁷Ino ninzi nimu beteka zi luleme kuli nwebo? ⁵⁸Kuti wainka omulwani wako kuli mabalani, munzila soleka cenguzu ku manisya nkani anguwe kucilila kuti ata ku tolikumu betesi ata kutolikamupokola ape mupokola ata kufusili muntolongo. ⁵⁹Ndikwambile, toyozwi muya ati uzo badele mali ako amamanino."

Chapter 13

¹Acindi eco, bamwi bantu bakamwambila kujatikizya ba Galili abo bulowa bwabo pilato mbwaka vwalanganya zituzyo zyabo beni. ²Jesu wakataba okuti kulimbabo, ino muyeya kuti aba bagalili balibasizinyonyono kwinda bonse bamwi bagalili kambo bakapenga munzila eyi, ³Ne, ndamwambila pele kuti na mutempwi, nonse muyoloba munzila njonya. ⁴Na baya bantu bali kumi musanu otutatu musiloam bakawidwa nganda ndamfu okubajaya, ino muyeya kuti bali basizibi baina bamwi bantu mu jelusalema, ⁵Ne ndamba, pele na mutaempwi, nonse muyoloba. ⁶Jesu wakamba mambila mbali aya, umwi wajesi musamu womukuyu ubyedwe mumunda wakwe mponya wakaza kuzolanga micelo mulinguwe pele takwe cakajana. ⁷Mwalumi wakati kulisikulima, langa, kambo myaka yotatwe ndalizide okusola kujana micelo mumisamu woukuyu oyu okujana takwe caliwo uteme. Kmabo nzi kuluka kuti usinyenyika, ⁸Mulimi wakataba okuti, mwami, uleke mwaka oyu buyo nduside mumbali okubikila musutelo. ⁹Na ulazyla micelo mwaka uza, kabotu, pele na taukozyala uzouteme, ¹⁰Ino Jesu walikwisya musinago imwi mu nsabata. ¹¹Langa, mwanakazi umai waliwo oyo kwemyaka ili kumi musanu otutatu kajesi muya wobukandu. Walivungene mponyina salikukonzya kodoloka olo kanini. ¹²Jesu nakamubona, wakamwita okuti, mwanakazi wangununwa kuzwa kubukandu bwako. ¹³Wakabika manza akwe alinguwe, mponya mponya wakaodololwa wakalumbaizya Leza. ¹⁴Pele sikwendelezya sinago wakanyema, kambo Jesu wamuponya munsabata. Mponya mwendelezi wakataba okuti kumbungano, kuti mazuba ali musanu akomwi omo mwecelede kubeleka. Amuze mponya muzoponisigwe, kutainsi mubuzuba bwansabata. ¹⁵Mwami wakamutaba okuti, nobasikupa upa amenso, ino umwi pumwi wenu tangununi mupulu niba mbongolo yakwe kuzwa mumulaka okwitola konwa manzi munsabata, ¹⁶Mponya oyo mwana wabulahamau mwanakazi, oyo satani ngwangide kwemyaka ili kumi musanu otutatu kwecindi, ino kwangwa kwakwe kutangununwi mubuzuba bwensabata, ¹⁷Nakamba ezi zintu, bonse abo balikumukazya bakanvwa soni, pele yense mbungano yalikusekelela kuzintu zyense zibotu zyakacita. ¹⁸Mponya Jesu wakati, ino bwami bwa Leza buli mbuli nzi, mponyina cinzi cengandabwezyanisisya kuko, ¹⁹Uli mbuli nseke yamusitada njakabweza muntu okwisowela mumunda wakwe, mponya yakakomena kuba musamu mupati, abayuni bokujulu bakayaka tuvumbo twabo mumitabi yawo. ²⁰Ape wakati, bwami bwaleza ndiyobu ezya nisy enzi, ²¹Buli mbuli mumena mwanakazi mbwakabweza okuvwalangana muzielelo zyotakwe zyobusu kusikila bwafufumuka bonse, ²²Mponya jesu wakali kuyobwenda mumadolopo omimunzi kwisya okwinka kujelusalema. ²³Umwi wakati kulinguwe mwami aba fulwidwe bantu mbace na? ²⁴Amusolekesye kunjila kwindila mumulyango kasyanikide, kambo, ndamwambila banji bayosoleka kunjila, pele tabayokonzyi kunjila. ²⁵Buyo mweni nganda abuka okukiya cilyango, mponya muyoima anze okukonkota acilyango okuti, "mwami, mwami, tujulile." "uyotaba okumwambila kuti, tandimuzi na muzwa kuli. " ²⁶Mponya muyoamba kuti, 'twkailya okunywa kunembo lyako mponya wakaisya munzila zyesu! ²⁷"Pele uyotaba, 'ndamba kulinguwe, tandimuzi muzwa kuli. Amuzwe kulime, nobasimucita zibi! ²⁸Kuyoba kulila okulumya nwino mwakubona abbulahamu, isaka, jakobe, abasinsimi bense mubwami bwa leza, pele nywebo mwasowelwa anze. ²⁹Bayoza kuzwa kujwe, kumbo, kunyika okumusanza okunokede atabule mukati kobwami bwa Leza. ³⁰Muzibe eci, abo bomunsi bayoba bokusanguna, abo bayndikana maningi bayoba bamamanino. ³¹Muwola njonya, mafalisi bamwi bakaza okuti kulinguwe, "nyamuka uzwe kuno kambo Heloda wanda kukujaya." ³²Jesu wakati, "koya ukambile ulya mwaba, 'langa, ndilagwisya madaimona okuponya sunu ejunza, obuzuba bwatatu ndiyosika ambakani! ³³Kufumbwa kambo, ndilelede nkwinka anembo sunu, junza, obuzuba bucilila, kambo tacizuminiki musinsimi kuti anyonyokile kumbi anze okujelusalema. ³⁴Jelusalemu, jelusalemu, ujaya basinsimi okupotola abo batumidwe kuli yebo. Kunji buti kundakayanda kubungika bana bako mbuli nkuku mbwifukatila twana twayo mumababa ayo, pele takwe nimwaka ciyanda eci. ³⁵Amubone, nganda yenu mwilekelezya kiwide. Ndamwambila, tamuyondiboni kusikila mukambe kuti, 'ulilelekidwe oyo uza muzina lyo mwami."

Chapter 14

¹Cakacitika muli imwi nsabata, ino nakainka mu ngandu yomwi mupati wa Bafalisi kuyolya cikwa, bali kumulangisisya. ²Amubone, kumembo lyakwe kuli mwalumi wali kuciswa dondamwaka. ³Jesu wakababuzya basi milawo yama Juda a Bafalisi, "Ino muwamba mulawo kumponya u nsabata, na nee?"⁴"Pele bakaumuna buyo. Mponya jesu wakamujata, wakamuponya, mponya wakamuleka wainka. ⁵Wakati kuli mbabo, "Ngwani umwi akati kenu ujesi mwana mwalumi na musune wawida mucikala mu buzuba bwe nsabata utakwe kumungwisya?"⁶Bakakacilwa kumutaba kulezi zintu.⁷Ino nakabona abo bakatambwidwe kusala zibbula zyobulemu, wakabambila mambilambali, wakati kuli mbabo, ⁸"Kuti watambwa omwi muntu kupobwe lyobwingo, utakali acibbula cobulemu, nkambo mwendi kuli umwi watambwa angwe ulemekwa kwinda yebo. ⁹Mponya ooyo wamutamba nyweense nobile asika, ulamwambila, mupe muntu oyu busena bwako. Mponya yebo uyotalika kunuwa nsoni kuyokala abusena bulansi. ¹⁰Pele kuti kotambidwe, koya ukakale mubunsena bulaasi, kokuti oyo wakutamba asika, ulakwambila kuti, 'mweenzuma, nyamuka winke kunemb.'mponya uyosumpulwa kuli abo bakala atebule aibo. ¹¹Nkambo kufumbwa ulisumpula uyoselusigwa, uyo ulicesya uyosumpulwa."¹²Jesu wakambila mwalumi oyo wakamutamba, "Kuti wapa cilalilo na pobwe utatambi bezinyoko na bananyoko na babbululu na bavwubide babambwanyoko, nkambo mwendi ambabo bayokutamba, kuti ujane kubweedelwa. ¹³Pele kuti wacita pobwe, tamba bacete, balevukide, balema, abofu, ¹⁴mponya muyo lelekwa, nkambo takonzi kumupilusizya, nkambo muyopisisingwa mububuke bwabasalali."¹⁵Ciindi umwi waabo bakede atebule o Jesu wakanwa ezi zintu, wakati kuli nguwe, "Ulilelekedwe oyo uyolya cinkwa mubwami bwa Leza!" ¹⁶Pele Jesu wakati kuli nguwe, "Umwi mwalumu wakabamba banji. ¹⁷A woola lye cilalilo, wakatuma mubelesi kuyoambila abo bakatambidwe, 'Amuze, nkambo zyeense zilibambidwe kale.'¹⁸"Beense bakatalika kulitamikizya. Wokusanguna wakati kuli nguwe, 'Ndakaula muunda, ndelede kwinka okuyoubona. Ndakumbila undijatile. ¹⁹"Umwi wakati, 'ndakaula zipani zyamapulu zyosanwe, ndiya kuyowasola. Ndakumbila amundizumizye. ²⁰"Mponya umwi mwalumi wakati, 'ndakakwata mwanakazi, mponya sikonzi kuza.'²¹Mubelesi wakaza okwambila mwami wakwe ezi zintu. Mponya mwamiwe nganda wakanyema okuti kumubelesi wakwe, koya cakufwa mbama mumigwagwa omutuzila twedolopo ukaite ba cete, balevudikide, boofu, abalema. ²²"Mubelesi wakati, 'mwami, kwatwa mbuli kulailila kwako, pele kucili busena mu nganda.'²³"Mwami wakati kumumbelesi, 'koya munzila zipati omutuzila tunini ukabasongelezwe kuti banjile, kuti nganda yangu izule. ²⁴Nkambo ndamwambila, takwe waabo bantu bakatambidwe batakalabile cilalilo cangu."²⁵Ino nkamu zipati zyabantu zyalikuyobulya anguwe, wakacebuka okuti kulimbabo, ²⁶"Na kuti umwi wenu waza kulime utasuli isi, banyima, mwanakazi wakwe, bana bakwe, bazyalwanyima, abacizi bakwe, nikuba buumi bwakwe takonzi kuba sikwiya wangu. ²⁷Kufumbwa utayumuni cigamo cakwe okundicilila takonzi kuba sikwiyawangu. ²⁸Ino nguuli akati kenu uyanda kuyaka ngandu ndamfu utasangumi kukala ansi okubala mweelwe wamali na ulijesi zikwa na kwimaninizya nganda? ²⁹Mwilimwi nzila, kuti wamana kuyaka ntalisyo pele takoni kumaninizya, beense baibona balatalika kumufubazika, ³⁰okwamba kuti, 'oyu mwalumi wakatalika kuyaka mponya wakakacilwa kwimana. ³¹Na mwami, mbuli mbuwainka kuyoswanana omwi mwami munkondo, tayosanjuni kukala ansi a kukulaizigwa kuti na ulenguzu abasilumamba bali zynulu zili kumi kulwana umwi mwami uza ezyuulu zili makumi obile zyabasilumamba? ³²Natakwe, bamwi basilumamba kabacilikule, ulatuma kukumbila milawo yolumuno. ³³Mbonya obo, umwi, wenu utasiyi zintu zyeense zyajesi takonzi kuba sikwiya wangu. ³⁴Santu mubotu, pele na santu wasampuka, ino niga walungwa buti? ³⁵Tucikwe mulumo kumuse neba bufumba. Ulasowigwa. Oyo ujesi matwi okunwa, anuwe."

Chapter 15

¹Ino bonse basimutolo abamwi basizibi bakuza kuli Jesu kuzo muswilizya. ²Ma Falisi aba lembi ba katongoka kuli umwi oumwi, kabati, " Oyu muntu utambula basizibi, ape ulya ambabo." ³Jesu wakamba mumukozyano kuli mbabo, wakati, ⁴"Gwani wenu, kuti ujesi mbelele zili mwanda omwi mponya yomwi yasweka, takozisiya ezi zili makumi alifuka efuka musaka, okuchilila yomwi ati mane aijane ?" ⁵Mponya awo aijana ulaisempula amakuko akwe oku nonenwa. ⁶Asika kunganda, witabe zinyina aba bambwanyina kati kuli mbabo, amusekelele amibo kambo ndaijana mbelele yangu yaswekide.' ⁷Ndamba kuli ndenwe kuti nikuba namu, kuyoba sekelele kujulu kambo kasizibi omwi oyo wasanduka, kwindi bantu baluleme bali makumi ali efuka batayandikani kusanduka. ⁸Na ndaimbe mwanakazi ujesi siliva zilikumi, nakuti waswekelwa kakobili komwi, takoyasya lambi, kutanyela munganda, okulangola kabotu kabotu, ati mane aijane? ⁹Aijana, ulabaita atomwi bezinyina ababambwa nyina, kambo, 'Amusekelele amibo, kambo ndaijana kobili njida swesizye. ¹⁰Nikuba namu andimwambile kuti, kuli kusekelele kupati ku ba ngelo ba Leza akambo kasizibi womwi wasanduka." ¹¹Mponya Jesu wakati, "Kwali mwalumi wajesi bana bobile, ¹²mponya munini wabo wakati kuli baisi, 'Tata, ndipe chibela cholubono chidi ngeme.' Mponya wakabanya lubono lwakwe kubana bakwe bobile. ¹³Kakutakwe mazuba manji akaida mwana munini wakazibika atomwi zyense zyajesi okwinka kuchisi chali kule, mponya wakakusinya lubono lwakwe lonse mubupono bobu fubafuba. ¹⁴Ino mponya nakamanisya zyose, inzala pati yakayamba muchisi echo, mponya wakatalika kupenga. ¹⁵Wakainka okuyo lijizya musebeze kumuntu umwi womuchisi echo, oyo wakamutuma kumyunda yakwe kuti kape zokulya ngulube. ¹⁶Walikulya busenga mbuzya likulya ngulube kambo takwe naba omwi walikumupa kufubwa chitu. ¹⁷Kono mwani nakalileya wakati banji babelesi ba batata bajesi zikwa zinja kwindi, mponya ndili ano ndiliku mana kambo nkezala! ¹⁸Ndila nyamuka okuzwa kuno kuseno ndike kuli batata, mponya ndiwomba kuti kuli nguwe, "Tata, ndakabisya kujulu okuli yebo. ¹⁹tandi chelede kwitwa kuti ndili mwana ko; Ndibike buyo mbuli umwi waba belesi bako." ²⁰Mponya munini wakanyamuka okwika kuli baisi. Awo nachilikule, baisi bakabona oku mufwia luzyalo mponya wakamu chijanina, okumubukatila, ape okumumyota. ²¹Mwana wakati kuli nguwe, 'Tata, ndakabisizya julu aibo syelende kwitwa kuti dili mwanako.' ²²Isi wakati kubabelesi bakwe, 'Amwete kufamba chokuzwata chibotu, mumuzwatike, ape mumubike enwenwe ajaza yakwe, ape ezyeta kumaulu akwe. ²³Mponya mwete ngombe inenede mwi jaye. Atu sekelele tulye! ²⁴Kambo mwanangu wafwide, ino wabuka. Wali swekide ino wajanika.' Mponya ino bakasekelele. ²⁵Mponya mwana kwe mupati wali mu munda. Na kasika afwi fwi engada, wakavwa baimba okuzyana. ²⁶Wakaita mubelesi womwi okubuzya ino echi chambazi. ²⁷Mubelesi wakti kuli nguwe, 'Muzyalwa nyoko wapiluka anganda ponya bauso bajaya ngombe ya neneide kambo wapilubuka kali kabotu. ²⁸Mwana mupati wakanyema apeta kwena kanjila mukati, mponya baisi bakazwida anze okuzo mukombelezya. ²⁹Kono mwana mupati wakataba kwamba kuti kuli baisi, 'Amulange eyi myaka minji jindamubelekela anga muzike, ape takwe ninda katyola mulawo wako, kono takwe niwakadipa nikuba kapongo kanini kuti ndisekelele abezuma, ³⁰kono oyu mwanako nasika, oyo waka nyonyona mbono zyako ama hule, wamujaila ngombe ineneide. ³¹Baisi bakati kuli nguwe, 'Mwanangu, uli amibo chidi chese, ape zyese ezyo zyenjesi zizyako. ³²Kono chibotu kuti tulye okunonenwa, kambo muzya lwa nyoko oyu walifwide, ino wabuka; waliswekide ponya ino wa janika."

Chapter 16

¹Jesu ape wakamba kuli basikwiya, " kwali umwi muvubi mwalumi oyo wajesi mubelesi, pele wakambilwa kuti wali kunyonyona lubono. ²Mponya mwalumi muvubi wakamwita oku mwambila kuti, " ino ninzi eci ce nvwa akambo kako? ndipandulwide mbuli lubono mbulwenda , kambo tacelede kuba mubelesi.³" Mubelesi wakalyambozya alike, " ino ndila cita buti, mbuli mukuti simalelo wangu wando bweza bubelesi bwangu? tandikwe nguzu zyokusya , ape ndilalisenda kukumbila. ⁴Ndilaziba eco cete cite, kwamba kuti mponya ndazyogwisigwa kumulimo wangu obubelesi , bantu bayonditambula mu manda abo.⁵Mponya simalelo wakainta omwi wasabilelelo wale cicoloti, ape wakabuzya okusanguna, ' malinzi ngopa kuli simalelo angu? " ⁶Wakamba kuti, ' mwanda wamadilimu amafuta ! " wakamwambila kuti, ' bweza cicoloti, kala ansi kufwambana , ape ulembe makumi one. " ⁷Mponya simalelo wakambila umwi , " malinzi ngopa? " wakambakuti, " mwanda wamasaka amayila! " wakamwambila kuti bweza cicoloti cako, pele ulembe makumi alilusele.⁸Simalelo mponya wakalumbaizya mubelesi utasyomeki kambo wakacita zyamano. Pele bana bomunyika eyi balamano mukwendelezya bantu babo kwindi bana bomu mumuni. ⁹Ndamba kuli nywebo , mucite mupange bezyinyoko lweni nobeni mukuti kutasalala kobuvubi kwamba kuti zyakumana , bakamutambule mububotu butamani.¹⁰Oyo usyomeka muzitu zinini ulasyomeka okuzinji , ape oyo utasyomeki kuzinini pele tasyomeki okuzinji. ¹¹Kuti na takwe niwasyomeka mukubelesya lubono lutasali ino nguni uyokusyoma mulubono lwamasimpe? ¹²Natakwe nikasyomeka mukubelesya zintu zyakabantu , nguni uyokupa mali akwe?¹³Takwe mubelesi ubelekela bami bobile, kambo uyosula umwi ape okuyanda umwi, na uyotanda umwi okuvuya umwi . Tokonzi kubelekela Leza ape obuvubi.¹⁴Pele bafalisi , abo bali basimuyanda mali, bakavwa zyense zintu ezi, ape baka munyazya. ¹⁵Wakamba kuli mbabo , " mulalinonezya nobamukameni mumenso bantu, pele Leza ulizi zili mumyoyo . Eco cilumbaizigwa akati kabantu cibi mu menso a Leza.¹⁶Mulawo ape ezya kalembwa abasinsimi zyakambwa kusikila Joni nakasika. Kuzwa eco cindi , mulumbe obwami bwa Leza wakambaukwa, ape muntu wense ulasola kusobgelezya kunjila muzila . ¹⁷Pele eci cuba kujulu ape enyika kwindila kwindi lyomwi balalyo mulawo kuti limane.¹⁸Kufumbwa oyo ueka mwanakazi wakwe ape wakwata umwi wacita bumambe ape oyo ukwata oyo wakalekwa ku mulumi wacita bumambe.¹⁹" Ino kwali umwi muvubi mwalumi oyo wali kuzwata zibiya zibotu ape zitetezidula ape walikuli nonezya buzuba o buzuba buvubi bwakwe. ²⁰Umwi mukumbizi wezina lya Lazalo, wali lazikidwe a cilyango cakwe, kavumbidwe azilonda, ²¹Ape kalangila kulya zyali kuwa kuzwa kumwalumi muvubi atebule. Mponya babwa balikuza ape kumyanguta zilonda.²²Cakasika cindi mukumbizi wakafwa ape wakabwezigwa abangelo kulubazu lwa Abbulamu. Mwalumi muvubi awe wakafwa ape wakabambwa, ²³Ape kuli mumulilo, kuli mukupenga, wakanyamuna menso akwe mujulu ape wakabona Abbulamu alele ape o Lazolo kulubazu lwakwe. ²⁴Mponya wakalila okuti, ' tate Abbulamu ndifwide luzalo mebo ape tuma Lazalo, kuti anjizye kanwe mumanzi kuti atontozye lulimi , kambo ndili mumapenzi mumulilo.²⁵" Pele Abbulamu wakamba, ' mwanangu, yeya kuti yebo mubumi bwako bwakainda wakatambula zintu zyako zibotu, ape Lazalo munzila njonya zibi zintu. ²⁶Kunze kwezi, kuli dindi damfu lyaka bikwa mubusena, kwamba kuti abo bayanda kwindi kuza kuliyebo tabakonzi, ape takwe naba ni ukonzya kuza kuno kuliswe.²⁷"Mwalumi muvubi wakati, ' ndakumbila, tate Abbulamu, kwamba kuti umutume kuli batate kunyanda- ²⁸Kambo ndijesi bosanwe bazyalwama- kwamba kuti akasinsimune, kwamba kuti citakabi kuti bakeze muno mubusena bwamapenzi.²⁹"Pele Abbulamu wakamba, 'balijesi Mozesi ape abasinsimi; amubaleke babaswilile. ' ³⁰"Mwalumi mubuvi wakataba, 'ne, tate Abbulamu, pele kuti na umwi wainka kulimbabo kuzwa kulifwide , bayo empwa! ³¹"Pele Abbulamuwakati kuli nguwe, 'kuti na tabanvw kuli Mozesi ape abasinsimi, nikuba kuti umwi azwe kubafu.

Chapter 17

¹Jesu wakamba kuti basikwiya bakwe, "Yakukonziki kuti zilebyo kazitawo, pele mawe kuli oyo muntu uzyeta!
²Chalikubota nguwe kuti angwe bbwe munsingo yakwe okumu fusila mu lwizi kwinda kuti etelezye umwi wabanini kulebwa.³Amulilange nobamukamwini.Na uzyalwanyoko wabisya, mupatokile, ape na kuti wempwa, mujatile. ⁴Kuti na wakubisizya zindi, zili musanu otobile mubuzuba bomwi, ape okuza zindi zili musanu otobile kuli yebo, okuzo amba kuti, 'ndaempwa,'welede kumujatila!"⁵Ba apostolo bakambila mwami kuti, "Yungizizya lushomo lwesu". ⁶Mwami wakamba kuti, "Kambe mwajesi lushomo mbuli nseke yamasitadi, ninga mwamba kuli oyu musamu womubula kuti, 'Nyukuka awa, mponya ukabyalwe mulwii, 'uyo mumvwida.'Pele ngwani alinwebo, ujesi mubelesi ulima na wembela mbelele, ambe kuti kulinguwe akotoka kuzwa kumunda, 'Koza inawa uzokale ansi ulye'? ⁸Takoamba kuti kulinguwe,'Ndibambile cokulya ndilye, ulibambe omukanda kuzibya undipambwide ndi sangune kulya okunwa. Nkokuya yebo notakalye okunwa?'⁹Tamulumbi mubelesi kambo wakachita zintu nzyakalaililwa, ulalumba na? ¹⁰Nikuba namu anwibo ape, mwachita zyonse nzimwalaililwa, mwambe kuti, 'Tuli babelesi buyo. Twachita buyo nchitwaelede kuchita."¹¹Kwakaba namu mulwendo lwakwe lokwinka ku Jelusalema, wakainda akati ka Samaliya o Ngalilaya. ¹²Nakanjila mumunzi umwi, okuya wakaswanana abalumi bali kumi basichinsenda. Bakaima kule anguwe ¹³bakaongolola ahulu majwi abo, bakati, "Jesu, Mwami, tufwide luse."¹⁴Nakababona, wakamba kuti kulimbabo, "Kamuya mukalitondezye kubapaizi." Nibal kuyo bwenda bakasalazigwa. ¹⁵Pele umwi wabo nakabona kuti waponi, wakapiluka, ejwi mpati kali kulumbaizya leza. ¹⁶Wakavundama kumaulu a Jesu, kali kumulumba. Ino wali mu Samaliya. ¹⁷Mponya Jesu wakamba kuti, "Tabakasalede bali kumi? Mbalikuli busanwa abone?" ¹⁸Takwe bamwi bakapiluka kuzolumbaizya Leza, kunze oyu muzwa kule?" ¹⁹Wakamba kuti kulinguwe, "Nyamuka, winke. Lushomo lwako lwakufutula."²⁰Mukubuzigwa ama Falisi kuti bwami bwa Leza busika lili Jesu wakabataba okwamba kuti, "Kusika kwa Bwami bwa Leza takubonwi. ²¹Ape tabayoambi kuti , amubone, mbobu'na, 'Mbombuya!'Amubone, Bwami bwa Leza buli mukati kenu."²²Wakamba kuti kuli basikwiya, "Mazuba ayobuza nimuyoyanda kuzobona buzuba bumwi bwamazuba o Mwana o muntu, kono tamuzobuboni. ²³Mponya bazoamba kuti kulinwebo, 'Amubone, kuya! Amubone, awa!'Pele mutakaila na mutakabachilizi, ²⁴Mbonya mbuli kulabi mbukabala kubbasu lwowi, Mbonya obo mbwayoba mwana o muntu mubuzuba bwakwe.²⁵Pele chokusanguna welede kupenga zinjizini okukakwa kulibesunu. ²⁶Mbonya mbukwabwede mumazuba a nowa, nikuba namu kuyoba mbao nyina mumazuba o mwana o muntu. ²⁷Bali kulya, bali kunwa, bali kukwaata, ape balikupegwa muma kwatwa kusikila buzuba obo Nowa mbwakanjila mubwato emiyoba yakasika okubajaya bonse.²⁸Munzila iswana, nikwaka chitika namu mumazuba a Loti balikulya okunwa, balikula okuzya, balikulima okunwa, ²⁹Pele mubuzuba obo Loti nakazwa mu Sodoma, kwakaloka muliolo omusalufu kuzwa kuzwa kujulu okuba tenta bonse.³⁰Kuyoba mbonyina namu mubuzuba mbwata zolibonye mwana o muntu. ³¹Mubuzuba obo oyo uli aciluli atazo seluki kutola lubuno lwakwe luli munganda, ape munzila iswana anguwe uli kumunda atakapiluki. ³²Amuyeye muka Loti. ³³Kufumbwa uyanda kufutula bumi bwakwe, uyobuswekelwa, Pele kufumbwa wa swekelwa bumi bwakwe uyobujana. ³⁴Ndamyambila kufi, mumasiku ayo kunoli bantu bobile abulo bomwi. Umwi uzotolwa, umwi uzosyala. ³⁵Kunoli banakazi bobile bano twida antomwi. Umwi ozotolwa, umwi uzosyala. ³⁶Kunoli balumi bobile, umwi uzotolwa umwi uzosyala. ³⁷Bakamubuzya, "Okuli, Mwami?"Wakamba kuti kulimbabo, "Oko kuli mutunta, nkubayo bungana basikube.

Chapter 18

¹Wakabambila cikozyano kuti balelede kukomba lyonse cokuta lengwala. ²Wakateti kumunzi umwi kwali mubetesi watalikuyowa leza, okutalemeka bantu. ³Kwali mukamufu kumunzi oyo, walo wakeza kuli nguwe kanjikanji wakati, ndikosoda mulandu kuli undisise. ⁴Ino wakakaka kaindi, pele musule wakayuma mucamba cakwe kuti netayowi lezi netalemeki muntu, ⁵Nekuba namu mukumufu oyo mbwandikatazaya na peta undisyupa loko kuku sika kwakwe lyonse. ⁶Mponya mwami wakatati, amumvwe oku kwamba mubetesi utaluleme. ⁷Sena leza takozya kulosola abo mbasalide, abompolola kuli nguwe sikati amasiku, natola cindi kuli mbabo. ⁸Ndamba kuli ndiwe uyo fwambana kuba kosoda mwana amuntu akubola kana uzojana lusyomo ansi. ⁹Acalo cikozyano eci wakabambila abalisyoma aba sampaula bwami bonse munyika. ¹⁰Balumi bobile bakainka kuyonjila mutempele kuti bakombe umwi wakali mu Falisi umwi simutelo. ¹¹Mufalisi oyo wakaima, wakomba obu wakali ndalumba o leza, kambo tandili mbuli bantu bamwi, ababbi abatalulema abasibuhule mbuli basimutelo oyo. ¹²Ndilalimya kulya tobile munsunda yomwe, ape ndilapa cimana kuli zyonse nzyenjisi, ¹³Pele simutelo oyo waima kulekule, ndifwida luzyalo, ndilisimucita zibi. ¹⁴Ndakamwambila kuti, oyu wakabweda kunganda yakwe ulilulamikidwe kwinda oyo umwi kambo umwi aumwi ulisamoula ulafwinsigwa, ulifwinsya ulasumpula. ¹⁵Mponya bakamwetela bana kuti abajate pele basikwiya bakwe nobakabona bakabakasya. ¹⁶Walo Jesu wakabaita kulinguwe wakati, amuzumizye bana kuti babole kulindime, mutabakasyi, kambo bwami bwa leza mbubwabo abali namu. ¹⁷Coben ndamwambila kuti, utatambuli bwami bwa leza mbuli mwana. Tokoyobunjila olo kanini pepe. ¹⁸Umwi mwendelesi wakamubuzya kuti "i mufundisi mubotu, ino ndicite buti kuti ndinjile mubwami butamani?" ¹⁹Jesu wakati kulinguwe, Ino wambila nzi kuti ndili mubotu? Takwe mubiotu pele leza alike. ²⁰Ulizi milazyo yakuti, utabi sibuhule, utajayi, utabi, utalengeli umwi kambo lemeka uso abanyoko. ²¹Mwendelesi wakati, iyi lyonse ndatobezya kecili mwana. ²²Jesu nakamvwa obo, wakamwambila kuti mpocili cintu comwe cobula, koya ukauzye zyonse zyojisi, upe bacete noyojana lukono lwa kujulu, ape ubole undicilile. ²³Pele nakamvwa obo wakausa kapati, kambo wali muntu uvubide lukono lunjilunji. ²⁴Mponya Jesu nakabona kuti uluside wakati, kulibavubide loko nkuyumu kunjila mubwami bwa leza. ²⁵Nekuba kuti munyama mupati anjile muliso lyendonga, kwinda kuti muvubi anjile mu bwami bwa leza. ²⁶Mpawo abo bakamvwa obo bakamba kuti, ino nguni ukonzya kufutulwa? ²⁷Jesu wakati, zintu ziyumu kubantu zetete kuli leza. Kambo Petulo wakamba kuti, bonaswebo twaleka zyesu twakucilila. ²⁹Petulu wakamba, langa twakasiya zyonse zyesu okukucilila, " ³⁰Jesu mponya wakamba kui mbabo, " masimpe, ndamwambila kuti takwe wakasiya nyanda , mwanakazyi , na muciziywakwe, aba zyali abana , akambo kobwami bokujulu, ²⁸Nguni oyo uyotambula bunji munyika, ape omunyika iyosika, yobumi butamani. " ³¹Nikwakamana wakaita basikwiya bakwe kulinguwe, wakamba kuli mbabo, " amulange, twabuya ku Jelusalema, mponyina zyonse zyintu zyaka lembwa abama apositola kwendelanya omwana womuntu zyiyo zuzikiziyigwa . ³²kambo uyopegwa kuli basimasi , ape bayondi penzya, okondi ubya-ubya okondi swida. ³³Bakuma kumuma, bayomujaya, ape mubuzuba bwatatu uyobuka ape. " ³⁴Takwe ncobakamvwa, makani aya akasiswa kuli mbabo, tabalizi nali kwamba. ³⁵Ape nakasika afwifwi, ku Jeriko, mofu umwi wakenda kumbali anzila ulakumbila. ³⁶Nakamvwa makani abantu akali kwinda wakabuzya kuti ino ninzi eco? ³⁷Bakamwambila kuti Jesu, wa Nazaleta ulainda. ³⁸Kabela wakambola, kuti, "Jesu mwana wa Davida, ndifwide luzyalo. ³⁹Kwalo bali kwamba kunembo baka munyemena kuti aumune, pele wolo wakompololesya kuti, omwami a Davida ndifwide luzyalo. ⁴⁰Mponya mponya jesu wakaima wakati, amumulete kuno, nakasika afwifwi, Jesu wakamubuzya. ⁴¹Ino uyanda kuti ndikucitile nzi? wakati mwami ndibone. ⁴²Jesu wakamwambila kuti, bona lusyomo lwako lwakufutula. ⁴³Ndilyonya wakabona, wamucilila uya bulumba leza. Ino bantu bonse nobakabona obo bakalumbaizya leza.

Chapter 19

¹Jesu wakanjila okwinda mu Jeliko. ²Amubone, kwakali mwalumi wakali kwitwa kuti Zakeyasi. Wakali simitelo mupati muvubi. ³Wakali kusola kubona Jesu mbwabede, pele talikukozya kubona abantu banji, kambo wakali mufwifwi mucimo. ⁴Wakazuzila kunembo yabantu okuyo tanta mu musamu utegwa sakamo kuti amubone, kambo Jesu wali kwelede kwindi ilya nzila. ⁵Elyo Jesu nakaza ku busena, wakalanga kujulu okwamba kuli nguwe, "Zakeyasi, wakaseluka kufwambana kambo sunu ndilede kulala kunyanda yako. ⁶Wakafwambana kuseluka oku zomutambula coku kondwa. ⁷Elyo bonse nibakabona eci, bakatongoka bakati wainka kuyo potela muntu sizibi. ⁸Zakeyasi wakama okwamba ku mwami, "Langa, mwami, cisela ce zintu zyango ndila zipa ku ba cete, na ndakabeja omwi muntu, diyo bozezuya zindi zyone." ⁹Jesu wakamba kuli ingwe, "Sunu lufutuko lwaza munganda, kambo awe mwana mulomba wa Abraham. ¹⁰Mwana a muntu waka za kuzo yandola oku futula bantu ba sowekende. ¹¹Nibakanvwa ezi zintu, wakazuma nana kwamba a kwamba kasimpi, nkambo wakali afwafwi ku Jelusalemu, pele bali kuyeya kuti bwami bwaleza bwali kuyanda kuboneka ponya ponya. ¹²Wa kamba kuti kwakali mwalimi wa kainka ku cisi cokule kuyo litambwinda bwami oku bola. ¹³Wakaita ba belesi bali kumi okubapa mali mpondo izili kumi, okuba mbila kuti amwendelezeye makwebo kusikila ndikasike. ¹⁴"Pele bamucisi cakwe baka mu sula oku tuma mulomo wamba kuti tatu ko yanda kuti oyu mwalumi atu tendelezeye. ¹⁵Caka citika naka piluka, katambwide bwami, wa kalailila babelesi abo mbakapende mali kuti aitwe kuli nguwe, kuti aziibe mpindu njiba kapanga kuindila muku cita makwebo. ¹⁶"Bama talikile bakeza kulinguwe, balamba, 'Mwami, Mali mpondo ya panga mpondo zili mumi. ¹⁷"Wakati kulinguwe, 'wacita kabotu, mubelesi mubotu. Kambo waka shomeka mubunini, uyo ba anguzu aminzi likimi. ¹⁸Wabili wakabola, ulamba, 'mpondo yako, mwami, yapanga mpondo zoyosanwe.' ¹⁹"Mwalumi wakamba kuli nguwe, 'endelezyamyunzi yosanwe. ²⁰Umwi wakaza, ulamba, 'Mwami, njeyi mpondo yako, eyo njodaka bamba kabotu mucibiya, ²¹nkambo ndakayo wide yebo, kambo ulimuntu uyanda. Ulabweza awopo watakabi ka, ape ulatebola npuwa taka byala. ²²"Uyo mwalumi waka mwabila kwindila muma jwi ako ndiyo kubeteka, yebo omu belesi mukandu. Walizi kuti ndilimuntu uyandisya, ku bweza a ce cinda taka bika, okutebola ncenda jaka byala. ²³Nkambo nzi niwata kabika mali mu bbanki, nkutengwa ndapiloka ndizojane mpindu?" ²⁴Mwalimi wakati kulimbabo baka inwvi ambali, 'amo munyange oku pa oyo yjesi mpondo zili kuni. ²⁵"Bakamba kuli nguwe, 'Mwami, ulijesi mpondo zili kumi, ²⁶"Ndamba kuli yebo, kuti wonse oyo ujesi uyopegwa mubangi, pele kuli utake, eco cajesi ciyo bwezikwa. ²⁷Pele aba baba Sinkondo ma, aba bata yandi me kuti ndita bimuleli wabo, muba ete kuno oku zyo bajaya kumenso ayu. ²⁸"Nakamana kwamba aya, wa kainka kunembo kuyo buya ku Jelusalema. ²⁹Naka sika afwafwi ku Bethphage aku Bethani, ku cilundu citekwa, Oliveti, wa katima babile ba ba sikiya bakwe, ³⁰Ulamba, "Kamuya kumunzi ucilila. mwaku ngila, muyo jana mwana wendonki oyo utana kubelesigwa omuntu. Muka mwa ngunune uku mweta kuli mebo. ³¹Na umwi wamibuzya, ino ninzi mwangununa donki?" mukambe kuti, 'Mwami ulatiyanda. ³²Abo bakatu mwa bakanka ukuyo lijana idonki nini bwena bwakamba Jesu. ³³Nabakali kwangununa mwana adonki, mweni wakamba kuti, "Ino kambozi mulimukwangu nuna mwa adnki?" ³⁴Bakamba, "Kuti mwana uliliyanda." ³⁵Ba kamuleta kuli jesu, ba kasowela zyaku zwata zyabo amwana we donki oku tansika Jesu uli ndilyo. ³⁶Nakainka baka sowela zyibiya zyabo amani munzila. ³⁷Nakasika afwifwi obusena bwa cilindu ca Oliva kunselelo, bonse nkamu yaba sikwiya ba Jesu ba katalika ko sekelela o lumbaizya leza e jwi mpati kumilimo mpati njimbaka bona, ³⁸kwamba kuti, "Ulilelekitwa mwami uza muzina lyo mwami! Lumuno mujulu ubulemu kumupati!" ³⁹Bamwi ba Falisi mubanji bakamba kulingwe, Mwiysi ko ba tapatila ba sikwiya bako." ⁴⁰Jesu wakata ukuti, "Njamyambila nwebo, kuti na aba baumuna, mabwe ninga alila. ⁴¹Awo Jesu nakasika mu Jelusalemu, wakalila kambo kununzi, ⁴²kwamba kuti, "ninwa kalizi muli buno buzuba, olo nwabo, zintu zimiletela lumono! Ino zilisisidwe kumeso enu. ⁴³Mazuba ayo sika kuli nwebo awo sinkondo uyo muyakila cisinkilizyo oku yo muzungu luka oku yo mi dyaminina kuma sena onseneni. ⁴⁴Bayo muwi sizya ansi, abana benu. Taba yosiyi, bwelyomi atala alilimwi. Kambo takwe nimwaka ziba cidi cenu coku swayigwe kwenu. ⁴⁵Jesu wakanjila Mutempele uku tanda abo bakali ku uzya mucikombelo, ⁴⁶kwamba kuli mbabo, "Chi lembedwe, 'Nganda yangu iyo ba ngunda yenkombyo pele mwa ibamba kutu ibe nganda yabe bbi. ⁴⁷Ponya Jesu wakali kwisya obuzuba mu mutepele. Ba paizi papati a ba lembi bakali kuyandola ku mujaya. Nkambo mbaba kali bendelezi babantu, ⁴⁸pele takwe niba kajana inzila mboku citila kambo bantu bonse bali ku silila kulinguwe co ku swilizizya.

Chapter 20

¹Bumwi buzuba nali kwisya bantu mu tempele okukambauka makani mabotu, bapaizi aba simutwe bakamusikila atomwe abapati. ²Bakamubuzya kutu, twambile ninguzu zi zyonchitya zintu? Ino nguni wakakupa nguzi enzi?³Wakabataba wakateti, amibo ndila mubuzya mubuzyo omwi, mundambile. ⁴Lubapatizyo Iwa Joni: Ino lwakazwa kujulu na kubantu?⁵Ponyina bakabuziyana mulichabo bateti, twati lwakazwa kujulu ulati, ino kambonzi chimwata kumusyona? ⁶Kuno twati, lwakazwa kubantu, bantu bonse balatufasa mabwe, kambo balasyama kuti Joni wali musinsimi. ⁷Ponyina bakamutaba kuti tatuze kulwakada. ⁸Jesu wakabambila kuti, amibo sikomwo bila nguzu zyechitya zintu ezi. ⁹Wakambila bantu oya mambilambali, mwalumi wakabyala munda wobusansa wakusia mumanza abalimi, wakainka kuchisi chimwi chindi chimfu. ¹⁰Nichakasika chindi wakatumu muzike wakwe kubalimi kuti bamupe michelo yomusansa. Kono balimi bemusansa baka muma, okumupilusya chikwamanza. ¹¹Ponyina wakatuma umwi muzike ape bakamuma, bakamupenzya chokumusebanya, okumupilushya chikwamanza. ¹²Wakatuma umwi watatu ape anguwe baka muchisa okumusowela anze. ¹³Ponyina mwami womunda wobusansa wakamba, ndilachita buti? Ndilatuma mwana ngweyandi mushemani, mwendi bayomukuteka. ¹⁴Kono balima babusansa nibakamubona, bakambonyana mulichabo, kwamba, 'oyo nguswana atumujaye, kokuti buvubi bube bwesu. ¹⁵Bakamusowela anze omunda obusansa okumujaya. ¹⁶Ino ponyina ulachita mwami omunda wobusansa kuli mbabo? ¹⁷Kono Jesu wakabalanga, okwamba, "Ino cambazi eci cilembidwe; ibwe ndibakakaka bayasi ndilya kaba mbwelye koko? ¹⁸Kufumbwa uwinda awo abwe ulatyokoka mutupazi, ape oyo nguliyowida uyo mbwacoka. ¹⁹Ino balembe abapaizi bapati bakasola kumujata muwola ndyonyo, kambo mabo bakavwa kuti uswanikisya mbabo bakavwa kuti uswanikimbabo mumambila mbali aya, mponyina bakayowa bantu. ²⁰Mponyina bakamulindila, bakatuma basikulangila bali kubejelezya kuli baliluleme, tegwa bakamujate mukwamba kwakwe okumwamba kubendelezi okubapati bomulawo. ²¹Bakamubuzya kuti, "mwiye, tulizi kuti ulamba okwisya zymasipe, ape tosalululi kono ulaisya masimpe nzila ya Leza. ²²Kokuti cilimumulawo kuliswebu kutela mutelo kuli Kesara na? ²³Kono Jesu wakamywa bube bwabo, wakateti kuli mbabo, ²⁴"Amunditondezya sheleni. Ino chifwanikiso echi ezilembendwe ezi zyakwami bani bakatetu, zhokwa Caisala. ²⁵Wakamba kuli mbabo, "anu amupe kesane zintu zyakali kesane, okuli Leza zintu zyokuli Leza." ²⁶Ponyina bakakacilwa kujana bubi kunembo akazo lyabantu, bakayowa kutaba kwakwe, bakaumuna. ²⁷Ino bamwi ma saduki bakaza kulinguwe, abo bamba kuti takwe kubuka, ²⁸Baka mubuzya, kwamba, "mwiye, musa wakatulembela kuti na mwana mwalumi wafwa, kajesi mwanakazi, katakwe bana, mwalumi welede kubweza mwanakazi, omuzyalwanyina, okuziyala mwana omuzyalwanyina. ²⁹Kwali balumi bosanwe abobile ponya musangu wakabweza mwanakazi, ponyina wakafwa katakwe mwana, ³⁰Owabili anguwe ³¹Watatu wakamubweza, ape mbonyina anguwe wakasiya takwe bana wakafwa. ³²Nikwakamana mwanakazi anguwe wakafwa. ³³Ino kukubuka ponyina, uyoba mwanakazi wani? kamba basanu abbobile walimwanakazi wabo. ³⁴Jesu wakamba kuli mbabo, "bana balumi bemisela eyi balakwata okukwatisigwa. ³⁵Kono abo babalwa kwelela muli eyomisela kutambula kubuka kuzwa kubafu tabayo kwatani kukwatisigwa. ³⁶Kambo tabacizofwi ape, kambo balaswana amagelo ape mbana ba Leza, mbubali bana babubuke bayoba bana ba Leza. ³⁷Kono kuti bafu balabusigwa, olo nguwe Musa waka tondezya. Mucibaka cijatikizya saka, oko kwayita mwami ngu Leza wa Abulahamu, Leza wa Isaka, Leza wa Jakobo. ³⁸Leza tajisi Leza wabafu, pele ngwa baumi, kambo bonse bapona kulinguwe. ³⁹Bamwi balembe bakamwambila kuti, "mwiye, wamba kaboyu." ⁴⁰Kambo tibacili kukonzya kumubuzya nkani olo yomwi. ⁴¹Jesu wakamba kuli mbabo, "bamba kuti kilisitu mwana wa Davida? ⁴²Davida lwakwe ulamba mubuku lye nyimbo kuti, mwami wakambila mwami wangu, kala kujanza lyangu lyecilisa, ⁴³Mane ndipange basikongonyoko babe cilyatilo camaulu ako. ⁴⁴Davida ponyina wayita kilisitu mwami, ino ulibuti mwana wa Davida? ⁴⁵Kabavwide bantu bonse wakamba kuli basikwiya bakwe. ⁴⁶Amucenjele kubalembi, bayanda kwendenda balizwete zizwato zilanfu, okuyanda kulumelesigwa kucibaka cokuzizya, okukala azibbula zyobulemu muzikombelo azimbwa zipati mumapobwe, ⁴⁷Abatola manda abamukabafu, balikombya -kombya cindi cilamfu kupaupa buyo abo bazojana mulandu.

Chapter 21

¹Jesu wakalanga mujulu okubona bantu bavubi abo balakubika zipo zyabo mucitambwindo. ²Wakabona umwi mukamufu mucete wali kubika tucobili tobile. ³Mponyina wakamba, " ncozyo ndamba kuli nywebo, oyu mukamufu mucete wabika kwindi bense. ⁴Aba bonse bakapa zipo kuzwa mubunji mbubajesi. Kono oyu mukamufu, kuzwa mubucete bwakwe, wakabika zyense zyajesi zyalikupona zyo." ⁵Mbuli bamwi mbubamba a tempele , mbolimbo cababidwe kabotu amabwe mabotu ape ezipecto, wakamba, " ⁶Mbuli kuli ezi zintu nzimubona , oyosika mazuba nikutaysyali bbwe lyomwi ali limwi elyo litayo litayobulumuki." ⁷Mpawo bakamubuzya , okwamba , " omwiyi, ino ndelili ezi zintu niziycitika? kuyoba citondezyo kuti ezi zintu zyangocitika?" ⁸Jesu wakataba, " amucejele kuti mutaenwi. Kambo banji bayoza muzina lyangu, kabati , " ndime, ape , " cindi cilafu, ' mutabacilizi. ⁹Mwavwa nkondo empilingano, mutayowi, kambo ezi zintu zilelede kucitika kusanguna, kono mamanino tayo citiki mponya mponya." ¹⁰Mponyina wakamba kuli mbabo, " zisi ziyobukilana ezisinyina, ape bwami kubwami. ¹¹Kuyoba mizuzumo mipati, ape mulizimwi zibaka kunoli nzala amapezi. Kuyoba ziyosya ape ezipati zitondezyo zizwa kujulu. ¹²Kono kakutana zyonse ezi zintu, bayotandabika manza abo ali nywebo okumupezya, bayomwaba ku sinago omutolongo, bayomutola kubabami ape abendezezi kambo kezina lyangu. ¹³Ciyomutola kucolwe cobukamboni bwenu. ¹⁴Kambo kako amulibambe mumyoyo yenu kutainsi kulibambila kokulukwabilila kwenu kacitana cindi, ¹⁵Kambo ndiyo mupa majwi oluzibo abo bense balwani nyoko tabayokozi kumukazya na kukazyanya. ¹⁶Kono muyosulaikwa abazyali, bazyalwanyoko, ababbululu, ape abezinyoko, ape bayotola bamwi benu kulufu. ¹⁷Muyosulwa kubantu bense kambo kezina lyangu. ¹⁸Kono takukwe nekaba kasusu komumutwe enu kayomana. ¹⁹Mukukakatila kwenu muyojana maumi. ²⁰" Mwabona Jelusalema uzungulukide basinkondo, mponya muzibe kuti lunyonyoko lyao luli afwifwi. ²¹Mponyina amuleke abo bali mujudiya bacijile muzilundu, abali mudolopo balisiye, ape abo bali anze ecisi tabelede kujila mudolopo. ²²Kambo aya mazuba okupilusizya , kucita kuti zyense zintu zyakalembwa zikazuzikizigwe. ²³Mawe kuli abo bamisi ape okuli abo banyonsya muli ayo mazuba! kambo kuyoba mapezi mapati atala enyika, obukali kubantu aba. ²⁴Bayowinda kumpela empanga, ape bayotolwa mubuzike muzisi zyense, ape jelusalema uyolwatokwa abamasi kusika cindi cabamasi bazuzikizigwa. ²⁵" Kunoli zitondezyo kuzuba, kumwezi, ape okunyenyezi omunyika . Cisi cinoli mumapezi, okuyowa. Kambo kokuntuma kolwizi amayuwe. ²⁶Kuyoba bantu banoyuminina kuzwa kubuyofu okuzwa kukulangila kwezintu ziciza munyika . Kambo nguzu zyo kujulu ziyozunganisigwa. ²⁷Mponyina bayobona mwana omuntu kabuza mumayoba enguzu obulemu bupati. ²⁸Kono ezi zintu zyakutalika kucitika, amwime okunyamuna mitwe yenu, kambo lufutuko lyenu lobuza afwifwi." ²⁹Jesu wakabambila mambila mbali, " amulange kumusamu omukuyu, okumisamu yense. ³⁰Nayatulula , mulalibonena okuziba kuti cilimo cilikale afwifwi. ³¹Mpawo ape, mwakubona ezi zintu zilimu kucotika amuzibe kuti bwami bwa Leza buli afwifwi. ³²Ncozyo ndamba kuli nywebo , olu lunyungu taluyomani kusikila zyense ezi zintu zikacitike. ³³Julu enyika ziyomana, kono majwi angu takwe nayomana. ³⁴" Kono amuliswilizye, kucita kuti myoyo yenu italemezegwi okunwa loko ape obukolwi amangezezya obumi, ape mubuza butazojani cokutali bambila mbuli kakole. ³⁵Kambo ciyosikila kuli onse upona atala yenyika yense. ³⁶Kono amulibambile cindi cense, mukombe kuti mube enguzu zyokucija zyense ezi zintu ziyotola lubazu, ape okuyoima kunembo lyo mwana o muntu. ³⁷Ino mulalya mazuba nalikwisya mutempele, ape masiku wakainka anze okuyokala kuli citwa kuti Oliveti. ³⁸Bense bantu bakaza kuseni-seni kuzomuvwa mu tempele.

Chapter 22

¹Ino pobwe yomukamu utakwe mumena niyakawena, utegwa pasika. ²Bapaizi bapati abalembi bali kuyanda mbuba konzya kujaya Jesu, kaambo bali kuyowa bantu. ³Ino satani wakanjila muli Juda, walikwitwa kuti sikalioti, umwi wabo bali kumi abobile. ⁴Juda wakaika kubapaizi bapati abasilumamba okwambola ambabo bwati mukake Jesu kuli mbabo. ⁵Baka nonenwa oku zumina kuti balamupa mali. ⁶Eguwe wakazumina okuyandola nako yokubwaba kulimbabo kakutakwe mukamu abantu. ⁷Bwakasika buzuba bomukamu utakwe mumena, ⁸mwelede kupaizigwa mwanambelele wa pasika. Mponya Jesu watuma Pita o Joni, wabambila kuti, "amwike mukatubambile cokulya capasika, kutegwa tukonzye kulya. ⁹Bakamubuzya kuti, Ino muyanda kuti tukabambile kuli?" ¹⁰Wakabataba okwamba kuti, amubone, mwajila mudolopo muntu uyumwide nongo yamanzi uyomuswana. Mumucilile munganda mwati kanjile. ¹¹Mukamwambile mweni ganda kuti, mwiiyi wamba kuti kuliyebo, ino njili nganda, mweti lide pasika abasikwiya bangu?" ¹²Uyomutondezya ganda mpati yo mujulu ibambidwe obutu, mukali bambile kunko. ¹³Mponya bakaika, okujana zyeense mbuli mbwakabambila. Mponyina babamba cokulya ca pasika. ¹⁴Niyakasika nako, wakakala ansi abapositolo bakali kumi abobile. ¹⁵Ino nakabambila mbabo kuti, "masimpe ndilayandisya kulya anywebo pasika eyi kentanopenga. ¹⁶Kambo ndamwambila kuti, sikoyola ape kusikila kukazulile mu bwami bwa leza. ¹⁷Mponya Jesu wakaza cinywido, nakamana kulumba, wamba kuti, amubweze eci, mwabane akati kenu. ¹⁸Ndamwambila kuti sikoyonywa ape mucelo wobusansa mane bukasike bwami bwa leza. ¹⁹Mponya wabweza mukamu, nakamana kulumba, wacomona, okupa, wamba wati, öyo ngo mubili wangu, wapegwa kuli nywebo, mucite eci mukundiyeya. ²⁰Wakabweza cinywido muzilajiyonyina nibakamana mulalilo, wamba kuti, eci cinywido ngomulongo mupya wobulowa bwangu butikila nywebo. ²¹Pele amuswilile. Janza lyoyo wakandaba lili amibo atebulu. ²²Kambo mwana omuntu masimpe ulainka mbubonyina mbukwakazigwa. Pele mayo kuloyo muntu umwaba. ²³Ino bakatalika kubuzyanya kuti, ino nguni akati kesu unga ulacita namu?" ²⁴Ino kwakabuka kuzumanana akati kabo nkokuti nguni akati kesu uyeigwa kuti ngomupati. ²⁵Wakabambila kuti, bami babamasi balabalela, oyo umwi izimizidwe kuli mbabo baitwa kuti mbasimalelo abo. ²⁶Pele tacilukede kubanamuya kuli nywebo. Nikuba namuya, muleke oyo mupati akati kenu abe mbuli mwana munini, mponyina oyo uyandika abe mbuli upa kulya. ²⁷Pele nguni mupati, oyo ukal atebule, na oyo uteta kulya? taisi guwe ukala atebule? mebo ndili akati kenu mbuli oyo ubeleka. ²⁸Pele nywebo ndinywe mwaka zumanana amibo mumapenzi. ²⁹Ndamubika mu bwami, mbuli tata mbwakanditola mu bwami, ³⁰Kuti kukalye okunywa atebule lyangu mubwami, muyokala acibbula okubeteka misyobo ili kumi yaba Izilayeli. ³¹Simoni, Simoni, langa, satani wazumizigwa kuti abe ayibo kuti akulonzye mbuli maila. ³²Pele ndakukomba, kuti lusyomo lwako lutamani. Niwatalina kusanduka, bayumye banyoko. ³³Pita wakabambila kuti, mwami, ndalili bambile kwinka ayibo muntolongo nikuba kulufu. ³⁴Jesu wakataba, ndakwambila, Pita mizigili takolila sunu, kotanondikaka totatwe kuti todizi. ³⁵Ino Jesu wakamba kuli mbabo, nindakamutuma kamutakwe cikwama enkomo na endyato, ino mwakabula zi?" ³⁶Wakamba kuli mbabo, ino omwi utajesi cinkwama, mumuleke abweze, enkomo izwide. Utajesi sabule auzye ngubo aule sabule. ³⁷Kambo ndamwambila kuti, cililembidwe alimebo cilukede kuzuzikizigwa, wakabaililizya omulawo omwi. ³⁸Makani ali mukwambwa kuli mebo azuzikizigwe." Ino nibakamba kuti, "mwami, langa! gaya masabule obile wamba kuti mbabo, cabomwa. ³⁹Jesu wakainka, mbuli mbwakazi, acilundu ca oliva basikwiya bakamucilila. ⁴⁰Nibakasika, wakamba kuli mbabo, mukombe kuti mutajili mumasunko. ⁴¹Wakainka ale ambabo mbuli mawalilo ebbwe, wafugama wakomba. ⁴²Wamba kuti, tata, na wayanda, gwisya komoki eyi kulimebo nikuba namuya kutainsi mukuyanda kwangu, pele mukuyanda kwako. ⁴³Ino mungelo uzwa kujulu wakaboneka kuli nguwe, okumudisya nguwe. ⁴⁴Mukuba mumapenzi, wakakombezezya, tukuta yakwe yakaba mbuli madosi obulowa alokela ansi. ⁴⁵Nakanyamuka kuzwa mukukomba, wakaza kuli basikwiya okujana balilede kambo kamause. ⁴⁶Okubambila kuti, "ino kambozi mulikona? Amubuke mukombe, kuti mutajili mumapenzi. ⁴⁷Ino nacili kwambola, langa, kwakasika makamu abantu, o Juda, woumwi bali kumi abobile, kabendezezya. Wakasweni ambali o Jesu kuti a mummyonte, ⁴⁸Mponyina Jesu wakamwambila kuti, Juda waba mwana omuntu okumyonta?" ⁴⁹Ino abo bazungulukide Jesu niba kabona calikutika, bakamba kuti, mwami, tuyase e sabule na?" ⁵⁰Mponyina umwi wakauma muzike wo mupaizi mupati, waka mudusula kutwi kwakwe ko kucilisya. ⁵¹Jesu wamba kuti, "cabo cabonwa! wajata kutwi kwakwe okumuponya. ⁵²Jesu wakambila mupaizi mupati, o mupati ku bapati we cikombelo, okuli bapati bakazakuzo mujata, mulandizida mbuli kuti mubbi ama sabule amakoli?" ⁵³Nindakali anywibo mucikombelo, tamukatambikide manza enu kudijata mebo. Pele eci cecindi cenu, mponyina enguzu zyomudima. ⁵⁴Bamujata, bamutola okumusiya kuganda yomupaizi mupati. Pele Pita wakamucilila kulekule. ⁵⁵Ino nibakali kumbali mulilo akati kelamba okukala ansi atomwi, Pita wakakala akati kabo. ⁵⁶Umwi muzike musimbi nakamubona nakakede mu mbbalabala lyomulilo wakamulangisya okwamba kuti, oyu mwalumi wakali anguwe. ⁵⁷Pele Pita wakakazya, okwamba kuti, "mwanakazi, mebo

simwizi." ⁵⁸Mucindi cinini buyo umwi wakamubona, okwamba kuti, ayibo uli wabo,"Pita wamba kuti,"mwalumi tandinsi. ⁵⁹Nikwakainda cindi cinini umwi muntu wakasinizya okwamba kuti, masimpe oyu muntu wakali aguwe, kambo mu Galili." ⁶⁰Pele Pita wamba kuti,"muntu, tandimwizi coli kwamba,"mponyina nali kwambola, muzingili wakalila. ⁶¹Wacebuka, mwami walanga Pita, mponyina Pita wakayeya makani a mwami ngakamwambila kuti sunu muzingili katano lila ulandikaka zindi zyoatwe." ⁶²Pita wakazwa aze okulila. ⁶³Ino balumi bakajata Jesu bakamufubazika oku muma. ⁶⁴Bakamuvumba kumenso okumwambila, kuti, sinsima! nguni wakuma?" ⁶⁵Bakamba zintu zinji Jesu, okumutuka. ⁶⁶Nikwakaca, kwakabungana bapati becisi antomwi abapaizi bapati a balembe. Bakamusiya kukuta. ⁶⁷Okwamba kuti, na ndiwe kilisito twambile,"pele nguwe wamba mbila kuti, ndamwambila tamukondisyoma. ⁶⁸Ape kuti ndamubuzya, tamukonditaba. ⁶⁹Pele kuzwa sunu, mwana omuntu unoyokede kujaza lyecilisa lyenguzu zya leza. ⁷⁰Bonse bakamba kuti,"nkokuti uli mwana a leza?" Jesu wamba kuli mbabo,"mwamba kuti ndime." ⁷¹Bamba,"kambozi tuciyanda bukamboni? swebo twalivwida tobamukamwini omulom wakwe.

Chapter 23

¹Yonse mbunga yabantu yakanyamuka ape okutola Jesu kuli Pilato. ²Bakatalika kumutambikizya, okwamba kuti, "twamujana oyu muntu kalikusowa zisi zyesu, kupa mitelo kuli Siza, okwamba kuti enguwe mukamwini ngu kilisitu, mwami." ³Pilato wakamu buzya, kuti, "te uli mwami wama Juda na? Jesu wakataba okwamba kuti, "wamba." ⁴Pilato wakati kubapaizi bapati embunga yabantu, "takwe ninda jana bubi muli oyu muntu." ⁵Pesi bali kutunda mena, kati, "wakupa ndakamizi kubantu, kwiysisya mbwi zulwa yonse Judiya, kutalikila ku Galili mane okuno kubusena." ⁶Mponya Pilato nakavwa eci, wakabuzya kuti na oyu muntu ngoku Galili. ⁷Nakaziba kuti wali kwendelezigwa o Helodi, wakamutumizya Jesu kuli Helodi, welwakwe wali ku Jelusalemu mumazuba ayo. ⁸Helodi nakabona Jesu, wakanonenwa, kambo walikuyanda kumubona kakwindide mazuba manji. Walikuvwa anga kujatikizya nguwe ape waliku yandisisya kubona zitondezyo zyali kucitwa anguwe. ⁹Helodi wakamu buzisya Jesu mumabala manji, pele Jesu takwe cakataba. ¹⁰Bapati pati aba lembi bakaima, cobukuli okumutambikizya. ¹¹Helodi aba sikalumamba bakwe bakamu tukayika Jesu okumufubazika. Mponya bakamu zwatika cibiya cilamfu cibotu mponya bakamutola kuli Pilato. ¹²Kambo Helodi o Pilato bakaba bezinyina bomwi obuya buzuba, kambo musule bali balwani. ¹³Pilato mponya wakabaita antomwi bapaizi bapati aba leli embunga yabantu ¹⁴Okwamba kuli mbabo, "mwandetela oyu muntu ulikusowa bantu kandibwene, nindabuzya kulinwe takwe nikwajaika bubi muli oyu muntu kujatikizya ezi zintu zimwali kumutamikizya. ¹⁵Takwe, naba Helodi, kambo wakamupilusya ape kuliswe. Okubona, takwe cinda olufu cakacitika anguwe. ¹⁶Ndiyo mupezya ape okumugwisya." ¹⁷¹⁸"Pele bense bakaonglola kulila, bakati, " azwe muntu oyu, amutwanguwide Banabbasi" ¹⁹Banabbasi walimwalumi wali muntolongo Kmba kolupyopyongano mucisi ape, olokujaya. ²⁰Pilato wakabalailila ape, okuyanda kwanguwana Jesu. ²¹Pele bakongolola , bakati" akankaminwe, akankaminwe." ²²wakati kuli mbabo lwatatu, " kambo nzi, ncibi nzi ncakacita munyu oyu? takwe mulandu welede lufu ngundajana mulinguwe. Nkokuyi ndamana kumusubula, ndilamwanguwana." ²³Pele bakazumanana kongolola, kuyanda kuti akankaminwe . Majwi abo akazunda Pilato. Mponya ²⁴Pilato wakayeya kuyatula mbuli mbobayanda. ²⁵Wakanguwana oyo ngubalikukumbila wabikidwe muntolongo akambo kolupyopyongano ape olo kujaya. Pele wakaba Jesu mukuyanda kwabo. ²⁶Nibacili kuyomutola, bakajata umwi Saimoni woku Kirene, walikuyobuzwa kucisi, mponya bakamupa mpanda kuti ayumune, kucilila Jesu. ²⁷Imbunga yabantu, ape abanakazi bakamulila okumufwida luzyalo, balikuyo bucilila. ²⁸Pele nakabacebuka, Jesu wakati, " nobanakazi be Julusalemu, mutandilili, pele amulile lwenu ape abana benu. ²⁹Nkambo amulange, mazuba ayosika nibayoti, 'balilekidwe abo batazyali ape amada atakatumbuke , ape enkolo zyatakanyonsya ? ³⁰Mponya bayotalika kwambila malundu kuti , 'amutuwide,' ape okutulundu , kuti, amutuvumbe . ' ³¹Kambo kuti zintu ezyi zycitwa musanu kaucili mutete, ciyoba buti wakuyuma?" ³²Bamwi balumi , zigebenga zyobile, zyakatolwa anguwe kuti bakajaigwe. ³³Nibakasika kubusena butegwa " kapepe komutwe," awo bakamukankamina antomwi ezyigebenga umwi kucilisa umei kucijoyo cakwe . ³⁴Jesu wakati, " tata, balekelele , kambo tabazi ncibacita." Mponya bakatalika kuma njuga okwabana zizwato zyakwe. ³⁵Bantu bakaima kabalangilila awo basololi nibaliku mufu bazika , kabati, " wakafutula bamwi. Amumu leke alifutule , kuti na ngu kilisito wa Leza , musale wakwe." ³⁶Ambabo basilumamba bakamufubazika , bakaza kulinguwe , oku mupa waini wakasasa . ³⁷Mponya bakati, " kuti na uli mwami wama Juda , lifutule . " ³⁸Ape kwali citondezyo alinguwe," calikuti oyu ngo mwami wama juda." ³⁹Umwi wezyigebenga wangidwe wakamu sampola wakati, ino toinsi ndiwe kilisitu? lifutule aswibo utufutule." ⁴⁰Pele umwi wakamupatokila , wakati, " ino " toyowi Leza, kambo tule cisubulo celede nzi twakacita? ⁴¹Pele swebo ncozyo twasubulwa bwelede, kambo tulatambula celede milimo yesu. Pele oyu muntu takwe cibi ncakacita." ⁴²Mponya wakati, " Jesu, ukandiyeye wakusika mubwami bwako." ⁴³Jesu wakati kulinguwe," ncozyo ndakwambila uyoba amibo mu paladaizi. ⁴⁴Cali cindi ce wola lyo musanu akomwi, mponya mudima wakasika mucisi cense kusikila ku wola lyo musanu otune ⁴⁵Izuba lwakaba mudima. Mponya cisinkilizyo ce Tempele cakayauka muzipanzi zyobile. ⁴⁶Wakalila ejwi pati, Jesu wakati, " tata , mumanza ako ndautambikizya muya wangu." nakamana kwamba namuya , wakafwa. ⁴⁷Ino sentuliyoni nakabona cakacitika, wakalumbaizya Leza wakati, " nconzyo muntu oyu waliluleme." ⁴⁸Ino makamu ense abantu akaza antomwi kuzolangilila zintu zyaliku citika , akapiluka kayobulyuma azyamba zyawo. ⁴⁹Pele abo bense bamwizi, ape abanakazi bakamucilila kuzwa ku Galili, bakaimina alele, kabebela zintu ezi. ⁵⁰Mponya , kwali mwalumi utegwa Josefa, wali umwi wabolu patipati. Wali mubotu ape waliluleme. ⁵¹Oyo mwalumi takwe nakazumina emizezo yabo ape emicito yabo. Walikuzwa ku Alimateya, kucisi cama Juda , ape walikuyandola bwami bwa Leza. ⁵²Oyu muntu, wakainka kuli Pilato, kuyokumbila mutunta wa Jesu. ⁵³Wakauselusya ansi , okuvungaila musila bbotu, ukubika mu kumbu lyakasigwa mubbwe, omo munga takwe walinonga wabikakwa. ⁵⁴Bwali buzuba bokuli bambila , ape nsabata yali afwifwi okutalika. ⁵⁵Banakazi bakaza o Jesu kuzwa ku Galili bakacilila kuyobona kumbu ape okuyobona mutunta

mbuwaka zikwa.⁵⁶Bakapiluka okuyobona Tununkilizyo ape amafuta mponya mu nsabata bakapumula mbuli mbukwa bambidwe omulawo.

Chapter 24

¹Kusene nsene mubuzuba bukusangumuna bwe nsunda, bakuza kubbita, kweeta tununkilizyo tubakabambinde. ²Bakajana bbwe lyakwisigwa kuzwa abbita. ³Bakajila mukati, kono takwe nibakanjana mutunta womwami Jesu. ⁴Chakachitika namu, nibakachilitakene kuli echi, mukulaba kwelinso, bobile balumi bakaima kumbali ambo bazweete zimweka. ⁵Mpanyima banakazi bakayowa ape okufungama busyu bwabo ansi, bakamba kubanakazi, "Kaambo nzi nimulangola bapona akati kabafwinde?" ⁶Tawo kuno, kono ulibukinde! Amuyeye mbuli mbwakambaula kulinywebo nakachili mu Galili, ⁷kwaamba kuti mwana omuntu weelende kupegwa mukati mumanza abantu babi ape okumwanzika, mponya mubuzuba bwa tatu uyobuuka ape. ⁸"BANakazi bakayeye majwi akwe ⁹mponya bakapiluka kuzwa kubbita ape okubambila zyoonse zintu kuli bali kumi akomwi ape abo boonse. ¹⁰Inawa Maliya Magdalena, Joana, Maliya banyina ba Jemusi, ape abamwi banakazi ambo bakamba ezi zintu kuli bapositola. ¹¹Kono eyi ntume yakaboneka anga yo buyo kubapositola, ape takwe nibaka basyoma banakazi. ¹²Mponya pita wakanyamuka okuzuzila kubbita, mponya wakalanga mukati, wakabona masila alike. Pita mponya wakazwa kwinka kunganda kuya yakwe, kakumokindwe kuli echi chakachitika. ¹³Amulange, bobile abo mubuzuba mbonyina bakaunka kumunzi utengwa Emmausi wali mamaile ali musanu obile kuzwa mu Jelusalama. ¹⁴Bakambozyana umwi oumwi kujafikizya zintu ezi zyoonse zyakachitika. ¹⁵Chakacitika kuti, nibakachili kwambula ape oubuzyana antomwi, Jesu lwakwe wakasika ape okwiinka ambabo. ¹⁶Kono menso abo akakachilwa kumuziba. ¹⁷Jesu wakamba kuli mbabo, "makani nzi nywebo nobile ngimwaambola mwanabweenda?" Bakalima alya kababomekende kubijilwa. ¹⁸Umwu wabo, utegwa cleopas, wakamutaba, "Ndiwe olike muntu na mu Jelusalema utazi zintu zyakachitika kuya mumazubu aya?" ¹⁹Jesu wakabambila, "Zintu nzi?" Bakamutaba, "Zintu zijatikizya Jesu mu Nazaleta, wali musinsini, mulemu mumichito ape amajwi kuli Leza abantu boonse, ²⁰mbuli bapaizi bakapati mponya abe ndelezi besu bakamwaba kuti welende kujayigwa ape okumwanzika. ²¹Kono twali kulangila kuti ngonguwe oyo uyonununa Isilali iyi, ape nzi chinji, echi inawa mbuzuba bwa tatu kuzwa zyoonse ezi zintu nizyakachitika. ²²Kono ape, bamwi banakazi mukabunga kesu bakatusesya, kuyanika abbita kusene seni. ²³Mponya nibatakaunjana muntunta wakwe, bakaza, kwaamba kuti bakabona chilengano cha bangelo bakamba kufi walikupona. ²⁴Bamwi balumi bali aswibo bakainka kubbita, okiyana mbonya mbuli banakizi mbubakamba. Kono takwe nibakamubona. ²⁵Jesu wakabambila, "Nobantu bafubafuba ape nomu jesi myoyo itafwambana kusyoma muli zyoonse ezyo basinsimi zibakambinde! ²⁶Ino chichalende na kufi kilisitu apenge ezi zintu ape okunjila mubulemu bwakwe?" ²⁷Mponya kumatalikilo kuli Mozesi ape kwindi boose basinsimi, Jesu wakabapandulwinda zintu kujatikizya nguwe mweni mumalembe oonse. ²⁸Nibakasika afwifwi omunzi kubokobunya, Jesu wakacita anga uuchobunya kunembo. ²⁹Kono baka mu songelezya, ka bati, "kala aswibo, kambo kuyo busiya ape zub liyo bumana." Mponya Jesu waka njila ku kala ambabo. ³⁰Kwa kachitika kuti, naka kala ambobo kuti balye waka bwezo chinkwa, okuchileleka, ape oku chikomona, waka bapa. ³¹Mponya menso zbo akajuka, baka muziba, mponya wa kazwa amenso abo. ³²Bakati kuli umwi oumwi, tinsi kuti myoyo Yesu yaka pya mukati, nali kwambola awibo mu nzila, awo naka tujulila ma bala?" ³³Ba kanyamuka alecho chindi ok piluka ku Jelusalemu. Bakajana bali abo mbibalabo, ³⁴kabamba, "Mwami wa buka nchizyo, ape wali tondezya kuli Simoni." ³⁵Ino bakamba zintu zya kachitika munzila, ombwaka zibinkana munzila, mbabo naka komona chinkwa. ³⁶Ni bali kwamba ezi zintu Jesu lwakwe wakaima akati kabo, okwamba kui mbabo, "Lumuno kuli nwebo." ³⁷Kono baka tuntuma okuba obu yofu, oku yeya kuti ba bona muya. ³⁸Jesu wakati kuli mbabo, "Ino mupenga ngi? Ino muba buti emi buzyo mu moyo wenu?" Amubone manza angu amaulu angu, kuti ndime lwangu. Amu ndijate mubone. Kambo muya taukwe nyama ama fuwa, mbuli mbu mubwene ba tondejese. ⁴⁰Amo nakamba echi, waka ba tondezya manza akwe amaulu akwe. ⁴¹Takwe ni baka shoma kambo ko kuno nenwa, ape baka konokwa. Jesu wakati kuli mbabo, "Kulizyo kulya nzimujesi na?" ⁴²Baka mupa kanzi ke nswi iyokidwe, ⁴³mponya waki bweza okwilya amenso abo. ⁴⁴Wakati kuli mbabo, "Ayanga majwi nginda kamwambila nkeli anwibo, kuti zyonse zya kalebwa mu mulawo wa Mozesi aba sinsimi omu ntembauzyo zyelede ku zuzikizigwa." ⁴⁵Mponya waka jula mano abo, kuti mvwisisisye majwi. ⁴⁶Wakati kuli mbabo, Namu mbuku lembidwe, kuti kilisitu uzo penga oku buka ape kuzya ku bafu mubu zuba bwa tatu. ⁴⁷Kwempwa oku jatilwa kwe zibi kwelede kukambaukwa muzina lyakwe ku mesi onse, kutulikila ku Jelusalema ⁴⁸Muli bamboni kuli enzi zintu. ⁴⁹Amu bone, ndi mutumina nchaka mushonamezya Tata. Kono amukale mu dolopo kusikila mu ka zwatikwe nguzu kuzwa ku julu. ⁵⁰Mponya Jesu waka ba zulwinda mane ku sikila afwi oku Bethani waka nyamuna manza akwe oku baleleka. ⁵¹Kwa kachitika kuti, awo na chili ku baleleka, waka asiya mponya waka nyamunwa kwika ku julu. ⁵²Mponya baka mu komba oku piluka ku Jelusalemu oku nonenwa kupati. ⁵³Ape baka indilizya ku tembaula leza, mu tempele.

John

Chapter 1

¹Kumatalikilo kwali jwi, ape elyo jwi lyali o Leza ape ijwi lyali Leza. ²Oyu waliwo kumatalikilo o Leza. ³Zyonse zintu zyaka pangwa kwindila mulinguwe, kunze lyakwe takwe cintu niciba comwi cakapangwa zipangidwe. ⁴Mulinguwe mwali bumi, ape bumi wali mumuni wabantu, ⁵Mumuni wakamunika mumudiima, mponya mudima takwe niwakazunda. ⁶Kwali mwalumi wakatumwa kuzwa kuli Leza, izina lyakwe wali Joni. ⁷Wakaza kali mumboni, kuzopa bumboni bomumuni, kutengwa bonse basyome kwindila mulinguwe. ⁸Joni talinsi mumuni, pele wakaza kuti azo iminine mumuni. ⁹Mumuni wamasimpe, upa mumuni bantu bonse, walikobuza munyika. ¹⁰Wali munyika ape nyika yakapangwa kwindila mulinguwe, mponya nyika takwe niyakamuziba. ¹¹Wakaza kuli batwe mponya batwe takwe nibakamutambula. ¹²Mponyina banji bakamutambula, abo bakasyoma zina lyakwe, wakabapa nguzu zyakuba bana ba Leza. ¹³Abo takwe nibakazyaligwa kwindila mubulowa, na mukuyanda kwenyama, olo na kwindila mumuntu, pele lwa Leza. ¹⁴Ijwi lyakaba nyama oku kala akati kesu. Twabubona bulemu bwakwe, bulemu bwa oyo alike mwini wakazwida kuli tata, uzwide luzyalo ama simpe. ¹⁵Joni wakapa bumboni alinguwe okongolola, wati, oyu walinguwe ngudakali kwamba, oyo uza kwaza mebo mupati kundinda, kambo waliwo nketawo. ¹⁶Mukuzulila kwakwe twatambula luzyalo kuli zyalo. ¹⁷Kambo mulawo wakapegwa kwindila muli Mozesi. Luzyalo akasimpe lwakaza kwidila muli Jesu kilisito. ¹⁸Takwe walinonga wamubona Leza, Leza alike, oyo ukede kumbali lya isi, wapanga kuti Leza azibwe. ¹⁹Obu mbombubo bumboni bwa Joni awo ma Juda nibaka tuma bapaizi aba pati pati bomulawo kulinduwe kuzwa ku Jelusalema kuzo mubuza, ino ndiwe ni. ²⁰Wakazumina takwe naka kaka, kono wakamba ati tandinsi kilisito. ²¹Mponya bakamubuzya, ulini mpontina, ndiwe Elisya, wakati, tandinsi, bakati, ndiwe musinsimi, wakataba tandinsi. ²²Mponya bakamba kulinguwe, ndiwe ni, twambile tupe bwinguzi kuli abo bakatutuma, wamba nzi ali yebo. ²³Wakamba, ndili jwi, lyongolola munkanda kulilamika nzila ya Leza, mbuli mbwakamba musinsimi Ayizaya. ²⁴Bamwi bakazwa kuma falisi bakatumwa, ²⁵Bakamubuzya oku mwambila kuti, ninzi nobbizya na toinsi kilisito na Elayija na musinsimi. ²⁶Joni wakabataba, okwamba, ndi bbizya amanzi kono akati kenu kulimvwi umbi ngumutazi. ²⁷Ngoguwe uza kwazwa mebo, oyo ngwete kozi kwangununa intambo zye mpanto zyakwe. ²⁸Ezi zintu zyaka ctwa mu Betami kulubazu lumbi lwa Jodani, oko kwaliku bbizya Joni. ²⁹Buzuba bwakacilila Joni wakabona Jesu uza kulinguwe mponya wakati, langa, njeyo mbelele ya Leza ibweza zibi zyonse munyika. ³⁰Oyu ngoguwe ngudakamba kuti, oyo uza kwazwa mebo mupati kundida, oyo waliwo nketewo. ³¹Takwe nindamwizi, kono cali obo kuti ayubunune kuli Izilayili, kuti ndakaza kebbizya amanzi. ³²Joni wakapa bumboni, wakati ndakabona muya kuseluka mbuli mombo kuzwa kujulu mponya waka kala alinguwe. ³³Takwe nindakakozya kumuziba, kono oyo wakandituma kubbizya mumanzi wakandambila kuti, ali oyo ngoyobona muya kuseluka amana okasyala alinguwe ngoguwe ubbizya mumuya usalala. ³⁴Ndabona okupa bumboni kuti oyu mwana wa Leza. ³⁵Ape buzuba bwakacilila, Joni naivwi abasikwiya bakwe bobile, ³⁶Bakabona Jesu kainda, mponya wakati, amubone imbelele ya Leza. ³⁷Basikwiya bakwe bobile bakamumvwa kamba eci mponya bakacilila Jesu. ³⁸Mponya Jesu wakacebuka okubabona kabamucilila amane wakababila kuti, muyanda nzi, bakamutaba kuti mwiyi ino ukala kuli. ³⁹Wakabambila wati, amuze mubone, mponya bakaswena okubono mpalikakala. B aka kala anguwe obo buzuba, yali hola lyekumi. ⁴⁰Umbi ali abo bolile wakamvwa Joni kwamba mponya okucilila Jesu kwali Andulu, muzyalwanyina o Sayimoni petulo. ⁴¹Wakatalikila kujana muzyalwanyina Sayimoni okumwambila, twamujana mesiya. ⁴²Wakamweta kuli Jesu mponya Jesu wakamualanga okuti, uli Sayimoni mwana wa Joni. Uyoitwa kuti Kefasi, eyo lyamba kuti Petulo. ⁴³Buzuba bwakacilila, awo Jesu nalikuyanda kwinka ku Galile, wakajana Filipo okumwamaila kuti, ndicilile. ⁴⁴Ino Filipo waliwoku Betisyemba, munzi mupati wa Andulu o pita. ⁴⁵Filipo wakajana natali okwamwambila kuti, oyo musa ngwakalemba mumulawo, mponya abasinsimi, twamujana Jesu mwana wa Josefa, uzwa ku Nazareta. ⁴⁶Nataneli wakati kulinguwe, ino kuli cibotu cinga cazwa mu Nazareta Filipo wakati koza ubone. ⁴⁷Jesu wakazobona Natali ulikuza kulinguwe mponya wakati bona, mu Ezilayili wamasimpe, oyo utakwe kapenda, ⁴⁸Natali wakati, ino wandiziba buti Jesu wakamutaba kuti, ketano kwita, Flipo niwali mumsi womukuyo, dalikubwene. ⁴⁹Natali wakati, omwiyi uli mwana wa Leza, ul mwan wa Izilayili. ⁵⁰Jesu wakamutaba wati, ndazokwambila, ndazokubona mansi womu samu womu kuyu, ulasyoma na, oyubona zipati zinda awa. ⁵¹Mponya wakati, kasimpe, kasimpe, ndakwambila, uyobona majulu kajuka, aba ngeli ba Leza kabainka oku seluka amwana womuntu.

Chapter 2

¹Mubuzuba bwatatu,kwali pobwe lyamucado mu cana ya Galileya,banyina ba Jesu bakaliwo. ²Jesu abasikwiya bakaitwa ku pobwe yobwinga.³Busansa nibwakamana,banyina ba Jesu bakamwabila,"tabajesi ⁴busansa ."Jesu wakamba kulinguwe," mwanakazi, wazindazi kulimebo?nakoyangu tainasika ⁵."Banyina bakambila bazike,"kufubwa chaamba kulinyebo ,amucite."⁶Ino kwali poto zyamabwe zyamanzi zyosanwe zyamanzi akomwi zyakali kubelesye ma Juda kusanzya tumsiya nsiya njaya yajesi zyobile na zyotatwe nongo. ⁷Jesu wakamba kulimbabo, amuzuze nongo amanzi."mponyina bazuzya amulomo." ⁸mponya wakambila bazike ," amutole zimwi inawa kubapatipati bajika ."mponya bakacita namu.⁹Mupati wabasikwaba wakalabila manzi akasandulwa kuba busansa, takwe nakazi kubwakazwinda(kono bazike bakateka manzi balizi). mponyina wakaita sikukwata ¹⁰okwamba kulinguwe,"bantu bonseni kupa busansa bubotu kusanguna ape okubika bubi bakolwa. Kono mwalibambide busansa bubotu kusikila inawa.¹¹Aya ngamalele okusanguna Jesu ngakacita ku cana ya Galileya, wakayubununa bulemu bwakwe, mponya basikwiya bakasyoma mulinguwe.¹²Nikwakamana awo Jesu, banyina, bazalwanyina,basikwiya bakwe bakaselela kukapenamu okukala oko kwamazuba mache.¹³Mponya paseka yama Juda yalafwi,pele Jesu wakainka kujelusalemu. ¹⁴Wakajana basikuzya n'gombe e mbelele ekwilimba mucikombelo,abasikuchica mali bakalikede alya.¹⁵Mponyina wakapanga cime kubelesya zibiya okubatandila anze yacikombelo,antomwi ambelele e n'gombe. wakatatola mali abasikucicha okusandola matebulu. ¹⁶kulibasikuzya kwilimba wakati,"amutole ezi zintu kuzwa aya.amuleke kupanga n'ganda yatata busena bwakuziza."¹⁷Basikwiya bakwe bakayeya kuti cililembedwe,"kuyandisisya n'ganda yako wandilya kumaniniza," ¹⁸mponya bapatipai bama Juda bakataba okuti kulinguwe," citondezya nzi conga watutondezya,mbuli mbocita ezi zintu?" ¹⁹Jesu wakataba, "amujaye cikombelo,mumazuba otatwe ndiyocibusa."²⁰Bapatipati bama Juda bakati,"eyi tempele yaka yakwa mumyaka eli makumi one ato sanwe akomi,ino ulayaka buti mumazuba otatwe?" ²¹Nekubanamu,walikwamba zyetepele yo mubili wakwe. ²²Nakabusigwa kuzwa kubafu, basikwiya bakwe bakayubuluka kuti wakacamba eci, mponya bakazumina mulumbe amakani Jesu ngakamba.²³Mponya nakali mujelusalemu kupobwe lya paseka, banji bakasyoma muzina lyakwe bakabona zitondezyo zyakacitika. ²⁴Kono Jesu takwe nakabasyoma kambo walibazi bonse, ²⁵Kambo takwenalikuyanda nekuba omwi ape bukamboni bobukale bomuntu, kambo wakalizi zyali mulimbabo.

Chapter 3

¹Ino kwali oyo mufalisi walikwitwa ezina lya Nikodemas, mwendelezi waba juda. ²Oyo mwalumi wakaza kuli jesu o kwamba kuli nguwe, "mwiiyi yulizi kuti uli mwiiyi wakazwa kuli leza, kambo takwe unga wacita ezi zitondezyo zyocita ati kuti leza ulanguwe."³Jesu wamutaba, "kasimpe, kasimpe ati ooyo wakzyalwa cipiya, takoyobubona bwami bwa leza. ⁴Nicodemus wakataba," ino ninga muntu wazyalwa buti kali mupati kale? Takozi kunjila lwabili mwida lya banyina okuti azyalwe, ninga wakonzya?⁵Jesu wakataba,"kasimpe, kasimpe, ati ooyo wazyalwa amanzi ape i muuya usalala, tayo njili mubwami bwa leza. ⁶Cakazyalwa kunyama ni nyama, mponya cakazyalwa kumuuya muuya.⁷Utakomokwi kuti ezi zinda kwambila, ulelede kuzyalwa lwabili. ⁸Luuwo lulaunga kufumbwa koluyanda; Ulamvwa muzumo, pele tamuzi ooko kuzwida na kuya. Pele mbukubede kulaabo boonse bakazyalwa ku muuya.⁹Nicodemus wakamutaba kwamba kuti," ino ezi zintu ziyoba buti?" ¹⁰Jesu wakataba okumwambila, "ino uki mwiiyi wa Isilaeli pele tamuvwisisisyi ezi zintu? ¹¹Kasimpe, kasimpe, ndamwambila, twambola zituzi, ape yulapa bukamboni kuzintu zitubona pele tamutambuli bumboni bwesu.¹²Kuti ndamwambila zintu ziomunika pele tamundishomi, ino inga mulandisyoma buti ndamwambila zyokujulu?" ¹³Takwe muntu wakatatinde kujulu ati ooyo wakazwa kujulu-mwana o muntu.¹⁴Mbuli Mozesi mbwakanyamuna inzoka munkanda, omwana muntu mbwazonyamunwa, ¹⁵Kutegwa muntu ushoma mulinguwe kuti abe abuumi butamani.¹⁶Mbuli leza mbwakaiyanda nyika, mbwakapa mwanakwe kuti kufumbwa ooyo uyo shoma mulinguwe tayofwidilili pele uyoba obumi butamani. ¹⁷Mbuli leza mbwatakatuma mwana munyika kuti ape mulandu nyika, pele kuti afutule nyika kwiinda mulinguwe. ¹⁸Ooyo ushoma mulinguwe tapedwe mulandu, pele ooyo utashomi uli pedwe mulandu kambo takwe nashoma muzina lya mwana leza. ¹⁹Aka nkakambo ko lubeta: mumuni wasika munyika, ape bantu bakayandisisya mudima kwindi mumuni nkambo milimo yabo mibi. ²⁰Kufumbwa ucita cibi uluusulide mumuni, mponya tasiki ku mumuni, kutegwa zibi zyakwwe zitabikwe antambalakazya. ²¹Mukuba kuti, ooyo ucita zyenconzyo nguza kumumuni kucita kuti milimo yakwe iboneke kuti yacitwa muli leza. ²²Nikwakazwa ayo, Jesu abasikwiya bakwe bakaika kucisi ca Judiya. Ooko wakakukala ambabo kabapatizya. ²³Mponya awo Joni anguwe wakali kubbabatizya ku Enoni kumbali oku salimu nkambo nkukwakali maanzi manji. Bantu bakali kusika kuti bazobbabatizigwe, ²⁴ciindi eci Joni talina kusowelwa muntolongo²⁵Mponya bakali basikwiya ba Joni bakali kukazyanya a mujuda umwi mumakani azyakusalazya. ²⁶Mponya bakainka kuli Joni bakati, "mwiiyi, ulya ngumwali limwi mutala lyamulonga wa Jolodani, ulya wakapa bumboni, langa, uli mukubizya, mponya beense balimukuinka kulinguwe.²⁷Joni wakati,"muntu takonzyi kutambula cili conse ati kuti wapegwa kuzwa kujulu. ²⁸Nywebo ninga mwapa bumboni kuli ezi zindamba,ntandili kilisitu, ape kwiinda kuti, ndakatumwa anembo lyakwe.²⁹Mwanakazi uzuliwa kumwalumi. Ino mwenzinyina omwalumi, ooyu wima okumuswilizya. ula botelwa cokunonenwa akambo kejwi lyomwalumi. Mponya, awo ndakondwa liko, ³⁰Ulukede kuyungizizya, mponya mebo ndibole aansu.³¹Ooyo uzwa kujulu mupati kwindi zyoonse. Ooyo uzwa anyina uzwa anyika ape wambola zyanyika. Ooyo uzwa kujulu mupati kwindi zyoonse. ³²Upabukamboni kuzintu zyakabona okunvwa kono yakwe uzumina bumboni bwakwe. ³³Ooyo wakatambula bukamboni bwakwe ulazibisisya kuli Leza ngwa masimpe.³⁴Kuli ooyo Leza ngwatuma wambola majwi a Leza,kaambo tapi muuya usalala mu kupima. ³⁵Taata uyanda mwana ape wakamupa zyoonse mumanza akwe. ³⁶Ooyo usyoma mu mwana ulijesi buumi butamani,pele oyuutanvwidi mwana tayoboni buumi,pele bukali bwa Leza buli alinguwe.

Chapter 4

¹Awo Jesu wazikuti ba Falisi bakamumvwa kuti wali kupanga okubbizya basikwiya babji kwiinda Joni ²(nikuba Jesu we tali kubizya, pele basikwiya bakwe mbabali kubbizya). ³Wakasiya Judiya okupiluka ape ku Galili. ⁴Pele cakaelede nguwe kukwinka mu Samaliya. ⁵Awo wakasika mu dolopo lya samaliya, wali kwitwa kuti sukari, afwifwi akabaka ako jakopo nakapede mwanakwe Josefa. ⁶Cikala ca Jakopo cali wo. Jesu walikatede kuzwa kumusinzo okukala kumbali ecikala. lyakali sikati. ⁷Mwanakazi musamaliya wakasika kuzoteka manzi, mponya Jesu wakamba kuli nguwe "ndipa manzi okunywa." ⁸Nkambo basikwiya bainkide mudolopo kuyoula zyokulya. ⁹Awo mwanakazi musamaliya wakateti kulinguwe, "momubuti kuti yebo koli mu Juda, ukambile mebo nkeli mwanakazi musamaliya, ami okunywa?" ¹⁰Nkambo ma Juda tabendelani ama samaliya. ¹¹Jesu wakataba okwamba kuti kulinguwe, "kuti kambe walizi cipo caleza, okuti ino ngwani oyo uli kwambola ayibo, ndipa ndinywe, yebo welede kumikumbila nguwe ape nakupa manzi apona." ¹²Mwanakazi wakati kuli nguwe, "O mwami, tojesi cokutesya ape cikala cilamfu. Ino nkokuli he nkojisi manzi apona?" ¹³Toinsi mupati, na ndiwe kwiinda tata wesu Jakobo, wakatupa cikala okunywida muli ncico ngu mukamweni, mbuli bana bakwe e gombe zyakwe?" ¹⁴Jesu wakataba okwamba kuti kuli nguwe, "wense unywa manzi aya ulafwa nyota ape, ¹⁵Pele kufumbwa oyo watunye manzi ayo ngetemupe takwe nayofwa nyota ape. Kwiinda mukuti, manzi ngetemupe kayoba kasensa kamanzi muli nguwe, akunkila kubuumi butamani." ¹⁶Mwanakazi wakamwambila nguwe kuti, "Omwami, ndipa aya manzi kuti nketacifwi nyota ape nkentacizi ano kuzoteka manzi." ¹⁷Jesu wakati kulinguwe, "koya, mwite mulumwako, ape mupiluke aano mponya," ¹⁸Mwanakazi wakataba okwambila nguwe kuti, "Tandikwe mwalumi." Jesu wakataba kuti, "Ncinzyo wamba," ¹⁹Tandikwe mwalumi, ²⁰Nkambo walijisi balumi bisanwe ape oo ngo jesi inawa tainsi mulumi wako. Eci nciwamba masimpe, ²¹Mwanakazi wakati kuli nguwe, "Omwami ndabina kuti uli musinsimi." ²²B amatata besu bakakomba muli eci cilundu, pel wamba kuti Jelusalemu ncecibakabantu ncibelede. ku kombela. ²³Jesu wakati kulinguwe, "Ndishoma, o mwanakazi, kuti cindi cilasika nimuyokomba tata nikuba a cilundu eci neenga mu Jelusalemu." ²⁴Mukomba ncimutazi. Tukomba ncituzi, nkambo lufutuko luzwa kuma Juda. ²⁵Nikuba namu, cindi cilasika ape ncecico eci nawa, abakomba masimpe bayokomba tata mumuya amumasimpe nkambo tata ulangaola bantu bali namu kuti babe bamukomba. ²⁶Leza muuya, ape bantu bamukomba belede kumukomba mumuya omu masimpe, ²⁷Mwanakazi wakati kuli nguwe, "Ndilizi kuti mesaya ulaza (oyo witwa zina lya kilisito) Akusika, uyo pandulula zyoonse kuli swebo," ²⁸Jesu wakati kuli nguwe, "Ngondime ulikwambola aibo, ²⁹Ali eco cindi basikwiya bakwe bakasika. Awo bakasukwa kambo ko kuti wali kwambola o mwanakazi, pele takwe naba womwi wakambola, "uyanda nzi?" olo kuti "Ninzi ndikwambola oyu mwanakazi," ³⁰Mponya mwanakazi wakasiya kaumbu kakwe kamanzi, wakapiluka ku dolopo, okwambila bantu kuti, ³¹Kamuza, mubone mwalumi wakandambila zyoonse nzindakacita kale kwayanda takonzyi kuba kilisito, inga waba?" ³²Bakazwa mudolopo okuza kuli nguwe. ³³Muli eco cindi, ba sikwiya bakamukombelezya, kabaamba kuti, ³⁴Omwiiyi, lya." ³⁵Pele wakati kulimbabo, "Ndilijisi co kuya ncimutazi?" ³⁶Mponya basikwiya bakambozyanya kuli umwi o umwi, "Takwe olo womwi wamwetela cili coonse kuti alye, bamwetela na?" ³⁷Jesu wakati kulimbabo, "cokulya cangu ncokucita luyando lwakwe wakandituma oku maniniza mulimo wakwe. ³⁸Pele tamwambi kuti, kucili myezi yone ape butebuzi busike? Ndilikumwambila, amulange mubone mummyunda yayuma kale kuti itebulwe! ³⁹Oyo uli kutebula ulatebula bulumbu oku bungeka micelo yo buumi butamani, mukuti oyo ubyala o utebula basekelele antomwi. ⁴⁰Mbuli mukalabi kakuti, umwi wabyala, ape umwi watebula cili masimpe. ⁴¹Ndakamutuma kuti mutebule eco ncimwatakabeleka. Bamwi bakabeleka, ape mwakanjila buyo mumilimo yabo. ⁴²Bunji bwama samalitani muli elyo dolopo bakamushoma nkambo kejwi lyomwnakazi wali kupa bukamboni, "wakandambila zintu zyoonse ezyo nzindakacita," ⁴³Mponya awo ma samalitani bakasika kulinguwe bakamukumbila kuti akale ambabo, mponya wakakala oko mazuba obile. ⁴⁴Abamwi banji banji bakamushoma kaambo kejwi lyakwe. ⁴⁵Bakamwambila mwanakazi kuti tatushomi nkaambo keeco nciwa kaamba, pele swebo tobeni twakalimvwida, ape tulizi kuti ncobeni oyu munununi we nyika. ⁴⁶Nikwakainda kaindi ayo mazuba obile, wakaza oko pkwinka ku Galilaya. ⁴⁷Nkaambo Jesu nguwe wakamba kuti musinsimi talemekwi mucisi cakulibo. ⁴⁸Mponya nakasika mu Galilaya, banagalilaya bakamutambula. Nkaambo bakabona zintu zyoonse nzyakacita mu Jelusalema ku pobwe, kaambo ambabo balinkide kupobwe. ⁴⁹Mponya wakasika ape ku kana mu Galilaya nkwakasandula maanzi kuba waini. Kwali umwi muntu mulemu wali omwana walikuciswa ku kapenamu. ⁵⁰Nakamvwa namu kuti Jesu wakasika kuzwa ku Judiya kuya ku Galilaya kwinka wakainda kuli Jesu okuyomukumbila kuti aze kuzoponya mwana akwe wali afwifwi okufwa. ⁵¹Jesu mponya wakati kulinguwe, "Ati kuti ubone zitondezyo ezi komosya, toyoshomi," ⁵²Oyo muntu mulemu wakamwambila kuti, o mwami koza natana kufwa mwanangu. ⁵³Jesu wakamwambila nguwe kuti, koya. mwana wako waponi." ⁵⁴Mwalumi wakashoma jwi ndyakamwambila Jesu, mponya wakainka. ⁵⁵Nali kuyobuya ansi, babelesi bakwe bakaswanana anguwe, okumwambila kuti mwana wako

wapona. ⁵²Mponya akaambo kenamu wakababuzya kuti cali ciindi nxi nakatalika kulimvwa kabotu. Bakamutaba, ijilo mucindi cotusanu otubili kuciswa kwakamuleka. ⁵³Mponya isi wakaziba kuti nconzyo eciya ciindi Jesu nakamwambila, "mwana wako wapona." mponya inguwe lwakwe ebeganda yakwe bakasoma. ⁵⁴Eci ncakacita nakazwa mu judiya kuza ku Galilaya.

Chapter 5

¹Kuzwa awo kwakaba pobwe lya ma Juda,Mponya Jesu wakainka ku Jelusalemu. ²Ino mu Jelusalemu kumbali omulyango wembebele kwali ziba, elyo mumushobo we Aramaic wikwa kuti Bbetisaida, ape walijesi zitungu zyosanwe. ³Mwelo mupati wabantu balikuciswa, boofu, balema, ⁴Abatakozi kwenda balilede awo.⁵Kwali mwalumi walikuciswa kwe myaka ili makumi otakwe emyaka ili lusele. ⁶Ino Jesu nakamubona kalede alya, ape kuzwa awo nakayeya kuti waliwo awo kwe cindi cilamfu, wakati kulinguwe, " ino ulayanda kuti uponisigwe?"⁷Mwalumi wacisidwe wakataba, " omwami, sikwe naba omwi watandibike muciziba manzi nacivundoka. Ndakuza, umwi ulaza nketana kusika." ⁸Jesu wakati kulinguwe, " nyamuka, bweza bulo bwako, wende. "⁹Mponya mponya mwalumi oyu wakaponisizwa, mponya wakabweza bulo bwakwe okwenda. Mponya obo buzuba bwali nsabata. ¹⁰Mponya bama Juda bakali kulinguwe bakaponisigwa, "sunu mbuzuba bwe nsabata ape takwe niwazumizigwa kunyamuna bulo bwako." ¹¹Inguwe wakataba kuti,"oyo wandiponya wandambila kuti, "nyamuna bulo bwako wende."¹³Bakabuzya kulinguwe kuti , " ngwani oyu mwalumi wakwambila,'kuti "nyamuna bulo bwako wende?" ¹²Nikuba namu, oyo wakaponisigwa talizi kuti walini kambo Jesu alinkide kale muciumuzi, nkambo kwali bantu banji abusena awo. ¹⁴Nikwakazwa awo, Jesu wakamujana mutempele wakati kulinguwe, " bona, waponisigwa! ino utakabi noyobisya nkokuti cimwi cintu cinda awa citakacitike kuli yebo." ¹⁵Mwalumi oyo wakazwa wakainka okwambila ma Juda kuti ngu Jesu wakamuponya. ¹⁶Ino akambo kezintu ezi bama Juda bakatalika kupenzya Jesu, nkambo wakacita zintu ezi mubuzuba bwensabata. ¹⁷Jesu wakabataba wakati," batate balimukubeleka nikuba alicino cindi, ape amibo, ndilimukubeleka. " ¹⁸Akambo ako, bama Juda bakayeya nzila yokumujaya nkambotakwe nakatyola buyo mulawo we nsabata,pele ape wakamba kuti Leza ngwisi, camba kuti ulibika mucimo comwi o Leza. ¹⁹Jesu wakabataba, " ncozyo ncozyo,mwana takozi kulicitila alike, ati ezyo zyaona isi zyacita, kumfumbwa isi ncaciti anguwe mwana ulacicita mbona, ²⁰Mbonya buli isi mbwayanda mwanakwe ape okutondezya zyense ezyo inguwe zyacita. Ape ula mutondezya zintu zipati kwinda ezi camba kuti muyokomokwa.²¹Mbonya mbuli isi mbwabusa bafwide okubapa bumi, ape mbombubo omwana ula bumi kuli wense muntu ngwayanda. ²²Mbonya mbuli isi mbwatakwe ngwabeteka, pele wakapa bubetesi bwense kumwana. ²³Nkokuti kufumbwa muntu utayolemeki mwana o wisi wakamutuma nkokuti tamulemeki. ²⁴Ncozyo, ncozyo, oyo uswilila ijwi lyangu ape okusyoma oyo wakandituma ulijesi bumi butamani ape tayobekekwi, pele wayokolwa mulufu okunjizigwa mu bumi. ²⁵Ncozyo,ncozyo, ndamwambila kuti cindi cilasika, ino kasika kale, awo bafu nibayoswilila ijwi lyo mwana Leza, ape abo baswilila bayoba obumi. ²⁶Mbonya mbuli tate mbwali obumi mulinguwe, pele mbubonya namu wakapa kumwana kuti anguwe abe obumi mulinguwe, ²⁷Ape isi wakapa nguzu kumwana kuti abeteke nkambo mwana omuntu. ²⁸Mutakomokwi ecintu eci, mbonya mbukuli cindi ciyosika kokuti kufumbwa abo bali mumakumbu bayolimvwa ijwi lyakwe. ²⁹Ape bayozwa anze : Abo bakacita kabotu bayo bikilwa bumi butamani, ape ambabo abo bakacita zibi bayobikilwa cisubulo. ³⁰Tandikonzi kucita cimwi ilwangu. Mbuli mbondavwa,ndilabeteka, ape bubetesi bwangu bulasalala kambo tandiyobuyandoli mukuyanda kwangu pele mukuyanda koyo wakandituma. ³¹Kuti na ndatalika kulipandulula lwangu ndemweni, bumboni bwangu tabukonzi kuba bwa masimpe. ³²Kuli omwi undipandulula, Ape ndilizi kuti bumboni mbwapa alime mbwa masimpe. ³³Mwakatuma kuli Joni, ape wakapa bumboni bwe ncozyo. Kono bumboni obo mbondakatambula tabuzwi ku muntu. ³⁴Ndamba zintu ezi kutegwa mufutulwe. Joni wali labi liwaka okumweka. ³⁵Mponya mwebo mwakayanda kusekelela mu mumuni wakwe kwa kaindi kanini. ³⁶Pele bumboni bwejesi mbupati kwinda obo bwajesi Joni, kambo mulimo batate ngibakandipa kuti ndimaninizye, njonina milimo njecita, ulindipandulula kuti tate nguwakandituma. ³⁷Oyu tate wakandituma wakapakale bumboni bokundipandulula. Takwe nimwavwa ijwi lyakwe niciba cindi comwi ape ancico cimo cakwe tamunakucibona kuzwa lili. ³⁸Takwe mjwi akwe mulinywebo. Kambo tamusyomi muli oyo ngwakatuma. ³⁹⁴⁰Mulayandola mu malembe nkambo muyeya kuti mulingawo mulijesi bumi butamani, ape aya malembe apa bumboni bwangu, ape tamuyandide kuza kuli mebo kutegwa mube obumi butamani. ⁴¹Tanditambuli bulemu kuzwa kubantu, ⁴²kambo ndilizi kuti tamukwe luyando lwa Leza mukati muli nywebo. ⁴³Ndakaza muzina lya tate, ape tamunditambwide. Kuti na umwi waza muzina lwakwe, mulikede kumutambula. ⁴⁴Ninga mwasyoma buti, nyebo nomutambula bulemu buzwa kubezyinina pele tamuyndoli bulemu buzwa kuli Leza alike. ⁴⁵Mutayeyi kuti mebo lwangu ndime ndiyomupa mulandu kuli tate. Mozesi oyo ngumusyoma ngwatakamupe mulamdu. ⁴⁶Kuti na musyoma Mozesi, mulele kundisyoma,nkambo wakalemba zigama mebo. ⁴⁷Kuti na kamusyoma mumalembe akwe, ino ninga mwakazya buti kusyoma majwi angu.

Chapter 6

¹Nizya kainda ezi, Jesu wa kainka ku tala olwizi lwa Galileya, ape lwitwa Tibeliyas. ²Bunji bwa bantu baka muchitula kambo baka bona zitondezyo nzyali kuchita alabo bali kuchiswa. ³Jesu wakainka achilundu mponya waka kala ansi aba sikwiya bakwe. ⁴(ino paseka, pobwe lya ma Juda, lyali afwifwi) ⁵Awo Jesu naka langa mujulu oku bona mbunga yabantu mpati kuza kuli nguwe, wakati kuli Filipo, "Juyo ula kuli chinkwa kuti aba balye?" ⁶(kono Jesu wakamba echi ku tatuba Filipo, kambowe walizi zyo kuchita.) Filipo waka mutaba, "inkwa zyu lwa mwanda yobile taziko nzyi ku kwana kuti ngwaya bweza ni kucheya." ⁸Umwi waba sikwiya, andulu, mu zwalwa nyina waka Saimoni Petro, wakati kuli Jesu,, ⁹"Kuli mwana mwalumi ano ujesi zinkwa zya maola zyo sanwe ape enswi zyo bile, kono zilangwazya nzi ali bayi?" ¹⁰Jesu wakati, "Amwambile bantu bakale ansi." Ino kwali bwizu buyi mu busena obu. Ba lumi baka kala ansi, bali kusika myulu yo sanwekuba bala. ¹¹Mponya Jesu waka bweza zinkwa naka mana ku lumba, wakapa abo bakende ansi. Waka chita mbonya enswi, mbuli mbuba likuyanda. ¹²Ino nibaka kuta bantu, wakati kuli ba sikwiya bakwe, "Amubunge tu panzi twa komoka twa syala, kuti kutabi zyata zi sweke," ¹³Ino baka bunga uk zuzya zizumaa zili kumi ezyo bile zyo tu panzi twaka twakoka twe zinkwa twaka siya abo ba kalya. ¹⁴Ino, awo bantu ni bakka bona echi chitondezyo haka chita, ba kti, "Uyu chonzyo ngo mu sinsimi welende kuza kuti nyika." ¹⁵Jesu naka ziba kuti bali kuyanda ku musonge lezya kumu bika kuti abe mwami, waka chija ape kwinka ku chilundu alike. ¹⁶Nikwaka jolezya, ba sikwiya bakwe ba kainka ku lwizi. ¹⁷baka tanta mu bwato, ape bali kwinka kuta olwizi ku capenamu. Ino kwali siyide alechi chindi, ape jesu talina kuza ku babede. ¹⁸Iguwo pati lua kaunga, ape olwizi lwa ka tali kuyuntana. ¹⁹Ino ni bakenda musinzo usika makumi obile otu sanu na makumi otatwe, baka bona Jesu ka yobwenda atala olwizi oku swena ku bweto mponya baka yowa. ²⁰Kono wati kuli mbabo, "Ndime! muta yowi." ²¹Mponya baka yanda ku mutambula mu bwato, ape mponya mponya bwato bwaka sika ku busena kubali kwinka. ²²Bu zuba bwaka chilila, imbunga yabo bainvwi mu tala olwizi baka bona kuti takwe bwato bumwi pele obo bomwi, okuti Jesu mwa tantide aba sikwiya bakwe kano basikwiya bakwe bainkide abalike. ²³Nikuba namu kwali migolo imwi yakazya ku Tibeliyasi kufwifwi obusena kubaka Lida zinkwa naka mana ku lumba mwami. ²⁴Ino mbunga ni yaka ziba kuti nikuba Jesu na ba sikwiya bakwe takwe waliwo, bo lwabo baka njila mu mugolo okwinka ku Capenamu, kuyo yandola Jesu. ²⁵Nibaka mujana kumwi ku mbali olwizi, bakati kuli nguwe, "Omwiyi, wa kazalili kuno?" ²⁶Jesu waka ba taba, kati, "nchonzyo, nchonzyo, mu yandola mebo, ntinsi kuti kambo mwa ka bona zinkwa oku kuta. ²⁷muta belekeli chilyo zimana, kono amubelekele chilyo echo chikala kuisya kubum butamani obo mwana o muntu nchayo mupa, kambo Leza Tata waka bika chizibyo ali nguwe." ²⁸Mponya bakati kuli nguwe, "Twelende ku chitanzi, kuti tu chite misebezi ya Leza?" ²⁹Jesu waka taba kati kuli mbabo, "Oyu ngo mu mulimo wa Leza: Kutu mu shone muli oyo waka ndi tuma." ³⁰Ino bakati kuli nguwe, "Chitondezyo nzi chote chite, kuti tu bone mponya tuku shome?" Ula chita nzi? ³¹Mata besu ba kalya manna muchi mpayuma, mbuli mbu chilembidwe, "Waka bapa zinkwa zyokulya kuzwa ku julu." ³²Mponya Jesu waka bataba, "Nchonzyo, nchonzyo, tinsi Mozesi waka mupa chinkwa kuzwa ku Julu, kono ngu Tata umupa chinkwa che nchonzyo kuzwa ku julu. ³³Kambo chinkwa cha Leza che cho chiza kuzwa ku julu ape chipa bumi ku nyika." ³⁴Ino bakati kuli nguwe, "Mwami, tupe echi chinkwa lyonse." ³⁵Jesu wakati kuli mbabo, "Ndime chikwa cho bumi; oyo uza kuli mebo ka yo fwi nzala, ape oyo u shoma muli mebo ta yo bi e nyota." ³⁶Kono ndaka mwambila kuti iyi mwandibona, ape tamu shomi. ³⁷Bonse mba ndipa Tata ba yoza kuli mebo, ape oyo uza kuli mebo siyo musoweli anze. ³⁸Kambo nda seluka kuzwa ku julu, tinsi kuti ndazo chita zye yanda, kono zya yanda oyo waka indi tuma. ³⁹Echi ncha yanda oyo waka ndituma, kuti ndita kasowi naba womwi wabo mbaka ndipa, kono bayo basigwa mu buzuba bwa mamanino. ⁴⁰Kambo olu ndo luyando lwa Tata, kuti muntu wonse u bona mwana oku shoma muli nguwe uyo ba obumi butamani ape ndiwo mu busya a buzuba bwa mamanino. ⁴¹Mponya ma Juda baka mungunguna kambo wakamba kuti, "Ndime chinkwa chizwa ku julu." ⁴²Bakati, "Tinsi Jesu mwana wa Josefa, a baisi aba nyina tuli bezi? Ino kuza buti kuti ambe kuti, ndazwida ku julu?" Bakati, "Tinsi Jesu mwana wa Josefa, a baisi aba nyina tuli bezi? Ino kuza buti kuti ambe kuti, 'Ndazwie ku julu?'" ⁴³Jesu wakataba okuti kuli mbabo, "Amuleke ku ngunguna akati kenu, ⁴⁴Takwe unga waza kuli mebo ati Tata waka ndituma wa muswenzya, ape ndiyo mu busya a buzuba bwa mamanino. ⁴⁵Chili lembidwe mu ba Sinsimi, 'Bonse bayo isigwa o Leza.' Muntu wonse waka mvwa okwiya kuli Tata uza kuli mebo. ⁴⁶Tinsi kuti kuli muntu waka bona Tata, ati oyo uzwa kuli Leza- ngwaka mubona Tata. ⁴⁷Nchizyo, nchinzyo oyo ushoma ulu bumi butamani. ⁴⁸Ndime chinkwa cho bumi. ⁴⁹Mauso baka lya manna mu chimpayuma, mponya baka fwa. ⁵⁰Echi che chinkwa chiza ansi kuzwa ku Julu, kuti muntu alya ni ku zheya kuta kwe kufwa. ⁵¹Ndime chinkwa chumi chakaza ansi kuzwa ku julu. Kutina umwi walya kapanzi kechi chinkwa, uyo kala kuta mani. Chinkwa echo chidiyopa mubili wangu ku bumi bwe nyika." ⁵²Ma Juda baka nyema akati kabo oku talika ku kazyanya, kabati, "Ino oya mwalumi ninga watupa buti mubili wakwe kuti tulye?" ⁵³Mponya Jesu wakati kuli mbabo, "Nchinzyo, nchinzyo, ati kuti mwalya

nyama yo mwana omuntu oku nwa bulowa bwakwe, tamu yobi ubumi muli nwebo.⁵⁴ Kufubwa ulya mubili wangu oku nwa bulowa bwangu ulo bumi butamani, ape ndiyo mu busya abuzuba bwa ma manino.⁵⁵ Kambo mubili wangu nchilyo nchonzyo, ape bulowa bwangu chokunwa nchonzyo.⁵⁶ Oyo ulya mubili wangu oku nwa bulowa bwangu ukala muli mebo, amibo muli nguwe.⁵⁷ Mbuli Tata upona mbwaka ndituma, ape ombwepona kambo ka Tata, kokuti oyo ulya mebo, uyo pona kambo kangu.⁵⁸ Echi che chinkwa chaza ansi chiziwida kujulu, ku taisi mbuli maiso niba kalya okufwa. Oyo ulya echi chinkwa uyoba obumi butamani."⁵⁹ Kono Jesu waka mba ezi zintu mu sinagogo nali kwisya mu Capenamu.⁶⁰ Jesu, kambo walizi muli nguwe kuti basikwiya bakwe bali ku tongoka wakati kuli mbabo, "chamu nyemya echi?"⁶¹ Jesu, kambo walizi muli nguwe kuti basikwiya bakwe bali ku tongoka, wakati kuli mbabo, "Chamu nyemya echi?"⁶² Ino kuba buti kuti mwabone mwana o muntu unyamuka mujulu kwinka kwaka zwida?⁶³ Muya ngu pa bumi ; nyama taikwe mpindu. Manjwi nginda mwambila muya, ape mbumi.⁶⁴ Nkono kuli bamwi benu bata shomi." Kambo Jesu walizi kuzwa kuma talikilo abo batayo shomi abo bayo muzya. Wakati,⁶⁵ "Kambo kako nda kamwambila kuti takwe unga waza kuli mebo ati wa wapegwa o Tata."⁶⁶ Kambo kechi, banji ba sikwiya bakwe baka pululuka oku leka ku muchilila.⁶⁷ Mponya Jesu wakati kuli bali kumi ababili, "Tamuyandi kwinki anwibo, mulayanda na?"⁶⁸ Saimoni Petulo waka mutaba, "Mwami, tula inka kulini? Uli jesi majwi obumi buta mani,⁶⁹ ape twa shoma okuba oluzibo kuti uli musalali wa Leza."⁷⁰ Jesu wakati kuli mbabo, "Nsika musalide na, no kumi aba bili, ape womwi wenu ngu dyabulusi?"⁷¹ Awa wali kwaba Judasi mwana wa Simoni Iscaliyoti, kambo wali nguwe omwi wabo bali kumi aba bili, oyo mwaba Jesu.

Chapter 7

¹Nikwakamana zyoonse zintu Jesu wakendenda mu Galilaya, mukuti tali kuyanda kunjila mu Judiya nkambo ba Juda balikumuyanda kuti bamujaye. ²Ino pobwe lya ma Juda lyamayake lyali afwifwi³Mpawo bana nyina bakati kulinguwe, zwa abusena winke ku Judiya, kutegwa basikwiya bako ambabo bakabone milimo njocita. ⁴Takwe muntu ucita cintu mukusisikilizya kuti na walo uyanda kuzibwa. Kuti na ucita azi zintu litondeze kubantu boonse.⁵Bananyina takwe nibakamushoma mulinguwe. ⁶Jesu mponya wakati kuli mbabo,"cindi cangu tacina sika kale, pesi cindi cenu cilibambidwe. ⁷Nyika tiko musula, kono ilindisulide nkambo ndali pede kale bumboni anjiyo kuti milimo yayo mibi. ⁸Kamuya kupobwe! tandinki ku pobwe eli nkaambo cindi cangu tacina zuzikizigwa." ⁹Nakamana kwamba ezi kulimbabo, wakakala mu Galilaya. ¹⁰Pesi bana kulinguwe niba kainka ku pobwe, mpona anguwe wakainka, cokuta libonia pesi ku tali antaongolola pesi mukuyuba. ¹¹Ma Juda bali kumuyandola ku pobwe akwamba kuti, ulikuli?¹²"Kwali kwambozyania kunji akati kabantu akambo kakwe, namwi bakati mwalumi mubotu, bamwi bakati, ne uli kusowa bantu. ¹³Takwe naba omwi wakambola cakuliba nkambo kokuyowa ba Juda. ¹⁴Pobwe nilyali akati kokumana, Jesu wakainka mu tempele o ku talika kwisya. ¹⁵Ino ba Juda bakakomokwa akwamba, nkambo o nzi mwalumi oyu cazi loko? takwe naida? ¹⁶Jesu wakabataba kuti, kwiisya kwangu tainsi kwangu, kono nkoyo waka ndituma. ¹⁷Kuti na umwi wanyomenena kucita kuyanda kwakwe uyoziya njisyo eyi, na izwa kuli leza, na kwanoyanda ndiliku lyambweda. ¹⁸Kufumbwa ulyambweda lwakwe ulilangila bulemu bwakwe, kono oyo kufumbwa uyandola bulemu bwakwe oyo wa kamutuma, oyo muntu uli masimpe, ape takwe kutasalala mulinguwe. ¹⁹Nkokuti Mozesi takamupede mulawo? takwe naba omwi ubamba mulawo, ino ninzi ncaimuyandila ku ndijaya?" ²⁰Imbunga yakataba, uledimoni. Ngwani uyanda ku kujaya?"²¹"Jesu wakabataba okwamba kuli mbabo ndacita mulimo womwi,nonse mwakomokwa. ²²Mozesi wakapa yebo kutegwa kutali kuzwa ku mwaka tenda mwalumi. ²³Na mwalumi wapalulwa mubuzuba bwa nsabata kutegwa mulao wa Mozasi utatolwi, ninzi nce munyema kuli mebo nkambo ndapanga mwalumi kupona kabotu mu buzuba bwe nsabata. ²⁴Mutazekisya mukulanga amenso kono mu kasimpe. ²⁵Bamwi babo kuzwa ku Jerusalemu bakati, ko kuti tainsi nguwe oyu nguba buyandola kuti ajaigwe? Amubone wambila antambalakazya, ape takwe nzibamba kuli nguwe. ²⁶Tacikonzi kuba kuti baleli masimpe baziba kuti oyu ngu kilisito, kula konzeka? ²⁷Anoli tulizi nkwaakazwida oyu. pesi cindi kilisito nayosika, takwe uyoziya nkwayo zwida."²⁸Ino Jesu wakompolola mu tempele, kwiisya o kwamba, nonse mulindizi alimwi oko nkondizwa. takwe nindakalibolela lwangu, pesi oyo wakandituma uli masimpe, alimwi tamumuzi. ²⁹Ndili mwizi nkambo ndakazwa kuli nguwe ape nguwa kandituma. ³⁰"Bali kusola kuta bamwange, pesi takwe waka tula janza ali nguwe nkambo cindi cakwe ticalinosika. ³¹Pesi banji mu mbunga bakashoma muli nguwe, alimwi bakati cindi kilisito nayobola uyo cita zotondezya zinji kwindi ezi nzyakacita?" ³²Ma Falisi bakamvwa bantu kabasyambilana kwamba zya Jesu, aba paizi bapati ama Falisi bakatuma bantu kuti anguwe. ³³Jesu mponya wakati, ndicili andinywe kwe cindi cinini,mpona ndainka kuli oyo wakandituma. ³⁴Muyondiyandola pesi tamukoyondijana! ok kondiyoinka, tamuyokonzi kuza. ³⁵Ma Juda bakambola mulicabo, ino mwalumi oyu uyoinka kuli oko kutakonzyi kuyo mubona? kokuti oyoinka kuba Giliki okutalika kwisya na Giliki? ³⁶Ndijwi nzi eli ndyakamba, muyo ndiyandaola pesi tamu yosiki oko ko ndiyoinka tamukoyo ndijana?"³⁷Ino mubuzuba bwa mamanino, buzuba bupati bwepobwe, Jesu wakaima, akompolola kati,"na uli umwi ulenyota, aze mebo azonwe. ³⁸Oyo ushoma muli mebo, mbonya mbuli matebe mbwa amba, milonga ya manzi abuumi ayoenda mwida lyakwe. ³⁹Kono wakamba eci akambo ka muya, oyo kuli babo bashoma muli nguwe baya tambula muya tauno pedwe nkambo Jesu tali nopegwa bulemu. ⁴⁰Bamwi be mbunga, niba kamvwa majwi, bakati oyu masimpe ngo musinsima. ⁴¹Bamwi bakati, oyo ngo kilisito,"konobamwi ba kati,"sena kilisito uzwa ku Galilaya? ⁴²Sena malembe takambide kuti kilisito uyo zwa mulunyungu lwa Davida okuzwa ku Betelehemu, munzi oko nkwebede Davida?"⁴³Mponya kwazobuka lwandano kambo kalwe. ⁴⁴Bamwi babo niba ka mwanga, pesi takwe naba omwi wakajata janza ali nguwe. ⁴⁵Ino basikalumamba nibaka piluka kubapaizi bapati aba Falisi, bakati kuli mbabo, ninzi cimwa ta mwetela? ⁴⁶Ba sikalumamba bakataba, takwe naba omwi wambola mbuli namu. ⁴⁷Ino ma Falisi bakabataba, sena anyibo takwe nimwa kenwa? ⁴⁸Sena takwe naba kubali waka shoma muli nguwe, na kumbwa kuba Falisi? ⁴⁹kono eyi mbunga yatalizi mulao yaka kutwa. ⁵⁰Nekodemasi umwi wa ba Falisi wakatanguna kubola kuli nguwe wakati kuli mbabo, ⁵¹Sena mulao wesu ulazekisya kamutano nvwa kuzwa kuli nguwe a kunvwa ncakacita?" ⁵²Bakataba bakati kulinguwe, ayibo uzwa ku Galilaya? muyandola akubona kuti takwe musinsimi uzwa ku Galilaya. ⁵³Mpona bantu bonse bakainka kumanda abo.

Chapter 8

¹Jesu wakainka kucilundu ca oliva. ²Kuseni seni wakaza kutempele ape, abntu bense bakaza; wakakala ansi o kubaisya. ³Balembi aba Falisi baketa mwanakazi wajatwa mukucita bwamu, bakamubika akati. ⁴Mponya bakamba kulinguwe, 'o mwami, oyu mwanakazi wakajatwa nalikucita bwamu. ⁵Ino mumulawo, Mozesi wakatulailila kupoyola mabwe bantu bali namu; wambanzi alinguwe?' ⁶Balikwamba namu mukusola kuti bajane cimwi cintu cokumutamikizya, kono Jesu wakakotama okulemba ansi ecinwe cakwe. ⁷Nibakazwida anembo kumubuzya mibuzyo wakaima ponya wakati kuli mbabo, 'umwi kati kenu utakwe cibi, abengomusungu kumufusa bbwe.' ⁸Ape wakakotama ansi; okulemba ansi ecinwe cakwe. ⁹Mponya nibakacivwa bakaza omwi omwi, kutalikila kumupati. Kumamanino Jesu wasyala alike, omwanakazi wabidwe akati. ¹⁰Jesu wakakotamuka o kwamba kulinguwe, 'mwanakazi, balikuli basikupa mulandu?' ¹¹Wakamba, 'amibo sikupi mulandu. Koya utakaciti cibi ape.' ¹²Ape Jesu wakambola kuli mbabo, wamba, 'ndime mumuni we nyika; oyo oonse ucilila mebo tayoendi mumudima pele uyoba o mumuni wobumi. ¹³Ba Falisi bakamba kulinguwe, 'ilyambilila lwako bukamboni mbwako: bukamboni bwako tabwinsi bwakasimpe.' ¹⁴Jesu wakataba okwamba kuli mbabo, 'nekuba kuti ndalyambilila lwangu, bukamboni bwangu mbwakasimpe. ndilizi kundakazwida okundiyobuya, kono nywebo tamuzi kundakazwida o kundiobuya. ¹⁵Mulabeteke kwindila munyama; tandibeteki naba omwi. ¹⁶Na ndabeteka kubeteka kwangu kwamasimpe kambo tandisinsi edike, pele ndili o tata oyo wakandituma. ¹⁷Iyi, ape mumulawo wako cili lembidwe kuti bumboni bwabantu bobile mbwakasimpe. ¹⁸Ndime upa bukamboni bwangu ndemwini, ape tata oyo wakandituma ngupa bumboni bwangu. ¹⁹Bakamba kuli nguwe, 'bali kuli bauso?' Jesu wakataba, 'tamundizi mrbo nikuba tata; nimwakindizi mebo nimwalimuzi tata anguwe.' ²⁰Wakamba aya majwi mucitambwide nalikwisya mutempele, pele takwe omwi waka mujata kambo cindi akwe ticalinasika. ²¹Mponya ape wakamba kuli mbabo, 'ndandoinika muyondiyandola mebo ape muyofwa muzibi zyenu. Kundobuya, tamukozi kuza.' ²²Ba Juda bakamba, ino uyolijaya na? cencico cambila, kundubuya tamukonzi kuza?.' ²³Jesu wakamba kuli mbabo; muzwa ansi; ndizwa kujulu, muli benyika, tadisi wenyika. ²⁴Mponya awo, ndamwambila kuti muyofwa muzibi zyenu. Ati kuti musyome kuti ndime, muyofwa muzibi zyenu. ²⁵Bakamba mponya kuli nguwe, 'ndime ni?' Jesu wakamba kuli mbabo, zindakamba kulinwebo kuzwa kumatalikilo. ²⁶Ndi jesi zintu zinji zyokwamba o kubeteka ali nyebo. Nikuba oyo wakandituma ngwamasimpe; ape ezintu ndazyamba ku nyika,' ²⁷Takwe nibakamvwisisya kuti walikwamba kuli mbabo zya tata. ²⁸Jesu wakamba mwakamunyamuna mujulu mwana o muntu, nimuyoziba kuti ndime ape tandilicitili zintu lwangu. Mbonya tata mbwakamba ndisya, ndilamba zintu ezi. ²⁹Oyo wakandituma mebo ulamibo, ape takwe nadisiya endike, nkambo mebo conse cindi ndilacita cibotezya nguwe. ³⁰Awo Jesu nakalikwamba ezi zintu, banji bakazumina muli nguwe. ³¹Jesu wakamba kuli abo ba Juda bakazumana muli nguwe, 'kutimwakala mujwi lyangu; ³²mponya mwamba nconzyo basikwiya bangu.' ³³Ape muyoziba kasimpe ape kasimpe kayomwanganuna. Bakamutaba mubuli luzubo lwa Abulaha' ³⁴Jesu wakabataba, 'nconzyo, nconzyo, ndamba kulinwebo kufumbwa oyo ucita cibi muzike wecibi. ³⁵Bazike tabakalilili munganda kutamani; mwana ukalilila kutamani. ³⁶Mponya ciyo, na mwana wamwanganuna, muyoba akasimpe kokwanganunwa. ³⁷Ndilizi kuti Abulahamu nduzubo lwene; muyanda kundijaya mebo kambo majwi angu takwe cibaka muli nywebo. ³⁸Ndamba eco cinti bona o tata, ape anwibo mucite cimwakamvwa kuzwa kuli bauso.' ³⁹Bakataba okwamba kuli nguwe, swebo wesu tata ngu Abulahamu. Jesu wakamba kuli mbabo, 'nimwali bana ba Abulahamu, nimucita a milimo ya Abulahamu. ⁴⁰Mponyina, inawa muyanda kundijaya mebo, mwalumi oyo wakamwambila masimpe kuti ndakamvwa kuzwa kuli leza. Abulahamu takwe nakacita eci. ⁴¹Amucite mulimo waba uso, Bakamba kuli nguwe' ⁴²Jese wakamba kuli mbabo, na leza nali uso, nimwali kundiyanda, bokuti ndakazwa kuli leza ape ndili ano; tinsi kuti ndakalizida lwangu, kono waka ndituma. ⁴³Ino kambo zi ni mutamvwi majwi angu? ka kuti tamuvwi majwi angu. ⁴⁴Muli bakwe uso, satani ape muyanda kucita zyayanda uso. Wali mujai kuzwa kumatalikilo o kutaima mukasimpe kambo takwe kasipe muli nguwe. Namba bubeji, wamba mububeji kuzwa mubube bwakwe kambo mubeji ape nguisi wababeji. ⁴⁵Mponyina kambo ndambola masimpe, tamundisyomi mebo. ⁴⁶Ngwani wenu utandipe cibi? Na ndamba masimpe, kambonzi nimutandisyomi? ⁴⁷Oyo wakwe Leza ulamvwa majwi a leza; tamwamvwi kambo tamwinsi ba kwe leza. ⁴⁸Ba JUda bakataba okwamba kulinguwe, 'Takwe nitwakamba masimpe ati uli musamaliya okuba edaimona? ⁴⁹Jesu wakataba, 'tandikwe daimona, pele ndilamuleka tata, kono nywebo tamundilemeki. ⁵⁰Tandiyandoli bulemu bwangu; kuli umwi uyandola o kubeteka. ⁵¹Nconzyo, nconzyo, ndamba kuli yebo, na umwi wabamba majwi angu, tayobone lufu. ⁵²Ba Juda bakamba kulinguwe, ino twabona kuti ulijisi dimona. Abulahamu abasisimi bakafwa; kono wamba, na umwi wabamba majwi angu, takwe nayo labila lufu. ⁵³Toinsi mupati kwinda tata wesu Abulahamu oyo wakafwa, ndime na? basisimi ambabo bakafwa. Ulipa kuti ndiweni? ⁵⁴Jesu wakataba, na ndalilumbaizya edike, kuli lumbaizya kwangu kwabuyo; ngu tata undilumbaizya mebo-kokuti oyo ngumwita kuti nguleza wenu.

⁵⁵Takwe nimwaka muziba, kono mebo ndilimuzi, kuti na ndamba, mebo tandimwizi, ndilaba mbuli nywebo, mubeji. Nekuba kuti mebo ndilimwizi o kubamba majwi akwe. ⁵⁶Uso Abulahamu wakabotelwa nakabona buzuba bwangu; wakabubona okunonenwa. ⁵⁷Ba Juda bakamba kuli nguwe, "tona kale kuba emyaka makumi osanwe o kuzyalwa, ape wakamubona Abulahamu. ⁵⁸Jesu wakamba kuli mbabo, nconzyo, nconzyo, ndamwambila, katana Abulahamu, ndime," ⁵⁹Mponya bakabweza mabwe o kufusa kulinguwe, kono Jesu wakayuba lwakwe okwinka anze lye tempele.

Chapter 9

¹Ino Jesu nalikwinda, wakabona mwalumi mofu kuzwa kukuzyalwa kwakwe. ²Basikwiya bakwe bakamubuzya kuti "o mwiiyi, ngwani wakabisya, oyu mwalumi na bazyali bakwe, kutiazyalwe mofu?"³"Jesu wakataba, "tainsi bulubizi bwakwe mwalumi, nabazyali bakwe, kono kuti milimo ya leza iyubununwe mulinguwe. ⁴Twelede kubeleka milimo yakwe oyo wakadituma nilicili sikati. Masiku alasika kwatonolikwe unga wabeleka. ⁵Necili munyika, ndime mumuni wenyika. ⁶Jesu nakamana kwambola namu, wakaswida ansi, wakakanda bulongo amate akwe, ⁷wakamwambila kuti, koya, ukasambe mukaziba ka Sidoamu(ipandulula kutumwa). Mponya walulama wainka, wakasamba, okupiluka kabona, ⁸Mponya abo bokulumbabo abo bakali kumubona kakumbila balikuteti, oyo tainsi nguwe mwalumi wali kukala okukumbila? ⁹Bamwi bakazumina, "ngonguwewe." Bamwi bakakaka, "Tainsi, kono ulaswana anguwe" mponya wakamba, ndendime ¹⁰"Bakamba kulinguwe," mponya wakabona buti?" ¹¹"Wakataba, "mwalumi witwa kuti Jesu wakakanda bulongo okundinanika bubo kumenso, okundiambila kuti koyu ku siloamu uka sambe. 'mponya ndakazoinika okuyosamba, mponya ndakabona. ¹²Bakamubuzya kuti ino ulikuli?" wakataba, tandizi. ¹³Bakamweta mwalumi wakali mofu kumafalisi. ¹⁴Mwali mubuzuba bwa sabata Jesu nakakanda bulongo okujula menso akwe. ¹⁵Mponya ape ma Falisi bakamubuzya mbwakatalika kubona. Wakamba kulimbabo, "wakabika bulongo kumenso angu, ndaka samba, mponya ino ndilabona. ¹⁶Bamwi bafalisi bakamba kuti, Öyu muntu tazwi kuli leza kambe tabambi buzuba bwa nsabata, "bamwi bakati, İno muntu sicinyonyono ninga wacita buti zitondezyo zilinamu?" ¹⁷Mponya kwakazoba kwanzana akati kabo. Mponyabakamubuzya ape mwalumi mofu, "wambola nzi alinguwe, mukujula menso oko," ¹⁸Pele bama Juda takwe nibakashoma kuti oyu muntu wali mofu mponya wakazobona kusikila nibakazoita bazyali bakwe oyu muntu wakazobona. ¹⁹"Bakabuzya bazyali bakwe, "Oyu ngomwana enu ngumwamba kuti wakazyalwa kali mofu? Ino mponya ubona buti?" ²⁰Mponya bazyali bakwe bakabataba, "Tuzi kuti oyu mwana esu okuti wakazyalwa kali mofu. ²¹Mbwa bona ino, tatuzi, ape wakamujulamenso akwe, tatuzi. Amumubuzye, muntu mupati, ulakonzya kulyambilila. ²²"Bazyali bakwe bakamba ezi zintu, kambo bakayowa ma Juda. Bama Juda bali mvwenene kale kuti kufumbwa utamwambe kuti ngu kilisitu, ula sowelwa anze e sinagogu. ²³Kambo keci, bazyali bakwe bakamba. "muntu mupati, amumubuzye. ²⁴Mponya mucindi cabili bakamwita muntu oyu walimofu, okwamba kulinguwe, "pa bulemu kuli leza. Talizi kuti oyo muntu ngusizibi." ²⁵Mponya oyo muntu wakataba, "tandizi kuti na ngusizibi, Cintu comwi ncezi ndalimofu, mponya ino ndila bona, ²⁶"Mponya wakamba kulinguwe, "wakacita nzi kuliyebo? wakajula buti menso ako? ²⁷Wakataba, "ndakamyambila kale, kono takwe nimwakamvwa! kambo nzi ncimuyanda kuti mumvwisisye ape? Yamuyandi kuti mube basikwiya bakwe anwibo, mulayanda na ²⁸Bakamutuka okwamba kuti, "ndiwe sikwiya wakwe, swebo tuli basikwiya ba Mozesi. ²⁹Tulizi kuti leza wakambola o Mozesi, kono tatuzi oyu nkwakazwida, ³⁰Mwalumi wakata okwamba kuli mbabo, "Eci cilakomosya, kuti tamuzi nkwazwida, kakuli wakajula menso angu. ³¹Tulizi kuti leza taswilili basizibi, kono kuti umwi kalipede okucita zyayanda, ulaswilizya kulinguwe. ³²Kuzwa noyakalengwa nyika takuna bunsu kwamvika kuti umwi wakajula menso amuntu wakazyalwa kali mofu. ³³Kambe oyo muntu tazwi kuli leza, natakakonzya. ³⁴Bakataba okwamba kulinguwe, "wakazyalilwa muzinyonyono, mponya ulikutuisya?" Mponya bakazomusowela anze. ³⁵Jesu wakamvwa kuti bakamutandila anze a sinagogu. Wakamujana okwamba kuti, kokuti ulashoma mu mwana o muntu?" ³⁶Wakataba okwamba kuti, Ino ngwani, mwami, nkkokuti nkokuti ndishome mulinguwe?" ³⁷Jesu wakamwambila kuti, Ülimubwene, ape ngonuwe ulikwambola aib>" ³⁸Mwalumi wakati, "mwami, ndashoma, "mponya wakamukomba. ³⁹Jesu wakamba kuti, "ndakazida kubeteka munyika muno kuti abo babona babe bofu." ⁴⁰Bamwi ma Falisi balanguwe bakazimvwa ezi zintu okumubuzya kuti, Äswebo tulibofu?" ⁴¹Jesu wakamba kulimbabo, "kambe muli bofu, nimutakwe cibi, kono zwa mwamba kuti, 'mulabona; mponya cinyonyono cenu cisyala kuli nwebo.

Chapter 10

¹Nchonzyo,nchonzyo, ndamba kuli yebo, oyo uta njili kwindila ku mulyango ku mjila mu mulaka we mbelele, kono utanta mujulu kwindila nzila imwi, oyo muntu mwibi ape. ²Oyo unjila kwindila ku mulyango mwembezi we mbelele. ³Oyo ubekeka a chilyango ula mujulila. Mbelele zila mvwa jwi lyakwe, ape ula zita mbelele ama zina oku zibingila anze. ⁴Awo azigwisya zyakwe ulainka kunembo lyazyo, mponya mbelele zila muchilila, nkambo zilizimjwimlyakwe. ⁵Taziko chilila mwenzu kono ziyomupeyuka, kambo tazilizi ijwi lyo mwenzu, ⁶Jesu wakamba aka kambyo kuli mbabo, kono takwe niba kamvwisisya ezi zintu nzyali kwamba kuli mbabo. ⁷Ape Jesu wakamba kuli mbabo, 'nchinzyo,nchinzyo, ndamba kuli ndinwe, ndime mulyango we mbelele. ⁸Kufumbwa muntu wakaza nkesana mwibi, ape aba mulanga, kono mbelele tazika ba swilide. ⁹Ndili mulyango, kuti umwi wanjila kwindila muli mebo, uyo futulwa, uyo za oku njila mponya oyo jana zilyo. ¹⁰Mwibi tazi buyo ati uzida kuba, oku jaya, oku nyonyona, Ndazida kuti mube obumi, ape mube obumi bwindilila, ¹¹Ndilmwembezi mubotu,mwembezi mubotu ulalipa bumi bwakwe ku mbelele. ¹²Mubelesi ulabadelwa tinsi mwembezi ape mbelele tinsi zyakwe. Ulabona munyama uza ulacija, oku siya mbelele, mponya munyama ulazinyamuna okuzitantamuzya kuzimwaya. ¹³Ula chija kambo mubelesi ubadelwa ape takwe ndaba embelele. ¹⁴Ndili mwembezi mubotu ape ndibezi bangu, abo bali ndizi. ¹⁵Tata uli ndizi, ape amibo ndili mwizi Tata, ape ndipa bumi bwangu ku mbelele. ¹⁶Ndile mbelele zimwi zitainsi muloyu mulaka. Ndelede kuzyeta azyalo, mponya ziyomvwa ijwi lyangu kuti zibe mulaka omwi o mwembezi womwi. ¹⁷Nchandiyandila tata, ndilipa bumi bwangu kuti ndilbu bweze ape. Takwe ubweza kuzwa kuli mebo, kono ndilipa lwangu. ¹⁸Ndilenguzu zyoku pa bumi bwangu, ape ndile nguzu zyo kubu bwaza. Ndatambula ma lailile kuzwa kuli Tata. ¹⁹Kuzwangana kwakacitika akati ka ma Juda kambo ka majwi aya. ²⁰Bunji bwabo bakati, 'ule daimona ape ulisondokede, kambo nzi nimu mumuswilizya?' ²¹Bamwi bakati, 'Aya tainsi majwi a muntu ule daimona, ninga daimona lya jula menso o mofu na?' ²²Mponya cakasikila cindi cokusekelela mu Jelusalemu cakali cindi cempeyo, ²³awa Jesu wali kwenda mu tempele mu kazila ka Solomoni. ²⁴Ponya ma Juda bakamwiminina okuti kuli nguwe, 'ulatola cindi cilamfu buti kutupa mizezo? Na ndiwe kilisitu, twa mbile awa antangalala. ²⁵²⁶Jesu wakataba.' ndaka mwambila, kono tamu shomi. Misebezi nje cita muzina lya Tata wangu, ezi ziba mububoni bwa ngu. Pele tumushomi kambo tamwisi mbelele zyangu. ²⁷Mbelele zyangu zila mvwa jwi lyangu, ndili zizi, ape zila ndi cilila. ²⁸Ndizipa bumi butamani, taziyofofi, ape takwe uyozigwisya mu manza angu. ²⁹Tata, waka ndipa zizyo, mupati kwindi bonse, ape takwe oyo zigwisya mu manza atala. zo ³⁰mebo o tata tuli omwi, ³¹Mponya ma Juda baka bweza mabwe ape kuti ba mu potole. ³²Ma Juda baka mutaba, 'tata ku potwedi milimo mibotu, kono matusi kambo yebo, o muntu, uli panga kuba leza. ³³Jesu wakabataba, 'ta cilembedwe mu mumulawo wenu, mibitu, kono matusi, kambo yebo, o muntu, uli panga kuba leza. ³⁴Jesu wakabataba, 'tacilembedwe mu mulawo wenu, ndakati muli tuleza? ³⁵Kuti waka baita kuti tuleza, kulabo baka ziidwe majwi a leza. ³⁶Mulamba kuli oyo Tata mba jkasala oku ba tuma munyika, mula tukana, kambo ndati ndili mwana a leza. ³⁷Kuti na nsi citi milimp ya Tata, mutandi shomi. ³⁸Kono ndila cita, nenga tamundi shomi, amu shomi, amu shome mu milimo kuti mu zibe oku mvwisisa kuti tata uli mulimebo ape kuti amibo ndili muli tata. ³⁹Baka sola kumu jata ape, kapqwkaba cija kuzwa mu manza abo. ⁴⁰Wakainka ape kutala lya Jodani kubusena nkwakali kubizya Joani okuyo kala kuya. ⁴¹Bantu banji bakaza kulinguwe okuti, 'Joani nconzyo takwe zitondezyo nzyakacita, kono zintu zyonse nzya kamba Joani alo muntu nzyo bwini. ⁴²Bantu banji baka shoma muli nguwe kuya.

Chapter 11

¹Ino mwalumi umwi uitwa kuti Kazalo walikuciswa. Walikuzwa ku Betani mumunzi wa Maliya a Mata. ²Ngu Maliya wakasansa mafuta kumwami okwacumba kumaulu amasusu, ulamucizi Lazalo walikuciswa. ³Bacizi bakwe bakaita Jesu, kabati mwami bona, oyu ngoyanda waciswa. ⁴Jesu nakamvwa, wakati, oku kuciswa takwinsi kolufu, kono cobulemu bwa leza kutegwa mwana a leza atembaulwe ambubo. ⁵Ino Jesu wakalikumuyanda Mata o mucizi Lazalo. ⁶Mponya nakamvwa kuti Lazalo ulicisidwe, Jesu wakakala kwamazuba obile kucibaka oko nkwabede. ⁷Nicakainda eci wakati kuli basikwiya, atupiluke ku Judiya. ⁸Basikwiya bakati kulinguwe, Rabbi, inawa ba Juda bayanda kukupotola, ape uyanda kupiluka ape? ⁹Jesu wakataba, takwe mawola alikumi abili mumuni mubuzuba kuti na wenda musikati, tako liguba, nkaambo ulibwene mumuni wenyika. ¹⁰Kuti na, wenda masiku ulaliguba nkaambo mumuni tawinsi anguwe, ¹¹wakamba zintu ezi, nikwakamana ezi zintu wakati kulimbabo, nobenzuma Lazalo ulona, kono ndiyobuya kutegwa ndikamubusye kugonzi. ¹²Basikwiya bakati kulinguwe, o mwami naulona, ulabuka. ¹³Ino Jesu wakambola zyalufu lwakwe, pele balikuyeya kuti walikwamba kona kwakupumuna. ¹⁴Mponya Jesu wakabapandulwida kuti Lazalo ulifwide. ¹⁵Ndabotelwa kambo kenu, tekwalinsi kuti mponya muzumine. Atwinke kulinguwe, ¹⁶Tomasi walikwitwa kuti Didimasi, wakati ku benzinyina basikwiya, atwiinke tonse kutefwa tukafwide antomwi o Jesu. ¹⁷Jesu nakasika wakajana Lazalo ulimubita kwamazuba one. ¹⁸Ino Betani ulibambene o Jelusalemu, mamaile obile. ¹⁹Bunji bwaba Juda bakaza kuli Mata a Maliy, kuti bazoba yumye nkambo ka mucizi wabo. ²⁰Mponya Mata, nakamvwa kuti Jesu wabuza, kuzo mubona, kono Maliya wali kedede munganda yakwe. ²¹Mata wakati kuli Jesu, mwami, niwaliwo, mucizi wesu nata fwa. ²²Nikuba obo, ndilizi kuti kufumbwa ncoyo kumbila kuli leza, uyo kupa. ²³Jesu wakati kulinguwe, mucizi wako ulabuka ape. ²⁴Mata wakati ndilizi kuti uyo busigwa kububuke bwamamanino. ²⁵Jesu wakati kulinguwe, ndime bubuke abumi, oyo ushoma mulindime, nikuba kuti wafwa uno pona. ²⁶Ape kufumbwa oyo upona akushoma muli ndime takoyofwa, ino ulashoma na? ²⁷Wakati kulinguwe, iyyi mwami, ndilashoma kuti ndiwe kilisitu, mwana a leza, uzobubola munyika. ²⁸Nakamba namu, wakainka oku yoita Maliya cakulisisa, wakati, mwiyyi ngoyu ape uliku mwiita. ²⁹Nakamvwa obu, wakanyamuka akwiinka kulinguwe. ³⁰Awa Jesu katana kwinka ku munzi kono wacili mucibaka cibakaswanana o Mata. ³¹Ino ma Juda, bakali anguwe munganda ape bali kumu disya, bakabona Maliya kajila ikuzwa cokufwambana, bakamutobela, kabayeya kuti kwanda uyanda kwiinka ku biita kuyolila. ³²Ino Maliya nakasika kucibaka oko Jesu nkwakabede oku mubona, wakawida a maulu akwe okwamba kulinguwe, mwami, nowakali ko mucizi wesu natafwa. ³⁴Jesu nakamubona kalila, aba Juda bakasika anguwe ambabo kabalila, cakamuyasa mumuya oku pengana, wakati, mumu lazikide yi? ³³wakati kuli nguwe, @ mwami koza ubone? ³⁵Jesu wakalila. ³⁶Ino ba Juda bakati, amubone mbwali kumuyanda Lazalo! ³⁷Kono bamwi bakati, tainsi oyu mwalumi, wakajula menso o mwalumi mofu, ape okumupa kuti mwalumi oyu atafwi. ³⁸Mponya Jesu ape, katiyomidwe lwakwe, wakamba ku bbita, ino lyli dindi ebwe lyalazikidwe. ³⁹Jesu wakati, amugwisye bwe, Mata mucizi wa Lazalo, oyo wakafwa, wakati kuli Jesu, mwami, ali cino cindi mubili ono nunka, nkambo wakalifwide kwo mazuba one. ⁴⁰Jesu wakati kuli nguwe, takwe nindambide kuli yebo na kuti, na washoma, uyobona bulemu nwa leza? ⁴¹Mponya bakali gwisya bbwe. Jesu wakajula menso okwamba ati, 'Tata' ndamulumba kuti mwandinwa. ⁴²Ndilizi kuti mulandinwa cindi conse. Pesi akambo kembuga indizekide cindambila namu, kutegwa kwanoyanda balashoma kuti wakandituma? ⁴³Nakamana kwamba ezi, wa kongolola kulila wjwi litantide, Lazalo, buka! ⁴⁴Mwalumi wakafwide wakabuka, maulu a manza akwe alangidwe muzibya, ku menso akwe wakalangidwe zibya, Jesu wakati kulimbabo, amumwanganune mumuleke ende. ⁴⁵Mponya bunji bwaba Juda bakaza kuli Maliya okubona eco Jesu ncakacita, baka shoma mulinguwe. ⁴⁶Kono bamwi babo bakainka ku ma Falisi okubambila Jesu ncakacita. ⁴⁷Mponya bapaizi bapati abaFalisi bakabungana abendelezi okuti tulacita buti! mwalumi oyu wacita zitondezyo zinji. ⁴⁸Kuti na twamuleka alike mbuli namu bonse bayosyoma mulinguwe, ba Roma bazoza kuzotola zyonse ecibaka cesu eci. ⁴⁹Mpowo mwalumi umwi akati kabo, Kaipiasi, walimupapizi mupati kuliciya coko wakati kulimbabo. Takwe ncimuzi. ⁵⁰Tamubali kuti cibotu kunywebo kuti umwi mwalumi wafwida bantu kwinda kuti cisi conse cisinyeke. ⁵¹Ino takwe nakalyambilila lwakwe. Kwinda kuti, kalimupaizi mupati ciya caka, wakasinsima kuti Jesu welede kufwida cisi. ⁵²Ape kutamba buyo zyecisi kono kuti bana baleza basalene bakabungane mubunji antomwi. ⁵³Kuzwa obo buzuba kuyakunembo bakapangana bokumujaya Jesu. ⁵⁴Nikuba abo Jesu takwe nakeenda cakuliba mukati ka ba Juda, kono wa kainka kuzwa kuya kunjila mu nyika afwifwi o munkanda mukuti ke taindi lya Efulehemu, okuya nkwakala abasikwiya. ⁵⁵Ino paseka yaba Juda yaswena, banji bainka ku Jelusalemu kuzwa ku nyika kaitanasika paseka mukuti boonse basalazigwe. ⁵⁶Baliko mulangola Jesu, okwambola imwi oumwi ape bakala mutempele, uyeya nzi? kuti tayozi ku pobwe? ⁵⁷Ino bapaizi bapati aba Falisi bakapa mulao kuti na kuli uzi oko Jesu nkwabede, ulelede kutwambila kutegwa bamujate.

Chapter 12

¹Mazuba ali osanwe obuzuba bomwe pasika kitana sika, jesu wakaza ku betani, oko Lazalusi kwakabede, oyo jesu ngwakabusya kuzwa kubafu. ²Bakamubambila cilalilo kuya, Martha wakali kwaba cakulya, pele Lazalusi wakalumwi waba wakalede ansi atafule o jesu. ³Mponya Mary wakabweza tuninkilizyo twakapegwa tubotu, mponya waka kunkumuzya masusu akwe kumailu a jesu. ⁴Juda Isikalioti umwi waba sikwiya bakwe, oyo wakamusambala, wakati, ⁵"Nkambozi mafuta nata kauzigwa myanda yotatwe okupa kuba pengede. ⁶Mponya wakamba kuti, tainsi kuti wali kubabalela bapengede kambo wali mubbi. Wakali acikwana akubba cali mukati mulicico. ⁷Jesu wakati, muzizye alondole cajisi kwa buzuba bwakuzikwa kwangu. ⁸Unolisi bacete ciindi conse, ayibo. Pele tonojisi andime mazuba onse. ⁹Ino mbunga mpati yama Juda bakamvwa kuti jesu nkwalu oko, mponya bakaza kutainsi buyo kambo ka jesu pele akubona Lazalo, jesu ngwaka busya kuzwa kubafu. ¹⁰Bapaizi bapati bakabungana antomwe kuli abalo babike Lazalusi mulufu. ¹¹Akambo kakuti walo banji ba ma Juda bakainka kaba shoma jesu. ¹²Buzuba bwalikucilila bantu banji bakaza kumuswangano, nobakamvwa kuti jesu wali kuza ku Jerusalemu. ¹³Bakabweza mitabi ya malala akwinka anze akuyomuswangana aku o ngolola kuti hosana! ulilelekidwe pyo uza muzina lyamwami, mwami waba Isilaeli. ¹⁴Jesu wakajana kambizi kanini wakatanta ali nkako; mbonya mbukwakelembdwe. " ¹⁵Utayowi, o musimbi wa zioni bona mwami wako uyobuza, kakede atala ambongolo. ¹⁶Basikwiya bakwe yabakamvwide zintu kusanguna; pele jjesu, nakalemekezegwa, jesu, bakayeya kuti ezi zintu ziyakali lembdwe akambo ke nguwa okuzicita ezi zintu kuli nguwe. ¹⁷Mponya mbunga bumboni kuti bakali anguwe na kaita Lazarusi, kuzwa mucumbwe okubusigwa kuzwa kuba fu. ¹⁸Kakali nkenkambo kakuti bantu bakainka kuyo mutambula kambo, kokuli ba kamumvwa kuti wakacita ezi zitondezyo. ¹⁹Ba Falisi mponya awo bakalyembezya mulicabo, bona takwe ncocita; bona, nyika yainka kunze anguwe. ²⁰Mponya bamwi bama Giliki balantomwe abo balikuyabuya ku kukomba kupobwe. ²¹Aba bakainka kuli Filipi, wakali kuzwa ku Bedisaida mu Galilaya, bakamukumbila okwamba kuti, "Omwami, tuyanda kubona Jesu. ²²Filipi wakainka oku yoambila Andulu, Andulu wakainka o Filipi oku mwambila jesu. ²³Walo jesu wakataba wakati, cindi casika cati lemekezegwe mwana a muntu. ²⁴Nconzyo-nconzyo ndamba, kuliyebo, atikati inseke ye witi yawida munyika akufwa, ilasyala ayilike mboidede. Ino kuti yafwa, ilazyala kabotu micelo. ²⁵Oyo uyanda bumi bwakwe ulau swekelwa, "mbubo; pele oyo usala bumi bwa mukati munyika uyo bambilwa mbubo bumi butamani. ²⁶Muntu uli buti undibelekelala andicilile, eno nkwebede mebo, awalo simulimo wangu uyoba nkunko. muntu undibelekelala awalo tata uyomuleleka. ²⁷Ino muuya wangu ilipengede, na ndilati nzi? Tata, uyomulemeka. ²⁸Tata, lemya zina lyako. "mponya ijwi lyakazwa kujulu okwamba kuti, ndalilemya ape ndilalilemya. " ²⁹Mponya mbunga yakaima okumvwa eco cakaambwa kuti cakazuma. Bamwi bakati, "mungelo wakambola kuli nguwe. ³⁰"Jesu wakataba okwamba kuti, "Eli jwi talikazwide kulindime, pele kuliduwe. ³¹Ino enyika eyi ilabetekwa: mponya mwndelesi we yi nyika uyo sowelwa anze. ³²Ndakunyamuna mujulu kuzwa ansi, ndiyobeta boonse kulimebo. " ³³Wakaamba kuti eci cilaba citondezyo colufu lulibuti ndwayofwa. ³⁵Mponya mbunga yakamutaba, " Twakamvwa kuzwa kumulawo mukuti kilisitu uzokalilila. Ino niinga wa mba buti, mwana o muntu welede kuti anyamunwe mujulu? ³⁴Ngwani oyo mwana o muntu? Jesu mponya waka mba kulimbabo, Mumuni ucino li ayibo kwe cindi cinini. Amwende nimucili omumuni, mukuti mudima utamwenzyi. Oyo wenda mumudima tazi nkwa buyo. ³⁶Mwano jesi mumuni, amushome kumumuni mukuti kwainda inga mwaba bana bamumuni. Jesu jesu wakazyamba zintu ezi okubasiya okuyolisisa kuzwa kuli mbabo. ³⁷Nkambo aka Jesu ncacacita zitondezyo-zinji kuli mbabo, pele takwe nibakashoma muli nguwe. ³⁸Mukuti ijwi lya Isaya musinsimi lila zizikizigwa, mbuli mbwainka cambia: mwami, ngwani wakashoma mulumbe wesu, ape nkokuli ni nkwasesi janza lyomwami kaliyubunidwe? ³⁹Nkambo aka nkibata kashoma, mbuli Izaya mbwa kamba. ⁴⁰Wakabazima menso, ape wakayumya myoyo yabo; kuti bataboni amenso abo, batamvwi mumoyo yabo basanduke, okuti ndizo baponye. ⁴¹Izaya wakazyamba ezi zintu nkambo wakabona bulemu bwa jesu akwambaula anguwe. ⁴²Kuze abobu bunji bwaba sololi bakasyoma jesu; akambo kaba ma Falisi, takwe noba kalilekelela kuti bata kasigwi ku sinagogo. ⁴³Bakayanda muya kuzwa kubantu kwindi muya ulya wakazwa kuli leza. ⁴⁴Jesu wakalila akwamba kuti 'oyo ushoma muli ndime, tashomi buyo mulindime endike pele amuli yoyo wakandituma. ⁴⁵Ape oyo wandibona, wamubona oyo wakandituma. ⁴⁶Ndabola mbuli mumuni munyika, kucita kuti kufumbwa oyo undishoma atacali mumudima. ⁴⁷Ikuti na umwi wamvwa majwi camana tayobuli, tandimupi mulandu nsekazidilide kubeteka nyika pele kufutula nyika. ⁴⁸Oyo wandikaka akutatambula majwi angu, ulijisi kale ubeteka. Ijwi pele nyakamba lila mubeteka mubuzuba bwamamanino. ⁴⁹Takwe no ndakambaula kuli lwanu, pele ngutata wakandituma. Wakandipa malailile abumi butamani, eci nconza kwamba akwambaula. ⁵⁰Ndilizi kuti malailile nga bumi butamani.

Chapter 13

¹Ino cali ciindi kakutana kuba mugiti wa paseka. Jesu walizi kuti cindi casika cokusiya inyika o kwinka kuli ba iisi. Kayandidwe lwakwe wali mu nyika, wakabayanda boonse kumamanino. ²Ino diabulosi wa cibika kale mumoyo wa Judasi Sikalioti mwana Saimoni, kwaba jesu. ³Jesu walizi kuti ba wisi bakamupa zintu zyoonse mumanza o kuti wakazwa kuli leza ape wali kupiluka kuli leza. ⁴Wakanyamuka nobakali kulalila wakazununa zyakuzwata zyakwe amubili wakwe. ⁵Mponya wakabika manzi mucibikilo o kutalika kusanzya maulu aba sikwiya bakwe okukunkumuna maulu abasiciya bakwe eci sila calyangide. ⁶Wakasika kuli Simomi Pita, Pita wakati kuli nguwe, 'mwami' nduwe usanzya maulu angu na? ⁷Jesu wakataba o kwamba kuli nguwe, ncecita tocizi ino kono uyocimvwisisya cakuba cindi. ⁸Pita wakataba akwamba kuli nguwe, tokosanzya maulu angu. Jesu wakamutaba kuti ndatakusanzya, tokoyoba acabilo muli mebo. ⁹Samoni Pita wakati kuli nguwe, o mwami tolede kusanzya maulu angu, kono a manza a maulu ¹⁰Jesu wakati kuli nguwe, 'Oyo wasamba takwe ntuso pele asambe kumaulu akwe, pele ulisalalide, pele kutali nonse. ¹¹Akambo jesu wakalizi uyomuzya; ncakambila obo, pele tainsi nonse nomusalala. ¹²Mponya jesu nakamana kubasanzya kumaulu abo wakabweza zizwato zyakwe mponya wakalala ansi, wakati kulimbabo, 'ino mulamvwisisya cendamucitila na? ¹³Mundita kuti mufundisi na mwami, ponya mulimukwamba nconzyo kambo mbwebede. ¹⁴Kuti na mebo ndomwini ndemufundisi, ndasanzya maulu eno, anywebo mwelede kusanzya maulu umwi oumwi. ¹⁵Kambo ndamupa citondezyo cokuti anywebo mukucita mbwenya mbundacita kuli nywebo. ¹⁶Nconzyo, nconzyo, ndamwambila kuti, mubelesi takomemeni simalelakwe; ponya oyo utumwa mupati kwindi wakamutuma. ¹⁷Kutina muliuzi zintu ezi, mulilelekidwe kuti na mwazileta. ¹⁸Tandilinkwambi nywebo mwense; pele eci cokuti mangwalo azuzikilikizigwe; oyo ulya cinkwa cangu wandisandukila. ¹⁹Ndamwambila ezi kazitanacitika kokuti zyakucitika mukasyome kuti ndimr. ²⁰Nconzyo, nconzyo ndamwambila kuti, kufumbwa utambula ayo ngandatuma watambula mebo, kufumbwa oyo utambula mebo ulatambula oyo wakandituma mebo. ²¹Nakamba ezi jesu, wakupenga mumuya wakwe, wakalungulula wakati, "nconzyo, nconzyo, ndamwambila kuti umwi wanu uyondaba. ²²Baskwiya bakalangana umwi aumwi, wakakatazigwa kuti ngwani ngwakalikwamba. ²³Omwi wabasikwiya bakwe, oyo jesu ngwakalikuyandisisya walinyeme atebolo kumbali o jesu. ²⁴Simoni Pita wakamba kuti sikwiya kuti, ponya wakati, mububuzye kuti ino wamba ni? ²⁵Mponyina wakanyamuka kuli jesu mponya wakati kulinguwe, "mwami ino ngwani? ²⁶Jesu wakataba kuti, nguwenya ngwete sunsile cinkwa okumupa" ino nakasunsa cinkwa, wakapa Judasi mwana wa Simomi Isikalioti. ²⁷Mponyina nakamana kulya cinkwa, satani wakanjila mulinguwe, mponya jesu wakamba kuti kulinguwe, eci colimukucita, cicite kufwambana ²⁸Ino takwe nikuba omwe wakede atabolo wakaziba kuti ino kambo nzi cakambila namu kulinguwe. ²⁹Bamwi bakayeya kuti, mbukunga Judasi nguwa jesi nkomo yamali, jesu wakati kulinguwe, ula ezyo ziyandikana kuti tube zyo kupobwe, "nakuti ape zimwi zintu kuli bapengide. ³⁰Nakamana Judasi kutambula cinkwa, wakainka ame mponya mponya. Cali cindi camasiku. ³¹Ino Judasi nakainka, jesu wakamba kuti, ino mwana o muntu walemekizigwa, ape leza walemekizigwa mulinguwe. ³²Kuti leza walemekizigwa mulinguwe, leza anguwe uyolemenizya mwana akwe mulinguwe, oyo mulemya mponya awo. ³³Nobana banini ndili anguwebo kwe cindi cinini. muyondiyandola, mbonya mbuli mbundakamba kuza nkuko. Ino ndamba eci kulinywebo ³⁴Ndamupa mulao mupya, wakuti umwi aumwi mwelede kuyandanana mbuli mbundakamuyanda nywebo anywebo mwelede kuyanda umwi aumwi. Kuli eci bantu bonse bayoziba kuti muli basikwiya bangu, kuti mwanolo luyando kuli umwi aumwi. ³⁵Simomi Pita wakati kuli nguwe, "omwami, ino uya kuli?" Jesu wakataba wakati, "oko kweyobuya, tokonzya kundicilila ino awa, pele uyondicilila musule. ³⁶Simon Pita wakati kulinguwe, omwami, ino uya kuli?" Jesu wakataba wakati, oko nkweyabuya takonzya kundicilila ino awa, pele uyondicilila musule. ³⁷Pita wakati kulinguwe, "O mwami kambonzi tandikonzi kukucilila enawa? Ndiyoba abumi bwangu kambo kako. ³⁸Jesu wakataba wakati, ulakonzya kwaba bumi bwako kambo kangu? Nconzyo, nconzyo, ndakwambila, musingili kutanolila unondikakide kale zuindi zytaywe.

Chapter 14

¹"Mutazumizyi myoyo yenu kupengana. Amushome muli Leza, ape mushome muli mebo. ²Mung'anda yatata muli masena manji. Nikwatalinsi namu, nindamwambila, kambo ndiinka kuyo mubambila busena. ³Ndainka kuyo mubambila busena, ndiyopiluka ape kuzomutambula, kutegwa kweyoba kwateni anywibo mukabe ko. ⁴Muliizi nzila kwebuya." ⁵Tomasi wakateti kuli Jesu, "Mwami, tatuzi swe kobuya, ino tulaiziba buti nzila?" ⁶Jesu wakamba kuli nguwe, "Ndime nzila, masimpe, ape obumi; takwe uza kuli tata ati buyo waindila muli mebo. ⁷Nimwalindizi mebo, O tata nimwalimwizi. Kuzwa sunu mwamuziba tata ape mwamubona." ⁸Filipo wakati kuli Jesu, "Mwami, tutondezye Tata, ciyoba mbubo kuli swebo." ⁹Jesu wakateti kuli nguwe, "Ndili anywibo kwechindi cilamfu tamuna kundiziba Filipo? Kufumbwa wandibona wabona Tata. Ulamba buti kuti, 'Tutondezye Tata'?" ¹⁰Tamushomi kuti ndili muli Tata awe Tata uli muli mebo? Majwi nge amba kuli nywebo tandamboli kuzwa munguzu zyangu, pele Tata upona muli mebo ngucita mulimo. ¹¹Amundishome kuti ndili muli Tata, awe Tata uli muli mebo, na mbobo amushome akambo ke milimo yo kwigama. ¹²Kasimpe, kasimpe ndamwambila, oyo ushoma muli mebo uyo cita milimo njecita, okucita milimo mipati kwinda eyi kambo ndinka kuli Tata. ¹³Kufumbwa chimukumbila muzina lyangu, ndiyo chicita kutegwa Tata aka lumbaizigwe mu Mwana. ¹⁴Kuti na mwandikumbila kufumbwa muzina lyangu, ndiyo chicita. ¹⁵Kuti na mulandiyanda, muyobamba malaelele angu, ¹⁶Ndiyokomba kuli Tata, ponyina uyomupa umbi mumbulizi kutegwa akabe anywibo kutamani- ¹⁷Muuya wakasimpe. Nyika taikonzi kumu tambula kambo taimuboni O kumuziba. Kono muli mwizi, kambo ukala anywibo ape unoli muli nywebo. ¹⁸Tandiyomusiyi amulike; Ndiyo mupilukila. ¹⁹Mukaindi kanini nyika taicinondiboni, kono muyondibona. kambo ndila pona, anywibo muyopona. ²⁰Mubuzuba buya muyoziba kuti ndili muli Tata, anywibo kuti muli mulimebo, amibo ndili muli nywebo. ²¹Oyo ujesi malaelele angu okwabamba ngonguwe undiyanda, ape oyo undiyanda uyoyandwa O Tata, ape ndiyomuyanda okulitondezya kuli nguwe." ²²Judasi (utainsi Sikalioti) wakamba kuli Jesu, "Mwami, kambo nzi choyolitondezya kuli swebo kuleka kunyika?" ²³Jesu wakataba okwamba kuli nguwe, "Kufumbwa undiyanda, uyobamba jwi lyangu. Tata angu uyomuyanda, ponyina tuyoza kuli nguwe okupanga ng'anda yesu anguwe. ²⁴Oyo utandiyandi tabambi majwi angu. Ijwi ndimumvwa talizwi kuli mebo kono kuli Tata wakandituma. ²⁵Ndamwambila ezi zintu nechili anywibo, nechikede anywibo. ²⁶Nikuba namu, mumbulizi-Muuya usalala oyo Tata ngwayotuma muzina lyangu-uyo mwiisya zyoonse ape uyo muyubulusya zyoonse ezyo zindakamwambila. ²⁷Ndamusila lumuno; Ndamupa lumuno lwangu. Tandipi mbuli nyika mbwipa. Atamuzumizyi myoyo yenu kupengana, ape mutabi nimuyowa. ²⁸Mwakamvwa ndakamwambila, 'Ndobuya, ape ndiyomupilukila.' Na mwali kundiyanda, nimwanonenwa kambo ndobuya kuli Tata, ino Tata mupati kwiinda mebo. ²⁹Inawa ndamwambila kachitana kucitika kutegwa, chakucitika muyoshoma. ³⁰Sichamboli zinjii anywibo, kambo mwendelezi we nyika eyi uyobuza. Takwe nguzu alimebo, ³¹pele mukuti nyika ikazibe kuti ndilamuyanda Tata, ndilacita mbuli Tata mbwandambila. Atunyamuke twiinke kuzwa kuno."

Chapter 15

¹Ndime cisiko camusansa wamasimpe, abatata mba sima gandi. ²ualagwisya zyonse tabi muli mebo zita zyali micelo, ape ulakompeda zyonse ntabi zizyala micelo kuti zizyale micelo minji. ³Mula salala kale kambo komulumbwe ngunda kambola kulinyebo. ⁴Mukalilele muli mebo, amibo muli nyebo. Mbuli tabi mwita kozi kuzyala ayilike pele kukalilila kucisiko camusansa na anywibo, mukuti mukalile muli mebo. ⁵Ndime cisiko camusansa, oyo ukalilila muli mebo amibo mulinguwe, ulazyala micelo minji, kutakwe mebo takwe comunga mwacita. ⁶Kuti na takwe ukalilila muli mebo, ulasowigwa mbuli ntabi oku emumisya, mponya balabuga antomi intabi ozisowela mumulilo, mponya zilapiya. ⁷Kutimwakalilila muli mebo, okuti manjwi angu akalilila muli nyebo, mukumbile kufumbwa zomuyanda, mponya ndiyo mucitila. ⁸Batate balapegwa bulemu muli ezi, kuti muzyale micelo mingi okutondezya kuti mulibasikwiya bangu. ⁹Mbuli mboba kandiyanda batate, ndaka muyanda amibo. Mukalilile muluyando lwangu. ¹⁰Kuti na mwabamba malalile angu, mulakalilila muluyando lwangu, mbuli mbonda kabamba malalile aba tate okukalilila muluyando lwabo. ¹¹Ndamba ezi zintu kuli nyebo kuti kubotelwa kwangu kube amwibo ape okubotelwa kwenu kumanine. ¹²Aya ngamalayile angu, kuti muyandane mbuli munda kamuyanda nyebo. ¹³Takwe ujesi luyando lwinda awa takwe naba omwi ujesi luyando mbuli olu ukozya kupa bumi bwakwe kumwezinyina. ¹⁴Muli bezuma kuti na wacita zintu zye mulalila. ¹⁵Zyete mwiti kuti mulu babelesi, kambo mubelesi tazibi simalelo wakwe zyacita. Ndamwita kuti benzuma, zyonse zindakanvwa kuli batate ndamuzibya. ¹⁶Takwe nimwa kandisala, kono ndaka musala okumubika kuti mwike muka zyale micelo okuti micelo yenu eka kalilile. eci ko kuti kufumba comukumbila batate muzina lwangu, uyomupa. ¹⁷Ezi zintu ndamulalilila, mukuti muyandane. ¹⁸Na nyika yamusula, muzibe kuti yakandisula tayitana kumusula. Kuti na mulibenyika, inyika eyomuyanda mbuli benyika, ¹⁹Kono kuti tamwinsi benyika ape akambo ko kuti ndakamusala kuzwa ku nyika, ncencico inyika ilamusula. ²⁰Muyeye injwi ndinda kamba kuli nyebo, 'mubelesi takwe nguzu kwinda simalelo wakwe.' kuti na bakandipezya, anyibo bayo mupezya; na baka bambe majwi angu, bayo bamba enu. ²¹Bayo cita zintu zyonse ezi kulinyebo akambo kezina lyangu, kambo tabamwizi oyu wakandiyuma. ²²Kuti na takwe ninda kaza okubabila, nibata kabisya, ino tabakwe kambo kokukaka kubisya kwabo. ²³Oyo usula mebo abatate ula basula. ²⁴Kambe takwe ninda kacita misebezi njiba takacita akati abo, niba takwe zibi, kono baka bona okundisula mebo abatate. ²⁵Eyi njezila yokuzuzikizya injwi lilembidwe mumulawo wabo, 'bakandisula kaku takwe kambo. ²⁶Akusika sikuyumya -oyo ngundiyo tuma kuzwa kuli batate, oyu muya wamasimp, uzya kuli batate- uzo mupa bumboni ali mebo. ²⁷Anwibo mulukende kupa bumboni, kambo mwali amibo kuzwa kumatalikilo.

Chapter 16

¹" Ndamwambila ezi zintu kutegwa mutakasweki. ²Bayomutanda muzikombelo. Pele cindi ciyosika umwi a umwi uyo mujaya uyoyeya kuti uli kupa mulimo wa Leza. ³Bayocita ezi zintu akambo ko kuti tabamwizi tata na me. ⁴Ndamwambila ezi zintu kuti nako yabo yakusika, muyoyeya kuti ndakamwambila. Takwe nindaka mwambila azintu ezi kumatalikilo, kambo ndali anwibo. ⁵Mponya ndilainka kuli oyo wakandituma, kono takwe naba omwi undibuzya, 'ino winka kuli?' ⁶Kambo ndamwambila ezi zintu, bunyemi bwazuzya myoyo yenu. ⁷Kono masimpe ndamwambila, cilabota kuli nyebo kuti ndaika. Kambo kuti na ciki, mumbulizi tayozi kuli nyebo, kono kuti ndaika, ndiyomutuma kuli nyebo. ⁸Aku bola, mumbulizi uyo tondezya kuti nyika ililubizize ku zibi, ⁹Ku bulusalali ape oku bubeteki okucibi, kambo tabasyomi muli me; ¹⁰kubu salali, kambo ndiyobuwa kuli tata, ape nyebo tamuyondiboni; ¹¹Ape kububetesi, kambo muleli we nyika wabetekwa. ¹²Ndijesi zintu zinji zyoku mumbila, kono tamukozi kuzivwisya. ¹³Kono wo, muya wa masimpe, wakuza, uyo mukwabilila mumasimpe onse, kambo tauyo amboli zyawo. Kono uyo ambola ezyo zuyovwa, ape uyo mwambila zintu ezyo ziyozza. ¹⁴Uyo ndilemeka, kambo uyo bweza ezyo zyangi ape uyo zyamba kuli nyebo. ¹⁵Zyonse tata zyajesi ndizyangi. Akambo kaka, ndamba kuti muya uyo bwezya eco cangu ape uyo mwambila. ¹⁶Mucindi cinini tamuyondiboni, ape mucindi cinini muyondibona. ¹⁷"Mponya bamwi basikwiya bakamba kuli umwi oyumwi," ino ncini eci calikwamba kuli swebo, mucindi cinini tamuyondiboni ape mucindi cinini muyondibona, mponya, akambo ndiyoinika kuli tata?" ¹⁸Nkokuti, "ino nizi eci calikwamba, mucindi cinini?" tatwizi cali mukwamba, ¹⁹"Jesu wakabona kuti bayanda kumubuzya, mponya wakamba kuli mbabo," nkokuti eci ncomubuzya akati kenu, kubupanduluzi mbundali kwamba, mucindi cinini tamuyondiboni ape mucindi cinini muyondibona?" ²⁰Kasimpe, kasimpe, ndamwambila, muyolila, pele nyika iyokondwa. Muyousa, pele mause enu ayo mwetela kubotelwa. ²¹Mwankazi natumbuka ulausa kambo cindi cakwe casika, kono atumbuka mwana, takwe na yeya kucisa kwakwe kambo koku nonenwa mwalumi wazy muniyika. ²²Mbuli mbomu uside inawa, pele ndiyomubona ape, emyiyo yenu iyokondwa, ape takwe uyo kozya kubweza kunonenwa kwenu. ²³Mubuzuba obo tamuyondibuzi cili conse. Kasimpe, kasimpe, ndamwambila, kuti na mwakumbila cili conse kuli tata muzina lyangu, uyomupa. ²⁴Kusiikila cino cindi tamuno kumbila cili conse muzina lyangu. Kumbila uyo uyopegwa, kutegwa kunonenwa kwenu kuzuzikizigwe. ²⁵"Ndakamwambila ezi zintu mumambilambali, pele cindi cilasika netoyomboli kulinwebo mumambilambali, pele ndiyo mwambila mukucisa zya tata. ²⁶Mubuzuba obu muyo kumbila muzina lyangu kono tandiambi kuti ndiyo mukombela kuli tata, ²⁷kambo tata lyakwe ulamuyanda kambo mwakandiya ape mwaka syoma kuti ndizwa kuli Leza. ²⁸Ndizwa kuli tata, ape ndakaza muniyika. Ape, ndilasiya nyika ukwinka kuli tata. ²⁹Basikwiya bakwe bakamba kuti, "bona, ino ulimukwamba mukucisa ape tolikubelesyi mambilambali. ³⁰Ino tulizi kuti ulizi zyonsee zintu, ape toyandi nekuba omwi muntu kukubuzya mibuzyo. Akambo kokuti, tulasoma kuti uzya kuli Leza." ³¹Jesu wakabataba, "kokuti mwasyoma na?" ³²Amubone, cindi cilasika, iyyi, ape casika, nimuyo sabalangana, ngwaya kun'yanda yakwe, ape muyondisiya endike. pele tandinsi endike kambo tata uli amibo. ³³Ndakazyamba ezi zintu kuli nyebo kutegwa mube olumuno mulime. Muniyika mujesi mapenzi, pele muyume, kambo ndakazunda nyika."

Chapter 17

¹Jesu nakamana kwaamba ezi zintu, wakalanga kujulu akwaamba, 'tata, cindi casika, lemya mwana wako kutegwa anguwe akulemye. ²Mbuli mbwakamupa nguzu kubantu boonse kutegwa akonzye kupa bumi butamani kuli boonse abo mbiwakamupa. ³Obu mbumi butamani: kutegwa bakuzibe, kuti ndiwe leza wamasimpe, ape oyo nguwakatuma jesu kilisitu. ⁴Ndakakulemya ansi. Ndakamanisya musebezi ngowakandipa kuti ndicite. ⁵Inawa, tata, ndilemye antomwe ayibo obulumu mondajesi ayibo kaitana kupangwa nyika. ⁶Ndayubununa zina lyako kubantu mbowakandipa kuzwa anyika. Bali bako mponya wakandipa mbabo ape baka bamba majwi ako. ⁷Ino balizi kuti zyonse ezyo zyiwa ndipede zizwa kuliyebo. ⁸Nkamba ndakapa oonse majwi ngiwakandipa. Bakatambula ape masipe balizi kuti ndakazwa kuli yebo, mponya akusyoma kuti wakadituma. ⁹Ndabakombeleda. Tandibakombeli nyika yoonse pele kuli abo mbowakandipa, koamba mbibako. ¹⁰Zyoonse ezyo zyangu ndizyako, ape zyako ndizyangu, ape ndilalumbaizyigwa mulibabo. ¹¹Tandiciwo munyika, pele aba bantu bali munyika, ape ndabuza kuli nywebo. Tata usalala, kobakwabilila ambabo muzina lyako kuti abowakandipa kutegwa bakabe omwi mbuli mbotuli omwi. ¹²Nindacili ambabo, ndakabakwabilila muzina lyako, abo bowakandipa. Ndakabakwabilila, ape takwe waka nyonyoka, ati oyo mwana silunyonyono, kutegwa malembe azuziyikizyigwe. ¹³Ino ndabuza kulinywebo, pele ndili mukwamba ezi zyintu munyika kutegwa babe olusangalilo lwangu malembe azuziyikizyigwe. ¹⁴Ndakabapa jwi lyako, ape inyika yakabasula kaambo tabacinsi benyika, mbuli mbwetainsi wenyika. ¹⁵Takwe nindakukumbila kuti ubagwisye kuzya munyika pele cilikuliyebo kubacingilizya kubantu babi. ¹⁶Tabali bamunyika, mbuli mbwetensyi womunyika. ¹⁷Babike kumbali akaambo kakasimpe. Ijwi lyako kasimpe. ¹⁸Mbuli mbowakandituma munyika, amibo ndabatuma munyika. ¹⁹Akaambo kako ndalitatumuna, kutegwa ambabo balitantamune kukasimpe. ²⁰Tandikombeleda aba abakike, pele abo bayosyoma mulindime kwiinda mujwi lyabo. ²¹Kutegwa boonse babe omwi, mbuli yebo, tata, ulimulime amibo muliyebo. Ambabo babemuli swebo kutegwa nyika ikasyome kuti wakandi tuma. ²²Bulemu mbowakandipa, ndakabapa, kutegwa babe omwi, mbuli mbotuli omwi. ²³Mebo mulimbabo, mponya ambabo mulime-kuti ambabo bafwe mukukamantana luzwidelide kutegwa nyika izyibe kuti wakandituma, ape kuti wakabayanda mbuli mbowaka ndiyanda. ²⁴Tata ndiyanda abo mbumwakandipa kuba amibo oko kwebede, ape okuyobona mbulemu bwangu, bulemu mbowakandipa akaambo wakandiyanda nyika taitana kulengwa. ²⁵Tata usalala, nyika takwe niyakakuzyiba, pele ndilikwizi; ape balizi kuti wakandituma, ²⁶Ndakabaisya kuti bazyibe zyina lyako, ape ndiyo baisya kuti lizyibwe tutegwa luyando ndowakandiyanda lube ambabo, ape ndiyoba muli mbabo.

Chapter 18

¹Nakamana Jesu kwamba aya majwi, wakainka abasikwiya bakwe kulubazu uwmi lwamumpata wakidoni, kwakali kaunda omo inguwe abasikwiya bakwe mubakajila. ²Ino Judasi, oyo walikuyoelede kuyomwamba, wakalicizi cibaka, kambo Jesu muzindi walikuswanana mpawo abasikwiya bakwe. ³Mponya Judasi, kendelezaya imbungano lya basilumamba abamwi mapulisa kuzwa kubamapaizi bapati amafalisi, bakainka kuya a tumpalamba, minze nge, ezilwanyo. ⁴Monya Jesu, wakazi zyonse zintu zyakali kucitika kulinguwe, wakainka kunembo okubabuzya, nguni ngumuyanda. ⁵Bakamutaba, Jesu woko Nazaleta, Jesu wakamba kuli mbabo, ndime Judasi wakamwaba, walinzwi abasilumamba. ⁶Nakamba kulimbabo, ndime bakapiluka musule okuwa ⁷Mponya ape wakababuzya, nguni ngumuyanda, ape bakamba, Jesu woku Nazelata. ⁸Jesu wakataba, ndamyambila kuti ndime. Kokuti muyanda mebo, aba bazwe. ⁹Eci calimumulawo kuzuzikizya majwi ngakamba. Kuliabo mbumwandipa, takwe ngundakaswekelwa. ¹⁰Mponya Sayimoni ppetulo, wakajesi sabule wakaiswenzaya okutimbula twi lyo mubelesi womupaizi mupati kulilyo lwaakwe. Ino ninzi lyoyu mubelesi lyakali maicus. ¹¹Jesu wakamba kuli petuli, pilusya sabule mukati mucibikilo calyo. Kokuti nditanwi mucinywidapa batata. ¹²E mbunga wabasilumamba aba endelezi, abapulisa ba juda, bakamujata Jesu okumwanga. ¹³Bakamutola kusanguna kuli Ananiyasi, kambo walimukwe wa Caiaphas, wakali mupaizi mupati mwaka ulya. ¹⁴Ino Caiaphas nguwakapede kuyacula kumajuda kuti kulakozika kubota kuti muntu omwi wafwida bantu. ¹⁵Simoni petulo wakamucilila Jesu, osikwiya omwi. Ino ulya sikwiya walizibinkene kumupaizi mupati, ino nakanjila Jesu munyanda yomupaizi mupati. ¹⁶Ino petulo wakalinzwi amulyango anze. Umwi sikwiya wa Jesu, wakazibinkene kumupaizi mupati, wakainka anze okwamba kuli sikugadela mulyango, okumunjya petulo mukati. ¹⁷Monya mwanakazi mubelesi, sikugadela muyango, bakamba kuli petulo, ino toinsi umwi wabasikwiya boyo mwalimi wakataba kuti, tainsi mebo. ¹⁸Ino babelesi abapulisa balinzwi alya, babbikide mulilo, kambo kwali kutontola, bali kasazya. Petulo wali ambabo, kainka alya kalisazya. ¹⁹Mupaizi mupati mponya wakabuzya Jesu kujatilizya basikwiya bakwe okukwisya kwakwe. ²⁰Jesu wakamutaba, ndakambola cantangalala kunyindali kwisya cindi conse muzikombelo oko kubaswanganina majuda bonse. Takwe cindakamba kumbali. ²¹Cinnzi ciwandizizya buzya abo bakandin vwa cindi kambo. Langa bantu balizi cinda kamba. ²²Nakambanamu Jesu, umwi wabapulisa wainzwi awo wakamu kamba Jesu okuti, ino mbota mupaizi mupati namu. ²³Jesu wakamutaba, na ndamba obi, pa bukamboni kuzibi, na ino unumina nzi. ²⁴Mponya Ananiyasi wakamutuma kangidwe kuli Caiaphas mupaizi mupati. ²⁵Ino Simoni petulo kainzwi kalikasaizya. Bantu mponya bakati kulinguwe, sena toinsi umwi waba juda bakwe, wakaka okuti, tainsi. ²⁶Umwi wababelesi bo mupaizi, wecibbululu womwalumi petulo ngwakatimbwide twi, wakati, takwe nindaka kubona anguwe mumunda na. ²⁷Mponya petulo wakakaka ape, mponyina awo musingili wakalila. ²⁸Mponya bakamutola Jesu kuzwa kuli Kefasi kuya kucizekelo cipati. Kwali kuseni seni, mponyina takwe nibakanjila mucizekelo kuti batalisofwazi, pele bakonze kulya kabotu pasika. ²⁹Mponya pilato wakainka anze kuli mbabo okwamba kuti, kubejekezya nzi kumweta kujatikizya oyu muntu. ³⁰Bakataba okwamba kuti kulinguwe, na oyu muntu tainsi simuzicita zibi nitwata mupa kuli yebo. ³¹Kakako aka Pilato wakati kulimbabo, mumutole nwebo nobeni mukamuzekisye kwendelanya omulawo ywenu, ma juda bakamba kulinguwe, tacyiinsi mumulawo kuliswe kujaya muntu uliwonse. ³²Bakamba namu kuteti ikwi lya Jesu lizulile ndyamba kutondezaya lufu dwatakafwe. ³³Mponya Pilato wakanjila ape mucizekelo cipati okwita Jesu okwamba kulinguwe kuti ndiwe mwami wama juda. ³⁴Jesu wakataba ino wambola kuzwa mutati kako na kulibakwambila kujatikizya zyangu. ³⁵pilato wakataba tandinsi juda, ndime na. Mukowa wako abapaizi bapati bakupa kuli me. Ino wacita nzi. ³⁶Jesu wakataba, bulelo bwangu tabwinsi bwenyika kambe bulelo bwangu bwa ansi ano, babelesi bangu nibandilwanina kuti nditapegwi kuba juda. Pele bulelelo bwangu tabwizwi kuno. ³⁷mponya Pilato wakati kulinguwe, ili mwami na, Jesu wakataba, wamba kuti ndili mwami. Kambo kako cindakazyalwa, akambo kako ndasik nyika, kuti ndipe bukamboni bwamasimpe. Bonse bazulilwa kukasimpe balavwa jwi lwangu. ³⁸Pilato wakamba kulinguwe, masimpe ninzi, mponya nakamba ezi, wakainka kuma juda sijene kambo mumuntu oyu. ³⁹pele mulijesi ciyanza cokuti ndigwisye umwi muntu kulinwebo cindi cepasika. Ino muyanda kuti ndimugwisizye mwami wama juda. ⁴⁰Mponya bakalila cokongolola ukwamba kuti tutabi oyo mwalumi, kono Bbanabbasi. Ino Bbanabbasi wali nguwali sikulwanisya.

Chapter 19

¹Ino Pilato wakabweza Jesu okumuuma. ²Basilumamba bakasuma mushini wobumvwa. Pawo baka ubika kumutwe wa Jesu okumu zwatika cibiya cha pepo. ³Bakaza kuli nguwe okwamba kuti, "Wongola, Mwami wama Juda!" ponya baka muuma. ⁴Ino Pilato wakainka anze ape okubambila ati, "Amubone, ndiyobumweta anze kuli nywebo kutegwa muzibe kuti takwe mulandu ngunda jana muli nguwe." ⁵Pawo Jesu wakazwida anze, kazwete mushini wobumvwa E chibiya cha pepo. Pilato wakateti kuli mbabo, "Amulange, ngoyu mwalumi!" ⁶Bapaizi bapati aba sikalumamba nibaka mubona buyo Jesu, bakongolola okuteti, "Amumu kankamine, amumu kankamine!" Pilato wakati kuli mbabo, "Amumubweze nywebo mukamu kankamine, kambo takwe mulandu ngunda jana muli nguwe." ⁷Ma Juda bakamutaba, "Tuli jesi mulawo, ponya kwendelanya o mulawo oyo welede kufwa kambo ulyamba kuti Mwana a Leza." ⁸Ino Pilato nakamvwa kambo aka wakaindilila kuyowa, ⁹wakanjila mung'anda mpati ye mfulumende ape okwambila Jesu kuti, "Uzwida kuli?" Pele Jesu takwe nakamutaba. ¹⁰Pawo Pilato wakateti kuli nguwe, "Ninzi toli kundambozyi? Tozi kuti ndile-nguzu zyoku kuleka, ape enguzu zyoku kukankamina?" ¹¹Jesu wakamutaba, "Takwe nguzu zyojesi ali mebo ati buyo ezyo zyaka pegwa kuli yebo kuzwa ku julu. Pele, oyo wakandaaba kuli yebo ngule cibi chipati." ¹²Kukutaba oku, Pilato wakasoleka kumwanguununa, kono ma Juda bakongolola, okuti, "Wamuleka buyo oyu mwalumi, kokuti anu toinsi mwenzinyina wa Siezar. Woonse muntu uli panga mwami wambola kukazya Siezar." ¹³Ino Pilato nakamvwa majwi aya, wakatola Jesu anze oku kala muchibbula che nkuta mu busena bwitwa kuti "Nkanzo ya mabwe," kono mumushobo wechi Aramaiki, ngu "Gabbatha." ¹⁴Ino bwali buzuba bokulibambila Paseka, ku ciindi che woola lyasanu akomwi. Pilato wakateti kuma Juda, "Amubone ngoyu mwami wenu!" ¹⁵Bakongolola, "Azwe, azwe; amumu kankamine!" Pilato wakati kuli mbabo, "Ndimu kankamine mwami wenu?" Bapaizi bapati bakataba, "Tatukwe umbi mwami pele Siezar." ¹⁶Poonya Pilato wakamwaba Jesu kuli mbabo kuti aka kankaminwe. ¹⁷Pawo bakamutola Jesu, wakazwida anze, kali nyamunide mpanda, kwinka ku busena bwitwa kuti "Busena bo tupepe tobongo," echo citwa kuti mumushobo we chi Aramaiki "Gologotha." ¹⁸Baka mukankamina Jesu konya kuya, kumbali lyakwe kwali balumi bambi bobile, umwi ku lubazu lumbe Jesu kali akati. ¹⁹Pilato ape wakalemba bulembo okububika ampanda. Awo bwali lembidwe: JESU OKU NAZARETA, MWAMI WA MA JUDA. ²⁰Ma Juda banji baka bu- bala bulembo obu akambo kokuti busena kwa kankaminwa Jesu bwali afwifwi o munzi. Bulembo bwali lembidwe mu chi Aramaiki, chi Latini O mu chi Giriki. ²¹Ponya bapaizi bapati bama Juda bakateti kuli Pilato, "Utalembi kuti, 'Mwami wa ma Juda,' kono, 'Oyu wakamba ati, 'Ndili Mwami wa ma Juda.'"" ²²Pilato wakataba, "Echo chindalemba chindalemba." ²³Basilumamba nibaka mukankamina Jesu, baka bweza zibiya zyakwe, oku zyanganya muzi panzi zyone, chomwi-comwi ngwaya; E chibaki chakwe ape. Ino chibaki takwe nicha sumidwe, chali vvangene buyo comwi. ²⁴Pawo bakambozyanya, "Atatu chiyauli, kono atusowele nsolo tubone na cilaba cani." Echi chakacitika kuti mangwalo azulile alikuti, "Baka lyabanya zibiya zyangu akati kabo oku sowela nsolo azizwato zyangu." Ezi zibakacita basilumamba. ²⁵Ino baimvwi afwifwi E mpanda ya Jesu bali banyina, bazyalwa- nyina ba banyina, Maria muka Klopas, O Maria Magadelana. ²⁶Pawo Jesu nakabona banyina osikwiya ngwali kuyandisya kabaimvwi afwifwi, wakateti kuli banyina, "Mwanakazi, bona, mwanako mushimani!" ²⁷Mponya wakati kuli sikwiya, "Bona, mbaba banyoko!" Kuzwa ku woola liya sikwiya wakamutola ku nga'nda yakwe. ²⁸Nichakainda ciindi, kazi kuti zyoonse zintu zycitwa amangwalo kuti azulile, Jesu wakati, "Ndafwa nyota." ²⁹Chibikilo cazwide waini upapa chalibikidwe alya, ino bakanika ciponshi kacizwide waini upapa kucishomeka ku sumo okwitola ku mulomo wakwe. ³⁰Jesu nakanywa waini upapa, wakati, "Kwamaninina." Waka kotamika mutwe wakwe oku gwisya muuya wakwe. ³¹Poonya ma Juda, kambo kokuti bwali buzuba bokulibambila, okuti mibili itasyali ampanda ciindi che Nsabata (Kambo buzuba bwe Nsabata bwali kuyandisigwa), baka kumbila Pilato kuti mauulu abo atyololwe oku bagwisya. ³²Pawo basilumamba bakaza okutyola mauulu omwalumi okusanguna ape awoyo wabili wakankaminidwe O Jesu. ³³Nibakaza kuli Jesu, bakabona kuti wali fwide kale, ponya takwe nibaka mu tyolela mauulu akwe. ³⁴Nokuba namuya, umwi waba silumamba waka muyasa kubbasu E sumo, ponya buyo alya malowa amanzi akazwa. ³⁵Oyo wakacibona echi wakapa bumboni ape bumboni bwakwe mbwa masimpe. Ulizi kuti chakaamba ca masimpe kutegwa anywibo mukashome. ³⁶Ezi zintu zyaka citika muku zuzikizya mangwalo, "Kutakwe olo lyomwi fuwa lyakwe liyo -tyolwa." ³⁷Ape, mangwalo amba kuti, "Bayomulanga oyo nguba kayasa." ³⁸Nizyakainda buyo ezi zintu, Josefa oku Arimateya, akambo kokuti wali sikwiya wa Jesu (kono yokusisikizya akambo kobuyofu bwa ma Juda), waka kumbila Pilato kuti na ninga wakubweza mutunta wa Jesu. Pilato waka muzumizya. Ino Josefa wakaza okuutola mutunta wakwe. ³⁹Nikodemasi awe wakaza, oyo ku kusanguna wakainka kuli Jesu masiku. Waketa tununkilizyo tuvwenene O murrih o alo, mweelwe wemwaanda yama litiras. ⁴⁰Pawo bakatola mutunta wa Jesu oku vungaila muzisila zituba antomwi emisamu inunkilila, mbuli muchali cilengwa cha ma Juda moku zika mitunta. ⁴¹Ino mubusena mwaka kankaminwa mwali muunda; poonya

mu muunda mwali bbita lipya omo mwatalina kuzikilwa muntu naba omwi. ⁴²Akambo kokuti bwali buzuba bo kulibambila bwa ma Juda baka muzika Jesu muli ngayo kambo maumbwe alafwifwi

Chapter 20

¹Ino kuseni mazuba bokusangula bwesunda Maliya Mangadelena wakasika kumbita oku bona bwe kalinkunkulisindwe kuzwa ambita. ²Mponya wazuza wakainka kuli Saimoni Petulo okuli basikwiya bakwe abo jesu mbali kuyanda, mponya wakati, "Bamutola mwami kuzwa mubita ape. Tatuza kuba kumulazika."³Mponyina Petulo obamwi basikwiya bakainka ku bita' ⁴Bakazuza bonse bobile, pele oyo sikwaya umwi wakamusiya Petulo wasanguna kusika kubita. ⁵Nakainma wakasondela wakabona zizwato zituba pele takwe nakanjila mukati. ⁶Simoni Petulo anguwe wasika uyo bumuchilila wajila mubita wabona zibya zituba mukati mpozili. ⁷Anchicho chibya chazinguluside kumutwe techali insi azyenyina, pele chalivungidwe achilike. ⁸Mponyina umwi sikwiya, oyo wakasanguna ku bita wakanjila anguwe, wabona oku syoma. ⁹Kuzwa chiya chidi tibainoziba, kuti ulelede kubuka kubafu. ¹⁰Mponyinyina basikwiya bakabweda kuli bo. ¹¹Kono Maliya walinzwi ebite kalila. ¹²Wakamba bangelo bobile muzituba kabakede, umwi kumutwe, umwi kumaulu ako mubili wa Jesu nkuwalazikidwe. ¹³Bakati kuli nguwe, "Mwanakazi, ulilanzi?" Wakabambila kuti "kambo bamutola Mwami, mponyina tandizi kubakumu tula." ¹⁴Nakamba namu waka chebuka kusule wabona Jesu ulimvwi, Kono takwe naka muziba kuti ngu Jesu. ¹⁵Jesu wakati kulinguwe, mwanakazi, ninzi cholila? Ngwani ngoyandola? We wakayeya kuti mulimi, mponyina wakati kuli nguwe, "Mwami, namwamutola amundambile oko nkomwa musisa." ¹⁶Jesu wakati kulinguwe, "Maliya." Waka chebuka okwamba kulinguwe muchi Alamiki, "Laboni" ("Mwiya.") ¹⁷Jesu wakati kulinguwe, "Utandijati kambo tadinoinka kuli tata, kono winke kubazyalwama okuyo amba kuli mbabo, kuti ndiyoinka kuli tata, ape bauso, kuli Leza wangu o Leza wenu." ¹⁸Maliya Magadalena wakaza okuzo ambila basikwiya, ndamubona mwami, "Okwamba zintu ombwakamwambila makani aya kuli nguwe." ¹⁹Kujolezya lyo buya buzuba buzuba bokusanguna, zitendele zyali jalidwe oko basikwiya kobabede, kambo koku tija basikwiya, Jesu wakaza okwima akati kabo okwamba kuti kulimbabo, Lumuno alube akati kabo. " ²⁰Naka mana kwamba namu, waka batondezya manza akwe abazu lyakwe. Ba sikwiya bakabotelwa nebaka bona Mwami. ²¹Jesu mponya wakati kulimbabo, Lumuno lube anywib. Mbuli bwakandituma tata, amibo ndamutuma. ²²Nakamba namu. Jesu wakabafulidila munya okwamba kuti kulimbabo, "Amutambule muya usalala" ²³Kufumbwa muntu ngumulekelela milandu yalekelwa, kufumbwa wabisiya ulekelelwa ulalekela." ²⁴Tomasi, umwi wabali kumi ababili walikutegwa ngwa mambile talinsi ambabo awo Jesu nakasika. ²⁵banwi basikwiya bakati kulinguwe, "twamubona mwami." ²⁶Nekwakainda mazuba alimusanu atatu basichiya balimukati ape, o Tomasi waliwo. Jesu wakaza kono zitendele zyali jalidwe, okwima akati kabo okwamba kuti lumuno lube anyibo. ²⁷Mponyina wakati kuli Tomasi, "Inzya munwe okubona manza angu. Inzya awa manza ako okunzya milimebo. Utabi sikuzumbozya kono syoma." ²⁸Tomasi wakataba wati, "O Mwami wangu, o Leza wangu." ²⁹Jesu wakati kulinguwe, kambo wandibona wasyoma. Balilelekidwe abo batakabona pele bala syoma. ³⁰Ino Jesu wakachita zitondezyo zinja kubusya bwabasikwiya, zitondezyo zyatakalembwa muli Eli buku. ³¹Pele ezi zyaka lembwa kuti musyome kuti Jesu ngu Kilistu mwana Leza, okuti kusyoma mube obumi muzina lyakwe.

Chapter 21

¹Nikwainda ezi zintu Jesu wakaliyubununa kuli basikwiya bakwe ku lwizi lwa Tibeliyasi. Namuya mbwakaliyubulula. ²Simoni Pita wali antomwi o Timasi wirwa kuti Disimasi, Nataliyeli uzwa ku kana mu Galilaya, bana ba Zebedi, ape abamwi basikwiya bobile ba Jesu. ³Saimoni Pita wakati kuli mbabo, "ndiyobuya kuyozela nswi." Bakati kulinguwe, Aswibo tulaza ayibo. "Bakainka bakujila mubwato, pele takwe ncibakajata masiku ense. ⁴Ino kakuli bwaca kale kuseni seni, Jesu wakaima ankomwe, pele basikwiya takwe nibakaziba kuti ngu ⁵Jesu. Mponya Jesu wakati kuli mbabo, "Nomijaha, mulijesi cokulya na?" Bakamutaba, "ne" ⁶Wakati kulimbabo, amufuse kandikenu kubbazu lye cilisya co bwato ape mulajana zimwi, mponya bakasowa kandi kabe pele takwe nibakakonzya kukakwela nkambo kwali nswi mpati zinji. ⁷Mponya sikwiya ngwalikuyandisisya Jesu wakati kuli Pita, "mwami." wakazwa zizwato zyakwe (nkambo walizunwida), mponya wakalifusa mulwizi. ⁸Umwi wabasikwiya wakaza kubwato (nkambo tibalinsi kule enkomwe, nkumbo twali buyo tukokola mwanda omwi) ape balikukwela kaindi kazwide nswi. ⁹Mponya nibakasika kunkomwe, bakabona mulilo wa malasha awo ape enswi ziyokwa alinguwo, antomwi ecinkwa. ¹⁰Jesu wakati kulimbabo, "Amwete zimwi nswi zimwazwa akujata ¹¹," Saimoni Pita mponya wakainka wakweta kaindi kunkomwi kazwide nswi mpati, zili mwanda amakumi asanwe ezitatu, pele nikuba kuti zyali zinji kaindi takwe nikakayauka. ¹²Jesu wakati kulimbabo, "kamuza mususule pele takwe naba sikwiya wakayeya kumubuzya kuti, "ndiwe ni? Balizi kuti ngnguwe mwami. ¹³Jesu wakaza, wabweza cinkwa, ape wacipa kuli mbabo, ape anzizyo nswi. ¹⁴Eci cali cindi catatu eco Jesu ncakaliyubununa kuli basikwiya kuzwa nakabuka kubafu. ¹⁵Nibakamana kususula, Jesu wakati kuli Saimoni Pita, "Saimoni mwana Joni, ulandiyanda kwindi aba?" Pita wakati kuli nguwe, iyi mwami, ulizi kuti ndilakuyanda. "Jesu wakati kuli nguwe, "Lisya mbelele zyangu." ¹⁶Wakati kulinguwe ape lwabili, "Saimoni mwana Joni, ulayanda?" Pita wakati kuli nguwe, "Iyi mwami, ulizi kuti ndilakuyanda." Jesu wakati kulinguwe, embela mbelele zyangu. ¹⁷"Wakati kulinguwe lwatatu" Simoni mwana Joni, ulandiyanda?" Pita wakabijilwa nkambo Jesu wakamubuzya zindi zyotatwe, Ino ulandiyanda?" wakati kulinguwe, mwami uizi zintu zyeense ulizi kuti ndilakuyanda. "Jesu wakati kulinguwe, "lisya mbelele zyangu. ¹⁸Nconzyo nconyo, ndakakwambila kuti niwacili munini wali kulyanga omwini okwenda kufumbwa nkuwalikuyanda, pele wakuba mudala uyotambika manza ako, mponya umwi buyo uyokwanga okukutola nkoyayandi kwinka, ¹⁹Ino Jesu wakamba eci mukuti atondezye mbuli bube bolufu Pita mbwalelede kulemenezya leza. Nakamana kwamba eci wakati kuli Pita, "ndicilila. ²⁰Pita wakacebuka ape wakabona sikwiya oyu Jesu ngwalikuyandisisya kayobubacilila, oyo ape wasegede kuli Jesu acilawo ape, wakati, "mwami ngwani oyo uyokwaba?" ²¹Pita wakamubona mponya wakati kuli Jesu, "mwami, ino oyo muntu uyocita nzi?" ²²Jesu wakati kulinguwe, "kuti nkeyanda kuti akale mane ndisike, ninzi eco kuliyebo? ndicilile." ²³Mponya kwamba oku kwakaduma akati kabazyalwanyina, kuli sikwiya oyo talelede kufwa, pele Jesu takwe nakamba kuli Pita umwi takofwa pele kuti tayanda kuti akale, ninzi eco kuliyebo. ²⁴Oyo ngo sikwiya upa bumboni bwe zintu ezi, ape nduwakalemba zintu ezi ape tulizi kuti bumboni bwakwe mbwe nconzyo. ²⁵Nkuzili ape zimwi zintu ezyo Jesu nconzyo zyakacita. Kuti cimwi ecimwi cicakalembwa, ndiyeya kuti cimwi nyika lwayo niyatakakonzya kuti nanga nyika lwayo niyatakakonzya kubamba mabbuku akayeleda kulembwa.

Acts

Chapter 1

¹Buku lye chindi ndi nda kalemba, Theophelasi, wakamba zyonse Jeso nzya kaisya, ²kusikila buzuba mbwaka tolwa mu julu, na kamana kupa malailile kwindila mu muya usalala ku ma Apostola mbaka sala. ³Ni kwakamana kupenga kwakwe, wa kalitondezya kuti ucipona azitondezyo zyakuti ba zuliwe, mumazuba ama kumi one wakalitondezya kuli mbabo, mponya okubambila abwami bwa kujulu. ⁴Ino nalikuswanana ambabo, wakabalaila okwamba kuti batazwi mu Jelusalema, pele kuti balindile cisyomezyo ca tata, eco cakamba kuti, wakamvwa kuli mebo. ⁵Kuti Joni kasimpe waliku bbizya mumanzi, pele muyobbizigwa mumuya uasalala mazuba mace. ⁶Nibakabungana antomwe bakamubuzya, mwami eci ncecico cindi coyobozya bwami bwaka bwaku Izilayili, ⁷wakamba kulimbabo, tacinsi kuli nwebo kuziba zindi ezyo tata zyakabika munguzu zyakwe. ⁸Pele muyotambula nguzu muya usalala wayoseluka alinwebo, mponya muyoba bakamboni bangu mu Jelusalema amonse mu Judiya omu Somaliya, ape okumamanino enyika. ⁹Mwami Jesu nakamana kwamba ezyi zintu, nibaliku langa kujulu, wakazo nyumunwa, mponya kumbi yakazomusisa kumenso abo. ¹⁰Nibaliku langisisya

kujulu kabwinka, mponya balumi bobile bakaima ezi zwato zituba. ¹¹Bakamba , nobalumi boku Galili, ninzi nomwimvwi awo akamulanga kujulu, oyu Jesu wakatolwa kuzwa kuli nwebo kuinka kujulu, oyupiluka monya mucimo mumwakamu bona kainka kujulu. ¹²Mponya bakapiluka mu Jelusalema kuzwa kumulundu witwa oliveti oyu ulatwi o Jelusalema, bwende butola mazuba e nsabata. ¹³Nibakasika, bakainka kutanta munyanda ,ilatala, oko kubalikukala. Balibene Petulo, Joni, Jemusi, Andulu, Filipo, Tomasi, Bbatolome Mateyo, Jemusi mwana wa Apeyasi , Sayimoni muna ziloti, o Juda mwana wa Jemusi. ¹⁴Bonse balilipede kumakanze omwe aswana mumpailo, atomwi abanakazi, o Maliya banyina ba Jesu, mponya abazyalwanyina. ¹⁵Muli awo mazuba Petulo wakaima akati kabazyalwanyina, abantu bali mwanda omwi amakumi obile, mponya okwamba, ¹⁶Nobakwesu, cila yandikana kuti mangwalo nzulilwe, ayo muya usalala ngwaka twambila kwindila akanya k Davida kungama Judasi , oyo wakandilezya basiku jata Jesu. ¹⁷Pele wali wakati kesu amana wakatambula lubazu bwe mulimo. ¹⁸Ino oyu mwalumi waula munda kwindila mali nyaka yambula mumucito yakwe abi, Ape wakawisya mutwe cakusanguna, mponya mubili kwandika cokujula, mponya zyonse zyomukati zyaka tika anze. ¹⁹Bonse bakali mu Jelusalema bakacimvwa eci , mponya bakaita ulya munda mumusyobo wabo kuti Akeledema, nkokuti munda wobulowa. ²⁰Mbuli mbocilembedwe mubbuku lyentembauzyo, amuleke munda wakwe wanzanwe, ape mutaleki na muntu omwi akale kuya amuleke umbi abweze busena bobwendelezi. ²¹Ninga cakonzeka, kuti omwi wabalumi wali aswibo cindi conse Jesu nakanjila okuzwa aliswebo. ²²Katalikila kulubizya lwa Joni kubuzuba mbwakazo bwezegwa kuzwa kuli swebo, abe mumboni aswibo wokubuka kwakwe. ²³Bakabika kunembo balumi bolile, Josefa witwa Bbanabbasi, oyo walizoitidwe Jusitasi o Matiyasi o Matiyasi. ²⁴Bakakomba okwamba, yebo, mwami , ulizi myoyo yabantu , ino liyobunune kuti ino nguni ali aba balumi bobile nguwasala. ²⁵Kutola mulimo kumasena abu apositola obu Juda mbwaketa ansi kuti ainke kubusena bwakwe. ²⁶Ino bakatalika kulisalila mponya banji bakaza kuli Matiyasi ,ape wakazo bikwa abo bali kumi akomwi.

Chapter 2

¹Nibwakasika buzuba bwa pentecosita, baliswangene antomwi acibaka comwi. ²Mpawo kwakasika muzumo kuzwa kujulu mbuli guwo lyunga, lya kazuzya nganda yonse mubali kede. ³Kwa kabasikila malimi kulimbabo mbuli mulilo waka etwa, wakabakala amitwe yabo nguwaya. ⁴Boonse bakazuzigwa o muya usalala oku talika mwambo mu malimi manji, mbonya mbu wakabotondezya muya. ⁵Mponya kwali ma Juda bali kukala mu Jelusalemu, baalumi bashomi, kuzwa ku masi ali muni e julu. ⁶Ino muzuzumo oyu niwakamvika, makamu abantu akaza okukomokwa kambo muntu o muntu wakabanvwa kaba ambola mu mushobo wakwe. ⁷Baka komokwa bakti masimpe, tabali bonse bambola ci Galileya? ⁸Ino nkambo nzi kuti mane tulikubanjwa, nguwaya wakwe mu wa kazyalilwa? ⁹Patians o Medes o Elamites, abo bali kukala mu Mesopotamia, mu Judiya omu Kapadosia, mu Pontus omu Asia, ¹⁰Pragia o Patiyasi, zyoku Egepita zibaka zimwi zyoku libiya kuswena ku Cilene, abenzu bazwa ku Roma, ¹¹Ma Juda aba Proselite, ba Cretani aba Arabia, tulabanvwa kabamba mu mishobo yesu mu mi sebezi mipati ya leza. ¹²Bonse bakakomokwa oku ziyelwa; bakambola kuli umwi o umwi, cambia nzi eci? ¹³Kono bamwi bakafubazika okwamba, bakolwa waini mupya. ¹⁴Kono Pita wakaima abamwi bali kumi aumwi, wa kongolola ejwi lyakwe, okwamba kuli mbabo, mobalumi baku Judeya anywibo bakala mu Jelusalemu, acizibwe eci kuli nguwe, amuswililezye majwi angu. ¹⁵Aba bantu taba kaidwe, mbuli mbubamuyeya, nkambo cipanzi catatu ca hola co buzuba. ¹⁶Kono eci cakambwa mukwindila mu mumusinsimi Joilo. ¹⁷Cindi camamanino, leza mbwamba, ndiyo tila muya wangu mu mibili, bana benu ba shimani aba simbi bayo sinsima, bana benu banini balombe ba yo bona zilengano, ama daala benu bayo lota. ¹⁸Masimpe mu bazike bangu bazike bangu be canakazi muli ayo mazuba ndiyo tila muya wangu, ape bayo sinsima. ¹⁹Ndiyo tondezya zigambya mujulu e zitondezyo mu nyika ansi, bulowa, mulilo o sikunkwe wo busi. ²⁰Izuba liyosandulwa ku kusiya o mwezi ku bulowa kabutana kusika buzuba bupati lilembedwe lyo mwami lyasika. ²¹Ciyoba kuti kufumbwa wita muzina lyo mwami uyo futulwa! ²²Nobalumi ba Izilaeli, amwanvwe majwi aya. Jesu wa Nazaleta wali mwalumi wapedwe kulinywe o leza a malele azicito e zigambya e zitondezyo leza nzyakacita kwindi mulinguwe mukuti kene mbuli mbomuzi. ²³Oyu mwalumi wakapegwa o mwami mumakanze o busongo, a nywibo, mumanza a balumi batakwake mano, ku mubika kulufu muku mukankamina a cipingano. ²⁴Kono leza wakamubusya, kumugwisya mukucisa ko lufu, nkambo ticali elede nguwe kujeswi eco. ²⁵Akambo Davida wakamba zyakwe, ndamubona mwami cindi cinse kaitana nkumo yangu, akambi we uli kumbali ejanza lyangu lyo lulyo kategwa ata swenzuki. ²⁶Mpawo moyo wangu wali nonenidwe o lulimi lwangu lwakabotelwa. O mubili wangu uyopona mukushoma. ²⁷Akambo tokoyosiya muya wangu ku babi na uyo zumizya oyo usalala kubona kubola. Wakazibwa kuli mebo inzila zyo bumi, uyo zumizya oyo usalala kubona kubola. ²⁸Wakazibwa kuli mebo inzila zyo bumi, uyondipanga kubotelwa kuzwide o busyu bwako. ²⁹Nobazyalwama, cilelede kuli mebo kwambola kuli nywe zya Davida, kuti wakafwa ape wakazikwa e bita lyakwe mpalicali esunu. ³⁰Mponya, wali musinsimi okuziba kuti leza waka konka e ckonke kulinguwe kutegwa uyobika umwi walunyungu lwakwe acuno. ³¹Wakabona cali kuyocitika kunembo ukuyo amba zyo bubuke bwa kilisito. ³²Oyu Jesu leza wakamubusya, mponya swebo tubakamboni. ³³Mpawo, mbwasumpwidwe kujana lyalulyo lya leza okutambula cishomezyo co muya usalala kuzwa kuli baisi, wakatila eco ncimubona akunvwa. ³⁴Akaambo Davida takwe nakainka kujulu, kono wakati, leza wangu wamba kuli leza wangu, kala a janza lyangu lyolulyo. ³⁵Ati ndicite basinkondonyoko citandabalilo ca maulu ako. ³⁶Mpawo, amuleke nganda ya Izilayeli kuti izibe kuti leza a wamupanga mububili leza o kilisito, oyu Jesu ngumwa kajaya. ³⁷Ino nibakanvwa eci, bakayaswa mumyoyo, okwamba kuli Pita aba Apositolo bonse, nobazyalwama, tulacita buti? ³⁸Mponya Pita wakati kuli mbabo, amwempwe oku babatizigwa, muzina lya Jesu kilisito mukujatilwa kwe zibi zyenu, ape muyo tambula cipego co muya usalala. ³⁹Nkambo cishomezyo eci ncicenu abana benu okuli abo bali kule mbuli bantu mbali mwami o leza uyo ita. ⁴⁰Oku majwi wakapa buboni oku bakombelezwa, kwamba, amufutulwe kubantu babi becino cindi. ⁴¹Mpona nibakatambula eli jwi baka babapilusigwa, ape baka yugizigwa muli obo buzuba bali zyuulu zytatwe bakabatizigwa. ⁴²Bakacili kunjisyo zyabapositola mukuswngana a amuya amu kukomona cinkwa amukukomba. ⁴³Kuyowa kwakaza ku myuya, zigambya zintu ezitondezyo zyakacitwa mu ba Apositolo. ⁴⁴Bonse bakashoma bali antomwi bavwanya zyoonse zibajesi mubumwi. ⁴⁵Mponya bakauzya zintu zyabo babana bonse, kwendelana mbuli muntu omuntu mbwajesi. ⁴⁶Ino buzuba obuzuba bali kuswangana antomwi mucindi comwi mu tempele. Bakakomona cinkwa mu manda, bali kwanana cilyo antomwi mukubotelwa e myoyo ituba. ⁴⁷Kulumba leza okuba luyando ku bantu bonse, ape buzuba o buzuba mwami wakayungiza ku mpalo yabo baka futulwa.

Chapter 3

¹Ino Pita o Joni bakainka ku tempele a ciindi cokukomba, cali cindi cacikasalizi. ²Mponya mwalumi umwi wakali lembde kuzwa mwida lyabanyina walikutolwa kumulyango we tempele utegwa mubotu. Balikumbila kugwasya kuli abo balikunjila mu tempele. ³Ino nakabona Pita o Joni kabanjilamu tempele, wakabakumbila lugwasya. ⁴Pita, wakamulangisisya, anguwe Joni, wakati, "tulanze." ⁵Mwalumi ulemede wakabalanga, kayeya kuti kutambula cimwi cintu kuli mbabo. ⁶Pele Pita wakateli, "nsijisi nsiliva na ngolide, pele ncejesi ndilakupa, muzina lya Jesu kilisito woku Nazareta, enda." ⁷akamujata ejanza lyecilisya, Pita wakamwimika, mponyanina maulu o muntu engongozi zyakwe zyakajana nguzu. ⁸Wakasotoka, mwakumi mulema wakaima okutalika kwenda, mponya wakanjila mu tempele aba Pita o Joni, kayenda, kasotoka, okulumbaizya leza. ⁹Bantu beense bakamubona uleenda okulumbaizya leza. ¹⁰Bakamuziba kuti ngonguwe muntu wali kukumbila kugwisigwa mulyango mubotu we tempele: mponya bakaziyelwa okukomokwa kuli eezyo zyakamucitikila. ¹¹Ino nakacili kujatilila Pita o Joni, bantu beense bakazuzanina kuli mbabo mukota litegwa lya solomoni, bakankamuka loko. ¹²Ino Pita nakabona eci, wakabataba bantu, "nobalumi ba Isilayeli, ino mukankakanzi? twakamwenzya muntu oyu munguzu zyesu na bululami?" ¹³Leza wa Abulahamu, owa Isaka, owa Jakobo, leza wamatata, nguwa kamulemenezya mubelesi wakwe Jesu ngumwakaba okumukaka kumeso a Pilato, nikuba kuti we walikuyanda kuti amwangukune. ¹⁴Nywebo mwakamukak usalala ululeme, mponya mwakakumbila mujayi kuti bamwangude nguwe. ¹⁵Mwakajaya matalikilo obuuni, oyo ngwakabusya leza kuzwa kubafu ino swebo tulibakamboni beci. ¹⁶Ino kambo kakusyoma izina lyakwe, oyo ngumubona ngumuzi ngumobona enguzu. Lusyomo kwindila muli Jesu lyamupa kuona kabotu kunembo lyenu nywense. ¹⁷Ino nobazyalwama, ndilizi kuti mwakazicita ezi kwindi mukutaziba mbubonya mbobakacita bendelesi benu. ¹⁸Pele izi zinti leza wakazulizya oko nkwebide amilomo yabasinsimi bense, kuti kilisito lwakwe ulelede kupenga, ino wakacizuzikizya. ¹⁹Amweempwe, mponya, musanduke, kutegwa izibi zyenu zigwisigwe, ²⁰Kuti cisike cindi cokwambilizigwa kuzwa kubusyu bwa leza"ape kuti akatume kilisito ngwakasala kambo kenu, Jesu. ²¹We leede kukala kujulu mane kusikila cikasike cindi cokubambulula zintu zyeense, ezyi leza zyakambilizya ciindi kwindi mimilawo zyakambilizya cindi kwindi mumilomo yabasinsimi bakwe bsalala. ²²Moses conzyo wakati, "mwami, leza uyomubusizya musinsimi mbuli ndime kuzwa akati kabananyoko. ²³Muyoswilizya kuzintu zyeense zyataka mwambile. Kuyoba kuti muntu wense utayoswilili musinsimi oyo uyonyonyonwa cokumanina akati kabantu. ²⁴Ii, ape bense basinsimi kuzwa kuli Samiyele ape abo bakaza musule lyakwe, abo bakamba mazuba aya. ²⁵Nywebo muli bana ba basinsimi ape aba cizuminano ca leza ncakapa kuli basikale benu, nakati kuli Ablahamukwindila'munyungu yako ndiyoileleka mukwasyi yeense yamunyika. ²⁶Nikwakamana leza wakabusya mubelesi wakwe, wakamutuma kusanguna kuti ndinywe, kuti amulekeke okusandula umwi oumwi womulindinwe kuzwa munzila zi.

Chapter 4

¹Awo Petro O Joni nibali kwambola kubantu, bapaizi mwendelesi we tempele ama Sadduki bakasika ali mbabo. ²Baka pengana loko kambo Petro O Joni bali kwisya bantu okwamba kubuka kwa Jesu kuli bafwide. ³Baka bajata oku babika muntolongo kusikila mafumina aka chilila, mukubona kuti kwali ku jolezya. ⁴Kono bantu banji bakamvwa mulumbe bakashoma; omweelwe wabalumi bakashoma wali kusika ku myanda yosanwe. ⁵Chakacitika mubuzuba bwaka chilila kuti baleli babo, amalu, abalembi bakabungana antomwi mu Jerusalemu. ⁶Annasi mupaizi mupati waliwo, Kaifasi, O Joni, Alexanda, abo boonse bali bomukowa omupaizi mupati. ⁷Nibaka babika Petro O Joni akati kabo, baka babuzya, "Kwindila munguzu nzi na zina nzi, mumwacita ezi?" ⁸Pawo Petro, kazwide muuya usalala, wakati kuli mbabo, "Nywebo nobaleli babantu, amalu, ⁹kuti tuli muku zekisigwa sunu akambo komulimo mubotu wacitwa ku mwalumi mulwazi, enzila njaponisigwa, ¹⁰akuzibwe kulinywe noonse oku bantu boonse ba Isilayeli kuti oyu muntu waima kunembo lyenu kali aseba zibotu muzina lya Jesu Kristu oku Nazareta, oyo ngumwaka bambula, pele we Leza ngwakabusya kuzwa kubafu. ¹¹Jesu Kristu ndibbwe elyo nywebo nobayaki ndimwaka sampaula kono ino lyaba ndyebbwe liyandikana. ¹²Takwe lufutuko muli umbi muntu, kambo takwe zina limbi kungsi E julu lipedwe akati kabantu mbutwelede kufutulwa. ¹³Pawo nibakabona chamba ca Petro O Joni okwibaluka kuti bali bantu buyo, balumi batayide, bakakomokwa, nibakaziba kuti Petro O Joni bali O Jesu. ¹⁴Kambo bakabona mwalumi wakaponisigwa kaimvwi ambabo, ponya baka bula chokwamba. ¹⁵Ino nibakalailila bapostola kuti bazwe mumuswangano wabendelesi, bakalyambozyanya muli chabo. ¹⁶Bakati, "Tulachita nzi kuli aba balumi? mukasimpe mukuti cintu cipati chachitwa muli mbabo chazibwa kuli oonse ukala mu Jerusalemu; tatukonzi kuchikaka. ¹⁷Ino kuti kambo katainki kunembo akati kabantu boonse, atubachenjezye kuti batachambi limbi kuli oonse muzina eli." ¹⁸Ponya baka baita oku balailila kuti balekele cimo kwamba na kwiisya muzina lya Jesu. ¹⁹Ino Petro O Joni bakataba okuti kuli mbabo, "Kuti na chibotu ku menso a Leza kumvwida nywebo kwindi nguwe, amuyatule nobeni. ²⁰Tatukonzi kuleka kwambola a zintu zitwakabona okumvwa. ²¹Nikwakamana kucenjezigwa kunji kuli Petro O Joni, baka baleka kuti bainke. Bakabula kambo koku bapeda cisubulo, kambo kokuti bantu boonse balikulumbaizya Leza kuli chakacitika. ²²Mwalumi oyo wakacitwa malele aya okuponisigwa walindide kale myaka ili makumi one. ²³Nibakalekwa buyo, Petro O Joni bakabweda kubenzinyina, okubalungulwida zyoonse zibaka bambila bapaizi bapati abaalu. ²⁴Nibakamvwa buyo, bakongolola chomoyo omwi kuli Leza okuti, "Mwami, wakalenga julu enyika O lwizi, ezyonse zili mumo mukati. ²⁵Wakamba O Muuya Usalala kwindila kumulomo wo muzike wako, tata esu Davida, 'Kambo nzi nchibatingilala ba simasi, abantu bayeyela nzi zyo buyo?' ²⁶Wakamba, 'Bami bansi bakaza antomwi, abendelesi bakabungana antomwi kulwanisya Leza, ape O Kristu wakwe. ²⁷Kasimpe, bonse bobile Herodi O Pontiasi Pilato, antomwi aba simasi abana Israeli, bakali bunga antomwi mumunzi oyu kulwanisya muzike wako Jesu oyo usalala, nguwaka nanika. ²⁸Bakalibunga antomwi okucita echo janza lyako oluyando lwako mbuli mbuwaka zikanza kuzocitika. ²⁹Ino, O Mwami, langa akucenjezya kwabo okupa babelesi bako bambole jwi lyako chokutayowa. ³⁰Vungununa janza lyako kukuponya okupa zitondezyo amalele kwindila muzina lya muzike wako usalala Jesu." ³¹Nibakamana kukomba, busena mubabungene bwaka zunganisigwa, poonya boonse baka zuzigwa O Muuya Usalala pawo bakambola jwi lya Leza chokuta yowa. ³²Mbunga inji yabo bakashoma yali O moyo omwi omuuya. Takwe muntu akati kabo walikwamba kuti zintu zyejesi nzizyangu endike, pele zyonse zyali zyanana muleya. ³³Munguzu zipati bapostola bali kulungulula bumboni bwabo abubuke bwa Mwami Jesu, pawo luziyalo lupati lwali alimbabo boonse. ³⁴Kakutakwe muntu akati kabo wali kukonzya kubula cintu nichiba comwi, kuli boonse bajesi maanda e myuunda baka zyuuzya okweta mali kuzwa kuzintu zyaka uzigwa ³⁵okwabika ku mauulu abapostola, pawo akaabwa kuli umwi oumwi mbuli mwakabulide. ³⁶Ino Josefa, oyo bapostola ngubali kwita kuti Barnabbasi (kokwamba kuti Mwana Udiisya), mu Levi, uzwa kunyika yoku Syplusi, ³⁷wakauzya muunda ngwajesi pawo wakeeta mali okwabika kumauulu abapostola.

Chapter 5

¹Ino umwi mwalumi wezina lya Ananiyasi, O mwanakazi akwe Safira, bakauzya cibela cholubono, ²okusisa mali amwi ngiba kauzya (mwanakazi akwe awe walizi), pawo waketa cimwi cibela ca mali okuzo abika ku maulu abapostola. ³Ponya Petro wakateti, "Ananiyasi, kambo nzi Satani wazuzya moyo wako kuti ubeje ku Muuya Usalala kusisa mali amwi nguwa kauzya cibaka? ⁴Niwatalina kuchuuzya, cibaka cali chako, ponya nicha kauzigwa, Sicalinsi munguzu zyako? Kambo nzi wayeya cho mushobo oyu mumoyo wako? Takwe niweena bantu, kono weena Leza." ⁵Kumvwa buyo majwi aya, Ananiyasi wakawida ansi okuyeka kamamanino, pawo buyofu bupati bwaka bawida boonse bakacimvwa. ⁶Bakubusi bashimani bakaza kunembo okumuvungaila, pawo bakamunyamuna okuyo muzika. ⁷Nikwakainda buyo mbuli ma woola otatwe, mwanakazi akwe awe waka njila, katazi cha citikide. ⁸Petro wakati kuli nguwe, "Ndambile aya na nga mali ngimwa kauzya cibaka." Pawo wakati, "Iyi, ngangawo." ⁹Ponya Petro wakati kuli nguwe, "Kambo nzi mwazumizyanya kuti musole Muuya wa Leza? Langa, maulu abaalumi baku zika mulumi- ako ali a mulyango, ayibo balakunyamuna okukutola." ¹⁰Muciindi ciya conya wakawida ansi ku maulu a Petro okuyeka kamamanino. Bakubusi nibaka njila buyo mukati, bakajana ulifwide, pawo baka mubweza okuyo muzika kumbali omulumi akwe. ¹¹Kuyowa kupati kwakaza a chikombelo ape ali abo boonse bakamvwa ezi zintu. ¹²Zitondezyo zinji amalele zyali kucitika akati ka bantu kwindila mumanza abapostola. Boonse bali antomwi mukota lya Solomoni. ¹³Kono takwe naba omwi bali anze bajesi nguzu zyo kuvwanana ambabo; nekuba namu, bantu bali ku batembaula. ¹⁴Bashomi banji baka yungizizigwa kuli Leza, mambunga abalumi abanakazi, ¹⁵mane kusikila bali kweta balwazi mutuzila- zila okuno balazikide mumalo omu miseme, kutegwa Petro ainda, muzuzumbi wakwe ninga wabawida bamwi. ¹⁶Ape kwakaza antomwi mbunga yabantu kuzwa mumunzi izyungulukide Jerusalem, kabeeta baciwa ape abaya bapenzigwa e -myuuya mibi, pawo bakapona boonse. ¹⁷Pele mupaizi mupati waka nyamuka, abaya boonse mbali ambabo (kokuti cibela ca ba Sadduki); ponya bakazuzigwa munyono ¹⁸oku bika maanza abapostola, oko bajalizya mu ntolongo i zibinkene. ¹⁹Kakuli ciindi ca masiku mungelo wa Leza wakajula zitendele zye ntolongo oku bagwisya, okwamba kuti, ²⁰"Kamuya, mukaimu mu tempele okwambola ku bantu majwi obuuni obu." ²¹Nibakamvwa echi, bakanjila mu tempele nibwali kucha okwisya. Mupaizi mupati wakaza, abaya mbali ambabo, okwita nkamu yabendelesi antomwi, boonse baalu ba bana Iziraeli, batumine ku ntolongo kuti bapostola bakaze. ²²Kono balanga ntolongo bainkide takwe nibaka bajana muntolongo, pawo baka piluka oko balungulwida, ²³"Twajana ntolongo ili jalidwe kabotu aba lindizi balimvwi amulyango, kono nitwa zoijula, takwe ngutwajana mukati." ²⁴Ino mupati- pati we tempele abapaizi bapati nibakamvwa majwi aya, baka komokwa kujatikiza mbabo mbuli mbucikonza kuba. ²⁵Pawo umwi muntu wakaza oku zobambila, "Balumi mbimwabika mu ntolongo balimvwi mu tempele okunoisya bantu." ²⁶Mpoonya silumamba mupati wakainka antomwi aba silumamba, oko bapilusya, kono kakutakwe kulwana, kambo bali kuyowa kuti inga bafuswa mabwe. ²⁷Nibaka beeta, baka baimika kunembo lya bendelesi. Mupaizi mupati wakababuzya, ²⁸kateti, "Twakamulailila kuti mutanoisi muzina eli, ponya nywebo mwazuya Jerusalem okwisya kwenu obuyandisi bokweta bulowa boyu mwalumi ali swebo." ²⁹Kono Petro abapostola bakataba kuti, "Twelede kukuteka Leza kwiinda muntu. ³⁰Leza wama tata waka busya Jesu, oyo ngumwaka jaya kwindila muku mwanzika a cisamu. ³¹Leza waka musumpula ku jaanza lyakwe lye chilisya kuti abe Mwana omwami ape o Mufutuli, kupa kwempwa kubana Izraeli, oku jatilwa kwe zibi. ³²Tuli bakamboni be zintu ezi, mbuli mubede awe Muuya Usalala, oyo Leza ngwakapa kuli abo bamukuteka. ³³Bendelesi nibakamvwa namu, chaka bacisa kumoyo okuyanda kujaya bapostola. ³⁴Kono mu Farisi wezina lya Gamalieli, mwiiyi wo mulawo oyo waliku kutekwa abantu boonse, wakaiminina oku lailila kuti bapostola batolwe anze kaindi kanini. ³⁵Pawo wakati kuli mbabo, "Nobalumi ba Iziraeli, amuchenjele kuli chomuli kukanza kucitila bantu aba. ³⁶Kambo mazuba ainda, Thiudasi wakanyamuka kalilia kuba umwi, pawo bantu banji, ku myanda yone bakaza ku cibela chakwe. Wakajagwa, ponya boonse bali kumuchilila baka mwaikana kumaninina. ³⁷Nikwakainda oyu mwalumi, Judasi oku Galili wakamvwa mumazuba okubala bantu oku zulwida banji. Awe waka nyonyoka, abaya boonse bali kumukuteka baka mwaikana. ³⁸Ino ndamba kuli nywebo, amu tantamuke ku balumi aba oku baleka abalike, kambo kuti na aya makanze na mulimo ngwa bantu, iyo mwaisigwa. ³⁹Kono kuti na njiya Leza, takwe nimuyokonza kuba mwaisya; mane muyo jana kuti muli mukulwanisya Leza." Pawo bakamvwa. ⁴⁰Mpoonya baka baita bapostola mukati oku bauma ponya oku balailila kuti bata chamboli muzina lya Jesu, okubaleka bainke. ⁴¹Bakasiya nkamu yabendelesi kaba nonenidwe kuti baka balwa kwelela kupenga kuta kutekwa akambo ke Zina. ⁴²Mazuba woonse, mu tempele omumaanda, bakaindiliza kwiisya oku kambauka makani mabotu kuti Jesu ngu Kristu.

Chapter 6

¹Mponya mumazuba ayo, basyomi nibali kuya buvula. kutongoka kwakatakika akati ka bajuda nali kwmbola cigiliki aba Kebulayo, kambo becigiliki bali kutongoka kuti bamukabafu bakali mbabo tibali kuba langanya ni bali kwamba zyokupa zyo buzuba obuzuba.²Abo bali kumi ababili bakabunganya nkamu yabantu okuti,' tacinsi cibotu kuli swebo kuti tuleke kukambauka majwi a leza tugame kulanga zyobupe. ³Mponya mwelede kusala balumi bosanwe aa babili akati kenu bazizilwe, bazwide muuya usalala obusongo, mbitunga ywasala kuli ooyu mulimo. ⁴Pele swebo, tulyabe kuzumanana mu nkombo oku kambauka ijwi.⁵Mwambo wabo wakanonezya mbunga yabantu boonse. Mponya bakasala Sitivini mwalumi wazwide lushomo omuya uusalala, o Filipo, Pulokolasi, Nikano, Timoni, Palamenasi, woku Antiyoki, oyo cindi wasandukide okcilizya cijuda katana kuba mushomi. ⁶Bashomi baketa abo balumi kuli basikwiya, baka amba oku bika manza abo alimbabo.⁷Mponya ijwi lya leza lyakamwaigwa koonse, emyelwe ya ba shomi mu Jelusalemu yakavula loko, inkamu mpati yabapaizi yakaba kuteka okuba olushomo.⁸Ino Sitivini uzwiide luse enguzu, wali kucita malele ezitondezyo zyenguzu. akati kabantu. ⁹Pele bamwi bantu bakamukazya oku mukataza, bali be nkamu yecikombelo cabantu bangunukide, boku sailini oku Alekizandaliya, mponya bamwi ku Siliya oku Asiya. Aba bantu bali kukonzya o Sitivini.¹⁰Pele takwe nibakazinda busongo omuya Sitivini ngwakambola. ¹¹Mponya bakuongelezya bamwi bantu kuti,' twakamvwa sitivini kaamba makani oku sampaula Mozesi o leza.¹²Baka nyonganya bantu, bolu pati pati, abamai bomulao, mponya bakamujata Sitivini oku mutola munkuta. ¹³Baketa bakamboni babeji, bakamba kuti,' Oyu mwalumi taleki kwambola makani a sampaula ganda ya leza emi lawo. ¹⁴Kambo twakamumvwa kaamba kuti Jesu munazaleta uyo katupa Mozesi.' ¹⁵Boonse aabo bakese munkuta bakamulangisisya Sitivini okubona kuti busyu bwakwe bwakaswana obusyu bo mungelo.

Chapter 7

¹Mupaizi mupati wakati''ino ezi nzenco nzyo .Stephani wakati ².Nobazyalwa ma anomatata Amundiswilile ,Leza wobulemu wakalibonya kuli taata Abulahamu cindinali ku mesopotamia katano longela ku harani, ³Wakati kulinguwe, siya Nyika yako omukowa mponya winke ku nyika njeyo kutondezya.⁴''Mponya wakasiya cisi caba kolodiya mponya wakukala ku Haran, kuzwa awo, kabali baisi bafwa, Leza wakamweta mucisi eci, mwakala sunu. ⁵Takwe nakapa kanyika nikaceya kuli nguwe, takwe nikaba kokulyata buyo gulu ali nkako. Pele wakasyomezya nikuba kuti Abbulahamu talina kuba omwana cokuti ulakonzya kupa nyika yecisyomezyo kulinguwe abomukowa wakwe bayosika musule lyakwe.⁶Leza walikwambola kulingwena wakati, bomukowa wakwe bayokala kwakaindi kanini mucisi cimbi, ape mponya beni nyika okuya bayobatola mubuzike mponya bayobalela obi kwe myanda yone yemyaka. ⁷Pele ndiyo beteka cisi ncibabelekela, mbwakamba Leza, Ape kwakumana awo bayozwa ange okundikomba mubusena obu. ⁸Mponya Leza wakapa Abbulamu citambocokupalula, mponya Abbulamu wakaba isi wa Isaka mponya wakapalula mubuzuba bomusanu otutatu, isaka wakaba isi wa Jakobo, ape jakobo wakaba isi wabana bali kumi ababili bali mbabensiku besu.⁹Nkambo bazyalwanyina bali omunyono p Jeseфа, bakamuzya ku Egypt, kono Leza wali anguwe. ¹⁰Ape wakamuvuna kuzwa mumapenzi akwe ense. Wakapa jeseфа colwe obusongo mumenso a Falawo, mwami woku Egypt, oyo wakamusala kuba muleli woku Egypt ape muleli we nganda yakwe yense.¹¹Mponya kwakanjila nzala muzisi zyense zya Egypt o kenani, ape kwakaba manyongwe, bamatata takwe nibali kukonzya kujana cokulya. ¹²Pele Jakobo nakamvwa kuti mu Egypt kuli cokulya, wakatuma matata besu mulwendo lokusanguna. ¹³Mulwendo lwabo lwabili Joseфа wakalizibya kubazyalwanyina, ape mukowa wa Joseфа wakazibinkana kuli Falawo.¹⁴Joseфа wakapilusya bazyalwanyina okubatuma kuti bakambile Jakobo isi kuti aze ku Egypt, atomwi abomukowa wakwe wense, bensebalikusika ku makumi ali musanu amakumi obile abantu bosanwe atomwi. ¹⁵Amane Jakobo wakainka ku Egypt , monya wakakufwa, inguwe a matata. ¹⁶Bakanyamunwa okutolwa ku syekemu mponya bakakubikwa mu makumbu ayo ngakaula Abbulamu a mulo mu nsiliva kuzwa ku bana becinga ca Hamo mu syekemu.¹⁷Ino cindi cecisyomezya nicakasika, eco cisyomezyo Leza ncakapa kuli Abbulamu, bantu bakavula loko mu Egypt. ¹⁸Kumane kwakaba mwami umbi mu Egypt, mwamiwatalizi zya Joseфа. ¹⁹Wakenena bantu besu ape wakasongelezya matata besu okubenena kuti bosowe bana babo banini kuti bafwe.²⁰Ali eco cindi Mozesi nce cindi nakazyalwa, wali mubotu kumeso a Leza ape wakalelwa kwe myezi yotatwe munganda yainsi. ²¹Nakagwisigwa anze, mwana musimbi wa Falawo wakamubweza okumulela mbuli mwana wakwe.²²Mozesi wakaiya kuzwa mu busongo bwa ma Egypt, mponya majwi akwe emilimo yakwe yakaba mipati. ²³Pele Mozesi nakasika myaka ili makumi one, wakayeya kuti akaswaye bazyalwanyina. ²⁴Mukubona bona umwi wabaizilailinyina kapenzigwa, Mozesi wakamugwasya wakamuvuna mponya wakajaya oyo mu naEgypt. ²⁵Wakayeya kuti bazyalwanyina balamvwa kuti Leza kwindi kujanza lyakwe walikubapa lwangunuko , pele takwe nibakamvwa. ²⁶Buzuba bwakacilila wakabona balumi, bolile balalwana mponya wakakasola kupalumuno akati kabo wakati, nobalumi, momulicenu, ino nkambo nzi ni mulimukucisana. ²⁷Pele oyo wakalubizizya mwenzinyina wakantonta Mozesi , mponya wakati, ngwani wakakusala kuti ube mwendelezi omubetesi wesu. ²⁸Ino uyanda kuti undijaye, mbonya mbuwakajaya ulya muna Egypt jilo. ²⁹Mozesi wakacija nakamana kumvwa bupanduluzi, wakakuba mwenzu munyika yoku Midiyani, oko nkwakakuzyala bana bolile balumi. ³⁰Myaka a makumi one niyakainda, mungelowkalibonya kuli Mozesi munkanda a cilundu ca sinayi, mukati mubbibi lyo mulilo walikuyaka muciteyo³¹Awo Mozesi nakabona mulilo, wakayowa, mponya nakaswena kuti alangisisye mponya kwakazwa jwi lyo mwami lyamba kuti. ³²Ndime Leza wamauso, Leza wa Abbulamu, ape o Leza wa Isaka o Leza wa Jakobo. Mozesi wakatutuma ape takwe nakasola kulanga nkuko. ³³Leza wakamba kunguwe, zununa ndasyo ku maulu ako, nkambo busena obo mpoinvwi bulasalal. ³⁴Ncozyo ndabona mapezi abantu bangu abo bali mu Egypt, ndakumvwa kutongoka kwabo, ino ndaza kuti naizo bavune, ino koza, ndiyokutuma ku Egypt . ³⁵Oyu Mozesi ngubakakaka awo niba kuti ngwani wakakusala kuti ube musololi ape kuti ube mubetesi, ngonguwe Leza ngwakatuma kuti abe musololi o mufutuli. Leza wakamutuma kwindi mu janza lyo mungelo oyo wakalibonya kuli Mozesi musaka. ³⁶Mozesi wakabasolweda kuzwa mu Egypt, kuzwa nakamana kucita malele ape ezitondezyo mu Egypt omulwizi lusallala , ape omu nkanda mu cindi ce myaka ili makumi one. ³⁷Mozesi ngonguwe nguwenya wakamba kabantu bana isilayi kuti, Leza uyomu busizya musinsimi kuzwa ku bazyalwanyoko, musinsimi mbuli mebo.³⁸Oyu ngonguwe mwalumi wali wo nibabungene munkanda atomwi omungelo oyo wakambola kuli nguwe mulundu wa sinayi, oyo wali antomwi amatata,ngonguwe wakatambula majwi apona ayopegwa kuli swebo. ³⁹Kono matata besu bakakaka kumuswilila, bakamutonta kuzwa kuli mbabo ape myoyo yabo yalipilukide ku Egypt . ⁴⁰Ali ciya cindi bakati kuli Aloni, tucitile ba Leza batabatusolwede . Mbuli oyu Mozesi wakayusoloda kuzwa mucisi ca Egypt, pele eli ano cindi tatuzi cakacitika kulinguwe.⁴¹Mponyabakabumba mombe mumazuba

ayo okupa cipaizyo kulincico, mponya bakasekelela nkambo ke milimo ya manza abo. ⁴²Pele Leza wakabasandukila mponya wakacita kuti batalike kukomba nyenyezi zyumujulu, mbubonya mbucililebidwe mubbuku lya bansinsimi kuti, ino kuli nimwakandipa zipaizyo ezituzyo kwe myaka ili makumi one munkanda, nobantu ba izilaili. ⁴³Mwakazumina kukomba Leza mupange moloki e nyenyezi ya lefani, ezibumba nzimwaakapanga kuti kamuzikomba, ndiyomutandila kule kuzwa nyika ya Bbabbiloni. ⁴⁴Matata besu balijesi tente lye cizuminano munkanda, mbubonya mbuli Leza mbwakalailila Mozesi. Kutu welede kulibamba mbuli mucokozyanyo eco ncakabona. ⁴⁵Kuzwa awo, ba ,matata besu, nibakainka o Josyuwa, bakatambula tente mponya bakainka andilyo kuyotola cisi cemisyobo eco Leza ncakabatandila. Leza wakatola nyika kuzwa kumisyobo yense mponya wakabatandila kumenso a matata. Itepele lyakasyala mu cisi kusikila mu cindi ca Devidi. ⁴⁶Oyo wakamufwida luzyalu mumenso a Leza, ape wakabuzya kuti na ninga wajana busena bwe nganda ya Jakobo. ⁴⁷Pele ngu solomoni wakayaka nganda ya Leza. ⁴⁸Nikuba kuti, sijulu lyamajulu, takali mu manda ayakwa amanza abantu, mbuli musinsimi mbwamba, ⁴⁹Julu ncecibbula cangu, mponya nyika ncecilyatilo ca maulu angu. Ino ninganda ili buti njatamukonzye kundiyakila, mbwamba mwami, na ino mbusena nzi obo bokulyokezya kwangu. ⁵⁰Ino manza angu takwe nakaanga zyense ezi. ⁵¹Nywebo nobabicinguni, nomuli emyoyo itasanduki ape amatwi, cindi cense mulakaka kutambula muya usalala, mucita mbonya mbuli mauso mbubali kucita. ⁵²Ngwani umwi wabasinsimi oyo mauso ngubatakapenzya, bakabajaya basinsimi abo bakaza kuzoambilizya zyokubola koyo ululeme, ape ino mwababasikumwa ape bajayi bakwe. ⁵³Nywebo nobantu nomwakatambula milawo eyo bangelo njibaketa, pele takwe nimwakaibamba. ⁵⁴Ino basinkuta nibakamvwa zintu ezi, bakanyema mu myoyo, mponya bakalumanya ntwino kuli sitefani. ⁵⁵Pele mbonya mbwazwide muya usalala wakalungumana kujulu mponya wakabona bulemu bwa Leza, mponya wakabona Jesu ulimvwi ku janza lya Leza lyecilisya. ⁵⁶Sitefani wakati, langa, ndalibona jululu lyajuka, ape omwana omuntu ulimvwi kujanza lya Leza lyecilisya. ⁵⁷Ali eci basinkuta bakasinka matwi abo, mponya bakaongolola ejwi pati, bakafwambanina kulinguwe omuzezo omwi. ⁵⁸Bakamutandila anze omunzi okumuma mabwe. Bakamboni bakabika zizwato zyabo ku maulu omwalumi munini utegwa saulu. ⁵⁹Awo nibacili kumuma mabwe Sitefani, walikwita mwami walikwamba kuti, omwami Jesu, tambula muya wangu. ⁶⁰Wakafugama ansi mponya wakongolola ejwi pati, omwami utabapimulandu acibi eci. Nakamana kwamba namuya mponya wakafwa.

Chapter 8

¹Saulu waka zumanana o lufu lwakwe, pele obo buzuba kwa katalika ma sukusyo ma pati ku lwanisya nkeleke yali mu Jelusalemu, ape ba kazumina bonse ba ka sabalangana mu choko choku Judiya oku Samaliya, kusiya buyo baka tumwa. ²Balumi ba dide muli leza baka muzika Sitivini oku lilauka loko kambo kolufu lwakwe. ³Kono Saulu waka sola ku jaya nkeleke. Wali kunga unjila mu nganda e nganda, ka kwela balumi aba nakazi, oku ba bika ntolongo. ⁴Kono abo ba kalizuminina ba kamwayigwa baka ku kambauka mu jwi. Pilipo wakainka mu dolopo lya Samaliya oku yoba kambaukila ma jwi. ⁵Pilipo wakainka mu dolopo lya samaliya oku yo ba kambaukila kilisito. ⁶Bantu banji balikuswilizya zyalikwamba Pilipo, omo womwi baka mu mvwa oku bona malele nga mu mvwa oku bona malele nga ka cita. ⁷Myuya mibi yakazwa mulabo bangidwe, oku kwila mujwi pati, abanji ba hole abo batakwe nguzu baka pona. ⁸Mponya kwakaba kusekelela mu dolopo. ⁹Kono kwali mwalumi mu dolopo witwa Simoni wali kucita zyo bulozi, wali ku komosya bantu mu samaliya mane kanze kuli muntu mulemu. ¹⁰Bonse bana samalia, kutalikila ba nini aba lemu, bali kumu mvwida, bakali,öyu mwalui ngo nguzu zya leza witwa kuli mulemu" ¹¹Baka muvwida kambo wa kaba komosya kwe cindi chilifu o bulozi bwakwe. ¹²Kono niba ka shoma Pilipo na ka kambauka mulumbe wo bwami bwa leza ezina lya Jesu kilisito, baka bazigwa, antomwi balumi aba nakazi. ¹³Simoni lwakwe waka shoma mponya waka bizigwa waka kala o Pilipo cindi conse. Naka bona malele e micito mipati kukola busena waka komokwa. ¹⁴Ino batumwa mu Jelusalemu niba kamvwa kuti Samaliyya ya tambula majwi a leza, bakaba tumina Petulo o Joniii. ¹⁵Ni baka seluka, bakaba kombela, kuti ba tambule muya usalala. ¹⁶Kambo kusikila eco cindi, muya usalala talina kusika ali mbabo, baka bizigwa buyo mu zina lya mwami Jesu. ¹⁷Mponya Petulo o Joni bakabika manza abo ali mbabo, mponya baka tambula muya usalala. ¹⁸Ino Simoni nakabona kuti muya kugumwa a manza aba positola batuma, waka ba somba mali. ¹⁹Wakati, Ämu ndipe ezi nguzu, amibo, kuti ku fumbwa ngunda jata amanza aya atambule muya usalala. ²⁰"Kono Petulo wakati kulinguwe,"mali oko ka fwide amwi ayibo, kambo wali kuyeya kuti ninga watambula cipo ca leza ama mali. ²¹Tojesi lubono mu eci, kambo moyo wako ta ulaleme kuli leza. ²²Pele wempwe ku eci cibi cako, oku komba ku mwami, kuti mwendi ulaku jatila bubibo mu moyo wako. ²³Kambo ndabona kuti uli mu mu lulwe oku nyema okwangwa kwe zibi. ²⁴Simoni wakataba okwamba,"amundikombe lumwami, kuti takwe niciyo citika cambwa kulindime. ²⁵Ino niba kapa bumboni okwamba majwi o mwami, Petulo o Johani baka piluka ku Jelusalemu, kuyo kambauka malembe mu minzi minji ya ba Samaliya. ²⁶Ino mungelo o mwami wakabola kuli Pilipo okuti,"nyamuka mponya winke kulanga ku musanza ku nzila inka ansi kuzwa ku Jelusalemu kuyaku Gaza." ²⁷Waka nyampuka okwinka, Amulange, kwali mwalumi kuzwa ku Ethiopia, mwiminizi mupati ulemekwa mu Candace, mwanakazi wendelezwa ku camali. Wakaza ku Jelusalemu kuzo komba ²⁸Wali kupiluka kakede mu cikombelo cakwe, ape wali kubala musinsimi Isaya²⁹Muya wakati kuli Philipo, koya kutala ukale afwi eci chikocikala. ³⁰Mponya Philipo waka zuzila kuli nguwe, oku mu mvwa kabala Isaya musinsimi, o kwamba kuti,'ulamvwisisya nzyoli mu kubala na?' ³¹Mponya wakati,ino mvwa buli ati omvwi andi solwede? Waka tamba Philipo kuti atante mu chikocikala oku kala awe. ³²Ino muncali wama lembi ngali kubala uyu muntu woku Ethiopia ngaya,"waka solwedwa anga ni mbelele iya kuyo jaigwa, ape mbuli mwana embelelele kunembo lya mwembezi mumunzi, kata juli mulomo wakwe. ³³Mu kusampaulwa kwakwe buvuni bwaka gwisigwa kuli nguwe. Ngwani unga wamba wapandulula ba zyali bakwe? Kambo bumi bwakwe bwaka gwisigwa kuzwa anyika ³⁴"Mpawo mwalumi utakwete waka buzya Philipo, okuti,"nda kukomba, ndambile ngwamba musinsimi, lwakwe, na ngumbi? ³⁵Philipo waka talika kwambola, oku talikila muya mabala waka kamboka mulumbe wa jesu kuli nguwe. ³⁶Kabenda munzila, baka, kwaki manzi mponya oyu mwalumi wakati,"bona ngalya manzi awa.Ninzi cindikasya kubizigwa?" ³⁷Philipo wakati kuti na ula shoma omoyo wako wonse, ninga wa bizigwa."mu Ethiopiya wakataba, "Ndila shoma kuti jesu kilisito mwana a leza." ³⁸Pele mu Ethiopiya wakaimika chikocikala. Baka njila mu manzi, bobile Philipo oyu mwalumi, mponya Philipo waka mubizya. ³⁹Nibakazwa mu manzi muya wo mwami wakatola Philipo, mponya oyu mwalumi takwe na mubona ape, kono wakainka kayo busekelela. ⁴⁰Ino Philipo waka boneka ku Azotus oku kwinka mu choko eci, ku kamboka mulumbe mu ma dolopo ense mane wa kusika ku Caesare

Chapter 9

¹Kono Saulo, wachili kwambola kukonga zyoku jaya basikaiya bo mwai, wakainka kumupaizi mupati ²mponya wakamukumbila magwalo oku sinagogi ku Damascus, kutegwa kuti na akujana kufumbwa uzulilwa kuli eyo nzila, nikuba mwalumi na mwanakazi,, kuti akonzye kubeta kabangidwe kujelusalemu.³Nachili kobwenda echi chakachitika kuti nakasika afwi-fwi oku Damascus, ponyima ano kwakamunika alinguwe mumuni wakazwa kujulu; ⁴ponyina wakawa ansi ponya wakamuha jwi liteti kuntu nguwe, "Saulo,Saulo, undipenzezyanzi?"⁵Saulo wakatamba, "Ndiweni, mwami? "Mwami wakateti, "Ndime Jesu, ngopenzya; ⁶pele nyamuka , unjile mumunzi, ponyina ulambilwa cotocite." ⁷Balumi bokobwenda o saulo bakaima kubula chkwamba kumvwa jwi, pele takwe ngubakabona.⁸Saulo wakanyamuka kuzwnsi, ponyina wakajula menso akwe, takwe chakabona; bakamwenzya kabamujesi kujanza kumujo la ku Damasiko. ⁹Kwamazuba otatwe talikubona, ape takwe nakalya na kunywa.¹⁰Ino ku Damasiko konali sikwiya wezina lya Ananias. Mwami wakamwambila muchi lengano, "Ananias!"Wakateti, "Bona, Ndili ano, mwami." ¹¹Mwami waketi kulinguwe, "Nyamuka, ape koya mukazila kategina isumene, ape oku nganda ya Juda ubuzye mwalumi uzwa ku Taesus we zina lya Saulo, kambo ulikukomba. ¹²Wabona muchilengano mwalumi wezina lya Ananias wobuza kuzobika manza alinguwe kuti abone ape."¹³Pele Ananias wakataba, "Mwami, ndaka mvwa kuzwa kubanji zyamba oyu mwalumi, bubi bunji mwakachita kubantu bako basalala mu Jelusalemu. ¹⁴Ulijesi nguzu kuzwa kumupaizi mupati kuti ange bense kuno abo banta azi na lyako."¹⁵Pele mwami wakateti kuli nguwe, "Koya, kambo ndamusla kuba chibelezyo changu, kunyamuna ina lyambu akati ka kabamasi ponya okubami ape okubana ba Izilaeli; ¹⁶kambo ndiyomutondezya zinji zya yope nga kambo kezina lyangu."¹⁷Ponyana Ananias wakainka, okunjila mu nganda kubika manza akwe alingune, wakateti, "Omuzyalwama saulo, mwami Jesu, wakalitondezya kuli yebo munzila ni wali kuyobuza, wanditunza kutegina yebo u konzye kutambula kubona ape uzule omuyu usalala." ¹⁸Ponyinawo kumenso akine kwakazwa zintu ziswana anga makina zyakawa kuzwa kumesnso a Saulo, ponya waka bona! Wakanyamuka ponyina waka babatizigina; ¹⁹ape wakalya ponyina wakadiya wkaka la abasikwiya mu Damasiko kwamazuba abalwa. ²⁰Ponyinawo wakakambauka Jesu muziko mbelo, kuteti mwana Leza. ²¹Abo bense bakamunwa bakakomokwa. Ponya bakateti, "Kokuti taisi nguwe oyu mwaluni wakanyonyona abo bakata muzina eli mu Jelusalemu? Waza kuno kuzo babweza kubanga kumupaizi mupati. ²²"Pele Saulo, wali kuyo bukomena mu nguzu, ponya inketelezya kunyongana akati kaba Juda abo bali kukala mu Damasiko nakabatondezya kuti Jesu ngu Kilistu.²³Nikwakainda mazuba manji, majuda baka kanza beense kuti bamujaye. ²⁴Pele Saulo wakauziba muzezo wabo. Bakaima amilyango musikati ape amasiku kuti bamujaye. ²⁵Pele basikwiya bakwe bakamwinzya masiku kumuselusya muncizuma kubulambo.²⁶Ino nakasika ku Jelusalemu, Saulo wakasola kuswanana abasikwiya, pele baka muyowa bense, takwe nibakashoma kuti wali sikwiya. ²⁷Pele Banabas wakamubweza kumutola kubapostolo, ponya wakabambila saulo mbwakabona mwami munzila ape omwami mbwakambola kuli nguine, ape Saulo mbwa kakambalika chenguzu ku Damasiko muzina lya Jesu.²⁸Wali ambabo, nakainka kunjila ape okuzwa kunobuzinguluka mu Jelusalemu. Wakambola chenguzu muzina lya mwami Jesu. ²⁹Ponya wakakazyanya aba glecian Juda; pele bakasola kunyanda kumujaya. ³⁰Ino bazyalwanyina nibaisamuwa namu bakamutola kuli kaisaela ponya okumutandila ku Tarso.³¹Ino ponya, chikombelo chomu Judeya, Galilaya, ape Samaliya, wakaba olumuno ape wakayakwa! Ape okwenda mukuyowa mwami ape omukumbulizigwa omuya usalala. Chikombelo chakakomena okuyungizizigina. ³²Nikwakamanawo, Peter nakamana kwendela zibaka zyense, wakasika kubantu baleza ba salala abo bali kukala mumunzi wali kwitw kuti Luda.³³Oko kwakakujana umwi muntu wezina lya Eneya' , walede mubulo bwakwe kwe myaka ili musanu eyi tatu, kambo wayumide mubili. ³⁴Petro wakateti kulingu ine, "Eneyas, Jesu kilistu wakuponya. Buka nyamuna bulo bwako, "Ponyina aho wakabuka. ³⁵Ponya bense abo bali kukala mu Luda ape omu Saroni bakamubona oyu mwaluni ponya bakasandukala kumwami;³⁶Ino mu Joppa kwali sikwiya umwi wali kwitwa Tabita (Echi cipandulula "Dorika"). Oyu mwanakazi wakalizwide emilimo mibotu ape emichito yoluse eyo njakachita kubachete. ³⁷Chakacitika kuti muli ayo mazuba wakachiswa okufinai; ino nibakamusanzya, bakamula zika munganda yomujula.³⁸Ino Luda yali afwi-fwi o Joppa, ponyina basikwiya nibakanvwa kuti Petro kwali, bakamutumina bantu bobile, kumukombelezya, "nKoza kuli cho kutachedwa."³⁹Ponya Petro wakanyamuka kwinka ambaba ino nibakasika, bakamutola munganda yomunjulu, ponya bamukabafu bakaima ali nguine ka balila, kumutondezya zibaki ezizwato zyali kusuma Dorika nachili kupona ambobo⁴⁰Petro wakabatandila anze bense kuzwa mu nganda, wakafukama, okukomba; Ponya, waka sandukila kumutunta, wakateti, "Tabita, buka."Ponyina wakajula menso akwe, ponya nakabona Petro wakakala. ⁴¹Ponya Petro wakamupa janza lyakine o kumwimika; Ponya wakaija bantu baleza basalala ape abukamufu, wakabetela nguwe kaponi. ⁴²Eyi nkani yakazibika mwense mu Joppa, ponya bantu banji bakashoma mumwami. ⁴³Mponya wakakala mazuba manyi mu Joppa oumwi Simoni musumi wamasila.

Chapter 10

¹Ino mumunzi wa Kaesala kwali umwi mwalumi Konelius ndelyali zina lyakwe, mupati wenkamu yabasikalumamba ku Italian wali muntu. ²Wali muntu ulipede, wali umwi wali kuyowa abe nganda yakwe yense, wali kugwasya bantu, ape okukomba Leza chokutalekelezya. ³Munako yomusikati, wakabona muchilangano mungelo kabuza kulinguwe, mungelo wakamwambila kuti, "Koneliyas." ⁴Koneliyas wakamulangisisya mungelo ape wali yowide loko ponya wakateti, "Ino ninzi echi, omwami?" Mungelo wakateti kulinguwe, "Kombyo zyako ape okugwasya kwako kwasika kujulu mbulu chipaizyo chiyeyigwa mubusya bwaleza. ⁵Eno tuma balumi kumunzi wa Joppa kuti bakete mwalumi wezina Iya Simoni oyo witina kuti Petro. ⁶Ukala kuli Simoni sikuluka masila. Nganda yakwe ili kumbali olwizi." ⁷Ino nakainka mungelo wakambola aguwe, Koneliyas wakaita bazike bobile bomu nganda yakwe, ape osikalumambi ukomba kuzina akati kabo bali kumubelekela. ⁸Koneliyas wakabambila zyense zycitika onya wakabajuma ku Joppa. ⁹Ino mubuzuba bwakachilila munako yokusenu nibachili kobweda kusika afwi-fwi omunzi Petro wakatanta enganda kuti akombe. ¹⁰Ponyina wakafwa nzala, wakayanda chimwi kuti alye- pele bantu nibacili kujika zyokulya zimwi, wakapegwa chilengano. ¹¹Ponya wakabona julu lyajuka ponya echimwi chintu celu kuseluka, chibende anga ndisila pati chobuza ansi anyika, chiza ansi muzyoko zyense. ¹²Muli chicho mwali banyama bense bamaulu osanwe ape ezintu zikokoba anyika, ape abayuni bomujulu. ¹³Ponyina ifwi lyakakamwambenda; Petro, Jayaponya ulye." ¹⁴Pele Petro wakateti, "Kutaba namu, mwami, kambo sinolya chintu chitondwa ape echitasalali." ¹⁵Pele jwi lyakaza kuli nguwe ape munako yabili; chasalazya Leza, utachiti kuti chili sofufu ende." ¹⁶Echi chakachitika twendo totatwe; ponyinawo busila lyakapiluligwa mujulu. ¹⁷Inowo Petro nachilyangene kuti echi chilengano chabona kuti chambanzi, ponya, balumi abo baka tumwa kuli Koneliyasi bakaima amulyango, nikwakamana bakabuzya nzila yinka kunganda. ¹⁸Bakaita ponya okubuzya na Simoni, oyo wali kwitw kuti Petro, na wali kukala awo. ¹⁹Petro nachili kuyeya zyechi lengano, muya wakajeti kulinguwe, "Langa, balumi botatwe bo bukulangola. ²⁰Nyamuka koya ansi ponya winke ambabo uta donaiki kwinka ambabo, kambo ndimendabatuma." ²¹Ponyano Petro wakaseluka kubalumi ponya wakateti, "Ngondime ngumobu yandola, no mwazidanzi?" ²²Mbabo bakateti, "Mupati wabasi kalumamba wezina Iya Koneliyasi, muntu usalala umwi wabo uyoina Leza, ape ulumbazigwa kuzisi zyense zyaba Juda, bakapedwe mulumbwe uzwa mungelo usalala wa Leza okutinambila kuti tutumine yebo kuti uze ku nganda yakine, kutengina akaswilizye muli uzwa kuli yebo. ²³Ponya Petro wakabatamba kuti bamjile oku zokala nguwe. Nibwakacha wakanyamuka okwinka ambabo, ponya bamwi bazyalwanyina bali kuzina ku Joppa bakamuchilila. ²⁴Mubuzuba bwakachilila bakaza kuti Kayesala, Koneliya wali kubalindila; watide antomwi babululu bakwe ape abenzinyina bali afwi-fwi anguwe. ²⁵Chakacitika chokuti ino Petro nakanjila, koneli yas wakamuswana ponya wakawa ansi amauluakwe kuti amukombe. ²⁶Pele Petro wakamugwasya kwima, wakateti, " ima! ambo ndili muntu." ²⁷Petro nauli kwambola anguwe, wakanjila mukati ponya wakajana bantu banji babunge ne antomwi. ²⁸Wakateti kuli mbabo, "Nyemb nobamukamweni mulizi kuti tachisi mumulao mwalumi we chi Juda kuvwalangana na okupotela muzinakule. Pele Leza wanditondelya kuti Tandilukende kwita mwalumi wense kuti ulisofwe na kuta salala. ²⁹Checico eci takwe nindaza enkazi, nindakatumwa kuli Yebo. Ponya ndakabuzya kambo nzi ni wakandituma." ³⁰Koneliyas wakajeti, "Mazuba osanu eli eyi nako, ndalikukomba anako ye nkasalizya munganda yanngu; Ndakabona, kunembo lyangu kwakaima mwalumi wazwede zibiya zibenya. ³¹Wakateti, 'Koneliyas, nkombyo yako yawingwao Leza, ape okugwasya kwako kwapa kuti Leza akuyubulukwe. ³²Ino tuma umwi ku Joppa,ponya nkalitile mwalumi wezina Iya Simoni oyo witwa kuti Petro. Ukala minganda yasikusuma wezina Iya Simoni, ino akuza, uyombola kuli yebo. ³³Ponya ape andamutuma kuli yebo. Wachita ka botu kuza. Ino ponyina, kutuli twense ano ku menso aleza kuti tunuwe zyense ezyo zyaka kulaelela mwami kuti wambe. "Kwinda kuti tulaeleline omwami mbwamba. ³⁴Ponyina Petro wakajula mulomo wakwe ponya wakateti,"Masimpe, ndabona kuti Leza tasaluli. ³⁵Kwinda kuti, muzisi zyense oyo umwi uyowo nguwe ape uchita milimo isalala ulatambula kuli nguwe. ³⁶Nywesio mulizi mulumbe ngwakatuma kubantu boku Izilaeli, ino wakambilizya mulumbe muboju wo lumuno kwindila muli Jesu Kilisitu, oyo mwami wabense. ³⁷Nywebo nobamukamweni muli zicito zyalikuba, zyakaba mu Judeya mwense, kujalikila mu Galileya, nikwakamana lubabatizyo olo ndwakabilizya Joni; ³⁸Zichito zijatilikizya Jesu woku nazareta, mbuli Leza mbwakamunanuka omuya usa lala ape enguzu. Wakainka kabuchita zibotu ponya okuponia abo bense badyaminidwe osasani, kambo Leza wali anguwe. ³⁹Tuli bakamboni bezintu zyense zyakachita Jesu, mwense muzisi zya ma Juda omu Jelusalemu. Bakamujaya kwindila mukumusunga amusamu, ⁴⁰pele Leza wakamubusya mubuzuba bwatatu ponya wakamutondezya, ⁴¹kutaisi kubantu bense, pele kuli buyo abo bakamboni mbakasala kusanguna Leza kuli sweebo twatakalya okunywa anguwe nakabuka kuzwa kubafu. ⁴²Wakatulailila kuti tukambauke kubantu ape okupa bukamboni kuti oyu ngonguwe Leza ngwakasa kuti abe mubetesi wabapona ape abafwide. ⁴³Chili

kulinguwe kuti basinsimi bense bape bumboni, kutegwa bense bashoma mulinguwe baka konzye kutambula kulekelelwa kwezinyonyono kwindila muzina lyakwe.⁴⁴Petro nachili kwamba ezi zintu, muya usalala wakawida ali abo bense bali kusibilizya mulumbe.⁴⁵Bantu baka zulwida mbunga yaba shoni bapalindwe bense abo bakaza o Petro bakakomokwa, kambo chipengo chomuya usalala wakatilwa okuli bamasi.⁴⁶Kambo bakamvwa abo bamasi kwambola mundimi zisiene oku lumbaizya Leza. Ponyina Petro wakataba,⁴⁷"Kokuti takwe muntu atakasye manzi kuzwa kuli aba bantu kutegwa batababatizi twi, aba bantu batambula muya usalala muli swebo?"⁴⁸Ponyina waka balaelela kuti baba batizigwe muzina lya Jesu Kilistu, ponyina bakamu kumbila kuti akale ambabo kwamazuba.

Chapter 11

¹Ino batumwa aba zyalwanyina bali mu Judiya bakanvwa kuti basimasi ambabo bali tambwide jwii lya leza. ²Kazide Pita ku Jelusalem, abo balikuzulwa kunkamu yokupalulwa bakamukazya: ³Bakati, "wakanvwana abatapalwidwe okulya ambabo!" ⁴Pele Pita wakatala kupandulula kambo mubulamfu kati, ⁵"Ndalikukomba mucisi ca Jopa, mponya ndakaba ecilengano ceci gumbuli kacobuza ansi, anga cibiya cipati calekwa ansi kuzwa kujulu amabazu one acico cakaseluka alime. ⁶Ndakacilangisisya ali ncico mponya ndakaciyeya, ndakabona banyama bamaulu one benyika banyama bomusaka, banyama bakalaba, abayuni bomuluwo. ⁷Mponya ndakamvwa jwii liti kulime, "Buka, Pita: jaya uleye!" ⁸Ndakati, itainsi namu mwami: nkambo takwe citasofwede na citasalali cakanjila kale mukanwa lyangu". ⁹Pele ijwii lyakataba ape kuzwa kujulu, leza ncasalazya, toyelede kucita kuti tasisalali. ¹⁰Eci cakacitika zindi zyotatwe, mponya zyeense ziyakapilusigwa kujulu ape. ¹¹Mulange, mponya awo kwali balumi botatwe bainvwi kunembo lye nganda mputwabede; bakatumwa kuzwa kuli sizaliya kuza kulime. ¹²Muuya wakandilailila kwinka ambabo, mponya kuti nditaciti citelelede kujatikizya ambabo. Aba bazyalwanyina bali tosanwe akomwi bakainka amibo, mponya twakanjila munganda yomwalumi. ¹³Wakatwambila mbuli mbwakabona mungelo kainvwi munganda yakwe okuti, tuma balumi ku Jopa okupilusya Saimoni wiitwa kuti Pita. ¹⁴Uyokwambila majwi atazokufutule-yebo omukwasyi wako wense. ¹⁵Mbuli mbundakatalika kwambola kulimbabo, muuya usalala wakaza alimbabo, mponyina mbutwakatambula aswibo kumatalikilo. ¹⁶Ndakayeya majwi o mwami, mbuli mbwakamba, Joni masimpe wakabbizya a manzi, pele muyobbizigwa mumuya usalala. ¹⁷Mponya na leza wakapa kulimbabo cileleko ciswana mbuli mbwakapa kuliswe nitwakashoma mumwami jesu kilisito, ndali ni, kuteti ndikazye leza?" ¹⁸Nibakanvwa ezi zintu, takwe ncibakaamba mukutaba, pele bakalumbaizya leza okuti, "mponya leza watupa kweempwa kambo kaba simasi ambabo. ¹⁹Ino abo bakasabalanganizigwa amapenzi akabuka atala ali Sitivini akamwaikana kusika fenisiya, Saipulasi, oku Antiyoki, kwamba majwi kuma juda buyo. ²⁰Pele bamwi babo, balumi kuzwa ku Saipulasi oku Sailini, bakaza ku Antiyoki okuyobwamba oku magiliki, kukambauka kulimbabo mulombe mubotu womwami jesu. ²¹Janza lya mwami lyali ambabo; mwelwe munji wakashoma okusandukila ku mwami. ²²Makani ajatikizya mbabo akanvwigwa kumbungano mu Jelusalem, mponya bakatuma babelesi kusia ku Antiyoki. ²³Nakaza okubona luse lwa leza, wakanonenwa mponya wakabakulwaizya beense kuti bakalilile mu mwami emyoyo yabo yeense. ²⁴Kambo wali mwalumi mubotu uzwide muuya usalala mponya wolushomo, mponya bantu banji bakayungizizigwa ku mwami. ²⁵Banabasi mponya wakainka ku Tasusi kuyandola Saulo. ²⁶Nakamujana, wakamweta ku Antiyoki. Kwakaba kuti ko mwaaka weense bakabungana antomwi ecikombelo okwiisya bantu banji. Basikwiya bali bokusanguna kwitwa kuti bana kilisito mu Antiyoki. ²⁷Ino mumazuba aya bamwi basinsimi bakazwa ku Jelusalem kwinka ku Antiyoki. ²⁸Umwi wabo, Agabusi, wakainka okusinsima kwindila mumuya kutegwa nzala mpati iyoba munyika yeense. eci cakacitika mu mazuba a kilaudiyasi. ²⁹Mponya basikwiya, mbuli umwi-oumwi mbwalikukonzya, bakayeya kutuma lugwasyo kugwasya kubazyalwanyina mu Judiya. ³⁰Bakacita eci, bakatuma mali kuba pati-pati be cikombelo kwindi mujanza lya Banabasi o Saulo.

Chapter 12

¹Ino aliciya cindi Helodi mwami waka bika manza kuli abo bamwi bali kuzulilwa mu cikombelo kuti abapenze.

²Wakajaya Jemusi muzyalwanina wa Joni epanga.³Nakabona kuti eci cakakondya majuda, wakaindilizya okwanga Pita. Ayo alimazuba acikwa citakwe munena.⁴Nakanana kumwanga wakamubika muntolongo, akumubikila basilumamba kuti bamulondele; walikuyanda kuti amwete kubantu lwamana pobwe.⁵Mponya pita wakabikwa muntolongo, kono nkoby zyakabambwa loko kuli Leza kuzwa kuli abo bali mucikombelo.⁶Nibwa talinosika buzuba Helodi boku mujwisya mukusunkwa, pita walede akati kabasilumamba kangidwe ama wenge obile, basikulonda bali kunembo lyecilwango baliku londa ntolongo.⁷Mponina mugeli wa leza wakalibonya anguwe, omu muni wakalibonya muntolongo. Wakanyunga Pita kumbali kumubusya okumwa mbila, " nyamuka fwambana, " mawenge akawa kuzwa kumanza akwe. ⁸Mungelo wakamba kulinguwe, " libabile zwata zyeta zyako. " Pita wakacita mbonyina. Mungelo wakamba kulinguwe, "zwata zizwato zyako undi cilile. " ⁹Mponya Pita wakacilila mungelo oku zvida aze. Talizi kuti zyali kucitwa omugelo zyali zyamasimpe. Wali kuyeya kuti walikubona cilengano. ¹⁰Niba kaina bamalonda bokusanguna aba mamanino, kumulyango wezinsimbi yalikwinka kudolopo; wakalijula alike. Bakazwa okuinka mukanzila, mponya mungelo wakamusiya. ¹¹Eno Pita nakasinsimuka, wa kamba, " ino ndaziba masimpe kuti Leza watuma mungelo wakwe kuzondigwisya mumanza a Helodi, okuli ezyo bama Juda zyibali kulangila. " ¹²Nakayeya eci, wakainka kun'ganda ya Maliya bayina ba Joni, ape wikwa kuti Mako, oko bantu banji kubalibungene mponya bali kukomba. ¹³Na kakonkomona kucijalo comulwango, musimbi wikwa kuti Roda wakaza kuzotaba. ¹⁴Nakaliziba ijwi lwa Pita, kuzwa mukukondwa wakakacilwa kujula cijalo comulwango ; kwindi kuti, wakazuzila mun'ganda; wakabazibya kuti Pita ulivwi acilwango. ¹⁵Mponya bakamwabila, " uli sondokide. " kono waka sungilizya. Ba kamba kuti, " mungelo wakwe. " ¹⁶Kono Pita wakazumanana ku konkota, nibakajula cijalo comulwango, baka mubona mponya bakakomoka. ¹⁷Pita wakabawumunizya ajanza lyakwe, kuti bawumune okubambila mbwakamugwisya muntolongo Leza. Wakamba, " Mumuzibye Jemusi abakwesu." Mponya wakanyamuka okwinka kuchibaka chimwi. ¹⁸Ino nibwakacha, sikwalikwe kunyonganisigwa na kanini akati kabasilumbamba kuli zyakachitika aliPita. ¹⁹Nakamana kumuyandola Helodi mponya takwe nakamujana, wakabuzya basilumamba okulayilila kuti bamujaye. Mponyina wakayinka kuzwa kuJudiya okwinka Cizaliya okukala kuya. ²⁰Ino Helodi wakanyemena ahulu bantu bokuTaya abaSidoni. Bakayinka kulinguwe omuzezo omwi, nibakamana kusungulizya Bbalastasi, Ugwasilizya mwami kuti abagwasye bakakumbila lumuno kambo cisi cabo calikutambula zilyo kuzwa kucisi camwami. ²¹Buzuba bwabangidwe Helodi wakalizwatika zizwato zyensimbi okukala acibbula cobwami; okupa kwambula kulimbabo. ²²Bantu bakongolola, " Eli ndijwi lyotuleza, talinsi lyomuntu!" ²³Kufwambana mungelo waMwami wakamuwisya, kambo takwe nakamupa bulemu Leza, wakaligwa obulo mponya wakafwa. ²⁴Kono ijwi lyaLeza lyakayungizigwa okuvula. ²⁵Mponya Bbanabbasi oSawulo nibakamanisya makanze abo bakapiluka kuzwa kuJelusalem, baka eteleza oyo wakalikwitwa Mako.

Chapter 13

¹Ino mucikombelo caku Antiyoki, kwakali basinsimi bamwi aba mayi. Kwali Banabasi, Simoni(walikwitwa kuti Nija) Lusiyasi woku Cyrene, Manayeni(muzyalwanyina wakakomezigwa o Helodi mwendezezi, o Saulo.

²Nibakacili kukomba mwami okulimya kulya, muya usalala wakati,"mundibikile ambali Banabasi o Saulo, kubeleka mulimo ngundakabaitila." ³Nibakamana kulimya kulya kukomba, okubika manza abo ali aba balumi, bakabatumizya.⁴Ino Banabasi o Saulo, nibakatumba omuya usalala, bakainka ku Selusiya, kuzwa kuya bakainka omugolo ku Caipulasi. ⁵Nibakacili mudolopo Iya Salamasi, bakakambauka jwi Iya leza muma sinagogi abajuda. Bali jesi o Joni anguwe kuti akabagwasye.⁶Nibakandulula nsumbu mane bakakusika mumunzi wa pafosi, bakajana simajiki umbi, musinsimi mubeji wabajuda, zyina Iyakwe wali Banabasi. ⁷Oyo simajina walikumvwanu omuleli wensubu ya Paphos, wali mwalumi musongo. Oyu mwalumi wakaita Banabasi o Saulo, kambo wali kuyanda kunvwa jwi Iya leza. ⁸Pele Elimasi"simajiki"(mbombubo obu zyina Iyakwe mbwisandululwidwe) wakabakazya, wakasola kusandula mwendezezi kuzwa kulushomo.⁹Pele,öyo witwa kuti Paulo, izwide omuya usalala, eakamulangisisya loko. ¹⁰Okuti,jebo omwana wa diabulosi, uzwide yense mishobo yolweno obubi. Uli sinkondonyina wo mishobo yense yobusalalali. Toyoleki kusandula nzila ziluleme zyamwami, uyolekana?

¹¹Nakamana kubona cakacitikide mwendezezi, wakashoma, kambo wakakomokwa kunjisyo zya mwami.

¹²Nakamana kubona cakacitika mwendezezi, wakashoma, kambo wakakomokwa kujisyo zya mwami. ¹³Ino Paulo abeenziyina bakabika mugolo kuzwa ku pafosi kusika ku pelega mu pamfiliya. Pele Joni wakabasiya okupiluka ku Jelusalemu. ¹⁴Paulo abenziyinyina bakenda kuzwa ku pelega okuza ku Antiyoki wa Pisidiya. uya ba kainka muma sinagogi mubuzuba bwensabata okukala ansi. ¹⁵Nikwakamana kubalwa komulawo aba sinsimi, bapati be sinagogi bakabatumba mulumbe, waamba,"nobazyalwama na mulijesi kufumbwa mulumbe wokukulwaizya wabantu bokuno amwambe. ¹⁶Mponya Paulo wakaima okutambika janza Iyakwe, wakati<"nobantu baisilayeli anywibo nomulemeka leza, muswililizye. ¹⁷Leza waba bantu baisilayeli wakasala bamatata besu okubavuzya bantu nibakede munyika ya Egepita, ejanza lyenguzu wakabagwisya mulinjiyo. ¹⁸Kwemyaka ili makumi one wakababamba munkanda.¹⁹Kamanide kusinya-sinya mishobo yezisi ili musanu mwabili munyika ya kenani, wakapa bantu besu nyika yabo lube lukono. ²⁰Ezi zyeense zyakatola myaka yalikuyanda kusika ku zyanda yone amakumi osanwe. Nizyakainda ezi zyeense, leza wakabapa buyatuzi kusikila kuli samiyele musisnsimi.²¹Mponya bantu bakakumbila mwami, leza wakabapa Saulo mwana wa Kishi, mwalumi uzwa kumukowa wa Benjamini, kuba mwami kwemyaka ili makumi one. ²²Nakamugwisya leza kuzwa mubwami, wakabusya Davida kuti abe mwami wabo. Cakali kambo ka Davidi mwana wa Jese kuba muntu ngweyandisya, ucita zyeense zyeenda kuti acite.²³Kuzwa kulunyungu kwa muntu leza ndakweta ku Izilayeli mufutuli, Jesu mbuli bwakashomezya kucita. ²⁴Katana kusika jesu, Joni wakakambauka lubbizyo lokwempwa kubantu beense ba Izilayeli. ²⁵Mbuli Joni mbwali kumaniniza mulimo wakwe wakati, Ino muyeya kuti ndime ni? tandinsi nguwe mw. Pele muswililizye umwi wobuza musule lyangu mumpato zyamaulu akwe syelede okuzyanununa.²⁶Nobazyalwama, bana bolunyungu lwa Abulahamu, abo akati kenu balemeka leza, cili kuliswe kutegwa mulumbe ujakizya lufutuko watumwa.

²⁷Kambo abo bakala mu Jelusalemu abeendezezi babo takwe nibakamuziba, mponya bakazizikiza majwi abasinsimi abalwa nsabata ensabata kwindila mukumupa mulandu.²⁸Nikuba namuya takwe nibakajana kambo keelede lufu bakakumbila Pilato kuti amujaye. ²⁹Nibakamana kucita zintu zyeense zya lembidwe kujatikizya nguwe, bakamwangula kuzwa aciingano bakamuzika mukumbu.³⁰Pele leza wakamubusya kuzwa kubafu.

³¹Wakabonwa kwamazuba manji aabo bazide anguwe kuzwa ku Galili kusika ku Jelusalemu. Abantu sunu mbakamboni bakwe kubantu.³²Ino tumwambile mulumbe mubotu, cishomyo cakaza kuma tata besu.

³³Wakazuzikiza kambo kesu, bana babo, kwindi mukubusya Jesu. Mbuli mbucilembidwe muntembauzyo yabili.uli mwanaangu, sumu ndaba uso'. ³⁴Kutegwa wakamubusya kuzwa kubafu okutapiluka ape, leza wakambola munzila eyi: ndiyokupa zileleko zyezi-zyeni zisalala zishomezidwe kuli Davida.³⁵Cecoco eco luaamba muntembauzyo imwi, toyozumizyi mubelesi wako usalala kubana kubola. ³⁶Kambo Davida nakabeleka ziyanda leza kulunyungu lwakwe mwini, wakafwa; wakazikwa antomwi abamaisi mponya mutinta wakwe wakabola.

³⁷Pele oyo leza ngwakabusya takwe nakabola.³⁸Ino kulinnebo, nobazyalwama, kuti kwindila mumuntu oyu kulekelela kwezibi kwakakambukwa kulinwe. ³⁹Mulinguwe oonse ushoma wasalazigwa kuzwa kuzintu zyeense wzyo mulawo wa Mozesi muwatali kukonzya kumusalazy. ⁴⁰Mponya ino mucenjele kuti zintu basinsimi zibakambola zitacitiki kulinwebo: ⁴¹Mukunga nywebo nobasikunyansya, muyokankamana okufwidilila.⁴²Mbuli Paulo a Banabasi, bantu bakabakombelezya kuti bakonzye kwamba majwi aya awana ape nsabata iza.

⁴³Muswangano we sinagogi niwakamana, bunji bwama juda abasimasi bakamucilila paulo o Banabasi, bakabambila okubayumya-yumya kuti bakalilile musule lwa leza.⁴⁴Munsabata yakacilila, cisi cense cali kunvwa jwi Iya mwami. ⁴⁵Majuda nibakabona mabunga abantu, bakazuzigwa omunyono okutalika kukazya zintu

zyakambwa o Paulo okumwaamba zibi.⁴⁶ Pele Paulo o Banabasi bakambola cenguzu okuti, celede kuti jwi lya leza litangunwe kwambwa kulinwebo. Kubona nwebo kamulitonta kuzwa kulinwebo okulilanganya nobeni kutelela buumi butamani, mulange, tuyolanga kuli basimasi.⁴⁷ Kambo namuya mwami watulailila, nakati'ndakusala mbuli mumuni kulibasimasi, kuti wete lufutuko kumabazu ense enyika.⁴⁸ Basimasi nibakanvwa eezi, bakanonenwa okulumbaizya jwi lya mwami. Mbuli banji mbubasalidwe kubuumi butamani bakashoma.⁴⁹ Jwi lya mwami lyakamwaisigwa cisi ceense mocizulwa.⁵⁰ Pele majuda bakasongelezya banakazi bamasi bazibidwe maningi abalumi bo lupati-pati becisi. Bakatalika kupenzya Paulo o Banabasi okubatanda kuzwa mucoko cabo.⁵¹ Pele Paulo o Banabasi bakatukununa suko lyabo kuzwa kumaulu abo kulimbabo.⁵² Mponya bakainka kucisi ca Ikonyumu. Mponyabasikwiya bakazula kunonenwa o muuya usalala.

Chapter 14

¹Cakacitika kuti mu Ikoniya Paulo o Banabasi bakanjila antomwi mu sinagogi lya ba Juda okwambola munzila yo kuti, mabunga-mabunga aba juda mponya aba Giliki bakashoma. ²Pele ba juda batashomi bakanyonganya mizezo yabasimasi okubacita kuti basule bazalwanyina. ³Mponya bakala kuya kwecindi cilamfu, kwambola cenguzu enguzu zya mwami, nalikupa bukamboni kujatikizyi mulumbe wluse lwakwe. Wakacita eci kwinda mukuzumizya zitondezyo amalele kucitwa o Paulo o Banabasi. ⁴Pele bantu becisi bakandana, bamwi bakatola lubazu lwamajuda, bamwi abatumwa. ⁵Beense basimasi aba Juda(antomwi abasoli zi babo) bakasola kubapenzya okubafusa mabwe, ⁶Pele mbuli mbubakaziba cokufwambana makani aya, bakacijila ku likawoniya zisi zya lisitula o debe ezyoko zizungulukide, ⁷Kubakazuminana kukambauka mulumbe mubotu. ⁸Kulikisito umwi mwalumi wali kede, watakwe nguzu mumaulu akwe, mulema kuzwa mwida lyabanyina, utana buzuba wenda. ⁹Oyu mwalumi wakanvwa Paulo kakambauka. Paulo wakatambya mwnso akwe alinguwe okubona kuti walijisi lushomo kuti abe kabotu. ¹⁰Mponya wakati kulinguwe mujwii pati,ima amaulu ako."mponya mwalumi wakadula mujulu okweenda-enda. ¹¹Ino makamu abantu nakabona Paulo zyakacita bakanyamuka majwi abo, kwamba mumushobo waku likawoni,"baleza babanga mbantu okuza kuliswe." ¹²Bakaita Banabasi"zusi"mponya Paulo Hermesi,"kambo nguwali mukambausi mupati. ¹³Muapaizi mupati wa zisi, ula tempele lyakwe lyali buyo anze amunzi waketa mapulu amalubaluba kumilyango; nguwe amakamu balikuyanda kupa cituuzyo. ¹⁴Pele bakatuma Banabasi o Paulo nibakazinwa bakandeula zizwato zyabo okufwambana kwiinka mubantu kabalila. ¹⁵"Nobantu, kambo nzi nimucita ezi zintu? aswibo tuli bantu, obube bomwi mbuli nywe. Tulikumwambila makani mabotu kutegwa muzwe kuli ezi zintu zitabeleki kuti leza pona wakalenga majulu, nyika, olwizi ezintu zyeense zili mulizizyo. ¹⁶Cindi, wkazumizya bantu beense kwenda munzila zyabo beni. ¹⁷Pele nikuba namu takwe nakalisiya kakutakwe kamboni, mukuti wakacita cibotu okumupa nvula kuzwa kujulu ezilyo zilabizwa mucindi celede, kuzuzya myoyo yenu ezyokulya okunonnw." ¹⁸Nikuba amajwi aya, Paulo o Banabasi cali ciyumu kubalesya bantu kukupa zituzyo kulimbabo. ¹⁹Pele bamwi ba juda bazwa ku Antiyoki oku Ikoniyumumu bakaza okusongelezya bantu banji. Bakamufusa mabwe Paulo mponya bakamukwela kumugwisya mudolopo; kabayeya kuti walifwide. ²⁰Mbuli basikwiya kabainvwi kabamuzungulukide wakanyamuka okunjila dolopo. Buzuba bwajacilila, wakainka ku Derbe o Banabasi. ²¹Nibakamana kukambauka makani mabotu mu munzi ulya okuba abasikwiya banji, bakapiluka ku Lisitula, ku Ikoniyumumu, mponya oku Antiyoki. ²²Bakatundamena kuyumya-yumya ya basikwiya okubakulwaizya kuti bazwide anembo mulushomo, kwamba kuti, twelede kunjila mubwami bwa leza kwindila mumasukusyo manji. ²³Nibakaba salila bapati-pati bezikombelo mucikombelo ecikombelo, mponya kabakombide okulimya kulya, bakabapa ku mwami, mulinguwe mu bakashoma. ²⁴Mponya bakainda mu Pisidiya okusika ku pamfiliya. ²⁵Nibakamana kukambauka majwi mu pelega, bakainka ku Antiyoki. ²⁶Kuzwa awo bakainka bazubuka Antiyoki, oko kubalipede kuluse lwa leza kambo kemilimo oyo ngubakamana inawa. ²⁷Nibakasika ku Antiyoki okubunganya cikombelo antomwi, bakabambila zyeense zintu zyakacitika leza ambabo, mponya ombubakajulide mulyango wo lushomo kambo kabasimasi. ²⁸Bakakala kwecindi cilamfu abasikwiya.

Chapter 15

¹Bamwi balumi bakazwida ku Judiya kabayinka ku Antioch kuyoyisa balumi, okwamba kuti, ati kuti takwe niwatendwa kwendelanya omulawo ya Mozesi, ko kuti toyofutulwi." ²Eci cakaetelezya kuti Paulo o Bbanabbasi bakazyanye okwambola.Mponya Paulo o Bbanabbasi abamwi bakasalwa kwinka ku Jelusalemu kuti baka swanane aba aposito na abapati mukulanganya oyu mulawo.³Mponya ayo, nibakatumwa eci kombelo, bakainda ku Fonenisya oku Somaliya kuyo ambilizya kusanduka kwa basimasi. Caketelezya kunonenwa kubalumi bonse. ⁴Nibakasika ku Jelusalema, bakatambulwa ecikombelo abama apositola antomwe abapatipati, mponya bakambilizya zyonse zintu Leza zyakabacita ambabo.⁵Pele bamwi balumi basyoma, bakali mukabunga kama Falisi, bakaima okwamba kuti, " cilayandika kuti batendwe okubamba mulawo wa Mozesi. " ⁶Mponya ba apositola abapatipati bakabungana antomwi kuti balange kambo aka.⁷Nibakamana kwambozyana,Pita wakaima okwamba kuli mbabo, " bazyalwama, mulizi kuti cindi cibotu ncecindi Leza wasala akati kenu, kuti omulomo wangu basimasi belela kuvwa ijwi lyomulumbe, okusyoma. ⁸Leza nguzi moyo, wabambweda kuti kwindila mukumupa muya usalala, mbuli mbwakacita kuliswebo. ⁹Takwe nakapanga lwindanyo akati kesu ambabo, muku basalazwa myiyo wabo kwindila mulusyomo.¹⁰Ino nkambonzi nimusola Leza, mane kuti mubike jokwe munsingo yaba sikwiya kutainsi kuti bamatate na swebo twali kukozya kucizweza? ¹¹Kono tulasyoma kuti tuyofutulwa kwindi muluzyalo lo mwami Jesu, mbuli mbobakabede."¹²Bonse bantu bakaumuni nibalikuvwa Bbanabbasi o Pita kabamba zitondezyo amalele Leza ngakacita akati kabasimasi kwindila mulimbabo.¹³Nibakamana kwambola, Jemusi wakataba,kati, " nobazyalwama, amu swilile kulime. ¹⁴Sayimoni wakamba mbuli Leza mbwakatalikila kugwasya bamasi kwindila mukubweza bantu muzina lwakwe.¹⁵Majwi abasinsimi alazuminizya, mbuli mboli lembedwe, " ¹⁶Zyamana ezi zintu ndiyopiluka, ape ndiyo yaka tempele lwa Devidi, eyo lyakawa ansi; ndiyo libamba okwendelezya buleli, ¹⁷Kutegwa bantu basyede bayandole Mwami, antomwi abasimasi baitwa ezina lyangu." ¹⁸Ezi nzyezizyo Mwami zyamba, oyo wakacita ezi zintu zyaka zibikwa kuzwa kumatalikilo acindi. ¹⁹Akambo kako, mukuyeya kwangu tutapenzayi abo basimasi bapiluka kuli Leza. ²⁰Kono tuyoba lembela kuti bakasosoloke kubusofwazi bwemizimu, obumambe, okulisinsimuna,okubulowa. ²¹Kambo Mozesi ula kambaukwa mumasi onse kuzwa kucindi cecindi ape ula balwa muzikombelo zya nsabata."²²Mponya cakabotezya bama apositola abapatipati, imbunga yonse, kuti basale Judasi walikwitwa kuti Bbanabbasi, o sailasi, bali bapatipati becikombelo, okubatuma ku Antioch o Paulu ape o Bbanabbasi. ²³Bakalemba ezi : " kuzwa kuma apositola abasinsi, bazyalwama, kuli basimasi mu Antioch, Siliya, ape aba cilisya:ndamulumelisyi!²⁴Kambo twakavwa kuti bamwi bakazwa kuliswe, kabatakwe malalile kuzwa kuliswe, ape bamunyonganya eziiyo ezyo zinyonganya myiyo yenu, ²⁵Cakanonyezya kuli swebo, nitwakaba omuzezo omwi, mukusala balumi oku batuma kuli nwebo antomwi abayandwa besu Bbanabbasi a Paulo, ²⁶Balumi ba kaba maumi abo kuzina lya Mwami Jesu Kilisitu. ²⁷kokuti twa tuma Judasi o Silasi, abo wayomwambila aya majwi a swana kwindila mumajwi abo. ²⁸Mbuli mbocakabotelezya kumuya usalala ape okuli swebo, kuti tutapi mukuli kuli ezi zintu ziyandikana: kuteti mutantamuke kuzintu zisofwazya, ezyo bulowa,zintu zinyongene, ezwa busimambe. ²⁹Kuti walitantamuna kuli ezi, ciyoba kubida kabotu. Ndamulayizya."³⁰Mponya, nibakamwika, bakaza ku Antioch; nibakabunganya mbunga antomwi, bakalusisya lugwalo. ³¹Nibakamana kulubala, bakabotelwa akambo koku yumisigwa. ³²Judasi o Silasi,ape basinsimi, baka balalelala bazyalwanyina amajwi oku bayumyayumya.³³Nibakamana kaindi oko, bakatumwa mulumuno kuzwa kubazyalwanyina kuli abo bakabatuma. ³⁴Pele cakabotezya Silasi kukala oko. ³⁵Pele Paulo o Bbanabbasi bakakala mu Antioch, kabayisya okwambilizya mulumbe ya Leza.³⁶Nikwakainda mazuba Paulo wa kamba kuli Bbanabbasi, " atupiluke inawa oku swaya bazyalama mumasi mutwaka kambauka ijwi lyo Mwami, oku babona mbubabede," ³⁷Bbanabbasi walikuyanda kuti abweze Joni walikwitwa kuti Maki, ³⁸Kono Paulo wakayeya kuti tacinsi cabotu ku tola Maki, oyo wakabasiya ku Pafiliya ape takwe na kainka kule ambabo mumulimo. ³⁹Mponya kwakaba tutavwanana kupati, kuti mane batantamukane kuli o mwi oyu mwi, Mponya Bbanabbasi wakatola Maki okwinka ku Cyprus. ⁴⁰Kono paulo wakasala Silasi okwinka, nakamana kusyomwa abazyalwanina kulu zyalo lo Mwami. ⁴¹Mponya wakainka ku Syria oku Cilicia, kabayumyayumya muzikombelo.

Chapter 16

¹Paulo wakasika ankuko ku Debbe oku Listila anukuti oumwi wabasikwiya utegwa ngu Timotewo kwabede, mwana womucembele wo musyobo we ci Juda wali muzumini pele isi wali mugiliki. ²Nguwe wakali empuwo mbotu kubazyalwanyina bomu lusitla omu ikoniyo. ³Paulo wakayanda kuti bainke anguwe, wakaika anguwe wamupalula kambo kaba Juda ano balimuli ayo masena, kambo bonseni bakalibazi baisi kuti bali ba giliki. ⁴Ino nibali kuyo bwinda muminzi, balikubapa milawo lyakambwa abapositola bapati bomu Jelusalema, kuti bicite. ⁵Mponya zikombelo zyakayumisigwa kulusyomo okuvusigwa mazuba onse. ⁶Paulo abenzinyina bakandulula kwinda muzyoko zyaba Filigiya aba Galatiya kambo baka kasigwa omuya usalala kuti ba kambauke jwi mucisi ca Eszya. ⁷Nibakaswena ku Maisya bakasoleka kuti baye ku Bbitima pele muya wa Jesu wakabakasya. ⁸Nibakainda Maisya, bazoinda muni omunzi mupati wa Tulacisi. ⁹Cilengano cakalibonya kuli Paulo masiku: mwalumi muna Makedonya wali muwi kambo kuti, "kozakuno ku makedonya uzotugwasye," ¹⁰Ino Paulo nakabona cilengano, kufwambana kwakayanda kwinda ku makedonya okuziba kuti Leza watwita kuti tuka kambauke mulumbe kulimbabo. ¹¹Mukwenda ino kuzwa ku Tuloasi mubwato twaka lungama kuyaku samotilasi, nibwa kaca twakasika ku Nepolisi. ¹²Kuzwa awo twakainka ku Filipi, oyumu muni mupati mumakidonya we mpati mbotu, mucu Giliki ambu ncobulelo bwe ci Loma, ambi twakala mazuba manji oko. ¹³Mubuzuba bwe nsabata twakainka anze emilyango, kumbali lyomu longa nkutwakayeya kuti kube cibaka coku kombela kwambola amacembele bakasika kuzoswangana. ¹⁴Mucembele umwi utegwa ngu Lidiya uzuya masili wokumunzi wa Tiyatila, uwali kukomba Leza, wakatuswilizya swebo. Mwami wakajula moyo wakwe kuti avwisise kukamboka kwa Paulo. ¹⁵Nakabbizigwa abenyanda yakwe wakakumbilisya kuti, na mwamba kuti ndilisyomide mu mwami amunjile munyanda yangu, mukale wakatukomelezya. ¹⁶Ino twakali kwika bucibaka, ncokukombela, twakaswana musimbi uwali omuya wokusonda, uwakavubya basimalelakwe okusonda. ¹⁷Nguwe wakacilila Paulo aswiho ulongolola, okwamba kuti, aba bantu mbazike ba Leza, sijulu wama julu, batukambaukila nzila yokufutuka. ¹⁸Wakacita namu kwamazuba manji. Ino Paulo wakapya moyo, wacebuka wati kumuya, muzina lya Jesu kilisitu ndakulalila kuti uzwe mulinguwe. Mponyina wakazwa muli nciconya eci cindi. ¹⁹Ino basimalelakwe nibakabona kuti impind njobakali kulangila yamana, bakajata Paulo osila, okubakwelela munkuta kunembo lyabami, ²⁰Nibakabatola kubabetsi bakati, aba bantu mbubali ba Juda, banyonganya munzi wesu. ²¹Bamba ziyanza nzotutelede kutambula okuzicita swebo toba Loma. ²²Mponya bantu bakabakumbila, ababelesi bakabazapawida zykuzwata zyabo, balalila kuti baumwe endufwa. ²³Nibakabauma mabunda bakabanjizya muntolongo, balalila ulindila ntolongo kuti abalindilile. ²⁴Nguwe alalilwe abo, wakabanjizya mutolongo ili akati, wanga mauu abo muziliba. ²⁵Akati kamasiku Paulo a Sila bali kukomba okwimbila Leza nyimbo, abange bali kuswilizya. ²⁶Mponyina kwakaba muzunzumina mupati wenyika, kwaka zunganyisigwa ntalisyo zyentolongo. Mponya zitendele zyonsemi zyakainka, zyakangunuka nketani zyabo bense. ²⁷Ulindila tolongo nakasinsimuka okubona zitendele zyentolongo zilibukwazi, wakasomona paga lyakwe, wakali kuyanda kulijaya, kambo wakali kuyeya kuti basintolongo baloboka. ²⁸Pele Paulo wakongolola ejwi pati wamba kuti, utabisi, mpotuli tonse. ²⁹Mponya wakaita mimuni, wandulila mukati ulatutuma, wawida mumauu a Paulo o Sila, ³⁰Wakabagwisya okwamba kuti, "nobami ino ndicite nzi kuti ndifutulwe?" ³¹Bakati, syoma ku mwami Jesu, notafutulwe yebo abenyanda yako. ³²Mponyina bakamwambila makani a mwami, antomwi abomunyanda yakwe bensi. Mponyina wabatola nciconyina cindi camasiku, lwabasanzya zilonda zyabo. ³³Mponya wababbizya antomwi we abana bakwe bensi. ³⁴Wakabanjizya munyanda yakwe okubapa cokulya, kanonenidwe kapati, abenyanda yakwe bensi, mbubasyoma Leza. ³⁵Ino nacili sikati babetsi be ntuta bakatuma jwi kuli bamulonda kwamba kuti, "amubaleke balumi abo bainke." ³⁶Bamulonda webe ntolongo bakamba majwi kuli Paulo bakati, "babetsi be nkuta batuma majwi kuli mebo kuti tumuleke mwinke. Mbubo ino amuzwida anze mwinke mulumuno." ³⁷Pele Paulo wakabambila wati "batuma antangala kazya kuku takwe kutu beteka nikuba kuti tuli basicisi ca Loma, mane batuyanda kutibatugwisye cesisnikizya? ne, aba zebeni bazotu zulwida kutugwisya anze. ³⁸Bamulonda bagwasya muntolongo bakatola majwi aya kababetsi be nkuta ino niba kamvwa kuti Paulo o sala mbasicisi be Loma bakayowa. ³⁹Babetsi bagwasya munyolongo, okuba kumbila kuti bazwe mu munzi mupati. ⁴⁰Mponya Paulo o Sila bakazwa muntolongo okwinka kunyanda ya Lidiya. Ino Paulo o Sila naba kabona bazyalwanyina, baka bayumiya, mponya bazwa mu munzi oyo.

Chapter 17

¹Ino nibakainda muminzi yoku Amfipolisi oku Apoloniya, bakasika ku munzi wa Tesalonika, oko kwali chikombelo chama Juda. ²Paulu, mbuli muchali chilengwa chakwe, wakainka kuli mbabo, okuyokala mazuba e Nsabata otatwe kaambola ambabo kuzwa muma lembe. ³Walikujula malembe okuno pandulula kuti chalelede kuti Kristu apenge okubuka ape kuzwa kubafu. wakateeti, "Oyu Jesu ngwemwambila ngo Kristu." ⁴Bamwi ma Juda bakashoma kuvwana o Paulu o Silasi, kuvwanya abamwi banji ma Giliki bali kukomba maningi, abanakazi banji bolu pati- pati. ⁵Ino ma Juda batali kushoma, bakendelezigwa omunyono, baka bweza balumi babi kuzwa ku busena bokuzizya, kubunganya mbunga antomwi, okutalika koongolola mumunzi. Kunyonyona ng'anda ya Jason, okuyanda kutola Paulu a Silasi ku bantu. ⁶Ino nibakababula buyo, bakajata Jasoni abazyalwa ma bamwi okubatola kunembo lya bendelezi bo munzi, kabobongolola, "Aba balumi bakasandamuna nyika ino bali kuno. ⁷Aba balumi Jasoni mbaka tambula balwanisya mulawo wa Sizar; bamba ati kuli mwami umbi—Jesu." ⁸Mbunga aba sikalumamba bo munzi bakazolyanganisigwa nibakamvwa ezi zintu. ⁹Ino basikalumamba baka lailila Jason abamwi kuti babadele mali okuba kwabilila, ponya baka baleka. ¹⁰Buya siku mbonya bazyalwama bakatuma Paulu a Silasi ku Beriya. Nibakasika kuya, baka kunjila muchikombelo chama Juda. ¹¹Ino aba bantu baliluleme kwinda boku Tesalonika, kambo bakali tambula jwi kabali emizezo ilibambilide, kulanga langa malembe buzuba obuzuba kubona kuti na ezi zintu mbuzyabede. ¹²Nokuba namu bunji bwabo bakashoma, kuvwalanya banakazi bechi Giliki bapati pati abalumi banji. ¹³Kono awo ma Juda bo mu Thesolonika niba kamvwa kuti Paulo awe wali ku kambanka ijwi lya Leza ku Beliya, penzya mbunga. ¹⁴Mponya mponya, ba zyalwanyina baka tuma Paulo kwinka lwizi, kono Sailasi o Timoteyo baka syala kuya. ¹⁵Abo bali ku sindikila Paulo baka mu tola kusikila ku dolopo lya Atenesi. Niba ka musiya Paulo oko, baka tambula ma layilile kuli nguwe kuti Sailasi o Timoteyo baze kuli nguwe choku fwambana. ¹⁶Ino awo Paulo nachili kuba lindita mu Atenesi, muya wakwe, mulinguwe waka nyema naka bona dolopo lizwide zibumwa. ¹⁷Paulo waka ambozyana buzube obuzuba mu Sinagogo ama Juda obuzamwi bali ku komba Leza, Ape okula abo bali mu busena busambalilwa. ¹⁸Kono ape bamwi bantu boku Epekuliya aba iyide loko baka mu bunganina. Bamwi bakati, "Wambola nzi oyu sikwabola zitamvwiki?" Bamwi bakati, "Ubangamuntu wita bantu kuti ba chilile tuleza tumwi," Kambo wali ku kambuka mulumbe wa Jesu oku buka kwabafu. ¹⁹Baka tola Paulu oku mweta ku Alepagasi, kabati, "Twanda kuziba echi chiyo chipya ncholi kwabola?" ²⁰Kambo weta zintu zikomoshya mu matwi esu. Ino tuyanda kuziba zizi pandulwa enzi zintu." ²¹(Ino bonse buku Atenesi abo bokumwi bali kukala kuya baka sowa chindi chabo atukwe pete kuno abola na ku swilizya chintu chipya.) ²²Paulo wakaima akati ka ba Alewopagasi okuti, "Inwe no balumi bomu Atenesi, Ndili bwene kuti muli bana Leza munzila zyonse. ²³Kambo ni ndali ko bwinda oku langisisya limukomba zintu zyenu zye nkombo, Nda jana achikombelo kulembidwe kuti, kulembidwe kuti, " Kuli Leza uta zibinkene," Mpawo nchi mu komba mu kuta ziba, echi nda muzibya. ²⁴Leza waka lenga nyika ezintu zyonse ziliwo, kambo ngo mwami we jululu ansi, takali mu tempele yaka yakwa amanza. ²⁵Nikuba tabilwi amanza abantu, anga kuli cha bulide, kambo we lwakwe. Upa bantu bumi oku yeka ezintu zyonse. ²⁶Kuzwa ku muntu womwi waka lenga zinsi zya ba bantu kuti ba kale anyika, kali wa bamba kale zilimo emi kano mu bayo kala. ²⁷Kuti baka muyandole Leza mwendi bayo jana zila yola swena kuli nguwe oku mujana. Kono tainsi kule aswibo. ²⁸Kambo muli nguwe tula pona okwenda, mbuli umwi wa baimbi benu mbwamba, "Tuli bana bakwe." ²⁹"Kambo ko kuti tuli bana ba Leza, tatwelede ku yeya kuti bubotu bwe zintu buli mbuli ngolide na siliva, na bwe- ziswa niso zipangwa obu bezi ape emiyeyo yo muntu. ³⁰Kambo kako Leza waka chiluba chindi cho kubula luzibo, kono ino lailila bantu bonse konse kuti bempwe. ³¹kuli namu kambo waka bamba kale buzuba mbwayo beteka nyika mu busalali kwindila mu mwalumi ngwaka sala. Leza wapa chitondezyo choyu mwalumi naka mu busya kubafu." ³²Ino bantu bo ku Atenesi niba ka mvwa zyo ku buka ku lufu bamwi baka museka Paulo; kono bamwi bakati, "Tula ku Swililila ape ku nkani eyi." ³³Kuzwa awe, Paulo waka basiya. ³⁴Kono bamwi baka mu chilila oku mushoma, ku bikilizya Donishasi woku Alopagite, mwakazi we zina Damalisi, aamwi bali ambabo.

Chapter 18

¹Musule ezi zintu Paulo wakasiya Atenesi okwinka ku kolinti. ²Okuya wakakujana mu Juda witwa kuti Akwila, wakazyalilwa ku munzi wa Pontuyasi, oyo wakacizwa kusika kuzwa ku Itali kali omwana kazi wakwe Pulusila, nkambo kilaudiyasi wakalailila bajuda beense kuti bazwe mu Loma. Paulo wakainka kuli mbabo, ³okuti nkambo walikubeleka mulimo uswana, wakakala ambabo oku beleka, nkambo bali baluki bamatente ku mulimo. ⁴Mponya Paulo walikukanana musinagogi nsabata e nsabata, kusoleka kuti bazumine makani mamobotu ba Juda a bagiliki. ⁵Cindi awo Sailasi o Timiti nibakasika kuzwa ku Masedoniya. Paulo wakalipa lwakwe mukukambauka. Mukunolungulwida bajuda kuti Jesu ngonguwe wali kilisito. ⁶Kono cindi bajuda kuti nibakamukazya okumwamba zitaluleme, Paulo wakakumuna zizwato zyakwe kuli mbabo okwamba kuti kuli mbabo, akube kuti bulowa bwenu bube atala amitwe yenu: ndilasalala. Kuzwa sunu ndilainka kulibamasi. ⁷Mponya wakabasiya okwinka kuganda ya Titiyasi Jusitusi, mwalumi wali kukomba leza. Inganda yakwe yalibambene ensinagogi. ⁸Kilisipasi, mwendelesi wesinagogi, walikushoma mumwami, antomwi abe ganda yakwe: ape bunji bakababatizigwa. ⁹Mwami wakamba kuli Paulo mu masiku mu cilengano, utayowi, kono kokamboka ape utaumwinini. ¹⁰Nkambo ndiliayibo, ape takwe naba omwi watasole kukucisa, nkambo ndijisi bantu banji mu dolopo eli. ¹¹Paulo wakakala okuya ko mwaaka emwezi yasanwe o umwi, kayiisya jwi lya leza akati kabo. ¹²Kono cindi Galiyo nakaba mwendelesi wecisi ca Akeya, ba Juda bakaima omuzezo womwi mukutayanda Paulo okumweta kunembo kucibbula cenkuta: ¹³bakati, "Oyu mwalumi usungilizya bantu kukomba leza muzina iteendelani omulawo. ¹⁴Awo nalikuyanda kutalika kwamba, Galiyo wakati kuba Juda, Inywebo noma Juda, nikwali kuti watyola mulawo na wabisizya umwi, nindakaswilila kambo kenu. ¹⁵Kono nkambo eyi mibuzyo yaya majwi ama zina amulawo wenu, amukabambe ndinywenyina. Mebo nsikonzyi kuba mubetesi we zintu zili namu. ¹⁶Galiyo wakabatanda munkuta. ¹⁷Mponya bonse bakajata Sositenesi, wali mwendelesi wesinagogi, okumuma kunembo lyenkuta nkonyina. Kono Galiyo takwe endaba kuli nzibakacita. ¹⁸Paulo, nakacilikede oko kwamazuba manjimoni, wakasiya bashominyina okunjila mubwato buya ku Siliya o Pulusila o Akwila. Kabatana kunyamuka, ku senkileya, wakagunkwa masusu nkambo kokuti walikokezizye. ¹⁹Nibakasika ku Efesusi, Paulo wakasiya Pulusila o Akwila, kono we lwakwe wakainka kusinagogi okuyotalika kwambola aba Juda. ²⁰Nibakamubuzya Paulo kuti akale cindi cilamfu, wakakaka. ²¹Kono mukubasiya, wakati, ndiyoza ape kulinywebo nakuti kaluli luyando lwa leza" Mponya wakazwa ku Efesusi. ²²Paulo nakakusika ku sizaliya, wakainka okuyojuzyana abembungano yoku Jelusalemu amane wakainka ku Antiyoki. ²³Nakakala kala oko, Paulo wakazwa okwinka kwinda mu Galatiya eca Fuligiya kuyobuyumya yumya basikwiya beense. ²⁴Mponya ino umwi mu Juda witwa kuti Apolosi, mu Alekizandaliya kukuzyalwe kwakwe, wakasika ku Efesusi. Walikunongosola kukwambola ape walazi loko malembe. ²⁵Apolosi walisilidwe kabotu injisyo zyo mwami. Mukusungwala ku muuya, walikwamba okwiyisya mbwelede muzintu zigaminina jesu, kono wazi buyo zyolu bbabbatizyo lwa Joni. ²⁶Apolosi wakatalika kwambola cobusicamba musinagogi. Kono Pulusila o Akwila nibakamumvwa, bakamutola mumbali okuyomu pa ndulwida kabotu nzila ya leza. ²⁷Nakayeya kwinka ku Akeya, bashomi bakamuyumya yumya okulembela kuli basiciya bali mu Akeya kuti bamutambule. Nakasika, kapati wakakugwasya abo balikushoma kwindila muluse. ²⁸Apolosi kweni wakakazya ba Juda antangalala, katondezya kuzwa mu malembe kuti Jesu ngo kilisito.

Chapter 19

¹Kwakaba kuti Apolosi nacili ku korinto, Paulo wakainda mucisi cilatala akuza kucisi ca ku Ehesusi, ponya wajana bamwi basikwiya kuya. ²Paulo wakamba kuli mbabo, "nkokuti nywebo mwakatambula muya usalala nimwakashoma. ³Paulo wakamba, "mwakabatizigwa kwindila muli ni? Bakamba, "muli babatizya lwa Joni." ⁴Paulo wakataba, "Joni wakababatizya olu babatizyo lyo kwempwa. Wakambila bantu kuti balukede kushoma muli oyo umwi uyoza kwazwa nguwe, momumo, muli Jesu. ⁵Ino bantu nibakamvwa eci, bakababatizigwa muzina lyo mwami jesu kilisitu. ⁶Ponya ino Paulo nakabika manza akwe ali mbabo, muyausalala wakaza ali mbabo. ⁷Ponya bakambola mumishobo imwi okusinsima. Aba bonse balikusika balumi bali kumi obobile. ⁸Paulo wakainka ku sinagogi akwambola cenguzu kwa myezi yotatwe. Pele ino bamwi ba juda bali bayumu akutamvwida, bakatalika kwamba zintu zibi akati kabantu banji. ⁹Paulo wakabasiya ponya wabweza basikwiya anguwe, wakalyambozya ambabo mazuba onsanwe mubwanda bo kwisizya ku Tyranus. ¹⁰Eci cakazumanana kwemyaka yobile, kuti bonse abo bamu Asia bamvwe ijwi lyo mwami, beebse ma juda ama Giliki. ¹¹Leza walikucita mulimo ukomosya mu janza lya Paulo. ¹²Nikuba buyo kataulu kuba lwanzi ponya ayo malwazi akazwa kuli mbabo ape emyuya mibi yakazwa muli mbabo. ¹³Pele bakali bama juda bakatede kumakani ni bakabweda kwindi mucibaka. Bakaita mu zina lyo mwami jesu kilisito kuti bakonzye kuba enguzu kumyuya mibi ino niba kamba, Oyo Jesu Paulo ngawakambauka mebo ndakutanda yebo kuti uzwe." ¹⁴Oyo mupaizi mupati waba juda, izina lyakwe wali Sceva,, wajesi bana bali tosanwe otubili mbali kucita eci. ¹⁵Muya mubi wakabajata, "Jesu ndilimwizi, ape Pailo ndilimwizi, ino ndiweni yebo?" ¹⁶Oyo muya mubi wali mumuntu wakadalila exocites ape okubazunda ape okubauma loko. Ponyina bakacija kuzwa muli elyo nganda ecinkuna ape ka baliciside. ¹⁷Eci cakazibikana okuma Giliki bali kukala ku Efeso, ponyina bakayowa loko, pele izina lyo mwami jesu lya kutekwa. ¹⁸Abamwi, banji bashomi bakaa ape okuyambilila ape okupa cokuzuzikizya kwiminina zintu zibi zibakacita. ¹⁹Banji bali kujatikizya bulozi baketa mabuku abo antomwi ape okwatenta mumenso abeense. Ino nibakabala mulao wazyo, ali makumi osanwe a siliva, ²⁰Ponyina ijwi lyo mwami lyakasansailwa mubinji munguzu zindene indene. ²¹Nikwakamana, Paulo nakamana bukabausi bwakwe mu Efeso, mumuya wakayeya kuti ainde ku macedoniya ape oku Achia munzila yakwe yo kwinka kujelusalemu; wakamba, "nikwakamana nindacilikuya. Ndilukede kuyobona ku Roma." ²²Paulo wakatuma ku macedonia bobile abo bakabeleka anguwe, Timoti ape Erastusi, kono nguwe lwakwe wa kaka ku Asia kwecindi celede. ²³Muli eco cindi sikwalikwe manyongwe neba kanini mu Efeso ajatikizya izila. ²⁴Umwi simupanga zisimbi wezina lya Demestusi, wali kupanga zibumbwa zye zya Aetemisi, waketa kunjil kuli basikubeza. ²⁵Ponyina wabunga bunga antomwi bubelesi bwalikuyandika ape wakamba, "no balumi, mulizi kuti muli alya makwebo tula panga mali manji. ²⁶Mulabona ape okumvwa kuti, Taitasi buyo ku Efeso, kono mane oku Asia kweense eci Paulo wakacisongelezya ape cakasnduka bantu banji. Ulikwamba kuti baleza bapangwa amanza Taitasi baleza. ²⁷Kutainsi buyo bubi buliwo kuti kuzwa kwesu takuyonvwiki kono ape e tempele lya bubotu bwa Artemisi bukonzya kuyoba okwamba kuti tabukwe tuso ape bupati buyoba buyo buyo, oyo Asia ape enyika ngubakomba. ²⁸Ino nibakamana eci, bakazula obukali ape okukwila, kwamba, "mupati ngu Artemisi oku Efeso. ²⁹Cisi cense cakazula amanyongwe, ape aba bantu bakaba omuzezo omwi okuzazanina ku nganda njibali kuswananina, bakajata benzinyina ba Paulo mbali kwenda ambabo, Gaius ape o Aristusi oyo wakazwa ku Macedonia. ³⁰Paulo wayandide kunjila akati ke mbunga ya bantu, kono basikwiya bakamucingilizya. ³¹Ape abamwi bapati pati bomu mucoko co ku Asia bali benzinyina bakamutumina mulumbe wokumukombelela. Kuti atanjili mucibaka, ³²Bamwi bantu bali kongolola cintu comwi, ape abamwi kuli umwi, cabo kokuti kwali manyongwe ambunga. ³³Imwi imbunga yakalaelela Alekizanda oyo ba juda ngubakikutontela kunembo. Bonyina Alekizanda. Kono ino wakanyanyazya janza lyakwe, kuyanda kupa kuli kwabilila ku babungene. ³⁴Kono ino niba zibulula kuti wali mu juda beense baka kwila kwama hola obile ejwi lyomwi lyamba kuti, "mupati ngu Arimesi waku Efeso. ³⁵Ino sibuku wecoko naka umnizya mbunga, wakamba, "nobalumi boku Efeso, muntu nzi oyo utazi kuti munzi waba Efeso babambi be tempele lya mupati Aritemisi ape eci bumbwa cakawida ansi kuzwa kujulu. ³⁶Nakabona kuti ezi zintu tazikananwa, ulukede kumunina ape okutacita cimwi cintu cokufwambana. ³⁷Kambo yebo weta aba balumi kuli eyi nkuta aba babetesi bebi mu tempele na kusanguna leza wesu. ³⁸Kambo na Demetusi abe abasikubeza abo bala nguwe baliyesi kutamikizigwa kuli umwi. ³⁹Kono na nywebo muyanda cimwi ali tumwi twambo, iyo sitikila twakuswanana muli cindi cense. ⁴⁰Mbobubo tuli mucibela citaisi kabotu kambo twatamikizigwa kwendelana okulwana kwesu. ⁴¹Ino nakamba eci. wakamwaisya mbunga.

Chapter 20

¹Nichakamana choongo, paulo wakatumwa kuli ba sikwiiya bakwe nakamana ku diisya, wakati musyale kabotu okwinka ku macedonia. ²Nakaika kwinda mumasena ayo akwambola majwi manji aku ba diisya kulimbabo, wakaza ku gilisi. ³nakamana kukala myezi yotatwe kuya, kwakabambwa makanze okuti ajatwe aba Juuda nalikuyanda kukwasula ku siliya, wakayeya kupiluka kwiindila ku Macedonia. ⁴Bakamusindikila kusika mu Asia wali Sopata mwana wa Pilhasi uzwa kuBelia; Aristakas o Sekandas, boonse bobile bali bashomi boku Tessalonika, Gaius woku Debe; Timoti; o Tichikasi o Tirofimasi uzwa ku Asia. ⁵Kono baalumi aba balinkide kale poonya balikutulindila ku Troas. ⁶Twakeenda kuzwa Filippi nikwa kainda mazuba echinkwa chitakwe mumena, poonya mu mazuba osanwe twakaza kuli mbabo ku Troas. Kuya twakakala mazuba osanwe otubili. ⁷Mubuzuba bokutanguna bwe nsunda, niywa bungene antomwe kukomona chinkwa, Paulu wakambola ku bashomi. Wali kukanza kweenda buzuba bwali kuchilila, poonya wakaindiliza kwambola mane kusika akati ka masiku. ⁸Kwali malampi manji mung'anda yo mujulu mutwakabungene. ⁹Ampulungwido kwakede mukubusi wezina lya Eutikasi, waka zoonza ng'ozzi zilamfu. Paulu mbwakambweda mubulamfu, oyu mulombe, waka zundwa eng'onzi, wakazoowa kuzwa a ng'anda yatatu oku zobwezigwa kafwide. ¹⁰Kono Paulu wakaseluka ansi, okolibwala alinguwe, oku mubeka beka. poonya wakazoamba, "Mutalili limbi, kambo muumi." ¹¹Poonya wakainka atala ape okuyo komona chinkwa okulya. Nakamana kwambola ambabo kwechiindi chilamfu kusikila kubu chedo, wakainka. ¹²Bakamupilusya mulombe ka poona bakanonenwa loko. ¹³Swebo tobeni twakainka kunembo lya Paulu kubesya bwato okwinka ku Assosi, kutwali kuyeya kuti tumutolelezye. Echi chayandisizye kuchita, kaambo wayeeyide kweenda amaulu. ¹⁴Nakatujana ku Assos, twakamutolelezya mu bwato okwinka ku Mitilene. ¹⁵poonya twakeenda kuzwa kuya okusika buzuba bwa kachilila katulangene echooli cha Chiosi. Nibwakacha twakasika ku chooli cha Samosi, poonya buzuba bwaka chilila twakasika mumunzi wa Miletusi. ¹⁶Paulu wakayanda kukwasula koindilila ku Efesasi, kutegwa atakabi echiindi mu Asia; kaambo wali kuzuzila ku Jerusalemu ku buzuba bwa Pentekositi, nichalikukonzeka kuti achite namu. ¹⁷Kuzwa ku Miletus wakatuma balumi ku Efesasi, kuti baka mwitile baalu bechikombelo. ¹⁸Nibakasika kuli nguwe, wakabambila ati, "Nywebo lyenu mulizi kuzwa buzuba bokusanguna buya mbundakalisyatila mu Asia, echiindi chibotu chitwa jesi antomwi. ¹⁹Ndakazumanana kubelekela Leza okulichesya e misozi, omukupenga koonse kundakainda akaambo ka ma Juda. ²⁰Mulizi mundataka piluka musule mukwamba zintu zili ziyandikana maningi, omundakamwisya kuzwa ku ng'anda imwi kwinka kuli imbi, ²¹kukambauka kuma Juda oku ba Giliki kujatikizya kweempwa kuli Leza olushomo mu Mwami wesu Jesu. ²²Ino mubone, ndiyobuya ku Jerusalem, ndambilwa o muuya, kutaziba ziyochitika kuli mebo kuya, ²³ati buyo muuya usalala undambile kwangwa oku penga kundilindila mumunzi. ²⁴Pesi tandibali buumi bwangu kulema lwangu, kuti na ndamanisya luno okumanizya mulimo ngu ndaka tambula kuzwa ku Mwami Jesu, okukambauka makani mabotu oluzyalo lwa Leza. ²⁵Ino amulange, ndilizi kuti nywebo noonse, mbindaka ku kambaukila bulelo bwe julu, takwe nibayondibona busyu. ²⁶Pawo ndamwambila sunu, kuti tandikwe chibi cho bulowa bo muntu uli woonse. ²⁷Kaambo takwe ndaka mulekelela kukumwisya luyando loonse lwa Leza. ²⁸Ino amu chenjele lwenu, obutanga mbwaka mupa muuya usalala kuti kamu bonisisya. Muchenjele kwembela chikombelo cha Leza chakaula obulowa bwake. ²⁹Ndilizi kuti ndazoinika, bamwaba bayoza akati kenu poonya takwe nibayoli siya tanga. ³⁰Ndilizi kuti olo akati kenu bamwi bantu bayooza okusandola masimpe kutegwa bakalibide a basikwiya ba bachilila. ³¹Amulonde. Muyeye kuti kwemyaka yotatwe takwe nindakaleka kumu laila nyoonse sikati amasiku nkelila misozi. ³²Ino ndamubika kuli Leza oku jwi lya luzyalo lwakwe, echi chikonzya kumuyaka okumupa lukono akati kabo basalede. ³³Meebo takwe nindakabweza nsiliva, ngolide, na zibiya. ³⁴Nywebo nobeni mulizi kuti aya maanza akabeleleka buyandisi bwangu obu yandisi bwaabo mbitwalamwi. ³⁵Muzintu zyoonse ndakamupa chikozyanyo mumwelede kugwasya baka chidwe kwindila mukubeleka, omumwelede kuyeya majwi o Mwami Jesu, majwi we ngakaamba: 'lili lelekidwe jaanza lipa kwinda litambula.' ³⁶Nakamaana kwambola namuya, wakafugama ansi okukomba antomwi ambabo. ³⁷Kwali kulila kunji poonyina baka mubeka beka Paulu okumumyonta. ³⁸Bali sesemidwe bunji bwabo akambo kezyo zyakaamba, kuti takwe nibachi yomubona ape. Poonya baka musindikila ku bwato.

Chapter 21

¹Notwakanzana embambo ekuyonjila mbwato, twakalulama ku cos buche ku Rhodes kuzwa oko ku Potura. ²Awa nitwakafana mupolo uzubukila ku Phoenicia twakanjila twakainko. ³Notwakabona Cyprus, twakainda kuchingoyo, twakalulama ku Syria kukonya, Type, twakuseleku, kambo kokwali kuyogwisigwa zintu mumungolo. ⁴Awa notwakajana basikwiya twakabununa kwa mazuba ali musanu abili. Ino amuya wakachita kuli Paulu kuti atainki ku Jelusalema. ⁵Nakamana mazubaesu, ayo, twakazwa twakakanka, ape bonse abanakazi babo abana babo mane kufuta amunzi, kabela twakafungama ankomwe yalwizi, twakomba ⁶twakalayizanyana, twanjila mumupolo swebo, balo bakabwenda kumunzi. ⁷Notwakamanizya musinzo wesu wamubwato, kuzwa ku Tyre, twakasika ku Polemais. Twakajuza bazyalwama, twakapumuna obo buzuba bomwe. ⁸Nobwakacha twakainka, twakaya ku Caesarea oko kutwakanjila mu nganda ya Philip, mukambausi, omuli wabali bo sanwe ababili, twakakala awe. ⁹Ino oyu mwalumi wakajisi bana basimbi bone, bateezi mwalumi, bakali kusinsima. ¹⁰Notwakakala awo kwa mazuba manjimanji kwakasika musinsimi uzwa ka Judes utengwa Agabus. ¹¹Wekeza kulindiswe akubweza mukanda wa Paulo, wakalyanga mukamweni kumonza akumaulu wakati, wakamba muya usalala kuti, mukamweni mukanda oyu, mbubonya mbubayomwanga ba ma Juda buku- Jelusalema, ba kamuvungaile kumanza abatinasi. ¹²Motwakamvwa zintu ezi, twakamukombelazyo swebo abali kukala kuko, kuti atainki ku Jelusalema. ¹³Nkabela Polu, "Wakataba wakati, muchita anzi, chomulila akutyola moyo wangu nkambo? Mebo ndililimbilide, kutali kwangwa buyo pele akuyofwinde mu Jelusalema muzina lya Jesu Kristo." ¹⁴Mbokunga polu talikwe basungilizye, twa umuna buyo twakati, luyando lwamwami aluchitwe. ¹⁵Nokwa kainda mazuba aya, twakabweza zizuma zyesu, akwinka ku Jelusalema. ¹⁶Twakainkila aba sikwiya bazwa mu Caesarca baketelezya amwalumi umwi wakali azina lya mwason, amwalumi apa uzwe ku Cyprus asikwiya wachindi kotwakali kuyeya kuyopumunda kuko. ¹⁷Notwakasika ku Jelusalema bazyalwama bakatutambula akubotelwa. ¹⁸Buzuba bwakatobela Polu wakinka andiswe kuli James, bakati bonse bakaliwo. ¹⁹Nakamana kubajuza, wakabalungulwinda comwe achomwe zintu zyonse zyaka chita Leza, akati kabamasi kumulimo wakwe. ²⁰Nobakamvwa obo, bakalemeka Leza, bakati kuli nguwe, wabona muzyalwama, mbwibende myanda yemyanda yaba ma Juda bakasyoma ape bonse balajalisya mulawo. ²¹Bakambilwa akambo kako kuti ulaisya ba ma Juda bonse ba mosi aleka mulawo wa Moses, ikuti ulabambila kutapaula bana babo nokubakwenda muzitambo zyachindi. ²²Ino tuchita buti?Nchozyo balamvwa kuti wasika. abobo kochita mbotokwambila. ²³Tulijisi bone balumi bakalyanga kuli Leza. ²⁴Ubatole baalumi aba ulisalazye ambabo, ukaba bandele mulandu wabo, kuchita kuti balingele kumitwe yabo ndilyonya bionse bayo ziba taziwo ezyo zintu nzyobakambilwa andiwe, pele kuti ayebo omukamweni wende kabotu akubamba mulawo. ²⁵Oko kumakani abamasi abakasyoma, twakalamba akubabeteka kuti balikasye kuzintu zipailwa mizimu, akubulowa, akuli zinsinsimwa aku buhule. ²⁶Mponya Paulo awa wakabatola balumi abo buzuba bwakatobela wakali salazya antomwe ambabo, bakanka bakujila mutempele, wakaba chenjezya kumana kwamazuba akulisalazya, mane kwapailwa chipaizyo chaumwi umwi wabo. ²⁷Nokwati kamane mazuba aya ali musanu ba majuda baku- tsiya nobakamubona mutempele, bakabusya bantu bonse ba muyata. ²⁸Bakakwilisya kuti, "nobalumi bamu Israel amuzongwasye, ngoyu ufundisya bonse kumasena onse, kuti bakachilane abantu, amulawo, abusena buno ape weta aba Greeks mutempele, wabisya busena oba busalala. ²⁹"Kambo bakali bwane kale tu Trophimus waku Efeso ngwakali awe mumunzi, ngobachita kuti anga kuti Paulo nguwa kamuleta mutempele. ³⁰Mponya munzi wonse wakanyongana, bantu bonse bakachifila amwi, ba kajata Paulo, bamukwelela anze lyatempele ndilyonya yakajalwa milyango. ³¹Nobali kusoleka kuti ba mujaye, kwakamvwikana kumusololi mupati waba silumamba Jelusalama wonse ulipyopyongene. ³²Ndiyonya wakatola basinkondo abali sunngwende wabazuzaniwa, nobakamulinobakamubona musolozzi mupati abasinkomdo bakaleka kumuma Paulo. ³³Nkabela musolozzi oyo mupati wakaswena wakamuyata, walalila kuti angwe entamba zyobile, wakabuzya kuti ho nguni, na chinzi chachita. ³⁴Bamwi bakongolola chimwi abamwi achimbi mukati kamatanga matanga abantu, wakakachilwa kuzibisya kakuyoba wakalailwa kuti atolwe mukati. ³⁵Nakasika enzintantilo, wakatembwa aba sinkondo kambo kakontotana kwa bantu. ³⁶Kwali makamu- makamu abantu bakamutobende bali kukwilila kuti azwe! ³⁷Ino Paulo nati kanjizingwe mukati wakambila musololi mupati kuti kana ndila zumizigwa na kula. Ndambe chimu chitu kuli ndiwe mupati wabasilumba wakamwambila kuti ulambaula chi Greek na? ³⁸Ino toli mu Egipita ulya wakabusya manyongwe kamazuba akainda? ³⁹Paulu wakati, "Mebo ndili Mujuda, woku Tarsus, mu Cilicia. Muntu womu dolopo lijesi mpuwo. Ino ndakumbila, ndizumizya kuti ndambe ku bantu." ⁴⁰Mupati wakondo nakamuzumizya Paulo wakaina achitantilo, watambika fanza kubantu, bakaumuna bonse wakamba mumwambo wachi Hebrew wakati.

Chapter 22

¹"Nobazyalwa ma anywibo nomatata, amuswilile kuli iminina kwangu kweyanda kumwambila." ²Mbunga niyakamvwa Paulo kambola kuli mbabo mumushobo wechi Hebrayo, bakaumunina. Wakateti, ³"Ndili mu Juda, wakazyalilwa ku Tesasi yoku Silisia, kono ndakaila mumunzi oyu kumaulu a Gamaliele. Ndakayisigwa cokumaninina kwendelanya nzila yo mulawo wa matata. Ndilobuyandisi bwa Leza, mbuli mumubede anywibo noonse sunu. ⁴Ndaka bapenzya benzila eyi kusikila kulufu, kubaanga oku babika mu ntolongo boonse balumi abanakazi, ⁵mbuli mupaizi mupati abolupati pati inga bandiminina. Ndakatambula magwalo kuzwa kuli mbabo aabazyalwa ma mu Damasikasi, poonya ndakainka kobapilusya ku Jerusalemu kabangidwe kuti bakapegwe cisubulo. ⁶Chakazocitika indacili kuya bweenda afwifwi okusika ku Damasikasi, kuciindi cesikati ciconya mumuni mupati kuzwa kujulu wakandimunika. ⁷Ndakawida ansi okumvwa jwi kalindambila, 'Saulo, Saulo, undipenzezya nzi ino?' ⁸Ndakataba, 'Ndiweni Mwami?' wakateti kuli mebo, 'Ndime Jesu oku Nazareta ngoli kupenzya. ⁹Mbindali amwi bakabona mumuni, kono takwe nibaka mvwisysya jwi lyoyo walikwambola kuli mebo. ¹⁰Ndakazoteti, 'Ino ndichite nzi Mwami?' Wakandambila, 'Nyamuka wiinke ku Damasikasi. Kuya uyoambilwa zyoonse zyoyelede kucita. ¹¹Sindacili kukonzya kubona akambo kokuyakisy kouluya mumuni, kwindila muku sololelwa amanza abaya mbindali amwi, ndakasika ku Damasikasi. ¹²Kuya ndakaswanya mwalumi wezina lya Ananiyasi, mwalumi walikukomba okweenda kwendelanya omulawo kalempuwo mbotu kuma Juda boonse balikukala kuya. ¹³Wakaza kuli mebo, okwima afwifwi amibo, okundambila, 'Mukwesu Saulo, tambula kubona kwako.' Muciindi ciya coonya ndakamubona. ¹⁴Poonya wakazo amba, 'Leza wa matateesu wakusala kuti uzibe luyando lwakwe, okuboona ululeme, okumvwa jwi lizwa mu mulomo wakwe. ¹⁵Uyoba kamboni wakwe kubantu bonse kuli ziwaka bona okumvwa. ¹⁶Ino ulindila nzi? Nyamuka, ubbizigwe, usanzye zinyonyono zyako, kunoit a zina lyakwe. ¹⁷Nindaka piluka ku Jerusalem, kechi komba mu tempo, chaka zocitika kuti ndakapegwa chilengano. ¹⁸Ndakamubona kandambila, 'Zuzana usiye Jerusalem chokufwambana, kaambo tabakotambula bumboni mbojesi alimebo. ¹⁹Ndakateeti, 'Mwami, boobeni balizi kuti ndalikwanga oku bauma bali kushoma muli yebo muzikombelo zyoonse zyama Juda. ²⁰Bulowa bwa Stefani mwiminizi wako nibwaka tika, ndalimvwi kumbali okuno zumizyana, okuno londelela zibiya zyaabaya baka mujaya.' ²¹Kono wakazo ndambila, 'Koya, kaambo ndila kutuma kulaale kuli Basimasi.' ²²Baka muswilila mane kusikila kujwi liya. Poonya bakongolola okwamba kuteti, 'Ulinamu azwe anyika, kambo taceelede kuti abe muumi.' ²³Nibachili kongolola, kusowaila zibiya zyabo, oku lundumuna suko muluwo, ²⁴Musololi mupati waka layilela Paulo kuti atolwe mukati mukwabilidwe. Wakabalaila kuti abuzigwe okuumwa, kutegwa we mwini azibe chibali kumongolweda comushobo ulya, Paulo. ²⁵Nibaka mwanga entambo, Paulo wakateti ku mupati waba silumamba waimvwi kumbali, 'Ino kulelede na kuma mu Roma utano zekisigwa?' ²⁶Mupati waba silumamba nakamvwa echi, wakainkila musololi mupati oku mwambila, kati, 'Ino wando cita buti? kambo mwalumi oyu uzulilwa ku Romu.' ²⁷Musololi mupati waka musikila okuti kuli nguwe, 'Ndambile, uli mu Roma?' Paulo wakati, 'Iyi' ²⁸Musololi mupati wakataba, 'Ndakachita kuula amali manji nguzu zyoku zulilwa ku Romu.' Kono Paulo wakateeti, 'Mebo ndakazyalwa keli mu Roma.' ²⁹Mpoonya balumi balikuyanda komubuzya baka musiya ciindi ciya coonya. Musololi mupati anguwe waliyowide, naka zo ziba kuti Paulo wali kuzulilwa kunyika yoku Romu, kaambo walimwangide entambo. ³⁰Buzuba bwaka chilila, musololi mupati wakayanda kuziba kasimpe kujatikizya ma Juda zibaka mutambikizya Paulo. Ponya waka mwangununa ntambo zibamwangide okulaila bapaizi bapati embunga yabendelesi kuti baswangane. Omo waketwa Paulo okubikwa akati kabo.

Chapter 23

¹Paulo wakabalangisisya basikubeteka wakati, nobakwesu, ndakapona kabotu kunembo lya Leza kusikila sunu. ²Mupaizi mupati Ananiyasi wakalailila mbaka invwi ambabo kuti, bamume amulomo. ³Mponya Paulo wakati kulinguwe kuti, Leza ulakuma abwanda butuba. Ino ukala kundibeteka amulawo, kumwi undambila kuti ndume kutainsi comulawo. ⁴Abo baimvwi awo bakateti, sena mbotuka mukombi mupati wa Leza. ⁵Paulo wakati, takwe nindazi nobakwesu, kuti mukambausi mupati. Kambo kulilembedwe, kuti utamboli zibi kulisimatelo wabantu benu. ⁶Awo Paulo nakabona kuti cimbi cibela masadukibambi mbafalisi, wakongolola mukuzeka wakati, nobazyalwama, ndili mufalisi mebo, mwana omupolisi. Ndila zekisigwa kambo kakusyoma bubuke bwabantu bafwide. ⁷Nakamba namuya, kukazyana kwakatalika akati kabafalisi aba saduki imbungano yakapandukana. ⁸Kambo basadki bamba kuti takwe bubuke, takwe bangelo a myuya, pele bafalisi balazumina zyonse ezi. ⁹Mponya awo kwakaba congo linji, abamwi ba lembi bafalisi bakanyamuka okukazya bati, takwe bubi mbutwajana kumwalumi oyu. Ino kuti amuya na mungelo wambola mulinguwe. ¹⁰Nikwakaba kulwana kupati, mwendelezi mupati, mbwakayowa kuteti Paulo balamukwamuna, wakalailela basikalumamba kuti bainke bakamugwisye cenguzukulimbabo, okumutola mukati. ¹¹Ino nikwakaba masiku mwami wakamwiminina wakati, kojatitsya mbuli mbwakandilungulula mu jelusalema, mbwenyobo uyondilungulula oku Roma. ¹²Nibwakaca ma Juda bakabungana okukonka takwe niba yolya olo kunwa kabatana mujaya Paulo. ¹³Kwali balumi balikwinda amakumi one bakalyanga. ¹⁴Mponyina bakainka kubapizi basimuktwe okubapati okwamba, twalyanga okukonka kuti kutalya cili conse mane tumujaya paulo. ¹⁵Ino nwebo, antomwi basilibeta, mukumbile mwendelezi mupati kuti akamwete kulinwe, kebeanga kuli cimuyanda kumubuzisisya kabotu, aswibo katanoswena afwifwi tunolibambilide kumujaya. ¹⁶Pele mwana omucizi wa Paulo wakabavva kumulindila paulo. ¹⁷Mponyina awo Paulo wakaita umwi wabkapaso okuteti tola mwalumi oyu kumwendelezi mupati kambo ujesi makani okumwambila. ¹⁸Mponyina wakamubweza okumutola kumwendelezi mupati okuti, Paoulo mwange wandita wakumbila kuti ndete mwalumi oyu kuli yebo ujesi makani okukwambila. ¹⁹Mponyina mwendelezimupati wakamujata ajanza, wamutola wamubuzya kumbali okuti, ino makani nzi njojesi okundambila. ²⁰Mwalumi wakateti, ba Juda bakazumina kuzokumbila kuli yebo kuteti umubweze paulo umutole kukuzeka. Bwaca, inga kuli cobayanda kuyomubuzya kabotu. ²¹Pele ubakakile yebo, kambo kulimbabo kuli balumi baina makumi one, abalikumulindilila abakalyanga okukonka kuti tabayoili okunwa, kabatana mujaya. Eyinawa balilibambilide, balindila kuti ubazumuzye. ²²Mwendelezi mupati wakamuleka kuti ainke nakamanaa kumulailela utambili olo muntu omwi kutegwa wandambila makan aya. ²³Mponyina awo wakaita basunguli bibile wakati, mubweze basikalumamba bali myanda yobile abasimbizi bali makumi omusanu mwabili, abasimasumo bali myanda yobie, kuti bainke kukayisliya kucindi caciyizizyo. ²⁴Ape wakabambila kuti mubape embelesa kutegwa ba mutansike paulo bakamusisye kabotu kli Felike mwendelezi. ²⁵Mponya wakangola kagwalo kokuti. ²⁶Claudius Lysias ngungolela felike, mwendelezi mulemu. Ndakulimelesya. ²⁷Oyu mwalumi wakangwa bajuda. Balikuyanda kumujaya nindakasika abasika abasikalumamba kumuvuna, kambo ndazi kuteti wali muloma. ²⁸Ndalikuyanda kuteti ndizibe cibakamutamikizya, mponya ndakamutola kibazekela. ²⁹Ndakaziba kuti balikumutamikizya kambo kemibuzyo ijatikizya zibakamutamikizya kuteti bamujaya olo kumwanga. ³⁰Nindakamvwa kuteti balikumvwana kuti bamufumpe oyu muntu, mponya mponya ndakazomutuma kuli yebo akwambila balwaninyina kuti bete mulandu wakwe kulindiwe. Kosyala kabotu. ³¹Mponyina basilumamba bakamvwa kulaililwa kwabo bakabweza paulo masiku okumutola ku Anti patri. ³²Nibwakaca, abo bakakapiluka kumunzi okusiya basimbizi kuti bainke anguwe. ³³Nibakasika ku kaisaliya okumupa lugwalo mwendelezi, bakamutondezya paulo kulinguwe. ³⁴Mwendelezi nakalubala lugwalo, wakabuzya kucisi nkwaswa, nakaziba kuti wali wokukilikiya. ³⁵Wakati, ndila kunvwisisya basinkondonyoko basika kuno. Mponya wakalailela kuti alindilwe munyanda yobwami ya Heloda.

Chapter 24

¹Nikwakainda mazuba ali osanwe, Ananiasi mupati wabapaizi, abamwi bapati, ape o walikwitwa kuti Tetulusi wakainka kuya. Aba bantu bakapa mulandu Paulo muleli katana mupa. ²Mponya Paulo wakasanguna kwiima kumuleli, Tetulusi wakatalika kumupa mulandu o kwamba kumuleli, Akambo kako tulijisi lumuno, ape ekumo yako yeta bubotu mucisi cesu; ³Mponya okulumba kokumaniniza tulatambula zyoonse zyocita. ⁴Kutegwa nditakwangi, ndakukumbila muluse lwako kuti utuswilizye kanini. ⁵Kambo twajana kuti oyu mwalumi mubi ape ngumwi wetelezya kuti ma juda boonse nyika mbwizulwa balwane. Ngomwendelezi wama Nazaleni. ⁶Walikuyanda kunonyonganya cikombelo, mponya kwamwanga. ⁷Mponya nimwakabuzya Paulo kwendelanya ezintu ezyi, mulakonzya kwiiya kuli ezyi zyintu zytu mutambizya. ⁸Bama Juda ambabo bakazijilila nkani eezyi, akwamba kuti mulandu oyu ngwamasimpe. ⁹Mponya mweli nakabuzya Paulo kuti ambole, Paulo wakataba, "ndilizi kuti kwamazuba manji ulimubetesi wecisi eeci, mponya ndilalipandulula kuli yebo. ¹¹Inga waiya amulike kuti takwindide mazuba ali kumi otubili kuzwa ninda kainka ku Jelusalemu. ¹²Nibakandi jana mu tempele, takwe nindaka kanza oyumwi, ape takwe nindaka nyonganya mbunga, na muzikombelo, na muzisi. ¹³Tabakozi kuzibalula kuli yebo kwendelanya eezi ziyibanditamiza. ¹⁴Kono ndalyambilila kuli yebo, kuti kwindilila mbuli witwa kuti ulisalidwe, mbonyina mbwe mukomba leza, ndashomeka kuli zyoonse mumulao azya kalembwa abasinsimi. ¹⁵Ndijisi lusyomo luswana muli leza mbuli aba balumi, kuti kunoli kubusigwa kwaba salala ababi. ¹⁶Mponya ndilazoleka kutaba akambo kokuyeya kuli leza ape oku bantu. ¹⁷Ino kuzwa myaka minji ndaza kuzogwasya cisi ape okutondezya zyipo. ¹⁸Ninda kacita eezi, bamwi bama Juda kuzwa ku Asia bakandijana ndili mukusalazya cimbo mu tempele, kutainsi embunga na cipoili. ¹⁹Aba balumi belede kuba musule lyenu mponya okundi tamiza, kuti kabajesi cimwi cintu. ²⁰Ati kuti na aba balumi bambe cibi cibajana mulime nindali abendezezyi bama Juda, ²¹Ati kuti na jeiya nkani jindaka patoka akati kaab, cilijatikizye oku busigwa kwa bafu cecetelezya kuti ndibetekwe sunu. ²²Mponya Felikisi, oyo wazibisidwe kabotu obwende, wakamba, ino Lyasiasi mwendezezyi wakaza kuzwa ku Jelusalemu, ndilauyeya mulandu wako," ²³Mponya wakambila mwendelezi kuti Paulo welede kubikwa muntolongo, kuti kajesi lwangunuko kubazyalwanyina kuti batakasigwi kumubona. ²⁴Nikwakainda mazuba, Felikisi wakapiluka o Drusila mwanakazi wakwe, oyo wali mu Juda, mponya wakalaizya kuli Paulo ape wakavwa kwendelana olushomo mu kilisito jesu. ²⁵Kono Paulo nakalizilula anguwe kwendelana obusalali, kuilanga ape obulangili bwabo kubetekwa, Felix wakayowa okwamba, "koyo inawa. Kono ndaba enako, ndilakwita. ²⁶Acindi cona wakalikulangila ku Paulo ula mu[ayi wa mali, mponya wakamwita okwamba anguwe. ²⁷Mponya myaka yobile niyakainda, Porcius festus wakaba mleli nikwakazwa Felix, kono Felix wakali kuyanda colwe omo juda, mponya wakasiya Paulo kaangidwe.

Chapter 25

¹Ino, Fesitasi waka njila mu chibaka, ni kwa kaima mazuba otatwe, waka zwa ku Cha isaliya kwinka ku Jerusalem. ²Mukombi mupati ama Juda bakapa milandu kuli paulo, Mponya baka kumbila Fesitasi che nguzu - ³Ku mukumbila kuti aba zumizye ku lwanishya Paulo-kuti amwite ku Jerusalem, kambo jesi makanze oku mu jata oku mu jaya munzila. ⁴Fesitasi waka taba kuti Paulo waka jatwa ku cha Isaliya okuti awe lwakwe nkwal kwinka. ⁵"Ino kutina kuliba konzya,"wakati, "Bazoinke aswibo. Na kuli mulandu chaka chita ulya mwalumi, amu mupe mulandu." ⁶Fesitasi takwe naka kala mazuba asika osanwe na otatwe na kumi mponya waka inka ku caisaliya, ni bwa kacha waka kala achibula cho lubeta oku tuma kuti paulo etwe kuli nguwe. ⁷Naka sika, ma Juda baka zwa ape bakamupa milandu milemu nji batali kukonzya kupa bumbeni. ⁸Paulo waka lyambila wakati, "takwe chibi chinda chita ku mulawo wama Juda na mu tempele na kuli caisala." ⁹Kono Fesitasi wali kuyanda kuli botya kuma Juda, waka taba Paulo kuti, "uyanda kwinka ku Jerusalem uka betekwe amibo kuya kambo kezi nkani?" ¹⁰Paulo wakati, "ndaima anembo lye chibula cho lubeta cha chaisala oyo mpele ku betekwa. Takwe mu Juda ngunda bisizya, mbonya mbozi kabotu ayibo. ¹¹Kono kutina nda kabisya okuti na ndaka chita chelende lufu, tandi kaki kufwa kono kuti milandu yabo njo buyo, takwe unza wandi tola mu manza abo. Indi kubila kuli Caisala." ¹²Fesitasi naka mana kwambola aba silubeta, wakataba kuti, wakumbila kuli Caisala. Kuli Caisala uyoinka!" ¹³Ino ni kwa kaima mazuba, mwami Agilipa o banesi bakasika ku Casaliya kuyo potela Fesitasi. ¹⁴Ni baka kala kwa ma zuba manyi, Fesitasi waketa nkani ya Paulo ku mwami, wakati, "Omwi mwalumi waka sigwa kuno o Felekisi kambo mwainge. ¹⁵Nindali ku Jerusalem, mu paizi mupati aba pati bama Juda baketa milandu ali nguwe uyu mwalumi kuli mebo, mponya baka yanda kuti alambikwe bubi okwanwa. ¹⁶Nda ka batataba kuti tiwa linsi mulawa" ¹⁷Kambo kako, ni baka za kuno antomwi, takwe nindaka lindila, kono ni bwakacha ndaka kala mu chibula cho lubeta oku tuma kuti uyu mwa lumi etwe. ¹⁸Naka ima uyu si kutami kizigwa, takwe milandu njiba kamupa njinda ka bona kuti waka bishya. ¹⁹Kono, ba jesi buyo tukani anguwe tu jatikizya nkombwe zyabo ape oumwi Jesu wafwide, oyo Paulo ngwa mba kuti waka buka. ²⁰Tinda lizi zyo kuchita ankani eyi, mponya nda ka mubuszya kuti na wali kuzumina kwinka ku Jerusalem kuyo betekwa aleyi milandu. ²¹Kono ino Paulo waka kumbila kuti angwe na chili kulindila zyata bambe bolu patipati, ndaka mba kuti angwe kusikila nayo totwa kuti Caisala," ²²Agilipa waka mbola o Fesitasi, "Amibo ndiyanda ku mus muswilizya oyu mwalumi." Junza, "Fesitasi wakati, "Uyo mu vwa." ²³Ino ni bwakacha, Agilipa o benesi bakaza mu bunji; ba kaza mu chanda aba sikalumamba abalumi ba shomwa mu dolopo. Fesitasi waka tuma kuti Paulo bamweta kuli mbabo. ²⁴Fesitasi wakati, "Mwami Agilipa, anwibo nobalumi no muli ano aswibo, mwa mubone oyu mwalumi; Bonse bano banji bwama Juda baka ndita mu Jerusalem ape okuno, ba kongolola kuti mebo kuti oyu telede kuti kachipona. ²⁵Nindaka bona kuti takwe chaka bisya chelede lufu; kono kambo kokuti waka kumbila ku mwami, ndaka mu tuma. ²⁶Kono ta ndikwe chenga nda lembe ku mwami wangu. Kambo kako, nda mweta kuli yebo, kapati kuli yebo, mwami Agilipa, kuti ndijane zimwi zyo kulemba mu nkani eyi. ²⁷Kambo ku boneka kuta yeya kabotu kuli mebo kutuma mwange ka ku takwe milandu ali nguwe.

Chapter 26

¹Ino Agirippa wakateti kuli Paulu, "Ulya mbilile omweni." Mponya Paulu wakodolola janza lyakwe okuli tabilila.

²"Ndamba kuti ndanonenwa, Omwami Agirippa, kuti ndilyambilile kunembo lyako sunu atwaambo toonse tubandi tambikizya ma Juda, ³kweni kweni kaambo ulizi kabotu ziyanza zyeense zyama Juda emibuzyo. Ino ndakukumbila kuti undiswilile kabotu. ⁴Kasimpe, beense ma Juda balizi mbundali kupona kuzwa kubu kubusi bwangu mucisi cangu ape oku Jerusalemu. ⁵Balindizi kuzwa kumatalikilo kuti na balayanda kuzumina kuti ndali kupona mbuli mu Farisi, cibela cibikila mano kulangisisya zyo bukombi bwesu. ⁶Ino ndaima ano kuti ndibetekwe akambo kolulangilo ndwejesi kucishomezyo eco cakapanga Leza ku matata. ⁷Nceci co cishomezyo echi mishobo yesu ili kumi ayobile cibalangila kutambula ciindi nibakomba Leza cokumaninina masiku esikati, ape ko kululangililo olu, mwami, ba ma Juda bali mukunditambikizya. ⁸Nkambo nzi nywebo nomuyeya kuti takushomeki kuti Leza ulabusya bafu? ⁹Ino mukasimpe, mebo lwangu ndalikuyeya kuti ndelede kucita zintu zinji zilwanisya zina lya Jesu oku Nazareta. ¹⁰Ndakazicita ezi mu Jerusalemu. Ndakajalila muntolongo bantu banji ba Leza basalala kwindila munguzu zindaka tambula kuzwa ku bapaizi bapati; pawo nibali kujaigwa, amibo ndali kuzumina. ¹¹Muziindi zingi ndalikuba subula muma sinagogi ense ape okusola kubasongelezya kuti babisye. Ndakabanyemena loko okubapenzya nanga mumenzi indene- indene. ¹²Awo nindacili kucita eci, ndakainka ku Damasikasi mu nguzu amalailile kuzwa ku bapaizi bapati; ¹³ponya munzila kuya, ku ciindi ce sikati, mwami, ndakabona mumuni kuzwa kujulu walikumwekisy kwiinda zuba, ponya wakamunika kwense kwense kuli mebo oku balumi balikobwenda amibo. ¹⁴Ino nitwakawida ansi boonse, ndakamvwa jwi lyambola kuli mebo lyali kwamba mumushobo we chi Hebrayo, 'Saulo, Saulo, kambo nzi nondipenzya? Nciyumu kuli yebo kuti ume cidyunso. ¹⁵Mpoonya ndakamba, 'Ndiweni, Mwami?' Mwami wakataba, 'Ndime Jesu ngopenzya. ¹⁶Ino nyamuka wiime amaulu ako; kambo makanze ngaya cindalibonya kuli yebo, kuti ndikusale yebo ube muzike okamboni kujatikizya zintu zyozi zigama mebo inawa ape ezintu ezyo zyeyo kutondezya kunembo; ¹⁷pawo ndiyokuvuna kuzwa ku bantu oku Basimasi oko kweyokutuma, ¹⁸kobajula menso abo ape okobagwisya kuzwa mumudima kuya mu mumuni, ape kuzwa kunguzu zya satani kuya munguzu zya Leza, kutegwa bakatambule kuzwa kuli Leza kulekelelwa kwe zibi O lukono olo ndwebapa abo basalizidwe mu lushomo muli mebo. ¹⁹Ino, Mwami Agirippa, takwe nindakaka kuswilila cilengano co kujulu; ²⁰pele, kuli baya bali mu Damasikasi kusanguna, ape oku Jerusalemu, omucisi coonse mucizulwa ca Judeya, oku Basimasi boonse, ndakabapa mulumbe okuti belede kusanduka okuchebuka kuli Leza, kucita milimo itondezya kuti bakasanduka. ²¹Akambo kaka ma Juda cibakandijatila mu tempele okusola kundi jaya. ²²Pawo ndakatambula lugwasyo kuzwa kuli Leza kusikila sunu, ino ndilaima okupa bumboni kubantu buyo oku bapati kuti takwe ciinda basinsimi O Mozesi zibakamba zilacitika- ²³kuti Kristu welede kupenga mbuli mwali musangu mububuke bwa bafu, uyokamboka mumuni kubantu besu beni okuli Basimasi. ²⁴Ino Paulu nakamana bupanduluzi bwakwe, Fesitasi wakati ejwi lipati, "Paulu, uli sondokide; lwiiyo lwako lupati lwakwetela kusondoka." ²⁵Pele Paulu wakati, "Nsisondokide, olemekwa Fesitasi, pele chelikumwambila camasimpe ape cimvwika. ²⁶Kambo mwami ulizizi zintu ezi; mponya cheambola omoyo usitikide kuli nguwe, kambo ndili kasimpe kuti kuli ezi zyense takwe niciba comwi cisisidwe kuli nguwe; kambo takwe nicakacitika mu kampecukwa. ²⁷Ulashoma basinsimi, Mwami Agirippa? Ndilizi kuti ulashoma." ²⁸Agirippa wakati kuli Paulu, "Mukaindi kanini ninga wandisandula kuti ndibe mu Kristo?" ²⁹Paulu wakati, "Ndilakomba kuli Leza, kuti nokuba mukaindi kanini na muciiindi cilamfu, kutainsi yebo olike, kono abo boonse bandiswilila sunu, babe anga ndime, pele kakutakwe mawenge aya entolongo." ³⁰Pawo mwami wakanyamuka, ape omwendelezi O Bbenise awe, abaya mbibakede ambabo; ³¹Nibakasiya busena buya, bakambozyanya kuli umwi oumwi okuti, "Oyu muntu takwe ncacitide celela kuti ajaigwe nanga kubikwa muntolongo." ³²Agirippa wakati kuli Fesitasi, "Oyu mwalumi na angununwa natakalisysya kuli Siezar."

Chapter 27

¹Ino nitwakazumina kuti tutampuke ku Itali, ponyina bakatola Paulo ape abamwi basintolongo kumwendezezi wezina lya Juliasi. ²Twakatanta mumugolo kuzwa ku Adramyttium oyo walikuyanda kwindi kumbali kucibaka coku Asia, mponya twakainka kotampuka. Aristrchus kuzwa ku Teselonia mu Macedodia twakainkilila. ³Buzuba bwakacilila twakasika acibaka ca munzi wa sidoni, oko Juliasi kwababalela Paulo kabotu ape okumuzumizya kwinka kubenziyina kuti bakabalele. ⁴Kuzwa awo twakainka kotampuka kumulonga ponya twakatampuka kwindi kule ku Cyrusi afwifwi e coli, kambo luyo lwali kutalwana. ⁵Ino nitwakatampuka akati kudula kolwizi kwindi cilicia ape pamphyilia, twakasikila a myra, dolopo lya lycia. ⁶Mwendezezi wakajana mugolo uzwa ku elikiazanda oyo o tampuka kobwinka ku Itali wakatutansika muli nguwo. ⁷Ino nitwali kuyobutampuka kanini-kanini kwamazuba manji mane kumanino twakasika mubuyumuyumu afwifwi a cidusi ponya takwe nilwakatuzumizya kwindi elyo nzila twakenda mumbali e bazu lya creelya fwide, ⁸Nitwakenda mumbali enkomwe cokulicucumizya, mane twakasika acibaka cali kuitwa kuti Fair havens. cili kumbali acisi ca Laseya. ⁹Ino awa twakatola cindi cilamfu, nako yaba Juda yokulimya cokulya yali indide kale, ponya awo inawa kwali kuyosya kwenda ponyina Paulo wakabacengelezya. ¹⁰Wakamba, 'nabalumi, ndabona kuti oyu musinzo kutuyanda kwenda tuyokicisa okuswekelwa kunji, kutamba buyo zintu zyesu ponya mugolo kono amaumi esu.' ¹¹Kono musunguli wakaswilizya loko kulisikwenzya ape okuli mweni mugolo kwindi elyo zintu Paulu zyakamba. ¹²Kambo ikoba silyalisi bbolu kukala mumpeyo, bunji bwabamwi basikwenda bakalaelelwa bende kuzwa mpawo, ape kuti na kwakonzika mane tukasike mumunzi wa fonika, kukala kuko mumpeyo. Fonika ndikoba mu clete, lilangide zibaka zybile. ¹³Ino luwo lwalikuzwa kumusanza lya katalika kunga kanini-kanini, basikwenda bakayeya kuti bakajana zibali kuyanda. Ponyina bakabweza okwenda kwinka ku clete, kuswena o kukutampukila. ¹⁴Pele kwakanako kanini luwo lupati lwakaza enguzu, lwakaita lo ku nyika okujwe, lwakatalika kumasi kuzwa mucoli. ¹⁵Ino mugolo wakajatwa oluwo lupati ponya lwakusigwa kwendelana oluwo. ¹⁶Nitwakenda kuyama kumbali akakolo kanini kaitwa kaunda. Ape amuyumu-yumu twakakonzya kukwambilila buumi bomugolo. ¹⁷Ino nibakakatula mugolo wabumi, bakabelesya ntambo kwanzia ansi omugolo, bakayowa kuti balakonzya kwindi mubutope mu Syrtis, ponya bakaselusya kwenzya mugolo ponya bakenzigwa cokuyama. ¹⁸Twakacibweza enguzu kulwanisya oluwo mane buzuba bwakacilila bakatalika ku sowela lubono lwabo. ¹⁹Mubuzuba bwatatu basikwenda bakasowaila zintu ziomugolo kumanza abo bamukamweni. ²⁰Ino izuba ape ezyenzi takwe nizyakamweka kuli swebo kwamazuba manji. Ape oluwo lupati lwacilikutuma, mane okulangila lupati lwacilikutuma, mane okulangila kuti ninga twafutuka kwakamana. ²¹Ino bakenda cindi cilamfu kakutakwe cokulya ponyina Paulo wakanyamuka akati kabo basikwenda ponya wakamba, nimwakandi swilizya mebo. Ponya nitwatakenda kuzwa ku Kiliti, kuteti tutajani kulicisa ape okuswekelwa. ²²Pele ndamuzibya kuti mulidisye, kambo takwe buumi bwatabusweke akati kenu, pele buyo kuswekelwa mugolo. ²³Kambo masiku ejilo mungelo wa leza oyo oko kwezulilwa, oyo ape ngwekomba- mungelo wakwe wakaima kumbali amibo. ²⁴Ponya wakamba, 'mutayowi, paulo, ilelede kwima kuli caisara, ponya ubone, bubotu bwaleza mbwapa kuli abo bense bobwende aibo. ²⁵Kambo kako amulidisye, balimi! kambo ndilashoma leza kuti cilacitika mbuli munda kambilwa. ²⁶Pele tulukede kuzuzanina ali cimwi coli. ²⁷Ino masiku ali kukwanya nsunda zybile nakasika. Mbuli mutwakenzigwa muli eyinzila ponya okuti mulwizi lwa Adriatic, akati kamasu abo benzya bakayeya kuti balafwi fwi okusika alimwi nyika. ²⁸Nibakezyanyisya bulamfu ponya bakajana makani obile, nikwakainda kaindi kanini bakezya ape ponya bakajana kumi lyomwi atusanu. ²⁹Bayowide kuti tulakonzya kugaila mumabwe ponyina bakabwala zyenzyo zyense kuzwa kucisiko ponya kuti kufwambane. ³⁰Basikwenzya bali kuyandola nzila yakusiya mugolo ponya bakabwa bumi bomugolo mulwizi ponya bakaupa upa kuti balabwa ansi zisila kuzwa ku zijazyo kunebo. ³¹Pele Paulo wakambila musunguli aba sikalumamba, 'ati buyo aba bantu bakala mumugolo, tamukonzyi kufutuka.' ³²Ponyina basikalumamba bakatimbula ntambo zya mugolo ponya okuzileka kuti zikunke. ³³Ino nikwakaka, Paulo wakabakombeleda bense kuti balye cokulya. Wakamba, 'obu buzuba mbwekumi one kamulindila okulimya kulya- takwe nimwalya. ³⁴Ponyina ndimuzibya kuti mwabane zimwi ziloy, kambo bdolufutuko lwenu. Kambo takwe umwi wenu uyo swekelwa masusu kuzwa kumutwe wakwe.' ³⁵Ino nakamba eci, wakabweza cinkwa ponya wakalumba leza mumenso abense ponyina wakakomona cinkwa wa katalika kulya. ³⁶Ponyina bense bakadisigwa ponya abo bakabweza cokulya. ³⁷Twali myanda yobile amakumi ali musanu abili abantu bosanwe bali mumugolo. ³⁸Ino nibalkakuta, bakaubya mugolo nibakasowela maila mulwizi. ³⁹Ino nibwakaca, takwe nibakaiziba nyika eyo, pele bakabona koba lijisi nkomwe lya muse, ponya bakambozyanya kuti na bakonzya kutola mugolo kuko. ⁴⁰Ponya bakatimbula ntambo kuzilekelezya kubila mulwizi. Munako iswana bakalekezya ntambo zyalo ponya okulandamuna sila lya luwo; ponya awo bakalanzya ku muse munji. ⁴¹Pele mugolo wakauma muse munji ponya wakapatila ansi. Lyakapatila awo ponya wakasyala kautanyazigwa,

ponya kambo lyakatyoka cenguzu ya mayuwe.⁴²Basikalumamba' balikukanza kujaya bangidwe kuti kutabi umwi udwaya ponya okucuja. ⁴³Pele musunguli walikuyanda kufutula Paulo, ponya wakasya makanze abo; ponya wakalailila abo bali kukonzya kudwaya kuti basangune kulibwala mumanzi ponya basike kunyika. ⁴⁴Ponyina banwi basyala balumi bacilile, bamwi kumapulanga, ponya bamwi kuli zimwi zintu kuzwa kumugolo, muli eyi nzila cakacitika bense swebo twakazwa kabotu kuza kunyika.

Chapter 28

¹Ino nitwakafutulwa okutampuka twakaziba kuti acoli mputwabede cali kwitwa kuti Milita. ²Bantu bokuya ku cibaka bali luzyalo kuli swebo, kono takwe nibakatutambula mbuli bantu buyo, kambo kokuti bakatubikila mulilo kambo kokutontola e mvula yalikuwa cokuta lekelezya. ³Pele Paulo nakabunga bunga cikata cotusamu samu okutufusila a mulilo, kwakazwa inzoka mpawo kambo kokukasala ponya yaka muluma ku janza. ⁴Ino bantu bokuya kucibaka nibakabona munyama ulalengelela kujaza lyakwe, bakalyambozya umwi o umwi,öyu mwalumi wakafutulwa mumulonga mupati mujayi, kasimpe ta muzumizi kuti kacipona. ⁵Ino nakasansa nzoka mumulilo kwakajanika kuti inguwe takwe paliciside. ⁶Bali kulindila kubona kuti na ulazimba na kuwa ansi okufwa, ponya niba kamulangilila kwecindi cilamfu, bakabona kuti takwe cibi cakacitika kuli nguwe, ponya bakacinca mumizezo yabo okwamba kuti wali a leza. ⁷Afwifwi buyo kuzwa awo mputwabede kwali cibaka mwendelesi wa a coli oyu mwalumi wali kwitwa kuti pubuliyasi. Wakatutambula ca luzyalo okutupa kwamazuba otatwe. ⁸Cakacitika mubili kupya okusulula kalowa Paulo nakainka kuli nguwe, wakakomba, okubika janza lyakwe ali nguwe okumu ponya. ⁹Nicakamana kucitika eci, bantu banji abo basyede mucoli kabacisidwe bakaza okuzo ponisigwa. ¹⁰Bantu bakatupa zipo zinji zyokutulumba nitwalikulibambila kuti tutampuke ponya bakatupa zitwalikuyanda. ¹¹Nikwakainda myezi to tatwe katunyamukide mu bbwato bwakede cindi cempeyo conse mu coli eco, bbwato bwa Alekizada, "otuleza tumbile" citondezyo. ¹²Nitwakatampuka twakakusika mumunzi wa Sailakasi, twakakala mpawo mazuba otatwe. ¹³Kuzwa owo twakatampuka obwato okusika mu munzi walikwitwa legiyumu. Kwakainda buyo buzuba bomwi kwakaunga luwo lwalikuzwa kumusanza, mumazuba obile twakainka ku puteyoli. ¹⁴Kuya twakajana bazyalwama bakatutamba kukala ambabo kwamazuba osanwe otubili, muli eyi nzila twakakusika ku loma. ¹⁵Kuzwa awo bazyalwama, nibakatumba swebo, bakaza kuzotuswana ku Appius kucibaka camasambalilo oku manda otatwe, ponya Paulo nakabona a bananyina wakandisigwa okulumba leza. ¹⁶Ino nitwakanjila mu Roma, Paulo wakazumizigwa kukala alike o sikalumamba wali kumugadela. ¹⁷Nikwakainda mazuba otatwe Paulo wakabaita antomwi abo balumi bali bendelesi akati kama Juda. Nibakaza antomwi, wakambila kuti, "nobazyalwama, nikuba kuti takwe cindakabisya kubantu na oku cizo ca matata, ndakatoligwa ku Jelusalemu mbuli sintolongo mumanza amaloma. ¹⁸Nibakandibuzya buzya mibuzyo, bakayeya kuti bandangunune, kambo kokuti bakajana kuti ndijaigwe. ¹⁹Ino bama Juda nibakaindana mukwambola kuzintu zibali kuyanda kuli mebo baka ndisongelezya kuti ndikalibonye kuli kaisala, nikuba kuti sondali kwambolazyokutamikizizya cisi cangu. ²⁰Kambo kaka, kambo, ndamwita kuti tubonane okwambola anywebo, kwamba kambo kolulangilo ndubajisi bana Isreali sindangilw. ²¹"Ponya bakamba kulinguwe, "takwe luwalo ndutwakatambula kuzwa kuma Juda lwamba zyako, ape takwe bazyalwanyoko beta kambo kamba cibi aliyabo. ²²Kono tuyanda kumuvwa kuli yebo zyozyeya ali eyi nkani, kambo kuli zibinkene kuti nkani yakambo kokukazyana "konse-konse. ²³Ino nibakamuswilila buzuba, bantu banji bakaza awo acibaka pali kukala. Waka betela kambo, okupa bukamboni zyo bwami bwa leza. Wakasoleka kupandulula zya Jesu, okujatikizya mukwalembidwe mumulao wa Mozesi awo basinsimi, kuzwa kuseni mane kusika kujolezya. ²⁴Bamwi bakazumina zintu zya kwamba akati kabo bamwi takwe nibaka shoma. ²⁵Ponyina nibatakamvwana umwi o umwi, bakamwaika Paulo nakamana kwamba bala lyomwi, muya usalala kwindila muli Isaya musinsimi wamatata. ²⁶Wakamba, koya kulaba bantu ukambe mukunvwa muya pele tamuyonvwisisi ape mukubona muyobona, tamuyobonisisi. ²⁷Ape amumyoyo yabantu taikwe luzibo, ponyina okumatwi abo balakacilwa kumvwa, ponya bakali jata kumenso. Nikuba obo balukede kubona amenso okunvwa amatwi abo, ape okunvwisisiya emiyeyo yabo, basanduke, ape ndiyobaponya. ²⁸Ponyina ulukede kuziba kuti olu ndufutuko lwa leza lwaka tumwa kuli basimasi, ape bayomvwa. ²⁹Ino nakamba ezi zintu bamajuda bakamwaika. Balikukazyana muli cabo. ³⁰Paulo wakakala kwe myaka yobile yonse munganda yakwe njali kubadela, ponya wakabatambula boonse bakaza kuli nguwe. ³¹Wali kukambauka mwami bwa leza ape kwiisya zintu zijatikizya mwami Jesu kilisito cokutayowa kokutakwe kumukasya.

Romans

Chapter 1

¹Paulo muzike wa Jesu kilisitu, wakaikwa kuba mwa posito wakasalwa kumwaya mulumbe wa Leza,

²Ngakasyomezya kumatalikilo abasinsimi mumagwalo asalal, ³Kujatilizya mwana wakwe wali muzikulu wa

Davida kwindila kunyama.⁴Kwindila mumuya wobululami wakazubululwa enguzu kwitwa kuba mwana wa Leza mububuke kuzwa kubafu, Jesu kilisitu mwami wesu. ⁵Kuzwa kulinguwe twakatambula luzyalo obwa positolo bokuswilila lusyomo akati kenika yoonse, akambo kezina lyakwe. ⁶Akati kenika yoonse,mwakaitwa kuti muzulilwe kuli Jesu kilisitu.⁷Kulinyebo nonse nomuli mu Roma nomwakayandwa o Leza okwitwa kuti mube balulami:luzyalo kulinyebo olumuno kuzwa kuli leza tata wesu o Mwami Jesu kilisitu.⁸Kusanguna, ndalumbaizya Leza kwindila muli Jesu kilistu kuli nyebo nonse, kambo kolusyomo lyenu lwakaambwa munika yonse. ⁹Kambo Leza ngokamboni wangu, oyo ngobelekela mumuya omumulumbe womwana wakwe,mbuli mbwe mummyamba. ¹⁰Ndilakumbila lyonse mukobyu kuti kufubwa nzila ndilakozya kuzwidilila kwindilila mukuyanda kwa Leza. ¹¹Kambo ndayandisisya kumubona, kuti ndimipe zyiyege zyamuya,kwindila mukumudiyisya. ¹²kokuti, ndikakozye kudiyeisigwa akati kenu,mulusyomo lyenu nose,olwangu. ¹³Mponyina siyandi kuti mutakazibisigwe,kubazyalwama ,kuti ndilayandisisya kuza kulinywebo(kono ndakakacilwa kusikila sunu), mukuti ndikajane butebuzi akati kenu,mbuli mbondajesi akati kabasimasi. ¹⁴Ndime sikubweza mali kuli bama Giliki abamuzwakule, okuli bachejede aba fubafuba. ¹⁵Kambo, mbuli mebo,ndililibambilide kumwaya mulumbe anwibo nomuli mu Roma. ¹⁶Kambo sikwe soni kumulumbe,kambo ninguzu zyaleza ziyofutulwa bantu bonse basyoma, kotalikila kuma Juda kusikila kuma Giliki. ¹⁷Kambo muli Leza busalali bonse buyo yubununwa kuzwa kulusyomo o kulusyomo, mbulimbocakalembwa," basalali bayopona olusyomo."¹⁸Kambo bukali bwa Leza buzwa kujulu okunyemena bonse batali ba Leza abatasalali kwindila mukutasalala bajatilila kukasimpe. ¹⁹Akambo kaka ezyo zizibikene zyaleza zilatondezyegwa kulimbabo. Kambo Leza wabatondezya.²⁰Mbulimakani akwe ataliboni, mbuli nguzu ziyakwe zitamani obuLeza bwakwe,zyakaboneka kuzwa kumatalikilo enyika, muzintu ziyakapangwa. mponya tazikwe matamizyo. ²¹Kambo kokuti, nekuba kuti balimwizi Leza, tibalizi kumulumba kuti ngu Leza,nakupa kulimba. Pele bakafubala mumizezo yabo, mponya emiyeyo yamyoyo wabo wakasizigwa. ²²Balikulibonya mano,kono bakafubala. ²³Bakacica bulemu bwa Leza butafwi kumuswanisya ecikozyanyo comuntu ufwa,ceziyuni,cabanyama bali amaulu one,ezintu zyansi. ²⁴Mponya Leza wakabapa kwiindila mumicito yamyoyo yokutasalala, kambo mibili yabo etakakakwi akati kabo. ²⁵Mbambabo bakacinca masimpe a Leza kububeji, ape mbambabo bakakomba oku belekela zilengwa kwindi mulengi, oyo otembaulwa kutamani,acibe namuya.²⁶Akambo ka aka,Leza wakabapa luciso lufwisya manyeke, kambo banakazi bakacinca mibelekelo yabo okucilizya mibelekelo esofwazizye. ²⁷Muzila iswana, baalumi ambabo bakacinca mibelekelo yabo abanakazi oku yandana mulicabo . Aba mbabalumi bakacita micito esesemya mucalumi oku tambula cisubulo celede mukulubizya kwabo. ²⁸Kambo takwe nibakacizumizya kuba o Leza muluzibo lwabo, wakabapa kuzwa kumiyeyo etasalali, kuti bacite zintu zitalikabotu. ²⁹Bakazuzikwizigwa okutasalala konse, busizibi, buyandisi, obuvuzi. Bazwide minyono,bujayi, businkondo, bubegi obu emiyeyo mibi. ³⁰Bavuya ,basesemwe Leza, basimatusi,basikulitumpula, basikuliyanda, okupanga zila yokucita zib,tabakwelikute kubaziyali . ³¹Tabayeyi,tabakwelusyomo, myoyo mibi, okubula luzyolo. ³²Balamva milawo ya leza,kuti abo bacita zintu zili namu belelwa lufu. Kono tainsi kuti bazicita buyo, bala zumizya abo bazicita.

Chapter 2

¹Kambo kako tojesi kutamizya, yebo omuntu,yebo ozekizya, kambo kezyo zyozekeziya mumwi utalipa mulandu umukamwini. Kambo iyibo ozekisiya ucita zintu zyiwana ziomwi. ²Pele tulizi kuti lubeta lwa Leza lwendalanya akasimpe luyinda alibaya basola zintu ezi. ³Pele langanya eci, yebo omuntu, yebo ozekisiya abo basola ezi zintu kumwi ucita zintu zyiwana ulankonzya kucita kuzwa kulubeta lwa Leza. ⁴Olo na uyeya kuti ulaubya ubya buvubi bwaluzyalo bwakwe ,kucedwa kwacisubulo cakwe, obusicamba bwakwe,tozi kut tuzyalo lwakwe lubambilidwe kukuta kukwempwa. ⁵Pele cili kukusika kokuyuma kwako omoyo utasanduka ngolibambila bukali mubuzuba bobukali, eci, mbobuzuba bwaciyubunuzyo calubeteko lusalala lwa Leza. ⁶Uyo baddela kumuntu onse kwendelanya ezicito zyakwe. ⁷Kuli abo bendelena kukuzumanana kwamicito mibotu bajana bulemu,likute, okutenena, oyupa bumibutamani. ⁸Pele kuli abo baliyandweda, badula kasimpe pele balemeka kutasalala, kunyema obukali bulasika . ⁹Leza uzoeta kupezyegwaamafwabi kuli muntu onse wakasola kucita zibi, kusanguna kuma Juda, ape oku ma Giliki. ¹⁰Pele bulemu, likute, olumuno buyoza kuli onse ueita zibotu, kumu Juda kusanguna, oku mu Giliki. ¹¹Kambo takwe kusalululwa kuli Leza. ¹²Banji bwa bantu bakabisya kakutakwe mulawo bayo nyonyoka kakutakwe mulaw, o bunji bwa bantu bakbisya obulemu bayo betekwa omulawo. ¹³Pele tacinsi cabanvwa mulawo mbabasalala kunembo lya Leza, pele camba bacita mulawo bayo lulamikwa. ¹⁴Pele ino basimasi, batakwe mulawo, bacita cokunyama zintu zyo mulawo, babamulawo kuli mbabo, nikubakuti tabajesi mulawo. ¹⁵Eci balatondezya kuti micito lyandikana amulawo ilembidwe mumyoyo yabo. Kuyandisiya kwabo kulatondezya bukamboni kuli mbabo, emiyeyo yabo beni ape okutamikizya olo kutabilila mbabo kul mbabo. ¹⁶Okuli Leza. Eco ciyocitika mubuzuba Leza mawayobeteka maseseke abantu bonse, kwendelanya okukambauka kwangu, kwindila muli Jesu kilisito. ¹⁷Pele kuti walyuzika bujuda okupumula amulawo okulisumpula muli Leza. ¹⁸Okuziba luyando lwakwe okuyeya kabotu zintu zibotu zibitala kambo mwakalalilewa kuzwa kumulawo. ¹⁹Okuti na wazulila kuti yebo omweni uli, musololi kubofu, mumuni kuli abo bali mumudima. ²⁰Sikupa mulawo kubafubafuba, mwiyi wabana banini, okuti ulijesi mumulawo bube bwamano obwa kasimpe, mponya cikujatikizya buti munzila njopona. ²¹Yebo oyisya bamwi, tolisi omukamwini, yebo okambauka kutaba,ulataba na. ²²Yebo owamba kuti muntu tayeleda kucitaa mamambe, ulacita mamambe na, yebo osuide zibumbwo ino ulabbida zikombelo. ²³Yebo olikankaizya mulawo, ino tokuteki Leza kwindi mukutyola mulawo. ²⁴Akambo kezina lya Leza ilasampulwa akati ka basimbi kambo kako, mbuli mbukulembidwe . ²⁵Kambo kutendwa kulempindu kuli yebo kuti wacilila mulawo, pele kuti koli sikudula mulawo, butendwe bwako bwaba kutatendwa. ²⁶Ino ,kuti bantu batatenidwe babamba zyeleda ziomulawo , ino kutaytegwa takwe takukolanga nisigwa kuti kutedwa. ²⁷Ape oyo sikutatadwa kabamba mulawo uyokuzula yebo kambo kemilawo ilembidwe aba tandidwe,pele mauludula mulawo. ²⁸Kambo tainsi mujuda weni weni ulibonesya buyo inga mujuda kubantu. Ape kutedwa kweni kweni takwinsi okuya kwanze munyama. ²⁹Kono mujuda oyu mukati, okutedwa comumoyo, mumuya,mutainsi muligwalo. Kulumbaizya komuntu uli namuya takuzwi kubantu pele kuli Leza.

Chapter 3

¹Ino mu Juda ulainda buti? Ambubo bupalule bulempindu uzi? ²Nkubotu munzila zyonse. Chikusanguma kuli zyonse, na Juda bali shomidwe echiyubunuzyo cizwa kuli Leza. ³Ino kuti kambe bamwi bama Juda tibakwabo nikwakakozya kubisizya lushomo kwa Leza? ⁴Kutakabi namu. Nikuba namu, Leza aka janike kuti ngwamasimpe. Mbuli mbuchilembidwe, "Kuti ninga mwatondezigwa bululami mumajwi enu. okuzunda mukubeteka kwenu." ⁵Pele na kutasalala kwesu kutondezya busalali bwa leza, munga twamba kuti nzi? Ninga twamba bwakwe kuli swebo? (Ndili kubelesya cho buntu) ⁶Kutakabi namu! Ino mponya Leza uzokonzya buti kubeteka nyika? ⁷Pele na masimpe a Leza mukubeja kwangu ayungizizya bulemu bukwe, ino ndibetekelwa nzi mbuli sizibi? ⁸Ninzi nikutambwi, mbuli mbututambwi masimpe, mponya bamwi batongoka kuti twaba kuti, "Atuchite bubi, kuti bubotu buze"? zibi zyabo zyaliluleme. ⁹Mbuti ino? Nkokuti tulainda? Tatwindi nikuba kanini. Kambo twamba kale kuti ba Juda ama Giliki bonse, bale zibi. ¹⁰Ecili mbuli mbukulembidwe: "Takwe ululeme, nikuba womwi." ¹¹Takwe uswilizya. Takwe uyandola Leza. ¹²Bonse balipambukide. Bonse antomwi mbasizibi. Takwe uchita zibotu, takwe, nikuba womwi. ¹³"Muminino wabo mulindi ukwazeme. Tulimi twabo tulena. Boka bwenzoka buli kungsi emilomo yabo." ¹⁴"Mukanwa zyabo kuzindwe matusi obukali." ¹⁵"Maulu abo afwamba kutila bulowa. ¹⁶Lunyonyiko amafwabi zili munzila zyabo. ¹⁷Aba bantu tabana kuziba nzila yolumuno." ¹⁸"Takwe buyowi bwa Leza kumenso abo." ¹⁹Ino twaziba kuti kufumbwa mulawo aciwamba, wamba kuli abo balimunsi omulawo. Echi chili mukuti milimo yonse ijale. ape kuti nyika yonse ibe omulandu kuli Leza. ²⁰Aka kambo kokuti takwe muntu unga walulamikwa emilimo yomulawo mumenso akwe. Kambo kamulawo nkucizibika chibi. ²¹Pele ino katemba mumulawo bululami bwa Leza bwayubununwa. Bwakatondezigwa kumulawo okubasinsimi, ²²obu mbokuti, bululami bwa Leza kwindila mulushomo muli Jesu Kilistu kuli abo bonse bashona. Kambo takwe lwindano. ²³Kambo bonse babisya okulela kubulemu bwa Leza, ²⁴pele balalulamikwa oluzyalo lwakwe kubununu buli muli Kilistu Jesu. ²⁵Pele Leza wakatupa Kilistu Jesu kuti abe mulongu kwindila mulushomo lomubulowa bwakwe. Wakapa Kilistu kuti nchitondezyo chobululami bwakwe, kambo kokuleka kwezibi ezyo zyakachitwa kuchindi ²⁶chachamba chilema chakwe. Echi chaka chindi chesunu. Echi chalinamukutondezya kuti uliluleme, ape okutondezya kuti ulalulamika kufumbwa kambo kolushomo muli Jesu ²⁷Ino kulisumpula nkuli? Kwajalipele kwindila mumulawo wolushomo. ²⁸Nkokuti tulamba kuti muntu ulalu lamikwa olushomo lutakwe milimo yomulawo. ²⁹Na Leza ngu Lesa waba Juda abalike? Nkokuti taisi Leza wabamasi ambabo? Ii, ngowabamasi ambabo. ³⁰Na, momumo, Leza uli womwi, uzo lulamika basilupalule olushomo, abasilulomo kwindila kulushomo ndonya. ³¹Nkokuti mponya tulamanisya mulawo kwindila mulushomo? kutakabi namu! Nikuba namu tulayuma mulawo.

Chapter 4

¹Ino nginga twambanzi kuli abbulamu, tata wesu wensiku kwindila munyama, wakajana? ²Kambo na Abuamu wakasalazigwa emisebezi, ulijesi kambo ko kuli dunda, kutamba kumenso a Leza. ³Ino malembe amba nzi? Abulamu wakasyoma Leza, monya cakabalwa kulinguwe kuti mbusalali. ⁴Inawa oyo ulikatazya, pindu yakwe taibalwi kuti ciwego, kubanga cikoloti. ⁵Kono oyo utabeleki pele kwindila kuti asyome muli oyo usalazyata batasalali, lusyomo lwakwe lubalwa kubusalali. ⁶Davida anguwe wakambilizya cileleko kumuntu Leza ngwabala busalali kakutakwe misebezi. ⁷Ulamba, " balelikidwe abo balekelelwe milandu yabo, ezibi zyabo zyavumbwa. ⁸Ulilelekidwe oyo muntu ngwatakabalili kucinyonyono mwami. ⁹Kokuti eci cileleko cakambilizigwa buyo kulabo bapalwidwa, na okulabo batakapalulwa? kambo twamba kuti, " lusyomo lwakabalwa kuli Abulamu kuti mbusalali. ¹⁰Ino kwaka balwa buti kuli nguwe? pawo natalina na nakamana kupalulwa? tainsi nikwakamana, kono nikwatalina! ¹¹Abulamu wakatambula citondezyo co kupalulwa kuba cijazyo cobu lulami kambo kolusyomo ndwajesi katana kupalulwa. Oyo walimuzezo okuti abe isi wabo bense basyoma pele sibalina kupalulwa, kutegwa busalali bukonzye kubalwa kuli mbabo. ¹²Ape ngo isi wabakapalulwa kutapalulwa buyo pele abo ape b enda munzila yolusyomo kuti isi wesu abulamu ndwajesi katana kupalulwa. ¹³Kambo cisyomezyo kuli abulamu ape oku lunyangu kuti lukakone nyika takwe niyakaza kwindila mumulawo pele kwindila mubusalali olusyomo. ¹⁴Na kuti abo bapona mulawo bakabe bakoni, lusyomo lwasampuka, mponya cisyomezyo caba cobuyo. ¹⁵Kambo mulawo weta buyo bukali, pele kutakwe mulawo, takwe cinyonyono. ¹⁶Kambo kako kwindila mulusyomo, kutegwa cisyomezyo ciyezyo cibe ali se kuti ciwegwe kubense bana ba Abulamu ansi omulawo. Ape abo babana lusyomo lwa abulamu. Ngotata we twense. ¹⁷Mbuli mukulembidwe, " ndakusala kuba isi wamasi ense." Abulamu wali mubusyu boyo mbwaka syomide, oyo ngu, Leza upa bumi kubafwide mponya okwita zintu zitao kuti zibewo. ¹⁸Kulindila musyomo wakasyoma kutlindila, kuti lyo konzya kuba isi wamanyika manji, kwindila muli mwakambilidwe, mponya kokuyozwa olunyungu kuluyoba. " ¹⁹Kakutakwe kulela mulusyomo wakalanga mubili wakwe kuti ulifwide kambo wajesi maziba ali mwanda, ape cizyalilo casala califwide. ²⁰Pele kambo kecisyomezyo ca Leza, Abulamu takwe nawaya waya mukatasyoma. Kwindila kuti wakadisigwa mulusyomo mponya okupa bulemu kuli Leza. ²¹Wakazumina masimpe kuti Leza zyamusyomizizye, oyo konzya kucicita. " ²²Kambo eci cakabalwa kuti, " mbusalali kulinguwe." ²³Pele majwi " kwakabalwa kuli nguwe" takwe nakalemba kambo kakwe alike. ²⁴Akalembwa okulisweba, ape kuyobalwa okuti swebo totusyoma muli oyo wakabusya Jesu mwami wesu kuzwa kubafu. ²⁵Oyo ngonguwe oyo wakapedwe kambo kazinyonyono zyesu ape wakabusigwa kuti tusalazigwe.

Chapter 5

¹Mbuli mbotwa kasanzigwa olu shomo, yulijisi lumuno o leza kwiinda muli mwami jesu kilisitu. ²Kwindila mulinguwe tulijisi inzila kwindila mulusyomo olu zyalo mutwima, ape tulalidunda muku langila mubulemu bwaleza. ³Tutali ezyi,ape tulalindunda mumapezi esu. Tulizi kuti mapenzi eeta kuzumanana ⁴.Kuzumanana kweta bube ,ape bube bweta bulangili. ⁵Ape bulangili tabutwetelezyi kuba ensoni kaambo luyando lwa Leza lwakatilwa mumtoyo yesu kwindi mumuya usalala,oyo wakapedwa kuliswe. ⁶Awo nikwagonkedwe, a ciindi celede kilisito waka fwida babisi. ⁷Kuli umwi ulakozya kuzumbaizya kufwida mululami, kono umwi ninga wafwida mulumi. ⁸Kono Leza watondezya luyando lwakwe kuliswebo, kaambo nitwali babisi,kilisito wakatufwida. ⁹Mbuli mbotwakasazigwe obulowa bwakwe, tuyofutulwa mulinguwe kuzwa kubushu bwa Leza. ¹⁰Awo, nitwali basinkondo, twaka lekelewa kuli Leza kwiindi mulufu lomwana wakwe, mubunji kuzwa nitwaka lekelelwa,ino tuyofutulwa kwiinda mubumi bwakwe. ¹¹Kutali eezyi,ape tulabitelwa muli Leza kwindi mumwami wesu Jesu kilisito , kwiinda muli oyu ngotwabula olu lulekelelo. ¹²Mponya ,kwiinda mumuntu omwi cibi ckajila munyika muleyi zyila lufu lwaka kwindi ecibi. Mponya lufu lwakamwagwa kubantu boonse, kambo boonse babisyz . ¹³Nikwatalina kubikwa mulawo , cibi caliwo munyika, mponya takwe kupa mulandu kucibi kwatanalikwe mulawo. ¹⁴Nikuba namu, lufu lwakaliwo kuzwa kuli Adamu kusikila kuli Mozes,mane kuli abo batakabisiya mbuli Adamu bwakabisiya, oyo wakelelezegeza o Leza kuli uyoza. Pele cipego tacinsi mbuli cibi cakacita. ¹⁵Akambo kecibi co muntu omwi banji bakafwa, zezyindi zingi luse lwa Leza eecipecto muluse mumuntu omwi, Jesu kilisito wiminina banji. ¹⁶Pele cipego tacinsi mbuli eeco cizwa mukubisiya komuntu omwi. Lubeta lwakacilila bubi bomuntu kuti kube kupegwa mulandu, pele cipego cakacilila zibi zyabangi ape okweta kusalazigwa. ¹⁷Kwinda, mucibi co muntu omwi, lufu lwakaendelezya oyu omwi, ciyoba buti kuli abo bakatambula luzalo lunji ape eecipecto cobusalali cili mubumi bomuntu omwi, ino ciyoba buti kuli abo batabbula luse lunji ape eecipecto cobusalazi mubumi kwindi muli Jesu kilisito. ¹⁸Ino, mbuli cibi countu omwi cecaka etelezya milandu kubantu boonse, mpoonya kwiinda muli omwi bululami bweta kusalazyigwa ape obuumi kubantu boonse. ¹⁹Kwiinda mukubisiya komuntu omwi banji bakaba basizibi,ape kwiinda mukulilemeka komuntu omwi banji bakasalazigwa. ²⁰Mpoonya mulawo wakaza mukuyunjizizwa kokumanizya . Ape eco cibi kucivulide, o luse nkolujanika mubunji. ²¹Cakacitika kwiinda mbuli cibi mucakaba enguzu okweta lufu, mbonya mbuli luse mbobukozya kweta busalali kubuumi butamani kwiinda muli Jesu kilisito mwami wesu.

Chapter 6

¹Ino tuzoomwaambila nzi? Kokuti tuzwidile muzibi mukati luse lwa Leza luvule loko? ²Chitakabi namuya, swebo twafwide mukuchita zibi? ³Ino mbuli nutuzumanama kukala muli nchicho? ⁴Twakazikwa, kuzwa awo, anguwe kwindi mukubabatizigwa muliu. Echi chakachitika munzila mukuti mbonya mbuli Kilistu mbwakabusiwa kuzwa kubafu, kwindi mulenu bwa tata, kokuti azwibo ningatwakonzya kwanda mubumi bupiya. ⁵Nkambo kuti twaswanana anguwe muchikozyano cholufu, lwakwe, ape tuyoba anguwe mububuke bwakwe. ⁶Tulichizi echi, kuti mundala wesu wakakankaminwa anguwe munzila yakuti mubili wechibi ukonzye kunyonyonwa. ⁷Echi chakachitika mukuti tutabi limbi bazike baziyyonyono. ⁸Oyo wafwa wasalazigwa obulemu kuzibi kono kuti na twakafwa a Kilistu tulashoma kiti tuyopana antomwi anguwe. ⁹Nkambo tulizi kuti Kilistu mbuli mbwabukide kuzwa kubafu, tachifwi ape; Lufu talu chimwendeleyi. ¹⁰Nkambo kwelena akufwa wakafwide zibi, wakafwa chindi chomwi buyo. Nikuba namu bumi mbwaponi, ubapa kuli Leza. ¹¹Mbonya munzila yomwi buyo, anywebo mulifwide ku zibi, kono mulapona kuli Leza muli Kilistu Jesu. ¹²Nikuba namu mutalekeli chibi kwendeleya namibili yenu mukati mutobele bulala, bwawo. ¹³Mutabesi bantu benu kukubisya, kuti babe zibesyo mukuchita zitaluleme komo amulipe kuli Leza mbuli abo baketwe kuzwa kulufu. Kuya kubumi, ape amubabelesye bantu benu kuli Leza mbuli zibalesyo zibelesigwa mukucita ziluleme. ¹⁴Mutalekeli zibi kuti zimuzunde, nkambo nyebo tamwinsi unsi amulawo kono musi aluse. ¹⁵Ninzi ape? Tubisye nankaba tatwinsi mumilawo, Kono muluse? Chitakabinamu. ¹⁶Tamuzi kuti mwalyaba mbuli bazike, muli bazike kuloyo. Ngomuswilila? Namuli bazike bezinyonyono. Zitola kulufu, nabazike bobululami, butola kubululani. ¹⁷Kono kulumba kube kuli Leza nkambo mwali ba zike bezinyonyono, kono mwakaswilila kuzwa kumoyo enjisyo yokwenikweni nzimwakepengwa. ¹⁸Mwakalekelelwa kuzya, kuzibi, mwakaba bazike babululami. ¹⁹Ndamba mbuli mwalumi nkambo kabutete bwe nyama yenu. Nkambo mbonyina buyo nkambo mbnya buyo mbumwakatondezya bantu benu mbuli ba zike, mukutasalala akutatobela mulawo, mukutalobelzya komulawo. Kwindi munila njonya, imo amutondezye bantu benu omuli bazike kukuchita zisalola ezyo zilulame. ²⁰Kambo njimwali bazike bazibi mwakangununwa kuzwa kubululani. ²¹Muli echiya, chindi, chizyalonzi mponya nchimwajesi kuzintu ezyo nzimusila ino awa? Nkambo chiyochilila kulezyo zintu ndufu. ²²Kono ino mbumwakangunuka kuzwa kuzibi ape okuba bazike ba Leza, mwabe echizyalo chabusalali. Bulumba mbuni buba tamani. ²³Kambo bulumbu bwe cibi ndufu, kono cipo cha Leza mbumi butamani, muli Kilistu Jesu mwami wesu.

Chapter 7

¹Kana tamuzi nobazyalwama (nkaambo ndambila bantu bazi mulawo) kuti mulawo ngwendelezuya muntu ciindi nacipona ?²Nkaambo mwanakazi ukwetwe ulangidwe amulawo wamulumi wakwe ciindi mulumi wakwe nacipona,pele kuti na mulumi wakwe wafa wangunuka kumulawo wakwato. ³Aboobo kutina wakwatwa umbi mwalumi ciindi mulumi wakwe kuti naucipona ulaikwa kuti ngusibwamu, pele kuti na mulumi wakwe wafa wangunuka kumulawo ape. ⁴Tachili sibwamu nekuba kuti waba amwalumi umbi. Nkakako nobazyalwama anyibo mwakafwida mulawokumubili wakristo.Kucita mukuswanganizyigwa aumbi.Nkakuti ayo wakabusigwa kuzwakubafu,kuti zizyzlile leza michelo. ⁵Nkambo kako tachili anyama,zisusi zyazibi zyakumulawo zyakalikubeleka mumibili yesu akuzyala micelo yalufu. ⁶Pele ino tulangunudwe kumulawo.Twakafwa kuliceco ncotwagilidwe kucita kuti tubeabubesi bunyowani kutibwakaindi bwamalembe. ⁷Ino mwambe nzi?sena mulawo cecinyonyono?pepe! Akaambo nindakataziba cinyonyono nokwatakali mulawo.Nindakataziba ibbivwe,mulawo nowa takamba kuti utabi sibbivwe. ⁸Pele anyonyone cakaba ciindi celede kaindi mumulazyo oyo akuleta mabbivwe onse mulindime nkaambo kakutakwe mulawo cinyonyono cilifwide. ⁹Cimwi ciindi ndakali muumi kakunyina mulawo,pele nowakasika mulaizyo cinyonyono cakapona alimwi ape mebo ndakafwa. ¹⁰Mulazyo wakalikwelede kuleta buumi wakasanduka kuba lufu kulindime. ¹¹Nkaambo cinyonyono cakaba acindi ncelede akundena kuinda mumulazyo cakandijaya. ¹²Abobo mulawo ulasalala awalo,uliluleme,ape mubotu. ¹³Ino sena obu cibotu ncicakandibeda lufu?pepe pele cinyonyonokuti cilibonye kuti cinyonyono ncicakaleta lufu kwinda mububotu ape kwiinda a mulazyo cinyonyono cakaba ¹⁴kwindilila.Nkaambo tulizi kuti mulawo ngwamuya pele mebo ndiliwanyama wacinyonyono ¹⁵Eco ncecita tandicizi nkaambo econceyanda kucicita tensi cico ncecita pepe eco ncesula ncencico ncecita. ¹⁶Pesi kutindacita ncatayandi,ndazumina amulawo kwamba kuti mulawo mubotu. ¹⁷Pele tandili ndime ndicicita pepe cinyonyono cikala mulindime. ¹⁸Nkaambo ndizi kuti mulindime,nkokuti munyama yangu,takukali neciba comwe,kuyandisisya kucita cibotu nkokuli mulindime,pele tandikonzi kuci¹⁹Nkaambo cibotu nceyanda secicita pepe,pele cibi ncatayandi ncenco ncecita. ²⁰Ino kuti ndacita ncatayandi kucita.Nkokutitandili ndime ucicita pepe ncinyonyono cikede mulindime. ²¹Abobo ndijana mulawo oyu cindi nceyanda kucita cibotu,ncecindi nciconya ncelaaco cibi. ²²Nkaambo ndakondwa mumulawo wa leza mukati kamoyo wangu. ²³Pele ndibona mulawo umbi muzizo zyangu ulwana mulawo wamoyo wangu. Abobo undibamba kuba mwange wamulawo wazibi uli muzizo zyangu²⁴Mawe ndintu usampukide ncobeni! ino nguni ukonzya kundivuna kumubili oyu walufu. ²⁵Pele alumbwe leza kwinda muli jesu kilisito mwami wesu. abobo mebo lwangu ndabelekela mulawo wa leza amiyeyo yangu.Pele kunyama ndabelekela mulawo wacinyonyono.

Chapter 8

¹Lino Sunumtaakwe luzulo kulibababo bakamatene muli Kilistu Jesu. ²Kambo mulao womuuya wabuumi bomuli Klistu Jesu wandilumbula mumulao wazibi owalufu. ³Kambo echo ichatakonzeka mu mulao kuti wakali kompeme kambo kenyama, wakachi muchizyano chenyama yezibi kambo zibi ziomunyama. ⁴Wakachita namu kuti bululami bwe milao bukalondolwe muliswebo, swebo tutendi mbuli nyama anukuti mbuli muya. ⁵Abo bakala kwendelanya enyama balayeya zintu zyenya, anukuti basimuuya balayeya makani omuya. ⁶Kuti miyeyo yenyama ndufu, pele miyeyo yamuya mbumi ape ndumuno. ⁷Kambo kokuteti miyeyo yenyama ngusinkonobinyina Leza. Kuti talifwisya kumulao wa Leza nikuba kulifwisya. ⁸Basinyama tabakonzyi kunonezya Leza. ⁹Kufumbwa, nyebo tamwisi basinyama pele muli basimuya, na kuti muya wa Leza ukende muli nyebo. Kuti umwi utajesi muya wa Kilistu, tazulilwi kuli nguwe. ¹⁰Kuti na kilistu uli muli yebo, , mubili uli fwide kambo kezibi, anukuti muya ulapona kambo kobululami. ¹¹Kuti muya wakwe waka busya Jesu kuzwa kubafu ulapona muli yebo, oyo wakabusya kilistu kuzwa kubafu uyo kupa ayibo mifwisi okunguzu zya muya wakwe ulimuli nguwe. ¹²Kambo kako, bazyalwama, chelelo nchitujesi tachisi chenyama. ¹³Nkambo wapona chanyama, ulafwi kuwa, pele kuti kamujazya muya milimo yanyama, mulapona. ¹⁴Bonse benzegwa omuya wa Leza mbonyina mbibana ba leza. ¹⁵Takwe mwatambula muya wabuzike bubozezya buyofu, mwatambula muya wabwana, mulinguwo mutongolola kuti, "Abba, Tata!" ¹⁶Muya nguwo ulazuminana omuya wesu tubeni kuti tuli bana ba Leza. ¹⁷Ino kuti tuli bana, ape tuli baswana, ba Leza. Baswana bakwe antomwi o Kilistu, kuti bapenzinyina kuti tukabe balemunyina. ¹⁸Kambo ndayeya kuti mapeziechindi ano takwe makani kumeso obulemu mbutuyubunwidwa. ¹⁹Kuti ludunamino lwazi lenge ulalangila luyubununo lwabana ba Leza. ²⁰Kambo zulenge zyakasampa uzigwa, okubukanze bwazyo zeni pele kubuka. Ze bwayoyo wakazisa mpauzya, kuti kali abulangizi. ²¹Bwakuti azizyo zilenge zyeni zikalumbulwe kubuzike bokubola, bube okulumbula bulemu bwa bana ba Leza. ²²Tulizi kuti kusikila sunu zilenge zyeneni zilatongela okumyongwa antomwi. ²³Kambo taisi obu luzutu, pele ape swebo tubeni nitujesi kabalwebalwi ka muya, tulatongela mukati, katuchilindila bwana bwesu, kuti lu nunuko lwamibili yesu. ²⁴Kambo obu bulangizi mbubonyina mbutwakafuilwa. Pele chilangilo chiboneka tachisi chilangilo. Chintu chabona kale muntu uchichilangila? ²⁵Pele kuti tulalangila chitu natutaboni nitulindila nchicho chakukazika moyo. ²⁶Mbubonyina abo anguwe muya ulatugwasya mukongolola zyesu. Kambo kukomba mbutwelede tatucizi, Pele muya ngulwe ulatukombelezya emitongelo itambiki. ²⁷Mponyina oyo ungulunganya myoyo ya bantu ulizi miyeyo ya muya mbwibede, kuti ulakombeleza basalali kubusyu bwa Leza. ²⁸. Pele tulizi kuti kuli mbabo bayanda Leza, kuti kuli mbabo baitigwe mbuli bukanze bwakwe, ulabeleka abo kuti makaze abo abote. ²⁹Kambo abo bali kabwene kale wakabakanza kuti bakozyanisigwe muchikozyano cha mwanakwe, akabe mutanzi akati kaba zyalwanyina banji. ³⁰Ino abo mbakakanza mbibonyina mbakaika, ababo mbakaita mbonyina mbakalulamika, pele abo mbakalulamika mbonyina mbakapa bulemu. ³¹Ino twambe buti kumakani aya? anole Leza kali aswibo, ino nguni ukonzya kutulwana? ³²Oyo iwatakatukasya mwanakwe nguwe, pele wakamwabila syebo tonse, takoyotupa buyo antomwi anguwe zintu zimwi zyonsemi. ³³Nguni ukozya kubika kambo kubasale ba Leza? Leza alulamika, ³⁴Ino nguni ukozya kupa mulandu? Kilistu Jesu nguwakafwa, ape ngonyina wakabuka kuzwa kubatu, nkwalu kuchilisya kwa Leza, ulakombelezizya swebo. ³⁵Nguni ukonzya kutwandanya kuluyando lwa Kilistu? Mapeza na mapakasyo naba mafwabi niba inzala nichiba chikuna nibuba bulowe niliba sumo? ³⁶Mbubanya mbukulembidwe kuti kambo kako yebo tulajayigwa buzuba bonse, tulapegwa mbuli mbelele yakujaya. ³⁷Pele mumakani aya onse tulazu.nda chakwinda kambo kayoyo utuyanda. ³⁸Kambo ndisinizye kuti takwe chintu niluba lufu nibuba bulimi, nibaba bangelo nibaba ba si bwamu nibaba basinguzu, naba makani esunu naba makani achiza, ³⁹niziba zintu yakujulu niziba zyakunsi, niziba zilenge zimwi zyonsemi, takwe chuntu nichiba chimwi chikonzya kutwandanya kuluyando lwa Leza lwamuli Kilistu Jesu mwami wesu

Chapter 9

¹Ndamba nconzyo muli kilisitu. Nsibeki anguwo moyo wangu ulandizuminina bukamboni amibo mumuya usalala

²Mukuti muli mebo kuli kusa kupati ape okucisa kutaleki ko mumoyo wangu.³Nicali kukonzeka mukuti ilwangu mebo kandiba mutuke okwanzyana kuzwa kuli kilisitu akambo kabazyalwama, engubo zyangu kwindila kunyama .⁴Mbana isilayeli. Babo kusalwa, bulemu, cizuminano, ecipo cemilawo, obwendezezi mu tempele, ezisyomezyo. ⁵Izyabo mbasikale oko kilisitu nkwakaza obulemu kumubili nganguwe Leza wa zyonse. Alumbaizigwe cindi conse. Akube namuya.⁶Pele ino tainsi kuti ijwi Iya Leza lyakacilwa ne kambo tainsi kuti bonse bali mu isilayeli masimpe mbana isilayeli ⁷Nanga mukuti bonse mboluyungu Iwa Abulamu masimpe mbibakwe pele, " kwindila muli izaka bana bakwe nibayoitwa."⁸Nkokwamba kuti, bana be nyama tainsi bana ba Leza. Pele mbana bacisyoezyo kwendelana mbuli lunyungu. ⁹Kambo eli ndejwi lyecisyomezyo ; ali eci cindi ndizoza, o mwana mwalumi uyopegwa kuli sala."¹⁰Kutainsi buyo namu, pele kali labeka anguwe watumbuka ku mwalumi omwi, tata wesu isaka- ¹¹Kambo bana tibalina kuzyalwa ape tibalina kucita cimwi cibotu nikuba cibi, mukuti makanze a Leza aime kwelanya okusala , kutainsi kambo kemcito, pele kambo kakwe uita - ¹²Cakambwa kuti kulinguwe, " mupati uyobekekela munini." ¹³Mbonyina buyo mbuli malembe mbwalembidwe Jakobo ndakamuyanda, pele isau ndakamusula."¹⁴Ino ninga twamba nzi? nkokuti kuli katalulama kuli Leza ? citakabi namune. ¹⁵Kambo wamba kuti kuli Mozesi," ndizofwida luzyalu kufumbwa ngweyofwida luzyalu, ambi ndiyoba oluse kuli oyo ngweyobida luse." ¹⁶Nikuba namu, tainsi kambo kouwami mbwayanda, nikuba kambo kouwami oyu ujaya, pele kambo ka Leza, utondezya luzyalu.¹⁷Akambo kamalemba amba kuli Falawo, " akambo kamakaze aya ndakunyamuna, kucitila kuti nditondezye nguzu zyangu aliyebo, mukuti izina lyangu lidume munyika yonse. " ¹⁸Mponya , ano, Leza ulafwida luzyalu kuli oyo ngwayanda, ambi ngwayanda ulacittya kuti umwi abe sicinguni. ¹⁹Uyoamba kuti kulimebo," ino kambo nzi nacijana bulubizi? ngwani oyo unga waiminina muluyando lwakwe? " ²⁰Mukukazyana , iwe omuntu buyo ndiwe ni yebo otaba mukukazyana leza? nkokuti cibumbwa cilakonzya kwambila oyo wakacibumba mukuti, kambo nzi ino wakandipanga namu? ²¹Na mubumbi tajesu celelo cokuko nzya kupanga kuzwa kucitwi comwi ciswana eci longo cibotu cilemekwa mukucibelezya ecimwi cita lemekwi mukucibelezye?²²Mbuti kuti Leza , ulibambilide kutondezya bukali bwakwe okuzibya nguzu zyakwe, wakakazika moyo okuba ecamba cilemu kuzilongo ezyo zyelede bukali okubambilwa kunyanyonwo? ²³Mbuti kuti kambe wakacita namu mukuti kwanda inga wazibwa buvubi bobulemu bwakwe kuzilongo ezyo zyakalelwa luse, nzyabambilide bulemu? ²⁴Ino mbuti kuti kambe wakacitila eci cili namu kuliswe, mbakaita ambi, kutainsi buyo kuzwa akati kama Juda , pele okuzwa akati kabasimasi?²⁵Mbuli mbwamba muli Hosiya , " ndiyobaita kuti mbantu bangu abo, batalinsi bantu bangu, ambi oyo musyobo ngundatali kuyanda ndiyo uyanda. ²⁶Mponya ciyoba eco oko nkucambidwe kulimbabo, " tamwinsi bantu bangu," oko bayoitwa kuti, mbana balega upona."²⁷Isaya wakalilisya mukugaminina isilayeli, " nikuba kuti bantu ba isilayeli mbanji kapati mbuli muse womulwizi. Banoli bace buyo abo bayofutulwa. ²⁸Kambo Leza uyo beleka ijwi lyakwe ansi cokumanina ape kakutakwe kucedwa," ²⁹Mbuli isaya mbwakamba kuti, " mwami Leza wa benzu natakatasila bana, nitwazoba mbuli sodomu, ape nitwazoba anga ngu Gomola."³⁰Ino twambe buti? mukuti bamasi, takwe nibali kubuyandola bululami, wakabamba bululami, kwindila mulusyomo. ³¹Pele ba isilayeli , abo balikusola kuba balulami mukubamba mulawo wobululami, takwe nibakasika amulawo oyo. ³²kambo nzi? takwe nibakabulangola mukusyoma , pele mbuli kuti nkwekilimo bakalebwa abbwe lileba, ³³Mbuli mbuci lembidwe kuti, " amulange , ndabika mu ziyonibwe lileba ape ndigala ligubba . Oyo usyoma muli ndilyo tayofwi nsoni."

Chapter 10

¹Nobana kuliswe, nceyanda kumoyo wangu ape ncebambilila kuli Leza ncokuti bomusyobo wangu bafutuke.

²Ndazumina kambo kabo kuti mbasungu kuli zyaleza, pele busungu bwabo kabutalondokide. ³Kambo, balakacilwa kumvwisisya bululami buzwa kuli Leza, okulangola kuzwidilizya bululami bwabo beni, takwe nibali kulimbya kubululami bwa Leza. ⁴Kambo kilisitu nguzuzikizya mulawo wobululami kuli ni oni oyo usyoma.

⁵Kambo musa ulalemba mbuli bululami buzwa kumulawo: " mwalumi oyo ucita bululami bo mulawo uyopona obumi bobululami." ⁶Pele ino bululami obo buzwa kulusyomo bwamba namu; " utambi mumoyo wako, ngwani uyotanta kwinka kujulu?(nkokuti, kweta kilisitu ansi) ; ⁷Ambi utambi kuti, ngwani uyoselela kucikalilo cabafu? (nkokuti, nkweeta kilisitu kufwa muli bafwide). ⁸Pele ino eci cambia nzi? "ibbala lila afwifwi abo, mumulomo o mumoyo esako." Elyo ndifwi lyo lusyomo nditukamboka. ⁹Kuti na cili kumilomo yenu kuti Jesu ngo mwami, okusyoma mumoyo yenu kuti Leza wakamubusya kuzwa kuli bafwide , muyofutulwa . ¹⁰Kambo komoyo umwi ulasyoma okuba obululami, omulomo umwi ulalilekelela okufutulwa. ¹¹Malembo amba kuti," kufumbwa oyo umusyoma tayomusyi nsoni ." ¹²Kambo takwe lwindano akati kama Juda ama Giliki. Kambo ngwenyina mwami ngomwami wabonseneni ambi ulivubide kuli abo bamwita. ¹³Kambo kufumbwa oyo uita zina lyo mwami uyofutulwa. ¹⁴Ino inga bamwita buti ngubatasyomi? ambi inga bamusyoma buti ngubatana kumvwa? ino inga bamvwa buti kuti kakutakwe mukambausi? ¹⁵Mponya ino inga bakambauka buti , ati kuti batumwa? mbonya buyo mbucilembidwe kuti abota loko mauulu abo bakamboka mulumbe mubotu!" ¹⁶Pele kono tainsi bonseneni bazumina mulumbe mubotu. Isaya wamba kuti, mwami , ino ngwani wasyoma mukwamba kwesu? ¹⁷Nkokuti lusyomo luzwa mukuswilila, ambi kuswilila kwindila kujwi lya kilisitu. ¹⁸Pele ndamba kuti, " nkokuti tabana kumvwa? iiyi, bakamvwa ." majwi abo akamvwigwa munyika yonse, ambi makani abo akasika kumagolelo enyika." ¹⁹Mukuyungizizya , ndamba kuti, " nkokuti bana isilayili tabakazibide mulumbe oyu? kusanguna musa wamba kuti, " mebo ndifomuzomufubazya mukunyonekela citainsi cisi . Mukuba ecisi citaswilili, ndizokunyemya. ²⁰Mponya isaya waliongedwe nali kwamba kuti " ndakajanwa abo batali kundilangola. Ndakaboneka kuli abo batali kundibuzya buzya zyangu." ²¹Pele kuli isilayeli Leza wamba kuti, " buzuba bonse ndatandabika manza angu kuli basicinguni okubantu batamvwi bazangide.

Chapter 11

¹Nbamba mponyina, ino Leza wakabakaka bantu bakwe? Takwe niciyochitika. Pesi amibo ndili mu Isaleli, mukowa wa Abrahamu, o musyobo wa Benjamini. ²Leza takwe nakabakaka bantu bakwe, abo mbazi. Tamuzi mbwamba magwalo amba zya Elijah, mbuli mbwakakombezeza oleza ali bana Isaleli? ³"Mwami, bakajaya basinsimi bako, bakatatola zipallilo chako. Ndime edike ndasyala, ape bayandola bumi bwangu." ⁴Kono ino chinzi kutaba kwa Leza kwambazi kuli nguwe?"Ndakalibambila ndemukamweni bantu bazyulu li tosanwe otubili abo bataka fungamina Baal." ⁵Nikuba kuti mponyina, kuli chino chindi chesunu amumo muli chisyalizyo kaambo kokusalwa koluzyalo. ⁶Kono kuti choluzyalo, kokuti tachinsi che mimilo. Ati mwendi luzyalo talukozeki kuba luzyalo. Kono kuti kwe milimo ponyina takukwe luzyalo; Ati mwendi mulimo takukwe mulimo. ⁷Ninzi mponyina? Zintu ezyo ba Isaleli zibali kuyandola, tabachijene, kono basalwe bali balchijene nchicho, ape ababasyende baliyumidwe. ⁸Kuli buyo mbuli mbokulembendwe: "Leza wakabapa muya engonzi, meso kokuti batano bone, amatwi kokuti kabatamwi, kusika kubuzu bwesunu." ⁹Ponyina Davida wamba, tebule lyabo libe anga chiteizyo a kakole, chilebyo olukomyo kuli mbabo. ¹⁰Meso abo asisingwe kokuti batabe nibabona okongomana masulu abo kutolelele. ¹¹Ndamba mponyina, "Bakalebwa kokuwa?"Kunabi niciyochitika kwinda kuti, kunonta kwabo, lufutuko lwakasika kuli basi, kuti babapatokile kumunyono. ¹²Ino na kunonta kwabo mbobuvubi bwe nyika oswekelwa kwabo mbobuvubi bwa bamasi, nkokuti kunoli kupati buti ku zuzikizigwa kwabo? ¹³Kono ino ndambola kuli nwebo no basimasi, pele kube kuti nkechili mutumwa kuli bamasi, ndila lindunda mu mulimo wangu. ¹⁴Mwendi ndila sumuna abo kuba omunyono abo be nyame yangu. Mwendi tuyo futa bamwi. ¹⁵Pele kutina ku kakwa kwabo chamba ku mvwana kwe nyika, ino ku tambulwa kwabo kuyoba buye kono bumi kuzwa ku lufu. ¹⁶Kuti michelo yo kusanguna ila salala, nko kuti Namu yanda ula salala, emitabi bwibede. ¹⁷Kono kuti ntabi zya tyolwa, kuti yebo, omu tabi wo tyolwa, kuti yebo, omu tabi wo mu olwe wesaka, wa vwanizigwa akati kawo, ape na musamu wo mu olive, ¹⁸uta lidundi kambo ke mitabi. Kono kuti wa lindunda, tinsi yebo u jatilila muyanda, kono muyanda ngu jatilita yebo. ¹⁹Mponya uyo amba kuti, "Intabi zyaka tyolwa kuti mebo ndi vwanizigwe." ²⁰Echo kasimpe. Kambo yebo ulaima chenguzu kambo ko lushomo lwako. Utali yeyeli kuba mujulu, kono yowa. ²¹Kambo Leza takwe naka siya ntabi zye saka, aibo tayo kusiya. ²²Langa, ino, luzyalo obuyumu bwa Leza buyumu bwa kaza ama Juda ba kawa, kono luzyalo lwa Leza luza ali nwebo, kuti na mwa indilizya mu luse lwakwe. Pele anwibo muyo temwa. ²³Ape ambabo, kuti na taba indilizyi mukuta shoma kwabo, bayo vwanizigwa. Kambo Leza ula konzya kuba vwanya ape. ²⁴Kuti na mwaka temwa kuzwa ku mu samu wesaka wo mu olive, ape kwindana mwaka uwanizigwa mu olive bu mutu, ino chiyoba buti kuli ezi, ntabi buyo, ku vwanizigwa ape mu mu sana wo mu olive? ²⁵Kambo siyandi kuti mukale ka mutazi, no bazyalwanma, changa ma seseke, kuti mutabi basongo mu miyeyo yenu: Ku yumya myoyo kunini kwa sika abana Isilali kusikila ku vula kwa basimasi ba njile. ²⁶Mpawo yonse Isilaili ezo futulwa, mbuli mbu chilembidwe: "Kuzwa mu ziyoni kulaza mufutuli. Oyo gwisya bubi kuzwa ku Jacobo, ²⁷ape echi chiyoba chizuminano changu ambabo, awo nda zogwisya zibi zyabo." ²⁸Kwindi mu mulumbe, mba sinkondo. Kambo kenu. Ko kwinda ku kusalwa, mba yandwa nkambo ka maisi. ²⁹Kambo kako, zipo okwitwa kwa Leza tazi chinchwa. ³⁰Kambo kako awo nimwatali ku mvwinda Leza, ino mwa tambula luse kambo ko ku mvwida kwabo. ³¹Mu nzila eyi aba ma Juda tibali ku mvwida. Chitondezyo chali choku ti kambo ko luse lwa ka tondwe zigwa kuli nwebo abo ba tambule luse. ³²Kambo Leza wa jala kuta mvwida kuti atondezye luse kuli bonse. ³³Ha, bulamfu lwa bo buvubi obusongo ape uluzibo buta goli Leza! Mbuti ku siswa ko lubetesi lwakwe, ape enzila zyakwe tazi yubuniki! ³⁴"Ino ngwani wa kaziba miyeyo yo Mwami na ngwani unga waba siku mulayilila? ³⁵Na ngwani waka sanguna kupa zintu kuli Leza, Kuti leza amu badele?" ³⁶Kambo kuzwa kuli nguwe o kwindila muli nguwe mo muli zintu zyonse. Bulemu bube kuli nguwe kutamani. Amen

Chapter 12

¹Kambo kenemuya , nobana kuliswe, kuluzyalolo lwa Leza , mutondezye milili yenu ibe cipaizyo cumi, cisalala, citambulika kuli Leza . Oyu ngomulimo wenu umwelede. ²Mutabi anga miceto yecino cindi, pele amusanduke kukucitululwa kwe mizezo yenu. Amucite eci kuti muzibe cili kabotu, citambulika, ape ncayanda Leza.³Ikuti kuluzyalolo ndundakapegwa ndambila nywebo nonse akati kenu: utaliyeyi lwako kwinda mboelede, pele mwelede kuyeya columuno, umwi oumwi mbonyina mbuli mwelwe wolusyomo olo Leza ndwakamupa.⁴Kambo mbuli mbotujesi zizo zinji mumubili womwi, pele kutainsi kuti ziza zyonse zijesi mulimo welene. ⁵Munzila yelene, iswebo tobanji tuli mubili womwi muli kilisitu . Ape tuli zizonyina umwi oumwi.⁶Tulijesi zyabelo zindene kuluzyalolo ndutwakapegwa,kutina cipego coumwi nkusinsima, amuleke ci citwe kwelanika omwelwe wolusyomo ndwajesi. ⁷Kuti na umwi cipo cakwe nkukutoka, amumuleke akutoke. Kuti na umwi ujesi cipo cokwisya, alekwe aisye. ⁸Kuti na umwi cipo cakwe nkukombezezya, alekwe akombezezye. Kuti na umwi ujesi cipo cokupa , amumuleke acite namu bwelede. Kuti na umwi ujesi cipo cobwendezezi, amuleke acite cobusungu. Kuti na umwi cipo cakwe cili mukutondezya luzyalolo, acicite olumwemwe.⁹Luyando lwenu lutabi lokupaupa amenso . Amusesemwe kububi; amukakatile kububotu. ¹⁰Kwindila muluyando lo bwana nyina, amulemekane kuli umwi oumwi , kwindila mubulemu, amulemekane umwi oumwi.¹¹Mutabi bakandu kubusongu, kwindila ku muya, myoyo yenu aipye . Kumanin mwami milimo. ¹²Amube obulangilizi cokukondwa, okujatilila nikuba cindi ca mapenzi. Okujatisya kokumba. ¹³Amwabane mubucete bwa bantu baleza busalala. Amujane nzila zinji mukutondezya luyando.¹⁴Amubaleleke abo bamupezya; mubatempaule ape mutabapilusizi. ¹⁵Amulekelelane abo babotelwa; amulile abo balila. ¹⁶Amube amuzezo welene kuli umwi oumwi. Mutayeyi nzila zyokulisumpula , pele amutambule bantu balicesizye. Mutabi basongo kumizezo yenu.¹⁷Utabbadezi naba womwi bubi kububi. Cita zintu zibotu kumenso abantu bonse. ¹⁸Na cilakonzeka, kambo eci cimvwi kuli yebo, mponya mulumuno abantu bonse.¹⁹Mutabi ezikoto lwenu, nomuyandwa, pele amupe nzila bukali bwa Leza. Kambo cililembidwe, lubeteko ndulwangu; mebo ndiyobwedezya, mbwamba mwami." ²⁰Pele " kuti na mulwani nyoko ulienzala mupe alye na ulienyota, mupe anywe. Kuti wacita namu, ²¹ulalundika malasya o mulilo amutwe wakwe," Utazundwi kububi , pele zunda mukucita bubotu.

Chapter 13

¹Amuleke kufumbwa muya ulibombye kumilawo yecisi, kambo awo takwe mulawo ati kuzwa kuli Leza. Bwami obo buliwo bwakasalwa o Leza. ²Nikuba namu oyo utazumini abo bwami ukazya mulawo wa Leza ; ape abo bakazya bayolijanina kubetekwa lwabobeni. ³Kambo bendelezi tabainsi abo bacita bubotu buyosya. Nkokuti uyanda kutaba abuyofu bumwi bwamwi? cita bubotu, mponya utambula bulumbu kuli nguwe. ⁴Kambo ngomuzike wa Leza kuli yebo kububotu. Pele kuti na wacita cibi, yowa; kambo we tayumuni panga kakutakwe kambo. Kambo muzike wa leza , ngusicikoto cobukali kuli oyo ucita bubi. ⁵Nikuba kuti mwelede kulibombya , kutamba buyo kambo ko bukali, pele akambo kamungezezya angawo. ⁶Nconyina eci ncimutelela mitelo. Kambo bendelezi mbasimilimo ya Leza, bajatisya mulumo oyu ngonyina mukutagola. ⁷Amupe kili umwi oumwi eco ncibelede kuli mbabo: amutezye oyo welede kutela bulumbu kuli oyo welede kulumbwa kuyowa kuli oyo welede kuyowigwa, bulemu kuli oyo welede kulemekwa. ⁸Utapi naba womwi kufumbwa cintu , ati kuyandana uwmi oumwi. Kambo oyo uyanda mubambwanyina wazuzikizya mulawo. ⁹Milawo, utaciti bumambe, utajayi, utabbi, utabi omunyono," ape na kuli imwi milawo nkokuti ilazuzikizigwa kuli aka, yanda mwenzinyoko mbonyina mboliyanda omweni." ¹⁰Luyando talucitili mwenzinyoko cibi. Nikuba kuti, luyando ndoluzuzikizya ko mulawo. ¹¹Kambo keci, mulizi cindi, kuti eci nce cindi ce ola lyenu ncitwelede kusinsimuka kuzwa kunonzi. Kambo kucindi ecino lufutuko lwesu luli afwifwi kwindila kucindi ncitwakazumina. ¹²Masiku aumbuluka, ape zuba lye sikati lyaswena afwifwi. Kambo kenamu atubike kumbali misebezi yomumudima, ape atubike nguzu zyokutomena ku mumuni. ¹³Atwende bweleda, mbuli cesikati, kuleka kusekelela mubukolwi na kukolwa; ape tutendi mubuhule na kuzwata zibi, ape kuleka bulwani nikuba munyono: ¹⁴Pele amulizwatike micita yo mwami Jesu kilisitu, ape mutayeyi kucita zicito zyenyama, mukwezyanisa bubi bwatani.

Chapter 14

¹Amutambule kufumbwa utana kusima mulusyomo, kakutakwe kupa lubeta kwinda mukukazyanya. ²Muntu omwi uijesi lusyomo lokulya kufumbwa,ape oyu utanasima ulya buyo cisiyumani.³Pele oyu uila kufumbwa atasapoli oyo utalyi,ape anguwe oyo utalyi zyense atabeteiki oyo ulya zyense . Kambo Leza wakamutambula. ⁴Ndiweni yebo obeteka mubelesi uzwa kumuntu umwi cili kumwami wakwe kuti na waima nanga kuwa, kono uyo ucita kuti aime kambo Leza ulakozwa kumucita kuti aime.⁵Muntu umwi utola kuti buzuba bumwi mbunonokwiinda bumwi. Pele anguwe umwiutola kuti mazuba ense alelene. Amuleke muntu o muntu acite mbuli mbwayeya mu mano akwe. ⁶Oyu ubamba buzuba ulabubamba kwinda mu mwami ape oyo ulya ulalya kwinda mu mwami, nkambo upa kulumba ku mwami. Oyo utalyi, ulalikasya kulya kwinda mu mwami , pele anguwe ulalumbaizya Leza.⁷Nkambo takwe nanga omwi akati kesu uliponena alike , ape takwe ulifwida ⁸alike.Nkambo nitupona, tupona mu mwami , ape na twafwa ,tufwida mu mwami . Mponya nanga tupone na tufwe, tulibakwe mwami . ⁹Ankambo ako kilisito wakafwa ape wakabuka , kuti akabe mwami wabense bafwide ape abumi.¹⁰Pele nywebo ,ino nkambo nzi nimubeteka muzyalyanyoko, ape nywebo nkambo nzi nimusampola muzyalyanyoko. Nkambo twense tuyoima okubetekwa kunembo lyecibbula co mwami Leza ¹¹.Nkambo cililembidwe, awo necipona,mbwamba mwami kuti mebo ense mazwi ayondifugamina ape kufumbwa lulimi luyolilekelela ku mwami.¹²Ino mponya ,umwi oumwi wesu uyopa kulilelekelela lwakwe mweni kuli ¹³Leza.Mponya kuzwa awo tatucelede kubetekwa umwi omwi, pele nikuba namu atusale eci, kuti takwe nabaniwelede kubika kambo nanga ccilebyo kumuzyalwanina.¹⁴Ndilizi ape tandizumbozi mu mwami Jesu kuti takwe citasalali acilike.Ati kuli nguwe uyeyela kufumbwa cintu kuti tacisalali, nkakuti kulinguwe tacisalali . ¹⁵Ino kuti na ankambo kecilyo muzyalwanyoko wa lebwa, nkokuti tocendi muluyando . Utanyonyoni oyo ngwaka fwida Jesu ankambo ke cilyo cako.¹⁶Ino mutazumizi eco ncimuyeyela kuti ncibotu kuti cambwae mukusalala ¹⁷Kambo bwami bwa Leza tainsi bokulya okunywa,pele mbo bululami ,lumuno ape olutangalo kwinda mu muya usalala.¹⁸Kuli oyo ubelekela kilisito muli eyi nzila ulitambwidwe kuli Leza ape bantu balimuzumide. ¹⁹Ino mponya ,atuzumizyae zintu zyolumuno ape ezintu ezyo ziyaka umwi oumwi.Uta mwaisya milimo yaLeza akambo kezilyo. ²⁰Zintu zyense zilasalala, pele cibi ku muntu kutialya kufumbwa kwetelezya umwi kuti alebwe. ²¹Ncibotukutalya nyama ,nikuba kunyuwa cikola, nanga kucita kufumbwa eco cikonzya kulebya muzyalwanyonko.²²Lushomo ndumujesi , alube akati kenu o Leza . Ulilelekidwe oyo utadonaiki mulizyacita . ²³Oyo udonaika kuti walya ninga wabisya, nkambo tacizwi mulushomo. Ape kufumbwa citzwi mulushomo ncibi.

Chapter 15

¹Ino swebo totusimide twelede kwengela batanasima ,ape tualinonezi lwesu. ²Akube kuti umwi oumwi anonezye mwezyinyina nkambo eco ncibotu mukucita kuti anguweasime.³Nkambo nanga nguwe kilisito takwe nakalinonezya mwemi , nikuba namu cakaba mbubonya mbuli mbocilembedwe , masampu ambabo abo balikusambpola akawida ali mebo . ⁴Kufumbwa eco cakasanguna kulembwa cakalembwa kwinda mukutwisya kutitukozye kuba olulangilo kwinda mukuyumisyana mumalembe kuti tube obulangizi.⁵Ino Leza wo busicamba ape osikuyuyumya amupe kuti mube emizezo yomwi kuli umwi oumwi kwind milimJesu kilisito . ⁶Acite namu mukucitila kuti kwind mu muezio omwi muyomulumbaizya . Omulomo omwi oyu ngu Leza ape ngu isi wo mwami wesu kilisito ⁷Mponya awo amutumbule umwi oumwi , mbubonya namu anguwe kilisito wakamutambula mukulemeka Leza.⁸Mbonya mbundamba kuti kilisito wakacitwa kuti abe mubelesi wabasikupalulwa kwind mu masimpe a Leza , kucitila kuti zishomezyozyakapewa abensiku zizuzikizigwe, ⁹Ape ambabo bamasi bamullemeke Leza kwind muluzyalolwakwe . Mbubonya mbucililembedwe, mponya awo ndilyokutembola akati ka bamasi ape ndiyomba kulumbaizya zina lyako.¹⁰Ape alati amusekelele nobamasi, abantu bakwe. ¹¹Mponya ape , amulumbaizye mwami ,nwense nywebo nobamasi, amuleke bantu bense bamulumbaizye.¹²Ape ,isaya wati womushombo wa Jese uyobola , oyo uyobolela kulela bamasi mulinguwe bamasi bayoba olushomo.¹³Ino Leza wolulangilo amuzuzye kukondwa kwense ape olumuno mukushoma kwenu , cambia kuti kwind mu nguzu ziomuya usala mwindilizye kuba onbulangilizi.¹⁴Mebo lwangu ndakutula angwibo ,no bazyalwama ndakutula kuti angwibo .Ndilikutlide kuti ape mulakozya kwisya umwi oumwi.¹⁵Pele ndilimukulemba cokumaninina kuli nywebo kuzintu zimwi mukucita kuti ndimuyubulusye ape , kambo ko luse ndundakapewa o Leza . ¹⁶Eci cipego cali cokuti ndelede kuba mulesi wa kilisito Jesu wakatumwa kuli bamasi , kuyoba mupaizi wo mulumbewa ciyotambulika, cisalazide o muya usalala.¹⁷Muli Jesu kilisito ndilijesikambo koulisumpula mukubekela mwana Leza. ¹⁸Nkambo takwe neyosola kwamba kufumbwa ati eco kilisito ncaka manisya kwind muli mebo okuswilila kwabamasi . Eci nzyezintu zicitwa mumajwi omumicito , ¹⁹Kwind munguzu zya malele ezigambya ,ape kwind mu nguzu zyo muyo . Ecicalimukuti kuzwa ku Jelusalema,ape okuzingwuluka kuyosika mane okuililikumu mwndi niyozizikizya kutola mulumbe wa kilisito.²⁰Ino muleyizila ,makaze anguali okuti ndabmbilizye mulumbe , pele kutainsi oko kilisitonkubamwizi zina , mukucita kuti nditayaki yomuntu umbi. ²¹Cili mbubonya mbukulembedwe kuti kuli abompuwo yakwe nkuyata batamvwide bazoswilila.²²Mponya awo amibo ndakasigwa muzindi zinj kuza kulinyebo . ²³Pele ino tandicikwe cibaka muzisi ezi , ape kwe myaka minji ndalikuyandisisya kuza kuli nyebo.²⁴Ndilangila kumubona awo ndazoinka oko munzila yangu yo kwinka ku sipeyini , okuyogwasigwa anyibo oko mu lwendo lwangu . Kufumbwa ndakubotelwa kuba anyibo kwa kaini kainini. ²⁵Pele ino awa ndiyoya ku Jelusalema , kuyogwasya bantu ba Leza basalala.²⁶Nkambo cali cindi cibotu ku mekedoniya ape oku Akayakucita kamwi kolugwasyo kuli bapengide akati kabantu ba Leza basalala bali mu Jelisalema . ²⁷Iyi cali cindicibotu ape bakaciweza kuli mbabo . Nkambo kuli bamasi nibakabana muzintu zyabo ziomuya, nibakabana ama Juda kuzuzikizya kuli mbabo zyo bumi bwabo.²⁸Mponya awo , nindakamanisya mulimo oyu ape okuzuzikizya zintu ezi kuli mbabo , ndiyoinka ku sipeyini ape okumuswaya mulwendo . ²⁹Ndilizi kuti ndaza kuli nywebo ndiyoza nkezwide cileliko cakilisito.³⁰Ino ndamukumbila , nobazyalwama kwind mu mwami wesu Jesu kilisito ape omuluyanda lo muya kuti munkombyo zyenu mundikombele amibo. ³¹Amukombe kuti ndifutuke kuli abo batashomi mu Judiya, ape okuti mulimo wangu woku Jelusalema ukatambulwe kubantu ba Leza basalala . ³²Amukombe kuti ndiboole kuli ngwebo kandibotelidwe kwind muluyando lwa Leza , ape mukuti kwayanda mebo antomwi anywibo tuyojana kupumula. ³³kube kuti Lezawo lumuno abe anwibo nwense . Akube namuya.

Chapter 16

¹Ndimutumina Phoebe mucizi wesu, uyu mu belesi we nkoleke ili mu cenciliya , ²Kuti mu mutambule mu mwami. Amucite namu munzila yeleda basalali ba leza, uku mupa kufumbwa lugwasyo ndwa zyooyanda kuli nwebo, wakagwasya loko bantu banji ape kubikilizya amibo.³Mulumelesye pulisila o akwaila , ba belesima muli kilisitu jesu, ⁴Kambo abo ko bumi bwangu baka lyaba maumi abo. Ndila balumba, ape tinsi buyo mebo, kono kubikilizya enkeleke zya ba simasi. ⁵Mu lumelesye nkeleke ili mu nganda yabo. Mulumelesye epaenetus mu yandwa wangu, oyu nco cizyalo cokusanguna mu asia kuli kilisitu.⁶Mulumelesye Maliya , uyo wakabeleka cenguzu kuli nwebo. ⁷Mulumelesye Andronicas o Junia, mbo mukow wangu ape mbange ma. Bali zibinkene toko kuma positola, ape baka sanguna kumuziba kilisitu nkesana. ⁸Mulumelesye Ampilitus, muyandwa wangu mu mwami.⁹Mulumelesye urbanus, mu belesi aswi muli kilisitu, o stachys, mu yandwa wangu. ¹⁰Mulumelesye Apelles, waka zumizigwa muli kilisitu. Mulumelesye abo bali mu mukowa wa Aristobulus. ¹¹Mulumelesye Herodion, mu zyalwama. Mulumelesye abo bo mu nganda ya narcissus bali mu mwami.¹²Mulumelesye Tryphaena o Tryphosa, ba belesi mu mwami. Mulumelesye persis mu yandwa, uyo ubeleka loko mu mwami. ¹³Mulumelesye Rufus, wakasalwa mu mwami, aba nyina aba ma. ¹⁴Mulumelesye Asyncritus, phlegon, hermes, patrobas, hermas aba zyalwama bala mbabo. ¹⁵Mulumelesye Philologus o julia, nereus omu cizi wakwe, o olympas, abo bonse basalali ba Leza balya mbabo. ¹⁶Amulumelesyane olumyonto lusallala. Nkeleke zyonse zya kilisitu zya mu lumelesya. ¹⁷Ino ndimukulwaizye, nobazyalwama, mu yeye abo ba eta kutantamukana oku wisya ba dula ziyo nzi mwakaisigwa. Amubatantamuke . ¹⁸Kambo bantu mbuli aba taba belekeleli mwami kilisitu, kono matumbu abo. Kwindila mu kwambola ko kwenena basowa mweyo ya bantu ba luleme. ¹⁹Kambo citondezyo cenu coku mwuida cisika ku muntu yonse. Ndila nonenwa, kambo kako, muli nwebo, kono ndiyanda kuti mube ba songo ku zintu zibotu, ape mululame ku zintu zibi. ²⁰Leza wo lumuno owa pwacola satani muni amaulu akwe. Luse lo mwami wesu Jesu kilisitu bube anwibo. ²¹Timoti, mu belesi ma , wa mulumelesya, o lucius jasoni, o sosipater, ma bululu wangu. ²²Mebo tertius, ulembo olu lugwalo, twamulumelesya mu mwami.²³Galius , undi tambula mu nganda yakwe enkeleke yonse, wa mulumelesya, Erastus, sikubamba cikwama cedolopo wamulumelesya, o Quartus muzyalwanyina. ²⁴Pele luse lo mwami Jesu kilisitu lube anwibo mwense. Amen.²⁵Ino kuli oyo okunza ku mudisya kwindila mu majwi angu mabotu oku kambauka kwa Jesu kilisitu, kwindila mu ciyubunizyo ca maseseke ayo asisidwe kwe cindi cilamfu. ²⁶Pele ino ca yubununwa oku zibwa kwindila muli zibakalemba basinsimi kumasi ense, ku cilila ma lalile a Leza utamani, kweta ku kusyomeka mulusyomo. ²⁷Kuli Leza musongo alike, kwindila muli Jesu kilisitu, kube bulemu butamani Amen.

1 Corinthians

Chapter 1

¹³Paulo, wakitwa o Jesu kilisitu kuti abe mwaposo kwa indila mukuyanda kwa Leza, ape Sosthenes muzyalwama, ²Kucikombelo ca Leza ku Colinto, ⁴Cindi cense ndilumbaizya leza wangu akambo kenu kuti leza wakamubida oluse olo kilisito jesu ndwakamupa. ⁵Wakamuvubya munzila ili yense, mu myambo yense ape abusongo bwense, mbonyina mbuli ⁶bumboni bwa kilisito bulizibikene kale kuli nywebo akati kenu kuti mbwe nconzyo. ⁷Nikuba namutambulide cipo comuya mbuli mbumulindilila kuboola ko mwami wesu jesu kilisito. ⁸Uyocita kuti ape mushoma cenguzu kusikila kumamanino, mukuti mutakabikwi kambo mubuzubo obo bo mwami jesu kilisito. ⁹Leza ulashomeka, wakamwita kuti muyanzane o mwami wakwe, jesu kilisito mwami wesu. ¹⁰Ino ndamukumbila nobazyalwa ma, kwinda muzina lya mwami wesu jesu kilisito, kuti mwense mu zuminane, ape kutabi kwanzana akati kenu. Ndakumbila kuti mujatane antomwi o muyeyo womwi ape omukambo komwi. ¹¹Nkambo ndakambilwa kuti kugama nywebo, nobazyalwama, abantu bokukilowe kuti kuli kukacilana akati kenu. ¹²Ncindamba ncokuti: oumwi oumwi wenu wamba kuti, "ndali wa Paulo," ndili o Apolosi, Na ndili wa Kefasi, "na" ndiliwa kilisito. Nkoluti kilisito uli anzeene anzene? ¹³Nkokuti Paulo wakakankamininwa nywebo? nkokuti mwakabbabatizigwa muzina lya Paulo. ¹⁴Ndilumba leza kuti takwe umwi wenu ngundakabbabatizya, kunze lya kilisito o Gayosi. ¹⁵Eci cali cokuti kakutakwe umwi uyoamba kuti mwaka bhabbatizigwa muzina lyangu. ¹⁶(Ndaka bhabbatizizya ape beganda ya Sitefanasi. kunze kwe namu, tandizi kuti na ndaka bhabbatizya bamwi) ¹⁷Nkambo kilisito takwe nakandituma kubhabbatizya ati buyo kukamboka makani maboyu-kutainsi mukucejela kokwamba, mukucilila kuti cingano ca kilisito citakasyali kacitakwe nguzu zyaco. ¹⁸Kumajwi amba

zyecingano mbufubafuba kuli abo balikumana. Kono akati kaabo bafutwidwe, ninguzu zya leza. ¹⁹Nkambo cililembedwe, "Ndiyonyonyona busongo bwabasongo. Ndiyolobya mano abasimano. ²⁰Ino uli kuli muntu musongo? Ino uli kuli wiiya? Ino uli kuli sikukazyana wansi eyi? Nkokuti leza wakasandula busongo bwansi kubufuba-fuba? ²¹Nkambo insi mubusongo bwayo tiyali mwizi leza, leza wakabotelwa kufutula abo bashoma kwindila mubufubafuba bokukambokilwa. ²²Bajuda babuzya kuyanda kubona zitondezyo ape bagiliki bayondola busongo. ²³Kono tulakamboka kukankaminwa kwa kilisito, cilebyo kuba Juda obu fubafuba kuli bamasi. ²⁴Kono kuli abo leza mbakacita, ba Juda aba Giliki, tulakamboka kilisito mbuli nguzu o busongo bwa leza. ²⁵Nkambo bufubafuba bwaleza mbusongo kwindi bantu, ape butete bwa bwiinda nguzu zyabantu. ²⁶Amubone bwitwe bwenu, nobazyalwama. Kutainsi kuti bunji bwenu basongo kwindila ku nyama. Kutainsi kuti bunji bwenu balenguzu. Kutainsi kuti bunji bwenu bakazyalwa abantu beni beni. ²⁷Kono leza wakasala zintu zyobufubafuba zyansi kusya basongo. Leza wakasala eco citete kubantunsi kuti ausye nsini eco cilenguzu. ²⁸Leza wakasala eco cilimunsi cisampwedwe munyika mane wakasala e zintu ezyo nzibatabali, kweta kutakwe zintu ezyo zibalwa kuti nzezizyo zyeni zyeni. ²⁹Wakacita namu mukuti kakutakwe muntunsi unga wayeya kulisumpula kuli nguwe. ³⁰Nkambo kuco leza ncakacita, ino muli mulikilisito Jesu, oyo wakaba busongo bwesu kuzwa kuli leza. Wakaba mululami wesu, musalazi, ape sikutunununa. ³¹Cili mbuli mbwamba malembe kuti<Ämumuleke oyo ulikankaizya, alikakaizye mu mwami.

Chapter 2

¹Ino nindakasika kuli nywebo, nobazyalwama, takwe nindakazida kuti nkambauke makani a Leza asisidwe mumajwi okucenjela nikuba mubusongo. ²Kambo ndakasala kutaziba cintu niciba comwi akti kenu pele buyo jesu kilisitu, oyo wakankaminyanya ampanda. ³Ape ndali anywibo mubutetete, akuyowa okubimba kupati. Makani angu okukambauka kwangu tizyali kucitwa amajwi masongo okosongelezwa. ⁴Pele amajwi muya enguzu, ⁵Kuti muzumino wenu kutabi mubusongo bwabantu, pele kuti ube munguzu zya leza. ⁶Ino kuli abo akati kenu bakakomena mumuya wabo, tulaakanana busongo nikuba kuti tabwinsi busongo bwecindi ecino, nibuba bwa bendelesi becindi cino, belede kufwa. ⁷Pele swebo tukana busongo bwa Leza buvumbidwe ape busisidwe, mbwakakanza Leza cindi kuti butubede mulemu bwesu, zindi kazitano-legwa. ⁸Takwe naba oumwi wabaleli becindi ecino wakabunvwiya, kambo nibakabunvwiya, nibataka mukankamina mwami wo bulemu. ⁹Pele mbuli mbukulembidwe, kuti "ezyo zitanobonywa elinso, na kunvwigwa okutwi, ezyo zitanonjila mu-moyo wo muntu, nzyezizyo Leza nzyababambilde abo bamuyanda. "¹⁰Pele Leza wakazyubununa kuli swebo kwinda mu muya. Kambo muya ulalingula zintu zyonse, naba makani malamfu aLeza. ¹¹Kambo nguni uzi mizezo yo muntu pele muya womuntu uli mu camba cakwe mweni? mbaya obo takwe muntu ukonzya kuziba mizezo ya Leza, pele muya wa leza. ¹²Pele takwe utwakata mbula muya we nyika pele muya uzwa kuli Leza. Kucita kuti tukanvwiisye zipego Leza zyakatupa. ¹³Mpawo tulakanana zintu ezyo kutayinsi amajwi ayisigwa ubusongo bwabantu pele ayisigwa omuya, mpawo tulapandulula zintu zyo-muya kubantu bo muya. ¹⁴Mpawo abo batainsi bomuya tabatambuli zipego ziomuya wa Leza, kambo zyo mbufubafuba kuli mbabo. Ape tabakonzi kuznvwiwa kambo zinvwigwa buyo o muya. ¹⁵Oyo wumuya ulatweluka zintu zyonse pele tayatulwi omuntu naba omwi. ¹⁶Kambo nguni uzi mizezo yo mwami kuti amuyusye? pele tulijesi mizezo ya kilisitu.

Chapter 3

¹Kambo mebo, nobazyalwama, takwe ninda kakonzya kumukananina mbuli bantu bo mumuya, pele ndakamukananina mbuli bantu benyama, mbuli bana banini muli Kilisitu. ²Ndaka musanina malili, kuta insi chilyo chiyumu, kambo takwe ni mwakakonzya kulya chilyo chilemu; Einawa tamu konzya. ³Kuchita kuti muchili basinyama mbuli mbo mujesi munyono obu lwani akati kenu, tamuchinsi basinyama? Ino tamuchedi mbuli bantu buyo na? ⁴Kambo umwi wamba kuti, mebo ndili wa Paulu, umwi ulati mebo ndili wa Apolo. Mponya ino tamuchinsi basinyama na? ⁵Ino Apolo ngwani? O Paulu ngwani? Bali babelesi buyo mbakabelesya, Mwami kukumushomya, umwi oumwi mbuli mulimo ngwaka pegwa. ⁶Mebo ndaka byala, Apolosi nguwakatilaila, peleleza ngwaka menya. ⁷Mbaba sikuzikila takwe kambo, awe sikutilila takwe kambo pele Leza umenya ngujesi Kambo. ⁸Oyo uzikila oyo utilaila bonse balelene, nikuba namu balahola bulumbu bwake kwindila buli mbwa ka beleka. ⁹Kambo tuli basi milimo nyina muli Leza. Ndinwe munda wa Leza, ape mulingada ya Leza yakwa. ¹⁰Kulizyalo lwa Leza ndunda kapengwa mbuli muyaki musongo ndakaya ntalisyo yengada ino muyaki alijiyo ngumbi. Kono umwi oumwi achenjele mbwa yaka. ¹¹Kambo takwe ukozya kuyaka intalisyo imbi pele njiyo nyina ibambidwe kale, ngwe nyina Jesu Kilisitu. ¹²Ino alinjiyo muntu ula kozya kuyasya ye ngolide niba nsiliva naba mabwe mayandisi naba masamu nebuba bwizu naba mabu, ¹³pele milimo yo omwi aumwi iyobonwa bwibwde,. Buzuba bolubeta mbobuyotondezya mbwibede, nkambo obo buzuba buyocha omulilo, nkabela mulilo uyo sunka milimo yo omwi oumwi mbwibede. ¹⁴Kuti chakayakwa antalisyo kuti chafutuka kumulilo muyasyi uyo tambula bulumbu. ¹⁵Pele kuti mulimo oumwi oumwi watentwa mpawo ujobula bulumbu, pele lwakwe uyo futulwa, mbuli kuti wakavunwa kumulilo. ¹⁶Nchonzyo mulizi kuti muli tempele lya Leza ape muya wa Leza ulapona mulinwebo. ¹⁷Mpawo kuti umwi wajaya tempele lya Leza, Leza uyomujaya kambo tempele lya Leza lilasala, anwebo muli tempele lyakwe. ¹⁸Takwe ulyelede kulyena, kuti aumwi wenu uyeya kuti musongo kwendelanya enyika, welede kuba mufuba fuba mukati abe musongo. ¹⁹Kambo busongo bwachidi echino mbufuba-fuba kumenso a Leza, mbwa amba malembe, "Ulajata basongo mubuchenjezi bwabo." ²⁰Oumwi malembe amba kuti, "Leza ulizi kuti miyeyo yabasonga njobuyo." ²¹Kambo kanko, takwe welede kuli kankaizya e ezintu zyobachita bantu. Mubwini zyonse zintu zizyenu, ²²naba Paulu, Apolosi naba Kefasi, niba nyika, bumi, nikuba lufu, kubachidi chesunu cheba chechidi. Zyose zizenu, ²³ape nwebo muli ba Kilisitu, o Kilisitu ngu wa Leza.

Chapter 4

¹Obu mbombubo muntu mbwayelede kulanga langa,mbuli babelesi bamwanambelele aba londozi basiside kasipe ka leza. ²Ino chiyandikana mayobozi cakuti welede kusyomeka.³Pele mebo cinto buyo yangu niche cakuti ndelede kubetekwa andiwe,na ankuta yabantu kambo nseli bebeteki ndimwini. ⁴Takwe cezi cakucita na kuli kambo kapegwa ketamikizigwa,pele eco tacambi kuti ndilasalula,walo oyo undibeteka ngu leza.⁵Kakambo kako mutabeteki cintu nociba cimwi cindi nocitana sikila mane mwami asike,walo uleza kuzomunika zintu zisisidwe zyamumudima akuyubununa makanze amyoyo ape aumwi uzojana lutembaula kuli leza.⁶Ino aya makani nobazyalwama ndabika kuli ndinwe,mebo a apolo,kukugwasya ndinywe kuti mukaiye kuli ndiswe ijwi lyakuti,"mutaindi ayo makani alebembedwe ape kuti mutalisupuli umwi kwinda mumwenzinyina." ⁷Kuti kuli ubona lwandano kuli umwi aumwi?Ino cinzi cojisi kuli cotambula?pele kuti na walumbaizya,ino cinzi comekelela mbuli kuti takwe notambula.⁸Mpawa mulijisi zyonse zynomunga mwayanda ape mulivubide kale!Mwatalika kulela kunji kwinda andiswe!buconzyo,ndalikwemuzya kuti kamutaleli kutegwa tulele antomwe. ⁹Nkaambo ndiyeya leza watubika tube ba apositolo bamumanina milimo mbuli muntu walo oyo uyanda kujaigwa.Twapa celelo kunyika ambi kubangelo kusikila kumuntu susu.¹⁰Tulibafubafuba muluyando lwaleza,pele ulimusongo muli leza.tuli batete,pele muli bayumu.Mulijisi bulemu pele swebo tupona mubuyamba. ¹¹Kuciindi eci twapona katuli anzala a nyota,tatukwe zyakusama,tulubatamide akuti takwe manda.¹²Tulabeleka canguzu,kubeleka amanza esu tulatamikizigwa tulabeleka.Twapenzegwa takwe cotucita. ¹³Cindi notutukilwa tulakanana cabukombi mubutete.Twaba bantu bakakwa kunyika ape twaba tombe kuzintu zyonse.¹⁴Takwe nindlemba zintu ezi kucita kuti ndimusampule pepe,kumuchenjezya buli bana bangu bayandika. ¹⁵Nomuli abami banji bali zyulu,tamukwe bandende baji pepe pele ndime ndedime ndakaba ndende uli jesu kwinda mumulumbe. ¹⁶Abobo ndamwambila kuti mubr acikozyanyo cangu.¹⁷Cecico cindakakutumina Timoteyo,omwana wangu muyandisi walo usyomeka muli leza,uyakumuyezya nzila zyangu muli leza,mbuli mbundakasisya konse kutaluba amuchikombelo. ¹⁸Pele ino nobami mwalisumpula mwacita cakupaupa na amenso mbuli kuti tindali kubola kulindinywe.¹⁹Pele ndilabola kulindinywe cakufwabana nakube kuyanda kwa leza.Abobo sekabikili mano ababo bali sumpula,pele njakubonanzuzu zyako. ²⁰Kaambo bwami bwaleza tabulibwakwamba buyo pepe mbwanguzu. ²¹Inoncizi ncomuyanda?kokuti ndize kulindinywe andufwa na caluyando acakubombya moyo?

Chapter 5

¹Twakanvwa kuti kuli bwami akati kenu, bwami obo mbomusyobo utajanywi mukuba akati kabamasi: kambo muntu umwi ulakala o mwanakazi wabayisi. ²Pele mywebo mulalisumpula! lamwelede kulila, kuti oyo wakacita eci agwisigwe akati kenu? ³Kwamba makani angu, nikuba kuti tandinsi anywibo mumibili, pele moyo wangu uli anywibo mumuya, ape mebo mbuli kuti mpendu ndayatula kale muntu oyo muzina lyo mwami, wakacita namu. ⁴Mwakubungana ape muzina lyo mwami wesu Jesu ndili anywibo enguzu zyo mwami wesu kilisitu aswibo. ⁵Mulelede kwaba muntu oyo kuli satani kuti mubili wakwe unyonyonye, kuti muya wakwe ukafutulwe mubuzuba bo mwami. ⁶Kulisumpula kwenu takwinsi kubotu. Ino tamuzi kuti tumena tunini tulafufumuya dwi lyonse? ⁷Amugwisye bumena bwecindi kuti mube mulwi mupya, mbumubede kamutakwe mumena. Kambo mbelele ye paseka, kilisitu wakapaizigwa kale. ⁸Akambo ako atusekelele pobwe, kutainsi obumena bwecindi, bumena bwe, ilandu o bwezibi pele ecinkwa citakwe bumena eco mululami olusinizyo. ⁹Ndakamulembela mulugwalo lwangu kuti mutayazani abasibwamu. ¹⁰Tindali kwamba buyo zyabantu babi benyika eyi, mbaba ba syicivule mwangu aba fumpi, mbaba basikukomba zibumbwa, nikwali namu nimwalizwide kale munyika. ¹¹Pele ino ndamulembela kuti na kuli muntu naba omwi ujesi mwenzinyina sibwamu, mulyato, sikukomba zibumbwa, simatusi, cakolwa, na mubbi, mutanvwani anguwe, nikuba kulya anguwe. ¹²Kuyatula abo bali anze mulimo wangu na? tamwelede kuyalula abo bali mukati. ¹³Pele Leza nguyo yatula abo balanze. Mumutande muntu mubi kuzwa akati kenu.

Chapter 6

¹Umwi wanu naba akambo kumuzyalwanyina,kono ulemuzya kuya ku mulawo wabatasyomi kwinda ku mulawo wa basalali ba leza. ²Kana tamuzi kuti basalali baleza bayobeteka nyika?kana tamuzi kubamba twambo twenu tunini tujanika akati kenu. ³Kana tamuzi kuti tuyobeteka bangelo?ino cilibuti kuti tatukozobeteka makani abumibuno.⁴Ino nomwayandika kubeteka makani ajatikizya twambo twenu twa buzuba_abuzuba,ino kambonzi comuleta twambo twenu twamusyobo oyu kunembo lyababo bajisi luswano acikombelo. ⁵Ino ndamwambila kuti cileta nsoni kana takwe basongo akati kanu bakonzya kubamba twambo akati kabuzyalwanyina. ⁶Pelenywebo mulatola muzyalwanyoko ula kambo kunkuta yabatayowi leza.⁷Ino kaambo kakutolana kumulawo akati kenu mulakomwa mbuli mbungano.Kana tacelede kuti mubisizigwe buyo?sena tacindi kubota kuti monongwe buyo. ⁸Anukuti nywebo nobeni mulabisizya,mulononga nukuba bazyalwanyoko benu.⁹Sena tamuzi kuti basizyinyonyono tabakanjili mubulelo bwaleza?mutacengwi abasibwamu,basimituni,basimamambe,basibuhule,abalumi. ¹⁰Babbi,baunyu,bakolwi,bajayi,basilweno boonsetabakaboni bulelo bwa Leza ¹¹Obu mbobabede bamwi akati kanu.Pele mwasalazigwa,mwasanzigwa akululamikwa muzina lyamwami leza a kilisito aku muyawa leza wenu. ¹²Zintu zyonse zilazuminika kulidime,pele tazili zyonse zijisi mpindu.Zintu zyonse zilazuminika kulindime;pele siyandi kutolwa kubuzike kucintuniciba comwe ¹³.Zilyo zyadda,alyalo idda njazilyo,pele Leza uyoziya zyonse zyabilo.Ino mubili tauli wabwamu,pele mubilingu wa Leza alokwe mwami ngwa mubili. ¹⁴Nkabela leza iwakabusya imwana oyo tubusye aswebo kunguzu zyakwe. ¹⁵Sena tamuzi kuti mibili yanu njiya kilisito? ino sa ndakonzya kunyanzya zizo zya kilisitokuti zibe zizo zyabwamu?ne!kutabi namu. ¹⁶Sena tamuzi kuti oyo ujananajana asibwamu waba mubili omwe asibwamu?kaambo kuli lembedwe mumangwalo kuliabo bobile yaba nyama yomwe. ¹⁷Pele oyo ujanana a Leza yaba nyama yomwe a mwami. ¹⁸Amucije bwamu! zinyonyono zyonse muntu zyacita zili anze amubili,pele sibwamu ubisizya mubili wakwe mukamweni. ¹⁹Sena tamuzi kuti mubili yanu nitempele yamuya usalala upona mulindinwe, Ngomujisi kuzwa kwa leza?Tamulivubi nobeni pe. ²⁰Kaambo mwakaulwa amulo,kako amulemye leza emibili yenu.

Chapter 7

¹Ino kujatikizya makani ngimwakandilembela, aya cibotu kumwalumi alulalano amwanakazi nokuba kanini. ²Nekuba obo kambo kamamambe,aumwi aumwi abe amwanakazi omwe luzutu,alakwe mwanakazi abe omwalumi wakwe umugeme. ³Mulumi ulelede kuzuzikizya milimo yakwe,kupa mwanakazi wakwe zyelede,alakwe mwanakazi ulelede ape mulumi wakwe mbubonya. ⁴Mwanakazi takonzyi kucita mbwayanda kumubili wakwe mukamweni pele mulumi ngujiisi nguzu. mbonya buyo alakwe mwalumi tajisi kucita mbuli mbwayanda ku mubili wakwemwanakazi ngujiisinguzu. ⁵Mutabi nomukakilana kuba antomwe cita mwazumizyana kucita obo zindi zimwi kuti mubike myoyo yanu kukukomba,mussule nomubola kuvwanana kuti satani ata musungwalili mukulyendeleya kwanu. ⁶Pele ayo makani ngindamba njemiyeyo yangu tensi mulazyo. ⁷Kaambo ndiyanda kuti bantu bonse babe mbuli ndime. kukuba obo umwi aumwiujiisi cipo cakwe cimugeme capegwa kwa leza,umwi obu aumwi bumbi. ⁸Pele kuli abo bakwetwe kale abo bamukabafu ndabambilakuti cibotukuli mbabo kuti bakale buyo mbuli ndime. ⁹Nokuba obo kuti tabakonzi kulyendelela,bakwate.Nkaambo kukwata kubotu kwindi kufwamunyamunya namukundyakundya na¹⁰Kuli abo bakwetwe kale ndabalailila namu kuti tensi ndimendendimulailila ngu leza mukamwini,mwanakazi telede kulekana amulumwakwe. ¹¹Kutina uli mulekede kale ulelede kukala buyo katakwetwe.nakuyandana amulumwakwe alakwe mwalumi telede kumuleka mukaintu wakwe¹²Pele bamwi bantu ndabambila obu majwi aya ngangu ndemwini,tayensi a mwami akuli umwi muzyizwanyina ujisi mukaintu wakwe utali muzumini,ino moyo wakwe wayanda kukala kulinguwe atamuleki. ¹³Kuti mwanakazi ujisi mwalumi utali muzumini ino kuti moyo wakwe wanoyanda kukala anguwe atamuleki. ¹⁴Kaambo mulumi alakwe utali muzumini ulasalazigiwa amukaintu wakwe,alakwe mukaintu utali muzumini alakwe ulasalazigwa amulumwakwe kwatanoli na bana benu nibatasalali anukuti ino balasalala. ¹⁵Pele kuli uya utali muzumini ulayanda kulekana,mbombubo abalekane kwanoli obo muzyalwanyina naba mwalumi naba mwanakazi tangidwe kulukwato. Ndumuno ndwakaswilila leza. ¹⁶Kaambo yebo mwanakazi tozi kuti ninga ulamufutula mulumwako. Ayebo mwalumi tozi kuti ninga ulamufutula mwanakazi wako. ¹⁷Umwi aumwi ayende mbubonya mbwabilwa kanchali kakwe kwa leza akale mbubonya mbwakede kucindi cakamwit a,mbombo mbundalailila mbungano zyonse. ¹⁸Sena kufumbwa muntu wakali mupalule cindi nakaitwa amwi? Atabwedezi lumo lwakwe na kufumbwa muntu wakali silumo cindi cakaitwa atapalulwi. ¹⁹Bupalulwe tabukwe makani,akwalo kutapalulwa takukwe makani. Makani kutobela buyo mulazyo wa mwami. ²⁰Kufumbwa muntu akale mbonya mbwakabede cindi nakaitwa. ²¹Sena wakali muzike nowakaitwa? Tokwe makani pele kuti kokonzya kuba muliyo konaba oba. ²²Kaambo oyo wakali muzike kucindi cakaitwa mu mwami miliyo wa mwami mbubonya obo alakwe wakali miliyo kucindi cakaitwa muzike wa kilisito. ²³Mwakaulwa amulo,kaambo kako mutabi bazike babantu. ²⁴No bazyalwama umwi aumwi ulelede kukala kubusyu bwa leza mbubonya mbwakabede kucindi cakaitwa. ²⁵Kumakani ajatikizya batakwetwe,tandikwe malaile ali onse.Pele ndamupa miyeyo yangu,ape ndali muntu ufwidilidwe lwetelo ku mwami,nekuba musyomesi. ²⁶Ino ngondiyeya ngaya cibotu kambo kamapanzi asunu kuti muntu akale mbubonya mbwabede. ²⁷Sena ulangidwe kumwanakazi? na kuli obo, utakanzi kwangununwa. Sena ulangulukide?na kuli obo utakazi kwangununwa. ²⁸Pele kuti kakwete tabisizye alakwe mwanakazi kuti katakwetwe tabisizye.Nekuba kuti bakwatana bayojana mapenzi kunyama,pele mebo ndayanda kumuyokola. ²⁹Cendiyanda kumwambila nobazyalwama cindi cifwifwi kuzwa sunu abo bakwetwe banakazi babe mbuli obo bata kwete. ³⁰Abo balila ababe mbuli batalili,ababo basekelela ababe mbuli abo batasekeleli,ababo basimakwebo ababe mbuli batakwete buvubi. ³¹Abo babelesya zintu zyakaindi batapangiki moyo kubelesya nzizyo kambo ziyanza zyansi ano zili mukwindilila. ³²Ndayanda kuti mutabi amangezezya kumoyo oyo utakwete ulalipakasizya kumakani a mwami kutegwa abotezye mwami. ³³Pele mwalumi ukwete ulalipakasizya ku zintu zyanyika kuti abotezye mukaintu wakwe. ³⁴Anguwe mwanakazi ukwetwe amusimbi utakwetwe bali siyene,oyo utakwetwe utali pakasizya kumakani amulumikuti asalalenukuba kumubili nekuba kumuya anu kuti oyo ukwetwe ulalipakasizya ku makani akuti abotezye mulumiwakwe. ³⁵Aya ndamba mu mpindu yenu siyandi kuti mucigwe mukakole,pepe ndayanda buyo kuti kube ziya za ziluleme,ape kuti mupangike moyo kumakani amwami cakutalipakasizya. ³⁶Kuti na umwi uyeya kuti taendeleyi muntu ngwa bulikide kabotu_alimwi na ulisikide mucimo cakukwata_acite obo mbuli mbwayanda. Nkokuti tabisizye akwate buyo. ³⁷Pele mwalumi ajatisye mumoyo wakwe,kuti tasungilizigwa kucita cayanda,pele uli anguzu mukamwini ukonzya mumoyo wakwe kuti musimbi wakwe kakede mbwakede,mwalumi oyo ulacita kabotu. ³⁸Ino oyo ukwata ulacita kabotu,pele oyo utakwete ulacita kabotu kwindi. ³⁹Mwanakazi ulangidwe kumulumwakwe ku cindi ncacipona,pele afwa mulumi ulangunukide kukwatana kufumbwa ngwayanda kuti na muna kilisito. ⁴⁰Nekuba obo cibotu kuti wakala mbuli mbwabede,mbubonya mbondiyeya mebo,kambo andimedisoyoma kuti ambebo ndijisi muya wa leza.

Chapter 8

¹Ino ngaya makani enyama ipaizigwa mizimu. Tulizi kuti tonse tuli o luzibo, luzubo lutupa kuli sumpula, pele luyando lula yaka. ²Muntu anoyeya kuti ndilezi makani oyo muntu tana kuziba chintu nechiba chomwi mbwelede. ³Kono muntu akuyanda Leza ulazibwa nguwe. ⁴Mbubo atubone mbwabede aya makani ezilyo zipaizigwa mituni. Tulizi kuti takwe mutuni niba munyika yonse ape kuti takwe leza pele omwi buyo. ⁵Kambo nikuba kuti bamba ba Leza nikuba kujulu nikuba ansi, liyi banji banji ba Leza abami, ⁶Nikuba namu kuliswebo kuli Leza omwi buyo, tatesu nguzya wida zintu zyonse ngu tuponena aswibo, Aoe kuli Mwami omwi Jesu Kilisitu nguzyaka lengi sigwa zyonse, aswebo twakalengi sigwa mulinguwe. ⁷Pele taisi bonse bajisi luzibo olu. Bamwi, mbuba kazibila mituni kusikila sunu, bachilya zilyo ezyo chokuyeya kuti chamasimpe nkizya kapaizigwa mituni, nikuba namu mangezezya abo mbwa kompeme ala softwazigwa. ⁸Pele tisinsi zilyo zitu zisya kwa Leza. Na tatulyi tatu swekelwi chintu, na tatulyi tatugwasigwi cintu, ⁹Nikuba namu amu amuchenjele kuti obu bwami bwenu chitabi chilebyo kuli ba kompeme. ¹⁰Kambo kuti muntu akubona yebo ojesi luzibo ulikedede mukulya munganda ye mituni, ino mangezezya akwe takoyo yumizigwa kukulya zipazigwa mituni. ¹¹Ino kambo kolizibo lwako lwe zibumbwa zikobwa, butetete boumwi, muzalyanyoko ngwakafwida Kilistu balanyonyoka. ¹²Ino chidi chimbisizya bazyalwanyoko namu, okuma uma mangezezya abo okompe me mulinkubisizya Kilisitu. ¹³Nikuba namu kuti zilyo zilalebya muzyalwamu nsikoyolya limbi eyo ngama lyonse kuti nditi ndita lebyi muzyalwama.

Chapter 9

¹Tandangunukide na? tandinsi mu aposito? tandikamubwene Jesu mwami na ? tamwinsi babelesima mu mwami? ²Kuti na tandinsi mwa aposito kuli bamwi, kono kuli nywebo. Kambo muli bakambonima kubu aposito bwangu mu mwami.³Obu mbulikwabilizi bwangu kuli abo banditatuba. ⁴Tatukwe lwanguluko kukulya na kukunwa? ⁵Tatukwe lwanguluko mukubweza mwanakazi oyo usyoma, mbuli mbobacita ma aposito , ape aba zyalwanyina mulu mwami, o Kefasi? ⁶Na ngu Bbanabbasi amibo balukede kubeleka? Ngwani ubeleka mbuli musoja muli lyakwe? ngwani ubyala musansa ape katalyi zizyalo? na ngwani wembela butanga utanwi malili azyo? ⁸Ino ndamba ezi zintu kwindila munguzu zyabantu? pele mulawo tawambi namu?⁹Mbuli mbo cilembedwe mumulawo wa Mozesi , " pele mutangi kumulomo mupulu cindi nalyatauka maila , " kambo Leza ulanga buyo ngombe ? ¹⁰Nkokuti tamba swebo? cakalembwa kuli swebo, kambo oyo ulima alime cakulangilila, ape uyo utebula ulelede kutebula obulangilizi bokwabila bamwi mubutebuzi. ¹¹Kuti na twakabyala camumuya akati kesu, kokuti cilaindiliza na kutebula zyo ku nyama kulindinwe?¹²Kuti bamwi bakapegwa celelo eci, sa swebo tatwelede kubainda kupegwa na ? Kono takwe nitwacisungilizya celelo. Pele tulakakatila mulizyonse kutali kusinkilizya mulumbe wa Kilisitu. ¹³Tamuzi kuti abo babeleka milimo wabusalali balajana zilyo mu tempele ? tamuzi kuti abo babelekelo mukabwe bala abana zipo zipegwa akabwe? ¹⁴Munzila njonya eyo , abo bakambauka ijwi lya Leza balajana kupona kwabo mukukambauka ijwi. ¹⁵Pele takwe nindayanda nikuba comwi celelo, ape tandilembi ezi mukuti cimwi cintu cicitike kulime. Cilabota kuti ndafwa kwindi kuti omwi wanginyanga celelo mukunonenwa. ¹⁶Kuti na ndakambauka mulumbe, tandikwe kambo okulisumpula, kambo ndilikede kucicita. Ape mawe kuli mebo kuti na nditakambauki mulumbe!¹⁷Kuti ndacita namu ckwangunuka , ndiyojana bulumbu. Kono kuti kense angunukide, mukucita eci, ndicijesi bwembezi obo mbundaka pegwa . ¹⁸Ino bulumbu bwangu ninzi? kuti ndakambauka , ndilakambauka ijwi kakutakwe kubbadela ape kkutakwe kubweza cabilo conse mujwi. ¹⁹Pele kuti na ndilangunukide kuli zyonse , ndibe mubelesi kuli bonse , kuti ndijana banji. ²⁰Kuma Juda ndakaba mbuli mujuda, mukuti ndijane majuda. Kuli abo bali kungsi omulawo, bakaba mbuli abo bali kungsi omulawo mukuti babweze abo mumulawo. Ndakacita eci mukambo kokuti tandinsi mungsi womulawo.²¹Kuli abo bali anze umulawo, ndakaba mbuli abo bali anze omulawo, kono tidali anze omulawo wa Leza mebo , pele ansi omulawo wa kilisitu. Ndakacita namu mukuti ndibweze abo bali anze omulawo. ²²Kuli bagokedwe ndakaba ugokedwe, kutegwa ndibweze bagokidwe. Ndakaba zyonse kubantu, kutegwa ndibe nzila yokufutula bamwi. ²³Ndilacita zyonse zintu kuluse lwo mulumbe, kutegwa nditole busena kuzileleko. ²⁴Tamuzi kuti balunduka balazuza , pele omwi ngupegwa cipo? ino amuzuze mukupegwa zipo. ²⁵Kufumbwa uzuza ulalilanga langa muzintu zyonse. Balacita namu mukuti babweze zipo zimana pele tulaci namu mukubweza cipo zitamani . ²⁶Nkokuti tandizuzi kakutakwe bulangilizi. ²⁷Kono ndilapa mubili wangu okupanga muzike, kutegwa ndamana kukambauka kuli bamwi, mebo ndemukamwini nditajwisijwe.

Chapter 10

¹Ino bazyalwana ndayanda kuti mutalubi aya. Ba mauso bonse bali kungsi iyejoba, ape bonse bakainda akati kolwizi. ²Bonse baka bbabatizigwa amusa mujoba amulwizi, ³bonse bakalya cilyo comwi comuya. ⁴Bonse bakanwa cokunwida comwi comuya, kambo bali kunwa kumwala oyo wo muya wakabasindikila. Mwala oyo kali Kilisitu. ⁵Nikuba namu banji akati kabo Leza takwe nakababotelwa, bakagwisigwa munkanda. ⁶Ino ayo makani atubeda incenjezyo, kuti tutabi mukususa zintu zibi mbuba kasusa bo. ⁷Mutabi basiku komba mituni mbuli bamwi akati kabo, mbuli mbukulembidwe kuti bantu bakakala kuti balye okunwa mponyina kuti balye okunwa mponyina bakabukila kusaana. ⁸Ape tutaciti bwamu mbubakachita mbabo. Ino kwakawa mubuzuba bamwi bantu balizyulu makumi abile ezitatu akati kabo. ⁹Ape tutasunki Jehova mbubakamusunka bamwi babo, mpawo bakalumwa kunzoka. ¹⁰Ape mutatongoki mbuli mbubakatongoka bamwi baaba, kuli tongoka kuli basi kusinya. ¹¹Aya makani onse akaba mbuli njenjezyo, akalembwa kuti a cenjezye swebo totusikilwa kumamanino ecindi. ¹²Kambo oyo uyeya kuti ndinvwi kaboti a cenjele kuti atawi. ¹³Takwe lutepauzyo Lumusikila pelembuli matepauzyo nge bajana bantu cindi conse, ape Leza wa syomeka, kuti takozozumina kuti =musunkwe kwindu nguzu zyenu, pele antomwi alusunko ulachita chipolelo kuti ukabe olukolelo. ¹⁴Mbubo nobayandwa bangu amuchenjele kukomba mituni. ¹⁵Ndamwabila mbuli bantu basongo amulibeteke nobeni muli chindamba ¹⁶Inkomoki yecileleko njituleleka tainsi chabilo chituswanana mumubili wa Kilisitu na? ¹⁷Akambo kokuti kuli chinkwa chomwibuyo, swebo notuli banji tuli mubili omwi. Kambo tonse tulabana chinkwa chomwi. ¹⁸Amuyeye chitambo chaba Izilaili. Abo balya zipaizyo labaswanani achipaililo na? ¹⁹Ino ninzi chindilimukwamba? Ino nko kuti chilyo chipaizigwa kuzibombwa nchito na na kuli chibumbwa nchitu? ²⁰Kono ndamba kuti zibapaizya batasyomi, bapaizya kumadaimona kutainsi kuli Leza ne. Tandambi kuti muswanane amadimona. ²¹Tamukonzyi kunwa nkomoki yo mwami atomwi enkomoki yama dimona. Tamukonzya kulida atebule iyo mwami antomwe etebule lya ma dimona. ²²Mwendi, ino tuyanda kuchita kuti mwami abe ebivwe? Ino tuli jisi nguzu kwindu nguwe? ²³Zintu zyonse zila zuminika, pele tazinsizintu zyonse ziyaka. ²⁴Mutayandoli kuligwasya pele kugwasya bambwa nyoko. ²⁵Amulye kufumbwa zyagigwa munakwebo enyama kakutakwe kubazya buzya kambo kamange zezya enu. ²⁶Kambo ngika yonse njo mwami ezintu zyonse zili mumo. ²⁷Kuti na omwi wabatasyomi muli Leza wamutamba kukulya, Nikuba namu mwayanda kwinka amulye kufumbwa ziomwa sombwa kakutakwe kubuzya buzya kambo kamangezezya enu. ²⁸Pele kuti na umwi wamwambi a kuti echi chilyo chakapaizigwa, mpawo mutalyi kambo koyo wamwambila kambo kamangezezya, ape kambo kamangezezya ako o mweni. ²⁹Ndamba mangezezya omwenzinyoko kutamba mangezezya ako. Ino nkambonzi lwangunuko lwangu nchilwede kubetekwa amangezezya. ³⁰Kuti nandalya chokulumba ino kambonzi. Cheto ngokwa akambo kechilyo echi che ndakombela? ³¹Mpawo nekuba kuti mulalya, nekuba kuti mulanwa, nakufumbwa echo nchimuchita amuzichitile mubulemu bwa mwami zyonse. ³²Mutabiki zilebyo munzila yama Juda nebaba ba Giliki, nekuba kulusangano lwa Leza. ³³Mbonyina mbuli ndime mbunda sola. Kubotezya bantu bonse muzintu nzyecita. Nsiyandoli kuligwasya ndemwini pele kugwasya banji kutegwa bo bafutulwe.

Chapter 11

¹Amwiye mebo, mbubonya mbuli mbweyiya Kilisito. ²Ndamulumbaizya nkambo mulandiyeya muzintu zyense, okujatitsya ziyo zyense mbubonya mbuli mbundakamusila ezi. ³Pele ndiyanda kuti mumvwisisisye kuti mutwe wo muntu ngu Kilisito, ape mwalumi ngo mutwe wo mwanakazi wakwe, mponya Leza ngo mutwe wa Kilisito. ⁴Kufumbwa mwalumi ukomba nanga kuisima kalivumbide kumutwe ubausya mutwe wakwe. ⁵Pele kufumbwa mwanakazi ukomba nanga kusinsima katalivumbide kumutwe ubausya mutwe wakwe wangelwa. ⁶Kuti mwanakazi kalivumbi kumutwe, ulelede kugelamasusu akwe, pele kuti kacifwisya nsoni kuti mwanakazi wangelwa masusu akwe nikuba konyolwa, mponya welede kulivumba ntaulu. ⁷Nkambo mwalumi taelede kulivumba kumutwe wakwe ne, nkambo inguwe ncikozyanyo ape mbulemu bwa Leza, pele mwanakazi ncikazyanyo comwalumi. ⁸Nconzyo, mwalumi takwe nakalengwa ku mwanakazi, pele, mwanakazi wakalengwa kuzwa ku mwanalumi. ⁹Ape mwalumi takwe nakalengwa mwanakazi, pele mwanakazi wakalengwa mwalumi. ¹⁰Mukambo ako mwanakazi mwanakazi welede kuba citondezyo ce nguzu amutwe wakwe, ankambo ka banjele. ¹¹Nikuba namuygi mu mwami mwanakazi tajesi lwangunuko ku mwalumi, naba mwalumi tajesi lwangunuko ku mwanakazi. ¹²Nkambo mbubonya mbuli mwanakazi, mbwakazwa ku mwalumi, anguwe mwalumi ulazwa ku mwanakazi, pele zintu zyense zizwa kuli Leza. ¹³Amulebeteke nobeni. Ino kulelede kuti mwanakazi akombe kuli Leza katalivumbide kumutwe? ¹⁴Ino moyo tautuyisiy kuti neensoni kuti mwalumi kajesi masusu malamfu, mbulemu bwakwe? ¹⁵Nkambo masusu akwe akapengwa kuli nguwe oleza kuti chibe chivumbyo cho mutwe wakwe. ¹⁶Pele kuti na muntu uyanda kukazya nkani ezi, ndamba kuti tatujesi chilengwa chimbi, niziba nsangano zya uza ne. ¹⁷Pele munkani nzyeyanda kumulailila ino, nsikonzyi kumulumbaizya, nkambo nimubunyana tainsi kokubotyane, nkulumbizya buyo. ¹⁸Nkambo cokusanguna, chindi nchimubungana mbuli lusangano, ndamvwa kuti kuli kwandana akati kenu, mponya kanini buyo ndazumina-zumina amakani aya. ¹⁹Nchonzyo kulelede kuti kube kwandana akati kenu, kutengwa basyomeka akati kenu balibonye kabotu. ²⁰Ino nimubungana antomwi, tainsi chilalilo co mwami ne. ²¹Nkambo chindi nichasika kuti mulye, umwi oumwi wenu walya chilyo chakwe mweni, mponya umwi ulafwa nzala, umwi ulakolwa. ²²Ma! Ino tamujesi manda okulida okunywida? Na mulasampola lusangano lwa Leza okubasya nsoni bachete? Ino ndimbwambile buti? Ino ndelede kumulumbaizya. Munkani ezi msimulumbaizyi ne! ²³Nkambo mebo ndakatambula kuzwa ku Mwami echo nchindakasila nywebo, chokuti Mwami Jesu masiku ayo ngonya ngakabwa, wakabweza chinkwa, ²⁴mponya nakamana kulumba, wakachikomona, wakati, "Oyu ngomubili wangu ngwemukomweda, kamuchita namuya kundiyeya." ²⁵Munzila njiyonya wakabweza nkomoko bamane kulya, wakati, "Nkomoki eyi nchizuminano chipya mu bulewa bwangu. Kamuchitanamuya, kufumbwa chindi nchimunywa, kuti muniyeye." ²⁶Nkambo kufumbwa chindi ncimulya chinkwa echi okunywa nkomoki eyi, mulambilizya lufu mWami kusikila akabole. ²⁷Mukambo ako, kufumbwa ulya chinkwa okunywida munkomoki yo mwami katalede, uyoba o mulandu ku mubili okubulowa bo mwami. ²⁸Ino amulebeteke nobeni, kwamana buyo amulye chinkwa okunywida mu nkomoki. ²⁹Nkambo bense balya okunywa kuseswa kwabo. ³⁰Ankambo ako bunji bwenu nchimuchiswa okuteteta, ape bamwi balafwa. ³¹Pele kuti nitwalikulibeteka lwesu kabotu, nitwatalikubetekwa ne. ³²Pele chindi nchitwabetekwa omwami, twasubuwa, kutegwa tutakasinganizigwi antomwi nyika. ³³Ino nobenzuma, chindi nchimubungana antomwi kukulya, amulindilane. ³⁴Kuti na timwide nzala alye kunganda yakwe kutegwa nimubungana antomwi, kutabi kusinganizigwa ne. Nkani zimwi ndiyomulailila ndakubola.

Chapter 12

¹Ino ku makani ezipigo zyo muya, nobenzuma, nsiyandi kuti mutambiwti. ²Mulizi kuti chindi nchimwachili bagani, mwali kongelezigwa okuso lodelwa kuzibumbwa zitakanzi kwammbola ne. ³Mukambo aka ndiyanda kuti mumvwisisisye kuti takwe muntu naba omwi wambola mu muya wa Leza ukonzya kwamba kuti, Jesu mwami; ati kwinda mu muya usalala. ⁴Ino kuli misyobo yezipego, pele muya nguwenya, ⁵ape kuli milimo yandene-andene, pele mwami nguwenya. ⁶Kuli nguzu zyandene-andene, pele Leza ngumwi uyibelesya yense mubantu bense. ⁷Kuli umwi oumwi kuliyubulula ko muya kwapegwa kuti bantu bense bagwasigwe. ⁸Oumwi ulapegwa o muya ookwambola chobusongo, kuti umwi chokwambola ko luzibo mu muya nguwenya. ⁹Umwi ulapegwa muzumino mu Muya nguwenya kuli umwi zipego zyokusilika mu Muya omwi. ¹⁰Kuli umwi nguzu yokucita malele, kuli umwi businsimi, kuli umwi chokuziba myuya yandene, kuli umwi chokwambola mu ndimi zimbi, okuli umwi chokupandulula ndimi ezi. ¹¹Muli ezi zyense Muya nguwenya ngubeleka, ape nguwabila muntu umwi oumwi mbuli Muya mbuyanda. ¹²Nkambo mbubonya mbuli mubili mubili omwi okuba zizo zinji, ezizo zyo mubili zyense nanga kuti zinji, mubili ngumwi buyo, mbubonya namuya Okilisito mbwabede. ¹³Nkambo mu Muya omwi twakapapatizigwa mu mubili omwi nibaba ma Juda, nibaba ma Giliki, nibaba bazike, nibaba bangunukide, nkambo twense twakapegwa kuti tunywe cho Muya nguwenya. ¹⁴Nchonzyo, mubili tujesi chizo chomwi buyo, pele nzinji. ¹⁵Kuti igulu lyamba kuti, mbwetainsi jansa, tandisi wo mubili; nikuba namuya nchibela chomubili. ¹⁶Kuti na kutwi kwamba kuti, mbwetainsi linso, tandinsi wo mubili, nikuba namuya nchibela chomubili. ¹⁷Kuti na mubili wense niwali linso, ino kuswilila nikwali kuti? ¹⁸Pele mbubonya mbuli mbukubede, Leza wakabamba zizo mumubili chimwi e chimwi mbuli mbwakasala. ¹⁹Ino kuti zizo zyense nichali chizo chomwi buyo, ino mubili niwali kuli? ²⁰Mbuli mbukubede, kuli zizo zonji, pele mubili ngumwi. ²¹Linso talikonzi kwambila janza kuti, 'Nsikuyandi ne,' na mutwe lwawo kwambila zijumba kuti, tandimuandi ne. ²²Pele nchonzyo, zizo ziomubili zilangika kuti tazijesi nguzu, zuayandika loko. ²³Anzizyo zizo ziomubili nzituyeya kuti tazilemekeki, tula zilemekaloko. Anzizyo zizo zyesu zyusisya nsoni, zilainda kupegwa bulemu. ²⁴Pele zizo zyesu zyebeke zilijesi kale bulemu. Leza nguwanunganya mubili. mponya zizo zitakwe bulemu, nzizyonya wakazipa bulemu, nzizyonya wakazipa bulemu bupati, ²⁵kutegwa kutabi kwandana mubili, pele kuti zizo zyense zigwasyane. ²⁶Kuti na chimwi chizo chachiswa, zizinyina zyense zilachiswa anzizyo. Kuti na chimwi chizo chakutekwa, zizonyina zyense zilasekelela antomwi. ²⁷Ino nywebo muli wa Kilisito, umwi oumwi wenu nchizo chawo. ²⁸Mponya Leza wakabika mulusangano chokusanguna Bapostoli, lwabili Basinsimi, olwatatu Bafundisi; kusule lyabo micito ya malele zipego zyokuponya, milimo igwasya bamwi, misyobo yokusolwedela, milimo igwasya bamwi, misyobo yokusolwedela bantu, emisyo yandene ye ndimi. ²⁹Ino bense mbapositolo? Ino bense mbasinsimi? Ino bense mbajundisi. Ino bense balaata malele? ³⁰Ino bense balijesi chiwego chokuponya? Ino bensebalambola mu ndimi? Ino bense balapandulula? ³¹Ine, pele amiyandole chenguzu zipego zipati kwinda. Amibo ndilamutondezya nzila mbotu kwinda zyense.

Chapter 13

¹Kuti na ndambola mumisyobo yabantu ape eyabangelo. Kono kuti ketakwe luyando, inga ndaba buyo mbuli mulangu ulila na cisimbi cumwa. ²Nakuti ndaba ecipego cobusinsimi ape ndilaziba zyonse zisisidwe zymasimpe ezyo luzibo, ape kuti ndilijesi lusyomo lokujwisya malundu. Kono kuti kandidatwe luyando, takwe mbwebedeledede. ³Kuti na ndapa zyonse zyejesi kuli bapengide, ape kuti ndapa mubili wangu kuti utetwe. Kono kuti ketakwe luyanda, takwe ncejana. ⁴Luyando lulijesi bulangilizi uluzyalo. Luyando talukwe lunyongo okulisumpula. ⁵Talunsi lunyemi na cinyiya. Tainsi kulipa. Tainsi kuti na cuba kuyanda, na cilabamba zibi. ⁶Tacinonenwi mukutasalala. Pele kunonenwa mubusalali. ⁷Luyando luziyala zintu zyonse, musyome zintu zyonse, mulangile muzintu zyonse, ape okubweza zyonse zintu. ⁸Luyando talumani. Kuti na kulibasinsimi, bayofwa. Kuti na kundimi, ziyomana. Kuti na kuliluzibo, luyoyinda. ⁹Kambo tulizi muzibela ape kulasinsima muzibela. ¹⁰Kono kuti zibotu zyaza, eco citanamana ciyoinda. ¹¹Nindali mwana, ndalikwambola mbila mwana, ndalikuyeya mbuli mwana, ndaliku lyamboazwa mbuli mwana. Nindakakomena, ndakabika zintu zyobwana kumbali. ¹²Ino tubona zitansi zizo mucimboni, kono menso amenso. Ino ndaziba mucibela, kono ndiyoziba cokumaninizya mbuli mbo mbondaziba. Kono ino ezi zyoatatwe: lusyomo, bulangilizi, oluyando? ¹³Kono cipati kuli zyonse ndu yando.

Chapter 14

¹Amutobele luyandisyo, ape amupangike myoyo yenu kuzipego zyamoyo. Pele kwindi zyonse kubusinsimi.

²Kaambo sikwamba myambo tensi bantu mbabambila pepe, ulambila leza luzutu nkaambo takwe muntu umvwa wamba makani asisdwe a moyo. ³Pele oyo unsinsima ualambila bantu majwi ayaka akusenezya akusozya' ⁴Oyo unowawamba myambo ulaliyaka mukamweni,pele oyo usinsima ulayaka basimbungano nyina acikombelo. ⁵Ino ndiyanda kuti nonse mwambe myambo,pele cintu nceyanda kwindi ncakuti musinsimi nkambo oyo usinsinsima ulayanda sikwamba myambo cita apandulule, kuti babe abuyake abalo basimbugano. ⁶Ino kucindi cino,nobazyalwama, kuti ndeza kulindinywe kuzo bwamba myambo nkamugwasye buti?cita ndamwambila ciyubunuzyo nanka lusibo, naka lusinsimo, nanka lwiyo? ⁷Azyalo zintu zilila mbuli nyele nanka kantimbwa, kuti tuzipambukanye bantu kabutu endelo zyazyo. Inokulazibwa buti kuti ncenzi eco cizibwa nanka cumwa?

⁸mwembo wanolila cakutamwigwa nguni unga ulalibambila nkondo? ⁹Mbokubede kulidinwe anywebo endimi zyen u zitinoamba majwi aswilila,ino kulazibwa buti kuti makaninzi ambwa?mulabanga mwambila muwo buyo.

¹⁰Mbubonya obo kwili myambo yamusyobo musyobo ansi ano nkabela takwe takwe utaswiliki. ¹¹Pele kuti nsimwisyi mwambo mbubede pele mumeso asikwamba ulaba ubweleza buyo kulindime. ¹²Ino anywebo mbuli bomusungwala kunjilwa muuya,amupangike myoyo yenu kuti mukainde kuyakana abasimbunganonyoko.

¹³Abobo oyo wamba myambo myambo ulelede kukumba kuti apegwe bupanduluzi. ¹⁴Nkaambo kuti ndakomba mumwambo umbi, ino muuya wangu ulakomba ncobeni,pele miyeyo yangu tigwasigwi pe. ¹⁵Ino nkucita buti? nokomba kumuya.pele nokomba kumiyeyo yangu ayebo. ¹⁶Kwataba bobo, kuti kolomba leza kumuuya,ino oyo utaiyide na kufunda ulakonzya buti kuzuminina kulumba kwako kuti ameni? Nkaambo tensi boamba. ¹⁷Webo ulalumba kabotu nekubanamu walo tayakwi. ¹⁸Ndalumba leza kuti ndamwinda nonse kukwamba myambo. ¹⁹Pele mumbungano cilandibotela kuti nkambe magwi naba osanwe amiyeyo yangu, kuti kaisye benzuma,kwindi kwamba magwi ali zyuulu zili ikumi mumwambo umbi. ²⁰Nobazyalwama mutabi mbuli bana kumakani abusongo. Kumakani abubi amube tunsambila buyo,pele kumakani abusongo amube banonobokede.

²¹Kulilembedwe mubbuku lya mulao kuti,bantu aba nzibambila amyambo imbi amilamo imbi,nekuba abo tabakozondiswilila pepe mbobubo mbwamba leza. ²²Abobo eyi myambo imbi tuli citondezyo kuli babo bazuminipepe.pele kulibabo batazumini. Anukuti busisinsimi tabwinsi bwababo batana zumina pepe mbubwaba bazumini. ²³Ino kuti mbungano yanu yonse yabungana antomwe nkabela bonse buyo balamba myambo i mbi elyo kulanjila bamwi bataiyide nanka bamwi batazumini.kana tabakonzi kwamba kuti mwasondoka na? ²⁵Pele kuti bonse balansinsima,elyo kulanjila umwi utaide nanka umwi utazumini ncobeni oyo muntu ulayaswa mumoyo kuli bonse ulalingulwa kuli boonse ²⁴Makani asisidwe amumoyo wakwe alaboneka, elyo ulainda kumenso akwe akukomba leza mpali akati kenu. ²⁶Ino nkucita kutinzi?nabazyalwama cindi cimubungana umwi aumwi ujisi lwimbo nanka lusisunumo nanka lupnduluzyo ncibotu.pele onse abe akuyasya . k ²⁷wanoli bamba myambo imbi, aba bamba babe omwe_omwe,nkabela akube umwi upandulula. ²⁸Pele takwe sikupandulula,elyo sikwamba myambo ulelede kumuna buyo mumbungano, alyambilile mwini mumoyo akwambila leza. ²⁹Abalo basinsimi babe bobilo na botatwe,nkabela bamwi babuzyanye makani ambwe. ³⁰Umwu ulukede akusisinidwa makani,elyo uli mukwamba aumune. ³¹Kaambo mulakonzya kusinsima nonse omwe_omwe, kuti bonse baiye akuyumisigwa mumoyo. ³²Myuuya yabasisimi ilakonzya kwendelezegwa kubasinsinsimi mumoyo. ³³Ikuti leza tali leza walupilangano pepe, ngwalumuno mbubabede mumbungano zyoonse zyabasalali. ³⁴Banakazi baumune mumbungano,nkaambo balo tabazumizigwa kwamba, balibombye buyo mbali mbuwamba mulawo. ³⁵Kuti balayanda kwiya makani,babuzye balumi babo beni kunganda nkaambo masampu kuti banakazi baamba mumbungano. ³⁶Ma! sa kulindinwe nkukwakazwa makani a leza? kana kuli ndinywe kolike nkwakasikila. ³⁷Akuli muntu uliyeya kuti ndi musinsimi, nanka kuti ndi simuuya, azibe kuti aya makani ngindakamulembela milazyo ya mwami. ³⁸kufumbwa muntu ikaka, alokwe mwini uyokakwa. ³⁹Mbubo nobazyalwama amukusukamine businsimi, nkabela kwamba myambo imbi akwalo mutabakasyi. ⁴⁰Pele zintu zyoonse buyo zicitwe kabotu akucililana.

Chapter 15

¹Ino ndiyanda kumuyubulusya, nobazyalwama, kumulumbe wakasasailwa kuli nywebo, ayo ngomwakatambula okuti mpomwivwi, ²Ape nkokunko komwaka futwida, na mwajatilila kujwi ndindaka mbauka kuli nywebo, ati kuti musyomende kobuyo. ³Ndasisya kuli nywebo mbuli kusanguna kuyandika oko amibo nkondakatambula, ati kilisitu wakafwa akambo akezibi zyesu kwendelana amangwalo, ⁴Mponya wakazikwa, ape wakabusingwa mubuzuba bwatatu kwendelana amangwalo. ⁵Kilisitu wakalibonya kuli kefasi, okuli balikumi otubili; ⁶Mponya wakalibonya kuli baina myanda yosanwe bazyalwama acindi comwi. Akati kabo bamwi bacipona, pele bamwi bakalalilila. ⁷Mponya wakalibonya kuli Jemusi, okuli basikwiya bonse. ⁸Kumana kuli bonse, wakali bonya kuli mebo, mbuli wakabebulwa. ⁹Mbuli mbondili umwi wabaswikiyo. Sicelede kwitwa sikwiya kambo ndakapenzya cikombelo ca Leza. ¹⁰Pele luzyalo lwa Leza ndime mbuli mbwebede, oluzyalo lwakwe mulimebo tilwalinsi lobuyo. Kutainsi kuti, ndakabeleka loko kwindi bamwi. Eyi tikwalinsi mebo, pele luzyalo lwa Leza luliamibo. ¹¹Nekuba namu mwendi ndime naba mbabo, mponya tulakambauka ape nywebo mwasyoma. ¹²Ino na kilisitu wakambwa kuti uzobuka kuzwa kubafu, ino kulaba buti bamwi benu bamba ati takwe bubuke bwabafu? ¹³Pele kuti na takwe bubuke bwabafu, mponya nikutakwe kilisitu wakabuka; ¹⁴Ape kuti na kilisitu takabusindwe, monya ikambauko zyesu zyabuyo, olusyomo lweni andulo ndwabuyo. ¹⁵Ape tuyojanika bakamboni babeji kuli zya Leza, kambo twakambilwa masimpe kuti Leza wakabusya kilisitu kuzwa kubafu. Pele takwe nakamubusya, loko bafwide tabakabusidwe. ¹⁶Nakuti bafwide tabaka busidwe, kutaba nanka kilisitu nakabusingwa kubafu; ¹⁷Okuti na kilisitu takwe nakabusigwa, lusyomo lweni ndwabuyo anwibo mucili muzibi zyenu. ¹⁸Mponyina abo bakalalila muli kilisitu abo ambabo bakapengwa cisubulo. ¹⁹Nakuti mubumi tulijesi bulangilizi muli kilisitu, okubantu bonse bunji tulafwinda nsoni. ²⁰Pele ino kilisitu wakabusingwa kuzwa kubafu mbuli mucelo okusanguna kuli abo balende. ²¹Pele mbokunga lufu lwakazwa mumuntu, omumuntu kwakazwa bubuke bwa bafu. ²²Mbuli kuli Adamu bonse bakafwa, mponya omuno muli Kilisitu bonse bayoba baumi. ²³Pele umwi muli cakwe cibela : kilisitu, oyu mucelo okusanguna, ape mponya abo bazulilwa muli kilisitu bayoba baumi mukuza kwakwe. ²⁴Mponyina kuyoba kumagulelo, akusiya bwami kuli Leza tata, uyo mwaya bonse buleli abwendezezi bonse enguzu zyonse. ²⁵Nkambo ulelede kwendeleza kusikila akabike bonse bamulwanya kusi amaulu akwe. ²⁶Mulwani wamamanino kuku nyonyonwa ndufu. ²⁷Mbuli "" bwakabika zyintu zyoonse kusi amaulu akwe, "" pele kuti lyamba ""wakabika zintu zyonse, "" kwasalala na eci tacivwaningwa oyo wakabika zyonse kusi anguwe. ²⁸Pele zyoone zinntu nizyakaubauba kusi anguwe, mponyina mwana nguwe uyozyubyauba kusi oumwi oyo ubika zintu zyonse mububauba kusi anguwe, kuti Leza abe zyonse muli zyonse. ²⁹Namwendi ino bayocita nzi abo bakabbizigwa kambo kabafu ? Ino kuti bafu tabakabusidwe nikuba, ³⁰kambo nzi ncibakabbizigwa kulimbabo. Kambo nzi ncotuli mumakatazyo cindi conse? ³¹Ndilafwa buzuba o obuzuba! Eci cecico celivwa mulinwebo, cejesi muli kilisitu Jesu Leza wesu. ³²Ino ndijana nzi, kuzwa mukuyeya kobuntu, na ndalwana aba nyama ku Efisyasi, ino kuti na bafwide tababusidwe ? " Atulye o kunwa, mbukuli junza tulafwa. " ³³Mutenywi: " cilongwe cibi cisofwazyu bubotu mbojesi. " ³⁴Amubuke ! amupone cokululama! mutabi nimucita zibi. Kambo bamwi benu tabajesi luzibo muli Leza. Ndamba eci mukumuswabisa. ³⁵Kambo umwi uyoamba, " ino bafwide bayobusigwa buti, ape mumubili nzi mubayozida ? " ³⁶Nwebo nobafubafuba ! cobyala tacimeni ati kuti cafwa. ³⁷Ape eco cobyala tainsi mubili uyoba, pele enseke izyala. Elakozya kuba maila nikuba zimwi zintu. ³⁸Pele Leza ulapa mubili mbuli mbwasala, ape okuli imwi nseke o mubili wayo. ³⁹Tainsi zyonse nyama ziswana. Kuli nyama yomwi yabanyu, imwi nyama njabanyama, imwi nyama njabayuni, imwi nje nswi. ⁴⁰Kuli mibili yokujulu emibili yenyika. bulemu mubili wokujulu ulaulike ape bulemu bomubili wenyika ngumbi. ⁴¹Kuli bomwi bulemu bokuzuba, ape obumwi bulemu bokumwezi, obumwi bulemu bokunyenyezi. Pele yomwi nyenyezi ilindene kuzwa kuli imwi nyenyezi mubulemu. ⁴²Pele mbombubo bubuke bwabafu. Eco cibyalwa cilabola, ape eco cimena taciboli. ⁴³Cilabyalwa mukutalemeke; cilanyamunwa mubulemu. Cilabyalwa mukugonkelwa; cilanyamunwa munguzu. ⁴⁴Cilabyalwa, mumubili wobuntu; cilanyamunwa mumubili womuya. Kutu na kuli mubili womubuntu, pele kuli mubili womumuya. ⁴⁵Mponya cilembidwe, " muntu mutanzi Adamu wakaba muya upona. " Adamu musyalizi wakaba obumi bupa muya. ⁴⁶Kono muya takwe niwakaza kusanguna pele buntu, mponya muya. ⁴⁷Muntu musangu wali wenyika, wakapangwa obulongo. Muntu wabili uzwa kujulu. ⁴⁸Mbuli uyo wakapangwa obulongo mbwabede, ombuli muntu okujulu mbwabede, mponya ape kuli abo bo kujulu. ⁴⁹Mponya mbotuli bazwalwe cikozya omuntu obulongo, tuyo zyala cokozya comutnu okujulu. ⁵⁰Ino ndamba eci, bazyalwama, kuti nyama obulowa tabukozi kujila kubwami bwaleza. Nikuba eco cibola kujila muli citaboli. ⁵¹Langa ! ndamwambila zisisidwe: tatuyolali bonse, ape bonse tuyosadulwa. ⁵²Tuyosandulwa mucindi cinini buyo, mukulaba kelinso, a mwebo wamamanino. Mwembo uyo ywika, abafwide bayobusigwa mukutabala, ape tuyosandulwa. ⁵³Mbuli oyo mubili ubola uwelede kubikwa mucitaboli, ape oyu mubili ufwide uwelede kubikwa kukutafwa. ⁵⁴Kono kuti oyu

mubili ubola wabikwa muli utaboli, ape kuti oyu mubili ufwide wabikwa mukutafwa, mponya kuyoza lwakaminwa kuzwa kuluzundo," " ⁵⁵Olufu , kuli kuzunda kwako? lufu, buli kulibukali bwako?"⁵⁶Bukali bolufu cibi, ape inguzu zyecibi mulawo. ⁵⁷Kono kulumba kube kuli Leza, oyo utupa luzundo luzwa ku mwami wesu Jesu kilisitu!⁵⁸Nikuba namu, nobazyalwama, amukakatile okutazungana. Cindi conse amulyange mumulimo wa Leza, kambo mulizi kuti milimo yesu mu mwami tainsi yobuyo.

Chapter 16

¹Ino amilumbo yokubunganya basalali: mbuli mbondalailila zikombelo zyoku Galatiya; mponya anywibo amucite. ²Mubuzuba bokusanguna bwesunda, umwi akati kenu alibilikile cimwi cintu ambali okucibamba mbuli mbwajana colwe. Mucite namuya kuti kutazobi kubunganya ndasika. ³Ndasika buyo, kuli abo mbatamusale ndizobapa magwalo okulipandulula kuli mbabo okutuma mbabo ezipo zyenu ku jesusalemu. ⁴Nacilakozeka kuti ndike amibo, balainka amibo. ⁵Pesi ndizoza kuli nywebo ndazoinda kwinka ku macedoniya. Kambo ndiyoidala ku macedoniya. ⁶Mwendi ndiyokala anywibo nanga kumana kwepeyo, kucita kuti mundingwasye mulwendo lwangu, kufumbwa kondainka. ⁷Kambo tandinyomeneni kumubona inawa mwenzu uyindilila buyo. Kambo ndisyoma kukala cindi cilafu anywibo, na mwami wazumizya. ⁸Kono ndiyokala mu Efisiyasi kusikila buzuba bokutambula muyaausala, ⁹Kambo mulyango ukwazeme wajuka kuli mebo, ape kubali mbanji balwani ma. ¹⁰Awo Timoteyo nakasika, wabona kuti uli anywibo katayowide kambo ulaicita milimo yamwami, mbuli mbondicita. ¹¹Kutabi naba omwi umusapula. Mumungwasye munzila yakwe mulumuno, kuti asike kuli mebo. Kambo ndilangila kuti ulaza antomwi abazyalwanyina. ¹²Mponya kwendelanya omuzyalwama wesu Apolosi, ndakayuma kumukulwaizya kuti azo mupotele antomwi abazyalwama pesi taisyi kuyanda kwakwe kuti aze inawa. Nekuba namuya, uzoza cindi cazoba kabotu. ¹³Amulangisisye amwime nji mulusyomo, amucite mbuli balumi, amuyume. ¹⁴Akube kuti zyonse zyumucita zyicitwe muluyando. ¹⁵Mulizi nganda yonse ya sitefani, kuti balibatazi kuli acala, ape okuti bakalisala beni kwendelezya bantu ba Leza basalala. Ino ndamukulwaizya nywebo, noba zyalwama, ¹⁶Okuli bombya kubantu bali namuya ape okuli oyo ungwasya mukubeleka omukulikatazya answibo. ¹⁷Ndakanonenwa kukuza kwa sitefani, fotunatasi, o acalikasi. Bakakwimina kuzulwa kwako. ¹⁸Kambo batontozya muya wangu o wenu. Mponya awo amulemeke bantu mbuli mbabo. ¹⁹Zikombelo zyo ku asiya zyatuma kulumelesya kuli nywibo. Akwiliya o pulisila bamulumelesya mu mwami, ezi kombelo ezyo zili mumanda abo. ²⁰Bonse bazyalwama bamulumelesya. Amulumelesyane omwi oumwi olumyonto lusalala. ²¹Mebo, nde paulo ndalemba eci amanza angu. ²²Nakuli umwi utayandi mwami, abe olutuko. Mwami wesu, sika! ²³Luzyalo lo mwami Jesu lube anywibo. ²⁴Luyando lwangu lube anywibo nonse muli kilisitu Jesu. Amube namuya.

2 Corinthians

Chapter 1

¹Paulo, omutumwa kwa leza, ayibo Timoti omu zyalwama, ku cikombelo ca leza eco cili mu Korinto, ape o kuli bense bana ba leza basalala mu cisi cense mucoko caku Akeya. ²Luse lube kuli yebo ape lumuno luzwa kuli leza tata ape olo mwami Jesu kilisito. ³Kuli leza ape tata o mwami Jesu kilisito a lumbaizyigwe ngu tata siluse ape ngu leza u yumya yumya. ⁴Leza ulatuyumya yumya swebo mumapenzi esu onse, camba kuti aswebo twelede kuyumya yumya abo bali mumapenzi. Tulaba yumya bamwi mbonya mbuli mbutwakayumisigwa ezyo leza ngaka belesya kutayumya aswebo. ⁵Kambo mbonya mbuli mapenzi a kilisito atuyumya kulubazu lwesu, camba kuti ukuyumisigwa okuyuma kwindila muli kilisito. ⁶Pele kuti na katupenga eci co kuyumisigwa ape olufutuko; ape kuti na twayumisigwa, bakwesu ku yumisigwa. kuyumisigwa kwenu kulabeleka cenguzu mukupenga kwelana okupenga kutupenga a swebo. ⁷Kulangila kubulangila kuli yebo kwa zengana, mbuli mbutuzi kuti twabana mapenzi, ayibo abana aswibo kuyumisigwa. ⁸Kambo tatuyandi kuti mutazibi, nobazyalwama, akambo ka mapenzi ngitwajesi mu Asiya. Mukuli mupati wa katulemena atala akuyuma, camba kuti titwali kuyeya kuti tucili baumi. ⁹Nconzyo, twalijesi nzila yolufu kuli swebo. Pele eci cali kutubika kuti titabiki lusyomo muli swebo, pele buyo muli leza, oyo ubusya bafwide. ¹⁰Waka tugwisya swebo kuzwa kuzifwide ape uyo tuvuna swebo, alinguwe twakabamba lusyomo olo luyo tuvuna swebo. ¹¹Uyo cita mbonya anywibo nimutugwasya e nkombyo, mponya banji bayopa kulumba kulubazu lwesu akambo ka zibotu zipego zipegwa kuli swebo kwindila munkombyo zyabanji. ¹²Kambo kesu kokulivunwa kaka; kuyeya kwesu kulalungulula kwamba kuti swebo twaka bamba tobamukamwini munyika oku salala ape obuleza kumaninina, kutamba kusyamina a mubili obusongo pele ku luse lwa leza. ¹³Tulalemba kuli nywebo kutamba kuti tamuzi kuti tamukonzi kubala ape okuvunwa, ape ndilalangila kuti muyozulilwa mukunvwa. ¹⁴Mbuli mumwakatumvwa swebo mucibalo, kwamba kuti mukalinvwe kambo kesu mubuzuba bo mwami Jesu, mbonya aswibo mbutuyolimvwa kambo kenu. ¹⁵Kambo ndalokuyuma kambo keci, ndalikuyanda kuza kuliyabo kusanguna, kwamba kuti ninga watambula cabili ciyandisisi cipego. ¹⁶Ndali kuteyeya kuzokubona nindali kuyo buya ku mesedoniya. Mponya ndalikuyanda kuzo

kubona mumusinzo wangu oku mesedoniya, ape kuti yebo utanditume mebo mumusinzo okuya ku Judeya¹⁷Nindali kuyeya munzila eyi, ndalikuyeya zyabuyo? Ino kokuti ndilazibamba zintu kwendelana okunyama, kwamba kuti ndambe kuti inyi"inyi äpe ne, ne acindi comwi? ¹⁸Pele mbonya mbuli leza mbwasyomeka, ijwi lyesu kuliyebo tainsi inyiäpe""ne". ¹⁹Mbonya mbuli mwana leza, Jesu kilisito, oyo Silivano, Timoti ape ngutwakakambauka akati kenu, tensi inyi ape"ne"kokwamba kuti, cindi xonse ngu inyi". ²⁰Kambo zyense zishomezya zya leza nguinyi muli nguwe camba kuti kwindila muli nguwe twamba kuti Äkube mbonya"kukulumbaizya leza. ²¹Ino ngu leza utuyumya swebo ayibo muli kilisito, ape wakatuleleka swebo. ²²Wakatubamba okutuyumya swebo ape wakatupa muya mummyoyo yesu mbuli cintu cikedelede eco ciyoza. ²³Pele ndilaita leza mbuli kamboni kumuya wangu kuti kambo cindatakazida kukorinto kwali kwamba kuti ndelede kukubamba yebo. ²⁴Eci tacambi kuti tuyanda kuba mwami atala a lusyomo lwako. Kutainsi namu tuli benzinyoko babelesi mukubolelwa kwenu, mbuli mboima mulusyomo.

Chapter 2

¹Pele ndakayeyela acibela cangu kwamba kuti ape siyopiluki kuli yebo mukucisa kwe miyeyo. ²Kuti na ndakakunvwisya kucisa nguni welede kundikumbila mebo mujulu pele oyo omwi waka cisigwa a mibe? ³Ndakalemba eci mukuti ndakubola kuli yebo kwamba kuti nditacisigwi abo bali kuyanda kuti mebo ndinonenwe. ndilikedwe moyo akambo nonse kukondwa kwangu kwelede okukondwa kuli muli nywebo nonse. ⁴Kambo ndakalemba kuli nwebo kuzwa munguzu zyokupenga, okucisa mumomyo, pele eminji misozi tindali kuyanda kuti ndikwetele kuciswa, kambo kako ndalikuyanda kuti uzibe zyamasimpe o luyando ndwejesi muli yebo. ⁵Na umwi watelezya kuciswa kwakwe, takwe na etelezya buyo kuli mebo pele omukulanya- kutaba kukulemekezya yebo kuli nywebo nonse. ⁶Kusubulwa koyo muntu kubantu bamwi kunji. ⁷Camba kuti telede kupegwa cisubulo, mwelede kumulekelela oku muyumya amucite obo kutegwa katalimvwi bumba a kuvula kwamapenzi. ⁸Pele ndamuzumizya nywebo okumuyumya oluyando lweni. ⁹Aka kambo kindakalemba, kwamba kuti ndelede kumusola nywebo ape okuziba na mulalicesya muzintu zyonse. ¹⁰Na mwalekelela umwi, amibo ndilamulekela muntu oyo, eco mebo cindalekela na mebo ndalekelela cimwi cintu cillalekelelwa kulubazu lweni mucimo ca kilisitu. ¹¹Kwamba kuti satani atakatweni swebo kambo swebo tatwinsi ziyanga mumizezo yakwe. ¹²Cilyango cakajulwa kuli mebo a leza nindakaza kudolopo lya Tilowasi kukambauka mulumbe wa kilisito okuya. ¹³Takwe nindakangunuka mu muya kambo takwe nindakamujana muzyalwama Taitasi okuya, pele ndakabasiya okwinka ku masedoniya. ¹⁴Pele kulumba akube kuli leza oyo muli kilisito cindi conse atwendelezye muluzibo lwakwe konse. ¹⁵Kambo tuli kuli leza mubotu ula mbwemya muli kilisito antomwi abo bayo futuka abo akati kabo bayo futuka. ¹⁶Kubantu abo bayo pya, eci cambia bwemya kuzwa kulufu kuya kulufu. Kuli abo bayo futuka, cambia kuti bwemya kuzwa kuzwa kubumi kuya kubumi, nguni welede kuzintu ezi? ¹⁷Kambo swebo tatwensi mbuli bantu banji bauzya majwi a leza kumpindu, kamba kako, obusalali butwenzya, Twambola muli kilisitu, mbuli mbutwakatumwa o leza, mumenso a leza.

Chapter 3

¹Kokuti twatakika kulilumbaizya tobamukamwini ape? Yakwe nituyanda magwalo okulumbwa kuti nywebo olu kuzwa kuli nywebo, mbuli bamwi bantu tulacita? ²Nywebo nobamukamweni ndinywe lugwalo lwesu lo kumbaizigwa, akalembwa mumoyo yesu, akazibwa okubalwa abantu bonse. ³Mulatondezwa kuti ndinywe lugwalo luzwa kuli kilisito, masimpe a kabunga kesu, takwe nicakalembwa enzi pele o muya upona wa leza. Takwe nica kalembwa amapilusi ebwe, pele amapilusi emyoyo ya bantu. ⁴Eci cecitupa kuba ecamba citujesi kwindila muli kilisito musule a leza. ⁵Ape swebo tobamukamweni tatulidundi muli swebo kuyanda cimwi cintu kuzwa kuli swebo. Camba kuti, kulidunda kwesu kuzwa kuli leza. ⁶Ngu leza wakapakuti swebo takonzye kuba babelesi bapya be cizuminano. Pele comuya kuti na lugwalo lula jaya, pele muya upa bumi. ⁷Pele eno mulawo olufu-wakasesemwa mumagwalo ala mabwe-akaza mubulemu acamba kuti bana ba Izilayeli takwe nibakakonzwa kumulangisisya Mozesi kumenso. Akambo ko bulemu mbwali kumenso, bulemu mbwatali kumana. ⁸Ino buyovula buti bulemu mbwa mulawo o muya mbubuyoba? ⁹Ino kuti na mulawo utazuminwa uli jesi bulemu, ino kuvula kuli buti ku mulawo usalala kulemekwa obulemu! ¹⁰Nconzyo, eco calinonga ca lumbaizigwa tacili lumbaizigwi mukulemekwa, akambo ko bulemu butaciwo alicico. ¹¹Kuti na kuti eco cali kwindila calabulemu, ino ciyoba buti eco cikedelede kuba obulemu! ¹²Mbuli mbutujesi kulangila, tujisi camba. ¹³Tatwinsi mbuli Mozesi, wakalivumba kumenso kwamba kuti bana ba Isilayeli takwe niba kakonzwa kubona afwi mbukwali kuyobumana bulemu bwali kuyobwindilila. ¹⁴Pele mizezo yabo yakayumisigwa, kambo ecino cindi, bano bala cizuminano ce cindi, konya kuya kulinvumba kulasyala takwe nikwaka gwisigwa, kambo kwindila buyo muli kilisitokulagwisigwa. ¹⁵Pele esunu nokuba kuti Mozesi wabala, balavumbilila myoyo yabo. ¹⁶Pele na kuti muntu wapiluka kuli leza, kuvumbililwa kulagwisigwa. ¹⁷Ino leza muya. Oko muya waleza kubese, kuti kwangunuka. ¹⁸Ino tonse, katuvumbunwidwe kumenso, atubone bulemu bwa leza, tulasandululwa mubulemu bwelene kwelana kuzwa kumwi kupati kobulemu kunjila kumwi, mbuli kuzwa kuli leza, uli ngomuya.

Chapter 4

¹Mponya, kambo kokuti tulijisi musebezi, ape mbuli mbutwatambula luse, takwelede kutyompwa. ²Kambo kako, twakaka zyokusilizya ape ezilesendya nzila. Tatwedi munzila yokusilizya, ape tatucambi obi majwi a leza. Mukutondezya masimpe, tulaliminina tabakamwini kubantu binse kusalala mumenso a leza. ³Pele kuti na mulembo wesu wavumbwa, ulavumbwa buyo kuli abo bayopya. ⁴Mukambo aka, leza we nyika eyi wakajala kutasyoma kwemizezo. Camba kuti, tabakonzi kubona mumuni o mulumbe o bulemu bwa kilisito, oyo uli mucimo ca leza. ⁵Kambo swebo tatukambauki tobamukamwini, pele kilisito Jesu mbwali leza, ape swebo mbutuli babelesi ba Jesu mukuyanda. ⁶Kambo leza lwakwe nguwakamba, "mumuni uyo mweka kuzwa kumudima." Wakaboneka muli swebo mummyoyo, kupa mumuni o luzyalo o bulemu bwa leza mubusena nwa Jesu kilisito. ⁷Pele tulijisi lubono luli mucibikilo ce nongo, kwamba kuti cisalale kuti nconzyo zipati nguzu zizyakwe leza ape tainsi zyesu. ⁸Tulapenzigwa munzila, pele tatutyompyi. Tulizingidwe pele muliswe takwe kutyompwa. ⁹Tulapenzigwa pele talulunwi; tulawisigwa ansi pele tatunyoki. ¹⁰Pele cindi conse kuyumana aliswe mu mubili lufu lwa Jesu, kwamba kuti bumibwa Jesu bwelede kuli yubununa mumubili wesu. ¹¹Pele akambo kesu totupona cindi conse tulapegwa kunji ko lufu kambo ka Jesu kwambili wesu wenyama. ¹²Kokuti lufu luli kubeleka muliswebo, pele bumi bulebeleka muli swebo. ¹³Kambo tulijisi cituntu comwi muya o lusyomo kwendelana kuli eco cakalembwa: "ndakasyoma, ape ndakamba." Pele aswibo tulazumina, ape aswibo tulambola. ¹⁴Kambo tulizi kuti oyo wakabusya leza Jesu uyotubusya aswibo o Jesu ape okuyotweta aswibo ayebo mubusena bwakwe. ¹⁵Kambo zintu zyonse zili kulubazu lwako, kwamba kuti luse luyosika kunji ape lunji kubantu kukweta kulumba oku yungizizya kubulemu bwa leza. ¹⁶Camba kuti tatutyompisigwa. Na kubakuti aze lyesu tuyobumana, mukatilyesu tula bambululwa buzuba o buzuba. ¹⁷Kucindi eci, mumuni u mwekisy ulatuba mbulala swebo kucintu cilema co bulemu eco cibelega amuzintu zyokwelenya. ¹⁸Kambo swebo tatulangi kuzintu zibonwa, pele kuzintu zibonwa ezi zintu zitubina zyo buyo, pele zintu zibonwa zyokutamani.

Chapter 5

¹Tulizi kwamba kuti na nganda yesu yo mujulu-tensi-yanyonyonwa, tulijisi mayake azwa kuli leza. Tainsi nganda yakapangwa a manza o muntu, pele ninganda itamani, kujulu. ²Kambo omo mu tente tulikwabilidwe, kula ngila kuzwatikwa kujulu libotu. ³Tulalangila kuli eci kambo kukucizwata tatukoyo janika ka tuli eci nkuna. ⁴Kambo masimpe kuti katucili mutente tulakwambililwa, oku lemenwa, tatuyandi kuti katuzwete, camba kuti ecocipona ciyonyelwa antomwi obumi. ⁵Oyo wakatubambila cintu eci ngu leza, oyo wakatupa muya ukedeledede kuli eco ciciza. ⁶Kambo kako cindi conse utabe ecamba, katuze kuti cindi nituli kuganda ku mubili, tuli zwide kuzwa kuli leza. ⁷Mbuli mbutwenda mulusyomo, kutamba kokubona. ⁸Kambo kako tuli kedwe moyo. Tulakonzya kuba kule omubili ape okunganda o leza. ⁹Kokuti tulapenga kuti twakusika olo na tuli kunganda na tatuwo, kubotezya nguwe. ¹⁰Kambo swebo tonse tuyoima kunembo kulubeta acibula ca kilisito, kwamba kuti ngwaya akatambule eco celedemuzintu ziyakacita mumubili nacoku bubotu na kokububi. ¹¹Camba kuti, katuze okuyowa kuli leza, tulalemeka bantu, Mbuli mbutubede kulasalala kubonwa o leza, ape ndila lusyomo kuti anywibo cilasalala kuli nywe mukuyeya. ¹²Tatuli mukusoli kumukatazya zywebo ape kutuziba swebo mbuli cindi, kambo kako, tulikumupa nywebo kambo kokulinvwa kambo kesu, kokuti mwelede kuba oku taba kuli abo balinvwa ombubaboneka pele kutamba kuli eco cili mumoyo. ¹³Pele kuti na twazwa mukuyeya, eci cica leza, ape kuti na katujesi mibotu miyeyo, eci cokulubazu lwesu. ¹⁴Kambo luyando lwa kilisito lulatwetezya swebo kambo twakacizumina eci: muntu omwi wakatufwida tonse, ape kwamba kuti bonse bakafwa. ¹⁵Wakafwida tonse, kwamba kuti abo bapona tabacelede kupna lwabo ba mukamweni pele kulinguwe oyo kulubazu lwakwe wakafwa ape wakabusigwa. ¹⁶Akambo kako, kuzwa eco cindi tatwelede kulanga muntu umwi kwendelana enyama. pele kuzwa inawa tatucizi. ¹⁷Kambo kako, na umwi uli muli kilisito, oyo mupya ukubumbwa. Zintu zye cindi ziyakainda, bona zyaba zipya. ¹⁸Zintu zyonse ezi zizwa kuli leza. Wakatulekelela lwakwe mukamwini kwindila muli kilisito ape wakatupa awibo mulawo okulekelelana. ¹⁹Ico cili muli kilisito leza walekelela nyika lwakwe mwini kutabala kulibizya lwabo kulinguwe. Ulatusyomezya swebo mulumbe okulelelelana. ²⁰Kokuti twakasalwa kuba baiminzi ba kilisito, olo nakuti leza wakabika kuyeya kwakwe kwindila muli swebo. Tulakombezezya anywibo, kwindila mulubazu lwa kilisito: amulekelelwe kuli leza. ²¹Wakamucita nguwe watalikwe cibi kuti abe ecibi cesu, kwamba kuti tube basalali ba leza kwindila mulinguwe.

Chapter 6

¹Kubeleka antomwi anguwe, anywibo tulumu kulwaizya kutamba kutambula cabuyo luse lwa leza ku nyama.

²Mbuli mbwamba,"muya mububotu mucindi ndakakumbila mano kuli yebo, ape mucindi colufutuko ndaka kugwasya yebo."langa ino ecino cibotu cindi calufutuko. ³Tatukoyobika liyumu bwe kunembo lya umwi, kambo tatuyandi kuyeyela mulawo wesu kusekwa. ⁴Kambo kako, tulalimvwa atulike kwendelana emicito, kwamba kuti tuli babelesi ba leza. Tuli babelesi bakwe mukuvula kokupenga, mukupenga, mukukatazyigwa, mubuyumuyumu. ⁵Kumwa, kwangwa, lupyopyongano, mukubeleka cenguzu, mukubula ngozi masiku, munzala, ⁶mubusalali, luzibo, kulicesya, kuba oluyando, kwindila mumuya usalala, muluyando luzwide. ⁷Tuli babelesi bakwe kwindila mu majwi amasimpe, munguzu zya leza, tuli jesi citondezyo cisalala kujanza lyolulyo ejanza lye cigoyo. ⁸Tulabeleka mukulumba o mukulemekaka, mukusampula omububotu, mbuli kuti tuli babeji pele tulamasimpe. ⁹Tulabeleka mbuli kuti tatuzibinkene pele tucizibinkene. Tulabeleka mbuli kuti tulifwide ape-bona-twacili kupona. Tulabeleka mbuli kuti twasubulwa kwendelana emicito yesu pele kutamba kwambwa bubi bolufu. ¹⁰Tulabeleka mbuli balila, pele cindi conse tulabotelwa. Tulabeleka mbuli bapengide, pele tulacita banji kuvuba, tulabeleka mbuli batakwe cintu ape kazili zila zwidilia zyonse. ¹¹Twakambola zyoonse zya masimpe kuli yebo, bakolinti, ape moyo wesu uli jukide. ¹²Takwe nitwaka musinkilizya swebo, pele mwakalisinkilizya noba mukamweni mu myoyo yenu. ¹³Ino kwelana mukwamba- ndambola mbuli kubana- amujule nobamukamweni coku maninina anywibo. ¹⁴Tamwelede kuli vwanya antomwi abo batazumini. kambo kuti na kabunga kujesi busalali kali antomwi abali ansi? Ino cilogwe nzi kujisi mumuni o mudima? ¹⁵Ino cizuminano nzi cajesi kilisitu o satani? olona kwambana kuli buti kwajesi ushoma oyo utasyomi? ¹⁶Ape kuzuminana kuli buti akati ke tempele lya leza ezibumbwa? kambo tuli tempele lya leza mumi, mbuli leza mbwakamba.'ndiyoba muli mbabo ape ndiyoenda amababo ndiyoba leza wabo, ape bayoba bantu bangu, ¹⁷"Kambo kako,"amuzwe akati ali mbabo, ape musosoloke"mbwamba leza. Mutajati citasalali cintu, ape ndiyomutamula nywebo. ¹⁸Ndiyoba uso wenu, ape muyoba bana bangu balumi abanakazi,"mbwamba leza singuzu zyoonse.

Chapter 7

¹Nobayandwa, mbuli mbutujesi ezyi zyishomezyo, atulisalazye kuli zyense zisofwazya mubili o muya . Atululameke busalali bwesu cokuyoya Leza.²Amutubambile busena , takwe naba omwi ngutwabisizya. Takwe ngutwenena nanga kunyona naba omwi. ³Tainsi kumupa mulandu owo nindamba namuya, mbuli mbondamba kale kuti muli mu myoyoyesu, yokuti swebo tufwe antomwi ape tupone antomwi. ⁴Ndijesi lushomo lupati muli nywebo ,ape ndilasipumpula loko ankamba kenu . Ndiwide bumbulizi ndizwide lutangalo nikuba mumapezi esu ense.⁵Awonitwakaza kumekedoniya , mibili yesu takwe niyakatalukwa. Camba kuti twakapenzigwa munzila zinji zinji kwindi muma zwangano anze mukati kakuli buyufu. ⁶Pele Leza, umbulizya bakatede mu myoyo, ulatumbulizya swelokutisika kwa Tito. ⁷Tikwalinsi buyo ko kusika kwakwe oko Leza nkwayumbulizya. Andulo lwalilumbulizyo olo Tito ndwakatambula kuli nywebo. Wakatwambilambumutususukamina, mbumutulilila, ape omumundisugwalila. Mponya ndakanonenwa loko.⁸Nikuba kuti lugwalo lwangu lwakamwetela nsoni, takwenikwakandimvisya obi. Pele lwakandimvisya obi awo nindakabona kuti lugwalo lwamwela nsoni, kwakainda kanini. ⁹Ino ndanonenwa, kutainsi kuti nkambo mwakamvwa nsoni , pele ankambo kokuti kusakwenu kwakamwetela kuti mullilekelele. Nkambo mwakatambula kusigwa kuzwa kuli Leza, pele takwe nimwakapengela cobuyo ankambo kesu. Nkambo buusu buzya kuli Leza lweta lulekelelo olo lweta lufutuko kakutakwe kuusa. ¹⁰Buusu bwanyika, nikubanamuya bweta lufu. ¹¹Amubone mbubwamucitila obu buusu buzwa kuli Leza mbubwamucitila. Ncozyo bwamwetela busungu, okulitabilila ,olunyemo, obuyofu, okusukama, okulimya , olulayano. Mulizyense mwalitondezya kuti tamukwe mulandu munkanieyi. ¹²Nikuba kuti ndakalemba kuli nyebo , takwe nikalemba mukuyanda kwa simucita cibi, nanga koyo wakabisizigwa, pele kuti busungu bwenu kuli swebo buboneke kuli nywebo mu menso a Leza.¹³Ncecico eco ncitumbulizizya, mukuyungizizya ku lumbulizyo lwesu, aswebo twakasekelela kwindila, nkambo ko ku kusekelela kwa Tito , nkambo muya wakwe wakatontozigwa anywibo nwense. ¹⁴Nkambo kuti nindalidunda kulinguwe ankambo kenu, nindatakabe ensoni. Mulikankaizya, mbonya mbuli zyense zitwa kamba kuli nywebo,zyali zye nconzyo, kuli nkankaizya nkambo kenu kuli Tito kwabakwe nconzyo.¹⁵Kuyeye kwakwe kuli ngwebo nkupati awo nayeya kulilemeka kwenu nweense nywebo, mbumwakamutambula cokuyowa okutuntuma. ¹⁶Ndilasekelela nkambo ndaba mbaba alushomo muli nywebo.

Chapter 8

¹Tuyanda kuti nywebo muzibe, noba zyalwama akambo ko luse lwa leza alo lwakapengwa ku zikombelo zyaku masedoniya. ²Kucindi cipati co kusunkwa ape okwindilizya ko kubula kwa kazyala kupati kuvula kobuvubi. ³Kamba amibo ndilazumina kuti bakapa kunji mbuli mbubali kukonzya, ape kuyungizizya awo pubali kwelede, ape mukuyandana kwabo. ⁴Bakatukombelezya swebo cenguzu cokumaninina kuti babe ecibela cokwambana mumu sebezi wa leza kubntu basalala. ⁵Eci takwe ni caka citika mbuli mbutwali kuyeya, pele kusanguna bakalipa lwabo beni kuli leza ape okuli swebo mukuyanda kwa leza. ⁶Kokuti twakambila Taitasi, oyo watalikide kale oyu musebezi, kuti amaninizye akati kenu kubeleka ko luse. ⁷Pele mwakainda muli zyoonse-mu lusyomo, mukwambola, muluzibo, omukusungwala, ape omuluyando muli swebo. ⁸Kokuti camba kuti mubone kuti mwaindiliza mukucita co luse. Ndamba eci kutamba kuti ndabika mulawo. ⁹Kambo ndamba eci mukwamba kuti ndisunke kuyeyela koluyando kwenzyana okumagolelo abantu. Kambo muli zi luse lwa Jesu kilisito, nikuba kuti walivibide, kulubazu lwanu wakaba mumapenzi, kuti kwindila mubupenzi swebo tuvube. ¹⁰Mukambo aka ndilamukulwaizya kuli eco ciyomugwasya nywebo mwaka omwi wakainda, takwe nimwakatalika kucita zintu, pele mwali kuyanda kucita. ¹¹Ino amucimane. Mbuli mbukwali kumano ape okuyandisya kuti mucite ape, mponya amucite mukuzo cimaninizya, mbuli mbumwelede kuti mucite. ¹²Kuti na kolibambilide kuti na inga wacita, cintu cibotu ape citambulika eci, celede kuba cacezi muntu, kutamba kuli eco catakwe. ¹³Kambo eci tacambi kwangunuka kuli bamwi ape mapenzi kuli nywebo kambo kwelede kuba kwenana. ¹⁴Oko kuvula ali eco cindi kuyo abanya ezyo zibayanda, kwenu, ape kwamba kuti kukabe kwelana. ¹⁵Kuli mbuli mboku lembidwe kuti öyowajesi kunji takwe nakasiya eco cimwi, ape ouo wajesi kanini takwe nakaba ecakwe". ¹⁶Pele kulumba kuli leza, oyo wakabika muli Taitasi moyo welene kumamaninzya kubamba eco cindijesi kuli yebo. ¹⁷Kambo tazumini buyo kutambula kuza kwesu,pele ape walikuyanda akambo kako, wwakaza kuli nywebo mukuyanda kwakwe. ¹⁸Twakatumizya anguwe muzyalwanyina oyo ulumbaizigwa abonse bezikombelo ku musebezi wakwe okucumaila mulumbe. ¹⁹Kutamba buyo eci, ape wakazosalwa abe zikomelo kuti abe oyo wenda kuti aswanane mukubeleka coluse, eco cakacitwa aswibo mukulumbaizya leza lwakwe ape obubotu bwesu. ²⁰Tuli mukukasya kuti tuzuminzye muntu onse kutongoka akambo ke zicitika zyobwabi ezyo zituli mukubweza. ²¹Tula bikila manu kucita eco cibotu, kutamba buyo kuli, pele oku bantu. ²²Ape tula tumizya oumwi muzyalwanyina ambabo ywakamusola munzila zinji pele twakajana kuyuma muzintu zyapegwa. Ino mulinguwe kuvulide kuyuma ino akambo kezintu zipati zikazika moyo zya Jesu muli nywebo. ba simukowa kuli milumbe izwa mizikombelo oyo kulumbaizya kwa kilisito. ²³Mbuli kuti taitasi, oyu mwenzuma ape mubelesima kuli nywebo. Pele kuli ²⁴Ino amutondezye luyando lwenu ape mutondezya kuzikombelo kambo kitulivwa akambo kenu.

Chapter 9

¹Kubikila mana musebezi wa leza busalali bwa bantu, ec tacelende kuli mebo kulemba kuli nywebo. ²Ndilizi mbuli mbumuciyanda, eco cinda kalinwa akambo kabantu bo ko Mesodoniya. Ndakabambila kuti Akeya wali kalibambila kuzwa chaka chaında. Kusungwala kwenu kwa Bukulusya bamwi kuti babeleke. ³Ino ndilatuma bazyalwanyoko kwamba kuti kulinwa kwesu kuli nywebo kuti kuta mani, ape kwamba kuti kamulimbilide, mbuli mbundakakamba kuti muyoba. ⁴Kuti na, ba Masedoniya baza amibo ape bajana tamulibambilide, tuzo lisendatake cezo amba akambo kenu kambo ndali kedwe moyo anywibo. ⁵Ino ndakayeya kuti twelede kwambola abazyalwama kuti bsaze kuli ngwebo ape kuti muzu ambozyane mucindi kucipengo cimwakasyo mezya., echi twelede kuba okulibambila kuti cibe cileleko, ape kutamba mbuli cimwi cintu cokusongelezya. ⁶Kambo keni kaka: Oyo ubyala tunini uyo tebula tunini, ape oyu ubyala zinji uyotambula zenji. ⁷Amuleke ngwaya ape mbuli mbwa kalibambila mumoyo, kutamba kalibide na kalikunsi okusongelezigwa, kambo Leza uyanda unonewa napa. ⁸Ape Leza ulakozya kupa luse kuzula muli yebo, kwamba kuti, cindi cense muzintu zyense, muyoba ezyo zimuyanda. Eco ciyoba kwamba kuti muyungizizye zyense zibotu zicito. ⁹Eci camba mbuli mbacilembidwe; "Waka abanya buvubi bwakwe apeoku pa kuli bapengide. ¹⁰Oyo upa mbuto kumukimi oyo ubyala ape cinkwa co kulya okuyungizizya mbuto yo kubyala. Uyo yungizizya kutebula kobululami. ¹¹Muyo vuba muzintu zyense kwamba kuti kamuyo aba. Eci ci ciyopa kulumba kuli leza kwindila muliswebo. ¹²Kubweza oyu mulimo takwambi buyo kuswana ziyanda bana baleza basalala pele camba kuzwidilila muzentu zinji zicitika mukulumbaizya Leza ¹³Akambo kokuti mwakasunkwa ape mwaka zumina o mulimo, anywibo muyo lumbaizya Leza okulicesya mukulekeleluja mu mulumbe wa kilisitu. Pele ape muyo lumbaizya leza co kumaninina mukulyaba kule mbabo ape okuli bense. ¹⁴Balakulangila yebo, ape bala kukombela. Balacicita eci kambo ko luse lupati lwa Leza olo luli ali nywebo. ¹⁵Pele kulumba kube kuli Leza akambo ke cipengo cakwe citabiki!

Chapter 10

¹Ino ndamukumbila ndemwini kulwezezyo akubatotozya lwa kirisito. ndili bombede kubusyu bwanu cindi ciliwo,pele ndamba kanzambwene cindi ncentawo. ²Ndakumbila kuti nindasika kulindinywe nsikoyosika cakwambakanzambwene acabukali obo mbundasyoma a kuba kalalila bamwibantu aba bantu mbabayeya kuti zitambo zyesu nzitwenda azyo zyansi buyo. ³Pele nekuba kuti twende ansi,kulwana kwesu tekweni kwansi pe. ⁴Nkambo zintu zyesu zyakulwanya tazinsi zyabantu buyozyanguzu zya leza zyakumwaisya mapasulo mayumu. ⁵Tulamwaisya miyeyo yonse azintu zyonse zili buti zili nsumbula cakulwanisya luzibo lwa leza ape tulanga makanze onse kuti a swilile krisito. ⁶Twalibombia kuku beleka muntu aumwi aumwiutaswilili cindi ncikuyolondoloka kuswilila kwanu. ⁷Amulange aya makani aboneka kumeso anu. Namuntu ulayeya kuti mebo ndi muntu wa krisito, oyo muntu uyubulukwe makani aya alo, akuti mbuli mbwali muntu wa krisito, walo tuli bantu ba krisito aswibo mbubonya, ⁹Pele nsiyandi kuba mbuli sikumwizizya mangwalo pee. ¹⁰Balamba kuti mangwalo akwe alijisi bulemu anguzu, pele naboneka kumenso alikompeme buyo, apekwamba kwakwe kwabusampauzi. ¹¹Pele muntu wamba obo azibe eci kuti mbuli mbotubede kumajwi amumangwalo eci cindi cecitawo mbubonya obo mbutuzobakumilimo yesu cindi ncentutawo. ¹²Nkaambo tatujisi bunconzyo bwa kulyelania abantu bamwi balikonkaizya. Balo balalyezeka celezo cabo beni akuli kozyanisya cikozyanyo cabo beni,abobo tabajisi busongo ¹³Pele swebo tatuli kankaizyi kwinda mbobwelede tulakwezeka cikelo cakweleka catupa leza cakusika nikuba kumutama nyebo tatulyololi cakwinda mbulibasikutasika kumutama pepe. Nkaambo ncobeni twakasika nekuba kulindinywe mumulimo ya makani mabotu a krisito. ¹⁴Tatulinkankazyi kwiinda mbukwelede milimo yabami pepe, pele tulasyoma kuti lusyomo lwenu lulakomena bobo tulakonzyakukomezya cikelo cese cakwinda. ¹⁵Tatulidundi kwinda mbutwelede mu milimo ya bamwi. Pele tulasyoma kuti muzumino wenu ulakomena,okuti mulimo wesu akati kenu oyobukomena loko. ¹⁶Kuti tukambauke makani mabotu muzisi zili kunembo lyenu tutalikonkaizya cikelo cabami cibambidwe kale. ¹⁷Oyo ulikonkaizya alikonkaizye kumwi. ¹⁸Nkaambo tensi oyo uliyubununa mwini utambulika oyo ngwayubununa mwami ngutambulika.

Chapter 11

¹Ndiyeya kuti ninga mwazuminina amibo mubufubafuba bwangu bumwi. Pele nconzyo mulazuminana amibo!

²Nkambo ndilomunyono anywibo, kuzwa mbundamushomezya mulukwatano ku mwakumi omwi. Ndaka

shomezya kumutobela kuli kilisito mbuli musimbi usalala.³Kono ndiliyowide kuti cimwi cindi mbuli nzoka

mbuyakenena Eva mubucenjezi bwayo miyeyo yenu ilatolwa okuzwa mubusalali bwa kilisito. ⁴Kuti na umwi

waza okwambilizya, Jesu umbi kwinda oyo ngutwaka kambauka. Nanga kuti na mwatambula muya windene

kwinda oyo ngumwakatambula. Nanga kuti mwatambula makani aindene kwinda ayo ngimwakatambula

muyozuminana kabotu kabotu.⁵Mbuti mbweyeya kuti tandinsi akati kabo mbimuti mba salale ba mapositolo.

⁶Pele nikuba kuti tandiyisidwe mu kwamba, tandiyisidwe mu luzibo. Munzila zyense ape omuzintu zyense

twakacita eci kuti cizibinkane kulinywebo.⁷Ndakabisya na nindakalibombya kutegwa musumpulwe? Nkambo

ndakakambauka makani a leza kuli nywebo. ⁸Ndakanyanzya imbungano zimwi mukuzumina lugwasyo kuli

mbabo kutegwa ndimufutule. ⁹Awo nindacili anywibo ape ndalikuyandika, takwe nindakalemezya naba omwi.

Nkambo zintu zindalikuyanda bakandipa bazyalwama bakazwa ku nasedoniya. Munzintu zyense ndakalikasya

kuzwa mukuba cimulemena, ape ndiyozumanana kucita eco. ¹⁰Mbuli masimpe a kilisito mwali muli mebo,

kulikankaizya kwangu takwe nikuyoleka muzyoko zya Akeya. Kambo nzi? ¹¹Nkambo tandimuyandi? lezanguzi.

¹²Ape eco ncecita ndinocita, nkokuti ndikatezule zimo ezyo zyabo bayanda zyokuti bajanike kuba mbuli swebo

muzintu zyokulikankaizya. ¹³Mbuli bantu aba maApositolo babeji ape mbabelesi basilweno balisandula kuba ba

Apositolo ba kilisito. ¹⁴Mponya eci tacikomosya, nkambo nanga nguwe satani ulalisandula mbuli mungelo wo

mumuni. ¹⁵Tacikomosya loko kuti bazike bakwe ambabo balisandula mbuli bazike bobululami. Mamanino abo

ayoba mbuli micito yabo mbwiyanda. ¹⁶Ndamba ape, kutabi umwi uyeya kuti ndili mufuba, pele kuti mwacita,

amunditambule mbuli mufubafuba nkokuti mebo ndiyolisumpula anini. ¹⁷Ndili mukwamba okulikankaizya

tandili mukwamboli mbuli mwami mbwanga-ndilimukwamba mbuli mufubafuba. ¹⁸Mbukunga bantu banji

balalisumpula kwinda mu buntu, amibo ndilisumpula. ¹⁹Mbuli mbumunonenedwe, amunonenwe abafuba.

Nywebo lweni mulicenjede. ²⁰Kambo mulamvwana omwi kuti wamucita buzike, nanga u mubbida, umwenena,

nanga ulisumpula nanga wamuma kumenso. ²¹Ndiyoamba cokulisenda kuti twakaba bakandu ku cita eco. Pele

kuti na umwi walikankaizya-ndilimukwambola mbuli mufubafuba-amibo lwangu ndiyolikankaizya. ²²Ino mba

Hebulayo? Amibo ndili mu Hebulayo. Ino mbana Izilayeli? ambibo ndilimu Izilayeli. Ino mbomukowa wa

Abulahamu? amibo ndilimukowa wa Abulahamu. ²³Ino mbazike ba kilisito? (ndilamba nikuba kuti ndaliswekide

mumizezo) mebo ndainda mumilimo miyumu, mubwange, muzyumo zitabaliki, mukwinda muzintu zinji zylufu

luyosya. ²⁴Kuzwa ku baJuda ndakakwabolwa ndufwa zili makumi otatwe efuka. ²⁵Zindi zyotatwe ndakaumwa

otusamu. Ndakapotolwa cindi comwi zindi zyotatwe ndakafwida bwato. Ndakala masiku ape esikati mukati

kolwizi. ²⁶Ndali mumisinzo minji minji, mubuyumuyumu mu milonga, buyumuyumu kubabbi, buyumuyumu

kuzwa kuli bamasi, mubuyumuyumu kuzwa mulwizi, mubuyumuyumu kubazyalwama babeji. ²⁷Ndakabeleka mu

milimo omumakatazyo, mukubula ngonzi kwa masiku manji, mu nzala enyota, kanji mukulimya kulya, mukufwa

mpeyo omukubula cizwato, ²⁸kuzwa kuzintu zimwi zyense, kuli cindilemena buzuba ibuzuba mukulibilika kwe

mbungano zyeense. ²⁹Ngwani mubombe, ino mebo tandinsi mubombe? ngwani walebya umwi, kanditamunyen?

³⁰Kuti ndalikankaizya, ndiyolikankaizya ankambo keco citondezya butete bwangu. ³¹Leza isi omwami Jesu, oyo

ulelekidwe cindi cense, ulizi kuti tandibeji! ³²Ku Damasikasi, mwendezezi wo mwami Aleta walikulondela nyika ya

Damasikasi kuti bandange. ³³Pele ndakaselusigwa mucizuma kuzwida a mpulungwido ye nganda, mponya

ndakacija kuzwa mu manza akwe.

Chapter 12

¹Ndilelede kulikankaizya nikuba kuti tacigwasyi. Pele ndilamba zye zilengano eziyubunuzyo zizwa kuli leza.

²Ndizi muntu umwi muli kilisito oyo kwe myaka ili kumi a yone yainda-oyo nanga mu mubili na kazwide mumubili, tandizi, leza nguzi- wakajatwa mujulu. Iyatatu.³Mponya ndilizi kuti oyu muntu- nanga mumili, nanga kazwide mumubili, tandizi leza nguzi. ⁴Wakajatwa ku paradaizi mponya wakamvwa majwi atambiki ayo ataelede mumulawo kuti bantu ba ambole. ⁵Zyomuntu oyo uli namuya ndiyolikankaizya. Pele kulubazu lwangu tandikoyolikankaizya, pele kwamba buyo zyobutetete bwangu. ⁶Kuti ndasala kulikankaizya, tandikoba mufubafuba, nkambo ndino ambola zye nconzyo. Ndiyoleka kulikankaizya, nkokuti kutabi naba omwi uyeya kwindilazya nzyangu kwindi nzyabona muli mebo nanga kuvwa kuli mebo. ⁷Kundilesya kuzwa mukulikamkaizya kambo ko kwindi muziyubunuzyo kuli zinji, bumvwa mumubili bwakapengwa kuli mebo, kabuli mutumwa wa satani kuti andipenzye kuti nditalikankaizyi. ⁸Zindi zytaywe ndakalikomelezya ku mwami ankambo ke cintu eci, kuti inguwe acigwisye kuzwa kuli mebo. ⁹Pele wakati kuli mebo, "luse lwangu lulikwene kuli yebo, nkambo nguzu zulimvwigwa mubutetete." Ino ndilikankaizya mubutetete bwangu, nkokuti inguzu zya kilisito zibe amibo. ¹⁰Mponya awo ndiliboteledwe ankambo ka kilisito mu butetete, mu kutukaikwa, mumakatazyo, mumapenzi omu kumanikilwa. Nkambo cindi nelimutetete, nkokuti ndili dide. ¹¹Ndaba mufubafuba! mwakandisongelezya kuli eci, nkambo ndalikwelede kuti kandi rembolwa anywibo. Nikuba kuti tandinsi weni weni kuli abo baitawa kuti mba pati pati ba ma Apositolo, nikuba kuti nsikwe mbwebese.

¹²Zitondezyo zye nconzyo zyomwapositolo zyakacitwa akati kenu mukulibombya kwense, zitondezyo ezyasula ape amalele. ¹³Ino kuli cintu cimwi ncindakamucitila kwindi mbungano, nikuba kuti takwe nindakamulemezya? Amundijatile mukubisya oku. ¹⁴Amulange! Ndilibambilide kuza kuli nywebo kwe cindi catatu. Tandikoyoba cintu cimulemena, nkambo tandiyandoli ezyo nzintujesi. Ndiyanda nywebo. Nkambo bana tabelede kukumbils bszyzli.

Pele bazyali belede kubambila bana. ¹⁵Ndiononenwa loko kuswekelwa okulisowa nkambo ke myuya yenu. kuti nkemuyanda loko, ndelede kuyandwa bunini? ¹⁶Pele mbuli mbucibede, takwe nindakamulemena. Ino mbuli mbwecenjede loko, ndime ndakamucenjelela. ¹⁷Ino ndakamucenjelela kwindila muli abo mbindamutumina?

¹⁸Ndakakumbila Taitasi kuti ainke kuli nywebo, ape ndakatuma oumwi muzyalwanyina. Ino Taitasi wakatuma oumwi muzyalwanyina. Ino Taitasi wakamucenjelela? takwe nitwakenda mu muya yomwi? Takwe nitwakenda muntambo zyelene? ¹⁹Muyeya kuti cindi cense eci twalikukwambila lwesu kuli nywebo? mumenso a leza, nobayandwa twalikwamba muli kilisito zyeense zyo kuyumisigwa kwenu. ²⁰Mbuli mbweyeya kuti ndakuza tandiyo mujani mbuli mbweyanda. Ndiyowa kuti alenga kuyoba kukazyanya, munyono, kunyema, mipampu mipampu, kuvuya kutamikizyanya kamikami amapyopyongano. ²¹Ndiyowa kuti ndakupiluka, leza wangu uzondifwisya nsoni kuli nywebo. Ndiyowa kuti ndizolilila bantu banji bakacita zibi cindi pele tabana kwempela kubusofwazi, bwaamu, ezisusizibi nzibalikucita.

Chapter 13

¹Ino ndwatatu olu ndwebola kulindinwe," Makani onse alelede kukosolwa abakamboni bobile na botaywe."
²Ndamucenjezya kale nindaliwo kulindinywe lwangu kwe cindi cabili, mponya ndamucengezya alimwi ketana kusika alimwi. Ndakubola alimwi siyobasiyi buyo ndiyobapa mulandu.³Ndamwambila eci nkaambo kakuti muli mukuyandaula bumboni bwa kuti kristo nguwambaula mulindime walo. Takompeme akati kenu pepe,pele ngosinguzu mulindinywe. ⁴Nkaambo kakuti wakababbulwa acingano cabukompeme,alimwi ulapona kwindila munguzu zya leza. Aswebo tuli bakompeme mulinguwe, pele swebo tulapona kwindila munguzu zya leza akati kenu.⁵Amuli sukusye nobeni na mulimvwi mulusyomo,amuliligule nobeni.Sena tamuvwisyi kuti krisito ulamukalilila mukati? Kuti kwatanoli obo mulibakacizi mumusunko. ⁶Pele ndasyoma kuti mulaziba kuti tulizundide masunko.⁷Ino tulakumbila kuli leza kuti mulacita zibi noziba zinini. Pesi kwamba swebo tuboneka mbuli batabilika.Pesi swebo tuyanda kuti nywebo mucite kabotu,nekuba kuti swebo tuli basicinguni batakate.
⁸Nkaambo tatukonzi kucita cintu cakulwisya lusinzyo pepe,tulelede kuba mumasimpe.⁹Nkaambo myoyo yesu ilikondedwe na muli bayumu nywebo nekubakuti swebo tobeni tuli kompeme. Tukomba kuti mube bamaninide.
¹⁰Cintu cindamulembela namu ceci kuti cindi cetisike siyandi kubelesya bwami bwangu cobukali, kambo obo bwami bwakandipa mwami mbokuyaka tabwinsi bokuyakununa nee.¹¹Ino bakwesu ndamana kamucala kabotu amubambe kabotu buumi bwanu.Amubike myoyo yanu kujwi lyangu. Amube amoyo omwi mukale calumuno nkabela leza siluyando, siluumuno ulakala andinywe. ¹²Amujuzyanye alummyonto lusalala.¹³Basalali ba leza bonse balamujuzya. ¹⁴Luzyalo lwa mwami Jesu krisito aluyando lwa leza a luswanano lwamuuya usalala zibe anywe nyonse.

Galatians

Chapter 1

¹Paulo mwapositola kutainsi bwaposito buzwa kubantu ne, nikuba mumanza abantu, pele kwindi muli Jesu kilisitu o Leza isi wakamubusya kuzwa kubafu- ²Ape bonse bazwalwa ma mbeli abo, ku mbungano yoku Galatiya.³Luzyalo kuli nywebo o lumuno kuzwa kuli Leza wesu tata oku mwami Jesu kilisitu, ⁴Ngonguwe wakalyaba akambo kezibi zyesu mukucita kuti atusalulule kuzwa mububi bwansi bwe cindi ecino ,mbubonyina mbwayanda Leza tata wesu, ⁵Kuli nguwe akube bulemu mazuba onse mane kukabe kutamani. Amen.
⁶Ndakomokwa kuti muli kucinca cokufwambana oyo wakamwita muluzyalo lwa kilisitu. Ndakomokwa kuti muli mu twambo tumbi, ⁷Kutainsi kuti kuli twambo tumbi, pele kuli bantu bamwi bamupilinganya okuyanda kusanduka sanduka makani mabotu a kilisitu.⁸Pele nikuba kuti swebo nenga mungelo uzwa kujulu umukambikila makani ambi atainsi mbuli ngitwakamu kambaukila , abe mubuke. ⁹Mbuli mbutwakamba kusanguna, ape ino ndamba mukwinduluka, " kuti na kuli muntu umukambokila makani ambi atainsi mbuli ngimwaka mbauka, abe mubuke." ¹⁰Kambo ino ndilangola kukombelezwa bantu ? kuti na ndime ndicisola kubotezya bantu? tandili muzike wa kilisitu.¹¹Kmabo ndiyanda kuti muzibe, nobana kuliswe, kuti ayo makani mabotu ngekamboka mebo tainsi makani azwa kubantu a. ¹²Takwe nindakacitambula kuzwa kumuntu uli wense kufumbwa, nikuba kwiysisigwa, mucindi cokuti, cali cokuyubunwidwa kwa Jesu kilisitu kuli mebo.¹³Mwakanvwa kale bumi bwangu nindacili mubu Juda mbundali kupezya mbungano ya Leza okwinda mukuyeya kondali sola mumwaya . ¹⁴Ndakazwidilila mubu-Juda okwinda bunji bwabo belene amibo kukuzyalwa, kuzwa kubantu bangu . Mbombubo busungu mbundakabede kuzizo zya zamatata.¹⁵Pele we Leza, wakandisiyanisya akati kuzwa mutumbu lyabama, okundita kwindila muluzyalo lwakwe, ¹⁶Cakabotezya kuyubununa mwana wakwe mulimebo , mukucita kuti ndimukambauke akati kabasimasi, takwe nindakabuzya-buzya mponya awo kubantu bomubili obulowa. ¹⁷Takwe nindakainka mane kuyosika ku Jelusalemu kuli abo bakaba ma apositola kanditana. Mucindi cenu, ndakainka ku Alabya okupiluka ku Damasikasa. ¹⁸Nikwakainda myaka yotatwe ndakaika ku Jelusalema kuti ndikamuzibe Kefasi oku kala anguwe kwamazuba alikumi otusanu ¹⁹Pele takwe naba womwi ngundakabona kuli bamwi ba apositola ati Jakobo mwezyinyina womwami. ²⁰Aya makani ngindamulembela, ncinzyo tainsi okubeja kumenso a Leza mukuti nsili kweni.²¹Mponya ndakainka kuzisi zyoku-siliya okucoko silika. ²²Kanditana kuzibwa kumenso kumbungano zyomu Judiya ezyo zili mulikilisito. ²³Bamvwide, buyo nikwali kwambwa, " oyo mwalumi walikutupezya ulakambauka mbuli makani mabotu ayo ngonyina olusyomo ngalikusola kubisya-bisya. ²⁴Mponya bakalemeka Leza akambo kangu.

Chapter 2

¹Nkwakainda myaka kumi ayo one ndakainka ku Jelusalema antomwi oBanabasi, kutolelezya otaita . ²Ndakainka nkambo ke ciyubunuzyo ape ndakatolelezya kuli mbabo mulumbe kuti ndikakambauke akati kabamasi. Ndakambola kumbali kuli abo balikuboneka kuti tandiyobuzuzanina takwe nknda kazuzya cobuyo.³Pele nikuba Tito mugiliki wali amibo takwenakasongelezigwa kupalulwa. ⁴Bananyina bataluleme bakaza mucumwinizi kuzolanga allwangunuko ndutujesi muli kilisito Jesu . Bakayanda kutupanga kuti tube bazike, ⁵Pele takwe nikwakalibombya nanga kuzumina kuli mbobo nikuba kwakaindi kanini camba kuti kasimpe ko mulumbe kabe nikasya muli nywebo.⁶Pele abo bakaba anga mbapati , kufumbwa ncibalikucita takwe ncicalikwamba kuli mebo nkambo Leza tasalululi, kuli abo , ndata, walikuboneka kuti mupati takwe nchakayungiziya kuli ⁷mebo.Pele mukwindana, bakabon kuti ndapegwa kukambauka mulumbe kuli abo batakapalulwa, mbubonya mbuli Pita mbwaka pegwa kukambauka mulumbe kuli abo bapaludwe ⁸.Mbuli Leza mbwakabeleka muli Pita kuti abe mu apositola kuli abo bapalwidwe ape wakabalekamulimmebo kuli bamasi.⁹Awo Jemusi, kefasi,oJoni abo balikwamba kuti inga matakozzyo bakayeya luse olo lwakapegwa kuli mebo, bakapa cilugwe kuli Bbanabbasi amibo . Bakazumina kuti twelede nkwinika kuli bamasi okuli bapalwidwe. ¹⁰Bakakumbila buyo kuti tuyeye bapengide nconyina kuti ndicite.¹¹Pele Kefasi nakasika ku Antiyoki, ndakamukazya antangalala nkambo wakajanika omulandu. Kabatana kusika, balumi bamwi kuzwa kuli Jemusi, Kefasi walikukulya abamasi. ¹²Pele aba balumi nibakasika, wakaleka okulitantamuka kuli bamai wakayowa abo basikuyanda kuti bapatulwe. ¹³Mponya ba Juda bense bakajula mu lweneno, nikuba bbanabasi wakenenwa ambabo kwinda mulweneno lwabo. ¹⁴Pele nindakabona kuti micito yabo tayilimukucilili kasimpe ko mulumbe, ndakati kuli Kefasi kunembo lyambabo bense, kuti na uli mu Juda pele kopona mbuli simasi kutainsi mbuli mu Juda ,ino ulasongelezya buti bamasi kuti bapone mbuli ba Juda.¹⁵Swebo tobeni tuli ba Judakwinda mu cizyalo pele kutainsi bamasi be zibi, ¹⁶Pele yulizi kutitakwe muntu ululamikwa emilimo yo mulawo pele kwinda mu lushomo lo muli kilisito Jesu kuti takwe balulamikidwe mu lushomo muli kilisito ape kutainsi kwinda mumulimo yo mulawo takwe muntu uyolulamikwa.¹⁷Pele kuti, awo nituciyandolakululamikwa muli kilisito , aswibo lwesu twakajanika kuti tuli basizibi,ino kilisito ngwa kaindilizya kubisya ,kweni kweni ¹⁸tainsi.Mponya kuti na ndaziyaka ezyo zintu zindalinonga ndamwacola, ndilalyamba lwangu kuti nsiluleme . ¹⁹Mpawo kwindila mu mulawo ndakafwa kumulawo kicitila kuti ndipone muli Leza.²⁰Ndakakaminwao kilisito . Tandicili mebo ndepona pele kilisito upona muli mebo. Bumi mbwepona ino awa mubuntu ndipona mu lushomo mu mwana Leza, wakandiyanda ape okulipa kambo kangu. ²¹Tandibiki kumbali luse lwa Leza , nkambo kuti bululami bwa Leza nibwalikujanwa kwinda kumulawo , nkokuti kilisito wakafwida zitawo.

Chapter 3

¹Inywebo nobagalatiya bafuba-fuba! ino ngwani wakamungula? mwakalibonena kuti Jesu kilisitu wakababbulwa atuba okukankaminwa. ²Eci cecintu comwi nceyand kwiya kuzwa klinywebo: mwakatambula na muya kwindila kumulawo we milimo na nkuti mwakamvwisya kolusyomo? ³Muli bafubafuba? kutalikila ku muya nkokuti ino muyomanisya kwindila kunyama. ⁴Mwakapengana muzintu na kakutakwe ciliwo kuti na iyi cali cobuyo? ⁵Nkokuti oyo upa muya kuli nywebo okucita malele akati kenu ulacita namuya kambo kemilimo ya milawo, nikuba kumvwa kolusyomo? ⁶Mbonya buyo mbuli Abulamu" mbwali kusyoma Leza eci cakaelekizigwa kuli ngwe mukuti mululami." ⁷Munzila iswana, amumvwiye, mponya, mukuti abo basilusyomo mbabana ba Abulamu. ⁸Malembo, alibwene kale kale kuti Leza uyolulamika bamasi alusyomo, kukamboka makani mabotu katana kusika kuli Abulamu, mukuti," mulinywebo nonse masi alongezegwa." ⁹Mukuba namu, abo basilusyomo balongezegwa antomwi o Abulamu, mwalumi silusyomo. ¹⁰Bonse abo bali buti bayeya kuti tuli basikucita mulawo bali alituko; kambo kulilembidwe mukuti " uli olutuko umwi oumwi utakalilili mumakani onse alembidwe mubbuku lyo-mulawo, okwacita. " ¹¹Ino kulibwenekede kuti takwe muntu ikonzya kulilamikwa kunze o mulawo waleza, kambo " balulami banopona olusyomo." ¹²Pele mulawo tawinsi wolusyomo, na " nguwoyo ucita milimo yomulawo welede kupona anjiyo." ¹³Kilisitu wakatununa kuzwa kulutuko lo mulawo mukuti we mweni wakaba lutuko akambo kesu-kambo kulilembidwe, " ulolutuko ngoyo umwi oumwi uwangilidwe kumusamu " - ¹⁴Ino mukuti colwe ca Abulamu casika kuli bamasi muli Jesu kilisitu, mukuti kulusyomo lweni tutambule muya ngutwaka syomezigwa. ¹⁵Nobanakliswe, amundileke ndambe mumuntu. Kufumbwa buyo kuti muntu wapanga cizuminano cilaaatikizigwa omulawo, takwe umwi welede kutyola cizuminano eco na kuyungiziza kuli ncico. ¹⁶Mponya zisyomezyo zyakambwa kuli Abulamu kunyungu yakwe. Tacambi kuti, " kulunyungulwako" anga mbanji, mucindi comuntu womwi buyo, " oku luyungu lwako " oyo kali ng kilisitu. ¹⁷Mponya awa nceli mukwamba nceci: mulawo, wakasika nikwakainda myaka ili myanda yone amakumi otatwe tukonzyi kumanisya cisyomezyo. ¹⁸Ikuti na lukono lwangu kumulawo, nkokuti talucizwi kucisyomezyo. Pele Leza wakacipa kuli Abulamu kwinda mucisyomezyo. ¹⁹Ino, he, mulawo ngwenzi? wakayungizigwa akambo kokudula ati kuti mane bolunyungu lwa Abulamu bakasike kuli abo bolusyomo lupangilidwe mbabo. Mulawo wakatumikizigwa kwinda mubangelo mumanza asimwima akati. ²⁰Mponya simwima akati tayandiki kuti kakutakwe bantu bobile, pele we Leza ngumwi. ²¹Nkokuti mulawo ulakazyana ezisyomezyo zyaleza na ? tainsi namu! mukuti na mulawo wakapegwa kuti upe bumi, nkokuti bululami nibwakazwide kumulawo. ²²Pele malembe akajalila bonse buyo mubwami bwazibi. Leza wakacita eci mukuti cisyomezyo citununune kwindila mulusyomo muli Jesu kilisitu inga lwapegwa kuli abo basyoma. ²³Awa ino kalutana kusika lusyomo, twacili jalilidwe kumenso omulawo, tulalindila ati kuti mane lusyomo lwayubununwa. ²⁴Mponya mulawo wakatubeda mbuli simaletoesu ati Jesu nakasika, mukucita kuti tululamikwe olusyomo. ²⁵Pele ino lusyomo mbulwasika, tatu cinsi mumanza a simalelo. ²⁶Kambo nywebo nonse muli bana ba Leza kwinda mulusyomo muli kilisitu Jesu. ²⁷Ikuti nonse nimwaka bbabbatizigwa muli kilisitu mwakalizwatika zicito zya kilisitu. ²⁸Takwe mu ju nikuba mu giliki, takwe muzike nikuba wangukide, takwe mwalumi nikuba mwanakazi, kambo nonse muli bamwi mulikilisitu jesu. ²⁹Mponya mbuli mbumuli bakwe kilisitu, muli inyungu zya Abulamu, mponya muli baswana mbonyina mbucamba cisyomezyo.

Chapter 4

¹Ndilimukwamba kuti siukona, nikuba mucindi ncacili munini, takwa naindene omuzike, mukuti ngomwami wolubono lwense. ²Pele kuli mumanza abaleli aba banzi mane kusikila ku cindi cakabikwa oisi. ³Pele ape , nitwacili bana banini, twali mubuzike bwe myuya yezilenge zye nyika. ⁴Pele nicakasika cindi celede, Leza wakatuma mwanakwe, wakazyalwa o mwanakazi, wakazyalwa kwindi mumulawo. ⁵Wakacita eci kuti anunune abo bali bazike bo mulawo, nkokuti tukatambule kulelwa mbuli bana. ⁶Akambo kuti mulibana, Leza wakatuma mumyo yo Jesu muya wo mwanakwe, wongolola kuli " abba,tata." ⁷Ino tocinsi muzike , pele mwana, pele kuti koli mwana, nkokuti ayibo ulisikukona kwindi muli Leza. ⁸Pele ali ciya cindi, ncimwatalina kumuziba Leza, mwali mubuzike kuli abo, bali kubelesye nguzu zyabo kutainsi zyaLeza. ⁹Pele ino mwasika mpumumuziba Leza, nanga kuti mwazibwa o Leza, ino nkambo nzi nimupiluka kuzilenge zitakwe ngungu zyokugewasya? muyanda kuti mube mubuzike bwazizyo ape? ¹⁰Mulacilila mazuba ape emyezi mipya ape ezindi e myaka! ¹¹Ndayowa kuli nywebo kuti mwendi milimo njindaka mubelekela njobuyo. ¹²Ndamukumbila, nobazyalwama, amube mbuli mebo, mbubonya mbuli mebo mbundaba muli nywebo . Takwe ciba ncimwakandicitila. ¹³Pele ulizi kuti akambo ko bulwazu bo mubili obo mbundaka mukambauila mu cindi cokusanguna. ¹⁴Nikuba kuti mubili wangu wakamusukusya, takwe nimwaka ndisampola nikuba kundinyansya. Pele mwakanditambula mbuli kuti ndali mungelo wa Leza , mbuli kuti ndali kilisitu Jesu lwakwe. ¹⁵Ino mponya kuleleka kwenu nkuli sunu ? nkambo ndazumina kuli nywebo kuti, nicali kukonzyeka, nimwagwisya menso enu kamwapa kulimebo. ¹⁶Ino mponya , ndaba sinkondonyoko kambo ndili muku mwambila ncozyo? ¹⁷Balamu sugwalila kuti bamukone, pele muzintu zitainsi zibotu. Bayanda kumuzandula kuti mubasungwalile. ¹⁸Ncibotu kuti cindi mwasugwalila ku cintu cibotu, pele kutainsi cindi nceli anywibo. ¹⁹Nobana bangu, banini, ape ndili mumacise okumyongwa kokutumbuka mwana akambo kenu kusikila kilisito akabumbwe muli nywebo. ²⁰Ndayandisya kuti ndibe anywibo ino ape okucinca kwamba kwangu, kambo ndainganizigwa anywibo. ²¹Amundambile, nywebo no muyanda kuba bazike bo mulawo, ino tamuswilili ku mulawo? ²²Kambo cililembedwe kuti Abbulahamu wajesi bana balumi bolile, umwi waliwo muzike mwanakazi ape umwi wali wo mwanakazi wangunukide. ²³Umwi wakazyalwa kumuzike mwanakazi kwindi kunyama, pele umwi wakazyalwa kumwakazi wangunukide kwindi mucisyomezyo. ²⁴Ezyi zyintu nazyanisyo, cabanakazi ababolile baiminina zizumunana zyobile. Umwi wabo uzwa ku mulundu wa sinayi ape wakazyala bana bobile. ²⁵Oyu ngu Hagar Ino Hadar wamba mulundu wa sinayi mucu si ca Alabya; ape ulaswana o Jelusalemu we sunu, kambo wali muzike antomwi abana bakwe. ²⁶Pele Jelusalemu eyo ili atala ili angulukide, ape mbabama besu. ²⁷Kambo kuli lembidwe," Amusekelele , nywebo noba ngomwa nomutazyali bana. Amulile okongolola cokukondwa, kambo tamuna kupegwa okumyongwa kokutumbuka; kambo bana banabutema mbanji kwindi bana bo mwanakazi ujesi mwalumi. ²⁸Pele nywebo , nobazyalwama, mbuli Izeki,muli bana becisymezyo. ²⁹Ali ciya cindi oyu wakazyalwa kwindi muyama wakapenzya mwana wakazyalwa kwindi mu muya. Mbucibede esunu. ³⁰Pele ino malembe amba nzi? " amumutande mwanakazi muzike omwanakwe. Kambo mwana wo mwanakazi muzike tayo abani zigwi lukono o mwana wo mwanakazi wangunukide." ³¹Mponya, nobazyalwama, tatwinsi bana bo mwanakazi muzike, pele bo mwanakazi wangunukide.

Chapter 5

¹Kambo kolwangununo Kilistu waka tunununa. Atwime nji, nkokuti, ape lwambili mutabikwi mubwendezezi bwe jokwe lyobuzike. ²Amubone, mebo, nde Paulu, ndamba kulinebo kuti na mwakalulwa, Kilistu tazomipi bulumbu nikuba kanini. ³Ndamba masimpe lwambili, kumuntu o muntu wa yanda kupalulwa kuti ulukende kukuteka mulawo wense. ⁴Mwangwisigwa kuli Kilistu; nwebo nomunga mwazosalazigwa omulawo; tamuchi zogwasigwi. ⁵Pele kwindila mumuya, omu lushomo, tuyandisisya kulindila bubotu bubu salali. ⁶Pele kwindila mumuya, omu lushomo, tuyandisisya kulindila bubotu bubu salali. ⁷Muli Kilistu Jesu nikun]ba kupalulwa na kutapalulwa kule mpidu, pele buyo lushomo lubeleka kwindila na muluyando. ⁸Mwalikuyobuzuzana kabotu. Ngwani waka mikasya kukilizya masimpe? ⁹Olu lusosyo lulinamu taluzwi kuli oyo wakamwita! Tumena tunini tulafufumuzya mulwi wonse. ¹⁰Tumena tunini tulafufumuzya mulwi wonse. ¹¹Ndilashoma muli Leza kuti tamuyomutamauki. Umwi uli kumikatazya uyoba omulandu, kufumbwa na ngwani. ¹²Nobazyalwama, na ndikambauka kupalulwa, ino ndcipenzezigwa nzi? kuti ngunamu chitondezyo chechingano chagwisigwa. ¹³Abo bamipyo pyonganya, ndilikuteti abali gwise! ¹⁴Mwakaitwa kuti mwangunuke, no bazyalwama lwenu kuchita zisusizyenyama, na, kwindila muluyando umwi oumwi abe muzike womwenzinyina. ¹⁵Mulawo wense uyo zuzikizigwa mujwi lyomwi; "Welede kuyanda mwenzinyoko mbuli mboliyanda." ¹⁶Pele na mulamana okulyana, amuchenjele kuti matanyonyonani. ¹⁷Ino ndamba kuti, amwende mumuya kuti mutakayandi zintu ziyandwa enyama. ¹⁸Kambo ziyandwa enyama tazyendelani omuya, ape muya nzyuyanda tazyendelani enyama. Pele ezi zilazundana zyobile chokuti tamukonzi kuchita zintu nzimuyanda. ¹⁹kono kuti na mwendezezigwa omuya, tamwinsi bazike bomulawo. ²⁰Ino milimo yenyama ilibwenekide kabotu njeyi: Bwamu, busofwazi, zisisizibi, ²¹kukomba mituni, bulozi, nkondo, bulwani, lukazyano, bunyemi, lusulano, mipampo mipampo, mpilingano, ²²ibivwe, kukelwa, njalalando, ezimwi mbuli ezi. Ndilamyambila, mbuli mbundakamyambila kale, kuti abo bachita zintu zilinamu tabayokoni bwami bwa Leza. ²³Pele michelo yomuya njeyi: Luyando, lukondo, lushomo, ²⁴lubombo, kulyendelela; kutendelana ezintu zilinami takwe mulawo. ²⁵abo ba kwe kilistu Jesu balibambide nyama achingano antomwi eziciso zyayo ezisusi zyoy. ²⁶Na tupona mumuya atwende aswibo mumuya. ²⁷Tutabi basitumbotwembotwe, basikunyemezyana, tutabi ebivwe kuli umwi oumwi.

Chapter 6

¹Nobazyalwama, kuti umwi mwamujana kalikucita cibi, nyebo nomuli mumuya mwelede kumupilusya mumuya emyoyo ibombide. Mwelede kuba emyoyo ibumbide, amucenjele anyibo kuti mutasunkwi. ²Amugwasyane kunyamuna zimilemena, mwacita namu muzuzikizya mulawo wa Kilisitu. ³Kuti umwi muntu yeya kuti mulemu ano kuti tansi, ulalyena lwakwe. ⁴Umwi oumwi welede kulingula milimo yakwe mukamwini, nkokuti kambo kokulidunda kanoli kulinguwe alike kutainsi mumwenzinyima. ⁵Kambo umwi oumwi uyonyamuna zyakwe zilema. ⁶Oyo wisigwa ijiwi welede kwabana zintu zibotu zyonse oyo wisya. ⁷Mutenenwi. Leza tafubazikwi, kambo kufumbwa muntu ncabyala, ncecico nca tebula. ⁸Kufumbwa ubyala mbuto kunyama yakwe, kuzwa kanyama uyo tebula bubu. Oyo ubyala mbuto kumuya, kuzwa kumuya uyotambula bumi butamani. ⁹Tutanolengwali kucita zibotu, kambo acindi celede tulatebula, twataongelwa. ¹⁰Kambo nkana twanojesi cindi cibotu, atucite buboto kubantu bonse, mane kwambisya kuli abo bazulilwa kujanda yolushomo. ¹¹Amulange mopati mabala nginda kamilembela amanza angu. ¹²Abo bayanda kulibika bubotu kumakani anyama basola kumisinikizya kupalulwa. Bacita namu buyo kukasya kupenzigwa kambo kecingano ca Kilisitu. ¹³Tainsi kuti abo bakalipalula bala cilizya mulawo, pele bayanda kuti mupalulwe nkokuti ninga balidunda kambo kenya yenu. ¹⁴Pele mebo nditakabi kulikankaizya pele buyo cingano ca mwami wesu Jesu Kilisitu, kwindila muli mukujaigwa kwenyika kulimebo, amibo kunyika. ¹⁵Tainsi kuti kupalulwa na kutapalulwa kwamba citntu nkuzyalwa cipya. ¹⁶Kuli abo bonse benda muli eyi nzila, lumuno olu zyalo lube ambabo, mane o Issrayeli wa leza. ¹⁷Kuzwa sunu kutabi muntu nenga womwi undipenzya, kambo amubili wangu ndandwa zyando zya Jesu. ¹⁸Luzyalo lwa Mwami wesu Jesu kilisitu lube amyuya yenu nobazyalwama. Akube namu.

Ephesians

Chapter 1

¹Paulo, mwaposito wa kilisitu Jesu kwindila mukuyanda kwa Leza, nobasalali bali ku Efeso, bazumuni bamuli kilisitu Jesu. ²Amube oluzyalu olumuno luzwa kuli Leza tata wesu oku mwami wesu Jesu kilisitu. ³Alumbwe Leza isi wo mwami wesu Jesu kilisitu, wakatuleleka ezileleko zyonse ziomuya muzibaka ziomujulu mwakade kilisitu. ⁴Leza wakatusala mulinguwe kuzwa kumatalikilo enyika, kuti tusalale tutabi akampenda kumenso akwe muluyando. ⁵Jesu wakatusala kuti tube bana bakwe kindila muli Jesu kilisitu, kwendelanya obu botu bokuyanda kwakwe. ⁶Kusalwa kwesu kwaka citya kuti bulumbaizye bulemu bwaluzyalu lwakwe ndwakatupa swebo oyo uyandwa. ⁷Muli Jesu kilisitu mumonya mutujana kunununwa kwinda mubulowa bwakwe ape okulekelelwa milandu yesu, kwendelanya obuvubi bwaluzyalu lwakwe. ⁸Wakatuyungizizya luse lwakwe obusongo ape bokuvwisizya. ⁹Leza wakatupanga kuti tuzibe makani asisidwe mukuyanda kwakwe, kwendelanya eci munonezya, ape eci cakatondezya muli kilisitu, ¹⁰Kwendelanya omuzezo wokuzuzikizya nak, kweta zyense zintu antomwi, zyense zintu ziomujulu ape ezyo munyika, atala omutwe womwi, anguwe kilisitu. ¹¹Muli Kilisitu, twaka salwa mu bunji ku salwa kwindila mu ma pange akwe ubeleka zintu zyonse kwindika mumaka nzeakwe okuyanda kwakwe. ¹²Leza waka tusala kuba bakoni kuti kwebo, to twa kasanguna ku shoma muli Kilisitu, tuyoba boku lumbaizya bulemu bwakwe. ¹³Muli Kilisitu, anwibo, awo ni mwaka mvwa jwi lya kasimpe mulumbe wo lufutuko lwenu, mwaka shona muli nguwe ape mwaka gantwa echi shomezyo cho muya usalala, ¹⁴oyo che chishomezyo cho bu koni kusikila ku kunununwa kwe zintu, kuku lumbaizya bulemu bwakwe. ¹⁵Akambo aka, kuzwa ninda kamvwa zyo lushomo lweu muli mwami Jesu olu yando lwenu lwa bantu ba Leza basatali, ¹⁶Nsi lekinde ku lumba Leza kambo kenu awo nindi mwamba mu nkomyo zyangu. ¹⁷Ndi komba kuti Leza wo mwami wesu, Tata wo bulemu, uyo mjupa muya wo busongo ape echiyubunuzyo mu luzibo lwakwe. ¹⁸Ndi komba kuti meno enu omumoyo abe oku salalilwa, kuti muzibe kushoma oko nkwa mwitila ape obuvubi bo bulemu bo kukona kwa basalali bakwe. ¹⁹Mu nkomyo zyangu ndi kumbila kuti muzibe bupati bwe nguzu zyakwa zindinde kuli swebo to tushoma, kwindila mu kubeleka kwe nguzu zyakwe. ²⁰Ezi nze zizyo nguzu ziswana enzya kabelesya Leza muli Kilisitu naka mubusya kuzwa kubafu oku mu kazika kumu kazika ku janza lye chilisya mu masena ejulu. ²¹Waka kazika Kilisitu kwindilila atala obwe ndelezi bonse enguzu obwendelezi ape ama zina onse aitwa. Kilisitu uyo endeleya, tinsi buyo ma zyalani eino kono okumazya lani aza. ²²Leza waka bika ansi amaulu a Kilisitu oku mupa ku nkeleke kuti mutwe atala ezintu zyonse. ²³Nkeleke mu bili wakwe, kuzuzikizya kwa kwe.

Chapter 2

¹Ape anwibo, mwalifwide mukulubizya kwenu omuzinyonyono. ²Omo mumwakenda kale, kwendelanya ezyaka zyenika eyi. Mwalikupona kwendelanya kumwendezezi we nguzu muluwo, muya ulimukubeleka mubana batanvwidi. ³Cimwi cindi tonse twakapona akati kabantu, kuzuzikizya zibi zyokuyandisya kwenyama yesu, okucita kuyandisya kwenyama emizezo. Mubube twali ba bobukali, mbuli bantu bonse. ⁴Pele Leza ngusiluzyalolunji kambo koluyando lwakwe lupati olondwakatuyanda swebo. ⁵Nitwakacilifwide mukulubizya, Leza wakatubuzya antomwi muli kilisito kwinda muluse mwakafutulwa. ⁶Leza wakatubusya antomwi a kilisito, ape Leza wakatukazika ansi antomwi mumasena omumajulu muli kilisito Jesu. ⁷Kutegwa mumyaka iza azotondezye kuliswebo buvubi bupati butapimwi boluse butondezedwe mulubomba kuliswe muli kilisito Jesu. ⁸Kambo koluse mwakafutulwa kwinda mulusyomo, ape eci takwe nicakaza kuzwa muliwe, cipo ca Leza. ⁹Tainsi kuzwa kumilimo, kutegwa kutabi ulisumpula. ¹⁰Kambo swe tuli milimo yamanza a Leza, kutegwa muli kilisito Jesu kucita micito miboto ezyo Leza zyakatubabilide cindi, kutegwa tukonzye kwenda mulizizyo. ¹¹Kambo yeya cindi mwali basimasi munyama. Mwaaitwa batatendidwe, eco citwa, kutedwa munyama cakapangwa amanza abantu. ¹²Kambo mucindi eco mwali anzene kuzwa kuli kilisito, bamuzwa kule kucisi ca Isilayili, benzo kucizuminano cacyomezyo, kutaba alulangilo okubula Leza munyika. ¹³Pele ino muli kilisito Jesu nwebo nimwakali kule kuzwa kuli Leza mwetwa afwifwi obulow bwa kilisito. ¹⁴Kambo ngolumuno lwesu. Wakapenga bobile kuba omwi. Kwinnda munyama yakwe wakanyonyona ¹⁵bulambi bwabasinkondo bwaka tupambusyenyene. Cecico eci, wakamanya mulawo wamalailile obwendezezi kutegwa akonzya kupanya muntu omwi munyowana mulinguwe, okweta lumuno. ¹⁶Kilisito wakaeta antomwi bantu bobile mumubili omwi kuli Leza kwinda mucingano, kubika kulufu businkondo. ¹⁷Jesu wakaza okwambilizya makani mabotu olumuno kulinwe nomuli kule loko olimuno kuli abobali afwifwi. ¹⁸Kambo kwinda muli Jesu tonse mutujene nzila mu muya omwi muli tata ¹⁹Mponya, ino nwebo nobasimasi tamucinsi benu a bamuzwa kule. Nikuba muli bamusyobonyina abantu ba Leza basalala ape muli cempa ca Leza. ²⁰Mwakayakwa atala lyentalisyo lyaba positola aba sinsimi, a kulisitu Jesu mukamwini ngobbwe likwabilila nganda. ²¹Mulingugwe bulumbo boonse bulakwana antomwi ape okukomena mbuli tempele lisalala mumwami. ²²Cilimulinguwe kuti anwibo mulimukuyakwa antoomwi mbuli busena bokukala bwa leza mumuuya.

Chapter 3

¹Akambo aka mebo nde paulo mwange akambo ka kilisitu Jesu inwebu nabamasi. ²Ncozyo mwakandinwa kuti luse lwa Leza lundakampegwa kuli ndinwe. ³Ndila lemba kwindila mukuyubununwa kuzwa kuli ndime . Eci maseseke akasimpe andaka lemba mubufwifwi kuli ndinwe. ⁴Cindi nuimubala ezi, mulakozya kunvwisisya zili mukati ezyozisisidwe zyakasimpe muli kilisitu. ⁵Basikale bamwi akakasimbe takwe nukakazibisigwa ku bantu. Pele ino cakayubu nunwa amuya kubaposo bakwe basalala abasinsi. ⁶Aka kasimpe kasisidwe kakuti basimasi mb ezinyina abasizizonyina mumubili omwi, ape balabana cisyomezwo muli kilisitu Jesu kwindila mumulumbe. ⁷Kambo ndakaba muzike womulumbe oyu aciwego coluse lwa Leza lundakampegwa kwindila mukubeleka milimo kwenguzu zyakwe. ⁸Kulime - nikuba kuti ndimunini wabanini kubantu ba Leza bense basalala- oluse lwakampegwa kukambauka kuli basimasi ziyatoboni zibuvwubi bwa kilisitu, ⁹Kuteti ndete kubonesyesya makanze kubantu bense- maseseke asidwe kwecindi ca Leza, wakalenga ziyintu zyonse. ¹⁰Aya makanze zibisigwa kwindila mucikombelo kuti bendezi aba singuzu mumasena okujulu kuti bakazibisigwe masena manji manji obusongo bwaleza. ¹¹Eci cakacitika kwendalala omuzezo utamani ngwa kamanizya muli kilisitu Jesu mwami. ¹²Kambo muli kilisitu mutujesi nguzu enzila yokudisigwa kambo kolusyomo lwesu muinguwe. ¹³Kambo ndamukula kuti mutalegwali kambo kokupezigwa kwangu, obumbobulemu bwenu. ¹⁴Kambo kako ndilafungama kuli tata, ¹⁵Kuzwa mulinguwe mukwasi wense uli mujulu ansi uliuzikidwe. ¹⁶Ndilakomba kuti ampe , kwendalana obuvwubi bobulemu bwakwe kuti muyumisigwe enguzu kwindila mumuya wakwe, uli mukati mubuntu bwenu. ¹⁷Ndilakomba kuti kilisitu akale mumyoyo yenu kwindila mulusyomo , emiyanda yenu okusima muluyando lwakwe, ¹⁸Ape mukakozya kunvwisisya atomwi abantu bense baleza basalala, mbobuli bwasa, obulafu, bulamfu bomujulu, obulamfu bimunyika. ¹⁹Okuzia luyando lwa kilisitu , lwinda luzibo lwense, kutegwa muzule okuzuzikizigwa kwaleza kwense. ²⁰Ino kulinguwe okozya kucita kwindila zyense zitukumbila neba kuyeya kwendelana kunguzu zyakwe zibeleka mukati kesu, ²¹Kulinguwe akube bulemu mucikombelo omuli kilisitu Jesu amazyalani ense mane kukabe kutamani. Kube namu.

Chapter 4

¹Mebo, kambo kako, mbuli mwange wa mwami, ndamukumbila kuti mwende kabotu kubwite oko kumwakaitwa. ²Ndamukumbila nywebo kuti mukale cokulibobya kupati ape omoyo ukede obulangili, kuvwanana oumwi muluyando. ³Amusole cenguzu kubamba lukamatano lomuya lwangidwe mulumuno. ⁴Kuli mubili omwi ape omuya omwi, mbuli mbomwatetwa mululangilizi lokwitwa kwenu. ⁵Ape kuli mwami omwi, lusyomo lomwi, kubbizigwa komwi, ⁶Ape Leza omwi ape ngo tata wabense, oyo winda zyense ape kwindi muzyense. ⁷Kuli uwmi oumwi wesu luse lwakapegwa kwendelana omwelo wecipego ca kilisitu. ⁸Cili mbuli mbo camba malembe: "ino nakatanta mujulu, wakandelezwa bazike mubuzike, ape wakabapa cipego kubantu," ⁹Ino cipandulula nzi" wakatanta," ati buyo oyo wakaseluka mumsi muzibaka zenyika? ¹⁰Oyu wakaseluka ngumwi muntu oyo wakatanta kule amajulu ense, kuti akanvwe zintu zyense. ¹¹Kilisitu wakapa bamwi kuma aposito, bamwi businsimi, bamwi kukambauka, bamwi bwembezi, ape abasikwisya. ¹²Wakapa eyi milimo kulibambila bantu baleza basalala kumusebezi okugwasya, kukuyaka mubili wakilisitu. ¹³Wakazwidilila kuyaka mubili kuti mane twense tusike kulukamantano bwalusyomo ape aluzibo lo mwana wa Leza, ape coku zuzikizigwa muli kilisitu. ¹⁴Kilisitu uyaka swebo kuti kakutacili mbuli bana banini abo bapilusigwa musule kumandinda, kunyamunwa kene luyo lwense lo mulawo. ¹⁵Kwindi kuti, kwambola kasimpe muluyando, tulakozya kukomena munzila zyense muli nguwe ngomutwe, oyo ngu kilisitu. ¹⁶Kilisitu ulayaka mubiliwense, ape ulaswananya ape okuzijatanya antomwi ezyo zyense zikwabilizyo zyelede, ape cibela cense cibeleda antomwi, citelezwa mubili kukomena kuti okunzye muluyando. ¹⁷Kambo kako, mebo ndamba ape okuzumanana muli eci mumwami, kuti nywebo mutakakonzi kwenda muli bamasi mubenda, mukubula tunso mumizezo yabo. ¹⁸Kambo komudima tabanvwisisi, bakalyanzanya kuzwa kubumi bwa leza kambo kokubula luzibo obo muli mbabo, kambo kokuyumya myoyo yabo. ¹⁹Bakaba batakwe nsoni ape bakalipa mbabo kububeji, ape bakacita kufumbwa musyobo okutasalala obunyu. ²⁰Kono tainsi mumwakaisigwa namu kuli kilisitu. ²¹Ndilayeyela kuti mwakanvwa nyebo zya nguwe, ape kuti mwakaisigwa nyebo muli nguwe, mbuli kasimpe muli Jesu. ²²Mwakaisigwa kuleka ezyo zizulilwa kubumi- bwenu bwecindi, kuleka buntu bwenu bwecindi bwakenenwa kambo kokuyandisisya bubeji. ²³Mwakaisigwa kucincululwa mumuya wamizezo yenu, ²⁴Ape okuzwata buntu bupya bulengidwe mucikozya ca leza- mumasimpe, busalali omubululami. ²⁵Kambo kako, muleke bubeji, ape umwi oumwi wenu ambole masimpe kulisikukowanyina, kambo tuli bantu bomwi. ²⁶Amunyeme mponya mutaciti cibi, mutaleki zubakuti libbile kamunyemide. ²⁷Mutamupi lubazu satani. ²⁸Oyo wali kubba atabbi limbi, kwindi kuti, abeleke, kulelekela zibotu amanza akwe, kutegwa ajane cintu cokwaba abo babulide. ²⁹Mutaleki zyambo zibi kuzwa mumilomo yenu. Belesya buyo mabbala mabotu akonzwa kuyaka abobayanda kutegwa mabbala enu ape luse kubaswilizya. ³⁰Ape mutanyemi muya usalala, wa Leza, kambo cilikulinguwe kuti mwakandwa kambo kobuziba bolunununi. ³¹Mubike ambali bwense bukali bunji, kunyema, kupatusyana, ape okutukilizya muli ezi zibi zisiyene. ³²Amube aluzyalo kuli uumu oumwi, mube batetente moyo, kulekelelana, mbonya Leza muli kilisitu mbwakamulekelela.

Chapter 5

¹Mbukuli namu amube baiya Leza anga mbana bayandwa. ²Mwende muluyando mbubonyina mbuli kilisitu mbwa katuyanda okulyabila nyebo, kuba atuzyo ecipaizyo ca kamukuzyo kabotu kuli Leza. ³Mane takwelede okwezezya akati kenu kuli zyo bwamu nikuba kutasalala, ambweni bunyu, kambo taziluleme kubantu ba salala baLeza. ⁴Kutabi musofwazi nikuba ku kanana zyobufuba fuba niziba, zyensezi taziluleme anu mane celede, kupa kulumba. ⁵Kambo mulizi ambi muli disizye kuti bwamu, busofwazi na muntu ulakamina zyabezinyina nkokuti ukomba mizimu. ⁶Kutabi muntu omwenena naba womwi amajwi obuyo kambo kenkani zili namu bukali bwa Leza bulasika kubana batakwe bulemu, na imbulabulaye. ⁷Mponyina, mutavwalangani ambabo. ⁸Kambo cindi mwali mumudima, pele sunu muli mumumuni wa mwami mwe mbuli bana bomumuni ⁹(Zizyalo-zyalo zyo mumuni zizwide bubotu, obululami akasimpe). ¹⁰Amwiye eco ciboyezya mwami. ¹¹Mutali kumbikizyi kubantu bemilimo yomundima takwe mpindu, kwindi kuyubununa. ¹²Kambo cetela nsoni okwamba nziba cita mukusisikizya. ¹³Pele zintu zyonse zya boneka atangalakazya omumuni, cilaboneka amenso. ¹⁴Cintu cense ciboneka mumumuni mponya cilamba, amubuke nywebo no muna, mubuke kuzwa kubafu, kilisitu ulamumunikila. ¹⁵Mulangisisye kabotu mbumwenda kutali mbuli batakwe mano bafuba pele mbuli basongo. ¹⁶Amucejele loko cindi kambo mazuba mabi ngenyonyono. ¹⁷Mponya mutabi bafubafuba pele amumuvwe luyando lwa Leza mbulubede. ¹⁸Ape mutaklwi musinza wo musansa ndaba eci cizulwida kubu kolwi okuli bamba kubi. Pele amuzuzigwe omuya usalala. ¹⁹Kwambola kuli umwi oumwi kwindila mutembauzyo, omunyimbo, enyimbo zyo muya, mukwinda oku yanya majwi kubotezya okulumbaizya mwami emyeyo yenu yenseni. ²⁰Zyense kunopa mulumbo muzintu zyenseni muzina lyomwami wesu Jesu kilisitu okuli Leza tata. ²¹Okulibobya kuli umwi oumwi kumwenzinyinz mukupa bulemu kuli Jesu. ²²Nobanakazi amulibombye kubalumi benu mbubonyina mbuli ku mwami. ²³Kambo mwalumi ngo mutwe we mbungano lwakwe we ngo, ufutuli wo mubili. ²⁴Pele mbuli kilisitu mbwali mutwe we cikombelo, abo banakazi mbubelede kulibombya kubalumi babo, muzintu zyenseni. ²⁵Balumi, amuyande banakazi benu mbwenya mbuli kilisitu mbwakayanda cikombelo, wakalyaba okulipa kuli ncico. ²⁶Kutegwa acisalazye, mbwaka sampuluzya mukucisanzya amanzi ejwi lyakwe. ²⁷Kuti atondezye cikombelo kuli nguwe bulemu bwe cikombelo atakwe kabta ketodoti na kudingana nanga kagwalu kataboneki obotu, pele buyo busalali butakwe butongo. ²⁸Muzina yelene, abo balumi balyelede kuyanda banakazi babo, mbubonya mbuli mbubayanda mibili yabo beni. Oyo uyanda banakwe nkokuti ulaliyanda loko. ²⁹Takwe muntu wakasula mubili wakwe, pele muntu omuntu ulaubamba kabotu mubili wakwe mane okusanzya, kabotu, kusingabika tufuta, tumnunkila kabotu, mbubonyina namu awe kilisitu ulabamba kabotu mbungano yakwe, ulaisanzya, kwibamba kabotu. ³⁰Kambo tuli zipanzi panzi zyo mubili wakwe. ³¹" Kambo kokuti namu, mwalumi ulasya isi abanyina, mponya ula vwanisigwa abanakwe mponya bolile baba nyama yomwi. ³²Aka kasimpe kasisidwe kapati pele awo ndyamba kilisitu embungano yakwe. ³³Nikuba namu, umwi oumwi wenu ngwaya ayande banakwe mbuli mbwaliyanda lwakwe, anguwe mwanakazi ulyelede kupabulemu kumulumi.

Chapter 6

¹Nobana amuswilile bazyali banu mumwami, nkambo eci cililuleme. ²"lemeka bauso abanyoko"(oyo ngo mulawo muntanzi ujisi cisyomezyo) ³"Mukuti kwayanda cilaba cibotu kuli nywebo omukuti kwayanda mulapona kwe ciindi cilamfu munyika. ⁴Nomatata mutanopatokili bana benu mukubanyemena. Mucitndi cokuti, bulalele mukubaisya a mukubalailila munzila ya mwami. ⁵Nobazike amubaswilile basimalelo anu kwindilila mbuli kunyama cokubalemeke amoyo womwi okubapa bulemu mukushomeka mukuti kemyoyo yenu. ⁶Amubaswilile mbonya mbuli mbumuswila kilisitu. Amubaswilile kutainsi buyo basimalelo enu nibamulangila, mukucita kuti babotelwe. Mucindi cakuti mube baswilizi mbuli bazike ba kilisitu, bacita luyando lwa leza kuzwa ku myoyo yenu. ⁷Amubabelekele calumwemwe, anga mwali kubelekela mwami kutainsi bantu, ⁸nkambo tulizi kuti kufumbwa cibotu muntu cacita, uyotambula bulumbu kuzwa ku mwami, neenga kali muzike nukuba muziyale. ⁹Nobasimalelo mubacitile mbubonya bazike benu. Mutabakongi. Mulizi kuti anwibo mujisi simalelo womwi uli kujulu, mponya we tajisi ulusalululo. ¹⁰Mukumaninizya amuyume mu mwami omunguzu zyakwe zipati. ¹¹Amuzwate zilwanyo zyoonse zya leza, mukucita kuti kwayanda anga inga mwakonzya kwiima mukukazya memeno a diabulusi. ¹²Nkambo inkondo yesu tainsi yokulwana nyama obulowa, pele njokulwana aba sibwami, abendelezi, aba singuzu bo mudima oyu wansi ano, ambi emyuuya mibi minji yomujulu. ¹³Nikuba namu amuzwate zilwanisyo zyoonse zya leza, mukucita kuti kwayanda inga mwakonzya kwiima mubuzuba bwecibi, ambi mwazwa akucita zyoonse nkwiima nji. ¹⁴Amwime nji mbubonya mbuli ntambo ye nchonzyo, izingulukide, yangidwe nta muchukungu, okunobikidwe acamba cabululami, ¹⁵ambi, maulu enu aelelwe kulibambila eco cibola kuzwa kumulumbe wo lumuno. ¹⁶Muli zyoonse amubweze ntobo yolushomo, eyo njimunokozya kugwisya onse masumo afuswa omubili. ¹⁷Ambi amubweze hementi yolufutuko epanga lyoomuya elyo nde jwi lya leza. ¹⁸Kunkomboyo ili yoonse ankumbilizy, cindi conse amulangilizye zyoonse mukuba obusungu mwano kombela bantu boonse basalali ba leza. ¹⁹Ambi amundikombele mukuti kwayanda mulumbe inga wa pegwa kuli mebo nidijula mulomo wangu. ²⁰Nkambo ndili mwimini mubwange: mbuli mbwebedelede kwamba cenguzu, mbuli mbondiyelede kwamba. ²¹Kuti muzibe cilongwe cangu, ambwe cita, Tukiko, mwana kwesu uyandwa alimwi mukambausi usyomeka mumwami, uyomuzibya muzintu zyonse. ²²Oyo ngundakatumba kuma kanze ngonya, kuti muzibe cilongwe cesu, kuti au mbulizye myoyo yanu. ²³Lumuno lube kubakwesu, aluyando lwalusyomo, kuli leza Tata a mwami Jesu Kilisitu. ²⁴Luzyalo lube kuli abo bonse bamuyanda mwami Jesu Kilisitu. Amen

Philippians

Chapter 1

¹Paulo o Timosi bazike ba kilisito Jesu Oku bantu bonse ba Leza basalala muli kilisito Jesu abo bali ku filip, antomwe amabbishopu ama dikoni. ²Luse alube anywibo ape olumuno kuzwa kuli Leza tata wesu ape o Leza Jesu kilisito. ³Ndilamulumba Leza wangu kufumbwa cindi nemuyeya nywebo. ⁴Kufumbwa , munkomboyo yangu ili yense kuli nywebo nwense,nkombyo yangu ndilaikomba nkenonenidwe . ⁵Ankambo kolugwasyanyo lwenu mu mulumbe kuzwa buzuba bokusanguna kusikila sunu. ⁶Ndilisinizizye ecintu nciconya eci,kuti oyo nguwenya wakatalika mulimo mubotu muli nywebo uyozwidilila kukumaninizya kusikila buzuba bwa Jesu kilisito ⁷Cilikabotu kuli mebo kuyeya namu ankambo kenu nwense nkambo momuli mukati mu moyo wangu. Nywebo mwense mwali bezuma mu luse mwense mu bwange bwangu omubupanduluzi ape omuku sisimpisya ko mulumbe . ⁸Ankambo kokuti Leza ngo kamboni wangu,mbuli mbwekaza kuli ywebo nwense antomwi oluyandisya lwa kilisito Jesu. ⁹Ino eyi nje nkombyo yangu, yokuti luyando lwenu kaluciyobuvula kwindi mu luzibo omulumvwisisyo ¹⁰.Camba kuti musale zinda kubota,ape kuti mube beni beni batakwe mulandu kusikila mubuzuba bwa kilisito , ¹¹Izwide micelo yo bulemu obuzuba kwindila muli Jesu kilisito okubulemu ape okutembaula Leza. ¹²Ino ndiyanda kuti muzibe , nobazyalwama, kuti eco cakacitika kuli mebo nconzyo cakagwasya kutola kunembo mulumbe mubotu. ¹³Mponya awo, bwange bwangu muli kilisito bwakaza antangalala mwense munganda yabasimbi ape oku bantu bamwi bense. ¹⁴Bunji bwabazyalwama bakajana nguzu zindilila mu mwami nkambo ko bwage bwangu ,mponya bukabe olwanguluko lokutayowa kwamba majwi. ¹⁵Bamwi ncozyo mane balakambauka kilisito kwindi mumunyono omubulwani,pele ape bamwi kwindi mulusinizyo. ¹⁶Ba mwi balacita kwindi mu kuyando, kabazi kuti ndilibikidwe ano kwindi mu kwamba makani mabotu. ¹⁷Pele abo bantu nzi bakakambauka kilisito cokuliyanda ape ecokutasinsimizya bayeya kuti

bazondikatazaye awo necili mu bwange.¹⁸Ino nzi kuti muziyanza zyense buyo nikuba mukupaupa ameso nikuba mulusinizyo kilisito ulakambaukawa ,ape ndiyononenwa, ¹⁹Mbonya mbuli mbwezi kuti eci ciyondetela kuvunwa kwinda mu nkombo zyenu ape olugwasyo lomuya usalala lwa Jesu kilisito.²⁰Kulangila okuyeya kwangu, kuyopa kuti nditakabi ensoni,pele okushoma kwangu ino awa mbuli cindi cense, kilisito uyolemekwa mumubili wangu, nikuba kubumi nanga kulufu. ²¹Kuli lwangu kupona ngu kilisito ape kufwa nimpindu. ²²Pele kuti na nkepona munyama, camba kuti micelo yamilimo njiyangu. ²³Mponya ncezyosala tandicizi. Nkambo ndajata maka maka azintu zybile kuyandisya kwangu nkokwinka kuli kilisito eco ncibotu kwindilila, ²⁴Mponyina kuba mubuntu kulelede nkambo ka nywebo. ²⁵Mbuli mbonda kutila eci, ndilizi kuti ndiyosya okuzumanana anywibo nwense , mukuzwidilila kwenu ape okukondwa mulushomo, ²⁶Camba kuti muli mebo muyoba obupanduluzi buzwide mukuyotembaula Jesu kilisito awo ape ndakubola kutli nywebo . ²⁷Amwendele buyo mu bumibwelede bo mulumbe wa kilisito,nkokuti nanga nandazakuzomubona nanga nketawo,ndino mwvwa omwi,omuzezo omwi kwambilizya antomwi zyo lushomo lwa makani mabotu. ²⁸Mutabi nimuyowa nikuba buti kuli abo balwaniyoko. Eci ncecitodwezyo kuli mbabo cokunyonyoka, pele colufutuko lwenu ape eci kuzzwa kuli Leza . ²⁹Nkambo cakapegwa buyo kutlinywebo ankambo ka kilisito kutainsi buyo kushoma mulinguwe pele ape kupenga ankambo ka nguwe , ³⁰Kamujesi mazwangano ngaonya ngi mwakabona muli mebo, ape eino muyo amvwa muli mebo.

Chapter 2

¹Ino kuti kuli kuyumisigwa muli kilisito, kuti na kuli kumbulizigwa kuzwide luyando kuti na kuli kuswanganizigwa mu muya, kuna kuli lubomba olwengelelo, ²Nkokuti amundicite kuti kunonenwa kwangu kuzuzikizigwa omoyo omwi, kandijesi luyando luswana, kandiswangene mu muya, ape omuzezo omwi. ³Mutaciti cizwa mukuliyanda nanga kulikankaizya. Pele kwindi mukulibombya okuyeya bamwi kuti balamwinda. ⁴Umwu oumwi atalangi buyo kuli zimunonezya, pele apwe okulizinezya bamwi. ⁵Amube omuzezo oyu mulinywebo oyo wali muli kilisito Jesu, ⁶Oyu nikuba kuti wali mucimo ca Leza mbuli cimwi cintu cokujatilila. ⁷Nikuba namuya, wakalicesya okulitola kuba mbuli muzike, ape wakazyalwa mucikozyano co buntu. ⁸Wakalibombya ape wakazumina kufwa nanga lufu lwacingano. ⁹Mponya awo Leza anguwe wakamusumpula okumupa zina linda mazina ense ¹⁰Wakacita namuya kucitila kuti muzina lya Jesu mazwi ense akafugama, mazwi abo bali kujulu ape ansi ape okunsi enyika. ¹¹Wakacita namuwa kuti indimi zyense zikazumine kuti Jesu kilisito mwani, kubulemu bwa Leza isi. ¹²Ino mponya, nobayandwa bangu,mbuli mbomuswilila cindi cense, kutainsi buyo neliwo pele ino cakwinda loko cindi ncetawo, amubeleke lufutuko lwenu cokuyowa ape okunzyangama. ¹³Nkambo ngu Leza ulimukubeleka mulinywebo nwense mukukanza ape omukubelekela nzyayanda. ¹⁴Amucite zintu zyense kakutakwe kutongoka nanga kukazyanya. ¹⁵Nkokuti mukabe batakwe mulandu ape basalala,bana ba Leza batakwe kampenda akati kabantu bapilingene, abo bakalitantamuna, omo mumumweka mbuli mumuni munyika. ¹⁶Amujatasye kujwi lyo bumi nkokuti mubuzuba bnwa kilisito ndikalikankaizye kuti takwe nindakazuzaa cobuyo nanga kubeleka cobuyo. ¹⁷Pele nikuba kuti ndatililwa mbuli cipego ce citulo ape ecipaizyo co lushomo lwenu, ndilinonenidwe ape okusekelela anywibo ¹⁸Mulielede kunonenwa ape okusekelela amibo. ¹⁹Pele ndilangila mu mwami Jesu ku tuma Timosi kuli nywebo inawa, nkokuti amibo ndizyosugwazigwa ndazoziba zyenu. ²⁰Kambo tandikwe nanga umbi uli mbuli nguwe, oyo uli nconzyo kuyeya zyenu. ²¹Nkambo beense bayondola zyabo zibanonezya, kutainsi zintu zya Jesu kilisito. ²²Pele mulizi bukale bwakwe, nkambo mbuli mwana abaisi, anguwe wabeleka amibo kwindi mumulumbe. ²³Ino ndilangila kumutuma kufumbwa ndabona mbuli zintu mbwatazindendele. ²⁴Pele ndilomushomo mu mwami kuti mebo lwangu nduyoza inawa. ²⁵Pele ndayeya kuti kulelede kumutumina Epafulodita kuti apiluke kuli nywebo . Muzyalwama, simulimoma, silumambama,ape ngo muapositolo wenu okuba mubelesi kuli nzyeyanda. ²⁶Nkambo walipengide loko,ape walikuyandisya kuba anyibo nwense , nkambo mwakamvwa kuti walikuciswa . ²⁷Ncozyo walikuciswa loko cokuti wali wafwa. Pele Leza wakaba o luzyalu ali nguwe, ape kutainsi ali nguwe alike, pele ape ali mebo , kuti nditabi amapenzi atala amapezi. ²⁸Ino ncecico eco nceyanda kumubwedezya, nkokuti mwamubona ape munonenwe, nkokuti kuusa kwangu kuceye. ²⁹Watambulwa Epafuloditasi mu mwami olukondo lwense. Mulemeke bantu mbuli nguwe. ³⁰Ankambo kokuti walimulimo wa kilisito cokuti wali afwifwi okufwa. Wakaaba bumi bwakwe kufutula mebo okuzuzikizya eco ncimutakonzi kucita mukugwazya mebo.

Chapter 3

¹Camamanino, nobazyalwama, amusekelele mumwami. Kumulembela zintu zinda kamulembela kale takundikatazi mebo ne, ape kulinywebo cilagwazya. ²Amucenjele babwa. Amucenjele basimilimo mibi. Amucenjele abo bapalula buyo mibili. ³Kambo swebo ndiswe bapalule tobakombi kwinda mumuya wa Leza, tulalikankaizya kambo ka kilisito Jesu , tatusyomi munyama ne. ⁴Nikuba buyo mebo lwangu nindakaba olusyomo munyama kutina uyeya kuti ulakonzya kusyoma munyama, mebo ndakonzya kusyoma kwinda oyo.

⁵Ndakapalula mubuzuba bwa sanu, olutatu, ndili womusyobo wa isilayeli, ndili wo mukowa wa benjamini, ndili muhibulu wa bahibulu, mponya kumulawo ndili mufalisi. ⁶Mukuyandisisya mdipenzya nkeleleke, kwamba zyobululami buzwa ku mulawo, ndindalikwe mulandu. ⁷Kono kufumbwa zintu zyalye mpidu kuli mebo, ndazibona kuli zyabuyo kamba ka kilisito. ⁸Nconzyo , zintu zyense ndizibala kuti nzyabuyo kambo kampindu mpati yoluzibo lwa kilisito Jesu mwami wangu. Kambo kanguwe ndasiya zintu zyense kuyeya kuti zyedoti mukuti ndijane kilisito. ⁹Okujanika mulinguwe, nsilibiki kuti ndilobulemmu bwangu kuzwa mulawo, pele bululami bwangu buzwa mukusyoma kilisito bululami obu buzwa kuli Leza kwinda mulusyomo. ¹⁰Ino awa ndiyanda kumuziba enguzu zyobubuke bwakwe kuti ndizibe mapenzi akwe, okuba mbuli nguwe mulufu lwakwe, ¹¹Mwendi amibo ndiyojana bumi mububuke bwabafu. ¹²Tinsi kwamba kuti ndatambula kale ezi zintu, mebo ndililuleme, kono nditonta kuti ndikajate zintu ezi zindakajatilwa o kilisito Jesu. ¹³Nobazyalwama, nsiyeyi kuti ndazijana kale ne. Pele cintu comwi ncecita nceci, ndiluba zyense zili musule okucilizya zili kunembo, ¹⁴Ndizuzanina kumagolelo kuti ndikajane mpindu yokujulu mbwatwitila Leza muli kilisito. ¹⁵Swebo twense notusimide kale, twelede kuyeya mulieyi nzila na kuli umwi uyeya bumbi muli zimwi zintu, Leza oyokuyu bwinida ezyo. ¹⁶Nikuba kuti kulnganya zitwakajana kale atujatilile kulizizyo. ¹⁷Amwiye mebo, nobazyalwama amutakisisye abo benda munzila njitwaka mwisya. ¹⁸Banji balenda abo bindamwambila esunu ndilamwambila emisozu mbuli balwani becingano ca kilisito. ¹⁹Kumamanino abo kunyonyoka. Kambo Leza wabo nditumpu lwabo, ape bulemu bwabo buli mukusakwabo. Bayeya buyo zintu zye nyika. ²⁰Kono swebo munzi wesu uli kujulu, mponya awo oko kotuyolindila mufutuli, mwami Jesu kilisito. ²¹Uyosandula mibili yesu yenyama kuti kabe mbuli wakwe wabulemu, upangidwe munguzu zyakwe kuti zintu zyense zibe kulinguwe.

Chapter 4

¹Ncecico eco, nobana kuliswe bayandikambundiyeya bandibotezye okundisumpula, munzila eyi amwime nji cokuzyandamana mumwami nobeenzuma bayandika. ²Ino ndikumbila ba Eyodia, ape ndikumbila ba Sintika, kuti babe omuzezo womwi mumwami. ³Iyi, ndakukumbila, omubelesi ma wokweni'kweni, ikuti bagwasye aba banakazi nkaambo bakabeleka amibo mukumwaya makani mabotu, antomwi o Kilementi ape abamwi babelesi ma, bali amazina ali mubbuku lya buumi. ⁴Amusekelele mumwami cindi conse. Ambi ndati amusekelele. ⁵Amulemekezye kulicesya kwenu kuzibwe abantu boonse. Mwami ulafwafwi. ⁶Mutalibiliki niciba cintu comwi. Pele, muli zyoonse azibe munkombyo okoomoka kwiinda mukulumba muzipepo, amuleke nzyemukumbila zizibwe a leza. ⁷Olumumuno lwa leza, lwinda busongo boonse, luyobamba myoyo yenu emizezo yenu muli kilisito Jesu. ⁸Kumamanino nobana kuliswe, kufumbwa zintu zilimasimpe, kufumbwa zintu zilemekwa, kufumbwa zintu ziluleme, kufumbwa zintu zisalala, kufumbwa zintu zyebesi, kufumbwa zintu zili obulemu kuti na kuli zilondokide, na kuli cimwi cilumbaizigwa, amuziyeye ezi zintu. ⁹Zintu nzimwaiya oku tambula okumvwa okuzibona muli mebo, amuzicite ezi zintu o leza silumuno uyooba a nywibo. ¹⁰Ndilasekelela kapati mumwami nkaambo wo nikwainda cindi cili mbucibede mwatalika kuboneka kuti mulandiyeya. ¹¹Mwati mwati kundiyeya kweni kweni, pele mwakabula cindi cenu cokugwasya. Nsili mukwambi namu eci nkambo kokuti ndicibulide nce cicico. ¹²Ndilizi bucete mbububede, ape ndilizi ombukubede kuba ezinji, sesekke okukuta mbwelede nanga kuba enzala, okuba ezinji nanga kubula. ¹³Ndilakonzya kucita zintu ezi zyonse kwinda muli nguwe unduyumya. ¹⁴Nikuba namu mwakacita kabotu mukwabana ambi mumapenzi aangu. ¹⁵Nywebo noba Filipi mulizi kuti kumatalikilo a makani mabotu, cindi nindakazwa ku masedoniya, kakutakwe mbonga na imbi yalikundiswaya mukambo kokupa oku tambula kunze aibo olike. ¹⁶Nikuba cindi nindali ku Teselonika, mwakanditumina lugwasyo kuli nzindali kubula mu cindi e cindi, ¹⁷Tainsi kuti ndiyanda cipo. Pele ndiyanda kuti mulelekwe akaambo kobwami bwesu. ¹⁸Ndakazibambulula zyoonse kazizwide, ape mubunji. Ndilijisi zyoonse nzindiyanda ino, nkaambo ndakatambula kuzwa kuli Epafuleditesi zintu nzimwakanditumina. Ncipego cobwami bubotu, ncipaizyo citambulika okubotezya leza. ¹⁹Mponya leza nanga uyomupa zyoonse zyoombula mukwendelana obuvubi bwakwe bwamubulemu muli kilisito Jesu. ²⁰Ino kuli leza wesu ape tata abube bulemu kukabe kutakamani akube namuya. ²¹Amubajuzye boonse bantu basalali muli kilisito jesu. Banakuliswe bali amibo balamujuzya. ²²Beense bantu basalali ba leza bali ano balamujuzya, mukwambisya abo babeleka kunganda ya Kaisala. ²³Luse lo mwami jesu kilisito lubebomuya wenu.

Colossians

Chapter 1

¹Paulo, mwa apositowa Jesu kilisito kwinda mu luyando lwa Leza, a Timoti, mukwesu wesu. ²Ku bantu ba Leza basalali a bakwesu basyomeka muli kilisito nomuli kukolose. Luse lube amwibo, alumuno kuzwa kuli Leza tata wesu. ³Twapa kulumba kuli Leza, isi wa Jesu kilisito wesu, ape tulamukombela cindi conse. ⁴Twakanvwa kusyoma kwako muli Jesu kilisito tu oluyando ndojesi kubantubonse basalali ba Leza. ⁵Ulijesi luyando olu kambo kolulangilo lubambilidwe yebo mukati kejulu, Wakanvwa kujatikizya obu bulangizi kale mujwi lya kasimpe, mulumbe. ⁶Wakaza kuli yebo. Oyu mulumbe ulikuzyala mucelo okukomena munyika yonse. Nalikucita namuya muli yebo ayibo kuzwa buzuba mbwakaunvwa okwiya zyo luse lwa Leza mukasimpe. ⁷Oyu mulumbe mbuli mbwakawiya kuzwa ku epafulasi, muyandwa wesu mubelesi, kali mubelesi usyomeka wa kilisito kulubazu lyesu. ⁸Epafulasi wakatuzibya makani oluyando lwako mu muya. ⁹Kambo ko luyando, kuzwa buzuba mbutwakanvwa takwe nitwakaleka kukukombela. Tukukombela kuti uzuzikizigwe oluzibo, uluyando lwakwe mubusongo bonse okunvwisisya mumuya. ¹⁰Kutegwa uyo cenda mucitambo ciyandikana ca Leza cimunonezya nguwe munzila iliyonse, kwinda mukuzyala micelo muncito mibotu yonnse okukomena muluzibo lwa Leza. ¹¹Tukombela kuti umumisigwe munguzu zyonse, kutobelezya mubulemu bwakwe bupati, kutegwa ube okuyuma kupati obusicamba, ape okunonenwa. ¹²Kupakulumba kuli tata, wapakanga kuti ukonzye kuba ecimpazi mulu kono lwa Leza kubantu basalali mumu muni. ¹³Wakutuvvuna kuzwa kunguzu zyo mumudima okutuswenzya mu bwami bwamwanakwe uyandika. ¹⁴Omo motujesi lufutuko, oku kulekelelwa kwezibi. ¹⁵Cecibumbwa ca Leza utalibonyi, mwana kusanguna kuzilegwa zyonse. ¹⁶Kambo mulinguwe zyonse zintu zyakalegwa, ezyo zilimukati kamajulu ape ezyo zilimukati, ezyo ziboneka ape ezintu zitaboneki. Nikuba zyeno zya bwami bami, na bendelezi, na

bazinguzu, zintu zyonse zyakalegwa kwindila mulinguwe ape ndizyakwe.¹⁷ Inguwe ngwenya ngomuntu ulikumembo kuzintu zyonse, mponya mulinguwe zintu zyonse zilizatene.¹⁸ Ngomutwe womubili, cikombelo ngokusanguna nguwakasanguna kuzyalwa kuzwa akati kabafu, mponya ngujesi busena bokusanguna akati kezintu zyonse.¹⁹ Kambo Leza wakanonenwa kuti buzulile bonse bwakwe bukale mulinguwe.²⁰ Ape oku bozya zintu zyonse kwindila mu mwana wakwe kulinguwe. Leza waketa lumuno kwinda mumalowa acingano cakwe. Leza wakabozya zintu zyonse kulinguwe, nukuba zintu zyanyika ezintu zyokujulu.²¹ Acindi comwi mwali benzu anwibo kuli Leza ape mwali basinkondonyina mumizezo omumicito mibi.²² Pele ino wakamubozya nwe kwinda mumubili kwindila mulufu. Wakacita eci kuti egwa kumutondezya kuti mulasalala, kakutakwe kampenda, okuta ensoni kulinguwe.²³ kuti mwazumanana mulusyomo, kuyakwa okuyuma, kuta kwisigwa kuzwa kululangilo lomulumbe oyu ngumwakanvwa. Oyu mulumbe wakakambaukwa kumuntu wonse wakalegwa ansi ano. Oyu ngomulumbe kuli mebo Paulo, ndakaba mubelesi.²⁴ Inondilasekelela mukupezigwa kwangu kambo kenu, ape ndilazuzya mubili wangu cilibulide mukupezigwa kwa kilisito kambo komubili wakwe, eci cecikombelo.²⁵ Ncecico eco cikombelo kuti ndilimubelesi, kwendelanya kumulimo izwa kuli Leza wakapegwa kulime kambo kenu, kuzuzikizya jwi lya Leza.²⁶ Aya ngamaseseke akasisidwe kwecindi cilafu amazyalano ino akayumununwa kubantu ba Leza basalala.²⁷ Cilikuli mbabo abo Leza mbakayanda kuzibya buvubi bobulemu bwamaseseke aya akati kabasimasi, kali kilisito mulinwe, bulangilo bobulemu.²⁸ Tulamukambauka, kucenjezya okwisya bantu bonse obusongo bonse, kutegwa tukozye kutondezya muntu onse cokukomena muli kilisito.²⁹ Kambo keco ndilabeleka okusoleka kwendelanya kunzuzu zyakwe mbuzibelekesya mukati kangu.

Chapter 2

¹Kambo ndiyanda kuti muzibe mbuli kupenga kupati kundajesi kambo kenu, kuli abo boku Laodisiya, pele akambo kobunji kuli abo batakandibona kumeno munyama. ²Ndilabeleka kuti myoyo yabo idiisigwe mukwetwa antomwi muluyando mulizyense zyobuvubi buzwide mu nconzyo cokumvwisisya, muluzibo lwamakani asisidwe a Leza, oyu, ngo Kilisitu. ³Mulinguwe momuli zyense imbono abusongo oluzibo muzisisidwe. ⁴Ndamwambila ezi kuti kutabi uyo mwenena amajwi obuncenjezi. ⁵Nikuba kuti tandinsi anywibo munyama, pele ndilandinye mumuya. Ndilanonenwa kubona kuti zyense muzicita kabotu munguzu zyolusyomo lwenu muli kilisito. ⁶Mbuli mumwakatambula kilisito Jesu mwan amwende mulinguwe. ⁷Musimpye miyanda mulinguwe, muyakwe mulinguwe amuliyumye mukani alusyomo mbuli mbumwa kaisigwa, mukunvuzya kulumba. ⁸Amubone kuti kutabi naba omwi nyokonzya kumwena kwindila mukwisya okwamba zitawo, kwendelena ecizo ca bantu, cizwa kuzyengwa zyokusanguna zyansi, ezitazwi kuli kilisito. ⁹Kambo mulinguwe mubukede buleza bwense buzwide comubili. ¹⁰Mwakazuzigwa muli nguwe, ngonguwe simutwe wabense basimguzu abasibwami. ¹¹Mulinguwe mwakatendwa kutendwa kutali bomumanza abantu kutali bokutendwa nyama kumubili, pele mukutendwa muli kilisito. ¹²Mwakazikwa anguwe mulubbizyo, ape mwamulingwe mwakabusigwa kwindila mulusyomo munguzu zya Leza, wakamubusya kuzwa kubafu. ¹³Nimwafwide muzibi zyenu ape om ntomwi anguwe ape okutulekelela zibi zyesu zyense. ¹⁴Wakamwayisya milandu yezikoloti zitwa jsei swebo emilawo yateni. Wakaimanisa mukwinka nkamina acingano. ¹⁵Wakanyanga nguzu kubendelezi abami okubausisya soni, wakabazundya kwind mucingano. ¹⁶Mponya, kutabi atamubeteke mukulya omukunywa, nimusekelela mwezi mupya, mazuba e nsabata. ¹⁷Ezi myenvule ezintu zibola, pele kasimpe ngu kilisito. ¹⁸Kutabi muntu neba omwi umwenena mukulajila kuti bantu balibombya okukombo bangelo. Oyo muntu uli namu ulanjila muzintu zyakabona ape ulalidunda atakwe kambo mukuyeya kwakwe kwenyama. ¹⁹Tajatili kumutwe kuzwa buyo mubili wense kujesilindi ape embungano. ²⁰Na mwakafwa antomwi okilisito kuzilengwa zyokusanguna zyansi kambo nomucimpona mbuli bomunjika. ²¹Mutajati, nakulabila, nakukuma, ²²Ezi zyense zintu ziyomana kubelesigwa, kwindila kumalailele enjisyo zyabantu. ²³Eyi milawo ili jesi bube bo busongo, okulipanga, mucibela cabo muku tambula okulivulungaza mumubili co bukali, ape tazikwe pindu zibi zye nyama.

Chapter 3

¹Ino na Leza wakamubusya o kilisito , amuyandole ezyo zintu zynomujulu, oko kilisito kwakwe aianza lye cilisya lya Leza. ²Amuyeye azintu zynomujulu, kutamba ezyo zintu zyenika. ³Kambo kuti mwakafwa , ape bmi bwenu bulisisidwe o kilisito muli Leza. ⁴Ino kilisito akulitondezya, oyo mgobumi bwenu mponya anyebo kuli nguwe mubulemu. ⁵Amujaye , mponya ezyo zibela zili munyika bulale, kutasalala, kuyandisya, kuyanda zibi, obunyu, eyo nje mituni. ⁶Kambo kezi zintu pele bukali bwa Leza bulaza kubana batanvwidi. ⁷Ezi zezizo zintu kuti anywibo mwakainda mumo nimwali kupona muli ziyo. ⁸Pele inawa nyebo mulukede kuleka ezi zintu zyense bunyami, bukali mizezo mibi, kuswabisya ezyambo zibi zizwa mukanwa lyenu. ⁹Mutabejelani, kambo mwakazununa muntu ezicito zyakwe, ¹⁰Mponya mwaka zwata muntu mupya oyo we telezya bupya muluzibo kwendelana bumbwa coyo wakacibumba. ¹¹Oko koku kutakwe mu giliki na mu juda upalwidwa na utapalwida, bbabaliani, scythian, muzike, muntu wangunukide, pele kilisito ngu zyense, ape ngo zyense. ¹²Kambo kako, mulibasale ba leza , mulasalala ape muli bayandwa, muzwate moyo oluzyalo bubotu, lubomba kulicesya obu sicamba. ¹³Amuyeyane omwi oumwi, amube babotu kuli umwi oumwi, na umwi ujesi tongosi kuli umwi mujatile munzila iswan eyo mwami njakamujatila nywebo. ¹⁴Atala ezi zintu zyense,ba oluyando, ndodulo olo lumweta kukululanikwa. ¹⁵Muleke lumuno lwa kilisito lwenelezye mumyeyo yenu. Ndondulo lumuno ndumwakaitilwa nywebo mumubili omwi, mponya amube balumba. ¹⁶Amuleke ijwi lya kilisito lipona mulinywebo okukalilila , kuisya ape okuisyana umwi oumwi mubusongo bwense, kwinda ngimbo zyokulumbaizya ape engimbo zynomuya kulumbaizya loko Leza mumyoyo yenu. ¹⁷Kufumbwa cocita , mujwi na muzicito, cita zyense muzina lyo mwami Jesu, pakuluba kuli Leza tata kwindila mulinguwe. ¹⁸Nobanakazi, amulipe kubalumi benu, eci cilayandika kumwami. ¹⁹Nobalumi amuyande bnakazi benu, ape mutabi obunyemi kulimbabo. ²⁰Nobana amunvwide bazyali benu muzintu zyense, kambo eci cilanonezya mumwami. ²¹Nomaisi mutasumuni bana benu, kuti bata tyompwi. ²²Nobazike, amulemeke bamubelesya kwe ndelana muzintu zyense munyama. Kutamba kulanga amenso, mbuli bantu banonezya, pele omoyo wakasimpe, yowa mwami. ²³Kufumbwa cocita , beleka kuzw kubumi mbuli kumwana ape na kutamba kubantu. ²⁴Mulizi kuti muyotambula kuzwa kumwami cipengo co kukona. Oyu ngo mwami Jesu ngumu komba. ²⁵Kufumbwa umwi oyo utaciti zitasalali uyo tambula cisubulo co kutalulama kwakacita, mponya takwe kusalulula.

Chapter 4

¹Basimalelo, amupe bazike eco celelede, kamuzi anwibo kuti mulijesi simalelo kujulu.²Amwindilizey kuyuma mukukomba. Amukale kamuzi eco mukulumba. ³Amukombe antomwi mane aswibo, kuti Leza ajule mulyango kujwi, kambo maseseke a kilisito. Akambo kaka, ndili angidwe. ⁴Amukombe kuti ndikozye kucisalazya, mbuli mbwekozya kwamba.⁵Amwende mubusongo kuli abo balanze, ape okulanganya nako. Amuleke majwi enu abe oluse cindi conse. ⁶Amwaleke kavwene amunyo, kutegwa muzibe mukutabila kufumbwa muntu.⁷Mbuli kuzintu zijatikizya mebo, tychicus uyo muzibisya. Muzyalwama uyandwa, mubelesi usyomeka, ape muzikema mumwami. ⁸Ndakamutuma kulinwebo kambo kaka, kutegwa muzibe twamba twesu, ape kutegwa amuyumye yumye myoyo yenu. ⁹Ndakamutuma antomwi o onesimusi, usyomeka ape omuzyalwama uyndwa, uyo uli anwibo. Bayomuzibya zyonse zyaka citika kuno. ¹⁰Alitakasi, nobangwima, wamulumelesya, antomwi amako, muzyalwanyina o bbanabbasi oyu kumutambula malailile, kuti wasika kulinwe, amumutambule, ¹¹Ape o Jesu oyu witwa kuti Jesitasi. Aba abalike bapaludwe mbabelesima kubwami bwa Leza. Mbabali kundiyumya yumya me. ¹²Epalisi wamulumelesya. Ngumwi wenu ape muzike wa Jesu kilisito. Oyu ulimya cokulya kambo kenu munkombyo, kutegwa mwime cakumanina ape okumaniniza kusyoma kulizyonse zyayanda Leza. ¹³Ape ninda ndampa bukamboni kuti wakabeleka canguzu kulinwe, kuli abo mu laodiya, ape abo mu Hierapolis. ¹⁴Luke musinsimi uyandwa ape o Demasi wamulumelesya. ¹⁵Mubalumelesye bazyalwama mu Laodiya, ape omu nymhpa, ape eci kombelo cili muyanda yakwe. ¹⁶Olu lugwalo lwakubalwa akati kenu, alukabelwe ape mucikombelo caba Laodiyasi, ape mubone kuti mwalubala lugwalo mu Laodiyasi. ¹⁷Amwambe kuli Archippus, alulange musebezi ngumwatambula mumwami kuti mukozye kucita. ¹⁸Oku kulumelisya kuli mumanza angu Paulo. Amuyeye zinismbi zyangu. Luse lube anwibo.

1 Thessalonians

Chapter 1

¹Paulo, Siuvano, o Timoti ku cikombelo cabatesolonika muli Leza tata o mwami Jesu kilisitu. Luse o lumumo lube kulinwe. ²Tulapa cindi conse kulumba kuli Leza kambo kenu nonse mbuli mbutwa mudoma kuzumanana munkombyo zyesu. ³Tulamuyeya kunembo lyaleza tatesu milimo yenu yalusyomo, kubeleka ku liyando, okukakatila kobulangizi mbomvlangila muli mwami Jesu kilisitu wesu. ⁴Bakwesu bayandwa o Leza, tulizi wakamusala, ⁵Kambo mulumbe wesu wakaza kulinwe kutali mujwi buyo, pele omunguzu, mumuya usalala, okulamatwa kunji. Munzila njonyina, mulizi nobeni mbutwabede twali akati kenu kambo kenu. ⁶Mwakaba batobeli besu abaleza, nimwakatambula ijwi mukupenzegwa kunji olutangalo kuzwa kumuya usalala. ⁷Abobo, mwakaba celanisyo kuli ba macedoniya bonse aba Acaliya basyoma. ⁸Kambo kuzwa kulinwe ijwi lya Leza lyakaba empuwo, ape kutali buyo mumakedoniya oku akaya, pele lusyomo lwenu muli Leza lwainka anze conse, kambo kako tatwelede kwamba cili conse kujatikizya nzyizyo. ⁹Kambo imbabo mbonya balamba kujatikizya swebo musyobo wokutambulwa ngotwakajesi akati kenu, ombo mwakapiluka kuli Leza kuzwa ku zibumbwa kukomba bapona a Leza wakasimpe, ¹⁰Okuti mulindila mwana kuzwa kujulu, oyo wakabusigwa kuzwa kubafu, Jesu utufutula kuzwa kubukali buza.

Chapter 2

¹Kambo nwebo nobeni mulizi, bakwesu, kuti kuza kwenu kulinwe takwe nikwali kwabuyo. ²Nokuba mbuli mbomuzi, nokuba kuti twakapenga kale okusigwa soni kuba filipi, sitwalikwe buyofu mulileza wesu kukambauka mulumbe wa Leza kulinwe mukupenga kunji. ³Kambo kukukombelezwa kwesu kutainsi kokulubizya, nokuba kuzwa kububi, nokuba kokwenena. ⁴Kwinda kuti mbuli mbutwa kazumizigwa Leza kusyomwa omulumbe, tulamba mbonya, kutabotezwa bantu, pele Leza ngonguwe usunka myoyo yesu. ⁵Kambo takwe nitwakaza amajwi okutembaula tembaula, mbuli mbomuzi, kulibonesya kuvumba kuliyanda leza ngukamboni wesu. ⁶Nokuba takwe nitwakali yandweda bulemu kubantu, nokuba kuzwa kulinwe na kuzwa kilibamwi. Nitwakalibikila colwe mbuli bapositola bakilisito. ⁷Kwinda kuti, twali batetete akati kenu mbuli mwanakazi mbwa umbulizya bana bakwe. ⁸Munzila eyi twajesi bukwabilizi bwenu. Twali batezyedwe kwabana anwibo kutali buyo mulumbe waleza pele amaumi esu tobeni. Kambo mwakabede bayandwa maningi kuliswe. ⁹Kambo mulayeya, bakwesu, milimo yesu a maminwa. Masiku asikati twali kubeleka kutegwa tutabi mukuli kufumbwa wenu mbuli mbotwaka kambauka kulinwe mulumbe wa Leza. ¹⁰Muli bakamboni, anguwe Leza, mbotwakalicita cakusalala, kululama, akutaba akambo bwakali bube bwesu kunembo lyenu nomusyoma. ¹¹Mulizila njonya mulizi mbuli mbotwabede umwi aumwi wenu, mbuli lisi bana bakwe, ¹²Kumusumpula okumumbulizya kumubbadezwa cokusinizya nwebo kwenda munzula yeleda ya Leza, umwita mubwami bwakwe abulemu. ¹³Kambo kako tulumulumba Leza cokutaleka, kutegwa mwatambula mulumbe waleza ngumwakanvwa kuzwa kuliswe, takwe nimwakazumina mbuli jwi lya muntu, pele mbuli mbolibede, jwi lya leza, lilimukubeleka mulinwe nomusyoma. ¹⁴Kambo kenu, nobakwesu, mwakaba bacilili be zikombelo zyaleza zili mu judeya muli kilisito Jesu. Kambo mwakapenga anwibo zyonya zintu kuzwa kubantu benu, mbuli mbubakacita kuzwa akuma juda. ¹⁵Bakajaya bonse mwami Jesu abasinsimi, abakatutandila anze. Tabamukondelezi Leza. Balakazyanya abantu bonse. ¹⁶Balatukasya kwambola abmasi kuti bafutuke. Bulumbu mbwakuti cindi conse balazuzya zibi zyabo kusika kumagolelo. Pele bukali bulabaikila twakuya kumamanino. ¹⁷Pele swebo, nobakwesu, bakanzansigwa kuzwa kulinwe kwakaindi kanini, mubuntu kutali mumoya. Twakayandisya maningi, okulombozwa kupati, kubona kumenso enu. ¹⁸Kambo kokuyandisya kuza kuliyebo loko mebo, Paulo, mulicimwi cindi ape pele satani wakatukasya. ¹⁹Kambo bulangizi bwesu mbobuli na kunonenwa, na musyini wokulisumpula kunembo lya Leza wesu Jesu akuza kwakwe, tainsi nwebo, ²⁰Kambo ndinwe bulemu bwesu okunonenwa.

Chapter 3

¹Kambo , nitwakacili kucikozya kucibweza, twalikuyeya kuti calicibotu kutusiya atulike ku Atene. ²Twakamutuma Timoti, mukwesu wesu similimoma waleza mumulumbe wa kilisito, kumudisya okumumbulizya kujatikizya lusyomo lwenu. ³Kutegwa kubule uzunganisigwa okupenzegwa oku, Kambo nwebo nobeni mulizi kuti kambo keci twakasalwa. ⁴Nconzyo, nitwali anwibo, twaka mwambila cimo kuti twakelede kuba amapenzi, mponya cakacitika mbonya namu, mbuli mbumuzi. ⁵Kambo kako, nindakakacilwa kucibweza, ndakatuma kuti ndizibe kujatikizya lusyomo lwenu na sikutepaulwa kuli mbwaka mutepawide, okubeleka kwesu kwali kwabuyo. ⁶Pele Timoti wakaza kuliswe kuzwa kulinwe okutwetela mulumbe mubotu wolusyomo lwenu oluyando. Wakatwambila kuti cindi conse mulijesi kuyubulukwa kubotu kwesu, okuti mulayandisisya kutubona mbuli mbutuyandisisya kumubona aswibo. ⁷Kambo keci, nobakwesu , twaka umbulizya anwibo kambo kolusyomo lwenu, mukupenga kwesu konse. ⁸Kambo ino tulapona, kuti mwaima nji muli Leza. ⁹Kambo kulumba mi kutunga twamupa Leza kambo kenu, konse kunonenwa kutujesi kunembo lyaleza wesu alinwe, ¹⁰Masiku esikati tulakomba maningi kutegwa tukonzye kubona kumenso kwako okupa cibulide mulusyomo lwenu. ¹¹Leza tataesu mwini, oleza Jesu, atutondeezye nzila yesu kulinwe. ¹²Leza wesu amuvuzizye okumufwasuzya muluyando umwi oumwi okunembo lyabntu bonse, mbuli mbutumucitila aswibo. ¹³Akonzye kumudisya myoyo yenu kutegwa kubule kutamikizya mukusalalisya konembo lya Leza akuza kwa Leza Jesu abantu bakwe bense basalala.

Chapter 4

¹Kumaninina, nobakwesu, twakumbila cokumaninina kulinwe okumusumpula muli mwami Jesu. Mbuli mbumwakatambula malalile kuzwa kuliswe mbuli mbumwelede kwenda oku botezya Leza, munzila njonya yokwenda, kutegwa mucite namuya olo kwinda. ²Kambo mulizi milawo njiwakamup kwinda muli mwami Jesu. ³Kambo olu nduyando lwa leza , kusalala kwenu, kuti mukako buhule, ⁴Kutegwa umwi oumwi wenu ulizi kuziba kuba amwanakazi wakwe mwini cakusalala ecokulemeka, ⁵Kutainsi mukuyandisisya zisuzi zibi mbuli bamasi batamuzi Leza. ⁶Kutabi muntu utyola nokuba kucitila mwenzinyina cibi munzila njonya eyi. Kambo mbotwaka wambila kale okumulungulwida. ⁷Kambo Leza takwe nakatwita kutasalala, pele kukusalala. ⁸Kambo kako, oyo ukaka eci takaki bantu, pele Leza upa muya wakwe usalala kulinwe. ⁹Likute kuluyando lomubunyina , tamukwe ndaba kufumbwa kumutembela, ¹⁰kambo kenu nobeni mwaisigwa o Leza kuyanda umwi oumwi. Loko, mulacita namuya kambo ka bakwesu bense bali mu makedoniya. Pele tulamusumpula, nobakwesu kucita eci olo kwinda. ¹¹Tulakusumpula ape kumupa kukala cokumunizya, kubabalela zintu zyense zimwelede kucita, okubeleka amanza enu, mbuli mbutwa kamwambila kale, ¹²Kutegwa mukonzye kwenda kabotu kunembo lyabantu banze okutambula cimwi cintu. ¹³Tatuyandi kuti muswane, nobakwesu, kujatikizya abo baona, kutegwa mutalili mbuli bamwi, batakwe bulangzi. ¹⁴Kambo na twasyoma kuti Jesu wakafwa okubuka ape, mponya Leza uyoeta o Jesu abo bakaona mulinguwe. ¹⁵Kambo eci twamba kulinwe ejwi lya mwami, kuti swebo totupona, basidwe okuza kwa mwami, ncozyo tatukoinka kunembo lyabo bakaona. ¹⁶Kambo mwami nguwenya uyo seluka kuzwa kujulu. Uyoza okongolola, ejwi lya bangelo, omwembo wa Leza, abafwide muli kilisito bayobuka kusanguna. ¹⁷Mponya swebo totupona, totwakasyala, antomwi ambabo tukaswanane mumayoba kuswana mwami muluwo. Munzila eyi njonyina tuyoba omwami cindi conse. ¹⁸Kambo kako, amumbulizyane umwi oumwi jwi aya.

Chapter 5

¹Ino kujatikizya zindi eziimo, nobakwesu, tamukwe ndaba kufumbwa kuti zyakalembwa kulinwe. ²Kambo kenu nobeni mulizi kabotu kuti buzuba bwa mwami buza mbuli mubbi masiku. ³Bamba, lumuno obukwabilizi, mponya kunyonyo ka kutazibidwe kunyoza alimbabo. Kuyoba mbuli lusinga mukati komwanakazi umisi wadozyala. Takwe mubatakacije. ⁴Pele nwebo, nobakwesu, tamwinsi mumudima kutegwa buzuba bukamwindile mbuli mubbi. ⁵Kambo nwebo muli bana bomumuni abana bobuzuba. Tatwinsi bana bamasiku olo mudima. ⁶Mponya ino, tutaoni mbuli bonse mbubacita. Nikuba kuti, atulindile okutalyangana. ⁷Kambo abo baona balacita namuya masiku, abo bakolwa bacita namu masiku. ⁸Pele swebo mbotuli besikati atube baswililisya okubika lusyomo oluyando mbuli citakilizyo, obulangizi bolufutuko bwentulu zyesu. ⁹Kambo Leza takwe nakatusala kambo kolunyemo, pele kujana lufutuko kwindi muli mwami Jesu kilisito. ¹⁰Ngonguwe wakafwa kambo kesu kutegwa, nikuba kuti na tulalanga olo kona tukonzye kupona antomwi anguwe. ¹¹Kambo kako tumbulizyanye okuyakana, mbuli mbutuli kucita kale. ¹²Ino twamukumbila, bakwesu, mulemeke abo mbomubeleka limwi akati kenu abo bapati kulinwe mumwami abo bamulailila. ¹³Tulamukumbila ape kuti mukabapelikute olko muluyando kambo kemilimo yabo. Mube olumuno akati kenu. ¹⁴Tulakusumpula, nobakwesu, amubacenjeze abo bakandu, mubayumye yumye batyompwide, mubagwasye bakatede okuba busicmba kulimbabo bonse. ¹⁵Anubone kuti kutabi upilusya cibi kucibi kuli onse nikuba kuti amucite cibotu kumuntu onse abonse. ¹⁶Amusekelele cindi conse. ¹⁷Amukombe cakutaleka. ¹⁸Muzintu zyonse mupe kulumba. Kambo olu nduyando lwa Leza muli kilisitu Jesu kambo kenu. ¹⁹Mutatimunimuya waleza. ²⁰Mutanyansilizi businsimi. ²¹Musole zintu zyonse, amujatisye zibotu. ²²Amutantamuke kuzwa kuzibi zyamisyobo yonse. ²³Ino Leza wolumuno amusalazye konse. Myuya yenu, myoyo emibili lyobolwe cokutaba akampenda kukuza kwa mwami Jesu kilisitu. ²⁴Musyomezi oyo umwita, oyu uyota namuya. ²⁵Nobakwesu, mutukombele aswibo. ²⁶Mubalumelesye bonse bakwesu olumyonto lusallala. ²⁷Ndamukonkezya ku mwami kuba olugwalo lubalwe kubakwesu bense. ²⁸Luzyalo lwa mwami Jesu kilisitu lube anwibo nonse.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹Paulo, silvano, o Timoti, kucikombelo caba tesolonika muli Leza tata wesu amwami Jesu kilisitu. ²Luzyalo kulinwe olumuno kuzwa kuli Leza tataesu omwami Jesu kilisitu. ³Twelede kupa kulumba cindi conse kuli Leza kambo kenu, bazyalwama, mbuli mbuciyandikana, kambo lusyomo lwenu lulikukomena loko loko, oluyando umwi o uwmi wenu ndwajesilidi mwenzinyina lulavula. ⁴Mponya swebo tobeni tulamulumbaizya muzikombwlo zyaleza kambo kobusicamba olusyomo, omukupenga mumulikwinda. ⁵Obu mbobukamboni bwa lubeteko lusallala lwa Leza, kutegwa mukakozye kunjila mubulelo bwa leza, kambo ngomuli kupengela anwibo. ⁶Kambo loko, cilasalala Leza kupilusya kupenga kuli abo bamupenzya. ⁷Okumpa lugwasyo nomupengide aswibo mwami Jesu kuzwa kujulu mubulemu bangelo bakwe. ⁸Mumulilo uvwilima, kubasongelezya kupilusya ali abo batamuzi Leza ali abo batabetezyi mulumbe wa mwami Jesu wesu. ⁹Bayo penga kusubulwa kutamani kuzwa kumenso o mwami okuzwa kubulemu bwenguzu zyakwe. ¹⁰Uyocita eci akuza mubuzuba obo kuzote. ¹¹Kambo keci tulamukombela aswibo cokutaleka, kuti Leza wesu akamulanganye kwelela kwitwa kwenu enguzu zyakwe akazuzye konse kambo kabotu emilimo yonse yolusyomo. ¹²Tulakomba eci kutegwa zina lya mwami Jesu wesu lilumbaizizwe mulinwe, anwibo mulinguwe, kwendelanya kuluse lwa Leza wesu mwami Jesu kilisitu.

Chapter 2

¹Ino kujatikizya kuza kwa mwami wesu Jesu kilisitu okubunganyanisigwa kwesu antomwi kuba anguwe, twalibonya kwamasimpe kulinguwe, bazyalwama, ²Kutegwa kutakongwa buyo kuzwa kumiyeyo na kukupenzigwa, nokuba omuya na omulumbwe, na olugwalo luboneka kuzwa kuliswe, cokuyeya kuti buzuba bwa mwami buliswenide kale. ³Kutabi muntu umwena munzila iliyonse. Kambo taciyozi mane pili kuwa kukaze, omuntu mubi uyoyubunuka, mwana wolunyonyoko. ⁴Oyu ngonguwe utacilili okulisumpula citainsi zyonse zytwa kuti Leza na zikombwa. Kambo kako, ulakala mutempela lya Leza okulita kuti Leza. ⁵Ino tamuyeyi kuti nindali anwibo ndakamwambila ezi zintu, ⁶Ino mulizi cimutantamuna, kutegwa akayubununwe acindi buyo celede. ⁷Kambo kamakani asisodwe okudula mulawo alabeleka kale, pele kuli buyo umwi umutantamuna inawa kusikila wagwisigwa kuzwa munzila. ⁸Mponya basikudula milawo bayoyununwa, oyo mwami Jesu ngwayojaya omuya wamulomo wakwe okutamwetela cili conse eciyubunuzyo cokuza kwakwe. ⁹Kuza kwabsikudula milawo kuno endelanya emilimo yasatani enguzu zyonse, zitondezyo, amalele obubeji. ¹⁰Ezinyonyono zisi yene siyene abo banyonyoka, kambo takwe nibaka tambula luyando lwakasimpe okufutulwa. ¹¹Kambo kako Leza ubatumuna kuzungana kulenguzu kutegwa bakasyome bubeji, ¹²Okutegwa bonse bakakonzye bakabetekwe batakasoma kasimpe pele nikuba bakanonenwa mukutalulama. ¹³Pele twelede kupa kulumba kuli Leza cindi conse kambo kenu, bazyalwama, bayandwa a mwami, kambo Leza wakakusala mbuli micelo yokusanguna kukufutula kwindila mukusalazigwa omuya okusyoma mukasimpe. ¹⁴Wakamwita kuleci kwindi mumulumbwe, kutegwa mukonzye kutambula bulemu bwa mwami Jesu kilisitu. ¹⁵Mponya awo, bazyalwama, mwime nji okujatisya kuzizo ezyo zimwakaisigwa, nokuba ejwi na lugwalo. ¹⁶Ino mwami Jesu kilisitu wesu ngwenya o Leza tata wesu, wakatuyanda okutupa bukwabilizi butamani obulangilizi bubotu kwindila muluse, ¹⁷Kubukatila okudisya myoyo yenu mumilimo yonse mibotu ejwi.

Chapter 3

¹Ino , bazyalwama, mutukombela ijwi lya mwami lilakonzya kufwamba okulumbaizigwa, mbuli mbolili anwibo, ²Okuti tukakonzye kwangununwa kuzwa kukutasalal abasizibi, kambo taisni bense balolusyomo. ³Pele mwami ulasyomeka, uyomudisya okumukwabilila kuzwa kumubi. ⁴Tulijesi lusyomo mumwami kujatikizya nwe, kuti mwense mucite okutaleka kucita zintu zitwamba. ⁵Mwami endezeze myoyo yenu kuluyando lwa Leza omulukakatilo lwa kilisitu. ⁶Ino twamulailela bazyalwama, muzina lya mwami Jesu kilisitu wesu, kuti mutantamuke kufumbwa mozyalwanyina wenda cokupilingana okutenda kwendalanya ezizo zimwakatambula kuzwa kuli swe. ⁷Kambo kenu nobeni mulizi kuti kulelede kututobelezya, kambo takwe nitwalikwe cokucita nitwali anwibo. ⁸Takwe nitwakalya cinkwa comuntu uliwonse kakutakwe kwibbadela, pele twakabeleka masiku esikati mukulikatazya, kuti tutabi mikuli kumuntu omuntu wesu. ⁹Twacita eci kutainsi kuti tatukwe mulawo, pele twakacita eci mumulawo kuba citondezo kulinwe, kutegwa mukonzye kutucilila. ¹⁰Kambo nitwali anwibo, twakamupa mulawo wokuti, utayandi kubeleka telede kulya, ¹¹Kambo tulanvwa kuti bamwi akati kenu benda mumituni, batamani milimo, pele mbasikusana buyo. ¹²Ino bantu babede namu tulabalailela okubakombelezya mumwami Jesu kilisitu kuti balikatazye milimo mulumuno okulya zikwa zyabo beni. ¹³Pele nwe, bazyalwama, mutakatali kucita kabotu. ¹⁴Na kuli muntu kuteki ijwi lyesu mulugwalo olu, mumulangisisye mutavwalangani anguwe, kutegwa akonzye kulisenda. ¹⁵Nokuba namu mutamulanganyi kuba mulwani nyoko pele mumucenjeze mbuli muzyalwanyoko. ¹⁶Ino mwami wolumuno mukamwini amupa lumuno muzindi zyonse nzila zyonse, mwami abe anwibo nonse. ¹⁷Mebo , paulo, ndalemba ezi amanza angu, ncecitondezyo alugwalo lonse ndwelemba. ¹⁸Luzyalo lwa mwami wesu Jesu kilisitu lube anwibo nonse. Amen.

1 Timothy

Chapter 1

¹Paulu mutumwa wa kilisitu Jesu kwendelanya amalailile a leza mugwasyi wesu o kilisitu Jesu mulangilizi wesu, ²kuli Timoti, mwana weni weni mulushomo, luse, lwengelelo, olumuno luzwa kuli leza tata o kilisitu Jesu mwami wesu. ³Mbonya mbuli mbundakakulailila ciindi nindati kuyobuya ku Masedoniya, ukale mu Epesasi mukuti ulesye bamwi bantu kabataisiyi, bumbi. ⁴Nikuba kuswilizya twaano buyo okulibanda mazina amazyalane atakwe magolelo. ⁵Iino muzezo wokulalila ngo luyando lwazwa kumoyo usalala, kuyeya kululeme, o lushomo a lweni lweni. ⁶Bamwi bantu baliswekide kuzwa kuli ezi zintu nibakacilila kukazyanya kobufubafuba. ⁷Bayanda kuba baisya mulawo, pele kabatazi nzibaboolo nikuba ezyo nzibazumina. ⁸Pele tulizi kuti mulawo ulikabotu na umwi waubelesya mbuwelede. ⁹Tulizi namu, kuti mulawo tubambilidwe oyo ululeme, pele abo batyola abasigama, batakombi leza abasimucita zibi, akuli abo batasalali basofwede, abo bajaya maisi amanyina ngwabajayi, ¹⁰ngwabasibwamu, ngwabo bacita nkwela kubalumi nyina a banakazi ku mwanakazi nyina, abo basikuba bantu nyina akubacita buzike, abajayi. ¹¹Njiisyo ezi zilajanwa mumakani mabotu obulemu ambi zya leza ulemekwa wakandipa ngawo kuti ndisiye. ¹²Ndilumba kilisitu Jesu mwami wandipa nguzu, nkaambo wakandishoma okundipa mulimo wokumubelekela. ¹³Ndili mukumusampola, kumupenzya okumutukila. Pele ndakatambula lwengelelo nkambo ndalikuzicita ezi nketana kushoma. ¹⁴Ambi luse lo mwami wesu lwakaba lunji mponya wakandipa olushomo o luyando luli muli kilisiro Jesu. ¹⁵Majwi aeledede kutambulwa akushomwa ngaya ngokuti kilisito Jesu wakaza munyika kuzofutula basizibi. Ndime mubi windilila kuliaba. ¹⁶Pele muli aka kaambo wakandibedaoluse, mukuti muli mebo, ndesizibi wiinda beense, kilisito Jesu abonye lwengelelo lwakwe lupati. Wakacita eci kuti be ngo mukozyano kuli abo bayomushoma mukuti bakajane buumi butamani. ¹⁷Iino ku mwami wecindi ceense, kali nguwe alike utaboneki, ngo leza alike, alemekwe okupegwa bulemu mane kukabe kutamani. Akube namuya. ¹⁸Ndikupa malailile aya, Timoti, mwanangu, kwendelanya amajwi abasinsimi ngibakambola kwamba zyako, mukuti abe zilwanyo zyalwanya nkondo mbotu. ¹⁹Ujatisye lushomo okuba amoyo utakwe kaambo. Mukutaswilila eci. Bamwi lushomo lwabo lwakanyonyoka, ²⁰muli aba kuli Haimeneyusi o Alekizanda, abo mbindamba kuli satani mukuti baisigwe kutasampola limbi leza.

Chapter 2

¹Iino kusanguna, ndakumbila kuti zikumbizyo nkombyo, kwiima akati okupa milumbo kube kubantu beense.

²Kubami abo kuti mubwendezezi kucita kuti tukonze kukala mulumuno mububotu omubulemu. ³Eci ncibotu ape citambulike kubusyu bwa leza mufutuli wesu. ⁴Uyanda bantu beense kuti bakafutululwe okuti basike kuluzibo lwamasimpe. ⁵Nkaambo kuli leza womwi, ape kuli simwimi akati kaleza abantu, ngu Jesu kilisito. ⁶Wakalipa mweni lwakwe kuti anunune bantu beense, mbuli bumboni acindi celede. ⁷Akaambo kaya makanze wakandibika kuba mwendezezi o muntumwa ndili kwamba masimpe, nsilimukweni' omwiyi wabasimasi mulushomo omumasimpe. ⁸Mponya ndiyanda balumi mucibaka ciliceense kuti bakombe amanza anyamwidwe omoyo usalala kakutakwe kunyema nikuba kukazyana. ⁹Munzila njyonyina, banakazi beelede kuzwata zibya zyeleede, cobulemu okulibamba lwabo kutamba kulyoosa masusu mukulibonya nikuba kugama kuzwata zibya zidula, nikuba tusege twa ngoide na twengae, ¹⁰kono balelede kulibotya emilimo mibotu mbonyina mbubelede banakazi bakilisitu. ¹¹Mwanakazi nibaisigwa balelede kulibatamika okuswililisa. ¹²Nsizumizya mwanakazi kuyisya nikuba kubalanga amutwe balumi, pele kunga kaumwinide buyo. ¹³Adamu nguwakasanguna kulengwa, mponya Eva. ¹⁴Adamu tainsi nguwakaenenwa, pele mwanakazi nguwakaenenwa ambi oku sotoka malailile aa leza. ¹⁵Nikuba namu, mwanakazi uyofutulwa kwindila mukuzyala bana, kuti wajatisya mulushomo o muluyando o mukusalala kumizezo.

Chapter 3

¹Lino aka kambo kamasimpe, kuti naumwi uyanda musebezi wabwendezezi, ulayanda musebezi muboyu.

²Nkambo kako mwendezezi weelede kubula kampenda. Weelede kuba ukwete mwanakazi womwi. Weelede kuba ulibatamika, wamana weendezezi kabotu okutambula kabotu beenzu akukonzya kuisya. Kali mubombe moyo, silumuno. ³Taelede kuba simuyanda mali. ⁴Weelede kuba muntu uzi kulela kabotu mukwasyi wakwe, ape weelede kubona kuti bana bakwe balamuvwida okumulemeka munzila zyeense. ⁵Nkambo kuti na muntu katazi kulela kabotu mukwasyi wakwe, ino inga ulakonzya buti kwendezezi mbungano ya leza. ⁶Taelede kuba wasanduka inawa, mukucita kuti atazuli kulisumpula nkambo ulawida mumasukusyo mbuli satani. ⁷Welede kuti ape kazibidwe empuwo mbotu kubantu bokunze, mukuti we atasampaulwi okuwida mukakole ka satani.

⁸Munzila njoyina, ababo bakutausi mumbungano beelede kuba mbonya, bobulemu, batabi bendimi zyobilo. Batanwi zikola nikuba kuba basyacivule mwangu. ⁹Pele balelede kujatisya makani asisidwe ayo ngitushoma amoyo usalala. ¹⁰Balelede kulangilwa cokusanguna mponya balelede kubeleka kambo tabakwe butongo. ¹¹Munzila njiyonyina, ambabo banakazi babo beledde kuba boulemu, batatamikizyi bamwi kano balibatamika okushomeka muzintu zyeense. ¹²Bakutausi beelede kuba o mwanakazi omwi, balela kabotu bana babo okubamba kabotu mikwasyi yabo. ¹³Nkaambo abo bakabeleka kabotu mumbungano balijanina cimo cibotu okusima muku aamba zylusyomo ndotujesi muli kilisito jesu. ¹⁴Ndalemba ezi zintu kuli nywebo ndiyeya kuzoza kulinywebo cokufwambana. ¹⁵Kuti na ndacedwa, ndilemba kuti muzibe bwakulibamba munganda ya leza, eyo nembungano ipona yamwami leza, cisiko camasimpe. ¹⁶Twense tulazumina kuti maseseke obukombi bwesu mbupati. we wakabonwa mubilili wakambwa kuti mululami o muuya usalala, wakabonwa abangelo, wakakomokwa akati kemisyobo yeense, wakashomwa abantu munyika. wakatolwa kujulu mubulemu.

Chapter 4

¹Ncobeni muuya usalala ulamba kuti cindi ciza bamwi bayosiya lushomo okuyogama kuswilila njisyo zyo bubeji zzwa kumyuuya mibi. ²Njisyo zyabasikupa amenso babeji, bali emyoyo yakalibala yakadintwa acisimbi cipiya. ³Bo balalesya bantu kukwatana okusesya zilyo zimwi leza nzyaakalenga kuti abo bashomamokuziba zye nchonzyo balye cokulumba leza. ⁴Kufumbwa nzyakalenga leza nzibotu. ambi takwe citambulwa cokulumba leza cikakwa. ⁵Nkambo amwi a leza okukomba cokulumba zyamba zisalala. ⁶Na kuti waiyisya bashominyoko zintu ezi, ulaba simulimo mubotu wa Jesu kilisito. Nkaambo yebo ulisikwa amajwi olushomo ambi kwiinda munjisyo mbotu ezya nzyitutibela. ⁷Pele kokaka twaano tobuyo tuyandwa amachembe. Muchindi cokuti ulisye kuba obuumi bokupa leza bulemu. ⁸Kuyiisya mubili kulagwasya bunini, pele buumi bokulemeka leza bulagwasya muzintu zyoonse. Nkaambo bulashomezya zileleko obuumi bweni awa o buumi buciza. ⁹Majwi aya alelede kwashoma okwaatambula. ¹⁰Ncecoco ncitubeleka cenguzu okulwanina, nkambo tulolushomo kuli leza upona, oyo kali ngomuisyi wabantu beense, pele mukwambisya ngwabo bashoma. ¹¹Kolailila okwiyisya zintu ezi. ¹²Kutabi muntu ukubausya akaambo kokuti uliminini. Mucindi cokuti kuli abo basyoma, babe citondezyo mukwambola, mubwende, mulushomo, omukusalala moyo. ¹³Kusiskila ndizoze, sungwala mukubala malembe, okukamboka, okwiyisya. ¹⁴Utauboosyi cipego eco cili muli yebo, echo cakapegwa kuli yebo kwiinda mu businisimi, ciindi bapati bembungano nibakakubika maanza. ¹⁵Sungwala kuli ezi zintu. Ba muli nzyizyo, mukuti beense babone kuti buumi bwako bobuna kilisitu buyobukomena. ¹⁶Ulibambe kabotu lwako e njisyo nzyoisya. Zizwidilila muli ezi zintu, nkambo wacita namuya, niinga ulalifutula lwako ambi abo bakuswilila.

Chapter 5

¹Utanopatokili muntu mupati cobukali, mubusena bokuti, umulailile anga mbauso. Ambabo bakubusi balailile mbuli beense bako, ²machembele bapati mbuli ma mama, ambi macembele banini mbuli macizi, mumoyo usalalala. ³Balemeke bamukabafu. ⁴Pele na mukamufu ujisi bana na bazikulu, amubaleke pili baiye kutondezya bulemu ku maanda abo. Amubaleke babwedezya bazyali babo, nkambo eci cilabotezya kuli leza. ⁵Pele ino oyo mukamufu weni weni, usyeede alike, ubikide buyo olushomo lwakwe muli leza okuzwidilizya kwinka anembo okukomba masiku asikati. ⁶Nikuba kuti, mwanakazi uyanda kulibotezya wafwa kale nikuba kuti ucipona. ⁷Balailile ezi zintu zyeense, mukuti babule kampenda ⁸kuti muntu tabambi lwakwe kwambisya bomukwasyi wakwe mweni, oyu wasowa lushomo lwakwe ambi mubi kwindi utashomi. ⁹Amuleke mwanakazi abalilizigwe kuti ngumukamufu kuti katainsi munini kwindi myaka yama kumi ali musanu omumwi, mwanakazi wo mwalumi womwi. ¹⁰Mwanakazi izibinkene mukucita zintu, na nkooko wakabamba kabotu bana bakwe, wali sichimwa beenzu, wali ku beleka bantu ba leza cokulibombya, wali kugwasya bapengede, ambi walikulipa kumilimo mibotu yeense. ¹¹Pele kuli abo bamukabafu bacili banini, kaka kulemba muli eyo nkamu. Nkambo zisusi zyaba zunda balasiya kilisitu, okukwatwa ambi. Mponya namu balabisya nkambo takwe nibabamba nzibakashomezya. ¹²Mucindi nconyina, balaba obukandu okunoendeda munganda abantu. ¹³Tabali buyo bakandu pele bambola ezya malabali banjilila twambo tutabayeme, baamba nzibatelede. ¹⁴Ncecico eco nceyanda kuti bamukabafu bacili banini bakwetwe, bazyale bana, babambe naanda abo, okuti basinkondoma babule mbubatubelekezya. ¹⁵Nkaambo mpubali kale bamwi bamukabafu bakasanduka okutobela satani. ¹⁶Kuti na kakuli mwanakazi mushomi ujisi bomukowa ba mukamufu omumuleke abagwasye, mukuti mbungano itanyamunywu mukuli wakwe. ¹⁷Amuleke baalu beendelezya mbungano kabotu balemekwe kwindilila, kwambisya abo boonda mulimo wokukamboka okwisya. ¹⁸Nkaambo malembe amba kuti, utamwangi kumulomo mupulu uma maila."ambi simulimo ulelede kujana bulumbu bwakwe. ¹⁹Utanozuminina kaambo kambwa mwalu aati kuti kakuli bakamboni bobile na botatwe. Balaye basikucita zibi boonse catangalala kucita kuti bayowela mpawo. ²⁰Ndikumbila mukwamba mukuti, leza o kilisitu jesu ambi abangelo basalele, babambe ezi zyoonse kakutakwe lusalululo, kakutatwe kucita cili coonse mukuyanda umwi. ²¹Ndikulailila mukwamba mukuti, leza o kilisito Jesus ambi abangelo basalele, bambae ezi zyoonse kakutakwe lusalululo, kakutakwe kucita cili conse mukuyanda umwi. ²²Utanofwambi kubika maanza ako alimwi mutabani zibi zyoumwi. Welede kulibamba lwako omweni. ²³Utacinywi manzi. Mucindi cokuti, pele kobelesya otwani tokugwasya mwida nkambo mboli sibukila bulo. ²⁴Zibi zyabamwi bantu zilalibonya, ambi zilabasolwedela kukubetetwa. Pele zimwi zibi zicilila musule. ²⁵Mbonyina namuya imwi milimo mibotu ilizibikeni, pele nikuba imwi ikonzyi kuiswa.

Chapter 6

¹Amubaleke bense bali mu jokwe mbuli bazike bape basimalelabo bulemu bwense. Baledede kucita namuya kutegwa zina lya leza enjisyozitasampoliki. ²Bazike bajesi basimalelo bazumide tabaelede kutabatondezya bulemu nkambo mbazyalwanyina. Nikuba namu belede kubabelekela kwindi, nkambo basimalelo bagwasigwa o mulimo wabo mbazumini ape mbayande. Iyisya ape ulalailila zintu ezi. ³Kuti umwi wayisya njisyo zyokubeja ape katazuminani amajwi eni eni i mwami wesu Jesu kilisito ape enjisyo zyo mwami, ⁴Ulatwanga ape takwe ncamvwa. Ujesi moyo uciswa wokuyandisya kukazyanya kazyanya amatwi ayetela munyono, kukazyanya, kusampolana kuyeyelana zibi. ⁵Okulwana akati kabantu batajesi mano batazi lusinizyo. Bakasweka masimpe ape bayeya kuti bubotu njezila yokujana mali manji. ⁶Ino bubotu bokulamwa nimpindu mpata, ⁷Nkambo takwe citwakaza aco munyika ape takwe ncitukonzya kutolelezya kuzwa muli njiyo. ⁸Nikuba namu atakutile ezyakulya ape enzya kuzwata. ⁹Ino abo bayanda kuvuba bawida mumasunkusyo, mu kakole. Bawida mu zintu z'yobufubafuba ape omukunyonyoka, ape mu zintu zimwi ezyo zibawidizya mumapenzi omulunyonyoko. ¹⁰Nkambo kuyadisya mali ngomuyanda wo bubu bwense. Bamwi bantu bazi yandisya bakazwa mumuzumino okuti jana mumapenzi manji. ¹¹Pele yebo, omuntu wa leza ligwisye kuzintu ezi. Soleka bululami, bubotu, muzumina, luyando lukakatio, ape okulibombya. ¹²Lwana nkondo mbotu yomuzumino. Jatisya ku bumi butamani obo mbuwakaitilwa, ape mbuwakambilizya kabotu kumenso abakamboni banji. ¹³Ndapa malailile aya kumenso a leza, upa bumi kuzintu zyeense, obwa jesu kilisito, wakapa bumboni bubotu kunembo lya ponso Pilato. ¹⁴Kuti ubambe mulawo kakutakwe kampenda manga butongo kusikila kuyubululwa ko mwami wesu kilisito. ¹⁵Leza uyoyubununa bube bwa kilisito mu cindi celede leza, ulelekidwe ape ngosinguzu, mwami wa bami ape mwendelezi wa bendelezi. ¹⁶Inguwe alike ngutafwi ape ngukala mu mumuni utaswenwa afwifwi. Takwe muntu umubona nanga kumuzibulula. Kuti nguwe akube bulemu ape obulelo butamani. Akube namuya. ¹⁷Balailile ba vubi muno mu nyika kuti batanotwanga ape natanoshoma mu buvubi, butasyomeki. Baledede kusyoma muli leza ualapa kuli swebo buvubi bwe nconzyo kuti tunonenwe. ¹⁸Bambile kuti bacite ziboyu, kuti bavube mu milimo mibotu, ape okuba o luyandisyo lwakabana. ¹⁹Muli eyo nzila bayoliyobweda ntalisyo mbotu kuli ezyo ziciza, nkokuti bakajate bumi bwe nconzyo. ²⁰Timoti, zibambe ezyo zyakapegwa kuli yebo. Tantamuka kuli zitawo leka kwamba kokukazyana, ape emizezo yo buyo, eyo yobubeji iba mbuli kuti nduzibo. ²¹Bamwi bantu balazika mbauka ezi zintu ape bakapalizya kuzwa mu lusyomo. lise alube anywibo.

2 Timothy

Chapter 1

¹Paulo, o mutumwa wa kilisito Jesu kwindila mukuyanda kwa leza, kwendelana oku shomezya ko bumi buli muli kilisito. ²Kuli Timoti uyandwa mwana: luse, lwengelelo, o lumuno luzwa kuli leza tata okuli kilisito Jesu mwami wesu. ³Ndilumba leza, oyo ngwebelekela kuzwa ku matata bangu, emiyeyo isalala, mbuli mbwendilizya kuyeya yebo mu nkombo masiku o sikati. ⁴Kuti ndayeya misozi yako, ndiyandisya kukubona, kuti mebo ndizulwe okunonenwa. ⁵Ndakayabulusigwa kuyuma kolusyomo lwako, olo lwali muli nyokolulu ba Loisi kusanguna aba nyoko ba Eunice, ape ndilizumina kuti muliyebo mwaponena. ⁶Akaambo ako ncikuyubulusya kuti uyeye, ciwego ca leza cili muli yebo kwindila mukubika manza ali yebo. ⁷Mbuli leza mbwata katupa muya obu yofu, pele we nguzu oluyando okuli lemeka. ⁸Toeledede kuli senda kwambola zyo bumboni bo mwami wesu nenga zyangu, Paulo, mwange wakwe. Kutaisi namu, abana mapenzi o mulumbe kwndelana enguzu zya leza. ⁹Ngu leza wakatufutula swebo oku twita swebo obwite busalala. Wakacita eci, kutamba mumilimo yesu, kono kwendelana amakanze akwe oluse. Wakatupa zintu ezi muli kilisito Jesu ka citana kutalika cindi eci. ¹⁰Ino lufutuko lwa leza lwayubununa oku boneka ko mufutuli kilisito Jesu, ngu kilisito obika mamano olufu okweta bumi butamani kumumuni kwindila mu mulumbe. ¹¹Akambo keci, ndakasalwa kuba muheloda mutumwa, ape mwiye. ¹²Akambo kako amebo ndilapenga ezintu ezi. Pele mebo tandilisendi, pele mebo ndilizi muli pyo ngwezumina, ndilazumina kuti ulakonzya kubamba eco cindi kasyomezya kuti nguwe kusikila obo buzuba. ¹³Amubambe citondezyo cimvwigwa camajwi ngi mwakamvwa kuli mebo, olusyomo oluyando zili muli kilisito Jesu. ¹⁴Eco cintu cibotu leza caka pa kuli yebo, cibambe kwindi mumuya usalala, ikale muli swebo. ¹⁵Mulizi eci, kuti bonse bakala mu Asia bakazwa kuli mebo. O mu mukabunga muli bafugelo aba Hermogene. ¹⁶Ndilumba leza ababede o luse ku nganda yaba Onesifolosi mbuli mbwali kundibu kulusya amibo ape takwe nalikuli senda akambo kokwangwa kwangu.

¹⁷Ino kuti nali kukoma, wakandiyandola ce nguzu, mane wakandijana. ¹⁸Pele mwami amujanine luse kujana luse kuzwa kuli nguwe obo buzuba. Munzila nzyese zya kandi gwasya mebo mu Efeso, muli zikabotu.

Chapter 2

¹Kokuti, mwanangu, welede kuyumisigwa muluse luli muli kilisito Jesu. ²Zintu ziwakamnvwa kuli mebo kwindila mubunji bwabakamboni, ape kubasyomi abo bayoisya bamwi. ³Libambile kupenga amibo mbuli musoja mubotu wa kilisito Jesu. ⁴Takwe sindondo ubeleka munkondo kakwambila mumi bwakwe, kwamba kuti akondelezye simalelo akwe. ⁵Ape kuti, umwi waima mu kuzundana buli sikuzuza, takonzi kuku lumbulwa ati wazundana kwendelana omulawo. ⁶Cilelela kuti mulimi ulenguzu atambule cabilo cakwe cobulimi kusanguna. ⁷Yeye eci celi mukwamba, kamo mwami kupa kunvwisisya muzintu zyoonse. ⁸Yeye Jesu kilisito, womukowa wa Davida, wakabusigwa kuzwa kubafwide. Eci cendelana o mulumbe wangu wamakani. ⁹Eco cepengela mukambo. Pele majwi a leza ta angwa. ¹⁰Mponya ndilayumina kuzintu zyense muli abo basalidwe, kwamba kuti ambabo bakabone lufutuko luli muli kilisito Jesu, mukubotelwa kutamani. ¹¹Eci camasimpe cambia: na twakafwa awe, tuyopona awe. ¹²Na twayuma tuyolela awe, na twamukaka, awe uyotukaka aswibo. ¹³Kuti na katutasyomeki, we uno syomeka, kambo takonzi kulikaka we lwakwe. ¹⁴Kamu bayubulusya zintu ezi, amubacengeze muni o leza kambo kokuka cilana kambo kamajwi eci tacigwasyi, ape cila tyompya abo baswilila. ¹⁵Amucite cenguzu kulitondezya nobeni kuli leza mbuli umwi mbwakazuminwa, similimo oyo utakwe kambo koku lisenda, oyo upandulula kwisya majwi amasimpe. ¹⁶Amuleke kuleya kwamba, oko kutondezya liko ape loko kukutayowa leza. ¹⁷Kwambola kwabo kuyomwaika mbuli cilonda cimwaika mubuli onse akati kabo kuli ba Haimeneyusi aba Filetasi. ¹⁸Oyo wakazwa mukasimpe, bamba kuti bubuke bwakabakale ape balanyonyona lusyomo lwa baumi. ¹⁹Nikuba intalisyo yaleza invwi. Ilijesi bulemu: "mwami uliibezi abo bakawe ape kufumbwa oyo wamba zina lyo mwami welede kuzwa kububotu." ²⁰Munganda yobuvubi takwe buyo zibikilizya ngolide na nsiliva. Pele ape muli zibikilo zye zisamu obulongo, ezi zimwi zilalemekwa mukuzibelesy. ²¹Na umwi walisalazya lwakwe mukutabelesya kabotu, elyo cibikilo cilemekwe. Ubikidwe kumbali ulo mulimo kuli simalelo ape ulibambidwe kufumbwa mulimo mubotu. ²²Cija zisusi zyobukusi. Cilizya bululami, lusyomo, luyando, ape olumuno abo baita kwa mwami kuzwa kukusalala komoyo. ²³Pele kaka bufuba ape e mibuzyo yo buyanga muli kuti zizyala ku kakazyana. ²⁴Bana bo mwami tabelede kelwana. Kutaisi namu welede kuba ubombide muzintu zyense, ukonzya kwisya, ape ulelecamba. ²⁵Welede kubikila manu kwisya abo bamukazya leza akonzya kubapa kulilekelela kuba oluzibo lwa kasimpe. ²⁶Balakonzya kuzizunukwa ape okuleka satani kubaca kakuli wali bajesi mukuyanda kwakwe.

Chapter 3

¹Pele amuzibe eci kucindi camamanino kuyoba zindi zikatazaya. ²Kambo bantu bayoba basikuliyanda lwabo beni, basikuyanda mali, kulivuna, kulisampula, basikutukana, batalemeki kubazyali, batalumbi, abatasalali. ³Bayobula cintu cijisilide, batayandi kulekelela, basikubejelezya, batakwe kulijata, basikulwana, batayandi zibotu. ⁴Bayoba basikutama, basofwazyi, basikulikankaizya, bayandola kusana kwindi kunonezya leza. ⁵Bayoba ecimo co buleza, pele bayokaka nguzu zyabo, amutantamuke kubantu aba. ⁶Kambo bamwi babo mbalumi banjila mumanda oku bweza banakazi bafubafuba aba mbabaya banakazi ba zwide e zibi ape balaendelezigwa ezimwi zintu zindene. ⁷Abanakazi cindi cense balaiya, pele takwe nibakonzya kuza kukuziba zyamasimpe. ⁸Munzila njonya eyi Janisi o Jambolosi, bakamusandukila Mozesi aba basikwiya babaji ape ba sandukila kasimpe. Mbalumi balamiyeyo mibi ape kwindila mulusyomo bakaziba kuti mbabaji. ⁹Pele takwe kwatabaye kule. Kambo bufuba fuba bwabo buyoboneka kuli bense, mbonya mbuli baya balumi. ¹⁰Pele mbuli nywebo, mwakacilila kwisya kwangu, micito mizezo, lusyomo, kupenga cindi, luyando, kulicesya. ¹¹Kusampulwa, kupenga, ape ecakacitika kuli mebo ku Antiyoki, Ikoniyum, oku Lisituka. Ndakazumanana mukupenzigwa. Kulezi zyense mwami wakandifutula. ¹²Kufumbwa abo bayanda kupona munzila leza muli kilisito Jesu bayo penzigwa. ¹³Bantu babi abasinganga bayoinka ku bubi okwindilizya, kutondezya bamwi bubi okubatola ku bubi. ¹⁴Pele kuli nywe, amukalae muzintu zimwakaiya okuyama kulusyomo. ¹⁵Mulizi kuli oyo ngumwakaiya. Ulizi kuti kuzwa kubunini wakaziba malembe asalala. Ezi zila konzya kukucita kuba musongo ku lifutuko kwindaila mulusyomo muli kilisito Jesu. ¹⁶Ense malembe akalembwa o leza. Alempindu mukwisya zinvwika, kukusendulula, okwisya munusalali. ¹⁷Eci camba kuti muntu munaleza welede kuba mubotu, ulibambilide kubeleka mulimo mubotu.

Chapter 4

¹Ndapa cenguzu mulawo wa leza o kilisito Jesu, uyobeteka baumi abafwide, ape kambo akokulinonya ape: mubwami bwakwe. ²Kambauke majwi kwambilana canozuminika ape na tacizuminiki, zumina, tapatila, isya obusicamba. ³Kambo cindi ciyosika nantu nibayoleka kuzumanana kunvwa njisyo zyen. Kutainsi namu, bayolijana lwabo beni basi kubisya kwendelana okuyanda kwabo, ngwani uyoamba kuti matwi abo ayanda kuswilizya. ⁴Bayozwa mukunvwa kasimpe, ape bayozwa kumbali ezyo buyo. ⁵Pele nywebo, amube emizezo ikalilide muzintu zyense, a mupenge cenguzu; amucite mulimo okwisya, amuzuzikizye mulimo wenu. ⁶Kambo mebo ndakananikwa kale cindi cangu cokwinka casika. ⁷Ndakalwana nkondo imbotu ndazunda; ndamana musinzo, ndakalukoma. ⁸Musyini wo bubotu ulibambidwe kuli mebo, obo mwami, muyatuzi mubotu, o ndipa mebo muli bumwi buzuba, ape kutamba mebo buyo, pele okuli abo bense bayanda kuboneka kwalwe. ⁹Amucite cenguzu kuza kulimebo kufwamba. ¹⁰Kambo Demasi wakandisiya. Ulayanda zye nyika eyi ape wakainka ku Tesalonika. Kiliseni wakainka ku Galatiya, ape Taitasi wakainka ku Dalumesiya. ¹¹Pele Luka ngula mibo, koya ukamwete Mako uze anguwe kambo ulomusebezi amibo mumulimo. ¹²Tukiko ndamutuma ku Efesusi. ¹³Cibya cindakisiya ku Tuloasi kuli Kapusi, uzocetelezya wa zoza, amabuku, kwambisisya loko mapepa. ¹⁴Alekisanda mufuzi wakandicitila loko zintu zibi kuli mebo. Mwami uyo mubadezya kwendelana ezya cita. ¹⁵Anywibo mwelede kulibamba kuzwa kulinguwe, kambo cenguzu waka sandukila majwi esu. ¹⁶Kukusaguna kwangu kuli kwabilila, takwe omwi wakaima amibo. Kutainsi namu, bense bakandisiya. Pele tacelede kubalwa kubalwana. ¹⁷Pele mwami wakaima amibo ape oku ndiyumya mebo kutegwa, kwindila muli mebo, mulumbe welede kuzulila kukambaukwa, ape kwamba kuti bense bamasi bakalinvwe. Ape ndakafutuka kuzwa kumulomo o mulavu. ¹⁸Mwami uyondi kwabilila mebo kuzwa kububi mwense ape uyo ndivuna mebo kujulu munwami bwakwe. Kuli nguwe kube bulemu cindi conse ape conse. Akube namu. ¹⁹Amumulumelesye Pulusila, Aqula, ape enganda ya Onesihulusi. ²⁰Erastusi wakasyala ku Korinto, pele Tulofimasi ndakamusiya ulicisidwe ku Melitasi. ²¹Cita cenguzu kuza kaitano kutalika mpeyo. Eubulo ulakulumelisy o pudeni, Linusi, Kulodiya ape abense bazyalwanyina. ²²Mwami abe omuya wako luselube ayoibo.

Titus

Chapter 1

¹Paulo, mubetesi wa leza ambi mutumwa wa Jesu kilisito kulusyomo lwa bantu basalala ba leza mane oluzibo lwamasimpe olo lweendelana mumbunaleza. ²Kayakidwe olulangilo lobuumi butamani obo leza, uutabeji, wakashomezya kazitana sika ziindi zya mamanino zyoonse. ³Muciindi ceelede wakayubununa ijwi lyakwe kwiinda mukukambauka omo mbuli mbundakatumwa mukulailila kwaleza mufutuli wesu. ⁴Kuli Taitasi mwana we nchonyo mulushomo ndotujisi. Luse oluumuno luzwa kuli leza tata ambi o kilisitu Jesu mufutuli wesu. ⁵Nhecico ncindakakusila mukiliti, mukuti ubambulule zyoonse zintu zitanamana akusala baalu bazikombelo mumiinzi yoonse mbuli mboonyina mbundakakulailila. ⁶Mwaalu wecikombelo abe muntu utakwe kampenda, uukwete mwanakazi omwe buyo, bana bakwe kabali bashomi batainsi badakwi naa bataswiilili. ⁷Cilelede kumendelesi, mbwali mubanzi we ganda yaleza, utakwe kampenda. Taelede kuba sikudantola, kutanyema-nyema kufwambana, kutaba mukolwi naa simanyongwe, ambi utainsi mwaalumi syaachvule-mwangu. ⁸Muciindi cokuti weelede kuba sichimwa beezu ambi mweenzinyina wecibotu. Weelede kuba uulibatamika, uululeme, uusalala, ambisikulijata. ⁹Weelede kujatisya kapati makani akasimpe akuisigwa mukuti kwakonzeka ape malailile kuli bamwi enjiisyo zibotu okusandula abo bamukazy. ¹⁰Nkaambo mpobali bantu banji batakwe bulaye, baamba majwi abuyo akweena, kwaambisya abo basikupalulwa. ¹¹Kulelede kubalesya. Nkaambo balalyanganisya misa yoonse eyo njibasikila cokwimaniniza mukwiiyisya zintu nzibi teeled kwiisya. ¹²Umwi wabo wabasinsimi wakati, "Bakiliti mbabeji ciindi coonse, mbabi mbuli banyama, mbaasinyandya bakandu." ¹³Inkani eyi ili masimpe nkaambo kenamu, ubapatokile canguzu, mukuti bayume mulusyomo. ¹⁴Kutamba kuti bagame kuswilila twaambo tobuyo totunsiyansiya twaba juda emilawo yabantu buyo bakaka zyamasimpe. ¹⁵Kuli abo basalali, zintu zyoonse zilasalala. Pele kuli abo basofweede batazumuni, taakwe cisalala, pele mizeezo yabo amangezeezya abo alisofwede. ¹⁶Balyaamba kuti bali mwizi leza pele balamutama kwiindilila mumicito yabo. Balasesemya, tabaswiilili, ambi tabaelede kucita milimo mibotu niiba buti.

Chapter 2

¹Pele yebo ambola zyelede zyamalailile akweninikweni. ²Iisya balumi bapati kuti babe basikitide, babe atwaango, bali amaano mulusyomo, muluyando amulukakatilo. ³Munzila njoya, amuiisye banakazi bapati kuti babe aziwa zyabulemu, batabotamikizyi nanga kuba bazike kuli zyokunwa zinji, pele kubabaiisya ezyo zili kabotu. ⁴Okuti baisye banakazi baciili baniini kuyanda balumi babo okuyanda bana babo. ⁵Kuti babe a maano, akusalala, akukutauka kabotu mumaanda aabo, okuba baswiilila balumi babo, mukuti ijwi lya leza litakasampolwi. ⁶Munzila njoonya mubalailila baalumi bacili baniini ku belesya maano mabotu. ⁷Munzila zyoonse ziliwo yebo lwako uleelede kubacitondezyo cemilimo mibotu mukwiisya kwako, kotondezya bululami,abulemu. ⁸Angawo majwi ngoamba abote katajisi mulandu, mukuti kufumbwa oyo uukazya akonzye kuusa nkaambo kokuti tabakwe cibi ncibanga batwaamba. ⁹Amuisye bazike kuti kabalitesya kulibasimalelo babo muzintu zyoonse, kababotezya akutakazyana ambabo. ¹⁰Kabatababidi, pele beelede kulitondezya kuti balasyomeka, mukuti munzila iili yoonse bakonzye kweeta bulemu bwenjisyo zyaleza mufutuli wesu. ¹¹Nkaambo kuluse lwa leza lwakayubununa lufutuko kubantu boonse. ¹²Lutuiisya kusiya kasampu-sampu ezisusi zyabuntunsi, okuti tube obuumi bwakulijata,bulemu, ob kukomba leza mazuba aano. ¹³Nkaambo tulangila buzuba bulelekidwe,nituzobona bulemu bwa leza we kali ngomupati o mufutuli wesu jesu kilisito. ¹⁴Jesu wakalipa lwakwe kuliswebo mukuti atununune kuzwa kububi akucita kuti tusalale kulinguwe kuba bantu bankutwe bayandisya kucita milimo mibotu. ¹⁵Amuzyambe zintu ezi, amubayumye-yumye bantu bazicite, ambi amubalailile cenguzu kutabi muntu uukubausya.

Chapter 3

¹Bayeezye bantu kuti kabalibomya kubeendelezi abaleli, kabaswilila kabalibambilide kucita kufumbwa mulimo mubotu. ²Kabatasampooli muntu nabani, batabi bayandisya kulwana, okuba balibombya, kabatondezya kulemeka bantu boonseneni. ³Nkambo lwesu aswibo cindi twali bafuba-fuba bataswilili. Twaliswekide okuba bazike be zisusi ziindene-endeni. Twali kukala muzibi mbuli kunyonokellana. Twali kusesemya akusulaikana aumwi aumwi. ⁴Pele cindi bubotu bwaleza mufutuli wesu oluyando lwakwe kubantu lwakayubununwa. ⁵Tichalinsi ce milimo iiluleme njilwakacita nee. pele akambo ka luse lwakwe mbwakafutula, kwiinda mukusamba kakuzyakwa bupya abuumi bomuya usalala bupiya. ⁶Namuleza mbwakatilila swebo kwindila mumufutuli wesu jesu. ⁷Mukuti tululamikwe muluse lwakwe, tukakonzye kuba balangizi kubuumibutamani. ⁸Aya majwi ngamasimpe ndiyanda kuti zintu ezi uzyambe cenguzu mukuti abo basyoma muli lezabalipe mukucita milimo mibotu beni. Ezi zintu nzibotu ambi zileempindu kuli ni wense. ⁹Pele kako nkazyano zyobufuba-fuba atwambo ywa mazyalane, okkacilana akulwanina zyemilawo. Ezyo zintu tazigwasyi ambi zyobuyo. ¹⁰Mumufutatile kufumbwa muntu weta lwangana akati kenu, kwiinda cindi comwi na zyobile. ¹¹Mukuziba kuti muntu ulipotene wasiya nzila mbotu ambi ulikubisya okulizula ngweenya. ¹²Ndazotuma Atemesi naanga Tikikasi kuliyebo, uzoofwambe kuza kulimebo ku Nikopolisi, oko nkwekanzide kuyokalila nkuko cindi cempeyo. ¹³Cita kufumbwa cili ceense nconga wakonzya kutuma mulweendo lwabo kugwasya zensi simulawo a Apolosi, mukuti ncibabula. ¹⁴Bantu besu baleede kulipa kumisebezi mibotu, mukuti bakonzye kuligwasya ayandika lugwasyo, okuti batabi batakwe mpindu. ¹⁵Beense abo bali amibo balamujuzya. Amubajuzye abo batuyanda mulushomo. Luse alube kulingwibo meense.

Philemon

Chapter 1

¹Paulu mwange wa kilisito Jesu, omuzyalwanyina Timoti, kuli Filimoni, wesu uyandwa mwenzuma aba betesi benzuma. ²Okuli Apphia a mucizu wesu okuli Arkipusi wesu mwezuma silumamba, okuli becikombelo abo baswanana munganda yako. ³Luzyalo alube kuli yebo olumuno luzwa kuli leza wesu o mwami jesu kilisito. ⁴Ndilamulumba lyonse leza wangu nendikudoma yebo munkombyo zyangu. ⁵Kambo ndilamvwa kutegwa lushomo olo ndojesi kunembo luo mwami jesu o luyando ndojesi kuli bonse bantu basalali bakwe. ⁶Ndakomba kuti kwabana ko lusyomo lwenu lubeleke, mponya muyoba kumvwisisya kunji kwe zintu zytujesi muli kilisito. ⁷Mbuli mbondijesi kuli kunonenwa okufukatilwa kambo koluyando lwako, kambo myoyo yabantubasalali ba leza yakabukulusyigwa abo muzyalwama. ⁸Kambo kuti, nekuba namuya ndilijisi konse muli kilisito kulailila yebo kucita eco comwelede kucita, ⁹pele kambo kaluyando ndalolola kuli nywebo kwiinda kuli-mebo, Paulo, ndemudala, ape inawa ndemwange wa kilisito jesu. ¹⁰Ndicilolo kuli nywebo kujatikizya mwana angu Onesimas, oyo ngundakazyala ndali munketani zyangu. ¹¹Kambo muli cimwi cindi talikwe mpindu kuli nywebo, kono wawa mpindu kuli twense nywebo amibo. ¹²Ndamutuma ape kuli nywebo mbuli mwali mu moyo wangu. ¹³Nikwali kukonzeka nindamubamba amibo kuti andibelekele kuli nywebo necili muketani a kambo ka mulumbe. ¹⁴Pele tandiyandi kucita cimwi cintu kubula mizezo yako. Tandiyandi micito yako mibotu kuti izwe kukusongelelezwa pele kuzwa kumicito mibotu. ¹⁵Mwendi cecoco caka azanizigwa kuzwa kuli nywebo kwecindi kokuteli muzokonzya kumupilusya mane kutamani. ¹⁶Takwe uyoba muzike, pele kubote kwiinda buzike ape muzyalwama uyandwa. ulyandwa kweni kweni kuli me, pele loko kwiinda ape kuli nywebo, muzibe, ape kuli nywebo, muzibela zyobile zye nyama o mu mwami. ¹⁷Mponyina na mwaba amibo mbuli mubetesi ma amumutambule mbuli mebo. ¹⁸Nakuti nawakakubisizya olo na wakakolota cimwi cintu eco amucite kuli mebo. ¹⁹Mebo, Paulo, kulemba eci a manza angu. Mebo lwangu ndiyocibadela- kutamba kuti uyondipa uyondikolisya mebo yebo lwako! ²⁰Iii, omuzwalama, ejane bulemubo buzwa kuli nywebo mumwami bukulusya moyo wangu muli kilisito. ²¹Ndilashoma mukuswilila kwako, ndilimukulembela nywebo. mukuswilila kwako, ndilimukulembela nywebo. Ndiliziti kuti muyocita mane kwiinda cindi kumbila. ²²Acindi cinyina undibambile nganda yabenzu, mbuli mbondishoma kuti kwindila mu mipailo yenu ndiyopegwa kuli nywebo. ²³Epaphrus, beenzuma bange muli kilisito jesu balamulumelisa. ²⁴Mponyina o Mako, Aristarchus, Demus, o Luka babelesi ma. ²⁵Luzyalo lwa mwami jesu kilisito lube mumuya wako. Akube namuya.

Hebrews

Chapter 1

¹Kucindi Leza walikwambola kumatata kwinda mu basinsimi mu zindi zinji omu nzila zinji. ²Pele mumazuba aya ayinda , wakambola kuli swebo kwinda mu mwana, oyo ngwakasala kuba sikukona we zintu zyense. Momulinguwe omo Leza mwakalenga nyika. ³Ngo mumuni wobulemu bwa Leza, ncecizibyo ceni co kwinda mu jwi lye nguzu zyakwe . Nakamana kusalazya zibi, wakakala kujanza lye cilisya lya singuzu wokujulu. ⁴Wakaba mupati kwinda bangelo mbulizina ndyakakona mbulinda mazina abo. ⁵Nkokuti uli mungelo Leza ngwakambila kuti, ndiwe mwanangu, sunu ndaba uso, na mkokuti uli mungelo Leza, nkwakati, ndiyoba isi kulinguwe ape uyoba mwana kuli mebo, ⁶Pele ape, Leza aeta mwana muntanzi munyika ulati, bense bangelo ba Leza belede kumukomba, ⁷Kubangelo ulati, ngonguwe ubamba myuya yabangelo, amabanga banga omulilo kubazike bakwe, ⁸Pele ku mwana ulati, cibbula cako, Leza, ciyoba citayomani, kasako kako kobululami kasako ko bwami bwako. ⁹Wakayanda bululami wakasula bubi, mponya Leza, wako, wakakunanika amafuta oku kondwa kwinda benzinyoko. ¹⁰Kumatalikilo, mwami, wakalenga nyika. Amajulu mililo ya manza ako. ¹¹Ziyomana, pele uyozumanana. Ziyokulumpala mbuli masila. ¹²Uyoavungaila mbuli cibaki mponya ziyosanduka mbuli tusila twezizwato pele yebo unoli mbubonya, ape myaka yako taigoli. ¹³Pele nkokuti uli wabangelo Leza kwakamba acind kufumbwa, kala kujanza lyangu lyecilisya kusikila basikondonyoko babe ngamatandabalilo amaulu ako, ¹⁴Taizi yense myuya yabangelo ibeleka, ape mbayotumwa kuyobamba abo bayokona lufutuko.

Chapter 2

¹Nkambo twelede kuswilizisya kuli nzitwamvwa, kutegwa tutazwi kuli nzizyo.²Mbuli kuti mulumbe wakambwa kuzwa ku bangelo wambwa kuti ngwe nconzyo, mponya kusotoka okunduluzya kwelela cisubulo.³Ino mponya tulakonzya kwenzulika buti kuti katutaswilili lufutuko lupati luli namuya, olu ndufutuko lwakasanguna kwambilizigwa omwami okusinsimpizigwa kuli swebo kuzwa kuli abo bakacimvwa.⁴Acindi nciconya Leza wakacilungulula muzitondezyo, mumalele, ezikomosa zyemisyobo misyobo, omukwabanya zipego zyo muya usalala kwinda mu luyando lwakwe.⁵Ino tikwalinsi kubangelo Leza nkwakapa nyika kuti ibolw, eyo njitwamba.⁶Nkokuti, umwi wakambisya wati, ino muntu nunzi, cipa kuti kumuyeya nanga mwana omuntu, cipa kuti komubamba.⁷Wakamucesya muntu kwinda bangelo wakamubika musyini wobulemu omulemeko.⁸Wakabik zyense kungsi amaulu akwe, ino calikulunguwe Leza kuti wakamupa zintu zyense takwe ncakasiya citapedwe kulinguwe. Pele ino tatunakubona zyense zilimubulelo bwakwe.⁹Pele tulamubona wakacisigwa kwinda bangelo kwa kaindi kanini, Jesu wakabikwa musyini wobulemu omulemeko kambo ka mapenzi olufu lwakwe, nkokui muluse lwa Leza ulakozya kulabila lufu akambo kabantu bense.¹⁰Kwalelede kuli Leza, kambo zyense ziponena bana banji ku bulemu. Kwalelede kulinguwe kuba sikujana lufutuko lwabo luzulide kwinda mu mapenzi akwe.¹¹Bonse kuli usalazya ambabo abo basalazigwa bajesi ntliyo yomwi. Camba kuti tajesu nsoni zyokubaita kuti mbazyalwanyina.¹²Ulati, ndiyo kambauka zina lyako kubazyalwama, ndiyo kambauka mukati ke mbungano.¹³Mponya ape ndiyomusyoma, ape amulange, ndiliano abana Leza mbakandipa.¹⁴Ino kuti, na bana balabana nyama obulowa, wabanga ezyo zintu munzila njiyonya, nkokuti kwinda mulufu ulakozya kunyonyona oyo ujesi ngunzu zylufu, oyo, ngu satani.¹⁵Eci calimu kuti ulakozya kwangununa abo bense balikuyowa lufu kwinda mukupona bumi bwabo bwense mubuzike.¹⁶Nconzyo tainsi kuti ugwasya bangelo, pele mbana b abbulamu.¹⁷Mponya calikwelela kulinguwe kuba mbuli bazyalwanyina munzila zyense, kutagwa akonzye kuba olwengelelo omupaizi mupati usyoma mukubamba zintu zyense zya Leza, kuti abambe cipaizo cokulungila milandu yabantu.¹⁸Kambo Jesu lwakwe wakapenga ape wakasunkwa, ulakonzya kugwasya abo basunkwa.

Chapter 3

¹Nikuba namu, nobazyalwama basalala. Nomwabana bwite bokujulu. Amuyeye zya Jesu, mu apositola omupaizi mupati wo muzumino wesu. ²Walikusyomeka kuli Leza wakamusala mbubonya mbuli mozesi walikusyomeka munganda. ³Nikuba namuya Jesu ulelede kulemekwa kwinda mozesi, kambo oyo uyaka nganda ili jesi bulemu kwinda nganda lwayo. ⁴Kambo kufumbwa nganda ilayakwa omuntu pele uyaka zyense ngu Leza. ⁵Mozesi walikusyomeka mbuli, uzike munganda yense ya Leza, wakapa bumboni muzintu zyense ezyo zyalikuyo ambwa kunembo a mazuba. ⁶Pele kilisito ulasyomeka mbuli mwana wendelezya nganda ya Leza. Tuli nganda yakwe kuti twafmbana kutatatisya cobucamba okulangila nkuti linkankaizya. ⁷Nkokuti cilimbuli muya usalala mbuti, sunu, kuti mwamvwa jwi lyakwe. ⁸Mutayumyi myoyo yenu mbuli mukuzanga mucinci cokusunkwa mu nkanda. ⁹Awo mpawo bensiku beni nibakandisola mukundisunka mponya mu myaka uli makumi one bakabona mililo yangu. ¹⁰Mponya ndakanyemena zyalani elyo ndakati, cindi cense baliswekide mu myoyo yabo. Takwe nibakaziba nzila zyangi. ¹¹Cili mbuli mbundakonka mukunyema kwangu, kuti tabakoyonjila mukupumula kwangu. ¹²Amucenjele, nobazyalwama, kucita kuti akati kenu kutabi naba omwi ujesi moyo mubi utazumini, moyo ufutata kuzwa kuli Leza mumi. ¹³Nkakako ako, amukulwaizye umwi oumwi buzuba o buzuba, mbuli mbuli mbokucitwa sunu, nkokuti kutabi naba omwi akati kenu uyumya moyo kukene nwa e cibi ¹⁴Kambo mbuli mbu twakaba babelesinyina o kilisito kuti kusyoma kwesu nkutwajesi kuma talikilo katujatisya mane kusikila kumamanino. ¹⁵Mbuli eci cakambwa, sunu, kuti na mwamvwa jwi lyakwe, mutayumyi myoyo yenu, mbuli mucindi cokuzanga. ¹⁶Ino mbani bakamvwa Leza okuzanga tainzi abo bense bakazwa ku ijipiti kwinda muli mozesi, ¹⁷Mbali abo bakamunyemya kwe myaka ili makumi one, tibalinsi abo bakabisya, abo mibili yabo ifwide yakawida munkanda, ¹⁸Nkokuti bani nkakako nkakuti tabakonjila mukupumula kwakwe nikwatalisi kuli abo batakamulemekwa, ¹⁹Tulibwene kuti tibalikukozya kunjila mukupumula kwakwe kambo ko kutasyoma.

Chapter 4

¹Nkambo kako abona cisyomezyo cokunjila mukulyokezya kwakwe cicizumizigwa kuti cime, atulibambe kuti kutabi nanga omwi wenu uyokacilwa kucita. ²Nkambo twakambilwa mulumbe mubotu mbubonya mbuli mbubabede. Pele mulumbe ulya takwe niwakapa mpindu kuli abo bakaswanana mulusyomo ambabo abo bakasyoma. ³Nkambo kuli swebo totwaka syoma tula yakamana njila nuolo lulyokezezyo, mbuli mbwakamba, mbuli mbundakonka mubukali bwangu, takwe natabaka njile mukulyokezya kwangu, nanga kuti, milimo yakwe yakamana kuzya kumatalikilo enyika. ⁴Nkambo kuli kumwi nkwambola zyo buzuba bwe nsabata, mponya Leza wakupumula mubuzuba bwe nsabata kuzwa kumilimo yakwe yense. ⁵Mponya ape mu makani ngaonya wakati tabakoyonjila mukulyokezya kwangu. ⁶Mponya, ciyosyala kuli bamwi kuti kunjila mukulyokezya, ape ambabo abo bakasanguna kumvwa mulumbe nubotu kawambilizigwa kulimbabo takwe nibakainka mumo nkambo kokunduluzya. ⁷Mponya Leza ape wakasala bumbi buzuba, kubwita sunu nakambola majwi ngoya akambwa kale kwe cindi cilamfu kwindi muli Davidi sunu kutum ijwi lyakwe mutayumyi myoyo yenu. ⁸Nkambo kuti josyiwa wakabapa kulyokezya, Leza natakambola zyobumwi buzuba. ⁹Nkokuti kucili lulyokezezyo lwe nsabata lubalidwe bantu ba Leza. ¹⁰kambo oyo unjila mukulyokezya kwa Leza anguwe walyokezya mumicito yakwe, mbuli Leza mbwakacita kuli zyakwe. ¹¹Nkokuti atusungwale kunjila mukulyokezya oko, kuti kutabi naba omwi uyowida muciyanza cokunduluzya eco ncibakacita. ¹²Kambo ijwi lya Leza lilapona lilenguzu ape lilabosya kwindi iceba lijesi mabemba obile. Lilabosya mane kwanza nya kobumi omuya, ezifuwa omoko, ape lwabeteka kuyeya okuyanda ko moyo. ¹³Takwe cintu cakanzwa cisisidwe kuli Leza. Nkokuti, cense cintu cilivumbukide ape cili antangalala kumenso anguwe oyo ngutwelede kupa bumboni. ¹⁴Mponya awo, abona tulijesi mupaizi mupati wakainka mumajulu, Jesu mwana Leza, atujatisye cenguzu kumuzumino wesu. ¹⁵Kambo tatukwe mupaizi mupati utakonzi kwetezigwa mukulengana kwesu. Pele, tulijesi umwi unga munzila zyense wakasunkwa mbuli mbutubede, pele cokuti inguwe takwe cibi. ¹⁶Atwinke cokutayow kucibbula coluzyalo, kuti takatambule lwetelelo okujana luzyalo lutugwasya mucindi nitubula.

Chapter 5

¹Ku mupaizi mupati wense, usalidwe kubantu, usalulwa kubelekela bantu muzintu zijatikizya Leza, nkokuti ulakozya kupa zyense zipo ezitulo kambo kezibi . ²Ulakonzya kubeleka kabotu ambabo abo batakwe ncibabwene abo bakenenwa, ³kambo lwakwe mweni ulelede kupa cipaizyo kuzibi zyyakwe, mbuli mbwacita kuzibi zyabantu. ⁴Tainsi lwakwe mweni kuti kufumbwa utola obu bulemu. Pele ulitidwe o Leza. Mbuli mbwabede aloni . ⁵Munzila njiyonya anguwe kilisito takwe nakalipa bulemu bokuba mupaizi mupati. Nkokuti oyo wambilq kuli nguwe wakati, uli mwanangu, sunu ndaba uso ⁶Cili mbubonya mbuli nguwe mbwamba mucibaka cimwi , uli mupaizi we lyense kuzwa mubube bwa melekizedeki. ⁷Mumazuba obumi bwakwe, kilisto wakapa nkombyo enkumbizyo mumajwi okulila emisozi kuli Leza, oyo ukonzya kumuutula kuzwa kuli lufu, mponya wakamvwigwa ,kambo walikuyowa Leza. ⁸Nikuba kuti wali mwana, wakaiya kusyomeka kuzwa mulinzya kapenga. ⁹Wakasalazigwa mponya wakaba kumuntu wense umusyoma, citondezyo colufutuko lutamani. ¹⁰Wakambwa o Leza kuba mupaizi mupati mbubonya mbuli melekizedeki. ¹¹Tujesi zinji zyokwamba zya Jesu, pele nciyumu kupandulula kambo mwakaba baculutwi. ¹²Kambo nanga ali cino cindi mwalikwe lede kuba bafundisi , mucelede kuba oumwi umwiyisya majwi e milawo mitete ya Leza. Muyandika malili, kutainsi zilyo ziyumu, ¹³Kuli oyo unywa buyo malili tana ku asimisigwa omulumbe wo bululami, kambo ucili mwana munini. ¹⁴Pele zilyo ziyumu zyabantu bkakomena, ezi nzyabo bokuti kambo bakkomena bajesi lumvwisisisyo ndubakaisigwa lokusala cibotu kuzya kucibi.

Chapter 6

¹Mponya ino atuleke matalikilo omulumbe wa kilisito tuswene kunembo kubupati tutabiki ape ntalisyo zyokulilekelela kuzwa kumilimo ifwide olusyomo muli Leza , ²Nanga ntalisyo yokwisya zyo mu papatisimo, okubika manza, mububuke bwabafu. Ape olubeteko lutamani, ³Tuyocicita ancico eci na Leza wazumizya.⁴Pele nciyumu kuli abo bakamunikilwa kale, bakalabila cipego cakujulu, abo banjilidwe kale omuya usalala, ⁵Ape bakalabila ijwi bbotu lya Leza enguzu zyecindi ziciza. ⁶Pele abo bakawa nciyumu kubabukulusya mu lwempo. Kambo bakabambula mwana Leza lwabo beni, okumubyaubya antangalala.⁷Kambo nyika inywa mumvula lwiida alinjiyo, yamana yazyala kumicelo ibeleka kuli abo nyika mbiyakabekela eyi nje nyika yakatmbula cileleko kuzwa kuli Leza . ⁸Pele kuti yazyala bumvwa eciyasabavwimi, nkokuti nimbi ape cilafwi kuba lutuko. Mamanino aco kutentwa.⁹Pele tulizumide ezintu zibotu zijatikizya nywebo , nobayanwa , zintu zijatikizya lufutuko, nanga kuti twambe namu. ¹⁰Kambo Leza takwe kampenda. Takoyoluba milimo yenu ape oluyando ndumwakatondezya kuzina lyakwe. Kambo mwakafutula bantu bakwe basalala esunu mucibabekela.¹¹Swebo tuyandisya kuti umwi oumwi wenu ulakonzya kutondezya lusungwalo luswana kumamanino, kucitila kuti kusunwala kwenu kukalilile . ¹²Eci cilapa kuti kamutabi bakandu, pele batobeli babo banga mulusyomo omubulangilizi bayojana zisyomezyo. ¹³Awo Leza nakapa cisyomezyo cakwe kuli abbulamu, wakalikonka lwakwe mweni, mbukunga tikwalikwe mupati winda ngwalikukozya kukonka. ¹⁴Wakati, ndilakuleleka okukuvuzya. ¹⁵Muleyi nzila abbulamu wakatambula eco cakasyomezigwa nakamana kulindila cobusicamba.¹⁶Bantu balakonka kwinda mu muntu ubainda kumamanino cikonke cipegwa ce nconzyo, cimana kukazyanya kwense, ¹⁷Awo Leza nakayanda kutondezya ncantangalala kuli basikukona be cisyomezya, muzezo wakwe utasanduki, wakacisyomezya mukulumbaizya. ¹⁸Wakacita eci kucilila kuti muzintu zyobile zitasnduki ezyo zinga tazikonzeke kuli Leza kubeja. Swebo, totucijila bulangizi, tukabe olumbulizyo luyumu kuti tujatisye bulangizi bubikidwe kumenso esu.¹⁹Tulijesi eci mbuli musemo muyumu wo muya lusyomo lunjila mukati ko busena busalala kunsi e cisitilizyo. ²⁰Omo Jesu wakatu sanguninana kunjila ,wakanjila mubusena buya kwiminina swebo .Wakaba mupaizi mupati okuba kutamani mbubonya mbuli mbwabede melekizedeki.

Chapter 7

¹Ino melekizedeki oyu, mwami woku salemu, mupaizi wa Leza situlu lyamajulu, wakaswanana o abbulamu kapiluka kuzwa kukujaya bami wakamuleleka. ²Calikulinguwe kuti Abulamu wakapa kwe kumi kwe zintu zyense .Kusanguna kupandulula kwe zina lyakwe kwamba kuti, mwami wo bululami, mponya ape mwami woku salemu, nkokuti, mwami wo lumuno. ³Utakwe isi, utakwe banyina , utakwe bensiku, utakwe matalikilo amazuba nanga mamanino obumi. Pele uswana o mwana Leza, kambo unoli mupaizi kukabe kutamani.⁴Amubone bupati bo muntu oyu mbubwabede oku patiliyaka Abulamu kwakapa kwe kumi kuzintu ezyo nzyakatola mu nkondo. ⁵Bana ba levi bakatambula mulimo wo bupaizi balijesi nguzu kwinda ku mulawo wokubwezela kwe kumi kuzwa ku bantu, nkokuti, kuzwa kubazyalwanyina, nanga kuti, ambbo mbana bazwa kuli Abbulamu. ⁶Pele melekizedeki, utainsi wo mukowa wabo wakatambula kwe kumi kuzwa kuli Abulamu mponya wakamuleleka,oyo wajesi zisyomezyo⁷Takwe kukaka kuti oyo muntu munini ulalelekwa omupati . ⁸Mukambo aka, bantu bafwide balatambula kwe kumi, pele mukambo kaya cakazibinkana kuti mpali. ⁹Ape , mubube bokwambola, Levi, wakatambula kwe kumi, anguwe wakabadela kwinda muli Abulamu, ¹⁰Kambo levi walimumubili wabensiku b akwe awo melekizedeki nakaswanan o Abulamu. ¹¹Ino kuti bubotu nibwakakozya kuza kwinda mubupaizi bwa Levi kunze ambubo bantu bakatamu lawo , kwacilikuyandika nzi kuti kubeumbi mupaizi kuzwa kuli melekezedeke, ape kabutalanganizigwa kuzwa mubube bwa Aloni , ¹²Kambo kuti bupaizi bwacincwa, omulawo anguwo welede kucincwa. ¹³Ino oyo wambolwa zintu ezi uzwa kumusyobo umbi, wokuti takwe naba omwi wabo walinanga wabeleka acipayililo , ¹⁴Ino kulizibinkene cizwa kuli Juda cokuti mwami wesu wakazyalwa, musyobo oyo Mozesi ngwatakadoma ujakizya bapaizi. ¹⁵Ncitwamba cilasalala nanga kuti umwi mupaizi wasika mubube bwa melekizedeki. ¹⁶Takwe nicalikuyandika mumulawo wamba makani obuzyalwe cokuti wakaba mupaizi, pele nikuba namuya wakaba kwinda mu nguzu zyo bumi butamani. ¹⁷Mbuli malembe mbwamupandula, uli mupaizi wokutamani mbubonya mbuli mbubwabede. Bwa melekizedeki, ¹⁸Mbuli kutainsi buyo mulawo we cindi wabikwa kumbali kambo taukwe nguzu ape taugwasi, ¹⁹Mbuli mulawo mbutakwe ciwa lilamika pele ape lulangilo lubotu lwakaba kwinda mukutuswenya kuli Leza. ²⁰Ape ticalinsi cokutakonka, bamwi bakaba bapaizi kakutakwe nikuba kukonka , ²¹Pele wakaba mupaizi kwinda mukukonka kwendelana oyo wakati kulinguwe, mwami wakonka ape takoyocinca muzezo wakwe, uli mupaizi mane kukabe kutamani. ²²Ali eci anguwe Jesu wakapa cisinizyo ce cizuminano cibotu. ²³Bapaizi batanzi bali banji,mu myelwe,kuzwa lufu nilwakabelesya kuzwida anembo emilimo yabo. ²⁴Pele kambo Jesu wazumanana kupona kutamani, ujesi bupaizi butayomani. ²⁵Mponya anguwe ulakozya kubafutula bense abo baswena kuli Leza kwinda muli nguwe, kambo cindi cense uponena kubamwimi nizi wabo , ²⁶Calikwelede kuti twelede kuba omupaizi mupati mbuli oyu, usalala, ubombide, utakwe pampenda uzwide kuzwa kuli basizibi, ape usumpukide atala majulu. ²⁷Tayeleda kuba mbuli bapaizi bapati, kupayila zipaizyo mazuba ense, kusanguna zibi zyakwe, mponya zibi zyabantu. Walikucita eci cindi comwi buyo nakalipa lwakwe mweni. ²⁸Mbuli mulawo mbubika bantu batetete kuti babe bapaizi bapati. Pele ijwi lye cikonkezyo, lyakaza musule omulawo, lyakabika mwana, wakacitwa kuba mubombe mane kukabe kutamani.

Chapter 8

¹Ino makani eni mapati kulinzi twamba kuti, tujesi mupaizi mupati wakakala ansi kujanza lyecilisya lye cibbula cobupati kujulu. ²Mubelesi mubusena busalala, cipayilo ce nconzyo cakayakwa omwami kutaini omuntu³Kambo kufumbwa mupaizi mupati ulasalwa kuti atule zipecto ezipaizyo, mponya kwelede kuti kajesi cokupa. ⁴Ino kuti kilisito nali anyika, natakaba mupaizi nikuba kuti, kambo nkubali abo batula zipecto kwendelala o mulawo.

⁵Balemenezya cikozyanyo kuli buyo mbuli Mozesi mbwa kalailwa o Leza awo nalikuyanda kuyaka cipaililo, Leza wakati, amubone kuti mwacita zyense mbuli mubube obo bwakatondezigwa kuli nywebo amulundu.⁶Mponya ino kilisito wakatambula bwendelesi bupati, mbuli bwali mupati we cizuminano, eco cili abulangilizi bupati.

⁷Kuti na cizuminano cali cibotu, nikutakwe kulangila cabili.⁸Ino awo Leza nakajana kampenda ku bantu, wakati, bona, mazuba asika mbwamba mwami, neyopanga cipayililo cipya e nganda ya izilayeli ape enganda ya Juda.

⁹Taciyobi mbuli cipayililo eco ncindaka panga abensiku babo mubuzuba obo nindaka bweza kujanza lyabo kubasolweda kuzwa mu nyika ya ijipiti. Kambo takwe nibakalemeka cipayilo cangu, mponya takwe ninda langany mbwamba mwami.¹⁰Eci ncipayililo eco nceyopanga e nganda ya izilayeli akwinda mazuba ayo mbwamba mwami. Ndiyobika milawo yangu mu mizezo yabo, ndiyolemba a myoyo yabo. Ndiyoba Leza wabo ape bayoba bantu bangu.¹¹Tabakoyisya umwi wabenzinyina cibamwi babazyalwa nyina, kabotu, amuzibe mwami, kambo bense bayondiziba, kuzwa kumunini wabo mane kumupati,¹²Kambo nddiyobafwida luzyalo kukubisya kwabo, nsikoyoziyeya ape zibi zyabo,¹³Mukwita cizuminano eci cipya, wakamba kuti cizuminano citazi kuba cecindi, ape eco caba cecindi bumwi buzuba ciyomana.

Chapter 9

¹Ino cizuminano cokusanguna calijesi milawo yobukombi eyo busena busalala. ²Tente lyakaya kwa,lyokusanguna, mali cimikilo ce lambi, tebule ecinkwa cibonwa bonwa. Lyali kwitwa kuti cibaka cisalala. ³Kusule lye cinsinkilizyo cabili kwali tente liyegwa cibaka cisalalisya. Cakayakwa angolode yokubikila tununkilizyo. ⁴Lyajesi bbokisi lye cizumminano, livumbidwe engolide kwense kwense. Mukati kwali kanywido kajesi mana, omusako wa Aloni wasonside mani, ape amatebule ecizuminano, ⁵Atala ebbokisi lye cizuminano,ba kelubimu bo bulemu bakavumbilila cibbula coluleleko, makani aya tatukonzi kwa mba mukumaninina. ⁶Nizyakamana kubambwa zintu ezi, bapaizi balikunjila cindi cense mu kand ke cipaililo kuti bacite milimo yabo. ⁷Pele mupaizi mupati walikunjila mukanda kabili cindi comwi mu mwaka, pele talikunjila kakutakwe bulowa mbwatula lwakwe mweni aye milandu ya bantu njibakacita mukutaziba. ⁸Muya usalala ulayisya kuti natente litanzi kalicimvwi nzila iya ku cibaka cisalalisya taina kuyunumwa. ⁹Eci ncikozyano ce cindi cino. Zyense zipego ezipaizyo ezyo zilimukutulwa tuzikonzi kusalazya mangezezya abakombi. ¹⁰Bagamide buyo kulizyo kulya okunywa ezyo kusamba kwe misyobo misyobo, nzyokulibamba buyo mubili kusikila cindi co bwende bupya. ¹¹Kilisito wakaza mbuli mupaizi mupati we zintu zibotu zyakaza. Wakainda mutente pati lyeni lyeni lyatakayakwa amanza abantu, litainsi lyano ansi. ¹²Tuyalinsi lyo bulowa bwe mpongo nanga botugombe, pele obulowa bwakwe mweni wakanjila mu cibaka cisalalisya. Wakanjila komwi buyo okutwetela lununuko lutamani. ¹³Nikwalikuti bulowa bwe mpongo obwabapoho okusansaila dota lye ntole kuli abo bakasofwazigwa kubasalazya kumibili yabo, ¹⁴Ino nginga mbuti bulowa bwa kilisito , oyo kuli Leza, bwasalazya mangezezya esu kuzwa ku mililo ifwide mukulemenezya Leza mumi. ¹⁵Mukambo aka, ngomwini we cizuminano cipya.Nkokut, kambo lufulwakatola busena kuti lubanunune abo bali mucizuminno citanzi kuzwa kumilandu yabo, abo bakaitwa buyotambula cisyomezyo co lukono lutamani. ¹⁶Awo alimalayilile, lufu lo muntu wakapanga welede kulanganizigwa. ¹⁷Kambo malailile acitwa buyo kwacitika lufu, kambo takwe milimo nacipona sikulailila. ¹⁸Pele ancico cizuminano cokusanguna takwe nicakatalukwa kakutakwe bulowa. ¹⁹Kambo Mozesi nakamana kupa malailile omulawo ku bantu bense, wakatola bulowa botugombe obwe mpongo, amanzi boya busalala, ewisopo, ape okusansaila lyense bbuku abantu bense. ²⁰Mponya wakati, obu mbobulowa bwe cizuminano obo Leza mbwaka mubambila. ²¹Mumzila njiyonya, wakansansaila bulowa atente lisalala ezibelezyo zyense zyomo mukumbelwa. ²²Kwendelana omulawo, yense zyakasala zigwa obulowa. kakutakwe kutilwa ko bulowa takwe kulekelwa. ²³Mponya kwayelede kuti zikozyanyo zye zintu zyokujulu kazisalazigwa ezipaizyo zyabanyama aba. Nikuba namuya, zintu zyokujulu lwazyo lwali kwelede kusalazigwa ezipaizyo zibotu zinda ezyo. ²⁴Kambo kilisito takwe nakanjila mu abaka cisalalisya cakapangwa amanza abantu, kacilibuyo cikozyanyo celyo lyeni lyeni. Pele wakanjila kweni kujulu, kuti alibonye ino mubube bwa Leza kuli swebo. ²⁵Takwe nakwe nakainka kuyolitula lwakwe mweni zindi zingi, mbuli mupaizi mupati, unjila mubusena buslalisya mwaka omwaka obulowa bo umwi. ²⁶Nikwali kuti mbukubede, nkokuti walikwelede kupenga zindi zingi kuzwa kumalengelo enyika . Pele ino wakalibonya kumamanino ecindi kuti agwisye zibi kwindi mu kulipa lwaka mweni. ²⁷Mbuli muntu mbwarlrde kufwa lomwi, ape kwamana kuza lubeta. ²⁸Ape mbubonya kilisito wakalitula lomwi kugwisya zibi zyabanji, ape uyolibonya lwabili, kutainsi kugwisya milandu, pele ko lufutuko kuli abo bamulindilila.

Chapter 10

¹Mulawo mwemvule buyo we zintu zibotu ziza, tazinsi ziwa zteni zyezintu lwazyo. Abo baswena kuli Leza tabakonzi kusalazigwa ezipaizyo nzizyonya ezyo bapaizi zibeta mwaka omwaka. ²Nikwatali namu, zipaizyo nizyatalikumana kupaizigwa, kambo basikukomba nibakasalazigwa buyo cindi comwi kabatakwe kulimvwa kuti balomulandu. ³Pele ankambo kezipaizyo ezyo kuli ciyeyezyo ce zibi mwaka omwaka. ⁴Kambo tacikonzeke ku bulowa bo mupoho obwe mpongo ku gwisya zibi. ⁵Kilisito nakasika munyika, wakati, takwe nimwakayanda zipaizyo ezitulo pele mwakandi bambila mubili, ⁶Muzitulo zyokutenta omu zitulo zye milandu takwe nimwakanonenwa, ⁷Mponya ndakati, langa, ndime oyu mbuli mbukulembidwe lzyangu mukabbuku kucita luyando lwako o Leza. ⁸Kusanguna wakati, tikwalinsi muzipaizyo nanga muzitulo zyokutenta, nanga muzitulo zyemillandu nzimwaka yanda. Ezi nnezitulo zipaizigwa kwendelana omulawo. ⁹Mponya wakati, amulange ndili ano kucita luyando lwako ulagwisya zitanzi kucitwa kuti amanisye ziyabili kucita. ¹⁰Mukuyanda oko, twakasalazigwa kwindi mu citulo co mubili wa Jesu kilisito lomwi kukabe kutamani. ¹¹Buzuba obuzuba mupaizi wense ulaima okukomba, kupa zitulo nzizyonya lyense lyense zipaizyo ezyo zitakonzi kugwisya zibi. ¹²Pele awo kilisito wakatula cipaizyo cowi ce zibi, wakakala ku janza lye cilisya lya Leza. ¹³Ulalindila mane basikondonyina bakabe ngama lyatilo amaulu akwe. ¹⁴Kambo ke citulo comwi wakabalulamika abo bakasalazigwa. ¹⁵Muya usalala anguwo ulayubununa kuli swebo. Kusanguna ulati, ¹⁶Eci ncecizuminano nceyopanga ambo ayinda mazuba ayo, mbwamba mwami. Ndiyobika milawo yangu mu myoyo yabo, ape ndiyolemba mu mizezo yabo. ¹⁷Wakazuzikizya okuti, zibi zyabo emicito yabo mibi takwe neciyoiyeya, ¹⁸Ino awo alilulekelo ali ezi, takucikwe cipaizyo ce milandu niciba comwi. ¹⁹Kambo ako, nobazyalwama, tulijesi lusyomo lokunjila mu cibaka cisalalisya kwindi mubulowa bwa Jesu. ²⁰Eyo nje nzila mpya ape ilobumi njakatucitila kwindi mucisinki lizyo, nkokuti, munyama yo mubili wakwe. ²¹Kambo tujesi mupaizi mupati ulela nganda ya Leza, ²²Atuswene emyoyo yeni yeni mulusyomo lomuzuminano, emyoyo yesu kisansaidwe kusalala kuzwa mangezyezya mabi ape emibili yesu kisambide amanzi asalala. ²³Ape atujatisye cokutazungana kubulangizi mbutwambilizya, kambo oyo wakasyomezya ulasyomeka. ²⁴Atuyeyezyanye mbutukozya kuyumya umwi oumwi ape tuyande milimo mibotu. Tutaleki kuswanana antomwi, mbuli bamwi mbubacita. ²⁵Pele atuyusyanye, loko loko, kamucita namuya cindi cense mbuli mbumubwene kuti buzuba bulafwifwi. ²⁶Kambo kuti katubisya amano kokuti twatambula luzibo lwe nconzyo, takwe cipaizyo ce milandu cinoliwo. ²⁷Pele, kuti buyo lumwi lulangilo lo lubeta luyosya, obukali bo mulilo obo buyotenta basinkondonyina o Leza. ²⁸Kufumbwa oyo wakasotoka mulawo wa Mozesi ulafwa kakutakwe lwengelelo mukusinizya kwabangelo bobile na botatwe. ²⁹Ino muyeya kuti kusubulwa kupati kuyoba kuti kuli oyo wasampola nanga kunyansya kusi amaulu omwana Leza, okucita bulowa bwe cizuminano mbuli kuti tabusalali bulowa omo mwaka salazigwa ape okuti ka muya wo luse. ³⁰Kambo tulimwizi oyo wakamba kuti, kubwe dezya kuzwa kulimebo, ndiyobwedezya. ³¹Ape, mwami uyobeteka bantu bakwe. Ncintu ciyosya kwind mumanza aLeza mumi. ³²Pele amuyeye mazuba akainda, nimwakamana kumunikilwa, mumwakapenga nkondo njumu mumapenzi. ³³Mwaliku yubululwa cantangalala kumasampu kwindi mukutu kikwa okupenzigwa, mponya mwalikupenga akambo abo balikupenga mu mapenzi ngaonya. ³⁴Kambo mwaka bafwida luzyolo abo bali muntolongo, ape mwakazumina cokunonenwa kunyangwa ko lubono lwenu. Mwalizi kuti nyebo lwenu mwalijesi cintu cibotu ciyoba okutamani. ³⁵Ino mutasowi lusyomo lwenu, kambo lujesi bulumbu bupati. ³⁶Kambo mwelede kukakatila nkokuti mwamana kucita luyando lwa Leza, muyotambula eco ncakasyomezya. ³⁷Kambo mukaindi kanini buyo, oyo uza ulaza nconzyo ape takocedwa. ³⁸Musalali wangu uyopona mumuzumino. Pele kuti wapiluka musule, muya wangu taukononenwa anguwe. ³⁹Pele tatwinsi wambabo abo bapiluka musule, pele tuli bamwi ba mbabo abo bjesi muzumino ape ba bamba myuya yabo.

Chapter 11

¹Ino muzumino nkukakatila muli aezi nzitulangila kuzintu zitabonwi . ²Akambo kezi bensiku mubakajanwa muzumino wabo . ³Kwinda mumuzimino tulamvwa kuti nyika yakalengwa kwinda mu nguzu zya Leza, nkokuti ezyo zibonwa zyakalenwa kuzintu zitabonwa. ⁴Ncomuzumino Abela wakatulila Leza cipaizyo citambulika kwinda ca kaini, kwinda muli eci wakategwa mululami, mponya Leza wakambola kabotu zyanguwe kambo ke zipego zyakwe, ape kwinda mulusyomo Abela ucambola, nikuba kuti ulifwide. ⁵Ncomuzimino eco inoki wakatolwa kujulu kuti ataboni lufu. Takwe nakajanwa, kambo Leza wakamutola. ⁶Ino kuti kakutakwe lusyomo tacikonzi kumunonezya. Kambo cilelede kuti kufumbwa muntu uswena kuli Leza welede kuzumina kuti ulapona ape okuti ngupabulumbu bwabo bamuyandola. ⁷Ncomuzumino kuti nowa, wakapegwa makani okulaililwa kwe zintu zitana kubonwa, kwinda mukuswila malailile aLeza wakayaka bwato kuti afutule bana bakwe. Mukucita eci, wakaisampola nyika mponya wakaba okuba sikukona wo bululami bwendelana omuzumino. ⁸Ncomuzumino kuti Abulamu, nakaitwa, wakazumina okwinka ku cibaka eco ncalikuyotambula mbuli lukono. Wakainka, katazi nkwayobuya. ⁹Cali colusyomo kuti wakakala mucisi cakasyomezigwa mbuli mwenzu. Wakakala mumatente oizaki o jakobo, basikonanyina becisyomezyo ciswana. ¹⁰Kambo walikutangila kudolopo lijesi ntalisyo, lyakayeyigwa okuyakwa o Leza. ¹¹Kwinda mulusyomo anguwe sala lwakwe watalikuzyala wakatambula nguzu zyokumita mubucembele bwakwe. Kambo wakazumina kuti ulasyomeka oyo waka musyomezya. ¹²Mponya , kuzwa kuli oyu muntu wali mbuli muntu ufwide kwakazyalwa bantu banji banji mbuli nyenyezi mujulu zitabaliki mbuli muse wa nkomwe lyo lwizi. ¹³Ncli mulusyomo kuti abo wakafwa kabatana kutambula llusyomezya. Pele mukubona okubalumelisa kuzwa ale, bakazumina kuti abo bali bamuzwakule ape beni nyika. ¹⁴Kuli abo bambola zintu zili namuya balalibonya kuti bayandola cisi cabo. ¹⁵Kuti nibakuyeya cisi ncibakazwa, nibalijesi cindi cokupiluka . ¹⁶Pele mbuli mbucibede, baya ndisya cisi cibotu, nkokuti cisi cokujulu. Mponya Leza talisendi kwitwa kuti ngu Leza wabo. Mbuli mbwaka bambila dolopo. ¹⁷Calicolusyomo kuti Abulamu, nakasunkwa, wakatula Iska. Ngwali mwana wakwe alike oyo wakatula , oyo wakatambula zisyomezyo. ¹⁸Nkokuti Abulamu kwakambwa kuti, kwinda muli isaka bana bako mwataba kauzikwe. ¹⁹Abulamu wakayeya kuti Leza ulakozya kubusya isaka kuzwa kubafu, okukonzya kwambola. Cakazwa kuli mbabo kuti wakamutambula. ²⁰Calicolusyomo kuzintu ziciza ezyo isaka wakaleleka jakobo oesau. ²¹Calicolusyomo kuti jakobo nalikufwa, wakaleleka bana ba josrfa, jakobo wakakomba, kasyamide atala omusako wakwe. ²²Calicolusyomo kuti josefa mamanino akwe nakaswena ,wakambola kuzwa kwa bana ba izilayeli kuzwa mu ijipiti okubailila zya mfuwa akwe. ²³Calicolusyomo kuti Mozesi, nakazyalwa, wakasiswa kwe myezi yotatwe abazyali bakwe kambo bakabona kuti wali mwana mubotu. Takwe nibakayowa malailile omwami. ²⁴Calicolusyomo kuti mozesi, nakakomena, wakakala kwitwa kuti mwana omwana wa falawo mwanakazi. ²⁵Wakasala kupenzigwa antomwi abantu ba Leza kwinda kulinonezya misalo ye zibi kwa kaini. ²⁶Wakayeya kuti kusampolwa koku cilila kilisito ndubono lupati kwinda mbono zya baijipiti. Kambo wacilikulangila bulumbu bwakwe. ²⁷Calicolusyomo kuti mozesi wakasya ijipiti . Takwe nakayowa bukali bo mwami, kambo wakakatila mbuli kuti wakabona oyo utabonwi. ²⁸Calicolusyomo kuti wakabamba paseka okusansali bulowa, nkokuti sikujaya bana batanzi atayumi bana batanzi kukuzyalwa ba izilayeli. ²⁹Calicolusyomo kuti bakazubuka lwizi lusilala mbuli kuti yali nyika njulu. Bana ijipiti nibakasola kucita namuya, bakanyikila . ³⁰Calicolusyomo kuti manda a jeliko akawa, nakazingulukwa kwa mazuba ali musanu abili. ³¹Calicolusyomo kuti lahabu wali mwamu, takwe nakafwa abo bataliswilila, kambo wakatambula basilweno mulumuno. ³²Ino ndicamba nzi, kambo cndi cilandimanina kuti kandicamba zya Gidiyoni, bbalaki, samisoni, jafeti, daveti, samiyeli, ape abasinsimi. ³³Calicolusyomo kuti bakazunda masi, bakakalila bululami, okutambula zisyomezyo, bakamomya milomo yabalavu. ³⁴Bakazimya nguzu zyo mulilo, bakeleba kubosya kwe panga. Bakaponisigwa kumalwazi, bakaba basinguzu munkondo, bakazunda basinkondo bazwa kumasi ambi. ³⁵Banakazi bakatambula bafu babo kwinda mububuke. Bamwi bakapenzigwa , okukakakwa ngununwa, nkokuti bakatambula bubuke bubotu. ³⁶Bamwi bakatambula kusampolwa oku kwbbolwa, mawenge okubikwa muntolongo. ³⁷Bakapotolwa mabwe. Balikutimbolwa muzibela zyobile, bakajaigwa epanga. Bakenda mumatobo embelele empongo. Bali bapenzi, kukatazigwa , pkupenzigwa . ³⁸Nyika tiyalibelede abo. Balikwendenda cindi cense munkanda omumalundu, mumpako omumadindi ansi. ³⁹Pele nikuba kuti bense bantu aba bakalanganizigwa kabotu akambo ko muzumino wabo, takwe niba kambula zisyomezyo. ⁴⁰Leza wakatubambila cinut cibotu. Nkokuti swebo kuti katutawo, tabakosalazigwa.

Chapter 12

¹Ino mbuli mbutu zingulukidwe e joba pati lili namuya lyabakamboni, atubike kumbali zyense zitulemena okusiya zibi zilamatila. atuzuzane cobusicamba lwendo luli kunembo lyesu. ²Atulangile kuli Jesu, musololi ubamba lusyomo. Kulukondo lwakabikwa kenembo lyakwe, wakazyandamanina mpanda, wakaubisigwa, wakakala ansi kucilisya ce cibbula ca Leza. ³Ino amuyeye, oyo wakazyandamana mukuzyalwa abasizibi abo balikumulwana, kuti muakatali oku lebganya myoyo. ⁴Tamuna kukaka nanga kupengana ku cibi co kutilwa co bulowa bwenu. ⁵Ape mwaluba malailile ayo ngimwambilwa mbuli bana. Mwanangu, utabi noubaubya malailile a Leza, nanga kutyompokulwa nosendululwa anguwe. ⁶Leza ulasubula abo mbynda, okolola mwana wense ngwatambula. ⁷Amuyumine mapenzi, mbuli malailile, Leza ulmubamba mbuli bana. Anu mwana nzi oyo utalaililwa oisi, ⁸Pele kuti kamutalailalwi, mbuli bana bense, nkokuti mulibana bomusaka tamwinsi bana bakwe. ⁹Kuzwa awo twalijesi matata bakatulailila ape twalikulemeka. Ino mbuti mbutwelede kwindilizya kulemeka isi we myuya okuba obumi, ¹⁰Matata bakatulailila kwa kaindi kanini mbuli mbubakayeya kabotu. Pele Leza wakatulailila kuti tululame, kuti tulijane mubusalali bwakwe. ¹¹Kusubulwa ali cimwi cndi kuboneka kuti , pele cipa luciso. Pele kumamamanino izyala micelo mibotu yobululami kuli abo bakayisigwa. ¹²Amunyamune manza enu ayo alengelela amazwi enu matetete. ¹³Amululamike zya mauulu enu , nkokuti cilemene citalebwa pele piconisigwe. ¹⁴Amucilile lumuno, omuntuwense, obusalali kambo kuti kazitawo takwe uyobona mwami. ¹⁵Amulangisisye kuti kutabi nanga omwi ubula luse lwa Leza, ape kutabi muyanda ulula unga wakomena weta mapenzi, kuti banji batakonzi kuso fwazigwa anguwo, ¹⁶Nanga omwi mwamu utakwe bulemu, mbuli esau, wakauzya bupati bwakwe kambo ke cilyo comwi. ¹⁷Mbuli mbumuzi kuti kumamanino, nakayanda kukona cileleko, wakakakwa, kambo takwe nakajana nzila yokulilekela, pele nanga wakaciyanda emisozzi. ¹⁸Mbuli mbumutana kusika kumulundu oyo okozya kugumwa, mulundu uyaka, okusiya, kububbula. ¹⁹Tamunosika kukulila ko mwembo, nanga kujwi lyakamba majwi akacita kuti aba bakamvwa kuli mbabo. ²⁰Kambo takwe nibakonzya kubamba ncibakambila . Kutu munyama waguma cilundu, welede kumvwa amabwe, ²¹Zyalikuyosya zintu ezyo mozesi wakati, ndayowa ndilimukutuntuma. ²²Nikuba namuya, mwakasika kumulundu wa ziyoni oku dolopo lya leza mumi, ku Jelusalema wokujulu kukumi ezyulu zyabangelo kabasekelela. ²³Mwasika kumbungano ya batanzi, abo balembidwe mujulu. ²⁴Mwasika kuli Leza , mubetesi wabantu bense, oku myuya yabaluminina we cizuminano cipya , okubulowa bwakansansaila bwamba kabotu kwindi bulowa bwa Abela. ²⁵Amubone kuti mutakaki oyo wambola, kambo nibatakacija awo nibakakaka oyo wakaba cenjezya ansi ano, ino swebo tuyoeleba buti kuti twasandukila oyo utulailila kuzwa kujulu, ²⁶Alicimwi cindi ijwilyakwe lyakazu nganya nyika , pele ino wakasyomezya wakati, acindi cimwi tandiyozunganyi buyo nyika, pele andilyo julu. ²⁷Aya majwi, acindi cimwi, amba kuti kugwisigwa kwe zintu ezyo zikonzya kuzunganizigwa , nkokuti,kwe zintu zyakalengwa, ezyo zitakonzi kuzunganizigwa ziyosyala. ²⁸Mponya mbututambula bwami butakonzi kuzunganizigwa, atulumbe ape muleyi nzila akutombe kuli Leza cokulemenezya okuyowa . ²⁹Kambo Leza wesu mililo utenta.

Chapter 13

¹Luyando lwe buzyalwanyina aluzwidilile. ²Mutalubi kuba o luyando kubenzu. Kwinda muli eci, bamwi bakatondezya luyando kubangelo kabatazi. ³Amuyeye bange mbuli kuti muli ambabo. Amuyeye abo bapenzigwa mbuli kuti mupenzigwe ambabo. ⁴Lukwatano alulemekwe abantu bense, bulo bolukwatano bukale kabusalede, kambo Leza uyobeteka abasimamambe. ⁵Bumi bwenu butabi bokuyanda mali. Amukutile ezintu zimujesi, kambo Leza lwakwe wakati, takwe neyomusiya, nanga kumuleka. ⁶Atube obusicamba nkokuti tujane nzungu zyokwamba, mwami ngo mugwasi wangu, tandikoyowa. Muntu nanga wacitanzi kuli mebo. ⁷Amubayeye bendelezi benu, abo bakamba majwi a Leza kulinywebo, amuyeye mamanino enzila zyabo. Mwiye muzumino wabo. ⁸Jesu kilisito ngonguwe nguwenya jilo, sunu, mane kukabe kutamani. ⁹Mutayungwi enjisyo zya benzu. Kambo nkubotu kuti moyo welede kudisigwa o luzyalo, kutainsi ezilyo ezyo zitagwasi abo benda ambabo. ¹⁰Tulijesi cipayililo eco abo babeleka acipayililo ncobakonzi kuba e nguzu zyokulya. ¹¹Kambo bulowa bwabanyama bajayigwa kambo ke zibi bala eta omupaizi mupati mucibaka cisalala, kakuli mibili yabo ilatentwa kunze omulawo. ¹²Jesu anguwe wakapenga kunze lyo mulyango we cisi, mukuti asalazye bantu kwinda mu bulowa bwakwe. ¹³Mponya antwinke kulinguwe anze ezibaka kutuyumwine busu bwakwe. ¹⁴Mbuli mbutu takwe munzi ukawide ano, tweyandola oyo uciza. ¹⁵Mulinguwe, mponya atupayile Leza acipaizyo cokuti micelo ye milomo ilumba izinz lyakwe. ¹⁶Tutalubi kucita zibotu ape okwabana, kambo zili mbuli ezi zipayizyo Leza nzyanononwa. Amulemeke bendelezi benu okulicesya, kambo mbabalanga myuya yenu mbuli abo basilyambilila. ¹⁷Amulemeke kutegwa bendelezi benu bakacite eci okukondwa, kutainsi cokusa, eco citakwe muli o kulinyebo. ¹⁸Amutukombele, kambo twazumina kuti tulijesi mizezo yokukala kabotu muzintu zyense. ¹⁹Ndamukulwaizya loko kucita eci, nkokuti ndikapasigwe kuli nywebo cokufwambana. ²⁰Ino Leza wo lumuno, oyo wakapilusya mwembezi mupati wembebele kuzwa kubafu, mwami wesu Jesu, kwinda mu bulowa bwe cizuminano citamani. ²¹Amunonezye muzintu zyense zibotu kukucita luyando lwakwe. Kubeleka muli swebo eco cinonezya kulinguwe, kwinda muli Jesu kilisito, kulinguwe akube bulemu mane kukabe kutamani. Amen. ²²Ino ndamukulwaizya, nobazyalwama, kuti muswilisye ku majwi ayo ngindakamu lembela. ²³Amuzibe kuti muzyalwama timosi wakangununwa, oyo ngwetekabole anguwe kuzomuswaya kuti afwambana kusika. ²⁴Amubalumelesye bendelezi benu bense abantu ba Leza bense basalala. Abo bazwa ku itali balamulumelesye, ²⁵Luse alube anywibo nwense.

James

Chapter 1

¹Jemusi, mubelesi wa leza awa mwami Jesu kilisito kumishobo iili kumi aibili imwaikide konse konse. Ndamujuzya! ²Nobanakulidiswe, amubotelwe nimusikilwa makatazyo manji manji. ³Mulizi kuti lushomo lwenu lwazwidilila mumasukusyo aaya mulaiya kukakatila. ⁴Amuleke kukakatila oku kumanisye milimo kwao mukuti kwanda mulondoke kamutakwe kampenda, na kubula kubisya cintu vimwi. ⁵Kuti na mpali umwi akati kunu ubula busongo, amumuleke akumbile kuli leza, oyo upa cokumanina ambi kakutakwe busotongo kuli abo bakumbila, mponya uyopegwa. ⁶Pele amumuleke akumbile lushomo cokutadonaika. Nkambo oyo udonaika uli buli mayuwe alwizi avwilinganana akutontaikwe oluwo. ⁷Muntu uli namu taelede kuyeya kuti inga watambula niciba cintu kuzwa kuli leza; ⁸Nkambo muntu ujisi zila zyobilo, takazikene munzila zyakwe zyoonse. ⁹Muleke munakuliswe mucete akondwe cindi leza namusumpula, ¹⁰pele anguwe muvubi nacesigwa, nkambo anguwe uyomana mbuli dubaluba mubwizu. ¹¹Nkambo zuba lilazwa okutenta okuyumya bwizu. Iduba lilaloka, obwebesi bwaliyo bulamana. Munzila buyo njonyina, muvubi anguwe ulakonzya kumana kacili akati komusinzo wakwe. ¹²Ulilelekidwe muntu uyumina masunko. Nkambo amana kuzunda masunko uyo pegwe minsini wabuumi, oyo ngwakasyomezya kuli abo bamuyanda leza. ¹³Mutazunizyi umwi kwamba na kuti wasunkwa, "ndasunkwa o leza," nkambo leza tasunkwi abubi, nikuba namu we lwakwe ngwasunka. ¹⁴Pele muntu amuntu ulasunkwa azintu zyaongelezegwa mweni, okucigwa mane okucita. ¹⁵Mponya zisusi zyasima zizyala zibi, ambi zibi zyasima zizyala lufu. ¹⁶Mutaenenwi nobanakuliswe nomuyandwa. ¹⁷Kufumbwa cipego cibotu ecipego cilondokide cizwa kujulu. Cilaseluka ansi kuzwa kuli leza we mwini. Muli anguwe takwe kucinca neenga kuba mwemvule mukecebuka kumbi. ¹⁸Leza ulasala kupa kuzyala kwiinda mujwi lye nchonzyo mukucita kuti tukonzye kuba zimwi zizyalo zye zilenge zyoonser nzyakabumba. ¹⁹Mulicizi eci, nobanakuliswe nomuyandwa; Amuleke uli wense abe ufwambana

kuswilila, pele utafwambani kwamba, nikuba kunyema. ²⁰Nkambo muntu unyemede takinzi kucita ziluleme zya leza. ²¹Mponya amusiye busofwazi bweense okugwisya bubi buzwide mulinywebo. Amutambule majwi a leza ngakabyala mumoyo yenu, akonzya kufutula myuya yenu. ²²Amube basikucita jwi ncilyamba kuleka kuba buyo basikuswilila, mutanolyeeni lwanu. ²³Nkambo kuti na muntu kaswiilila buyo majwi okutacita nzyamvwa ulikozyene omuntu ulilanga muciboni. ²⁴Ualisisunka lwakwe mwimi okwinka mponya-mponya ulaluba mbuli mbwabede. ²⁵Pele muntu ulangisisya kabotu mukulondoka ko mulawo wangunukide, okuzumanana kucita namu, kuleka kuba muswilizi buyo ulaba oyo muntu uyomulekelela muli zyoonse nzyacita. ²⁶Kuti nakuli muntu uliyeya kuti mukombi amana talijati kululimi mukwamba kwakwe, ulalyena mumoyo wakwe ambi bukombibwakwe, ulalyena mumoyo wakwe ambi bukombi bwakwe mbwabuyo. ²⁷Bukombi bweni-bweni bulondokide ambi butanyonyokide kuli leza kali Tata nkugwasya batakwe maisi abamukabafu mumapenzi abo, ambi okuliba cokubula kampenda mukuti kwayanda bubi bwansi ano bulamusofwasya.

Chapter 2

¹Nobazyalwama, mbuli mbumujesilidi kulusyomo lomwami Jesu kilisitu, mwami ulemekwa, mutasalulani abamwi bantu. ²Na kwanjila muntu mumuswangano wenu uzwete inwenwe yengolide ezebiya zyebeeka, ape kwanjila muntu upengide uzwete muzibya zyedoti. ³Kuti mwamulanga ulya muntu uzwete zibya zili kabotu okwaamba,"kalawa acibaka cibotu,"okuya na kala awa kumbali amanda angu," ⁴Ino tamulikulibeteki akati kanu? takwe ni mwaba basikubeteka na emizezo mibi?⁵Amuswilile, nobakwesu nomuyandwa, eno leza takwe nakasala mapenzi munyika kuti babe bavubi mulusyomo ape kuti babe baswana bobwami mbuli mbwakasyomezya kuli aba bamuyanda? ⁶Pele nywebo mwasampolwa mumapenzi! eno tainsi bavubi bamupenzya nywebo? tainsi mbabo bamutola kunkuta? ⁷Eno tabalituki zina botu elyo ndimwakaitilwa?⁸Kuti na, nikutegwa, kuti muzuzikizye mulawo kwendelanya mugwalo,"muyoyanda mwenzinyoko mbuli mboliyanda yebo lwako,"mwacita kabotu. ⁹Pele kuti na mwasalulula bamwi bantu, mwabisya, kaambo mulangidwe kumulawo kuti mwakalubizya. ¹⁰Kufumbwa muntu ucilila milao wense, akati walubizya munzila buyo yomwe, waba okulibilika okutyola mulao wense. ¹¹Kaambo puo wakamba kuti, utaciti mamambe,"ngonguwe wakamba ape kuti,"utanojaya, kuti na tociti mamambe, pele wajaya, kokuti wadula mulao. ¹²Amwambe okucita lyense mbuli mbubelede abo babetesi bomulao wolwangunuko. ¹³Kaambo lubeta lulaza kakutakwe luse kuli abo batatondezyi luse.Luse lulalumbaizya omulubeta. ¹⁴Ino nimpindu nzi, nobazyalwama, kuti na umwi wamba kuti ulijisi lusyomo, pele takwe milimo,"ninga lwamuvuna lusyomo olu na? ¹⁵Ino kuti na muzyalwanyoko takwe zeebeya zibotu okubula zyokulya mubuzuba. ¹⁶Ino na kuti womwi wenu waamba kuti kulimbabo,"kamuya mulumuno, mukale kamukasalidwe okuzulila."kuti na tabapi zintu ziyandikana kumubili, nimpindu nzi eyo? ¹⁷Munzila yomwi lusyomo alulike, kuti kalutajesi mulimo, lulifwide. ¹⁸Iiyi muntu umwi ulamba kuti,@ ulijisi lusyomo, ape ndilijisi milimo.@ unditondezye lushomo lwako lutakwe milimo, ape ndiyokutondezya lushomo emilimo yangu. ¹⁹Mulazumina kuti kuli leza omwi na; mwacita kabotu. Pele angawo madaimona alazumina namu, okutuntuma. ²⁰Muyanda kuziba na, muntu mufuba fuba, kuti lusyomo lutakwe milimo talukwe tunso?²¹Tainsi Abulahamu tata wesu wakasalazigwa emilimo nakatula mwana akwe Izeki kucituzyo? ²²Mwambona kuti lusyomo lwakabeleka antomwe emilimo yakwe, ape kumilimo lusyomo lwakwe lwakamanina. ²³Mangwalo akazuzikizigwa okwamba kut,, Abulahamu wakasyoma leza, ape lwakabalwa kulinguwe kuti mululami, ape wakaitwa kuti mwenzinyina wa_leza. ²⁴Mwabona kuti kumilimo kwalulamikwa muntu, tainsi kulusyomo okulike.²⁵Munzila imwi amumo, tainsiRahabi simamambe wakasalazigwa kumilimo nakatambula batumwa okubatuma kunzila imbi? ²⁶Kaambo mbuli mubili muwanzene omuya ulifwide, andulo lusyomo lwaleza omulimo lulifwide.

Chapter 3

¹Tainsi banji banji bayoba bafundisi, nobazyalwama, mulizi kuti swebo tobafundisi tuyojana kubetekwa kujulu kwindila. ²Kaambo tonse tulalubizya munzila zinji pele na luti muntu talubizyi mumajwi, oyo ngomuntu ululeme, ukonzya kwendelezya mubili wakwe wense. ³⁴Eno kutit twabika kazangala kukanwa lye mbizi kutimbabo batumvwide, yulakonzya ape kweendelezya mibili yabo yeense. Amubone ape maaato nekuba kuti mapati alezigwa oluwo lupati, enzigwa akantu kanini kufumbwa kwayanda sikwenzya. ⁵Munzila eyi, lulimi cizo cinini buyo, pele lulalilumbaizya muzintu zipati. Amubone ape kililo kanini mbukatenta saka pati. ⁶Lulimi andulo mulilo, nyika yababi akati kabana kulindiswe. Lulimi lulasofwazya mubili wonse, lutola muuya kukutentwa, ape lulabikila mulilo mugehena. ⁷Kaambo yonse misyobo yabanyama, otuyuni, embulu, ape ezilengwe zikala mumanzi ulabombisigwa yakabombisigwa kale kubantu ⁸Pele takwe muntu ukonzya kubombya lulimi. Mbubi butakonzya kuzundwa, buzwide musamu ujaya. ⁹Kuli ndulo ndotulumbaizya mwami o tata, ape ndondulo ndotutukizya bantu abo bakapangwa mucikozyano ca leza. ¹⁰Kuzwa mumulomo omwi mulazwa zileleko ape okutukwa nobazyalwama, zintu zilinamu tazyelede kucitika. ¹¹Ino mucikala kulakonzya buti kuzwa manzi mabotu a manzi aalula? ¹²Ino musamu womukuyu, nobazyalwama, kuzyala nsikili? ninga musansa kuzyala nkuyu? nanga manzi asautu kugwisya manzi alwela. ¹³Nguni musongo uvwisisya akati kanu? oyu muntu atondezwe buumi bubotu kwindi mumulimo mumuyo mubombe wobusongo. ¹⁴Pele kuti na mulomunyono ekanzyano mumyoyo yanu, mutalilumbaizya masimpe. ¹⁵Obo tainsi busongo buzwa ansi buzwa kujulu.kwinda kuti, mbwebenyika, tainsi bomuya, mbomudima. ¹⁶Kaambo kuli munyono alukazyanyo, kokuli lupyopyongano ezicito zibi. ¹⁷Pele busongo buzwa kujulu lyokusanguna busalala, mponya mbolumuno-luyando, bubombe, mizezo mibotu, buzwide kuse ape emicelo mubotu, kutasalalulula ape akusyomeka. ¹⁸Micelo yobusalali elabyalwa mulumuno akati kaabo bapanga lumuno.

Chapter 4

¹Zyazwa kuli kondo okwambana akati kanu? Ino tazizwi kuluyandisyo ilwanu akati kanu? ²Mulayandisya, ape tamujisi. mulajaya ape mulafwida munyono, pele tamukonzyi kujana. Mulambana okulwana, tamujani kaambo tamukumbili. ³Mulakumbila kono tamutambuli kaambo kukumbila kwenu takwinsi kabotu mukuti muzibebesye mukuyanda kwenu. ⁴Nywebo nobasimamambe, ino tamuzi kuti kubabwenzinyina enyika kokulwana o leza? Eno kufumbwa muntu uyandisisya kuba mwenzinyina wenyika waba sinkondonyina o leza. ⁵Na muyeya kuti magwalo amba buyo, muuya ngwaketela kukala muliswebo uzwide munyono? ⁶Pele ulapa luzyalu lunji kaambo mangwalo amba kuti, 'leza ulabakazya balimvwa, pele ulapa luse kuli baluleme. ⁷Eno amulipe kuli leza. Amumukazye satani, uyomucija. ⁸Amuswene afwifwi o leeza, anguwe ulaswena afwifwi anywibo. Amusanzye manza enu, nywebo nobasizibi, amusalazye myoyo yanu, nywebo nobasimizeze yobile. ⁹Amomoke, okongolola kulila. kuseka kwenu kusanduke kulila ape kunonenwa kwenu kusanduke kulila ape kunonenwa kwenu kulasanduka kuungumana. ¹⁰Amulibomye kumwami, mponyina ape uyomunyamuna. ¹¹Mutavuyani bazyalwama, kambo muntu wambola kujatikizya kujatikizya muzyalwanyina wambola kujatikizya mulao okubeteka mulao, kuti na wabeteka mulao, toinsi sikucita mulao, pele mubetesi. ¹²Kuli buyo omwi upa mulao okubeteka, ngonguwe ukonzya kubamba okunyonyona. ndiweni yebo obeteka ngobambene awo? ¹³Eno amuswilile nwebo nomwamba kuti, 'sunu na junza tulainka kudolopo, tukakale mwaka weense kuya, tukauzye, mane tukajane mpindu,' ¹⁴Nguni uzi ciyocitika junza, ino bumi bwenu ninzi? ngusikunkwe buyo ulibonya kaindi kanini mponya wamana. ¹⁵Kwinda kuti, mwelede kwamba eci, 'kuti na mwami wayanda, tulapona ape okucita eci aeci! ¹⁶Pele inawa mulalikankaizya kulisumpula kwenu kulikankaizya kumusyobo kubi. ¹⁷Ino oyo uuzi kucita kabotu, pele kuti taciti wabisya.

Chapter 5

¹Kamuza inawa nywebo nomuvubide amulile okwema kaambo kamapenzi andomusikila. ²Buvubi bwenu bwabola, ape zebeeya zyenu zyaligwa olumoma. ³Ngolide ensiliva zyanu zyabisigwa ape bulala bwazyo buyuba bukamboni akati kenu, uyotenta nyama yenu mbuli mulilo. Mwalundika lubono kumanza amamanino. ⁴Amulange, bulumbu mbomwakabika kusule kwasimilimo bakamutebwida mummyunda yako balikukulila. Kulila kwambasikutebula kwanjila mumatwi o mwami wamakamu makamu. ⁵Mwaponi mububotu bwe nyika okulibotezya nobeni. mwakutya myoyo yenu mbuli buzuba bwepobwe. ⁶Mwabeteka ape okujaya bantu baluleme batakamukazy. ⁷Amukazike camba, nobazyalwama kusikila mane kuza ko mwami. Amubone mulimi mbwalindila micelo miyandisiyansi ulikazikide camba kuli zyezyo, kusikila zikatambule mvula yokutanguna eyamamanino. ⁸Anywebo nonseneni, amube ecamba. Amuyumye myoyo yanu kaambo kuza kumwami kuli afwifwi. ⁹Mutatongoki nobazyalwama, kuti mutabetekwi, amubone, mubetesi ulimvwi amulyango. ¹⁰Amubweze citondezyo, nobazyalwama kumapenzi ape obusicamba bomusinsimi, abo babola muzina lyo mwami. ¹¹Amubone, tulamba kuti mbasicolwe bajatilila. Mulivubide kale kujatililakwa jobo, ape mulizi makanze o mwami, mbwali siluse ape ngusiluzyalo. ¹²Pele kwinda zyense nobazyalwama, mutakonki, nikuba kujulu nikuba ansi, neciba cimwi cintu cili buti cokukonka, kwinda kuti, kwamba kwenu kube'iyi' kokwamba kuti iyi ape kukaka kwenu nkokukaka, kuti mutawidi mulubeta. ¹³Ino kulimapenzi akati kenu? muleke akaombe, na kuli unonenidwe? unonenidwe aimbe kulumbaizya. ¹⁴Na kuli ucuswa akati kenu, oyu aite bapati bacikombelo, kuti bamukombe. bamunanike mafuta muzina lyo mwami. ¹⁵Nkombyo yolusyomo ilamuponya uciswa, mwami ulamubusya kuti na na wakacita zibi, leza oyu mulekelela. ¹⁶Amulyambilile zibi zyanu kuli umwi aumwi, ape amukombelelane kuti mukaponisigwe, nkombyo yomuntu musalali ilenguzu mumilimo yayo. ¹⁷Elija wali muntu mbuli swebo, wakakomba cokumaninina kuti mvula itawi, mane takwe niyakawa ansi myaka yotatwe emyezi iili musanu akomwi. ¹⁸Mponya Elija wakakomba ape. Julu lyakapa mvula, mponya nyika yakazyala micelo yayo. ¹⁹Nobazyalwama, kuti na umwi muntu akati kenu waleya munzila yakasimpe, mponya umwi wamubozya. ²⁰Oyu muntu weelede kuziba kuti kufumbwa upulusya sizibi kuzwa kukuleya kwakwe uyomumvuna kuzwa kulufu ape uyovumba zibi zinji zinji.

1 Peter

Chapter 1

¹Pita, mutumwa wa jesu kilisitu, kubenze bamwaide, basale, ku Pontusi, ku Galatiya, ku Kapadosiya ku Asiya, oku Bitiniya. ²Eci cindi mbuli mbwaka muzibila leza Tata, kwiinda mukusalazigwa ku mulimo wo muuya, mukuswilila oku sanzigwa obulowa bwa jesu kilisitu. Luse lube kuli nywebo, olumuno lukonze kuyungizizigwa. ³Alumbwe leza o Tata oisi womwami wesu jesu kilisitu! muluse lwakwe lunji, wakatupa kuzyalwa bupiya mukuti tube olulangilo lweni-lweni mububuke bwa jesu kilisitu kuzwa kubafu. ⁴Eci ncileleko colukono, lutayomani, lutasofweli okubunda. Zili bambidwe kujulu zyenu. ⁵Muli kwabilidwe enguzu zyaleza kwindilila mulushomo lo lufutuko olo lubambidwe kumamanino ecindi. ⁶Muliboteledwe loko akambo kececi, ndenawa maula akambo kamasunko aindene-indene. ⁷Eci ncokubonya lushomo lwenu, cilomulo udula loko kwinda ngolide eyo imana, nikuba kuti ilasalagigwa omulilo. Eci cilacitika mukuti lusyomo lwenu lukajanike mukutembaulisa, akulemekwa, abulemu mukuboneka kwa Jesu kilisitu. ⁸Tamuna kumubona, pele mulamuyanda. Tamumuboni inawa, pele mulamushoma okubotelwa kapati citatambi okuzula obulemu. ⁹Mulikulitambwida kujana lushomo lwenu nobeni, lufutuko lwa myuuya yenu. ¹⁰Mukubona lufutuko olu, basinsimi bakasinsima zyluse olu lwelede kuza kuli nywebo, bakayanda ulisya oku buzya-buzya zyo lufutuko olu. ¹¹Kuyandisya kuziba mumuntu uli buti na cindi comuya wa kilisitu muli mbabo calikutondezya kwamba zya mapenzi ayoomvwa kilisitu ezyobulemu mbwayoba abo buyocilila. ¹²Cakuyubununwa kuli babo kuti tibali kulibelekelwa lwabo beni, pele akambo kenu, nibali kwamba zintu nzyomumvwa ino kuli abo balikukambauka makani maboyu kuli nywebo kwindilila mu muuya usalala wakatumba kuzwa kujulu. Ambabo bangelo balayanda kuzibisya zyezintu ezi. ¹³Mponya amulibambile mumiyezo yanu, amulijate. Amubike moyo weense olu ndumuyotambula cindi jesu kilisitu azoboneka. ¹⁴Mbuli bana baswilila mutanocilili zicito zibi nzimwali kucita cindi mukutaziba kwenu. ¹⁵Pele mubili oyo wakamwita mbwasalala, anywibo, mbonyina mube namu. ¹⁶Nkambo kulilembidwe, "Mulelede kusalala, nkambo mebo ndilasalala." ¹⁷Na waita kuti "Tata" oyo ubeteka kweendalana enzyacita muntu o muntu, amubeleke cindi coonse

nimuli beenzu ansi ano.¹⁸Mulizi kuti tikwalinsi nsiliva na ngolide zimana nee mwakanununwa kuzwa kumicito yobuntunsi njimwakaiya kuzwa kumauso. ¹⁹Mukuti mwakanununwa acipaizyo cobulowa buyandisi bwa kilisitu,we wali mbuli mwana wembebelele utakwe kampenda na kabala. ²⁰Kilisitu walisalidwe kaitana lengwa inyika, pele cino cindi camamanino wamubonya kulinywebo. ²¹Kwinda mulinguwe mushoma leza, wakamubusya kuzwa kubafu okumupa bulemu mukuti lushomo lweni okulangila kuli muli leza. ²²Mwakasalazya myoyo yanu mukuswilizya zye nchonzyo. Eci cakaalela mbulu mbomuyandana abasyominyoko, amuyandane nobeni cokumanina kuzwa kumoyo. ²³Mwazyalululwa, kutainsi kuzwa kumbuto inyonyoka, pele kuzwa kumbuto iyanyonyoki,kwiinda mubuumi amajwi akalilikide a leza. ²⁴Nkambo,"Bantu beense babede anga mbwizu" obulemu bwabo bubede anga maluba luba omusaka obwizu. Bwizu bulayuma, angawo maluba luba alakunkukumuka. ²⁵Pele majwi o mwami alikalilide, majwi aya makani maboyu ngimwakakabookilwa.

Chapter 2

¹Mponya awo amubike bubi bwensenini kumbali, lweeno, kuupaupa amenso, omunyono okuvuyana nikuba buti. ²Mbuli tunsambila, mbotulila malili omuuya alondokide, mukuti kwiinda mulingawo kwayanda inga mwakomena okufutulwa. ³Kuti kamuli mwalabila okuziba bubotu bo mwami. ⁴Amuze kulinguwe ngonguwe bbwe lyoobumi lyakayakidwe abantu, pele lyakasalwa o leza okulilemeka. ⁵Anywibo muli mbuli mabwe maumi ayo alikuyakwa kuba ganda yomuya bweelede mukuba bapaizi abo basalala nimutula zipaizyo omoyo weense kuli leza kwiinda muli jesu kilisitu. ⁶Mumalembo kulembidwe kuti, "Amubone, ndabika bbwe mu zioni coco caganda, lisalidwe ambi ndiyandisi. kufumbwa umushoma takoyofwa." ⁷Kuyandika kapati, nkokuti, nkokuli nywebo nomushoma, pele kuli abo batashomi, ibbwe ndibakaka bayaki, ndendilyo lyakaba lyacoko," ⁸Ambiibbwe eli lileba ambi ndebbwe libeetela kuwa. "Balalebwa nkambo kokutaswilila majwi_ayo ngibakakanzwa kuli bacite. ⁹Pele muli bantu basale, bapaizi bomwami, ciinga cisalala, bantu bakwe leza, mukuti mukakambooke zye milimo yenguzu yooyo wakamwiita kuzwa mumudima okumunjizya mumumuni wakwe ukomosya. ¹⁰Cindi timwalinsi bantu basale pele ino muli bantu ba leza. Yakwe nimwakatambula lweengelo. ¹¹Namuyandwa ndamukumbila mbuli bumuli beenzu bamwaikene mulilesye kuzisusi zyobuntunsi, ezyo zilwana myuuya yenu. ¹²Bukale bwanu akati kabatashomi bube bobulemu, mukuti nibamwaamba kucita milimo mibi, pele bakabe bakamboni bemilimo yenu mibotu okuyolemeka leza obo buzuba mbwayoboneka. ¹³¹⁴¹⁵¹⁶Amulibomye kubantu beense balela akambo ko mwami. nikuba kumwami wecisi mbwali mupati,. Abo bendelezi bakwe, batumidwe kuti basubule basi kucita zibi okulumbaizya abo bacita ziluleme. Nkambo olu nduyando lwa leza, mukucita zibotu muumuya kwaambola kwa bantu bafuba_fuba. Mbumuli bantu baangunukide. mutabelesyi lwangunuko lwenu kuti cibe civumbilizya cobubi, pele amube mbuli babelesi ba leza. ¹⁷Amulemeke bantu beense. Amuyandane abashomi nyoko. Amuyowe leza, amulemeke muleli mupati. ¹⁸Nobabelesi, amuswilile basimalelo anu okubalemeka. Amuswilile kutaishi buyo kubabotu abatontozi abalike, pele okuli basikakomo_komo. ¹⁹Nkambo kulalumbika kuti na muntu ulizi kuti leza mpali, wayumina mapenzi nikuba kuti wapenzegwa mukutelede. ²⁰Ino kuli bulumbu nzi na kuti wabisya mponya wayumina kumwa? Pele kuti na wacita cili kabotu mponya uli kupenzigwa, eci ncecilumbika kuzwa kuli leza. ²¹Nkambo ncecico eci ncimwakaitilwa, akambo kuti kilisitu anguwe wakamupengela. Wakamusila cikozyano kuti mucilile mwakainda. ²²Takwe ncakabisya, nanga bubeji buli buti bwakajanika mumulomo wakwe. ²³Cindi nali kusampolwa, takwe nakabwedezya. Cindi nakapenga, takwe nakakongela kuba pilusisya, pele wakabika zyoonse kuli oyo ubeteka cobululami. ²⁴We lwakwew wakanyamuna zibi zyesu mumubili wakwe acingano mukuti tuzwe kuzibi oku ponena mubululami. Muzilonda zyakwe mwaponisigwa. ²⁵Mwense mwali swekide anga nimbelele, pele ino mwapiluka ku mweembezi kali ngosikulingula myuuya yenu.

Chapter 3

¹Munzila eyi, anywibo nomukwerwe amulibombye kubalumi benu. Amucicite eci nikuba kuti bamwi tabaswilili majwi, kwayanda inga bakwelezezigwa kakutakwe jwi kwinda mubukale bwabanakazi babo. ²kabali bwenede obulemu bwenu bwelede. ³Amuleke cicitike kutainsi ezibiya zyanze mbuli masusu alukidwe, ngolide ezintu zyebesi, nikuba kuzwata zintu zidula. ⁴Mucindi cokuti, amulemeke cicitwe kuzwa kungsi omoyo wakwe muntu, okulibotezya kutamani komoyo usitikide ukede, okukubotezya kumenso a leza. ⁵Nkambo mbubonya namu banakazi basalala becindi mbubali omuyeyo muli leza balikulibotezya lwabo, mukulibomya kubalumi babo. ⁶Muleyi nzila njoonya sala wakaswiilila Abulahamu okumwita kuti mwami wakwe. Mwaba bana bakwe inawa kuti mwacita ciluleme okuti na kamutayowi buyumuyumu. ⁷Munzila njonyina nobalumi mwelede kupna abanakazi benu kwiinda mbuli mukumvwana, mbuli kuba ecibikilo citete, mwanakazi. Mwelede kubapa bulemu mbuli mbumuyokona ambabo cipego cobuumi. Amucite namu mukuti inkombyo zyenu zitagabisigwi. ⁸Mukumanisya, nweense amube omoyo womwe, mukuyandana kobwananyina, omoyo mutete woluziyalo, emiyeyo yokulitola ansi. ⁹Mutapilusizyi cibi ku cibi nikuba sampu ku sampu. Mukwiindanya, amuzwide anambo kubaleleka, nkambo keci ncimwakaitwa, mukuti mutambule zileleko. ¹⁰Oyo uyanda kubotelwa buumi okubona mazuba mabotu welede kulesya lulimi lwakwe kuzwa kububi e milimo yakwe kukwamba zyobubeji. Amumuleke asanduke kuzwa kucibi okuti cibotu. Amumuleke alangoole lwangunuko okulutobela. ¹¹Meenso amwami alanga baluleme, amatwi akwe alamvwa nkombyo zyabo. ¹²Pele meenso o mwami makali kuli abo bacita zibi. ¹³Ino ngwani oyo watamucite cibi na kuti na kuti mwasungwalila kucita zibotu? ¹⁴Pele kuti na mwapenzigwa akambo kubululami, mwalelekwa. Mutayowi eco ncibayowa. Mutapengani. ¹⁵Mucindi cokuti, mulemeke mwami kilisitu mummyoyo yanu mbuli mbwasalala. Ciindi conse amulibambile kuti mupandulwidwe kufumbwa oyo ubuzya makani alushomo ndumujisi. ¹⁶Nikuba namu, omoyo mutete obulemu. Amube omoyo utakwe kampenda mukuti bantu basampola buumi bwenu bubotu muli kilisitu kakunzeka bause nsoni nkambo bambola nzi kulinywe anga muli basimucita zibi. ¹⁷Cili kabotu, kuti na kacili coluyando lwalwza, kuti mupenge mukucita bubotu kwinda kucita zibi. ¹⁸Kilisitu anguwe wakapenga cindi comwe buyo kuzibi. We oyo ululeme wakatupengela, notutaluleme, mukuti atweete kuli leza. Wakajaigwa mumubili, pele waka busigwa mumuya. ¹⁹Kwiinda ku muuya, wakainka oku yokambauka ku myuuya eyo ili muntolongo. ²⁰Tibali kuswililila cindi leza nakalindilila amoyo wolwengelelo mumazuba a Nowa, mumazuba okuyaka bwaato, o leza wakafutula bantu bace_myuuya yosanwe otatu_kuzwa kumanzi. ²¹OKu nkokutondezya lubabatizyo olu ino tumufutula kutainsi anga mbuli kugwisya buyo tombe kuzwa amubili. Pele tukumbila mangezezyo mabotu kuli leza_kwiinda mukubuka kwa jesu kilisitu. ²²Kilisitu uli kujanza lyolilyo lwa leza. Wakainka kujulu. Bangelo, basibwami, abasinguzu beelede kumuswilila.

Chapter 4

¹Nikuba kuti, nkambo jesu wakapenga kumubili, amuliyumye anywibo amakanze aelene. Nkambo kufumbwa oyo wakapenga munyama wakasiya zibi. ²Mbuli mukujana, muntu womushobo oyo, mu cindi cakwe cense cokunyama, takucikwe maumi ngibaciyanda bantu, pele buyo ziyanda leza. ³Eco cindi cakainda ncinji loko kulinywebo mukucita luyando lwabamasi, mwalikupona mulikupona mulizisofwede, muzisusi, mubukolwi, mubusindya, mukusenga, omubukombi busesemya bwemituni. ⁴Bayeeya kuti cenzu mukutanjilana ambabo mukucita zisofwede ncibamwambweda zibi. ⁵Bayolyambilila kuli oyo ulibambilide kubeteka baumi abafwide. ⁶Akambo kenamu majwi mabotu aka kambaokwa angawo kumutwe kuti, nikuba kuti bakabetekwa mumubili mbuli bantu balakonzya kuyopona mumuya mbuli leza. ⁷Mamanino ezintu zyoonse alafwafwi. Amulibatamike, oku sitikila mukuyeya kwanu mukambo kr nkombyo. ⁸Atala ezintu zyonse, amube o luyando cokutaongelwa kuli umwi oumwi, nkambo luyando ndoluvumba zibi zinji. ⁹Nimuswayana kamubambana kakutakwe kutongoka. ¹⁰Mbuli umwi oumwi mbwakatamula cipo, acibelesye mukugwasya umwi oumwi mbuli babanzi babotu bo luzyalo lwa leza munzila ziindene_indene. ¹¹Na umwi wabeleka acibe kuzwa kunguzu nzyapa leza. Amuzicite ezi zintu mukuti muli zyeense leza akalemekwe bulemu enguzu mane kukabe ¹²Nomuyandwa, mutakomokwi amasukusyo ayaka mbuli mulilo amucitikila, aanga cintu cenzu calikumucitikila ¹³..Mucindi cokuti,nkambo mwainda munzila yamapenzi a kilisitu, amukondwe,mukuti kwayanda anyibo muka kondowe okuba bayosekela bulemu bwakwe bwakuyubununwa. ¹⁴Na kuti mwasampolwa akambo kezina lya kilisitu, muli basicolwe, nkambo muuya wobulemu o muuya wa leza ukede ali nywebo. ¹⁵Pele kutabi umwi wenu upenga mbuli mujayi, mubbi, simucita zibi, neenga sindimi zyobilo. ¹⁶Pele kuti umwi wapenzigwa akambo kubuna kilisitu bwakwe mumuleke atausi nsoni mucindi cokuti mumuleke ape bulemu leza elyo zina. ¹⁷Nkambo casika cindi colubeta citalikila kucinga ca leza. Na kuti lutalikila kuliswe, ino kuyoba buti kuli abo bataswilili majwi a leza. ¹⁸Ambi nakuti cilashupa kubasalali kuti bafutulwe, ino kuyoba buti kuli oyo utacilili zyaleza o sizibi? ¹⁹Nikuba namu amubaleke abo bapenga nkambo kuluyando lwa leza bape myuuya yabo kumulengi ushomeka mukucita kabotu.

Chapter 5

¹Ino mebo mbweli mupati, ape mbweli kamboni wamapenzi a kilisitu, ape mbweli muntu wabana mu bulemu buyoyubununwa, ndabalailila bapati akati kenu. ²Kuti bembele butanga bwa leza buli mu manza enu, kutensi cokusungilizigwa, pele cokuyanda, mbuli mwayanda leza, ape kutainsi kwempindu itelede. pele omoyo umaninide. ³Mutabi mbuli baleli, nimubendelezya abo mbimulangila pele amube citondezyo cibotu kubutanga. ⁴Mponya mbweembezi mupati akulibonia, muyojana musyini wobulemu butamani⁵Mbubonya namuya, nywebo nobakubusi, mulibomye kuba pati. Nywense mwelede kuzwata cobulemu okubelekelana omwi aumwi. Kambo leza ulabakaka basi kulisumpula, pele upa luse kuba tete myoyo. ⁶Mponya amulibombye kujanza lyaleza lye nguzu kutegwa nguwe akamuakamusumpule mucindi celede. ⁷Amusowele makatazyo enu ense kuli ngwe nkambo ngu mubamba. ⁸Amulibatamike, okucengela. Nkambo sinkondo nyoko satani uledenda mbuli uvuluma, kayandola ngwatilume. ⁹Amulwane anguwe. Amube bayumu mulusyomo. Kambo mulizi kuti bazyalwanyoko bali munyika balapenga aya ngonyina¹⁰Mwamana kupenga kwakaindi kanini, leza wo luzyalo lonse. wakamwita kubulemu bwakwe butamani muli kilisitu, we mwini ula mubamba okumugwasya, okumuyunya oku mukazika. ¹¹Kuli nguwe azibe nguzu lyense lyense. A kube namuya. ¹²Ndamulembela lugwalo olu lufwifwi kwiinda muli Silvano ngwenya kuti mwenzuma usyomeka, kuli lumuyamyemwe okumu disya olo ndoluyando lyeni lyeni lwa leza. Amwime nji muluse olu. ¹³Basimbungano nyoko bali mu bbabiloni bakasalwa antomwi anywibo, bala mulumelisya. Antomwe o Mako, mwana angu, ulamulumelisya. ¹⁴Amulumelisyan olumyonto loluyando. Lumuno alube anywibo nywense nomuli kilisitu

2 Peter

Chapter 1

¹Simoni Pita, muzike amuaposo wa kilisitu, kuli abo baka tambula cabilo ciyandisi a lushomo mubululami bwa leza o mufutuli wesu Jesu kilisitu. ²Amuvuzigwe luse a lumuno mu kupimya lumuno o busongo bwa mwami wesu Jesu. ³Mukucita nzuzu zyonse zintu zyo buponi ezye nkombelo zyakapegwa kuli swe mukwindila mu luzibo lwakwe wakatwita mukwindila munzuzu oku shomeka. ⁴Mukwindila muli ezi wakatupa ziyandisi ezi shomezyo zi pati, kutegwa kwayanda uyoba cabilo mukuswangana zyansi, mukuzula mukucinca kunyika ili kwetelezya zinyu zibi. ⁵Akambo kako, amucite mumukonzya ku kuyungizizya lushomo lwenu, abubotu kuyungizya ⁶ku luzibo, ku luzibo muyungizizye ku ujata, kukuujata a muyungizizye lukakatilo, ku lukakatilo muyungizizye bu leza, ⁷ku buleza muyungizizye luyandano lo buzyalanyina oku luyandono lo buzyala nyina muyungizizye luyando. ⁸Na ezi zintu zili muli nywe aku komena muli nywebo, ziyomubamba kuba bakandu nanga batakwe michelo yo mwami Jesu kilisito wesu. ⁹Kono kufumbwa ubula zintu ezi moofu ku luba kuti waka salazigwa kuzwa ku zibi zyakwe zya kaindi. ¹⁰Mponya nobazyalwama, amucite mbumukonzya kucita kwita o kusalwa kwenu kwa masimpe, kambo na mwacita ezi zintu, tamuko yolebwa. ¹¹Muli eyi nzila kuyoba kupengwa kuvuba kwako kanjililo mu buumi bwamongole bwa mwami wesu mufutuli Jesu kilisito. ¹²Mponya ndino litambilide cindi conse kumuyezya zintu ezi, nikuba kuti muli zizi, ape nikuba kuti mulibayumu mukasimpe kimujesi inawa. ¹³Ndiyeya kuti cilikabotu kuli mebo, mbuli mbwe cili mu nganda, aku muvwana munzila yo kumuyezya. ¹⁴Nkambo ndilizi kuti kuyakununa tensi kuli afwifwi, nkambo mwami wesu Jesu kilisito waka ciyubununa kuli mebo. ¹⁵Ndiyopanga kuli katazya kubona kuti ndazoinka kamucikonzya kundiyeza cindi conse. ¹⁶Kambo takwe nitwakachilizya kabotu twaka muzibya nguzu oku za ko mwana wesu Jesu kilisito, pele twali ba kamboni bo bulemu bwakwe. ¹⁷Kambo wakatambula likute o bulemu kuzwa kuli leza tata awo ijwi nilya ketwa kuli nguwe munguzu o bulemu, kwamba, "oyu ngomwana angu ngweyanda, anguwe ndilabotelwa. ¹⁸Swebo lesu twakanvwa elijwi lyaketwa kuzwa kujulu nitwali anguwe kucilundu cisalala. ¹⁹Kaambo tuli jisi ijwi yo businsimi lisinizizye, eco cimuyo cita kabotu kukuswilizya mbuli lampi limunika mumudima kusilila bwacha e nyenyezi yazwa mumyoyo yenu. ²⁰Atalazyoonse, mulelede kumvwisisya kuti takwe businsimi bwe zibalo kuzwa kuli umwi mubupanduluzi. ²¹Kambo takwe businsimi bwaketwa okuyanda ko muntu pele bantu bakambola kuzwa kuli leza nibakajilwa muya usalala.

Chapter 2

¹Basinsimi babeji bakaza ku bantu, abayi babeji ambabo bayoza kulinywebo bayoeta cokusisikilizya bayoeta njisyo zyokunyonyona, ape bayokaka mwami wabo wa kabaula balikulyetela lunyonyoko cokufwambana kuli mbabo. ²Banji bayo batobela e ncito zibi kwindila muli mbabo nzila yakasimpe iyoubisigwa. ³Mubusicivule mwangu bwabo bayo mudyaminina amajwi abo obubejoi. Lubeteko lwabo lwali kwabuza bunyoko bwabo tabukafukuli. ⁴Kambo leza takwe nakabainda mbalibangelo bakabisya, pele wakaba tandila kuli Tatalusi aku bangamu ma ceni o mudima usia kusikila buzuba bwa kuyatulwa. ⁵Ape takwe nakailekide nyika yensiku. kono, wakakwabilila Nowa, mukambo wabululami, abamwi balimusanu ababili naketa manzi munyika ya batashomi. ⁶Leza ape wakacesya ma dolopo a Sodoma a Gomola ku dota oku babeteka kulunyonyono ko mbuli citondezyo ciyocitika kuli abo bata shomi. ⁷Pele wakavuna Loti mwalumi wali kukatazigwa okwenda kwa basizibi ⁸ulya mululami wali kukala akati kabo buzuba o buzuba, wali kupenzigwa mubululami bwakwe kambo kemcito yabo mibi. ⁹Mwami ulizi mwafutula bantu bamukomba kuzwa kumapenzi omokusubula bantu bataluleme bu zuba bolubeta. ¹⁰Kapati masimpe kuli babo bazumina kweenda munzila zisofwede batwe kampenda abusallali bakaka kwendelezegwa. Basungu, batayowi kutuka baluleme. ¹¹Bangelo balenguzu, pesi tabeti kwatulwa kwa mausi kulimbabo kumwami. ¹²Kono ababantu, mbuli banyama bajeswi, tabazi cebatuka. Mukunyonyoka ambabo bayo nyinyonwa. ¹³Kupenzigwa ntenda mbuli bulumbu kupanga ntenda, bayeya kuti balilela mu buzuba nkulingolwa bali luleme tabakwe kampenda bala ligolwa ncito zibalisalila niba sekelela andinwe. Kulisalila na bupanduluzi bujesi zinti, balabotelwa ncito kumwi kababotelwa a nywibo mu mugiti woluyando. ¹⁴Menso abo azwide bumambi, tabaleki kubisya banyonyona muuya yaba lulami muku cita zibi, myoyo yabo yakaiya buunyu, mbabana bakutidwe! ¹⁵Basiya nzila yololokide baleya, batobela nzila ya Balamu mwana wa Beor, wali kuyanda kuno tambula bulumbu bo kutasalala, bupanduluzi bunji babalwa kuti Balamu mwana wa Boer mukwendelana e cizuminano cecindi bulembe bwe zina. Bumwi bupanduluzi bweinawa bwakasala bulembe mu ci Giliki, mbwaba ati, Balamu mwana wa Boer. ¹⁶Kono wakapatokilwa nkambo imbongolo yakambola mujwi lyecintu yaka mwimukila busalali bwakwe. ¹⁷Aba bantu ntulonga tutakwe manzi i sikunkwe wendelezigwa amayuwe. Mbabo bayo enda mumudima usiya mbi ulabalindila. ¹⁸Balamba a majwi mabi, basongelezya bantu basola kuti baciye kuzwa kuzicito. ¹⁹Baba shomezya lwangunuko, kono bo mbobazike babubi nkambo muntu wensu muzike kuli eco cimuzunda. ²⁰Na baciya lweni lwe nyika kwindila mu luzibo lo mwami o mufutuli Jesu kilisito ape na babwedela, nkokuti ma manino alaba mabi kwindi matalikilo. ²¹Chali kwindi kugwasya kuli bazibe nzila yo bululami kwindi kuziba zyonse eco ku tantamuka kuzwa ku mimilawo isalalaya kapegwa kuli mbabo. ²²Aka kambyo kali masimpe kuli mbabo; mubwa wapilukila ku malusi, e ngulube isambide yapilukila ku muse.

Chapter 3

¹Nobayandwa, olu ndugwalo lwabili ndunda mu lembela, muli ngayo onse ndayezya akumvwa. ²Kutegwa mu kayeye magwi akambwa kucindi aba sinsinmi basalala o kwamba ko mwami o mufutuli kupegwa kwindila muba Apositolo benu. ³Ziba eci kutanguna, kuti basikuseka bayozamu mazuba amamanino. Bayo sesya akuzwidilila kwindila mu kuyeya kwabo. ⁴Bayoti, "nkuli ku shomezya ko kuboola kwakwe? Kuzwa matata besu niba leede, zyoonse zintu zya kakala mbonya, kuzwa ku malenge nyika. ⁵Bakalilubya lubya kuti cindi cainda e jwi lya leza a majulu e nyika yabola kuzojanika kuzwa ku manzi okwinda mu manzi. ⁶Kwindila omo nyika a cindi ya kanyonyoknwa, kuzula a manzi. ⁷Mujwi ndonya liswana u julu e nyika zya bambilwa mulilo kazi bambilidwe buzuba bo lubeta a kuzojaya bantu babi. ⁸Tamwelede kuloboka na kuluba, nobayandwa, buzuba bomwi o mwami kuli mbuli zyuulu zyamyaka, mpwa cuulu camyaka cili mbuli buzuba bomwi. ⁹Mwami taendi kanini kwendelana e zishomezyo, kuzyani o kucedwea. Kwindi kuti, we alangilila kwenda a yibo, takwe nchanyomenena kuti naba umwi kuti afwe, kono muntu wense babike cibaka mukwempwa. ¹⁰Buzuba bo mwami buyoboola mbuli mwibbi: Ijulu liyoina e congo cipati nyenyezi ziyo tentwa o mulilo, nyika ezi cito mulinjiyo ziyomanisigwa. ¹¹Akambo zyoonse zintu ziyo nyonyonwa muliyeyi nzila, uli mushobo nzi wo muntu? ¹²Mulangila ku boola ko buzuba bwa leza, obo buzuba, julu liyo nyonyonya o mulilo, enyenyezi ziyo sungununwa munguzu zipati. ¹³Kono kwendelana e cishomezyo tulindila nyika e julu pya, oko busalali nkubuyolibonya. ¹⁴Mponya, nobayandwa, nkambo mulangila zintu ezi, amundisye kutajanika o mulandu kunembo lyakwe mu mulumuno. ¹⁵Ape amulange busicamba bo mwami kuba lufutuko, mbali uyandwa wesu Paulu mbwakalembela ndinywe, kwendelana obu songo bwapedwe nguwe. ¹⁶Paulu wkamba majwi aya mu mumangwalo akwe onse, omo muli zintu zisupa kuswilizya nobeni. ¹⁷Abobo, nabazyalwama, nkambo mulizi zintu ezi acindi, amulibambe kuti mutendelezigwi abantu mucita zitaluleme. ¹⁸Pele amukomene muluzyalo a muluzibo lwamwami Jesu kilisito. Pele akube bobo mane kutakamani, Amenii!

1 John

Chapter 1

¹Eco cali cokuzwa kumatalikilo ncitwakanvwa, ncitwakabona amenso esu, ncitwakalanga mane manza esu akaguma kugaminina majwi o bumi. ²Ambubo, bumi bwakayubununisa mane takwe bubona okumuzibya mbubo. Tula mulungulwida nywebo bumi butamani, bo bwali o tata, mane bwakazibisigwa kuliswebo. ³Eco ncitwakabona okumvwa ncitu mwambila, mukuti nywebo antomwi aswibo tujatane. Kuswanana kwesu kuli o tata o mwana wakwe, Jesu kilisito. ⁴Ape, tuli mukulemba zintu ezi kuli nywebo mukucita kuti kubotelwa kwesu kuzulilo. ⁵Oyu ngomulumbe ngutwakamvwa kuzwa kulinguwe okuzibya nywebo. Leza mumumi, ape mulinguwe takwe mudima olo kanini. ⁶Kuti na twamba kuti tulijatisyene okwenda mumudima, tulimukwenna ape tatuciti zyakasimpe. ⁷Kono kuti na twenda mumuni mbonya mbwali mumuni, nkokuti tulijatisyene umwi omwi, obulowa bwa Jesu mwana wakwe bulatusanzya kuzwa kuzibi zyense. ⁸Kuti twamba kuti tatukwe cibi, tulalyena atulike, ape masimpe tainsi muliswebo. ⁹Pele na kuti twalilekelel zibi zyense okutusanzya kuzwa kububi bonse. ¹⁰Kuti twamba kuti takwe nitwakabisya nkokuti tumwamba bubeji, ape majwi akwe tawo muliswebo.

Chapter 2

¹Nobana , ndilikumu lembela zintu ezi mukucitila kuti mutakabisyi. Pele na umwi wabisya, tulijesi mwiminizi utwambila kuti tata, Jesu kilisito, ngonguwe ululeme. ²Ngonguwe cipaizyo cezibi zyense, ape kutainsi swebo buyo, pele okunyika yenseni mboizulwa. ³Tulizi kuti twaza kuzomuziba, kuti na twabamba malailile akwe. ⁴Oyo wamba kuti, ndilimwizi Leza kono tabambi malailile akwe mubefi, amasimpe tainsi muli nguwe. ⁵Kono kufumbwa oyo ubamba jwi lyakwe, mulinguwe nconzyo luyando lwa Leza lwazulila. Muli eci tulizi kuti tuli mulinguwe. ⁶Kufumbwa oyo wamnba kuti ulikalilide muli Leza ulelede kwenda munzila mbonyina mbwa kenda we. Nomuyandwa , nsilimukulembi mulawo mupya kuli nywebo, pele mulawo we cindi oyo ngumwajesi kuzwa kumatalikilo. Mulawo wecindi ndijwi elyo ndimwakamvwa. ⁸Ino nikuba namu mulawo mupya oyo ngwemu lembela, ulimasimpe muli kilisito o mulinywebo, kambo mudima wainda, mponya mumuni weni weni ulimukumunika kale. ⁹Oyo wamba kuti uli mumumuni ape katayandi muzyalwanyina ucilimumudima o mbuli sunu. ¹⁰Oyo uyanda mwenzinyina ulasyala mumumuni ambi mulinguwe takwe cileba. ¹¹Kono oyo utayandi muzyalwanyina mumudima okwenda mumudima, tazi nkwayobuya kambo mudima wamujala menso. ¹²Ndilikumu lembela, nobana, kambo zibi zyenu zyalekelelwa kambo kezina lyakwe. Ndili kumulembela , nomatata, kambo mulimwizi oyo kuzwa kumatalikilo. ¹³Ndili kumulembela , nobantu balumi banini, kambo mwamuzunda sizibi, ndilikumu lembela nobana, kambo mulimwizi tata. ¹⁴Ndakamu lembela, nomatata, kambo mulimwizi oyo kuzwa kumatalikilo. Ndaka mulembela, nobalumi banini, kambo mulidide, ejwi lya Leza lyasyala mulinguwe, ape mwakazunda sizibi. ¹⁵Mutayandi nykika nenga zintu zili munyika . Kutu na umwi uyanda nyika luyando lwa tata talwinsi mulinguwe. ¹⁶Kambo zyense zilimunyika , sisusi ziomubili, ezintu zinyomenenwa amenso, ezyo zipa bantu kuti kabaliduda mubumi tacizwi kuli tata pele ciswa kunyika. ¹⁷Lnyika obunyo menezzi bwayo zilainda. Kono kufumbwa oyo ucita luyando lwa Leza unopona cindi cense. ¹⁸Nobana, ncecindi camamanino, mbonya mbumwamvwa kuti sinkondonyina o kilisito uyobuza mponya ino bunji bwabasi nkondonyina o kilisito basika. Mbuli eci tulizi kuti cino nce cindi camamanino. ¹⁹Bakatusiya, kono tibali kuzwa kuliswenbo kuti kambe nibali kuzwa kuliswe nibakasyala aswibo. Kono nibakainka anze, eco cakatondezya kuti tibali kuzwa kuliswebo. ²⁰Kono nywebo mwakananikwa kuzwa kuloyo usalala, ape nwense mulizi. ²¹Nsili kumulembeli kambo kokuti tamwazi masimpe, kono kambo nkimuzi ape takwe bubezi buzwa kumasimpe. ²²Ngwani mubezji kono ngoyo ukaka kuti Jesu ngo kilisitu, mgulya ukaka ngosinko ndonyina o kilisitu, mukuti kambo ukaka tata omwana. ²³Takwe oyo naba owmi ukaka mwana azumine tata. Uzumina mwana wazuminizya o tata. ²⁴Mbuli nywebo, amuleke ncimwakamvwa kuzwa kumatalikilo cisyale kulinywebo. ²⁵Kuti na ncimwakamvwa kumatalikilo cisyala mulinywebo, nkokuti anywibo mulasyala mumwana omuli tata. Ecince cisyomezyo ncaka tupa kobumi butamani. ²⁶Ndazilemba zintu ezi kuli nywebo kambo banga bamwenena. ²⁷Mbuli kuli nywebo, kunanikwa nkumwa katambula kuzwa kuli nguwe kusyala mulinywebo, ape tamuyandikani umwi kumuyisya kono mbuli kunanikwa mbukuyisya zyonse ape ncomasimpe okuti tainsi cokubeja, ape mbonya mbuli mbumwakaisigwa, kukale mulinguwe. ²⁸Ino, nobana, mukale mulinguwe mukuti kuboneka tukabe basicamba okutausa nsoni buzuba mbwazoya . ²⁹Na mulizi kuti ulasalala, mulizi kuti kufumbwa oyo ucita eco cili kabotu nkokuti wazyalwa kulinguwe.

Chapter 3

¹Amubone kukomena koluyando tata ndwakatupa, lokuti katwitwa kuti tuli bana ba Leza, ambi mbutubede. Mukambo aka, inyika taituzi swebo, kambo tikamuzibidewe. ²Nomuyandwa, tuli bana ba Leza ino, ambi takuna kuyubununwa mbutuyoba. Tulizi kuti kilisitu akuboneka, tuyoba mbuli nguwe, esnsi tuyomubona mbonyina mbuli mbwabede. ³Kufumbwa ni oni oyo ujesi olusyomo mukati mucamba mulinguwe walisalaza lwakwe mbonyina mbuli mbwasalala. ⁴Kufumbwa oyo wabisya watyola mulawo. Mulizi kuti kilisitu wakayubunwindwa kuti ngogwisye zibi, ambi mulinguwe takukwe cibi. ⁵Takukwe nanga womwi usyala mulinguwe uyozumanana kubisya. ⁶Takwe ninga womwi uzumanana kubisya wakamubona na wamwizi. ⁷Nobana, mutazumizi naba womwi kumusowa. Oyo ucita bubotu uli kabotu, mbonya mbuli kilisitu mbwaluleme. ⁸Oyo ucita bubi nguwa satani, kambo satani wakabisya kuzwa kumatalikilo. Kambo kanamu mwan wa Leza ncakazida, mukuti azonyonyone zicita satani. ⁹Kufumbwa oyo wakazyalwa kuzwa kuli Leza tazumanani kubisya, kambo mbuto ya Leza ilazyala mulinguwe. Takozya kuzwidiliza kubisya kambo wakazyalwa mubu Leza. ¹⁰Muli eci bana ba Leza a bana ba satani balaboneka, kufumbwa oyo utaciti eco ciluleme tazwi kuli Leza, ncimwi buyo oyo utayandi mwenzinyina. ¹¹Kambo oyu gomulumbe ngumwakamvwa kuzwa kumatalikilo, twelede kuyandana umwi o umwi. ¹²Takwelede kuba anga ngu kayini, wali kuzwa kumubi wakozya muzyalwanyina. Ino wakamujaila nzi, kambo kokuti milimo yakwe yali mibi kalimuzyalwanyina wali kucita ziluleme. ¹³Mutagambwi, nabana kuliswe, kuti bantu balimusulide. ¹⁴Tulizi kuti twakainda kuzwa mulufu tuli mubumi, kambo tulayandana. Kufumbwa oyo utayandi mwenzinyina ucili mulufu. ¹⁵Kufumbwa oyo utayandi mwenzinyina mujayi. Mulizi kuti takwe naba womwi mujayi ujesi bumi butamani bukede mulinguwe. ¹⁶Kuli eci tulizi luyando, kambo kilisitu wakaba bumi bwakwe akambo kesu. Aswibi mbonyina mbutwelede kwaba bumi bwesu akambo kab enzuma. ¹⁷Pele kufumbwa oyo ujesi zintu zyenika, ulabona mwenzinyina ubulide, okujala moyo wakwe woluse kuzwa kulinguwe, ino luyando lwa Leza inga lwasyala buti mulinguwe, ¹⁸Nobana bangu, luyando lwesu lutabi buyo lwamajwi na lwamulomo, pele lube kumicito okulusyomo. ¹⁹Cili namu mbutunga twaziba kuti tucilila zyokweni kweni okuti tuyoba emyoyo ikede kunembo lyakwe. ²⁰Kambo kokuti myoyo yesu ilatukatazya. Leza mupati kwindi myoyo yesu, ²¹Nomuyandwa, na myoyo yesu taitukatazi, nkokuti tatukonzya kuyowa kunembo lya Leza. ²²Kufumbwa eco ncitwukumbila tulaba okutambula kuzwa kuli nguwe, kambo tucilila milawo yakwe ambi tulacita zintu zimunonezya. ²³Ngoyu mulawo wakwe, ngokuti twelede kusyoma muzina lyo mwanakwe Jesu kilisitu okuyandana umwi oumwi, mbonyina buyo mbwakatupa oyu mulawo. ²⁴Oyo ubamba milawo ya Leza ulikalilide mulinguwe, ambi Leza ulakala mulinguwe. Mbombubo mbutuzi kuti ulikede muliswe, kwindila ku muya ngwakatupa.

Chapter 4

¹Nomuyandwa, mutanosyomi kufumbwa muya . Pele amwisole myuya mukuti mubone na izwa kuli Leza, kambo kokuti bunji bwabasinsimi babeji bamwaikana nyika yense. ²Ngunamu mbumuyoziba muya waleza kufumbwa muya oyo ulilekelela kuti Jesu kilisitu wakaza mubantu uzwa kuli Leza, ³Ambi kufumbwa muya utazumini kuti Jesu tazwi kuli Leza oyu ngomuya utansi wobuna kilisitu, ngumwakamvwa kuti uyobuzya , muli kale munyika. ⁴Nywebo muzwa kuli Leza, nobana, ambi mwakazunda kale, kambo oyo uli mulinyebo mupati kwinda oyo uli munyika. ⁵Bazwa munyika, ncecico kufumbwa ncibamba cizwa nunyika, enyika ilabamvwida. ⁶Swebo tuzwa kuli Leza. Kufumbwa oyo uzi kuti Leza ulatumvwida. Ncecico ncutuzi muya wa nconzyo o muya wobubeji. ⁷Nomuyandwa, atuyandena uwmi o uwmi, kambo luyando luzwa kuli Leza. Okuti kufumbwa oyo uyanda uzwalwa kuli Leza ambi ulimwizi Leza. ⁸Muntu oyo utayandi tamwizi Leza, kambo Leza nduyando. ⁹Kambo keci luyando lwa Leza lwakayubunununwa akati kesu. Mukuti Leza wakatuma mwana wakwe simuzyalwa alike munyika mukuti mulinguwe tube obumi. ¹⁰Olu ndoluyando , kutainsi kuti twali kuyanda Leza, pele momukuti we wakatuyanda , mponya okuti wakatuma mwana wakwe kuti azobe cipaizyo cimana milandu yezibi zyesu. ¹¹Nomuyandwa, nakuti Leza wakatuyanda, aswibo twelede kuyandana umwi ouwmi . ¹²Takwe nikuba womwi walinonga wamubona Leza. Kuti na katuyandana uwmi ouwmi , Leza ulakala muliswebo, andulo luyando lwakwe lulizwide muliswebo . ¹³Inamuya mbutuzi kuti tuli mulinguwe nguwe uli muliswebo, kambo wakatupa imwi myuya yakwe. ¹⁴Ambi twakabona okwambila bamwi kuti Leza tata wakatuma mwana wakwe kuti abe mufutuli wenyika. ¹⁵Kufumbwa oyo wamba kuti Jesu mwana wa Leza, ¹⁶Ambi, twaziba okusyoma luyando olo Leza ndwajesi kuliswebo. Leza nduyando, ambi oyo uyakala muliyando olu uyokala muli Leza, anguwe Leza uyokala mulinguwe. ¹⁷Kambo kenamu, olu luyando lwakabambwa kabotu akati kesu, mukuti tukabe ecamba mubuzuba bolubeta, kambo mbwabede, mbonya aswibo mbutubede munyika eyi. ¹⁸Takukwe kuyowa muluyando , mucindi cokuti, luyando kweni lweni lulasowaila kuyowa, kambo kuyowa kwendelna okusubulwa, pele oyo uyowa tapangidwe bwelede muluyando. ¹⁹Tulayanda kambo LEza wakasanguna kutuyanda , ²⁰Kuti na uwmi wati, ndilamuyanad Leza pele kasulide mwenzinyina, oyo mubeji. Oyo utayandi mwenzyinina, ngwabona, ongwa tabona. ²¹Ambi, oyu ngomulawo ngutujesi uzwa kuli nguwe. Kufumbwa oyo uyanda Leza welede kuyanda mwenzinyina.

Chapter 5

¹Kufumbwa oyo usyoma kuti Jesu ngo kilisitu uzayalwa kuli Leza, ambi kufumbwa oyo uyanda muziyali ulayandiliza o mwana uzayalwa kuli nguwe. ²Inamuya mbutaziba kuti tulabayanda bana ba Leza, twano yanda Leza okuswilila milawo yakwe. ³Kambo olu nduyando lwa Leza, mukuti tubambe milawo yakwe ambi milawo yakwe tainsi miyumu. ⁴Kambo oyo wense uzayalwa kuli Leza ulazunda zye nyika. Amba cituzundya zyansi ndusyomo lwesu. ⁵Ino ngwani oyo uzunda zyanyika, ngoyo usyoma kuli Jesu mwana wa Leza. ⁶Oyo ngoyo wakaza amanzi obulowa, Jesu kilisitu. Takazide buyo amanzi pele amanzi o bulowa. Muya ngupa bukamboni, kambo muya ngamasimpe. ⁷Kuli bakamboni botatwe, ⁸Muya, manzi obulowa. Ezi zyonse zilazuminana. ⁹Na kuti tutatambula bumboni bwabantu, bumboni bwaleza mbupati kwindilila. Obu mbobumboni bwa leza mbwakacitila mwanakwe. ¹⁰Naba ni oyo usyoma mu mwana wa Leza ulijesi bumboni obo mulinguwe. Naba ni oyo utasyomi Leza umwanzide kuti mubeji, kambo takwe nasyoma bumboni Leza mbwakapa kugaminina mwana wakwe. ¹¹Ambi bumboni mbobu, Leza wakatupa bumi butamani, ambi obu bumi buli mu mwana. ¹²Oyo ujesi mwana ujesi bumi. Oyo utajesi mwana tajesu bumi. ¹³Ndamulembela ezi zintu mukuti mukazibe kuti mulijesi bumi butamani kuli nywebo nomusyoma muzina lyomwana Leza. ¹⁴Ambi, mbobusicamba mbutujesi kuli nguwe, mukuti na twakumbila kufumbwa. ¹⁵Ambi, na kuti katuza ulatumvida kufumbwa ncutwamukumbila tulizi kuti tulijesi kufumbwa eco ncutwamukumbila. ¹⁶Kuti na uwmi wabona mwenzinyina wabisya cibi citainsi colufu, welede kukomba, mponya Leza ulamupa bumi. Ngamba abo batabisyi cibi colufu. Kuli kubisya kwetela lufu, nsilimukwamba mukuti welede kukombela ncino. ¹⁷Kubisya konse ncinyonyono, pele kuli zibi ziteteli lufu. ¹⁸Tulizi kuti kufumbwa oyo wakazyalwa kuzwa kuli Leza tabisiyi. Pele oyo wakazyalwa kuzwa kuli Leza ulamubamba bwelede, mukuti muya mubi atamugumi. ¹⁹Tulizi kuti tuzwa kuli Leza, ambi tulizi kuti nyika yonse imvwi cenguzu kumubi. ²⁰Pele tulizi kuti mwana wa Leza wakaza okuzotupa kumvwisisya mukuti kwayanda inga twamuziba oyo uli masimpe. Aswibo, tuli mulinguwe oyo uli masimpe, muzina lyomwana Jesu kilisitu. Oyo ngoleza wamasimpe okweni ambi obumi butamani. ²¹Nobana, amulibambe lwenu muzwe kuzibumbwa.

2 John

Chapter 1

¹Kuzwa kumupati kusika kumwanakazi usalidwe abana bakwe, mbendiyanda kukasimpe okutalibo mebo endike, pele bonse abo bakaziba kasimpe, ²Kambo kakasimpe kasiyede muliswe kayoba aswibo mane kumamanino. ³Luzyalo, luse, olumuno luyoba aswibo kuzwa kuli Leza tata okuzwa kuli Jesu kilisito, mwana wa tata, mukasimpe oluyando. ⁴Ndanonenwa kupati kuti ndakajana bamwi bana benu kabenda mukasimpe, mbuli mbutwakata mbula mulawo oyo kuzwa kuli tata. ⁵Ino ndamukombelezya, mwanakazi kutainsi mbuli kuti ndali kulembela nwe mulawo mupya, pele oyo ngotwajesi kuzwa kumatalikilo kutegwa tuyande umwi o umwi. ⁶Olu nduyando, kutegwa twende kwendelanya kumulawo yakwe. Oyo mulawo, mbuli mbumwakanvwa kuzwa kumatalikilo, kutegwa mwende mulinjiyo. ⁷Kambo babeji banji bainka munyika yonse, ape tabalyambili kuli Jesu kilisito wakaza munyama. Oyo mubeji abatasoyi muli Jesu. ⁸Amulilage, kuti mutaswekelwi zintu kambo zitwakalikazya, pele kutegwa mukonzye kutambula mulumbu buzwide. ⁹Kufumbwa winka anembo okutasyala munjisyo zya kilisito tajesu Leza. Oyo ujatisya munjisyo, oyo ulijesi tata omwana. ¹⁰Kuti na umwi waza kulinwe mponya takwe neta njisyo ezi, mutamutambuli munganda yenu ape mutamulumelesi. ¹¹Kambo oyo wambola cokulumelesya kulinguwe ulajanika mumicito yakwe mibi. ¹²Ndilijesi zintu zinji zyokumulembela, pele takwe nindayanda kuzilemba mupepa a inki. Nikuba kuti, ndilasyoma kuzwa kulinwe okwambola katubwenene, kutegwa lutangalo lwesu luzulile. ¹³Bana bomucizenu wenu musalwe ba mulumelesya.

3 John

Chapter 1

¹Bapati ku bayandwa ba Gayasi, ngundiyanda mukasimpe. ²Nomujandwa, ndikomba kuti zyonse zyende kabotu anwibo kuti mube obusani bubotu, mbuli mbomulikabotu mubumi bwenu. ³Kambo ndakanonenwa kupati

bakwesu nibakaza okuba obukamboni kukasimpe kenu, mbuli mbumwenda muksimpe. ⁴Tandikwe kunonenwa kupati kwindi oku, kunvwa kuti banabangu benda mukasimpe. ⁵Nomuyandwa, muacita cokusyomeka kufumbwa mwabeleka kambo kabakwesu kambo kabenzu. ⁶Abo bakapa bukamboni boluyando akati kecikombelo. Mulacita kabotu kubatuma mulwendo lwabo munzila ya Leza yeleda, ⁷Kambo cali kezina kuti bakainka , kakutakwe cibabweza kuzwa kulibamasi. ⁸Kambo kako twende kutambula bantu babede namu kutegwa tube babelesi ma kambo kakasimpe. ⁹Ndakalemba cimwi cintu kucikombelo, pele Diotrefe, bayanda kuba bokusanguna akati tabatutambuli. ¹⁰Kuti ndasika, ndiyoyeya milimo yakwe njacita , kututambikizya majwi mabi. kutakuta ezyo takwe nakakaka kutambula buyo bakwesu lwakwe, pele ulakasya abo bayanda kubatambula okubenzya kuzwa mucikombelo. ¹¹Nomuyandwa, mutaciti cibi pele cibotu. Oyo ucita kabotu nguwa Leza , simucita zibi tanomubona Leza. ¹²Demetiliyasi wakatambula bukamboni bubotu kuzwa kulibonse akasimpe keni. Twamba masimpe wakwe, mponya mulizi kuti bukamboni bwesu mbwamasimpe. ¹³Ndalijesi zintu zinji zynomukulembela, pele tandiyandi kumulembela acilembyo a inki. ¹⁴Pele ndayanda kukubona inawa, mponya tuyowambola busyu ku busyu. ¹⁵Lumuno lube anwibo. Benzuma bamulumelesya. Mukabalumelesye benzuma amazina abo.

Jude

Chapter 1

¹Judi, mubelesi wa Jesu kilisito ape mwananyina wa Jemusi. Kuli abo bamwakaitwa, nomuyandwa muli Leza tata, a babambidwe a Jesu kilisito. ²Amuvuzizigwe luzyalo alumuno oluyando. ³Nomuyandwa , ndayandisya kumulembela kuti ndimupandulwide zyalufutuko lwesu luzibikide, ndakamulembela Akumukumbila kuti mulwanine lusyomo olo Leza ndwakapa bantu bakwe lyomwi buyo. Kambo bantu bamwi tabayndi zya Leza bakanjila cokusisikizya akati kenu. ⁴Aba bantu balapilingana lwangunuko ndyotujesi kuti lube cecitulo cazisesembo. Mbasikasampu sampu baasandula luzyalo lwa Leza wesu kuba zisusi zibi, ape abo bakaka simalelo wesu alike Jesu kilisito mwami wesu. ⁵Ino ndiyanda kumuyubulunya zimwi nikuba kuti mulizi kale kuti Leza wakavuna bantu kuzwa munyika ya ijipiti, pele nakamana wakanyonyona bense batakamusyoma. ⁶Ambabo, bangelo batakabamba bulelo bwabo, pele bakasiya busena Leza wakabanga ezyazyo zitamani, ape ulibabikide mumudima usiya mbii, kusikila buzuba bupati obo nayobabeteke. ⁷Mbonyina namuya Sodomu o Gomola e minzi libambene anjiyo bakalipa lwabo kubumambe emilimo yobumambe iyosya. Wakabacita kuti cibe citondezyo cabo bakasubulwa mumulilo utamani . ⁸Pele muzila iswana , abo basikutola balasofwazy mibili yabo, bakakaka bulelo, mponya balasapaula bazwide bulemu. ⁹Pele naba mikaye mungelo mupati, nakali kukazyanya o satani kabakazyanya zyamutumba wa Mozesi, wakayowa kumubeteke cokumusampaula. Nekuba wakamba kuti, mwami akusubule, ¹⁰Pele bantu aba balasampola kufumbwa ncibatezi, zintu zyabacita bazicita mukucilila mbuli banyama batayeyeyi, ezi nzezintu zibanyonyona. ¹¹Mawe kuli mbabo, aba balenda munzila ya kaini balibisijanya kumulandu wa bbalamu cokuyandola mpindu. Bakamana mukukazyanya kwa kole. ¹²Aba bantu babisiya, mapobwe enu oluyando, balalya anywibo kabatakwe soni bembezi ubalikutya buyo. Balimbuli mayoba atakwenvula, atolwa oluwo. Balimbuli misamu, ikunkumukide itakwe zizyalo zyalo, inywikwide miyanda. ¹³Mayuwe alobukali mulwizi alikofola bweme bwawo soni, zyabo, nyenyezi twedenda buyo tyakayobweda mudima usiya mbi utamani. ¹⁴Enoki, womusela wo tusanu otubili kuzwa kuli Adamu, wakasinsima zyabo, kuti, Amulange, mwami uyobuza e myanda ya myanda yabasalali bakwe. Ulaza okuzozekisya bense. ¹⁵Ulaza okubasubula banyansya kambo kemilimo yabo yense italuleme njobacita cokuta muyowa, ¹⁶Aba bantu balasyoloka , okutongoka , bacilila zisusi zabo beni. Milimo yabo yambola cokulisampula, okutakwe bantu mpindu, kena bamwi. ¹⁷Pele nywebo, nomuyandwa, amuyeye majwi akambwa kale abatumwa bo mwami Jesu kilisito. ¹⁸Bakamba kuli yebo, kucindi camamanino kuyoba bantu basampaula, bacilila zisusi zyabo. ¹⁹Mbambabo aba mbabeta mipampomipampo, mbasinyama ape tabakwe muya. ²⁰Pele nywebo, nomuyandwa, amuliyake mulusyomo lwenu lusalala, ape amukombe mumuya usalala. ²¹Amukale muluyando lwa Leza, ape mulindile luse lo mwami Jesu kilisito mane lweta bumi butamani. ²²Amube oluzyalo kuli abo bazumbozya. ²³Amugwasye bamwi mukubagwisya mumulilo. Kuli bamwi amube oluse cokuyowa. Sula niciba cizwato cabo cabisigwa ezisusi zyabo zybuntunsi. ²⁴Ino kuli abo bakonzya kubamba kuti mutalebwi okwima kunembo lya kwe kakutakwe kulisenda okukondwa kupati, ²⁵Kuli Leza muli alike ngo mufutuli wesu muli Jesu kilisito mwami wesu, akube bulemu, enguzu obwami kuzwa kumatalikilo, esunu, alyonse mane kutabe kutamani. Akube namuya.